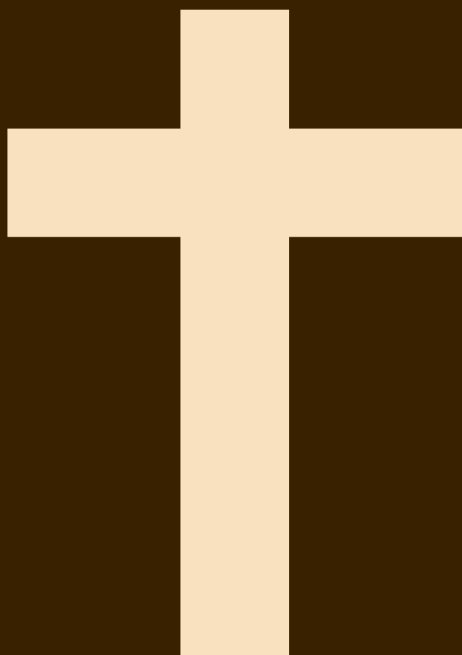

Wamey

Wamey: Vikerëh Vikasëk Wën gë Wapëgwala (New Testament+

Wamey

Wamey: Vikerëh Vikasëk Wën gë Wapëgwala (New Testament+)

copyright © 2018 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Wamey

Contributor: Wycliffe Bible Translators, Inc.

All rights reserved.

2025-04-30

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 30 Apr 2025 from source files dated 1 May 2025
f961026b-f72f-5bd7-9f75-efa7f932577e

Contents

Wapëgwala	1
Matiye	71
Marëk	121
Lik	153
San	206
Vantiyehn Vëfayik	245
Rom	295
1 Korent	317
2 Korent	338
Galasi	352
Efes	360
Filip	368
Kolos	374
1 Tesalonik	379
2 Tesalonik	384
1 Timote	387
2 Timote	394
Tit	399
Filemon	402
Vë-ebëre	404
Sak	421
1 Piyer	427
2 Piyer	434
1 San	438
2 San	444
3 San	445
Yud	446
Kayëte Wapuyala	448

Wapëgwala Wade yehëhna hnë inji kayëte

Namu vële hwëtahnëka Këris va lehnëkëfu Moÿis herëk inji kayëte. Mpëd yëbëlan bëhn wuli wakeme wahnah gë wafëhw wahnah g'imbëd gë ryaŵ gë bëhn wuli gë wakeme wanah g'imbëd g'iryaŵ (1446 gë 1406) ani gë naganëhnënde Këris ÿa hnë wati bëhn wafëhw wahnah (40) hna nte nkeho wula hna gë bulunda Isërayel ÿa. Cape ndënkwëryënkw kayëte Wapëgwala ña Mesopotami hna ntiyak do cape kigëna ña Esipët hna.

Kayëte ña nësëd soje wapëgwala fop viÿë vi: idi duniÿa ÿi, idi ahnë, do ankeya fagant ahnë gë Wën. Kayite Wapëgwala ña gaband ile nkentik uŵeh ŵa duniÿa li do tufahnëd ile ntidëhëni vahnë ÿa hnë bëmënkël ntëŵ lëŵ hni hna do gë Wënu ña.

Paß g'uwám vacërakëlo va (Adam, Nowe, Abëraham, Isak, Sakob, Yosef) do ile ntehnëk Wën ntinëhnëdëhëhni ÿa, pëhwëtaninëkëfu karanjin fop kayëte wanës Wënu ña njëtahnin gante ntidë ile ntehnëko ÿa, njonëhnihi ipëh ña fop vile ñahanëk va.

Wasapitër warar waryënkwëryënkw ŵa nësëd soje viŵëntëlah wale ye hnë wasapitër warar Wapuyala hna. Awa, wanës Wënu ña pëgwëhnahnëd do patahnëd g'uhnës urac fo.

Wëlin wanës wakwëhn nafa hn'inji kayëte: Wënu ña, Abëraham, Sakob, Yosef, Kanan, bulunda, wusaŵ, rëm/ajë, nkal.

Wëlin gante nke kayëte ka:

Wapëgwa hna 1-11

Abëraham 12-25

Sakob 25-36

Yosef 37-50

Wapëgwa hna wasapitër 1-11

Gante ntiko fop Wënu ña

¹ Ante pëgwëko Wën ntind viÿë ña, ambin ña g'inkal inja ntiko ten.

² Hara duniÿa ÿi ki fo nkeyarëko do ñoñ gelohna hnam. Hn'ile nkeho wënka watëŵah hna umëhwëry cankaŵ yeho do iyir Wënu ña, le yeho had sël, cëpëko wënka watac.

³ Awa Wënu ña më ntehnëk: «Arabi humpen ha nke!» Do humpen ha nkelehn.

⁴ Wënu ña njëkëko do nënjëkawo gë hutac; më pitëndëlehnëk humpen ha g'umëhwëry uña.

⁵ Wënu ña më macëk humpen ha «fac» do mëhwëry uña «umëd». Nkeho umëd, tac gë fac; fac ryënkwëryënkw ÿa yeho.

⁶ Wënu ña më mbok ntehnëk: «Arabi igwac nke fagant wënka hna, pitëlahn wënka ña.»

⁷ Do koyëna nkeho. Wënu ña koyëna ntiko igwac nte fitëndëlehnëk wënka wabë gëd ña gë wabë g'ambin ña.

⁸ Wënu ña më macëk igwac tac «ambin». Nkelehn umëd, tac gë fac; fac higëna ÿa yeho.

⁹ Wënu ña më mbok ntehnëk kat: «Arabi wënka wante sëpëk ambin ñi mbarëpël sëñ ryampo fo nkehahn nkal inja!» Do koyëna nkeho.

¹⁰ Wënu ña më macëk hn'ile nkok gena wënka hna «nkal» do wënka wante varëpëlëk ña «wov». Njëkëko do nënjëkawo gë rac.

11 Do Wënu ɲa më ntehnëk: «Arabi hnë nkal hna pëhn ile hwëhna yaryef, vile lëwëd uhnëda lëwu do gë vatëh vante lëwëd wadëwel wadëwu ɲa dënk!» Do koyëna nkeho.

12 Nkal ɲa pëhnëndanëko fop sifa vile hwëhna yaryef va le-wo-le sifa uhnëda lëwu wã ntëwëko do gë vatëh vante lëwëd wadëwel wadëwu ɲa dënk. Wënu ɲa njëkëko do nëjëkawo gë rac.

13 Nkeho umëd, tac gë fac; fac rarëna yã yeho.

14 Wënu ɲa më mbok ntehnëk kat: «Arabi ambin hna nke wahumpen pitëndëlehna hni fac yã gë umëhwëry uɲa; do nkehahn wëdahëse vambënt va, gë wafac wã do gë wabëhn ɲa.

15 Arabi nke ambin hna wahumpen pëtënah nkal ɲa!» Do koyëna nkeho.

16 Wënu ɲa ntiko wahumpen wahi wasankaf: hunte yako na yã ha, ulav wã yeho, soɲe fac yã, do hunte vako ha, lepera wã yeho, soɲe mëd uɲa. Ntiko fëna wahol wã.

17 Wënu ɲa g'ambin kwëtëko soɲe pëtënënd nkal ɲa,

18 soɲe fac yã g'umëd uɲa do pitëndëlehn humpen ha gë umëhwëry uɲa. Wënu ɲa njëkëko do nëjëkawo gë rac.

19 Nkeho umëd, tac gë fac; fac hnahëna yã yeho.

20 Wënu ɲa më mbok ntehnëk kat: «Arabi sifa viyë fop pëbëni wov hna, do wusëry wã nkwayëndëni g'ambin, cëpëni nkal ɲa!»

21 Wënu ɲa ntikëhniwo wula wëwë sankaf wavë wov do gë fop sifa vile fëbëk do yasëlehnëd hnë wënka hna. Ntikëhniwo fëna sifa wusëry wã fop. Wënu ɲa njëkëko do nëjëkawo gë rac.

22 Wënu ɲa më ndëwakëhni ntehnëhni: «Arabi fop vile ye wënka vi nagëlëni, njabëni, pëbëni wov hna do arabu wusëry wã fëna njabëni nkal li.»

23 Nkeho umëd, tac gë fac; fac vëryëna yã yeho.

24 Wënu ɲa më mbok ntehnëk kat: «Arabi nkeni nkal li wasifa wã fop: wusa wëwë, gë wula wëwë do gë fop vihawëry vile yasëd nkal li! Do koyëna nkeho.»

25 Koyëna ntikëhniwo Wënu ɲa wasifa wula wëwë gë wusa wëwë, gë wula wëwë wuhnëmpëlah wã do gë fop vihawëry vile yasëd nkal li. Wënu ɲa njëkëko do nëjëkawo gë rac.

26 Tac Wënu ɲa më mbok ntehnëk rëkwa yã: «Dinëfuni vahnë mëntëlin gë fuhnë, mëntëlin d'us! Kwëhni hëhni wuwis wavë wov wë, gë wusëry wavë g'ambin wë, do gë wusa wëwë gë wula wëwë do gë fop vihawëry vile yasëd nkal li.»

27 Awa Wënu ɲa ntikëhni vahnë va mëntëlin g'umë dënk; ntikëhni asan g'asëval.

28 Tac më ndëwakëhni ntehnëhni: «Nagëlëryin, yabëryin, pëbëryin nkal li, nawëryin nkal li; kwëhni hëhni wuwis wavë wov wë, gë wusëry wavë g'ambin wë do gë fop vile yasëd nkal li.»

29 Ntehnëkëhniwo fëna: «Njëdamu arokëndu wanëda wante lëwëd nkal ɲi fop do gë vatëh vante lëwëd vi fop.

30 Wula wëwë wë fop vëhni njëdabuhëhni tokëndëni dël ɲi gë wusa wëwë nkal wë fop, gë wusëry wë fop, do gë fop vihawëry vile yasëd nkal li.» Do koyëna nkeho.

31 Wënu ɲa njëkëko fop ile ntiko yã do nëjëkawo d'us gë rac. Nkeho umëd, tac gë fac; fac hwëhn mbëd gë ryawë yã yeho.

2

1 Koyëna puhna Wënu ɲa idi ambin ɲa gë d'uniyã yë do gë fop ile yehëhna hnam yã.

2 Ga tükëk hnë fac hwëhn mbëd gë wahi hna, kamahnëko d'oku lëwu yã puk do tiwako. Awa hnë fac hwëhn mbëd gë wahi hna tiwako.

³ Më ntik fac hwëhn mbëd gë wahi rac fac ryëwayik, do nti fac ile riwahnëde, kabi hnë fac rac tiwako hnë wafoku wante ntidëho hna fop.

⁴ Koyëna ntiko Wënu ña ambin ña gë duniya yi.

Sarëdij vë Eden

Ante ntiko Ahwëhn a Wënu ña ambin ña gë duniya yi,

⁵ vatëh g'idël gelohna ten nkal li, do wanëda pëhnëlohna ten, kabi Ahwëhn a Wënu ña cañëtilohna ten rëv ya nkal li, do vahnë vëyelohna soje njamëni nkal inji.

⁶ Bare le ye had fampul sahnëdëho nkal hna do turëdëho nkal inja fop.

⁷ Ahwëhn a Wënu ña më nufëk nkal do ñahanëka asan*. Tac më cëlëka wasëhn hna sël paryi ya, uwám wã, do asan arac nkelehn ale yënëd.

⁸ Tac, Ahwëhn a Wënu ña më pëlëk sarëdij hnë Eden hna, gë cape pëhna lav ka, do kwëta hnam asan ale ñahanëko ya.

⁹ Më pëhnëdanëk sifa vatëh vankwamah njëki va fop do vante hnëjék toki. Më pëlëk fagant atëh nte yëdahnëd uwám ule wok puđina do g'atëh kawary nte yëtëndanëd ile yivëk g'ile wëk ya.

¹⁰ Sën wãtidëho hn'inkal Eden hna turënd sarëdij ya. Pëgw hnam, vunkaryëla vunah pitëlëko.

¹¹ Fandënkwerëyënkwa fa Pison maciko: fatac rënkëko inkal Havila hna. Hn'inkal tac nkeho sanu ya,

¹² do sanu rac përenako d'us. Nkeho vatëh vante lifë d'atikola do fëna nkeho itaka nte yabëka nafa ya.

¹³ Fakigëna fa Gihon maciko: inkal Kuc† ña fop tënkëko.

¹⁴ Fatarëna fa Sawh maciko: fatac yaryëdëho gë cape pëhna lav g'ankol Asur ka. Do fanahëna fa Efërat maciko.

¹⁵ Awa Ahwëhn a Wënu ña më nufëka asan a, kwëta sarëdij Eden hna soje njamënd do njëkand.

¹⁶ Më ntehnëka aki: «Kofu arok vatëh vambë sarëdij vi fop.

¹⁷ Bare antë arok atëh ante yëtahndëde ile yivëk g'ile wëk ya, kabi hale tokëdu, cëmëdu.»

¹⁸ Tac më ntehnëk: «Cañëna asan a nke umë fo. Ndemadëfuha linëhnëwã ale cañëdëni.»

¹⁹ Inkal inja ñahanëko fop Ahwëhn a Wënu ña sifa wulawh wuyabah do gë wusëry wã, tac njiryeryëhni asan hna soje njëk arac bi hak macëdëhëhni. Intawh-wo wãc le macëdëhawo asan a yed ulëwu wã.

²⁰ Arac më macëkëhni uwãc fop wusawh wã, gë wusëry wã do gë wulawh wã. Bare asan a nuyalawohna arëfëlënta ale sanëdëha umë dënk.

²¹ Awa Ahwëhn a Wënu ña më ndakëndanëka asan a wakwëd watëwah. Më ntihëtëka uyiy ryampo do mbokarya ndil ña gante nkehawo ka.

²² Uyiy rac, Ahwëhn a Wënu ña ntik asëval do njinenëhna asan a.

²³ Arac ga nuka asëval a më ntehnëk:

«Aña nkawh, wëliho ale ye yëc wayëc mën a,
mbahn imbahn mën a!

“Asëval” macëde,
kabi asan hna nufik.»

²⁴ Soje umë ye, asan a tavëdëhëhni vëhni rëmu gë hnëmu nkeni g'asëvalu fo, do vëhni vëhi tak aryampo fo nkedëni.

²⁵ Asan a g'asëvalu wëtata fo nkeniho vëhni vëhi tak, bare cëfëhnëlëhniwohna.

* 2:7 2.7 Adam fëhnëtanëk nkal do fëna asan. † 2:13 2.13 Kuc vankol vaki wãciko koyëna: ndampo ña Ecopi hna nke, kigëna ña Mesopotami (Irak) hna.

3

Ida sarëdij vë Eden hna

¹ Awa, hnë fop wulaw̃ wule ntiko Ahwëhn a Wënu ɲa, lën ỹa yeho ale ỹak ritëka. Tëyëkawo asëval a: «Paryi bi ntehnëk Wënu ɲa: “Antë aroku vatëh vambë sarëdij vi fop!”»

² Asëval a më ntëkwaka: «Hali, kodëfun rokëfu.

³ Bare soɲe atëh nte ye fagant sarëdij ɲi, Wënu ɲa më lehnëk: “Antë aroku do antë aỹaku; ge gena më cëmëdun!”»

⁴ Awa lën ỹa më ntehnëka asëval a: «Muk! Cëmëdiluhna!

⁵ Wënu ɲa nësëk umë kabi njëtëk, hale tokëdun, vinkër hun va ɲesëd do nkedun had Umë dënk: njëtëdun ile yivëk g'ile wëk.»

⁶ Asëval a kamahnëko atëh ɲa nkwamëk njëki do tëtëka nëɲ toki. Ñadëho tok nuỹahna uyët. Awa më kwëcëk do tok. Më njëdaka fëna asanu do umë fëna më tokëk.

⁷ Taɲ pidëtalehnëhni vinkër va, do kamahnëlehnëni wëtata fo nkeni. Më mbahnëni yaryef atëh nte wacik anuỹ ɲa do palani.

⁸ Awa g'anëka ga, më nkwëryëniha Ahwëhn a Wënu ɲa, sarëdij hna njasëlehnëdëho. Asan a g'asëvalu umë coɲani hnë vatëh vamb sarëdij hna soɲe antë nuhni Ahwëhn a Wënu ɲa.

⁹ Ahwëhn a Wënu ɲa më macëka asan a, tëya: «Ne nkeru?»

¹⁰ Më ntëkwak: «Nkwëryakëmi, më ntakëko kabi wëtata fo yëfu. Awa më soɲabu.»

¹¹ Ahwëhn a Wënu ɲa më tëyëka: «Mo fëyaki wëtata fo yeru? Tokëru bi atëh nte vañëhnëmino ɲa?»

¹² Asan a më ntëkwak: «Asëval, ale yëdaruhoɲa yëfu ỹa, umë yëdako atëh tac, do tokëbu.»

¹³ Awa Ahwëhn a Wënu ɲa më ntehnëka asëval a: «Soɲe ye liru iỹin?»

Më ntëkwak: «Lën ỹa tokako, do tokëbu atëh ɲa.»

¹⁴ Awa Ahwëhn a Wënu ɲa më ntehnëka lën ỹa:

«Kabi ntiru iỹin, arabi nkeỹi wëh.

Hnë wusaɲ gë wulaw̃ wule ntik Wën hna fop,

wëjë g'idonk hu ɲi rëkëdu ayasënd

do ahohnënd ivëd

hnë wafac hu hna fop.

¹⁵ Ntidëfu takëla yëbëlan hun wëjë g'asëval a,

yëbëlan vële nagëd va do gë vële hnagëdu va.

Vële nagëd asëval a nihëdënihi nkaf ɲi,

do wëjë itak ɲi ỹarëdühëhni.»

¹⁶ Tac Ahwëhn a Wënu ɲa më ntehnëka asëval a:

«Ntidëfu horot sankaf hnë waryonk hnag hu hna,

rëkëdu ahorotënd ahnagahnëndëhni vutah hu va.

Iña hu ɲa hnë asan hu hna nked,

bare umë hwëhnëdëhi.»

¹⁷ Awa tac Ahwëhn a Wënu ɲa më ntehnëka asan a: «Maɲëru wanës asëval hu ɲa do tokëru atëh nte vañëhnëmino ɲa.

«Soɲe ile lëntëru ỹi,

arabi nkal iɲi me.

Rëkëdu ahorotënd d'us

ahnuỹahnënd ile rokëdu ỹa

hnë wafac hu hna fop;

¹⁸ inkal iɲa pëhnëndanëd

wadëmpëhn do idël meh.

Do tëfëka arok

ile fëhnëd wëhaÿ hna;

¹⁹ gë ñacëñac hu ña rëkëd'u ahnuÿand ile rokëd'u ÿa,

hafo avoka g'inkal

nte hnuſiko aÿahani ña.

Kabi inkal yeru,

do g'inkal mbokađu.»

²⁰ Asan a Adam maciko do umë Ev macëkawo asëvalu. Umë fëhnëtanëd «Uwám» kabi umë ye hnëm vahnë ÿa fop.

²¹ Ahwëhn a Wënu ña më ntinëhnëkëhni asan a g'asëvalu viÿi wayand do cudahni.

²² Tac më ntehnëk: «Awa ahn'a had Fuhnë nke: njëtëk ile yivëk g'ile wëk. Tame, tëfëka memaÿehni antë tëkën atëh ante yëdahnëd uwám usër wã; age tokëk, cëmëdina muk.»

²³ Awa Ahwëhn a Wënu ña më ntakëhni sarëdij vë Eden hna, soñe njini njamëndëni nkal nte nufiniho do ntiyini ña.

²⁴ Ga ntaka ahn'a sarëdij vë Eden hna, Ahwëhn a Wënu ña më kwëtëkëhni gë pëhna lav haryënk w sarëdij hna wamëleka wade ye vëyëka, (waseruben maciniho). Gë sëlame hwëdëh ile wërënadëho vacape va fop, wamëleka ña ankaŵ ante yihahnëde g'atëh ante yëdahnëd uwám usër wã njëkadëniho.

4

Kaÿe gë Abel

¹ Adam ndakëniho gë Ev, asëvalu; ndonkëko do naga facan fante wãciko Kaÿe*. Awa Ev më ntehnëk: «G'idema Ahwëhn a Wënu ña nagëbuha facan.»

² Mboko naga fëna Abel, aheryu Kaÿe. Abel ahery wusaŵ yeho; Kaÿe, umë, ayam yeho.

³ Awa, Kaÿe ga mbarëpëk roka le njamëko ÿa, njoko viryampo hnë virac, cënahna Ahwëhn a Wënu ña sadëha.

⁴ Abel, fëna, njonëhnëkawo vupe vunte ryënk wiko nagini hnë ntega ntëŵu hna, vunte ÿak hniryëk va, cënahnekawo Ahwëhn a Wënu ña. Ahwëhn a Wënu ña kacakawo g'uhnatah Abel gë sadëha lëŵu ÿa,

⁵ bare ñwëÿëkawo Kaÿe gë sadëha lëŵu per. Soñe rac Kaÿe ntavëkawo ñus; ñañënëko yëka ÿa.

⁶ Ahwëhn a Wënu ña më ntehnëka: «Soñe ye ntavëki aki, do ÿañënëru yëka ÿi aki?»

⁷ Ge ntiru gante tëfëka ka, ñwëÿëdëlihna; ge gena umë, wameh ña nke had intaw ñañah vofëhnëki rënka hu hna. Ñad mëki, bare yaŵëry alëba umë.»

⁸ Bare Kaÿe më ntehnëka aheryu: «Cahnëfu.» Ga tëkëni kaÿ hna më ntonanëka aheryu do ndaŵa.

⁹ Awa Ahwëhn a Wënu ña më tëyëka Kaÿe: «Ne nkeha ahery hu Abel?»

Më ntëkwak: «Yëtëla. Ami bi yëkadëha ahery mën a?»

¹⁰ Ahwëhn a Wënu ña më mbok ntehnëka: «Soñe ye liru iÿin? Nkwëryëdëfu wasat ahery hu wã nkal hna had ahnë ryekad; igwëcag tëyëd.

¹¹ Tame arabi nkeÿi wëh, ntayiru hn'inkal nte sek wasat ahery hu ale ryawëru ÿa.

¹² Soñe umë ye, rëkëd'u ayamënd ñus, bare inkal inja bokëdina njëd'ayi vetak lëŵu wã. Awërëtalehn fo yed'u nkal li had ale layik.»

¹³ Kaÿe më ntehnëka Ahwëhn a Wënu ña: «Piniñ mën inja ntënëk dëcët.

* **4:1 4.1** *Kaÿe fëhnëtanëk «Inuÿa» gë Wa-ebëre ña.*

¹⁴ Ntaɖuho dol hn'inkal përen hna, coŵantadëfu ɳaŵët hu; Awërëtalehn fo yedëfu nkal li had ale layik. Ale-wo-le hnuɖëho ŷa koɖ ndaŵo.»

¹⁵ Bare Ahwëhn a Wënu ɳa më ntëkwaka: «Hali, kabi ge ahnë ndaŵëki, nkwëcanëhnëderu wahwënta mbëɖ gë wahi (7).» Awa Ahwëhn a Wënu ɳa më ntika Kaŷe dahëse soŋe antë ndaŵëniha vële hnuɖëha va.

¹⁶ Awa koyëna ɳaŵëtakawo Kaŷe Ahwëhn a Wënu ɳa nji ntëɖ hn'inkal Nod hna, gë cape pëhna lav Eden ka.

Tere Kaŷe

¹⁷ Ga ñëlëk, Kaŷe nagënihawo g'asëvalu facan fante ŵaciko Enok. Kaŷe pëgwëko mbëryënd inaw̄ do më macëk naŵ tac uŵac aju ŵa, Enok.

¹⁸ Enok yeho rëm Irad ŷa, Irad yeho rëm Mehuyayel ŷa, Mehuyayel yeho rëm Metusayel ŷa, Metusayel yeho rëm Lemëk ŷa.

¹⁹ Lemëk vësëval vëhi ñëlëko: aryënkwëryënkwa a Ada maciko do ahigëna ŷa Sila.

²⁰ Ada Yabal nagëko, rëm vële lëɖëko hnë wasank do hwëɖëɖëhëniwo wusaw̄ ŵa.

²¹ Yabal kwëhna kawo fakery, Yubal maciko, umë yeho rëm fop vërëmp va do gë vësël vëtakëralu va.

²² Sila, umë fëna, nagëkawo facan fante ŵaciko Tubal-Kaŷe. Umë ryëhwarëɖëho sifa viŷë viryokuŋa va fop, waryëhwëra wavëntah gë wëyah ŵa. Tac, Sila mboko naga facëval, ahery Tubal-Kaŷe. Nama maciko.

²³ Lemëk më lehnëkëniwo vësëvalu:

«Ada gë Sila, nëparyino,
vësëval mën, nëparyino dus:
ndaŵëɖëɖëfuha asan ge ndafëko,
ndaŵëɖëɖëfuha fatah ge cërehnëko.

²⁴ Age wahwënta mbëɖ gë wahi
nkwëcanëhnik Kaŷe,
wafëhw mbëɖ gë wahi g'imbeɖ gë vëhi (77)
wëcanëhnëɖëbu ami.»

Set hafo Enos

²⁵ Adam ndakëniho g'asëvalu do mboko nagëniha facan. Ev, Set† macëkawo, kabi ntehnëɖëho: «Wënu ɳa mbok njëɖoŵa facan fakaŵary nëmpëtëhnaŋoŵa Abel, nte ndaŵëk Kaŷe ɳi.»

²⁶ Set umë fëna nagëhnikawo facan; Enos‡ macëkawo. Hnë yamani rac pëgwëniho vahnë va cëmbëndëniha Ahwëhn a Wënu ɳa macatëndëniha Ahwëhn.

5

Pëgw Adam hafo Nowe

¹ Wëlin itëfëta soŋe vutah Adam. Hnë fac le ntikëniwo Wën vahnë hna, ntikëniwo mëntëlëni g'umë.

² Ntikëniwo asan g'asëval, ndëwakëniwo do macëhni uŵac «vahnë».

³ Ante nuŷako Adam wabëhn keme gë wafëhw warar (130) ɳa, mboko naga facan fante mëntëlëniho ɖus. Set macëkawo.

⁴ Tac Adam mboko nuŷa kat wabëhn wakeme mbëɖ gë watar (800). Nagëhnikëniwo vucan vukaŵary gë vucëval.

⁵ Ga nuŷak fop ka ŷa wabëhn wakeme mbëɖ gë wahnah gë wafëhw warar (930), cëmëko.

† 4:25 4.25 Set mëntëlëk g'uhnës ile fëhnëtanëk «iyëɖahn» gë Wa-ebëre ɳa. ‡ 4:26 4.26 Enos fëhnëtanëk asan ma vahnë.

⁶ Ante nuŷako Set wabëhn keme g'imbëd (105) ŋa, nagëhnikawo facan fante w̃aciko Enos.

⁷ Tac Set mboko nuŷa wabëhn wakeme mbëd gë watar g'imbëd gë waki (807). Nagëhnikëhniwo vucan vukaw̃ary gë vucëval.

⁸ Ga nuŷak fop ka ŷa wabëhn wakeme mbëd gë wahnah g'ipëhw gë waki (912), cëmëko.

⁹ Ante nuŷako Enos wabëhn wafëhw mbëd gë wahnah ŋa (90), nagëhnikawo facan fante w̃aciko Kenan.

¹⁰ Tac Enos mboko nuŷa wabëhn wakeme mbëd gë watar g'ipëhw g'imbëd (815). Nagëhnikëhniwo vucan vukaw̃ary gë vucëval.

¹¹ Ga nuŷak fop ka ŷa wabëhn wakeme mbëd gë wahnah g'imbëd (905), cëmëko.

¹² Ante nuŷako Kenan wabëhn wafëhw mbëd gë wahi ŋa (70), nagëhnikawo facan fante w̃aciko Malalel.

¹³ Tac Kenan mboko nuŷa wabëhn wakeme imbëd gë watar gë wafëhw wahnah (840). Nagëhnikëhniwo vucan vukaw̃ary gë vucëval.

¹⁴ Ga nuŷak fop ka ŷa wabëhn wakeme imbëd gë wahnah g'ipëhw (910), cëmëko.

¹⁵ Ante nuŷako Malalel wabëhn wafëhw mbëd gë ryaw̃ g'imbëd ŋa (65), nagëhnikawo facan fante w̃aciko Yerëd.

¹⁶ Tac Malalel mboko nuŷa wabëhn wakeme mbëd gë watar gë wafëhw warar (830). Nagëhnikëhniwo vucan vukaw̃ary gë vucëval.

¹⁷ Ga nuŷak fop ka ŷa wabëhn wakeme mbëd gë watar gë wafëhw imbëd gë wahnah g'imbëd (895), cëmëko.

¹⁸ Ante nuŷako Yerëd wabëhn keme gë wafëhw mbëd gë ryaw̃ gë waki ŋa (162), nagëhnikawo facan fante w̃aciko Enok.

¹⁹ Tac Yerëd mboko nuŷa wabëhn wakeme mbëd gë watar (800). Nagëhnikëhniwo vucan vukaw̃ary gë vucëval.

²⁰ Ga nuŷak fop ka ŷa wabëhn wakeme mbëd gë wahnah gë wafëhw mbëd gë ryaw̃ gë waki (962), cëmëko.

²¹ Ante nuŷako Enok wabëhn wafëhw mbëd gë ryaw̃ g'imbëd ŋa (65), nagëhnikawo facan fante w̃aciko Matusalem.

²² Tac Enok mboko nuŷa wabëhn wakeme watar (300) do gë Wënu ŋa nkeniho. Nagëhnikëhniwo vucan vukaw̃ary gë vucëval.

²³ Wabëhn wakeme watar gë wafëhw imbëd gë ryaw̃ g'imbëd (365) nuŷako fop ka ŷa cëmat.

²⁴ Enok gë Wënu ŋa nkeniho, tac nambiko, kabi Wënu ŋa nufëkawo njohna darël lëw̃u.

²⁵ Ante nuŷako Matusalem wabëhn keme gë wafëhw mbëd gë warar g'imbëd gë waki ŋa (187), nagëhnikawo facan fante w̃aciko Lemëk.

²⁶ Tac Matusalem mboko nuŷa wabëhn wakeme mbëd gë waki gë wafëhw mbëd gë warar gë waki (782). Nagëhnikëhniwo vucan vukaw̃ary gë vucëval.

²⁷ Ga nuŷak fop ka ŷa wabëhn wakeme mbëd gë wahnah gë wafëhw mbëd gë ryaw̃ g'imbëd gë wahnah (969), cëmëko.

²⁸ Ante nuŷako Lemëk wabëhn keme gë wafëhw mbëd gë warar gë waki ŋa (182), nagëhnikawo facan.

²⁹ Nowe* macëkawo kabi ntehnadëho: «Aŷi kamënaŷehnedëhëfu hnë wafoku fu hna, gë horot ule ŷaden korotënden ŷa kabi Ahwëhn a Wënu ŋa menëk nkal iŋa.»

³⁰ Ga ndëcëk watac, Lemëk mboko nuŷa wabëhn wakeme mbëd gë wafëhw mbëd gë wahnah g'imbëd (595). Nagëhnikëhniwo vucan vukaw̃ary gë vucëval.

* 5:29 5.29 Nowe mëntëlëk g'uhnës Wa-ebëre ŋa ile fëhnëtanëk «bosëvosehn».

³¹ Ga nuŷak fop ka ŷa wabëhn wakeme mbëd'f gë waki gë wafëhw mbëd'f gë wahi g'imbëd'f gë waki (777), cëmëko.

³² Ante nuŷako Nowe wabëhn wakeme mbëd'f ŷa (500) tac nagëhnikëhniwo vucan vutar: Sem gë Sam do gë Yafet.

6

Vijë Wën gë vëryag vahnë

¹ Awa vahnë va pëgwëniho njabëndëni nkal li do kwëhnanihëhniwo vëryag.

² Vijë Wën* va nuniho vëryag vahnë va nkwamëni, më tëhnanihëhni nëlënihëhni.

³ Awa Ahwëhn a Wënu ŷa më ntehnak: «Sël ntaŷary le yëdabuhëhni vahnë ŷa godina kwëlëkwël hnë vëhni; nked'f fac le cëmanhnëdëni. Tëk pëgw iŷi wati, vëwodina d'uniŷa li ile lëbik wabëhn keme gë wafëhw wahi (120).»

⁴ Hnë wati rac, nkeniho vahnë vëyihnah, vëyaŷah do hnënk rac nkoço nkal li hafo mbiŷ. Vëyihnah vërac yeho vutah viju Wën va gë vëryag vahnë va; vësan paryi yeho, vësan vëyëtik.

⁵ Ahwëhn a Wënu ŷa kamahnëko wameh vahnë ŷa g'ahaŷary njabëdëho nkal li. Do hnë fac hna fop, nahan dëŷ hni ŷa, idi wameh fo yeho.

⁶ Ahwëhn a Wënu ŷa më curak soŷe ile ntikëhni vahnë hn'inkal ŷi, do ntaŷary dëŷu ŷa pëbëkawo yiwëhnah ŷa.

⁷ Më ntehnëk: «Ntihëtëdëfuhëhni nkal li vahnë vële ŷahanëbu vi, vahnë vi, gë wulaŷ ŷi, gë wusaŷ ŷi, do gë wusëry ŷi per. Curadëfu d'us soŷe ile libuhëhni ŷi.»

⁸ Bare Ahwëhn a Wënu ŷa nëŷëkawo gë Nowe.

Itëfëta soŷe Nowe

⁹⁻¹⁰ Wëli itëfëta soŷe Nowe ŷa: Nowe vucan vutar kwëhnako: Sem, gë Sam do gë Yafet. Asan asatah yeho gë vëyëntaŷ va. Mawëhnëdëhawo kwëlëkwël Wënu ŷa do gë Wënu ŷa nkeniho.

Wënu ŷa ñad'f pehëta Nowe

¹¹ Awa Wënu ŷa nuko vahnë va përëkaniho do wameh fo fëbëkëhniwo.

¹² Ante njëkëdëho Wënu ŷa ile ryëcëtaf d'uniŷa li ŷa, do nuko përëkako d'ëcët kabi vahnë va fop ankaŷ wameh ŷa tëfëdëniho,

¹³ më ntehnëka Nowe: «Pëhnaŷu vëvehnëŷëhni vahnë vi fop. Kabi soŷe lëŷ hni ŷa pëbahnëk wameh ŷa d'uniŷa li. Ha, ntihtëdëfuhëhni.

¹⁴ Diyary wëjë sisikulu gë wadëhwa wapërën. Bambery ntëpëtëlenđu vacery vajabah do wakoyel hnëvëd'f përi ŷa gë bambery per antë tënkënd wënka ŷa.

¹⁵ Wëli gante ntidu ka: tëfëka nuŷa wametër keme gë wafëhw imbëd'f (150) yary ŷa, wametër wafëhw wahi g'imbëd'f (25) yank ŷa, do wametër pëhw g'imbëd'f (15) iyihŷ ŷa.

¹⁶ Cankëd'f ŷaŷ, do tavëd'f igwac yëbëlan ile sankantu ŷa gë wabëv sisikulu ŷa yëbëlan metër ryampo. Hn'ibëv d'ampo ntidu rënka ŷa. Bambery sisikulu hna watas watar lidu.

¹⁷ Do ami, cañëtëryidëfu uŷac sankaf, soŷe mbëvehnëhni fop vile yënëd'f va. Fop vile ye nkal va mbëvëdëni.

¹⁸ Bare ntibu kwëtëla gë wëjë. Tënkëdun sisikulu hna, wëjë gë vijë hu, g'asëval hu do gë vësëval vijë hu va.

¹⁹ Ndënëd'fuhëhni fëna san g'isëval sifa-wo-sifa hnë vile yënëd'f va, soŷe pehëntini gë wëjë.

* **6:2 6.2** *Vijë Wën*: Yëtina ile pëhnëtanëk ŷa. Vahnë vëyabah nahadëni vahnë vëvë ambin va ye.

²⁰ San g'isëval hnë sifa wulaŵ hna fop, gë wusëry ŵa do gë wusaŵ ŵa, do gë fop vihawary vile yasëd njijëdëni ŷal hu hna soŋe pehëntini.

²¹ Do wëjë, nufëry sifa ile rokëde ŷa fop, afehn a. Umë rëkëdun arokëndu wëjë gë vëhni.»

²² Nowe, gante ntehnëkawo Wën ka, fop ntiko.

7

Itënk sisikulu ŋa

¹ Awa Ahwëhn a Wënu ŋa më ntehnëka Nowe: «Tënkëryin sisikulu hna, wëjë gë vëvë tere hu va, kabi wëjë fo hnuŋu ye ale satëk hnë vahnë vëvë gaki vi.

² Nufëryihni wusaŵ gë wulaŵ wufacah ŵa, sifa-wo-sifa wusan mbëd gë wuhi (7) gë wësëval mbëd gë wuhi (7), do g'ican dampo g'icëval dampo hnë wule wok wafacëna hna.

³ Nufëryihni fëna wasifa wusëry mbëd gë wuhi, soŋe afehëtahn hnënk lëw hni ŷa nkal li.

⁴ Ani gë wafac mbëd gë wahi, cañëtëryidëfu rëv ŷa hnë wafac wafëhw wahnah (40) gë vumëd wafëhw wahnah (40); koyëna ntihëtëdëfu fop vile libuho va.»

⁵ Nowe ntiko fop ile ntehnëkawo Ahwëhn a Wënu ŋa.

Uŵac sankaf ŵa

⁶ Nowe wabëhn wakeme mbëd gë ryaŵ (600) kwëhnako ante tëkiko uŵac sankaf hn'inkal ŋa.

⁷ Tënkëniho sisikulu hna gë viju gë vësëval hni soŋe pehëni ŵac ŵa.

⁸ Fop njiniho sisikulu Nowe hna: wule ye wufacah ŵa, gë wule wok wafacëna ŵa, gë wusëry ŵa do gë fop vihawary vile yasëd nkal li, ⁹ wuhi wuhi, ican g'icëval; gante ntehnëkawo Wën Nowe nti ka.

¹⁰ Ga padëk wafac mbëd gë wahi ŵa, uŵac sankaf ŵa kohnëko nkal inji.

¹¹ Bëhn le nuŷahnëko Nowe wabëhn wakeme mbëd gë ryaŵ ŋa (600), hnë lepera higëna hna, hnë fac pëhw g'imbëd gë wahi hna (17), wahayalin wale ntoŋahnidëho wënka ŋa fop pidëtako do wahatëh wale kovahnidëho wënka rëv ŋa pidëtako dūs.

¹² Rëv ŷa kovadëho hnë wafac wafëhw wahnah (40) gë vumëd wafëhw wahnah (40).

¹³ Hnë fac rac dënk, Nowe tënkëniho sisikulu hna gë viju, Sem gë Sam gë Yafet, do gë vësëval hni per.

¹⁴ Tënkëntiniho fëna sifa wulaŵ gë wusaŵ ŵa fop, gë fop vihawary vile yasëd nkal li, do gë sifa wusëry ŵa fop.

¹⁵ Njijëniho san g'isëval, hnë vile yënëd ntiko Wën va fop, tënkëntini gë Nowe sisikulu hna.

¹⁶ San g'isëval hnë sifa-wo tënkëntiniho, gante ntehnëkawo Wën Nowe ka. Tac Ahwëhn a Wënu ŋa më pidëk rënka ŷa hamëhni Nowe.

¹⁷ Uŵac sankaf ŵa, hnë wafac wafëhw wahnah (40) nkwënadëho nkal hna. Hnë wati rac kayëndako ŵac ŵa, do matënd sisikulu ŷa kumb.

¹⁸ Wënka ŋa nkwënadëho g'ahawary, do sisikulu ŷa yaŋ wënka hna njidëho.

¹⁹ Wënka ŋa nkoiko nkwënanand g'ahawary, hafo kohn dënk fop wahuŋ wale ŷako njihn ŵa.

²⁰ Wënka ŋa kohnëko wacëmët wahuŋ ŵa ntëbi wametër mbëd gë waki (7).

²¹ Fop vile yënëdëho va cëmëniho: wusëry ŵa gë wulaŵ ŵa gë wusaŵ ŵa do gë fop vihawary vile yasëd nkal li, do gë vahnë va fëna.

²² Fop vile yënëd nkal va cëmëniho.

²³ Ahwëhn a Wënu ña koyëna ntihëtëkëhniwo nkal li, fop vile yënëdëho va, pëgw vahnë va hafo wulaŵ wusankaf ŵa, hafo fop vihawary vile yasëd nkal va, hafo wusëry ŵa. Ntuhëtëkëhniwo nkal li. Nowe fo woko do gë vële nkeniho sisikulu hna.

²⁴ Uŵac rac, wafac keme gë wafëhw imbëd (150) ntiko nkal hna ani gë pëgwahnënd guh inja.

8

¹ Mama mbiŷahnëko wac rac nkal li Wënu ña dënkwëlawohna Nowe gë fop wusaŵ gë wulaŵ wule nkeniho hnë sisikulu ŵa. Më cañëtik sël nkal li, do wëнка ña pëgwëlehn nkuhënd.

² Wahayalin wëнка ña gë wahatëh wale cahnahnidëho wëнка rëv ña ndëpalehn. Rëv ŷa ndëmëlehn.

³ Toye toye nkuhëdëho wëнка ña hnë wafac keme gë wafëhw imbëd (150) hafo

⁴ hnë fac hwëhn pëhw g'imbëd gë wahi (17), hnë lepera hwëhn imbëd gë waki hna (7), tac teryako sisikulu ŷa wahuŷ wavë resiŷo Ararat hna.

⁵ Wëнка ña nkoço nkuhënd hafo lepera hwëhn pëhw hna (10). Hnë fac ryënkwëryënk w lepera rac hna, nuyiko ga cahnëk wacëmët wahuŷ ŵa.

⁶ Ga ndëcëk wafac wafëhw wahnah (40), Nowe umë pidëtëk fenetër le ntiko sisikulu hna,

⁷ do cana hëŵar g'ipër; rac më njid mbokajënd: wëнка ña napëdëho nkuh nkal hna nkolehnëh hnam.

⁸ Tac Nowe më canëka fah, soŷe njëkahn bi nkuhëk wëнка ña nkal hna.

⁹ Bare fah ŷa nuŷalohna hn'ile ñëŵëd, kabi uŵac ŵa guhëlohna ten; awa më mbokak gë sisikulu. Nowe më njelëk vák ŷa, pëlahna do mbokarya ndëna.

¹⁰ Më napëk wafac mbëd gë wahi (7) tac mbok cana kat fah ŷa.

¹¹ Fah ŷa më mbokajëk g'anëka ga; faryef oliviye fasëkah nkaŵajëko. Awa Nowe njëtëko wëнка ña ñaŷëtak nkal hna.

¹² Më mbok napëk kat wafac mbëd gë wahi (7) do mbok cana fah ŷa, bare bokëlohna mbokaj.

¹³ Nowe nuŷako tac wabëhn wakeme mbëd gë ryawë gë ryampo (601). Hnë fac ryënkwëryënk w lepera ryënkwëryënk w bëhn rac hna, wëнка ña nkuhëko. Nowe ntuhëtëko ile cankahnëko sisikulu ŷa, njëkëko g'ipër do nuko nkal inja cëtëko.

¹⁴ Hnë fac hwëhn wafëhw wahi g'imbëd gë wahi (27) lepera higëna hna, nkal inja fop kankëko.

¹⁵ Awa Wënu ña më ntehnëka Nowe:

¹⁶ «Cahnëryin sisikulu hna gë vijë hu gë vësëval hun vi.

¹⁷ Canëryihni fëna wulaŵ gë wusaŵ wule yerun ŵi fop: wusëry ŵi fop, gë wulaŵ do gë wusaŵ wusankaf ŵi do gë vutoy vi, do gë fop vile yasëd nkal vi, soŷe nagëlëni, njabëni, do pëbëni nkal li.»

¹⁸ Awa Nowe më cahnëni gë vijü, do gë vësëval hni.

¹⁹ Tac cahnëni fëna sifa-wo-sifa, wulaŵ gë wusaŵ ŵa fop, gë wusëry ŵa fop do gë fop vihawary vile yasëd nkal va.

²⁰ Tac Nowe më ntik hn'ile cënade sadëha soŷe Ahwëhn a Wënu ña, më nufëkëhni ryampo hnë sifa wulaŵ gë wusaŵ wufacah hna fop gë wusëry wufacah ŵa fop, do pëdëhni hnë hwëdëh ntinëhna Ahwëhn a Wënu ña sadëha gë wulaŵ wurac.

²¹ Ahwëhn a Wënu ña tehëkawo rehërya hnëŷah sadëha rac do më ntehnak: «Tame bokëda fërëkanu nkal inji soŷe vahnë va, mama nahadëni wameh fo kobëri hn'utah ntëŵ hni hna; bokëda ryawëŵëhni muk fop vile yënëd va, gante ntibu takan ki.

²² «Gante-wo mbiŷëk nkal inji,

tëkëde nadënde, do mbarëpënde,
 tëkëd njond huji ha, do njakënd,
 nkeď sama do aŷank,
 nkeď fac, do nkeď umëd.
 Koyëna nkeď kwëlëkwël.»

9

Akwëtëla gë Nowe

¹ Wënu ɲa ndëwanëkawo Nowe gë viju ntehnëhni: «Arabi ahnagëlu, ayabu, afëbu nkal li.

² Tëk pëgw gaki, wulaŵ gë wusaŵ wavë nkal ŵi fop, gë wusëry ŵi, gë fop vihawary vile yasëd nkal vi, do gë wuwis ŵi fop rëkëd ntakëndëhni đus gë ŵuhnë; njëdamuni ahwëhnuni.

³ Fop vile yënëd va kodun arokuni; gante njëdamuno wanëda gë vatëh ki, njëdamuni tame vëyin fop.

⁴ Bare antë aroku faŷar fale worryaryëk wasat kabi uwám ŵa wasat hna nke.

⁵ Awa tëyëdëfu uwám soŋe sat ŷa: age ahnë ndawëka ahawary piniŋëdëfuha; age intaw ndawëka ahnë piniŋëdëfuha fëna.

⁶ «Wënu ɲa gante nke umë dënk ka ntika ahn'a.

Soŋe umë ye age ahnë ryehëtëk sat aŷëntawu,
 ahnë ryehëtëd sat lëwu ŷa fëna.

⁷ Wuhnë, nagëlëryin, yabëryin do pëbëryin nkal li.»

⁸ Wënu ɲa më mbok ntehnëkëhni vëhni Nowe gë viju:

⁹ «Tame ntidëfu kwëtëla gë ŵuhnë, gë vutah hun va do gë vërah hni va,

¹⁰ do gë fop vile yënëd yerun gë ŵuhnë va: wusëry, gë wusaŵ, gë wulaŵ, fop vile sahnëntik hnë sisikulu gë ŵuhnë va.

¹¹ Wëlin ile fëhnabu kwëtëlin ŷa: muk uŵac sankaf ŵa ñoñ bokëdina ndaw nkal li; bokëdina nke uŵac sankaf soŋe mbëvehn fop le ye nkal li.»

¹² Do Wënu ɲa më nkwënëk: «Wëlin dahëse kwëtëla nte wok pudina; libu soŋe hun gë fop vile yënëd va:

¹³ car ulaŵ mën ɲa vëŋar hna kwëtëbu; umë yed dahëse le ryënkwëtehnëd akwëtëla mën nte libu soŋe đuniŷa ŷi.

¹⁴ Nte-wo-nte mbarëpëdëfu vëŋar g'ambin do cahn car-ulaŵ ɲa,

¹⁵ awa ndënkwëtađëfu kwëtëla nte libu soŋe hun do gë fop vile yënëd nkal vi: bokëdina nke muk uŵac sankaf soŋe mbëvehn fop vile yënëd.

¹⁶ Ge car-laŵ ɲa ambin hna nke, nudëfu do ndënkwëtehnëdëho akwëtëla nte libu wok pudina soŋe ami gë fop vile yënëd nkal vi.»

¹⁷ Wënu ɲa më mbok ntehnëka Nowe: «Car-ulaŵ ɲa yed dahëse akwëtëla nte libu soŋe ami gë fop vile yënëd nkal vi.»

Viju Nowe

¹⁸ Viju Nowe vële sahnëko sisikulu va vëhni Sem gë Yafet do gë Sam yeho; Sam yeho rëm Kanan ŷa.

¹⁹ Hnë viju Nowe vërar vërac matini vahnë vële yabëk nkal vi fop.

²⁰ Nowe yeho ayam aryënkwëryënkwa ale fëlëko ikaŷ waresen ɲa.

²¹ Fac ryampo uñen resen ceko do ndëwëko, më cudëtak viŷi va fop usank hna.

²² Sam, rëm Kanan ŷa, më nuka rëmu wëtata fo do më cahnëk pëyahni vicëru.

²³ Awa Sem gë Yafet më nufëni cud cankaf, ndëcani vankus hna, tac karëcandëni tënkatëndëni usank hna do cankëniha rëm hni. Namaniho antë nuniha rëm hni wëtata fo.

²⁴ Ante ndëwëtako Nowe ɲa, njëtako ile ntik Sam arëkwa alëwu ŷa.

²⁵ Awa më ntehnëk:
«Arabi Kanan ndëwani wëh!
Arabi nke aramp
vicëru va!»

²⁶ Tac më nkwënëk:
«Cëmbik Ahwëhn a, Wën Sem ña!
Arabi Kanan nke aramp Sem!

²⁷ Arabi Wënu ña njankën inkal Yafet ña,
do kacande g'untënah vëhni Sem hna,
do Kanan nke aramp alëwü!»

²⁸ Ga ndëcëk uŵac wã, Nowe wabëhn wakeme watar gë wafëhw imbëd (350) mboko nuÿa kat.

²⁹ Ga nuÿak fop ka ÿa wabëhn wakeme imbëd gë wahnah gë wafëhw imbëd (950) cëmëko.

10

Wabulunda wab nkal

¹ Wëlin itëfëta soñe vutah Nowe. Ga ndëcëk uŵac sankaf wã, viju Nowe, Sem gë Sam do gë Yafet, nagëhninihëhniwo vucan. Wëlin wamac wadëw hni ña:

² Wamac bulunda le hnagik hnë Yafet va: Gomer gë Magog gë Madayi gë Yavan gë Tubal gë Mesek do gë Tiras.

³ Wamac bulunda le hnagik hnë Gomer va: Asëkenas gë Rifat do gë Togarëma.

⁴ Wamac bulunda le hnagik hnë Yavan va: Elisa gë Tarësis gë vëvë Kit do gë vëvë Rodan.

⁵ Hnë vëhni matëniho vële sampëko ntëdëni hnë tëfary wov sankaf vë nkal dëw hni ña, gante nke vanësa ale-wo-le ka, gante nkeni hnënk hnë nkal dëw hni ka, vankol vantëw hni hna. Vëhni ye bulunda le hnagiko hnë Yafet va.

⁶ Wamac bulunda le hnagik hnë Sam va: Kuc gë Misërayim gë Put do gë Kanan.

⁷ Wamac bulunda le hnagik hnë Kuc va: Seba gë Havila gë Sabëta gë Ragëma do gë Sabëtëka. Wamac bulunda le hnagik hnë Ragëma va: Saba gë Dedan.

⁸ Kuc yeho fëna rëm Nëmërod nte yeho aryënkwëryënkwn hnë vële hwëhnako fanka nkal va.

⁹ Ahwëhn a Wënu ña njëdëkawo Nëmërod nke asary asankaf; soñe më lehnande: «Aÿi, Ahwëhn a Wënu ña njëdëkawo nke asary asankaf had Nëmërod.»

¹⁰ Wahnaw waryënkwëryënkwn wavë nkal dëwü wã, Babel yeho gë Erëk gë Akad do gë Kalëne hnë nkal Sineyar.

¹¹ Nëmërod matëko hnë nkal tac nji Asiri hna, do mbëry Niniv gë Rehobot-Ir gë Kela

¹² do gë Resen yëbëlan Niniv gë naw wã cankaf Kela ña.

¹³ Misërayim yeho rëm sankaf vëvë Lud va gë vëvë Anem gë vëvë Lehab gë vëvë Nafëtu

¹⁴ gë vëvë Patëros gë vëvë Kasëlu gë hn'ile matini Wafilisëte wã gë vëvë Kafëtor* va.

¹⁵ Kanan yeho rëm Sidon fandënkwëryënkwn fantëwü fa gë Het

¹⁶ gë Wayebus wã gë Wa-amor wã gë Wagirëgas wã

¹⁷ gë Wahiv wã gë Wa-arëk wã gë Wasin wã

¹⁸ gë Wa-arëvad wã gë Wasëmar wã do gë Wahamat wã. Tac hnënk vëvë Kanan va campëniho,

¹⁹ do nkal dëw hni ña Sidon pëgwëko paß Gerar hafo Gasa do gë cape Sodom gë Gomor gë Adëma do gë cape Seboyim hafo Lesa.

* **10:14 10.14** *Kafëtor*: wac sër Tinti mbë wov Këret ÿa ye.

²⁰ Vëhni ye ßulunda le hnagiko hnë Sam va, fitëlëko gante nkeni hnënk do gë vanësa wadëw hni ka, hn'inkal dëw hni hna, vankol vantëw hni ña.

²¹ Sem fëna, acëru aryënkwëryënkwa Yafet ña, nagëhnikëhniwo vucan. Umë yeho rëm sankaf Eber ña do gë fop vutah vërah vëlëwu va.

²² Wamac ßulunda le hnagik hnë Sem va: Elam gë Asur gë Arëpakësad gë Lud do gë Aram.

²³ Wamac ßulunda le hnagik hnë Aram va: Us gë Hul gë Getër do gë Mas.

²⁴ Arëpakësad yeho rëm Sela ña; Sela yeho rëm Eber ña.

²⁵ Eber vucan vuki nuñako: fandënkwëryënkwa fa Peleg maciko, «Pitël» pëhnëtanëd, kabi wati nte nkeho ña, ßulunda vë nkal ñi pitëlëko; aheryu Yokëtan maciko.

²⁶ Yokëtan yeho rëm Alëmodad ña gë Selef gë Hasarëmavet gë Yera gë

²⁷ Hadoram gë Usal gë Dikëla gë

²⁸ Obal gë Abimayel gë Saba

²⁹ gë Ofir gë Havila do gë Yobab; vëhni ye ßulunda le hnagiko hnë Yokëtan hna.

³⁰ Yëbëlan Mesa gë Sëfar resiyo hwëhn wahuñ hna ntëdëniho gë cape pëhna lav ka.

³¹ Vëhni ye ßulunda le hnagiko hnë Sem hna vunte fitëlëko gante nkeni hnënk gë vanësa wadëw hni ka, hn'inkal dëw hni hna, vankol vantëw hni hna.

³² Vëhni ye ßulunda le hnagiko hnë Nowe hna gante tëfëlëni hnagi ka inkal g'inkal. Hnë vëhni nagini fop wahnënk wale sampëk nkal wï ante ndëcëko uñac sankaf ña.

11

Acery yihnah Babel

¹ Hnë yamani rac, vahnë vëvë duniya vi fop uhnës uryampo fo nësëdëniho.

² Vahnë va njasëlendëniho gë cape pëhna lav, umë nuni lañ hn'inkal Sineyar hna do ntëdëlehnëni hnam.

³ Më ntehnëläni: «Dinëfu wasinkiri do nkulin!» Wasinkiri ña yeho wëraka wã do ile ye had gudëro yeho sima lëw hni ña.

⁴ Tac më mbok ntehnëläni: «Bëryanëfu inaw do gë cery yihnah nte ñakëd ambin ñi! Koyëna nkefen vële yëtik d'us do ahnë kodina campehnëfu nkal li fop.»

⁵ Ahwëhn a Wënu ña më cëlik g'ambin soje njëk inaw nte mbëryëdëni vahnë ña g'acery ña

⁶ do më ntehnëk: «Yëkëryin! Bulunda ryampo fo nkeni do uhnës uryampo fo nësëdëni! Ge aki pëgwëni ntindëni, tame ñoñ memaÿehnedilëhni hna ntini ile ñadëni ña.

⁷ Awa, mpaÿëmpaÿehnedëfun uhnës lëw hni wã soje antë mbok nkwëryëlëni!»

⁸ Koyëna, Ahwëhn a Wënu ña më campehnëkëhni cañëtëhni duniya hna fop, do tavëniho ibëry naw ña.

⁹ Soje rac macahnik inaw tac Babel*, kabi hnam mpaÿëmpaÿehnekë Ahwëhn a Wënu ña nësa vahnë vëvë duniya va fop, do hnam campehnëkëhniwo njini duniya hna fop.

Wamac vutah Sem

¹⁰ Wëlin gante naginiho vutah Sem va. Ante nuñako wabëhn waki ga ndëcëko uñac sankaf wã, hara Sem wabëhn keme (100) nuñako, nagëhnikawo facan; Arëpakësad maciko.

¹¹ Tac, Sem mboko nuñahni vutah vukawary, vucan gë vucëval, do ante nuñako kat wabëhn wakeme mbëd ña (500), cëmëko.

* **11:9 11.9** *Babel* mëntëlëk g'uhnës Wa-ebëre ña ile fëhnëtanëk «igwëjëb».

¹² Arëpakësad, ante nuŷako wabëhn wafëhw warar g'imbëd' ŋa (35), nagëhnikawo facan; Sela maciko.

¹³ Tac, Arëpakësad mboko nuŷahni vutah vukaŵary, vucan gë vucëval, do ante nuŷako kat wabëhn wakeme wanah gë watar ŋa (403), cëmëko.

¹⁴ Sela, ante nuŷako wabëhn wafëhw warar ŋa (30), nagëhnikawo facan; Eber maciko.

¹⁵ Tac, Sela mboko nuŷahni vutah vukaŵary, vucan gë vucëval, do ante nuŷako kat wabëhn wakeme wanah gë watar ŋa (403), cëmëko.

¹⁶ Ante nuŷako Eber wabëhn wafëhw warar gë wahnah ŋa (34), nagëhnikawo facan; Peleg maciko.

¹⁷ Tac, Eber mboko nuŷahni vutah vukaŵary, vucan gë vucëval, do ante nuŷako kat wabëhn wakeme wanah gë wafëhw warar ŋa (430), cëmëko.

¹⁸ Ante nuŷako Peleg wabëhn wafëhw warar ŋa (30), nagëhnikawo facan; Rewu maciko.

¹⁹ Tac, Peleg mboko nuŷahni vutah vukaŵary, vucan gë vucëval, do ante nuŷako kat wabëhn wakeme waki g'imbëd' gë wahnah ŋa (209), cëmëko.

²⁰ Rewu, ante nuŷako wabëhn wafëhw warar gë waki ŋa (32), nagëhnikawo facan; Serug maciko.

²¹ Tac, Rewu mboko nuŷahni vutah vukaŵary, vucan gë vucëval, do ante nuŷako kat wabëhn wakeme waki g'imbëd' gë waki ŋa (207), cëmëko.

²² Serug, ante nuŷako wabëhn wafëhw warar ŋa (30), nagëhnikawo facan; Nahor maciko.

²³ Tac, Serug mboko nuŷahni vutah vukaŵary, vucan gë vucëval, do ante nuŷako kat wabëhn wakeme waki ŋa (200), cëmëko.

²⁴ Nahor, ante nuŷako wabëhn wafëhw wahi g'imbëd' gë wahnah ŋa (29), nagëhnikawo facan; Tera maciko.

²⁵ Tac, Nahor mboko nuŷahni vutah vukaŵary, vucan gë vucëval, do ante nuŷako kat wabëhn keme g'ipëhw g'imbëd' gë wahnah ŋa (119) cëmëko.

²⁶ Tera, ante nuŷako wabëhn wafëhw imbëd' gë wahi ŋa (70), nagëhnikëhniwo vucan vutar: Abëram gë Nahor do gë Aran.

Wamac vutah Tera

²⁷ Wëlin wamac vutah Tera va. Tera yeho rëm Abëram ŷa gë Nahor do gë Aran. Aran yeho rëm Lot ŷa.

²⁸ Hn'inkol nte wacik Ur hna, Aran umë ryënkwëko cëm gë rëmu hn'inkal Salëde hna, le nagiko hna.

²⁹ Abëram Sarayi ñëlëko, do Nahor, Milëka aryagu Aran. Yisëka fëna Aran yeho rëmu ŷa.

³⁰ Hara, Sarayi kwëhnalohna fatah, kabi nagëd'lohna.

³¹ Tera matëko Ur vë Salëde hna, njohna aju Abëram, gë Lot, fatah ajë Aran fa, do gë Sarayi asëvalu Abëram, soje njini hn'inkal Kanan hna, bare ga tëkëni Aran hna, më ntëdëni hnam.

³² Tera wabëhn wakeme waki gë wabëhn imbëd' (205) nuŷako, tac cëmëko Aran hna.

Abëraham wasapitër 12-25

12

Imac Abëram ŋa

¹ Awa, fac ryampo Ahwëhn a Wënu ŋa më ntehnëka Abëram: «Tavëry nkal hu ŋi, gë hnënk hu ŷi do gë tere rëmuŷ ŷi soje ayi hn'inkal nte rufëdëmi hna.

² Ntidëfu nagi yamani sankaf hwëhn nafa hnë wëjë; ndëwadëmi, ntidëmi ahnë ale hwëhnak nafa do sojë hu ÿa njëdëdëfuhëhni yam vëÿëntaÿ va.

³ Njëdëdëfuhëhni yam vële ryëwanëdëhi yam va, bare vële ryëwanëdëhi wëh va wëh yëdëdëfuhëhni. Sojë hu ÿa ndëwadëfuhëhni wabulunda ña fop.»

⁴⁻⁵ Awa, Abëram njiko gante ntehnëkawo Ahwëhn a Wënu ka. Wabëhn wafëhw mbëd'gë wahi g'imbëd' (75) kwëhnako ante matëko cahn Aran ña. Më njoka asëvalu Sarayi, gë Lot, fatah aheryu fa, do gë hnapul ÿa gë vëramp vële kwëhnako hnë resiÿo Aran hna, do kahnëtalehnëni njindëni g'inkal Kanan.

Abëram hn'inkal Kanan hna, tac Esipët hna

⁶ Ga tëkëni hn'inkal Kanan hna, Abëram më ndëcëk nkal iña hafo hnë atëh cëvah mbë More, nte ye Sisem ña. Hnë yamani rac, vëvë Kanan va hnam ntëdëniho.

⁷ Ahwëhn a Wënu ña më tufëhnaka Abëram do ntehna: «Inji nkal ale hnagëde hnë wëjë yëdëdëfu.» Awa Abëram më ntinëhnëka Ahwëhn a Wënu ña hnam hn'ile cënade sadëha hnë hn'ile tufëhnakawo hna.

⁸ Tac, më ndëcalëk sojë nji resiÿo hwëhn wahuñ hna gë cape pëhna lav Betel ka; më ntik usank lëwü wä yëbëlan Betel gë Ayi; gë cape joya lav nkeho do Ayi, gë cape pëhna lav. Më mbok ntinëhnëka hnam Ahwëhn a Wënu ña hn'ile cënade sadëha hawary do njëfadëhawo Wënu ña macatënda «Ahwëhn Wënu ña».

⁹ Tac, Abëram toye toye njidëho gë resiÿo Negev ka.

¹⁰ Hnë wati rac inte nkelehn nkal hna. Kabi inte cankaf yeho Abëram më njik Esipët sojë ntëdënti hnam.

¹¹ Ante nkëhnëko tënk Esipët ña, më ntehnëka asëvalu Sarayi: «Nëpary, njëtëbu dus asëval awamah yeru.

¹² Ge vëvë Esipët va nunihi, ntehnëledëni: “Asëvalu ÿa ye”, awa ndawëdëniho do wëjë tavëdënihi.

¹³ Awa dehnëryihni ahery mën yeru, ntënëahnëniho sojë lëwü hu ÿa. Koyëna pëhëdëfu.»

¹⁴ Koyëna nkeho. Ante tëkëko Abëram Esipët ña, vëvë Esipët va nunihawo asëvalu nkwanëko dus.

¹⁵ Vësankaf wasodëde Farawo va hnukawo më njini pëyaniha ahnaÿ a cëkwatëndëniha. Më njoyik asëval a cery Farawo hna.

¹⁶ Farawo ÿa g'untënah cankaf kacakawo Abëram, sojë asëval a. Më njëdaka wape, g'uhnankal, do gë wuhni, vëramp vësëval gë vësan, wafali do gë wayonkomb.

¹⁷ Bare Ahwëhn a Wënu ña njëdakawo ures sankaf Farawo ÿa gë vëvë tere lëwü va per sojë Sarayi ÿa, asëvalu Abëram.

¹⁸ Farawo ÿa më macehnëka Abëram do tëya: «Sojë ye liruho aki? Sojë ye woru pëyalihohna asëval hu ye?

¹⁹ Sojë ye lehnëru ahery hu ye, do aravo hafo ÿandu ÿëlëwä? Tame, wëliho asëval hu; nufëryehna do ayi!»

²⁰ Farawo ÿa më ntehnëkëhni vëryokuñ vëlëwü va ntapëhnaniha Abëram cahn Esipët hna g'asëvalu, gë Lot, do gë vëvë tere lëwü va g'ile kwëhnak ÿa fop.

13

¹ Awa Abëram më matëni Esipët hna g'asëvalu, gë Lot, do gë vëvë tere lëwü va g'ile kwëhnako ÿa fop, mbokani gë cape rëhw gë pëhna lav Kanan hnë Negev hna.

Abëram gë Lot Pitëledëni

² Abëram mbetako dus. Kwëhnakëhniwo wakore wacankaf wusaÿ gë koryi le ryëhwarëde yabah do gë sanu.

³ Matëko Negev hna mbokand toye toye gë Betel le ndënkwëko ntëf yëbëlan Betel gë Ayi hna,

⁴ do hnam ntiko hn'ile cënađe sadëha ÿa. Abëram njëfadëhawo Ahwëhn a Wënu ña gë kobëri ka.

⁵ Lot, nte nkeniho ña, umë fëna kwëhnakëhniwo wakore wape, g'uhnankal, gë wuhni do gë tere yabäh.

⁶ Nkal iña yankëlohna soje ntëfahnëni ndampo fo, kabi wakore wusaŵ wulëŵ hni ŵa njabëniho ðus,

⁷ do kat, vëvë Kanan va do gë vëvë Perisi va hnë nkal tac ntëdëniho. Soje umë vëhery wusaŵ Abëram va conkëdëniho gë vëva Lot va.

⁸ Awa Abëram më ntehnëka Lot: «Këlami, tere ryampo fo yeyinëk. Tëfëlahna nke sonko yëbëlan fu, ma yëbëlan vëheryëherya wusaŵ fu va.

⁹ Yëkëry! Nkal iña fop haryënk wu nke. Pitëlënëfu. Ge g'irahahn njiru, ami g'irëhw njidëfu, do ge g'irëhw njiru, ami g'irahahn njidëfu.»

¹⁰ Awa Lot njëkalehnëko do nuko lañ Yurëdan ÿa hafo resiŷo Sowar hna fop cëkëko ðus. Nkeho had sarëdij Ahwëhn a Wënu ña le yeho Eden hna ma had inkal Esipët ña. (Koyëna nkeho ani gë Ahwëhn a Wënu ña nihahnënd inaw Sodom gë inaw Gomor.)

¹¹ Lot më tëhnak lañ Yurëdan rac fop do pakëta gë cape pëhna lav; koyëna pitëlëniho vëhni vëhi.

¹² Abëram nkal Kanan hna nkoko. Lot darël wahnaw Yurëdan hna njiko ntëf do nti wasank wadëŵu ña gë cape Sodom hna.

¹³ Hara vële lëdëko Sodom va nkeya meh ðus kwëhnaniho, wameh wante ñak ñwëyëd Ahwëhn a Wënu ña ntidëniho.

¹⁴ Ante pitëlëniho ña, Ahwëhn a Wënu ña më ntehnëka Abëram: «Yëkëry vacape vanah tak: haryënk wu gë hamëhni do gë farëhw gë farahahn.

¹⁵ Nkal nte hnuðu ñi fop njëfadëmi, wëjë gë vutah hu va ahwëhnu kwëlëkwël.

¹⁶ Njabënëdëfuhëhni fëna vutah hu va gante njabëk nkërëyal ki. Kodena ndëkwini, gante nkok kodena ndëkwini nkërëyal ki.

¹⁷ Matëry, ayasëlehn nkal li caharab; wëjë yëdädfëfu.»

¹⁸ Abëram më pakëtëk idëf dëŵu ña ñi ntëf hnë vatëh vacëvah vambë Mamëre, darël Ebëron hna, do ntinëhna hnam Ahwëhn a Wënu ña hn'ile cënađe wasadëha.

14

Ipehët Lot g'ipankël gë Melëkisedek

¹⁻⁶ Wëlin itëfëta uwët sankaf vëhnaŵ ña. Hnë wabëhn pëhw gë waki hna (12), ahnaŵ ale waciko Kedor-Lawomër avë Elam ÿa wëkëkëhniwo vëhnaŵ vëyëntaŵ va, vëhni ye: Bera avë Sodom ÿa, gë Birësa avë Gomor ÿa, gë Sineyab avë Adëma ÿa, gë Semeber avë Seboyim ÿa do gë avë Bela ÿa, umë wacëde fëna Sowar. Bare hnë hwëhn pëhw gë watar hna (13), vërac ñañënanihho. Hnë bëhn hwëhn pëhw gë wahnah hna (14), Kedor-Lawomer gë vëhnaŵ vërar vële nkeniho va, (ahnaŵ Amërafel avë Mesopotami ÿa, gë Ariyok avë Elasar ÿa, do gë Tidal avë Goyim ÿa) mëkënihëhniwo Warefayi ŵa hnë Asëtarot-Karënayim hna, Wasus ŵa hnë Ham hna, do gë Wa-emi ŵa hnë Save-Kiriyatayim hna. Mëkënihëhniwo Wahori ŵa ÿal hni hna wahuñ walëŵ hni Seyir hna, do tëfëlehnënihëhniwo hafo atëh El-Paran hna, darël wula hna.

⁷ Tac më mbokani gë cape En-Misëpat, umë lehnëde Kades. Më nihëni nkal Wamalesi ña fop do mëkënihëhni fëna Wa-amor wale lëdëko Hasason-Tamar va.

⁸ Awa ahnaŵ avë Sodom ÿa, gë avë Gomor ÿa, gë avë Adëma ÿa, gë avë Seboyim ÿa do gë avë Bela ÿa, (umë ye Sowar), më canënihëhni wasodäde walëŵ hni ŵa soje pëhwëtani wët sankaf ŵa hnë lañ Sidim hna, umë ye tame Wov Wanjiry ña,

9 gë vëhnaŵ vëÿëntaŵ vële nkeniho gë Kedor-Lawomer va. Vëhnaŵ imbëd wëtëdëho gë vëhnaŵ.

10 Nkeho hnam vankëd vajabah gudëro. Ahnaŵ avë Sodom ÿa g'avë Gomor ÿa hn'igary dëw hni hna, më njoni hnam; vële fehëko va gë wahuŵ cowaniho.

11 Vële wëkëkëhniwo va më nufëni fop hnapul vëvë Sodom gë Gomor va, do gë fop rokëtok le pehnaniho ÿa, njilehnëni.

12 Kabi Lot, fatah aheryu Abëram fa, Sodom hna ntëdëntiko, njoryaryënihawo fëna, gë hnapul lëwu ÿa fop.

13 Ale yaryëko më njik pëyahna Abëram Ebëre le lëdëko d'arël vatëh vacëvah Mamëre Hamor ÿa, umë yeho acëru Esëkol gë Aner; vëhni vërar tak nkwëryëlëniho gë Abëram.

14 Ga njëtak Abëram fatah aheryu fa aramp ntiyik, më mbarëpëkëhni vësan wakeme watar g'ipëhw g'imbed gë vërar (318) vële hnagiko tere lëwu va, do tëfëlehnënihëhni hafo Dan hna.

15 Abëram më pitëndëlehnëkëhniwo vësan vërac wakore wayabah do pëgwëhni vëÿëw va g'umëd. Ndaŵëdëhëhniwo do tëfëlehnëdëhëhniwo hafo Oba, gë cape rahahn gë pëhna lav Damas ka.

16 Më mbijëk hnapul lëwu ÿa fop, do mbijëkawo fëna Lot gë hnapul lëwu ÿa, gë vësëval va do gë vëramp vëÿëntaŵ va.

Abëram gë Melëkisedek

17 Ga mbokajëk Abëram ante mëkinihëhniwo vëhni Kedor-Lawomer do gë vëhnaŵ vërar vële nkeniho va, ahnaŵ avë Sodom ÿa kacakawo hnë lañ Save hna, (umë ye: Lañ Ahnaŵ).

18 Melëkisedek*, ahnaŵ Salem† do yeho asëna wasadëha Wën Hunte Sëpëk Fop ña, më njojëk mburu do g'uñen.

19 Më ndëwanëka Abëram aki:
«Arabi Wën Hunte Sëpëk Fop ña do lik ambin inji g'inkal inji ndëwana Abëram.

20 Arabi Wën Hunte Sëpëk Fop ña cëmbi kabi njëdëki imëk vëÿëw hu va!»
Awa Abëram më njëdaka ihwëhn pëhw-wo hnë vile nuÿajëko hn'uwët va.

21 Ahnaŵ avë Sodom ÿa më ntehnëka Abëram: «Bësaryëwëhni vahnë vi do aworyary hnapul ÿi.»

22 Abëram më ntëkwaka: «Tufabuha Ahwëhn a, Wën Hunte Sëpëk Fop ña do lik ambin inji g'inkal inji:

23 lëk, ñoñ nufëda viÿë vile hwëhnëru vi, wëla faÿaŵar ma ÿëba wapary. Koyëna kodila ahnës: “Mbetandanëbuha Abëram.”

24 Ñoñ ñada soñe lëmën ge gena ile tokëni vahnë mën ÿi do gë sah vële lapëhnajëko vi: Aner, gë Esëkol, do gë Mamëre, vëhni tebadëni.»

15

Akwëtëla Wën gë Abëram

1 Ga ndëcëk watac, Ahwëhn a Wënu ña më tufëhnaka Abëram do ntehna: «Antë ntaki, Abëram! Keryëdëmi do njëdëdëmi d'us.»

2 Bare Abëram më ntëkwak: «Ahwëhn Wën mën, soñe ye yëdëduho? Kwëhnala fatah fante lëwëd. Eliyeser mbë Damas, aramp tere mën ye ale lëwëd hnapul mën ÿa fop.

3 Ha, kabi yëd'alihowëhniha vutah, ale lid d'oku mën a lëwëd fop le hwëhnaŵu ÿa.»

* 14:18 14.18 Melëkisedek fëhnëtanëk ahnaŵ usatah. † 14:18 14.18 Salem fëhnëtanëk yam. Nkol tac wacëde gaki Yerusalem.

⁴ Ahwëhn a Wënu ɲa më ntëkwaka: «Hali, gena umë lëwëd ile hwëhnaru ɲa: ale hnagëru wëjë dënk lëwëd.»

⁵ Tac Ahwëhn a Wënu ɲa më canëka Abëram hn'usank lëwu hna do ntehna: «Yëkëry ambin ɲi do dëkwëry wahol wï ge kodu.» Tac më nkwënëk: «Koyëna njabëdëni vutah hu va.»

⁶ Abëram më kwëtahnëka Ahwëhn a Wënu ɲa do Ahwëhn a Wënu ɲa soɲe rac catahnëka gë Abëram.

⁷ Më ntehnëka: «Ahwëhn a Wënu ɲa yeɓu, ale saniki hn'inawë Ur vë nkal Salëde ɲa soɲe yëdäyi ahwëhn nkal nte yehahnëru ɲi.»

⁸ Abëram më tëyëka: «Ahwëhn Wën mën, hak njëtëdëfu paryi ami hwëhnëd?»

⁹ Ahwëhn a Wënu ɲa më ntëkwaka: «Yonëhnewëhni wusawë wule hwëhnak wabëhn watar: yihni le wok nagëna, g'inankal cëval, gë yënki, tac ikuh ndampo gë fëpah fëndampo.»

¹⁰ Abëram më njojëkëhni wusawë wurac. Ndawëhni do ntëpëtëlehnëhni fagant fo do kakëndëlehn ntëpëtële-wo g'antëpëtële nñentawë ɲa; wusëry wã fo nkoko dëpëtëlehnëna.

¹¹ Wahuy më njijëni wusawë hna, bare Abëram ntakëhniwo.

¹² Wati nte njodëho lav ɲa, Abëram wakwëd nëhnëko d'us. Awa umëhwëry mbahnah ntakah təkëhnelehnëhna.

¹³ Ahwëhn a Wënu ɲa më ntehnëka hnë wakwëd wadëwu watac: «Yëtëry d'us vële hnagëde hnë hnënk hu va ntëdëdëni hn'inkal nte nkoni vëhwëhnëna; vëramp yed, do mbërehnëdëni hnë wabëhn wakeme wanah (400).

¹⁴ Bare pinijëdëfuhëhni vële lidëhëhni vëramp va, do cahnëdëni hnam gë hnapul yabah.

¹⁵ Bare wëjë, ntidu untaf nëɲah, yam cëmëdu do mbañëderu.

¹⁶ Mbokajëd wati nte nkedëni vutah vërah hu va warëm sankaf kabi dadëwëhni hna Wa-amor ɲa ge waryëcëtëna wameh ɲa nkal li.» Koyëna ndakeryëko Abëram.

¹⁷ Ante njok lav do mëhwëryëk d'us ɲa, awa wura hwëdëh le sëhnëd gë ryoko hwëdëh ndëcëtalehn taɲ yëbëlan wusawë wule lëpëtik hna.

¹⁸ Awa koyëna kahnëndëko Ahwëhn a Wënu ɲa kwëtëla ɲa gë Abëram do ntehna: «Njëdadëfuhëhni vële hnagëde hnënk hu va inji nkal, yëbëlan le təkwek nkal Esipët hna hafo sën Efërat hna, sën sankaf ɲa.

¹⁹ Umë ye inkal Waken ɲa, gë Wakenis ɲa, gë Wakadëmon ɲa,

²⁰ gë Wahit ɲa, gë Waperis ɲa, gë Warefayi wã,

²¹ gë Wa-amor ɲa, gë Wakanan ɲa, gë Wagirëgas ɲa, do gë Wayëbus wã.»

16

Hnagi Isëmayel

¹ Awa Sarayi, asëvalu Abëram, nagëd'filohna. Bare kabi kwëhnakawo aramp avë Esipët, ale waciko Agar,

² më ntehnëka Abëram: «Nuru, Ahwëhn a Wënu ɲa mawëna hnagu. Awa d'akëryin g'aramp mën ayi. Kod mpëd nagëhnowëhni vutah.»

Abëram më mawëk wanës asëvalu ɲa.

³ Awa Sarayi, më nufëka aramp alëwu ɲa Agar, njëd'ahna asanu Abëram nñëla. Watac ante ndëcëko wabëhn pëhw (10) wante ntëd'ahnëko Abëram hn'inkal Kanan hna ntiyako.

⁴ Abëram më ndakëni gë Agar do ndonkëlehn.

Ga njëtëk ndonkëk, pëgwëlehn njafanënda Sarayi ale hwëhnëka ɲa.

⁵ Awa Sarayi më ntehnëka Abëram: «Wëjê ye ankaf wayeŵ wante yewëdëfu ñi! Ami yëdakina aramp mën a, bare kobëri ga njëtëk ndonkëk, njafanjëdëho. Arabi Ahwëhn a Wënu ña kitiñ yëbëlan wëjê g'ami!»

⁶ Abëram më ntëkwaka: «Aramp hu ÿa wëjê hwëhnëka! Diryehna gante ñađu ka.»

Awa Sarayi pëgwëlehn ntinda këm fo Agar afo nkary gë wula.

⁷ Mëleka Ahwëhn a Wënu ña më tèkatëka ðarël hnë hacëm hante ye hn'ankaw nte yid Sur.

⁸ Më tÿëka: «Agar, aramp Sarayi, ne matiru do ne njidü?»

Më ntëkwaka: «Sarayi ale hwëhnëko ÿa yaryëdëfu.»

⁹ Mëleka Ahwëhn a Wënu ña më ntehnëka: «Bokary g'ale hwëhnëki, do dënënyehna.»

¹⁰ Do më nkwënëk: «Ahwëhn a Wënu ña njëdädhini vutah vujabäh ðus. Ahnë kodina ndëkwëhni.

¹¹ Ndonkëru do facan hnagëdu. Isëmayel wäcëduha (umë fëhnëtanëd Wënu ña nkwëryëd), kabi Ahwëhn a Wënu ña nuð haÿëhnah hu wä.

¹² Ajë hu had fali fav fëk nked. Mëtaryëdëhëhni vahnë va fop, do vahnë va fop mëtaryëdëniha. Minu fo ntëdëd; vësanëdina gë hnënk lëwu ÿa fop.»

¹³ Agar më tÿyak: «Paryi bi nubuha ale hnuðëho ÿi?» Do më macëka Ahwëhn a Wënu ña, ale hnësëhnëkawo ÿa «El-Royi», (umë fëhnëtanëk Wën hunte hnuðëho).

¹⁴ Soje rac wäcande hacëm hante ye yëbëlan Kades gë Bered ÿa: kolomba Ber-Lahayi-Royi (umë fëhnëtanëd kolomba ale wok cëmëdina hnuðëho).

¹⁵ Agar facan nagëko, do Abëram më macëka fatah fa Isëmayel.

¹⁶ Hnë wati rac Abëram wabëhn wafëhw mbëd gë warar g'imbëd gë ryaŵ (86) kwëhnako.

17

Uwäc Abëram wä nëmpëtað Abëraham

¹ Awa ante nuÿako Abëram wabëhn wafëhw imbëd gë wahnah g'imbëd gë wanah ña (99), Ahwëhn a Wënu ña tufëhnakawo do ntehnä: «Ami ye Wën Hwëhn Fanka Fop ÿa. Gefu kwëlëkwël g'ami do alind ile sanëk!

² Ntidëfu kwëtëla yëbëlan wëjê g'ami do yëdäÿini vutah vujabäh ðus.»

³ Abëram më ndëkwëhnëk yëka ÿi nkal hna, do Wënu ña më nkok nësëhnëdëha ntehnënda:

⁴ «Cape mën ña, wëli kwëtëla nte libu gë wëjê ña: acër bulunda yabah yëdu.

⁵ Godila awäci Abëram*, bare Abëraham macëderu, kabi ntidëmi Rëm wabulunda wayabah ðus.

⁶ Vële hnagëde hnë wëjê va njabëdëni ðus hafo ntini wayal; do vëhnaŵ nagëdëni fëna hnë wëjê.

⁷ Njaŵënedëfu kwëtëla fu ña kwëlëkwël, tac vutah hu hna fëna gë vërah hni hna ge golihna: koyëna nkedëfu Wën hu do gë Wën vutah vunte hnagëde hnë hnënk hu va.

⁸ Ha, wëjê gë vutah hu vumbë acahn va njëdädhëmu nkal nte yehantu gaki uhneh ñi, nkal Kanan ñi fop. Vëhni hwëhnëdë kwëlëkwël do Wën hudëŵ hni ha yedëfu.»

⁹ Wënu ña më mbok ntehnëka Abëraham: «Cape hu ña, wëjê gë vutah hu va do gë vutah vuntëŵ hni va ntënënedun akwëtëla mën ña.

¹⁰ Wëlin akwëtëla mën nte yed yëbëlan ami gë wühnë ña: fop vësan va tëfëka kácini.

¹¹ Háci ÿa yed dahëse kwëtëla nte ye yëbëlan ami gë wühnë ña.

* 17:5 17.5 Abëram fëhnëtanëk rëm le lënënik.

¹² Ge nuŷani wafac mbëd̄ gë warar, fop vucan va kácëndeni kwëlëkwël. Kácehnëd̄uhëhni fëna fop vëramp vële hnagik ŷal hu va do gë vëramp vële laŷik hnë vëhneh wok vëyentina vëvë tere hu va.

¹³ Vëhni fop tēfēka kácëndeni. Umë yed̄ dahëse vimbahn hun hna ile rufahnëd̄ kwëtëla mën ña mbiŷëd̄ kwëlëkwël.

¹⁴ Ale wode kácina ŷa, pitēde bulunda lëŷu hna, kabi dënënëna kwëtëla mën ña.»

¹⁵ Tac Wënu ña mē mbok ntehnëka Abëraham: «Asëval hu Sarayi, bokëd̄ila aŷaca Sarayi, tame ŷac lëŷu ŷa Sara† yed̄.

¹⁶ Njēd̄ēd̄ēfuha do g'umë njēd̄ād̄ēmina fatah facan; njēd̄ēd̄ēfuha d̄us, nkeđ hnēm wabulunda wayabah, do nagēd̄eni hnë umë vëhnaŷ wabulunda.»

¹⁷ Abëraham mē mbok ndëkwëhnëk kat yëka ŷa nkal hna, do pëgwëlehn ndasënd kabi ntehnad̄ëho: «Hak kod̄ëfu hnuŷaŷa fatah, ami ale hwëhnak wabëhn keme (100), do Sara wabëhn wafëhw mbëd̄ gë wahnah (90) kwëhnak: hak kod̄ nag?»

¹⁸ Abëraham mē ntehnëka Wënu ña: «Iñë ryampo fo w̄untad̄ēmi: ahnaŷëna Isëmayel do afaba.»

¹⁹ Bare Wënu ña mē ntëkwaka: «Hali, kwëtëla mën ña did̄a g'Isëmayel! Asëval hu, Sara, nagëhnëd̄ëhina facan, Isak‡ macëd̄uha do ntid̄ëfu kwëtëla mën ña gë umë do gë vutah vuntëŷu va ge umë gona. Kwëtëla nte wok pud̄ina yed̄.

²⁰ Soŋe Isëmayel ŷa fëna, nkwëryëbu ile rëyëruho ŷa: ndëwanëd̄ëfuha, ntid̄ëfuha nagëhni vutah vujabah d̄us. Nkeđ acër vësankaf vankol pëhw gë vaki (12) do nkeđ acër asankaf bulunda yabah.

²¹ Bare kwëtëla mën ña gë Isak fo kahnëndëd̄ëfu, facan fante nagëhnëd̄ëhina Sara, bëhn hnë iŷi wati fa.»

²² Ga puhnak Wënu ña nësël gë Abëraham ña, tavëlehna nji.

²³ Hnë fac rac dënk, Abëraham kácehnëkawo aju Isëmayel gë fop vële hnagiko tere lëŷu va do gë fop vëramp vële ntaŷëko va. Fop vësan vële hwëhniko tere lëŷu va káciniho gante ntehnëkawo Wën ka.

²⁴⁻²⁵ Ante káciniho Abëraham g'Isëmayel, aju ña, wabëhn wafëhw mbëd̄ gë wahnah g'imbëd̄ gë wanah (99) kwëhnako do aju wabëhn ipëhw gë watar (13).

²⁶ Hnë fac rac fo káciniho Abëraham g'aju Isëmayel

²⁷ do gë fop vësan vëvë tere lëŷu va, gë vëramp vële hnagiko ŷalu ma laŷiko hnë vëhneh hna.

18

Sara pëyayik nuŷad̄ëha fatah

¹ Fac ryampo, Ahwëhn a Wënu ña tufëhnakawo Abëraham d̄arël vatëh vacankaf Mamëre* hna. Hnë rënka usank lëŷu hna ntañako g'anent ga hnë wati le ŷak njakëd̄ ulay hna.

² Taŋ nulehnëhni vësan vërar ga kahnëni ñaŷët lëŷu toye. Abëraham matëlehn rënka usank hna nkary kacahni do ndëkwëhn yëka ŷa nkal hna

³ do ntehn: «Demaryino asabu ŷal mën hna.

⁴ Njonëhnid̄ëmu wënka toye awuyëtahnu wapary ñi do ayinëgawu hnë anj tēh.

⁵ Njēd̄ād̄ēmu le rokëd̄un toye soŋe avokahnu ayaŷu, tac ndëcalëd̄un nkaŷ hun ña. Koyëna cabidiluhna aki fo ŷal mën hna.»

Vësan va mē ntëkwani: «Caŋëk! Diry wante hnësëru ñi.»

⁶ Awa Abëraham mē ntëfëk mboka gë usank nji tēkata Sara asëvalu do ntehna: «Nufëry ñap ile rëfëka ŷa ali vamburu vapëren vajabah.»

† 17:15 17.15 Sara fëhnëtanëk aryag ahnaŷ. ‡ 17:19 17.19 Isak fëhnëtanëk «ndasëk». * 18:1 18.1 Mamëre fëhnëtanëk atëh nte sëvak.

7 Tac më nkaryëk gë antega wusaŵ, më tahnika fañihni fakonah do faniryah njëdahna aryokuŋ alëwu. Arac më ntëfëk soŋe nëga.

8 Ga ñëhnëk faŷar fa, Abëraham më ntëdëhnëkëhni vëhneh va gë wambël wañëhnah. Hnë wati nte tokëdëniho ŋa, Abëraham ðarël lëw hni kahnëko kuyët tēh hna.

9 Tac më tēyëniha: «Ne nkeha asëval hu Sara?»

Më ntëkwakëhni: «Usank hna nke».

10 Aryampo hnë vësan vërac më ntehnëka: «Mbokajëdëfu bëhn hnë iŷi wati dënk do tēkatëdëfuha asëval hu Sara nuŷaka facan.»

Sara rënka usank hna nkeho, hamëhni Abëraham do nkwëryëko.

11 Hara, Abëraham gë Sara asëvalu ntafëniho ðus, do Sara ndëcëkawo hnag ŷa.

12 Awa, më pëgwëk ndasënd ntaŷary dëwu hna fo ntehnand: «Tame ntafëbu ðus do asan mën aŷi fëna ntafëk. Kod bi mbok përo gë asan?»

13 Awa Ahwëhn a Wënu ŋa më tēyëka Abëraham: «Soŋe ye ndasëk Sara? Soŋe ye ntehnad: “Kodina nke koyëna, ntafëbu ðus soŋe hnagëwa fatah?”

14 Nkehëhna bi ile nkok kodina nti Ahwëhn a Wënu ŋa? Ge mbokajëbu bëhn hnë iŷi wati dënk tēkatëdëfu Sara nuŷaka facan.»

15 Ga ntakah ŋa, Sara më njahëtak ntehn: «Dasëla.»

Ahwëhn a Wënu ŋa më ntëkwaka: «Ha, ndasëru!»

Nkwajëla soŋe Sodom

16 Tac vësan va matëlehnëni pabëni Sodom. Abëraham më ntapëhnakëhni soŋe koyalëni.

17 Ahwëhn a Wënu ŋa më ntehnak: «Ñadfa soŵëwa Abëraham ile ŷadëfu liwu ŷa

18 kabi tēfëka nke rëm bulunda sankaf hwëhn fanka. Soŋe hu ŷa ndëwadëfuhëhni wabulunda ŋa fop.

19 Tëhnaŋuha soŋe ntehnëhni viju gë fop vële hnagëde hnënk lëwu va tēfëka maŵëhnëni vakwëda mën va, ntindëni ile saŋëk do satëk; koyëna ntinëhnëdëfuha ile lehnëŋuha ŷa.»

20 Awa Ahwëhn a Wënu ŋa më ntehnëka Abëraham: «Wante ntehnëdëni ntini vëvë Sodom gë vëvë Gomor va ŋayëk, wameh wadëw hni ŋa njabëk ðus.

21 Cëlëndadëfu soŋe fëcëtaju wante wëryëdëfu ntehnëdëni ntini ŋi. Ge umë fop ntidëni, njëtëdëfu.»

22 Tac vësan vëhi hnë vërar hna kahnëtalehnëni njindëni gë cape Sodom, hara Ahwëhn a Wënu ŋa gë Abëraham nkonihho.

23 Abëraham më tēhaka do tēya: «Ahwëhn Wën, paryi bi mbëvehnëdëfuhëhni ndampo fo ale wënëk gë ale wok menëna ŷa?

24 Mpëd tēkëni vësatah wafëhw imbëd (50) Sodom hna. Tavëndilihëhnhna bi vëvë ŋi naŵ vi soŋe vësatah wafëhw imbëd (50) vële lëdëntik hnam vi?

25 Hali, kodila ali koyëna! Kodila avëvehnëhni ndampo fo ale wënëk gë ale wok menëna, alihni ndampo fo aŵen a gë asatah a. Wëjë ale hitiŋëd ðuniŷa fop ŷa kodila ali le wok catëna.»

26 Ahwëhn a Wënu ŋa më ntëkwaka: «Ge tēkatëbuhëhni vësatah wafëhw imbëd (50) Sodom hna, soŋe lëw hni ŷa tavëhnëdëfuhëhni vëvë hnam va fop.»

27 Abëraham më mbok ntehnëk: «Tavëhnërye ryëku hnësëhni, Ahwëhn Wën, ami ale ye ivëd gë ibëhn aŷi fo.

28 Mpëd warëkëna wafëhw imbëd (50) nkojëni vahnë imbëd (5). Soŋe vahnë imbëd (5) vële wojëk vi mbëvehnëdëfu bi naŵ ŋi?»

Ahwëhn a Wënu ŋa më ntehnëk: «Bëvehnëda ge tēkatëbuhëhni vahnë wafëhw wahnah gë imbëd (45).»

29 Abëraham më mbok ntehnëk kat: «Mpëd wafëhw wahnah (40) fo nkeni.»

Ahwëhn a Wënu ña më ntehnëk: «Soñe vahnë wafëhw wahnah (40) vërac bëvehnëda naŵ ñi.»

³⁰ Awa Abëraham më ntehnëk: «Këlamu, Ahwëhn, antë ntavi ge mbokëbu hnësu kat. Mpëd wafëhw warar (30) fo rëkatëde.»

Ahwëhn a Wënu ña më ntëkwak: «Bëvehnëda naŵ ñi la vahnë wafëhw warar (30) fo rëkatëbu.»

³¹ Abëraham më mbok ntehnëk: «Ahwëhn, tavëhnërye ryëku vok hnësu. Mpëd wafëhw wahi (20) fo rëkatëde.»

Ahwëhn a Wënu ña më ntëkwaka: «Soñe vahnë wafëhw wahi (20) vërac bëvehnëda naŵ ñi.»

³² Awa Abëraham më ntehnëka: «Këlamu, Ahwëhn, antë ntavi ge mbokëbu hnësu rëkwa ña. Mpëd ipëhw (10) fo rëkatëde.»

Ahwëhn a Wënu ña më ntëkwaka: «Soñe vahnë ipëhw (10) vërac bëvehnëda naŵ ñi.»

³³ Ga puhnak Ahwëhn a Wënu ña nësël gë Abëraham ña njilehn do Abëraham mbokalehn gë ñalu.

19

Inih naŵ Sodom

¹ Ante tëkëniho wamëleka waki ña, g'anëka ga, Sodom hna, Lot rënka naŵ hna ntañako. Nundëhni tun, matëlehn ñi pankëlëni do ndëkwëhn yëka ña nkal hna haryënkwa lëŵ hni.

² Më ntehnëkëhni: «Këlamu, wëlawo mën, mawëryin asëlu ñal mën hna, ntinëhnëdëmu ile valëdëhu ña. Kodun awuyëtaŵu wapary ña do aryaku hnam. Acahn g'acahnëfëd ga ndëcalëdun.»

Wamëleka ña më ntëkwaniha Lot: «Hali, pëh hna ndakëdëfun, yëŵa bulunda hna.»

³ Bare Lot ndëñanëkëhniwo d'us hafo njini gë ñalu. Umë ntëvakëhni roka fëren do nkulëhnëhni vamburu tokëni.

⁴ Vëryakëlohna ten, ante kwërëniho tere ña vësan vëvë Sodom va; vëjar gë vicër, fop hnam nkeniho, ahnë gojëlohna.

⁵ Më macëniha Lot do tëyëniha: «Ne nkehëhni vësan vële yijëk ñal hu va añi nëka? Canihni, ñadëfun ryakëlahnëfu gë vëhni.»

⁶ Lot më cahnëk do pid rënka ña kamëhni lëŵu.

⁷ Më ntehnëkëhni: «Këlamu, vëyënta mën, antë aliwu uŵi wëh!

⁸ Nëparyin: kwëhnabuhëhni vëryag vëhi vëyëtëlëhniha vësan ten. Njonëhni dëmuni, aliwuni gante ñadun ka. Bare antë aliwuni iñë vëyi vësan; kabi njijëni kuyëtani hn'icën tere mën hna.»

⁹ Bare më ntëkwaniha: «Kërëny h'ani! Ahneh fo yeru do añand aye ahitiñ ñal fu li! Awa, ntideru wëh ntëbini vëhni!» Më cañëtëniha Lot gë fanka do tëhalehni rënka ña soñe tënkëni.

¹⁰ Bare wamëleka waki ña më pidëtëni rënka ña pëlanihna Lot, ndohëniha bamberu do pidëni.

¹¹ Tac umë mëpënënihëhni vële hwërako rënka tere va, vëjar va gë vicër va per, do vëhnu d'ilo hna hn'ile nke rënka tere ña.

¹²⁻¹³ Wamëleka waki ña më ntehnëniha Lot: «Nihëdëfun inji naŵ, kabi Ahwëhn a Wënu ña nkwëryëk fop wameh wayabah wante ntini vëvë inji naŵ vi, do payikëfu hni hëfu. Ge nkeni hn'ani vahnë vëhawary vële yerun hnënk, vutah hu ma vëyëla hu, canëryihni añaŵëtëhni ani.»

14 Lot më njik pëyahni vëyëlawu, vële hwëhnëkëhniwo vëragu va. Më lehnëkëhniwo: «Matëryin ñap asahnu hn'iji naw, kabi Ahwëhn a Wënu ña nihëd!» Bare vëhni ntiyahnekëhniwo nëh nëhahnëdëhëhniwo.

15 Wakëwak ÿa, wamëleka ña ñankëdënihawo Lot, ntehnëdëniha: «Matëry! Nufëryehna asëval hu gë vëryag hu vëhi vi, ge ñadiluhna asëmëntiwu gë vëvë inji naw vi ge kitinjëdëni soje wameh wante ntini ña.»

16 Kabi nkoko kwajëlehnand, wamëleka waki ña më pëlanihëhni wëbák ña, umë g'asëvalu do gë vëryagu, canënihëhni naw hna, kabi Ahwëhn a Wënu ña ñadëho pëhëtëhni.

17 Ante canënihëhni ña, mëleka ryampo më ntehnëka Lot: «Garyëry afëhët ntaŵary hu ña! Antë ayëka hamëhni do antë ahahn wëla sëñ! Garyëry asoŵa kuñ hna soje antë asëm!»

18 Lot më ntëkwak: «Hali, Ahwëhn,

19 paryi nke, ami, aryokuñ hu ÿa, tëkëbu hnuÿaŵu ipab hu ña do ndemaruho ðus g'ipehët ntaŵary mën ñi; koda yaryu hafo rëku kuñ hn'ani, hara wëh wã tëkalohna, do sëmu.

20 Nuru fañi fankol hn'ani? Ñawëna, kodëfun yaryëfu hafo hnam soŵafu. Maŵëryanëryifu yifu soŵafu hnam-kabi fatoy fo ye-soje feharyahnëfu walawary fu wã.»

21 Mëleka ÿa më ntehnëka Lot: «Awa! Mbokëdëmi wawëryani kat inji ðema do nihëda fankol fante lehnëru fi.

22 Garyëryin ñap ayiwu asoŵawu hnam, kabi ñoñ koda liwu ge tëkëluhna hnam!» Soje rac ankol tac Sowar maciko (umë fëhnëtanëd «naÿëna»).

23 Wati nte pëhniðëho lav ña, tëkëdëniho Sowar hna.

24 Awa Ahwëhn a Wënu ña më këfik g'ambin hn'inkal Sodom hna gë Gomor hna rëv hwëdëh do gë wëraka wale fëdëd.

25 Umë nihëk gë uŵeh sankaf waÿi wahnaŵ do gë resiÿo hna fop. Fop vahnë vëvë waÿi wahnaŵ va cëmëniho do gë vile fëhnëko nkal va per.

26 Asëvalu Lot më njëkak hamëhni, më mbacik nke had apahn wanjiry.

27 Ga pacëk kobëri fo g'acahnëfëd ga, Abëraham më njik le kahnëko haryënkwa Ahwëhn a Wënu ña.

28 Më njëkëk gë cape Sodom gë Gomor do gë resiÿo ÿa fop do më nuk ga cëhnëd hwëcic. Gë añan cankaf mëntëléniho.

29 Koyëna, ante mbëvehnëko Wën wahnaŵ wavë iÿi resiÿo ña, kabi dënkwe lawohna Abëraham, do pëhëtëkawo Lot hn'uŵeh le mbëvehnahnëko wahnaŵ wale ntëdahnëko wã.

Lot gë vëryagu

30 Tac, Lot më matëk Sowar hna kabi ntakëkawo nko ntëd hnam, do nji ntëdëni gë vëryagu hn'ikuñ. Hn'uhary ñëwëniho gë vëhni.

31 Fac ryampo, fandënkwe ryënkwa fa më ntehnëka aheryu: «Nëpary, rëm fu ÿi biÿëdina cërëd do vësan vëhaŵary vëyëna resiÿo li soje ndakin nuÿahnihni vutah, gante ntifëni vahnë fop ka.

32 Pëdëfuhna uñen hafo ndëw tac ndakin nagëhnahnihna vutah nkohahn hnënk lëwu ÿa.»

33 Hn'umëd tac, më ndëwëniha rëm hni do fandënkwe ryënkwa fa më njik ndakëni gë rëmu. Lot ndëwëko ðus, yëtalohna ile ntiko aryagu ÿa.

34 Ga pacëk fandënkwe ryënkwa fa më ntehnëka aheryu: «Wëli umëd nte ryëcëk ñi ndakëbun gë rëm mën ÿa; bokëfu ndëwëniha dol tac g'ayi aryakëgu. Kabi koyëna fo nagëhnëdeha vutah.»

³⁵ Hnë anëka tac mboko ndëwënëniha rëm hni do maherya njigëlehn ndakëgëni gë rëmu. Lot mboko ndëwë d'us, yëtalohna ile ntiko aryagu ŷa.

³⁶ Awa, koyëna ndonkëndëkëhniwo Lot vëryag vëhi vëlëw'u va.

³⁷ Fandënkwëryënk'w fa facan nagëko do maca Mowab (umë fëhnëtanëd' «ale w'atik hnë rëm»); rëm hnënk Mowab vële wok hafo dol* va ye.

³⁸ Maherya fëna më nagëka facan, do maca Ben-Ami (umë fëhnëtanëd' «fatah hnënk mën»); rëm hnënk Amon vële wok hafo dol va ye.

20

¹ Abëraham matëko hnam njind gë cape resiyo Negev; yëbëlan Kades gë Sur ndahëko, tac nji neh Gerar hna

² do hnam ntehnëdëho sojë asëvalu Sara ŷa: «Ahery mën ye.»[☆] Sojë rac Abimelek, ahnaŵ avë Gerar ŷa nufahnëkawo Sara.

³ Bare g'umëd' ga, Wënu ŷa më tufëhnaka Abimelek hnë hudakery do ntehna: «Sojë asëval ale hnufëru ŷi cëmëdu, kabi ñëlik.»

⁴ Hara Abimelek nte woko vëvankëna ten ryëka gë Sara ŷa më ntëkwak: «Ahwëhn ami gë bulunda mën ŷi ñoñ dilëfuhna! Ndaŵëd'uha bi ale wok menëna?

⁵ Abëraham umë dënk lehnëko aheryu ye do Sara fëna njawënenëk acëru ye. Ahwëhn, toña ye do ñoñ dila wëh.»

⁶ Wënu ŷa më ntëkwaka hnë hudakery hutac dënk: «Toña ye ñoñ dilihna wëh, njëtëbu ami fëna. Ami wok tavëlihna aŷaka do koyëna memaŷehnëmi ali wëh haryënk'w mën.

⁷ Tame bësaryehna asanu aŷi asëval. Kila ye; njëfanëdëhi sojë afehary ntaŵary hu ŷa. Bare ge bësalihahna, yëtëry wapacëk cëmëdun fop gë vëlëw' hu per.»

⁸ Abimelek më matëk kobëri fo do macëhni vële rëhaka va pëyahni wante ndakeryëk ŷa. Vërac më ntakëkëhni d'us.

⁹ Abimelek më macehnëka Abëraham do tëya: «Sojë ye liru hëfu aki? Ntiyehnëruhëfu ami gë bulunda mën ŷa uŵeh ŷayah. Ntiruho ile nkok ahnë didilohna muk.

¹⁰ Ye fëlaki sojë alihahn iŷin?»

¹¹ Abëraham më ntëkwak: «Ntehnabuho vahnë vëvë hnani vi vëlënënd'ilahna Wënu ŷa do ndaŵëdëniho sojë asëval mën aŷi.

¹² Do dënk toña ye ahery mën ye: rëm ryampo fo yebun, bare bankëlëfunahna hnëm. Sojë rac kolahnëk nke asëval mën.

¹³ Ante canëkoŵo Wën hnë tere rëm mën hna, ntehnëbuhawo asëval mën aŷi: «Hn'ile-wo-le njide hna, dëmarye alehn acër hu yebu.»

¹⁴ Ante puhnak Abëraham wanës ŷa, Abimelek më nufëkëhni wape gë wuhnankal gë wuhni gë vëramp vësëval do gë vësan, njëd'ahna Abëraham mbësalehna asëvalu Sara.

¹⁵ Abimelek më mbok ntehnëka Abëraham: «Nkal mën ŷi wëjë hwëhnëk. Dëd'ëry hn'ile-wo-le caŷahnëki hna.»

¹⁶ Tac ntehna Sara: «Nuru, njëd'abuha wanëc wëli koryi acër hu: umë ye dahëse le yëtëndanëd'ëhëhni fop vële yerun va menëlihna iñë.»

¹⁷ Abëraham njëfakawo Wënu ŷa. Wënu ŷa njërënenëkawo Abimelek gë asëvalu do gë vëryokuŷ vësëval vëlëw'u va, do kodëniho mbok nagëni.

¹⁸ Kabi Ahwëhn a Wënu ŷa ures le nkok kodina ndonk asëval ntihahnëkëhniwo fop tere Abimelek ŷa, sojë inuf asëval Abëraham ale w'aciko Sara ŷa.

* **19:37 19.37** *Hafo dol* fëhnëtanëk wati ale herëk a; ndampo fo nke gë 19.38. [☆] **20:2 20.2:** Wapëgwala 12.13; 26.7

21

Hnagi Isak

¹ Ahwëhn a Wënu ɲa ndemakawo Sara gante ntehnëkawo ka.

² Ndonkëko do nagëhna Abëraham, nte rëko ntaf ɲa, facan gante ntehnëkawo Wënu ka do

³ Abëraham më macëka Isak.

⁴ Kacehnëkawo ante nuŷako wafac imbëd'f gë warar ɲa (8), gante ntehnëkawo Wënu ka.

⁵ Abëraham wabëhn keme (100) nuŷako ante nagiko Isak ɲa.

⁶ Awa Sara më ntehnëk: «Wënu ɲa njëdako uhnatah le ryasëndanëdëho*, do fop vële yëtaf hnagi Isak va ndasëntëdëni.»

⁷ Më mbok ntehnëk kat: «Mo hodëho ntehna Abëraham hnë fac ryaw' Sara njëwëndëdëha fatah? Bare mama cërahnëk nagëhnëbuha facan.»

Abëraham ntafëha Agar g'aju Isëmayel

⁸ Fatah fa naŷëko do Sara tavëtehnëkawo bël ɲa. Hnë fac le tavëtendëho ŷa, Abëraham ambënt cankaft ntiko.

⁹ Fac ryampo, Sara nukawo aju Agar mbë Esipët, ale nagëniho gë Abëraham, ga nëhahnëdëha† Isak fatah fantëwu fa.

¹⁰ Më ntehnëka Abëraham: «Daryehna asëval aramp aŷi g'aju, kabi aju asëval aramp aŷi tëfëlahna nuŷanti ntëw' ɲa gë Isak ajë mën aŷi.»

¹¹ Wanës watac pëmpëhnahnëkawo d'us Abëraham, kabi Isëmayel fëna aju yeho.

¹² Bare Wënu ɲa më ntehnëka: «Antë pëmpëhnahni soŷe ajë hu gë hnëmu. Mawëry ali fop le ntehnëdëhi Sara ŷa. Kabi gë Isak nuŷaduhëhni vutah vunte lehnëmi yëfadëmini va.

¹³ Bare soŷe ajë aramp hu ŷi, ntidëfuha umë fëna rëm bulunda, kabi umë fëna ajë hu ye.»

¹⁴ Ga pacëk, Abëraham më matëk kobëri fo g'acahnëfëd' ga, nuf vamburu gë ryëpët wënka njëdahna Agar do koyahni umë g'aju. Njilehn nkwërëtantd hnë wula vë Berëseba hna.

¹⁵ Ante puk wënka ɲa ryëpët hna, më tavëka fatah fa kuyët hnë fatëh ¹⁶ do nji ntaña cahët, hnë vëntacel keme (100) ntëbi, kabi ntehnadëho: «Ñad'a hnuw'uw'a ga cëmëd' fatah mën fi.» Awa më ntañak cahët do pëgw kond.

¹⁷ Wënu ɲa nkwëryëko kopa fatah fa do mëleka Wënu ɲa më macika Agar g'ambin do ntehna: «Ye ga ye, Agar? Antë ntaki, kabi Wënu ɲa nkwëryëk wako fatah fa hn'ile tavëruha hna.

¹⁸ Matëry! Nufëryehna ajë hu do yawënëryehna d'us, kabi gë umë ntidëfu bulunda sankaf.»

¹⁹ Wënu ɲa më tufëka Agar kolomba. Më njik tëmpënëk ryëpët hna wënka do njëdahna aju ciya.

²⁰ Wënu ɲa pabëkawo fatah fa. Naŷëko do wula Paran hna ntëdëko. Hnam asary g'unwary yeho do

²¹ hnëmu asëval avë Esipët njëkëlehnëhnëkawo.

Abëraham kwëtëledëni gë Abimelek

²² Hnë yamani rac, Abimelek gë Pikol asankaf wasofadë walëwu w'a, njiniho vëhni Abëraham hna do ntehna: «Njëtëbun Wënu ɲa gë wëjë nkerun hn'ile-wo-le lidu hna.

²³ Awa tame, dëkënde g'u'wac Wënu ɲa tokadilihohna ami, vutah mën va fëna do gë vërah vutah hni va. Kwëhnabuho nëf soŷe lëw' hu ŷa. Wëjë fëna, kwëhnary nëf soŷe lëmën ŷa do g'inkal nte lëdahnëru ɲi.»

* **21:6 21.6** Isak fëhnëtanëd' «ndasëk». † **21:9 21.9** Nëhahnëdëha kod' pëhnëtan nëhëdëniho ma njafanëdëha.

²⁴ Abëraham më ntëkwak: «Ha, ntëkëbu.»

²⁵ Tac Abëraham nuÿako fere pëyahna soje kolomba le nufëniho gë fanka vahnë Abimelek va.

²⁶ Abimelek më ntëkwaka: «Yëtëla bi mo lik rac. Wëjë dënk, pëyalihoŵohna. Dol fo njëtaďëfu.»

²⁷ Abëraham më nufëkëhni wape gë wuhnankal do gë wuhni njëdahna Abimelek do vëhni vëhi ntiniho kwëtëla.

²⁸ Abëraham më pitëkëhni vupe vucëval mbëd gë vuki.

²⁹ Abimelek më tÿëka: «Soje ye fitëruhëhni vunji vupe mbëd gë vuki?»

³⁰ Abëraham më ntëkwaka: «Maŵëry arebahni soje aryënkwëtahněnd paryi ami yabëk iÿi kolomba.»

³¹ Soje rac macahnëde hnam Berëseba (umë fëhnëtanëd «kolomba idëk», ma «mbëd gë vuki»), kabi hnam ntëkëniho vëhni vëhi tak.

³² Awa koyëna kwëtëlëniho Berëseba hna. Tac, Abimelek mbokalehnëni gë Pikol asankaf wasodaďe ŷa g'inkal Filisët.

³³ Abëraham pëlëko atëh Tamaris Berëseba hna, do cëmbëdëhəwo Wën hunte ye kwëlëkwël ha macatënda Ahwëhn a Wënu ŷa.

³⁴ Abëraham wabëhn wayabah ntiko hn'inkal Filisët hna.

22

Abëraham pëhwëtak cënahna Isak sadëha

¹ Ga ndëcëk watac, Wënu ŷa njëkëhnahnëkəwo Abëraham. Macëkəwo: «Abëraham!» do Abëraham më mëtaka: «Nëpami!»

² Wënu ŷa më ntehnëka: «Nufëryehna ajë hu Isak, ryamboli asëval hu ale ŷadu dus ŷi, ayi hn'inkal Moriya hna. Do hnam, ndawëhnëduhəwa do afëďa had sadëha hn'ikuŷ nte yabëdëmi hna.»

³ Ga pacëk, Abëraham më matëk kobëri fo g'acahnëfëd ga. Më calëk wadëhwa ŷa soje sadëha ŷa, ndibënda fali falëŵu fa do njohna aju Isak gë vëryokuŷ vëhi vëlëŵu kahnëtalehn gante nkabëkəwo Wën.

⁴ Hnë fac rarëna hna, Abëraham nuko ŷawët kuŷ nte njihahnëdëho ŷa.

⁵ Abëraham më ntehnëkëhni vëryokuŷ vëlëŵu va: «Nëwëryin ani gë fali fi; ami g'ajë mën aÿi kayëďëfun yaŷ sëmbifuna Wënu ŷa, tac mbokajëďëfun.»

⁶ Abëraham më ndibëndëka aju Isak wadëhwa sadëha ŷa; umë hwëďëh ha g'icar ŷa njoko. Njilehnëni vëhni vëhi tak ndampo fo.

⁷ Isak më tÿëka rëmu Abëraham: «Apa?»

Abëraham më ntëkwaka: «Ye ye ajë mën? Nëpami.»

Isak më ntehnëka: «Kwëhnayinëk hwëďëh ha gë wadëhwa ŷa, bare ne nkeha fape soje sadëha ŷa?»

⁸ Abëraham më ntëkwaka: «Ajë mën, Wënu ŷa njëdahnědëha umë dënk fape sadëha fa.» Vëhni vëhi tak nkoniho njindëni ndampo fo.

⁹ Ga tëkëni hn'ile nkabëkəwo Wën hna, Abëraham më ntik hn'ile cënaďe sadëha hna do kwët yaŷ wadëhwa ŷa. Tac ñaba aju Isak, do tinda hnë wadëhwa wante kwëtëko hn'ile cënaďe sadëha hna. ¹⁰ Tac nuf cary inə soje káca aju.

¹¹ Bare taŷ mëleka Ahwëhn a Wënu ŷa më macika g'ambin: «Abëraham! Abëraham!»

Abëraham më mëtaka do ntehna: «Ha, nëpami!»

¹² Mëleka ŷa më mbok ntehnëka: «Antë aÿaka fatah fi! Antë alihna wëh! Njëtëbu tame ntënenëduha Wënu ŷa, kabi ŷwëÿëryanëlihahna ajë hu, ryamboli asëval hu ŷi.»

¹³ Awa Abëraham më nuka yënki ga pëlayik wamiry ña hnë fasëc. Më njinëhneka gwëcëta Isak gë yënki ÿa soñe sadëha ÿa.

¹⁴ Abëraham më macëk ÿëwa rac: «Ahwëhn a Wënu ña njëdahnëd.» Soñe rac wok wacahnënde ha gaki: «Hn'ikuñ hna, Ahwëhn a Wënu ña njëdahnëd ile rëfëka ÿa.»

¹⁵ Tac mëleka Ahwëhn a Wënu ña më mbok macika Abëraham g'ambin higëna ÿa

¹⁶ do nteha: «Wëli ile ntehnëk Ahwëhn a Wënu ña: ntëkëhnëmi g'uwac mën wã dënk, kabi aki ntiru, ñwëÿëryanëlihowahna ajë hu, ryamboli hu ÿa,

¹⁷ ndëwanëdëmi do njabënëdëfuhëhni vutah hu va had wahol wavë g'ambin wï ma nkëreyal nte ye tëfary wov ñi. Nufëdëni wahnawã vële ÿëwëkëhni va.

¹⁸ Wabulunda wabë nkal ñi fop gë vëhni ndëwanëdëni kabi mawëhnëruho.»

¹⁹ Tac Abëraham g'aju mbokalehnëni gante nkeni vëryokuñ vëlëwu do kahnëtalehnëni mëncëdëni gë Berëseba. Hnam nkoko ntëd Abëraham.

Viju Nahor

²⁰ Ga ndëcëk watac, Abëraham pëyayiko Milëka fëna nagëhnëkawo aheryu Nahor vutah vucan:

²¹ Us yeho fandënkweyënkwa fa, gë aheryu ÿa Bus, gë Kemuwel rëmu Aram,

²² gë Kesed, gë Aso, gë Pilëdas, gë Yidëlaf do gë Betuwel.

²³ Betuwel yeho rëmu Rebeka ÿa. Vëÿi ye vutah mbëd gë vutar vunte nagëhnëkawo Milëka Nahor aheryu Abëraham va.

²⁴ Nahor kwëhnakawo asëval ahigëna. Rewuma maciko. Umë fëna nagëkëhniwo vutah: Teba, gë Gaham, gë Tahas do gë Maka.

23

Icëm Sara ña

¹ Sara, asëvalu Abëraham, wabëhn keme gë wafëhw wahi g'imbed gë waki (127) nuÿako cëmat.

² Kiriya-Arëba hna cëmëko, dol Ebëron macëde, hnë nkal Kanan hna. Abëraham ntiko wakwëy asëvalu ña do kodëho soñe icëm dëwu ña.

³ Tac Abëraham më matëk haryënkwa asëm alëwu hna do ñi ntehnëhni Wahit wã aki:

⁴ «Ahneh fo yebu ÿal hun li, ale sëlëndik hnë wuhnë do ryëcëlehnëd. Bare asëval mën a cëmëk. Awa gwafëryino iyag ÿal hun li vañahnëwa*.»

⁵ Wahit wã më ntëkwaniha:

⁶ «Muntayiru awwã ahnëpafu! Wënu ña ntiki asan ahwëhn nafa fagant lëw fu. Bañëryehna asëval hu hn'iyag nte ÿak fërenak walëw fu li. Wëla aryampo ñwëÿëryanëdilihna iyag dëwu ña soñe avañahna.»

⁷ Awa Abëraham më tëhakëhni ndëkwëhn haryënkwa lëw hni,

⁸ do ntehnëhni: «Ge paryi mawërun vañëwa asëval mën aÿi ani, tëyëndinowa Efëron, aju Sohar,

⁹ nkwafo iyag ibë resiÿo Makëpela nte ye hnë ikëd kaÿ dëwu ñi. Dehnëryina nkwafo gante ñad ka, tase hun. Nkehahn dëmën.»

¹⁰ Efëron hnam dënk nkentiko. Më ndekak soñe ntëkwahna Abëraham nkwëryahnëni wahit wã fop ÿëwa bulunda† hna ntehn:

¹¹ «Demarye, awwã ahnëpaño, gwafëdila muk kaÿ inji gë yag inji. Tase vëvë ÿalënta mën vi, njëdëmi, kodu avaña hnam asëval hu.»

¹² Kat Abëraham më mbok ndëkwëhnëk haryënkwa Wahit hna,

* **23:4 23.4** Wati rac, vësëm va hnë wakary mbañëdëniho, vambamb fakun hna. † **23:10 23.10** ÿëwa bulunda ÿa renka kece nkol hna nkeho.

13 tac ntehna Efëron hafo fop nkwëryëni, më lehnëko: «Këlami, nëparye! Njëdafëmi koryi soje kaÿ inji. Maŵëry iÿi koryi soje holahnu vañëŵa asëval mën aÿi.»

14 Efëron më ntëkwaka Abëraham:

15 «Nëparye, këlami! Ikaÿ nte hođe nkwafi wañëc koryi wakeme wahnah fo (400), kwëhnana nafa yëbëlan lëŵ fu! Awa ßañëryehna asëval hu!»

16 Abëraham maŵëko do njëdafnëko ile nësëko Efëron ÿa tase vëvë ÿalëntaŵu va, wañëc wakeme wanah (400) koryi vë wati rac.

17 Kobëri tac, ikaÿ Efëron nte yeho hnë resiÿo Makëpela favalëko gë Mamëre ña, gë iyag nte yeho hnam ña do gë fop vatëh vante yeho ßambëry kaÿ va

18 Abëraham hwëhnëko. Fop Wahit wale yeho hnam va wasëde yeho.

19 Tac Abëraham më mbañëka asëvalu Sara hnam, ßarël Mamëre hna, më ŵacëde tame Ebëron, nkal Kanan hna.

20 Ikaÿ inja gë yag nte yeho hnam ña golohna kwëhnëni Wahit. Abëraham hwëhnëko gë maŵal dëŵ hni ña, soje mbañahnëndëhni vësëm vëlëŵu va.

24

Isak gë Rebeka

1 Abëraham cërëko ßus. Ahwëhn a Wënu ña ndëwakawo hnë fop.

2 Hnë fac ryampo, Abëraham më ntehnëka aryokuñ alëŵu ale ÿak lafëk tere ÿa. Umë yeho ankaf fop hnapul Abëraham ÿa. Umë lehnëkawo: «Kuyëtëry vák hu ÿi mbuf mën li*»

3 do dëkënde gë Ahwëhn a Wën le hwëhnëk ambin ñi gë nkal ñi, yëkëlehnëndilihahna ajë mën aÿi asëval avë hnë inji nkal Kanan nte lëdafnëbu ñi.

4 Bare dëkënde alehno njidü hnë nkal nte ŵatahnißu hna ayëkëlehnëhneha ajë mën a Isak asëval hnënk mën hna.»

5 Aryokuñ a më ntëkwaka: «Ye lidëfu ge asëval a ñwëÿëk soje tëfe ani? Awa, tëfëka bi ŵënceryëŵa ajë hu hn'inkal nte ŵatahniru hna?»

6 Abëraham më ntehnëka: «Hali, ñwëÿëry ßus soje aŵëncerya ajë mën aÿi hatac.

7 Ahwëhn a, Wën le hwëhnëk ambin ña, caniko tere rëm mën hna g'inkal hnënk mën ÿa. Nësëhnëko do ntëkëhnëko njëdafëhëhni vutah mën va kwëhnëni inji nkal ani. Cañëtidëha mëleka lëŵu ÿa haryënkŵ hu soje aholahn ayonëhneha asëval ajë mën aÿi.

8 Ge asëval a maŵëna tëfi, awa ntihtëdaf idëk nte lëkënduho ña; ßare antë aŵëncerya muk ajë mën aÿi hatac.»

9 Awa aryokuñ a më kuyëtëk vák lëŵu ÿa hn'imbuf Abëraham hna do ntëkëhna ntehna ntid fop ile ntehnëka nti ÿa.

10 Tac, aryokuñ a më nufëkëhni wayonkomb ipëhw (10) wuva Abëraham ŵa do njoryary fop ile fërënak hnë hnapul le kwëhnako Abëraham ÿa. Kahnëtalehn paß gë inaw nte ntëdafnëko Nahor ña, gë cape tahahn pëhna lav Mesopotami ka.

11 Aryokuñëhn Abëraham ÿa tëkëko ßarël hnë kolomba le woko gena naŵ hna, më njinëgehnëkëhni wayonkomb ŵa. G'anëka nkeho, hnë wati le njijëdëniho vësëval ÿëry wënka ña.

12 Më njëfak aki: «Ahwëhn, Wënu Abëraham nte ryokuñëhnëdëfu ñi, maŵëryanëhnërye fankëlëfu gë ale valëkoŵa ÿa. Tufahnëry koyëna ipërëna nte hwëhnaru soje Abëraham ale ryokuñëhnëdëfu ÿi.

13 Wëli ßarël kolomba hna nkebu do vëryag vëvë inji naŵ vi njijëdëni ÿëry wënka ña.

* 24:2 24.2 *Kuyëtëry vák hu ÿi mbuf mën li* fëhnëtanëk ikwëry namu wasëwif hna do rac rufahnëd ntid ile ntehnëk ÿa; do ge cëmëk ani gë rac vutah vuntëŵu va ntidëni g'uŵac lëŵu.

¹⁴ Dol tëyëdëfuha aryampo hnë vëhni nkury unkwahn ntëwu ña soje siyawu. Ge ntehnëko “Ciyary, njëdëdëfuhëhni fëna wayonkomb hu wï ciyantini”, awa, njëdëdëfu umë yaryaryëdëfuha aryokuñ hu yï Isak. Koyëna njëdëdëfu ntiru gë uhwëhna nëf soje ale ryokuñëhnëdëfu yä Abëraham.»

¹⁵ Ani gë puhnahndë iyëfa ña tëkëlehni Rebeka, aryagu Betuwel, unkwahn ntëwu ña nkus hna. Betuwel ajë Milëka gë Nahor yeho, aheryu Abëraham.

¹⁶ Fandag fankwamah ðus yeho; yëtëlëhniwohna vësan. Cëlëndako kolomba hna, tëmpën unkwahn ntëwu ña do kayënda.

¹⁷ Aryokuñ Abëraham yä më nkaryëk pankëlëni do ntehna: «Këlami, yëdërye siyawu toye wënkahu ñi.»

¹⁸ Më ntëkwaka: «Këlami, Apa, ciyary.»

Më nkwëtëndak ñap nkwahn uña do njëdähna ciya.

¹⁹ Ga njëdäka ciya, më ntehnëka: «Ñëryëhnëdëfuhëhni fëna wayonkomb hu wï ciyantini afo mërëni.»

²⁰ Më kotak ñap wënkä wabë nkwahn dëwu ña kosa hna, tac nkary mbok ñëryi kat. Pëdëkëhniwo wayonkomb wä fop.

²¹ Asan a njëkëdëhawo aryag a hara ñoñ nësëna, do tëyadëho bi Ahwëhn a Wënu ña canëndanëk uyas lëwu wä.

²² Ante puhnani wayonkomb ciya ña, asan a më canik waryið walëwu hna njëdähna aryag a anënk sanu le hwëhnak nafa yabah do gë wame sanu waki wante hwëhnak ule-wo-le nafa yabah fëna.

²³ Tac më tëyëka: «Aryag mo yeru? Pëyarye këlami bi nkehëhna igwac tere rëmu hna soje asëlëndahnëfu ryakëfu dol hnam gë vële lapëhnadëho vi?»

²⁴ Aryag a më ntëkwaka: «Betuwel ye rëm mën yä, aju Milëka gë Nahor.»

²⁵ Më nkwënëk: «Lury yä gë idël iña njabëk yal fu hna, do gë hn'ile kodun aryaku fëna.»

²⁶ Asan a më ndëkwëhnëk yëka yä nkal hna do camehna Ahwëhn a Wënu ña

²⁷ ntehn: «Camehnëmi Ahwëhn, Wën ale ryokuñëhnëdëfu Abëraham! Tufahnëdëfu kwëlëkwël ipërëna hu ña do g'ikahnënda hu ña gë cape ale ryokuñëhnëdëfu ka: hnë uwi yas Ahwëhn a Wënu ña njiryeryëko satën fo gë hnënk ale ryokuñëhnëdëfu ka.»

²⁸ Aryag a më nkaryëk pëyahn tere hnëmu hna le ryëcëtak yä.

²⁹⁻³⁰ Hara Rebeka kwëhnakawo acër ale waciko Laban. Nuko anënk ña gë wame ña hnë vák aheryu hna do nkwëryëko ga tëfëtaðe ile ntehnëkawo asan a. Awa më nkaryëk ñi tëkata asan a gë wayonkomb walëwu wä ðarël kolomba hna

³¹ do ntehna: «Yij yal fu hna, wëjë ale ndëwak Ahwëhn a Wënu ña. Soje ye yëwëru hnë gwac li? Pëhwëtëfu cery ña do ntinëhnëbuhëhni wayonkomb hu wï hn'ile ñëwëdëni.»

³² Awa aryokuñ Abëraham yä më ñjik vëhni Laban hna. Më nkwëtëndini wayonkomb wä ile ndibëniho yä do njëdäyini ile tokëdëni. Do njonëhniyini fëna aryokuñ Abëraham yä gë vële lapëhnakawo va wënkä nkuyëtahneni wapary ña.

³³ Më njëdäyik roka, bare më ntehnëk: «Tokëða ge gena nësëbu le yadëfu hnësu yä.»

Laban më ntehnëka: «Awa nësëry!»

³⁴ Asan a më ntehnëk: «Aryokuñ Abëraham yëfu.

³⁵ Ahwëhn a Wënu ña mbetandanëka ðus ale ryokuñëhnëdëfu yä; njëdäka wape gë wuhnankal do gë wuhni, gë koryi do gë sanu gë vëryokuñ vësan gë vësëval, wayonkomb gë wafali.

³⁶ Asëvalu Sara, mama ntafahnëk, nagëhnëka facan fante njëdäc fop ile kwëhnak yä.

37 Ale ryokuñëhnëdëfu ÿa ntehnëko lëku: “Yëkëlehnëndilihahna ajë mën aÿi asëval avë hnë nkal Kanan nte lëdahnëbu ñi.”

38 Më lehnëkowo: “Dëkënde alehn njiđu tere rëm mën hna, hnënk mën hna, soje ayëkëlehnëhnehna ajë mën aÿi asëval.”

39 Awa më rëyëbuha: “Ye lidëfu ge ñwëÿëk asëval a tëfidilohna?”

40 Më ntëkwako: “Ahwëhn a Wënu ña ale rëfëdëfu kwëlëkwël ÿa, umë fayëdëha mëleka lëwu ÿa haryënkwa hu, ntid cañ uyas hu wã do njonëhniduha asëval avë hnënk mën ajë mën aÿi, avë tere rëm mën hna.

41 Ge njiru vëvë tere mën hna, ntihëtaðëhi idëk nte lëkëhnëruho ña. Wëla ñoñ nuÿajëlihna, dëwanëdila wëh.”

42 Ante tëkekëbu dol ðarël kolomba ñi, aki njëfakëbu: “Ahwëhn, Wën ale ryokuñëhnëdëfu Abëraham, demarye cañaryo uyas le yidëfu wï.

43 Tame kabi ðarël kolomba li nkebu, tëyëdëfuhä aryag ale yijëd ÿëry wënka ña njëdo siyawu toye wënka wante ñëryëd nkwahn ntëwu hna.

44 Ge ntëkwako: ‘Këlamï ciyary, do ñëryëhnëdëfuhëhni fëna wayonkomb hu wï’, awa, njëtëdëfu umë ye asëval ale ÿaryaryëdühä ajë ale ryokuñëhnëdëfu ÿa.”

45 Ani gë fuhnahnëndu nësëlehna ña, tëkiko Rebeka, unkwahn ña nkus hna; më cëlëndak kolomba hna do ñëryi wënka ña. Më rëyëbuha: “Këlamï, yëdërye siyawu.”

46 Më nkwëtëndak ñap nkwahn uña do nteho: “Ciyary, tac pëdëdëfuhëhni wayonkomb hu wï fëna.” Më siyabu do më pëdëkëhni wayonkomb wã fëna.

47 Ga tëyëbuha bi mo hnagëka, më ntëkwako: “Betuwel ye rëm mën ÿa do Milëka gë Nahor hnagëka.” Awa më libuha nënk ña icëhn hna do wame ña wák hna.

48 Më ryëkwëhnëbu yëka ÿa nkal hna soje sëmbëwä Ahwëhn a, Wën ale ryokuñëhnëdëfu ÿa, Abëraham; camehnëbuha soje ile njoko yam fo hnë aryag mbaÿ ale ryokuñëhnëdëfu ÿa. Koyëna kodëfu yonëhnëwä ajë ale ryokuñëhnëdëfu ÿa.

49 Tame, pëyaryino ge kahnëndarun alinëhnuna ifërën ale ryokuñëhnëdëfu ÿa. Ge kodiluhna, njidëfu sëñ haÿary.»

50 Laban gë Betuwel më ntëkwaniha: «Ahwëhn a Wënu ña fëhna koyëna. Ñoñ kodilëfuhna hnësëfu.

51 Rebeka ani nke, haryënkwa hu. Yoryehna nke asëval ajë ale ryokuñëhnëdëfu ÿa, gante ntehnëk Ahwëhn a Wën ka.»

52 Aryokuñëhn Abëraham ÿa ga nkwëryëk wañi wanës, më ndëkwëhnëk yëka ÿa nkal hna do camehna Ahwëhn a Wënu ña.

53 Tac më canik waryið walëwu hna vile ryëhwarik koryi gë sanu do gë wafand njëdähna Rebeka; më njëdäkëhni fëna wabuña wakwëhn nafa sankaf vëhni acëru gë hnëmu fandag fa.

54 Aryokuñëhn Abëraham ÿa gë vële lapëhna kawo va tokëniho do ceni, tac njilehnëni ndakëni.

Ga pacëk g'acahnëfëd ga, nte matëni ña, aryokuñëhn Abëraham ÿa më ntehnëkëhni acëru gë hnëmu Rebeka: «Napëryino vokawu gë ale ryokuñëhnëdëfu.»

55 Më ntëkwaniha: «Rebeka ani nkod ten toye, soje wafac ipëhw, tac kod njinti.»

56 Aryokuñëhn Abëraham ÿa më mbok ntehnëk: «antë avëÿëhnuno, kabi Ahwëhn a Wënu ña cañëdanëk nkaw mën ña. Tavëryino vokawu gë ale ryokuñëhnëdëfu.»

57 Më ntehnëniha: «Macënëfuna aryag aÿi do tëyina ile nahak ÿa.»

58 Awa më macëniha Rebeka do tëyëniha: «Ñadü bi arëfëlu aÿi asan?»

Më ntëkwakëhni: «Ha, ñadëfu.»

59 Awa më tavëniha Rebeka gë asëval ale hnihnëdëhawo ÿa† tëfëläni gë aryokuñëhn Abëraham ÿa do gë vële lapëhnajëkawo va.

† 24:59 24.59 Asëval ale hnihnëdëhawo ÿa fëhnëtanëk ale yentiko gë Rebeka kobëri tah hna do wod g'umë hafo cëm.

⁶⁰ Më ndëwanëniha Rebeka aki: «Arabi aye, wëjë ahery fu yi, hnëm wabulunda wayabah. Arabi vutah hu va nufëni wahnaŵ vële yëwëki va!»

⁶¹ Rebeka gë vësëval vële ryokuñëhnëdëfëhawo va më kayëni wayonkomb hna soje tëfëlëni gë aryokuñëhn Abëraham ŷa do njini ndampo fo.

⁶² Awa hnë wati rac, Isak, aju Abëraham, matëko kolomba le wëaciko Lahayi-Royi hna pakëta hnë resiŷo Negev hna fo.

⁶³ Hnë anëka ndampo cahneko nji nkwërëtalehnënd gë igwac, më nukëhni taŷ wayonkomb ga tëkidëni.

⁶⁴ Rebeka ga nuka Isak, më ntëdfak yonkomb hna

⁶⁵ do tëya aryokuñëhn Abëraham ŷa: «Mo ye asan ale yijëd pankëlin igwac li?»

Aryokuñëhn Abëraham ŷa më ntëkwak: «Ale ryokuñëhnëdëfu ŷa ye.» Awa Rebeka cënkalehn taŷ yëka ŷa tufahnahn ntënah ntëwu ŷa.

⁶⁶ Aryokuñëhn Abëraham ŷa më tëfëtanëka Isak fop ile ntijëk ŷa.

⁶⁷ Tac Isak më njoka Rebeka hnë usank le yeho va Sara hnëmu ŷa. Isak nufëkawo ñëla do ŷahnëkawo. Koyëna nduñënako Isak aju Abëraham icëm hnëmu Sara ŷa.

25

Vutah Abëraham vunte nagëk Ketura

¹ Abëraham ñëlëkawo asëval ahawary. Ketura maciko.

² Nagëhnëkawo: Simëra gë Yokësan gë Medan gë Madiyan gë Isebak do gë Suwa.

³ Yokësan yeho rëmu Saba gë Dedan ŷa. Hnë viju Dedan hna naginiho wabulunda Wa-asur wë, gë Waletus wë, do gë Walewum wë.

⁴ Madiyan yeho rëm Efa ŷa, gë Efer, gë Hanok, gë Abida, do gë Elëda. Vëyi fop vërah vutah Ketura yeho.

⁵⁻⁶ Abëraham njëdëkëhniwo buña viju vësëvalu vëyëntaŵ va wati nte nkoko cëmëna ŷa. Tac cañëtëkëhniwo ŷawëtaniha Isak, gë cape pëhna lav ka, bare Isak umë lëwëko hnapul rëmu ŷa fop.

Icëm Abëraham

⁷ Abëraham nuŷako wabëhn keme gë wafëhw imbëd gë wahi g'imbëd (175) cëmat.

⁸ Hn'untaf yaryah nëŷah cëmëko nji tëkëhëhni vacërakëlo vantëwu va.

⁹ Isak gë Isëmayel viju, më mbañëniha hn'uhary Makëpela hna, ule yeho hn'ikaŷ Efëron aju Sohar, avë bulunda Het, darël Mamëre hna.

¹⁰ Abëraham hnë bulunda Het hna ntaŵëko kaŷ tac. Hnam mbañiko Abëraham darël asëvalu Sara.

¹¹ Ante cëmëko Abëraham ŷa, Wënu ŷa ndëwanëkawo aju Isak. Isak darël kolomba Lahayi-Royi hna ntëdëko.

Tere Isëmayel aju Abëraham

¹² Wëli itëfëta soje tere Isëmayel, aju Abëraham, ale nagënihawo gë Agar, aramp Sara avë Esipët ŷa.

¹³ Aki nke wamac vutah Isëmayel va gante tëfëlëni hnagi ka: fandënkwëryënkwa fa Nëbayot maciko, tac fakigëna fa Kedar, gë Adëbel, gë Mibësam,

¹⁴ gë Misëma, gë Duma, gë Masa,

¹⁵ gë Hadad, gë Tema, gë Yetur, gë Nafis, do gë Kedëma.

¹⁶ Wanji ye wamac vutah pëhw gë vuki (12) vumba Isëmayel va. Ale-wo-le asankaf bulunda yeho; wamac wadëw hni ŷa macahnëniho vankol vantëw hni va gë wëryaha walëw hni wë.

¹⁷ Isëmayel wabëhn keme gë wafëhw warar g'imbëd gë waki (137) nuŷako ante cëmëko nji tëkëhëhni vacërakëlo vantëwu ŷa.

18 Vëva Isëmayel va hnë resiyo le yeho yëbëlan Havila gë Sur hna ntëdëniho. Sur darël Esipët hna nkeho, gë cape Asur. Nãwëtanihëniwo vutah Abëraham vuñëntaŵ va.

Sakob wasapitër 25-36

Esawu gë Sakob

19 Wëli itëfëta soje tere Isak, aju Abëraham ŷa.

20 Ante nuŷako Isak wabëhn wafëhw wahnah ŷa (40), ñëlëkawo Rebeka. Rëmu ŷa Betuwel yeho, avë bulunda Aram mbë Padan-Aram ŷa, do acëru ŷa Laban yeho.

21 Bare Rebeka nagëdïlohna; awa Isak më këlaka Ahwëhn a Wënu ŷa soje asëvalu ŷa. Ahwëhn a Wënu ŷa maŵëhnëkawo këla dëwu ŷa do Rebeka ndonkëko.

22 Vucëp ndonkëko, do vutah vutac peñëlëdëniho donk dëwu hna. Awa Rebeka më ntehnak: «Ye ga fëlako ami?» Më njik tëya Ahwëhn a Wënu ŷa.

23 Ahwëhn a Wënu ŷa më ntehnëka:

«Wayal wahi yehëhna donk hu hna, wabulunda waki waŷewëlah hnagëdu.

Ryampo yawëd ntëba ŷëntaŵ ŷa,

do fandënkwëryënkwa fa rëkëd ndokujëhnënda aheryu.»

24 Ante tëkëkëko wati hnag ŷa, pacëkëhniwo vucëp ndonkëko.

25 Avëntah had kombo ryënkwiwo nagi. Wëñahn fo nkehawo mbahn iŷa had acud cudak. Soje rac macahniko Esawu*.

26 Tac nagëgik aheryu. Itak Esawu ŷa pëlako do Sakob† maciko. Isak wabëhn wafëhw imbëd gë ryaw (60) kwëhnako nte naginiho ŷa.

Igwëcëtël Esawu g'aheryu Sakob

27 Vutah va naŷëniho. Esawu asary asankaf yeho, gë fëk nkedëho kwëlëkwël; bare Sakob, asan ayamah yeho, naŵëdïlohna tere ŷa.

28 Isak Esawu ñako ñand, kabi faŷar fa ñadëho dus, bare Rebeka asëvalu umë, Sakob ñako ñand.

29 Fac ryampo Sakob hnëg nëgëdëho ante mënciko Esawu g'icary ka. Mbërako do inte yokawo dus.

30 Esawu më ntehnëka Sakob: «Mbërabu dus. Këلامي, tavërye roku ile hnëgëru ŷi, ñadëfu roku iŷi roka vëntah.» (Soje rac macahnik Esawu «Edom», kabi umë fëhnëtanëk vëntah.)

31 Sakob më ntëkwaka: «Maŵëryanërye ten intëw nte rëfëka fandënkwëryënkwa fa.»

32 Esawu më ntehnëka: «Inte ŷa daw iŷa nkeho. Ye ga nëfadëho intëw nte rëfëka fandënkwëryënkwa fa?»

33 Sakob më mbok ntehnëka: «Dëkënde ten.» Awa Esawu më ntëkëk do nkwëcët koyëna intëw nte rëfëka fandënkwëryënkwa fa.

34 Awa Sakob më nëhëtëhnëka roka ŷa. Esawu më tokëk do ciya, tac njilehn. Koyëna njafanëko Esawu intëw nte rëfëka fandënkwëryënkwa fa.

26

Isak gë Ambimelek

1 Mboko nke inte nkal hna had nte yeho hnë yamani Abëraham ŷa. Soje rac Isak njiko Gerar hn'ile nkeho Abimelek ahnaw Wafilisëte wã.

2 Ahwëhn a Wënu ŷa më karyëtanëka Isak do ntehnak: «Antë ayi gë Esipët, dëdënti hnë nkal nte rufëdëmi hna.

* 25:25 25.25 Esawu mëntëlëk g'uhnës Wa-ebëre ile fëhnëtanëk «wëñahn fo nke». † 25:26 25.26 Sakob mëntëlëk g'uhnës Wa-ebëre ile fëhnëtanëk «ale fëlad itak» ma «ale rokad».

³ Ñëwëry hnë itac. G'ami nkeđe do ndëwanëdëmi, kabi wëjë gë fop vutah hu va gë vutah hni va yëfadëfu waŷi wayal. Koyëna ntidëfu ile lehnëbuhawo rëmu Abëraham ntinëhnëdëfuha ŷa.

⁴ Ntidëfu njabëni vutah hu va had gë wamol wavë g'ambin ki, do njëdadëfuhëhni inji nkal fop. Wabulunda wabë nkal ŷi fop gë vëhni ndëwanëdëni,

⁵ kabi Abëraham mawëhnëko wanës mën ŷa, gë vakwëda mën va, do gë sariya mën ŷa.»

⁶ Awa Isak ntiko ile ntehnëkawo Wënu ŷa, ntëdëko Gerar hna.

⁷ Vahnë vëvë hnam va tëyënihawo soŷe asëvalu ŷa. Më ntëkwakëhni ntehn aheryu ye: dëkëdilo hna ntehn Rebeka asëvalu ye, kabi ntakëkawo antë ndawŷi soŷe lëwŷu ŷa, kabi nkwanëko dëcët.

⁸ Isak mbiŷëko hnam. Hnë fac ryampo Abimelek, ahnaŷ Wafilisëte ŷa, fenetër hna njëkëdëho. Më nuka Isak ga nëhandëha nëh nte rufahnëd Rebeka asëvalu ye.

⁹ Më macehnëka do ntehn: «Pacëk asëval hu ye! Awa soŷe ye lehnëru ahery hu ye?»

Isak më ntëkwak: «Nësëbu koyëna kabi ntakëko antë ryawŷiwu soŷe lëwŷu».

¹⁰ Abimelek më mbok ntehnëk: «Ye liru hëfu koyëna? Ge mbiŷakënd toye aryampo avë bulunda mën nufakëndëha asëval hu, do koyëna menëhnakënduhëfu.»

¹¹ Tac Abimelek më mbañëhnëkëhni bulunda ŷa fop ntehnëhni: «Ge ahnë ŷakëka aŷi asan ma asëvalu ndawëdë.»

¹² Hnë bëhn rac, Isak njamëko hnë nkal tac do mbarëpëko roka yabah kabi Ahwëhn a Wënu ŷa ndëwakawo.

¹³ Uhwëhna lëwŷu wã nkwënadëho kwëlëkwël, do nkwënadëho beta ŷa.

¹⁴ Kwëhnako vantega wape gë wuhnankal do gë wuhni, gë vëryokuŷ vëyabah.

Ikwëtël Isak gë Abimelek

Awa, Wafilisëte wã më ñëwëryëniha Isak.

¹⁵ Më mbëwëni fop wakolomba wante nkabëniho vëryokuŷ rëmu Abëraham ante nkoko cëmëna ten ŷa.

¹⁶ Tac Abimelek më ntehnëka Isak: «Njabëki dëcët fanka fa alëbëfu fuhnë; kërënaray ani.»

¹⁷ Awa Isak më kërënak hnam; ŷi ndah hnë garyëla Gerar hna do ntëd hnam.

¹⁸ Më nkëyëtehnëk wakolomba wante yabiko nte nkoko cëmëna ten rëmu Abëraham do mbëwëniho Wafilisëte nte cëmëko Abëraham ŷa. Më mbokaryëk mac wakolomba ŷa wamac wante macëko rëmu ŷa dënk.

¹⁹ Fac ryampo, vëryokuŷ Isak va nkabëniho kolomba do pëhnëniho wënkã wante yalëdëho gë fanka.

²⁰ Vëhery wusaŷ Gerar va gë vëva Isak va conkëniho. Vëhni lehnëdëho: «Fuhnë hwëhnëk wënkã ŷi.» Isak më macëk hacëm hatac Esek, umë fëhnëtanëd «Sonko», kabi vëhery wusaŷ va conkëniho g'umë.

²¹ Awa vëryokuŷ Isak va nkabëniho kolomba hawëry, do mboko nke kat sonko soŷe hatac fëna. Isak më macëk kolomba rac Sitëna, umë fëhnëtanëd «Gwajëtël».

²² Më matëk hnam do mbok nkabëhn kolomba rarëna; rac yojëlohna sonko. Më macëk Rehobot, umë fëhnëtanëd «Igwac Yankah». Ntehnadëho: «Tame, Ahwëhn a Wënu ŷa njankënhënkëfu, soŷe mbetahnin hnë inji nkal.»

²³ Më matëk hnam ŷi Berëseba.

²⁴ Ahwëhn a Wënu ŷa më karyëtahnëka hn'umëd nte ryaviko hna do ntehn: «Wëh rëmu Abëraham ŷa yebu. Antë ntaki iñë kabi gë wëjë nkeyik do ndëwadëmi njabënhëdëfuhëhni vutah hu va gë vutah vuntëw hni va soŷe aryokuŷëhn mën a Abëraham.»

²⁵ Isak ntiko hnam hn'ile cënade sadëha njëfadëhawo Wënu ña do Ahwëhn a Wënu ña macëdëhawo. Ntiko usank lëwu wã do vëryokuñ vëlëwu va nkabëniho kolomba hawary.

²⁶ Awa ahnaŵ a, Abimelek, matëko Gerar hna nji njëkehna. Gë Ahusat, lawo lëwu ña, nkeniho do gë Pikol, asankaf wasofade walëwu wã.

²⁷ Isak më tÿëkëhni: «Soñe ye yijërun ayëkuno, wuhnë vële ñewëko do lajëko ñal hun hna?»

²⁸ Më ntëkwaniha: «Kamahnëbun Ahwëhn a Wënu ña gë wëjë nkerun, do nahabun tÿfëka kwëtëlin wëjë gë fuhnë, akwëtëla nte lëkik.

²⁹ Awa dëkëndifu alehn didiliehëfuhna uweh, kabi diyilihna këm fo; ifërën fo linëhniru, do taviru ayi yam. Do tame, asan ale njëdëk Ahwëhn a Wënu ña yeru.»

³⁰ Isak më ntëvakëhni. Tokëni do ceni.

³¹ Ga pacëk nëganiho do ntëkëni vëhni fop soñe nkwëryëla ntëw hni ña. Më koyalëni gë Isak njilehnëni yam.

³² Hnë fac rac dënk, vëryokuñ Isak va njijëniho pëyaniha Isak ntehnëni pëhnëni wënkã hnë kolomba hawary le nkabëni ña.

³³ Isak më macëk kolomba rac «Kolomba Idëk». Soñe rac hafo dol inaw ña Berëseba nkok macëde —umë fëhnëtanëd «Kolomba Idëk».

Iñël Esawu

³⁴ Esawu wabëhn wafëhw wahnah (40) kwëhnako ante ñëlëkëhniwo vësëval Wahit wahi va, Yehudit, aryag Beri ña, do gë Basëmat, aryag Elon ña.

³⁵ Vësëval vërac ndëhëhniwëhniwo vëhni Isak g'asëvalu Rebeka.

27

Isak ndëwanëdëha Sakob

¹ Awa, Isak, ante cërëko ña, golohna nund. Fac ryampo më macëka Esawu, aju aryënkwëryënkwa alëwu ña, do nteha: «Ajë më!»

Më mëtaka: «Nëpami.»

² Isak më ntehnëka: «Nuru, ntafëbu do yëtëla bi guve cëmëdëfu.

³ Awa tame, nufëry unwary hu ña gë wëca hu ña ayi g'icary. Yonëhne fañar,

⁴ do ahnëgëhno, gante ñadëfu ka, ahnëhëtëhno roku, tac ndëwanëdëmi ani gë sëmahnëndu.»

⁵ Hara Rebeka nëpadëho ile nësëhnëdëhawo Isak aju Esawu ña. Njind tun umë g'icary soñe njoj fañar fa,

⁶ Rebeka më ntehnëka Sakob aju: «Nkwëryëbuha rëmuh ga ntehnëdëha acër hu Esawu:

⁷ “Yonëhne fañar tac ahnëgëhno gante ñadëfu ka. Ge tokëbu, ndëwanëdëmi haryënkwa Ahwëhn a Wënu ña ani gë sëmahnëndu.”

⁸ Awa tame, ajë më, nëparye d'us do diry ile rëyëdëmi ña.

⁹ Yiry cery wahnankal hna do yonëhneñëhni vunankal vuki vupërën. Nëgëhnëdëfuhã rëmuh gante ñad ka.

¹⁰ Njinenëhnëdëfuhã tok, tac ndëwanëdëhi ani gë cëmahnënd.»

¹¹ Sakob më ntëkwaka: «Esawu wëñahn fo nkeha mbahni ña, bare ami gelohna.

¹² Ge ñakëko apa, njëtëd ñadëfu rokawã, do uweh ndëwanëdëho; gedina fërën.»

¹³ Hnëmu më ntëkwaka: «Ge koyëna nke, arabi wameh watac nkewo ami, ajë më! Nëparye tun do yinëndeñëhni vunankal va.»

¹⁴ Awa Sakob njinëhneñëhni njojëhni do njëdähna hnëmu. Rebeka më nëgëhnëka Isak roka hnëjah gante ñad ka.

¹⁵ Tac më nufëk viyi Esawu aju aryënkwëryënkwa a vile ñak wamëk, yeho tere va, do cudã Sakob, aju ahigëna ña.

16 Më përyëka gë wayand wuhnankal wã wëbák ña g'igëb inja

17 do njëdahna hnëhët hnëñah gë mburu le nëgëko ÿa.

18 Më njiryeryëk vëhni rëmu hna do ntehna: «Apa!»

Isak më ntëkwaka: «Nëpami, ajë mën; bare pëyarye bi mo yeru.»

19 Sakob më ntëkwaka rëmu: «Ami Esawu ye, ajë hu aryënkwëryënkw a. Ntibu ile rëyëruho ÿa. Awa yij alaña arok faÿar mën fa; tac njëdaduho dëwara hu ÿa.»

20 Isak më tëyëka: «Hak ntiru ahnuÿahni faÿar ñap aki, ajë mën?»

Sakob më ntëkwaka: «Ahwëhn a Wënu ña, Wën hu ña, yojëka nkaŵ mën hna.»

21 Isak më ntehnëka: «Tëhaj, ajë mën, ÿaki yëtahnu bi paryi ajë mën a Esawu yeru.»

22 Sakob më tëhaka rëmu; Isak më ñakëka do ntehn: «Hohna ha, va Sakob ÿa ye, bare wëbák ña wëba Esawu ña ye.»

23 Yavëtëlawohna kabi wëbák wadëwu ña wëñahn fo nkeho had wëba Esawu ña. Bare njëdahnënda dëwara lëwu ÿa,

24 mboko tëya kat: «Paryi bi ajë mën a Esawu yeru?»

Sakob më ntëkwaka: «Ha.»

25 Isak më mbok ntehnëk: «Nëhëtënde, ajë mën, roku faÿar hu fi do yëdaÿi dëwara mën ÿa.» Sakob më nëhëtëhnëka rëmu Isak tok, më njonëhnika uñen do ce.

26 Tac Isak më ntehnëka Sakob: «Tëhaj do aŵuryawo, ajë mën!»

27 Sakob më tëhak do muryahna. Isak tehëkawo viÿi vile yeho viva Esawu va, tac më ndëwanëka aju Sakob aki: «Paryi nke rehëry a ajë mën a ye! Had ikaÿ nte ndëwak Ahwëhn a Wënu ña nke.

28 «Arabi Wënu ña njëdï wawënk wale yojëd g'ambin wã, inkal nte wufak, roka g'uñen yabah.

29 Arabi wayalu ndokuñëhnëndënihi, arabi wabulunda ndëkwëhnëhnëndënihi.

Gery asankaf vëhery hu,

Arabi ndëkwëhnëhnëndënihi!

Ale ryëwanëki uñeh a, arabi umë fëna nuÿa rac!

Ale ryëwanëki ufërën a, arabi umë fëna nuÿa rac!»

30 Ante puhnak Isak dëwan Sakob ña, Sakob më cahnëk do hnë wati rac dënk tëkidëho Esawu g'icary.

31 Më nëgëk, umë fëna, roka hnëñah, njinenëhna rëmu do ntehna: «Matëry, Apa, arok faÿar fale yonëhnimi fa; tac njëdaduho dëwara hu ÿa.»

32 Isak më tëyëka: «Mo yeru?»

Më ntëkwak: «Ami, Esawu ye, ajë hu aryënkwëryënkw a.»

33 Awa Isak pëmpëhnahnëkawo d'us hafo mbalënda mbahn inja fop do ntehn: «Mo ga ye, awa, ale saryëk do yonëhnekëho faÿar aÿi? Fop tokëbu arëkahnind ÿa do njëdabuha dëwara mën ña; do nkoryaryëd dëwara rac!»

34 Esawu ga nkwëryëk wanës rëmu ña, ntavëkawo d'us, pëgwëlehn ndekand d'us do këlahna rëmu: «Apa, dëwanërye, ami fëna!»

35 Bare Isak më ntëkwaka: «Ahery hu njjakëh do tokako. Nufëk dëwara le rëfëkawo ahnuÿa ña.»

36 Esawu më ntëkwaka: «Sakob! Paryi nke uñac ule rëfëka wã kwëhna —Aroka Vahnë— kabi tokako wahwënta wahi! Ucër uña ntenëhnëko ten do tame wëli nufëk dëwara mën ña!» Esawu më nkwënëk: «Goryaryëlihna bi dëwara soje lëmën?»

37 Isak më ntëkwaka: «Sakob libu asankaf hu ÿa, do njëdabuha vëlëwu va fop nkeni vëryokuñ vëlëwu. Maŵëryanëbuha roka ÿa do g'uñen yabah. Ye wok soje wëjë, ajë mën?»

³⁸ Esawu më mbok tëyëka rëmu: «Idëwara dampo tac fo bi hwëhnaruho? Apa, dëwanërye ami fëna!» Do pëgwëlehn kond dus.

³⁹ Tac rëmu më ntëkwaka aki:
«Idëd hu ɲa ɲawëtaɖ nkal gufak ɲa,
ɲawëtaɖ wawënk wale yojëd g'ambin wï.

⁴⁰ Duniya hu ya fop uwët g'ule fo yed,
do rëkëdu aryokunëhnënda ahery hu.
Bare afaya fo rëkëdu awërëtalehnënd,
nkubëdu sug le ryibëndëderu ya
do ntonëdu.»

Igary Sakob

⁴¹ Esawu më ñewëka Sakob soɲe idëwara le ndëwanëkawo rëm hni ɲa. Më ntehnak: «Apa biyëdina cëmëd. Awa tac ndawëdëfuhu ahery mën ayi, Sakob.»

⁴² Ga njëtak Rebeka ile pëhnak Esawu ya, më macehnëka Sakob do ntehnak: «Acër hu, Esawu, ñaɖ nkwëcagi ndawï.

⁴³ Tame, ajë mën, nëparye dus do diry ile lehnëdëmi ya: matëry ayary vëhni acër mën hna Laban, Aran hna.

⁴⁴ Ñewëry hnam, hafo acër hu njama sakahn ha.

⁴⁵ Ge njamëka do ndënkwa ile liruha ya, awa payehneriyidëfu ayinëhneriyi. Ñaɖa raku wuhne vëhi tak hne fac ryampo.»

⁴⁶ Rebeka më ntehnëka Isak: «Gona nëɲahno duniya yi soɲe vësëval Wahit ajë mën Esawu vi. Ge Sakob, umë fëna, ñëlëka aryampo hne vësëval vëvë hn'ini nkal vi, godina tëfo wow duniya li!»

28

¹ Awa Isak më macëka Sakob, koyalëni do tac ndëwana tac ntehnak aki: «Ñëlëdilihahna asëval avë nkal Kanan.

² Yiry Mesopotami, vëhni Betuwel rëmu hnëmuh hna. Yëkëlehnaryehna hnam asëval, aryag Laban, acëru hnëmuh.

³ Arabi Wën Hwëhn Fanka Fop ɲa njëdi vutah vunjabah, ayehahn rëm wabulunda wayabah.

⁴ Arabi njëdu wëjë gë vutah hu va gante njëdëkawo Abëraham ka, soɲe arebahnehi inkal nte lëɖantu ɲi vële hwëhnëk va, inkal nte njëɖakawo Wën Abëraham ɲi.»

⁵ Awa Isak më cañëtëka Sakob ɲi Mesopotami, vëhni Laban hna, nte yeho aju Betuwel Aram ya do yeho fëna acëru Rebeka ya, hnëmu Sakob gë Esawu.

⁶ Esawu njëtako Isak ndëwanëka Sakob do cañëtëkawo ɲi njëkëlehnaja asëval Mesopotami hna. Njëtako fëna ante ndëwanëdëhawo Isak Sakob ɲa mbañëhnëkawo antë ñëla asëval avë inkal Kanan,

⁷ do Sakob ntënënekëhniwo vëhni rëmu gë hnëmu do njiko gë Mesopotami.

⁸ Koyëna Esawu njëtako rëmu Isak nëɲelawohna gë vësëval vëvë Kanan va.

⁹ Awa Esawu më pëhnak njëkëlehnahna asëvëval ahaɲary. Më njik vëhni Isëmayel hna, aju Abëraham, do njëkëlehnahna ñëla aryagu, ale waciko Mahalat, aheryu Nëbayot.

Hufakery Sakob

¹⁰ Hnë wati rac matëko Sakob Berëseba hna soɲe ɲi Aran.

¹¹ Kabi njoko lav wã, më ndakëk hn'ile tëkëko hna. Do itaka nufëko nkagëtahn hnam.

¹² Umë ndakeryëk: më nuk ihëya sëbiko nkal li hafo tëk ambin hnani. Wamëleka Wënu ɲa kayëdëhniho cëlindëni. ¹³ Ahwëhn a Wënu ɲa umë dënk kahnëko haryënk wulëwu do ntehn: «Ahwëhn a Wënu ɲa yebu, Wën rëmu sankaf Abëraham ɲa do gë Wën Isak. Inkal Kanan nte ryakantuɲi njëdädëmi wëjë gë vutah hu va.

¹⁴ Vutah hu va njabëdëni had ivëd nkal ɲi; d'uniya li fop ntëdëdëni: gë cape pëhna lav, g'ajoya lav, gë cape rëhw do g'irahahn. Soɲe lëw hu ya ndëwanëdëfuhëhni yam vahnë vëvë d'uniya vi fop.

¹⁵ Antë aryënk wulëwu! Gë wëjë nkeyik, keryëdëmi hn'ile-wo-le njidfu hna do mbokaryidëmi hn'ini nkal. Tavëdila, ntidëfu fop ile hnësëhnëmi yi.»

¹⁶ Sakob më nëgak do ntehn: «Paryi nke, Ahwëhn a Wënu ɲa ani nke, do ami yëtëlëwöhna!»

¹⁷ Më ntakëka do ntehn: «Hn'ani, yëwä Wën ye! Paryi nke cery Wënu ɲa ye do gë rënka ambin ɲa!»

¹⁸ Sakob më nëgak kobëri fo g'acahnëfëd ga, do nuf taka nte nkagëtahnëko ɲa, cëb tac tur wagu soɲe nti taka ɲa nke taka Wën.

¹⁹ Më macëk yëwä rac Betel, umë fëhnëtanëk «Cery Wën». Bare kobëri ɲa Lus macëdeho hnam.

²⁰ Tac Sakob më ntëkëk aki: «Ge Wënu ɲa g'ami nke, ge keryëko hn'uyas mën hna, ge njëdäko ile rokëdëfu do ile liyadëfu,

²¹ do ge mbokajëbu yam fo vëhni rëm mën hna, awa Ahwëhn a Wënu ɲa Wën mën yed.

²² Inji taka nte sëbëbu do rurëbu wagu ɲi yed yëwä le sëmbande Wënu ɲa; do umë rëkëdëfu yëdandu ihwëhn pëhw-wo hn'ile mawëryanëdëho Wën hna fop.»

29

¹ Sakob kahnëtake paß gë cape pëhna lav ka.

² Fac ryampo, më nukëhni wakore watar wape gë wuhnankal yinëgadëho hnë kolomba fëk hna, kabi hnam cedëniho wënka ɲa. Itaka canka fidahnëdëho kolomba rac.

³ Ge fop mbarëpëlëniho wusañ wä, vëhery wusañ va ntihëtëdëniho taka ɲa do ñëryëhnënihehni wusañ wä ciyani, tac mbokaryëni pidëni kolomba ya g'itaka ɲa.

⁴ Sakob më tÿëkëhni vëhery wusañ va: «Wëlawo mën, ne nkejërun?»

Më ntëkwaniha: «Aran.»

⁵ Sakob më mbok tÿëkëhni: «Njëtërunëha bi Laban, aju Nahor?»

Më ntëkwaniha: «Ha njëtëbunëha.»

⁶ Sakob mbok tÿëkëhni: «Hak nkok?»

Më ntëkwaniha: «Aki fo nkok. Wëliha aryagu Rasel ga tëkid gë wusañ wulëwu wä.»

⁷ Sakob më ntehnëk: «Lav a nkok, wati gwak wusañ ɲa tëkëna ten. Pëdëryinëhni do avokaryuni nkwënani ryav wä.»

⁸ Vëheryëherya va më ntëkwani: «Kodilëfuhna fëdëfuni tameki ge wavarëpëlina fop. Ge padini, tac walihëtëfu taka nte fidahnik ɲi do yëdäfuni ciyani.»

⁹ Sakob nkoko nësëlëndëni gë vëhni tëket Rasel gë wusañ rëmu wä, kabi ahery wusañ yeho.

¹⁰ Sakob ga nuka Rasel do gë wusañ acëru Laban wä, më tëhak kolomba ya, ntihëtëk taka ɲa do njëdähni wusañ acëru Laban wä wënka ɲa ciyani.

¹¹ Tac Sakob më muryaka Rasel kotënd uhnatah wä.

¹² Më ntehnëka: «Rëmu mbaÿ mën ye, Rebeka ye hnëm mën ya.» Awa Rasel nkaryëlehn pëyahna rëmu watac.

¹³ Laban, ga njëtak ajë acëru ya hnam nke, më nkaryëk kacahna, muryaka do njohna gë tere lëwu. Sakob më tÿëtänëka fop Laban ile yeha ya.

14 Laban më ntehnëka: «Paryi nke mbaÿ mën yeru, sat rac fo hwëhnayik.»

Iñël Sakob gë vëryag Laban

Ante ñëwëko Sakob lepera wã fop vëhni Laban hna do ndokuñëhnëndëhawo,

15 awa Laban më ntehnëka: «Mbaÿ mën iña yeru. Bare gena soñe rac rëkëdfu aryokuñëhnahnëndo aki fo. Pëyarye bi wayëhw rëkëdëmi sosëndi.»

16 Hara Laban vëryag vëhi kwëhnako. Aryënkweyënkwa a Leya maciko, aheryu ÿa Rasel.

17 Leya mëhwëryëkawo yëka ÿa, bare Rasel umë nkwamëko dus.

18 Sakob ñadëhawo Rasel, më ntehnëka Laban: «Ndokuñëhnëdëmi wabëhn mbëd gë waki (7) soñe ÿëlahnëwã Rasel, aryag hu ahigëna ÿi.»

19 Laban më ntehnëka: «Yëdfayina wëjë fecehnëko gë le yëdfabuha asan ahaŵary. Gory ÿal mën li.»

20 Awa, soñe nuÿahna Rasel ÿa, Sakob ndokuñëhnëkawo Laban wabëhn mbëd gë waki (7). Bare wañi wabëhn ntiyahnëkawo had wafac fo ryëcëk, kabi ñadëhawo dus Rasel.

21 Tac Sakob më ntehnëka Laban: «Wabëhn wante hnësëliko ña padëk. Yëdfaryewã asëval mën a. Ñadëfu ÿëlëwã.»

22 Laban më macehnëkëhni fop vële ntëdëlahnëniho va do nëgehn roka sankaf soñe ñël iña.

23 Bare g'umëd ga më nufëka aryagu Leya do njinehna Sakob, ndakëlahnëni g'umë.

24 Laban aryokuñ alëwu ale waciko Silëpa nufëko njëdfahna aryagu nke aryokuñ alëwu.

25 Ga pacëk Sakob kamahnëko Leya ye! Më ntehnëka Laban: «Soñe ye liruho aki? Gena bi ÿëlahnëwã Rasel ryokuñëhnëmi wabëhn mbëd gë waki (7)? Soñe ye rokaruho?»

26 Laban më ntëkwaka: «Gena namu ÿal fu li ñëli aryag hara acëru ÿa ñëlina ten.

27 Puhnaryin ambënt ñël ña gë acëru tac njëdfaderuha aheryu fëna ge mbokëru aryokuñëhno wabëhn mbëd gë waki (7).»

28 Sakob më mawëk: puhnani gë Leya wafac imbëd gë wahi ambënt ñël ña, tac Laban më njëdfaka Rasel.

29 Rasel, umë, Laban aryokuñ ale waciko Bila njëdfakawo nke aryokuñ alëwu.

30 Sakob ndakëlahnëniho gë Rasel do ñadëhawo ntëbi Leya; do tac mbok ndokuñëhna Laban wabëhn mbëd gë waki kat.

Vutah Sakob

31 Ahwëhn a Wënu ña ga nuk Rasel ÿahniko ntëbi Leya, më ntika Leya nagënk, hara Rasel kodilohna nag.

32 Leya ndonkëko, do naga facan fante macëko Riben*. Më lehnëko: «Ahwëhn a Wënu ña nuk sëfëhnah mën wã; tame asan mën a rëkëd ñando.»

33 Leya më mbok ndonkëk do mbok naga facan. Më mbok ntehnëk: «Ahwëhn a Wënu ña njëdfakowã facan fakawary kabi njëtak ñadëlewöhna.» Umë, Simeÿo† macik.

34 Leya më mbok ndonkëk kat do mbok naga facan fatarëna. Më mbok ntehnëk: «Añ'ankaŵ asan mën aÿi pabëdëho, kabi nagëhnëbuhã vucan vutar.» Soñe rac macahnëkawo Sakob facan fatac Levi‡.

35 Leya më mbok ndonkëk. Tac mbok naga facan do ntehn: «Añ'ankaŵ, njëwëdëfu icëmb Ahwëhn a Wënu ña.» Soñe rac macahnik aju Yudã§. Tac teryalehn hnag ÿa.

* 29:32 29.32 Riben fëhnëtanëk gë Wa-ebëre ña «nuk uhoro mën a». † 29:33 29.33 Simeÿo fëhnëtanëk gë Wa-ebëre ña «Igwëry». ‡ 29:34 29.34 Levi mëntëlëk gë Wa-ebëre ña ile fëhnëtanëk «ñabi». § 29:35 29.35 Yudã mëntëlëk gë Wa-ebëre ña ile fëhnëtanëk «cëmbi».

30

¹ Rasel ga njëtëk kodina nag, më ñewaryëka acëru vutah va. Më ntehnëka Sakob: «Diry hnagu, ge gena umë cëmëdëfu.»

² Sakob më ntavëka g'umë do ntehn: «Wënu ña bi yebu, ami? Umë wëyëk antë ahnag.»

³ Rasel më ntëkwaka: «Nufëryehna Bila, ale ryokuñëndëho yi, aryaku soñe nagëhni vutah; nufëdëfuhëhni. Koyëna soñe lëwu ña, nuñadëfuhëhni, ami fëna, vutah.»

⁴ Awa më njëdfaka aryokuñ alëwu ña Sakob ndakëni.

⁵ Bila ndonkëko do nagëhna Sakob facan.

⁶ Rasel më ntehnëk: «Wënu ña kitinëk soñe lëmën ña. Nkwëryëk imunta mën ña do mañëk njëdäwowa ami fëna facan.» Soñe umë macahnëkawo Dan*.

⁷ Bila, aryokuñëhn Rasel ña, mboko ndonk do mbok nagëhna facan fakigëna Sakob.

⁸ Rasel më ntehnëk: «Mëtaryëbuha ðus acër mën a do mëkëbuha.» Më macëka fatah fa Nefëтали†.

⁹ Leya, ga nuk gona nagënd, më nufëka aryokuñëhn alëwu ña, Silëpa, njëdahna Sakob ndakëni.

¹⁰ Silëpa nagëhnëkawo Sakob facan,

¹¹ do Leya më ntehnëk: «Nkoc ña tëkik!» Do më macëka Gad‡.

¹² Silëpa mboko nagëhn facan fakigëna Sakob.

¹³ Leya mboko ntehn: «Nafa ña tëkik, tame vësëval va kodëni ntehnëni nëfako.» Do më macëka fatah fa Aser§.

¹⁴ Fac ryampo, hnë wati barëp roka hna, Riben njiko kañ hna do tëkat vutah atëh nte lidëha ahnë përana ndakëntal do ndonk. Më njok njëdahna hnëmu, Leya. Awa Rasel më ntehnëka Leya: «Këlami, yëdërye vutah atëh ajë hu vi wëdampo.»

¹⁵ Leya më ntëkwak: «Asan ale rebëruhoña yi gedilihna bi gwër? Mbokëru añand areboña wadëwel atëh ajë mën ñi!»

Rasel më mbok ntehnëk: «Awa, umëd nte yejëk ñi gë wëjë ndakëdun Sakob nkwëcëtëli gë wadëwel atëh ajë hu ñi!»

¹⁶ G'anëka ga ante mëncik Sakob kañ ña, Leya më kacaka do ntehn: «G'ami ndakëlahnëde dol: wadëwel atëh ajë mën va sosahnëbu hnuñahni.» Awa Sakob më ndakëlahnëni g'umë mëd tac.

¹⁷ Wënu ña mañëko imunta Leya ña. Ndonkëko do nagëhna Sakob facan fambëryëna (5).

¹⁸ Më ntehnëk: «Wënu ña cosëko kabi njëdäbuha aryokuñëhn mën a asan mën a.» Do më macëka fatah fa Isakar*.

¹⁹ Leya mboko ndonk do mbok nagëhna Sakob facan fakwëhn mbëd gë fandañ (6).

²⁰ Më ntehnëk: «Wënu ña njëdfako buña wamah! An'ankañ asan mën añi ntënëndëho, kabi nagëhnëbuha vucan mbëd gë fandañ (6).» Do më macëka fatah fa Sabilon†.

²¹ Tac më nagëka facëval do maca Dina.

²² Awa Wënu ña më nahaka Rasel, më mañëk imunta dëwu ña do ntihna kol nagënd.

²³ Më ndonkëk do naga facan. Më ntehnëk: «Wënu ña ntihëtëko sëfëhnah mën wä!»

²⁴ Më macëka aju Yosef‡, ntehn: «Arabi Ahwëhn a Wënu ña nkwënëhnoña facan

* **30:6 30.6** Dan fëhnëtanëk gë Wa-ebëre ña «Wënu ña kitinëk do nuk catëbu». † **30:8 30.8** Nefëтали fëhnëtanëk gë Wa-ebëre ña «wëtëk». ‡ **30:11 30.11** Gad fëhnëtanëk gë Wa-ebëre ña «nkoc». § **30:13 30.13** Aser fëhnëtanëk gë Wa-ebëre ña «nëñëko». * **30:18 30.18** Isakar mëntëlëk gë Wa-ebëre ña g'ile fëhnëtanëk «icos». † **30:20 30.20** Sabilon mëntëlëk gë Wa-ebëre ña g'ile fëhnëtanëk «dënënerye». ‡ **30:24 30.24** Yosef fëhnëtanëk gë Wa-ebëre ña «arabi nkwën».

fakawary!»

Ibeta Sakob

²⁵ Ante nagiko Yosef ɲa, Sakob më ntehnëka Laban: «Tavërye vokawu g'inkal mën.

²⁶ Ndokuɲëhnëmi ɖus hnuɲahnëwëhni vëryag hu vi. Awa, yëɖaryëwëhni do gë vutah mën vi yifu.»

²⁷ Laban më ntëkwaka: «Këlami, nëparye. Ge mawëru demarye, gory ani. Wamën mën ɲa njëtëndanëniho Ahwëhn a Wën hu wã ryëwako ile hwëhnabu yi.

²⁸ Pëyarye ile ɲadu sosi ɲa, do cosëɖëmi.»

²⁹ Sakob më ntehnëka: «Njëtëru gante ndokuɲëhnëmi ka do gante nke ntega hu wusaŵ soɲe lëmën ka.

³⁰ Hnapul toye le hwëhnaruho rëkahnindu ɲa tame nkwënak ɖus. Ahwëhn a Wënu ɲa ndëwaki kobëri ga tëkahniɖu tere hu li. Tëkëna bi wati ɲa ryokuɲahnu soɲe tere lëmën ɲa dënk?»

³¹ Laban më mbok tëyëka: «Ye rëfëka sosi?»

Sakob më ntëkwak: «Ñoñ cosëɖilihohna. Ge mawëru ile ɲadëmi rëyi ɲa, ani nkoɖëfu ryokuɲëhnëndi.

³² Dol pëcëtaɖëfuhëhni ɖus wusaŵ wï do pitëndëlendëbuhëhni fop wape wante hwëhnaɖ wañiñir, vutoy ma wahnayah, ma wabahnah do fop wuhnankal wule hwëhnaɖ wañiñir, vutoy ma wahnayah: cos mën iɲa yed.

³³ Ge mbiyëk toye, kofu ayët icat dëmën ɲa ge njëkëru cos mën ɲa. Fop wuhnankal wule wod wahwëhnana wëñahn wanëmpëlah ɲa, do fop wape wante wod bahna ɲa, wule leyik ye.»

³⁴ Laban më ntehnëk: «Awa, mawëbu wanës hu ɲi.»

³⁵ Hnë fac rac dënk, Laban më pitëkëhni wuhnankal wule hwëhnaɖ wañiñir wayaryah ɲa, ma wañiñir tëb tëb ɲa, vutoy ma wahnayah, do wape wante vahnëk do hwëhnaɖ wëñahn wayaryah ɲa do kwëtëhnahnëhni wurac viju.

³⁶ Tac cañëtëhni ɲawët le njasëɖëni wafac warar tëkahnëndëni, soɲe ɲawëlëni gë Sakob nte heryëɖëhëhniwo wusaŵ wuɲëntaŵ Laban wã.

³⁷ Awa, Sakob më nufëk vundoko vatëh vatar vanëmpëlah do këcëk vakub va.

³⁸ Më kwëtëk vundoko va le kosëndeni wënkã wusaŵ hna. Kafi wusaŵ wã njëwãlëɖëniho ge njijëni siya wënkã ɲa.

³⁹ Wusaŵ wã njëwãlëɖëniho haryënk wundoko hna do nagëɖënihëhniwo vucaŵ vunkwamah vunte hwëhnaɖ wañiñir wayaryah ma wañiñir tëb tëb ɲa, vutoy gë wahnayah.

⁴⁰ Sakob pitëkëhniwo wusaŵ wulëwu wã do kwëtëni njëkëndënihëhni wusaŵ Laban wule hwëhnaɖ wañiñir wayaryah do wabahnah ɲa. Koyëna ntiko ntega ntëwu ɲa do tavëɖilëhniwohna mbarëpëlëni gë ntega wusaŵ Laban ɲa.

⁴¹ Nte-wo-nte njëwãlëɖëniho ɲa Sakob kwëtëɖëho vundoko va le kosëndeni wënkã hna, soɲe njëwãlëni haryënk wundoko vutac.

⁴² Bare ge camëni wusaŵ wã, kwëtëɖilohna vundoko va: koyëna wusaŵ wusamah wã Laban hwëhnaɖëhniwo do wuhonah wã Sakob hwëhnaɖëhniwo.

⁴³ Sakob nkwënaɖëhawo hnapul ɲa do nke ahwëhn wusaŵ wuyabah ɖus. Kwëhnaɖëhniwo vëryokuɲ vësëval gë vësan gë wayonkomb do gë wafali.

31

Sakob matëɖ vëhni Laban hna nkary

¹ Sakob njëtako viju Laban va ntehnëɖëniho: «Sakob nufëk fop le kwëhnaɖ rëm fu ɲa do umë vetandanëka.»

² Sakob kamahnëko Laban gona njëkënda gë kobëri ka.

³ Awa Ahwëhn a Wënu ña më ntehnëka Sakob: «Bokary hn'inkal vële hnagëki hna, darël vëvë tere hu hna, do g'ami nkefe.»

⁴ Sakob më macehnëkëhni vësëvalu Rasel gë Leya, hnë wëhaÿ hna, le nkeho ntega wusaÿ wulëÿu hna.

⁵ Më ntehnëkëhni: «Kamahnëbu rëmun gona njëkëndo gë kobëri ka; bare Wën rëm mën ña gë ami nkebun kwëlëkwël.

⁶ Nurun, ÿuhnë dënk, ndokuñëhnëbuha rëmun gë fanka mën fa fop.

⁷ Bare, tokako nkwëcëtëdëho cos mën inja. Bare Wënu ña tavëlahna ntiwo ÿeh.

⁸ Ge ntehnakëndëho: “Wusaÿ wule hwëhnak wañiñir tëb tëb ÿa ye cos hu ña”, wusaÿ ÿa fop wuhwëhn tëb tëb fo nagakëndëni, do ge ntehnakëndëho: “Wusaÿ wule hwëhnak wañiñir wayaryah ña ye cos hu ña”, fop wusaÿ ÿa wule hwëhnak wañiñir wayaryah fo nagakëndëni.

⁹ Wënu ña nufëkëhni wusaÿ wulëÿu ÿa do njëdäwöwëhni.

¹⁰ «Hnë wati nte njëÿwalëdëniho wusaÿ ña, nubu ÿinë hnë hudakery: wusan wule yëÿadëhëhniwo wësëval ÿa wañiñir wayaryah kwëhnaniho gë tëb tëb do gë wacankaf.

¹¹ Tac, mëleka Wënu ña më macëko hnë hudakery: “Sakob!” Më wëtafu.

¹² Më ntehnëko: “Yëkëryihni: fop wusan wule yëÿadëhëhni wësëval ÿa wañiñir wayaryah kwëhnaniho gë tëb tëb do gë wacankaf; ami lik kabi nubu fop ile ntiki Laban ÿa.

¹³ Wën Betel ña yëbu, hn'ile cëbëruho do rurëru wagu itaka hna, hnam ntëkëntuhoÿo. Tame, matëry, kërërary inji nkal do avoka hnë nkal nte hnagahniru hna.”»

¹⁴ Rasel gë Leya më ntëkwaniha: «Goryaryëlëfuhna ile lëÿwëdëfun tere rëm fu hna.

¹⁵ Had vëhneh pëlakëfu, kabi nkwañëkëfu do tokëk koryi lëÿ fu ÿa.

¹⁶ Awa, fop hnapul le nufëhnëka Wënu rëm fu ÿi fuhnë hwëhnëk gë vutah vudëÿ fu vi. Tame diry fop le ntehnëki Wënu ña.»

¹⁷ Awa, Sakob më pëhwëtak do kayëndëhni vërahu gë vësëvalu hnë wayonkomb.

¹⁸ Më njokëhni fop wusaÿ wulëÿu ÿa gë hnapul le nuÿako hnë Padan-Aram ÿa. Mënc gë vëhni rëmu Isak, hn'inkal Kanan hna.

¹⁹ Hnë wati rac, Laban imëc wëñahn wusaÿ wulëÿu njiko. Kabi rëmu Rasel golohna hnam, Rasel më nuÿak fere soñe ntehnak vundëhwa vunte cëmbëdëho rëmu had wamën ña.

²⁰ Sakob tokakawo Laban avë Aram ÿa, g'unji dëÿu hara koyalahna ña.

²¹ Nkaryëko, gë fop le kwëhnako ÿa. Ntëmpëtako sën sankaf ÿa, Yufërat, do nji gë cape inkal nte hwëhnak wahuñ, do ÿacëde Galad.

Laban tëkadëha Sakob

²² Hnë fac rarëna hna, më pëyayik Laban Sakob nkaryëk.

²³ Më nufëkëhni vëheryu, tëfëlehna hnë uyas wafac mbëd gë wahi (7) do tëkahna hnë wahuñ Galad hna.

²⁴ Bare g'umëd ga Wënu ña më tufëhnaka Laban, avë Aram ÿa, hnë hudakery do ntehnak: «Antë alehna wameh Sakob.»

²⁵ Awa Laban tëkakawo Sakob. Sakob hn'ikuñ ndampo ntiko hnam usank lëÿu ÿa; Laban fëna ntintëlehni hnam ulëÿu ÿa hn'ikuñ tac.

²⁶ Laban më ntehnëka Sakob: «Ye fëlaki? Soñe ye rokaruho ayojëhni vëryag mën vi had vëramp uÿët?

²⁷ Soñe ye soÿaru ayaryi, tokaruho do pëyalihohna? Ntinëhnakëndëmi ambënt cankaf koyalahni.

²⁸ Maÿëlihna hoyalëfu vëryag mën vi gë vutah vuntëÿ hni vi! Paryi nke had intëhn ntiru an'ankaÿ.

²⁹ Kodëfu liwu wëh ge ñadëfu; bare Wën rëmuh ña më lehnëko umëd nte ryëcëk ñi: “Antë alehna wameh Sakob!”

³⁰ Awa, nkwëryëbu njiru kabi ñankahnëkino aŵënc gë vëhni rëmuh, bare soje ye lë lëru vundëhwa vunte sëmbëdëfu had wamën ña?»

³¹ Sakob më ntëkwaka Laban: «Njibu koyëna kabi ntakëkoŵo do nahadëfuho tebëduhowëhni vëryag hu vi.

³² Tame ge nuru vundëhwa vutac hnë aryampo vëlëmën li, ahnë arac cëmëd. Tase vëlëw fu vi yëkëry fop ile ye hnë ýal mën ýi do nufëry ile hwëhnëru ýa.» Hara Sakob yëtëlohna Rasel leko vundëhwa va.

³³ Awa, Laban më njëkëlehnëk hn'usank Sakob hna gë va Leya hna do gë vëryokuñ vëhi va, bare nulohna. Ga cahnik hn'usank Leya hna, më tënkëk hn'uva Rasel hna.

³⁴ Hara, Rasel leko vundëhwa va; hnë le tindëdeni wayonkomb ntañahn kwëtëko do ntañahn. Laban njëkëlehnëko hn'usank hna fop hara ñoñ nuna.

³⁵ Rasel më ntehnëka rëmu: «Apa, antë ntavi ge kolëla wätu haryënkwa hu; ures lepera fëgwëko.» Laban njëkëlehnëko bare nulohna vundëhwa va.

³⁶ Sakob më ntavëka do nirahna Laban ntehnëka: «Ye libu wëh? Mo ryawëbu soje aholahn arëfëlehnëndo aki?»

³⁷ Njëkëlehnëru hnë viyë mën hna fop. Tëkatëru bi iñë ryampo ile hwëhnëru? Tufëryihni vëlëmën vi do gë vëlëw hu vi, do tëfëka kitijënihëfu.

³⁸ «Ntibu wabëhn wafëhw wahi (20) ýal hu hna; nulihahna muk icaw hu nte hnacëk, do cemëlëwahna muk icaw hu.

³⁹ Mëncënanilinahna muk icaw nte ndawëk intaw, mbokënanëdëminawo nte-wo nte cëmëko icaw ña. Tëyëduhowëhniwo vësayini wule ledëho wä, g'umëd ma g'anent ña.

⁴⁰ G'anent ga korotëdëfuho gulav wä do g'umëd ga gë huji ha, do kodëwöhna ryaku wakwëd.

⁴¹ Mawëbuho liwu wabëhn wafëhw wahi (20) ýal hu hna: ndokuñëhnëmi wabëhn pëhw gë wahnah (14) ýëlahnëwëhni vëryag hu vëhi vi, do wabëhn mbëd gë ryaw (6) soje hnuñahnëwëhni wusaw, bare wëjë, nkwëcëtëduho cos mën inja. Koyëna nkeho!

⁴² Ge Wën rëm sankaf mën Abëraham, Wën hunte valendëhawo rëm mën Isak ña, demakëndilohna, tavakënduho wëncu wëbák fo. Bare Wënu ña nuk horot mën wä gë doku lakah le libu ýa do umëd nte ryëcëk ñi niraki.»

⁴³ Laban më ntëkwaka Sakob: «Vëyi vësëval ami hwëhnëkëhni, vutah vuntëw hni vi ami hwëhnëkëhni, wuyi wusaw ami hwëhnëkëhni do fop le hnuđu ýi ami hwëhnëk. Bare, njavëtëbu tük pëgw dol, ñoñ koda voku liwu soje vëryag mën vi ma soje vutah vunte nagëni vi.

⁴⁴ Tame yij nkwëryëli fuhnë vëhi, do tëfëka ntiyi iñë nke sedë yëbëlan fu.»

⁴⁵ Awa Sakob më nufëk itaka do cëb.

⁴⁶ Tac ntehnëhni vëlëwu va mbarëpini wëraka. Më mbarëpini do ntini akova. Tac vëhni fop hnë kova tac tokëniho.

⁴⁷ Laban Yëgar Sahaduta* macëko ýëwä rac, do Sakob umë Galed† macëko.

⁴⁸ Laban më ntehnëk: «Ani kova ye dol sedë lëw fu ýa wëjë g'ami.» Soje rac wäcande ýëwä ýa Galed, umë fëhnëtanëk «kova nte ye sedë».

⁴⁹ Misëpa maciko fëna, umë fëhnëtanëk «ýëwä soje iyëka», kabi Laban mboko ntehn kat: «Arabi Ahwëhn a Wënu ña njëkandëfu antë tavi ile hwëtëlik ani ýi ge gona nulënde.

⁵⁰ Ge koroteyëhnrühëhni vëryag mën vi, ge ñëlëruhëhni vësëval vëhaŵary, diry wajira, gena ahnë ye sedë ýa yëbëlan fu, bare Wënu ña dënk ye.»

* **31:47 31.47** *Yëgar Sahaduta* fëhnëtanëk gë Wa-aramë ña «kova nte ye sedë». † **31:47 31.47** *Galed* fëhnëtanëk gë Wa-ebëre ña «kova nte ye sedë».

⁵¹ Tac Laban më mbok ntehnëka Sakob: «Yëkëry anj kova wëraka nte hovëbu yëbëlan fu ñi, yëkëry inj taka nte sëbik ñi.

⁵² Aña kova gë inj taka ye wasefe walëw fu wã: tëfëlohna ryëcu aña kova yiryindu ýal hu soje liyi wëh, wëjë fëna tëfëlihna aryëci aña kova ayijënd ýal mën soje aliwo wëh.

⁵³ Arafi Wën Abëraham ña gë Wën Nahor ña, asankaf rëm mën, nke ahitiñ yëbëlan fu.»

Awa Sakob më ntëkëk gë Wën hunte valehnëdëhawo rëmu Isak ña.

⁵⁴ Tac Sakob më cënak sadëha kuñ hna, do macehnëhni vahnë va fop roka ýa. Tokëniho do ndakëniho kuñ hna.

32

¹ Ga pacëk Laban matëko kobëri fo, muryahni vëryagu gë vërah hni do ndëwanëhni. Tac mëncëlehn gë ýalu.

Ipankël Sakob gë Esawu

² Sakob ndëcalëko njind nkañ ntëwu ña, hnë wati rac wamëleka Wën më pankëlëni.

³ Ga nukëhni, Sakob më ndekak: «Kañ Wën ye!» Do hnam Mahanayim* maciko.

⁴ Sakob më payëkëhni vahnë ndënkwahëni vëhni acëru Esawu hna, nkal Seyir hna hnë resiyo Edom hna.

⁵ Ntehnëhni aki: «Wëlin le fëyadunëha Ahwëhn mën a Esawu: “Aryokuñ hu ýa Sakob më lehnëk: Vëhni Laban hna nkebuho hafo gaki.

⁶ Kwëhnañbuhëhni wuhni gë wafali gë wape gë wuhnankal do gë vëryokuñ vësan gë vësëval. Payëryibuhëhni vahnë pëyanihi, soje gante kodu ahacawo g'untënah.”»

⁷ Vële fayiko va më mbokajëni pëyaniha Sakob: «Pëyajëbunëha Esawu do nkejëk afankëlu, gë vësan wakeme wahnah (400) nkejëni.»

⁸ Sakob më ntakëka ðus. Më pitëndëlehnëkëhni vahnë vële nkeniho va wakore waki, do gë wape ña gë wuhnankal wã gë wuhni wã do gë wayonkomb wã fëna.

⁹ Ntehnadëho: «Ge Esawu njijëk ndawëhni kore ryampo, kore ýëntaw ýa pehëdëni.»

¹⁰ Tac Sakob pëgwëlehn njëfand: «Wën rëm sankaf mën Abëraham, gë rëm mën Isak, Ahwëhn a Wënu ña ntehnëruho: “Bokary g'inkal hu, ðarël vëvë tere hu hna. Ntinëhnëdëmi ifërën.”

¹¹ Ahwëhn, mbañu ðus soje hnuýaw fop uryema ule wãwëryanëruho g'ikahnënda yabähëhu ñi, ami aryokuñëhn hu ýi. Ryoko mën ýi fo hwëhnañbuho ante ndëcëdëfëhu sën Yurëdan ñi, do tame mbokajëdëfu gë waji wakore waki.

¹² Këلامي, pehëtëryëwa Esawu, kabi ntakëko g'umë, ntakëko antë njij ndawëfu gë vësëval vi do gë vutah vi.

¹³ Dënkwëtary ntehnëruho: “Ntinëhnëdëmi ifërën. Vutah hu va njabëdëni had nkërëyal nte wok kodena ndëkwi.”»

¹⁴ Herac, Sakob hnam ndakëniho gë vëlëwu va. Më nufëk hnë hnapul le nuýajëko hna soje mbuñahna Esawu:

¹⁵ wuhnankal wësëval wakeme waki (200) gë wusan wafëhw wahi (20), wape wacëval wakeme waki (200) gë wacan wafëhw wahi (20),

¹⁶ wayonkomb wafëhw warar (30) wale yiwëndëd gë vutah hni per, wuhni wësëval wafëhw wahnah (40) gë wusan ipëhw (10), wafali wasëval wafëhw wahi (20) gë wasan ipëhw (10).

* 32:3 32.3 Mahanayim fëhnëtanëk gë Wa-ebëre ña «wakanj wasodafe waki».

¹⁷ Më njëdfakëhni vëryokuŋ vëlëwu va, wuhnankal wã aryampo, wape ŋa aryampo, wayonkomb wã aryampo, wuhni wã aryampo, wafali wã aryampo do ntehnëhni: «Dënkwehën, do ŋawëtelehnerëyinhni wakore wusaŋ ŋi.»

¹⁸ Tac ntehna aryënkweyënkwa a: «Ge pankëlërun acër mën Esawu tëyati: “Mo hwëhnëki? Ne njidufu? Mo hwëhnëkëhni wusaŋ wule hëryëdu wï?”

¹⁹ ntëkwadufu: “Sakob aryokuŋëhn hu ŋa hwëhnëkëhni. Buña njëdfanahniki, wëjë, ahwëhn mën Esawu, do umë dënk nkejëk hamëhnifu.”»

²⁰ Më ntehnëka koyëna ahigëna ŋa fëna gë ararëna ŋa do gë fop vële hëryëdëhëhniwo wusaŋ va: «Koyëna ntehnëdunëha Esawu ge pankëlërun,

²¹ do nkwëndun: “Sakob aryokuŋëhn hu ŋa nkejëk kamëhni fu.”» Kabi Sakob ntehnadëho: «Njamëhnëdëfufu gë wabuña wante ryënkwehnedëho ŋi, do tac tëkëdëfu haryënkwa lëwu. Ntiyahnëko kacadëho g'untënah.»

²² Awa wusaŋ wã ndënkwareyëhiniho, hara Sakob, umë dënk, hnam mboko ndak umëd nte rëkiko ŋa.

Iyol Sakob gë Wën

²³ Awa hnë umëd tac dënk, Sakob matëndëkëhniwo hnam vësëvalu gë Bila gë Silëpa do gë vutah pëhw gë fandaw (11) vuntëwu va kegëtani garyëla Yabok ŋa, cañëtëhni.

²⁴ Ga kegëtani, cañëtëkëhniwo vëryokuŋ va gë fop le kwëhnako ŋa.

²⁵ Sakob nkolehn umë fo.

Awa tac asan më njijëk hn'umëd tac njolëni g'umë hafo wakëwak ŋa.

²⁶ Asan arac, ga kamahnëk, mëkëdilahna Sakob hn'iyol tac, më ndafëka cokot hna, do cokëtakawo njolatëndëni.

²⁷ Tac asan a më ntehnëka Sakob: «Tavërye yiwu, kabi pacëk.»

Sakob më ntëkwaka: «Tavëdila ayi ge gena ndëwanëruho.»

²⁸ Asan a më tëyëka: «Hak maciru?»

Më ntëkwaka: «Sakob wacibu.»

²⁹ Asan a më ntehnëka: «Godelihna awacënde Sakob. Wac hu wã Isërayel† yed, kabi gë Wënu ŋa njolërun do gë vahnë va, do wëjë lëbëkëhni yaŋ ŋa.»

³⁰ Sakob më tëyëka: «Këlam, pëyarye bi hak maciru.»

Asan a më ntëkwaka: «Soŋe ye rëyëduho wac?» Awa tac asan a më ndëwanëka Sakob.

³¹ Sakob më macëk yëwã rac Penuwel, umë fëhnëtanëk «yëka Wën»; kabi më lehnadëho: «Nulëbun gë Wënu ŋa vinkër vïnah, do cëmëla.»

³² Ante pëhnik lav ŋa, Sakob ndëcëtako Penuwel ŋa. Tadëdëhawo kabi mbuf ŋa ntavëdëhawo.

³³ Soŋe umë ye, hafo dol, vëvë Isërayel va vërokëdina faŋar favë pombor fa, kabi bay hnam cërehniko Sakob.

33

Igwëryël Sakob gë Esawu

¹ Awa, Sakob njëkakako do nulehna taŋ Esawu tëkid gë vësan wakeme wanah va (400). Më pitëndëlehnekëhni vutah va, ale-wo-le gë hnëmu: Leya gë Rasel do gë Bila gë Silëpa fëna.

² Më ndënkwehdëkëhni Bila gë Silëpa gë vutah vuntëw hni va, tac hamëhni lëw hni Leya gë vërahu, do Rasel gë Yosef tëkwahnini hamëhni.

³ Tac Sakob umë dënk më ndënkwareyëkëhni. Ndëkwëhnëko yëka ŋa nkal hna wahwënta mbëd gë wahi (7) tëkahnënd darël hn'ile nke Esawu hna.

† 32:29 32.29 Isërayel mëntëlëk g'uhnës Wa-ebëre ŋa ile fëhnëtanëk «amëtarëdëha Wënu ŋa».

⁴ Awa Esawu më nkaryëk kacaka, nji muryahna do mbuca. Pëgwëlehnëni kondëni vëhni vëhi tak.

⁵ Ga nukëhni Esawu vësëval va gë vutah va, më tÿëka: «Vëhni mo ye vële lapëhnajëdëhi vi?»

Sakob më ntëkwak: «Vutah vunte njëdëkoŵëhni Wën, ami aryokuñëhn hu ŷa ye.»

⁶ Vëryokuñ vësëval va gë vutah vuntëw hni va më tÿhani do ndëkwëhnëni haryënkwa Esawu.

⁷ Tac Leya gë vërahu njigëlehnëni ndëkwëhnëgëni, do Yosef gë Rasel.

⁸ Esawu më tÿëk: «Ye ŷadu ali gë fop wusaŵ wule fankëlibun wï?»

Sakob më ntëkwak: «Ahwëhn, ñakëndëbu ahacawo g'untënah.»

⁹ Esawu më ntehnëk: «Ahery mën, kwëhnaŷu hnapul yabah, kwëtary ile hwëhnaru ŷa.»

¹⁰ Sakob më ntehnëk: «Hali, këlami ge gona ntavi g'ami, maŵëry iŷi buña. Ipankël gë wëjÿe ŷa nke soŷe lëmën had gë Wënu ŷa nulëbun vinkër vinah, kafi kacaruho g'untënah.»

¹¹ Awa maŵëry buña ile yëdanahnimi ŷi, Wënu ŷa yëdako do kwëhnaŷu fop le rëfëko ŷa.»

Sakob njawënenëko do Esawu më maŵëntak.

¹² Tac, më ntehnëka: «Matëry! Njiyi lapëhnaŷi.»

¹³ Bare Sakob më ntëkwaka: «Njëtëru vutah va vëyaŵëna, do tÿfëka ntiyini wajira vucaw vunte wok yëwëd bël va. Ge porosinjini njasëni ñap wëla fac ryampo fo, fop cëmëdëni.»

¹⁴ Dënkwahëndëno; ami, njasaryëryidëfuhëhni wajira fo wusaŵ mën wï gë vutah vi, hafo rëkëryiŵu ŷal hu hna, hn'inkal Seyir* hna.»

¹⁵ Esawu më ntehnëk: «Awa tavëhnëdëmini vahnë vëryampo vële rëfëlibun vi.»

Sakob më ntëkwak: «Wëla tavëlihëhni hna, ahacawo g'untënah fo ŷadëfu.»

¹⁶ Hnë fac rac, kahnëtako Esawu mëncënd gë Seyir.

¹⁷ Sakob umë, Sukot njiko. Hnam më mbëryehnek tere, do wakece, soŷe wusaŵ wulëwu ŷa. Soŷe rac ŷacande ŷëŷa rac Sukot, umë fëhnëtanëk «wasank».

Itëk Sisem

¹⁸ Koyëna Sakob matëko Mesopotami do yam fo tÿkëko hn'inaŵ Sisem vë Kanan hna. Darël naŵ hna ndahëko.

¹⁹ Më ntaŵëk hnë vutah Hamor, ale hahnëndëko Sisem hna, inkal nte ntihahnëko usank lëwu ŷa. Wañëc keme koryi ntaŵahnëko.

²⁰ Hnam ntiko hn'ile cënafe sadëha do mac El Elohe Isërayel, umë fëhnëtanëk «Wën Isërayel».

34

Igwëcanëhn Dina

¹ Hnë fac ryampo Dina, aryag hni vëhni Sakob gë Leya, nehahnëkëhniwo vësëval vëvë nkal va.

² Sisem aju Hamor, asankaf Wahiv wavë resiŷo ŷa, nukawo. Më nufëka do ntihna ndakëni forosima.

³ Bare ñadëhawo dŷus do pëlakawo, njëkëlehnëdëho fëna nuŷa ikwëtahn Dina ŷa.

⁴ Awa Sisem më ntehnëka rëmu Hamor: «Yëkëlehnëndëŷa aŷi aryag, ñadëfu ŷëlëŷa.»

⁵ Ga njëtak Sakob Sisem cëfëhnanëka aryagu Dina, viju gë wëhaŷ nkeniho gë wusaŵ ŷa; ñoñ nësëlohna hafo nte mëncini ŷa.

⁶ Awa Hamor më njini g'aju vëhni Sakob hna soŷe nësëhna.

* 33:14 33.14 Seyir ŷacik fëna «Edom».

7 Hara tëko mëncini viju Sakob, do njëtaniho ile ryecetak ÿa. Vësan vërac pëbëkëhniwo yiwëhnah sankaf do ntavëkëhniwo ðus, kabi Sisem ntiko iñë le wok didena muk Isërayel hna idak forosima g'aryag Sakob ÿa.

8 Bare Hamor më ntehnëkëhni: «Ajë mën a Sisem ñadëha ðus aÿi aryag. Këlami, yëdëryina ñëla.

9 Gwëryëlënëfu: yëdaryinëfuni vëryag hun vi ÿëlëfuni do aÿëluni vëryag fu vi.»

10 Gë fuhnë ntëdëntëderun. Pidëtënderun resiÿo ÿi. Kodun alëdëntiwu ani alindu le valëdëhu ÿa, ahwëhnu nkal inji.

11 Sisem umë dënk fëyakëhniwo vëhni rëmu gë vicëru aryag fa: «Demaryino, pëhwëtafu yëdäwu ile rëyëdunëho ÿa.

12 Kodun arëyuno hupay hucankaf do gë wabuña wayabah. Njëdadëmu fop le rëyëdunëho ÿa, ðanko ÿëlëwä aryag aÿi tuÿ.»

13 Viju Sakob më ntëkwaniha Sisem gë rëmu Hamor; bare cowëniho ile nahani ÿa kabi Sisem cëfëhnanëkawo ahery hni ÿa Dina.

14 Më ntehnënihëhni aki: «Kodilëfuhna yëdäfuna ahery fu ÿa asan ale wok kácina; usëfëhnah lëw fu yed.

15 Soÿe iñë ryampo fo wawëhnanderun: fop vësan vëvë ÿal hun va kácini gë fuhnë ki.

16 Awa, tac njëdaderunëhëhni vëryag fu va aÿëluni, do ÿëlëfuni vëryag hun va. Ntëdëntëdëfun gë wuhnë do koyëna bulunda ryampo fo yeden.

17 Bare ge mawëluhna aháciwu, mbidëfunëha ahery fu ÿi do njidëfun.»

18 Hamor g'aju më mawëni watac.

19 Jar ña pëhwëtalehn taÿ soÿe nti ile tëyiniho ÿa, kabi ñadëhawo ðus aryag Sakob ÿa. Hara umë yeho ale ÿako ntënëni tere ÿa.

20 Hamor gë Sisem më njini ÿëwä bulunda hna, do ntehnënihëhni aki vëvë hnam va:

21 «Vëÿi vësan vëhwëhn yam yëbëlan fu ye. Arabi ntëdëntini resiÿo fu li do ntindëni ile ñadëni ÿa, kabi nkal inji njankëk haryënk wulëw hni! Kodën ñëlinëhni vëryag vëlew hni va do kodën njëdäyinëhni vëlew fu va ñëlënihëhni.

22 Mawëdëni ntëdëntini gë fuhnë do ntiyin bulunda ryampo fo ge ntiyinëk ile ñadëni ÿa, umë ye: fop vësan vëvë ÿal fu va kácini gë vëhni ka.

23 Ge mawayinëkëhni, njijëdëni ntëdëntini gë fuhnë; awa fop wusaÿ wulëw hni wä gë hnapul lëw hni ÿa fuhnë hwëhnëdën.»

24 Fop vële yeho hnam va mawëlehnëni wanës Hamor g'aju Sisem ña, do fop vësan vëvë naÿ va káciniho.

25 Hnë fac rarëna hna, hara vësan va ntavëdëhëhniwo wahajëhn wä, viju Sakob vëhi, Simeÿo gë Levi, vicëru Dina va, më nufëni wasërame walëw hni wä, tënkëni naÿ hna hara ahnë yëtëna do ndawënihëhni vësan va fop,

26 ndawäryënihëhniwo fëna vëhni Hamor g'aju Sisem. Ga cahnëdëni tere Sisem ÿa më njonihä Dina.

27 Viju Sakob vëÿëntaÿ va më njijëni nteni ile kwëhnani vësëm va do nufëni fop le yeho naÿ ÿa kabi ahery hni sëfëhnanik.

28 Nufënihëhniwo wusaÿ wavë naÿ wä fop gë wule yeho wëhaÿ wä.

29 Njonihö fop hnapul lëw hni ÿa, gë vësëval va fop gë vutah va fop do gë fop ile yeho watere hna.

30 Awa Sakob më ntehnëkëhni vëhni Simeÿo gë Levi: «Njonëhnirunëho kata. Soÿe lëw hun ÿa, vëvë Kanan vi gë vëvë Perisi vi ñëwëdëniho. Nkwëryëlëdëni do mëkëdëniho gë tere mën ÿi, kabi vësan toyë fo hwëhnaÿ.»

31 Bare vëjar vaki va më ntëkwaniha rëm hni: «Aÿi asan tëfëlawohna ntihna ahery fu ÿi had asëval ale wafëd nkaf ntëwu.»

35

Iboka Sakob gë Betel

¹ Fac ryampo Wënu ɲa më lehnëkawo Sakob: «Matëry ayi alëd Betel, hn'ile ntinëhnëduho sëna sadëha hna. Hnam tufëhnamino ante nkaryëduhawo acër hu Esawu ɲa.»

² Sakob më ntehnëkëhni vëvë tere lëwü va gë vële nkeniho va fop: «Dihëtëryin wamën wahneh wale ye ýalun wï. Pacënyarin do gwëcëtaryin viyi va.

³ Pëhwëtaryin, Betel yiden. Hn'ile cënade sadëha ýadëfu linëhnëwa Wën hunte ryemakowo hale ndëñëbuho do ryemadëhowo hn'ile-wo-le hna.»

⁴ Awa më njëdaniha Sakob fop wamën wahneh wale kwëhnaniho wã, do gë vampebel vante mpebelaniho va. Sakob më mbañëk kuyët tëh cankaf nte ye darël Sisem ɲa.

⁵ Ante kahnëtaniho Sakob gë vëlëwü va, Wënu ɲa cëlëndëhnikëhniwo ntakah cankaf vëvë vankol vante kakëniho va, hafo ahnë dëkëlohna tëfëlehnëhni.

⁶ Sakob gë fop vële tëfëlëniho va tëkëlehnëni Lus, umë wacëde Betel, hn'inkal Kanan hna fo.

⁷ Më njik ntik hn'ile cënade sadëha hna do mac ýëwa rac «Ël-Betel*», kabi hnam tufëhna kawo Wënu ɲa ante nkaryëdëhawo Esawu ɲa.

⁸ Debora, asëval ale hnihnëdëhawo Rebeka hnëm Sakob ýa, cëmëko do mbañi darël Betel hna, kuyët hn'atëh cankaf hna; kobëri fac rac, «Atëh Wako» macëde tëh tac.

⁹ Wënu ɲa mboko tufëhna hna kat Sakob ante matiko Mesopotami mbokand Betel ɲa do ntinëhna fërën.

¹⁰ Më ntehnëka: «Wac hu wã Sakob yeho, bare bokëdelihna awaci koyëna. Tame wac hu wã Isërayel yed.» Awa Wënu ɲa Isërayel macëkawo.

¹¹ Më mbok ntehnëka kat: «Wën Hwëhn Fanka Fop ɲa yebu. Njëdadëmini vutah vunjabah, soje aye rëm sankaf nkal do gë kore wabulunda. Nkedëni vëhna wã hnë vutah hu hna.

¹² Inkal nte lehnëbuho yëdadëfuhëhni Abëraham gë Isak ɲa, njëdami, do ge mbiyëk vutah hu va yëdadëfu.»

¹³ Tac Wënu ɲa më ɲawëtak ýëwa le nësëhnahnëkawo Sakob ɲa.

¹⁴ Sakob më kahnëndëk hnam itaka, do tur wagu gë uñen toye, soje nkehahn taka Wën.

¹⁵ Kabi Wënu ɲa nësëhnëkawo hnam më macëk ýëwa rac Betel, umë fëhnëtanëk «Cery Wën».

Hnagi Besame gë icëm Rasel

¹⁶ Sakob gë tere lëwü ýa matëniho Betel hna. Nkojëkëhniwo tëkahnëni Efërata ante nagëko Rasel ɲa. Korotëko hnagi ýa.

¹⁷ Ante korotëdëho Rasel hnagi ɲa, asëval ahnagënd a më ntehnëka: «Antë ntaki, facan vok ye.»

¹⁸ Rasel cëm ija nkeho. Ante mbëvëdëho ɲa, më macëka fatah fa Ben-Oni, umë fëhnëtanëk «Fatah horot mën», bare Sakob Besame macëkawo, umë fëhnëtanëk «Fatah vák rëhw».

¹⁹ Rasel cëmëko do mbañi tëfary anka wã Efërata hna, umë wacëde tame Betëlem.

²⁰ Sakob më cëbëk itaka yag hna: hafo dol nkok macënde «Itaka bë yag Rasel».

²¹ Sakob më njik kahnënd wasank wadëwü ɲa hnë resiyo Migëdal-Eder† hna.

²² Hnë wati nte ntëdëko Sakob hnam ɲa, Riben fandënkwerënkwerë fantëwü fa njiko ndakëni gë Bila, asëval ale nkeniho gë rëmu ýa. Sakob njëtako do ntavëkawo dus. Hara Sakob vutah vucan pëhw gë vuki (12) nuýako:

* **35:7 35.7** Ël-Betel fëhnëtanëk «Wën vë Betel». † **35:21 35.21** Migëdal-Eder fëhnëtanëk ide nte fëlik njëkahnëndeni wusaw.

²³ Leya nagëhnëkawo Riben fandënkwerÿenkwa fa tac Simeyö gë Levi gë Yuda gë Isakar do gë Sabilon.

²⁴ Rasel umë Yosef nagëhnëkawo gë Besame.

²⁵ Bila, ale ryokuñëhnëdëhawo Rasel ÿa, Dan gë Nefëtali nagëhnëkawo.

²⁶ Silëpa ale ryokuñëhnëdëhawo Leya ÿa Gad gë Aser nagëhnëkawo.

Vëÿi ye viju Sakob va; Mesopotami hna naginiho.

Icëm Isak

²⁷ Sakob më njik Mamëre vëhni rëmu hna, ðarël Kiriyat-Arëba, umë wãcëde tame Ebëron. Hnam ntëdëniho Abëraham gë Isak.

²⁸ Isak wabëhn keme gë wafëhw mbëd gë warar nuÿako (180)

²⁹ cëmat. Awa g'untaf yaryah tëfëlehnëkëhniwo vacërakëloÿu va hn'icëm hna do viju, Esawu gë Sakob, më mbañëniha.

36

Esawu gë tere lëÿu

¹ Wëli itëfëta soñe vutah Esawu nte wãcëde Edom.

² Esawu vësëval vëvë Kanan ñëlëko: Ada, aryagu Elon avë bulunda Wahit ÿa gë Oholibama aryagu Ana nte nagëko Sibeyö avë bulunda Wahiv ÿa.

³ Basëmat ñëlaryëko fëna, aryagu Isëmayel do ye aheryu, Nëbayot.

⁴ Ada yeho hnëm Elifas ÿa, Basëmat yeho hnëm Rewuyel ÿa,

⁵ do Oholibama yeho hnëm Yewus gë Yalam do gë Kora ÿa. Vëÿi ye vijë Esawu vële hnagiko Kanan va.

⁶ Esawu më njokëhni vësëvalu gë vërahu do gë fop vëryokuñ vëlëÿu va gë wusawÿ wulëÿu ÿa. Njoryaryëko fëna fop hnapul le nuÿako hn'inkal Kanan ÿa. Njini hnë resiÿo haÿary, ñaÿët aheryu Sakob.

⁷ Vëhodilohna nko ntëdëlahnëni ndampo kabi hnapul lëÿ hni ÿa njabëko ðus. Resiÿo le nkehahnëniho ÿa gedilohna gwër soñe ndavahnëndënihëhni wusawÿ ÿa.

⁸ Soñe umë, Esawu, (nte wãcëdeho Edom), njiko ntëd hnë resiÿo Seyir hwëhn wakuñ hna.

Bulunda Esawu

⁹ Wëli itëfëta soñe vërah Esawu va, rëm sankaf bulunda Wa-edom, vële lëdëko hnë resiÿo Seyir hwëhn wakuñ.

¹⁰ Wëlin wamac viju Esawu va: Elifas, ale nagëko asëvalu Ada; Rewuyel ale nagëko asëvalu Basëmat.

¹¹ Viju Elifas va Teman yeho gë Omar gë Sëfo gë Gatam do gë Kënas.

¹² Elifas fëna nkeniho g'asëval a ahaÿary. Timëna maciko. Umë hnagëhnëkawo facan fakawary: Amalek maciko. Vëÿi ye vële nagëni vutah Esawu va do gë viju asëvalu, Ada va.

¹³ Wëli itëfëta soñe viju Rewuyel va: Nahat gë Sera gë Sama do gë Misa. Vëÿi nagëk ajë hni vëhni Esawu g'asëvalu Basëmat ÿa.

¹⁴ Do fëna, Oholibama, Ana yeho rëmu ÿa do Ana tac, Sibeyö yeho rëmu ÿa, umë hnagëhnëkawo Esawu: Yewus gë Yalam do gë Kora.

Vësankaf Edom

¹⁵⁻¹⁶ Wëlin wamac vësankaf vële nagëko Esawu va: wamac vësankaf Elifas ajë aryënkwerÿenkwa Esawu gë Ada ÿa, Teman ye gë Omar gë Sëfo gë Kënas gë Gatam do gë Amalek. Edom hna ntëdëniho.

17 Wëlin wamac vësankaf Rewuyel, aju Esawu ÿa, Nahat ye gë Sera gë Sama do gë Misa. Edom hna ntëdëniho. Vërah aju Basëmat asëvalu Esawu yeho.

18 Wëlin wamac vësankaf vële nagëko Oholibama, asëvalu Esawu ÿa: Yewus yeho gë Yalam gë Kora. Vëÿi ye vësankaf vële nagëko Oholibama, aryagu Ana, asëvalu Esawu ÿa.

19 Vëÿi yeho vësankaf Wa-edom, vële nagëko Esawu va.

20 Wëlin wamac viju gë vijë hni Seyir, avë bulunda Wahori ÿa, vële ryënkwëko ntëdëni nkal tac va: Lotan yeho gë Sobal gë Sibeyo gë Ana,

21 gë Dison gë Esër do gë Disan. Vëÿi yeho vësankaf Wahori wã, viju Seyir, hn'inkal Edom hna.

22 Viju Lotan va, Hori gë Hemam yeho. Lotan aheryu asëval a, Timëna maciko.

23 Viju Sobal va, Alëvan yeho gë Manahat gë Ebal gë Sëfo do gë Onam.

24 Viju Sibeyo va, Aya gë Ana yeho. Ana hnuko wënka ña wula hna, ante keryëdëhëhniwo wafali rëmu, Sibeyo ña.

25 Vutah Ana va: Dison maciko facan fa, facëval fa Oholibama.

26 Viju Dison va, Hemëdan yeho gë Ecëban gë Itëran do gë Këran.

27 Viju Esër va, Bilëhan gë Savan gë Akan yeho.

28 Viju Disan va Us gë Aran yeho.

29 Awa, wëli wamac vësankaf Wahori wã: Lotan yeho gë Sobal gë Sibeyo gë Ana

30 gë Dison gë Esër do gë Disan. Vëÿi yeho vësankaf Wahori wã, gante nkeni hnënk ka hn'inkal Seyir hna.

Vëhnaw Edom

31 Wëlin wamac vëhnaw vële hnawëko Edom ani gë nawahnënd ahnaw Isërayel hna:

32 Bela aju Bewor, avë naw Dinaba ÿa, ryënkwëko naw.

33 Bela ga cëmëk, Yobab aju Sera avë naw Bosëra ÿa hnawëgëko.

34 Yobab ga cëmëk, Husam avë resiyo Wateman ÿa hnawëgëko.

35 Husam ga cëmëk, Hadad aju Bëdad nte wëkëkëhniwo bulunda Madiyan hn'inkal Mowab hna do nkol dëwu ña Avit maciko, umë hnawëgëko.

36 Hadad ga cëmëk, Samëla mbë Masëreka hnawëgëko.

37 Samëla ga cëmëk, Sawul mbë Rehobot nte ye tëfary sën ña hnawëgëko.

38 Sawul ga cëmëk, Bal-Hanan, aju Akëbor hnawëgëko.

39 Bal-Hanan, aju Akëbor, ga cëmëk, Hadar hnawëgëko; naw dëwu ña, Pawu maciko; asëvalu Mehetabel maciko do aryagu Matëred yeho do Matëred aryagu Me-Sahab yeho.

Kat vësankaf vëvë tere Esawu

40 Wëlin wamac vësankaf vëvë tere Esawu va, gante nkeho wahnënk walëw hni do gë walëd walëw hni ka: Timëna yeho gë Alëva gë Yetët

41 gë Oholibama gë Ela gë Pinon

42 gë Kënas gë Teman gë Mibësar

43 gë Magëdiyel do gë Iram. Vëÿi yeho vësankaf Wa-edom vële hnawëndiko alewo-le hnë resiyo ryampo hnë nkal dëw hni hna. Esawu yeho rëm sankaf Wa-edom wã.

Yosef wasapitër 37-50

37

Hudakery Yosef

1 Ga cëmëk Isak, awa Sakob më ñëwëk hn'inkal Kanan hna, le ntëdëko rëmu hna.

² Wëlin itëfëta soŋe tere Sakob ŷa. Yosef wabëhn pëhw mbëd gë waki (17) kwëhnako. Wape gë wuhnankal keryëdëniho gë vicëru, viju Bila, gë Silëpa, vësëvalu rëmu va. Yosef pëyadëhawo rëmu wameh wante ntidëniho vicëru ŋa.

³ Sakob ñadëhawo Yosef ntëbini viju vëyëntaw va, kabi hn'ucër ntëwu hna nuŷakawo. Më tefëhnëhnëka acud gwamah d'us.

⁴ Vicëru Sakob va nuniho rëm hni umë ñadëho ntëbini vëhni fop. Awa ñewëlehnëniha do vëhodilohna mbok nësëhnëniha wajira.

⁵ Tac, hwënta ryampo, Yosef ndakeryëko. Më pëyakëhni vicëru, do vicëru më ñewëniha g'ahawary.

⁶ Umë lehnëkëhniwo: «Nëparyin hudakery mën ha.

⁷ Fuhnë fop kaŷ hna nkeyinëko waŷabëh ŷabëdenëho. Taŋ ñabëh mën inja matëndalehn kahn; awa waŷabëh hun wã njilehni kwëra do ndëkwëhn haryënk w lëwu.»

⁸ Vicëru më tëyëniha: «Paryi bi ñadu aye ahnaw alëw fu do aryokunëhnënde?» Më ñewëniha g'ahawary soŋe hudakery hutac do gë soŋe ile tefëta dëho ŷa.

⁹ Yosef mboko ndakery kat më mbok tefëtanëhnëkëhni vicëru: «Mbokëbu ryakeryu. Ulav wã gë ulepera wã do gë wamol pëhw gë ryaŷ (11) ryëkwëhnakëh haryënk w mën.»

¹⁰ Tefëtanëkawo fëna huŋi hudakery rëmu tase vicëru. Umë më ñañëhnëka do nteha: «Ye pëhnëtanëd hudakery hu hi? Tefëkëfu bi ami gë hnëmuh do gë vicër hu ryëkwëhnëfu haryënk w hu?»

¹¹ Vicëru ñewaryënihawo watac, bare rëmu hakili hna kwëtako huŋi hudakery.

Igwaf Yosef

¹² Fac ryampo vicëru Yosef njiniho hnë resiŷo Sisem hna hery wusaŷ rëm hni wã

¹³ do Sakob, ale waciko Isërayel fëna, më ntehnëka Yosef: «Payëdëmi ayi arëkatëhni vicër hu, wusaŷ wã keryëdëni hnë resiŷo Sisem hna.»

Yosef më ntëkwaka: «Awa, apa.»

¹⁴ Rëmu më ntehnëka: «Yiry ayëkihni bi yam nkeni vicër hu gë wusaŷ wã. Tac g'ayij afëyawo.» Sakob hnë Ebëron* hna payëkawo Yosef nji.

Ga tükëk Sisem hna,

¹⁵ më pankëlëni g'asan hara wëwac hna nkwërëtalehnëdëho Yosef. Asan arac më tëyëka: «Ye yëkëlehnëdu?»

¹⁶ Yosef më ntëkwaka: «Vicër mën va yëkëlehnëdëfu, pëyarye bi ne nkeni g'usaŷ wã?»

¹⁷ Asan a më ntëkwaka: «Pakëtani ani, do nkwëryëbuhëhni ga nësëdëni: “Yinëfu gë cape Dotan hadi.”»

Awa Yosef njilehn njëkëlehnëhni vicëru do nuhni Dotan hna.

¹⁸ Vicëru më nujëniha ñawët. Ani gë tëhahnëndëhni ŷa, më nkwëryëlëni ndawëniha.

¹⁹ Ntehnëledëniho: «Wëliho ahwëhn hudakery a nkejëk!

²⁰ Tame dawënefuno, do ntabina hnë hatëh hatëwah†! Do ntehnëden intaw ñañah rokëka. Awa tac nuden bi ntiyad hudakery hudëwu hi.»

²¹ Riben nkwëryëkëhniwo, më pëhna pehëta Yosef. Më lehnëkëhniwo: «Antë aryaŷuna!»

²² Tac më nkwënëk: «Antë arëkwëhnu wafac walëwu wã; dabëryina ki fo hnë hatëh hatëwah le ye wula ŷi.» Nësëhnëdëhëhniwo koyëna soŋe pehëtahna do mëncerya gë vëhni rëmu.

* **37:14 37.14** Ebëron nkol nte ye yëbëlan wahuŋ. † **37:20 37.20** Hatëh hatëwah fëhnëtanëk hatëh hante ranahnëde rëv ŷa.

²³ Tëkënd tun Yosef le nkeniho vicëru hna, pëlalehnëniha, cudëtëniha cud gwamah nte cudako ña

²⁴ do ntabëniha hnë hatëh hatëwah. Hatëh hatac nkuhëko.

²⁵ Tac ntañalehnëni soñe tokëni. Awa më nujënihëhni kore bulunda Wa-isëmayel hn'inkal Galad hna matiniho. Wayonkomb walëw hni wã wakoyel vatëh ndibëniho, njiryeryëndëni nkwafini Esipët hna.

²⁶ Awa Yuda më ntehnëkëhni vicëru gë vëheryu: «Ye nëfadëhëfu ge ndawinëka ahery fu yi do cowin ñas dëwu ña?»

²⁷ Nkwafinëhna Wa-isëmayel ñi fecek, antë ndawina: ahery fu ye, sat ryampo fo hwëhnayinëk.» Mawëhnelehnëniha.

²⁸ Hara vëwaf vërac Madiyan matëniho. Awa, vicëru më ndanëtiniha hatëh hna. Nkwafëniha gë wanëc wafëhw wahi (20) koryi. Vëhni më njoniha Esipët.

²⁹ Ante mbokako Riben hatëh ña, tëkatëlawohna Yosef. Pëbëkawo yiwëhna wã, awa më citëk viyi vilëwu va,

³⁰ do mboka gante nkeni vëheryu ntehnëhni: «Yosef gona hatëh hna! Ye lidëfu tame?»

³¹ Awa më ndawëniha hotohn do nufëni acud Yosef ña, nëvëni wasat wã.

³² Tac njëfanahnëniha rëm hni cud gwamah ña gë wanj wanës: «Iyin hnuhun. Yëkëry dus bi acud ajë hu ña ye.»

³³ Sakob njavëtëko cud ña do ntehn: «Acud ajë mën ña ye! Intaw ñañah lëpëtëlehnëka Yosef do rokëka!»

³⁴ Awa më citëk viyi vilëwu va, do ntiya viyi wakwëy do koko wafac wayabah soñe icëm aju ña.

³⁵ Vutah vuntëwu va fop mborëdënihawo bare ñwëyëdëho bor ña fop; ntehnëdëho: «Gë wakwëy ña cëlëdëfu rëkëhëwã ajë mën a duniya vësëm hna.» Do nko kond.

³⁶ Vëvë Madiyan va asan ale waciko Potifar nkwafëtënihawo Yosef Esipët hna. Potifar asankaf wasodäde Faraño yeho, umë yeho ankaf vëyëka Faraño va.

38

Yuda gë Tamar

¹ Hnë yamani rac, Yuda tavëkëhniwo vicëru gë vëheryu do ñi Adulam, hnë ale waciko Hira.

² Hnam më nuka aryag Suwa, avë Kanan. Më ñëlëka. Ga mbankëni ryëka ña,

³ më ndonkëk do naga facan. Awa Yuda më macëka Er.

⁴ Asëval arac mboko naga facan fakawary; më macëka Onan;

⁵ tac fakawary kat fante macëko Sela. Yuda Kësiib nkeho hnë wati nte nagiko Sela ña.

⁶ Ga nayëk Yuda më njëkëhnëka Er aju aryënkwerënkwa a asëval. Asëval arac Tamar maciko.

⁷ Bare ile lavëdëha Ahwëhn a Wënu ña fo ntidëho, awa Ahwëhn a Wënu ña më ndawëka.

⁸ Awa Yuda më ntehnëka Onan: «Dëwëryehna asëval acër hu yi, soñe ah-nagëhna hna vutah.»

⁹ Bare Onan njëtëko fatah fa pëladëna had fantëwu. Soñe umë ye, ante-wo-nte ndakëdëniho g'asëval acëru ña, bac fo ndehëtëd sat lëwu ña, soñe antë nagëhna acëru fatah.

¹⁰ Watac ntavëkawo Ahwëhn a Wënu ña; më ndawëka umë fëna.

¹¹ Awa Yuda më ntehnëka asëval aju ña: «Kabi cëmaryëkini vësan va, mëncëry gë vëhni rëmuh ayi ahnap hnam hafo ajë mën ayi Sela nañ.» Kabi ntehnadëho: «Tëfëlahna Sela fëna cëm had vicëru vi.» Awa Tamar më mëncëk gë vëhni rëmu.

12 Ga mbiyëk, aryagu Suwa, asëvalu Yuda cëmëko. Ante puk wakwëy ña, Yuda më nduñënak tac njini Timëna gë lawo lëwu ña, Hira avë Adulam ña, soñe njëkinihëni vële wëcëdëhëni wape ña.

13-14 Tamar njëtako Sela nañëk, bare yëdayilawohna ñëlëläni. Awa kabi ayëlañu Timëna njidëho soñe mëcehni wape ña, më cudëtak viyi itiw va, cënka yëka ña antë njavëti do nji ntaña rënka Enayim le ye hn'ankaw Timëna hna.

15 Yuda më nuka bare yavëtëlawohna kabi cënkako yëka ña. Awa më ntiyahnëka ale wafëd nkaf ntëwu ye.

16 Yëtëlohna asëval viju ña ye. Awa më tëhaka do tëya: «Mañëry tëfëli!»

Tamar më ntëkwaka: «Ye yëdañuho soñe rac?»

17 Yuda më ntehnëka: «Njëdanahnidëmina fanankal famb ntega mën.»

Tamar më ntëkwak: «Mañëbu, bare yëdaye inë hnapahnëhëndëwa.»

18 Yuda më tëyëka: «Ye ñadu yëdañi?»

Tamar më ntëkwaka: «Ile lihahnëdu viyavëta yi gë ryeyët lëwu yi, do gë ryoko le wënkëru yi.» Yuda më njëdaka tëfëlälehñëni. Ga mbankëni ryëkwa ña, Tamar nufëko ñonk.

19 Më mëncëk gë ñalu, nji ntiñët le cënkako ña do mbokërya viyi itiw va.

20 Yuda më payëka lawo lëwu Adulam njiryerya fanankal fa do mbij viyë vile njëdahëkawo Tamar va. Bare nulawohna;

21 më tëyëkëhni vahnë vëvë Enayim va: «Ne nkeha asëval ale wafëd nkaf ntëwu lañakëh tëfary nkaw ñarël ani ña?»

Më ntëkwaniha: «Asëval ale wafëd nkaf ntëwu kobëri gena ani!»

22 Asan a më mbokak pëyahna Yuda: «Nujëlëwahna, do vahnë vëvë hnam va vëhni lehnëko: Asëval ale wafëd nkaf ntëwu kobëri gena ani.»

23 Yuda më ntëkwaka: «Arabi nkoryaryëh vile yëdañuhawo vi soñe antë njafënihëfu vahnë va. Gante-wo nke ka, ami njëdanahnëbuha fanankal fa, do wëjë, nujëlihahna.»

24 Ga ndëcëk wadepera watar, ahnë më njijëk ntehnä Yuda: «Tamar, asëval vijë hu va, nkwañëk nkaf ntëwu ña; wëliho ndonkëk tame.»

Awa Yuda më ntehnëk: «Arabi cani do pëdñi hafo cëm!»

25 Hnë wati nte njiryeryëdëho ña, Tamar më payëka ahnë pëyahna ayëlañu: «Yëkëry iñin. Ile lihahnëde viyavëta yi gë ryeyët lëwu yi, do gë iñi ryoko, asan ale ryonkëndëko ña hwëhnëk. Awa yavëtëry do afëyawo bi mo hwëhnëk.»

26 Yuda njavëtëko do ntehn: «Ntënënek sariya ña ntëbo ami; ntik iñin kabi yëdalëwahna ajë mën a Sela ñëlëläni.» Ga ndëcëk watac, Yuda bokëlohna ndakëni muk gë Tamar.

27 Ante tëkëko wati hnag ña më hamahnik vucëp ndonkëko.

28 Fëndampo hnë vutac më canik vák ryampo. Ahnagënd a më pëlaka do ñaba fañawar favëntah tac ntehn: «Fañi ryënkwiik hnagik.»

29 Bare fatah fa më mbokaryëhëk vák ña do aheryu ndënkwi nagi. Ahnagënd a më ntehnëk: «Ne pidëtëru hafo asahni!» Yuda më macëka fatah fa Peres, umë fëhnëtanëk «Pidët».

30 Tac cahnëgik fatah fañëntaw fa gë ñawar yavëntah ña vák hna, do Yuda më macëka Sera.

39

Yosef Esipët hna

1 Awa Yosef tëkaryiko Esipët hna. Vëva Isëmayel va nkwañëtënihawo avë Esipët ale waciko Potifar. Potifar tac asankaf wasodade Farawo ña yeho, ankaf vëyëka vëläwu va.

² Ahwëhn a Wënu ña gë Yosef nkeniho, fop cañaryëdëhawo. Tere avë Esipët ale hwëhnëka hna ntëdëko.

³ Potifar kamahnëko Ahwëhn a Wënu ña gë Yosef nkeniho do cañaryëdëhawo fop ile ntidëho ÿa.

⁴ Awa Potifar nënjëkawo gë Yosef, më kwëtehahnëka ðoku vë tere lëwu ÿa: ankaf tere lëwu gë hnapul ÿa fop ntikawo.

⁵ Do tëk pëgw hnë wati rac, soñe Yosef ÿa, Ahwëhn a Wënu ña ndëwakëhniwo tere avë Esipët ÿa. Dëwara rac campëko hnë viyë vile kwëhnako hna fop, tere hna do gë wëhaÿ per.

⁶ Awa Potifar taveryëkawo Yosef fop ile kwëhnako ÿa do ñoñ golohna paß, ge gena ile tokëd ÿa fo.

Yosef g'asëvalu Potifar

Awa Yosef asan awamah yeho,

⁷ do, ga mbiyëk toyë, asëval Potifar a ñahnëkawo më ntehnëka: «Dakëfu!»

⁸ Bare Yosef ñwëÿëko do ntehnëka asëval a: «Ale ryokuñëhnëdëfu ÿa ñoñ tëyëdïlohna tere li, fop kwëtehahnëko ile kwëhnak ÿa.

⁹ Umë dënk, kwëhnana ucankaf ntëbo ami hnë iÿi tere: ñoñ bañëhnëlohna ge gena wëjë, kabi asëvalu ÿa yeru. Awa hak kodëfu liwu iñë ÿayah gë iÿi ki do liwu ile mbañëk Wënu ña?»

¹⁰ Asëval a ndëñanëdëhawo fac-wo-fac ñi ndakëni, bare Yosef mawëlohna muk do kehadëhawo.

¹¹ Hnë fac ryampo, Yosef tënkëko cery cankaf vëhwëhn tere hna soñe nti ðoku lëwu ÿa do vëryokuñ ntawu va vëwolohna hnam.

¹² Asëval Potifar a më pëlanëka Yosef cud cankaf ña ntehnëka: «Yij ndaki!» Bare Yosef më taveryëka cud ña do nkary cahn cery hna.

¹³ Asëval a, ga nuk taveryëka cud ña do nkary cahn cery hna,

¹⁴ pëgwëlehn ndekand mëcandëhni vëryokuñ va ntehnëhni: «Yëkëryin: asan mën a njonëhnikëfuna iÿi Ebëre njafanëdëfu! Njijakëh soñe ryakëfu g'ami, bare ndekakëbu ðus.

¹⁵ Nkwëryëndo tun ga mëcadëfu, më tavëk cud ntëwu ña, nkary do cahn cery li.»

¹⁶ Tac më kwëtëk cud Yosef ña ðarël lëwu hafo asanu mënci.

¹⁷ Ga mëncik asanu më tëfëtanëka watac fo: «Aramp Ebëre ale yonëhniruhëfuna ÿa njijakëh ryakëfu.

¹⁸ Bare ga pëgwëbu ryekandu wëcandu, tavëlehn cud ntëwu ña nkary do cahn cery li.»

¹⁹ Ante nkwëryëko asan a wante pëyadëhawo asëvalu ña, ntavëkawo ðus.

²⁰ Më pëlayehnéka Yosef do cëdï hnë kaso hn'ile cëdahniniho vëramp ahnañ hna.

Yosef kaso hna

²¹ Bare Ahwëhn a Wënu ña g'umë nkeniho do ndemaðëhawo. Ntiko hafo asankaf vëyëka kaso ÿa kwëtahna.

²² Arac më kwëtehahnëka Yosef nke ankaf vëramp vëÿëntañ va fop; umë yeho ankaf ðoku vëramp ÿa fop.

²³ Asankaf vëyëka kaso ÿa golohna paß ile kwëtehahnëkawo Yosef ÿa, kabi Ahwëhn a Wënu ña gë Yosef nkeniho do ntidëho cañarya fop ile pëhnaðëho ÿa.

40

Huðakery vësan vëlënah vëhi va

¹ Ga mbiyëk, hnë fac ryampo vësan vëlënah vëhi vëva Faraño va iñë ntëntëniho. Asankaf vële yëdaðëhawo Faraño ÿa ile ced ÿa yeho gë asankaf vëwul vamburu va.

² Farawo ya ntavëkawo gë vëhni

³ do cëdëhnëhni hnë kaso va vëyëka vëlëwu hna, hn'ile cëdiko Yosef hna dënk.

⁴ Asankaf vëyëka va më kwëtehnahnëka Yosef paβëhni, do kaso hna taviniho hafo mbiy.

Yosef nkabahnëf hudakery vësan vëlënah va

⁵ Hn'umëd ndampo, vësan vëlënah vëhi vëva ahnañ avë Esipët va ndakeryëniho vëhni vëhi tak kaso hna. Hudakery-wo nëmpëlëko gë yëntañ ya.

⁶ Ga pacëk, ante njiko Yosef njëkëhni na, më tëkatëkëhni ga njamëni.

⁷ Më tëyëkëhni: «Soje ye yamërun aki dol?»

⁸ Më ntëkwaniha: «Fuhnë vëhi tak ndakeryëbun, do ale hoɸ pëyafu ile pëhnëtanëk ya gena ani.»

Awa Yosef më ntehnëkëhni: «Wënu na koɸ pëyawu ile pëhnëtanëk ya. Tëfëtanëryino ile ryakeryërun ya.»

⁹ Asankaf vële yëɸaɸëhawo ahnañ ale ced ya më tëfëtak hudakery hudëwu ha ntehn: «Hudakery mën hna, atëh resen yekëh haryënk w mën.

¹⁰ Atëh tac wahni warar kwëhnakëh. Nëpënd tuɲ, pëtëlehn, tac ntëw waresen wavëntah.

¹¹ Ankëlëwa Farawo ya wënkakëbu. Më hwëcëbu waresen wa, háwu nkëlëwa hna, do yelëhnëwa Farawo ya.»

¹² Yosef më ntehnëka: «Wëli ile pëhnëtanëk hudakery hu ha: wahni warar wa wafac warar pëhnëtanëk.

¹³ Hnë wafac warar, Farawo ya matëndëɸëhi. Mbësadëhi ɸoku hu ya. Tac koɸu avoka yëɸanda këlëwa na gë kobëri ka.

¹⁴ Bare ge fop mbokak caɲaryi, këlami antë aryënkwo; ɸemarye ahnësëhna Farawo ya soje lëmën ya do cano hnë iyï kaso.

¹⁵ Kabi paryi pëyadëmu gë fanka nufijibu hn'inkal Wa-ebëre hna, do hnani ñoñ dila le rëfëka sëɸahniwu.»

¹⁶ Asankaf vëwul vamburu va, ga nuk ipëhnëtan nte nësëk Yosef ni tëfëlëk gë hudakery ha, më ntehnëka: «Ami fëna ndakeryëbu. Hnë hudakery hutac, vëkankel vatar mburu ryibakëbu nkaf li.

¹⁷ Hnë ambë yaɲ hna, sifa vamburu ya fop yekëh hnam, vante tokëɸ Farawo va. Do wusëry yijakëh tokëndëni kankel hna yaɲ nkaf mën hna.»

¹⁸ Yosef më ntehnëka: «Wëli ile pëhnëtanëk hudakery hu ha: vëkankel vatar va wafac warar pëhnëtanëk.

¹⁹ Hnë wafac warar Farawo ya matëndëɸëhi: ntëpëtëderu nkaf ni, kaɲëderu hn'atëh do wusëry wa njijëɸëni cëhëndënihi.»

²⁰ Ga ndëcëk wafac warar, Farawo ya, ambënt fac le nagahniko ya ntidëho; më nëgehnëhnëkëhni roka sankaf fop vële na wëndëko va. Më cëɸëtehnëkëhni vësankaf vëhi va do njoyini haryënk w lëwu.

²¹ Tac më mbësaka aryënk wëryënk w a ɸoku lëwu ya. Do arac kol mbok njelëhnënda këlëwa na gë kobëri ka,

²² bare ahigëna ya, kaɲehna hn'atëh. Koyëna ntiyako wante pëyahnéko Yosef na.

²³ Bare asankaf vële yëɸaɸëha Farawo ya ile ced ya ndënk wëkawo Yosef.

41

Hudakery Farawo ya, Ahnañ Esipët

¹ Ga ndëcëk wabëhn waki, Farawo ya ndakeryëko: tëfary sën Nil hna kahnëko.

² Awa më nukëhni wuhni mbëɸ gë wuhi (7) wuhonah wuwamah ga ndanëtajëɸëni sën hna, pëgwëlehnëni ndavëndëni dël bë tëfary sën na.

³ Tac wuhni wuŵeh do wusamah mbëd gë wuhi (7) wuhawãry ndanëtagëlehnini sën hna, njini hn'ile nkeni wuhonah wuwamah hna.

⁴ Wuhni wuŵeh do wusamah ŵa më tokënihëhni wuhonah wuwamah ŵa. Hnë wati rac, Farawo ŷa nëgalehn taŋ.

⁵ Më mbokak ndak do mbok ndakery higëna: nuko wayënt vantimp mbëd gë waki (7) hnë uriry ryampo fo cantëko, ntëŵëko ðus do nkwamëko.

⁶ Tac, wayënt mbëd gë waki (7) wakaŵary santëgëko, wante kankënëko sël vë wula ŋa.

⁷ Awa wayënt wakankah ŋa më kohnëk wadëŵah wagwamah ŋa. Hnë wati rac, Farawo ŷa mbok nëgalehn do kamahnëko ndakeryëk.

⁸ Pacënd tuŋ, Farawo ŷa payehnelehnëhni vambilayo va fop do gë vicër vëvë Esipët va. Ga tëkini më tëfëtanëkëhni hudakery hudëŵu ha, bare ahnë yëtëlohna ile pëhnëtanëk ŷa.

⁹ Awa asankaf vële yëdäfëhawo Farawo ŷa ile ced ŷa më tebak wanës ŋa ntehn: «Ahnaŵ, ñadëfu hnësu dol ile ryënkŵëbuho ŷa.

¹⁰ Ante ntavëkino g'asankaf vëwul mburu va do g'ami, cëdentuhëfuno hnë kaso asankaf vëyëka vëlëŵ hu hna.

¹¹ Fuhnë vëhi tak ndakeryëbunëho hn'umëd tac fo, hudakery fu ha nëmpëlëko.

¹² Ajar aramp Ebëre yentiko gë fuhnë kaso hna, umë ryokuŋëhnëdëhawo asankaf vëyëka kaso ŷa. Tëfëtanëhnëbunëhawo hudakery fu ha do pëyakëfuno ale-wo-le ile pëhnëtanëk hudëŵu ha.

¹³ Awa, fop gante pëyakëfuno ka ntiyako: ami, mbokaryibu ðoku mën hna, do aÿëntaŵ a kaŋik.»

Gabahn ile pëhnëtanëk hudakery

¹⁴ Awa Farawo ŷa më ntehnëk njinëhni Yosef kaso hna. Njinëhnëlehnini ñap caniji kaso hna; më karëtik, tac nkwëcëti viŷi va do njoyi vëhni Farawo hna.

¹⁵ Arac më ntehnëka: «Hudakery ryakeryëbu, do ahnë kolëna nësëhno ile pëhnëtanëk ŷa. Bare nkwëryëbu ga nësëde wëjë hudakery hunte fëyayiru ha, njëtëru ile pëhnëtanëk ŷa.»

¹⁶ Yosef më ntëkwaka Farawo ŷa: «Gena ami, Wënu ŋa hoð nësëhni ile pëhnëtanëk ŷa.»

¹⁷ Awa Farawo ŷa më ntehnëka aki Yosef: «Hudakery mën hna, tëfary sën Nil hna kahnëbuho.

¹⁸ Umë hnuhëhni wuhni mbëd gë wuhi wuhonah wuwamah ga ndanëtajëdëfëni sën hna, pëgwëlehnëni ndavëndëni dël bë tëfary sën ŋa.

¹⁹ Tac wuhni wuŵeh do wusamah mbëd gë wuhi (7) wuhawãry ndanëtagëlehnini sën hna, njini hn'ile nkeni wuhonah wuwamah; camëniho ðus, kobëri nulëŵëhni hna Esipët hna fop gë wurac ki.

²⁰ Awa më kohnënihëhni wuhonah wuwamah ŵa.

²¹ Do ante kohnënihëhniwo ŋa, yëtëdëlohna iñë kohnëni, wëla tac nkonihho camëni gë kobëri ka. Hnë wati rac nëgabuhho.

²² «Tac më vokëbu ryakeryu: nudëfuhho wayënt vantimp mbëd gë waki (7) hnë uriry ryampo fo cantëko, ntëŵëko ðus do nkwamëko.

²³ Tac, wayënt mbëd gë waki (7) wakaŵary, wante kankënëk sël vë wula ŋa, më cantëgëk.

²⁴ Awa wayënt wakankah ŋa më kohnëk wadëŵah wagwamah ŋa. Pëyabuhëhni waŋi fop vambilayo vi, bare wëla aryampo hnë vëhni kolëna nësëhno ile pëhnëtanëdë ŷa.»

²⁵ Yosef më ntëkwaka Farawo ŷa: «Hudakery wuhi hu ŵi iñë ryampo fo pëhnëtanëk. Wënu ŋa fëyaki koyëna ile ñad nti ŷa.

²⁶ Wuhni wuhonah mbëd gë wuhi wã (7) gë wayënt wagwamah vantimp mbëd gë waki ña (7), wabëhn mbëd gë waki (7) pëhnëtanëk. Awa hudakery hudampo fo ye.

²⁷ Wuhni wusamah mbëd gë wuhi (7) wuyëntawã wã gë wayënt mbëd gë waki (7) wante kankënëk sël vë wula ña fëna, wabëhn mbëd gë waki (7) pëhnëtanëk, bare wabëhn wakwëhn inte yed.

²⁸ Awa Farawõ, gante ntehnakëmi ki: Wënu ña fëyaki koyëna ile ñad nti ÿa.

²⁹ Wabëhn mbëd gë waki (7) wante yejëk ñi roka ÿa njivëd dus Esipët li fop.

³⁰ Tac, nkef wabëhn mbëd gë waki (7) inte, do godëna ndënkwëtande wabëhn mbëd gë waki (7) wante njivahnëko roka ña; inte ña ñoñ tavëdina nkal li.

³¹ Soje inte ñayah tac, godëna ndënkwëtande roka le yivëko hn'inkal hna.

³² Do ge nuru ga ndakeryëru iÿi sifa hudakery hutac fo wahwënta wahi, Wënu ña fëhnak do biÿëdina ntid.

³³ «Awa tame, tëhnaryehna ale hwëhnak hakili, satëk do ahwëtehnahna nkal inji.

³⁴ Nawëndëryihni fëna vahnë. Vahnë vërac rëkëd mbarëpëndëni ivëryëna hn'ilewo-le varëpik hnë wabëhn mbëd gë waki wante njivahnëd roka ñi fop.

³⁵ Mbarëpëdëni roka yabah hnë wabëhn mbëd gë waki (7) wante yejëk ñi. Pëhnëdëni g'uwac hu hnë vandank, wahnawã hna fop.

³⁶ Koyëna vahnë va fop kwëhnadëni ile tokëdëni hnë wabëhn mbëd gë waki (7) inte hna fop. Antë inte ña përekan nkal inja.»

Yosef nkaf nkal Esipët

³⁷ Iÿi siyab Yosef, Farawõ ÿa cañahnëkawo gë vësankaf vëlëwu per.

³⁸ Awa Farawõ ÿa më ntehnëkëhni: «Aÿi asan pëbëka Iyir Wënu ña. Kodën bi nuÿayina ale lëbëka?»

³⁹ Awa më ntehnëka Yosef: «Wënu ña njëtëndanëki iÿin fop, awa ahnë kodina kwëhna hakili do cat ntëbi wëjë.

⁴⁰ Wëjë yed nkaf nkal mën inji, do bulunda mën ÿi fop mawëndënihi. Wëla ami dënk, uwac Farawõ ÿa fo lëbahnëdëmi.»

⁴¹ Farawõ ÿa më mbok ntehnëka Yosef: «Awa, tame njëdfami aye nkaf nkal mën inji fop.»

⁴² Do Farawõ ÿa më ndënëtak anënk ucankaf ntëwu ña ndënëka Yosef; më cudëka viÿi vësankaf do ñaba gëb hna wanjere sanu.

⁴³ Tac, më kayëndëka saret higëna lëwu hna ile pehnëhniko ale ÿak rëhaka ÿa, do vële ryënkwarëkëhniwo va ndekadëniho: «Kërënarëyin nkaã hna!» Koyëna njëdakawo Farawõ ÿa Yosef ucankaf uña Esipët hna fop.

⁴⁴ Farawõ ÿa më mbok ntehnëka kat Yosef: «Farawõ ÿa yebu. Bare ge gena wëjë wawëk, ahnë yelëdina rufa ÿa ma kërëcët fary ÿa nkal li fop.»

⁴⁵ Farawõ ÿa më njëdaka Yosef uwac haÿary, Tësafënat-Paneya, do njëdahna ñëla Asënat, aryagu Potifera, asëna wasadëha avë inaw nte wacik On ña. Kobëri tac Yosef nkwayëtako nkal Esipët ña fop.

⁴⁶ Yosef wabëhn wafëhw warar (30) kwëhnako ante pëgwëko ndokuñëhnënda Farawõ ÿa. Më kërënaka Farawõ ÿa do nkwayëta nkal inja fop.

⁴⁷ Hnë wabëhn mbëd gë waki (7) uvetak hna, roka ÿa njivëdëho dus.

⁴⁸ Yosef mbarëpëko roka yabah Esipët hna, hnë wabëhn watac. Ndanëko vankol vacankaf hna roka le varëpiko wahaÿ hna.

⁴⁹ Mbarëpëko roka yabah dus; njabëko ntëbi nkërëyal nte ye itëfary wov, kodëlohna mboki ndëkwi, kabi njabëko dëcët.

⁵⁰ Ani gë tëkahnindo inte ña, Asënat, asëvalu Yosef, vucan vuki nagëko.

⁵¹ Yosef Manase macëkawo fandënkwëryënkwa fa, kabi umë lehnëko: «Wënu ña ndënkwehnëko ambër mën ña fop do gë fop tere rëm mën ÿa.»

⁵² Efërayim macëkawo fakigëna fa, kabi umë lehnëko: «Wënu ña njëd'akowëhni vutah hn'inkal nte haÿëhnahnëbuho hna.»

⁵³ Wabëhn wante njivahnëko roka Esipët ña puko.

⁵⁴ Awa pëgwëlehn wabëhn mbëd' gë waki (7) inte ña, gante pëyahneko Yosef ka. Inte ña campëko wayal hna fop, bare Esipët hna nkeho roka.

⁵⁵ Ante pëgwëniho vëvë Esipët korotëndëni inte ña, ndekandënihawo Faraŵo ÿa njëdahni ile tokëdëni. Arac më ntëkwakëhni ßulunda ÿa fop: «Tëyëryina Yosef do diryin ile ntehnëdëhu ÿa.»

⁵⁶ Ante tënkëko inte ña nkal hna fop Yosef më pidëtehnëk fop vandank va do nkwafëndëhni roka ÿa vëvë Esipët va. Inte ña nko nkwënanand kat Esipët hna.

⁵⁷ Wayal hna fop, vahnë va njijëdëniho soñe daw' roka vëhni Yosef hna, kabi inte ña mbërendëhëniwo vahnë va gante-wo-gante.

42

Viju Sakob Esipët hna

¹ Ga njëtak Sakob roka wafëde Esipët hna, më ntehnëkëhni viju: «Soñe ye ÿëwërun ani ayëkëlëndu?»

² Njëtabu nkehëhna roka Esipët hna. Yiryin alëwaju, soñe antë cëmin inte.»

³ Awa vicëru pëhw Yosef va njilehnëni gë Esipët ntëwajëni roka ÿa.

⁴ Sakob tavëlawohna aheryu Yosef, Besame njinti, kabi nahadëho: «Antë nkeja inë wëh.»

⁵ Viju Sakob va tëkëlehnëni Esipët hna gë vahnë vëhawary vële yintiko lëwa roka, kabi inte ña nkeho gante-wo-gante Kanan hna fëna.

⁶ Yosef yeho asankaf avë nkal ña fop. Umë wafëdëhëniwo roka ÿa vahnë va fop. Vicëru tëkëlehnini ndëkwëhnëni haryënk'w lëwu wayëka w'a nkal hna.

⁷ Yosef nundëhni tuñ vicëru, njavëtëlehnëhni, bare ndënkwehnakëniwo do ñañënahneñni tëyëhni: «Ne nkejërun?»

Më ntëkwaniha: «Kanan yejëbun, lëwa roka yijëbun.»

⁸ Koyëna njavëtëkëniwo Yosef vicëru, bare vëhni vëyavëtëlawohna.

⁹ Awa Yosef më ndëkwëtak hudakery hunte ndakeryëko ha soñe lëw hni ha më ntehnëkëhni: «Vëyëkëtehna yerun! Njijërun soñe ayëtu ile nkok kwëhnana fanka nkal inji.»

¹⁰ Më ntëkwaniha: «Hali, Ahwëhn fu, ndëwa roka fo yijëbun.

¹¹ Fuhnë fop vutah asan aryampo fo yebun. Vahnë vësatah yebun, gelëfuhna vëyëkëtehna.»

¹² Yosef më ntëkwakëhni: «Gena toña! Njijërun soñe ayëtu hnë cape nte nkok kwëhnana fanka nkal inji.»

¹³ Më ntëkwani: «Vucan pëhw gë vuki (12) yebunëho, vutah asan aryampo fo yebun, hn'inkal Kanan hna matibun: fatëkwa fa gë rëm fu ÿa nkohëni do aryampo gona.»

¹⁴ Bare më ntehnëkëhni: «Ile hnësëbu ÿa dihëtëda: vëyëkëtehna yerun.

¹⁵ Njëtedëfu ge toña hnësëdun: ntëkëbu g'intawary Faraŵo ña, cahnediluhna nkal li ge gena arëkwa hun a rëkik ani.

¹⁶ Payëryina aryampo hnë wuhnë njinëhna arëkwa hun a, hara vëyëntaw' va kaso hna nkodëni. Koyëna njëkëde wanës hun ña ge toña hnësëdun. Ge gena toña, g'intawary Faraŵo ña, vëyëkëtehna yerun.»

¹⁷ Yosef më cëdëhnëkëhni vicëru wafac warar.

¹⁸ Hnë fac rarëna hna, më ntehnëkëhni: «Ami ntakëdëho gë Wënu ña. Awa, ge ñadiluhna asëmu, wëli ile lehnëdëmu aliwu ÿa.

19 Ge vahnë vële hnësëd toña yerun, maŵëryin aryampo hnë ŵuhnë nko kaso li; vëyëntaŵ va njonëhnënihëhni roka ŷa vëvë watere hun vële njok inte va.

20 Tac, yonëhninowa arëkwa hun a. Koyëna njëtëdëfu toña hnësëdun do cëmëdïluhna.»

Vicëru Yosef maŵëlehnëni ntini koyëna.

21 Tac ntehnëlëdëniho: «Soje ile liyinëka ahery fu ŷa finiñahninëkëfu: nuyinëko yiŵëhnaŵ lëŵu ŵa, ante këladëhëfuno ña, do nëpayilënaŵohna. Soje rac yehahninëk fuhnë dënk tame hnë iŷi yiŵëhnaŵ.»

22 Riben më ntëkwakëhni: «Pëyalunohna bi: antë aliwuna iŷi sifa ŵeh fañi fatah! Bare nëpalunoŵohna. Tame cosanden soje cëm dëŵu ña.»

23 Vëyëtëlohna Yosef nkwëryëdëho wante nësëdëniho ña kabi ahnë rëkëtëlehnëdëhëhniwo.

24 Awa Yosef më ñaŵëtakëhni do kond. Tac mboka ðarël lëŵ hni hna pëyahni Simeyö tavëd kaso hna do ñabehna tase lëŵ hni.

Imënc viju Sakob Kanan

25 Yosef më ntehnëkëhni vëryokuñ vëlëŵu va pëbënhënhënihëhni roka ŷa wësaku walëŵ hni hna, do mbokaryi koryi lëŵ hni ŷa ale-wo-le saku lëŵu hna do fëna njëdayini ile valëhëdëhëhni soje uyas ŵa. Do koyëna ntinëhniho.

26 Më ndibëndënihëhni roka ŷa wafali walëŵ hni ŵa njilehnëni.

27 Ante tëryaniho hn'ile ndakëdëni hna, aryampo hnë vëhni më pëtëk saku lëŵu ŷa soje njëdahna ile tokëd fali falëŵu fa, do nuko koryi lëŵu ŷa saku hna.

28 Më ndekak ntehnëhni vëyëntaŵ va: «Nurun! Mbësayibu koryi mën ŷa! Ani nke, saku mën li!» Pëmpëhnahnëkëhniwo ðus do ntakëhni. Më tëyëlëdëni: «Ye la ntikëfu aki Ŵënu ñi?»

29 Ante təkëniho Kanan vëhni rëm hni, Sakob, më pëyaniha fop ile yejëkëhni ŷa.

30 Vëhni lehnëko: «Asan ale ye asankaf avë Esipët ŷa njapënanëkëfuno. Vëyëkëtehna yebun ntehnëkëfuno.

31 Awa, më lëkwabunëha: “Gelëfuhna vëyëkëtehna, bare vësatah yebun.

32 Pëhw gë vëhi yebunëho, vucan rëm ryampo fo; aryampo gona do fatëkwa fa gë rëm fu ŷa nkohëni hn'inkal Kanan hna.”

33 «Asan arac më ntehnëkëfu: “Ge vahnë vële hnësëd toña yerun, maŵëryin aryampo hnë ŵuhnë nko hnani. Vëyëntaŵ va njonëhnënihëhni roka ŷa vëvë watere hun vële njok inte va.

34 Tac yonëhninowa arëkwa hun a. Njëtëdëfu koyëna toña hnësëdun, do geluhna vëyëkëtehna. Awa tac mbësadëmuna aŷënta hun aŷi do tavëdëmu ayasëlehnëndu nkal li gante ñadun ka.”»

35 Ante njëpëtëniho roka ŷa hnë wësaku walëŵ hni hna, ale-wo-le hnë vëhni tëkatëko fakufa koryi lëŵu fa gë koryi per, do ga nuni koryi lëŵ hni rac, ntakëkëhniwo gë rëm hni Sakob per.

36 Awa rëm hni Sakob më ntehnëkëhni: «Ñadun antë worryaryëŵëhni vutah mën va: Yosef gona; Simeyö nulëŵahna, do ñadun ahnufëhnunoŵa Besame! Ami nked iŷin fop!»

37 Riben më ntehnëka: «Kwëtëhnandeŵa ami, mëncënanidëmina. Ge mëncënanilinahna, ndaŵëdëhëhni vijë mën vëhi vi!»

38 Bare Sakob më ntëkwak: «Hali, ajë mën aŷi yidina gë ŵuhnë. Acëru cëmëk, umë fo worryaryëbu fëmba hnëmu fa. Ge uŵeh yehëka nkaw hna, cëmëdëfu ntavah soje hun ŷa gante cërëbu ki.»

43

Besame njodëniha vicëru Esipët

¹ Inte ña g'ahaŵary mbërehnëdëhëniwo vahnë va hn'inkal Kanan hna.

² Awa tere Sakob ÿa, ga puhnëni roka ile ntëŵajëniho viju Esipët hna, Sakob më ntehnëkëhni: «Bokëryin ayiwu alëŵaju roka toye.»

³ Yuda më ntëkwaka: «Asankaf Esipët ÿa nësëhnëkëfuno wapacëk, bokëdiléfuhna hahnëfu haryënkŵ lëŵu ge arëkwa fu ÿa yintina.»

⁴ Ge maŵëru arava Besame yofuna, njidëfun lëŵajëfu roka ÿa.

⁵ Bare ge ñwëÿëryaruha, yidiléfuhna, kabi asan a më lehnëkëfuno, bokëdiléfuhna hahnëfu haryënkŵ lëŵu ge arëkwafu ÿa yintina.»

⁶ Sakob më ntehnëkëhni: «Soñe ye lëntahnërunëho aki afëyawuna aÿi asan kwëhnarunëha ahery ale wok hnani?»

⁷ Më ntëkwaniha: «Umë rëyëkëfuno wayabah, soñe lëŵ fu do gë soñe tere fu. “Rëmun ÿa, nkok bi? Kwëhnarunëha bi fakery fakawary?” Ile tëyëkëfuno ÿa fo lëkwabunëho. Yëtëlëfunohna ntehnëdëhëfu: “Yojëna arëkwahuna.”»

⁸ Yuda më ntehnëk: «Apa, maŵëry arava Besame yoŵa. Tëfëka yifu, ge ñadëlënëhna cëmin, wëjë, gë fuhnë do gë vutah fu va.

⁹ Kahnëndabu yewu ankaf soñe lëŵu ÿa. Ami yed ale wënëka haryënkŵ hu duniÿa mën hna fop ge mëncënanilinahna.

¹⁰ Do ge biÿakëndiléfuhna ani, njikëndëbun vokajëfu wahwënta wahi.»

¹¹ Awa rëm hni më ntehnëkëhni: «Kabi koyëna nke, diryin aki: taŵëryin wësaku hun hna viſëren vivë nkal dëŵ fu va* ayonëhnuna asan arac.

¹² Bokaryëryin koryi le rëkatërun wësaku hun hna. Mpëd ale raŵëk aÿi dina mpër. Yoryin fëna koryi haŵary.

¹³ Tame, yoryina ahery hun aÿi avokawu g'asankaf avë Esipët.

¹⁴ Arabi Wën Hwëhn Fanka Fop ña ntihna kaÿëhnahna gë wuhnë do tavihni Simeÿo gë Besame aŵënceryiwuni. Ge ami ye, arabi woŵ fatah këm, ge koyëna tëfëko!»

Yosef gë vicëru

¹⁵ Awa viju Sakob va më nufëni wabuña ña gë koryi haŵary ÿa. Njilehnëni gë Besame Esipët hna do njini tufëhnani vëhni Yosef hna.

¹⁶ Yosef, ga nuka Besame gë vëhni, më ntehnëka ale yeho asankaf vëryokuñ vëvë tere lëŵu va: «Yiryeryëryihni vëÿi ÿal mën hna, daŵëhnëryehna icaŵ do ahnëgehna, kabi vëÿi g'ami tokëdëfun g'anent ga.»

¹⁷ Asan a më ntik ile ntehnëkawo Yosef ÿa, njiryeryëkëhniwo viju Sakob va tere Yosef hna.

¹⁸ Ante ntehniniho tënkëni tere ña, ntakëkëhniwo. Ntehnëlëdëniho: «Soñe koryi ile vokaryiko hnë wasaku fu ÿa ye ante njijinëko ryënkŵëryënkŵ ña. Njodënihëfu soñe njohahnënihëfu ntinihëfu vëramp do nufënihëhni wafali fu wï.»

¹⁹ Më tëhaniha ankaf vëryokuñ vëvë tere Yosef va rënka tere hna,

²⁰ ntehnëniha: «Këlayiru tavëndifu, asankaf: ndënkŵëbunëho yijëfu hwënta ryampo lëŵa roka ani.

²¹ Awa wamëncä ña, ga təkëbun hn'ile ndakëdëfunëho hna pidëtëbunëho wësaku fu ŵa, do ale-wo-le təkätëko koryi ÿa saku lëŵu hna, gante nkeho koryi le laŵahnëbunëho roka ka dënk. Awa mbokaryibun tame,

²² do njojëbun koryi haŵary laŵahnëfu roka ÿa. Yëtëlëfuhna bi mo raŵëko koryi ÿa wësaku fu hna!»

* 43:11 43.11 *Viſëren vivë nkal dëŵ fu va ye wakoyel gë wađëj gë vile hnëjënëd iroka gë ñatikola ile wacik mir, do g'ile wëntëlëk gë wañëc wayimp.*

²³ Bare ankaf vëryokuŋ vëvë tere Yosef va më ntëkwak: «Ñëwëryin yam, antë ntaku. Wënu hun ŋa ye, Wën rëmun ŋa, kwëtëhnëku koryi yi wësaku hun hna; koryi hun ŋa tebabuho.» Tac, tavëlehna Simeyo.

²⁴ Asan a ndënëlehnëhni tere Yosef hna. Më njonëhnikëhni wënka nkuyëtahnëni wapary ŋa do njëdayini wafali wã ile tokëdëni.

²⁵ Më pëhwëtëni wabuña ŋa napatëndëniha Yosef tëki g'anent ga.

²⁶ Tëkind tun Yosef tere hna, më njëdaniha wabuña wadëw hni ŋa, tac ndëkwëhnëni haryënkwa lëwu.

²⁷ Yosef më tëyëkëhni bi hak nkoni, tac më nkwënëk: «Hak nkok rëmun lafah ale hnësëhnrërunëhoŋa ŋa? Nkontik bi?»

²⁸ Më ntëkwaniha nkontëni ndëkwëhnëni haryënkwa lëwu: «Aryokuŋëhn hu ŋa, rëm fu ŋa, nkontik do ki fo nkok.»

²⁹ Tac Yosef më nuka Besame, aheryu ŋa, aju hnëmu. Më tëyëk: «Nësëhnrërunëhoŋo soŋe arëkwa hun a. Umë bi ye aŋi?» Më nkwënëk: «Arabi Wënu ŋa ndëwani, fatah mën!»

³⁰ Yosef njiwëhnhahnëkawo ðus ante nukawo aheryu Besame ŋa, do wankwën ŋa tëmpëkawo vinkër hna. Cahnëlehn ñap do nji cery ntëwu hna soŋe ko.

³¹ Tac më nkwëñajëk do cahnëlehn. Nduñëna do ntehn nëhëti roka ŋa.

³² Yosef hnë tabali minu nëhëtëhniko, hara vicëru g'aheryu hnë tabali hawary nkeniho. Vëvë Esipët vële wacehnaryiko ŋalu va fëna minëhni tokëdëniho, kabi vëhodilohna tokëlahnëni gë Wa-ebëre: namu ikwëtahn dëw hni ŋa mbañëko.

³³ Yosef gë vicëru g'aheryu pabëlëniho. Gante mbaŋëlëni ka cariniho, aryënkwaŋënkwa a hafo arëkwa hna. Njëkëlëdëniho g'ufëmpëhnhah.

³⁴ Yosef më nëhëtëhnhëhnikëhni hnë vanëhëta vante yeho tabali lëwu va. Më nëhëtëhnhëhnikëka Besame uhnëhët ule fëbëk ntëbi wahwënta imbëd wëba vicëru ŋa. Do cenihö uñen yabah gë Yosef.

44

Yosef njëkëhnhahnëdëhëhni vicëru

¹ Ga mbiŋëk, Yosef më ntehnëka ankaf vëryokuŋ vëvë tere lëwu va: «Pëbënerë wësaku viŋë vahnë, yëdaryihni roka yabah ile kodëni njoni. Taŋaryiry fëna koryi ŋa wësaku hni hna.

² Hnë saku ale ŋak vak hna taŋëdë koryi ŋa do ñërya mën nte ryëhwarik koryi ŋa fëna.» Asan a më ntik ile ntehnëkawo Yosef ŋa.

³ Ga tëk pac, tavëlehnini njini viju Sakob gë wafali walëw hni wã.

⁴ Cahnëlehnëni naŋ hna, bare vëŋawënëlohna ten ðus ante ntehnëkawo Yosef ankaf vëryokuŋ vëvë tere lëwu va: «Tëfëlehnëryihni vëŋi vahnë arëkahni. Tëyëryihni: “Ntinëhnirun ufërën awa soŋe ye sosahnërun uŋeh?»

⁵ Soŋe ye lerun ñërya koryi nte cehand do cihand ale ryokuŋëhnhëdëfu ŋa? Uŋeh sankaf ye ile lirun ŋi!”»

⁶ Asan a më tëkakëhni do ntehnëhni watac.

⁷ Më ntëkwani: «Asankaf, hak kodu alehnëfu aki? Muk kodilëfuhna lifu iñë gë iŋi ki!

⁸ Mbokaryibun koryi le rëkatëbunëho hnë wësaku fu Kanan hna. Awa soŋe ye ledëfun koryi ma sanu tere ale ryokuŋëhnhëdëfu ŋa?»

⁹ Ge tëkatik aŋi ñërya hnë saku aryampo hnë fuhnë, ndaŋi! Do fuhnë dënk nkedëfun vëramp hu.»

¹⁰ Asan a më ntëkwak: «Awa, dinëfu gante nësërun ki. Bare hnë ale tëkatëde ŋa, umë fo yed aramp mën a; vëŋëntaŋ va afaya nkedëni.»

¹¹ Më cëlëndëni ale-wo-le ñap saku lëwu ŋa do pidëteni.

¹² Asan a më njëkëk fop wësaku wã pëgw hnë va ale sërëhnëkëhni hna do tëkwahn fatoy fa. Më tëkatëk ñërya ña hnë saku Besame hna. ¹³ Awa vicëru më cëfëhnëkëhni hafo citëni viyi vilëw hni va do mbokaryëni ndibëndënihëhni wafali wã wësaku wã tac mbokani g'inaw.

Yuda ntëwëhnëdëha Besame

¹⁴ Awa ga tëkëni Yuda gë vicëru do gë vëheryu vëhni Yosef hna, Yosef hnam fo nkoko. Më ndëkwëhnëni wayëka wã nkal hna haryënkw lëwu.

¹⁵ Yosef më ntehnëkëhni: «Soñe ye lirun iyin? Yëtëluhna bi asan g'ami ki kwëhnbu fanka soñe yëtu fop?»

¹⁶ Yuda më tebak wanës ña ntehn: «Asankaf, ñoñ kodilëfuhna alëkwayi. Ñoñ gena ile hođ tufahn nufëlëfuhna. Bare Wënu ña rufahnëk ile wënebun ya, awa vëramp hu yedëfun g'ale yokëh ñërya ñi per.»

¹⁷ Yosef më ntehnëkëhni: «Hali, kodã liwu koyëna. Ale yokëh ayi fo yed aramp mën. Bare wühne mëncëryin yam gë vëhni rëmun.»

¹⁸ Yuda më tëhaka Yosef do ntehn: «Këlami asankaf, njëtëbu këñëlantun gë Farawo ya, bare mawëryanërye vok hnësu kat, hara davëlihna g'ami.

¹⁹ Ante ndënkwebunëho yijëfu ña, tëyëruhëfuno bi nkoryaryëbunëha rëm gë ahery ahawary.

²⁰ Më lëkwayiru: “Nkoryaryëbunëha rëm lafah lëw fu ya, gë ahery aryampo, ale nagëhnika hn'untaf ntëwu hna. Rëm fu ya umë ñak ñad d'us, kabi fatah fatac fo wok fëmba hnëmu fa; aju ayəntaw a cëmëk.”

²¹ Më lehnëruhëfu: “Yonëhninowa hnuwa.”

²² Më fëyayiru: “Fatah fa kodina ñawëtahna rëmu; ge ñawëtaka, cëmëd.”

²³ Bare më lehnëruhëfu: “Ge ahery hun a tëfëlëntijina gë fuhnë bokëdilëfuhna hahnëfu haryënkw hu.”

²⁴ «Awa ga mbokabun vëhni rëm fu hna, aryokunëhn hu ya, më fëyabunëha wante lehnëruhëfu ña.

²⁵ Ga mbiyëk më ntehnëkëfu vok yijëfu lawëfu le rokëde.

²⁶ Më lehnëbunëha: “Kodilëfuhna yifu, ge gena ahery fu ya rëfëlëntik. Ge tëfëlëntina, asankaf avë nkal ya dëkwajëdilëfu hna.”

²⁷ «Rëm fu ya më ntëkwakëfu: “Njëtërun d'us, asëval mën a Rasel vucan vuki fo nagëhnëkowëhni.

²⁸ Aryampo hnë vutac njik; ntiyahnëko intaw ñañah rokëka, kabi bokëla hnuwa,

²⁹ do ayanu ahnufëhnunowa fañi fëna! Gante cërëbu ki ge wëh yejëk a, ntidunëho ntavah nte rywëdëho.”

³⁰ «Awa tame, asankaf, kodã wëncu vëhni rëm mën hna hara yolëwahna fatah fi. Ntawary rëm mën ña fatah li nke.

³¹ Cëmëd ge mëncëntina. Awa fuhnë yed vële rywëka g'antavah va hn'untaf ntëwu hna.

³² Do kat, pëyahnëbu ami ye ankaf fatah fi haryënkw rëm mën hna; ntehnëbuha: “Ge mënceryilëwa hna, ami yed ale lëntahnëki ya kwëlëkwël.”

³³ «Këlami, mawëryanërye wow ami ryokunëhnëndi had aramp, hnëmpëtëwa fatah fi, soñe mëncëntahni gë vicëru vëyëntaw vi.

³⁴ Kodã muk vokawu gë vëhni rëm mën hara tëfëlëfuhna gë fatah fi. Kodã ryuñënaw hnuwa rëm mën ya hnë horot le yad nkehna ya.»

1 Awa Yosef kodilohna nko nduñëna haryënkwa vële hwëhnëkawo va; më ntehnëkëhni cahnëni. Koyëna umë fo woko gë vicëru g'aheryu ante tufëhnakëhniwo bi mo nke ña.

2 Bare kodëho dus hafo vële canëko va nkwëryëdënihawo, do wakasëk watac tükëko hafo cery inaw̃ Farawo hna.

3 Yosef më ntehnëkëhni vicëru g'aheryu: «Ami ye, Yosef! Rëm fu ÿa nkok bi?» Bare vëhni vëhodilohna ntëkwaniha, ntakëkëhniwo dus g'umë.

4 Awa Yosef më ntehnëkëhni: «Tëhajëno.» Më tëhaniha. Yosef më mbok ntehnëkëhni: «Ami ye, Yosef, ahery hun ale wafërunëho soñe yoyiwu Esipët hna.

5 Tame, antë pëbu yiwëhna do antë ahniralu kabi aki nkwaferunëho. Wënu ña ryënkwehniko ani, soñe holahnu fehëtu.

6 Wëli, inte ña nuÿak wabëhn waki (2) nkal li do nkojëk wabëhn mbëd (5) uyam g'ibarëp gedina.

7 Wënu ña ryënkwehniko hn'inji nkal, ahwëhnahnuni hnënk do awontiwu; pehët cankafe ye.

8 «Awa gena wuhne sañëtiko ani, Wënu ña ye. Do umë fëna liko yewu asankaf aryënkweyënkwa ale ÿak hwëhnak nafa ava Farawo ÿa avë Esipët aÿi: ami ye nkaf acery inaw̃ Farawo ña do ye fëna asankaf inkal Esipët ña fop.

9 «Tame, yiryin ñap alehnuna apa: “Ajë hu Yosef më lehnëk: Wënu ña nawëndëko hn'inkal Esipët hna fop. Yij ÿal mën hna hara biÿëlihna.

10 Hnë resiÿo Gosen hna ntëdëdun gë vutah hu va, gë vërah hni, wape hu ña, wuhnankal hu wã, wuhni hu wã do fop ile hwëhnëru ÿa. Koyëna darël mën nkedu.

11 Ami njëdadëmi ile valëdëhi ÿa fop, wëjë, tere hu ÿa, do gë wusaÿ hu wã, soñe antë nkoji inë, kabi ani gë wabëhn mbëd (5) inte ña nkođ.”»

12 Yosef më nkwënkë: «Do wëli: nudun wuhne dënk, do ahery mën aÿi Besame fëna nud, paryi nke ami Yosef hnësëhnëdëhu.

13 Awa yiryin afëyawuna apa fop nafa le hwëhnaÿu hnë Esipët ÿa, do pëyaryina fop le hnurun ÿa. Tac yojëna ñap ani.»

14 Yosef më muryaka Besame, aheryu, pëgwëlehn kond; Besame fëna kodëho.

15 Yosef muryakëhniwo fëna vicëru kotënd dus. Ga ndëcëk umë, vëhni fop nësëledëniho g'umë.

Sakob macik nji Esipët

16 Ga njëtayik cery inaw̃ Farawo hna vicëru g'aheryu Yosef va tükëni Esipët hna, Farawo ÿa gë vësankaf vële rëhakawo va natëkëhniwo.

17 Farawo ÿa më ntehnëka Yosef: «Dehnëryihni vicër hu g'ahery hu ndifëndënihëhni wafali walëw̃ hni wã do mëncëni gë Kanan,

18 soñe njinëhëniha rëm hni gë watere wadëw̃ hni ña njojenihëhni ani. Hnë resiÿo le ÿak vetak hnë Esipët hna njëdadëfuhëhni ntëdëni, do ile ÿak fërënak hnë Esipët ÿa rëkëd tokëndëni.

19 Ntehnëduhëhni fëna nufëni wasaret Esipët li njohahninihëhni vësëval hni, vutah hni do gë rëm hni.

20 Tëfelahna njahnani soñe viÿë vile tavëhëdëni hnam va. Kabi, hnë resiÿo le ÿak vetak hnë Esipët hna njijëdëni ntëdëni.»

21 Viju Sakob va më ntini ile ntehniniho ÿa. Yosef më njëdäkëhni wasaret wã gante ntehnëkawo Farawo ka, tac gë vile valëhëdëhëhni hn'ankaÿ hna.

22 Më mbuñakëhni vëhni fop ale-wo-le viÿi viwamah. Bare Besame, viÿi imbëd (5) mbuñakawo gë wajëc koryi wakeme watar (300).

²³ Më njëđanahnëka rëmu wafali pëhw (10) wale ryibëndik viyë viferën vivë Esipët, gë wafali ipëhw (10) wale ryibëndik roka, vamburu do gë vile rokëde soje uyas lëwu wã.

²⁴ Yosef më ntehnëkëhni antë nkwajëlëhëndëni nkaŵ hna. Tac koyalëni.

²⁵ Matëlehnëni Esipët hna mëncëni gë Kanan do təkëni vëhni rëm hni Sakob hna.

²⁶ Më pëyaniha: «Yosef cëmëna! Do umë ye asankaf Esipët yã fop.» Cëmëkawo mbahn ija, bare kodilohna kwëtahnehni.

²⁷ Më tëfëtanëniha fop ile nësëko Yosef yã. Tac Sakob më nuk wasaret wale njëđanahnëko Yosef njohahni wã. Awa nkelehn had ale sëmëko njënat.

²⁸ Do më ntehnëk: «Ha, pacëko: ajë mën a Yosef cëmëna ten. Afo yiwu hnuwã ani gë sëmahnëndu yã.»

46

Sakob njid Esipët

¹ Sakob kahnëtalehn gë fop ile kwëhnëko yã. Ga təkëk Berëseba, më ntinëhnëka sadëha Wën rëmu Isak yã.

² Hn'umëđ tac, Wënu ña nësëhnëkawo wati nte ndakëko wakwëđ ña. Macëkawo: «Sakob! Sakob!»

Më ntëkwaka: «Mëtabu, nëpadëmi.»

³ Wënu ña më ntehnëka: «Wën rëmuh ña yebu. Antë ntaki ayi gë Esipët, kabi hnam, vutah vërah hu va njabëđëni hafo nkeni bulunda sankaf.

⁴ Ami dënk lapëhnađëhi, do mbokaryidëmi fëna. Ge cëmëru, Yosef pađëđ iñas hu ña.»

⁵ Awa Sakob matëlehn Berëseba hna. Viju njonihawo gë vutah hni do gë vësëval hni hnë wasaret wale njëđanahnëko Farawo yã soje uyas wã.

⁶ Njonihëhniwo fëna wusaw wulëw hni wã do gë fop ile kwëhnaniho hn'inkal Kanan yã do njini gë Esipët, Sakob gë tere lëwu yã fop.

⁷ Koyëna njiko Sakob gë Esipët gë vëlëwu va fop: vutahu gë vërah hni.

Tere Sakob

⁸ Wëlin wamac vutah Sakob, nte wãciko Isërayel, vële yiko Esipët va: fandënkwëryënkwa fa Riben yeho,

⁹ do vutah Riben va, vëhni ye: Enok gë Palu gë Hesëron do gë Karëmi.

¹⁰ Vutah Simeyho va, vëhni ye: Yemuwel gë Yamin gë Ohad gë Yakin gë Sohar do gë Sawul, aju asëval avë Kanan yã.

¹¹ Vutah Levi va, vëhni ye: Gerëson gë Kehat do gë Merari.

¹² Vutah Yudã va, vëhni ye: Er gë Onan gë Sela gë Peres do gë Sera. Er gë Onan hn'inkal Kanan hna cëmëniho. Peres vutah vuki kwëhnako: Hesëron gë Hamul.

¹³ Vutah Isakar va, vëhni ye: Tola gë Puva gë Yasub do gë Simëron.

¹⁴ Vutah Sabilon va, vëhni ye: Sered gë Elon do gë Yahëlel.

¹⁵ Vëhni yeho vutah Leya gë Sakob vunte hnagiko Mesopotami gë vërah hni. Nagënihawo fëna facëval: Dina maciko. Viju gë vëryagu wafëhw warar gë vërar (33) nkeniho fop.

¹⁶ Vutah Gad va, vëhni ye: Sëfon gë Hagi gë Suni gë Esëbon gë Eri gë Arodi do gë Areli.

¹⁷ Vutah Aser va, vëhni ye: Yimëna gë Yisëva gë Yisevi gë Beriya do g'ahery hni facëval fa Sera. Beriya vucan vuki nagëko: Heber gë Malëkiyel.

¹⁸ Vuñi vutah yeho vunte nagëhnëkawo Silëpa Sakob va, aryokuñ asëval ale njëđakawo Laban aryagu yã Leya. Ipëhw g'imbëđ gë fandaŵ (16) nkeniho.

¹⁹ Viju Rasel, asëvalu Sakob va, vëhni ye: Yosef gë Besame.

²⁰ Esipët hna Yosef vutah vuki nuÿanihëhniwo g'asëvalu Asënat, aryagu Potifera, asëna wasadëha avë inawñ On ÿa: Manase gë Efërayim yeho.

²¹ Vutah Besame va, vëhni ye: Bela gë Beker gë Asëbel gë Gera gë Naman gë Ehi gë Ros gë Mupim gë Hupim do gë Arëd.

²² Vëÿi yeho vutah vunte nagëhnëka Rasel Sakob gë vërah hni va; vutah pëhw gë vunah (14) nkeniho.

²³ Aju Dan ÿa: Husim yeho.

²⁴ Viju Nefëtali va, vëhni ye: Yasiyel gë Guni gë Yeser do gë Silem.

²⁵ Vëÿi yeho vutah gë vërah hni mbëd gë vuki (7) vumba Bila gë Sakob va, aryokun asëval ale njëdakawo Laban aryagu ÿa Rasel.

²⁶ Vëvë tere Sakob, vële yiko Esipët do nagëko umë dënk va, nkeniho vahnë wafëhw mbëd gë ryawñ g'imbëd g'aryawñ (66) fop ka ÿa. Nkentiniho fëna vësëval viju va.

²⁷ Gë vutah vuki vumba Yosef vunte hnagiko Esipët va. Fop vëvë tere Sakob vële lëdëko hnë Esipët va nkeniho vahnë wafëhw imbëd gë wahi (70).

Sakob Esipët hna

²⁸ Sakob, nte wacëdëho fëna Isërayel, më payëka Yuda ndënkawah vëhni Yosef hna soÿe pëhwëtanëhnëhëndëhni itëk inä hnë resiÿo Gosen hna. Ga tëkëni, Sakob gë tere lëwu ÿa, Gosen hna,

²⁹ Yosef më kayëk saret lëwu ÿa do kacadhna rëmu. Nunda tun rëmu, muryalehna do kodëho hafo mbiÿ nkot muryahna.

³⁰ Awa Sakob më ntehnëka: «Wëla sëmu tame mena, kabi mbokëmi hnuÿi do cëmëlihna!»

³¹ Yosef më ntehnëkëhni vicëru, g'aheryu, do gë vëÿëntawñ vëvë tere rëmu va: «Njidëfu fëyaawa Farawo ÿa, vicër mën va, g'ahery mën do gë fop tere rëm mën le yeho Kanan ÿa tëkini.

³² Pëyadëfuha vëhwëd wusañ yerun, do njoÿërunëhëhni wape gë wuhnankal, gë wuhni hun wä do gë fop ile hwëhnarun ÿa.

³³ Ge Farawo ÿa macehnëku do tëyu bi ye ye doku hun ÿa,

³⁴ dëkwaryina vëhwëd wusañ yerun kobëri ante nkorunëho vutah ña hafo gaki, gante ntidëniho vacërakëlo hun ka. Koyëna maÿëryanëdërun alëdu hnë resiÿo Gosen hna, kabi vëvë Esipët va ñëwënihëhni vëhwëd wusañ va fop.»

47

¹ Awa Yosef më njik pëyahna Farawo ÿa ntehna: «Rëm mën ÿa gë vicër mën va do g'ahery mën a tëkini. Kanan matini gë wape wadëw hni ña gë wuhnankal wä gë wuhni wä do gë fop ile kwëhnani ÿa. Tame hnë resiÿo Gosen hna nkeni.»

² Tac Yosef më nufëkëhni vicëru imbëd (5) va tufa Farawo ÿa.

³ Arac më tëyëkëhni: «Ye ye doku hun ÿa?»

Më ntëkwaniha: «Farawo ÿa, vëhwëd wusañ yebun gë vacërakëlo fu ka.

⁴ Hn'inkal Kanan hna, inte ña njabëk dus hafo gona ile tokëdëni wusañ fu wä. Soÿe umë yijëbun lëdëntifu ani. Maÿëryanëryifu lëdëntifu hnë resiÿo Gosen hna.»

⁵ Farawo ÿa më ntehnëka Yosef: «Kabi tame rëmu gë vicër hu do g'ahery hu njijëni darël hu,

⁶ inkal Esipët ñi fop hnë vák hu nke. Yëdaryihni ntëdëni hn'ile ÿak përenak nkal Esipët hna. Kodëni ntëdëni hnë resiÿo Gosen hna. Do ge kamahnëruhëhni hnë vëhni vële ÿak holëk ikwëd, kwëtehnahnëryihni wusañ mën wä dënk.»

⁷ Yosef njokawo fëna rëmu vëhni Farawo hna tufëndëlehnëhni. Sakob nkaÿëkawo Farawo ÿa g'untënah,

⁸ do Farawo ÿa më tëyëka: «Wabëhn wayëhw hwëhnaru?»

⁹ Sakob më ntëkwaka: «Wabëhn keme gë wafëhw warar ye (130) ga nkwërëtalehnahnëdëfu hn'inkal gë inkal. Wabëhn mën ña ndëcëk ñap, do korotëbu. Nuñala ten wabëhn wante nuñaniho vacërakëlo mën vële wërëtalehnëdëho gë ami ki va.»

¹⁰ Sakob më mbok nkaÿëka kat Faraŵo ÿa do cahn cery inaw hna.

¹¹ Awa Yosef më njëdaka rëmu gë vicëru do g'aheryu ntëdëni hnë nkal nte ÿak fërenak Esipët ña, hnë resiÿo Ramëses hna, gante ntehnëkawo Faraŵo ka. Më njëdakëhni inkal nte kwëhnëdëni vëhni.

¹² Më njëdakëhni ile rëkëd tokëndëni vëhni rëmu gë vicëru g'aheryu, ale-wo-le gante tëkwëk tere lëwu ka.

Yosef hnë wati inte hna

¹³ Inte ña njabëko hafo ile rokëde golohna inkal hna fop. Esipët hna gë Kanan hna, vahnë va camëniho d'us soñe inte ña.

¹⁴ Yosef mbarëpëko fop koryi vëvë Esipët va do gë vëvë Kanan va ile ntaŵandëniho roka ÿa do maruñehn hnë cery inaw Faraŵo hna.

¹⁵ Ante nkok gona koryi Esipët hna gë Kanan hna per, vëvë Esipët va më njini ntehnëniha Yosef: «Yëdaryifu ile rokëdëfun. Ñadu bi sëmëfu ayëkatëndëfu, kabi goryaryëlëfuhna koryi?»

¹⁶ Yosef më ntëkwak: «Ge goryeryëluhna koryi, yëdaryinowëhni wusaŵ hun wï, do ami, njëdadëmu ile rokëde.»

¹⁷ Awa më njojënihëhni wusaŵ wulëw hni wã njëdaniha Yosef: wafahnac wã gë wape ña gë wuhnankal wã gë wuhni wã do gë wafali wã. Yosef më njëdakëhni roka ÿa. Bëhn rac njëdakëhniwo ile tokëdëni, nkwëcëtëlëni gë wusaŵ wulëw hni wã fop.

¹⁸ Bëhn le ryaviko hna, më mbokajëni ntehnëniha Yosef: «Asankaf, kodelihna asoŵi soñe afëyayi goryaryëlëfuhna koryi do wëjë hwëhnëkëhni tame wusaŵ fu wï. Ñoñ goryaryëlëfuhna le hodëru alehni njëdaderu. Vimbahn fu vi fo worryaryëbun gë wayal fu wï.

¹⁹ Ñadu bi sëmëfu ayëkatëndëfu do ravëfu wayal fu wï? Dawëryifu gë wayal walaŵëfu wï do ayëdafu ile rokëdëfun. Nkëdëfun vëramp Faraŵo ÿa do umë hwëhnëd wayal fu wï. Ñadilëfuhna sëmëfu. Yëdaryifu wanëda holahnëfu worryaryëfu walaŵary fu wã do hara wayal fu wï gena fëk.»

²⁰ Yosef më ntaŵëhnëka Faraŵo ÿa fop wayal wavë Esipët wã, kabi inte ña nkwënako do avë Esipët-wo nkwaŵëdëho kaÿ dëwu ña. Koyëna, nkal Esipët ña fop Faraŵo ÿa hwëhnëko

²¹ do Yosef vëramp ntikëhniwo fop vëvë Esipët va.

²² Wayal vësëna wasadëha va fo nkoko dawëna Yosef, kabi nkeho sariya le kahnëndëko Faraŵo ÿa soñe lëw hni ÿa. Ile ndemaŵëhëhniwo Faraŵo ÿa tokëdëniho, umë nkoniho vëwafahnëna wayal walëw hni wã.

²³ Yosef më ntehnëkëhni bulunda ÿa: «Awa, ntaŵëhnëbuha Faraŵo ÿa wayal hun wã gë wuhnë per. Tame njëdadëmu uhnëda ule hnaŵëdun wëhaÿ hna.

²⁴ Bare njëdadunëha Faraŵo ÿa ivëryëna-wo hnë ile varëperun hna. Ile wok ÿa wuhnë hwëhnëd. Rac rëkëdun ahnaŵëndu do arokëndu, wuhnë gë vutah hun va do gë vële lëdëlantun va.»

²⁵ Më ntëkwaniha: «Pehëtëdëhëfu cëm ña. Kabi kwëhnaru nëf ña gë fuhnë, maŵëbun yefu vëramp Faraŵo ÿa.»

²⁶ Awa Yosef më kahnëndëk sariya le wok hafo dol: Esipët hna, ivëryëna-wo hnë ile varëpik hna Faraŵo ÿa hwëhnëk. Wayal vësëna wasadëha va fo nkoko kwëhnëna Faraŵo ÿa.

Iña tëkwa Sakob

²⁷ Bulunda Isërayel ÿa Esipët hna ntëdëniho, resiÿo Gosen hna. Nuÿaniho hnapul, nagëlëniho do njabëni dus.

²⁸ Sakob ntiko wabëhn pëhw g'imbëd'f gë waki (17) Esipët hna. Wabëhn keme gë wafëhw wahnah g'imbëd'f gë waki (147) nuÿako fop ka ÿa cëmat.

²⁹ Ante nkëhnëko cëm ña, më macëka aju Yosef do ntehna: «Ge ñađuho, tufërye iña hu ña do gë kahnënda hu ña: kuyëtëry wák hu ÿi mbuf mën li, alëkëhno alehn bañëd'filihohna Esipët li.

³⁰ Ge cëmëbu, njodu iñas mën ña ayi ahwët yag vacërakëlo mën hna.»

Yosef më ntëkwak: «Ntidëfu ile rëyëruho ÿi.»

³¹ Sakob më mbok ntehnëka: «Dëkëhnërye.» Yosef më ntëkëhnëka. Awa Sakob më tënkwek do camehn.

48

Sakob ndëwad'ëhëhni viju Yosef

¹ Ga ndëcëk watac, më pëyayik Yosef ntehni rëmu tesëk. Më njini gë viju vëhi va, Manase gë Efërayim.

² Ante pëyayiko Sakob ntehni aju ÿa, Yosef, njijëk njëka, më njawënak mat ntaña pad dëwu hna

³ tac ntehna Yosef: «Wën Hwëhn Fanka Fop ña karyëtahnëkowo Lus hna, hn'inkal Kanan hna do ndëwakowo.

⁴ Umë lehnëkowo: “Njëdadëmini vutah vujabah soje lihahni rëm kore wabulunda. Njëdadëfuhëhni iñi nkal vutah hu va kwëhnëni kwëlëkwël.”»

⁵ Sakob më nkwënek: «Vutah vuki vuntëw hu vunte hnagik Esipët yihahnëryindu ÿa, had vutah mën nkeni. Efërayim gë Manase ami hwëhnëkëhni had gante kwëhnëbuhëhni vëhni Riben gë Simeÿo ki.

⁶ Bare vële vokëderu ahnagëhnihi va, wëjë wod' ahwëhnëhni. Hn'inkal vicër hni hna nuÿadëni sah intëw dëw hni ña.

⁷ Ante matibuho Mesopotami ña, hara tëk iña yëbuho Efërata hn'inkal Kanan hna, cëmëko hnëmuh Rasel nkaw hna. Më vañëbuha hnam, tëfary nkaw hna.» Efërata wac lëwu wä tame Betëlem ye.

⁸ Hnë wati rac nukëhniwo Sakob viju Yosef va do tëy: «Vëhni mo ye vëÿi?»

⁹ Yosef më ntëkwak: «Vijë mën vële njëdakowëhni Wën ani Esipët va ye.»

Rëmu më mbok ntehnëk: «Tahëndihni darël mën ryëwanëwëhni.»

¹⁰ Sakob cërëko dus do golohna nund dus. Awa Yosef më tahëndëkëhni viju. Sakob më muryakëhni do mbucëhni.

¹¹ Tac më ntehnëka Yosef: «Diyantowohna mbokëdëmi hnuÿi, bare wëli Wënu ña maÿëryanëko hnuwëhni wëla vutah hu va.»

¹² Awa Yosef më nufëkëhni vërahu va, wavuf rëmu hna, do ndëkwëhn yëka ÿa nkal hna.

¹³ Tac pëlahni viju wëbák ña: Efërayim, nte yeho g'irëhw lëwu ña, g'irahahn Sakob nkeho do Manase nte yeho g'irahahn lëwu ña, g'irëhw Sakob nkeho. Më mbok tahëndëkëhni kat rëm sankaf lëw hni hna.

¹⁴ Bare Sakob më nëmpëndëlehnëk wëbák ña: më tindëk wák rëhw lëwu ÿa hn'ankaf Efërayim hna mama nkehahnëko umë fante ÿak vak fa, do wák rahahn lëwu ÿa hn'ankaf Manase nte yeho fandënkweyënkwa fa.

¹⁵ Do wëli gante ndëwanëkawo Sakob Yosef ka:

«O Wën, wëjë ye Wën hunte cëmbëdëniho vëhni rëm mën sankaf Abëraham gë rëm mën Isak ÿa,

Wën hunte heryëdëho kobëri ga nagahnibu,

16 mëleka le fehëtëko hnë fop wameh hna yeru fëna: tëyëdëmi aryëwanëhni vutah.

Arafi soje lëw hni ÿa ryënkwëtandefu ami gë rëm sankaf mën ÿa Abëraham do gë rëm mën Isak fëna!

Arafi nuÿanihëhni vutah vujabah d'us gante-wo-gante nkal li!»

17 Ga nuk Yosef rëmu hn'ankaf Efërayim hna tindëk vák rëhw lëwu ÿa, më pëmpëhnahnëka; më pëlak vák rëmu ÿa soje tindët hn'ankaf Efërayim hna do tind hnë mba Manase hna, ntehn:

18 «Hali, apa, mpaÿëmpaÿaki. Aÿi ye fandënkwëryënkwa fa. Tindëryehna umë vák rëhw hu ÿi.»

19 Bare rëmu njwëyëko do ntehna: «Njëtebu, ajë mën, njëtebu. Vutah Manase va fëna bulunda yabah yed. Bare aheryu lëbëdëha umë do vutah vunte hnagëde hnë umë va ntidëni bulunda yabah.»

20 Hnë fac rac, aki njëdakëhniwo dëwara lëwu ÿa: «Bulunda Isërayel ÿa, gë wamac hun ña rëkëdëni ndëwahnëndëni. Rëkëd ntehnëndëni: “Arafi Wënu ña kwëhna nëf soje hun ÿa gante kwëhnako soje Efërayim gë Manase ka!”» Sakob koyëna ndënkwendëkawo Efërayim ten tac acëru Manase.

21 Tac më ntehnëka Yosef: «Biÿëdëna cëmëdëfu, bare Wënu ña gë wuhnë nkedun do mbokaryëdëhu g'inkal vacërakëlo hun hna.

22 Wëjë yëfadëfu sah le lëbëk va vicër hu g'ahery hu ÿa, njëfadëmi resiÿo Sisem le rebëbuhëhni Wa-amor gë sëlame mën ÿi do gë unwary mën ñi.»

49

Wanës watëkwa Sakob

1 Sakob macëkëhniwo viju do ntehnëhni: «Barëpëlin ñadëfu fëyawu ile yedëhu haryënkwa ÿa.

2 «“Barëpëlin do ahnëpawu, vutah mën, nëparyino ami, rëmun, Isërayel.

3 Wëjë, Riben, wëjë ye ajë mën aryënkwëryënkwa a, ale ryënkwëbuho hnagu ante nkoço njaço fanka ña. Wëjë lëbëkëhni vëhery hu vi untënah ña gë fanka fa;

4 had sën le wacëk yeru.

Bare godila ale ÿak njabëk nafa ÿa, kabi cëfëhnanëruho aryaku pad mën hna g'asëval mën aryampo.

5 Simeÿo gë Levi ndanko fo nkeni: nkweyëläni soje ntini uweh.

6 Bare gentandela ile pëhnani ÿi, yantëdela pankël dëw hni ña.

Kabi hnë ntavah ntëw hni hna ndawënihëhni vahnë do hnë nëh ntëw hni hna ntëpëtënihëhni wuhni wä vënkahn wapary ña.

7 Arafi ntavah ntëw hni ña ndëwani weh, ntavah yapah dëcët ña.

Campehnëdëfuhëhni vële hnagëde hnë vëhni va Isërayel hna, campehnëdëfuhëhni nkal hna fop.

8 Yuda, vicër hu gë vëhery hu njëwëdëni icëmb hu ña. Cikëduhëhni vëyëw hu va arënkwendëhni forosima, do vicër hu gë vëhery hu va dënk ndëkwëhnëdëni haryënkwa hu.

9 Ha, ajë mën, Yuda, had fambësëhn fante rokëka intaw do vokaç gë ryëka lëwu nkeru.

Paryi had vësëhn ile lañad do ryakëd nkeru.

Mo hod matëndi forosima?

¹⁰ Fanka ucankaf fa hnë tere Yuda hna nkod.

Ryoko vësankaf ÿa hnë vák vële hnagëde hnë umë hna nkod,
hafo tëki ale hwëhnëk paryi ÿa, ale maŵëhnëdëni bulunda ÿa.

¹¹ Hn'ikaÿ waresen hna pokëdëha fali falëwu fa,
fapali fa hnë fasëc resen le ÿak yivëk hna;

uñen hna ndagëd viÿi vilëwu va,
cud cankaf ntëwu ña wënka waresen wavëntah hna.

¹² Uñen yabah ña ntancënëdëha vinkër va
do wambël wayabah ña njerënëdëha wabeñ ña.

¹³ Sabilon tëfary wov hna ntëdëd,
le nke hañna wasisikulu hna.
Inkal dëwu ña njid hafo Sidon.

¹⁴ Isakar fali fayaŵah ye,
yëbëlan wakece le liyik wamir waki ndakëd.*

¹⁵ Kamahnëko ÿëŵa fërën ye,
do nkal nëñah ye.

Awa më maŵëk ndibëndënde waryiñ ŵa,
doku vëramp maŵako.

¹⁶ Dan nawëndëhëhni bulunda lëwu ÿa
gë wahnënk wavë Isërayel wi fop.

¹⁷ Dan had lën vankaw nke,
had lën ÿañah hnë tëfary nkaŵ:

lën ÿa ñarëdëha pahnac ña hwër hna
do ale hayëka ÿa njod.

¹⁸ Ahwëhn Wën, kwëtahnëbu pehëtëdëho!

¹⁹ Gad, ge pëgwëniha wabandi ña,
mëtaryëdëhëhni do tēfëlehnëdëhëhni.

²⁰ Hn'inkal Aser hna nkwamëd dūs roka ÿa,
nkal dëwu hna ntëwëd roka le ñadëni vëhnaŵ ÿa.

²¹ Nefëtali had incaŵ nte yaryëlend afaya nke
do hnagëdëhëhni vutah vunkwamah.

²² Yosef had atëh nte lëwëd
fëhnëk hnë tëfary garyëla nke.
Wahni walëwu ŵa cëpëk kece kaÿ inja.

²³ Vësan fëgwëka,
do lahëka gë wëca.

²⁴ Bare njawëhëk dūs unwary ntëwu ña,
wahnil walëwu ŵa gë wëbák ña ñënkalahna.

Gë fanka Wën yaŵah Sakob fa,
ahery vahnë, itaka Isërayel.

²⁵ Arabi Wën rëmuh hunte ryemaðëhi ha,
Hwëhn Fanka le ryëwanëdëhi ÿa,
njëdayi rëv fërën, gë wënka wante yalëd nkal li,
gë vutah vuyabah do gë wusaŵ wuyabah.

²⁶ Wadëwara rëmuh ña ntëbëk dūs
wëla wadëwara wahuñ wale yeho kobëri wi.
Ntëbëk hnapul vukun vumb kobëri vi.

* **49:14 49.14** *Yëbëlan wakece le liyik wamir waki ndakëk ma ndakëk fagant wariñ wahi wabëv wadëwu hna.*

Araβi dëwara dëwu ɳa pëlahna Yosef, ale ye asankaf vicëru g'aheryu ʒa!

²⁷ Besame had ʒin ʒañah nke.

G'acahnëfëd ga, intaw̃ tokëd,
do g'anëka ga cahëlehnëd ile wok ʒa.”»

²⁸ Vëʒi fop liko wahnënk pëhw gë wahi (12) Isërayel ʒa. Waɳi ntehnëkëhniwo rëm hni, ante nësëhnëdëhëhniwo rëkwa ɳa. Ale-wo-le ndëwara minu ndëwanëkawo.

Icëm Sakob

²⁹ Tac Sakob më ntehnëkëhni aki: «Ge cëmëbu, kwëtëryino hn'iyag vacërakëlo mën hna, iyag nte ye hn'ikaʒ Efëron avë bulunda Het ʒa,

³⁰ Makëpela hna, ðarël Mamëre hna hn'inkal Kanan hna. Abëraham ntaʒëko inʒi kaʒ vëhni Efëron hna soɳe yag inʒi kwëhn umë.

³¹ Hnam mbañiniho g'asëvalu Sara, tac Isak fëna g'asëvalu Rebeka. Do ami dënk hnam mbañëbuha Leya.

³² Kaʒ inʒa gë yag nte yeho hnam ɳa bulunda Het hna ntaʒiko.»

³³ Ga puhnak Sakob nësëhn tëkwa vërahu ɳa, më mbokak ndak, tac njilehn tëkëhëhni vacërakëlowu va cëm hna.

50

Wakwëy Sakob, nte ʒaciko fëna Isërayel

¹ Awa, Yosef më nëñëlëk vëhni rëmu hna gë wankwën wadëwu ɳa do muryahna.

² Tac ntehnëhni vëryokuɳ pëhwëtëniha rëmu. Awa vërac më pëhwëtëniha Isërayel

³ wafac wafëhw wahnah (40) kaβi koyëna tëfëka cuci ñas inʒa gë wagu wanëɳah soɳe antë përeka. Vëvë Esipët va, wafac wafëhw mbëd gë wahi (70) kwëyënihawo Sakob.

⁴ Ga ndëcëk wakwëy ɳa, Yosef më ntehnëkëhni vële rëhakawo Faraʒo va: «Ge ñadunëho, ðemaryino afëyanëhnunoʒa waɳi wanës Faraʒo ʒa:

⁵ “Rëm mën ʒa ntëkehnëkoʒo cëmahnënd ʒa soɳe yiwu vañëʒa hn'inkal Kanan hna, hn'iyag nte ntiyako hna. Awa maʒëryanërye tame yiwu vañëʒa, tac mbokajëdëfu.”»

⁶ Faraʒo ʒa maʒëryanëhnëka Yosef nʒi mbañehna rëmu gante ntehnëko ka.

⁷ Yosef kahnëtalehn g'ibañ rëmu; fop vësankaf va lapëhna kawo, vële ryokuɳdëho hnë cery inaw̃ Faraʒo hna gë vële rëhakawo Faraʒo va do gë vicër vëvë Esipët va fop,

⁸ gë tere lëwu ʒa fop gë fop vicëru g'aheryu do gë vëvë tere rëmu vëʒëntaʒ va. Vutah vutoy va fo raviko hnë resiʒo Gosen hna.

⁹ Vëhwëhn wasaret gë vëyaryary wafahnac lapëhna kawo; kore sankaf ðus yeho.

¹⁰ Tëkëlehnëni hn'idap nte ʒacëde Atad hna gë cape pëhna lav sën Yurëdan ka. Hnam më ntinëhëniha wakwëy wacankaf Sakob do njahnadëniho ðus. Yosef koko soɳe icëm rëmu ɳa wafac mbëd gë wahi (7).

¹¹ Vëvë Kanan vële lëdëko hnë resiʒo rac va ga nuni wakwëy watac më ntehnëni: «Wakwëy wacankaf Esipët ye!» Soɳe rac macahnëde cape pëhna lav sën Yurëdan rac Abel-Misërayim, umë fëhnëtanëk «Wakwëy Esipët».

¹² Koyëna viju Sakob ntiniho ile ntehnëkëhniwo rëm hni ntini ʒa:

¹³ nʒoniho inas dëwu ɳa hn'inkal Kanan hna do kwëtëni hn'iyag bë kaʒ Makëpela ɳa, ðarël Mamëre hna. Abëraham ntaʒëko inʒi kaʒ vëhni Efëron avë bulunda Het ʒa soɳe yag inʒi kwëhn umë.

¹⁴ Yosef ga kwëtëk inas rëmu ɳa yag hna, më mbokani gë vële lapëhnajëkëhniwo soɳe ibañ rëmu va fop gë Esipët.

Yosef gë vicëru

¹⁵ Ga ndëcëk wakwëy Sakob ña, vicëru Yosef më ntehnëlëni: «Tame kabi rëm fu ÿa cëmëk, Yosef kod nkwëcagëfu fop wameh wante liyinëka ña.»

¹⁶ Awa më payehnëni pëyayi Yosef aki: «Ani gë cëmahnënd rëm fu ÿa, aki ntehnëkëfuno:

¹⁷ “Pëyanëndinoŵa Yosef: ‘Kaÿëhnandiÿi gë vicër hu, aravëhnëhni idënt ñayah nte ntini ña, wameh wante ntinihi ña fop.’ ” Awa, maŵëry aravëhnëfu ile lëntahniru ÿa, fuhnë vële sëmbëdëha Wën ryampo fo gë rëm fu ÿi.» Yosef pëgwëlehn kond ga pëyayik wañi.

¹⁸ Tac vicëru njilehnini vëhni dënk tëkatëniha, njoni haryënkwa lëŵu do ntehnëniha: «Vëramp hu yeβun.»

¹⁹ Bare Yosef më ntëkwakëhni: «Antë ntaku. Gela Wën.

²⁰ Ñadunëho aliwuno wëh, bare Wënu ña nkwëcëtëk wëh wã g'ifërën, maŵëk pehët walaŵary vahnë vëyabab, gante nufun dol ki.

²¹ Tame antë nkehahnahnu iñë: pabëdëmu wëhne gë watere hun ñi.» Gë wañi wanës wanëñah njamëneko wasakahn walëw hni wã.

Icëm Yosef

²² Koyëna Yosef gë tere rëmu ÿa Esipët hna nkonihö. Yosef wabëhn keme g'ipëhw (110) nuÿako.

²³ Nudëhëhniwo ga nagëlëdëni vutah aju Efërayim va gë vutah vërah vuntëw hni va. Do nufëkëhniwo kwëdëhni vutah vunte nagëko Makir aju Manase va.

²⁴ Fac ryampo Yosef më ntehnëkëhni vicëru g'aheryu: «Biÿëdina cëmëdëfu, bare pacëko Wënu ña ndemaðëhu. Matëndëdëhu Esipët li soñe njowu hn'inkal nte ntehnëkëhniwo vëhni Abëraham gë Isak do gë Sakob njëdadëhëhni hna.

²⁵ Awa ge Wënu ña ntinëhneku rac, dëkëndino alehnuno njoryaryëdun iñas mën ña.»

²⁶ Yosef wabëhn keme g'ipëhw (110) nuÿako cëmat Esipët hna. Më sucik iñas dëwü ña gë wagu wanëñah soñe antë përeka, do kwëti hnë kesu itaka.

Itëfëta nte kerëk Matiye paṅare Yesu Wade yehëhna hnë inḡi kayëte

Ale herëk inḡi kayëte ṅa tufëhnana ßare namu vacërakëlo vële hwëtahnëka Yesu va lehnëk Matiye herëk. Matiye arëfal aryampo yeho hnë pëhw̃ gë vëhi hna. Sëwif yeho do ndokunëdëho had arëf ḡatëtanke wati nte macëkawo Yesu tëfa ṅa. Levi macëdeho fëna, aju alfe (Marëk 2.14, Lik 5.27). Ante nkeho arëf ḡatëtanke vahnë vëvë Rom ṅa, ßulunda wasëwif wã aḡew̃ ntinihaw̃o. Ante macëkawo Yesu arëf alëwu apëmpëhnahnëkëhniwo vahnë vëyabah.

Anḡi kayëte kerik yëbëlan wabëhn wafëhw̃ mbëd gë wahi (70) gë wabëhn keme g'ipëhw̃ (110) ga ndëcëk hnagi Yesu ḡa. Inḡi kayëte kwëhnaḡ wëntëlah yabah gë mba Marëk ṅa. Hnagi Yesu ḡa nësëd, yaryi lëwu ḡa, vantiyehn vantëwu va do vakarëṅa vantëwu va, ipëla ntëwu ṅa, icëm ntëwu yaṅ kërëwa hna, ibëhn dëwu ṅa do vakarëṅa vatëkwa vante njëdäkëhni vërëfal vëlëwu va. Bare nësëd d'us soṅe Inaw̃ ambin do soṅe ile nke Yesu ahnaḡ.

Wëlin wanës wakwëhn nafa hn'inḡi kayëte: Yesu, Wën, arëfal, Ahwëhn, ajë ahnë, wanës, fac, ambin/nkal, Inaw̃/ahnaḡ, sariya, toña, wafarise, wahnës waḡindaryindan.

Wëlin gante nke kayëte ka:

Vacërakëlo Yesu gë hnagi lëwu (1-2)

Yesu gë San Ayary a, tac Yesu gë Sintani (3.1-4.11)

Ipëgw̃ d'oku Yesu (4.12-12.50)

Wahnës waḡindaryindan (13.1-58)

Yesu nkok karaṅëndëhni do njërenëndëhni vëres va (14.1-20.34)

Yesu tënkëd Yerusalem hna (21.1-25.46)

Ipëhwëta soṅe idaw̃ Yesu (26.75-27.66)

Ibëhn Yesu (28.1-20)

Vacërakëlo Yesu

¹ Wëlin wamac vacërakëlo Yesu Këris ale hnagiko hnënk ahnaḡ ale waciko David, do David, umë dënk, hnë hnënk acërakëlo fu Abëraham hna nagiko.

² Abëraham yeho rëm Isak ḡa. Isak yeho rëm Sakob ḡa. Sakob yeho rëm Yuḡa gë vëheryu*.

³ Yuḡa yeho rëm vëhni Peres gë Sera, hnëm hni ḡa Tamar yeho.* Peres yeho rëm Hesëron ḡa. Hesëron yeho rëm Ram ḡa.

⁴ Ram yeho rëm Aminadab ḡa. Aminadab yeho rëm Nason. Nason yeho rëm Salëma.

⁵ Salëma yeho rëm Bos, hnëmu ḡa Rahab yeho.* Bos yeho rëm Obed, hnëmu ḡa Rit yeho.* Obed yeho rëm Yese

⁶ ale yeho rëm ahnaḡ ale waciko David ḡa.*

David yeho rëm Salomo ḡa, hnëmu ḡa Uri ryënkwekawo ñëla.

⁷ Salomo yeho rëm Robowam ḡa. Robowam yeho rëm Abiya ḡa. Abiya yeho rëm Asa.

⁸ Asa yeho rëm Yosafat ḡa. Yosafat yeho rëm Yoram ḡa. Yoram yeho rëm Osiyas ḡa.

⁹ Osiyas yeho rëm Yotam ḡa. Yotam yeho rëm Akas ḡa. Akas yeho rëm Esekiyas ḡa.

* **1:2 1.2** *Yuḡa gë vëheryu*: vëhni yeho vankaf hnënk pëhw̃ gë wahi Isërayel ḡa. * **1:3 1.3**: Wapëgwala 38.27-30

✧ **1:5 1.5**: Yosuwe 2.1-24 ✧ **1:5 1.5**: Rit 1.1-4.22 ✧ **1:6 1.6**: 2 Samiyel 12

¹⁰ Esekiyas yeho rëm Manase ÿa. Manase yeho rëm Amon ÿa. Amon yeho rëm Yosiyas ÿa.

¹¹ Yosiyas yeho rëm Yekoniya gë vëheryu va wati nte pëlayiniho njoyini vëvë Isërayel Babilon hna.

¹² Ante ndëcëk watac ña, Yekoniya yeho rëm Salatiyel. Salatiyel yeho rëm Sorobabel ÿa.

¹³ Sorobabel yeho rëm Abihud ÿa. Abihud yeho rëm Eliyakim. Eliyakim yeho rëm Asor.

¹⁴ Asor yeho rëm Sadok. Sadok yeho rëm Akim. Akim yeho rëm Eliwud.

¹⁵ Eliwud yeho rëm Eliyasar. Eliyasar yeho rëm Matan. Matan yeho rëm Sakob.

¹⁶ Sakob yeho rëm Yosef, asanu Mari, hnëm Yesu ale wacëde Këris, Arëhnayik a.

¹⁷ Umë fop kore vacërakëlo pëhw gë wahnah yeho pëgw hnë mba Abëraham hna hafo David, pëhw gë wahnah mba David hna hafo nte njoyiniho vëvë Isërayel Babilon hna, do pëhw gë wahnah hnë iyo tac hafo mba Arëhnayik hna.

Hnagi Yesu Këris Arëhnayik a

¹⁸ Wëlin itëfëta soñe hnagi Yesu Këris. Hnëmu ÿa, Mari, Yosef hwëhnëkawo; bare ñëlahnënda ÿa, gë fanka Iyir Ipacah ña ndonkëko.

¹⁹ Yosef ale hwëhnëkawo ÿa, asan asatah yeho bare ñadilohna cëfëhnañehna bulunda hna; awa më pëhna tava hara yëtayina.

²⁰ Wati nte nahadëho watac ña, mëleka Ahwëhn a më karyëtahnëka hnë hufakery do ntehna: «Yosef, fatah fante hnagik hnë hnënk David, ntë ntaki aÿëla Mari, yëtëry gë fanka Iyir Ipacah fa ndonkëk.

²¹ Facan nagëd. Yesu[†] wacëduha, kabi umë fehëtëdëhëhni bulunda lëwu ÿa hnë wameh wadëw hni hna.»

²² ÿinë fop nked ntiyahn wanës Ahwëhn wante nësehnëkawo kila Esayi ña:

²³ «Fandag fante wok yëtëna vësan va ndonkëd do facan nagëd. Emaniyel macëde, umë fëhnëtanëd: Wënu ña gë fuhnë nkentik.»[✧]

²⁴ Yosef, ga nëgak, më ntik ile ntehnëkawo mëleka Ahwëhn ÿa: ñëlëka asëvalu Mari.

²⁵ Bare vëvankëlohna ipad g'umë afo naga aju do Yosef, Yesu macëkawo.

2

Vëyët wahol

¹ Yesu nkol Betëlem nagiko hnë nkal Yude hna, wati nte nkeho Erođ ahnañ ña. Ga nagik, vëyët wahol matëniho cape pëhna lav, njini hafo Yerusalem.

² Ga tükëni hnam më tëyëni: «Ne nkeha ahnañ wasëwif, ale hnagik takahn ÿa? Nubun kol nte rufahnëd nagik ña ga matik gë cape pëhna lav, do njijëbun sëmbëfuna.»

³ Erođ ahnañ a ga njëtak, umë pëmpëhnahnëkawo dus do gë vëvë Yerusalem va fop.

⁴ Më macehnëkëhni fop vësankaf vësëna wasadëha va gë vëharan sariya va do tëyëhni: «Ne ntehnëk Vikerëh va nagëde Arëhnayik a?»

⁵ Më ntëkwaniha: «Betëlem, hnë nkal Yude hna nagëde. Wëlin ile kerëk kila ÿa:

⁶ «“Do wëjë Betëlem, antë ntiyahni gelihna nkol nte ñak mbak nafa bë Yude.”[✧] Kwëhnaru nafa kabi hnë wëjë cahnid asankaf ale yed had ahery bulunda mën ÿa, Isërayel.»

⁷ Awa Erođ më macehnëkëhni yëmëyëm fo vëyët wahol va tëyëhni pëyaniha bi iÿëhne wati cahnik ikol iña.

[†] 1:21 1.21 Yesu fëhnëtanëk ale fehëtëd. [✧] 1:23 1.23: Esayi 7.14 [✧] 2:6 2.6: Mise 5.1; 2 Samiyel

⁸ Tac payëhni gë Betëlem, ntehnëhni: «Yiryin arëyalu wapacëk soje fatah fa; do ge nurunëha, yijën ayëtëndanuno soje ami fëna yiwu sëmbëntijiwa.»

⁹ Vëyët va nëpaniho fop wanës ahnaŵ ŵa, tac njilehnëni. Awa mbok nulehnëni kol nte sahniko gë cape pëhna lav űa. Ndënkwehnhëkëhniwo do ga tükëk le nke fatah hna, tëryalehn.

¹⁰ Vëyët va, ga nuni kol iűa tëryak, pëbëlehnëhni uhnatah sankaf.

¹¹ Më tünkëni tere hna do tëkatëniha fatah fa gë hnëmu, Mari. Awa më ndëkwëhnëni soje cëmbëniha fatah fa; tac më pidëtëni wakufa wadëŵ hni űa do njëdëniha sanu, idud*, do gë d'atikola hambah le ŵacik mir.

¹² Tac, Wënu űa më pëyakëhni hnë hudakery antë mbokani gë vëhni Erođ; awa më tëfëni nkaŵ kaŵary soje mëncëni gë űal hni.

Igary gë Esipët

¹³ Ga mëncëni vëyët va, mëleka Ahwëhn a më tufëhnaka Yosef hnë hudakery do ntehna: «Matëry, nufëryehna fatah fi gë hnëmu do garyëryin hnë nkal Esipët hna. Njëwëryin hnam hafo ge ntehnëmi avokaju kabi Erođ njijëđ njëkëlehna fatah fi soje ndaŵëhna.»

¹⁴ Awa Yosef më matëk hnë umëđ tac dënk, nufa fatah fa gë hnëmu, do nkaryëni Esipët.

¹⁵ Hnam njëwëniho hafo cëm Erođ. Umë ntiyako nkehahn wante nësehnëkawo Ahwëhn Wënu űa hnë wës kila hna: «Macëbuha fatah mën fa soje cahn Esipët hna.»[☆]

Idaŵ vutah vumb Betëlem

¹⁶ Ante njëtëko Erođ vëyët va tokaniha, ntavëkawo d'us, më ntehnëk ndaŵini fop vutah vucan va, Betëlem hna do gë vankol vante hwërëkawo va fop, fop vucan vunte hwëhna wabëhn waki va hafo gëđ; wabëhn vutah űa, gë wati le pacënhënihawo Erođ vëyët wahol va soje icahn ikol űa caűëniho.

¹⁷ Awa ntiyako wante nësëko kila le ŵaciko Seremi űa:

¹⁸ «Kopa wëryëde hn'ankol Rama hna, wako do gë iyahna cankaŵ: Rasel† hwëyëđëhëni vutah vuntëŵu va; űwëyëđ mbosëvosehni, kabi cëmëni.»[☆]

¹⁹ Ga cëmëk Erođ, mëleka Ahwëhn a më tufëhnaka Yosef hnë hudakery, Esipët hna.

²⁰ Do ntehna: «Matëry nufëryehna fatah fa gë hnëmu do avokawu g'inkal Isërayel, kabi vële yëkëlehnëđëho ndaŵëhnhëniha fatah fa cëmëni.»

²¹ Awa Yosef më matëk, nufa fatah fa gë hnëmu do mbokani g'inkal Isërayel.

²² Bare Yosef njëtako ale ŵacik Arëselawos hnufëko ucankaf rëmu Erođ űa Yuđe hna, awa më ntakëka soje mboka hnam. Ahwëhn a më mbok nësëhnëka hnë hudakery, do njilehn hnë resiűo vë Galile hna.

²³ Ntëđ hn'ankol nte ŵacik Nasaret. Koyëna nkeho ntiyahn wanës kila űa: «Avë Nasaret macëde.»

3

Ikaraj vahnë iba San Ayary a

¹ Hnë yamani rac, cahnëko San Ayary a hnë wula Yuđe hna do karanëđëhëniwo vahnë va.

² Ntehnëđëhëniwo: «Gwëcëtaryin vankeya va: Inaŵ Wënu űa tëhajëk!»

³ Soje San űa nësëđëho kila le ŵaciko Esayi űa ante ntehnëko:

* 2:11 2:11 idud: ile pëđëdëni vësëna wasađëha va űëŵa sëvah hna ye. ☆ 2:15 2:15: Ose 11.11 † 2:18 2:18 Rasel yeho asëval ayahnik ava Sakob űa awa hnë umë cahnëk Isërayel. ☆ 2:18 2:18: Seremi 31.15

«Ahnë ryekad wula hna: “Pëhwëtëryin nkaŵ Ahwëhn a, dinëndina vankaw̃ vacatah dŵus!”»✠

⁴ San viyi vile liyik gë wëñahn yonkomb ntiyadëho do ryil uyand ñëbadëho; vampul gë wadëj tokëdëho.

⁵ Vahnë vëvë Yerusalem va gë vëvë Yude va fop do gë vëvë resiyo le kakëni vë tëfary sën Yurëdan hna fop, njidëniho ŷalu hna.

⁶ Putadëniho wameh wante ntini ŋa tase vahnë fop do San njaryëdëhëniwo sën hna.

⁷ San nuko wafarise gë wasaduse wayabah njijëdëniho ŷalu hna soŋe njaryëhni; awa më ntehnëkëhni: «Wühnë, merun had walën wayapah! Mo lehnëku yarya yi fo kod pehëtu ntavah cankaŵ Wën nte yejëk ŋi?

⁸ Diryindën viyë viferën. Koyëna tufahnëdun paryi nkwëcëtarun vankeya va!

⁹ Ant'ahnahandu: “Rëm sankaf fu ŷa, Abëraham ye”, had watac gwërënkëd afëhëtahniwu. Pëyadëmu: Wënu ŋa kod dënk nti waŷi wëraka vutah Abëraham!

¹⁰ Rasëhn ŷa pëhwëtak ŋos vatëh va vënkahn hna: Atëh nte-wo-nte wok dëwëdëna wadëwël wapërën ŋa ŋosëde do ntabi gë hwëdëh.

¹¹ «Ami, gë wënka njaryëdëmu soŋe tufahnahni nkwëcëtarun vankeya hun va. Ale rëfidëho ŷa, umë lëbëko: catëla dënk faryëtahneŵa wapary ŋa. Umë, g'Iyir Ipacah do gë hwëdëh njaryëdëhu.

¹² Ibëryeŵ inja mënkwek paryahn soŋe pitëndëlehnahn wanëc ŋa gë vaparyel va. Ndanëd wanëc ŋa ndank ntëwu hna, bare vaparyel va pëdëd hnë hwëdëh hunte wok dipëdëna muk.»

Yary Yesu ŷa

¹³ Awa Yesu matiko Galile hna nji Yurëdan vëhni San hna, soŋe njaryi.

¹⁴ Bare San ŋwëyëdëho, ntehn: «ami rëfëka ayaryo, bare wëjë yijëk hnë ŷal mën soŋe yaryi!»

¹⁵ Yesu më ntëkwaka: «Maŵëry nke koyëna yi wati, kabi koyëna ntiyad fop ile tëyëk Wënu ŋa.» Awa San më maŵëk.

¹⁶ Yesu njaryënde tun, mëyëtak wënka hna. Hnë wati rac dënk, ambin ŋa pidëtalehn do nulehn Iyir Wënu ŋa ga cëlëndajëd hnë umë; gë fah mëntëlëniho.

¹⁷ Tac kopa vë g'ambin nkwëryëlehni ga ntehnëd: «Ayi Ajë mën ale ŷahnëbu dŵus a ye; g'umë nëŋëko dŵus.»

4

Sintani njëkëhnahnëdëha Yesu

¹ Ga ndëcëk watac Iyir Ipacah inja më njoka Yesu gë wula soŋe Sintani nji njëkëhnahna menëhna.

² Hnam, Yesu cunjëko g'anent gë g'umëd hafo wafac wafëhw wahnah (40). Awa tac më njoka inte dŵus.

³ Wati rac Sintani, aŵenëhn a, më tëhaka do ntehn: «Ge Aju Wën ŷa yeru dehnëryehna waŷi wëraka mbaca mburu.»

⁴ Yesu më ntëkwaka: «Vikerëh Wën va pëyahnëk: “Ahnë gena roka fo valëdëha, bare mbalëdëha fëna gë fop wanës wante pëyahnëd Wënu ŋa.”»✠

⁵ Awa Sintani më njoka Yerusalem, naŵ cëvah hna, tindëka cëmët Cery Wën Cankaf hna

⁶ do ntehna: «Ge Aju Wën ŷa yeru, dëdary gëd; gena bi Vikerëh va pëyahnëk: «“Wënu ŋa ntehnëdëhëhni wamëleka wadëwu ŋa njakënihi kehahnënihi ant'awëwë itaka”?»✠

7 Yesu më ntëkwaka: «Vikerëh va pëyahnek fëna: “Nt'ayëkëhna Ahwëhn a Wëh hu ña.”»[☆]

8 Sintani më mbok njoka kat Yesu hn'ikuñ yihnah d'us, tufëka fop wahnañ wavë duniya wi gë hnapul lëwu per,

9 do nteha: «Njëdafëmi yinë fop ge ndëkwëhnëru haryëñwk mën soñe asëmbo.»

10 Awa Yesu më ntehnëka: «Ñawëtarye Sintani! Vikerëh va më lehnëk kat: “Dëkwëhnëhnëryehna Ahwëhn a Wënu ña; umë fo rëfëka aryokuñëhna.”[☆]»

11 Awa Sintani tavëlehna tañ Yesu do nji. Awa wamëleka njilehnini vëhni Yesu hna do pañëhawa.

Ipëgw d'oku Yesu

12 Ga mbiyëk toye Yesu njëtako San Ayary a cëdik, awa më njik hnë Galile hna.

13 Nasaret hna ndëcëtako, nji ntëd Kaperënañum, nkol nte yeho darël lant vë Galile hna, hn'inkal Sabilon do gë Nefëtali hna.

14 Koyëna ntiyako wanës kila Esayi ña ante ntehnëko:

15 «Wühne vëvë inkal Sabilon gë Nefëtali, tëfary lant Galile ña gë cape ñëntañ sën Yurëdan ka, wühne vëvë Galile, inkal nte njabahnëni vële wok vëyena wasëwif!

16 Wühne vële ye hn'umëhwëry hna nuñun humpen cankañ! Wühne vële lëdëk hnë mëhwëry icëm hna, humpen ha penëdëhu!»[☆]

17 Kobëri tac, Yesu pëgwëko karanëndëhni vahnë va ntehnëndëhni: «Gwëcëtaryin vankeya va: Nañ Wënu ña tëhajëk.»

Imac vërfal vëryëkwëryëkw

18 Yesu lant sankaf le wacik Galile ya tëfaryëdëho, ante nukëhniwo vësan vëhi vële yeho vëfëla wuwis: Simo, nte wacëdëho Piyer, do gë aheryu Andëre. Waryey ntonjëdëniho lant hna pëlahnënihëhni wuwis.

19 Yesu më ntehnëkëhni: «Tëfino do ntidëmu vëfëla vahnë.»

20 Tavëlehnëni tañ waryey wa tëfëlehnëndëniha.

21 Ante mbok njik ñawët toye ña më mbok nukëhni kat vahnë vëhi, Sak g'aheryu San; viju Sebede yeho. Kulu lëw hni hna nkeniho gë rëm hni, waryey wale pëlandeni wuwis wa pëhwëtëdëniho. Yesu më macëkëhni tëfëlehnëniha.

22 Tavëlehnëni tañ kulu ya do gë rëm hni tëfëlehnëndëniha.

23 Yesu njasëlendëho Galile hna fop, karanëndëhëniwo vahnë va vacery vacaliña wasëwif, Wanës Wakasëk wabë Nañ ambin ña pëyahnedëho do njërenëdëhëniwo vahnë va fop wates wadëw hni ña gë warey walëw hni wa.

24 Itëfëta soñe lëwu ya nkwëryëdëho hn'inkal Siri* hna fop do njinenëhnicëhëniwo fop vële resëko wates wanëmpëlah ma hwëhnako wadëñah wanëmpëlah: vële pëlahiho wayine, vële ntidëho hayo do gë vële reyëko, do njërenëdëhëniwo.

25 Kore sankaf rëfëlendëhawa; Galile matidëniho gë resiyo Wahnañ Pëhw gë Yerusalem gë Yude do gë resiyo le ye gë cape ñëntañ sën Yurëdan.

5

Uhnëfak paryi wa

1 Ga nukëhni Yesu kore ya, më kayëk hn'ikuñ ntaña do vahnë va më njijëni darël lëwu.

2 Awa pëgwëlehn karanëndëhni aki:

[☆] 4:7 4:7: Divëta Sariya 6.16 [☆] 4:10 4:10: Divëta Sariya 6.13 [☆] 4:16 4:16: Esayi 9.1-2 * 4:24 4:24 Siri: Wati rac, Siri gë Galile gë Yude Rom hwëhnëkëhniwo had nkal ndampo fo.

- 3 «Mbetani, vële yavëtëk mbalëkëhni uryema Wën kabi Inaw̃ ambin ña vëhni hwëhnëk!
- 4 Mbetani vële yahnađ va, kabi Wënu ña mbosëvosehnëđëhëhni
- 5 Mbetani vële vanad va, kabi Wën njëđadëhëhni nkal iña fop!
- 6 Mbetani vële njok inte gë wënka soñe usatah wã, kabi Wënu ña pi-hnëndanëđëhëhni!
- 7 Mbetani vële kaÿëhnahnëđ gë vëÿenta hni va, kabi Wënu ña kaÿëhnahnëđëha gë vëhni!
- 8 Mbetani vële pacëk vintaŵary va, kabi nuđëniha Wënu ña!
- 9 Mbetani vële ryemađëhëhni vahnë va nuÿani yam ÿa, kabi Wënu ña vërahu rëkëđ macëndëhni!
- 10 Mbetani vële lidë këm fo va kabi ile satëk ntidëni; Inaw̃ ambin ña vëhni hwëhnëk!
- 11 Mbetarun wühne nte njewëderun, mbërehnëderun, ntehnëderun sifa wanës wameh-wo va kabi ami hwëtahnërun.
- 12 Tisëryiŵu, natëryiŵu, kabi icos cankađ hnapëđëhu ambin hna. Dënkwëtaryin, koyëna mbërehniniho wakila wađ kobëri ña fëna.»

Wañiry gë humpen

13 Yesu më mbok ntehnëk: «Wühne ye wañiry đuniÿa ña. Bare ge wañiry ña gona ñaň, hak kođe mbokaryi ñaňeni? Gona kwëhna nafa; ntonëđe g'ipër, do vahnë va njasahnëđëni.

14 «Wühne ye humpen đuniÿa ha. Inaw̃ nte vëryik yañ hn'ikuñ ña kodena coŵi.

15 Pëđëđena lampu do coŵi sëñ, bare kañëđe yañ pëtënhahnëhni vële ye cery va.

16 Koyëna tëfëka pëtënd humpen hun ha hnë vahnë hna, nuhahnëni ifërën le lidun ÿa do cëmbahnëniha Rëm hun le ye g'ambin ÿa.»

Nafa sariya

17 Yesu më mbok ntehnëk kat: «Antë ntiyahnu itëkwehn sariya Moyis do g'ile kerëni wakila ña yijëbu. Yijëla soñe rëkwehnu, bare soñe fadënu yijëbu.

18 Toña ÿa fëyadëmu: gante-wo mbiÿëk ambin ñi g'inkal iñi, ñoñ ñaÿëtëđena sariya hna, la fakerëh fante ÿak vak. Nkod hafo hale padëđ fop.

19 Soñe umë ye, ale ÿaÿëtëk facariya fante ÿak vak hnë wañi do karañëhni vëÿentaŵ va ntintini koyëna ÿa, ahnë arac yed ale ÿak vak ÿa hnë Naw̃ ambin hna. Bare ale wawëhnëk do karañëhni vëÿentaŵ va, naÿëđ Naw̃ ambin hna.

20 Toña ÿa fëyadëmu: ge icat dëw̃ hun iña dëbëna mba vëharañ sariya vi do gë wafarise wi, kodiluhna arëнку Naw̃ ambin hna.»

Karañ soñe ntavah

21 Yesu më mbok ntehnëk kat: «Njëtarun ntehniniho vacërakëlo fu va: “Nt'aryaw̃a ahnë wakwëhn ampër; ahnë ale-wo-le ryawëka aÿëntaŵ a, tëfëka njoyi karyënkwa ahitiñ hna.”*

22 Bare ami ntehnëđëmu: ge ahnë ntavëka g'aÿëntaŵu ÿa, tëfëka njoyi haryënkwa ahitiñ hna; ale lehnëka aÿëntaŵu ÿa: “Fufafu yeru!” tëfëka kitinji Mbara Vëhitiñ hna; ale lehnëka: “Ahnënkwah yeru!” ahnë arac tëfëka ntabi hnë hwëđëh janáma hna.

23 «Ge awa ñadu ayëđahna Wënu ña hn'ile cënađe sadëha hna, do hnam aryënkwëtat aÿënta hu ÿa kwëhnak ile lavëka gë wëjë,

24 tavëry ile ÿakëndu ayëđahn ÿa hn'ile cënađe sadëha hna, ayi ten asañëndaniŵu g'aÿënta hu arac; tac g'avokaj asëna sadëha hu ÿa.

* 5:21 5.21: Icahn 20.13

25 Ge hn'ile akitiñederun hna nkorun ayindu g'ale rakëlëku ÿa, diry fere ñap asañëdanu g'umë hnë wati le worun hn'ankaŵ ÿa. Ge gena umë, kod pëlayehñehi hnë ahitiñ hna, do ahitiñ a njëdahnëdëhi gë vësankaf do vëhni cëdëdënihi gë kaso.

26 Toña ÿa fëyadëmi: cahnëdila hnam muk, hara cosahnëlihna ðalasi le wonanëruha ÿa!

Karañ soje vësëval vësan vëhaŵary

27 «Njëtarun fëna ntehniko: “Nt'ayëkëlehna asëval ahaŵary.”✠

28 Bare ami ntehnëdëmu: asan ale-wo-le yëkëka asëval ale nkok ñëlëna ÿa hafo naha soje ndakëni, arac ndakëni g'asëval arac ntaŵary dëŵu hna.

29 Awa age nkër hu ña ÿad ntiyehni uŵeh, dokëtary aloñ ñaŵët: ntihtëaÿi iñë ryampo fecek mbahn hu hna g'ile ntabik mbahn hu ña fop hnë hwëdëh janáma.

30 Do ge soje vák hu rëhw ÿa ñad ntiyehni uŵeh, dëpëtary aloñ ñaŵët: ntihtëaÿi iñë ryampo fecek mbahn hu hna g'ile ntabik mbahn hu ña fop hnë hwëdëh janáma.

31 «Njëtarun ntehniko fëna: “Ale vambëka asëvalu ÿa tëfëka njëdahna kayëte nte rufahnëd mbambik.”✠

32 Bare ami ntehnëdëmu: asan ale-wo-le vambëka asëvalu ÿa, hara pëlalehnëlihna g'asan ahaŵary, arac liyendëha ile mbañëk Wënu ña ge mbok ñëli; do ale ÿëlëka asëval ale mbambëk asan ahaŵary ntik ndakëntal nte ye had asëval ale nkok ñëlëna ndakëdëni.

Karañ soje idëk

33 «Njëtarun fëna ntehniniho vacërakëlo fu va: “Nt'arav ile lëkëru haryënkŵ Ahwëhn hna, bare diry le lëkëru ali ÿa.”✠

34 Bare ami, ntehnëdëmu: nt'alëku muk! Nt'alëkahnu ambin ña, kabi hnam nke laña Wënu ña.

35 Nt'alëkahnu nkal inji, kabi umë ye sëba wapary Wënu ña. Nt'alëkahnu Yerusalem, kabi inawñ ahnaŵ asankaf a ye.

36 Nt'alëkahn dënk vankaf hu vi, kabi kodila ayerëna ma avahnëna wëla imul dampo dëŵ hu ña.

37 Ge ha ye, dehnëryin, “Ha” ge hali ye, dehnëryin “Hali”. Dëk nte-wo-nte wënërun ña gë Sintani matid.

Karañ soje igwëcag

38 «Njëtarun ntehniko: “Ge inkër lokëtëruha ahnë, inkër lokëtëgëdëru do ge beñ wubëruha ahnë beñ wubëgëdëru.”✠

39 Bare ami ntehnëdëmu nt'awëcaguna ale liku uŵeh a. Ge ahnë foryëki uham rëhw ŵa, yëdaryehna poryëgi rahahn ŵa fëna.

40 Ge ahnë ñad njoyi hnë kitiña tebahni facud fatoy fa, taveryeryehna njoryary cankaf ña fëna.

41 Ge ahnë forosiñëdëhi ayas kilometër ryampo, yasëryin g'umë soje wakilometër waki.

42 Yëdaryehna ale ŵuntaki iñë ÿa, do ant'awãnja ale rëyëki inav.

Karañ soje iñahn vëÿewñ fu

43 «Njëtarun ntehniko: “Ñahnëryehna aÿënta hu ÿa, do ñewëryehna ale wok ñahnëlihna ÿa.”✠

44 Bare ami, ntehnëdëmu: ñahnëryinëhni vële ÿewëku va do muntanëryinëhni vële lidëhu këm fo va.

✠ 5:27 5.27: Icahn 20.14 ✠ 5:31 5.31: Divëta Sariya 24.1 ✠ 5:33 5.33: Soje Walevi 19.12; Vaker 30.3; Divëta Sariya 23.22-24 ✠ 5:38 5.38: Icahn 21.24; Soje Walevi 24.20; Divëta Sariya 19.21 ✠ 5:43 5.43: Soje Walevi 19.18

⁴⁵ Ge koyëna ntidun, tufahnëdun vutah Rëm hun le ye g'ambin va yerun. Umë canëhniđëhëhni ulav lëwu ŵa, vahnë vēwen va do gë vēfëren va do tēvēhnëndëhni vahnë vēsatah va gë vēle wok vēsatëna per.

⁴⁶ Ge vēle ŷahnëku fo ŷahnërun, soņe ye hnapëdun icos Wën, ide-wo-de? Wëla vēyewik va ntidëni koyëna!

⁴⁷ Ge vēyënta hun fo yaŷëdun, ifëren dëcët bi lirun koyëna? Wëla vēle wok vēyëtëlahna Wën va ntidëni koyëna.

⁴⁸ Awa kwëhnaryin iņahn padah gante kwëhnak Rëmun le ye g'ambin ki!»

6

Karaņ soņe iyëd vēhaŷëhna

¹ «Ant'alindu tase vahnë ile tēyëk sariya Wënu űa, soņe ahamahnaniwu; ge koyëna ntidun, nuŷadiluhna icos Rëmun le ye g'ambin ŷa.

² Awa ge nĵëdëdunëhëhni vēhaŷëhna va iņë, nt'aliwu ahamahnaniwu, gante nkeni vēle rufëhnađ le-wo-le: ntidëni koyëna soņe cëmbahnëndeni. Toņa ŷa fëyadëmu: vēhni atëk nuŷani icos dëw hni űa.

³ Bare ge vāk rëhw hu ŷa nĵëdadëhëhni vēhaŷëhna va iņë, vāk rahahn hu ŷa tēfëlahna nĵët,

⁴ nkohahn soŵik ile lidu ŷa. Ge koyëna ntidun, Wënu űa, Rëmuh ŷa, hnuđ ile lidu wandëm űa do cosëdëhi.»

Karaņ soņe sifa iyëfa Wën

⁵ «Ge nĵëfadunëha Wënu űa, ant'arëfëtalahnënduni vahnë vēle ŷahnëk tufëhna vi: vēhni, nëņahnëkëhni iyëfa wënkahn vacaliņa hna do hnë le-wo-le rëkëcfe nundeni. Toņa ŷa fëyadëmu: vēhni tëk nuŷani icos dëw hni űa.

⁶ Bare wëjë, ge ñadu ayëfahna Wënu űa, tënkëry cery hu hna, afid rënka ŷa do ayëfahna Rëmuh le ye ŷëwa soŵak dënk hna; do Rëmuh le hnuđ le lidu le coŵaru ŷa, cosëdëhi.

⁷ «Ge nĵëfadun nt'arëfëtalahnënduni vēle wok vēyëtëlahna Wën vi, vēŷaŵënkah vi vēle nĵehëk kwëlëkwël wanës wante wok kwëhnahna nafa: ntiyahnekëhni Wënu űa maŵëndëhëhni ge nĵabënëni wanës űa.

⁸ Nt'arëfëtalahnënduni. Wënu űa, Rëm hun ŷa tëk nĵët le valëku ŷa, ani g'arëyahnënduna ŷa.

⁹ Wëlin gante tēfëka ayëfandu ka:

«“Rëm fu le ye g'ambin,
Arabi vahnë va fop nĵavëtëni Wën Hupacah yeru.

¹⁰ Arabi naŵ hu űa nĵij.

Arabi ale-wo-le ŷa nti nkal li ile ŷadu ŷa gante ntide hn'ambin ki.

¹¹ Yëdëryifu fac-wo-fac le rokëdëfun.

¹² Tavëndifu ile lëntëbun ŷa gante tavëhnëbunëhëhni, fuhnë fëna, vēle lëntahnëkëfu ki.

¹³ Do nt'aravëfu yëkëhnahnifu, bare űaŵëtëndifuna Aŵenehna. [Wëjë hwëhnëk ucankaf űa gë fanka fa do gë icëmb iņa kwëlëkwël. Amina.]”

¹⁴ «Ha, toņa ye, ge tavëntunëhëhni vēyënta hun va wameh wante ntinihu űa, Rëmun le ye g'ambin ŷa fëna tavëndëhu.

¹⁵ Bare ge tavëndilunihna vēyënta hun va, Rëmun fëna tavëndiluhna wameh wante lirun űa.»

Karaņ soņe sun

16 «Ge cujëdun, ant'aŷañënu wayëka wã had gante ntidëni vële hnaŷënad ki: mbacëdëni wayëka wã soŷe vahnë va fop njëtahnëni cujëni. Toña ŷa fëyadëmu: vëhni tøk nuŷani icos dëw hni ŷa.

17 Bare wëjë, ge cujëru, gwëñary do asirëta nkaf ŷa,

18 soŷe ntë njëtëni vahnë va cujëru. Rëmuh le wok nudena ŷi umë nud le lidu wandëm ŷi do cosëdëhi.»

Hnapul ambin hna

19 «Nt'avarëpu hnapul hnë iŷi duniŷa, le përekanëdëni vamaŷ gë le rokëd waryëhwëra, ma le kodëni nteni vële va.

20 Bare ßarëparyin hnapul ambin hna, le nkoni wayena vamaŷ ma le rokëd waryëhwëra soŷe përekanahnëni, do hn'ile nkoni wayena vële ntehnëni.

21 Yëtëryin le nke hnapul hun hna, nkeď iña hun iña kwëlëkwël.»

Humpen imbahn

22 «Vinkër va ye lampu mbahn ŷa. Ge nudu wapacëk mbahn hu ŷa fop kwëhnaď humpen.

23 Bare ge vinkër va përenalihna, mbahn hu ŷa fop hn'umëhwëry nkeď. Awa ge humpen nte rëfakëha nke hnë wëjë ŷa mëhwëry mbacak, mëhwëry tac mbahnëď dūs!

Wën ma koryi

24 «Ahnë kodina njohalëhni vahnë vëhi gë ntaŷary dëwu ŷa fop: cajëdëni g'aryampo do ŷahnëdëha; ñewëdëha aŷëntaŷ a do njafa. Kodiluhna ayohaluna Wënu ŷa do ayohalu fëna koryi ndampo fo.»

Ikwëtahn Wën

25 «Paŷare umë lehnandëmu: nt'ahnahandu ile rokëdun ma vile liyadun. Gena bi uwám yabëk gë roka do mbahn iŷi yabëk fëna gë viŷi vi?

26 Yëkëryinëhni wusëry wï: wahnadëdina, wavarëpëdina fëna, waryanëdina iroka hnë vandank, ßare Rëmun le ye g'ambin ŷi ndavëdëhëhni. Kas wuhnë vële lëbëkëhni nafa wusëry wï dinëhnëdiluha bi ntëbini vëhni dūs?

27 Ge ahnë hnë wuhnë nahad uryëñah lëwu wã kod bi koyëna nkwën iyary wafac walëwu wã?

28 «Do ye hnahadun fëna soŷe viŷi vile liyadun? Yëkëryin gante pëhnëď wapëtël wabë fëk ki: dokujëdina, ßahnëdina wafand.

29 Bare la ahnaŷ a Salomo, g'uvetak lëwu wã fop, nuŷalohna viŷi viwamah had ufëtël ryampo gë watac ki.

30 Wënu ŷa koyëna cudëdëha idël nte ye dol ani do acahn ntoni gë hwëdëh. Ge umë toña ye, kas wuhnë cudëdëhu ntëbi dël iŷi! Kwëtahn hun iña yabëna!

31 Awa ntë nkehahnahnu alehnëdu: “Ye rokëden, ye seden, ye liyaden?”

32 Vële wok vëyëtëlahna Wën va vërad kwëlëkwël soŷe virac fop. Bare wuhnë, Rëm hun le ye g'ambin ŷa njëtëk mbalëku virac fop.

33 Awa, ßëraryin iyëkëlehn Naŷ Wënu ŷa ten do gë ile satahnëka ŷa, tac njëdadëhu fëna le valëku ŷa fop.

34 Antë nkehahnahnu soŷe acahn: acahn ŷa nkehahnahnëdëha g'umë dënk. Ambër nte yijëď fac-wo-fac ŷa gwër nke soŷe fac ŷa.»

7

Nt'ahitiŷëhni vëŷënta hu va

1 Yesu më ntehnëk kat: «Nt'ahitiŷu nkeya vëŷënta hu va soŷe Wënu ŷa antë kitiŷu wuhnë fëna.

² Yëtëryin d'us, Wënu ña kitiñëdëhu gante kitiñëdunëhëhni vëyënta hun ka, g'añëña nte ñañëhnahnëdunëhëhni vahnë ña ñañëhnahnëgëdëhu Wënu ña.

³ «Soñe ye yëkëdu ivëd le ye hnë inkër aÿënta hu hna, do hara kamahnëlihna bërëh bële yehi hnë inkër hu hna?

⁴ Hak kodu alehna aÿënta hu ÿa: “Napërye lihëti ivëd le yehi nkër hu ÿi” hara bërëh yehi inkër hu hna?

⁵ Wëjë, ale ntiyahnëk catëru alëbëhni vëyëntaÿ, dihëtary ten bërëh bële yehi inkër hu ÿi tac nuđu d'us alihëtahna aÿënta hu ÿi ivëd le yeha nkër dëwu ÿi.

⁶ «Nt'ayëdawuni ile sëvak ÿa wabe, kabi ge njëdarunëhëhni cahëtanëhnëdënihu ñarënihu; nt'aloñu wanjere hun wakwëhn nafa had sanikona ña haryënk wampëhëmpëh hna, kabi ge ntoñëntunëhëhni nkëñëdëni do nihëd.»

Siyab soñe wayëfa

⁷ Yesu më mbok ntehnëk kat: «Tëyëryindën njëdaderun, yëkëlehnëryindën nuđun, bankëryindën rënka ÿa pidëtënderun.

⁸ Paryi pëyađëmu, ale-wo-le rëyëka njëdäde, ale yëkëlehnëka nuđ do pidëtëhnëde rënka ÿa ale vankëd a.

⁹ Nke bi hnë wühne ahne ale yëdädeha fatahu itaka ge mburu tëyëka,

¹⁰ ma lën ge igis tëyëka?

¹¹ Mama mehantun, bare viyë vëfëren yëdäfunëhëhni vutah hun va. Do kas Rëmun le ye g'ambin ÿi njëdädehëhni viyë vëfëren vële rëyëdeha va!

¹² «Fop ile ÿadun ntinëhënihu vahnë ÿa, dinëhëryinëhni wühne fëna: irac ye ile karanëd sariya Moyis ÿa gë vëkayëte wakila ña.»

Vankaw vaki va

¹³ «Tënkëryin rënka suyah hna. Vëyabah rënka yankah hna tënkëdëni do nkaÿ nkwankah ña tëfëdëni bare g'ibëv njiryeryëd.

¹⁴ Rënka suyah ÿa g'ankaw ntakah tëfi ña g'uwám usër njiryeryëd; vële hnuđ va vëyabëna.»

Wakila vëwër

¹⁵ Yesu më mbok ntehnëk kat: «Keharyinëhni vële wok wayena wakila paryi. Njijëdëni hnë wühne ntiyajëdëni had wape, bare bambery lëw hni waÿin wayapah ye.

¹⁶ Njavëtëdunëhëhni ge nurun ile ntidëni ÿa. Gena bi waresen wã kwëcëdena hnë wadëmpëhn do wanuÿ ña fëna kwëcëdena hnë dël imeh.

¹⁷ Atëh përen wadëwel wapëren ntëwëd do atëh meh wadëwel wameh ntëwëd.

¹⁸ Atëh përen kodina ntëw wadëwel wameh, atëh meh fëna kodina ntëw wadëwel wapëren.

¹⁹ Atëh nte-wo-nte wod dëwëna wadëwel wapëren ña, ñosëde ntabi gë hwëdëh.

²⁰ Ha, koyëna dënk njavëtëdunëhëhni wakila vëwër ña ge nurun ile ntidëni ÿa.»

Vërefal paryi va

²¹ Yesu më mbok ntehnëk kat: «Lakënde vahnë va macëndëniho: “Ahwëhn, Ahwëhn” gena soñe umë rënkëndahnëdëhëhni Naÿ ambin hna; vële lid le ñad Rëm mën le ye g'ambin va fo rënkëd.

²² Hnë fac le kitiñëdeha Wën duniÿa hna vëyabah ntehnëdëniho: “Ahwëhn, Ahwëhn, gena bi toña, g'uÿac hu wã pëyahnëdëfunëho wanës Wënu ña; g'uÿac hu wã ntadëfunëhëniwo wayine ña; g'uÿac hu wã ntidëfunëho vifëmpëhnahnah viyabah?”

²³ Awa ntehnëdëfuhëhni: “Kobëri yëtëluhna! Njawëtaryino, wühne vële wok didiluhna le ñad Rëm mën a!”»

Vacery vaki

²⁴ Yesu më mbok ntehnëk kat: «Ale-wo-le wëryëk wanës wante hnësëdëfu takahn ñi do nti watac arac aritah ye: nke had ale vëryëk cery ntëwu gë sima.

²⁵ Rëv ÿa tëvëk, wasën wã macëk, sël sankaf ÿa cëlëk, bare këfëna cery tac, kabi gë sima mbëryik.

²⁶ Bare ale wëryëk wanës wante hnësëdëfu takan ñi do dil watac, arac ahnënkwah ye: nke had ale vëryëk cery ntëwu g'inkal fo.

²⁷ Rëv ÿa tëvëk, wasën wã macëk, sël sankaf ÿa cëlëk këfëlehn cery tac do nih fop.»

Ucankaf Yesu

²⁸ Ga puhnak Yesu wante nësëdëho ña, vahnë va fop pëmpëhnahnëkëhniwo gante karanjëdëhëhniwo ka.

²⁹ Gelohna gë vëharan sariya vëlëw hni ka, bare g'ucankaf karanjëdëhëhniwo.

8*Yesu ahwëhn ambiÿ njërënëd*

¹ Ante cëlëdëho Yesu kuñ hna kore sankaf rëfëlehnëdëhawo.

² Awa asan ahwëhn ambiÿ tëhalehn a, ndëkwëhn karyënkw lëwu do nteha: «Ahwëhn, ge ñadu, kodu ayërëno, afacënëleho.»

³ Yesu më njelëk vák ÿa ñaka do nteha: «Ñadëfu: Pacëry!» Tañ njërëlehn.

⁴ Tac Yesu më ntehnëka: «Nëpary ðus: nt'afëyahna ÿin la aryampo, bare yiry njëki asëna wasadëha ÿa, do canëry sadëha le kerëko Moyis canënde ÿa. Koyëna vahnë va fop njëtëdëni pacëru.»

Yesu aryokuñëhn kapiten njërënëd

⁵ Wati nte tënkëdëho Yesu Kaperënaÿum ña, Kapiten vë Rom rëhakawo soñe muntahna ndemahna.

⁶ Më lehnëkawo: «Ahwëhn, aryokuñ mën a ndakëk tere hna, kodina mat, mbërak ðus.»

⁷ Yesu më ntëkwaka: «Njidëfu yërënëwã.»

⁸ Kapiten ÿa më ntehnëk: «Ahwëhn, catëla soñe arënkahn tere mën hna. La ki fo nësëru njërëd.

⁹ Ami dënk, vële lëbëko ucankaf a wãwëndëbu do kwëhna buehëni wasodade wale wãwëndëho fëna. Ge ntehnëbuha aryampo ñi, njid. Ge ntehnëbuha aÿëntawñ njij, njijëd. Do ge ntehnëbuha aramp mën a fëna nti iñë, ntid.»

¹⁰ Yesu ga nkwëryëk wanës watac, pëmpëhnahnëkawo më ntehnëkëhni vële rëfëlehnëdëhawo va: «Toña ÿa fëyadëmu: nulëwãhna hnë bulunda vëvë Isërayel hna ale njabëk ikwëtahn g'aÿi ki.

¹¹ Paryi pëyadëmu: vahnë vëyabah matidëni vacape hna fop, ntañalandëni gë Abëraham gë Isak do gë Sakob Nawñ ambin hna soñe ambënt ña.

¹² Bare vële rëfëkawo nkentini Nawñ va canëdëni g'ipër le mbahnëk hna, hnam rëkëd kondëni do cemëlehnandëni wabeñ ña.»

¹³ Tac Yesu më ntehnëka kapiten ÿa: «Bokary gë ÿal hu! Arabi Wënu ña ntinëhni ile hwëtahnëru ÿi!» Do aryokuñëhn kapiten ÿa njërëko hnë wati rac dënk.

Yesu vëres vëyabah njërënëd

¹⁴ Tac Yesu njiko tere Piyer hna më tëkatëka hnëmu asëvalu Piyer ga ndakëk; mbahn inja njakëkawo.

¹⁵ Umë ñakëka vák ÿa do yak mbahn wã tavëlehna tañ. Asëval a matëlehn njohala.

16 Ante nëkak ɲa, njonëhnijikëhniwo Yesu kore sankaf vahnë vële pëlani wayine. Gë wanës wadëwu ɲa fo ntadëhëhniwo wayine ɲa do njërënëdëhëhniwo fëna vëres va fop.

17 Koyëna ntiyako wanës kila le waciko Esayi ɣa:
«Nufëk ile horotehnëdëhëfu ɣa;
ndibëk wates wadëw fu ɲa.»[☆]

Vële ɣad tēfēlehnëndēniha Yesu

18 Ante nukëhniwo Yesu fop kore le hwërëka ɣa më ntehnëkëhni vërëfal vëlëwu va ntëmpëtani gë cape ñëntaw lant ka.

19 Hnë wati rac Aharaɲ sariya aryampo më tēhaka do ntehna: «Aharaɲ, tēfēlehnëndēmi hn'ile-wo-le njiɖu hna.»

20 Yesu më ntëkwaka: «Vuntadaw va kwëhnani wahatëh wale njinëgandëni do wusëry wā wahof; bare Ajë Ahn'a kwëhnana ɣëwā le njinëgad.»

21 Ahaɣary kat arac arëfal Yesu yeho, më ntehnëgëka: «Ahwëhn, yëdërye yiwu ten hnapu hafo Apa cëm tac do gë yiju rëfëlehnëndi.»

22 Yesu më ntëkwaka: «Tëfe do tavëryihni vësëm va mbañënihëhni vësëm vëlëw hni va.»

Yesu sël teryëd

23 Tac Yesu më kayëk kulu sankaf hna do vërëfal vëlëwu va më kayëntini.

24 Taɲ sël sankaf matëlehn lant hna, cëlënd hafo wavonkëlo wënka ɲa ñand tēmp kulu ɣa. Wati rac Yesu wakwëd ndakëko.

25 Awa vërëfal va më tēhaniha nëgëtëniha ndekatëndëni: «Ahwëhn, pehëtëryifu! Cëm iɲa yeyinëk!»

26 Më ntëkwakëhni: «Soɲe ye ntakëku? Gante mbak kwëtahn hun ka!» Matëlehn, ɲañëna sël ɣa gë wavonkëlo wënka ɲa, teryalehn fop nkelehn yamah sankaf.

27 Vëhni fop pëmpëhnahnëkëhniwo më ntehnëndëni: «Mo ga ye awa aɣi asan? La sël ɣa gë wënka ɲa mawëhnëndëniha!»

Yesu njërënëdëhëhni vësan vëhwëhn wayine

28 Ante tēkëko Yesu hnë nkal vëvë Gadara hna, gë cape ñëntaw lant ɲa, vësan vëhi vële pëlaniho wayine më cahnini wayag hna njijëndëni pankëlëni. ɲayëniho dus, soɲe rac ahnë dëkëdilo hna mbok tēf nkaɣ tac.

29 Pëgwëlehnëni ndekandëni: «Ajë Wën, ye ye yëbëlan fu? Ahorotehnëfu bi yijëru ani gë tēkahnënd wati kitiɲ ɲa?»

30 Hara kore vampëhëmpëh ryavëdëho ɲawët toyë.

31 Awa wayine ɲa më muntaniha Yesu aki: «Ge ñadu alafu, cañëtëryifu hnë vaɲi vampëhëmpëh!»

32 Më ntehnëkëhni: «Yiryin!» Më cahnënihëhni vësan vëhi va njini tēnkënihëhni vampëhëmpëh va. Taɲ kore vampëhëmpëh na fop pëtalehnëhni vambëɲ kuɲ hna njini ntëbani lant hna do cëmëlehnëni fop.

33 Vëhery vampëhëmpëh va njilehnëni g'igary fo g'ankol do gë le kwëtëdëni vampëhëmpëh hna pëyahni fop le nuni ɣa do g'ile yehëhni vësan vële pëlaniho wayine va.

34 Vahnë vëvë nkol va fop cahnëniho njini pankëlëni gë Yesu. Kobëri ga nuniha këlaniha cahn resiyo lëw hni hna.

9

Yesu ale ye vorovoro njërënëd

[☆] 8:17 8.17: Esayi 53.4; 1 Piyer 2.21-24

¹ Ga matëk hnam Yesu më kayëk kulu sankaf hna do ntëmpëta nji g'inkol ntëwu.

² Ga tëkëk hnam vahnë më njinenëhniniha asan ale ye vorovoro hnë yala ndakëko. Yesu ga nuk ikwëtahn nte kwëhnani soje lëwu vële yojëkawo va, më ntehnëka aresa: «Duñëary, fatah mën! Tavëhnëmi wameh hu ña!»

³ Awa vëharan sariya vëryampo më nahadëni: «Ayi asan Wënu ña njewëd!»

⁴ Yesu njëtëko le nahadëni ya, më ntehnëkëhni: «Soje ye hwëhnarun viñi vinahan vimeh?»

⁵ Lehnua ayi asan: «Wameh hu ña tavëhnëmi», ma: «Matëry do yasëry» ryampo bi yak hnëjëk nësi hnë wañi?

⁶ Awa ñadëfu ayëtu: Ajë Ahn'a kwëhna fanka nkal li tavëhna ahnë wameh.» Tac më ntehnëka asan ale yeho vorovoro ya: «Matëry, nufëry yala hu ya awënc gë yal hu!»

⁷ Asan a matëlehn nuf yala lëwu ya do mënc gë yalu.

⁸ Kore ya ga nuni watac, pëmpëhnahnëkëhniwo do cëmbëdënihawo Wënu ña soje le njëdäkëhni vahnë va iyi sifa wëka.

Matiye nked arëfal Yesu

⁹ Yesu matëko hnam njind do nuha asan ale wacik Matiye hnë biro le cosahnëde yatëtanke hna ntañako. Më ntehnëka: «Tëfe!» Matiye matëlehn do tëfëlehnënda.

¹⁰ Tac, Yesu gë vërefal vëlëwu va roka tokëlandëniho tere Matiye hna gë vëref yatëtanke vëyabah do gë vëweh vëhawary.

¹¹ Wafarise wa ga nuni watac më ntehnënihëhni vërefal Yesu va: «Soje ye tokëntëde aharañ hun ayi gë vëref yatëtanke vi do gë vëweh vi?»

¹² Yesu nkwëryëkëhniwo më ntehnëk: «Vëres va valëkëhni g'ayërën, gena vële wok vëresëna.

¹³ Yiryin ayëñawu ile pëhnëtanëd wañi wanës Wën: «Ipërëna ña fecehnëko, gena sadëha wusañ.»* Yëtëryin vëwen yijëbu wacu, gena vësatah.»

Yesu gë suñ ya

¹⁴ Awa vërefalSan Ayary a më tëhaniha Yesu do tëyëniha: «Fuhnë gë wafarise wi njehëkëfu cuñ iña, awa soje ye vërefal hu vi vësuñëdina?»

¹⁵ Më ntëkwakëhni: «Naharun bi vële fayëhnik ambënt va kodëni kwëhnani uyiwëhna wati le nkelahnëni g'ale yëlëd a? Kodina nke watac! Bare wati yëjëk ntihëtëndëniha ale yëlëd a; awa wati rac vërefal mën va rëkëd cuñëntëndëni.

¹⁶ «Ahnë kadëdina ankwëy pand kasëk, nte wok kwëyana ten, hn'ipand cër; ge gena umë, ankwëy pand kasëk iña, ge ndagik, kwëyad do citëd pand cër iña do hatëh ha njankëd dus.

¹⁷ Tawëdëna fëna uñen kasëk hnë waryëpët wasër*; ge gena umë waryëpët wa tënkëd, përekad do uñen uña ndehëtaf. Bare uñen kasëk ña hnë waryëpët wëhasëk tawëde do koyëna ñoñ përekadina.»

Iyërën ares do g'ibëhnëndan aryag asankaf

¹⁸ Wati nte nësëndëhëhniwo Yesu wañi ña, asankaf wasëwif rëkiko, ndëkwëhn haryënk wëlëwu do ntehna: «Aryag mën a cëmëk tamëki; bare yij ayaka do matëd.»

¹⁹ Yesu më matëni gë vërefal vëlëwu va do tëfëlehnëniha asankaf arac.

²⁰ Awa ga njidëni, asëval ale resëko njidëho sat kobëri hnë wabëhn pëhw gë waki, rëhakawo Yesu kamëhni do ñak wacëmët cud ntëwu ña

²¹ kabi ntehnadëho: «Lakënde viyi vilëwu vi fo yakakëndëbu, njërakëndëbu.»

²² Ante ñakëk ña Yesu më cahëtak do ntehna: «Yawënyary, aryag mën! Ikwëtahn hu ña njërëni.» Do hnë wati rac dënk asëval a njërëko.

* 9:13 9.13: Ose 6.6 * 9:17 9.17 Waryëpët wasër: namu lëw hni hna umë tawahnëdëniho uñen ña.

²³ Tac Yesu tëkëko hnë tere asankaf wasëwif hna. Ga nukëhni vële yëwëd ge ahnë cëmëk va do gë vële yahnadëho va,

²⁴ më ntehnëk: «Cahnëryin hnani, fandag fi cëmëna, wakwëd fo ndakëk.» Bare njafanëdënihawo.

²⁵ Ga canënihëhni kore ÿa g'ipër, Yesu tënkëko cery hna, pëlahna fandag fa vák ÿa do matëlehn.

²⁶ Wëkasëk watac campëko resiÿo hna fop.

Yesu vumëp vuki njërënëd

²⁷ Hnë wati nte matëko Yesu hnam njind ña, vumëp vuki rëfëlendëhawo ndekatëndëni: «Hey! Ajë David, kaÿëhnahnëryiÿi gë fuhnë!»

²⁸ Ga tëkëk tere hna, vumëp va më tëhaniha do më tëyëkëhni: «Ntiyahnëku bi kodëfu liwu ile rëyëdun ÿa?»

Më ntëkwaniha: «Ha, Aharañ.»

²⁹ Awa më ñakëkëhni vinkër va do ntehn: «Arabi Wënu ña maÿëryahnu ile ÿadun ÿa kabi kwëtahnërunëho!»

³⁰ Do vinkër vidëw hni va kolëko nund. Tac më ñañëhnahnëkëhni ntehnëhni: «Nëparyin dÿs, la aryampo tëfëlahna njëta wañi.»

³¹ Bare njiniho nësëndëni soñe Yesu ÿa hnë resiÿo rac hna fop.

Yesu njërënëdëha kumim

³² Wati le cahnëdëniho vumëp ña, Yesu njonëhnijikawo kumim kabi yine fëlakawo.

³³ Yesu canënda tuñ yine ÿa, kumim rac pëgwëlehn nësënd. Kore ÿa fop pëmpëhnahnëkëhniwo dÿs do nësëndëni: «Kobëri nulëfuhna ÿi sifa iñë Isërayel li!»

³⁴ Bare wafarise ÿa ntehnëdëniho: «Asankaf wayine ña yëdädëha aÿi asan fanka canahnëndëhni wañi wayine!»

Yesu kaÿëhnahnëka gë kore ÿa

³⁵ Hnë wati rac Yesu njidëho wahnaÿ gë vankol hna fop; karanëdëhëhniwo vahnë va vacery vacaliña vantëw hni hna, pëyahnëdëho Wanës Wakasëk Naw ña do njërënëdëhëhniwo fop vëres gë vëreyah va.

³⁶ Kaÿëhnahnëkawo dÿs gë wakore wade nudëho ña: mbëraniho do cilëtaniho; nkeniho had wape wante wok wahwëhnana ale heryëdëhëhni.

³⁷ Awa më ntëhnëkëhni vërefal vëlëwu va: «Barëp roka yabah yehëhna, bare vëryokuñ va vëyaßëna.

³⁸ Awa muntaryina ahwëhn kaÿ a nkwënihni vëhaÿary.»

10

Doku pëhw gë vëhi ÿa

¹ Ga puk watac Yesu macëkëhniwo vërefal pëhw gë vëhi vëlëwu va do njëdahnë imëk ntandënihëhni wayine do njërënëndënihëhni fop vëres va gë vëreyah va.

² Wëlin wamac wadëw hni ña:

aryënkwëryënkwa a umë ye Simo, nte ÿacëde Piyer g'aheryu Andëre

gë viju Sebede, Sak gë San

³ gë Filip

gë Barëtelemi

gë Toma

gë Matiye arëf ÿatëtanke ÿa

gë Sak ajë Alëfe

gë Tade;

⁴ gë Simo Ahahnëndak a

gë Yuda Isëkariyot ale yedf aroka Yesu ŷa.

Ipay pëhw gë vëhi ŷa

⁵ Tac, Yesu payëkëhni doku vësan pëhw gë vëhi va, gë ŷi siyab: «Keharyin waresiŷo wale ntëdfahnëni vële wok vëyena wasëwif va do nt'arëнку la inaw̃ dampo Samari hna,

⁶ bare yiryin gë cape bulunda Isërayel vëhni vële ye had vupe vunte sëvëk.

⁷ Nkaw̃ hna, pëyahënëhni vahnë va Naw̃ ambin ŷa tëhajëk,

⁸ yërenëryinëhni vëres va gë vëhwëhn ambiŷ per, matëndëryinëhni vësëm va, daryinëhni wayine ŷa. Kifo nuŷarun dawëluhna, w̃uhnë fëna yëdfahnëryin ki fo.

⁹ Nt'ayoyawu la uyëc koryi ryampo;

¹⁰ nt'ayowu kufa soŷe uyas w̃a; la acudf akaw̃ary ma wapary wakaw̃ary, la ryoko, kabi aryokuŷ a njëdafë le valëdëha ŷa.

¹¹ «Ge tëkërun hn'inaw̃ ma hn'ankol, yëkëlehnëryin bi mo fëhwëtak soŷe kacaw̃u do ñëwëryin ŷalu hna fo hafo aw̃atu hnam.

¹² Ge tënkërun hnë tere dehnëryin: “Arabi yam ŷa nke gë w̃uhnë.”

¹³ Ge vële lëdfëk hnë tere rac va kacanihu, arabi dëwara hun ŷa cël ŷal hni hna, ge gwër nuŷani nke. Ge gena umë, arabi idëwara hun ŷa mboka gë ŷalun.

¹⁴ Ge, hnë tere ma nkol hna fop, ŷwëŷik kacafeluhna ma nëpayiluhna, kërënyin hnam do bankaryin ivëdf wapary hun ŷa.

¹⁵ Toña ŷa fëyadëmu: hnë fac kiti hna, vële lëdfëk Sodom gë Gomor[☆] va vëyapënanëdfena dus gë vëvë inŷi nkol ki.

¹⁶ «Nëparyin! Payëdëmu had wape wante wok wayëtëna ŷayah fagant waŷin. Awa titënyin do ahnëŷu.

¹⁷ Keharyinëhni vahnë va kabi kitiŷëdfënihu do ntampëdfënihu vacaliŷa vantëw̃ hni hna.

¹⁸ Njiryeryëdferun haryënk w hnë waguverëner hna gë vëhna w̃ hna soŷe lëmën, wadëfë mën yedun haryënk w lëw̃ hni, vëhni gë wabulunda wadëw̃ hni ŷa.

¹⁹ Ge njiryeryirun vakitiŷa hna antë nkehahnahnu soŷe le hnësëdfun ma gante tëfëka ahnësu: wanës wante rëfëka ahnësu ŷa njëdafëhu Wënu ŷa wati rac.

²⁰ Ha, gena w̃uhnë rëkëdf ahnësëndu, bare Iyir Rëmun ŷa rëkëdf nësënd hnë w̃uhnë.

²¹ «Hnë wati rac, vële vankëk rëm gë hnëm njëdfahnëlfëdfëni soŷe ndaw̃ini; warëm w̃a koyëna ntidënihëhni vutah vuntëw̃ hni va do vutah va ñëwëdfënihëhni vële hnagëkëhni va do ndawëhnëdfënihëhni.

²² Vahnë va fop ñëwëdfënihu soŷe lëmën. Bare ale yawënadf hafo pu ŷa, Wënu ŷa pehëtëdfëha.

²³ Ge këm fo ntiderun hn'inaw̃, garyëryin hn'ikaw̃ary. Toña ŷa fëyadëmu: nkodun afëyahnëndu wanës Wënu ŷa hnë wahnaw̃ wavë Isërayel hna fop hafo Ajë Ahn'a bokaj.

²⁴ «Fakaraŷ fante lëbëka aharaŷ alëw̃u gena do aryokuŷ ale lëbëka ale ndokuŷëhnëdf gena.

²⁵ Caŷëk ge fakaraŷ fa nke had aharaŷ alëw̃u ŷa do aryokuŷ a nke had ale ndokuŷënd a. Ge asankaf tere ŷa Belësebul macëdfë, awa vëvë tere lëw̃u va fëna koyëna macëdfëni!»

Ale rëfëka ntakëlëntëndehna

²⁶ «Gante-wo nke ka, ntë ntaku gë vahnë va. Fop le soŷik ŷa cowëtëdfë, do fop le ye sëvah ŷa njëtëdfë.

☆ 10:15 10:15: Wapëgwala 18.1-19.38

²⁷ Ile hnësëhnëdfëmu g'umëdf ÿa, tëfëtareyin ge pacëk; ile ÿakëñakënderun ÿa, dekaryin yañ.

²⁸ Antë ntakuni vële ryaŵëdf imbahn bare hara wahodïna ndaŵëni ntaŵary ña; dakëryiŵuna Wënu ña umë ale hod ntab mbahn ña g'intawary ña per janáma hna.

²⁹ Gena bi nkwafëdfeni vuñer vuki gë uýëc koryi ryampo? Bare la fëndampo hnë vutac yojëdina nkal li hara Wënu ña Rëm hun ÿa yëtëna.

³⁰ Ge wuhnë ye, la mul bë vankaf hun ñi ndëkwëk.

³¹ Awa ntë ntaku: wuhnë lëbëkëhni nafa ÿa kore vuñer vuyabah!

³² «Ale-wo-le hnësëk bulunda hna ami hwëhnëka, nësëdfëfu ami fëna haryënkwa Rëm mën le ye g'ambin ÿa ami hwëhnëka aýi;

³³ bare ale-wo-le hnësëk bulunda hna kwëhnëléŵahna, nësëdfëfu ami fëna haryënkwa Rëm mën le ye g'ambin ÿa kwëhnëléŵahna.»

Gena yam bare uŵët

³⁴ «Ant'ahnahawu yam yiryeryibu duniÿa li: gena rac, uŵët ye.

³⁵ Wasañëdfina ajë gë rëmu, aryag gë hnëmu, asëval gë hnëm asanu;

³⁶ do vëÿëŵ ahnë va, vëvë tere lëŵu va dënk yedf.

³⁷ «Awa ale ÿahnëka rëmu ma hnëmu hafo lëbiwu ami, ahnë arac gena gwër nke arëfal mën; ale ÿahnëka aju ma aryagu hafo lëbiwu, ahnë arac gena gwër soñe lëmën ÿa.

³⁸ Ale wok maŵana tëfëndo hafo paki cëm hna kërëwa gena gwër nke arëfal mën.

³⁹ Ale ÿad ÿi duniÿa ÿi cëmëdf, bare ale wok kwëtahnëna nëf ÿi duniÿa, soñe lëmën ÿa, nkoryaryëdf ntaŵary dëŵu ña hafo arayen hna.»

Icos

⁴⁰ «Ale-wo-le hacaku ÿa kacako; ale-wo-le hacako ÿa kacaka ale fayiko ÿa.

⁴¹ Ale-wo-le hacaka kila Wën kabi kila ye, nuÿad icos nte kwëtëhnik kila ÿa; do ale hacaka asatah a kabi asatah ye, nuÿad icos nte kwëtëhnik asatah ña.

⁴² Toña ÿa fëyadëmu: ale yëdaka la wënka wayamah fo ale ÿak vak hnë vërëfal mën hna kabi arëfal mën ye nuÿad icos dëŵu ña.»

11

Vëfayik San Ayary a

¹ Ante puhnako Yesu siyab vërëfal pëhw gë vëhi vëlëŵu ña, njiko soñe karanëhni vahne va do nësëhnëhni wanës Wënu ña vankol vambë hnam hna.

² San Ayary a, nte woko le cëdfiko hna, nkwëryëko le ntidëho Këris ÿa. Awa më payëkëhni vëryampo hnë vërëfal vëlëŵu hna

³ tëyëryina Yesu: «Arëhnayik ale ÿad njija bi yeru ma ahaŵary rëfëkëfu hnapëfu?»

⁴ Yesu më ntëkwakëhni: «Yiryin afëyawuna San ile wëryëdfun do g'ile hnuðfun ÿa:

⁵ vumëp va nudëni, vële radëdf va gona tadëndëni, vëhwëhn ambiÿ va yër ña njërëndëni, vëryëñënkah va nkwëryëdfëni, vësëm va bëhn ña mbëhnëndanëdfeni do Wanës Wakasëk ña pëyadëni vëhaÿëhnah va.

⁶ Mbetak ale wodf tavëna ikwëtahn dëmën ña!»

⁷ Ante njini vërëfal San ña, Yesu më nësëndëhëhni kore ÿa soñe San ntehnënd: «Ye yirunëho ayëkiwu wula hna? Ale wok kwëhnana nafa had idël bë tëfary sën nte ñënkëlend sël bi?

⁸ Awa ye yirunëho ayëkiwu? Ale sudak viÿi viwamah bi? Vële sudad viÿi viwamah va vacery vëhnaŵ hna nkeni.

⁹ Awa, ye lë yirunëho ayëkiwu? Kila bi? Ha, ntehnëdfëmu ntëbik dënk kila.

10 Soŋe San nēsēf Vikerēh va ante ntehnēko Wēnu ŋa: “Cañētēryidēfuha afay mēn a haryēnkwa hu pēhwētēhni nkaŵ ŋa.”[☆]

11 Toña ŋa fēyadēmu: kobēri nagina ale lēbēka San Ayary a; bare ale ŋak mbak nafa Naŵ ambin hna umē lēbēka San.

12 Kobēri wati nte pēyahnēdēho San wanēs Wēnu ŋa hafo gaki, ale-wo-le ntid fere fop tēnkahn Inaŵ Ambin hna; vēle varikanjēk va fo hamēnad soŋe tēnkēni.

13 Wakila ŋa fop pēyahnēni Naŵ Wēnu ŋa. Sariya Moyis ŋa fēna pēyahnēk. Tac San fēna pēyahnēko.

14 Do ge ñadun aŵaŵu, San ye Eli, asan ale ntehnēniho wakila mbokajēf ŋa.

15 Nēparyin dūs, ge kwēhnarun vanēf awēryahnu!»

16 Yesu mē mbok ntehnēk: «Mo hodēfu wētēndēlehnēwēhni vēyi vahnē? Vutah vunte lañak le nēhēdēni mēntēlēni, vundampo ndekahnatēndēnihēhni vuñēntaŵ va:

17 “Njēwēhnirun hnēŵ sampace, gawēluhna sampace! Njēwēhnirun hnēŵ wakwēy, gawēluhna wakwēy!”

18 San njijēko, tokēdilo hna roka fērēn, cedilo hna uñen do vahnē va caŋahnēlēliwohna, ntehnēdēniho soŋe umē: “Yine fēlaka!”

19 Tac Ajē Ahn'a njijēk, tokēd, ced do ntehnēdēniho soŋe umē: “Yēkēryina aŋi asan, roka gē use ñen fo nahad, do lawo vērēf ŋatētanke ye do gē vēwen!” Bare vēle rēfēk uyēt va njavētēdēni Wēnu ŋa catēk.»

Vankol vante wējēk vēhwētahnēdina

20 Awa Yesu pēgwēlehn ŋañēnahnēndēhni vahnē vēvē vankol vante ñako ntihahn vifēmpēhnahnah viyabāh vilēŵu va, kabi hnam vēwēcētēlohna vankeya vantēŵ hni va. Mē ntehnēk:

21 «Meku ŵuhnē vēvē nkol mbē Korasin gē mbē Betēsayida vi! Ÿal hun hna ntik Wēnu ŋa viŋē vifēmpēhnahnah va gena Tir gē Sidon.[☆] Ge hnam ntikēnd viŋē virac, vēvē hnam vi mbiŋjēk ga nkwēcētākēndēni vankeya vantēŵ hni va. Cudākēndēni viŋi icēm do nēvakēndēni iŋēhn vimbahn hna tufēhnahnēni gante njiwēhnēni ka soŋe ile ntidēniho kobēri ŋa.

22 Soŋe umē fēyadēmu, fac kiti hna vēvē Tir gē Sidon vēyapēnanēhnēdēna dūs gē ŵuhnē ki.

23 Wuhnē vēvē Kaperēnaŋum ntiyahnēku bi njihnēderun hafo ambin hn'ani? Gedina koyēna. Ńoyēderun hafo janāma hna. Ge vifēmpēhnahnah vile liyik ŋal hun va Sodom[☆] ntikēnde, naŵ tac nkokēnd hafo dol.

24 Soŋe umē fēyadēmu, fac kiti hna vahnē vēvē Sodom va vēyapēnanēhnēdēna gē ŵuhnē ki.»

Iyinēga paryi ŋa

25 Wati rac, Yesu ntehnēko: «Apa, Ahwēhn ambin g'inkal, camehnēmi gante njētēndanēruhēhni vēle ye had vutah ile sowētuhēhni vēhwēhn hakili g'uyēt.

26 Ha, Apa, ntiru koyēna kabi irac ŋadu.»

27 Yesu mē mbok ntehnēk: «Rēm mēn ŋa njēdako fop. Ahnē yētēlohna ami, Aj'a, ge gena Rēm mēn ŋa. Ahnē yētēlahna Rēm mēn ŋa ge gena ami, Aju ŋa do vahnē vēle rēhnaŋu rufēwēhni Rēm mēn va.»

28 «Yijēn ŋal mēn hna ŵuhnē fop vēle ntēnēk idib vi do njēdadēmu ntaŵēla ŋa.

29 Nufēryin sug lēmēn ŋa yaŋēndu, koyēna nuŋadun yam ŋa soŋe walaŵary hun hna dēnk. Dakēla yentiwu do ntaŵary iŋa pacēko.

30 Sug le lehnēmu ahnufu ŋi dakēna ndibi do idib nte yēdadēmu ŋa dēnēna.»

12

Yesu gë fac ntaŵëla

¹ Ga mbiŷëk toye, Yesu gë vërëfal vëlëwu va hnë wëhaŷ vantimp ndëcëtaďëniho fac ntaŵëla. Vërëfal va inte yokëhniwo; pëgwëlehnëni nkubëndëni vantimp va do cemëndëni.

² Wafarise wëryampo, ga nuni watac, më ntehnëniha Yesu: «Yëkëry, vërëfal hu va ile nkok maŵëryana sariya fu hnë fac ntaŵëla hna ntidëni!»

³ Yesu më ntëkwakëhni: «Karaŋëluhna bi ile ntiko David umë dënk gë vërëfëlëntaŵu va hnë fac ryampo nte njokëhniwo inte ŋa?

⁴ Tënkëko cery Wën hna, nuf mburu nte kwëtëhniko Wënu ŋa, do tokëni umë gë vërëfëlëntaŵu; hara, sariya fu ŷa maŵëryanëlëhniwohna tokëni: vësëna wasadëha fo maŵëryanëko.

⁵ Ma karaŋëluhna bi ile kerëko Moyis ŷa: la hnë fac ntaŵëla hna, vësëna wasadëha ndokuŋëďëniho Cery Wën Cankaf hna? Koyëna vëlënëndilohna sariya ntaŵëla ŋa, bare ahnë dehnëlëhniwohna menëni?

⁶ Awa, paryi pëyadëmu: nkehëhna hnani ile lëbëk Cery Wën Cankaf ŋi!

⁷ Gena bi Wënu ŋa lehnëk Vikerëh hna: “Ipërëna ŋa fecehnëko, gena sadëha wusaŵ?”[☆] Ge paryi njëtakëndun ile pëhnëtanëď ŷa, kitiŋakëndilunihna vële wok vëwënenëna.

⁸ Yëtëryin, Ajë Ahn'a umë ye Ahwëhn fac ntaŵëla ŋa.»

Iyërën ale cëmëk vák

⁹ Yesu matëko hnam ŋji hnë caliŋa ntëw hni hna.

¹⁰ Nkeho hnam asan ale cëmëko vák. Wafarise wã ñadëniho nuŷani ile pëyahnedëni menëk Yesu pëlahni; soŋe rac më tëyëniha: «Sariya fu ŷa maŵëryak bi njërëni ahnë hnë fac ntaŵëla?»

¹¹ Yesu më ntëkwakëhni: «Ge aryampo hnë wuhnë, kwëhnaka ife ryampo fo do ife rac ntëba hnë hatëh hatëwah hnë fac ntaŵëla hna, yidina bi ntabëtehn?

¹² Do, ahnë yaβëlahna bi đus nafa ntëbi ife? Awa, sariya fu ŷa maŵëryak ntinëhni ahnë ifërën hnë fac ntaŵëla hna.»

¹³ Awa Yesu më ntehnëka asan a: «Yeli vák hu ŷi.» Umë njelëk do mbokalehna fërën fo gë ŷëntaŵ ka.

¹⁴ Tac, wafarise wã cahnëlehnëni nësëlini bi hak ntidëni ndaŵëhnahnëniha Yesu.

Aryokuŋ ale tëhnaŋ Wën

¹⁵ Awa, Yesu, ga njëtak ile ñadëniho ntini wafarise wã, më kërënak hnam do kore sankaf rëfëlehnëkaŵo. Njërënekëhniŵo vëres va fop,

¹⁶ bare ŋañënahnekëhniwo ntehnëhni antë pëyahneni bi mo ye.

¹⁷ Koyëna nkeho ntiyahn wanës wante nësëko Wënu ŋa hnë wës kila le waciko Esayi ŷa:

¹⁸ «Wëliho aryokuŋëhn mën ale rëhnaβu ŷa, ale ŷadëfu đus.

Umë fëbënedëfu iyir mën ŋa do pëyadëhëhni wayamani ŋa gante ntidëfu ka catahnëni.

¹⁹ Conkëntëďëna g'ahnë, đekadina, nësëďina soŋe tufëhnahn.

²⁰ Pakacëďina hn'ile fëgwëk wubëd; dipehnëďina lampu le wok pëtëďina đus. Koyëna rëkëď ntind hafo urumpak wã pu;

²¹ do wabulunda ŋi fop umë tamahnëďëni.»

Yesu gë Belësebul

²² Fac ryampo, Yesu njonëhniŋikawo asan ale wëpëko do wok kodina nës kabi yine fëlakawo. Yesu njërënekawo asan arac, hafo nund do nësënd.

[☆] 12:7 12:7: Ose 6.6

²³ Kore ŷa pēmpēhnahnēkēhniwo do fop ntehnēdēniho: «Aŷi gena bi Ajē David ale hnapēdeho ŷa?»

²⁴ Wafarise w̄a ga nkwēryēni, mē ntehnēni: «Aŷi asan ntađēhēhni wayine ŷa, kabi Belēsebul asankaf wayine ŷa yēđadēha fanka ntađēndahnēhni!»

²⁵ Bare Yesu njētēko nahan dēw̄ hni ŷa, awa mē ntehnēkēhni: «Ge vēle vankēk inaw̄ mētēdēni vēhni fo, naw̄ tac campēđ, do ge vēle vankēk ankol ma tere fēna mētēdēni, ankol tac ma tere rac campēđ.

²⁶ Do ge Sintani ntađ le kwēhnēk umē ŷa dēnk, umē fo w̄tēryad; awa ucankaf ntēw̄u ŷa hak kođ nko kahn?

²⁷ Ntehnērun ntađēfuhēhni wayine ŷa kabi Belēsebul yēđako imēk iŷa; vērēfal hun vi lē, mo yēđakēhni imēk ntahahnēndēnihēhni? Tufahnēdēni vēhni dēnk kwēhnaluhna toña!

²⁸ Bare ge g'Iyir Wēnu ŷa ntađēfuhēhni wayine ŷi, umē tufahnēđ Inaw̄ Wēnu ŷa tēkik ŷal hun hna.

²⁹ «Ahnē kođina tēnk hnē tere asan ahwēhn fanka do nuf hnapul lēw̄u ŷa, ge ñabēlahna ten asan arac; bare ge ñabēka kođ nuf le-wo-le tere lēw̄u hna.

³⁰ «Ale wok gentina gē ami ŷa aŷēw̄ mēn ye; do ale wok đemadilohna varēpēwēhni vahnē va campehnēđēhēhni.

³¹ Soŷe umē ye pēyadēmu: vahnē va kode tavēhnini soŷe wameh-wo do soŷe wayēw̄ wante njewēniha Wēnu ŷa; bare ale yēw̄ēk Iyir Ipacah iŷa tavēhnēdena.

³² Do fēna, ale-wo-le hnēsēđ wanēs wameh soŷe mēn, Ajē Ahn'a, kode tavēhni; bare ge ahnē nēsēk wanēs wameh soŷe Iyir Ipacah iŷa tavēhnēdena hnē đuniŷa vē gaki ŷi gē vē le yejēk per.»

Atēh g'ile ntēw̄ēđ

³³ «Atēh pērēn wadēw̄el wapērēn ntēw̄ēđ do atēh meh wadēw̄el wameh ntēw̄ēđ. Atēh ŷa wadēw̄el wante ntēw̄ēk ŷa njavētahnēde.

³⁴ Wuhnē wafarise w̄i, njapērun had walēn! Hak kođun ahnēsēndu viŷē viferēn do hara merun? Wēs ŷa ile fēbēk ntaŷary ŷa nēsēđ.

³⁵ Ahnē afērēn a viŷē viferēn vile fēbēka ntaŷary dēw̄u va canēđ; ahnē aŷeh a viŷē viŷeh vile fēbēka ntaŷary dēw̄u va canēđ.

³⁶ Pēyadēmu: fac kiti hna, vahnē va njavētēdēni tase Wēnu ŷa fop wanēs wakwēhn nafa kēm wante nēsēdēniho ŷa.

³⁷ Yētēry, gē wanēs wante hnēsēru ŷa kitiŷēđēhi Wēnu ŷa do pēyahnēđ ge menēru ma menēlihna.»

Itēy dahēse

³⁸ Awa vēharan sariya vēryampo do gē wafarise wēryampo mē ntehnēniha Yesu: «Aharan, ñađēfun alinēhnēfu hnufu dahēse fēmpēhnahnah.»

³⁹ Yesu mē ntēkwakēhni gē aŷi nēsa: «Vahnē vēle ye vēw̄eh do wok vēhahnēndana soŷe Wēn vi, dahēse tēyēdēni, bare sifa dahēse le yehawo kila le w̄aciko Yonas[☆] ŷi fo nuŷadēni.

⁴⁰ Ndampo fo nke gante ndakēko Yonas wafac warar hn'idfonk igis cankaf ki, koyēna ndakēđ Ajē Ahn'a fēna wafac warar bambery nkal hna tac mbēhnēđ.

⁴¹ Fac kitiŷ hna vēvē Niniv va nkentēdēni gē vēvē gaki vi, do tufahnēdēni vahnē vēvē gaki vi ntētēni. Vēvē Niniv va vēhni nkwēcētani vankeya va ante nkwēryēniho wanēs Yonas ŷa do nkehēhna hnani ale lēbēka Yonas bare w̄uhnē gwēcētaluhna vankeya va.

⁴² Do fēna, fac le kitiŷēđēhēhni Wēnu ŷa vahnē va, asēval ale hnaŷēko hn'inkal Saba nkentēde gē vahnē vēvē gaki vi, do tufahnēđ vahnē vēvē gaki vi ntētēni. Umē

☆ 12:39 12:39: Yonas 2.1

le tēkwik nkal hna matik njij nēpa usery Salomo* w̃a do nkehēhna hnani ale lēbēka Salomo bare nēpadilunahna!

Iboka yine

⁴³ «Ge yine ntayik hnē ahnē, le nkeho cery ntēwu hna, njid njasēlehnēnd wēwac wahankah hna njēkēlehnēnd hn'ile nēwēd. Ge nuḡana, ntehnad:

⁴⁴ “Mbokadēfu cery mēn hn'ile matibu hna.” Awa njid tēkata asan a had cery nte facik, fēhwetik hafo njiv.

⁴⁵ Taḡ njid njojēhni wayine ntawu mbēd gē waki wante lēbēka wayap, njijēni nēwēni hnam. Tac horot ahnē arac ḡa ntēbēde gē kobēri ka. Do koyēna fēna nkeḡ soḡe vahnē vēwēh vēvē dol vi.»

Hnēmu gē vēheryu Yesu

⁴⁶ Nkoko nēsēhnēndēhni kore ḡa, ante tēkiniho hnēmu gē vēheryu ḡa. G'ipēr nēwēniho do ḡadēniho nēsēhnēniha.

⁴⁷ Ahnē mē ntehnēka Yesu: «Nēpary, hnēmuh gē vēhery hu pēr hna nēwēni do ḡadēni nēsēhnēnihi.»

⁴⁸ Yesu mē ntēkwaka ahnē arac: «Mo ye hnēm mēn ḡa do gē vēhery mēn va?»

⁴⁹ Tac mē tufakēhni kore le yeho hnam ḡa do ntehn: «Yēkēryin, hnēm mēn ḡa gē vēhery mēn va ani nkeni.

⁵⁰ Vēle lid le ḡad Wēn le ye g'ambin ḡa vēhni ye vēhery mēn va gē hnēm mēn ḡa.»

13

Uhnēs uryindaryindan soḡe ahnad uhnēda

¹ Fac rac, Yesu cahnēko tere hna nji ntaḡa tēfary lant hna soḡe karaḡ vahnē.

² Kore sankaf varēpēlēko caharaḡ lēwu, hafo kay hnē kulu do ntaḡa. Kore ḡa tēfary lant hna kahnēniho.

³ Viḡē viyabah nēsēndēhēhniwo gē wahnēs wadindaryindan ntehnēndēhni: «Fac ryampo asan yiko hnē kaḡ dēwu hna ipahn uhnēda.

⁴ Ga pahnēd, waḡec wēdampo nkaḡ hna njoko: wusery mē njini kohnēni fop.

⁵ Wēdampo nkal kwēhn wēraka njoko le nkok yabēna inkal. Waḡec ḡa pēhnēlehn taḡ kabi nkal iḡa tēwēlohna.

⁶ Ulav w̃a ga njakēk pēdēlehn wayor ḡa: kankēlehn kabi kwēhnalohna vēnkahn.

⁷ Waḡec wēdampo wadēmpēhn njoko. Wadēmpēhn ḡa naḡēko ndawēlehn hnēda w̃a.

⁸ Bare waḡec wēdampo nkal pērēn hna njoko do nkeho hnē watac wade lēwēko: wēdampo waḡec keme (100) ntēwēko, waḡentaḡ ḡa wafēhw mbēd gē ryaw (60) do wakawary kat wafēhw warar (30).»

⁹ Yesu mē nkwēnēk: «Nēparyin ḡus, ge kwēhnarun vanēf awēryahnu!»

Soḡe ye nēsēd Yesu gē wahnēs wadindaryindan

¹⁰ Awa vērēfal va tēhalehnēniha Yesu do tēyēniha: «Soḡe ye hnēsēnduhēhni gē wahnēs wadindaryindan?»

¹¹ Mē ntēkwakēhni: «W̃uhnē njēḡayirun ayētu viḡē vivē Naw̃ ambin hna le soḡak, bare vēhni vēyēḡayina.

¹² Ale wēryēk wapacēk a nkwēnēhnēde uyēt w̃a, do kobēdēha; bare ale wok gwēryēna ḡa tebēde la ile njētēk ḡa.*

* **12:42 12.42** Salomo aju David yeho, ahnaḡ Isērayel had rēmu. Umē vēryehnēko Cery Wēn Cankaf ḡa do njētiko soḡe yasery ḡalēwu ḡa (1 Vēhnaḡ 6; 1 Vēhnaḡ 5.9-14). * **13:12 13.12** Ale wēryēk wapacēk a nkwēnēhnēde uyēt w̃a, do kobēdēha; bare ale wok gwēryēna ḡa tebēde la le njētēk ḡa. Kode nkwēryi fēna: Ale hwēhnaḡ iḡē ḡa nkwēnēhnēde, do kobēdēha; bare ale wok kwēhnana iḡē ḡa tebēde la le liyahnēka tēk nuḡa ḡa.

13 Wëlin soje ile hnësëhnandëbuhëhni gë wahnës wadindaryindan: Njëkëdfëni hara vëhnudina do nkwëryëdfëni hara vëyëtëdina.

14 Koyëna ile nësëko Wënu ña hnë wës kila Esayi ÿa ntiyad hnë vëhni: «Nkwëryëdfun ðus, bare yëtëdiluha; njëkëdfun ðus, bare nudiluha.

15 Iÿi bulunda kambënëni vankaf va soje antë nkwëryëdfëni;

ciñani vanëf va do ndëmëni,
soje vanëf vantëw hni va antë nkwëryënd
do antë vinkër vidëw hni va nund,
wahakili walëw hni wã antë njëtënd;

më nkoni vëwëcëtaðina vankeya vantëw hni va soje yërënahñëwëhni.”

16 Mbetarun wëhñë kabi vinkër hun va nud do vanëf hun va nkwëryëdf!

17 Paryi pëyadëmu: wakila wayabah gë vësatah vëhařary vëyabah va ñadëniho nuni do nkwëryëni ile hnuðun do wëryëdfun ÿi, bare vëhnulohna do vëwëryëlohna fëna.»

Gabahn uhnës uryindaryindan ahnad uhnëða

18 Yesu më mbok ntehn: «Awa wëhñë, nëparyin ile pëhnëtanëk uwi hnës uryindaryindan ahnad uhnëða wã.

19 Vële wëryëdf ga nësëde soje nañ do vëyëtëna bi ye nësëd, had tëfary nkañ nkeni le njod uhnëða hna: Sintani njijëdf teba fop ile fahnik walawřary walëw hni ÿa.

20 Vëryampo had nkal kwëhn wëraka nkeni le njod uhnëða hna: nkwëryëndëni wanës ña tuñ mañëdfëni tañ g'uhnatah.

21 Bare vëravëdina kwëhna vënkahn hnë vëhni, ikwëtahn dëw hni ña bëyëdina. Awa ge ryëñah wã tëkëhnikëhni ma ge mbërehnini soje wanës Wënu ña, tavëdfëni tañ kwëtahn dëw hni ña.

22 Vëhařary kat had hn'ile nke wadëmpëhn nkeni: nkwëryëdfëni wanës ña, bare nahan iÿi ðuniÿa ña do gë wëbal soje hnapul ÿa ndawëdf wanës ña, do ñoñ yojëdina ifërën hnë vëhni.

23 Bare vëryampo had inkal përen nkeni: nkwëryëdfëni wanës ña do njëtëdfëni ile pëhnëtanëdf ÿa; watac yojëk ifërën hnë vëhni had vatëh vante lëwëko vëndampo keme (100), vañëntañ wafëhw mbëdf gë ryañ (60) do vakawřary kat wafëhw warar (30).»

Uhnës uryindaryindan soje idël meh

24 Yesu nësëhnëkëhniwo uhnës uryindaryindan hařary: «Nañ ambin ña gë ÿin mëntëlëni: ahñë hnadëko uhnëða fërën kañ dëwu hna.

25 Umëdf ndampo, wati nte ndakëniho vahnë fop ña, ale ÿewëka ahwëhn kañ tac a më njijëk nad idël meh hn'ikañ tac, njilehn.

26 Ga pëhnëk uhnëða wã do ntëw, dël meh iña fëna cahnëntiko.

27 «Vëryokuñ ahwëhn kañ va njilehnëni ntehnëniha: “Ahwëhn, gena bi uhnëða fërën hnadëruho kañ hu hna? Awa ne matik idël meh inji?”

28 «Më ntëkwakëhni: “Aÿëw mën lik rac.”

«Vëryokuñ va më tëyëniha: “Awa, ñadu bi yifu lihëtëfu dël meh inji?”

29 «Më ntëkwakëhni: “Hali, ge ntihtëdfun dakëna ayëcaryu uhnëða wã.

30 Tavëryin, naÿëlahnëni hafo uhác hna. Hnë wati rac, ntehnëdëfuhëhni vëhác va ntihtëni ten dël meh ñi do ñabëni wavap wavap soje pëdï, tac ndanëni roka ÿa ndank mën hna.”»

Uhnës uryindaryindan uÿëc mutarëd

31 Yesu nësëhnëkëhniwo uhnës uryindaryindan hařary kat: «Nañ ambin ña g'uÿëc atëh mutarëd mëntëlëni, ule nufëk ahñë pahñëk hnë sarëdfiñ lëwu hna.

³² Uÿec rac ÿak vak wanÿec hna fop; bare ge pëhnëk, urac ÿak hnaÿëk vatëh vamb sarëdiñ hna fop: naÿëd' hafo gwër kofahnëni wusëry wã hnë wahni walëwu hna.»

Uhnës uryindaryindan levir

³³ Yesu nësëhnëkëhniwo uhnës uryindaryindan hawãary: «Naŵ ambin ña mëntëlëni gë levir le nufëk asëval nëgw gë upih yabah, tac cis fop.»

Soñe ye nësëd' Yesu gë wahnës wadindaryindan

³⁴ Yesu gë wahnës wadindaryindan nësëndëhëhniwo kore ÿa watac fop; nësëndilëhniwohna hara wahnës wadindaryindan gentina.

³⁵ Koyëna ntiyako wanës wante nësëko kila ÿa: «Gë wahnës wadindaryindan rëkëdëfu hnësëndu, do pëyahnedëfu viÿë vile soŵik kobëri ante ntiyiko duniÿa ña.»

Gabahn uhnës uryindaryindan dël meh

³⁶ Awa Yesu tavëkëhniwo kore ÿa ñi gë tere. Vërefal vëlëwu va më tëhaniha do tëyëniha: «Gabëryifu uhnës uryindaryindan idël meh mbë kaÿ ñi.»

³⁷ Yesu më ntëkwakëhni aki: «Ale hnadëd' uhnëda fërën wã, Ajë Ahn'a yeho;

³⁸ kaÿ inã duniÿa ÿi ye; uhnëda fërën wã vële ye Naŵ Wënu va ye; dël meh inã vëhni ye vële kwëhnëk Sintani va;

³⁹ aÿëw ale hnadëd' dël meh inã Sintani ye; uhác wã, wapuya duniÿa ña ye; do vëhác va wamëleka ña ye.

⁴⁰ «Gante ntihetëde idël meh do ntabi hnë hwëdëh ki, koyëna ntideni vëwen va wapuya duniÿa hna.

⁴¹ Ajë Ahn'a payidëhëhni wamëleka wadëwu ña, ntihetëdënihëhni Naŵ dëwu hna fop vële sanëkëhni vëÿënta hni hn'ikwëtahn va do gë fop vële wok vëwawëhned'ilahna Wënu ña,

⁴² do ntabëdënihëhni hnë hwëdëh hucankaf janáma hna; hnam rëkëd' kondëni do cemëlehnandëni wabeñ ña.

⁴³ Bare, vësatah va rëkëdëni pëtëndëni had lepera hnë Naŵ Rëm lëw hni hna. Nëparyin d'us, ge kwëhnarun vanëf awëryahnu!»

Uhnës uryindaryindan soŵik

⁴⁴ Yesu më mbok ntehn: «Naŵ ambin ña gë hnapul le soŵik hn'ikaÿ mëntëlëni. Ge ahnë nuk hnapul rac coŵëd' g'ahawãry. Natëdëha hafo ñi nkwa fop ile kwëhnaç ÿa do mbokaj ntaŵ kaÿ tac.

⁴⁵ «Do fëna Naŵ ambin ña gë sanikona wamah le yëkëlehnëd' awaf mëntëlëni.

⁴⁶ Ge nuk uryampo ule hwëhnaç nafa ntëbi sanu, ñid' nkwa fop le kwëhnaç ÿa do mbokaj ntaŵ sanikona rac.»

Uhnës uryindaryindan waryey wale pëlahnedëni wuwis

⁴⁷ Yesu më mbok ntehn: «Naŵ ambin ña gë ÿin mëntëlëni fëna: waryeyët loñëde hnë lant do fëladëhëhni sifa wuwis-wo.

⁴⁸ Ge pëbëni wuwis wã vëfëla va ndodëni gë vambëñ lant, tac ntañani tahnënihëhni: wufërën wã hnë kankel kwëtëdënihëhni do ntonjënihëhni wule wok wahwëhnana nafa wã.

⁴⁹ Koyëna nkeç wapuya duniÿa ña: wamëleka ña ñijëdëni pitëndëlehnënihëhni vëwen va gë vësatah va.

⁵⁰ Vëwen va hnë hwëdëh hucankaf janáma hna ntonjëdënihëhni; hnam rëkëd' kondëni do cemëlehnandëni wabeñ ña.»

Uhnës uryindaryindan hasëk gë sër

⁵¹ Yesu tëyëkëhniwo: «Nkwëryërun bi waji fop?»

Më ntëkwaniha: «Ha».

⁵² Awa më ntehnëkëhni: «Koyëna nkeď ge aharaŋ sariya nke fëna arëfal Naw̃ ambin ŋa. Ahnë arac mëntëlëni g'ahwëhn hnapul ale hnufid hnë hnapul lëw̃u hna vihasëk gë visër.»

Vëvë Nasaret va vëhwëtahnlahna Yesu

⁵³ Ga puhnak Yesu nanta waŋi wahnës waďindaryindan w̃a, më njik

⁵⁴ hnë naŋ nte naŋahnëko hna. Pëgwëlehn karaŋëndëhni calija mbë hnam hna do fop vële yeho hnam va pëmpëhnahnëkëhniwo đus. Ntehnëďëniho: «Ne nufik uŋi uyët? Hak kolahnëk ntind viŷë vifëmpëhnahnah?»

⁵⁵ Gena bi umë ye fatah afak vacery ŷa? Gena bi Mari ye hnëmu ŷa? Sak gë Yosef gë Simo do gë Yucđ gena bi vëhni ye vëheryu va?

⁵⁶ Do vëheryu vësëval va gena bi fop ŷal fu li nkeni? Ne nufik awa ŷin fop?»

⁵⁷ Do rac wëmaŷëhnëkëhniwo soŋe kwëtahnlëniha.

Awa Yesu më ntehnëkëhni: «Kila ntënënik gante-wo-gante bare gena hn'ile nagik hna do kas tere lëw̃u hna.»

⁵⁸ Awa Yesu toye fo ntiko hnam vifëmpëhnahnah va kabi vëhwëtahnlawohna.

14

Icëm San Ayary a

¹ Hnë yamani rac, Eroď, nte hnaŷëko Galile ŋa, nkwëryëko ga nësëďe soŋe Yesu ŷa.

² Më ntehnëkëhni vëryokuŋ vëlëw̃u va: «San Ayary a ye: mbëhnik! Soŋe umë kwëhnahnëk fanka ntihahnënd viŷë vifëmpëhnahnah.»

³ Eroď nësëko koyëna kabi umë lehnëko pëlayi San, ñabi, cëďi do ndaŷehna. Wëlin itëfëta icëm San Ayary a: Eroď cëďëhnahnëkawo soŋe Erodiyad asëvalu Filip, aheryu ŷa.

⁴ Ntiko koyëna kabi ñëlëkawo gë Erodiyad do San ntehnëďëhawo: «Sariya ŷa maŷëryana aŷëla asëval ahery hu ŷa!»

⁵ Eroď ñadëho ndaŷehna San, bare nkehahnahnëkawo gë bulunda ŷa, kabi vëhni fop kila ntinihawo San.

⁶ Koyëna nkeho hafo fac le nagahniko Eroď ŷa mbok tëkik, aryagu Erodiyad nkaŷëďëho haryënkw vële fayehniko hna. Eroď nëŋëkawo đus

⁷ hafo ntëkëhna ntehn njëďadëha fop le tëyëďëha ŷa.

⁸ Gë siyab hnëmu ha më ntehnëka: «Yëďarye ankaf San Ayary a hnë fëďa mpan!»

⁹ Ahnaŋ a Eroď njamëlehn; bare soŋe idëk dëw̃u tase vëfay vëlëw̃u ŋa, më ntehnëk njëďayi le tëyëk ŷa.

¹⁰ Payëhnëlehn ntëpëtiji nkaf San ŋa kaso hna.

¹¹ Më yojik ifëďa hna njëďayi fandag fa, do umë njëďahna hnëmu.

¹² Tac, vëřëfal San va më njini nufëni ñas iŋa mbañëni; tac njilehnëni pëyaniha Yesu ile liyak ŷa.

Yesu vësan wawuli mbëď ndavëď

¹³ Yesu ga nkwëryëk waŋi wakasëk, më matëni hnam gë vëřëfal vëlëw̃u va, kayëni kulu hna, njini minëhni fo le njirëk. Bare vahnë va njëtaniho, awa më cahnëni vankol vantëŷ hni hna tëfëlehnëniha gë wapary ŋa fo.

¹⁴ Ga cëlëk Yesu kulu hna, nutëhni kore sankaf rac, kaŷëhnahnëkawo đus gë vahnë vërac do pëgwëlehn njërëndëhni vële resëko va.

¹⁵ G'anëka ga vëřëfal vëlëw̃u va më tëhaniha ntehnëniha: «Mëďëk do hnani fëk fo ye. Koyaryihni vëŷi vahnë njini vankol hna ntëŷani ile tokëďëni!»

¹⁶ Më ntëkwakëhni: «Lakënde vëyina: yëďaryinëhni w̃uhnë dënk ile tokëďëni ŷa!»

17 Më ntehnëniha: «Bare vamburu mbëd' g'uwis wuhi fo hwëhnabun.»

18 Më ntehnëkëhni: «Yinenëhnino».

19 Tac, ntehnëhni kore ŷa ntañani dël hna do nuf vamburu mbëd' va gë wuwis wuhi wã, kanjek g'ambin do camehna Wënu ña soje ŷi rokëtok. Nkubëlehnëk vamburu va njëdahni vëréfal vëlëwu va, do vëhni cahëlehnënihëhni kore ŷa.

20 Ale-wo-le tokëko hafo pihn. Vëréfal va vëkankel pëhw gë vaki vapëbah mbarëpëniho vankubel vante tesëniho va.

21 Vële rokëko va tükëniho vësan wawuli mbëd' (5,000), hara vësëval va gë vutah va vëryëkwaryina.

Yesu lant hna njasëd'

22 Paco, Yesu kayëndëlehnëhni vëréfal va kulu hna ndënkwehnhëniha gë cape ñëntaw' lant ka, wati nte koyadëhëhniwo umë dënk kore ña.

23 Ga koyakëhni, më kayëk hn'ikuŷ soje yëfa. Ga nëkak, minu fo nkeho hnam.

24 Hnë mpëd atac, kulu ŷa tëko ñawëta vambëŷ va do wavonkëlo wënka ña pankëlëdëniho kabi, gante matid', sël pabëniho.

25 Ga nkëhnëk pac, Yesu gë vëréfal vëlëwu njidëho njasëhatënd wënka hna.

26 Ante nuniha ga njasid' wënka hna, ntakëkëhniwo ðus do ndekadëniho: «Ahnëkwël ye!»

27 Yesu më nësëhnëkëhni taŷ: «Ya wënyarin! Ami Yesu ye! Antë ntaku!»

28 Awa, Piyer më tebak wanës ña do ntehna: «Ahwëhn, ge paryi wëjë ye, dehnërye yiryiwu wënka li.»

29 Yesu më ntehnëka: «Yij!» Piyer cëlëlehn kulu hna pëgw njasënd yaŷ wënka hna njind gë vëhni Yesu.

30 Bare ga kamahnëk sël ŷa njawëk, më ntakëka, pëgwëlehn nkëyand wënka hna do ndekak: «Ahwëhn, pehëtërye!»

31 Taŷ, Yesu njelëlehn vák ŷa, pëlahna do ntehna: «Wëjë, mbaki ikwëtahn! Soje ye wajëlehnaru?»

32 Tac, kayëlehnëni vëhni vëhi tak kulu hna do sël ŷa tëryalehn.

33 Awa vëréfal va fop ndëkwëhnhëlehnëni haryënk'w Yesu do ntehnëniha: «Paryi nke Ajë Wënu ña yeru!»

Yesu njërënedëhëhni vëres Senesaret hna

34 Tëkëlehnëni hnë vambëŷ lant vamb nkal Senesaret hna. Ga ntëmpëtani lant ŷa Yesu gë vëréfal vëlëwu va, tënkëlehnëni hn'inkal bë resiyë Senesaret hna.

35 Vahnë vëvë hnam va njavëtënihawo Yesu do pëyahnhëniho gante-wo-gante tükik ŷal hni hna, do njonehnikëhniwo vëres va fop.

36 Këladënihawo tavëhni ñakëhni wëla wacëmët cud' cankaf ntëwu ña fo do fop vële ŷakëko va njërëniho.

15

Yesu gë wënamu wasëwif wã

1 Fac ryanko, wafarise gë vëharaŷ sariya w'atiko Yerusalem njini tëyëniha Yesu:

2 «Soje ye vëréfal hu vi nkoni vëlënhëndëdina wënamu wante tavëryënihëfu vacërakëlo fu ñi? Vëhni vëŷuhnadina wëbák ña tokahnëndëni gante nke namu fu ka.»

3 Yesu më ntëkwakëhni: «Wëhnë lë, soje ye worun dënhëneluhna vakwëda Wënu va, bare wënamu hun dënk lidun?»

4 Wënu ña dehnëna bi: “Dënhënyihni vëhni rëmuh gë hnëmuh”, do fëna “Ale lehnëka rëmu ma hnëmu wameh a tëfëka ndaw'i”✧?

✧ 15:4 15.4: Icahn 21.27; 20.12

⁵ Bare wuhñe, ntehnëdunëhëhni vahnë va ahñe kod ntehnëhni vële hnagëka va: “Ile rëfëkawo yëdäwu ryemahnu ÿa sadëha le pehnëhnik Wënu wärunëbu.”

⁶ Awa ge aki nke vahnë va gona mbalëhni ntënënënihëhni vële hnagëkëhni va. Koyëna ntihtëdun wanës Wënu ña soje namu lëw hun ÿi!

⁷ Wuhñe vëwër! Kila Esayi toña kwëhnako ante nësehnëkawo Wënu ña soje lëw hun ña aki:

⁸ «“Iÿi bulunda gë wanës ñi fo ntënënëdëniho, bare wasakahn walëw hni hna ñawëtaniho.

⁹ Icëmb dëw hni ña, kwëhnana nafa kabi gena wanës mën ña karajëdënihëhni vahnë va bare wënamu wadëw hni fo ye.”»

Ile ronkënëdëha ahñe

¹⁰ Tac Yesu më ntehnëkëhni kore ÿa fop: «Nëparyin do gwëryëryin ÿin:

¹¹ Gena ile rënkëd hnë wës ahñe ÿa ronkënëdëha, bare ile sahnid wës lëwu ÿa, umë ye ile ronkënëdëha ahn'a.»

¹² Awa vëréfal va më tëhaniha Yesu tëyëniha: «Njëteru bi wafarise wä ntavëkëhni gë wëjë soje wanës wante hnësëru ñi?»

¹³ Umë ntëkwakëhni: «Atëh nte-wo-nte nkok pëlëna Rëm mën le ye g'ambin ÿi nkëcëde.

¹⁴ Tavëryinëhni: vumëp vunte hahëd vumëpëntahni ye! Do ge mëp kahëdëha mëp ñëntaw, njodëni vëhni vëhi tak hnë hatëh.»

¹⁵ Awa Piyer më ntehnëka Yesu: «Gabëryifu bi ye pëhnëtanëk wañi wanës soje ronk.»

¹⁶ Yesu më ntëkwak: «Wuhñe fëna, gwëryëdïluhna bi ha gaki?

¹⁷ Yëtëluhna bi le-wo-le rënkëk wës ahñe ÿa ndëcëd idonk dëwu hna tac cahñëd mbahn dëwu hna?

¹⁸ Bare ile sahnik wës ÿa ntawary hna matik, do rac ronkënëdëha ahn'a.

¹⁹ Bambery ntawary ahñe hna matid vinahan vimeh vinte liyehñëdëhëhni ndawëndënihëhni vahnë, njëkëlehnëndënihëhni vësëval vëhawary, do ntindëni ndakëntal nte mbañëk Wën, ntehnëndëni, mërëndëni, do nësëndëni wameh vëyënta hni.

²⁰ Wëlin ile ronkënëdëha ahñe ÿa! Bare itok hara ñuhnalihna wëbák gante nke namu ka, umë tonkënëdïlahna ahñe.»

Asëval ale wok gena sëwif hwëtahnëka Yesu

²¹ Tac, Yesu më matëk hnam ñi hnë vankol vante ye caharaß Tir gë Sidon hna.

²² Hnë wati rac, asëval ale lëdëko hnë resiÿo rac më njjëk ñarël lëwu. Arac bulunda vële wacëde Kanan hna kwëhnaryiko. Pëgwëlehn ndekand: «Ahwëhn Aju David, kaÿëhnahnëryiÿi g'ami! Aryag mën a yine fëlaka do mbërak ñus!»

²³ Bare Yesu la ñoñ dëkwawohna. Awa vëréfal vëlëwu va më tëhaniha ntehnëniha: «Daryehna aÿi asëval! Njankëdëhëfu tëfëlehnatëndëfu.»

²⁴ Yesu më ntëkwaka asëval a: «Wënu ña soje vëvë Isërayel fo payiko, vële ye had wape wante sëvëk.»

²⁵ Bare asëval a tëhakawo ndëkwëhn haryënk wëwë do ntehn: «Ahwëhn, demarye!»

²⁶ Yesu më ntëkwaka: «Yivëna nufi roka vutah va këfëhnini vumbe vi.»

²⁷ Asëval a më ntëkwaka: «Ahwëhn, toña hwëhnaru. Bare vumbe va ile yod toka roka vële hwëhnëkëhni hna tokëdëni.»

²⁸ Awa Yesu më ntëkwaka: «Kwëtahnëhu ña njabëk! Wënu ña ntid ile ÿadu ÿa.» Do aryagu njërëlehn wati rac dënk.

Yesu njërëndëhëhni vëres vëyabah

²⁹ Tac, Yesu matëko hnam ñi tëfary lant Galile hna. Umë kayëk hn'ikuñ do ntaña.

³⁰ Wakore wayabah më njijëni ŷalu hna. Më njojënihëhni vële radëf, vumëp, vëreyah, wakumim, gë vëres vëhawary vëyabah. HaryënkW Yesu kwëtëdënihëhniwo, do njërënedëhëhniwo.

³¹ Vahnë va pëmpëhnahnëkëhniwo ante nunihëhniwo wakumim ŷa ga nësëdëni, vëreyah va njërëniho, vële radëf va njasëdëniho g'afërën do vumëp va nudëniho g'afërën. Do pëgwëlehnëni cëmbëndëniha Wën Isërayel ŷa.

Yesu ndavëdëhëhni vahnë vëyabah vële wok vëyena wasëwif

³² Tac Yesu macëkëhniwo vërëfal vëlëwü va ntehnëhni: «Kaŷëhnahnëkoŷëhni vëŷi vahnë. Wëlin wafac warar yelahnëbun do ñoñ vëhwëhnana ile tokëdëni. Ñada hoyawëhni g'inte fo soŷe antë njohëni g'ankaŷ.»

³³ Vërëfal va më tÿëniha: «Hnë iŷi fëk, ne kodëfun hnuŷafu ile ryavahnëfuni hafo pihñëni kore gë iŷi ki?»

³⁴ Yesu më tÿëkëhni: «Vamburu vajëhw hwëhnarun?»

Umë ntëkwani: «Mbëd gë vaki, do gë vunkis.»

³⁵ Awa, më ntehnëkëhni vahnë va ntañani nkal hna.

³⁶ Tac më nufëk vamburu mbëd gë vaki va, camehnëka Wënu ŷa, nkubëlehnëk do njëdahni vërëfal vëlëwü va, cahëlehnënihëhni vahnë va fop.

³⁷ Ale-wo-le tokëko hafo pihn. Vërëfal va mbarëpëniho vëkankel vapëbah mbëd gë vaki vankubel vante woko va.

³⁸ Vële rokëko va vësan wawuli wahnah yeho, hara vëryëkwaryina vësëval va gë vutah va.

³⁹ Ga koyakëhni kore ŷa, Yesu kayëko kulu hna njind gë resiŷo Magadan.

16

Itëy dahëse

¹ Ga mbiŷëk toye, wafarise gë wasaduse tëhanihaŷo Yesu soŷe tëndëhnëniha urënd. Tÿënihawo ntinëhnëhni dahëse le rufahnëd paryi nke Wënu ŷa fayika.

² Bare Yesu më ntëkwakëhni aki: [«Ge ambin ŷa mbëntëk g'anëka ga, ntehnëdun: "Acahn tëvëdina."»

³ Do ge ambin ŷa mbëntëk koŷëri fo g'acahnëfëd ga, ntehnëdun: "Tëvëd dol." Kodun ayëtu ile liyad ŷa ge njëkërun ambin ŷa, bare kodiluhna ayëtu vile liyad hnë iŷi wati ŷi, bi ye pëhnëtanëd!]

⁴ ✧ Vahnë vëvë gaki vi, vële ye vëwëh do wok vëhahnëndana soŷe Wën vi, dahëse tÿëdëni, bare sifa dahëse ile yehawo kila le waciko Yonas fo nuŷadëni.» Tac Yesu më tavëkëhni nji.

Levir wafarise gë wasaduse

⁵ Awa Yesu kayëniho gë vërëfal vëlëwü va kulu hna, soŷe ndanëni gë cape ñëntaŷ lant ka. Ante njidëniho ŷa vërëfal va më kamahnëni wayoyana ile tokëdëni.

⁶ Wati rac, Yesu më ntehnëkëhni: «Diryin wajira! Keharyin levirwafarise wã do gë wasaduse wã.»

⁷ Vërëfal va pëgwëlehnëni nësëlëndëni: «Kabi yojilënëhna vamburu më nësëd aki.»

⁸ Yesu njëtëko wante nësëlëdëni ŷa, awa më ntehnëkëhni: «Wühnë, mbaku kwëtahn iŷa! Soŷe ye liyahnëku paŷare vamburu vante ryënkwirun nësëndëmu!

⁹ Gwëryëluhna ha gaki? Dënkwëtafiluhna bi vamburu mbëd vante cehëlehnëniho vësan wawuli mbëd va do gë fop vëkankel vankubel vante varëpërunëho va?

¹⁰ Do dënkwëtafiluhna bi vamburu mbëd gë vaki vante cehëlehnëniho vësan wawuli wahnah va do fop vëkankel vankubel vante varëpërunëho va?

11 Hak nkorun gwëryantuhna nësëndiluhna soŋe vamburu ante ntehnakëndëmu ahehawu levir wafarise wã do gë wasaduse wã?»

12 Awa vërefal va nkwëryëlehnëni nësëndilëhniwohna soŋe levir le lihande mburu, bare ile karanjëdëni wafarise do gë wasaduse ntehnëdëhëhniwo kehani.

Piyer pëyahned Yesu ye Arëhnayik a

13 Tac Yesu njiko hnë resiyo Sesare Filip hna. Më tÿëkëhni vërefal vëlëwu va: «Vahnë va, mo ntehnëni yëbu, ami Ajë Ahn'a?»

14 Më ntëkwani: «Vëryampo, vëhni lehnëd San Ayary a yeru, vëhawary Eli yeru, do vëhawary kat, Seremi yeru ma kila hawary*.»

15 Yesu më mbok tÿëkëhni: «Wuhnë lë, mo lehnërun yëbu?»

16 Simo Piyer më ntëkwaka: «Arëhnayik a yeru, Ajë Wën paryi ya.»

17 Awa Yesu më ntehnëka: «Nëfaki, Simo aju San†; gena ahnë yëtëndanëki iyi toña, bare Rëm mën ile ye g'ambin ya ye.

18 Awa, ami, ntehnëdëmi, Piyer (ile fëhnëtanëk "taka") yeru, do hn'itaka tac mbëryëdëfu cery sali mën ña. La icëm iña kodina njawëna haryënkwa hu.

19 Njëdadëmi visëdëta Inaw ambın ña: le-wo-le vañëdu nkal li mbañëde ambın hna; le-wo-le wawëryadu nkal li mawëryade ambın hna.»

20 Tac Yesu më ñañënahnekëhni vërefal vëlëwu va antë pëyaniha ahnë umë ye Arëhnayik a.

Yesu soŋe icëm dëwu ña nësëd

21 Tëk pëgw wati rac, Yesu pëgwëlehn nësëhnëndëhni wapacëk vërefal vëlëwu va ntehnënd: «Afo yiwu gë Yerusalem. Hnam, vicër va gë vësankaf vësëna wasadëha va do gë vëharan sariya va korotehnëdëniho dus hafo ndawëhnëniho do, fac rarëna hna, mbëhnëdëfu.»

22 Awa Piyer më canaryëka do pëgwëlehna niranda: «Hali, Ahwëhn, Wënu ña keryëdëhi! Watac gedilihna muk!»

23 Bare Yesu më cahëtak do ntehnë Piyer: «Ñawëtarye, Sintani! Memaÿenduho! Nahadila had Wënu ña bare had vahnë.»

24 Tac Yesu më ntehnëkëhni vërefal vëlëwu va: «Ge ahnë ñad tÿëfëlehnëndo, ntë nko nahand soŋe lëwu dënk, afo ndië kërëwa lëwu ya tÿëfatëndo.

25 Ale yaad yi duniya yi cëmëd, bare ale wok kwëtahnenëna nëf yi duniya, soŋe lëmën ya, nkoryaryëd ntawary dëwu ña hafo arayen hna.

26 Ye hnëfadëha ahnë ge nuÿak duniya yi fop tac cëvehn ntawary dëwu ña? Ye kod njëdahn mbësahni ntawary dëwu ña?

27 Ha ntehnëdëmu, Ajë Ahn'a njijëd gë wamëleka wadëwu ña hnë icëmb Rëmu hna. Awa ale-wo-le ile ntidëho ya mbësadë.

28 Toña ya fëyadëmu: Vëryampo hnë vële ye hnani vi vësëmëdina hara vëhnulahna Ajë Ahn'a ga njijëd had ahnaw.»

17

Ibaca Yesu ña

1 Ga ndëcëk wafac mbëd gë ryaw, Yesu më njokëhni vëhni Piyer gë Sak gë San, aheryu Sak, do njiryeryëhni hn'ikuñ yihnah le nkeniho vëhni fo.

2 Hnam Yesu më mbacik tase lëw hni; yëka lëwu ya pëtëdëho had ulav do viyi vilëwu va njerëko had humpen.

3 Tanj vërefal vërar va nulehnënihëhni vëhni Moyis gë Eli ga nësëlëdëni gë Yesu.

* 16:14 16.14 Kila hawary: kila ryampo fagant wakila wasër. † 16:17 16.17 San: Vikerëh vindampo ntehnëk «Yonas».

⁴ Awa Piyer më ntehnëka Yesu: «Ahwëhn, njivëk nkeyin hnani. Ge ñadu, ntidëfu wasank watar: ryampo wëjë, Moyis ryampo, Eli ryampo.»

⁵ Nkoko nësënd tēket anar ntancah cankëhni, do kopa wëryiko nar hna: «Ayi Ajë mën ye ale yahnëbu dŕus; g'umë natëdëho. Umë rëfëka ahnëpawu!»

⁶ Vërëfal va ga nkwëryëni kopa rac, ntakëkëhniwo dŕus ndëkwëhnëlehnëni wayëka wã nkal li.

⁷ Awa Yesu më tëhakëhni, ñakëhni do ntehnëhni: «Matëryin! Antë ntaku.»

⁸ Awa më matëndani bare vëhnulawohna ahnë ge gena Yesu fo.

⁹ Ante cëlidëniho kuŕ na Yesu më ntehnëkëhni: «Nt'afëyawuna ahnë ile hnurun yi hafo Ajë Ahn'a mbëhni vësëm hna.»

¹⁰ Tac vërëfal va më tÿëniha Yesu: «Soŕe ye ntehnëdëni vëharan sariya vi, afo Eli njij ten?»

¹¹ Umë ntëkwakëhni: «Afo Eli njij ten soŕe mbokary can fop.

¹² Bare ami pëyadëmu: Eli tēko njij, bare vahnë va vëyavëtëlawohna. Awa umë ntiniha gante ñadëni ka. Koyëna korotëhnëdëniha vahnë vërac Ajë Ahn'a fëna.»

¹³ Awa vërëfal va njëtëlehnëni soŕe San Ayary a nësëndëhëhniwo.

Yesu njërënëdëha fatah

¹⁴ Ante tēkëniho hn'ile nkeni kore hna, asan rëhakawo Yesu ndëkwëhn haryënkwlëw

¹⁵ do ntehna: «Aharan, kaÿëhnanëryiÿi g'ajë mën aÿi. Hayo fëlaka do njođ kwëlëkwël hnë hwëdëh ma hnë wënka.

¹⁶ Njiryeryëbuha vërëfal hu hna bare vëwëkëna njërënëniha.»

¹⁷ Yesu më ntëkwak: «Wuhnë, vahnë vëhwëhn kwëtahn këm do vërumpak yerun! Hafo guve tēfëko nko ñëwëlahnin gë wuhnë? Afo guve tēfëko voku ryuñënanëhnu? Yinenëhninoŕa fatah fi ani.»

¹⁸ Më njojëniha. Awa Yesu më ñañënahneka yine ya do yine rac cahnëlehna fatah fa, do fatah fa njërëlehn tan.

¹⁹ Tac vërëfal va, më cahëtaryëniha Yesu do tÿëniha: «Soŕe ye wobun mëkëlëfunahna lafuna iÿi yine?»

²⁰ Yesu më ntëkwakëhni: «Kabi ikwëtahn hun inja mbak dŕus. Toña ya fëyadëmu: ge lakënde ikwëtahn inte vak had uÿëc mutarëd fo hwëhnakëndun, ntehnakëndun inÿi kuŕ: “Pakëtary aÿi hnani”, do pakëtakënd. Ñoñ tesakëndiluhna. [

²¹ Bare g'imunta do g'icuŕ fo kođe ntayi yi sifa yine.]»

Yesu mbok pëyahnënd icëm do g'ibëhn dëwu na

²² Fac ryampo, ante nkeniho vërëfal va fop Galile hna gë Yesu, më ntehnëkëhni: «Ajë Ahn'a njëdahnëdëniha vahnë va.

²³ Vërac ndawëhnëdëniha; bare, fac rarëna hna, mbëhnëd.» Vërëfal va, ga nkwëryëni watac, pëbëlehnëni yiwëhna sankaf.

Cosahn yatëtanke Cery Wën Cankaf

²⁴ Ante tēkëniho Yesu gë vërëfal vëlëwu Kaperënaÿum na, vële rebadëho yatëtanke Cery Wën Cankaf va tëhanihawo Piyer do ntehnëniha: «Aharan hun aÿi cosahnëdina bi yatëtanke Cery Wën Cankaf hna?»

²⁵ Piyer më ntëkwak: «Cosahnëd.»

Wati nte tēnkëdëho Piyer tere na, Yesu ryënkwëko teba wanës na ntehn: «Ye hnaharu, Simo? Mo rëfëka cosëhni vëhnaŕ vëvë duniÿa vi yatëtanke ya? Vëvë watere wadëw hni va bi ma vëÿëntaŕ va ye?»

²⁶ Piyer më ntëkwak: «Vëÿëntaŕ va ye.»

Yesu më ntehnëka: «Awa vëvë watere vëhnaŕ va vësosahnëdina.

²⁷ Bare, ñadilëfuhna lavëndanëfuni vahnë va. Awa, yiryeyi lant hna, alon ðoli ÿa, igis dënkwëryënk nte fëladu ña yavëndëryehna wës ÿa: tëkatëdu uyëc koryi le yed gwër cosahnahni ÿatëtanke mën ÿa gë lëw hu per; yoj asosahn.»

18

Mo lëbëkëhni vëyëntaŵ va

¹ Wati rac, vëréfal va tëhanihawo Yesu tëyëniha: «Mo lëbëkëhni nafa vëyëntaŵ va Naŵ ambin hna?»

² Yesu më macëka fatah fatoy, kwëta fagant lëw hni

³ do ntehn: «Toña ÿa fëyadëmu: ge gwëcëtaluhna ayewu had vutah, tënkëdilu hna muk Naŵ ambin hna.

⁴ Ale ÿak njabëk nafa Naŵ ambin hna umë ye ale vanad soje nke had fañi fatah.

⁵ Ale hacaka la fatah fëndampo gë fañi ki soje lëmën ÿa, kacako ami dënk.»

Vile liyendëhëhni vahnë wameh

⁶ Yesu më mbok ntehnëk: «Age ahnë ravëtehnëka ikwëtahn iña wëla fatoy fëndampo hnë vunte hwëtahnëko vi, pecek soje lëw hu ÿa ñabi bëraka do ntoni hnë igu lant.

⁷ Meka ÿi ðuniÿa le ravëtehnëdëhëhni vahnë ikwëtahn iña! Nkef kwëlëkwël vile rëkëd tavëtehnëndëhni ikwëtahn iña, bare ale lik watac ÿa wëh sankaf hnapëdëha!

⁸ Awa ge vák hu ma fary hu ravëtendëhi ikwëtahn iña, dëpëtary; pecek arënk ðuniÿa le wok puðina hna gë vák ryampo ma gë fary ryampo g'ile worryaryëru waki tak do alabi gë janáma, hnë hwëdëh hunte wok ðipëdina muk.

⁹ Do ge inkër hu ña ravëtendëhi ikwëtahn iña, dokëtary; pecek arënk ðuniÿa le wok puðina hna g'inkër ðampo g'ile worryaryëru viki tak do alabi gë janáma.»

Uhnës uryindaryindan soje fape fante sëvëko nute

¹⁰ Yesu më mbok ntehn: «Keharyin ayafañuna la fëndampo hnë vuñi vutoy; ha, paryi pëyadëmu, wamëleka wadëw hni ña haryënk Rëm mën le ye g'ambin hna nkeni kwëlëkwël. [

¹¹ Yëtëryin, Ajë Ahn'a njijëk pehëtëhni vële sëvëko va.]

¹² «Ye hnahadun hnë wañi: ahnë kwëhnakëhni wape keme do ryampo hnë watac cëvat. Tavëdiléhnihna bi wañëntaŵ wã fop le keryëdëhëhni hna njihahn njëkëlehna ile sëvëk ÿa?

¹³ Ge nujëka, paryi pëyadëmu natëdëha g'ife rac ntëbini wafëhw imbëd gë wahnah g'imbëd gë wahnah (99) wañëntaŵ wante woko wasëvëna wã.

¹⁴ Ndampo fo nke, Rëmun le ye g'ambin ÿi ñadina la fëndampo hnë vuñi cëv.»

Ge aÿënta hu ntëntahnëki

¹⁵ Yesu më mbok ntehnëk: «Ge aÿënta hu ntëntahnëki, macëryehna ayewu wühne vëhi fo afëyahna ile ntiki ÿa. Ge nëpaki, pehëtëruha aÿënta hu.

¹⁶ Bare, ge ñwëyëk nëpadilihna, yoryehna ahnë aryampo ma vëhi alihahn gante nësëk Vikerëh ka: “Gë vahnë vëhi ma vërar kitinëde le yelëku ÿa.”[✧]

¹⁷ Ge ñwëyëk nëpadilihna vëhni fëna, pëyahneri mbara vële hwëtahnëka va; do ge ñwëyëk nëpadina mbara tac, pëlaryina had arëf ÿatëtanke do gë vahnë vëhawary vële wok vëhwëtahnëna.

Ibañëhn g'imawëryan

¹⁸ «Toña ÿa fëyadëmu: le-wo-le vañëdun nkal li mbañëde ambin hna; le-wo-le wawëryadun nkal li mawëryadë ambin hna.

✧ 18:16 18.16: Divëta Sariya 19.15

19 «Pëyadëmu fëna, ge vëhi hnë wũhnë nkal li maŵalëni tëyëni le-wo-le ŷa hn'imunta, Rëm mën le ye g'ambin ŷi ntinëhnedfëhëni.

20 Paryi nke, hn'ile mbarëni vahnë vëhi ma vërar soje ŵac mën, fagant lëw hni nkedëfu.»

Uhnës uryindaryindan soje aryokuŋ ale wok tavëndina

21 Awa Piyer më tëhaka Yesu do tëya: «Ahwëhn, wahwënta wayëhw rëfëka ravëhnëŵa aŷënta mën a ge tavëdina dëntahn mën iŋa? Hafo wahwënta mbëd gë wahi bi?»

22 Yesu ntëkwakawo: «Hali, dehnëdila hafo wahwënta mbëd gë wahi, bare hafo ntëbi dënk wahwënta wafëhw mbëd gë wahi wahwënta mbëd gë wahi (70×7)

23 Awa, wëli uhnës uryindaryindan soje Inawũ ambin ŋa: Fac ryampo ahnaŵ fëhnako tëyëhni vëryokuŋ vëlëwũ va koryi le navehnëkëhniwo.

24 Umë ndënkwek tëyëka asan ale wonanëkawo koryi yabah dũs.

25 Asan arac kwëhnalohna ile mbësahnand koryi rac; awa ahnaŵ a më ntehnëk nkwaŷini g'asëvalu gë vutahu do g'ile kwëhnaŵ ŷa fop, cosahnahn koyëna nav iŋa.

26 «Awa asan a më ndëkwëhnëk haryënkŵ ahnaŵ a, këlahna do ntehna: “Duñënanëhnërye, cosëdëmi fop!”

27 Ahnaŵ a më kaŷëhnahnëka: më tavëhnëka nav iŋa do tava nji.

28 «Bare ga cahnëk asan arac, pankëlëlehnëni ale ndokuŋëlahnëdëniho do wonanëkawo koryi toye. Paco pëlaka nahëka do ntehna: “Cosërye le wonanëruho ŷa!”

29 «Ale ndokuŋëlandëni ŷa më njok haryënkŵ lëwũ do këlahna aki: “Duñënanëhnërye, cosëdëmi!”

30 «Bare aŷëntaŵ a më ŋwëŷëk; më cëdëhnëka hafo mbësahna nav iŋa.

31 Vëryokuŋ vëŷëntaŵ va, ga nuni ile ryëcëtak ŷa, njiŵëhnahnëkëhniwo dũs më njini pëyaniha ahnaŵ a fop.

32 «Awa arac më macehnëka asan a do ntehna: “Wëjë! Aryokuŋ ayapah yeru! Tavëhnëmi nav iŋa fop kabi këlaruho ravëhni.

33 Tëfakilahna bi, wëjë fëna, kaŷëhnahnina aryokuŋënta hu ŷi, gante kaŷëhnahnëko gë wëjë ki?”

34 Ahnaŵ a ntavëkawo dũs awa më njëdahnëka aryokuŋ a ntind doku forosima hafo cosa nav iŋa fop.»

35 Do Yesu më nkwënk: «Koyëna ntidëha Rëm mën le ye g'ambin ŷi ale-wo-le wok tavëndilahna aŷëntaŵũ ŷa g'intawũry fop.»

19

Ikarauŋ soje pitël g'asëval

1 Ga puhnak Yesu wante nësëdëho ŋa, më matëk Galile hna nji cape ndampo mbë Yude nte yeho gë cape ñëntaŵ sën Yurëdan ŋa.

2 Kore sankaf rëfëlendëhawo do njërënëdëhëhniwo vëres vëlëw hni va.

3 Awa wafarise wëryampo më tëhaniha, më tëyëniha soje tëndëhnëniha urënd: «Sariya fu ŷa maŵëryanëka bi asan mbamba asëvalu soje toña le-wo-le ŷa?»

4 Më ntëkwak: «Yëtëluhna bi ile nësëk Vikerëh ŷa? “Wapëgwa hna, ale lik fop ŷa ntikëhni asan g'asëval”,[☆]

5 tac më ntehnëk: “Soje umë ye asan a tavëdëhëhni rëmu gë hnëmu nkeni g'asëvalu fo, do vëhni vëhi tak aryampo fo nkedëni.”[☆]

6 Koyëna, vëwona vëhi bare ahnë aryampo fo ye. Awa ahnë antë pitëndëlehn ile mbarëpëlehnëk Wën.»

⁷ Wafarise ŵa më tēyēniha: «Awa soŋe ye ntehnēk Moyis sariya hna, ge asan a mbambēka asēvalu ŷa, kerēhna kayēte nte rufahnēd mbambēka?»

⁸ Yesu më ntēkwak: «Moyis maŵēryanēku avambēnduni vēsēval hun kabi vankaf va kambēku. Bare wapēgwa hna gelohna koyēna.

⁹ Pēyadēmu: ge asan mbambēka hara pēlalentēhniha g'asan ahaŵary, do ñēla asēval ahaŵary, asan arac ntik le mbañēk Wēnu ŋa.»

¹⁰ Vērēfal vēlēŵu va më ntehnēniha: «Ge aki nke yēbēlan asan g'asēval, ant'avēra aŷēl fecek.»

¹¹ Yesu më ntēkwakēhni: «Vēsan va fop vēŵēkēdina maŵēni waŋi wanēs, vēle njēdad Wēn fere va fo ŵēkēd.

¹² Vēŷi viyabah ŵemaŷendēhēhni vēsan va ñēlēni: soŋe vēryampo, kobēri nte nagini ŋa nke; vēhaŵary, vēhni vahnē va likēhni; do vēryampo ŋwēŷēdēni soŋe ntihahnēndēni doku Inaŵ ambin ŋa ye. Arabi ale hod maŵ iŋi karaŋ maŵ!»

Yesu ndēwadēhēhni vutah va

¹³ Fac ryampo vahnē yinenēhnikawo Yesu vutah soŋe tindēhni wēbāk ŋa do ndēwahni, bare vērēfal va niranihēhniwo.

¹⁴ Awa Yesu më ntehnēk: «Tavēryinēhni vutah va njijēni ŷal mēn hna, nt'aŵemaŷehnuni! Vēle ye had vēhni va hwēhnēk Naŵ ambin ŋa.»

¹⁵ Awa më tindēkēhni wēbāk ŋa tac njilehn.

Ajar mbetak

¹⁶ Awa jar rēhakawo Yesu do tēya: «Aharan, ye rēfēko liwu fērēn rēnkahnu uwām usēr hna?»

¹⁷ Yesu më ntēkwaka: «Ye rēyēduho soŋe ile fērēnak? Ahnē aryampo fo ye afērēn a. Ge ñadu arēnk uwām usēr hna maŵēhnēry vakwēda Wēnu ŋa.»

¹⁸ Jar ŋa më tēyēk: «Vaŋēhne?»

Yesu më ntēkwaka: «Nt'aryaŵa ahnē; nt'ayēkēlehna asēval ahaŵary; nt'ale; nt'aye sedē wamēr;

¹⁹ dēnēnēryihni vēhni rēmuh gē hnēmuh; ŋahnēryehna aŷēnta hu ŷa had wējē dēnk.»

²⁰ Jar ŋa më ntehnēka: «Maŵēhnēbu waŋi vakwēda fop. Ye rēfēko voku liwu kat?»

²¹ Yesu më ntehnēka: «Ge ñadu aye afadah haryēnk Wēn hna, yiry awaf ile hwēhnaru ŷa do ayēdahni koryi ŷa vēhaŷēhnaŋ va; koyēna nuŷadu hnapul yabah ambin hna. Tac yij arēfēlehnēndo.»

²² Bare jar ŋa, ga nkwēryēk watac, njiko ayamah fo kabi hnapul yabah kwēhnako.

²³ Awa Yesu më ntehnēkēhni vērēfal vēlēŵu va: «Toña ŷa fēyadēmu: ntakēk avetak tēnk Naŵ Ambin hna.

²⁴ Ha, paryi pēyadēmu: itēnk yonkomb hnē hatēh sirehn ŷak hnēŋēk g'itēnk avetak Inaŵ Wēn hna.»

²⁵ Vērēfal va, ga nkwēryēni waŋi wanēs, pēmpēhnahnēkēhniwo dus më ntehnēdēni: «Mo ye awa ale hode pehēti ŷa?»

²⁶ Yesu më njēkēkēhni do ntehnēhni: «Vahnē va vēhodina pehētahni, bare Wēnu ŋa kod nti fop.»

²⁷ Awa Piyer më ntehnēka: «Nēpary, fuhnē tavēbun fop soŋe arēfēlehnahnēnde. Awa ye hnuŷadēfun, fuhnē?»

²⁸ Yesu më ntehnēkēhni: «Toña ŷa fēyadēmu: ge Ajē Ahn'a ntañak hnē tinki sēmbik lēŵu hna duniŷa hasēk hna, ŵuhnē pēhw gē vēhi vēle rēfēlehnikoŵo vi fēna, ntañadun hnē watinki vēsankaf soŋe ahitiŋuni wahnēnk pēhw gē wahi wavē Isērayel ŵi.

²⁹ Do fop vēle ravēd soņe mēn watere wadēw hni ma vicēr hni, vēhery hni, warēm hni, wahnēm hni, vērah hni, wēhaŷ walēw hni, nuŷadēni ntēbi wahwēnta keme do nuŷadēni sah dūniŷa le wok puđina ŷa.

³⁰ Bare vēyabah hnē vēle ye gaki vēryēnkwēryēnkw vi, vērēkwa yed do vēyabah hnē vēle ye gaki vērēkwa vi vēryēnkwēryēnkw yed.»

20

Uhnēs uryindaryindan soņe vēryokuņ hn'ikaŷ

¹ Yesu mē mbok ntehnēk: «Awa, wēli ile mēntēndēlendeni Naŷ ambin ŷa: Fac ryampo, ahwēhn kaŷ a sahnēko kobēri fo g'acahnēfēd ga soņe njēkēlehnahni vēryokuņ kaŷ waresen lēwu.

² Umē maŷalēni gē vēryokuņ va cosēhni soņe dōku fac ryampo, tac cañētēlehnēhni njini ndokuņini kaŷ a.

³ «Hnē wēwati mbēd gē wahnah hna, mē mbok cahnēk do mbok nuhni vēhaŷary ŷēwa hna hara ņoņ vēlidilohna.

⁴ Mē ntehnēkēhni: “Yiryin ŷuhnē fēna aryokuņēntiwu kaŷ mēn hna do cosēdēmu icos caņah.”

⁵ Njilehnēni.

«Mē mbok cahnēk kat lav a nkaf hna, tac hnē wēwati warar g'anent hna, do mbok nti koyēna fo.

⁶ Hnē wēwati mbēd g'anēka hna kat mē mbok cahnēk do mbok tēkatēhni vahnē vēhaŷary kat ga ņēņēwēni ŷēwa hna. Mē tēyēkēhni: “Soņe ye ŷēwēdun hnani fac ŷa fop ņoņ dokuņēdilu hna?”

⁷ «Mē ntēkwaniha: “Kabi ahnē nufēlēfuhna ryokuņēhnēfuna.”

«Mē ntehnēkēhni: “Awa yiryin ŷuhnē fēna aryokuņēntijiwu kaŷ mēn hna.”

⁸ «G'anēka ga, ahwēhn kaŷ iņa mē ntehnēka asankaf vēryokuņ vēlēwu va: “Macēryihni vēle ryokuņēhnēko vi asosēhni. Vēle rēkwahnik vi ryēnkwēhnahnēdu do tēkwahnēni vēryēnkwēryēnkw vi.”

⁹ «Vēle fēgwēko dōku hnē wēwati mbēd g'anēka ga mē njijēni cosini ale-wo-le soņe dōku fac ŷa.

¹⁰ Ga tēkēk icos vēle ryēnkwēko nufini dōku va, ntiyahnēkēhniwo cosēdēni ntēbini vērēkwa vi; bare vēhni fēna ale-wo-le soņe dōku fac ŷa fo cosiko.

¹¹ Ga tebani, mēhnadēniho

¹² ntehnēndēni: “Vēyi vēryokuņ rēkwahnik. Soņe wati ryampo fo ndokuņēni; asaryēlehnēhni gante cosēruhēfu, fuhnē vēle ryuñēnak ambēr hn'ulav fac ŷa fop ka!”

¹³ «Bare ahwēhn kaŷ iņa mē ntēkwaka aryampo hnē vēhni: “Lawo, ņoņ dēntantihna. Maŷalakena bi sosi soņe dōku fac ŷa?”

¹⁴ Nufēry cos hu ŷa do ayi. Ami nēņēk sosēwēhni vēle rēkwahnik vi gante cosēmi ki.

¹⁵ Kodā bi liwu gante ņadēfu ka hnapul mēn ŷa? Ma kabi kwēhnaŷu anēf soņe rac bi ŷeŷaryēruho?»

¹⁶ Do Yesu mē nkwēnēk: «Koyēna vērēkwa vi yed vēryēnkwēryēnkw, do vēryēnkwēryēnkw vi yed vērēkwa va.»

Yesu, rarēna ŷa pēyahnēd icēm dēwu ŷa g'ibēhn iņa

¹⁷ Yesu Yerusalem njidēho. Mē canaryēkēhniwo vērēfal pēhw gē vēhi va do ntehnēhni njasatēndēni:

¹⁸ «Nēparyin, gē Yerusalem njiden, Ajē Ahn'a njēdadeniha vēsankaf vēsēna wasadēha va do gē vēharan sariya va do vēhni nkwēryēlēdēni soņe ndawēhnēniha

¹⁹ do njëdadëniha vële wok vëyena wasëwif. Vërac njafanjëdëniha, ntampëdëniha tac pakëdëniha hnë kërëwa. Do hnë fac rarëna hna, mbëhnëd vësëm hna.»

Itëy hnëm hni vëhni Sak gë San

²⁰ Awa asëvalu Sebede gë vijü vëhi va tëhanihawo Yesu; asëval a më ndëkwëhnëk soņe tëya Yesu ndemahna.

²¹ Yesu më tëyëka: «Ye ýadu?»

Më ntëkwaka: «Maŵëryanëryihni vijë mën vëhi vi ntañani naŵ ucankaf hu hna aryampo g'irëhw hu, aýentaŵ a g'irahahn hu.»

²² Yesu më ntehnëkëhni: «Yëtëluhna ile rëyëdun ýa. Kodun bi asewu ankëlëŵa tëm pah horot nte ýadëfu seŵu ña?»

Më ntëkwaniha: «Kodëfun.»

²³ Yesu më ntehnëkëhni: «Ha, cedun nkëlëŵa mën ña. Bare gena ami fëhnađ soņe ale lañađ g'irëhw mën ma g'irahahn mën, Rëm mën ýa fëhnađ. Vële pëhwëtëhnëk va njëdad.»

²⁴ Vërefal pëhw vëýentaŵ va, ga nkwëryëni watac, ntavëkëhniwo gë vijü Sebede vëhi vërac.

²⁵ Awa Yesu më macëkëhni vëhni fop do ntehnëhni: «Njëterun vële ye vësankaf duniya vi ndëcëtëni ucankaf ntëŵ hni ña, do vëryëndah va tufahnëdëni fanka falëŵ hni fa.

²⁶ Bare tëfëlahna nke koyëna yëbëlan hun. Ale-wo-le ýad naý hnë ŵuhnë ýa, tëfëka nke aryokuñëhn hun,

²⁷ do ale-wo-le ýad nke aryënkwyënkwa a, tëfëka nke aramp hun.

²⁸ Ndampo fo nke soņe Ajë Ahn'a: yijëna soņe ndokuñëhni, bare had aryokuñëhn vahnë njijëk do njëdahn ntaŵary dëŵu ña pëhëtahnehni vahnë vëyabah.»

Yesu njërëndëdëhëhni vumëp vuki

²⁹ Yesu, ante cahnëdëniho gë vërefal vëlëŵu Seriko ña, kore sankaf rëfëlehnëdëhawo.

³⁰ Vumëp vuki lañako tëfary nkaŵ hna, më nkwëryëni Yesu ryëcëd. Awa pëgwëlehnëni ndekandëni: «Aharan, Aju David, kaýëhnahnëryiýi gë fuhnë!»

³¹ Kore ýa nirađënihëhniwo ndemëhnani, bare tac nkwënëniho wadëka ña: «Aharan, Aju David, kaýëhnahnëryiýi gë fuhnë!»

³² Yesu më kahnëk, macëkëhni do tëyëhni: «Ye ýadun linëhnu?»

³³ Më ntëkwaniha: «Aharan, hnundëfu ýadëfun.»

³⁴ Më kaýëhnahnëka gë vëhni do më ñakëkëhni vinkër va; tañ mbokalehn nundëni, do tëfëlehnëndëniha.

21

Yesu tënkëd Yerusalem hna

¹ Ante tëhaniho Yesu gë vërefal vëlëŵu Yerusalem ña, tëkëniho ankol Betëfase hna, hn'ikuñ nte ŵacik Oliviye. Awa më payëkëhni vërefal vëhi haryënkwa ntehnëhni:

² «Yiryin hn'ankol nte ye haryënkwa hun ñi. Tëkatëlehnëdunëha fali fasëval ga pokik, do fatah fantëŵu fa g'umë nkedëni. Pëtinëhni ayonëhniwunoŵëhni.

³ Ge ahnë ntehnëku iñë dëkwaryina: “Ahwëhn a valëka.” Tavëderun ayojuni.»

⁴ Umë nked padahn wanës wante nësëko kila ña:

⁵ «Dehnëryinëhni naŵ Siyo* ña: Yëkëryina ahnaŵ hun a gë ýal hun njijëd hara naýënajëdina, hnë fali fasëval kayik, hnë fapali.»[☆]

⁶ Awa vërefal va njiniho do ntini fop ile ntehnëkëhniwo Yesu ýa.

* 21:5 21.5 *Bulunda Siyo*: bulunda vë Yerusalem ýa ye. ☆ 21:5 21.5: Sakari 9.9

⁷ Umë njojëniha fali fa gë fapali fa, tindënihëhni vacud vantëw hni va, tac Yesu kaya.

⁸ Vahnë vëyabah ntanëdëniho vacud vantëw hni va nkaŵ hna njitënd; vëryampo warund ntanëdëni nkaŵ hna. ⁹ Vële ryënkwarekawo do vële rëfëdëhawo va ndekadëniho:

«Osana! Aju David, demaryifu! Arabi Ahwëhn a Wënu ña njëda ale yijëd g'uŵac lëwü wã! Cëmbëderu Wën hunte sëpëk fop!»[☆]

¹⁰ Yesu ga tënkëk Yerusalem hna, bulunda ña fop ñënkaniho. Tëyëdëniho: «Mo ga ye aÿi asan?»

¹¹ Vële rëfëdëhawo Yesu va më ntëkwani: «Kila le wacik Yesu ña ye vë nkol mbë Nasaret, mbë resiyo Galile hna.»

Ida Vëwaf Cery Wën Cankaf

¹² Yesu tënkëko selele Cery Wën Cankaf hna do ntahni fop vële wafëdëho do lawëdëho hnam va; këfëko watabali vëwëcët koryi do gë watinki vëwaf wëfah va.

¹³ Tac më ntehnëkëhni: «Vikerëh Wën va më lehnëk: “Acery mën ña, Cery iyëfa macëde”,[☆] bare wuhnë soŵa vële lirun!»[☆]

¹⁴ Watì rac, vumëp gë vële radëd rëhakawo Yesu Cery hna do njërënëkëhniwo.

¹⁵ Vësankaf vësëna wasadëha va do gë vëharan sariya va, ga nuni viyë vifëmpëhnahnah vile ntiko Yesu va, do ga nunihëhniwo fëna vutah va ndekadëniho Cery Wën hna: «Osana, cëmbiru Aju David!» më ntavëkëhni dus.

¹⁶ Awa më ntehnëniha Yesu: «Nkwëryëdu bi ile nësëdëni ña?»

Më ntëkwakëhni: «Ha. Kobëri karanjëluhna bi wañi wanës Vikerëh hna: «“Nturu hafo la vutah vutoy va gë vumbava va cëmbëndënihi.”»[☆]

¹⁷ Tac Yesu tavëlehnëhni cahn nkol hna nji Betani le ndakëko hna.

Atëh nte wok dëwëna

¹⁸ Awa, ga pacëk g'acahnëfëd ga, hara Yesu gë Inaŵ mbokajëdëho, më njoka inte.

¹⁹ Më nuk atëh nte wacik nuÿ tëfary nkaŵ hna; më tëhak bare yaryef fo tëkatëko. Awa më ntehnëka tēh ña: «Bokëdila alëw muk!» Tañ tēh ña kankëlehn fop.

²⁰ Vërefal Yesu va, ga nuni watac, pëmpëhnahnëkëhniwo. Më tēyëniha: «Hak kankahnëk an'atëh tañ aki?»

²¹ Më ntëkwakëhni: «Toña ña fëyadëmu: ge kwëhnarun kwëtahn do ge gwajëlehnadiluhna, kodun aliwu ile libuha atëh ñi. Kodun dënk alehnuna inÿ kuñ: “Matëry ani, ayi alëba wov hna”, do rac ntiyad.

²² Ge kwëhnarun kwëtahn inÿ nuÿadun le-wo-le rëyërun hn'iyëfa hna.»

Itëy soñe fanka Yesu

²³ Tac Yesu tënkëko selele Cery Wën Cankaf hna pëgwëlehn karanjëndëhni vahnë va; vësankaf vësëna wasadëha va gë vicër bulunda wasëwif va më tēhaniha tēyëniha: «Gë inëhne fanka ntidu vëÿin? Mo lehnëki alind?»

²⁴ Më ntëkwakëhni: «Ami fëna tēyëdëmu inë ryampo. Dëkwaryino, tac, pëyadëmu fanka fale lihahnëdëfu vëÿin va.

²⁵ Mo fayikawo San njaryënd? Wënu ña bi ma vahnë va yeho?»

Pëgwëniho nkwajëlëdëni vëhni fo ntehnëndëni: «Ge ntëkwayinëk: “Wënu ña fayikawo”, tēyëdëhëfu bi soñe ye woyinëk kwëtahnilënahna?

²⁶ Bare ge ntehninëk: “Vahnë va fayikawo”, tēfëka ntakëfu gë kore ÿi, kabi vëhni fop kwëtahnëniho San kila yeho.»

²⁷ Awa më ntëkwaniha Yesu: «Yëtëlëfuhna.»

[☆] 21:9 21:9: Wahnëw 118.26 [☆] 21:13 21:13: Esayi 56.7 [☆] 21:13 21:13: Seremi 7.11 [☆] 21:16 21:16: Wahnëw 8.2

Awa, më ntehnëkëhni: «Pëyadiluhna, ami fëna, gë fanka fale lihahnëdëfu vëyin va.»

Uhnës uryindaryindan soje rëm hwëhn vutah vucan vuki

²⁸ Yesu më mbok ntehnëk: «Ye hnaharun gë wañi? Nkeho asan ale hwëhnakëhniwo vutah vucan vuki. Më tëyëka fandënkwerëyënkwa fa ntehna: “Ajë mën, yirye dol aryokuñi kañ hna.”

²⁹ «Më ntëkwaka: “Hali, ñađa yiwu.” Bare, ga mbiyëk toye, nkwëcëtëko nahan dëwu ña do nji g'ikañ.

³⁰ «Rëm ÿa më mbok tëyëka koyëna fo aju aÿëntañ a. Arac më ntëkwak: “Awa, apa, njidëfu”, ßare yilohna.

³¹ «Awa tëyëdëmu: Mo lik hnë vëyi ile ñađ rëm hni ÿa?»

Më ntëkwaniha: «Aryënkwerëyënkwa aÿi ye.»

Awa Yesu më ntehnëkëhni: «Toña ÿa fëyadëmu: vëref ÿatëtanke va gë vësëval vële wafëd vankaf vantëw hni va vëhni ryënkwendëhu hnë Inañ Wëh hna.

³² Ntehnëdëmu wañi kabi San Ayary a njijëko tufu nkañ catah ña do kwëtahnelunahna; ßare vëref ÿatëtanke va gë vësëval vële wafëd vankaf vantëw hni va kwëtahnenihawo. Do la gante nurun watac ka gwëcëtëluhna vankeya hun va ahwëtahnnuna.»

Uhnës uryindaryindan soje vëyam vëyapah

³³ Yesu më mbok ntehnëk: «Nëparyin uhnës uryindaryindan hañary: Nkeho asan ale fëlëko kañ waresen. Më keceyëk do nkab hatëh ñwëyehannënde waresen wã do pël ide nte rëkëde njañahnënde kañ iña. Tac, më kwëtehnahnëkëhni kañ iña vëyam njilehn uyas. ³⁴ Wati nte mbarëpëde uhnëđa ña, më payëkëhni vëryokuñ vëlëwu va vëyam hna soje njëdaniha sah lëwu ÿa.

³⁵ «Awa vëyam va më pëlanihëhni vëryokuñ ahwëhn kañ va, ndafëniha aryampo, aÿëntañ a ndañëniha, ararëna ÿa ntutëniha gë wëraka.

³⁶ Ahwëhn kañ iña më mbok payëkëhni vëhañary ntëbini vële ryënkwëko njini va, ßare vëyam va koyëna fo mboko ntinihëhni.

³⁷ Awa më payëka aju ÿa dënk ntehna: “Kwëhnađëni untënah g'ajë mën aÿi!”

³⁸ «Bare vëyam va, ga nuniha ajë ahwëhn kañ iña, më ntehnëlëni: “Wëliho ale lëwëd a! Yinëfu, ndañina, tac kañ iñi fuhnë hwëhnëden!”

³⁹ Awa umë pëlanihëhni, canëniha kañ hna ndañëlehnëniha.»

⁴⁰ Tac Yesu më tëyëkëhni: «Ge ahwëhn kañ iña mbokajëk, hak ntidëhëhni vëyi vëyam?»

⁴¹ Më ntëkwaniha: «Ndañëhnedëhëhni idañ meh vëyi vëyam vëyapah do njëdahni kañ iña vëhañary vële rëkëd njëdandëniha sah lëwu ÿa hnë wati le-wo-le mbarëpëdëni hna.»

⁴² Tac Yesu më ntehnëkëhni: «Kobëri karanëluhna bi ile nësëk Vikerëh vi? «Itaka inte cañëtaniho vëvëry vacery va vacak ye tame inte mbëryahnëk Wënu ña cery ntëwu ña fop. Ahwëhn a lik umë do nkwanëk ðus njëki!»»*

⁴³ Tac më nkwenëk: «Soje rac pëyadëmu: Nañ Wënu ña teßëderun, njëdayini bulunda le linëndëha ðoku fëren. [

⁴⁴ Ale-wo-le yod hn'iñi taka ÿa nihëd tañ; ßare ge taka ñi ahnë njohahnëk, ñwëyehnedëha nke ivëd fo.]»

⁴⁵ Vësankaf vësëna wasadëha va gë wafarise wã nkwëryëniho wahnës wañdaryindan Yesu wã do njëtëniho vëhni ntehnëd.

⁴⁶ Awa më njëkëlehnadëni fere pëlahnëniha, ßare ntakëkëhniwo gë kore ÿa kabi kila ntinihawo.

* 21:42 21.42: Wahnëw 118.22-23

22

Uhnës uryindaryindan soŋe roka iñël

¹ Yesu gë wahnës wadindaryindan mboko nësëhnëndëhni vële hnëpadëhawo va ntehnatënd:

² «Wëlin ile mëntëlëni Inawñ ambin ŋa: Ahnawñ Asankaf nëgehnëko roka iñël aju.

³ Më ntehnëkëhni vëryokuŋ vëlëwu va njini macinihëhni vële fayehnik roka va, bare vëyadilohna njijëni.

⁴ «Më mbok payëkëhni kat vëryokuŋ vëhaŋary njini ntehnënihëhni vële fayehnik va: “Wëli ile ntehnëk Ahnawñ a: ‘Tame roka ŷa puhnayik, vacët mën wuhniryah wã ryawïk. Yijën roka iñël ŷa. Fop puhnayik!’ ”

⁵ «Bare vële fayehniko va vëhnëpalëhniwohna vëfayik va; njilehnëni wëbal wadëw hni, vëryampo kaŷ dëw hni, vëhaŋary igwaf dëw hni.

⁶ Vëyëntawñ va më pëlanihëhni vëryokuŋ Ahnawñ a ntinihëhni këm fo do ndawënihëhni.

⁷ Awa Ahnawñ a më ntavëka dŋus; më payëkëhni wasodafe walëwu wã njini ndawënihëhni vëyi vëryawñ vahnë do pëdëni nkol dëw hni ŋa.

⁸ Tac më ntehnëkëhni vëryokuŋ vëlëwu va: “Roka iñël ŋa puhnayik, bare vële fayehnik va tëfëlëhniha tokëni.

⁹ Awa yiryin gë vankawñ awaciwuni vële fankëlëdŋun va fop njijëni roka ŷa.”

¹⁰ Vëryokuŋ va më njini gë vankawñ macinihëhni fop vële pankëlëdëniho va, vëli wëh gë vëli fërën per; koyëna acery nte rokande roka iñël ŋa pëbëlehnëni vahnë va.

¹¹ «Ahnawñ a, ga tënkëk njëkëhni vële yijëk roka va, nuka asan ale wok diyana viŷi ambënt.

¹² Më tëyëka: “Lawo, soŋe ye rënkiru ani viŷi ambënt këm?” Bare asan a ñoñ kodilohna ntëkwa.

¹³ «Awa Ahnawñ a më ntehnëkëhni vëryokuŋ vëlëwu va: “Ñabëryina wëbák ŋi gë wapary ŋi do aloŋuna g'ipër, gë umëhwëry. Hnam rëkëd kond do cemëlehnand wabeñ ŋi.”»

¹⁴ Yesu më nkwënëk: «Vëyabah macini, bare vëyabëna vële rëhnayik va.»

Soŋe icosahn ŷatëtanke

¹⁵ Ga mbiŷëk toyë wafarise wëryampo njilehnëni mbarëlëni nësëlëni gante ntidëni pëlahnëniha Yesu gë wanës wadëwu ŋa dënk.

¹⁶ Më payënihëhni vëréfal vëlëw hni vëryampo do gë vëryawñ vële nkeniho gë Erod va njini ntehnëniha Yesu: «Aharan, njëtëbun catëru. Toña ye karanëdühëhni vahnë va nkaŷ Wënu ŋa; dakëlihna gë le nahadëni vëyëntawñ do dëbëndëlehnëdilihëhniha vahnë va.

¹⁷ Awa pëyaryifu ile hnaharu: sariya fu ŷa maŵëryak bi ma maŵëryana cosi ŷatëtanke ŷa asankaf a, Sesar?»

¹⁸ Bare Yesu njëtëko nahan meh dëw hni ŋa, më ntehnëkëhni: «Wühnë, vëroka vahnë, soŋe ye rëndëndunëho urënd?

¹⁹ Tufëryino koryi le sosande ŷatëtanke ŷa.» Më tufëniha uŷëc koryi. ²⁰ Më tëyëkëhni: «Yëka mo g'uŵac mo liyik koryi li?»

²¹ Më ntëkwani: «Cesar ye.»

Më ntehnëkëhni: «Awa cosëryina Sesar ile kwëhnëk ŷa, do Wënu ŋa fëna ile kwëhnëk ŷa.»

²² Ga nkwëryëni inŷi dëkwa, pëmpëhnahnëlehnëkëhniwo. Tac tavëlehnëniha Yesu njilehnëni.

Soŋe ibëhn vësëm

²³ Hnë fac rac fo, wasaduse wëryampo rëhakawo Yesu. (Vëhni hnësëdëho vësëm va vëvëhnëdina.) Më ntehnëniha:

²⁴ «Aharan, gena bi Moyis nësëko: “Ge asan yëlëk, do cëm hara tavëna vutah, aheryu ntëwëdëha asëval a soje nagëhnahna acëru vutah.”

²⁵ Awa yal fu hna nkeniho vësan mbëd gë vëhi vële vankëk rëm gë hnëm. Aryënkwëryënkwa a nëlëko do cëm hara tavëna vutah do tavarya koyëna asëvalu yä aheryu.

²⁶ Ahigëna yä fëna koyëna nkehawo, tac ararëna yä do gë fop mbëd gë vëhi va.

²⁷ Ga puni vëhni fop, asëval a fëna cëmëgëlehn.

²⁸ Awa, ge vësëm va mbëhnëni, mo yed asan ayi asëval hnë vëyi vësan mbëd gë vëhi vi, kabi vëhni fop nëlënihawo?»

²⁹ Yesu më ntëkwakëhni: «Wühnë mpaÿëmpaÿadëhu kabi yëtëluhna Vikerëh va gë fanka Wënu na.

³⁰ Ge vësëm va mbëhnëni, vësan va gë vësëval va vëvokëdina nëlëläni, bare had wamëleka nkedëni ambin hna.

³¹ Kobëri karajëluhna bi, ile ntehnëku Wën soje ibëhn vësëm na? Umë lehnëk:

³² “Wën Abëraham na yëbu gë Wën Isak do gë Wën Sakob.”» Yesu më nkwënk: «Wënu na, gena Wën vësëm, Wën vële wok vësëmëna ye.»*

³³ Vële hnëpadëhawo va fop pëmpëhnahnëkëhniwo gë sifa karëna nte karajëdëhëhniwo na.

Akwëda ante yak yabëka nafa

³⁴ Ante kamahnëniho wafarise wä Yesu ndënëkëhni wasaduse wä, mbarëniho.

³⁵ Aharan sariya aryampo hnë vëhni ñadëho tëndëhna urënd; awa më tëhaka do tëya:

³⁶ «Aharan, anëhne kwëda yak hnëfak sariya hna fop?»

³⁷ Yesu më ntëkwaka: «“Nahnëryehna Ahwëhn a Wën hu na gë sakahn hu fop, g'intawary hu na fop, gë hakili hu yä fop.”»

³⁸ Anj ye ante hnaÿëk do yak yabëka nafa na.

³⁹ Do wëli kigëna na, ante këñëlahnëni gë ndënkwëryënkwa na: “Nahnëryehna aÿënta hu yä had wëjë dënk.”

⁴⁰ Sariya Moyis yä fop gë wade karajëdënihëhniwo vahnë wakila na fop hnë vanj vakwëda vaki nke.»

Arëhnayik a gë David

⁴¹ Wafarise wä ga mbarëni, Yesu më tëyëkëhni:

⁴² «Ye hnaharun soje Arëhnayik a? Aju mo ye?»

Më ntëkwaniha: «Aju David ye.»

⁴³ Më tëyëkëhni: «Awa soje ye David, ante nësehnëkawo Iyir Ipacah ina, macëkawo “Ahwëhn” ntehn:

⁴⁴ «“Ahwëhn a Wënu na umë lehnëkawo Ahwëhn mën a: yij alaña g'irëhw mën, hafo hale këfëdëfuhëhni vële yëwëki va haryënkwa hu.”»

⁴⁵ «Ge David “Ahwëhn” macëka, awa hak kod Arëhnayik nke aju David?»

⁴⁶ Awa wafarise warac, wëla aryampo hnë vëhni kolëlohna ntëkwahna iñë do, tëk pëgw hnë fac rac, ahnë bokëlohna ndëk tëya iñë.

23

Soje vëharan sariya va gë wafarise wä

¹ Awa Yesu më ntehnëkëhni kore yä fop gë vëréfal vëlëwu va:

* 22:32 22.32: Icahn 3.6 * 22:37 22.37: Divëta Sariya 6.4-5 * 22:44 22.44: Wahnëw 110.1

² «Vëharan sariya Moyis va gë wafarise wã ye vëyabahn sariya va.

³ Awa tefëka aŵawëhnuni do aliwu ile ntehnëdënihu ya fop; bare ant'alindu ile ntidëni ya, kabi vëlidina ile nësëhnëdënihu ya.

⁴ Waryib walënah, walakah ndibi mbarëpëdëni, do ndibëndëdënihëhni vahnë va; bare vëhni dënk ñoñ vëlidina ndemahnënihëhni.

⁵ «Ile ntidëni ya fop, nuhahnënihëhni vahnë va ntidëni. Yëkëryin gante naÿëk ka Wanës Wën wante ñëbadëni wayëka hna gë wahnil hna! Yëkëryin fëna gante njaryëk ka yaŵar yale rëfëde wacëmët viyi vilëw hni soje tufëhnahnëdëni kahnëndani soje Wënu ña! ⁶ Ñadëni daña hnë wëlaña walënah hna hn'ile tokëde roka sankaf hna do ñadëni fëna wëlaña wale rëkëde nuhahnëndeni vacaliña hna;

⁷ ñadëni nkaÿëndeni g'untënah wayëwã bulunda hna do macëndeni “Aharan Asankaf”.

⁸ «Bare wuhnë, ant'aliwu aŵacëndewu “Aharan Asankaf”, kabi hnënk yerun wuhnë fop do Aharan Asankaf aryampo fo hwëhnarun.

⁹ Ant'aŵacuna ahnë hnë wuhnë “Apa”, kabi aryampo fo ye Rëmun ya, umë ye g'ambin.

¹⁰ Ant'aliwu fëna aŵacëndewu “Aharan”, kabi Aharan aryampo fo hwëhnarun, umë ye Arëhnayik a.

¹¹ Ale yak hnaÿëk hnë wuhnë ya rëfëka nke aryokuñëhn hun a.

¹² Ale hnaÿënaka mbanëde, bare ale vanaka naÿënëde.»

¹³ Tac Yesu më ntehnëkëhni vëharan sariya va gë wafarise wã: «Meku wuhnë, vëroka vahnë! Pidëntunëhëhni rënka Nawë ambin ña vahnë va; tënkëd'iluhna wuhnë do tavëd'ilunëhniha tënkëni vële yaŵ va.

¹⁴ [Meku wuhnë, vëharan sariya vi gë wafarise wi, vëroka vahnë! Nufëndunëhëhni vësëval vële cëmaryëk vësan va, vësay, ile kwëhnani ya fop do fëna njëfadun iyëfa yaryah ntehnani catërun. Soje umë ye wuhnë hitiñëde kiti le yak yapëk ya!]

¹⁵ «Meku wuhnë, vëharan sariya vi gë wafarise wi, vëroka vahnë! Njasëlehnëdun gante-wo-gante nkal li gë walant li ahnuÿahnënduna aryampo ale hwëtahnëku, do ge nuÿarunëha ntidunëha tëfa tënk gë janáma hafo ntëbu wuhnë wahwënta wahi.

¹⁶ «Meku wuhnë, vumëp vunte hahëd vahnë! Ntehnëdun: “Ge ahnë ntëkahnëk Cery Wën Cankaf ña, umë gena ñoñ; bare ge sanu vë Cery Wën Cankaf yi ntëkahnëk, tefëka nti ile ntehnëk ya.”

¹⁷ Nënkwerun do mëpërun! Sanu yi gë Cery Wën Cankaf nte sëvëndanëk sanu ñi, ye yak yabëka nafa ya?

¹⁸ Ntehnëdun fëna: “Ge ntëkahnëk mahëhnu hn'ile cënađe sadëha hna, umë gena tana; bare ge ile sënahnik ya ntëkahnëk, tefëka nti ile ntëkëk ya.”

¹⁹ Vumëp yerun! Ye yak nëfak: sadëha ya ma hn'ile cënayik sadëha hna ile sëvëndanëdëha ya?

²⁰ Yëtëryin iÿin: ale lëkahnëk hn'ile cënađe sadëha hna, ntëkahnëk fop vile ye hnam va.

²¹ Ale lëkahnëk Cery Wën Cankaf ña, ntëkahnëk Cery Wën Cankaf ña gë Wënu ña per.

²² Ale lëkahnëk ambin ña, ntëkahnëk tinki Wënu ña gë Wënu ña per.

²³ «Meku wuhnë, vëharan sariya vi gë wafarise wi, vëroka vahnë! Njëfadunëha Wënu ña yëña hwëhn pëhw-wo ile varëpërun ya, hafo gë sifa yaryef yale-wo-yale rokëde ya fop, bare maŵëndiluhna ile yak hnëfak sariya hna, gante nke usatah gë kaÿëhnahn do g'ikwëtahn ña. Umë ye ile rëfakëha aliwu ya, hara dënkwëluhna fëna yëdfahn yëña hwëhn pëhw-wo ile varëpëdun ya.

²⁴ Vumëp vunte hahëd vahnë! Tarëdun ile sedun ya alihëtahnuna fanku, bare kohnëdunëha yonkomb!

²⁵ «Meku wũhnë, vëharan sariya vi gë wafarise wĩ, vëroka vahnë! Për hna vahnë vëfërën yerun bare bambery, ule fëbëku g'iña idëb vahnë. Ile lidun ÿa nke had ahnë ale facënëď hamëhni fo nkëlëwã ña gë humpan uña do nko tonk bambery ÿa.

²⁶ Farise wëpah! Pacënëryin bambery ankëlëwã ña tac për inã fëna pacëď.

²⁷ «Meku wũhnë, vëharan sariya vi gë wafarise wĩ, vëroka vahnë! Gë wayag wale yerënik liyak had nkwanëk për inã mëntëlërun, bare bambery ÿa wayëc vësëm fëbëk do gë sifa viyëlah-wo.

²⁸ Koyëna nkehu wũhnë fëna për inã, tufëhnaďun catërun, bare bambery ÿa vëroka vahnë yerun do dënënëluhna sariya ÿa.

²⁹ «Meku wũhnë, vëharan sariya vi gë wafarise wĩ, vëroka vahnë! Mbëryëndunëhëhni wakila ña wayag walëwëri wã, gwamënëndunëhëhni vële satëk va wayag walëw hni wã,

³⁰ do ntehnëďun: “Ge wati vacërakëlo hu ÿa yentahnëkëndebunëho demakëndilëfunihna ndawënihëhni wakila ña.”

³¹ Koyëna, njavëtërun wũhnë dënk vutah vële rywëkëhni wakila ña yerun.

³² Awa tëfëryin soñe afuhnawu ile pëgwëniho warëmun ÿa!

³³ «Walën yerun, pëbëku wanto ña, hak ñaďun ahehawu hara dabiluhna gë janáma fac kiti hna?

³⁴ Soñe umë pëyaďëmu, cañëtëhniďëmuni wakila do vëyët do gë vëharan paryi. Ndawëďunëhëhni vëryampo, vëyëntaw va afakuni hnë wakërëwa, do ntampëďunëhëhni vëhawary kat vacaliña hun hna do rëkëďun arëfëlehnënduni hnë wahnaw hna fop.

³⁵ Koyëna wũhnë cosëď Wënu ña soñe ile ndawini vahnë vële wok vëlina wëh va tøk pëgw idaw Abel hna hafo vëhni Sakari hna, aju Barasi, ale rywërun yëbëlan yëwã sëvah hna g'ile cënade sadëha ÿa.

³⁶ Toña ÿa fëyaďëmu: Wënu ña piniñëďëhëhni vahnë vëvë dol va soñe wañi fop!»

Yesu gë Yerusalem

³⁷ Yesu më mbok ntehnëhni: «Wũhnë vëvë Yerusalem vi, wũhnë vële rywëďëhëhni wakila, ndawëďunëhëhni gë wëraka vële payëhnikuni Wënu va! Gante ñaďëfuho ďus varëpu ďarël mën had cale nte varëpëkëhni vutahu hnë vampaw vantëwu, bare mawëluhna!

³⁸ Awa wëli, Wënu ña tavëď cery hun ña.

³⁹ Ha, pëyaďëmu bokëďiluhna ahnuwuno hafo wati nte ntehnëďun: “Arabi Ahwëhn a Wënu ña njëďa ale yijëď g'uwac lëwu wã!”»

24

Yesu inih Cery Wën Cankaf ña pëyahnëď

¹ Yesu cahnëko Cery Wën Cankaf hna do, ante njiďëho ña, vërefal vëlëwu va më tëhaniha soñe tufahnëniha vacery vante yeho caharab selele Cery Wën Cankaf hna.

² Awa Yesu më ntehnëkëhni: «Nurun iyin fop? Toña ÿa fëyaďëmu: la itaka ďampo godina tinda hnani hn'iñëntaw; fop nihëďe.»

Ile yed tëkahnind wapuya ďuniya

³ Ga ndëcëk watac, Yesu hn'ikuñ Oliviye hna njiko ntañako. Vërefal vëlëwu va më tëhaniha do tëyëniha: «Guve ntiyaď wañi, do ile yed dahëse ifoka hu ña do gë wapuya ďuniya ña?»

⁴ Më ntëkwakëhni: «Kwëtëryin hakili, ant'aravu arokayiwu!

⁵ Vahnë vëyabah njijëďëni mëceni uwac mën wã do ntehnëndëni: “Arëhnayik a yëfu!” do tokaďënihëhni vahnë vëyabah.

⁶ Nkwëryëdun ga mëtëde ðarël hun do gë wakasëk soñe wamët wabë ñaŵët ña. Antë ntaku: watac afo ntiya, bare geðina ten wapuya iyi ðuniya.

⁷ Bulunda rëkéð mëtëndëni gë bulunda yëntaŵ, do ahnaŵ pëgwëðëha ahnaŵ aÿëntaŵ; nkeð ñënka nkal hnë waresiyo wayabah, do g'inte ña.

⁸ Nkeð had lav ðonk hnag ryënkwëryënk.

⁹ «Hnë wati rac, vahnë va mbërehnëðënihu do ndaŵëðënihu. Wabulunda ña fop ñeŵëðënihu soñe lëmën.

¹⁰ Vëyabah tavëðëni kwëtahn iña; rëkéð tokalëndëni do ñeŵëlëðëni.

¹¹ Wakila vëwër vëyabah sahnëð do tokaðënihëhni vahnë vëyabah.

¹² Wameh ña campëð hafo iña vahnë vëyabah godina.

¹³ Bare ale yawënað hafo pu ya, Wënu ña pehëtëðëha.

¹⁴ Wanës Wakasëk Naŵ iñi pëyahnëde ðuniya li fop, wabulunda ña fop nkwëryëðëni. Tac tëkid wapuya ðuniya ña.»

Ambër cankaf

¹⁵ Yesu më mbok ntehnëk: «Fac ya tëkid hn'ile nuðun yëŵa sëvah hna le ŵacëde “Iñë hayah ðëcët ya” le nësëðëho kila le ŵaciko Daniyel ya. Arabi ale harañëða nkwëryë ðus wañi!

¹⁶ Awa vële yeð Yuðe va tëfëðëha nkaryëni gë wahuñ:

¹⁷ ale yeð yañ cery ntëŵu ña, tëfëlahna cëli njij nuf viyë vilëŵu va bambery ani gë nkaryahnënd;

¹⁸ do ale ye hn'ikaÿ ña tëfëlahna mënc gë yalu soñe njoj cuð cankaf ntëŵu ña.

¹⁹ Mekëhni vësëval vëryonkah va gë vële yëŵëndëðëhëhni vutah vuntëŵ hni va hnë wafac warac!

²⁰ Yëfaryina Wënu ña soñe ant'ayaryu hnë wafac wale tëvëð gë fanka ma hnë fac ntaŵëla hna!

²¹ Hnë wati rac njabëð ðus ambër ña, ntëbi vante yeho kobëri nte pëgwëko ðuniya hafo gaki ñi, do bokëðina nke muk sifa mbër tac.

²² Ge Wënu ña pëhna këndilohna ñaÿët waÿi wafac, ahnë gokëndina. Bare ñaÿëtëð soñe vahnë vële tëhna va.

²³ Awa ge ahnë ntehnëku: “Yëkëryina, Arëhna yik a ani nke!” ma: “Hnani nke!” nt'aŵaŵu,

²⁴ kabi vële wok vëyena vërehna yik paryi gë wakila paryi sahnëð. Tëkéð ntindëni vi fëmpëhna nah visankaf gë wëdahëse wacankaf tokahnënihëhni vahnë va, hafo tokaryënihëhni la vële tëhna Wën va, ge kokënd nke.

²⁵ Nëparyin! Pëyamu kobëri fo.

²⁶ «Awa ge ntehnirun: “Yëkëryin, Arëhna yik a wula hna nke!” nt'ayiwu. Ma ge ntehnirun: “Yëkëryin, hnani coŵak!” nt'aŵaŵu.

²⁷ Itëk Ajë Ahn'a nkeð had mbilëbilëk ambin hn'ani penëlehn ðuniya yi fop.

²⁸ Hnë le nke ibël hna, hnam mbarëpëlëðëni wahuy ŵa.»

İboka Ajë Ahn'a

²⁹ Yesu më mbok ntehnëk: «Ge ndëcëk wafac ambër atac, ulav ŵa kuyëð tañ, tac lepera ŵa bokëðina ntanc, wamol ŵa njojëð do fanka favë g'ambin fa ñënkað.*

³⁰ «Awa, dahëse Ajë Ahn'a cahnëð ambin hna; bulunda vahnë vëvë nkal vi fop ñjahnäðëni, nuðëniha Ajë Ahn'a ga tëkid vëñar hna mati g'ambin gë fanka do gë icëmb cankaf.

³¹ Lënk wë sankaf ya ntënk wëde do payëðëhëhni wamëleka wadëŵu ña hnë vacape vanah vambë nkal vi, mbarëpiðënihëhni vële tëhna va.»

Mëntëndëlehn g'atëh anuÿ

* 24:29 24.29: Esayi 13.10; 34.4

³² «Gwëryëryin ile karanëd anuÿ ñi: ge tëk nëp tun njëtëdun wati hasëk ÿa tëhajëk.

³³ Ndampo fo nke, ge nurun vëÿin fop, yëtëryin wati iboka Ajë Ahn'a tëhajëk, bëÿëdina ntiyađ.

³⁴ Toña ÿa fëyađëmu: ÿi yamani đëcëdina hara diyana vëÿin fop.

³⁵ Ambin ñi g'inkal inï ndëcëd, bare wanës mën ñi đëcëdina muk.»

Ahnë yëtëna wati wapuya đuniÿa ÿa

³⁶ «Ahnë yëtëna bi guve tëkid fac ma wati le ntiyađ vëÿin ÿa, la wamëleka wađ g'ambin ñi gë Aj'a dënk vëyëtëna; Rëm ÿa fo yëtëk.

³⁷ Fac ile njihahnid Ajë Ahn'a nkeđ had gë yamani rëm fu sankaf, Nowe, ka.

³⁸ Wati rac, tëkahnindo uŵac sankaf ŵa, vahnë va tokëdëniho do cedëniho, ñëlëdëniho do njëdahnëdënihöniwo vëryag hni va ñëlini, hafo fac le tënkahnëko Nowe hnë sisikulu hna;

³⁹ ñoñ vëyëtalohna hafo uŵac sankaf ŵa tëki do njokëhniwo vëhni fop. Vahnë va koyëna mbokëd ntindëni ante njijëd Ajë Ahn'a.

⁴⁰ Wati rac, vësan vëhi yeđ kaÿ hna: njodëha aryampo do tava aÿëntaŵ a.

⁴¹ Vësëval vëhi rëkëd ndaŵëndëni ryëŵa: njodëha aryampo do tava aÿëntaŵ a.

⁴² «Awa nt'ahnamawu, kabi yëtëluhna bi iÿëhne fac njijëd Ahwëhn hun a.

⁴³ Yëtëryin đus wañi: ge ahwëhn tere ÿa njëtakënd wati le njijëd g'umëd ga ale ÿa, đakakëndina wakwëd do tavakëndilahna tënk tere lëŵu hna.

⁴⁴ Soje umë ye, pëhwëtaryin ŵuhnë fëna, kabi Ajë Ahn'a tëkid hnë wati le worun nahaluhna.»

Aryokuñ ale hahnëndak g'ale wok kahnëndana

⁴⁵ Yesu më mbok ntehnëk: «Mo ga ye aryokuñ ale hahnëndak do ritëk a? Umë ye ale hwëtehnikëhni vëryokuñëntaŵu va fop ntehni: “Yëdaryindëhni vëryokuñënta hu vi roka ÿa hnë wati le rëfëka hna.”

⁴⁶ Nëfaka aÿi aryokuñ ge ahwëhn tere ÿa mëncik do tëkata ga ntid đoku lëŵu ÿa!

⁴⁷ Toña ÿa fëyađëmu: ahwëhn tere ÿa kwëtehnikëdëha hnapul lëŵu ÿa fop.

⁴⁸ Bare ge aryokuñ aŵeh ye, ntehnađ ahwëhn tere ÿa mëncënkajëdina,

⁴⁹ do pëgwëlehn ndafëndëhni vëryokuñëntaŵu va do tokëlahnëndëni, celahnëndëni gë vëryëŵ!

⁵⁰ Awa ahwëhn tere ÿa mëncid hnë fac le nkok yëkadilahna aryokuñ arac, hnë wati le nkok yëtëna;

⁵¹ ndafëdëha đaf ntavah gante ntidëni vële hnësëd ile nkoni walidina ÿa, hn'ile kode do cemëlehnade wabeñ hna.»

25

Uhnës uryindaryindan soje vëryag pëhw

¹ Yesu më mbok ntehn: «Awa Inaŵ ambin ña g'iÿi uhnës uryindaryindan mëntëledëni: vëryag pëhw nufëni walampu walëŵ hni cahnëni kacahnëniha ale ÿëlëd. ² Hnë vërac, imbëd nënkweniho do imbëd titëni.

³ Vëhnënkwaŵ va njoniho walampu walëŵ hni ŵa, bare vëfehnalohna wagu* ña.

⁴ Bare vëritah va njoyaniho walampu gë wasëleku wagu ña pehnani.

⁵ Awa ale ÿëlëd a ndëcajëdëhawo; vëryag va më njokëhni wakwëd ndakëlehnëni.

⁶ «Ante ndëcak ña, më wëryik wadëka: “He ŵuhnë! Ale ÿëlëd a nkejëk! Cahnëryin ahacawuna!”

⁷ «Awa vëryag pëhw va nëgalehnëni pëgwëni pëhwëtëndëni walampu walëŵ hni ŵa.

* 25:3 25.3 Wagu: Kobëri ña wagu atëh oliv ña raŵëdëho walampu hna.

8 Vëhnënkwah va më tëyënihëhni vëritah va: “Yëdëryinëfu wagu hun yi, kabi walampu walëw̃ fu w̃i dîpiņa nke!”

9 «Vëritah va më ntëkwanihëhni: “Hali, kabi gedilëfuhna gwër fuhnë fop. Yiryin alëw̃aju gë vëwaf.”

10 «Awa, vëhnënkwah va njilehnëni ntëw̃ajëni wagu ŋa. Hnë wati rac tëkiko ale yëlëd̃ a. Imbëd̃ vële fëhwëtako va tënkëntëlehnini g'umë cery nte ñëland hna cëdëlehni rënka ya.

11 «Ga mbiyëk, vëryag vëyëntaŵ va tëkiniho do ndekandëni: “Ahwëhn, Ahwëhn, pidëtëndifu!”

12 «Bare ahwëhn a më ntëkwakëhni: “Toña ya fëyadëmu, yëtëluhna.”»

13 Yesu, më nkwënëk: «Awa kwëtëryin hakili, kabi yëtëluhna fac ya gë wati le mbokahniđ Ajë Ahn'a.»

Uhnës uryindaryindan soņe vëryokuņ vërar

14 Yesu më mbok ntehnëk: «Inaŵ Wënu ŋa g'iyi uhnës uryindaryindan mëntëlëni kat: asan ñad̃ nji uyas do macëd̃ëhëhni vëryokuņ vëlëwu va, kwëtëhnahnëhni hnapul lëwu ya.

15 Aryampo waņëc sanu wakeme mbëd̃ njëdakawo, aŷëntaŵ a wakeme waki, ararëna ya keme, ale-wo-le ile mëkëd̃ ndokuņahn ya. Tac njilehn g'uyas.

16 Aryokuņ ale yëdayiko waņëc sanu wakeme mbëd̃ ya njilehn taņ nkwaŷahnënd igwaf koryi rac do nuya waņëc sanu wakeme mbëd̃ wakaŷary.

17 Ale yëdayiko waņëc wakeme waki ya fëna koyëna ntiko do nuya waņëc wakeme waki wakaŷary.

18 Bare ale yëdayiko waņëc keme ya, njiko nkab mbañ hnam koryi rac.

19 «Ga mbiyëk, ale ndokuņëhnëd̃ëniho vëyi vëryokuņ a mënciko, më tëyëkëhni pëyaniha soņe koryi le kwëtëhnahnëkëhniwo ya.

20 Ale yëdayiko waņëc sanu wakeme mbëd̃ ya, më tëhajëk do tufahn waņëc wakeme mbëd̃ wañëntaŵ ŋa ntehn: “Ahwëhn tere waņëc wakeme mbëd̃ yëdaruhoŵo. Nuyaŷu waņëc wakeme mbëd̃ wakaŷary: wëli.”

21 «Arac më ntehnëka: “Njivëk, aryokuņ afërën do ale facënak yeru. Pacënaru hnë viyë viroy hna, soņe umë kwëtëhnandëmi viyabah va. Yij cehëli hnatah mën w̃a!”

22 «Tac aryokuņ ale yëdayiko waņëc wakeme waki ya tëhagiko do ntehn: “Ahwëhn tere, waņëc wakeme waki yëdaruhoŵo. Nuyaŷu wakeme waki wañëntaŵ: wëli.”

23 «Arac më ntehnëka: “Aryokuņ afërën do ale facënak yeru. Pacënaru hnë viyë viroy hna, soņe umë kwëtëhnandëmi viyabah va. Yij cehëli hnatah mën w̃a!”

24 «Rëkwa ya, aryokuņ ale yëdayiko waņëc keme ya më tëhagik do ntehn: “Ahwëhn tere, njëtëbuho asan ayapah yeru: kácëdu hn'ile nkoru nadëlihna, mbarëpëdu hn'ile nkoru pahnëlihna ñoñ.

25 Ntakëkoŵo gë wëjë, më yiŷu vaņu koryi hu ya. Wëli ile hwëhnëru ya.”

26 «Arac më ntëkwaka: “Aryokuņ aŷeh yeru do këmaru! Njëtëruho kacëdëfu hn'ile nkobu nadëla, mbarëpëdëfu hn'ile nkobu pahnëla ñoñ?”

27 Awa tëfëkawo ahwët koryi mën ya hnë bank. Ge mëncibu kokëndëbu wënëhniŵ ge mbidëfu.” Tac më ntehnëkëhni vële nkeniho va:

28 “Tëbëryina waņëc sanu keme ŋi do ayëdawuna ale hwëhnak waņëc wëli yi.

29 Koyëna nke, ale wëryëk wapacëk a nkwënëhnëdë uyët w̃a, do kobëdëha; bare ale wok gwëryëna ya, tebëde la ile njëtëk ya.†

† 25:29 25.29 Ale wëryëk wapacëk a nkwënëhnëdë uyët w̃a, do kobëdëha; bare ale wok gwëryëna ya tebëde la ile njëtëk ya. Kode nkwëryi fëna: Ale hwëhnak iñë ya nkwënëhnëdë, do kobëdëha; bare ale wok kwëhnana iñë ya tebëde la ile liyahnëka tëk nuya ya.

³⁰ Ge aŷi fufafu ye, donjeryina g'ipër hn'umëhwëry hna, hn'ile kode do cemëlehnafe wabeñ hna.”»

Ikitij tēkwa

³¹ Yesu më mbok ntehnëk: «Ge Ajë Ahn'a njijëk had ahnañ hnë icëmb dëwu hna gë wamëleka ña fop, ntañad hnë tinki Nañ dëwu hna.

³² Fop wabulunda wabë nkal ñi mbarëpëlëdëni haryënkwa lëwu do pitëndëlendëhëhni vahnë va gante pitëndëlendëhëhni ahery wape g'uhnankal ki;

³³ G'irëhw lëwu kwëtëdëhëhni vësatah va, vëwen va g'irahahn.

³⁴ «Awa ahnañ a ntehnëdëhëhni vële yed' g'irëhw lëwu va: “Yijën, wuhne vële ndëwanëk Rëm mën vi! Kwëhnëryin Nañ nte pëhwëtëhnëkuno kobëri ante ntidëho duniya ña!

³⁵ Ndëwanirun kabi njokowo inte ña do njëdarunëhowo roku; njokowo wënkwa ña do njëdarunëhowo siyañ; ahneh yëbuho do kacarunëhowo ñal hun hna;

³⁶ ñas fo yëbuho do cudërunëhowo; tesëbuho do pabërunëhowo; cëdibuho do njijëdunëho ayëkiwuno.”

³⁷ «Awa vësatah va tëyëdëniha: “Ahwëhn, guve nuyiruhö ga njoki inte do ayëdayi arok, ma ga njoki wënkwa do ayëdayi asiya?

³⁸ Guve nuyiruhö ga nkeru ahneh do ahacayi watere fu hna, ma ga nkeru ñas fo do asud'i?

³⁹ Guve nuyiruhö ga tesëru, ma ga cëdiru, do yiryibun ayëkiji?”

⁴⁰ «Ahnañ a ntëkwadëhëhni: “Toña ya fëyadëmu: ante-wo-nte ntinëhnërunëha ayënta mën wëla ale ñak vak ya, ami linëhnërun.”

⁴¹ «Tac ahnañ a ntehnëdëhëhni vële yedëha g'irahahn va: “Nañwëtaryino, wuhne vële ndëwanëk Wën wëh vi! Yiryin gë hwëdëh hunte wok d'ipëdina muk, hunte pëdëhnik Sintani gë wamëleka wadëwu ña!

⁴² Njokowo inte ña do yëdalunohna roku; njokowo wënkwa ña do yëdalunohna siyañ;

⁴³ ahneh yëbuho do kacalunowohna; ñas fo yëbuho do cudëlunowohna; tesëbuho do cëdibuho do pabëlunowohna.”

⁴⁴ «Awa vëhni fëna tëyëdëniha ahnañ a: “Ahwëhn, guve nuyiruhö ga njoki inte, njoki wënkwa, nkeruhö ahneh, nkeruhö ñas fo, tesëruhö, ma cëdiruhö do nkoyiruhö demayilihna?”

⁴⁵ «Ahnañ a ntëkwadëhëhni: “Toña ya fëyadëmu: ante-wo-nte nkorunëho dinëhnëlnunahna ayënta mën wëla ale ñak vak a, dinëhnëlnunohna ami fëna.”

⁴⁶ «Koyëna njidun gë horot le wok pudina hara vësatah va gë duniya le wok pudina njidëni.»

26

Ipëhwëta soje idawë Yesu

¹ Ante puhnako Yesu karanj vërefal vëlëwu va wanji fop ña, më ntehnëkëhni:

² «Njëtërun wafac wahi wojëk nkehahn ambënt Pak ña. Wati rac, Ajë Ahn'a njëdahnëde soje paki hnë kërëwa.»

³ Awa vësankaf vësëna wasadëha va gë vicër bulunda wasëwif va, tere Kayif asankaf vësëna wasadëha hna mbarëniho;

⁴ më mañalëni pëlanihä Yesu yëm-yëm fo do ndawëhnëniha.

⁵ Më ntehnëni: «Kodëlënëhna ntiyin watac hnë wati ambënt hna, ge gena umë bulunda ya dakëna ñañënanani.»

Asëval rurëdëha Yesu datikola

⁶ Yesu Betani nkeho, tere Simo* ale hwëhnako mbiÿ ña.

⁷ Asëval më tëhaka gë sëleku datikola hambah ntaŵi: umë turëka datikola rac Yesu nkaf li wati nte ntañaniho hn'ile tokëde roka hna.

⁸ Vëréfal va ga nuni watac, ntavëkëhniwo më ntehnëni: «Soñe ye përekanëk iÿi datikola?»

⁹ Kokënde nkwaſi gë koryi yabah njëdfayini koryi ÿa vëhaÿëhnah va!»

¹⁰ Yesu njëtëko koyëna nësëdëni më ntehnëkëhni: «Soñe ye ryëñanërunëha aÿi asëval? Ile ntinëhnëko iÿi njivëk.

¹¹ Nkelandun kwëlëkwël vëhaÿëhnah va; ßare ami, gelandelënëhna kwëlëkwël.

¹² Turëk iÿi datikola mbahn mën li pëhwëtanëhnahno ibañ iña.

¹³ Toña ÿa fëyadëmu: hn'ile-wo-le pëyahnëde Wanës Wakasëk ña ðuniÿa li fop, tëfëtafe ile ntik asëval aÿi fëna do ndënkwëtafe.»

Yuda njëdfahnëdëha Yesu

¹⁴ Awa aryampo vëréfal Pëhw gë Vëhi, ale waciko Yuda Isëkariyot, njiko vësankaf vësëna wasadëha hna

¹⁵ do ntehnëhni: «Ye sosëdunëho ge njëdamuna Yesu?» Awa vërac më ndëkwëni wanëc wafëhw warar koryi.

¹⁶ Tëk pëgw wati rac Yuda pëgwëlehn njëkëlehnand fere fale rëfëka njëdfahnëhni Yesu fa.

Yesu nëgehnëd roka Pak ÿa

¹⁷ Hnë fac ryënkwëryënkw ambënt mburu kwëhn levir këm hna, vëréfal va tëyënihawo Yesu: «Ne ñađu yifu afëhwëtanëhni roka Pak ÿa?»

¹⁸ Awa Yesu më ntëkwakëhni: «Yiryin naŵ hna hnë vëhni ahod alehnuna: «Ahwëhn a më lehnëk: Wati mën ÿa tëkëk; ÿal hu hna ntidëfun Pak ÿa gë vëréfal mën va.»»

¹⁹ Vëréfal va më ntini ile ntehnëkëhniwo Yesu ÿa do pëhwëtani soñe roka ÿa.

Yesu pëyahnëd tokadë

²⁰ Ga nëkak, Yesu gë vëréfal Pëhw gë Vëhi va ntañaniho. ²¹ Wati nte tokëdëniho ña, Yesu më ntehnëkëhni: «Toña ÿa fëyadëmu: aryampo hnë wuhne tokadëho.»

²² Vëréfal va njamëlehnëni pëgwëlehnëni ntehnëndëniha aryampo aryampo: «Ahwëhn, ami bi ye?»

²³ Yesu më ntëkwakëhni: «Ale labëlandëßun mburu nëhëta ÿa, umë rokadëho.

²⁴ Ajë Ahn'a cëmëd, gante nësëk Vikerëh soñe lëwu ka; ßare horot sankaf nuÿad ale rokadëha Ajë Ahn'a! Antë mbërayi nagi fecekëndëho asan arac!»

²⁵ Yuda, ale rokadëha ÿa, më tebak wanës ña do tëya Yesu: «Aharan Asankaf, ami bi ye?»

Yesu më ntëkwaka: «Wëjë hnësëk.»

Roka Ahwëhn a

²⁶ Wati roka hna, Yesu nufëko mburu ña do, ga camehnëka Wënu ña, më nkubëlehnëk njëdfahni vëréfal vëlëwu va, ntehnëhni: «Nufëryin aroku iÿin, mbahn mën iña ye.»

²⁷ Tac mbok nuf nkëlëwa uñen waresen ña do, ga mbok camehna Wënu ña, më mbok njëdakëhni ntehnëhni: «Ceryin, wuhne fop,

²⁸ kaſi uñi ñen sat mën ye, sat mën ile ÿabahnik kwëtëla gë Wënu ña do ryehëtik soñe vahnë vëyabah tavëhnahnini wameh ña.

²⁹ Pëyadëmu: tëk pëgw gaki, bokëda sewu uñen waresen hafo hale cedën uñen kasëk mbë Naw Rëm mën hna.»

³⁰ Njëwëlehnëni wahnëw ambënt ña. Tac njilehnëni hn'ikuñ nte wacik Oliviye hna.

* 26:6 26.6 Simo kwëhnako mbiÿ ßare njërëniko.

Yesu pëyahned Piyer njahëtađëha

³¹ Awa Yesu më ntehnëkëhni vërefal vëlëwu va: «Hnë unji mëd dënk tavëđunëho wuhnë fop, had gante kerik ka:

«“Ndaŵëđëfuha aheryëherya ŷa, do wape ŷa campëđëni.”✠»

³² Yesu më nkwënëk: «Bare ge mbëhnëbu, njidëfu hnapëhëndu Galile hna.»

³³ Piyer më tebak wanës ŷa ntehna: «Lakënde ntehni vëŷëntaŵ vi fop tavënihi, ami tavëđila muk.»

³⁴ Yesu më ntëkwaka: «Toña ŷa fëyađëmi: hnë unji mëd dënk, ani gë tarahnënd cale ŷa, ntehnëdu wahwënta warar yëtëlihohna.»

³⁵ Piyer më ntehnëka: «Dehnëda muk yëtëlihna, wëla ntehni tëfëka cëmëlahni gë wëjë.» Do vërefal vëŷëntaŵ va fop koyëna nësëniho.

Yesu Setësemane† hna njëfad

³⁶ Awa Yesu gë vërefal vëlëwu va më təkëni ile macik Setësemane hna do më ntehnëkëhni: «Daňaryin ani yiwu yëfaju hnani.»

³⁷ Tac më njokëhni vëhni Piyer gë vijü vëhi Sebede. Pëgwëlehn njëtand ikaŷëhnahn g'ufëmpëhnahnah wã.

³⁸ Awa më ntehnëkëhni: «Ntaŵary mën ija pëbëka yiŵëhnah sankaf đus hafo yewu had ale sëmëk. Nëŵëryin ani do đunënyin ant'aryaku wakwëđ.»

³⁹ Tac më njik ŷaŵët toye, njok nkal li kobalehn do njëfa aki: «Apa, ge kod nke ŷaŵëtënde antë təkëhne iŷi horot. Bare ant'ali ile ŷađëfu ami, diry ile ŷađu wëjë ŷa.»

⁴⁰ Më mbokajëk ile nkeni vërefal vërar hna do təkätëhni ga ndakëni wakwëđ. Më ntehnëka Piyer: «Mëkëlihna aryuñëna wëla wati ryampo fo hara đakëlihna?

⁴¹ Nt'aryaku wakwëđ, njëfaryin soje gante kodun ayawënahnu ge njëkëhnahnëderun. Paryi nke, ahnë ñađ ntind yivah yabah, bare mbahn ija kwëhnana fanka.»

⁴² Më mbok ŷaŵëtak higëna ŷa do mbok njëfa aki: «Apa, ge iŷi horot kodena ntihëti hara gelohna, arabi iña hu ŷa ntiya!»

⁴³ Më mbok mbokajëk kat gë vërefal vëlëwu mbok təkätëlehnëhni ga ndakëni wakwëđ. Vëhodilohna mbok ŷesëni.

⁴⁴ Yesu më tavëkëhni, ŷaŵëtak do mbok njëfa rarëna ŷa tëfëtatënd wanës watac fo.

⁴⁵ Tac më mbok mbokajëk đarël vëlëwu hna ntehnëhni: «Nkorun aryaku do ayinëgandu? Yëkëryin, wati ŷa təkëk do Ajë Ahn'a njëfadeniha vëwen va.

⁴⁶ Matëryin, njiyin! Yëkëryina, ale yëđahnëđëho ŷa tëhajëđëho.»

Ipëla Yesu ŷa

⁴⁷ Yesu nkoko nësënd ante təkiko Yuđa ŷa, aryampo yeho hnë vërefal Pëhw gë Vëhi vëlëwu hna. Kore vahnë vële wënkëko wasërame do gë waryoko nkejëniho. Vësankaf vësëna wasađëha gë vicër bulunda wasëwif wã fayikëhniwo.

⁴⁸ Yuđa, ale yëđađëhëhni Yesu ŷa, nkabëkëhniwo kore rac ile ntid ŷa ntehn: «Asan ale vucëđëfu ŷa, umë ye Yesu ŷa. Pëlaryina.»

⁴⁹ Yuđa tëhalehna taŷ Yesu ntehna: «Aharan, nkaŷëmi!» Tac mbucëlehna.

⁵⁰ Yesu më ntëkwaka: «Lawo, ile yijëru ali ŷa diry ñap.» Awa vëŷëntaŵ va nëñlëhnëlehnëniha Yesu pëlanaha.

⁵¹ Aryampo hnë vële nkelahnëniho Yesu va, më ndorik sëlame lëwu ŷa, taŵëka aryokun asëna wasađëha asankaf a ntëpëtëlehna nëf ŷa.

✠ 26:31 26.31: Sakari 13.7 † 26:35 26.36 Setësemane: sarëđin le ye hnë kuŷ nte wacik Oliviye ŷa ye; umë fëhnëtanëk ŷwëŷehna wadëwel atëh oliv.

⁵² Awa Yesu më ntehnëka: «Bokaryëry afëhw sëlame hu yi uval lëwu hna, kabi vële hnufad sëlame va fop, gë sëlame ndawëdeni.»

⁵³ Yëtëlihna bi kokëndëbu wac wã Apa njij ndemawo do tañ njëdanahnekëndëhowëhni wakore pëhw gë waki wamëleka‡ ña?

⁵⁴ Bare ge koyëna nkekënd, hak nkehahnakënd le nësëk vikerëh ÿa? Më lehnëk iÿin koyëna tëfëka nke.»

⁵⁵ Tac Yesu më ntehnëkëhni kore ÿa: «Gë wasëlame do gë waryoko bi tëfakëha ayinëhniwuno, afëlawuno had bandi yebu? Fac-wo-fac ntañadëfuho Cery Wën Cankaf hna soñe harañëndëwëhni vahnë va, bare pëlalunoowhna.»

⁵⁶ Bare wanj fop tükik soñe ntiyahn wanës Vikerëh wakila ña.» Awa vërefal va tavëlehnëniha nkaryëni.

Yesu haryënk w kitij a cankaf hna

⁵⁷ Vële fëlakawo Yesu va njolehnëniha vëhni Kayif, asëna wasadëha asankaf hna, hn'ile mbarëniho vëharañ sariya do gë vicër hna.

⁵⁸ Piyer tëfëlendëhawo Yesu ñawët, hafo selele tere asëna wasadëha hna. Tënkëko selele tere hna do ntañanti gë vëyëka va njëkahn bi hak puç.

⁵⁹ Vësankaf vësëna wasadëha va gë Mbara Vëhitij va fop njëkëlehnëdëniho fere, wëla nke wamër, soñe ndawëhnahnëniha Yesu.

⁶⁰ Bare vëhnuÿalohna, mama mërahnënihawo vahnë vëyabah.

Bare vahnë vëhi yijëko

⁶¹ do ntehnëni: «Aÿi asan më lehnëk: “Kodëfu hnihu Cery Wën Cankaf ñi do vokaryu vëryu hnë wafac warar.”»

⁶² Asëna wasadëha asankaf a më matëk do tëya Yesu: «Dëkwadila bi ile ntehnëdënihi vëyi vahnë ÿi?»

⁶³ Bare Yesu ndemëhnako.

Awa asëna wasadëha asankaf a më ntehnëka: «Tëyëdëmi alëkëhnëfu g'u wac Wën paryi ÿa, bi Arëhnayik a yeru, Aju Wënu ña?»

⁶⁴ Yesu më ntëkwaka: «Wëjë hnësëk. Bare pëyadëmu wuhnë fop tük pëgw do nuçunëha Ajë Ahn'a ntañad g'irëhw Wën Hwëhn Fanka Fop; do nuçunëha fëna ga njijëd vëñar vamb g'ambin hna.»

⁶⁵ Awa asëna wasadëha asankaf a më citëk viÿi vilëwu va do ntehn: «Njëwëka Wënu ña! Gona mbalëfu wasedë! Nkwëryërun gante njewëka Wën ka.»

⁶⁶ Ye hnaharun?»

Umë ntëkwaniha: «Menëk, tëfëka ndawï.»

⁶⁷ Awa më tëpahnëniha yëka li do nkwëyëniha. Vëryampo poryëdënihawo

⁶⁸ ntehnatëndëniha: «Yëtëry, wëjë Arëhnayik a, pëyaryifu bi mo ryafëki!»

Piyer ntehnëd yëtëlahna Yesu

⁶⁹ Hnë wati rac Piyer pëh hna ntañako selele hna. Asëval aryokuñ më tëhaka ntehn: «Wëjë fëna, gë Yesu nkentiruhö, asan avë Galile ÿa.»

⁷⁰ Bare njahëtako tase vahnë fop ntehn: «Yëtëla bi ye ÿadü ahnës.»

⁷¹ Tac njilehn gë cape rënka selele. Aryokuñ aÿëntaw asëval më mbok nuka do ntehnëhni vële yeho hnam va: «Aÿi gë Yesu mbë Nasaret nkentiko.»

⁷² Piyer më mbok njahëtak ntehn: «Lëk, yëtëlewahna aÿi asan.»

⁷³ Ga mbiÿëk toyë, vële yeho hnam va më tëhaniha Piyer ntehnëniha: «Paryi nke, wëjë fëna gë vëyi nkentiruhö: nësä hu ñi rufarëç le nkejëru hna.»

⁷⁴ Awa Piyer pëgwëlehn ntëkënd: «Arafi Wënu ña kwëdo age mërëdëfu! Lëk yëtëlewahna aÿi asan!»

Wati rac dënk, tarëlehn cale ña,

‡ 26:53 26.53 Wakore wapëhw gë waki wamëleka: kore-wo-kore wamëleka wawuli mbëç gë ryaw yeho.

⁷⁵ Piyer ndënkwëta lehn ile ntehnëkawo Yesu ŷa: «Tarahnënd cale ŷa, ntehnëdfu wahwënta warar yëtëlihohna.» Awa cahnëlehn kond dŷus.

27

Yesu njodfe vëhni Pilat

¹ Kobëri fo g'acahnëfëdf ga, fop vësankaf vësëna wasadëha va gë vicër bulunda wasëwif va pëhnaniho ndampo fo ndawëhnëniha Yesu.

² Më ñabehnëniha, njonihaha, njëdfaniha Pilat, guverëner ŷa.

Icëm Yuḍa

³ Yuḍa, ale rokakawo Yesu ŷa, nuko nkwëryëlëni soŷe ndawëhnëniha Yesu. Awa curako dŷus ile ntik ŷa, tac mëncënanëlehnëhni vësankaf vësëna wasadëha va gë vicër va wanëc wafëhw warar koryi ŷa.

⁴ Më ntehnëkëhni: «Ntibu iwëh soŷe ile yëdfahnëbuhaha ndawë ale wok dina ñoñ!»

Bare më ntëkwaniha: «Gena wadëw fu, wadëw hu fo ye!»

⁵ Yuḍa më ntoŷek koryi ŷa Cery Wën Cankaf hna canëlehn; tac më njik këŷak soŷe ndëwa.

⁶ Vësankaf vësëna va më mbarëpëni koryi ŷa do ntehnëni: «Sariya fu ŷa maŷëryana kwëtëlehnini iŷi koryi gë hnapul Cery Wënu ŷa, kabi sat lawahnik.»

⁷ Ga maŷalëni, më ntaŷahnëni koryi rac kaŷ aŷahan ŷa soŷe ntini wayag vëhneh.

⁸ Soŷe rac macahnëde kaŷ tac «Kaŷ wasat» hafo iŷi wati.

⁹ Koyëna ntiyako wanës kila ile waciko Seremi ŷa: «Më nufëni wanëc wafëhw warar koryi ŷa —koryi ile maŷalëniho vëvë Isërayel cosahnëni soŷe lëwu—

¹⁰ canëni ntaŷahnëni kaŷ aŷahan ŷa, gante ntehnëkawo Ahwëhn ka.»[✧]

Pilat tÿëdfëha Yesu

¹¹ Yesu haryënkŷ guverëner hna kahnëk. Arac tÿëdfëha: «Ahnaŷ wasëwif ŷa bi yeru?»

Yesu më ntëkwaka: «Wëjë hnësëk.»

¹² Tac vësankaf vësëna wasadëha va gë vicër va, ante nësëdfëniho ile ntik ŷa, Yesu ñoñ dëkwalohna.

¹³ Awa Pilat më ntehnëka: «Gwëryëdfila bi wante ntehnëdfënihi ŷi fop?»

¹⁴ Bare Yesu la ñoñ dëkwalawohna, afo guverëner ŷa pëmpëhnahna dŷus.

Pilat njëdfahnëdfëha Yesu soŷe paki hnë kërëwa

¹⁵ Hn'ambënt Pak-wo, guverëner ŷa njehëkawo tava aramp aryampo, ale ñadëni bulunda ŷa.

¹⁶ Hara wati rac, ale waciko [Yesu] Barabas sëdfiko hnam.

¹⁷ Awa Pilat më tÿëkëhni bulunda le varëlëko hnam ŷa: «Mo ŷadun ravëhnuna: Yesu Barabas bi ma Yesu nte wacëde Arëhnayik a?»

¹⁸ Pilat njëtëko dŷus g'iñëwary njëdfayikawo Yesu.

¹⁹ Wati nte nkeho Pilat kitiŷa hna, asëvalu më payehnik aki: «Nt'ayentahni wëba aŷi asan ale wok ñoñ dina ŷi, kabi hnë unŷi mëdf korotakëfu hnë hudakery soŷe lëwu ŷa.»

²⁰ Bare vësankaf vësëna wasadëha va gë vicër va më cënkwenihëhni kore ŷa tÿëni tavi Barabas do Yesu ndawë.

²¹ Guverëner ŷa më mbok tebak wanës ŷa soŷe tÿëhni: «Mo ŷadun hnë vëŷi vëhi ravëhnuna?»

Më ntëkwani: «Barabas ŷadëfun.»

²² Pilat më tÿëkëhni: «Awa hak ntidëfuhaha Yesu nte wacëde Arëhnayik a?»

Më ntëkwani vëhni fop: «Pakehnëryena hnë kërëwa!»

²³ Pilat më mbok tëyëkëhni: «Iÿëhne wëh ntik?»

Bare pëgwëlehnëni mbok ndekandëni gë fanka: «Pakehnëryena hnë kërëwa!»

²⁴ Pilat ga nuk ñoñ mëkëdîna, bare ñañëna ña nkwënadëho, më nufëk wënka, ñuhna tase vahnë fop do ntehn: «Gena ami yed ankaf icëm aÿi asan! Wadëw hun ye!»

²⁵ Kore ÿa fop më ntëkwani: «Arabi wameh soje cëm dëwu ña nkefu fuhnë gë vutah vuntëw fu va!»

²⁶ Awa Pilat më tavëka Barabas do ntampehna Yesu tac njëdahnëlehna paki hnë kërëwa.

Wasodafe wã njafañëdëniha Yesu

²⁷ Wasodafe Pilat wã më njoniha Yesu vëhni guverëner hna do wasodafe wã fop kwërënihawo.

²⁸ Më cudëtëniha viÿi vilëwu va do cudëniha acud cankaf mbëntah.

²⁹ Tac më mbahnëhnëniha apënkwa kwëhn wadëmpëhn, pënkwelehnëniha do mënkwëndëniha fandoko vâk rëhw hna. Tac ndëkwëhnëndëni haryënkwa lëwu njafañëdëniha ntehnëndëniha: «Nkaÿiru, Ahnaw Wasëwif!»

³⁰ Do tëpahndëniha do nufëni fandoko fa ntankahnëndëniha.

³¹ Ante puhnani yafañ dëwu ña, më cudëtëniha cud mbëntah ña, mbokaryëniha viÿi vilëwu va do njoniha soje pakëniha hnë kërëwa.

Yesu, pakëde hnë kërëwa

³² Ante cahnëdëniho nañ hna, më pankëlëni g'asan avë Siren ale waciko Simo; wasodafe wã më porosinjëniha ndib kërëwa Yesu ÿa.

³³ Më tëkëni hn'ile macik Golëgota hna, umë fëhnëtanëd «Hëloyoy».

³⁴ Hnam, më njëdaniha Yesu uñen ñañah; ga njëkëk mañëlohna ce.

³⁵ Pakëlehnëniha kërëwa do njëlëniho wanjël njëtahnëni bi mo hwëhnëd viÿi vilëwu va. ³⁶ Tac ntañalehnëni hnam njëkandëniha.

³⁷ Më pakëni yañ nkaf ntëwu hna vikerëh vinte fëyahnëd soje ile pakahnik ÿa: «Aÿi Yesu ye, ahnañ wasëwif wã.»

³⁸ Awa wabandi waki pakëlehnëniho gë Yesu, aryampo g'irëhw do aÿëntañ a g'irahahn.

³⁹ Vële ryëcëdëho cape tac va nkëlënkëladëniho do njewëndëniha Yesu.

⁴⁰ Ntehnëdënihawo: «Wëjë ale lehnëko kodu ahnih Cery Wën Cankaf ña do avokary avëry hnë wafac warar, pehëтары wëjë dënk, ge Ajë Wënu ña yeru, cëlëry kërëwa hna!»

⁴¹ Vësankaf vësëna wasadëha va fëna gë vëharan sariya va do gë vicër va njafañëdënihawo ntehnëndëniha:

⁴² «Pehëtëkëhni vahnë vëhawary, bare kodîna pehëta umë dënk! Ge paryi ahnañ Isërayel ÿa ye arabi cëli tame kërëwa hna tac kwëtahnëdëfunëha.

⁴³ Wënu ña kwëtahnëk do pëyahnëk: “Ami ye Ajë Wënu ña.” Awa yëkënëfu, ge Wënu ña ñadëha, pehëta tame!»

⁴⁴ Wabandi wante pakëlehnëniho ña, vëhni fëna koyëna njewëdënihawo.

Icëm Yesu

⁴⁵ Lav a nkaf hna nkeho, mëhwëryëlehn fop nkal ña hafo hnë wëwati warar g'anent ga.

⁴⁶ Darël hnë wëwati warar hna, Yesu ndekako gë fanka: «Eli, Eli, lëma sabakëtani?» Umë fëhnëtanëd: «Wën mën, Wën mën, soje ye ravëruho?»

⁴⁷ Vëryampo hnë vële yeho hnam va nkwëryënihawo më ndekani ntehnëni: «Eli macëd!»

48 Aryampo hnë vëhni nkaryëlehn nuf ankwëÿ koy hn'uñen ñaňah. Tac, cob hn'usëmët ryoko do njelëhna Yesu soñe ce.

49 Bare vëÿentaŵ va më ntehnëni: «Napëryin, nuden ge Eli njijëd pehëta!»

50 Yesu më mbok ndekak gë fanka cëmëlehn.

51 Wati rac, ipand dëndah* nte fokiko ßambery Cery Wën Cankaf ña citako fagant pëgw yañ afo gëd. Nkal iña ñënkalehn, wëraka ŵa nihëko fagant,

52 wayag ŵa pidëtalehn do vële hwëtahnëk vëyaßah njënëniho.

53 Ga mbëhnëk Yesu cahnëlehnëni wayag hna do tënkëni Yerusalem hna, hn'inaw cëvah hna; hnam vahnë vëyaßah nunihëniwo.

54 Asankaf wasodade wavë Rom ŵa gë wasodade wale yëkadëhawo Yesu ÿa per, nuniho gante ñënkak nkal ka do g'ile liyako ÿa fop; awa ntakëlehnëhni d'us, ntehnëlehnëni: «Paryi nke, aÿi Ajë Wën ÿa yeho!»

55 Vësëval vëyaßah yentiko hnam do yëkëdëhawo ñaŵët: kobëri Galile tëfëlehninihawo Yesu ndokuñëhndëniha.

56 Hnë vëhni, nkentiniho hnam: Mari mbë Magëdala gë Mari hnëmu Sak gë Yosef, do gë hnëm hni vijü Sebede.

Ikwët Yesu hn'iyag

57 Ante nëkako ña, asan avetak avë inaw Arimasi tëkiko. Yosef maciko do arëfal Yesu yeho, umë fëna.

58 Njiko tëya Pilat iñas Yesu ña. Awa Pilat më ntehnëkëhni vahnë va njëdaniha.

59 Arac më nufëk përyëka g'iyarëh kasëk

60 do ñi ndëna hn'iyag dëŵu nte nkabehnëko hn'itaka. Tac më këryinëtëk taka konah pidahn rënka ÿa njilehn.

61 Mari mbë Magëdala gë Mari ñëntaŵ ña hnam nkentiniho; haryënkŵ yag hna ntaňaniho.

Vëyëka yag

62 Ga pacëk, hnë fac le rëfëka ile fëhwëtahnëde ntaŵëla ña, vësankaf vësëna wasadëha va gë wafarise ŵa njiniho ndampo fo vëhni Pilat hna

63 do ntehnëniha: «Ahwëhn nkal, ndënkwëtaßun, ale rokadëhëhniŵo vahn'aÿi më lehnëko, ante nkoko cëmëna ña: “Hnë wafac warar mbëhnëdëfu.”

64 Awa, maŵëryin ahwëtehnahnu iyag iñi hafo hnë wafac warar hna. Ge gena umë, vërëfal vëlëŵu va njijëdëni nteni ñas iña tac pëyahnëni ßulunda hna: “Mbëhnëk vësëm hna.” Wati rac, wamër watëkwa ñi lëbëdëha waðënkŵeryënkŵ ña.»

65 Pilat më ntehnëkëhni: «Wëlihëhni wasodade ŵa soñe njëkandëhni. Yiryin do diryin njëkande yag iña gante cañahnëku ka.»

66 Njilehnëni njëkandëni yag iña: më mbëryëni taka nte fidahniko rënka ña kahnëndëlehnënihëhni vëyëka va.

28

Ibëhn Yesu

1 Ante ndëcëk fac ntaŵëla ña, gë dimasi ÿa wakëwak fo, Mari mbë Magëdala gë Mari ñëntaŵ ña njiniho njëkini yag iña.

2 Nkal iña ñënkalehn tañ gë fanka: mëleka Ahwëhn a cëlëlehn g'ambin, njij këryinët taka cankaf iña cape ndampo ntaňalehn yañ.

3 Had ambin wilëbilëk nkeho do cud cankaf jah d'us cudako.

4 Vëyëka va ntakëkëhniwo mbalëndëni ki fo; had vësëm nkeniwo.

* 27:51 27.51 *Ipand dëndah*: Pand fokiko fagant Cery Wën Cankaf hna pitëndëlehnahni Cery Wënu ña vacape vaki, hn'ile cëvak hna gë hn'ile ñak cëvak d'us hna. Icahn 26.31-35; 40.21.

⁵ Mëleka ŷa më ntehnëkëhni vësëval va: «Antë ntaku, njëtëbu Yesu yëkëlendun, ale fakiko kërëwa hna.

⁶ Gena hnani, Wënu ŷa mbëhnëndanëka gante nësëko ka. Yijën ayëku hn'ile kwëtiko hna.

⁷ Yiryin ñap afëyawuni vërëfal vëlëwu va: “Mbëhnëndanik, tame njid napëhëndu Galile hna; hnam nudunëha.” Umë ŷakëndëbu fëyawu.»

⁸ Matëlehnëni ñap yag hna ga ntakah do g'uhnatah sankaf, nkaryëni pëyanihëhni vërëfal Yesu va wakasëk watac.

⁹ Yesu njilehn pankëlëni do ntehnëhni: «Nkaŷëmu!» Tëhalehnëniha, pëlaniha wapary ŷi cëmbatëndëniha.

¹⁰ Awa Yesu më ntehnëkëhni: «Antë ntaku. Yiryin afëyawuni vëŷënta mën va njini Galile hna: hnam nudëniho.»

Itëfëta vëyëka iyag va

¹¹ Wati nte njidëniho ŷa, wasodafe wëryampo wale yëkadëho yag ŷa mbokajëniho naŵ hna pëyanihëhni vësankaf vësëna wasadëha va fop ile liyak ŷa.

¹² Vësankaf vësëna wasadëha va më mbarëni gë vicër va: ga nkwëryëlëni më njëdanihëhni wasodafe ŵa koryi yabah

¹³ do ntehnënihëhni: «Pëyahnëdun, vërëfal vëlëwu va yijëk g'umëd ga, hnë wati nte ndakërunëho wakwëd ŷa, nteni iñas iŷa.

¹⁴ Do ge guverëner ŷa njëtak njëtëbun gante nësëndëbunëha ka do ntidëfun fere hara ñoñ diluhna.»

¹⁵ Wasodafe ŵa më tebani koryi ŷa do ntini gante nkabini ka. Koyëna, campëko waŷi wanës wasëwif hna, hafo hnë fac vë dol ŷi.

Yesu tufëhnadëhëhni vërëfal vëlëwu va

¹⁶ Vërëfal pëhw g'aryaŵ va njilehnëni gë Galile, hn'ikuŷ nte nkabëkëhniwo Yesu hna.

¹⁷ Ante nunihawo ŷa, cëmbënihawo; bare vëryampo hnë vëhni nkwajëlehnadëniho.

¹⁸ Yesu tëhakëhniwo do ntehnëhni: «Ucankaf ŷa fop njëdayibu ambin hna do gë nkal li.

¹⁹ Awa yiryin hnë vahnë vëvë nkal vi fop do aliwuni vërëfal mën; yaryëryinëhni g'uŵac Rëm, g'Ajë do g'Iyir Ipacah iŷa,

²⁰ do karaŷëryinëhni maŵëhnëni fop ile lehnëmu ŷa. Do yëtëryin: gë ŵuhnë nkentëdëbu fac-wo-fac hafo wapuya duniŷa hna.»

Itëfëta nte kerëk Marëk pañare Yesu Wade yehëhna hnë inji kayëte

Ale herëk inji kayëte ña tufëhnana ßare namu vacërakëlo vële hwëtahnëka Yesu va lehnëk Marëk herëk. Marëk (wãcëde fëna San Marëk, Vantiyehn 12.12, 25), alintërawu Barë nabas yeho, umë lapëhna dëhëhniwo afayik Pol gë Piyer wadoku wadëw hni hna. (Njëki Vëvë Kolos 4.1; 1 Piyer 5, 13; Vantiyehn 13.5; 13; 15.36-41; Filemon 24). Mpëd ndampo Pol ñwëyëko nufa Marëk wati ryampo nte njidëho doku ßare ikonjëlën ña ntiyako do Marëk anjiko njëka Pol ante cëdiko ña hnë nkal Rom hna (1 Piyer 5.13).

Kayëte Itëfëta nte kerëk Marëk pañare Yesu ña ye inte ñak lëkwëk ña hnë vëkayëte vahnah hna vante hnësëd pañare uwám Yesu. Anji kayëte kerik mpëdara yëbëlan wabëhn wafëhw imbëd g'imbëd gë wafëhw imbëd gë wahi g'imbëd (55 gë 75) ga ndëcëk hnagi Yesu ña, Rom hna. Vële wok wãyena wasëwif herëhnik. Soñe umë Marëk gabahnëk wënamu waryaww wasëwif wã. Nësëd vantiyehn Yesu va. Tëfëta d mpëdara pëhw g'imbëd gë warar (18) ma ntëbi hnë vifëmpëhnahnah Yesu hna wale rufahnëd Aju Wënu ña ye.

Wëlin wanës wakwëhn nafa hn'ñi kayëte: vëréfal, wanës, Ahwëhn, Piyer, yine, fanka, sadëha, wasariya.

Wëlin gante nke kayëte ka:

Pëhwëta doku Yesu (1.1-13)

Yesu njërëndëhëhni vëres do nësëd gë wahnës wadindaryindan (1.14-8.30)

Yesu icëm g'ifëhn dëwu ña pëgwëk pëyahnëd (8.31-10.52)

Yesu tënkëd Yerusalem hna (11.1-13.37)

Icëm do g'ifëhn Yesu ña (14.1-16.20)

Ikaraj San Ayary

¹ Ani pëgwëk Wanës Wakasëk wante hnësëd soñe Yesu Këris, Ajë Wënu ña.

² Aki pëgwëk gante nësëd hnë kayëte kila Esayi hna:

«Wënu ña më lehnëk soñe Arëhnayik a: “Cañëtëryidëfuha afay mën a haryënkwa hu pëhwëtëhni nkañ ña.”[✠]

³ Nëparyin! Asan ryekad wula hna, më lehnëd:

pëhwëtëryin nkañ Ahwëhn a,
dinëndina vankaww vacatah dus!»[✠]

⁴ Awa, koyëna San Ayary a njiko wula hna ðarël sën Yurëdan hna; njaryëdëhëhniwo vahnë va ntehnatëndëhni: «Gwëcëtaryin vankeya va do ayaryiwu; Wënu ña tavëhnahnu wameh hun ña.»

⁵ Vële lëdëk resiyo vë Yude va do gë vëvë inaww Yerusalem va fop njidëniho vëhni San hna; putadëniho tase ßulunda hna wameh wante ntini ña do San njaryëdëhëhniwo hnë sën Yurëdan hna.

⁶ Umë viyi vile liyik gë wëñahn yonkomb ntiyadëho do ryl uyand ñëbadëho sah hna; vampul tokëdëho do gë wadëj.

⁷ Pëyadëhëhniwo kore ña: «Ale rëfidëho ña umë lëbëko; catëla dënk fëtahnu viyëba wapary wadëwu ña.

⁸ Ami, hnë wënka njaryëdëmu, ßare umë, g'Iyir Ipacah Wënu ña njaryëdëhu.»

Yary ña g'iyëkëhnahn menëhn Yesu ña

⁹ Hara, hnë wati rac, Yesu Nasaret matiko, ankol ambë resiyo Galile hna do San njaryëkawo sën hna.

¹⁰ Ante mëyëtaďëho Yesu wënka ɲa, nuko taɲ ambin ɲa ga piďëtaď do Iyir Ipacah iɲa cëlëlehni hnë umë; gë fah mëntëlëniho.

¹¹ Tac kopa vë g'ambin nkwëryëlehni ga ntehnëď: «Ajë mën ale yadëfu đus a yeru; gë wëjë nëɲëko đus.»

¹² Ga ndëcëk watac, Iyir iɲa më cañëtëka taɲ Yesu wula hna.

¹³ Wafac wafëhw wahnah ñëwëko wula hna, do njëkëhnahnëkawo Sintani menehna hnam. Gë wulaŵ ŵa nkelahnëniho do wamëleka ɲa pabënihawo.

Vëřëfal vëryënkwëryënkw Yesu va

¹⁴ Ante pëlayiko San ɲa, Yesu njiko Galile. Karaɲëďëhëhniwo vahnë va Wanës Wakasëk Wënu ɲa.

¹⁵ Ntehnëďëho: «Wati yã tëkëk, Naŵ Wënu ɲa tëhajëk; gwëcëtaryin vankeya hun va do kwëtahnëryin Wanës Wakasëk ɲa!»

¹⁶ Fac ryampo, Yesu tëfary lant sankaf Galile hna njasëďëho ante nukëhniwo vëfëla wuwis vëhi ɲa, Simo g'aheryu Andëre. Waryeyët ntonjëďëniho lant hna pëlahnënihëhni wuwis.

¹⁷ Yesu më ntehnëkëhni: «Tëfino do ntidëmu vëfëla vahnë.»

¹⁸ Tavëlehnëni taɲ waryey waheheya uŵis ŵa tëfëlehnëndëniha.

¹⁹ Yesu më mbok njik ɲaŵët toyë do më mbok nukëhni kat vëhni Sak g'aheryu San, viju Sebede vële yeho kulu lëw hni hna. Waryey walëw hni ŵa pëhwëtëďëniho.

²⁰ Nundëhni taɲ macëlehnëhni; tavëlehnëniha rëm hni, Sebede, kulu hna gë vëryokuɲ va, do tëfëlehnëniha Yesu.

Asan ale nkeni gë yine

²¹ Yesu gë vëřëfal vëlëwu va njiniho naŵ Kaperënaɲum hna. Fac ntaŵëla wasëwif hna, Yesu tënkëko caliɲa hna do pëgw karaɲëndëhni vahnë va.

²² Vële hnëpadëhawo va pëmpëhnahnëkëhniwo gante karaɲëďëhëhniwo ka, kabi gelohna gante karaɲëďënihëhni vëharan sariya ka; umë, g'ucankaf karaɲëďëhëhniwo.

²³ Hnë wati rac dënk asan ale pëlako yine tënkëko caliɲa ntëw hni hna do ndekako:

²⁴ «Ye ye yëbëlan fu, Yesu mbë Nasaret? Afërëkanëfu bi yijëru? Njëtebu đus ale yeru yã: Afacah ale payik Wën yã yeru!»

²⁵ Yesu më ɲañëhahnëka yine yã ntehna: «Demëhnary do cahnëryehna ayi asan!»

²⁶ Yine yã më ñënkëka asan a gë fanka do më cahnëka ndekatënd đus.

²⁷ Vahnë va fop pëmpëhnahnëkëhniwo đus do tëyëlëndëniho: «Ye ga ye iɲi karaɲ kasëk nte yëďahnik g'ucankaf ɲi? Ayi asan wëla wayine ɲa ntehnëďëhëhni ntini iñë do maŵëndëniha!»

²⁸ Awa, pëgwiko taɲ nësënde soɲe Yesu yã resiyo Galile hna fop.

Yesu njërëndëhëhni vëres vëyabah

²⁹ Ante cahnëniho caliɲa hna Yesu njiniho gë Simo gë Andëre tere lëw hni hna do Sak gë San fëna njintiniho.

³⁰ Hara, hnëmu asëvalu Simo ndakëko, kabi mbahn iɲi njakëkawo; ga tëkëk Yesu, më pëyaniha soɲe lëwu yã.

³¹ Yesu më tëhaka, pëlaka vák yi, matëndëlehna. Yak mbahn ŵa tavëlehna do pëgwëlehn nëhëtëhnëndëhni.

³² G'anëka ga, ga njok lav a, vahnë va njinenëhniďënihawo Yesu vële resëko va fop do gë vële pëlahniho wayine.

³³ Vahnë vëvë naŵ va fop haryënkw rënka tere hna mbarëpëlëniho.

³⁴ Yesu njërënekëhniwo vëyabah vële resëko sifa wates wanëmpëlah do ntakëhniwo fëna wayine wayabah. Tavëlëhniwohna wayine ña nësëni, kabi vëhni njëtëniho bi mo nke.

Yesu nkwayëtaďëho Galile hna

³⁵ Wakëwak fo, Yesu matëko cahn naŵ hna, nji ñëŵ hn'ile njirëk, do hnam njëfadëho.

³⁶ Simo gë vërefëlëntaŵu njilehnëni njëkëlehniniha;

³⁷ ga nuniha, më ntehnëniha: «Vahnë va fop njëkëlehnëďënihi.»

³⁸ Yesu më ntëkwakëhni: «Yinëfu sëñ haŵary, hnë vankol vamb ďarël vi. Tëfëko fëyahnu hnam fëna Wanës Wakasëk ña, kabi soñe umë yijëbu.»

³⁹ Do njilehnëni hnë Galile hna fop; pëyaďëhëhniwo Wanës Wakasëk ña vacaliña vamb resiyo va do ntaďëhëhniwo wayine ña.

Yesu njërëneďëha ahwëhn mbiy

⁴⁰ Ahwëhn mbiy ña më njijëk haryënkwa Yesu ndëkwëhnëk do muntahna ntehnë: «Ge ñadu, kodu ayëreño, afacënëlehno.»

⁴¹ Yesu më kaÿëhnahnëka g'umë; më njelëk vák ÿa, ñaka do ntehnë: «Ñadëfu: Pacëry!»

⁴² Tañ, ambiy ña tavëlehna do pacënëlehni.

⁴³ Awa, Yesu më ñañëhnahnëka, cañëta, ntehnë:

⁴⁴ «Nëpary ďus, ant'afëyahna ahnë wañi; yiry njëki asëna wasaďëha ÿa, do canëry sadëha le kerëk Moyis ntinde ÿa. Koyëna vahnë va fop njëtëďëni pacëru.»

⁴⁵ Asan a njiko, bare pëgwëko pëyahněnd ile-wo-le hna ile yeha ÿa. Soñe rac Yesu kodilohna mbok tënk wahnaw hna gante ñad ka; hnë wëwac wayirah hna ñëwëďëho. Do vahnë va njijëďëniho ÿalu hna matindëni gante-wo-gante.

2

Yesu asan ale ye vorovoro njërëneď

¹ Ga ndëcëk wafac, Yesu më mbok njik Kaperënaŷum, do njëtayiko tere hna nke.

² Kore vahnë varëpëlëko hnam, hafo golohna igwac wëla pë hna rënka tere hna. Yesu Wanës Wakasëk ña pëyaďëhëhniwo.

³ Vësan tëkëlehnini, njonëhniniha Yesu ale ye vorovoro ndibini vësan vëhna.

⁴ Bare wahodilohna tufëniha Yesu, vahnë va pëbëniho. Awa më kayëni tējëtëni ile rëjahnik cery ña bay hn'ile nkeho Yesu hna; më cëlëndëniha ale yeho vorovoro ryakëko uway hna hatëh hante ntiniho hna. ⁵ Ga nuk Yesu kwëtahn vëyi vësan ña, më ntehnëka ale ye vorovoro ÿa: «Ajë mën, wameh hu ña tavëhniru.»

⁶ Awa vëharan sariya vëryampo, vële lañako hnam va, nahadëniho:

⁷ «Soñe ye nësëď ayi asan aki? Wënu ña njewëď! Mo hod tavëhn wameh? Wënu ña fo hod!»

⁸ Yesu njëtëko tañ itoñan dëŵ hni ña, më ntehnëkëhni: «Soñe ye hnahaďun aki?»

⁹ Ge ntehnëbu: “Wameh hu ña tavëhniru”, ma ge ntehnëbu, “Matëry, ahnuf uway hu ŵa, ayas?” ryampo bi ŷak hnëjëk nësi hnë wañi?

¹⁰ Bare ñadëfu ayëtu: Ajë Ahn'a kwëhna fanka tavëhna ahnë wameh ďuniya li.» Awa Yesu më ntehnëka ale ye vorovoro ÿa:

¹¹ «Ami ntehnëďëmi, matëry, nufëry uway hu ŵa aŵënc!»

¹² Matëlehn tañ, nuf uway lëŵu ŵa, cahnëlehn tase vahnë va fop. Soñe umë, pëmpëhnahnëkëhniwo ďus; umë cëmbëďëniha Wënu ña ntehnëndëni: «Kobëri nulëfuhna g'iyin ki!»

Yesu macëďëha Levi

¹³ Yesu gë tefary lant sankaf Galile ka mboko nji. Vahnë vëyabah yihahnidëhawo do karajëdëhëniwo.

¹⁴ Ga ndëcëd, më nuka Levi, aju Alëfe, ga ntañak biro hn'ile cosahnëde yatëtanke hna. Yesu më ntehnëka: «Tëfe!» Levi matëlehn, tëfa.

¹⁵ Tac Yesu tokëko roka tere Levi hna. Vëref yatëtanke vëyabah gë vëwen tokëlandëniho do gë vërefal vëlëwu va, kabi njabëniho sifa vahnë vërac hnë vële rëfalëdëhawo hna.

¹⁶ Vëharaj sariya vële yentiko gë wafarise va nunihawo Yesu ga tokëlandëni gë vëyi vahnë fop, më tëyënihëhni vërefal vëlëwu va: «Soje ye tokëlahnëdëni gë vëref yatëtanke do gë vëwen vi?»

¹⁷ Yesu nkwëryëkëhniwo, më ntehnëkëhni: «Vële wok vëresëna va balëlehniha g'ayërën, vëres va valëkëhni. Yijëla wacëwëhni vële satëk, bare vëwen yijëbu wacu.»

Yesu nësëd soje suj ya

¹⁸ Fac ryampo, vërefalSan Ayary va gë wafarise wa cujëniho. Awa vahnë më njijëni tëyëniha Yesu: «Soje ye cujëdëni vërefal San Ayary vi gë wafarise wi, do vërefal hu vi vësujëdëna?»

¹⁹ Yesu më ntëkwakëhni: «Ntiyahnëku bi vëfay iñël va kodëni cujëni wati nte nkelahnëni g'ale yëlëd a? Kodëna nke koyëna! Wahodëna cujëni ge g'ale yëlëd a nkolahnëni.

²⁰ Bare wati yejëk ile nufëhnandëniha ale yëlëd a; fac rac cujëdëni.

²¹ «Ahnë kadëdëna ankwëy pand kasëk, nte wok kwëyana ten, hn'ipand cër; ge gena më, ankwëy pand kasëk inja, ge ndagik, kwëyad do citëd pand cër inja do hatëh ha njankëd d'us.

²² Ahnë tawëdëna fëna uñen kasëk hnë waryëpët wasër; ge gena umë, uñen uja tënkenëd waryëpët wa: uñen uja ndehëtaf, waryëpët wa fëna përekad. Uñen kasëk uja hnë waryëpët wëhasëk tawëde!»

Yesu ye Ahwëhn fac ntawëla na

²³ Hnë fac ntawëla ndampo, Yesu wëhañ ndëcëtafëniho gë vërefal vëlëwu va. Ga njasëdëni, vërefal vëlëwu va pëgwëlehnëni nkubëndëni vantimp va do cemëndëni.

²⁴ Wafarise wale yeho hnam wa, më tëyëniha Yesu: «Yëkëry, soje ye ntidëni vërefal hu vi ile nkok mawëryana sariya fu ya ntiyi hnë fac ntawëla hna?»

²⁵ Yesu më ntëkwakëhni: «Kobëri karajëluhna bi ile ntiko David hnë fac ryampo ante mbalëkëhniwo do inte yokëhniwo, umë dënk gë vërefëlëntawu va?»

²⁶ Tënkëko cery Wën hna do tok mburu nte kwëtëhniko Wënu na. Abiyatar yeho asëna wasadëha asankaf a wati rac. Sariya fu ya vësëna wasadëha va fo mawëryanëko tokëni vamburu vatac, bare David nufëko do njëdahni fëna vërefëlëntawu va.»

²⁷ Yesu më mbok ntehnëkëhni kat: «Ntawëla na soje ahn'a liyik; ahn'a diyina soje ntawëla.

²⁸ Soje umë, Ajë Ahn'a dënk ye Ahwëhn wëla fac ntawëla na.»

3

Yesu ahnë njërënëd hnë fac ntawëla

¹ Fac ryampo, Yesu mboko tënk caliña hna. Asan ale cëmëko vák yeho hnam.

² Wafarise wa njëkëdënihaño d'us Yesu bi njërënëdëha hnë fac ntawëla hna, kabi ñadëniho nuñani ile pëyahnedëni menëk pëlahni.

³ Yesu më ntehnëka asan ale cëmëko vák ya: «Matëry, ahahn fagant.»

⁴ Tac më tëyëkëhni: «Ye ntehnëk sariya fu ya? Ntiyi ufërën hnë fac ntawëla hna ma uñeh? Afehëta ahnë icëm ma aryawa?» Wañadilohna ntëkwani.

⁵ Yesu njëkëkëhniwo vëhni fop ga ntavah do njiwëhnahnëkawo fëna kabi njwëyëni vëhwëtahnëdina. Awa më ntehnëka asan a: «Yeli vák hu ýi.» Njelëlehn do vák ýa mbokalehna fëren fo.

⁶ Wafarise wã cahnëlehnëni caliña hna njini mbarëni gë wëlawo ahnañ wã Erof soñe nësëläni bi hak kodëni ndawëhnahnëniha Yesu.

Kore yabah yihahnidëha Yesu

⁷ Yesu gë vërefal vëlëwu va njiniho gë cape lant Galile ka do kore sankaf rëfëlehnëkaño. Vahnë vërac Galile gë Yude matiniho,

⁸ do gë Yerusalem, gë resiyo Idumeya, gë resiyo ile ye gë cape ñentañ Yurëdan ka do gë caharañ Tir gë Sidon. Wakore watac vëhni Yesu njijëniho, kabi njëtaniho ile ntid ýa.

⁹ Awa Yesu më tëyëkëhni vërefal vëlëwu va njonëhniniha kulu kay hnam kabi kore ýa peñëlëdëniho caharañ lëwu:

¹⁰ njërënkëhniwo vahnë vëyabah, awa vëres va fop cëñëlëdëniho soñe ñakëniha vëhni fëna.

¹¹ Do ge vële pëläni wayine va nunihawo, ndëkwëhnëdëni haryënkwe lëwu do ndekandëni: «Ajë Wënu ña yeru!»

¹² Bare Yesu ñañëhnahnëdëhëhniwo ntehnëndëhni ntë pëyahneni bi mo nke.

Yesu tëhnadëhëhni Pëhw gë Vëhi va

¹³ Yesu kayëko hn'ikuñ, macëkëhni vële tëhnako njijëni le nkeho hna do njiniho.

¹⁴ Koyëna tahnëkëhniwo Pëhw gë Vëhi va [do macëhni vëfayik] soñe tëfëlëndëni g'umë do payëndëhni pëyahnenëni Wanës Wakasëk ña,

¹⁵ do g'imëk ntandënihëhni wayine ña.

¹⁶ Wëlihëhni Pëhw gë Vëhi va: Simo nte macëko Yesu Piyer;

¹⁷ gë Sak, g'aheryu San, vëhni vëhi tak viju Sebede yeho. Yesu Bowanerëges macëkëhniwo. Umë fëhnëtanëd «vësan vële mëntëlëni g'ufarat»;

¹⁸ Andëre, gë Filip, gë Barëtelemi, gë Matiye, gë Toma, gë Sak aju Alëfe, gë Tade, gë Simo ale hahnëndak soñe nkal dëw hni ña Kanan,

¹⁹ do gë Yuda Isëkariyot, ale yed aroka Yesu ýa.

Yesu, vëvë tere lëwu va ýad nufëniha

²⁰ Tac Yesu më mbokak gë tere. Umë gë vërefal vëlëwu va wahodilohna tokëni roka ýa kabi hnam fëna vahnë vëyabah varëlëko.

²¹ Vëvë tere lëwu va, ga njëtani watac, kahnëtalehnëni soñe nji nufiniha, kabi ntehnëdëniho: «Cenaka!»

Yesu gë Belësebul

²² Vëharan sariya vële wátiko Yerusalem va ntehnëdëniho: «Asankaf yine le wacik Belësebul ýa fëlaka!» do kat: «Iýi yine yëdadëha fanka canahnëndëhni wanj wayine!»

²³ Awa Yesu më macëkëhni nësëhnëkëhni g'ini mëntëndëlehn: «Sintani hak kod cëna umë dënk?»

²⁴ Ge vële vankëk inañ mëtedëni vëhni fo, nañ tac godina kahn;

²⁵ do ge vële vankëk tere mëtedëni vëhni fo tere rac godina kahn.

²⁶ Awa ge Sintani mëtëryad umë fo, ge ucankaf ntëwu ña gona mbank, godina nko kahn, tëkwëd.

²⁷ Ahnë kodina tënk hnë tere asan ahwëhn fanka do nuf hnapul lëwu ýa, ge ñabëlahna ten asan ahwëhn fanka arac; ge ñabëka, kod nuf le-wo-le ýa tere lëwu hna.

²⁸ Toña ýa fëyadëmu: vahnë va, kodë tavëhnini wameh wadëw hni ña fop gë wayëw wante njewëdëniha Wënu ña fop.

²⁹ Bare ale yewëdëha Iyir Ipacah iña tavëhnëdëna muk, uwi wëh dihëtëdëna.»

³⁰ Yesu nësëhnëkëhniwo koyëna kabi vëhni lehnëdëho: «Gë yine nkeni.»

Hnëmu Yesu gë vëheryu

³¹ Hnëmu Yesu gë vëheryu tëkëlehnini; ñëwëni pë hna do payëniha ahnë macehna.

³² Vahnë vëyabah lañako caharaß Yesu, më ntehnik: «Nëpary, hnëmuh gë vëhery hu pë hna nkeni, macëdënihi.»

³³ Yesu më ntëkwakëhni: «Mo ye hnëm mën ÿa do gë vëhery mën va?»

³⁴ Tac më njëkëkëhni vële lañako caharaß lëwu va do ntehn: «Yëkëryin, hnëm mën ÿa gë vëhery mën va ani nkeni.

³⁵ Vële lid ile ñaß Wënu ña vëhni ye hnëm mën ÿa gë vëhery mën va.»

4

Uhnës uryindaryindan soje ahnaß uhnëda wã

¹ Yesu mboko pëgw karanëdëhni tëfary lant Galile hna. Kayëko hnë kulu ile yeho lant hna, ntaña kabi kore sankaf varëpëlëko caharaß lëwu. Darël wënka hna ñëwëniho ² do Yesu gë wahnës wadindaryindan karanëdëhëhniwo viyë viyabah; hn'ikaran dëwu hna ntehnëdëhëhniwo:

³ «Nëparyin! Fac ryampo asan yiko ipahn uhnëda kaÿ dëwu hna.

⁴ Wati nte pahnëdëho wanëc ña, wëdampo nkaÿ hna njoko: wusëry wã më njijëni kohnëni.

⁵ Wëdampo wëraka njoko ile nkok yabëna nkal. Wanëc ña pëhnëlehn tañ kabi nkal iña tëwëlohna.

⁶ Ulav wã, ga njakëk, më kankënek wayor ña, kabi vënkahn va yabëlawohna.

⁷ Wanëc wëdampo hnë wadëmpëhn njoko. Wadëmpëhn ña më naÿëk do ndaÿ uhnëda wã, ñoñ dëwëlohna.

⁸ Bare wanëc wëdampo nkal përen hna njoko; pëhnëko, naÿ do ntëw: wëdampo wanëc wafëhw warar (30), wakawary wafëhw imbëd g'iryaw (60), do wakawary kat keme (100).»

⁹ Yesu më mbok ntehnëkëhni: «Nëparyin ðus, ge kwëhnarun vanëf awëryahnu!»

Soje ye nësëd Yesu gë wahnës wadindaryindan

¹⁰ Vële rëfëlehnëdëhawo kwëlëkwël va do gë vëfayik pëhw gë vëhi va, ga nkeni vëhni fo gë Yesu, më tëyëniha soje wahnës wadindaryindan wã.

¹¹ Më ntëkwakëhni: «Nuÿarun wëhnë uyët ile soÿiko, hnësëd soje Naÿ Wënu ña, bare vëÿëntaÿ vi had uhnës uryindaryindan fo nkwëryëdëni,

¹² do koyëna:

«“Kod njëkëni ðus, bare hara wahnudina paryi,
kod nkwëryëni ðus bare hara ñoñ wayëtëna paryi,
ge gena umë mbokajakëndëni gë Wën do Wënu ña tavëhna këndëhëhni wameh
wadëw hni ña!”[☆]»

Yesu uhnës uryindaryindan ahnaß uhnëda wã nkabahnëd

¹³ Tac Yesu më ntehnëkëhni: «Yëtëluhna ile ye uwi uhnës uryindaryindan? Awa hak kodun ayëtu wahnës wadindaryindan wayëntaÿ wã fop?

¹⁴ Ayam a wanës Wënu ña pahnëd.

¹⁵ Vëryampo had nkaÿ nkeni le njod wanës hna: ge tëk nkwëryëni, Sintani tëkid tēbëhni wanës wante fahnik hnë vëhni ña.

16 Vëryampo had nkal kwëhn wëraka nkeni: nkwëryëdfëni wanës ña do g'uhnatah maŵadëni.

17 Bare waravëdfina kwëhna vënkahn hnë vëhni, toye fo kwëtahnëdfëni. Ge ryëñah ŵa tëkëhnikëhni ma ge mbërehnini soje wanës Wënu ña, tavëdfëni tañ kwëtahn ña.

18 Vëryampo kat nkeni had uhnëda ule yodf wadëmpëhn, umë ye vële wëryëdf wanës,

19 bare wëbal yi duniya ña, ibora hnapul ña, do g'iña ile-wo-le ña tënkëdfëhëhni, ndaŵëdfëni wanës ña do ñoñ dëŵëdfina.

20 Bare vëryampo, hn'inkal përen hna tebadëni wanës ña: nkwëryëdfëni wanës ña, kwëtahnëdfëni do nkeni had ile lëŵëdf, wëdampo wafëhw warar (30), wañëntaŵ wafëhw mbëdf gë ryaw (60), do wakaŵary kat keme (100).»

Uhnës uryindaryindan lampu

21 Tac Yesu më mbok ntehnëkëhni: «Ahnë pëdfëdf bi lampu tac koß g'ancëhn ma kuyët hn'ipad? Gena bi kañëde yan?»

22 Ile soŵik ya fop tufahnëde, do ile soŵiko hn'umëhwëry ña fop njode humpen hna.

23 Nëparyin duf, ge kwëhnarun vanëf awëryahnu!»

24 Yesu më mbok ntehnëkëhni kat: «Kwëtahnëryin nëf ile wëryëdfun ya! Wënu ña ñañëndëhu g'añëña nte yanahnëdfun ŵuhnë dënk ña do nkwënëdfëhu kat.

25 Kabi ale hwëhnaŵ ya nkwënënde; bare ale wok kwëhnana ya tebdëde wëla toye ile liyahnëka tëk nuya ya.»

Uhnës uryindaryindan uÿëc ule fëhnëdf umë fo

26 Yesu më mbok ntehnëk kat: «Wëlin g'ile mëntëlëni Inaŵ Wënu ña: asan fahnëdf uhnëda kaÿ dëŵu hna,

27 tac fac-wo-fac ndakënd g'umëdf ga, matënd g'acahnëdfëdf ga. Wanëc ña pëhnëdf do naÿ hara yëtëna g'ante pëhnahnëk hafo naÿ ka.

28 Nkal ña, umë dënk fëhnëndanëdf uhnëda ŵa: wayor ña ten, tac uyat ŵa, do tëkwahn idaf wanëc ña.

29 Puhnand tuñ wanëc ña daf ña, asan a pëgwëlehn ndokuñënd g'ikáca dëŵu ña, kabi wati uhác ŵa rëkëk.»

Uhnës uryindaryindan uÿëc mutarëd

30 Yesu më mbok ntehnëkëhni kat: «Ye hođen mëntëndëlehnin Inaŵ Wënu ña? Gë iÿëhne uhnës uryindaryindan koden nkabahnin?

31 G'uÿëc atëh mutarëd mëntëlëni; ge pahnik, uÿëc rac ye ule yaŵ vak ŵa wabë duniya li fop,

32 bare ge nadik naÿëdf hafo ntëb wanëda wante ye sarëdfin ña fop. Cantëdf wahnï wahnayah hafo wusëry ŵa kodëni kofëndëni cën dëŵu hna.»

33 Koyëna karanëdfëhëhniwo Yesu g'iÿi sifa wahnës wadindaryindan; gante kodëni nkwëryëni ka nësëhnëdfëhëhniwo.

34 Nësëhnëdfilëhniwohna hara gena gë uhnës uryindaryindan; bare ante nkeniho gë vërfëfal vëlëŵu va fo, wahnës wadindaryindan ŵa fop nkabëkëhniwo.

Yesu tëryëdf sël sankaf

35 Hnë fac rac ga nëkak, Yesu më ntehnëkëhni vërfëfal vëlëŵu va: «Danëtanëfu gë cape ñëntaŵ lant hadi.»

36 Më koyanihëhni kore ya; vërfëfal va më njonihä Yesu hnë kulu le nkehahnëko hna. (Awa, kabi Yesu hnë kulu tëko nke, më koyanihëhni kore ya do pëgwëni ndanëtantëni.) Wakulu wakaŵary tëfëlëniho.

³⁷ Tac sël sankaf pëgwëlehn cëlënd d'us, wawonkëlo wënka ña njohandëho kulu ÿa, hafo pëgw tëmpënd hnam wënka ña.

³⁸ Yesu hawëhni kulu hna ndakëko wakwëd. Awa vërëfal vëlëwu va më nëgëtëniha ndekatëndëni: «Aharan, cëm inja yeyinëk: kwëtahnëlihëfuhna bi nëf?»

³⁹ Yesu, nëgalehn, ñañënahna sël ÿa do ntehna lant ÿa: «Ñëwëry yam! Demëhnary!» Sël ÿa teryalehn do njamëlehn fop.

⁴⁰ Tac Yesu më ntehnëkëhni: «Soje ye ntakeku aki? Soje ye worun kwëhnaluhna kwëtahn?»

⁴¹ Bare vërëfal va ntakekëhniwo d'us, më ntehnëläni: «Mo ga ye awa aÿi asan? Wëla sël ÿa gë wawonkëlo wënka ña mawëhnedëniha!»

5

Yesu asan ale pëläni wayine njërënëd

¹ Tëkëlehnëni gë cape ñëntaŵ lant Galile ka, hn'inkal bulunda Gerasen hna.

² Ga cëlëk Yesu kulu hna, asan cahnëlehn wayag hna, njijënd pankëlëni. Asan arac yine fëlakawo

³ do wayag hna ntëdëko. Ahnë kodilohna mbok ñaba, wëla gë vankënca;

⁴ ñabëdëho kwëlëkwël wapary ña gë wame waryëhwëra do wëbák ña gë vankënca, bare nkubëdëho waryëhwëra wã do mbëkëtëdëho vankënca va. Ahnë mëkëd'ilawohna terya.

⁵ Ndekadëho wayag hna do gë wahuŵ wale yeho tëfary lant hna g'umëd gë g'anent hara teryëdina, do cërehnadëho gë wëraka wã.

⁶ Më nuka Yesu ñawët; awa më nkaryëk nji ndëkwëhn haryënk wëlwu,

⁷ do ndeka gë fanka: «Ye ye yëbëlan fu, Yesu, Ajë Wën Hunte Sëpëk Fop? Këlämi g'uŵac Wënu ña antë aliwo uŵeh!»

⁸ Asan a nësëko rac kabi Yesu tëko ntehna yine ÿa: «Cahnëryehna aÿi asan!»

⁹ Tac më tëyëka: «Hak maciru?»

Yine ÿa më ntëkwaka: «Wac mën wã "Njabëbun" ye, kabi vëyabah yebun.»

¹⁰ Do më këläka antë canëhni nkal hna.

¹¹ Kore sankaf vampëhëmpëh ryavëdëho hnam, darël kuŵ hna.

¹² Wayine ña më këläniha Yesu ntehnëni: «Cañëtëryifu rënkëfuni vaŵi vampëhëmpëh!» ¹³ Yesu më maŵëryanëkëhni. Awa wayine ña cahnëlehnëniha asan a do njini tënkënihëhni vampëhëmpëh va. Hara kore vatac nkëhnëko tükëni wawuli wahi (2,000) vampëhëmpëh. Nënëlälehnëni vampamb kuŵ hna njini ntëbani lant hna do cëmëlehnëni fop.

¹⁴ Vësan vële heryëdëhëhniwo vampëhëmpëh va, nkaryëlehnëni nji pëyahneni watac naŵ hna do gë wëhaÿ hna. Vahnë va njilehnini njëkëni ile liyak ÿa.

¹⁵ Tëkëlehnëni hn'ile nkeho Yesu hna do nuniha asan ale pëläniho kore wayine ÿa: ntañako, ntiyako viÿi do hakili ÿa mbokakawo fërën fo. Ntakelehnëhni.

¹⁶ Vële yantiko fop va më tëfëtanënihëhni ile yeha asan ale pëläniho wayine ÿa gë kore vampëhëmpëh ÿa.

¹⁷ Awa, pëgwëlehnëni këlandëniha Yesu cahn resiÿo lëw hni hna.

¹⁸ Wati nte kayëdëho Yesu kulu ña asan ale yërënik a më tëyëka maŵëryana tëfëlänti g'umë.

¹⁹ Bare Yesu maŵëryanëlawohna, më lehnëkawo: «Bokary gë bulunda hu, do afëyah fop ifërën ile ntinëhëki Ahwëhn a kabi kayëhnahnëka gë wëjë.»

²⁰ Awa asan a njilehn pëgw pëyahnenëd hnë Wahnaŵ Pëhw hna fop ile ntinëhëkawo Yesu ÿa; do fop vële wëryëdëhawo va pëbëkëhniwo fëmpëhnahnah wã.

Aryagu Yayërus g'asëval ale ÿakëd viÿi Yesu va

²¹ Yesu mbokako gë kulu ÿa gë cape ñëntaŵ lant ka. Ga tëkëk hnam, kore sankaf varëpëlëko caharaß lëŵu; ante nkeho tëfary wënka ña,

²² tëkëlehni asankaf calina ale waciko Yayërus. Më nuka Yesu, ndëkwëhnëlehn haryënkw lëŵu

²³ do këlahna d'us nteha: «Këلامي, fandag mën fa cëm inja nke. Yij arinda wëbák ñi afehëtahna!»

²⁴ Yesu njilehnëni g'umë.

Kore sankaf lapëhna kowo do peñëdënihawo vacape va fop.

²⁵ Hara asëval yentiko hnam ale njidëho sat kobëri hnë wabëhn pëhw gë waki.

²⁶ Njiko hnë vëyehn vëyabah, yehna ña mbërehnëkawo d'us, fop canëko koryi lëŵu ÿa, bare ñoñ demalawohna; nuko nkwënanda res wã.

²⁷ Nkwëryëko ga nësëde soñe Yesu ÿa. Awa më njijëk kamëhni lëŵu kore hna ñak cud Yesu ña.

²⁸ Ntehadëho: «Wëla cud ntëŵu ña fo ÿakakëndëbu njërakëndëbu.»

²⁹ Ga ñakëk, sat ÿa tëryalehna tañ do njëtalehn njërëk res lëŵu wã.

³⁰ Wati rac dënk, Yesu njëtalehn fanka sahnëka. Më cahëtak gë kore tëyëhni: «Mo ÿakëk cud mën ña?»

³¹ Vërëfal vëlëŵu va më ntëkwaniha: «Nuru kore ÿa peñëdënihi gante-wo-gante, do arëyënd: mo ÿakëko?»

³² Bare Yesu njëkëkëhniwo caharaß lëŵu, nuhahna ale lik watac a.

³³ Asëval a mbalëdëho ntakah ña kabi njëtëko ile yehawo ÿa; awa më njijëk ndëkwëhn haryënkw Yesu do pëyahna toña ÿa fop.

³⁴ Yesu më ntehnëka: «Aryag mën, kwëtahn hu ña njërënëki. Yiryeyi gë yam do ures hu wã bokanidilihna.»

³⁵ Koyëna nkoko nësënd Yesu tëketëni vëfayik matini gë tere Yayërus do ntehnëniha: «Aryag hu gona. Bokawo avërehna Aharañ a.»

³⁶ Bare Yesu kwëtahnëlohna nëf wanës wadëw hni ña më ntehnëka Yayërus: «Antë ntaki, kwëtahnëry tañ.»

³⁷ Mawëryanëlawohna ahnë ntapëhna gë tere Yayërus ge gena Piyer, do Sak g'aheryu San.

³⁸ Tëkëlehni tere hna, Yesu nkwëryëko wëñaŵ wayabah, vëryampo kodëniho, vëyëntaŵ va ndekadëniho.

³⁹ Më tënkëk tere hna do ntehnëhni: «Soñe ye ÿawërun aki? Fandag fi cëmëna, wakwëd fo ndakëk.»

⁴⁰ Bare njafañëdënihawo.

Awa më canëkëhni vëhni fop, nkoni rëmu fandag fa gë hnëmu do gë vërëfal vërar vëlëŵu va do tënkëni cery nte nkehahnëko fandag hna.

⁴¹ Më pëlaka vák ÿa do nteha: «Talita Kum!» (Umë fëhnëtanëd: «Ntehnëdëmi: Fandag, matëry!»)

⁴² Fandag fa matëlehn tañ, pëgwëlehn njasënd (kabi wabëhn 12 kwëhnako). Wati nte nuniho cëmëna ña, pëmpëhnahnëkëhniwo d'us.

⁴³ Bare Yesu më ñañëhnahnëkëhni ntehnëhni antë pëyaniha ahnë; tac më ntehnëkëhni: «Yëdaryina ile tokëd.»

6

Vahnë vëvë Nasaret va vëhwëtahnëd'ilahna Yesu

¹ Yesu matëko hnam ñji hn'ankol nte naÿahnëko hna; vërëfal vëlëŵu va ntapëhnanihawo.

² Hnë fac ntaŵëla hna pëgwëlehn karanjendëhni calija hna; vahnë vëyabah hnëpadëhawo do pëmpëhnahnëkëhniwo ðus.

Ntehnëdëniho: «Ne ñëŋak iŷin? Ye ga ye yasery ule kwëhnaŋ wï, do hak kolahnëk ntind uŵi fëmpëhnahnah?

³ Gena bi umë ye ali vacery va, aju Mari, acëru Sak, Yose, Yuð, do gë Simo? Vëheryu vësëval va vëlëdëntina bi ani gë fuhnë?» Vëlënënëlaŵohna.

⁴ Awa Yesu më ntehnëkëhni: «Kila ntënënik gante-wo-gante, ðare gena nkol nte naŷahnëk hna, hnënk lëŵu ŷa vëlënënëdilahna, gë vëvë tere lëŵu va per.»

⁵ Yesu kolëlohna nti hnam wëla fëmpëhnahnah ryampo, ge gena vëres vëryampo fo tindëko wëbák ŋa do njërënëhni.

⁶ Do pëmpëhnahnëkawo kabi vahnë vëvë nkol tac vi vëhwëtahna.

Yesu payëkëhniwo vëfayik pëhw gë vëhi va vëhi vëhi

Tac Yesu njiko karanjendëhni vankol vamb caharað hna fop.

⁷ Më macëkëhni Pëhw gë Vëhi va payëkëhni vëhi vëhi. Njëðakëhniwo fanka g'ucankaf ntandënihëhni wayine ŋa

⁸ do ntehnëkëhniwo aki: «Ant'ayoyawu ñoñ ge njidun, ge gena ryoko ryampo; ant'ayoyawu ile rokëdun, kufa, koryi wakufa hun hna.

⁹ Përyaryin wapary, ðare ant'ayoyawu acud kaŵary.»

¹⁰ Më mbok ntehnëkëhni kat: «Ge tëkërun hn'inaŵ, ñëŵëryin hnë tere ile hacanderun hna fo hafo hale matëdun hnam.

¹¹ Ge vahnë vëvë naŵ va ŋwëŷëni vëhacadiluhna ma vëhnëpadiluhna, cahnëryin hnam do avankatëndu ivëd vë wapary hun ŷa: umë njëtëdëni vëlina fërën do Wënu ŋa nëŋëlahna gë vëhni.»

¹² Pëhw gë Vëhi va më njini karanjendënihëhni vahnë va soŋe nkwëcëtani vankeya vantëŵ hni va.

¹³ Ntaðënihëhniwo wayine wayabah do njërënëdënihëhniwo vëres vëyabah turatëndënihëhni wagu ŋa vankaf hna.

Icëm San Ayary a

¹⁴ Ahnaŵ a Eroð Antipas nkwëryëko ga nësëde soŋe Yesu ŷa, kabi wãc lëŵu wã campëko gante-wo-gante. Vëryampo ntehnëdëniho: «San Ayary a vëhnik! Soŋe umë kwëhnaŋ fanka ntihahnëd viŷë vifëmpëhnahnah.»

¹⁵ Vëhaŵary ntehnëdëniho: «Kila Eli ye.»

Vëhaŵary kat ntehnëdëniho: «Kila le wëntëlëk gë wabë kobëri ŋa ye.»

¹⁶ Eroð, ga nkwëryëk wante rëfëtaðeho ŋa fop, më ntehnak: «San Ayary a ye! Ntëpëtehnëðuha nkaf ŋa ðare mbëhnik!»

¹⁷ Eroð pëlayehnëkawo San, ñabi, do cëdëlehnï soŋe Erodiyad. Eroð ñëlëkawo mama nkehahnëko asëval aheryu Filip

¹⁸ do San ntehnëdëhawo Eroð: «Sariya ŷa maŵëryana aŷëla asëval ahery hu ŷa!»

¹⁹ Soŋe rac Erodiyad ntavëkawo ðus gë San do ñaðëho ndaŵehna, ðare kodilohna

²⁰ kabi Eroð ntakëkawo g'umë; njëtëko asan asatah do asëvah ye do keryëdëhawo. Ge nëpadëhawo, nëŋandëhawo igwëry wanës wadëŵu ŋa ðare yëtëlohna ile ntid.

²¹ Bare hnë fac le ntihandëho ambënt fac ile nagahnïko ŷa, Erodiyad nuŷako fere fafërën ndaŵehnahna San. Fac rac Eroð ambënt cankaŋ ntiko, payehnëkëhniwo vësankaŋ vëvë ucankaf ntëŵu ŋa, vësankaŋ wasoðaðe wã, do gë vëvë karyënkwa Galile va.

²² Aryagu Erodiyad tënkëko hn'ile nkenïho hna do nkaŵëhnëhni; Eroð gë vële macehnëko va per nëŋëkëhniwo gë fandag fa.

Awa Eroð më ntehnëka fandag fa: «Tëyërye ile-wo-le ŷaðu ŷa, njëðaðëmi.»

²³ Njiko dënk hafo ntëkëhna aki: «Lëk njëdafëmi lakënde ntehani cape ndampo inawñ mën inji rëyëruho.»

²⁴ Fandag fa më cahnëk nji tëyehna hnëmu: «Ye rëfëko rëyu?»

Hnëmu më ntëkwaka: «Nkaf San Ayary a.»

²⁵ Fandag fa ntëfëlehn mboka gante nkeni ahnañ gë vële macehnëko ka ntehana: «Ñadëfu ayëdaŵo tameki nkaf San Ayary a hn'ifëda mpan!»

²⁶ Ahnañ a njamëlehnëko; bare kodilohna njwëyëryana, kabi ntëkëko tase vële macehnëko va.

²⁷ Payëlehna tañ sofade lëwu ryampo ntehana: «Yoj nkaf San Ayary a.» Sofade ŷa njilehn kaso hna ntëpëtehana San nkaf ŷa.

²⁸ Tac njoj hn'ifëda njëdahna fandag fa, do fatac njëdaga hnëmu.

²⁹ Vëréfal San va, ante njëtani watac ŷa, më njini nufëni ñas inja kwëtëni hn'iyag.

Yesu ndavëdëhëhni vësan wawuli mbëd (5,000)

³⁰ Vëfayik va, ga mbokajëni vëhni Yesu hna, më pëyaniha fop ile ntijëniho do karanjihëhniwo vahnë va.

³¹ Yesu më ntehnëkëhni: «Njijën, njiyin hn'ile njirëk soŷe ayinëgawu toye.» Kabi njabëniho vahnë vële yijëdëho do yidëho va; Yesu gë vëréfal vëlëwu va wëla roka vëhodilohna tokëni.

³² Awa më njini gë kulu hn'ile njirëk hna.

³³ Bare vahnë vëyabäh nunihëhniwo ga njidëni do njëtëniho gante njidëni ka; më matëni vankol hna fop, nkaryëni gë wapary fo hafo ndënkwehnhëhni vëhni Yesu gë vëréfal vëlëwu va hnë yëwa le njihandëniho hna.

³⁴ Ante cëlëko Yesu kulu hna do nutëhni kore sankaf vahnë vërac, kayëhnahnëkawo ðus gë vahnë vërac, kabi had kore wape wante wok wahwëhnana ahékery mëntëlëniho. Pëgwëlehn karanjëndëhni viyë viyabäh.

³⁵ G'anëka ga vëréfal va më tëhaniha Yesu ntehnëniha: «Tëk mëd do hnani fëk fo ye.

³⁶ Koyaryihni vëyi vahnë njini gë vankol vante ye caharaß vi ntëwajëni ile tokëdëni.»

³⁷ Yesu më ntëkwakëhni: «Yëdaryinëhni wuhnë dënk ile tokëdëni ŷa!»

Më tëyëniha: «Ñadü bi yifu sanëfu koryi yabäh laŵahnifu vamburu yëdafuni tokëni?»

³⁸ Yesu më tëyëkëhni: «Vamburu vajëhw hwëhnarun? Yiryin ayëku.»

Umë njëkëni do ntehnëniha: «Vamburu mbëd g'uwis wuhi.»

³⁹ Awa Yesu më ntehnëkëhni dañëndëryinëhni vahnë va kore kore.

⁴⁰ Vahnë va më ntañani keme keme do gë wafëhw imbëd, wafëhw imbëd.

⁴¹ Tac Yesu më nufëk vamburu mbëd va g'uwis wuhi ŵa, kañëk g'ambin do camehna Wënu ŷa soŷe iŷi rokëtok. Më nkubëlehnëk vamburu va njëdahni vëréfal va cahëlehnënihëhni vahnë va do cahëlehnënihëhni fëna wuwis wuhi ŵa vëhni fop.

⁴² Ale-wo-le tokëko hafo pihn.

⁴³ Vëréfal va njonihö vankubel vamburu va g'uwis wule tesëniho ŵa pëß vëkankel pëhw gë vaki.

⁴⁴ Hnë vële rokëko hna vësan wawuli mbëd (5,000)* yeho.

Yesu yan wënkä hna njasëd

⁴⁵ Tac Yesu kayëndëlehnëhni vëréfal vëlëwu va kulu hna ndënkwahëhniha gë cape ñëntañ lant mbë ankol Betësayida ŷa. Hnë wati rac koyadëhëhniwo bulunda ŷa umë dënk.

⁴⁶ Ante koyakëhniŵo ŷa, Yesu njiko hn'ikuŷ soŷe njëfa.

* **6:44 6.44** *Vësan wawuli mbëd*: Vutah va gë vësëval va vëryëkwaryina.

⁴⁷ Ga nëkak, kulu ŷa fagant lant hna nkeho, do Yesu umë fo woko nkal hna.

⁴⁸ Më nuk vërfal vëlëwu va mbëraniho yiryery kulu ŷa dŷus, kabi sël ŷa pankëlëdëniho; awa g'ankëhn fac ŷa, më njid' gante nkeni njasëhatënd yaŷ wënka hna, do ñadëho ndëcëhni.

⁴⁹ Ante nunihawo ga njasid' yaŷ wënka hna, ntiyahnëkëhniwo ahnënkwël ye do më ndekadëni.

⁵⁰ Vëhni fop nudënihawo do ntakëkëhniwo.

Bare wati rac taŷ, Yesu më lehnëkëhniwo: «Yaŷnaryin! Ami Yesu ye; antë ntaku!»

⁵¹ Tac kayëlehn kulu hna, d'arël lëw hni, do sël ŷa tëryalehn. Vërfal va pëmpëhnahnëlehnëhni dŷus,

⁵² kabi ñoñ vëwëryëlohna ile ryëcëtako ante cahëlehnëko Yesu vamburu va: wahakili walëw hni w'a kodilohna njët rac, ntëbëkëhniwo.

Yesu njërënedëhëhni vahnë va Senesaret hna

⁵³ Ga ntëmpëtani lant ŷa Yesu gë vërfal vëlëwu va, tënkëlehnëni hn'inkal bë resiŷo Senesaret hna.

⁵⁴ Kulu hna cëlëdëniho, njavëtatëniha taŷ va Yesu.

⁵⁵ Vahnë va nkaryiniho nkal hna fop do njinenëhniidënihawo vëres hnë wayala, le-wo-le nkwyëniho nke hna.

⁵⁶ Hn'ile-wo-le njidëho Yesu hna, wahnaŷ hna ma vankol hna, vahnë va njonëhnedënihaŷo vëres vëlëw hni va kwëtëndënihëhni waŷëwa bulunda hna do këladënihaŷo tavëhni ñakëhni wëla wacëmët cud' cankaf ntëwu ŷa fo; fop vële ŷakëko va njërëniho.

7

Namu vacërakëlo

¹ Wafarise gë vëharan' sariya vëryampo Yerusalem matiniho njijëni kwërëniha Yesu.

² Kamahnëniho vërfal vëryampo Yesu va gë wëbák wante wok pacëna tokëdëniho roka ŷa, (më lehnëde waŷuhnana gante maŷëryak namu ka).

³ Kabi wafarise w'a gë wasëwif waŷëntaŷ w'a fop ntënënëniho wënamu wante tavëryënihëhniŷo vacërakëlo va: vërokëd'filohna hara waŷuhnana wëbák ŷa hafo pacëhni

⁴ do ge matiniho gë saha, vërokëd'fina hara vëfacënana ten. Ntënënëniho dŷus fëna wënamu wakawary, gante tëfëka ndagi vanëhëta, wapoti, do gë vapeya ka [do gë wafad w'a].

⁵ Awa wafarise w'a gë vëharan' sariya va më tëyëniha Yesu: «Soŷe ye nkoni vërfal hu vi vëlënëned'fina wënamu vacërakëlo fu va, tokëdëni gë wëbák wante wok pacëna?»

⁶ Yesu më ntëkwakëhni: «Vahnë vële hnësëd' ile nkoni vëlid'fina yerun! Kila Esayi toña kwëhnako ante nësehnëkawo Wënu ŷa soŷe lëw hun ŷa. Aki kerëko:

«“Wënu ŷa më lehnëk: ‘Iŷi bulunda gë wanës ŷi fo ntënënedëniho,

bare wasakahn walëw hni hna ŷaŷëtaniho.

⁷ Icëmb nte cëmbëdëniho ŷa kwëhnana nafa,

kabi ile karanëdënihëhni vahnë ŷa,

gena ikaran' mën,

bare ile karanëni vahnë fo ye.'☆”

⁸ Tavërun vakwëda Wënu va alënënahnu wënamu wante kahnëndëni vahnë.»

⁹ Tac më nkwenëk: «Kolërun dŷus aravu vakwëda Wënu va ahahnëndahnu namu lëw hun dënk!

10 Wëlin ile ÿadëfu hnësu ÿa: Moyis më lehnëko: “Dënënerÿihni vëhni rëmuh gë hnëmuh”,[☆] do fëna, “Ale lehnëka rëmu ma hnëmu wameh a tëfëka ndawï.”[☆]

11 Bare wuhnë, karanëdfunëhëhni vahnë va: ge ahnë ntehnëka rëmu ma hnëmu: “Ile-wo-le wëkakëndëbu yëdayi ÿa ‘korëban’ ye.” Umë fëhnëtanëd: “Ile fehnik ntinëhna Wën sadëha.”

12 Koyëna tavëtentunëhëhni ntini ile ntehnëk sariya Wënu ña, alënëna rëmuh gë hnëmuh;

13 ntihëtëdun ile karanëd wanës Wënu ÿa gë namu le haranëdfunëhëhni ÿi. Do ntidun viÿë vihawary viyabah vile wëntëlëk gë virac ki.»

Viÿë vile lidëha ahnë ale wok pacëna

14 Tac Yesu më mbok macëkëhni kore ÿa do ntehnëhni: «Nëparyino wuhnë fop, do awëryu:

15 iñë le tokëd ahnë* kodina tonkëna haryënk Wën hna. Bare ile hod tonkëna ÿa, umë ye ile sahnëd hnë umë ÿa.

16 [Nëparyin dÿus ge kwëhnarun vanëf awëryahnu!]

17 Ante tavëkëhniwo kore tënk tere ña, vërefal vëlëwu va tëyënihawo bi ye pëhnëtanëd wanës wadëwu ñi.

18 Awa më ntëkwakëhni: «Wuhnë fëna, gwëryëdiluhna bi? Gwëryëdiluhna bi fop ile tokëd ahnë kodina tonkëna haryënk Wën hna

19 kabi umë tënkëdina ntawary dëwu hna, donk dëwu hna tënkëd tac cahnëd mbahn dëwu hna?» (Gë waji wanës pëyahnedëho Yesu kode toki ile-wo-le ÿa.)

20 Umë mbok ntehnëk: «Ile sahnëd hnë ahnë ÿa umë ronkënëdëha.

21 Kabi bambery ntawary ahnë hna matid vïnanan vimeh vinte liyehnedëhëhni vahnë ndakëndëni hara vëyëlëläna, ule, uryaw ahnë.

22 Njëkëlehnëdëni ndakëntal meh vësan ma vësëval vële ÿëlëk do ÿëlik, iña le nkok kwëhnëna, njapënan, tokand vahnë, kwëhna nkeya meh, iñëwary, ntehnëndëhni wameh vëÿëntaw, naÿënan, do nënk.

23 Viÿë viwëh fop bambery ahnë hna cahnid do umë ronkënëdëha.»

Ikwëtahn asëval ale wok gena sëwif

24 Yesu matëko hnam nji resiÿo Tir hna. Tënkëko le ñadëho ñëw hna do ñadilohna njëti hnam nke, bare kodilohna cowa.

25 Asëval ale hwëhna kawo fandag fante pëlako yine wëryëko ga nësëde soje Yesu, njilehni tan hn'ile nkeho hna ndëkwëhn haryënk lëwu.

26 Asëval arac gelohna sëwif, hnë Fenisi mbë Siri hna nagiko. Muntadëhawo Yesu ntana yine ÿa aryagu hna.

27 Yesu më ntehnëka: «Tavëryihni tokëni ten vutah vi[†] hafo pihënëni, kabi yivëna nufi roka vutah ÿa këfëhnini vumbe vi[‡].»

28 Asëval a më ntëkwaka: «Bare, Aharan, la vumbe vi tokëdëni ile këfëdëni vutah ÿa.»

29 Awa Yesu më ntehnëka: «Ha, toña hwëhna. Soje inji dëkwa, kodu awënc gë ÿal hu: yine ÿa cahnëka aryag hu.»

30 Mëncëlehn nji tëkata aryagu ga ndakëk hn'ipad: yine ÿa cahnëkawo.

Yesu kumim njërenëd

31 Tac Yesu matëlehn resiÿo Tir hna, tëf Sidon mboka gë cape lant Galile, tëfëlehn hnë resiÿo Wahna Pëhw hna.

☆ 7:10 7:10: Icahn 20.12 ☆ 7:10 7:10: Icahn 21.17 * 7:15 7:15 *Le tokëd ahnë*: Viÿë viyabah vañik wok tokëdena wasëwif hna. (Soje Walevi 11) † 7:27 7:27 *Vutah vi fëhnëtanëk wasëwif wa*. Vumbe va fëhnëtanëk vële wok vëyëna wasëwif. ‡ 7:27 7:27 *Vumbe vi fëhnëtanëk vële wok vëyëna wasëwif*.

³² Më njinenëhnijika asan kumim soņe tinda wëbák ña.

³³ Awa Yesu më pitaryëka umë fo, ñaŵëtarya kore ÿa; më ndënëka watufa ña aryëñenkaha vanëf hna do cëkëna vák ÿa gë wato ña ñakahna ryëŵ ÿa.

³⁴ Tac më kañëk g'ambin, njënëk bë sankaf do ntehna asan a: «Efata», umë fëhnëtanëd: «Pidëtary!»

³⁵ Pidëtalehna asan a vanëf va, ryëŵ ÿa fëna pëtalehna do pëgwëlehn catënënd wanës ña.

³⁶ Yesu ntehnëkëhniwo antë pëyahñeni; bare ante-wo-nte mbañëhnëdëhëhniŵo ña, vahnë va atac rëkëdëniho campehnëndëni g'ahaŵary wanës ña.

³⁷ Vahnë va pëmpëhnahnëkëhniwo dëcët; ntehnëdëniho: «Ile ntid ÿa fop cañëk dus! Vëryëñenkah va dënk nkwëryëndanëdëhëhni do nësëndanëdëhëhni vële wok vëhodina nësëni va!»

8

Yesu vahnë wawuli wahnah ndavëd

¹ Hnë wati rac kore yabah voko mbarëpëlëni, do ñoñ golohna ile tokëdëni. Yesu më macëkëhni vërëfal vëlëŵu va ntehnëhni:

² «Kaÿëhnahnëkoŵëhni vëÿi vahnë, kabi wëli wafac warar yelahnëbun do ñoñ vëworyaryëna ile tokëdëni.

³ Ge koyabuhëhni mëncëni hara ñoñ vërokëna, mbërahëdëni nkaŵ hna, kabi vëyabah hnë vëhni ñaŵët matini.»

⁴ Vërëfal vëlëŵu va më ntëkwaniha: «Ne koden nuÿanëhñinëhni ile tokëdëni hafo pihñeni, hnë ÿi fëk?»

⁵ Yesu më tëyëkëhni: «Vamburu vajëhw hwëhñarun?»

Më ntëkwaniha: «Mbëd gë vaki.»

⁶ Awa më ntehnëkëhni kore ÿa ntañani nkal hna. Tac më nufëk vamburu mbëd gë vaki va, camehnëka Wënu ña, nkubëlehnëk njëdahni vërëfal vëlëŵu va do vëhni, cahëlehnënihëhni vahnë va fop.

⁷ Kwëhñanihëhni fëna li vunkis toye. Yesu camehnëka Wënu ña soņe vutac do ntehnëhni vërëfal vëlëŵu va cahëlehnaryënihëhni.

⁸ Ale-wo-le tokëko afo pihñ. Vërëfal va njoniho vankubel vante tesëniho va vëkankel mbëd gë vaki vapëbah.

⁹ Hara vële rokëko va tëkëniho wawuli wahnah. Tac Yesu më koyakëhni mëncëni,

¹⁰ kayëlehn tañ kulu hna njini gë vërëfal vëlëŵu va resiÿo Dalëmanuta hna.

Wafarise ŵa dahëse fëmpëhnahnah tëyëdëni

¹¹ Wafarise tëkëlehnëni do pëgwëni nkwajëlëndëni gë Yesu kabi menëhñëniha njëkëhnahnëdëniho. Umë tëyëniha tufahn gë dahëse fëmpëhnahnah g'ambin matik.

¹² Yesu më njënëk bë sankaf do ntehn: «Soņe ye tëyëdëni vahnë vëvë gaki vi dahëse ile fëmpëhnahnëk? Toña ÿa fëyadëmu: wëla dahëse ryampo wayëdadëna!»

¹³ Tac tavëlehnëhni do kay kulu hna nji gë cape ñëntaŵ mbë lant ña.

Levir wafarise ŵa do gë va Erof

¹⁴ Vërëfal va ndënkwëniho njoni vamburu, ndampo fo kwëhñaniho kulu hna.

¹⁵ Yesu më ntehnëkëhni: «Diryin wajira! Keharyin levirwafarise ŵa do gë va Erof ÿa.»

¹⁶ Vërëfal va pëgwëlehnëni nkwajëlëndëni vëhni fo kabi ntiyahnëkëhniŵo ile nkoni vëhwëhnana vamburu ÿa ntehnëdëhëhniŵo koyëna Yesu.

¹⁷ Yesu njëtëko ile nkwajëlëdëni ÿa, më ntehnëkëhni: «Soņe ye wajëlëdun kabi kwëhñaluhna vamburu? Nuciluhna bi ten? Gwëryëdilu hna bi ten? Ndëpaku bi wahakili wï?»

18 Kwëhnarun vinkër, nudiluhna bi? Kwëhnarun vanëf, gwëryëdfiluhna bi? Dënkwëta diluhna bi

19 ante nkubëlehnëbuho vamburu mbëd soñe vahnë wawuli mbëd ña vatesel vante yorunëho va, vëkankel vajëhw fëbëko?»

Më ntëkwaniha: «Pëhw gë vaki.»

20 Mboko tÿëhni: «Do nte nkubëlehnëbuho vamburu mbëd gë vaki soñe vahnë wawuli wahnah ña, vatesel vante yorunëho va, vëkankel vajëhw fëbëko?»

Më ntëkwani: «Mbëd gë vaki.»

21 Awa Yesu më mbok ntehnëkëhni: «Do ha gaki gwëryëdfiluhna?»

Yesu njërëndëha mëp Betësayida hna

22 Yesu gë vëréfal vëlëwu va tükëniho Betësayida hna; hnam, më njonëhniijika mëp do këlayi ñaka.

23 Yesu më pëlaka mëp uña vák yi kaha cahnarya nkol hna. Tac më tÿpahnëka vinkër va, tinda wëbák ña do tÿya: «Kofu bi ahnu iñë?»

24 Mëp uña më matëndëk nkaf ña, njëk, do ntehn: «Vahnë hnuđëfu, had vatëh nuđëfuhëhni, bare njasëdëni.»

25 Yesu më tindëka wëbák ña kat mëp uña vinkër hna; arac më ñesëk ñus: njërëniko, nudëho wapacëk ile-wo-le ña.

26 Awa Yesu më koyaka mënc gë ñalu do ntehna: «Antë arënk tameki nkol hna.»

Piyer pëyahned Yesu ye Arëhnayik a

27 Tac Yesu gë vëréfal vëlëwu va njilehnëni gë vankol vante rëhak Sesare Filip hna. Nkañ hna Yesu më tÿëkëhni: «Vahnë va, mo ntehnëni yëbu?»

28 Më ntëkwaniha: «Vëryampo, vëhni lehnëd San Ayary a yeru, vëhañary Eli yeru, do vëhañary kat, aryampo wakila hna yeru.»

29 Yesu më mbok tÿëkëhni: «Wëhne lë, mo lehnërun yëbu?»

Piyer më ntëkwaka: «Wëjë, Këris, Arëhnayik a yeru.»

30 Awa, Yesu më ñañënahnekëhni antë pëyaniha ahnë.

Yesu icëm g'ibëhn dëwu ña pëyahned

31 Tac Yesu pëgwëlehn karanëndëhni aki vëréfal vëlëwu va: «Ajë Ahn'a afo korot ñus; vicër bulunda va gë vësankaf vësëna wasadëha va do gë vëharan sariya va ñwëyëdëniha; ndawëhnëniha do fac rarëna hna mbëhnëd.»

32 Watac wapacëk pëyadëhëhniwo. Awa Piyer më canaryëka pëgwëlehn niranda.

33 Yesu më cahëtak, njëkëkëhni vëréfal vëlëwu va fop do ñañënahna Piyer ntehna: «Ñawëtarye, Sintani, kabi nahadila had Wënu ña, bare had vahnë.»

34 Tac Yesu më macëkëhni kore ña gë vëréfal vëlëwu va ntehnëhni: «Ge ahnë ñad tÿfëlehnëndo, antë nko nahand soñe lëwu dënk, afo ndib kërëwa lëwu ña tÿfatëndo.

35 Ale ñad iñi ñuniña cëmëd, bare ale wok kwëtahnenä nëf iñi ñuniña nkoryaryëd ntañary dëwu ña, soñe lëmën do gë Wanës Wakasëk ña, ntañary dëwu ña nkođ hafo arayen hna.

36 Ye nëfadëha ahn'a ge umë hwëhnëk ñuniña yi fop, tac cëvehn ntañary dëwu ña?

37 Ye kod njëdahn mbësahni ntañary dëwu ña?

38 Ge ahnë cëfëhnëka g'ami do gë wanës mën ña haryënk wahnë vëvë dol vi, vële wok vësätëna do wok vawëtahnelahna Wën vi, awa Ajë Ahn'a fëna cëfëhnëdëha g'umë, ge njijëk hn'idanc Rëm hna do gë wamëleka wapacah ña.»

9

1 Yesu më mbok ntehnëkëhni: «Toña ña fëyadëmu; vëryampo hnë vële ye hnani vi vësëmëdina hara vëhnuna Nañ Wënu ña ga njijëk gë fanka.»

Ibaca Yesu na

² Ga ndécék wafac mbédf gë ryawŵ, Yesu më njokëhni vëhni Piyer, Sak do gë San do njiryeryëhni hn'ikuŋ yihnah hn'ile nkeniho vëhni fo. Yesu më mbacik tase lëw hni;

³ viyi vilëwu va njerëko dŋus had humpen, hnë dŋuniya li ahnë gena ale hođ njerën iñë koyëna.

⁴ Vëréfal vërar va nulehnënihëhni taŋ Eli* gë Moyis ga nësëlëdëni gë Yesu.

⁵ Awa Piyer më ntehnëka Yesu: «Aharan, njivëk nkeyin ani. Ntidëfun wasank watar: ryampo wëjë, Moyis ryampo, Eli ryampo.»

⁶ Yëtëlohna ile nësëd, kabi umë gë vëréfëlëntaŵu va ntakekëhniwo dëcët.

⁷ Anar njilehni cankëhni g'icën dëwu na, do nkwëryëlehnëni kopa nar hna ntehn: «Ayi Ajë mën ye ale yahnëbu dŋus. Umë rëfëka ahnëpawu!»

⁸ Vëréfal va njëkëlehnëni taŋ caharaŋ lëw hni, bare golohna nundëniha ahnë, Yesu fo wontiko gë vëhni.

⁹ Ante cëlidëniho kuŋ na, Yesu më ntehnëkëhni antë pëyaniha ahnë ile nuni ya hafo Ajë Ahn'a mbëhn hnë vësëm hna.

¹⁰ Maŵëniho wanës watac, bare tëyëlëdëniho: «Ye pëhnëtanëd “ibëhn hnë vësëm”?»

¹¹ Tac më tëyëniha Yesu: «Soŋe ye ntehnëdëni vëharan sariya vi, Eli yijëd ten?»

¹² Umë ntëkwakëhni: «Eli rëfëka njij ten mbokahn can fop. Bare, ge toña ye, soŋe ye pëyahnëd Vikerëh va fëna Ajë Ahn'a korotëd dŋus do ntide g'iñëw?»

¹³ Bare ami pëyadëmu: Eli tëko njij, do vahnë va ntinihawo gante ñadëni ka, gante pëyahnëk vikerëh soŋe lëwu ka.»

Yesu njërënëdëha fatah fante pëlak yine

¹⁴ Ga tëkëni hn'ile nkeniho vëréfal vëyëntaŵ hna, nunihëniwo kore yabah dŋus ga kwërënihëhni do vëharan sariya va conkëdëniho.

¹⁵ Vahnë va nundëniha tuŋ Yesu, pëmpëhnahnëlehnëhni, nkaryëlehnëni nkaŷëniha.

¹⁶ Yesu më tëyëkëhni: «Ye sonkëdun gë vëyi?»

¹⁷ Asan aryampo kore hna më ntëkwaka: «Aharan, njinenëhnimina ajë mën a, kabi yine fëlaka, umë wëmaŷendëha kodina nës.

¹⁸ Iyi yine këfëdëha hn'ile-wo-le hna, iguhnahn rëkëd cahnënda wës li, cemëlehnand wabeñ ni, do mbahn inji kankëdëha. Tëyëbuhëhni vëréfal hu vi ntaniha iyi yine, bare vëwëkëlahna.»

¹⁹ Yesu më ntehnëkëhni: «Vahnë vëhwëhn kwëtahn këm yerun! Hafo guve tëfëko ñëwëlahnin do ryuñënanëhnu? Yinenëhninoŵa fatah fi.»

²⁰ Awa më njinenëhniijika. Yine ya nunda tuŋ Yesu, më ñënkëka fatah fa gë fanka; fatac njolehn këryiñëtand do guhnuhn ija cahniđëhawo wës hna.

²¹ Yesu më tëyëka rëm fatah fa: «Kobëri guve pëgwëka?»

Më ntëkwak: «Kobëri nte nkoko fatoy fo na pëgwëkawo.

²² Wati ryawŵ yine ya cañëtëdëhawo hnë hwëdëh ma hnë wënka soŋe ndaŵa. Kaŷëhnandiŷi gë fuhnë ayij aryemafu, ge kodu!»

²³ Yesu më ntëkwaka: «Ge kodëfu? Fop kod nke soŋe ale hwëtahnëka.»

²⁴ Rëm fatah fa ndekalehn taŋ: «Kwëtahnëbu, bare dëmarye, kabi kwëtahn ija nkojëko!»

²⁵ Yesu nuko kore ya nkaryidëniho yal hni hna. Më ñañënahneka yine ya ntehn: «Yine ile wëmaŷëhnëd vahnë nësëni do nkwëryëni, ntehnëdëmi: cahnëryehna fañi fatah do nt'avoka vokanehna muk!»

* 9:4 9.4 Eli: kila yeho hnë Vikerëh Vicër hna. (2 Vëhnaŵ 2)

26 Yine ÿa më ndekak do ñënka fatah fa gë fanka, cahnëlehna tañ. Fatah fa njamëlehn had cëmëk, do vahnë vëyabah ntehnëdëniho: «Cëmëk.»

27 Bare Yesu më pëlaka vák ÿa, matëndëka fatah fa do fatah fa kahnëlehn.

28 Ante tënkëko Yesu tere hna, nketëni gë vërëfal vëlëwu va fo, më tëyëniha: «Soñe ye wobun mëkëlëfunahna lafuna iÿi yine?»

29 Yesu më ntëkwakëhni: «G'iyëfa fo kodë ntayini iÿi sifa wayine.»

Yesu icëm g'ibëhn dëwu ña mbok pëyahnëd kat

30 Më matëni hnam tëfëni Galile. Yesu ñadilohna njëti hn'ile nkeho hna.

31 Vërëfal vëlëwu va karanëdëho aki: «Ajë Ahn'a njëdadëniha vahnë va, vërac ndaÿëhnëdëniha; do ge ntik wafac warar mbëhnëd vësëm hna.»

32 Bare vërëfal va vëyëtëlohna bi ye pëhnëtanëk wanës watac do ntakëkëhniwo soñe tëyëniha.

Mo lëbëkëhni vëyëntaÿ

33 Tëkëlehnëni Kaperënaÿum hna. Ante tënkëniho tere hna, Yesu më tëyëkëhni vërëfal vëlëwu va: «Ye wajëlekëndun nkaÿ hna?»

34 Bare vëlëkwalohna, kabi nkaÿ hna nkwajëliniho njëtahnëni bi mo lëbëkëhni vëyëntaÿ va.

35 Awa Yesu më ntañak, macëkëhni Pëhw gë Vëhi va do ntehnëhni: «Ge ahnë ñad nke aryënkweyënkwe, tëfëka nke arëkwa vahnë fop do aryokuñëhn vahnë fop.»

36 Tac më nufëka fatah fatoy kahnëndëka fagant lëw hni; muryaka do ntehnëhni:

37 «Ale hacaka g'uÿac mën ÿa fatah gë fañi ki, kacako ami dënk; do ale hacako ÿa, gena ami fo kacak, bare kacaka fëna ale fayiko ÿa.»

Ale wok ñewëlohna ÿa ndemaðëho

38 San më ntehnëka Yesu: «Aharan, nubunëhawo asan ale ladëhëhniwo wayine g'uÿac lëw hu ÿa, do ñadëfunëho ravëtehnëfuna, kabi gentina gë fuhnë.»

39 Bare Yesu më ntëkwaka: «Nt'aravëtehnuna, kabi ahnë kodina nti dahëse fëmpëhnahnah g'uÿac mën ÿa tac nës tañ wameh mën.

40 Ale wok ñewëlëfuhna ÿa ndemaðëhëfu.

41 Do ale yëdadëhu asiyawu wënka kabi Arëhnayik a hwëhnëku, toña ÿa fëyadëmu: nuÿad cos dëwu ña.»

Vële liyendëhëhni vahnë wameh

42 «Bare ge ahnë ravëtehnëka kwëtahn iña wëla fatoy fëndampo hnë vunte hwëtahnëko vi, pecek bëraka gëb li tac ntabi hnë wov.

43 Ge vák hu ÿi liyëhnëdëhi uÿeh, dëpëtary; pecek arënk d'uniÿa le wok puðina hna g'ivák iryampo g'ile worryaryëru waki tak do alabi gë janáma, hnë hwëdëh hunte wok d'ipëdina.

44 [Hnam, “vancëhn vante rokëd mbahn va wasëmëdina do hwëdëh ha d'ipëdina muk.”]

45 Ge fary hu ÿa liyëhnëdëhi uÿeh, dëpëtary; pecek arënk d'uniÿa le wok puðina hna g'ifary ryampo g'ile worryaryëru waki tak do alabi gë janáma.

46 [Hnam, “vancëhn vante rokëd mbahn va wasëmëdina do hwëdëh ha d'ipëdina muk.”]

47 Do ge inkër hu ña liyëhnëdëhi uÿeh, dokëtary; pecek arënk Naw Wën hna g'inkër d'ampo g'ile worryaryëru viki tak do alabi gë janáma.

48 Hnam,

«“vancëhn vante rokëd mbahn va wasëmëdina do hwëdëh ha d'ipëdina muk.”

49 Kabi, ale-wo-le hwëdëh pihëde gante pihëde wanjiry hnë roka ki. †

50 «Wanjiry ña inë fërën ye; bare ge gona ñañ, hak kode mbokaryi ñañeni? Kwëhnaryin wanjiry hnë wühnë dënk do ayewu yam gë vëyënta hun va.»

10

Yesu soje inël do g'ibëmba ña nësëd

1 Yesu matëko hnam nji hn'inkal Yude hna, nte ye gë cape ñëntaŵ Yurëdan ka. Kore vahnë va më mbok mbarëläni kat ðarël lëwu do pëgwëlehn karanëndëhni, gante njehëka ka.

2 Wafarise wëryampo më tëhaniha soje tëndëhnëniha urënd. Tëyënihawo: «Sariya fu ÿa maŵëryanëka bi asan mbamba asëval alëwu?»

3 Yesu më ntëkwakëhni g'inji tëy: «Ye ntehnëkuno Moyis alindu?»

4 Më ntehnëni: «Moyis maŵëryanëka asan a ker kayëte nte rufahnëd mbambëka asëval alëwu ÿa.»

5 Awa Yesu më ntehnëkëhni: «Moyis kerëhnëku aña kwëda kabi vankaf va kambëku.

6 Vikerëh va më lehnëk, wapëgwa hna, ante ntiko Wën fop ña: “Ntikëhni asan g'asëval.”*

7 “Soje umë ye, asan a tavëdëhëhni rëmu gë hnëmu nkeni g'asëvalu fo,

8 do vëhni vëhi tak aryampo fo nkedëni.”* Koyëna, vëwona vëhi bare ahnë aryampo fo ye.

9 Awa ahnë antë pitëndëlehn ile mbarëpëlehnëk Wën ÿa.»

10 Ga mbokani gë tere, vërëfal va më tëyëniha Yesu soje watac.

11 Më ntëkwakëhni: «Ge ahnë mbambëka asëvalu do ñëla ahaŵary, ntik ile mbañëk Wënu ña,

12 do age Asëval a tavëka asanu ñëla asan ahaŵary ntik ile mbañëk Wënu ña.»

Yesu ndëwadëhëhni vutah va

13 Vahnë yinenëhnikawo Yesu vutah soje tindëhni wëbák wadëwu ña ndëwahni, bare vërëfal vëlëwu va niranihëhniwo.

14 Yesu, ga nuk watac, më ntavëka do ntehnëhni vërëfal va: «Tavëryinëhni vutah va njijëni ÿal mën hna! Ant'aŵemaŷehnnuni, kabi Naŵ Wënu ña vële ye had vëhni va hwëhnëk.

15 Toña ÿa fëyaðëmu: ale wok maŵëlahna Wënu ña had gante maŵëhnëdëhëhni fatah rëmu gë hnëmu ka tënkëdina muk Naŵ Wën hna.»

16 Tac, më muryakëhni vutah va, tindëhni wëbák wadëwu ña ale-wo-le ndëwanëhni.

Asan avetak gë Yesu

17 Wati nte ñadëho nji Yesu ña, asan më nkaryëk ndënkwëhn do tëya: «Aharan afërën, ye rëfëko liwu rënkahnu uwám usër hna?»

18 Yesu më ntëkwaka: «Soje ye ŵacëduho afërën? Ahnë afërën gena ge gena Wënu ña fo.

19 Njëtëru bi vakwëda va: “Ant'aryaŵa ahnë; ant'ayëkëlehna asëval ahaŵary; ant'ale; ant'aye sedë wamër; ant'avorahna ahnë ahnufahn ile kwëhna ÿa; dënënëryihni vëhni rëmuh gë hnëmuh.”»

20 Asan a më ntëkwaka: «Aharan, vani vakwëda fop maŵëhnëbu koßëri utah mën hna.»

† 9:49 9.49 Kabi, ale-wo-le hwëdëh pihëde gante pihëde wanjiry hnë roka ki. Vahnë vëyaðah nahadëni hwëdëh fëhnëtanëk kitinj. * 10:6 10.6 Wapëgwala 1.27 * 10:8 10.8 Wapëgwala 2.24

21 Yesu më njëkëka g'ijahn do ntehna: «Iñë ryampo wojëki: yiryeyi awaf fop ile hwëhnaru ÿa do ayëd'ahni koryi ÿa vëhaÿëhnah va, koyëna nuÿadu hnapul yabah ambin hna. Tac yij arëfëlehnëndo ami fo.»

22 Asan a, ga nkwëryëk watac, mbacëlehn yëka ÿa do njilehn ayamah fo kabi hnapul yabah kwëhnako.

23 Yesu më njëkëkëhni vëréfal vëlëwu vële hwërekawo va do ntehn: «Ntakëk vëvetak tënkëni Naw' Wën hna!»

24 Vëréfal va pëmpëhnahnëkëhniwo gë wanës watac, bare Yesu më mbok ntehnëkëhni kat: «Wëlawa mën, ntakëk d'us tënk Naw' Wën hna!»

25 Itënk yonkomb hnë hatëh sirehn, ÿak hnëjëk g'itënk avetak Inaw' Wën hna.»

26 Vëréfal va pëmpëhnahnëkëhniwo g'ahaÿary, do tëyëlëd'ëniho: «Mo ye awa ale hode pehëti ÿa?»

27 Yesu më njëkëkëhni do ntehnëhni: «Vahnë va vëhod'ina, bare Wënu ña kod, kabi Wënu ña kod nti fop.»

28 Awa Piyer më ntehnëka: «Nëpary, fuhnë tavëbun fop soje arëfëlehnahnënde.»

29 Yesu më ntëkwaka: «Toña ÿa fëyad'ëmu: ge ahnë tavëk fop soje lëmën gë soje Wanës Wakasëk ña tere lëwu ÿa, ma vëheryu, vicëru, hnëmu, rëmu, vërahu, wëhaÿ walëwu,

30 awa ahnë arac nuÿad wahwënta keme ntëbi ile kwëhnako hnë iÿi d'uniÿa: watere, vëhery, vicër, wahnëm, warëm, vutah do gë wëhaÿ, gë horot fëna; nuÿad d'uniÿa ile wok pud'ina wati le yejëk ÿi.

31 Bare vahnë vëyabah hnë vële ye gaki vëryënkwëryënkwi vi vërekwa yed, do vële ye gaki vërekwa vi yed vëryënkwëryënkwi.»

Yesu rarëna ÿa pëyahnëd' icëm g'ibëhn dëwu ña

32 Yesu ndënkwarëkëhniwo vëréfal vëlëwu va njindëni Yerusalem. Vëréfal va pëmpëhnahnëkëhniwo, do vële lapëhna d'ëhëhniwo va ntakëkëhniwo. Yesu më mbok canaryëkëhni vëréfal Pëhw gë Vëhi vëlëwu va pëgwëlehn nësëhnëndëhni, ile ÿad nkehna hara bëÿëna ÿa.

33 Më lehnëkëhniwo: «Nëparyin, gë Yerusalem njiden, ile njëdad'ëniha Ajë Ahn'a vësankaf vësëna wasad'ëha va gë vëharan sariya va. Cëd'ëndëniha soje ndaw'i do njëd'ahnëd'ëniha hnë vële wok vëyëna wasëwif.

34 Vërac njafanëd'ëniha, tëpandëniha, ntampehnëd'ëniha do ndaw'ëhnëniha. Ge ntik wafac warar mbëhnëd' vësëm hna.»

Itëy vutah Sebede va

35 Awa, Sak gë San, viju Sebede, më njijëni vëhni Yesu hna, tëyëniha: «Aharan, ñad'ëfun alinëhnëfu ile rëyëd'ëru ÿa.»

36 Yesu më tëyëkëhni: «Ye ÿad'ëfun linëhnu?»

37 Më ntëkwaniha: «Maÿëryanëryifu yefu darël hu ante nkedu hn'inaw' le naw'ëdu hna, aryampo g'irëhw aÿëntaw' a g'irahahn.»

38 Yesu më ntëkwakëhni: «Yëtëluhna ile rëyëd'ëfun ÿi. Kodun bi asewu nkëlëwa tëmpah horot le ÿad'ëfu sewu ÿi, ma ayaryiwu yary horot ile ÿad'ëbu yaryiwu ÿi?»

39 Më ntëkwaniha: «Kod'ëfun.»

Yesu më ntehnëkëhni: «Ha, cëd'ëfun nkëlëwa nte ÿad'ëfu sewu ñi do njaryëd'ërun yary ile ÿad'ëbu yaryiwu ÿi.

40 Bare gena ami rëhna d' ale rëfëka ntaña g'irëhw mën ma g'irahahn mën; waÿi waÿëwa, vële pëhwëtëhnëk Wën va hwëhnëk.»

41 Vëréfal pëhw vëyëntaw' va, ga nkwëryëni watac, ntavëkëhniwo gë viju Sebede.

⁴² Awa Yesu më macëkëhni vëhni fop ntehnëhni: «Njëtërun, vële hnuđe had vësankaf đuniŷa vi, ndëcëtëni ucankaf ntëŷ hni ɳa, do vëryëndah va tufahnëđëni fanka falëŷ hni fa.

⁴³ Bare geđina koyëna yëbëlan hun. Ale-wo-le ŷađ naŷ hnë ŵuhnë ŷa, tëfëka nke aryokuŷëhn hun,

⁴⁴ do ge ahnë ñađ nke aryënkwëryënkw hnë ŵuhnë, tëfëka nke aramp vahnë fop.

⁴⁵ Kabi Ajë Ahn'a yijëna umë dënk soŷe ndokuŷëhni, bare had aryokuŷëhn vahnë njijëk do njëdahn ntaŷary dëŵu ɳa pehëtahnëhni vahnë vëyabah.»

Yesu njërëndëha mëp uŷa Barëtime

⁴⁶ Yesu gë vërefal vëlëŵu va təkëlehnëni Seriko hna. Tac, ante cahnëđëniho naŷ hna gë kore sankaf, mëp, nte ŵacik Barëtemi, aju Timawus, laŷako tëfary nkaŷ hna muntand.

⁴⁷ Ga nkwëryëk Yesu mbë Nasaret ryëcëđ, pëgwëlehn ndekand: «Yesu, Aju David, kaŷëhnahnëryiŷi g'ami!»

⁴⁸ Vëyabah niradënihawo ndemëhna, bare umë nkwënëko đëka ɳa: «Aju David kaŷëhnahnëryiŷi g'ami!»

⁴⁹ Yesu kahnëlehn do ntehn: «Macëryina.»

Macëlehnëniha mëp uŷa ntehnëniha: «Yaŷënary, matëry, macëđëhi.»

⁵⁰ Awa mëp uŷa ntoŷëlehn cuđ cankaf ntëŷu ɳa, ntoŷa kahn do nji gante nke Yesu.

⁵¹ Yesu më tëyëka: «Ye ŷađu linëhnu?»

Mëp uŷa më ntëkwaka: «Ahwëhn, voka hnundu ŷađëfu.»

⁵² Yesu më ntehnëka: «Yiryeyi, kwëtahn hu ɳa njërëneki.» Taŷ mbokalehn nund, tëfëlehnëlehna Yesu nkaŷ hna.

11

Yesu tënkëđ Yerusalem hna

¹ Ante njidëniho Yesu gë vërefal vëlëŵu Yerusalem ɳa təkëniho kuŷ nte ŵacik Oliwiye, đarël vankol Betëfase gë Betani hna. Yesu më payëkëhni vërefal vëhi haryënkw ntehnëhni:

² «Yiryin hn'ankol nte ye haryënkw hun ɳi. Ge təkërun tuŷ, təkätëđfunëha fapali ga pokik, fante woyik kayina ten, pëtina, ayojuna.

³ Ge ahnë tëyëku: “Soŷe ye lidun rac”, dehnëryina: “Ahwëhn a valëka, bare mbokaryidëha hara bëŷëna.”»

⁴ Awa njilehnëni təkätëniha fapali përun hna, nkaŷ hna, ga pokik hnë rënka tere. Pëtëlehnëniha.

⁵ Vëryampo hnë vële yeho hnam va më tëyënihëhni: «Ye lidun aki? Soŷe ye fëtërunëha faŷi fapali?»

⁶ Më ntëkwanihëhni ile ntehnëkëhniwo Yesu ŷa, do tavëlehnini njini.

⁷ Njonëhnëniha fapali fa Yesu; tindëniha vacuđ vantëŷ hni va fapali fa, tac Yesu kaya.

⁸ Vahnë vëyabah ntanëđëniho vacuđ vantëŷ hni va nkaŷ hna njitënd do vëryampo, yaryef yale nkubiniho fëk ŷa ntanëndënihawo.

⁹ Vële tëfëlëniho va fop ndekadëniho:

«Osana! Wën, đëmaryifu!

Arafi Wënu ɳa njëđa ale yijëđ g'uŵac Ahwëhn a!✠

¹⁰ Arafi Wënu ɳa njëđa naŷ nte yejëk ɳi, naŷ David rëm fu ŷa!

Đëmaryifu, Wën Hunte Sëpëk Fop! Osana!»

¹¹ Yesu təkëko Yerusalem hna do nji selele Cery Wën Cankaf hna. Ga njëkëk hn'ile-wo-le hna toye caharađ lëŵu, njilehnëni Betani gë Pëhw gë Vëhi va, kabi tëko mëđ.

✠ 11:9 11.9: Wahnëŵ 118.25,26

Anuỹ nte wok dēwēna

¹² Ga pacěk, wati nte cahnēdēniho Betani ņa, Yesu inte yokawo.

¹³ Mē nuk ņaŵēt anuỹ nte hnēpēko, njilehn njěk bi tēkatēd ga ntēwēk; bare ga tēkēk yaryef fo tēkatēko, kabi tēkēlohna ten wati nte ntēwahnēd wanuỹ ņa.

¹⁴ Awa Yesu mē ntehněk anuỹ ņa: «Bokēdila alēw muk!» Vērēfal vėlēwu va nkwēryēniho wanēs watac.

Yesu Cery Wēn Cankaf hna

¹⁵ Awa tēkēlehnēni Yerusalem hna. Yesu tēnkēko selele Cery Wēn Cankaf hna pēgwēlehn ntandēhni vēle wafēdēho do laŵēdēho va; kēfēko watabali vēwēcēt koryi do gē watinki vēwaf wēfah va,

¹⁶ do wēla aryampo tavēlawohna njo ņoñ Cery Wēn Cankaf hna.

¹⁷ Tac mē karanjēkēhni aki: «Gena bi vikerēh hna Wēnu ņa mē lehněk: «“Cery mēn ņa, Cery iyēfa soņe bulunda fop macēde”✧?»

Do nkwēnēko: «Bare wūhnē soŵa vēle lirun!»

¹⁸ Vēsankaf vēsēna wasadēha va gē vēharan sariya va njētaniho watac do njēkēlehnadēniho fere ndawēhnahnēniha Yesu; bare ntakēkēniwo g'umē kabi kore ŷa fop nēņahnēkēniwo gante karanjēdēhēniwo ka.

¹⁹ Ga nēkak Yesu gē vērēfal vėlēwu va cahnēniho naŵ hna.

Yesu gē anuỹ kankah

²⁰ Ga pacěk kobēri fo, ante ndēcēdēniho nkaŵ ņa, nuniho anuỹ ņa kankēko fop hafo vēnkahn hna.

²¹ Piyer mē ndēnkwētak ile liyako ŷa mē ntehnēka Yesu: «Aharan, yēkēry anuỹ nte ryēwanēruho antē mbok tok ahnē muk ņa, kankēk fop.»

²² Awa Yesu mē ntehnēkēhni vērēfal vėlēwu va: «Kwētahnēryina Wēnu ņa!

²³ Toña ŷa fēyadēmu, ge ahnē ntehnēka inī kuŶ: “Matēry ani ayi alēba wov hna”, ge gwajēlehnadina ntaŵary dēwu hna, bare kwētahn ile nēsēd ŷa ntiyad, awa watac ntiyaryēdēha.

²⁴ Soņe umē, lehnandēmu; ge muntadun soņe arēyu inē, kwētahnēryin paryi nuŷadun do irac njēdaderun.

²⁵ Ge muntadun, hara ahnē lavēkuna, tavēhnēryina, do tavēhnahnu Rēmun ile ye g'ambin ŷi fēna ile wēnerun ŷa.

²⁶ [Bare ge tavēhnēdīlunēhniha vēŷēntaŵ va, Rēmun ile ye g'ambin ŷi fēna tavēhnēdīlunēhniha wameh hun ņa.]

Ne matik fanka Yesu fa

²⁷ Yesu gē vērēfal vėlēwu va mboko mbokani gē Yerusalem. Wati nte njasēlehnēdēho Yesu selele Cery Wēn Cankaf hna, vēsankaf vēsēna wasadēha va, vēharan sariya va gē vicēr va mē tēhaniha.

²⁸ Tēyēniha: «Gē fanka iyēhne ntidu vēŷin? Mo lehnēki alind?»

²⁹ Yesu mē ntēkwakēhni: «Inē ryampo fo rēyēdēmu; ge ntēkwarunēho, awa pēyadēmu fanka fale lihahnēdēfu vēŷin va.

³⁰ Mo fayikawo San njaryēnd? Wēnu ņa bi ye ma vahnē va ye? Dēkwaryino.»

³¹ Pēgwēlehnēni nkwajēlēndēni vēhni fo ntehnēndēni: «Ge ntēkwayiněk: “Wēnu ņa fayikawo”, tēyēdēhēfu bi soņe ye woyiněk kwētahnīlēnahna?

³² Bare ge ntēkwayiněk: “Vahnē va fayikawo...” Ntakēkēniwo gē kore ŷa, kabi vahnē va fop nahaniho San kila paryi yeho.

³³ Awa mē ntēkwaniha Yesu: «Yētēlēfuhna.»

Yesu më ntehnëkëhni: «Ami fëna pëyadiluhna sifa fanka fale lihahnëdëfu vëyin va.»

12

Uhnës uryindaryindan soje vëyam vëyapah

¹ Tac Yesu pëgwëlehn nësëhnëndëhni gë wahnës wadindaryindan: «Nkeho asan ale fëlëko kaÿ waresen, do kece, tac mbëry ile rëkëde njwëyehnahnde waresen wã do pël ide nte rëkëde njawahnënde kaÿ inja. Tac, kwëtehnahnëkëhni vëyam njilehn uyas.

² Wati barëp hna, më payëka aryokuŋ a alëwu aryampo nji vëyam hna njëdajëniha sah lëwu wã hn'ile mbarëpëni hna.

³ Bare vëyam va më pëlanihã aryokuŋ a, ndafëniha, ntalehnëniha wëbák fo.

⁴ Awa ahwëhn kaÿ a më payëka aryokuŋ ahaŵary; arac më ndafëniha nkaf hna do njewëniha.

⁵ Ahwëhn kaÿ a më mbok payëka kat ahaŵary; arac, më ndawëniha. Do koyëna ntinihëniwo vëhaŵary vëyabah: ndafënihëhni vëryampo, vëyëntawã wa ndawënihëhni.

⁶ «Ahwëhn kaÿ a asan aryampo fo nkoryaryëko: aju ale ñad ðus a yeho. Më payëka aju rëkwa ÿa gë vëyam kabi ntehnëko: “Ntënenëdëniha ajë mën aÿi.”

⁷ «Bare vëyam va më ntehnëläni: “Wëliho ale lëwëd a! Yinëfu, ndawina, tac fuhnë hwëhnëden kaÿ inji!”

⁸ Më pëlanihã aju ahwëhn kaÿ inja, ndawëniha do canëniha kaÿ hna.»

⁹ Awa Yesu më tëyëkëhni: «Hak ntidëhëhni ahwëhn kaÿ inji? Njijëd umë dënk ndawëhni vëyam vi do kwëtehnahnëhni vëyam vëhaŵary.

¹⁰ Karaŋëluhna bi wanj wanës Wënu?

«“Itaka inte cañëtanihã vëvëry vacery ña vacak ye tame inte mbëryahnëk Wënu ña cery ntëwu ña fop.

¹¹ Ahwëhn a lik umë do nkwanëk ðus njëki!”»

¹² Vësankaf wasëwif va njëkëlehnadëniho fere pëlahnëniha Yesu, kabi wanj wanës vëhni ntehnëdëho. Bare ntakëkëhniwo gë kore ÿa; awa më tavëniha njilehnëni.

ÿatatanke Sesar

¹³ Wafarise wëryampo gë wëlawo Erod wã fayiko vëhni Yesu hna nji pëläjëniha gë wanës wadëwu ña dënk.

¹⁴ Më njijëni ntehnëniha: «Aharan, njëtëbun toña ÿa hnësëdu; kwëtahnëlihna nëf ile nke ahnë do dënënedëla ahnë kabi aryëndah ye, bare njasa nte ñad Wënu ña haranëdühëhni. Pëyaryifu, sariya fu ÿa maŵëryak bi ma maŵëryana cosi ÿatëtanke ÿa asankaf a, Sesar? Tëfëkëfu bi sosëfuna?»

¹⁵ Bare Yesu njëtëko cowëni ile nahani paryi ÿa; më ntehnëkëhni: «Soje ye rëndëndunëho urënd? Yonëhnino uÿëc koryi, ñadëfu hnuwu.»

¹⁶ Më njëdaniha. Awa, Yesu më tëyëkëhni: «Yëka mo g'uŵac mo liyik koryi li?»

Më ntëkwaniha: «Sesar ye.»

¹⁷ Më ntehnëkëhni: «Bësaryina Sesar ile kwëhnëk ÿa do Wënu ña ile kwëhnëk ÿa.» Idëkwa dëwu ña pëmpëhnahnëkëhniwo ðus.

Itëy soje ibëhn vësëm ña

¹⁸ Wasaduse njilehnini vëhni Yesu hna. (Vëhni lehnëdëho vësëm va vëvëhnëdëfina.) Më tëyëniha aki:

¹⁹ «Aharan, Moyis njëdakëfu an'akwëda: “Ge asan ÿëlëk, do cëm hara tavëna vutah, aheryu ntëwëdëha asëval a soje nagëhnahna acëru vutah.”

²⁰ Awa, nkeho hwënta ryampo, vësan mbëd gë vëhi vële vankëko rëm gë hnëm. Aryënkwëryënkwa a ñëlëko do cëm hara tavëna vutah.

²¹ Ahigëna ÿa ñëlëgëkawo asëval arac, do cëmëg hara tavëna vutah umë fëna. Koyëna nkehawo ararëna ÿa fëna,

²² do mbëd gë vëhi va fop ñëlënihawo asëval a rac do cëmëni hara vëravëhna vutah. Ga puni vëhni fop, asëval a fëna cëmëgëlehn.

²³ Hnë wati bëhn hna, ge matëni vësëm va, mo hwëhnëdëha awa asëval aÿi? Kabi mbëd gë vëhi vi fop ñëlënihawo!»

²⁴ Yesu më ntëkwakëhni: «Mpaÿëmpaÿadëhu, do njëtërun bi soÿe ye ye? Kabi yëtëluhna vikerëh va do yëtëluhna fëna fanka Wënu ña.

²⁵ Ge vësëm va mbëhnëni, vësan va gë vësëval va vëvokëdëfina ñëlëläni, had wamëleka waß g'ambin ki nkedëni.

²⁶ Bare soÿe vële vëhnëd va, kobëri karanëluhna bi kayëte nte kerëk Moyis nte hnësëd soÿe fatëh fante ÿagëdëho fa? Wënu ña më lehnëkawo Moyis: “Wën Abëraham ña yëbu, Wën Isak, do gë Wën Sakob.”✧»

²⁷ Yesu më nkwënëk: «Wënu ña Wën vële wok vësëmëna ye, gena Wën vësëm; mpaÿëmpaÿaku dÿus.»

Akwëda Wën nte ÿak hnëfak

²⁸ Aharan sariya wëryëkëhniwo ga nkwajëlëdëni. Njëtëko toña ÿa ntëkwakëhniwo Yesu wasaduse wä; më tëhaka do tëya: «Anëhne kwëda Wën ÿak hnëfak?»

²⁹ Yesu më ntëkwaka: «Wëli akwëda nte ÿak hnëfak ña: “Nëpary, Isërayel, Ahwëhn a Wën fu, umë fo ye Ahwëhn.

³⁰ Nahnëryehna Ahwëhn a Wën hu ña gë sakahn hu fop, g'intawary hu ña fop, gë hakili ÿa fop, do gë fanka hu fa fop.”✧

³¹ Do wëli kigëna ña: “Nahnëryehna had wëjë dënk.”✧ Gena vakwëda vante ÿak hnëfak lëbëka vani.»

³² Awa aharan sariya ÿa më ntehnëka Yesu: «Njivëk dÿus, Aharan. Ile lëkwaru ÿa toña ye: Ahwëhn a fo ye Wënu ña, Wënu hukaÿary gena, ge gena umë.

³³ Awa ale-wo-le tëfëka ñahna Wënu ña gë sakahn lëwu fop, gë hakili lëwu fop, do gë fanka falëwu fop; do tëfëka ñahna aÿëntawu ÿa had umë dënk. Umë njivëk dÿus ntëbi sifa wasadëha wale-wo-le canëhnëde Wënu ña do gë wësaÿ ule ndawëhnëdëhëhni wï.»

³⁴ Yesu njëtëko gë hakili ntëkwako; awa më ntehnëka: «Ijawëtalihna Naw Wënu ña.» Ga ndëcëk watac ahnë dëkëlohna mbok tëya iñë.

Arëhnayik a gë David

³⁵ Yesu karanëdëhëhniwo vahnë va Cery Wën Cankaf hna më tëyëk inÿi tëy: «Hak kod ntehnëni vëharan sariya vi Arëhnayik a Aju David ye?

³⁶ Kabi David umë dënk lehnëko ante pëbëkawo Iyir Ipacah inÿa:

«“Ahwëhn a Wënu ña më lehnëka Ahwëhn mën a:

Yij alaña g'irëhw mën,

hafo hale këfëdëfuhëhni vële ÿewëki va haryënkwa hu.”

³⁷ David umë dënk “Ahwëhn” macëdëha: awa hak kod nke Arëhnayik a fëna aju David?»

Wanira soÿe vëharan sariya

Kore yabah hnëpadëhawo Yesu g'uhnatah.

³⁸ Wëlin ile karanjédhéhniwo ŷa: «Keharyinéhni véharan sariya vi, vëhni véle nëghahnëk gwërëtaleshn gë vacud vajaryah do ŷad nkaŷëndeni g'untënah waŷëŷa bulunda hna;

³⁹ tëhnađëni wëlaña wale rëkéde nuhahnëndeni vacaliña hna do gë wëlaña vahnë vëlënah hn'ile tokëde roka sankaf hna.

⁴⁰ Fop tebëđënihéhni vësëval véle cëmaryëk vësan va ile kwëhnani ŷa, do tan njëfadëni iyëfa yaryah kamahnahnini. Gë wayap kitiñëđeni ntëbini vahnë vëŷëntaŷ vi fop.»

Uyëđahn ule canëk asëval ale cëmaryëk asan

⁴¹ Yesu đarël hn'ile kwëtëde uyëđahn vë Cery Wën Cankaf hna ntañako, do njëkëđëho bi hak kwëtëđëni vahnë va koryi ŷa. Vëvetak vëyabäh koryi yabäh kwëtëđëniho.

⁴² Asëval ahaŷëhna hna ale cëmaryëk asan më tëkik do kwët vujëc vuki vunte wok yabëlahna nafa.

⁴³ Awa Yesu më macëkëhni vërëfal vëlëŷu va do ntehnëhni: «Toña ŷa fëyadëmu, aŷi asëval ahaŷëhna hna, uyëđahn lëŷu ule kwëtëk ŷa yabëk ntëbi va vëŷëntaŷ ŷi fop.

⁴⁴ Kabi vëŷëntaŷ vi fop koryi ule wok balëlēhni hna kwëtëni; bare umë, hn'uhaŷëhna hna lëŷu hna, njëđahnëk le kwëhna ŷa fop, ile rëfakëha kwëta soje lëŷu ŷa dënk.»

13

Yesu ipërëkan Cery Wën Cankaf ŷa pëyahned

¹ Ante cahnëđëho Yesu Cery Wën Cankaf ŷa, aryampo vërëfal vëlëŷu hna më ntehnëka: «Aharan, yëkëry! Wëraka wasankaf ŷa nkwamëk ka! Acery ŷa naŷëk đus!»

² Yesu më ntëkwaka: «Gena nuđu bi vañi vacery vacankaf? Wëla itaka đampo godina tinda hn'iñëntaŷ; fop nihëde.»

Ambër g'uryëñah

³ Yesu hn'ikuñ Oliviye hna ntañako, pabat gë Acery Wën Cankaf. Piyer, gë Sak, gë San, do gë Andëre fo nkeniho, më tëyëniha:

⁴ «Pëyaryifu bi guve ntiyađ watac do ye yed dahëse le rufahnëđ ante ntiyahnëđ vëŷin fop ŷa.»

⁵ Awa Yesu pëgwëlehn ntehnëndëhni: «Kwëtëryin hakili, ant'aravu arokayiwu!

⁶ Vahnë vëyabäh njijëđëni mëceni uŷac mën ŷa do ntehnëndëni vërëhnaŷik ye! Tokađënihéhni vahnë vëyabäh.

⁷ Ge nkwëryëđun ga nësëde soje wamët nkal g'inkal đarël hun do gë wakasëk soje wamët wabë ŷaŷët ŷa, antë ntaku; watac afo ntiya, bare gedina ten wapuya ŷi đuniŷa ŷa.

⁸ Bulunda rëkëđ mëtëndëni gë bulunda ŷëntaŷ, do ahnaŷ pëgwëđëha ahnaŷ aŷëntaŷ; nkeđ iñënka nkal hnë waresiŷo wayabäh, do g'inte ŷa. Nkeđ had lav idonk hnag ryënkwëryënk.

⁹ «Bare ŷuhnë, diryin wajira! Kabi vahnë va njiryeryëđënihu Mbara Vëhitin hna; ndafëderun vacaliña hna. Njiryeryëđërun haryënk hne waguverëner hna gë vëhnaŷ hna soje lëmën, waseđe mën yedun haryënk lëŷ hni.

¹⁰ Afo Wanës Wakasëk ŷa pëyayini wabulunda ŷa fop ten.

¹¹ Age pëlayirun soje ayiryeryiwu vakitiña hna, antë nkehahnahnu ile rëfëka ahnësu; nësëryin wanës wante njëdađëhu Wën wati rac ŷa, kabi gedina ŷuhnë rëkëđ ahnësendu bare Iyir Ipacah iña rëkëđ nësënd.

12 «Vële vankëk rëm gë hnëm njëdahnëledëni soņe ndawïni, do warëm wã fëna koyëna ntidënihëhni vutah vuntëw hni va; vutah va ñewëdënihëhni vële hnagëkëhni va do ndawëhnëdënihëhni.

13 Vahnë va fop ñewëdënihu soņe lëmën. Bare ale yawënad hafo pu yã, Wënu ña pehëtëdëha.»

Iñë hayah dëcët

14 «Ge nufun ile wãcëde “Iñë hayah dëcët yã*”, hn'ile nkok tëfëlahna nke hna (arabi ale harañëda nkwëry waji!), awa vële yed Yuđe va tëfëdëha nkaryëni gë wahuņ;

15 ale yed yaņ cery ntëwu hna, ge cëlik, tëfëlahna tënku soņe nuf iñë bambery;

16 do ale ye hn'ikaỹ hna tëfëlahna mënc gë yalu soņe njoj cud cankaf ntëwu ña.

17 Mekëhni vësëval vëryonkah va gë vële yëwëndëdëhëhni vutah vuntëw hni va hnë wafac warac!

18 Muntaryina Wënu ña antë tëki hnë wafac wale tëwëd gë fanka hna!

19 Kabi hnë wafac warac, mbër ña njabëd dus ntëbi vambër vante yedëho kobëri wapëgwa duniyã vi, ante ntiko Wën fop ña, hafo gaki, do bokëdina nke sifa rac muk.

20 Ge ñaỹetakëndina Ahwëhn a Wënu ña waỹi wafac ahnë gokëndina, bare ñaỹëtëk soņe vahnë vële tëhna pehëtëni va.

21 Awa ge ahnë ntehnëku: “Yëkëryina, ale tëhna Wën yã ani nke, Arëhnayik a!” ma: “Yëkëryina, hnani nke!” nt'ahwëtahnu.

22 Kabi, vërëhnayik gë wakila vële wok wayena paryi cahnedëni; rëkëd ntindëni vifëmpëhnahnah gë wëdahëse tokahnënihëhni vële tëhna Wën va ge kokënd nke.

23 Awa wuhnë, diryin wajira! Pëyamu fop kobëri fo.»

Ajë Ahn'a njijëd

24 «Tac, ge ndëcëk wafac ambër warac, «“lav wã kuyëd,

lepera wã bokëdina ntanc,

25 wahol wã njojëd,

do wëfanka wale ye g'ambin wã ñënkad.”

26 «Awa nuđe Ajë Ahn'a, ga tëkid vënar hna, gë fanka do gë icëmb cankaf.

27 Payëdëhëhni wamëleka wadëwu ña mbarëpinihëhni vële tëhna va vacape vanah vamb nkal vi.»

Ile karanjëd anuỹ

28 «Nkwëryëryin le karanjëd anuỹ ñi: ge tëk nëp tuņ njëtëdun wati hasëk yã tëhajëk.

29 Ndampo fo nke, ge nurun vëyin fop ga tëkid, wati yã tëhajëk, ntiyad.

30 Toña yã fëyadëmu: vahnë vëvë gaki vi vësëmëdina fop hara diyana vëyin fop.

31 Ambin ñi g'inkal inji godina, bare wanës mën ñi nkođ kwëlëkwël.»

Wënu ña fo yëtëk wati nte mbokajëd Yesu

32 «Ahnë yëtëna bi guve tëkid fac ma wati le ntiyad vëyin yã, wëla wamëleka waf g'ambin ñi gë Aj'a dënk; Rëm yã fo yëtëk.

33 Diryin wajira! Nt'ahnamawu, kabi yëtëluhna bi guve tëkid wati yã.

34 Nkëd had asan yik uyas: ge matëk tere hna, taveryëdëhëhni fop vëryokuņ vëlëwu va, njëdadëha ale-wo-le doku minu ile rëkëd ndokuñënd do ntehna ayëka rënka yã nt'ahnama.

35 Awa nt'ahnamawu, kabi yëtëluhna bi guve mëncid Ahwëhn tere yã: mpëd g'anëka ga nkëd, ma gandëcak ga, ma tara cale ña, ma g'acahnëfëd ga.

* 13:14 13.14 Iñë hayah dëcët yã: Yesu nësëd paņare iñë ile yijëd tonkën Cery Wën Cankaf ña. (Daniyel 9.26-27)

³⁶ Antë mënci hnë wati le worun nahaluhna do njij tëkatu ga namarun.

³⁷ Ile hnësëhnëdëmu ani yi, hnësëhnëdëfuhëhni vahnë va fop: ant'ahnamawu!»

14

Icëm do g'ibëhn Yesu ña

Vësankaf va njëkëlehnëdëni pëlaniha Yesu

¹ Awa wafac wahi wojëko nkehahn ambënt Pak ña do g'ambënt nte rokande mburu kwëhn levir këm ña. Vësankaf vësëna wasadëha va gë vëharan sariya va njëkëlendëniho tokaniha Yesu pëlaniha hara bulunda ña wayëtëna, ndawëhnëniha.

² Ntehnëdëniho: «Kodelënëhna ntiyin watac hnë wati ambënt hna, ge gena më bulunda ña dakëna ñañëni.»

Asëval rurëdëha Yesu datikola

³ Yesu Betani nkeho, tere Simo ale hwëhnako mbiy ña. Wati nte tokëdëniho roka ña, asëval tënëkëhni gë sëleku* datikola hambah ntawi le lihahnik narëd† paryi. Më podëtëk do tura Yesu nkaf hna.

⁴ Awa vëryampo hnë vële yentiko hnam va më ntavëkëhni d'us, pëgwëlehnëni nësëlehnandëni vëhni fo: «Soje ye përekanëk iyi datikola?»

⁵ Kokënde nkwafo gë koryi yabah d'us tac njëdini koryi ña vëhaÿëhna va!» Awa më ñañënahniha asëval a.

⁶ Bare Yesu më ntehnëkëhni: «Tavëryina yam. Soje ye ryëñanërunëha? Ile ntinëhniko yi njivëk.

⁷ Nkelahnëdun kwëlëkwël vëhaÿëhna va do wati-wo-wati ñadun ña kodun alinëhnuni ifërën; bare ami, gelahnëdëlehnëna kwëlëkwël.

⁸ Ntik ile mëkëk ña: kobëri fo turëko datikola ña mbahn li pëhwëtanëhnafo ifa ña.

⁹ Toña ña fëyadëmu: hn'ile-wo-le pëyahnëde Wanës Wakasëk ña duniya li fop, tëtëtafe fëna ile ntik ayi asëval do ndënkwëtafe.»

Yudfa pëhna njëd'ahna Yesu

¹⁰ Awa Yudfa Isëkariyot, aryampo vëréfal Pëhw gë Vëhi hna, njiko nësëlini gë vësankaf vësëna wasadëha va gante tëtëka njëd'ahni Yesu ka.

¹¹ Vëhni, nëjëkëhniwo d'us ante nkwëryëniho watac ña, më ntehnëniha cosëdëniho koryi. Yudfa pëgwëlehn njëkëlehnand fere fale rëfëka njëd'ahnehni Yesu fa.

Yesu pëhwëtaÿëhned roka Pak

¹² Fac ryënkwëryënkwa ambënt mburu kwëhn levir këm hna, hnë fac ile ndawëhnëdëni vupe soje roka Pak ña, vëréfal va më tëtëniha Yesu: «Ne ñadu yifu afëhwëtanëhni roka Pak ña?»

¹³ Më payëkëhni vëhi ntehnëhni: «Yiryin nañ hna, nudunëha asan ale ryibëk unkwahn wënka. Tëfëlehnëryina.

¹⁴ Hn'ile tënëkëd hna, dehnëryina ahwëhn tere ña: “Aharan a tëtëdëhi: ‘Ne nke acery ante rokandëbun roka Pak ña gë vëréfal mëni va?’ ”

¹⁵ Tufëdëhu cery cankafo yan etas hna nte fëhwëtik g'ile valëdëhu ña fop. Hnam pëhwëtafë soje roka ña.»

¹⁶ Vëréfal va njilehnëni g'inaw; tëkatëni fop gante ntehnëkëhniwo Yesu ka, pëhwëtani soje roka ña.

¹⁷ G'anëka ga Yesu gë Pëhw gë Vëhi va tëkëlehnëni.

* **14:3 14.3 Sëleku:** g'itaka nte hwëhna nafa do wacik alëbatër ña ntiyik. † **14:3 14.3 Narëd:** atëh ye, nkahn ntëwu ña lifë datikola ile hambëk ntawi.

18 Wati nte tokëdëniho roka tabali hna, Yesu më ntehnëkëhni: «Toña ÿa fëyadëmu: aryampo hnë wuhnë, ale rokëlandëbun, tokadëho.»

19 Vëréfal va fop njamëlehnëni, pëgwëlehnëni tëyëndëniha aryampo aryampo: «Ami bi ye?»

20 Yesu më ntëkwakëhni: «Aryampo ye hnë wuhnë Pëhw gë Vëhi vi, ale labëlandëbun mburu ña hnëhët li.

21 Ajë Ahn'a cëmëd, gante nësëk vikerëh soñe lëwu ka; bare horot sankaf nuÿad ale rokadëha Ajë Ahn'a! Antë mbërayi nagi feceko asan arac!»

Roka Ahwëhn a

22 Wati roka hna Yesu më nufëk mburu ña, do më nkubëlehnëk njëdähni vëréfal vëlëwu va, ntehnëhni: «Tokëryin, mbahn mën inja ye.»

23 Më mbok nufëk nkëlëwa uñen waresen ña, camehna Wënu ña, do njëdähni ceni vëhni fop.

24 Yesu më ntehnëkëhni: «Sat mën le ÿabahnik kwëtëla gë Wënu ña ye do ryehëtik soñe vahnë vëyabah.

25 Toña ÿa fëyadëmu: bokëda sewu muk uñen waresen hafo fac le sahandëbu ñen kasëk Naw Wën hna.»

26 Njëwëlehnëni wahnëw ambënt ña tac njilehnëni hn'ikuñ nte wacik Oliviye ña.

Yesu pëyahnëd Piyer njahëtaðëha yëtëlahna

27 Yesu më ntehnëkëhni vëréfal vëlëwu va: «Wuhnë fop tavëdunëho kabi karanjëde vikerëh hna:

«“Ndawëdëfuha aheryëherya,

do wape ña campëdëni.”✧»

28 Yesu më nkwënëk: «Bare ge mbëhnëbu, njidëfu hnapëhëndu Galile hna.»

29 Piyer më ntehnëka: «Lakënde tavënihi vëÿëntaÿ vi fop, ami tavëdila.»

30 Awa Yesu më ntëkwaka: «Toña ÿa fëyadëmi: dol, hnë uñi mëd dënk, ani gë tarahnënd cale ña wahwënta wahi, njahëtaðu wahwënta warar yëtëlihohna.»

31 Bare Piyer më njawënëko g'ahawary wanës wadëwu ña ntehn: «Yahëtaða muk, wëla ntehni tëfëka sëmëntiwu gë wëjë.» Vëréfal vëÿëntaÿ va fop koyëna nësëniho.

Yesu Setësemane hna njëfad

32 Yesu gë vëréfal vëlëwu va tükëlehnëni hn'ile macik Setësemane, më ntehnëkëhni: «Dañaryin ani hafo yiwu wuntaju.»

33 Tac më njokëhni Piyer, gë Sak, do gë San. Pëgwëlehn njëtand yiwëhnah g'ufëmpëhnah ÿa.

34 Më ntehnëkëhni: «Ntaÿary mën inja pëbëka yiwëhnah sankaf ðus hafo yewu had ale sëmëk; ñëwëryin ani do ðuñënyin ant aryaku wakwëd.»

35 Yesu më njik ñawët toye, njok nkal li kobalehn do njëfa aki arabi Wënu ña ñawëtëhna, ge kod nke, iÿi wati horot.

36 Ntehnëdëho: «Apa, Rëm mën, kodu ali ile-wo-le ÿa; ñawëtënde antë tükëhne iÿi horot. Bare ant'ali ile ÿadëfu ami, diry ile ÿaðu wëjë ÿa.»

37 Tac më mbokajëk hnë vëréfal vërar hna do nji tëkatëhni ga ndakëni wakwëd. Më ntehnëka Piyer: «Simo, ndakëru? Mëkëlihna aryuñëna wëla wati ryampo fo hara ðakëlihna?»

38 Ant'ahnamawu do njëfaryin soñe gante kodun ayawënahnu ge njëkëhnanhëderun. Ahnë ñad ntind yivah yabah, bare mbahn inja kwëhnana fanka.»

39 Umë mbok ñawëtak mbok njëfa gante ndënkwakëh njëfa ka.

40 Tac më mbok mbokajëk vërëfal hna do mbok tëkatëhni ga ndakëni wakwëd; wahodilohna mbok njesëni. Do wayëtëlohna ile ntëkwadëniha.

41 Ante mbokajëk rarëna ña, më ntehnëkëhni: «Nkorun aryaku do njinëgadun? Puk! Wati ña tëkëk. Yëkëryin, Ajë Ahn'a njëdadëniha vëwën va.

42 Matëryin, njiyin! Yëkëryina, ale yëdahnëdëho ña tëhajëdëho!»

Ipëla Yesu

43 Yesu nkoko nësënd ante tëkiko tañ Yudfa ña, aryampo hnë Pëhw gë Vëhi hna. Gë kore vële yoko viwëta, wasëlame gë waryoko nkeniho. Vësankaf vësëna wasadëha va fayikëhniwo gë vëharan sariya va do gë vicër va.

44 Yudfa, ale yëdahnëdëhawo Yesu ña, nkabëkëhniwo kore rac dahëse ile ntid ña: «Asan ale vucëdëfu ña, umë ye. Pëlaryina, ayowuna, do ayëkanduna ðus.»

45 Yudfa tëkind tun, tëhalehna Yesu do nkaña: «Aharan!» Tac mbucëlehna.

46 Awa vële nkejëniho va nëñlëhnëlehnëniha Yesu pëlanaha.

47 Aryampo hnë vële nkeniho gë Yesu va më pëhwëtëk sëlame lëwu ña, do taña aryokun asëna wasadëha asankaf a ntëpëtëlehna nëf ña.

48 Yesu më tëyëkëhni: «Gë wasëlame do gë waryoko bi tëfakëha ayinëhniwuno afëlawuno had bandi yebu?»

49 Fac-wo-fac nkelandenëho do karanëdëfuhëhniwo vahnë va Cery Wën Cankaf hna, pëlalunoŵohna. Bare ntiyad nkehahn ile nësëk vikerëh va.»

50 Awa vërëfal va fop tavëlehnëniha nkaryëni.

51 Jar rëfëlendëhawo Yesu, pand fo kurako. Njawëriko pëlayi,

52 bare tavëko pand inja nkaryëlehn ñas fo.

Yesu Mbara Vëhitiñ hna

53 Më njonaha Yesu gë tere asëna wasadëha asankaf a. Hnam mbarëlëniho fop vësankaf vësëna wasadëha va, vicër va do gë vëharan sariya va.

54 Piyer ñawët tëfëdëhawo Yesu, tënkëlehn selele tere asëna wasadëha asankaf hna. Hnam, gë vëyëka va ntañantiko njerantëdëho hwëdëh hna.

55 Vësankaf vësëna va gë vëhitiñ vëvë Mbara Vëhitiñ va fop njëkëlehnëdëniho cedeya meh nte ndawëhahnëdëniha Yesu, bare vëhnuŷalohna.

56 Vahnë vëyabah mërahnëdënihawo, bare wanës wadëw hni ña nëmpëlëko.

57 Awa vëryampo më matëni mërahnëniha aki:

58 «Nkwëryëbunëhawo ga nësëd: “Nihëdëfu ña Cery Wën Cankaf nte mbëryëni vahnë ñi, do vokaryu vëryu kawary hnë wafac warar ante wod gena ðoku vahnë.”»

59 Bare wëla hnë watac, wanës wadëw hni ña nëmpëlëko.

60 Awa asëna wasadëha asankaf a më matëk tëya Yesu: «Dëkwadila bi ile ntehnëdënihi vëyi vahnë?»

61 Yesu ñoñ dëkwadilohna.

Asëna wasadëha asankaf a më mbok tëyëka: «Arëhnyayik a bi yeru, Ajë Wën hunte sëmbedëfun hi?»

62 Yesu më ntëkwaka: «Umë yebu, wuhnë fop nudunëha Ajë Ahn'a ntañad g'irëhw Wën Hwëhn Fanka Fop; nudunëha fëna ga njëjëd vëjar vamb g'ambin hna.»

63 Awa asëna wasadëha asankaf a më citëk viyi vilëwu va do ntehn: «Gona mbalëfu gë wasede!»

64 Nkwëryërun wayëw wante njewik Wënu ña. Hak ntehnërun?»

Vëhni fop ntehnëlehnëni menëk, tëfëka ndawëi.

65 Vëryampo hnë vëhni pëgwëlehnëni tëpahnëdëniha Yesu, cankëniha yëka yi nkwëyatëndëniha do ntehnëdëniha: «Yëtëry, kabi kila yeru, pëyaryifu bi mo ryafëki!» Vëyëka va nufëlehnëniha Yesu poryëndëniha.

Piyer njahëtafëha Yesu

⁶⁶ Piyer gëdf selele hna nkoko ante tükiko asëval aryokuŋ ava asëna wasadëha asankaf a.

⁶⁷ Nukawo Piyer ga njerantëde, më njëkëka dŋs, do ntehna: «Wëjë fëna gë Yesu nkentiruhö, asan avë Nasaret aŋi.»

⁶⁸ Bare Piyer nambehnakawo Yesu ntehn: «Yëtëla bi ye ŋadŋ ahnës, gwëryëda.» Tac më matëk selele hna nji rënka hna do icale tarëlehn.

⁶⁹ Bare aryokuŋ a më mbok nuka do mbok ntehna tase vële yeho hnam va: «Aŋi asan, aryampo hnë vëhni ye!»

⁷⁰ Piyer mboko nambehnahna kat.

Ga mbiŋëk toye, vële yeho hnam va më ntehnëniha Piyer: «Paryi nke, aryampo hnë vëhni yeru, kabi wëjë fëna avë resiŋo Galile yeru.»

⁷¹ Awa Piyer ndekalehn: «Arabi Wënu ŋa ntiwo wëh ge mërëdëfu! Lëk, yëtëlewahna asan ale lehnëdun aŋi.»

⁷² Wati rac dënk, cale ŋa tarëlehn higëna ŋa, Piyer ndënkwëtalehn ile ntehnëkawo Yesu ŋa: «Tarahnënd cale ŋa wahwënta wahi, njahëtafëho wahwënta warar yëtëlihohna.» Awa pëgwëlehn kond dŋs.

15

Yesu vëhni Pilat guverëner vë Rom hna

¹ Vësankaf vësëna wasadëha va, gë vicër va, gë vëharan sariya va, do gë vëvë Mbara Vëhitiŋ va fop, mbarëniho kobëri fo g'acahnëfëd ga soŋe nkwajëlëni. Më ñabehnëniha Yesu, njiryeryëniha njëdaniha Pilat.

² Arac më tëyëka: «Ahnaw wasëwif wã bi yeru?»

Yesu më ntëkwaka: «Wëjë hnësëk.»

³ Vësankaf vësëna wasadëha va viŋë viyabab mërahnëdënihawo.

⁴ Awa Pilat më mbok tëyëka: «Ñoñ dëkwadila bi? Nkwëryëdŋ wante pëyahnëdëni soŋe lëw hu ŋa!»

⁵ Bare Yesu ñoñ golohna ntëkwand, hafo Pilat pëmpënahna.

⁶ Hn'ambënt Pak-wo, Pilat tavëdëhawo aramp aryampo, ale tëyëni bulunda ŋa.

⁷ Hara asan, ale wãcik Barabas, sëdaryiko kaso hna gë vële ryawëkawo ahn'a ante ñañëniho soŋe nkwëcëti vësankaf ŋa.

⁸ Kore ŋa njilehnëni vëhni Pilat hna do pëgwëni vëhni fop tëyëndëniha ile rëk maŋëryanëdëhëhni hn'ambënt Pak hna.

⁹ Pilat më ntëkwakëhni: «Ñadun bi ravëhnuna ahnaw wasëwif aŋi?»

¹⁰ Kabi Pilat njëtëko dŋs, g'iñëwary njinenëhnihawo Yesu vësankaf vësëna wasadëha vi.

¹¹ Bare vësankaf vësëna va peñëdënihëhniwo kore ŋa ntehnëni: «Tavëndifuna Barabas.»

¹² Pilat më mbok tëyëkëhni kat kore ŋa: «Ye ŋadun liwuŋa ale wãcëdun Ahnaw Wasëwif aŋi?»

¹³ Më ntëkwaniha ndekatëndëni: «Pakëryehna hnë kërëwa!»

¹⁴ Pilat më tëyëkëhni: «Awa iŋëhne wëh ntik?»

Bare mboko ndekani dŋs g'ahawary: «Pakëryehna hnë kërëwa!»

¹⁵ Pilat ñadëho nëŋëhëhni bulunda ŋa, më tavëka Barabas; ga ntampëniha Yesu, më njëdakëhni wasodafë wã pakëniha hnë kërëwa.

Wasodafë wã njafanëdëniha Yesu

¹⁶ Wasodafë wã më njoniha Yesu bambery tere guverëner hna, do macënihëhni wasodafë ntahni wã fop.

17 Cudëniha cud mbëntah, do mbahnëni apënk wadëmpëhn*, pënk wëlehnëniha.
 18 Tac pëgwëlehnëni njafañdëniha ntehnëndëniha: «Nkaÿiru, Ahnaŵ Wasëwif!»
 19 Ntankedënihawo, tëpahnëndëniha do ndëkwëhnëndëni haryënk wëlwu.
 20 Ante puhnani yafañ dëwu ña, më cudëtëniha cud mbëntah ña, mbokaryëniha viÿi vilëwu va do njonihawo soñe pakëniha hnë kërëwa.

Yesu pakëde hnë kërëwa

21 Hara asan, ale wacik Simo, avë Siren†, wëncidëho kaÿ. Rëm hni vëhni Alekësandër do gë Rufus yeho. Cape tac ndëcëdëho do wasodade wë më porosiñëniha ndië kërëwa Yesu ÿa.

22 Më njiryeryëniha Yesu hn'ile macik Golëgota; umë fëhnëtanëd «Kuñ Hëloyoy».

23 Ñadëniho njëdaniha uñen nte hnaŵëlehnik gë datikola ile wacik mir, bare Yesu më ñwëÿëk.

24 Tac pakëlehnëniha hnë kërëwa do pitëndëlehnëniho viÿi vilëwu va do njëlëniho wanjël njëtahnëni bi mo hwëhnëd.

25 Cahnëfëd fo woko ante pakënihawo ña.

26 Aki keriko do pakiko yañ lëwu njëtahnënde soñe ile ndaŵahnik ÿa: «Ahnaŵ Wasëwif wë».

27 Wabandi waki fëna pakaryiniho hnam d'arël Yesu, aryampo g'irëhw, aÿëntaŵ a g'irahahn.

28 [Koyëna ntiyako Vikerëh vinte fëyahniko: «Had vëwen va ntiryaryiko.»]

29 Vële ryëcëd va nkëlënkëlädëniho njëwatëndëniha, ntehnëndëni: «Hey! Wëjë ale lehnëko kodu ahnih Cery Wën Cankaf ña do avokary avëry hnë wafac warar,

30 pehëтары wëjë dënk, cëli kërëwa hna!»

31 Vësankaf vësëna wasadëha va fëna gë vëharañ sariya va njafañdënihawo ntehnëländëni: «Pehëtëkëhni vahnë vëhawary bare kodina pehëta umë dënk!

32 Arabi Arëhnayik a, ahnaŵ Isërayel a, cël tameki kërëwa hna! Ge nubun rac, awa kwëtahnëdëfunëha.» Vële pakëlehnëniho gë Yesu va fëna njewëdënihawo.

Icëm Yesu ña

33 Lav a nkaf li nkeho, kuyëlehn nkal hna fop hafo hnë wëwati warar g'anent hna.

34 Wati rarëna hna Yesu më ndekak gë fanka: «Eloyi, Eloyi, lëma sabakëtani?» Umë fëhnëtanëd: «Wën mën, Wën mën, soñe ye ravëruho?»*

35 Vëryampo hnë vële yeho hnam va, ga nkwëryëni, më ntehnëni: «Nëparyin, Eli macëd!»

36 Aryampo hnë vëhni më nkaryëk koy ankwëÿ hn'uñen ñañah do cob hnë ryoko, tac njëlëhnëlehna Yesu soñe ce do ntehnëhni vële nkeni va: «Napëryin, nuden gë Eli njijëd cëlënda kërëwa li!»

37 Tac Yesu më ndekak gë fanka cëmëlehn.

38 Ipand dëndah, inte fokiko haryënk wëÿwa le ÿak sëvak Cery Wën Cankaf hna, citako fagant pëgw yañ hafo gëd.

39 Kapiten vë Rom, le hahnëko haryënk wëÿwa Yesu ÿa, nuko gante cëmëko ka më ntehnëk: «Paryi nke, aÿi asan Ajë Wën yeho!»

40 Vësëval vëryampo yeho hnam, vëhni fënali ñañët njëkëdënihawo. Hnë vërac, nkentiniho vëhni Mari mbë Magëdala, gë Salome, gë Mari hnëmu Sak toyë do gë Yose.

* **15:17 15:17** Cudëniha cud mbëntah, do mbahnëni apënk wadëmpëhn: Vëntah ÿa soñe inaw ña ye, apënk wadëmpëhn ña wëntëlëk g'apënk ahnaŵ a. † **15:21 15:21** Siren: nkol ye hnë nkal nte wacik gaki Libi. ☆ **15:34 15:34**: Wahnëw 22.2

41 Tëfëlehnëdënihawo Yesu ante nkeniho Galile na do ndokuñëhnëdënihawo. Nkentiho fëna hnam vësëval vëyabah vëhaŵary vële njijëniho gë Yesu Yerusalem hna.

Yesu kwëtëde hn'iyag

42-43 G'anëka ga, Yosef mbë Arimasi tëkiko. Umë ahitiñ yentiko ale lënënik Mbara Kitiña hna, do itëk Nawë Wënu na napëntëdeho umë fëna. Fac pëhwëta ntaŵëla na yeho, bëŷëdilo hna fac ntaŵëla na pëgwëdëho. Soñe rac ndëkahnëko Yosef nji tëya Pilat iñas Yesu na.

44 Pilat pëmpëhnahnëkawo ante njëtako Yesu tëk cëm na. Më macehnëka kapiten ŷa tëya bi paryi nke.

45 Ga pëyahnëk, kapiten ŷa, paryi nke, Pilat më maŵëryanëka Yosef nuf ñas iña.

46 Yosef më ntaŵëk yarëh, cëlëndëk ñas iña kërëwa hna, përyëk hnë yarëh do ndën hn'iyag nte yabiko hn'ikuñ. Tac këryinët bëraka pidahn rënka yag iña.

47 Mari mbë Magëdala gë Mari hnëmu Yose njëkëdëniho bi ne ndënefe ñas Yesu na.

16

Ibëhn Yesu

1 Ga ndëcëko fac ntaŵëla na, Mari mbë Magëdala, gë Salome, gë Mari hnëmu Sak më ntaŵëni datikola soñe nji ntini ñas Yesu na.

2 Gë dimasi ŷa kobëri fo, ante pëhnëk lav na, njilehnëni yag hna.

3 Ntehnëledëniho vëhni fo: «Mo yid këryinëtëhnëfu taka nte fidahnik rënka yag ni?»

4 Bare ante tëkëniho na nuniho taka cankaf iña këryinëtiko cape ndampo.

5 Awa tënkëlehnëni yag hna do më nuniha ajar ga ntañak hnam g'irëhw; viyi vile yerëko had ambin wilëbilëk ntiyako. Vësëval va më pëmpëhnahnëkëhni,

6 bare jar na më ntehnëkëhni: «Antë pëmpëhnahnu; Yesu mbë Nasaret yëkëlehnëdun, ale fakiko ŷa; Wënu na mbëhnëndanëka, gena hnani. Yëkëryin, wëli hn'ile kwëtiko hna.

7 Tame yiryin afëyawuna Piyer gë vërëfal vëŷëntaŵ va: “Njid napëhëndu Galile hna; hnam nuđunëha, gante ntehnëkuno ka.”»

8 Awa vësëval va cahnëlehnëni g'igary fo naŵëtani yag iña, kabi mbalëdëniho ntakah na. Do ñoñ wafëyalawohna ahnë, kabi ntakëkëhniwo.

Yesu tufëhnadëha Mari mbë Magëdala

9 [Ga mbëhnëk, kobëri fo g'acahnëfëd ga gë dimasi ŷa, Yesu vëhni Mari mbë Magëdala hna tufëhnako ten, ale ntanëhnëko wayine mbëd gë waki na.

10 Umë njik pëyakëhni vële nkeniho gë Yesu va. Hara vahnë vërac njëwëhnëniho do kodëniho.

11 Bare ga nkwëryëniha ga nësëd: «Yesu mbëhnëk, nufuha!» vëhwëtahnelawohna.

Yesu tufëhnad hnë vërëfal vëhi

12 Tac, vërëfal vëhi yidëho gë vunkol vutoy. Yesu më mbok tufëhnak g'ankeya nte nkok yavëtëdena ten.

13 Vërëfal vëhi va më mbokani pëyanihëhni vëŷëntaŵ va, bare vëhni fëna vëhwëtahnelëhniwohna.

Yesu tufëhnad hnë vërëfal pëhw g'aryaw hna

14 Tac, ga ndëcëk watac fop, Yesu më mbok tufëhnak kat vërëfal pëhw g'aryaw hna wati ante tokëdëniho roka na; nañëhahnëkëhniwo soñe ile nkoni vëhwëtahnenä

ÿa do g'ikamb vankaf vantẽw hni ña, kabi vẽwawẽhneliwohna vële hnukawo ga mbẽhnẽk va.

¹⁵ Mẽ ntehnẽkẽhni: «Yiryin ðuniÿa li fop afẽyawuni vahnẽ va Wanẽs Wakasẽk ña.

¹⁶ Ale-wo-le hwõtahnẽd do njaryi ÿa pehõtẽde; bare ale wod kwõtahnẽna ÿa cẽdẽde.

¹⁷ Wẽlin dahẽse ile njavõtahnẽdeni vële hwõtahnẽk va: ntadẽnihẽhni wayine ña g'uwac mën wã; nẽsẽdẽni vanẽsa wakawary;

¹⁸ ge pẽladẽnihẽhni walën ma ge cẽdẽni wanto wante rywẽd ñoñ didilẽhniha; tindẽdẽnihẽhni wẽbák ña vëres va do vërac njërẽdẽni.»

Yesu mbokad ðarël Wën hna

¹⁹ Ante nẽsẽhnẽdẽhẽhniwo koyëna ña, Ahwẽhn a Yesu nufiko nkal li njoyi g'ambin do ntaña g'irẽhw Wën.

²⁰ Vërefal va campẽlehnẽni gante-wo-gante soñe pëyahnẽni Wanẽs Wakasẽk ña. Ahwẽhn a ndemadẽhẽhniwo hnẽ ðoku rac gẽ wẽdahẽse wapẽmpẽhnahnah wante ntidẽniho ña do tufahnẽdẽho wanẽs ña toña ye.]

Itëfëta nte kerëk Lik paṅare Yesu Wade yehëhna hnë inji kayëte

Ale herëk inji kayëte ṅa tufëhnana bare namu vacërakëlo vële hwëtahnëka Yesu va lehnëk Lik herëk. Inji «Tëfëta paṅare Yesu» fo ye inte kerëk ale wok gena sëwif. Lik aṅehn yeho, lawo Pol (Vëvë Kolos 4.14). Kerëhnëdëha Tewofil soṅe uwám Yesu, kolahn kwëtahn karanṅ nte karanjiko ṅa. Lik mbok kerëhna kat Tewofil soṅe wayas Pol do nagi mbara vële hwëtahnëka Yesu va hnë ikayëte le wacik Vantiyehn Vëfayik va.

Kerik yëbëlan wabëhn wafëhw imbëd g'iryawṅ gë wahnah gë wafëhw imbëd gë warar g'imbed (64 gë 85) ga ndëcëk hnagi Yesu ṅa. Inji kayëte Itëfëta paṅare Yesu njëdahnëd fop wayab ntëbi wale yehëhna hnë kayëte Marëk hna. Age Marëk tufahnëdëha Yesu had «Ajë Wën» Lik tufahnëdëha had «Ajë Ahnë». Pëgwëhnahnëk pëyahnënd nagi San Ayary a, alintëraṅu Yesu, do puhahnëd gë kayënda Yesu ambin hna ante mbëhnëk ṅa.

Wëlin wanës wakwëhn nafa hn'inji kayëte: Yesu, Aju ahnë, toña, Nawṅ Wënu ṅa, wayine, wameh, koryi.

Wëlin gante nke kayëte ka:

Soṅe ye kerëk Lik inji kayëte (1.1–1.4)

Hnagi San Ayary a do gë Yesu (1.5–2.52)

Ikaranj San Ayary a (3.1–20)

Yaryi Yesu ṅa, do le njëkëhnahnëdëha Sintani Yesu (3.21–4.13)

Yesu Galile pëgwëd doku lëṅu ṅa (4.14–9.50)

Yesu cahnëk nkol Galile soṅe nji Yerusalem (9.51–19.27)

Itënk Yesu Yerusalem ṅa (19.28–23.25)

Icëm g'ibëhn Yesu ṅa (23.26–24.53)

Pidëta wanës paṅare Yesu

¹ Aṅënta mën Alënah Tewofil, vahnë vëyabah njëkëlehnëni njëtëni do kerëni ile ye toña ṅa fop hn'ile ryëcëtako fagant fu ṅa.

² Kobëri wapëgwa hna vële yeho wasedë waṅi fop va hwëtëhnahniko pëyahnëni wanës Wënu ṅa do awa vëhni fëyakëfu fop ile liyako ṅa.

³ Soṅe umë ye, Alënah Tewofil, ante njëkëlehnëbu wapacëk ami fëna, caṅahnëko herëhni waṅi fop ile liyako kobëri wapëgwa hna hafo hn'ile puko hna,

⁴ aholahn ahwëtahn karanṅ inte haranjiruhö ṅa.

Ipëyahn hnagi San Aṅary a

⁵ Wati ante nkeho Eroḏ ahnaṅ Yuḏe ṅa, nkeho hnam asëna wasadëha ale waciko Sakari. Hnë kore vësëna vëva Abiya* hna kwëhnaryiko. Asëvalu, Elisabet maciko. Umë fëna hnënk asëna asankaf ale waciko Aron hna kwëhnaryiko.

⁶ Catëniho vëhni vëhi tak haryënk Wën hna, maṅëhnëniho sariya ṅa gë fop ile tëyëk Ahwëhn a.

⁷ Vëhwëhnalawohna fatah, kabi Elisabet nagëdïlohna do tëko ntafëni vëhni vëhi tak.

⁸ Fac ryampo, Sakari doku vësëna wasadëha ṅa ntidëho Cery Wën Cankaf hna, kabi agwën kore lëṅu ṅa yeho.

* **1:5 1.5 Abiya:** Wati Sakari ṅa nkeniho vësëna wasadëha wakore 24 gë vëva Abiya va per, ankwëcëtëlëdëhniho Cery Wën hna soṅe doku ṅa (1 Tëfëta 24).

⁹ Ntiniho gante nke namu vësena wasadëha ka soje tëhnahni ahnë do tëhnayiko Sakari tèn� yëwa sëvah Ahwëhn hna nji pëd duf inja.

¹⁰ Wati nte pëdëde duf inja, fop bulunda ya g'ipër njëfadëniho.

¹¹ Mëleka Ahwëhn a cahnahnikawo Sakari: gë farëhw hn'ile cënadë sadëha hn'ile pëdëde duf inja nëwëko.

¹² Sakari ga nuka, ntadëlehna ntaŵary inja do ntaka dus.

¹³ Bare mëleka ya më ntehnëka: «Antë ntaki, Sakari; Wënu na nkwëryëk wayëfa hu ŵa. Elisabet, asëval hu, nagëhnëdëhina fatah facan fante ŵacëdu San.

¹⁴ Natëdëhi dus soje lëwu ya; njabëdëni fëna vële natëntëde va kabi nagik.

¹⁵ Aryokujëhn Ahwëhn asankaf yed. Cedina muk ile ryëwënëd. Kobëri donk hnëmu hna pëbëdëha Iyir Ipacah inja.

¹⁶ Mbokaryidëhëhni vutah Isërayel va Ahwëhn hna Wën hudëw hni ha.

¹⁷ Umë ryënkwëhniidëha Ahwëhn a. Gë Iyir inte yëcfakawo fanka kila Eli fa njijëd soje konjëlehnëhni warëm ŵa gë vutah vuntëw hni va do vële wok vëlenëdëdilahna Wën va mbokaryini kwëhnani hakili satah. Karanëdëhëhni bulunda le fëhwëtaf itëk Ahwëhn a.»

¹⁸ Awa Sakari më tëyëka mëleka ya: «Hak njëtëdëfu wanj toña ye? Ntafëbu do asëval mën aji fëna ntafëk!»

¹⁹ Mëleka ya më ntëkwaka: «Ami, Gabëriyel yëbu, ale hahnëd haryënk Wën hna soje ryokujëhnëdëwa; payiko yiju yonëhniyi wanj wanës wakasëk wapërën.

²⁰ Ile hnësëbu yi ntiyad ge wati ya tëkëk. Bare maŵëlihna; soje rac kodila avok ahnës hafo hale ntiyad watac.» Mëleka ya koyëna nësëhnëkawo Sakari.

²¹ Hnë wati rac, kore ya napëdënihaŵo Sakari do pëmpëhnahnëkëhniwo, kabi mbiyëhëdëho bambery yëwa sëvah hna.

²² Ga cahnik, kodilohna nësëhnëhni do vahnë va njëtëniho iñë le ŵatik gë Wën nuk yëwa sëvah hna. Tëk pëgw fac rac, kodilohna mbok nës, aki fo ndëkwënëdëhëhniwo.

²³ Tac ga puk wafac wale rëfëkawo Sakari ndokuj hnë Cery Wën Cankaf hna, më mëncëk gë ŵalu.

²⁴ Ga ndëcëk watac fop, Elisabet, asëvalu ndonkëko do hnë wadepera mbëd cahnedilohna tere hna. Ntehnadëho:

²⁵ «Wëlin ile ntinëhnëko Ahwëhn a! Maŵëk ntihtëto ile sëfëhnëdëhoŵo tase vahnë fop ya.»

Ipëyahh hnagi Yesu ya

²⁶ Hn'ulepera hwëhn mbëd gë ryaŵ hn'idonk Elisabet hna, Wënu na payëkawo mëleka Gabëriyel gë resiyo vë Galile, hn'ankol nte ŵacëde Nasaret hna,

²⁷ hn'aryag ale woko yëtëna vësan; Mari maciko. Asan ale ŵacik Yosef hwëhnëkawo do yentiko hnë hnënk Ahnaŵ David.

²⁸ Mëleka ya tënkëko ŵalu hna do ntehna: «Natëryiyi Mari! Ahwëhn a ñad ntinëhni iñë fërën, gë wëjë nkerun.»

²⁹ Mari pëmpëhnahnëkawo dus wanës mëleka nji; më tëyak bi ye pëhnëtanëk iyi simpaï.

³⁰ Awa mëleka ya më ntehnëka: «Antë ntaki Mari, kabi Wënu na ñadëhi.

³¹ Ndonkëdu do ahnaga facan fante ŵacëdu Yesu.

³² Ale hwëhna nafa yed do rëkëde macënde Ajë Wën Hunte Sëpëk Fop. Ahwëhn a Wënu na ntidëha ahnaŵ asankaf gante ntikawo David rëmu sankaf ka,

³³ do umë yed ahnaŵ vutah Isërayel va kwëlëkwël, ucankaf ntëwu na pudina.»

³⁴ Mari më ntëyëka mëleka ya: «Hak lë kod nke watac, kabi yëtëla vësan?»

³⁵ Mëleka ya më ntëkwaka: «Iyir Ipacah inja njijëd hnë wëjë do fanka Wën Hunte Sëpëk Fop na cankëdëhi had icën. Soje rac macahnëde fatah fapacah fante hnagëdu fa, Ajë Wën.

³⁶ Elisabet mbaŷëhu, umë fëna, facan nagëd mama ntafahnëk; umë ale lehnëdëho nagëdina ŷa, lepera hwëhn mbëd gë ryaw ŷa nkehahnëk.

³⁷ Yëtëry, ñoñ gena ile nkok kodina nti Wënu ŷa.»

³⁸ Awa Mari më ntehnëk: «Aryokuñëhn Ahwëhn a yëbu; arabi fop nkewo gante nësëru ki.» Awa mëleka ŷa njilehn.

Mari vëhni Elisabet

³⁹ Hnë wafac warac, Mari pëhwëtalehn g'uŷankahnah nji hn'ankol nte ye hnë wahuñ hnë resiŷo Yude hna. ⁴⁰ Ante təkëko hnam ŷa, tēnkëko tere Sakari hna do nkaŷa Elisabet.

⁴¹ Wati nte nkwëryëko arac simpaŷi Mari ha, fatah fa ñënkakawo hn'idonk hna gë fanka. Wati rac dënk, Elisabet pëbëlehna Iyir Ipacah iña

⁴² do ndeka gë fanka: «Wënu ŷa ntinëhnëki viŷë vifërën ntëbini vësëval va fop do ntinëhnëka fëna fatah fante hnagëdu fa!

⁴³ Mo ga yëbu ami, nehahnidëho hnëmu Ahwëhn mën aki?

⁴⁴ Ante nkwëryëbu simpaŷi hu ha, fatah fa ñënkak uhnatah donk mën hna.

⁴⁵ Mbetaru kabi kwëtahneruha Ahwëhn a ntid ile pëyaki ŷa!»

Hnëwë Mari ŷa

⁴⁶ Awa Mari më ntehnëk:

«Ntaŷary mën iña fop naŷënëdëha Ahwëhn a,

⁴⁷ sakahn mën ha pëbëka uhnatah soñe Wënu ŷa, afehët mën a;

⁴⁸ kabi ndënkwëtako, ami ale wok kwëhnala nafa ŷi.

Tëk pëgw gaki, vahnë vëvë duniŷa vi fop rëkëd macëndëniho ale ñad Wën,

⁴⁹ kabi Wënu ŷa, Ayaŷah a, ntinëhnëko viŷë vifëmpëhnahnah visankaf.

Wac lëwü ŷa ŷak lënënik dus.

⁵⁰ Kaŷëhnandëha gë vanjeh vayabah vante lënënedëha gë antakah va.

⁵¹ Ntik doku sankaf gë fanka vāk lëwü ŷa:

Campehnëkëhni vële hnaŷënad va.

⁵² Këfëkëhni vësankaf va ucankaf ntëw hni hna,

do matëndëdëhëhni vële vanad va.

⁵³ Njëdäkëhni vetak sankaf vële njoko inte va,

do ntahni vëvetak va wëbāk fo.

⁵⁴ Njijëk ndemahni bulunda Isërayel ŷa, vëryokuñ vëlëwü va:

dënkwëna tufa Abëraham gë vutah vuntëwü va, kaŷëhnahn dëwü ŷa

⁵⁵ kwëlëkwël, gante ntehnëkëhniwo vacërakëlo fu ka.»

⁵⁶ Mari koyëna puhnako hnëwë lëwü ŷa. Umë vëhni Elisabet hna ñëwëko ile rëkëk wadepëra watar, tac mëncëk gë ŷalu.

Hnagi San ŷa

⁵⁷ Wati nte nagand Elisabet ŷa təkëko, më nagëka facan.

⁵⁸ Koyëna vësaryëntawü gë hnënk lëwü ŷa njëtaniho Ahwëhn a kaŷëhnahnëka dus g'umë, awa më natëntikëhni vëhni fëna.

⁵⁹ Hnë fac hwëhn mbëd gë warar hna, më njijëni soñe kácehnëniha fatah fa gante nkeho namu lëw hni ka; Sakari ñadëniho macëniha vahnë va, wac rëmu ŷa.

⁶⁰ Hnëmu më ntehnëk: «Hali, San macëde.»

⁶¹ Vahnë va më ntehnëniha: «Bare, kwëhnalihahna la aryampo hnënk hu hna ale wacik koyëna!»

⁶² Awa më ndëkwänëniha rëm ŷa tëyëniha bi hak ñad maci fatah fantëwü fa.

⁶³ Sakari më tëyëk iñë ile herande do umë kerëk: «Wac lëwü ŷa San ye.» Vëhni fop pëmpëhnahnëlehnëhni.

⁶⁴ Tañ Sakari kolëlehn mbok nësënd, pëgwëlehn ndekand, cëmbënda Wënu ŷa.

⁶⁵ Awa vësaryëntaŵu va fop pëmpëhnahnëkëhniwo, do fop hn'ankol nte ye hnë wahuj hnë resiŷo Yude hna tēfētadēho watac.

⁶⁶ Fop vēle wēryēko ga tēfētadē watac va nahadēniho do tēyadēniho: «Awa ye ga nkeŋ faŋi fatah?» Nuniho fanka Ahwēhn fa g'umē nkeniho.

Hnēw̄ Sakari

⁶⁷ Hnë wati rac, Sakari, rēmu fatah fa, pēbēkawo Iyir Ipacah iŋa, pēgwēlehn nēsēnd wanēs Wēn ntehnēnd:

⁶⁸ «Arabi Ahwēhn a Wēn bulunda vēvē Isērayel va cēmbi, kabi njiŷek pabēhni bulunda lēwu ŷa do pēhwētēk fop soŋe pēhētēhni:

⁶⁹ Canēhnikēfuna Afēhēt ahwēhn fanka, hnë hnēnk David aryokuj alēwu hna,

⁷⁰ wakila ŋa mbiŷek ga pēyahneniho watac,

⁷¹ mē lehnēko pēhētēdēhēfu hnë vēle ŷad ntinihēfu wameh va do gē hn'imēk vēle ŷewēkēfu va fop.

⁷² Koyēna tufahnēk dol kaŷēhnahn nte kwēhnako soŋe vacērakēlo fu ŋa do dēnkwēna kwētēla nte ntiko gē vēhni ŋa.

⁷³ Ha, ntik ile ntēkēhnēkawo rēm fu ŷa Abēraham:

⁷⁴ ŋawētēdēhēfu hnë vēle ŷewēkēfu hna kolahnin ndokuŋēhnēndena ntakah kēm,

⁷⁵ nkehahnin vahnē vēle ŷahnēka do catin haryēnk w lēwu hnë wafac dūniŷa lēw fu hna fop.»

⁷⁶ «Do wējē, fatah mēn, kila Wēn Hunte Sēpēk Fop yeŋu: ndēnkwēhnēdūha Ahwēhn a afēhwētēhnēhēnda nkaw ŋa.

⁷⁷ Do koyēna njetēndanēdūhēhni bulunda lēwu ŷa njiŷed pēhētēhni g'itavēhn wameh wadēw hni ŋa.

⁷⁸ Toŋa ye, Wēnu ŋa Ahwēhn fu ŷa kaŷēhnahnēdēha dūs:

Nke had lav ule fēhniŋ do penifu g'ambin,

⁷⁹ soŋe penahnēhni vēle ye hnë umēhwēry do gē hnë icēn icēm hna,

yasaryahnēfu hn'ankaŵ yam hna.» Sakari koyēna puhnako wanēs wadēwu ŋa.

⁸⁰ Fatah fa naŷēdēho do hakili lēwu ŷa nkwēnadēho. Hnë wula ntēdēko hafo hale pēgwēko dūku lēwu ŷa hnë bulunda vahnē vēvē Isērayel hna.

2

Hnagi Yesu ŷa

¹ Hnë wati rac, Sesar Ogis, Ahwēhn Nkal a, ntehnēko kerini vahnē vēvē nkal va fop.

² Vaker watac yeho vandēnkwēryēnk w va do wati rac Kiriniyus yeho guverēner vē Siri ŷa.

³ Vahnē va fop njiŷēniho keraryini, ale-wo-ale nkol ntēwu hna.

⁴ Awa Yosef, umē fēna, matēko nkol Nasaret nte ye hnë resiŷo Galile hna, soŋe nji hn'ankol Betēlem nte ye hnë resiŷo Yude hna, hn'ile nagiko ahnaŵ a David, kabi hnēnk David hna nkentiko.

⁵ Njokawo Mari, ale kwēhnēko ŷa, keraryijini njiŷēniho, do Mari g'idonk nkeho.

⁶ Wati nte nkeniho Betēlem ŋa, fac hnag ŷa tēkēlehni.

⁷ Mē nagēka facan, fatah fandēnkwēryēnk w fantēwu fa yeho. Mē pēryēka gē yarēh do ntana hn'ile kwētēndeni wusaŵ uryav* hna, kabi vēhnuŷalohna igwac cery vēhneh hna.

Mēleka ŷa gē vēhery wape va

⁸ Hnë resiŷo rac dēnk, nkeniho vēhery wape vēle ryakēdēho gē wēhaŷ soŋe njēkandēnihēhni wape wadēw hni ŋa.

* 2:7 2.7 Hn'ile kwētēndeni wusaŵ uryav: Wusaŵ wā gē vahnē va cery ndampo fo ndakahnēdēniho.

⁹ Mëleka Ahwëhn a më karyëtahnikëhni tañ do icëmb Ahwëhn a kwërëlehnëhni gë humpen hucankaf. Vëhery wape va më ntakëkëhni dus.

¹⁰ Awa mëleka ÿa më ntehnëkëhni: «Antë ntaku! Wanës wakasëk wapërën yinenëhniðëmu wante hnatedëhëhni fop bulunda ÿi.

¹¹ Hn'unji mëd, hn'ankol David hna, nagëhnirunëha Afehët; Arëhnayik a ye, Ahwëhn a.

¹² Do wëli dahëse ile yavëtahnedfunëha ÿa: tëkatëdunëha fatah ga përyik g'iyarëh do ntani hn'ile kwëtëndeni wusañ uryav hna.»

¹³ Ga nësëk watac, kore wamëleka wakawary wante wätik g'ambin karyëtajëniho fëna tañ, cëmbëndëniha Wënu ña ntehnëndëni:

¹⁴ «Cëmbënëfuna Wën Hunte Sëpëk Fop, do vële ñad va arabi nuÿani yam ÿa duniÿa li!»

Vëhery wape va Betëlem hna

¹⁵ Ante mbokani wamëleka g'ambin ña, vëhery wape va më ntehnëlëni: «Awa yinëfu tameki hafo Betëlem hna: afo nuyin ile liyak hnam ÿa, ile njëtëndanëkëfu Ahwëhn aÿi.»

¹⁶ Njilehnëni ñap tëkatëniha Mari gë Yosef, do gë fatah fatoy fa ga ndakëk hn'ile kwëtëndeni wusañ ryav hna.

¹⁷ Ga nuniha, më tëfëtani ile ntehnëkëhniwo mëleka ÿa soñe fanji fatah fatoy fa.

¹⁸ Fop vële wëryëkëhniwo vëhery wape va pëmpëhnahnëkëhniwo gë wanës wante nësëdëniho ña.

¹⁹ Bare ge Mari ye, wañi fop hakili hna kwëtaðëho do nahadëho.

²⁰ Tac vëhery wape va mbokalehnëni gë wëhaÿ naÿënëhatëndëniha Wënu ña do cëmbëndëniha soñe ile nkwëryëni do nuni ÿa fop; fop gante nësëhnëkëhniwo mëleka ka nkeho.

Icëh Yesu Cery Wën Cankaf hna

²¹ Ante nuÿako fatah fa wafac mbëd gë warar ña, fac ile kácahnëde ÿa yeho; hnë fac rac maciko Yesu, wac ile nkabahnëko mëleka hara hnëmu d'onkëna ten ÿa.

²² Wati ile rëfëkawo ntini Mari gë Yosef sadëha pacëna ña rëkiko, gante ntehnëk sariya Moyis ka. Awa më njini Yerusalem Cery Wën Cankaf hna do njonihata fatah fa cëhina Ahwëhn a,

²³ kabi keriko fëna sariya Ahwëhn hna: «Facan fandënkwëryënkw fante wo hnagik fa Ahwëhn a sahëdeha.»[☆]

²⁴ Tëfëkawo fëna canëni sadëha le tëyëk sariya Ahwëhn a: «Walagi wahi ma vupah vuki[†].»

Ipankël gë Simeÿo

²⁵ Yerusalem hna nkeho asan ale waciko Simeÿo. Asan arac catëko do ntënënedëhawo Wënu ña do napëdëhawo ale rëfëkawo njij pehëtëhni vëvë Isërayel va. Iyir Ipacah inja g'umë nkenihata

²⁶ do njëtëndanëkawo cëmedina hara nulahna Arëhnayik ale payid Ahwëhn a Wënu ña.

²⁷ Awa Simeÿo, Iyir Ipacah inja hnësëndëhawo, njiko Cery Wën Cankaf hna. Wati rac dënk vële hnagëka Yesu va njiryëjënihawo soñe ntini ile tëyëk sariya soñe lëwu ÿa.

²⁸ Simeÿo, ga nuka, njakëkawo do camehna Wënu ña ntehn:

²⁹ «Tame, Ahwëhn, ntiru ile hnësënhëruhoÿo ÿa: Awa kodu arava aryokunëhn hu ÿa cëm yam.

[☆] 2:23 2.23: Icahn 13.2,12,15 [†] 2:24 2.24 *Walagi wahi ma vupah vuki*: soñe sadëha ÿa fape fakwëhn bëhn rëyik, bare vëhayëhna va, vupah vuki tëyini. (Soñe Walevi 12)

³⁰ Nubuha gë vinkër mën vi dënk afehët ale fayiru ÿa,

³¹ umë ye ale fëhwëtëru soñe wabulunda ÿa fop:

³² humpen hunte lid ayëti wahnënk d'uniÿa li fop ye do umë yed icëmb vëvë Isërayel, bulunda hu ÿa.»

³³ Vële hnagëka Yesu va pëmpëhnahnëkëhniwo gë wanës wante nësëdëho Simeÿo soñe lëwu ña.

³⁴ Simeÿo ndëwakëhniwo tac ntehna Mari, hnëmu Yesu: «Wënu ña tëhnaka fatah hu fi, këfahnëhni vëyabah do matëndëni vëryampo hnë Isërayel hna. Dahëse Wën yed, bare vahnë va ñwëÿëhnëdëniha.

³⁵ Koyëna njëtëde vinahan vicowak hnë vahnë vëyabah. Do wëjë, Mari, horot ÿa cëhëdëhi ntaÿary inï had sëlame.»

Ipankël gë Ana

³⁶ Nkeho fëna kila asëval; Ana maciko. Rëmu Fanuwel maciko do hnë hnënk Aser hna nkentiko. Ana ntafëko d'us. Wabëhn mbëd gë waki ntilahnëniho g'asan ale ÿëlëkawo hn'undag ntëwu hna tac asanu cëmëko.

³⁷ Asan këm fo nkoko hafo nuÿa wabëhn wafëhw imbëd gë warar gë wahnah (84). Cahnëd'lohna Cery Wën Cankaf hna do ntiÿadëho sali Wënu ña g'umëd gë g'anent: cuñëdëho do njëfadëho.

³⁸ Hnë wati rac dënk tëhantikëhniwo do pëgwëlehn camehnënda Wënu ña. Do nësëndëhëhniwo soñe fatah fa fop vële hnapëdëho ipëh Yerusalem va.

Imënc gë Nasaret ña

³⁹ Vële hnagëka Yesu va, ga puhnani idi ile tëyëk sariya Ahwëhn a, më mëncëni gë Galile nkol ntëw hni hna, Nasaret.

⁴⁰ Yesu naÿëdëho do njawëdëho, usery lëwu ÿa nkwënadëho do Wënu ña tufahnëdëho iña dëwu ña.

Yesu Cery Wën Cankaf hna

⁴¹ Bëhn-wo-bëhn vële hnagëka Yesu va njidëniho Yerusalem soñe ambënt Pak ña.

⁴² Ante nuÿako Yesu wabëhn pëhw gë waki ña, më njoryaryëniha gante nke namu ambënt tac ka.

⁴³ Ante puk ambënt ña, mëncëdëniho, bare Yesu Yerusalem hna nkoko do rëmu gë hnëmu vëyëtëlohna.

⁴⁴ Ntiyahnëkëhniwo gë vërëfal hni nkentiko do fac ÿa fop njasëniho. Awa pëgwëlehnëni njëkëlehnëdëniha hnë wahnënk walëw hni hna do gë wëlawo walëw hni hna,

⁴⁵ bare vëhnulawohna. Mbokalehnëni gë Yerusalem nkotëni njëkëlehnëhëdëniha.

⁴⁶ Hnë fac rarëna hna, më nuniha Cery Wën Cankaf hna. Fagant vëharañ sariya hna ntañako, nëpadëhëhniwo do tëyëdëhëhniwo.

⁴⁷ Fop vële wëryëdëhawo va pëmpëhnahnëkëhniwo gante kwëhnako hakili ka do wante ntëkwadëho ña.

⁴⁸ Vëhni, rëmu gë hnëmu, ante nuniha ña, pëmpëhnahnëkëhniwo d'us. Hnëmu më ntehnëka: «Ajë mën, soñe ye liruhefu aki? Rëmuh g'ami ndëñakëbun d'us ayëkëlehnatënde.»

⁴⁹ Më ntëkwakëhni: «Soñe ye ga yëkëlehnëd'funëho? Yëtëluhna bi tëfëko yewu cery Rëm mën hna‡?»

⁵⁰ Bare vëyëtëlohna ile ntehnëdëhëhniwo ÿa.

‡ 2:49 2.49 Cery Rëm mën hna: koç pëhnëtan fëna: «d'oku Rëm mën hna».

⁵¹ Yesu mëncëntëlehni gë Nasaret do nkoko ntënënëndëhni. Wante liyak ñi fop, hnëmu hakili hna kwëtako.

⁵² Awa Yesu hakili ÿa nkwënadëhawo, naÿëdëho do nkeya ntëwu ña nëjahnëkawo Wënu ña gë vahnë va.

3

Ikaraj San Ayary

¹ Awa hnë bëhn le nuÿahnëko Tiber wabëhn pëhw g'imbed (15) ga nkehahnëko Ahnaÿ fop vankal vante kwëhnëko Rom va, Pos Pilat yeho guverëner vë Yude ÿa, Erof hnaÿëko hnë resiÿo Galile hna do aheryu, ale waciko Filip ÿa, umë hnaÿëndiko hnë resiÿo Iture hna gë Tëraconitis hna, Lisaniyas yeho guverëner vë Abilen ÿa,

² do Anas gë Kayif yeho vësankaf vësëna wasadëha va. Hnë wati rac nuÿako San, aju Sakari, wanës Wënu ña wula hna.

³ Tac ndapëko inkal bë sën sankaf Yurëdan hna fop ntehnatëndëhni vahnë va: «Gwëcëtarÿin vankeya va, ayaryiwu do Wënu ña tavëndëhu wameh hun ña.»

⁴ Koyëna ntiyako ile kerëko kila ile waciko Esayi ÿa kayëte ntëwu hna:

«Nëparyin! Asan ryekad wula hna, më lehnëd:

“Pëhwëtëryin nkaÿ Ahwëhn a,

dinëndina vankaÿ vacatah d'us!

⁵ Vankëd va gë wahun ÿa fop këñëndëlehnëde;

vankaÿ vatumpak va catënëde,

vankaÿ vapërëkak va fop pëhwëtëde.

⁶ Do vahnë va fop nudëni ipëh inte watik hnë Wën.”✧»

⁷ Kore vahnë yijëko vëhni San hna soje njaryëhni. Ntehnëdëhëhniwo: «Wuhnë, merun had walën wayapah! Mo lehnëku yaryi ÿi fo kod pëhëtu ntavah cankaÿ Wën nte yejëk ñi.

⁸ Atëh përen wadëwel wapëren ntëwëd; diryindën viÿë vifëren arufahnahnu nkwëcëtarun vankeya va! Ant'ahnahandu: “Rëm sankaf fu ÿa, Abëraham ye”, had watac nkwërenked afëhëtahniwu. Pëyadëmu: Wënu ña kod dënk nti waÿi wëraka vutah Abëraham!

⁹ Rasëhn ÿa pëhwëtak nos vatëh va kobëri vënkahn hna: Atëh nte-wo-nte wok dëwëdina wadëwel wapëren ña nosëde do ntabi gë hwëdëh.»

¹⁰ Vahnë va tëyëdënihawo: «Ye rëfëkëfu lifu?»

¹¹ Më ntëkwakëhni: «Ale hwëhnaÿ vacud vaki tëfëka njëda ndampo ale wok kwëhnana do ale hwëhnaÿ rokëtok tëfëka cëhahn.»

¹² Vëref ÿatëtanke fëna njijëniho njaryaryini. Më tëyëniha: «Aharaj, fuhnë lë, ye rëfëkëfu lifu?»

¹³ Më ntëkwakëhni: «Ant'asosehnuni vahnë va ntëbi ile lehnirun arëyuni ÿa.»

¹⁴ Wasodadë fëna tëyëntinihawo: «Fuhnë lë, ye rëfëkëfu lifu?»

Më ntëkwakëhni: «Ant'ahnufu koryi ahnë gë fanka ma gë wamërahn, bare cosë hun ña nkewu gwër.»

¹⁵ Bulunda ÿa napëdënihawo Arëhnayik a: ale-wo-le tëyadëho bi San ye?

¹⁶ Awa San më ntehnëkëhni vëhni fop: «Ami, gë wënka njaryëdëmu; bare ale yejëk a umë lëbëko: catëla dënk fëtahnu viÿëba wapary wadëwu ña. Umë, g'Iyir Ipacah do gë hwëdëh* njaryëdëhu.

✧ 3:6 3:6: Esayi 40.3-5 * 3:16 3:16 Gë Iyir Ipacah do gë hwëdëh: kode nkwëryi fëhnëtanëk viÿë vëhi vëhnëmpëlah ma iñë ryampo fo.

17 Vák hna mēnkwēk bēryeŵ iŋa pitēndēlehnahn waŋəc ŋa gē vaparyel va. Ndanēd waŋəc ŋa ndank ntēŵu hna, b̄are vaparyel va pēdēd hnē hwēdēh† hunte wok d̄ipēd̄ina muk.»

18 San nkabēdēhēhniwo b̄ulunda ŷa wayab̄ah wakaŵary do pēyadēhēhniwo Wanēs Wakasēk ŋa.

19 Hnē wati rac, San nirakawo fēna Erođ ale hnawēko Galile ŷa, kabi Erođ asēval acēru ŷa ñlēko —Erođiyad maciko— do kabi ntiko fēna viŵeh viyab̄ah vihaw̄ary.

20 Tac Erođ mboko nti ŵeh haw̄ary kat: cēdehnēkawo San.

Yary Yesu ŷa

21 San, ga njaryēkēhni vahnē va fop, njaryēkawo Yesu fēna. Tac, wati nte njēfadēho Yesu ŋa, ambin ŋa pidētako,

22 Iyir Ipacah iŋa cēlēlehni hnē umē; gē fah mēntēlēniho. Tac kopa vē g'ambin nkŵeryēlehni ga ntehnēd: «Ajē mēn ale ŷadēfu d̄us a yeru; gē wējē nēŋeko d̄us.»

Vacērakēlo Yesu va

23 Yesu mpēd tēkēkawo wabēhn wafēhw warar (30) ante pēgwēko d̄oku lēŵu ŋa. Vahnē va fatah Yosef ntinihawo, ale nagēko Heli ŷa,

24 Heli nte nagēko Matat, Matat nte nagēko Levi, Levi nte nagēko Melēki, Melēki nte nagēko Yanayi, Yanayi nte nagēko Yosef,

25 Yosef nte nagēko Matatiyas, Matatiyas nte nagēko Amos, Amos nte nagēko Nawum, Nawum nte nagēko Hesēli, Hesēli nte nagēko Nagayi,

26 Nagayi nte nagēko Mat, Mat nte nagēko Matatiyas, Matatiyas nte nagēko Semeyin, Semeyin nte nagēko Yosek, Yosek nte nagēko Yoda,

27 Yoda nte nagēko Yowanan, Yowanan nte nagēko Resa, Resa nte nagēko Sorobabel, Sorobabel nte nagēko Salatiyel, Salatiyel nte nagēko Neri,

28 Neri nte nagēko Melēki, Melēki nte nagēko Adi, Adi nte nagēko Kosam, Kosam nte nagēko Elēmadam, Elēmadam nte nagēko Er,

29 Er nte nagēko Yesu, Yesu nte nagēko Eliyeser, Eliyeser nte nagēko Yorim, Yorim nte nagēko Matat, Matat nte nagēko Levi,

30 Levi nte nagēko Simeŷo, Simeŷo nte nagēko Yuđa, Yuđa nte nagēko Yosef, Yosef nte nagēko Yonam, Yonam nte nagēko Eliyakim,

31 Eliyakim nte nagēko Meleya, Meleya nte nagēko Mena, Mena nte nagēko Matata, Matata nte nagēko Natan, Natan nte nagēko David,

32 David nte nagēko Yese, Yese nte nagēko Yobed, Yobed nte nagēko Bos, Bos nte nagēko Sala, Sala nte nagēko Nason,

33 Nason nte nagēko Aminadab, Aminadab nte nagēko Adēmin, Adēmin nte nagēko Arēni, Arēni nte nagēko Hesēron, Hesēron nte nagēko Peres, Peres nte nagēko Yuđa,

34 Yuđa nte nagēko Sakob, Sakob nte nagēko Isak, Isak nte nagēko Abēraham, Abēraham nte nagēko Tara, Tara nte nagēko Nakor,

35 Nakor nte nagēko Seruk, Seruk nte nagēko Ragawo, Ragawo nte nagēko Falek, Falek nte nagēko Eber, Eber nte nagēko Sala,

36 Sala nte nagēko Kayēnam, Kayēnam nte nagēko Arafakad, Arafakad nte nagēko Sem, Sem nte nagēko Nowe, Nowe nte nagēko Lamek,

37 Lamek nte nagēko Matusala, Matusala nte nagēko Enok, Enok nte nagēko Yarēt, Yarēt nte nagēko Malēlel, Malēlel nte nagēko Kayēnam,

38 Kayēnam nte nagēko Enos, Enos nte nagēko Set, Set nte nagēko Adam, ajē Wēnu ŋa.

† 3:17 3.17 *Pēdēd hnē hwēdēh hunte wok d̄ipēd̄ina muk*: Iŷin paŋare hwēdēh ha nēsēd hn'ile ntēnkēdēni vēle wok vēsatēna va.

4

Iyëkëhnahn Yesu

¹ Yesu g'Iyir Ipacah pëbah mbokajëdëho gë sën, le wacik Yurëdan ka, njolehna Yir iña wula hna.

² Hnam njëkëhnahnëdëhawo Sintani menehna. Ñoñ tokëdïlohna hnë wafac wafëhw wahnah. Ga ndëcëk, umë njoka inte dus.

³ Awa, Sintani më ntehnëka: «Ge paryi Ajë Wën yeru, dehnëryehna iñi taka mbaca mburu.»

⁴ Yesu më ntëkwaka: «Vikerëh Wën va pëyahnëk, “Ahnë gena roka fo valëdëha ñëwahn duniya li.”✠»

⁵ Tac Sintani më mbok njoka hn'ile ñak njihnëk, tufëka fop wahnawñ wavë duniya wi hwënta ryampo fo.

⁶ Tac ntehnëka: «Njëdädëmi fop ucankaf gë hnapul gë icëmb wañi wahnawñ fop. Iyin fop nuñabu do kodëfu yëdäwa ale yädëfu.

⁷ Age ndëkwëhneru haryënk wën soñe asëmbo, fop wëjë hwëhned.»

⁸ Yesu më ntëkwaka: «Vikerëh va pëyahnëk: “Dëkwëhnerëryehna Ahwëhn a Wënu ña do umë fo rëfëka aryokujëhned.”✠»

⁹ Tac Sintani më njoka Yerusalem, tindëka cëmët Cery Wën Cankaf hna do ntehnëka: «Age Ajë Wënu ña yeru, dëdary gëd,

¹⁰ kabi Vikerëh va pëyahnëk:

«“Wënu ña ntehnëdëhëhni wamëleka wadëwu ña keryëndënihi.”

¹¹ «Tac: “Njakëndënihi wëbäk wadëw hni hna kehahnënihi ant'añëwñ taka.”✠»

¹² Yesu më ntëkwaka: «Vikerëh va pëyahnëk: “Ant'ayëkëhnahna Ahwëhn a Wën hu ña.”✠»

¹³ Sintani, ga puhnak yëkëhnahn menehna Yesu ña fop, ñawëtalehna hafo nkañ kawary.

Yesu Galile pëgwëd doku lëwu ña

¹⁴ Yesu mbokako Galile. Iyir Ipacah iña njëdädëhawo fanka ntihahn fop ile ntidëho ña. Koyëna wac lëwu ña campëko vankol hna fop.

¹⁵ Karañdëhëhniwo vahnë va vacaliña wasëwif hna do vahnë va fop cëkwaryëdëhënihawo.

Yesu pëyahnëd Wanës Wakasëk ña

¹⁶ Fac ryampo, Yesu më njik nkol nte waciko Nasaret hn'ile kwëdiko hna. Fac ntañëla wasëwif hna, më tënkëk caliña hna gante njehëka ka. Matëko karañ Vikerëh va.

¹⁷ Umë njëdäyik kayëte nte kerëko kila le waciko Esayi. Pidëtëk do tëkat hn'ile kerik:

¹⁸ «Iyir Ahwëhn a hnë ami nke,

umë rëhnako*,

soñe yonëhñëwëhni vëhañëhna va

Wanës Wakasëk ña;

payiko fëyañëhni vëramp va tavëdëni,

vumëp va nudëni,

vële vërehnik va nkedëni afaya lëw hni,

¹⁹ pëyadëmu bëhn le pëhëtahnedëhëhni Ahwëhn a bulunda lëwu ña tëkik.»✠

✠ 4:4 4.4: Divëta Sariya 8.3 ✠ 4:8 4.8: Divëta Sariya 6.13 ✠ 4:11 4.11: Wahnëw 91.11-12 ✠ 4:12 4.12: Divëta Sariya 6.16 * 4:18 4.18 Umë rëhnako: Esayi pañare Arëhnyayik a nësëdëho; Yesu ntehnëdëho ani umë dënk ye Këris ña, Arëhnyayik a. ✠ 4:19 4.19: Esayi 61.1-2

²⁰ Ga puhnak karanj iņa, Yesu më pidëk Vikerëh va mbësahna ale hwëtëda do ntaña. Fop vële yeho caliņa va ntañënihawo.

²¹ Pëgwëlehn ntehnëndëhni: «Dol vikerëh vinte harañëbu vi ntiyak wati le hnëpadunëho ýi dënk.»

²² Vahnë va fop nësëdëniho wanës wapërën Yesu do pëmpëhnahnëkëhniwo d'us wanës wabënak wade nësëdëho ña do ntehnëndëniho: «Bare aýi gena bi aju Yosef?»

²³ Yesu më ntehnëkëhni: «Pacahnëko ndënkwëtehnëndunëho ile nësëdëni vëyabah: “Ayërën, yërëny wëjë dënk.” Ntehnëndunëho fëna: “Njëtabun fop ile liru Kaperënaýum ýa. Diry gë rac ki ani fëna hnë nkol ntëw hu li dënk kabi ani naýëru.”»

²⁴ Tac më nkwënëk: «Toña ýa fëyadëmu: wëla kila ryampo dënënëdëna nkol nte naýahnëk.

²⁵ Paryi pëyadëmu, yamani kila le waciko Eli ýa, njabëniho vësëval vële cëmaryëko vësan Isërayel hna. Wati rac nkolko gona tēvënd hnë wabëhn watar gë fagant bëhn do inte cankaf yeho nkal hna fop.

²⁶ Bare Wënu ña payëlawohna Eli wëla hnë aryampo hnë vësëval wasëwif vërac, bare hnë aryampo fo payëkawo ale lëdëko Sarëpëta hnë nkol cankaf mbë Sidon hna.✠

²⁷ Nkeniho, yamani kila Elise ýa fëna vëhwëhn vambiý vëyabah Isërayel hna. Bare wëla aryampo hnë vërac hna yërënilohna ge gena avë Siri ale waciko Naman ýa.✠»

²⁸ Ga nkwëryëni watac, vële yeho caliņa va pëbëlehnëkëhniwo ntavah.

²⁹ Matëlehnëni canëniha nkol hna njoniha yan vampamb kuñ nte vëryahniko nkol ña soñe cañëtëniha njo gëd.

³⁰ Bare Yesu më ndëcëk fagant lëw hni nji nkañ ntëwu.

Yesu asan ahwëhn yine njërënëd

³¹ Yesu cëlëndako Kaperënaýum, nkol mbë Galile. Vahnë karanjédëho fac ntawëla hna

³² do pëmpëhnahnëkëhniwo gante karanjédëhëhniwo ka, kabi g'ucankaf nësëdëho.

³³ Caliņa hna nkeho ale pëlako yine wëh. Umë ndekak gë fanka ntehn:

³⁴ «Yesu vë Nasaret, ye ye yëbëlan fu? Afërëkanëfu bi yijëru? Njëtëbu d'us bi mo yeru: Afacah ale payik Wënu ña yeru!»

³⁵ Yesu më ñañënahneka ntehn: «Demëhnary do cahnëryehna aýi asan.» Awa, yine ýa këfëlehna asan a tase vahnë fop, cahnëlehna hara dilahna wëh.

³⁶ Vële hnuko umë va fop ñayëkëhniwo do ntehnëlëndëni: «Iýëhne sifa wanës ye ye wani?» Ntehnëndëhëhni wayine ña g'ucankaf do gë fanka: «Cahnëryehna!» do cahnëd.

³⁷ Koyëna wac Yesu ýa campëko caharañ vankol hna fop.

Yesu vëres vëyabah njërënëd

³⁸ Tac Yesu cahnëko caliņa hna nji tere asan ale waciko Simo. Awa hnëmu asëvalu Simo tesëko, mbahn iñi njakëkawo d'us. Umë muntaniha Yesu ndemahna.

³⁹ Më njik cëpëka ñañënahna res wã do res wã cahnëlehna. Wati rac dënk matëlehn asëval a pëgw nëhëtëhnëndëni.

⁴⁰ Wati le njodëho lav wã, fop vële hwëhna këhniwo vëres, sifa wates wanëmpëlah, njinenëhnijikëhniwo Yesu, tindëdëhëhniwo wëbák wadëwu ña vëhni fop soñe njërënahneñni do njërëniho.

⁴¹ Wayine fëna sahnëdëhëhniwo vëyabah ndekatëndëni: «Ajë Wën yeru». Bare Yesu ñañënahneñdëhëhniwo soñe ndemëhnani kabi njëtëniho vëhni umë ye Arëhnayik a.

Yesu karanjédëhëhni vacaliņa wasëwif hna

✠ 4:26 4.26: 1 Vëhnañ 17.8-16 ✠ 4:27 4.27: 2 Vëhnañ 5.1-14

⁴² Wakëwak fo Yesu cahnëko nji hn'ile njirëk. Kore ÿa njëkëlehnëdënihawo. Ga nuniha ñadëniho nkonti gë vëhni, antë nji tavëhni.

⁴³ Bare Yesu më ntehnëkëhni: «Vankol vañëntaŵ hna fëna tëfëko fëyahnu Wanës WakasëkNaŵ Wënu ña; soñe umë payiko.»

⁴⁴ Pëyadëhëhniwo fëna vacaliña vamb vankol wasëwif hna.

5

Vëréfal vëryënkwëryënkw Yesu

¹ Fac ryampo, Yesu kahnëko vambamb lant sankaf Senesaret hna do peñlëdëniho kore ÿa caharaß lëŵu soñe nëpani wanës Wënu ña.

² Umë nuk wakulu waki tëfary hna. Vëfëla wuwis va cëlëniho ndagëndëni waryey wale pëlahnëdëni uwis.

³ Kayëlehn hnë kulu ryampo le kwëhnëko Simo, më tëyëka ñaŵëta vambëñ va toye. Yesu ntañalehn kulu hna pëgw karanëndëhni kore ÿa.

⁴ Ga puhnak wanës ña, më ntehnëka Simo: «Njiryeryëry kulu ÿi hn'ile ñak tëwëk wënkä ñi toye. Tac wëjë gë vëréfal hu vi alabu waryey wï afëlahnuni wuwis.»

⁵ Simo më ntëkwaka: «Asankaf, ga mbër nkwayankëtalehnëkëfu, ñoñ pëlalëfuhna. Bare, kabi ntehnëruho labu, ntabëdëfu.»

⁶ Ntabëlehnëni, pëlanihëhni wuwis wuyabah hafo waryey ŵa pëgw mbëkëtand.

⁷ Më njelanihëhni vëréfal hni vëvë kulu ÿëntaŵ va njijëni ndemanihëhni. Vëhni më njijëni do pëbënëniho wakulu waki tak wuwis ŵa hafo ñand tëmpani.

⁸ Simo Piyer, ga nuk watac, umë ndëkwëhnëk karyënkw Yesu do ntehna: «Ahwëhn, ñaŵëtarye kabi asan aŵen yebu.»

⁹ Simo gë vële nkeniho va, fop pëmpëhnahnëkëhniwo do ntakëni, kabi pëlanihëhniwo wuwis uyabah urac.

¹⁰ Koyëna nkehëhniwo fëna Sak gë San, viju Sebede vële mbankëniho doku Simo va.

Yesu më ntehnëka Simo: «Antë ntaki. Tëk pëgw ÿi wati vahnë rëkëdu afëland.»

¹¹ Mbokaryëlehnëni wakulu ña vambëñ hna, tavëlehnëni fop tëfëlehnëndëniha.

Yesu ahwëhn ambiÿ njërënëd

¹² Ante nkeho Yesu hn'ankol ndanko, njijëko asan ale yeho mbiÿ fo. Arac, ga nuka Yesu, më ndëkwëhnëk karyënkw lëŵu yëka ÿi nkal li do muntahna ntehna: «Ahwëhn, ge ñadu kodu ayërëno, afacënëlehno.»

¹³ Yesu më njelëk vák ÿa ñaka do ntëkwahna: «Ñadëfu: Pacëry!» Wati rac dënk mbiÿ dëŵu ña ntavëka.

¹⁴ Yesu më ntehnëka: «Antë afëyahna ahnë wañi, bare yiry njëki asëna wasadëha ÿa do canëry sadëha soñe yërën hu ña ile kerëko Moyis ntinde ÿa. Koyëna vahnë va njëtëdëni pacëru.»

¹⁵ Mama ntehnëkawo asan a antë pëyahna, ŵac lëŵu ŵa campëdëho g'ahaŵary, bulunda varëpëlëdëho nkweyëndëniha do njërënëndëni wates wadëŵ hni.

¹⁶ Bare Yesu umë pitadëho hn'ile njihnek njëfand.

Yesu ahwëhn vorovoro njërënëd

¹⁷ Fac ryampo, Yesu karanëdëhëhniwo vahnë. Wafarise gë vëharañ sariya Moyis va lañantiko hnam. Fop vunkol vumb Galile, Yuðe do g'inaŵ Yerusalem matiniho. Fanka Wën fa gë Yesu nkeho, njërënahneñni vëres.

¹⁸ Tac vësan rëkiko vële ryibika hnë yala ares ale yeho vorovoro. Ñadëniho ndënëniha, kwëtëniha haryënkw Yesu

¹⁹ ßare vëhnuÿalohna fere; vahnë va pëbëniho. Awa umë kayëni yañ cery hna ntihëtëni vile rëjahnik va, do cëlëndëniha gë yala per tase vahnë fop haryënkw Yesu.

²⁰ Ga nuk Yesu kwëtahn dëw hni ɲa më ntehnëka ares a: «Lawo, wameh hu ɲa tavëhniru.»

²¹ Vëharan sariya Moyis va gë wafarise wã më nahadëni ntehnëndëni: «Mo ga dënk ye ayi asan ale yewëdfëha Wënu ɲa? Mo hod tavëhn wameh ɲa? Wënu ɲa fo hod!»

²² Bare Yesu njëtëko vinahan vidëw hni va, më ntehnëkëhni: «Soje ye hnahadun koyëna?»

²³ Ge ntehnëbu: “Wameh hu ɲa tavëhniru”, ma ge ntehnëbu, “Matëry do yasëry?” ryampo bi ýak hnëjék nësi hnë wanj?

²⁴ Bare ñadëfu ayëtu Ajë Ahn'a kwëhnak fanka tavëhn wameh duniya li.» Awa më ntehnëka ares a: «Ami ntehnëdëmi, matëry, ahnuf yala hu ýi, awënc gë ýal hu.»

²⁵ Matëlehn tan asan a tase vahnë fop, nuf yala le ndakahnakëh ýa, mënc cëmbëhatënda Wënu ɲa.

²⁶ Kore ýa fop pëmpëhnahnëkëhniwo më cëmbëdëniha Wënu ɲa. Ntakëhni do nësëlëndëni: «Nubun dol viyë vile nkok nahadina ahnë.»

Yesu macëdfëha Levi tëfa

²⁷ Ga ndëcëk rac, Yesu cahnëko më nuka arëf ýatëtanke, ale waciko Levi, laña lëwu hna. Yesu më ntehnëka: «Tëfe!»

²⁸ Levi matëlehn, tav fop, tëfëlehna.

²⁹ Tac Levi më ntëvaka lëv sankaf tere lëwu hna. Vëréf ýatëtanke vëyabah gë vëhawary ntañalahnëniho rok roka ýa.

³⁰ Wafarise wã gë vëharan sariya va mëhnadëniho soje rac. Më ntehnëdënihëhni vëréfal Yesu va: «Soje ye rokëlahnëdun, selahnëdun gë vëréf ýatëtanke do gë vëwen vi?»

³¹ Yesu më ntëkwakëhni: «Vële wok vëresëna va balëlehnhna g'ayërën; vëres va mbalëk.

³² Yijëla wacëwëhni vësatah; mac vëwen yijëbu soje nkwëcëtahneni vankeya vantëw hni va.»

Yesu soje suj nësëd

³³ Tac wafarise wã ntehnënihawo Yesu: «VëréfalSan Ayary a gë vëlëw fu va cujëdëni kwëlëkwël do njëfadëni, bare vëréfal hu vi vëhni tokëdëni do cedëni kwëlëkwël.»

³⁴ Yesu më ntëkwakëhni: «Kodëna cujëndanini vëfay inël va antë tokëni wati nte nkelahnëni g'ale ýëlëk a;

³⁵ wati yejék ile nufëhnahnëdëniha ale ýëlëd a: wafac warac cujëdëni vëréfal mën va.»

³⁶ Tac Yesu më mëntëndëlehnëk: «Ahnë citëdina cud kasëk pëhwëtahn cud cër. Ge gena umë përékanëd kasëk ɲa do citel ɲa tëfëlandina g'icër ɲa.

³⁷ Ahnë tawëdina ñen kasëk ɲa hnë waryëpët wasër*»; ge gena umë, ñen kasëk ɲa përékanëd waryëpët wale wok gona talënd wã; ñen ɲa tënkenëd do waryëpët wã përékad.

³⁸ Bare tëfëka tawi ñen kasëk hnë waryëpët wahasëk.

³⁹ Ale sek uñen ucër ñadina kasëk. Ntehnëd ucër unj gwërënkeha.»

6

Yesu ye Ahwëhn fac ntawëla

¹ Hnë fac ntawëla hna Yesu gë vëréfal vëlëwu va ndëcëtafëniho wëhaý wale lafëk vantimp. Vëréfal va pëgwëlehnëni nkubëndëni vantimp va, ɲwëyëhnëni wëbák wadëw hni hna, cemëni wanj ɲa.

* **5:37 5.37** *Waryëpët wasër*: namu lëw hni hna umë tawahndëniho uñen ɲa.

² Wafarise wëryampo wale yeho hnam wã më ntehnënihëhni: «Soje ye lidun le nkok maŵëryana sariya fu ÿa ntiyi hnë fac ntaŵëla hna?»

³ Yesu më ntëkwakëhni: «Karañëluhna bi ile ntiko David fac ryampo ante njokëhniwo inte, umë gë vërefëlëntaŵu va?»

⁴ Gena bi tënkëko cery Wën hna, nuf mburu ante kwëtëhniko Wënu ña, tok do njëdahni vërefëlëntaŵu va? Hara sariya fu ÿa, vësëna wasadëha fo maŵëryanëko tokëni.»

⁵ Yesu mboko nkwën kat: «Ajë Ahn'a umë ye ahwëhn fac ntaŵëla ÿa.»

Yesu ale cëmëk vák njërënëd

⁶ Fac ntaŵëla kawary, Yesu tënkëko caliña hna karañëndëhni vahnë va. Nkeho hnam asan ale cëmëko vák rëhw ÿi.

⁷ Vëharan sariya va gë wafarise wã njëkëdënihawo Yesu bi njërënëdëha ahnë hnë fac ntaŵëla hna nuÿahnëni ile pëyahnedëni menëk pëlahni.

⁸ Bare njëtëko vinahan vidëw hni va. Më ntehnëka asan ale cëmëko vák ÿa: «Matëry, ahahn fagant.» Asan a matëlehn kahn.

⁹ Tac Yesu më ntehnëkëhni: «Tëyëdëmu: Ye ntehnëk sariya fu ÿa? Ntiyi ufërën fac ntaŵëla ma uŵeh? Afëhëta ahnë icëm ma aryaŵa?»

¹⁰ Më njëkëkëhni fop tac ntehnë asan a: «Yeli vák hu ÿi.» Më njëlëk do vák ÿa mbokalehna fërën fo.

¹¹ Awa vëharan sariya va gë wafarise wã ntavëkëhniwo d'us soje rac. Më nkwajëlëdëni bi hak tëfëka ntiniha Yesu.

Yesu tëhnadëhëhni vëfayik pëhw gë vëhi

¹² Wati rac Yesu kayëko hn'ikuñ njëfahna Wënu ña; mëd uña fop njëfako.

¹³ Ga pacëk, më macëkëhni vërefal vëlëwü va tëhnakëhni pëhw gë vëhi do macëhni vëfayik.

¹⁴ Vëhni ye: Simo, ale macëko Piyer, g'aheryu Andëre, ale nkeni rëm gë hnëm; Sak gë San; Filip gë Barëtelemi;

¹⁵ Matiye gë Toma; Sak aju Alëfe gë Simo nte wacëdeho Ahahnëndak a;

¹⁶ Yuda aju Sak gë Yuda Isëkariyot, ale yed aroka Yesu ÿa.

Yesu karañëdëhëhni do njërënëdëhëhni vahnë

¹⁷ Yesu më cëlini kuñ hna gë vërefal vëlëwü va do tëryani hnë igwac inte këñëlahnëk nkal iña. Nkeniho hnam kore sankaf vërefal vëlëwü. Nkentinio fëna hnam vahnë vëyabah vëhaŵary: vahnë vëvë vankol Yerusalem gë vankol Yude hna fop, gë wahnaŵ wawë tëfary wov wã, Tir gë Sidon.

¹⁸ Nëpaniha njijëniho do njërënëhni wates wadëw hni. Njërënëkëhniwo fëna vële pëlanio wayine.

¹⁹ Vahnë va fop ñadëniho ñakëniha, kabi fanka sahnëdëhaŵo njërënëdëhëhniwo fop.

Uyivah ma uŵeh

²⁰ Yesu njëkëkëhniwo vërefal vëlëwü va do ntehnë: Mbetarun wühnë vële haÿëhnëk

kabi Inaŵ Wënu ña wühnë hwëhnëk!

²¹ Mbetarun wühnë vële njok inte gaki vi, kabi fac yejëk pihnedun d'us.

Mbetarun vële hod gaki vi

kabi fac yejëk ndasëdun.

²² Mbetarun ge vahnë va ñëwënihu, ge ntafënihu, njewëdënihu, ntehnëdënihu merun

kabi kwëtahnërunëha Ajë Ahn'a.

²³ Natëryiŵu ge vahnë va aki ntidënihu kabi icos sankaf hnapëdëhu ambin hna. Vacërakëlo hni va fëna aki ntidënihëniwo wakila Wënu ɲa.

²⁴ Meku ŵuhnë vële vetak vi kabi rëkërun ahnuŷaŵu hnëɲah hun ŷa.

²⁵ Meku ŵuhnë vële fihnëk gaki vi kabi inte ɲa njodëhu.

Meku ŵuhnë vële ryasëd gaki vi kabi uyiŵëhnah hna nkedun do kodun.

²⁶ Meku ŵuhnë ge vahnë va fop wapërën hun nësëdëni, kabi vacërakëlo hni va fëna aki ntidënihëniŵo vëwër vële wëcadëho wakila va.

Iña vële ŷewëkëfu

²⁷ Yesu mbok nës kat: «Ŵuhnë vële wëryëdëho vi, lehnëdëfu: ɲahnëryinëhni vële wok vëŷadiluhna va, dinëhnëryinëhni ufërën vële ŷewëku va.

²⁸ Dëwanëhnëryinëhni ufërën vële ryëwanëhnëdëhu uŵeh va do ayëfanëhnënduni vële lidëhu uŵeh va.

²⁹ Ge ahnë njeŵëki tavëryehna mbok njeŵi hara gwëcagëlihahna; ge ahnë tebëki cud cankaŷ ɲa tavëryehna njoryary fatoy fa fëna.

³⁰ Yëdaryehna ale-wo-le ŵuntaki iñë, do ge ahnë nufëhnëki iñë ile hwëhnëru, ant'aryëñana.

³¹ Dinëhnëryinëhni vahnë va ile ŷadun ntinëhnënihu ŷa.

³² «Ge vële ŷahnëku fo ŷahnërun mo sëkwaryëdëhu? Wëla vëŵen va ɲahnënihëhni vële ŷahnëkëhni va.

³³ Fëna ge vële linëhnëdëhu fërën fo linëhnëdun fërën, mo sëkwaryëdëhu? Vëŵen va fëna ntidëni koyëna.

³⁴ Ge navehnëdunëhëhni vële liyahnëku mbësadënihu va fo, soɲe ye hnapëdun icëkwary? Vëŵen va fëna navehnëdënihëhni vëŵen ntahni soɲe mbësanihëhni ile navehnënihëhni ŷa fo.

³⁵ Bare ant'aliwu koyëna. ɲahnëryinëhni vële ŷewëku va, dinëhnëryinëhni fërën do ahnavehnëndu hara nahaluhna avësayiŵu. Koyëna cos hun ɲa njabëd do tufahnëdun vutah Wën Hunte Sëpëk Fop yerun. Përënak umë dënk gë vahnë vële wok vësamehnëdina muk va.

³⁶ Yabëryiŵu ipërëna gante njabëka Rëmun përën aki.

Ant'ahitiɲuni vëŷënta hun

³⁷ «Ant'ahitiɲu nkeya aŷënta hun do kitiɲëdëluhna ŵuhnë fëna; ant'ahoyawuna aŷënta hun do koyadëluhna ŵuhnë fëna; tavëhnëryinëhni vëŷënta hun va do tavëhnëdërun ŵuhnë fëna.

³⁸ Yëdahnëryin do njëdëdërun ŵuhnë fëna; tawëhnëdërun ñaɲëh nte sorryik do ñënkëlehni ndehëtand ki fo; ga ñëɲa ante ŷaɲëhnahnëdunëhëhni vahnë ɲa ñaɲënahnedërun ŵuhnë dënk.»

³⁹ Yesu mboko mëntëndëlehnehni: «Umëp kodina kaha mëp ntaŵu hara vëyona hnë hatëh vëhni vëhi tak.

⁴⁰ Fakaraɲ fante lëbëka aharaɲ alëŵu gena; bare fakaraɲ fante haraɲëk hafo puhna had aharaɲ alëŵu nked.

⁴¹ «Soɲe ye yëkëdu ivëd le ye inkër aŷënta hu do hara kamantihna bërëh bële yehi nkër hu hna?

⁴² Wëjë, ale wok nudila bërëh bële yehi nkër hu hna, hak kodu alehna aŷënta hu ŷa: “Aŷënta mën, napërye lihëti ivëd le yehi nkër li”? Wëjë, ale ntiyahnëk catëru alëbëhni vëŷëntaŵ, dihëtary ten bërëh bële yehi nkër hu hna tac nudu dus alihëtahn ivëd le ye nkër aŷënta hu ŷi.

Atëh g'ile ntëwëd

⁴³ «Atëh përen dëwëdina viwëh, atëh meh fëna dëwëdina vifëren.

⁴⁴ Atëh-wo-tëh njavëtëtëde gë vantëwël vantëwu va: kwëcëdëna wanuÿ hnë idël imeh, kwëcëdëna fëna waresen hnë wadëmpëhn.

⁴⁵ Ahnë afëren ifëren nësëd kabi umë fëbëka ntawary dëwu hna; ahnë awëh uwëh nësëd kabi umë fëbëka ntawary dëwu hna. Kabi wës ale-wo-le ile fëbëk ntawary dëwu ÿa nësëd.

Vacery vaki

⁴⁶ «Soje ye wacëdunëho: “Ahwëhn, Ahwëhn”, do didiluhna ile lehnëdëmu ÿa?

⁴⁷ Ale-wo-le yijëk ÿal mën a do nëpa wanës mën ña nti ile hnësëdëfu ÿa,

⁴⁸ had ale vëryëk cery njawah nke: nkabëd hafo tëwën d'us tac pëgwëlehn bëry ña. Ge tëkik uwac wënka sën ña përekanëdiluhna, kabi bëry yawah mbëryik.

⁴⁹ Bare ale-wo-le hnëpad wanës mën ña do didina ile hnësëdëfu ÿa had ale vëryëk cery nte wok njawëna nke. Ga macëk wënka sën ña hafo cery tac njod tañ: përekalehn fop.»

7*Yesu njërëndëha aryokuñëhn asankaf wasodafe wavë Rom*

¹ Ga puhnak Yesu ile ñadëho nës ÿa fop tase bulunda hna, më njik nkol nte wacik Kaperënaÿum.

² Nkeho hnam kapiten wasodafe wavë Rom ale hwëhnaakawo aryokuñ ale ñadëho d'us. Aryokuñ arac tesëko hafo ñand cëm.

³ Kapiten ÿa nkwëryëko wëba Yesu ña, më payëkëhni vicër wasëwif njini tëyëniha njij njërëna ares alëwu ÿi.

⁴ Vicër va, ga tëkëni darël Yesu, më muntadëniha ndemahni ntehnatëndëniha: «Aÿi asan tëfëka aryemahna!

⁵ Ñahnëkëhni bulunda fu ÿa do umë vëryëhnëk cery calina fu ñi.»

⁶ Yesu më tëfëlëni gë vëhni. Ga nkëhnëk tëkëni tere hna, Kapiten ÿa më payikëhni wëlawoÿu ntehnëniha Yesu: «Ahwëhn, ant'avërehnaj, tëfëlohna arënk tere mën hna.

⁷ Soje umë wobu maŵëhnëla fëna hacaryi ÿi ami dënk. Wëla ki fo nësëru aryokuñ mën aÿi njërëd.

⁸ Ami dënk, vële lëbëko ucankaf va ŵawëhnëdëfu do kwëhnaabuhëhni wasodafe wale ŵawëhnëdëho fëna. Njëtëbu rac kabi ge ntehnëbuha aryampo: “Yiryey!” njid; ge ntehnëbuha aÿëntaŵ: “Yij!” njijëd; do ge ntehnëbuha aryokuñ mën a: “Diry aki!” ntid. Awa wëjë, aki fo nësëd'!»

⁹ Yesu, ga nkwëryëk watac, më pëmpëhnahnëka gë kapiten ÿa. Më cahëtak gë kore le rëfëdëhawo ÿa, ntehnëhni: «Paryi pëyadëmu: kobëri nula iÿi sifa kwëtahn wëla hnë aryampo wasëwif hna.»

¹⁰ Vële payiko kapiten va, ga mbokani gë tere, tëkatënihawo aryokuñ a njërëk.

Yesu matëndëdëha aju asëval ale cëmaryëk asan

¹¹ Yesu më mbok njik nkol nte wacik Nayin do vëréfal vëlëwu va gë vahnë vëyabah vëhawary tëfëlëdëniho.

¹² Wati nte tëkëdëho nkol ña njiryeryëdëho asëm ibañ: facan fatac fo kwëhnako hnëmu. Asëval, ale cëmaryëk asan, hnagëkawo. Vahnë vëyabah vëvë nkol va tëfëlëniho.

¹³ Yesu, ga nuka asëval arac, më kaÿëhnahnëka d'us g'umë, më ntehnëka: «Bok aho!»

14 Yesu më tëhak ñak pad nte njohahnik asëm a; vële yoka va kahnëlehnëni. Më ntehnëka asëm a: «Jar, ntehnëdëmi, matëry!»

15 Asëm a matëlehn ntaña, pëgw nësënd. Tac Yesu më mbësaka hnëmu.

16 Vahnë va fop ntakëkëhniwo; umë cëmbëdëniha Wënu ña ntehnatëndëni: «Kila sankaf rëkik ÿal fu li! Wënu ña njijëk ndemahni bulunda lëwu ÿa.»

17 Hnë nkal Yude hna fop gë wayal wayëntaŵ wavë caharaŵ ŵa nësëdeho ile ntiko Yesu ÿa.

Vëfay San Ayary a

18 VërefalSan va më tëfëtanëniha fop ile ryëcëtako ÿa

19 do San më macëkëhni vëhi hnë vëhni. Payëkëhni g'Ahwëhn tëyëniha: «Arëhnayik Wën ale yijëd ÿa bi yeru ma ahawary hnapëdëfun?»

20 Ga tëkëni vëhni Yesu hna, më ntehnëniha: «San Ayary a fayikëfu arëyi: «Arëhnayik ale yijëd ÿa bi yeru ma ahawary hnapëdëfun?»»

21 Wati rac dënk, Yesu njërënëdëhëhniwo vëres vëyabah wates wadëŵ hni do ntandëhni wayine, mëpëtëndëhni vumëp vëyabah.

22 Tac më ntëkwakëhni vëfay San va: «Yiryin afëyawuna San ile hnurun do wëryërun ÿa: vumëp va nudëni, vëreyah va njasëdëni, vëhwëhn mbiŵ va njërëni, vëryëngëkah va nkwëryëdëni, vësëm va mbëhnëni, Wanës Wakasëk ña pëyadëni vëhaŷëhna va.

23 Nëfaka ale wod tavëna ikwëtahn dëmën ña!»

24 Ga mbokani vëfay va, Yesu më nësëndëhëhni kore ÿa soŷe San ntehnënd: «Ye yirunëho ayëkiwu wula hna? Ale wok kwëhnana nafa had idël mbë tëfary sën nte ñënkëlend sël bi?

25 Awa, ye yirunëho ayëkiwu? Ale sudak viŷi viwamah bi? Vële sudad viwamah va do njabëk hnapul, cery naŵ asankaf hna nkeni.

26 Awa, kila bi yirunëho ayëkiwu? Ha, ntehnëdëmu ntëbik dënk kila.

27 Kabi soŷe San nësëd Vikerëh va ante ntehnëko Wënu ña:

«“Cañëtëryidëfuha afay mën a haryënkwa hu pëhwëtëhni nkaŵ ña.”✧»

28 Yesu më mbok ntehnëk: «Pëyadëmu, kobëri nagina ale lëbëka San. Bare ha gaki ale ÿak mbak nafa Naŵ Wën hna lëbëka.»

29 Bulunda ÿa fop gë vëref ÿatëtanke va nëpadënihawo San do maŵëniho njaryëhni kabi njavëtëniho Wënu ña catëk.

30 Bare wafarise ŵa gë vëharaŷ sariya va njwëŷëniho ile ñadëho Wën ntini ÿa: njwëŷëniho vëwëcëtëdëna vankeya vantëŵ hni va do njwëŷëniho fëna yaryëdëlëhniha San.

31 Yesu më nkwënek: «Mo hodëfu wëntëndëlehnëwëhni vëŷi vahnë?

32 Vutah vunte lañak hn'ile nëhëdëni mëntëlëni, vundampo ndekahnatëndënihëhni vuñëntaŵ va:

«“Njëwëhnirun hnëŵ sampace, gaŵëluhna sampace! Njëwëhnirun hnëŵ wakwëy, gaŵëluhna wakwëy!”

33 «Nësëdëfu koyëna kabi San njijëko, tokëdilohna roka fërën, cedilohna uñen, ntehnëdunëho: “Yinë fëlaka!”

34 Tac Ajë Ahn'a njijëk, tokëd, ced do ntehnërun: “Yëkëryina aŷi asan; use gë rok roka fo nahad, lawo vëref ÿatëtanke ye do gë vëwen!”

35 Bare vële rëfëk uyët va njavëtëdëni Wënu ña catëk.»

Yesu hnë tere Simo farise hna

36 Farise ryampo wacëkawo Yesu nji tokëni roka tere lëwu hna. Yesu njik ÿalu hna do ntañako roka ÿa.

³⁷ Ankol tac asëval yeho ale yavëtiko liko wameh wayabah. Ante njëtako Yesu tere farise hna tokëntëdeho roka umë njojëk sëleku ðatikola hambah ntaŵi.

³⁸ Njijëk ñëŵ kamëhni wapary Yesu; kond cëkënatënda wapary Yesu ña gë wankwën wadëŵu ña; tac pëhwëcëka g'imul dëŵu ña, mbucëdëha wapary ña do tura ðatikola ŷa.

³⁹ Ale ŵacëkawo Yesu roka ŷa, ga nuk watac, nahako: «Ge paryi kila yekënd aŷi asan njëtakënd, bi mo ye aŷi asëval ale ŷakëdëha do ile nke ŷa: asëval ale yavëtiko liko wameh wayabah ye.»

⁴⁰ Awa Yesu ntehnëlehna farise ŷa: «Simo, iñë ŷadëmi lehni.» Simo më ntëkwaka: «Aharan, nësëry.»

⁴¹ Awa, Yesu më ntehnëka: «Vësan vëhi yeho vële wonanëkawo koryi ale hnavehnand. Aryampo wawuli mbëd nkonanëkaŵo. Aŷënta ŵa wakeme mbëd.

⁴² Bare vëhnuŷalohna ile mbësadëniha. Më tavëhnëkëhni vëhni vëhi tak nav iña. Aŷëhne ŷahnëdëha ðus vëŷi vahnë vëhi vële ravëhnik vi?»

⁴³ Simo më ntëkwak: «Ntiyahneko, ale ravëhnik koryi yabah, aŷi ye.» Yesu më ntehnëka: «Toña hwëhnaru.»

⁴⁴ Tac më cahëtak g'asëval do ntehnë Simo: «Nuruha aŷi asëval? Tënkëbu tere hu hna yëðaliohna wëhka wuyëtahnu wapary ñi; bare umë nkuyëtëko gë wankwën wadëŵu ña do pëhwëco g'imul dëŵu ña.

⁴⁵ Kacaliohna avuco; bare kobëri ga tënkahnekëbu umë tëryëna ðuc wapary mën.

⁴⁶ Ñoñ turëliohna nkaf li; bare umë turëko ðatikola hambahë ntaŵi wapary li.

⁴⁷ Soje umë pëyadëmi: wameh wayabah wante ntiko ña ntavëhnik. Bare ale ravëhnik toye fo, toye fo tufahnëd iña ña.»

⁴⁸ Awa, Yesu më ntehnëka asëval a: «Wameh hu ña tavëhniru.»

⁴⁹ Vële tokëlahnëdëniho Yesu va më nahadëni: «Mo ga ye aŷi asan ndëkënak dënk tavëhn wameh?»

⁵⁰ Tac, Yesu më ntehnëka asëval a: «Kwëtahn hu ña pehëtëki, arabi ayi yam!»

8

Vële lapëhnadëhawo Yesu

¹ Ga mbiŷëk toye Yesu njidëho wahnaw hna gë vankol hna. Pëyahnëdëho gante-wo-gante Wanës Wakasëk ña Wënu ña hnaŵëk. Gë pëhw gë vëhi va nkeniho.

² Nkentiniohni fënali vësëval vële lanëhnikëhniwo wayine do njërëni wates wadëŵ hni: Mari nte ŵaciko Mari avë nkol Magëdala (ale lanëhnikëhniwo wayine mbëd gë waki);

³ aryampo, Sanë maciko (Asanu, Susa maciko; umë yeho asankaf vëryokuŷ vëvë tere Eroð va); aŷëntaŵ a, Susan maciko, do gë vësëval viyabah vëhaŵary vële yëðahnëdëho hnapul lëŵ hni ndemahnëniha Yesu gë vëréfal vëlëŵu.

Uhnës uryindaryindan ayam ale fahnëd uhnëdä

⁴ Kore yabah yijëdëho vëhni Yesu hna, matindëni vankol hna fop. Më nantänëhnikëhni uŵi uhnës uryindaryindan:

⁵ «Ayam yeho. Ayam arac njiko ipahn uhnëdä kaŷ dëŵu hna. Wati le pahnëdëho ŷa waŷëc wëðampo fagant nkaw hna njoko. Nkëñiko do wusëry ŵa kohnëniho fop.

⁶ Wëðampo, nkal kwëhn wëraka njoko. Ante pëhnëko ña kankëlehnëko kabi wëraka yeho gëd, cëkëlohna ðus.

⁷ Wëðampo, fagant wadëmpëhn njoko do gë wadëmpëhn ña pëhnëlahnëniho. Umë ryawëkawo.

⁸ Wëðampo, nkal përen hna njoko. Waŷëc ña pëhnëlehn ule-wo-le, ntëŵëko ðus.»

Tac Yesu më nkwenëk gë fanka: «Nëparyin ðus, ge kwëhnarun vanëf awëryahnu!»

Soŋe ile nēsēd Yesu gē uhnēs uryindaryindan

⁹ Vērēfal va mē tēyēniha Yesu bi ye nēsēd?

¹⁰ Mē ntēkwakēhni: «Maŵēryanirun ayētu visowīk Inaŵ Wēn va, bare vēyēntaŵ vi wahnēs wađindaryindan ŵi fo nkwēryēđēni.

«“Kod njēkēni hara vēhnuđina, kod nkwēryēni, bare hara vēyētēna ile hnēsik.”☆

Yesu nkabahnēđ uhnēs uryindaryindan ŷa

¹¹ «Wēlin ile nēsēd uŵi uhnēs uryindaryindan ŷa: Uhnēđa ŵa, umē ye wanēs Wēnu ŋa.

¹² Vēryampo, had fagant nkaŵ nkeni hn'ile njod waŋēc: nkwēryēđēni, bare Sintani njijēđ tebēhni wanēs ŋa walaŵary walēŵ hni hna soŋe antē kwētahnēni do pehētini.

¹³ Vēryampo, had nkal kwēhn wēraka nkeni: nkwēryēđēni wanēs ŋa do g'uhnatah maŵađēni. Bare vēhwētadina hafo mbiŷ kabi vēravēđina wanēs ŋa kwēhna vēnkahn walaŵary walēŵ hni hna. Ge wađēñah ŋa tēkik tavēđēni.

¹⁴ Uhnēđa ule yod wađēmpēhn hna, umē ye vēle wēryēđ wanēs do ravēhēđ g'ankaŵ tēfahnēni wēbal wađēŵ hni, uvetak do hnēŋah ntaŵary iŷi đuniŷa. Umē dēŵēđina.

¹⁵ Uhnēđa ule yod nkal pērēn ŋa umē ye vēle hnēpađ wanēs do hwētad ntaŵary pacah, nte hamēnađ kwēlēkwēl hafo ntēŵ đus.»

Uhnēs uryindaryindan soŋe lampu

¹⁶ Yesu nkwēnēko: «Ahnē pēđēđina lampu tac kođ ma kuyēt hn'ipad. Ge pēđik kaŋēde yaŋ pētēnēhnahnēhni vēle rēnkid va.

¹⁷ Ile-wo-le sowīk ŷa nuđe, ile-wo-le sowīk ŷa njētēde do kwētēde humpen hna.

¹⁸ Pēcētaryin đus gante nēpađun wanēs ki! Kabi ale hwēhnak ŷa nkwēnēnde, bare ale wok kwēhnana ŷa tebēde wēla toye ile liyahnēka tēk nuŷa ŷa.»

Hnēmu Yesu gē vēheryu

¹⁹ Hnēmu Yesu gē vēheryu njijēniho njēkēniha, bare vēholēlohna tēhaniha kabi vahnē va njaβēniho.

²⁰ Mē pēyayik Yesu: «Hnēmuh gē vēhery hu, pēr hna nkeni. Ńađēni nunihi.»

²¹ Bare Yesu mē ntēkwakēhni: «Vēle wēryēđ wanēs Wēnu va do lid ile tēyēk ŷa vēhni ye hnēm mēn ŷa gē vēhery mēn va.»

Yesu tēryēđ sēl sankaf

²² Fac ryampo, Yesu gē vērēfal vēlēŵu va kayēniho hnē kulu sankaf do ntehnēhni: «Danētanēfu gē cape ñēntaŵ lant hađi.» Njilehnēni.

²³ Ga njijēni, Yesu ndakēko wakwēđ. Pēgwēlehn cēlēnd sēl hwēhn fanka hafo ñēnkēđ lant ŷa. Wēnka ŋa tēmpēlehn kulu hna hafo ñand nkēya.

²⁴ Vērēfal va tēhalehnēniha Yesu nēgētēniha ntehnēni: «Aharan, Aharan, cēm inja yeyinēk!»

Yesu nēgalehn, ñañēnahna wēnka ŋa gē sēl ŷa do gē wavonkēlo wēnka ŋa. Sēl ŷa tēryalehn, njamēlehn fop.

²⁵ Yesu mē ntehnēkēhni: «Ne nke ikwētahn hun ŋa?»

Vēhni ntakēkēhniwo, pēmpēhnahnēkēhniwo, ntehnēlēndēni: «Mo ye awa aŷi asan? Wēla sēl ŷa gē wēnka ŋa ntehnēđēhēhni ile ñađ ntini do maŵēhnēđēniha!»

Yesu njērēnēđēha asan ale nkeni gē wayine

²⁶ Yesu gē vērēfal vēlēŵu va tēkēlehnēni nkal bulunda Gerasen hna, nte ye cape ñēntaŵ lant pabēlēni gē Galile.

²⁷ Yesu, ga cëlëk kulu hna, Asan avë naw̃ tac yijëdëho pankëlëni. Asan arac gë wayine nkeniho. Mbiyëlahnëniho diyadilohna viyi do dëdëlohna hnë tere, bare hnë wayag ntëdëko.

²⁸ Ga nuka Yesu, umë ndekak ndëkwëhnëhn karyënkw lëwu ntehn: «Ye ye yëbëlan fu Yesu, Ajë Wën Hunte Sëpëk Fop? Muntami, nt'aliwo wëh!»

²⁹ Asan a nësëk watac kabi Yesu ntehnëkawo yine ya cahna. Yine rac pëladëhawo kwëlëkwël asan arac; ñabëdëho wëbák ñi gë wapary ñi gë vankëna antë ñi, bare mbëkëtëdëho viyëba va do yine ya yodëhawo gante njirëk.

³⁰ Yesu më tëyëka: «Hak maciru?»

Yine ya më ntëkwaka: «Wac mën wã “Njabëbun” ye.» Nësëko koyëna kabi wayine wayabah fëlakawo asan arac.

³¹ Wayine watac muntadënihawo Yesu antë cañëtëhni ga nkëd hatëh hatëwah.

³² Awa, kore sankaf vampëhëmpëh ryavëdëho hnam vambamb kuñ hna. Wayine ña më muntaniha Yesu mawëryanëhni tënkënihëhni vampëhëmpëh watac. Më mawëryanëkëhni.

³³ Wayine ña cahnëhnëniha asan a njini tënkënihëhni vampëhëmpëh va cëpëtalehnëni kuñ hna njini ntëbani lant hna cëmëlehnëni fop.

³⁴ Vëhery vampëhëmpëh va, ga nuni ile ryëcëtako ya, ntakëlehnëhni më nkaryëni pëyahnini watac gë vankol do gë wëhaỹ.

³⁵ Vahnë va njijëniho njëkëni ile ryëcëtak ya. Ga tëkini ñarël Yesu më tëkatëniha asan ale cahnëni wayine ña: haryënkw Yesu ntañako, ntiyako viyë do hakili ya mbokakawo fërën fo. Ntakëlehnëhni tañ.

³⁶ Vële hnuko ile ryëcëtako ya fop më pëyanihëhni vëyëntaw̃ va gante njërënik asan ka.

³⁷ Tac vëvë vankol va fop më ntehnëniha Yesu cahn nkol ntëw̃ hni hna, kabi ntakëkëhni ñus.

Yesu më kayëk kulu hna ñand ñi.

³⁸ Ale cahnëniho wayine ña më muntaka tava tëfëlënti gë vëhni bare Yesu më payëka ntehn:

³⁹ «Bokary gë yal hu do afëyahn fop ile ntinëhñëki Wënu ña.» Awa asan a njilehn do pëyahn naw̃ hna fop ile ntinëhñëkawo Yesu ya.

Aryagu Yayërus g'asëval ale yjakëd viyi Yesu

⁴⁰ Ga mbokak Yesu gë cape ñëntaw̃ mbë lant ña, vahnë va fop napëdënihawo, do ga tëkik kacanihawo.

⁴¹ Wati rac tëkiko asan ale waciko Yayërus. Asankaf caliña ya yeho. Ndëkwëhnëko karyënkw Yesu do këlahna ñi yalu.

⁴² Fatah facëval fëndampo fo kwëhnako, wabëhn pëhw gë waki kwëhnako. Tesëko ñus hafo ñand cëm.

Wati nte njidëho Yesu ña kore ya peñëlëdëniho caharaß lëwu.

⁴³ Nkeho hnam asëval ale njidëho sat kobëri hnë wabëhn pëhw gë waki. Canëko fop ile kwëhnako ya vëyehn hna, bare wëla aryampo kolëlohna njërëna.

⁴⁴ Umë tëhaka Yesu kamëhni, ñak sëmët cud ntëwu ña. Tëryalehna tañ yi sat ña.

⁴⁵ Yesu më tëyëk: «Mo yjakëko?»

Njahëtalehnëni fop, Piyer më ntehnëka: «Aharan, fop ñakëdënihi. Kore ya kwërënihi do peñëlëdëni vacape va fop.»

⁴⁶ Bare Yesu më ntehnëk: «Ahnë yjakëko wakwëhn ampër njërahn, kabi njëtabu fanka sahnëko.»

⁴⁷ Asëval a, ga njëtëk kodina cowã, më njijëk mbalatënd ndëkwëhn karyënkw Yesu. Më pëyahnëk tase vahnë fop soje ile ñakahnëka ya do gante njërëk tañ ka.

⁴⁸ Yesu më ntehnëka: «Aryag mën, kwëtahn hu ña njërënihi. Arabi ayi gë yam.»

⁴⁹ Wati nte nësëdëho Yesu watac ɲa, ahnë rëkiko mati gë tere asankaf caliɲa ʒa ntehna: «Yayërus, aryag hu cëmëk. Bokawo avërehna Aharan a.»

⁵⁰ Yesu, ga nkwëryëk, më ntehnëka Yayërus: «Antë ntaki, kwëtahnëry tuɲ, do njërëd.»

⁵¹ Ga tøkëni tere hna Yesu, Piyer, San, gë Sak, do rëmu gë hnëmu fandag fa fo maŵëko tënkëni.

⁵² Vahnë va fop kodëniho njahnandëni soɲe fandag fa. Awa, Yesu më ntehnëk: «Mboka howu, cëmëna, wakwëd fo ndakëk.»

⁵³ Bare njafaɲëdënihawo, kabi njëtëniho cëmëk.

⁵⁴ Yesu më pëlaka fandag fa vák ʒi do maca: «Fandag, matëry!»

⁵⁵ Njënëlehn taɲ matëlehn. Yesu më ntehnëkëhni rëmu gë hnëmu: «Yëdaryina ile tokëd.»

⁵⁶ Pëmpëhnahnëkëhniwo dɯs vëhni. Bare Yesu më ntehnëkëhni antë pëyahnëni watac.

9

Yesu payëdëhëhni vërëfal pëhw gë vëhi va

¹ Yesu mbarëkëhniwo vërëfal pëhw gë vëhi va njëdäkëhni fanka g'ucankaf ida wayine fop do g'iyërën vëres.

² Tac payëkëhni pëyahnëni Wënu ɲa hnaŵëk do njërënëndënihëhni vëres.

³ Më ntehnëkëhni: «Ge njidun ant'ayowu ñoñ: ryoko, kufa, rokëtok, koryi, do ant'ayowu viʒi vile hnëmpëtahnëdun.

⁴ Ge tøkërun hnë tere, ñëŵëryin hnam fo hafo hale ndëcalëdun nkol kaŵary.

⁵ Ge dëvayiluhna hnë nkol tac, dëcalëryin avankatëndu ivëd wapary hun ɲa. Umë njëtëdëni vëlinahna fërën do Wënu ɲa nëɲëlahna gë vëhni.»

⁶ Vërëfal va njilehnëni, tëfëni nkol g'ankol, pëyahnëni Wanës Wakasëk ɲa do njërënëndënihëhni vëres gante-wo-gante.

Erod tëyad bi mo ye Yesu

⁷ Wati rac, Erod, asankaf avë Galile ʒa, ga nkwëryëk wanës wante ryëcëtaɲ ɲa fop, yëtëlohna ile nahad, kabi vëryampo ntehnëdëniho: «San Aryary a vëhnik.»

⁸ Vëhaŵary ntehnëdëniho: «Eli vokajëk*.» Vëhaŵary kat ntehnëdëniho: «Aryampo wakila wabë kobëri ɲa vëhnik.»

⁹ Erod nahadëho watac, më ntehnëk: «Bare San ami dënk lëpëtëhnëka nkaf ɲa. Mo ye asan ale lid iʒi sifa viʒë vifërën vile hnësëde vi?» do njëkëlendëho nuhna Yesu, njëtëlëni.

Yesu ndavëdëhëhni vësan wawuli mbëd

¹⁰ Vëfayik va mbokajëniho do pëyaniha Yesu ile ntijëni ʒa fop. Më njokëhni, gë cape nkol nte ŵacik Betësayida. Vëhni fo yeho hnam.

¹¹ Bare vahnë va njëtaniho hn'ile nkeni hna më tëfalëlehnënihëhni. Yesu kacakëhniwo nësëhnëndëhni soɲe ucankaf Naw Wënu ɲa do njërënëdëhëhniwo vële ʒadëho va.

¹² G'anëka ga vërëfal pëhw gë vëhi va më tëhaniha Yesu ntehnëniha: «Koyaryihni kore ʒi njini gë vankol vamb caharaɲ hëdɪ kodëni njëkëlehnani ile tokëdëni gë hn'ile ndakëdëni kabi hnë fëk nkeyinëk.»

¹³ Bare Yesu më ntëkwakëhni: «Yëdaryinëhni ŵuhnë dënk ile tokëdëni ʒa!»

Më ntëkwani: «Vamburu mbëd fo hwëhnabun g'uwis wuhi. Afo ge njibun laŵëhnifuni ʒi kore fop?»

* **9:8 9:8** *Eli vokajëk* Eli cëmëna muk. Wënu ɲa kajëndëka g'ambin. Mbokajëd pëyahn soɲe Arëhnaʒik a. (2 Vëhnaŵ 2.11; Malasi 3.23)

14 Mpëd wawuli mbëd nkeniho hnam vësan va†.

Yesu më ntehnëkëhni vërefal va: «Dehnëryinëhni ntañani kore kore, wafëhw imbëd (50), wafëhw imbëd (50).»

15 Vërefal va mavëlehnëni ntañëndënihëhni vahnë va fop.

16 Yesu më nufëk vamburu mbëd va g'uwis wuhi wã. Kañëk g'ambin, camehna Wënu ña soñe iñi rokëtok. Tac, nkubëlehnëk do njëdfahni vërefal va, cahëlehnënihëhni bulunda ña.

17 Ale-wo-le tokëko hafo pihñ; tac vëkankel pëhw gë vaki mbarëpëniho vamburu vante woko va g'uwis wã.

Piyer pëyahnëd Yesu ye arëhnayik a

18 Fac ryampo Yesu cahët njëfadëho. Vërefal vëlëwu va hnam nkentiniho. Më tëyëkëhni: «Vahnë va, mo ntehnëni yëbu?»

19 Më ntëkwani: «Vëryampo, vëhni lehnëd San Ayary a yeru, vëhañary Eli yeru, do vëhañary kat, kila vë kobëri ile vëhnik vësëm hna yeru.»

20 Yesu më mbok tëyëkëhni: «Wühnë lë mo lehnërun yëbu?»

Piyer më ntëkwaka: «Këris ña yeru, Arëhnayik Wën ña.»

21 Yesu më ñañënahnekëhni ntehnëhni: «Ant'afëyawuna ñoñ ahnë.»

22 Më nkwënëk: «Ajë Ahn'a afo korot ðus; vicër va gë vësankaf vësëna wasadëha va do gë vëharan sariya va ñwëyëdëniha. Ndañëhneniha, do fac rarëna hna mbëhnëd vësëm hna.»

Hak tëfëde Yesu?

23 Tac Yesu më ntehnëkëhni fop: «Ge ahnë ñad tëfëlehnëndo antë nko nahand soñe lëwu dënk, afo ndiñ kërëwa lëwu ña fac-wo-fac tëfatëndo.

24 Ale ñad iñi ðuniña ñi cëmëd, bare ale wok kwëtahnenëna nëf iñi ðuniña, soñe lëmën ña, nkoryaryëd ntañary dëwu ña hafo arayen hna.

25 Ye nëfadëha ahnë ge nuñak ðuniña ñi fop tac cëvehn ntañary dëwu ña?

26 Ge ahnë cëfëhnëka g'ami, gë wanës mën ña, awa Ajë Ahn'a fëna cëfëhnëdëha g'ahnë arac, ge mbokajëk g'idanc dëwu ña fop gë hn'idanc Rëm hna do g'idanc wamëleka wadëwu hna.

27 Toña fëyadëmu: Vëryampo hnë vële ye hnani vi vësëmëdina hara vëhnuhna hna Nañ Wënu ña.»

Piyer gë San do gë Sak nudëniha Yesu g'idanc Wënu ña

28 Wafac mbëd ge wahi ryëcëko ga nësëk watac, Yesu kayëdëho hn'ikun soñe njëfa. Umë njokëhni vëhni Piyer, gë San do gë Sak.

29 Wati ante njëfadëho Yesu ña, yëka lëwu ña mbaciko, do viñi vilëwu va njerëko had ambin wilëbilëk.

30 Vësan vëhi nësëlëdëniho g'umë. Wakila wabë kobëri ña yeho, Moyis gë Eli.

31 Idanc Wënu ña penëkëhniwo. Gë Yesu nësëlëdëniho gante puhnañ ðoku lëwu ña cëmahnënd Yerusalem hna.

32 Piyer gë vërefëlëntañu wakwëd yokëhniwo ðus. Ga tisëkëhni, nuniho idanc Yesu ña do gë vësan vëhi vële nkeniho va.

33 Wati ante ñadëniho pitëlëni Yesu gë vësan vërac va, Piyer më ntehnëka: «Aharan, njivëk nkeyin hnani. Ntidëfun wasank watar: ryampo wëjë, Moyis ryampo, Eli ryampo.» Bare Piyer aki fo nësarëdëho. Yëtëlohna ile nësëd.

34 Wati ante nësëdëho Piyer koyëna ña, anar njilehni cankëhni. Ante tënkëdëniho ñar ña vërefal Yesu va ntakëkëhniwo ðus,

† 9:14 9.14 Wawuli mbëd nkeniho hnam vësan va: Vutah va gë vësëval va vëryëkwaryina.

³⁵ do nkwëryëlehnëni kopa ñar hna ntehn: «Aÿi Ajë mën ye ale ÿahnëbu ðus; umë rëhnabu. Umë rëfëka ahnëpawu!»

³⁶ Wanës ña, ga tëryak, Yesu fo woko nunde. Vërëfal va ndemëhnaniho do, hnë wafac warac, ahnë vëfëyalawohna ile nuniho ÿa.

Yesu njërëndëfëha fatah fante pëlak yine

³⁷ Ga pacëk cëlëniho kuñ hna do kore sankaf hacakawo Yesu.

³⁸ Kore hna, asan ryekadëho: «Aharan, këlami, yërënyehna ajë mën aÿi; umë fo hwëhnaabu!»

³⁹ Kwëlëkwël, yine fëladëha do ndekayehndëfëha tañ, ñënkëdëha gë fanka, iguhnahn rëkëd cahnënda wës li. Mbërendëha ðus do tavënkadilahna.

⁴⁰ Tëyëbuhëhni vërëfal hu va ntaniha iÿi yine, bare vëwëkëlahna.»

⁴¹ Yesu më ntehnëk: «Wühnë vahnë vëhwëhn kwëtahn këm do vërumpak yerun! Hafo guve tëfëko ñëwëlahnin do ryuñënanëhnu?» Tac më ntehnëka asan arac: «Yinenëhniho ÿa ajë hu ani!»

⁴² Wati ante tëhajëdëho fatah ña, yine ÿa këfëkawo ñënkëlehn gë fanka. Bare Yesu ñañëhahnëkawo yine ÿa, njërëlehn fatah fa do mbësahna rëmu.

⁴³ Vahnë va fop pëmpëhahnëkëhniwo. Ntehnëdëniho: «Paryi nke Wënu ña naÿëk!»

Yesu pëyahndëf cëm dëwü ña

Ante nkonihho nësëndëni ile ntidëho Yesu ÿa fop, më ntehnëkëhni vërëfal vëlëwu va:

⁴⁴ «Nëparyin ðus aryënkwëtahnëndu ile ÿadëmu lehnu ÿi. Ajë Ahn'a njëdadëniha vahnë va do ntidëniha gante ñadëni ka.»

⁴⁵ Bare vërëfal va vëyëtëlohna ile nësëdëho ÿa, pacënëhneliwohna, vëhnulohna ile nësëdëho. Vëryëkëlohna fëna tëyëniha: «Ye ÿadu ahnës?»

Mo ye ale ñak njabëk nafa

⁴⁶ Vërëfal va nkwajëlëdëniho njëtahnëni bi mo lëbëkëhni vëÿëntaŵ va?

⁴⁷ Yesu njëtëko nahan dëw hni ña. Umë macëka fatah kahnëndëka ðarël lëwü

⁴⁸ do më ntehnëkëhni: «Ale hacaka fatah gë fañi ki soñe lëmën, kacako ami dënk; do ale hacako kacaka fëna ale fayiko ÿa. Koyëna ale ñak mbak nafa hnë wühnë ÿa, umë ye ale lëbëku ðus ÿa.»

Ale wok ñëwëluhna wühnë ÿa ndemadëhu

⁴⁹ Awa, San më tebak wanës ña ntehn: «Aharan, nubunëhawo asan ale ladëhëhniwo wayine g'uŵac hu, njëkëhahnëbunëho ravëtehnëfuna, kabi gentina gë fuhnë.»

⁵⁰ Yesu më ntëkwaka: «Ant'aravëtehnuna kabi ale wok ñëwëluhna ÿa ndemadëhu.»

Ankol mbë nkal Samari wëÿëko kacadilahna Yesu

⁵¹ Tac kahnëndako Yesu nji Yerusalem kabi wati ile rëfëkawo ntihëti ðuniÿa li ÿa, mboka g'ambin ña, rëhajëko.

⁵² Më payëkëhni vahnë karyënkw lëwü. Vërac më njini tëkëni hn'ankol ndampo ambë Samari soñe pëhwëtani tëk dëwü ña.

⁵³ Bare vëvë ankol tac va vëwawëlaŵohna‡ kabi Yerusalem njidëho.

⁵⁴ San, gë Sak, vërëfal Yesu va, ga nuni koyëna nke, më ntehnëniha: «Ahwëhn, ge ñadu, ntehnëdëfunëha hwëdëh ha cëli g'ambin pëdëhni hafo mbëvëni vëÿi vahnë!»

‡ 9:53 9:53 Vëvë ankol tac va vëwawëlaŵohna: Vëvë Samari va kwëhnaniho hn'ile cënadëni wasadëha walëw hni ŵa do vëwawëliŵohna vëvë Yerusalem va gë Cery Cankaf Wën ntëw hni ña.

⁵⁵ Bare Yesu më cahëtanëkëhni njañenahnëkëhni ntehnëhni: [«Yëtëluhna bi inëhne yir yëd'adëhu iyi sifa nahan! Ajë Ahn'a yijëna ryaw vahnë, pehët dëw hni njijëk.»]

⁵⁶ Njilehnëni hn'ankol kawary.

Vële fëhnak tëfëlehnëndëniha Yesu

⁵⁷ Ante njidëniho na, asan aryampo lehnëkawo Yesu: «Tëfëlehnëdëmi hn'ile-wo-le njidu hna.»

⁵⁸ Yesu më ntehnëka: «Vuntadaw va kwëhnani wahatëh wale njinëgahnëdëni do wusëry wã kwëhnani wahof, bare Ajë Ahn'a kwëhnana hn'ile njinëgad.»

⁵⁹ Yesu më ntehnëka aÿëntaw: «Tëfe.»

Bare asan a më ntëkwak: «Ahwëhn, yëdërye yiwu ten hnapu hafo Apa cëm tac do gë yiju rëfëlehnëndi.»

⁶⁰ Yesu më ntëkwaka: «Tavëryihni vësëm va mbañënihëhni vësëm vëlëw hni va! Bare wëjë, yiry afëyahn Naw Wënu na!»

⁶¹ Ahaŵary kat më ntehnëka Yesu: «Ahwëhn, tëfëdëmi bare yëdërye ten yiwu tere mën hna rëyëwëhni hafo mawëni rëfëlehnëndi.»

⁶² Yesu më ntëkwaka: «Ale ryokuñëd had asan ale yaryëd yary ntañat inë kamëhni, arac mëkëdina ndokuñ doku fëren soje Naw Wënu na, kwëhnana yëwã hnam.»

10

Yesu payëdëhëhni vësan 72 pëyahñëni Wënu na hnawëk

¹ Ga ndëcëk wafac, Ahwëhn a më mbok tahnëkëhni vërefal wafëhw imbëd gë wahi gë vëhi (72).^{*} Payëkëhni vëhi vëhi karyënkwa lëwu, vankol hna fop gë hn'ile tëfëka nji umë hna dënk.

² Më ntehnëkëhni: «Barëp roka yabah yehëhna, bare vëryokuñ va vëyabëna. Muntaryina ahwëhn kaÿ a nkwënihni vëhaŵary.

³ Yiryin! Payëdëmu had vupe vunte wok wëyëtëna ÿayah fagant waÿin.

⁴ Ant'ayowu koryi, kufa viyi hun, wapary wante hnëmpëtahnëdun. Ant'ahahnu nkaŵ hna simpaÿi vahnë.

⁵ «Ge tënkërun hna tere dehnëryin ten: “Arabi yam ÿa nke hnë yi tere.”

⁶ Ge ahwëhn yam nke hnë tere rac dëwan hun inja nuÿad; ge gena më yam ÿa gë ÿal hun mbokajëd.

⁷ Ge ahnë kacaku, ñëwëryin tere rac tokëryin, ceryin ile yëd'ayirun ÿa, kabi aryokuñ tëfëka cosi. Ant'aryapu watere.

⁸ «Nkol nte-wo-nte rëkahnëdun na kacatënihu vëvë nkol tac va, tokëryin ile-wo-le njëdanihu ÿa.

⁹ Yërëneriyinëhni vëres vële yehëhna hnam va do dehnëryinëhni vëhni fop: “Tame Naw Wënu na tëhajëku!”

¹⁰ Bare ge tëkërun hn'ankol ntwëÿatëni vëvë hnam va vëhacadiluhna, njiryin gë waÿëwã walëw hni alehnuni vahnë va fop:

¹¹ “Cawëhnëdërun wëla ivëd vëÿal hun ile yëmakëfu wapary fu ni pitëlahnin. Yëtëryin dus: Naw Wënu na tëhajëk.”

¹² Paryi pëyadëmu: Fac kiti hna vëvë Sodom[☆] vi vëyapënanëhnëdëna dus gë vëvë inji nkol ki.

Wahnaw wale wëÿëd wahwëtahnëdina

^{*} **10:1 10.1** Wafëhw imbëd gë wahi gë vëhi: Vikerëh vindaŵ ntehnëk wafëhw imbëd gë wahi (70) do viñëntaw va wafëhw imbëd gë wahi gë vëhi (72). [☆] **10:12 10.12:** Wapëgwala 19.24-28

¹³ «Meku wuhnë vëvë nkol mbë Korasin gë mbë Betësayida vi! Ýal hun hna ntik Wënu ña viyë vifëmpëhnahnah va dina Tir gë Sidon. Ge hnam ntikënd viyë virac, vëvë hnam vi mbiyëk ga nkwëcëtakëndëni vankeya vantëw hni va. Cudakëndëni viyi icëm do nëvakëndëni ibëhn vimbahn hna tufahnahnëni gante njiwëhnëni ka soje ile ntidëniho kobëri ña.

¹⁴ Soje umë ye fac kiti hna, vëvë Tir gë Sidon vëyapënanëhnëdena ðus gë wuhnë ki. Piniñ hun iña yawëd ntëbi dëw hni ña.

¹⁵ Wuhnë vëvë Kaperënañum ntiyahnëku bi njihnëderun hafo ambin hn'ani? Gedina koyëna. Ñoyëderun hafo janáma hna.»

¹⁶ Yesu më mbok ntehnëkëhni vëréfal vëlëwu va: «Ale hnëpaku nëpako, ale wëyëku ñwëyëko, ale wëyëko ñwëyëka ale fayiko ña fëna.»

Vësan wafëhw mbëd gë wahi gë vëhi va (72) mbokajëdëni

¹⁷ Vëréfal wafëhw mbëd gë wahi gë vëhi va mbokajëniho g'uhnatah fëbah. Umë ntehnëniha Yesu: «Ahwëhn, wëla wayine ña mawëhnëdënihefu ge ntehnëdëfunëhëhni g'uñac hu!»

¹⁸ Yesu më ntëkwakëhni: «Ha, ante mëkërunëhëhniwo wayine ña nkeho had Sintani hnuðëfuho yojëd g'ambin had kol vëkëtak.

¹⁹ Nëparyin: njëdamu imëk ayëñënduni walën gë wafawëry do awëkuna Sintani; ñoñ gena ile hod ntiwu wëh.

²⁰ Bare antë natu ile mawëhnëdënihu wayine ñi. Ile herik wamac hun ambin hna ñi rëfëka natu ðus.»

Yesu ntik njëti rëmu

²¹ Wati rac dënk Iyir Ipacah iña pëbënëkawo Yesu uhnatah më ndekak: «Apa, Ahwëhn ambin g'inkal, camehnëmi gante njëtëndanëruhëhni vële ye had vutah ile sowëhnëruhëhni vëhwëhn hakili g'uyët. Ha, Apa, ntiru koyëna kabí irac ñadu.»

²² Tac Yesu më ntehnëkëhni vahnë va: «Rëm mën ña njëdëko fop. Ahnë yëtëlahna Aj'a, ge gena Rëm ña. Ahnë yëtëlahna Rëm mën ña ge gena ami, Aju ña do gë vahnë vële rëhnañu rufëwuhni Rëm mën va.»

²³ Tac Yesu më cahëtak gë vëréfal vëlëwu ka do më ntehnëkëhni vëhni fo: «Mbetarun wuhnë vële hnuð ile hnuðun yi!

²⁴ Kabi paryi pëyadëmu, wakila wayabah gë vëhnañ vëyabah wavë kobëri wã ñadëniho nuni do nkwëryëni ile hnuðun do wëryëdun yi, bare vëhnulohna do vëwëryëlohna fëna.»

Ñahnëryina Wënu ña do gë vëyënta hun va

²⁵ Asan ale yëtëk ðus sariya matëlehn ntehna Yesu, tëndëhna urënd: «Aharan, ye rëfëko liwu rënkahnu uwám usër hna?»

²⁶ Yesu më ntëkwaka: «Ye herik sariya fu hna? Hak nkwëryëdu?»

²⁷ Asan a më ntëkwaka: «Ñahnëryehna Ahwëhn a Wën hu ña gë sakahn hu ña fop, g'intawary hu fop, gë fanka hu fa fop, do gë hakili hu ña fop do ñahnëryehna aýënta hu had wëjë dënk.»

²⁸ Yesu më ntehnëka: «Toña lëkwaru. Diry watac tënkëdu arayen hna.»

Uhnës uryindaryindan soje avë nkal Samari ale hwëhñak nëf

²⁹ Bare aharan sariya ña ñadëho tufahn catëk. Më tëyëka Yesu: «Mo lë ye aýënta mën a?»

³⁰ Yesu më ntëkwaka gë uhnës uryindaryindan, ntehna: «Nkeho asan ale wátiko nañ bë Yerusalem cëlëndand g'ankol mbë Seriko. Më kasëniha vële tebëniha fop ile njoko ña gë vëyi vële ntiyako va, ndafëniha had cëm, tavëlehnëniha, njini.

³¹ Hara, nkehëhna asëna wasadëha wasëwif ale sëlëndagidëho nkaŵ tac, më cahnahëka. Ga nuka asan ale sërehnik a, më ndarëka njilehn.

³² Ahnë ahaŵary ale ryokuñëdëho hnë Acery Wën Cankaf hna fëna tefëgëlehni nkaŵ tac. Ga nugëka, ndarëgëlehna nji, umë fëna.

³³ Avë nkal Samari, vële ñëwëni wasëwif, tefëgëlehni umë fëna nkaŵ tac hafo tëki ale sërehnik hna. Bare nunda tun kaÿëhnahnëlehna ðus g'umë.

³⁴ Më tëhaka, njehneka gë vëlo hn'ile cërehnikëhna tëmpëlehna. Tac kayëndëka fali falëwu hna njohna cery vëhneh hna, hn'ile njiko njehna ðus.

³⁵ Fac le rëfiko ÿa më canëk koryi†, njëdahna ahwëhn cery a nteha: “Pabëryehna aÿi asan. Ile-wo-le wënëdu ayehnahna ÿa mbokajëdëfu vësaÿi ami dënk.”»

³⁶ Awa, Yesu më tÿëka asan a: «Hnë vëÿi vërar mo liyahnëki ye aÿënta ale ryafika ÿi?»

³⁷ Asan a më ntëkwak: «Ale haÿëhnahnëka ÿi ye.»

Yesu më ntehnëka: «Yirye wëjë fëna ali koyëna!»

Yesu vëhni Mari gë Marët

³⁸ Yesu nkok njind gë vëréfal vëlëwu va, tëkatëni hnë nkol. Asëval, ale wëacik Marët, hacakawo tere lëwu hna.

³⁹ Mari maciko aheryu ÿa. Mari ntañako ðarël Yesu nëpanda wante nësëd ña.

⁴⁰ Bare Marët njabëkawo ðoku ÿa. Më njik ðarël vëhni Yesu hna nteha: «Ahwëhn, gehahnahnëlihna bi ahery mën a taveryëko ðoku ÿa fop; dehnëryehna ndemaŵo!»

⁴¹ Yesu më ntëkwak: «Marët, Marët, ndëñëru do njabëki nahan ña,

⁴² bare ryampo fo ye ile rëfëka ÿa. Mari rac tëhna do tavëtehnëdena muk.»

11

Yesu ñañëndëdëhëhni iyëfa vëréfal vëlëwu va

¹ Fac ryampo calinëdëho Yesu sëñ. Ga puhnak arëfal aryampo alëwu më ntehnëka: «Ahwëhn, ñañëndëryifu gante njëfade, had gante ñañëndëkëhni San Ayary a vëréfal vëlëwu ki.»

² Yesu më ntehnëkëhni: «Ge njëfadun, dehnëryin: “Apa, arabi vahnë va fop njavëtëni Wën husëvah yeru; arabi naŵ hu ña njij.

³ Yëdëryifu fac-wo-fac ile rokëdëfun.

⁴ Tavëhnëryifu ile wënëbun ÿa kabi tavëhnëdëfunëhëhni fop vële lëntahnëdëhëfu va. Ant'aŵaŵ aravëfu yëkëhnahnifu gë wameh.”»

⁵ Yesu më mbok ntehnëkëhni kat: «Mpëd aryampo hnë wühne hwëhnaka lawo do nji g'andëcak ga nteha: “Lawo, ñëgëhnërye ile rokëde.

⁶ Lawo mën yid uyas sabik tameki tere mën hna do ñoñ kwëhnala ile yëdädëfuha tok.”

⁷ «Ntiyahnëki bi lawo hu ÿa ntëkwajëdëhi bambery cery hna: “Tavërye yam! Tëkëbu fidu rënka ÿa. Ami gë vutah mën va ndakëbun. Koda wëtu yëdäÿi ile rokëde.”»

⁸ Yesu më mbok ntehnëkëhni: «Pëyadëmu, wëla matëna njëdahna soje ile nkeni lawo ÿi, matëd njëdahna fop ile valëka ÿa kabi ñadina cëfëhna*.

⁹ «Awa, umë lehnahnëdëmu ami: Tëyëryindën njëdäderun, yëkëlehnëryindën nuðun, bankëryindën rënka ÿa pidëtëhnëderun.

¹⁰ Paryi pëyadëmu, ale-wo-le rëyëka njëdäde, ale yëkëlehnëka nuð do pidëtëhnëde rënka ÿa ale vankëd a.

† 10:35 10.35 Koryi: cos soje ðoku wafac wahi ye. * 11:8 11.8 Kabi ñadina cëfëhna: Kode nkwëryi usëfëhna asan aÿëntaŵ ÿa ye.

11 Naharyin ge aryampo hnë w̄uhnë hwëhnaka fatah muntata igis, lën bi njëdafëha?

12 Ma ge inihn muntaka, fawëry bi njëdafëha?

13 Mama w̄uhnë mehahnërun bare vijë viferën yëdafunëhëhni vutah hun va do kas Rëm ile ye g'ambin yi njëdafëhëhni Iyir Ipacah inä vële rëyëdëha va!» Koyëna karanëkëhniwo Yesu vërefal vëlëwu va iyëfa ña.

Yesu ma Belësebul?

14 Fac ryampo Yesu yine ntadëho hn'asan. Yine rac lidëhawo asan a kodina nës. Ga ntaka yine ÿa ahnë arac, asan a pëgwëlehn nësënd do kore ÿa pëmpëhnahnëkëhniwo.

15 Bare vëryampo kore hna ntehnëdëniho: «Asankaf wayine, ale w̄acik Belësebul, yëdafëha imëk ntahnëdëhni wanj wayine!»

16 Vëryampo ñadëniho njëkëhnahnëniha: më tëyëniha tufahn dahëse vë g'ambin fëmpëhnahnah ile rufahnëd paryi nke Wënu ña fayika.

17 Bare Yesu njëtëko nahan dëw̄ hni ña. Më ntehnëkëhni: «Ge vële vankëk inaw̄ mëtëdëni vëhni fo, naw̄ tac campëd, do ge vële vankëk tere fëna mëtëdëni, tere rac campëd.

18 Awa, ge Sintani mëtëdëni g'ucankaf ntëwu ña hak kođ nko kahn ucankaf tac? Tëkwëd! Hara ntehnërun fëna g'imëk Belësebul ntadëfuhëhni wayine ñi.

19 Ge Belësebul yëdako imëk inä, awa, vahnë hun vële lantëdehëhni wayine ñi, mo yëdakëhni imëk ntahahnëdënihëni? Tufahnëdëni vëhni dënk kwëhnaluhna toña!

20 Ge paryi g'imëk Wënu ña ntadëfuhëhni wayine ñi, paryi nke fëna Inaw̄ Wënu ña tëkik ÿal hun hna.

21 «Ge asan, ale njabëk imëk gë viwëta, njëkad tere lëwu ÿa, hnapul lëwu ÿa ahnë nufëdina.

22 Bare ge ale lëbëka fanka rëkik, do mëka, awa tebëdëha viwëta vile tamahnëko va do cahahnëd ile nufëhnëka ÿa fop.

23 «Ale wok gentina gë ami ÿa aÿew̄ mën ye; do ale wok demadilohna varëpëwëhni vahnë ÿa campehnëdëhëhni.»

Iboka wayine

24 Yesu mboko nës: «Ge yine ntayik hnë ahnë, hn'ile nkeho cery ntëwu hna, njid njasëlehnënd wëwac wahankah hna njëkëlehnand hn'ile ñëwëd. Ge nuÿana, ntehnad: “Awa mbokadëfu cery mën hn'ile matibu hna”,

25 do ge tëkatëka asan a had cery nte facënik, fëhwëtik hafo njiv.

26 Njid njojëhni wayine ntawu mbëd gë wahi wante lëbëka wayap, njijëni ñëwëni hnam. Tac horot ahnë arac ÿa ntëbëde gë kobëri ka.»

Ndëwanini vële hnëpad wanës Wën

27 Ante nësëdëho Yesu watac ña, asëval aryampo më ndekajëk bambery kore hna ntehna: «Asëval ale ryonkëki do yiwëndëki ÿa ndëwanik!»

28 Yesu më ntëkwaka: «Tëfakëha ahnës: “Ndëwanini vële hnëpad wanës Wënu ña do ntindëni watac va.”»

Yesu ntëkwadëhëhni vële rëyëdëha dahëse

29 Vahnë vëyabah yijëdëho caharaß Yesu, më ntehnëdëhëhni: «Vahnë vëvë gaki vi meni. Dahëse vë g'ambin fëmpëhnahnah tëyëdëni bare vëhnuÿadina. Sifa dahëse ile yehawo kila ile w̄aciko Yonas yi fo nuÿadëni.

³⁰ Yonas yeho dahëse† vëvë nkol Niniv☆ va do Ajë Ahn'a yegëf dahëse soñe vahnë vëvë gaki vi.

³¹ Do fëna, fac ile kitiñëdëhëhni Wënu ña vahnë va, asëval ale hnaŵëko hn'inkal Saba nkentëde gë vahnë vëvë gaki vi, do tufahnëd vahnë vëvë gaki vi ntëntëni. Umë hn'ile tëkwik nkal hna matik njij nëpa usery Salomo ŵa‡ do nkehëhna hnani ale lëbëka Salomo bare nëpadilunahna!

³² Fac kitiñ hna vëvë Niniv va nkentëdeni gë vëvë gaki vi, do tufahnëdëhni vahnë vëvë gaki vi ntëntëni. Vëvë Niniv va vëhni nkwëcëtani vankeya va ante nkwëryëniho wanës Yonas ña do nkehëhna hnani ale lëbëka Yonas bare ŵuhnë gwëcëtaluhna vankeya va.»

Humpen Wën r'imbahn hna

³³ Yesu mboko nës: «Ahnë pëdëdina lampu soñe cow ma kob g'ancëhn. Yañ kanëde pëtënhnahnëhni vële rënkid va.

³⁴ Vinkër hu va ye lampu mbahn hu ña. Ge nuđu wapacëk mbahn hu ña fop kwëhnađ humpen. Bare ge nuđila wapacëk mbahn hu ña hn'umëhwëry nked.

³⁵ Awa nahary đus ayëtañ humpen hunte hwëhnaru ñi bi gena umëhwëry.

³⁶ Ge mbahn hu ña fop kwëhnađ humpen, kwëhnana cape nte wëhwëryëka, had gë lampu peniru fop nkedëhi.»

Yesu ñañëndëhëhni wafarise ŵa gë vëharan sariya

³⁷ Ga puhnađ Yesu wanës ña, farise ryampo më macëka ñi tokëni roka tere lëŵu hna. Yesu tënkëko tere hna ntañalehn hn'ile tokëde hna.

³⁸ Farise ŷa pëmpëhnahnëkawo g'umë ante kamahnëko pacënana wëbák ña gante nke namu lëŵ hni ka do ntañat roka ŷa.

³⁹ Awa, më ntehnëka Ahwëhn a Yesu: «Ŵuhnë wafarise ŵi, pacënëđun kamëhni ankëlëŵa ña gë mpan ña bare ßambery walawary hun hna ule gë li wameh fo fëbëku.

⁴⁰ Nënkwerun! Gena bi Wënu ña lik kamëhni gë ßambery per?

⁴¹ Yëdaryinëhni vëhaŷëhnah va uyivah ule ye ßambery vanëhëta hun va fop, tac pacëđun fop.

⁴² «Meku ŵuhnë wafarise ŵi! Njëđadunëha Wënu ña ŷëña hwëhn pëhw-wo ile varëpërun ŷa, hafo gë sifa yaryef yale-wo-yale rokëde do gë vihnëga sifa-wo, bare kwëtahnëluhna nëf icat g'iña Wënu ña: umë ye ile rëfakëha aliwu ŷa, hara dënkwëluhna fëna yëdahn ŷëña hwëhn pëhw-wo ile varëpërun ŷa.

⁴³ «Meku ŵuhnë wafarise ŵi! Wëlaña wale hnuhanderun ŷadun vacaliña hna do ñadun ayaŷiwu g'untënah waŷëŵa ßulunda hna.

⁴⁴ «Meku ŵuhnë! Had wayag wale yasandeŞ do wok kamahnëđena nkerun!»

⁴⁵ Aharan sariya aryampo më ntehnëka Yesu: «Aharan, gante nësëđu ki njewëđufëfu fuhnë fëna!»

⁴⁶ Yesu më ntëkwaka: «Meku ŵuhnë fëna, vëharan sariya vi! Njahëndëhnedunëhëhni vahnë va lënah, do wëla rufa ŷi yeladiluhna aryemahnuni dëb inji.

⁴⁷ «Meku ŵuhnë! Mbëryëđun nkwan wayag wakila wante ndawëniho vicër hun ña!

⁴⁸ Koyëna tufahnëđun njëtërun do canahnëku ile ntini ŷa. Ha, vicër hun va ndawënihëhni wakila ña do ŵuhnë avëryu wayag walëŵ hni ŵa!

† **11:30 11.30** *Yonas yeho dahëse*: Dahëse Yonas ŷa ye wafac warar wale ntik đonk gis hna, rac wëntëlëk gë wafac warar wale ntid Yesu yag hna. ☆ **11:30 11.30**: Yonas 3.3-5 ‡ **11:31 11.31** *Salomo aju David yeho, ahnaŵ Isërayel had rëmu. Umë vëryehnéko Cery Wën Cankaf ña do njëtiko soñe yasery ŷalëŵu (1 Vëhnaŵ 5.9-14; 6; 10.1-10). § **11:44 11.44** *Had wayag wale yasande*: Age yag ña diyina dahëse ayasahnat yëtëru ma yëtëlihna, sariya Moyis ŷa ntehnëk tonkëru. (Vaker 19)*

⁴⁹ Soŋe umë ntehnahnëk Wënu ɲa g'uyët lëw̃u w̃a: “Payëdëfuhëhni wak-ila ɲa gë vëfëyahn wanës mën va. Ndawëdëfëhëhni vëryaŋ, vëyëntaŋ va mbërehnëdëfëhëhni.”

⁵⁰ Kobëri wapëgwa duniŋa hna ndawëhëhni wakila wayabah do vahnë vëvë gaki vi kitiŋëd Wënu ɲa had vëhni dënk ryawëkëhni vahnë vërac.

⁵¹ Abel yeho ale ryënkwicko ndaw̃i ŋa hafo arëkwa ŋa, Sakari. Umë selele Cery Wën Cankaf hna ndaw̃iko yëbëlan hn'ile cënade sadëha hna gë Cery Wën Cankaf ɲa hn'ile ñak cëvak hna.✧ Ha, pëyadëmu Wënu ɲa kitiŋëdëhëhni vahnë vëvë gaki vi soŋe waŋi fop!

⁵² «Meku d̃us w̃uhnë, vëharan sariya vi! Nkëdërun nkaŋ nte njëtande Wënu ɲa. Tondadiluhna w̃uhnë dënk nkaŋ tac, do memaŋyëhnëdunëhëhni vële ŋad tondani va, vëhođina ndëcëni!»

⁵³ Ga cahnëk Yesu tere hna, vëharan sariya va gë wafarise w̃a ntavëkëhniwo d̃us g'umë, më tëyëdëniha wayabah.

⁵⁴ Warënd tëndëhnëdëfëhëhni, ñadëniho nës iñë ile kodëni ntehnëni ntëntëk gena toña nuŋahnëni ile nësëdëfëni menëk pëlahnëniha.

12

Wanira soŋe nkeya meh

¹ Wati rac vahnë wawuli wayabah hwërako caharaŋ Yesu. Aki fo nkëñëlëdëniho kabi njabëniho d̃us. Yesu më pëgwëk ntehnëdëfëhëhni ten vërefal vëlëw̃u va: «Keharyin levirwafarise ŋa: namu lëw̃ hni ŋa, nës ile nkoni vëlidina ye.

² Pëyadëmu, ile-wo-le soŋik ŋa nuđe do ile sëvak ŋa njëtëde.

³ Ile-wo-le hnësëdun g'umëd ŋa, nkwëryëde ge pacëk do ile-wo-le ŋakëŋyäkëhnerunëha ahnë hn'acery pidik hna ndekade bulunda hna.

Ale rëfëka ntakuna

⁴ «Ntehnëdëmu w̃uhnë, wëlawo mën: antë ntakuni vële ryawëd mbahn do hara vëhođina ntini ile lëbëk umë.

⁵ Pëyadëmuna ale rëfëka ntakuna ŋa: dakëryiŋwuna Wënu ɲa, umë ale ye ge ndawëk mbahn kod ntabu gë janama. Ha, toña hnësëhnëdëmu, umë rëfëka ntakuna!

⁶ Gena bi nkwafëdëni vuñer mbëd gë koryi toye fo? Bare Wënu ɲa dënkwëlahna wëla fëndampo hnë vutac.

⁷ Wëla mul bë vankaf hun ɲi ndëkwëk. Ñoñ antë ntaku: w̃uhnë lëbëkëhni nafa ŋa kore vuñer vujabah!

Imaŋa ma iŋwëŋ Yesu

⁸ «Pëyadëmu, ale-wo-le hnësëk bulunda hna ami hwëhnëka, ami Ajë Ahn'a fëna nësëdëfu karyënk wamëleka Wën hna, ami hwëhnëka aŋi;

⁹ bare ge ahnë nësëk bulunda hna kwëhnëläw̃ahna, ami, Ajë Ahn'a fëna nësëdëfu karyënk wamëleka hna, kwëhnëläw̃ahna.

¹⁰ Ale-wo-le hnësëd wanës wameh soŋe ami, Ajë Ahn'a, kodë tavëhni; bare ge Iyir Ipacah ɲa njeŋëk mahwëhnu kodena tavëhni.

¹¹ «Ge njiryeryirun soŋe ahitiŋiwu vacaliŋa wasëwif hna, ma vësankaf hna, antë nkehahnahnu g'ile lëkwadun,

¹² kabi Iyir Ipacah ɲa karanëdëhu hnë wati le rëfëka hna ile hnësëdun ŋa.»

Uhnës uryindaryindan soŋe avetak ahnënkwah

¹³ Hnë wati rac dënk, nkeho bulunda hna ale lehnëkawo Yesu: «Aharan, dehnëryehna acër mën a caho ile lëwëbun ŋa.»

✧ 11:51 11.51: Wapëgwala 4.8; 2 Itëfëta 24.20-22

14 Yesu më ntëkwaka: «Lawo, ami bi hwëtik ahitiņ hun ma asahëlehnëhun?»

15 Tac më ntehnëkëhni fop: «Gasery, keharyin ayëkëlehnëndu kantëm njabu viyë kabi uwám ahnë gena hn'ile kwëhna hna, lakënde mbeta d'us.»

16 Yesu tēfëtanëlehnëhni iyi uhnës uryindaryindan: «Asan avetak yeho. Kwëhna wëhaỹ wale lëwëko d'us vantimp.

17 Nahadëho do tēyadëho: “Bi ye lidëfu? Kwëhnala igwac ryanahnu vantimp mën vi fop.”

18 «Më ntehnak: “Awa, wëli ile lidëfu ÿa; ntihtëdëfu vandank mën vi tac vokaryu liwu vante hnaỹëk d'us. Hnam kwëtëdëfu vantimp mën va gë vile hwëhnabu va fop.

19 Tac ntehnëdëfuha ntařary mën iņa: ‘Ntařary mën, kwëtaru ani hnapul yabah soņe wabëhn wayabah; yinëgary, tokëry, cery do nëhëry!’ ”

20 «Bare Wënu ña më ntehnëka: “Ahnënkwah! Uņi mëd dënk mbide ntařary hu ñi. Awa, mo lëwëd? Gena bi, hnapul ile varëpëru yi, ahnë ahawary rokëd?”»

21 Yesu më nkwënëk: «Koyëna nkeďëha ale varëpëď hnapul soņe umë fo ÿa do betana viyë Wën hna.»

Ikwëtahn Wën

22 Tac Yesu umë ntehnëkëhni vëřëfal vëłëwu va: «Soņe umë lehnahnëdëmu: Ant'ahnahandu ile rokëďun ma viyi vile liyadun.

23 Gena bi uwám yabëk gë roka do mbahn iņa yabëk fëna gë viyi vi?

24 Yëkëryinëhni wusëry wï: wahnadëďina, wavarëpëďina fëna, wafëhnadina, wahwëhnana vandank, bare Wënu ña ndavëďëhëhni. Kas wuhnë vële lëbëkëhni nafa wusëry wï dinëndiluhna bi ntëbini vëhni d'us?

25 Ge ahnë hnë wuhnë nahad uryëňah lëwu wã kod bi koyëna nkwën iyary wafac walëwu wã?

26 Ge kodiluhna aliwu wëla viyë viroy virac soņe ye ryëňëďun viyëntař hna?

27 «Yëkëryin gante pëhnëď wapëtel wabë fëk ki: d'okunëďina do řahnëďina wafand. Bare wëla ahnař a Salomo, g'uvetak lëwu wã fop, nuřalohna viyi viwamah had ufëtel ryampo gë watac ki.

28 Wënu ña koyëna cudëďëha idël nte ye dol ani do acahn ntoni gë hwëďëh. Ge umë toña ye, kas wuhnë cudëďëhu ntëbi dël inji! Ikwëtahn hun iņa yabëna!

29 Ant'avërandu soņe ile rokëďun g'ile sedun fo do ant'aryëňu.

30 Yin fop vële wok vëyëtëlahna Wën va vërad kwëłëkwël soņe rac. Bare wuhnë kwëhnarunëha rëm ile yëtëk mbalëku.

31 Yëkëlehnëryin Nař dëwu ña tac njeďadëhu fëna ile valëku ÿa fop.»

Uvetak uvë g'ambin

32 «Antë ntaku, wuhnë fakore fatoy wape! Rëmun hnatah lëwu ye njeďařu Nař iņa.

33 Gwafëryin ile hwëhnarun ÿa ayëďawuni vëhaỹëhna va koryi ÿa. Age ntirun koyëna mbarëpadun hnapul ile wok pëřëkadina, had d'arël Wën hna kwëtarun mbin hna. Hnam pudina. Vële va vëhodina tëkëneni, do vamaỹ va wahodina pëřëkanëni.

34 Hn'ile nke hnapul hun hna, nkeď iňa hun iņa kwëłëkwël.

Ipëhwëta kaca Ajë Wën

35 «Këbënaryin do afëdu walampu hun wã kwëłëkwël.

36 Tëfëka ayewu had ale hnapëďëha ale ndokunëď ge mëncik iňël do ge tëkik mbankat rënka ÿa pidëtëhna taņ.

37 Mbetani vëryokun vële tëkatëď ale ndokunëhneďëni ÿa hara vëryakëna wakwëd! Toña fëyadëmu: ahwëhn tere arac pëhwëtaď soņe nëhëtëhëhni, ntehnëďëhëhni ntaňani hn'ile tokëde hna do nëhëtëhëhni umë dënk roka ÿa tokëni.

³⁸ Age fagant hn'umëd hna ma kob gë fac mëncik do njij tëkatëhni vëryakëna wakwëd vërac, mbetani!

³⁹ Yëtëryin d'us waji: ge ahwëhn tere ÿa njëtakënd wati le njijëd ale ÿa, tavakëndilahna tënk tere lëwu hna.

⁴⁰ Pëhwëtaryin w'uhnë fëna, kabi Ajë Ahn'a tëkid hnë wati ile worun nahaluhna.»

Aryokuñ ale hahnëndak g'ale wok kahnëndana

⁴¹ Piyer më tÿyëka Yesu: «Ahwëhn, fuhnë fo bi hnantanëhneru iÿi uhnës uryindaryindan ma vahnë vi fop ye?»

⁴² Ahwëhn a më ntëkwaka: «Mo ga ye aryokuñ, ale hahnëndak do ritëka? Ahwëhn a kwëtehnañdëha vëryokuñ vëyëntaw' va fop, yëdahnëhni sah lëw' hni roka wati ile rëfëka ÿa.

⁴³ Mbetak aÿi aryokuñ ge ahwëhn tere ÿa mëncik do tëkata ga ntid' d'oku lëwu ÿa!

⁴⁴ Toña ÿa fëyadëmu: ahwëhn tere ÿa kwëtehnañdëha hnapul lëwu ÿa fop.

⁴⁵ Bare ge aryokuñ arac a ntehnad' ahwëhn tere ÿa mëncënkajëdina, do pëgwëlehn ndafëndëhni vëryokuñ va vësan gë vësëval per, tokënd do cend hafo ndëwënd njakaryëdëha!

⁴⁶ Awa, ahwëhn tere ÿa mëncid' hnë fac ile nkok yëkadilahna aryokuñ arac, wati le nkok yëtëna, ndafëdëha daf ntavah do gante ntideni vële wok vëwëtahnelahna Wën ka ntidëha.

⁴⁷ «Aryokuñ ale yëtëk ile ñad' ahwëhn tere ÿa do pëhwëtana nti rac ndafëde d'us.

⁴⁸ Do ale wok yëtëna ile ñad' ahwëhn tere ÿa do nti ile rëfëka ndafahni, toyë fo ndafëde. Ge ahnë yabah nuÿak, yabah tÿyëde; ale hwëtehnañnik yabah tÿyëde ntëbi waÿëntaw' w'a.

Yesu yiryëjëna yam bare pitëndëlehn njojëk

⁴⁹ «Njijëbu d'uniÿa li soñe yondu hwëdëh hnani. Ñankahnëko pëla tañ!

⁵⁰ Wënu ña ñad' njaryehno* do ndëñëbu d'us ani gë nkehahnënd ÿa!

⁵¹ Ntiyahnëku bi njijëbu d'uniÿa li soñe yaju yam? Hali, pëyadëmu pitëndëlehn yijëbu.

⁵² Pëgw dol, ge vahnë mbëd' mbankëni tere, vërar va takëlëdëhëhni gë vëhi va, do vëhi va takëlëdëhëhni gë vërar va.

⁵³ Rëm ÿa vësañëdina g'aju do aj'a vësañëdina gë rëmu; hnëm ÿa vësañëdina g'aryagu do aryag a vësañëdina gë hnëmu; hnëm jar ña vësañëdina g'asëval aju do asëval a gë hnëm asanu.»

Diryin sanah ÿa wati ile rëfëka

⁵⁴ Yesu nkoko nësëhnëndëni kore ÿa, ge nuni ambin ña ga mbahnik, ntehnëdëni tañ tÿvëd, gë paryi tÿvëd.

⁵⁵ Ge nuni sël le w'atid' gë cape rëhw gë pëhna lav ka ga cëlëd' ntehnëdëni njakëd, gë paryi njakëd.

⁵⁶ «W'uhnë vële wok ñad'iluhna toña! Mëkëdun awëryu ile liyad' nkal li gë g'ambin; awa soñe ye ye gwëryëd'iluhna wati ile ye gaki ÿi?

⁵⁷ «Soñe ye pitëndëlehnëd'iluhna w'uhnë dënk ile satëk?

⁵⁸ Age takëlëku g'ahnë njiryeryatëndi hn'ahitiñ hna diry fere awëryëlu nkaw' hna. Age gena umë njodëhi hn'ahitiñ hna do ahiti ña njëdahnëdëhi asëdi.

⁵⁹ Tac pëyadëmu ge koyëna nkehu cahnëd'iluhna hnam ge gena cosahnërun nav iña hafo pu.»

* 12:50 12.50 Wënu ña ñad' njaryehno: Yesu gena soñe yary nësëd, bare pañare ile rëfëka nti nësëd.

13

Nafa gwęcët vankeya

¹ Wati rac, vahnë yijëko tēfëtanēhnēniha Yesu gante ndawēhnēkēhniwo Pilat, asankaf nkal, vēvē nkal Galile ka wati nte cēnadēniho sadēha Wēnu ŋa.

² Yesu mē ntēkwakēhni: «Naharun bi vēyi ndawīni aki kabi vēhni lidēho wameh wacankaf ntēbini vēyēntaŋ vi fop?

³ Pēyadēmu, gena koyēna! Do ge gwęcëtaluhna vankeya va fop, cēmēdun gē vēhni ki.

⁴ Vahnë pēhw g'imbēd gē vērar vēle njohahnēko cery jihnah Silowe hna do cēmēlehnēni, ntiyahnekū bi vēhni lidēho wameh ntēbini vēyēntaŋ vēvē Yerusalem vi fop?

⁵ Pēyadēmu, gena koyēna do, ge gwęcëtaluhna vankeya va gē vēhni ki, cēmēdun fop.»

Anuŋ ante wok dēwēdīna

⁶ Tac Yesu mē hnantanēhnēkēhni iŋi uhnēs uryindaryindan: «Anuŋ yeho hnē sarēdīŋ. Asan ale hnadēko atēh tac ŋa njijëko kwęc, bare tēkatēlohna ga ntēwēk.

⁷ Awa mē ntehnēka aryokuŋ a lēwu ŋa: “Nuru! Wabēhn watar ye ga pēlahnēbu aŋi anuŋ do dēwēdīna. Awa, ŋosēry! Nula nafa ile kwēhnak hn'ani.”

⁸ «Aryokuŋ a mē ntēkwaka: “Tavēry hnēwēl fo; nkabēdēfu caharaŋ dēp iŋi do hovu ile wufēdēha.

⁹ Mpēd ntēwēd bēhn. Ge dēwēna, ŋosēdēfu.”»

Yesu njērēndēha asēval ares fac ntaŋwēla hna

¹⁰ Hnē fac ntaŋwēla Yesu karanēdēhēhniwo vahnë hnē caliŋa wasēwif hna.

¹¹ Asēval ares yentiko hnam, yine huyēkawo. Hnē wabēhn pēhw g'imbēd gē watar kodilohna catēna.

¹² Yesu, ga nuka asēval arac, mē macēka njij do ntehna: «Asēval, ntihetik urey hu ŋa.»

¹³ Ante nēsēdēho ŋa tindēkawo wēbāk ŋa asēval a matēndalehn taŋ, pēgw cēmbēnda Wēnu ŋa!

¹⁴ Bare asankaf caliŋa ŋa ntavēkawo dūs gē Yesu kabi fac ntaŋwēla njērēnekawo ahnē. Mē ntehnēkēhni kore ŋa: «Wafac mbēd gē ryaŋ ye wale rēfēka ndokuŋahni ŋa; yijēn ayērēniwu wafac warac hara gena fac ntaŋwēla!»

¹⁵ Bare Ahwēhn a mē ntēkwaka: «Wuhnē vēle wok didiluhna ile lehnēdunēhēhni vēyēntaŋ ntini, ale-wo-le pokētēdilahna bi ryahni lēwu ma fali njohna pēdehna wēnka wēla hnē fac ntaŋwēla hna?

¹⁶ Gena bi kobēri wabēhn pēhw g'imbēd gē warar, aŋi asēval, ale yentik hnēnk Abēraham, pēlak Sintani? Tēfēlahna bi ntiheti ures lēwu ŋa hnē fac ntaŋwēla?»

¹⁷ Ante nēsēdēho Yesu watac ŋa vēyēw vēlēwu va cēfēhnēlehnēkēhniwo. Bare vēyēntaŋ vēvē kore va fop natēkēhniwo gē dōku wamah ile ntidēho ŋa.

Ile mēntēndēlehnahnēdēni Inawŋ Wēnu ŋa

¹⁸ Tac Yesu mē ntehnēk: «Ye mēntēlēni Nawŋ Wēnu ŋa? Ye hodēfu wēntēndēlehnēwēhni?

¹⁹ Uyēc tēh mutarēd* mēntēlēni, ule pahnēk asan hnē sarēdīŋ lēwu: pēhnēd, naŋ, nke had ankēhn, wusēry ŋa kod kofēni hnam.

²⁰ «Ye hodēfu voku wēntēlehnēwēhni Nawŋ Wēnu ŋa?

²¹ Nke had levir ile nufēk asēval nēgw gē farin fayabah, tac cis fop.»

* **13:19 13.19 Mutarēd:** Ile wacik mutarēd ŋa wanjēc atēh nte rokēde ye do fehēk wīrēk. Wanjēc wadēwu ŋa nēhnēmēk dūs bare dēp dēwu ŋa naŋēk dūs.

Mo rënkëd Naw̃ Wën hna

²² Yesu Yerusalem nkoko njind karanjehatëndëhni vahnë va vankol vacankaf hna gë vatoy hna per.

²³ Ahnë më tÿëka: «Ahwëhn, njabëdëni bi vële fehëtëde va?»

Yesu më ntehnëkëhni fop:

²⁴ «Kamënyin arëнку rënka suyah hna; pëyadëmu, vëyabah njëkëlehnëdëni tënkëni hnë rënka rac bare vëhodina.

²⁵ Age ahwëhn tere ÿa cëdëk rënka ÿa, awotu g'ipër, tëkëdun avankëndu alehnatëndu: “Ahwëhn, pidëtëndifu!”

«Bare ntëkwadëhu: “Yëtëla bi vëhni mo yerun!”

²⁶ «Awa ntehnëdunëha: “Gena bi tokëlahninëk do celahninëk? Karanjëruhëhni vahnë va wëwac vankol fu hna.”

²⁷ «Mbokëd ntehnü fëna: “Yëtëla bi ne nkejërun. Tavëryino, wëhne vële wok vësatëna vi, wëned vi fop!”

²⁸ «Hnam rëkëd kondëni do cemëlehnandëni wabëñ ña, ge nurunëhëhni vëhni Abëraham gë Isak, Sakob do gë wakila ña fop Naw̃ Wën hna aravatewu wëhne g'ipër!

²⁹ Matidëni vahnë va vacape vanah tak. Ntañadëni laña lëw̃ hni hna Naw̃ Wën hna soje ambënt ña.

³⁰ Vële ye gaki vërëkwa vi yed vëryënkwëryënkwa va do vëryampo hnë vële ye vëryënkwëryënkwa vi yed vërëkwa.»

Yesu tÿëka cëm Yerusalem hna

³¹ Wati rac dënk wafarise wëryampo tëhanihawo Yesu ntehnëniha: «Yiryeyi, ñawëtary ani; Erođ ñad ndawi.»

³² Yesu më ntëkwakëhni: «Yiryin alehnëhnunowa aÿi, avora vahnë ye had ÿin: “Dol g'acahn wayine ladëfu do yërenëdëwëhni vahnë, fac rarëna hna puhnadëfu doku mën ÿa.”

³³ Bare dol, g'acahn do gë yini tÿëko ryëcalu kabi kila ÿa Yerusalem rëfëka nji soje ndawi.

³⁴ «Wëhne vëvë Yerusalem vi, wëhne vële ryawëdëhëhni wakila do ryawëdëhëhni gë wëraka vële payik Wën ÿal hun va! Gante ñadëfuhö dus varëpu ñarël mën had cale nte varëpëkëhni vutahu vampañ vantëwu, bare mañëluhna.

³⁵ Awa wëli Wënu ña tavëd cery hun ña: pëyadëmu bokëdiluhna ahnuwuno hafo wati nte ntehnëdun: “Arabi Wënu ña njëda ale yijëd g'uñac Ahwëhn a!”»

14*Yesu njërenëdëha ares hnë fac ntañëla hna*

¹ Hnë fac ntañëla hna Yesu njiko hnë tere asankaf wafarise rok roka. Vële yeho hnam va njëkëdënihawo Yesu gë hakili.

² Asan ale cënkëk mbahn inji fop hahnëko haryënkwa lëwu.

³ Yesu më tÿëkëhni vëharaj sariya va gë wafarise wä: «Sariya fu ÿa mañëryak bi, ma mbañëk bi njëreni ahnë fac ntañëla hna?»

⁴ Bare vëlëkwalohna. Yesu më ñakëka njërenëlehna aresa do ntehnëlehna mënc.

⁵ Tac më ntehnëkëhni: «Ge aryampo hnë wëhne ntëbaryëka aju ma ryahni hnë kolomba, dabëtifiluhna bi tanj wëlakënde nke fac ntañëla?»

⁶ Vëholëlohna ntëkwani wanës watac fëna.

Yesu niradëhëhni vahnë va soje vilaña

⁷ Yesu kamahnëko vëhneh va tëhnañëni wëlaña wale ÿak hnëfak wä. Awa më nësëhnëkëhni wañi:

⁸ «Age ahñe macehnëk rok roka ambënt cankaſ, ant'ayi alaña ile ŷak hnëſak. Koſ nke ale lëbëki ntënah fayehnaryik.

⁹ Ale ŵacehnëku ŵuhnë ŷa koſ njij ntehni: “Yëdaryehna aŷi iŷi laña.” Awa, g'usëfëhñah fo matëdu ayi alaña hafo laña rëkwa hna.

¹⁰ Age ahñe macehnëki, yirye alaña laña rëkwa hna. Koyëna ge tëkik ale ŵacehnëki ŷa, mpëd koſ ntehni: “Lawo, yij alaña laña hnëſak li.” Untënah hu űa yeſ koyëna tase vële lañalahñërun va fop.

¹¹ Pëyađëmu, ale-wo-le hñaŷënaka mbanëde, do ale vanaka naŷënëde.»

Yesu nirađëhëhni vahnë va macënihëhni vëhaŷëhñah rok roka

¹² Tac Yesu më ntehnëka ale ŵacëkëhniwo ŷa: «Age macehnëdu roka vë g'anent ma vë g'anëka, ant'aŵacëhni wëlawo hu ma vëhery hu, hnënk hu ma vësaryënt hu vëvetak, kabi koſ macëgënihi vëhni fëna do cosënihi ile yëđaruhëhniwo ŷa.

¹³ Bare ge macehnëdu roka ambënt, macëryihni vëhaŷëhñah, vële nkojëk iñë ryampo mbahn hna, vële rađëđ do gë vumëp.

¹⁴ Koyëna nëfađëhi, kabi vëhođina mbësanihi. Wënu űa vësadëhi ntëbi ile yëđaruhëhni ŷa ante mbëhnëđëni vële satëk va.»

Wanës vële ŵacehnik roka sankaf ambënt

¹⁵ Ga nkwëryëni watac aryampo hnë vële ntañalahñëniho hna më ntehnëka Yesu: «Mbëtak ale hnuŷađ laña Nawŵ Wën hna!»

¹⁶ Yesu më ntëkwaka gë iŷi uhnës uryindaryindan: «Asan ŵacehnëkëhniwo vahnë vëyabah roka ambënt cankaſ.

¹⁷ Ga puhñayik roka ŷa më payëka aryokuű a macihni vëfay va: “Yijën, puhñayik.”

¹⁸ «Bare vëfay va fop muntadëniho tavëhnini, vëhođina njini roka. Asan a aryampo më ntehnëka aryokuű a: “Kaŷ laŵëbu takan, umë ñađëfu yëkiwu; muntami tavënde.”

¹⁹ «Aŷëntaŵ më ntehnëka: “Waper wuhni mbëđ laŵëbu, vëhni yidëfu yëkëhñahnu; muntami tavënde.”

²⁰ «Ahaŵary kat më ntehnëk: “Takan ñëlëbu, umë wobu koſa yihahnu.”

²¹ «Aryokuű a më mbokak g'ale ndokuűënd pëyahna fop wade ntëkwajik űa. Awa ahwëhn tere ŷa ntavëkawo đus ntehnëlehna aryokuű alëwu ŷa: “Yiryeyi ñap waŷëwa hna gë vankaŵ vambë nkol vi, ayojëhni vëhaŷëhñah va gë vële ye vorovoro va, vumëp va do gë vële rađëđ va.”

²² «Ga mbiŷëk toye, aryokuű a më njijëk ntehna ahwëhn tere ŷa: “Ntiŷu ile lehnakuho ŷa bare ha gaki nkok vilaña va.”

²³ «Ahwëhn tere ŷa më mbok ntehnëka aryokuű a lëwu ŷa: “Yiryeyi vankaŵ wëhaŷ hna gë fop haryënk w wakece űa do ali fere ayojëhni vële fankëlëđun va fop njijëni, pëbahn tere mën ŷi.

²⁴ Toña ŷa fëyađëmu, wëla aryampo hnë vële ryënkwakëbu ŵacu vi tokëđina roka mën ŷi!”»

Ale ŷađ nke arëfal Yesu tavëđ fop

²⁵ Yesu nkoſo njind do kore yabah rëfëđëhawo. Më cahëtak ntehnëhni fop:

²⁶ «Ale yijëđ ŷal mën, ami rëfëka űahno ntëbi rëmu, hnëmu, asëvalu, vutahu, vëheryu, vicëru, ntëbi umë dënk. Ge gena umë, kođina nke arëfal mën.

²⁷ Ale wok maŵana tëfëndo hafo paki cëm hnë kërëwa hna kođina nke arëfal mën.

²⁸ «Ge aryampo hnë ŵuhnë ñađ mbëry cery cankaſ njihñah ñađina bi njëk ten koryi lëwu ŷa bi gwër puhñand đoku ŷa!

²⁹ Ge aki fo pëgwëk mëkëna puhna vële hnuđ va tëkëđ ndasëhnëđëniha.

³⁰ «Ntehnëde: “Aŷi asan pëgwëk mbëryënd bare mëkëna puhna đoku ŷa!”

³¹ Ndampo fo nke ge ahnaŵ njinëhniđeħa ahnaŵantawu uŵët, kwëhnatëhni vësan wawuli pëhw (10,000) do aŷëntaŵ a njijatënd ge vësan wawuli wafëhw wahi (20,000). Dañadina bi ten njëk bi kod mëtëni?

³² Ge kodina, payëđëhëhni vahnë ahnaŵantawu hna, wati ante nkok ñaŵëk ña, nkwëryëlëni antë mëtëni.»

³³ Awa, më ntehnëk Yesu: «Koyëna nke: wëla aryampo hnë ŵuhnë kodina nke arëfal mën ge maŵëna tav ile kwëhnaĸ ŷa fop.

³⁴ «Wañiry ña iñë fërën ye, ßare ge gona ñaň, hak kode mbokaryi ñaňëni; nkufahni nkal inji ma uhnëđa ŵa?

³⁵ Nafa goryaryëđina wañiry wante wok gona ñaň; canëđe. Nëparyin đus ge kwëhnarun vanëf awëryahnu!»

15

Ife ile sëvëko hnuyik

¹ Vërëf ŷatëtanke ge vahnë vëŵeh vëħaŵary tëhadënihawo Yesu soje nëpaniha.

² Wafarise ŵa ge vëħarañ sariya va umë mëhnađëni ntehnëndëni: «Aŷi asan maŵëk kacahni vëli wameh do tokëlahnëndëni ge vëhni!»

³ Awa Yesu më nësëhnëkëhni aki:

⁴ «Hnë ŵuhnë, ge ahnë kwëhnaĸëhni wape keme do cëvaryaata ryampo, tavëđilihna bi wañëntaŵ ña fop hn'ile keryëđëhëhni hna njihahn njëkëlehna ile sëvëk ŷa hafo nuja?

⁵ Do ge nujëka natidëħa, ndafidëħa vankus hna mënceryehn.

⁶ Age tëkëk tere lëŵu hna macëđëhëhni wëlawoŵu ŵa ge vësaryëntaŵu va fop do ntehnëhni: “Yijën nëhin kaŷi nujëbuhä ife mën ile sëvëko ŷa!”

⁷ Paryi pëyađëmu, ambin hna fëna koyëna dënk nked: ge ali wameh aryampo fo nkwëcëtak vankeya va, uhnatah ŵa njaßëđ đus hn'ambin hna ntëbini vësatah vëyaßah vële nkok ßalëna gwëcët vankeya vantëŵ hni.»

Uŷëc koryi ule sëvëko hnuyik

⁸ Yesu më mbok ntehnëk: «Ge asëval hwëhnaĸ wañëc koryi ipëhw, cëvaryaata uryampo, pëđëđina bi lampu ŷa, pahëc cery ña do njëħër wajira fo hafo nu?

⁹ Do ge nuk, macëđëhëhni wëlawoŵu ŵa ge vësaryëntaŵu va ntehnëhni: “Nëhëñëfu kaŷi nuŷu uŷëc koryi ule hnambëbuhö ŵa!”

¹⁰ Toña ŷa fëyađëmu, ge aŷën aryampo fo nkwëcëtak vankeya vameh vantëŵu va wamëleka Wënu ña natëđëhëhni đus.»

Rëm le hnuka fatah fantëŵu fante sëvëko

¹¹ Yesu më mbok ntehnëk: «Asan hwëhnaĸëhniwo vutah vučan vuki.

¹² Fatoy fa më ntehnëka rëmu: “Apa, yëđarye hnapul ile lëŵ đëfu ŷa.” Awa rëm ŷa më cahëlehnëkëhni vutahu hnapul lëŵu ŷa.

¹³ «Hnë wafac toye, fatah fatoy fa më nkwaŷëk ile ceharyiko ŷa, njilehn hn'inkal ñaŵah đus ge koryi lëŵu ŷa fop. Umë njik tokëk koryi lëŵu ŷa hnam hafo puhn.

¹⁴ Ga puhnëk koryi ŷa, inte canĸaf yeho nkal tac, pëgwëlehn njëkëlehnađ ile rëfëka ŷa.

¹⁵ Njilehn ndokuñëhñënda asan avë nkal tac. Asan arac, umë njoka ge wëħaŷ walëŵu njëkandëhni vampëhëmpëh*.

¹⁶ Fatah fa ñađëħo đus pihñënantu wëla g'uryav vampëhëmpëh ŵa fo, ßare ahnë yëđadilawohna.

* 15:15 15.15 *Vampëhëmpëh*: Vampëhëmpëh va wafacëna haryënkŵ wasëwif ŵa.

17 «Awa ndënkwëtahehn nteha: “Vëryokuŋ Apa va fop tokëdëni gante ñadëni ka bare ami, inte ÿad ndawo ani!

18 Mbokadëfu gë vëhni Apa lehnëwa: ‘Apa, ntëntahnëbuha Wënu ŋa do ntëntahnëmi wëjë fëna.

19 Gona tëfo yewu fatah hu. Pëlarye had aryampo gë vëryokuŋ hu ki.’ ”

20 Kahnëtahehn mbokand gë vëhni rëmu. Fatah fa nkoko ŋaŵ tëkahn tere hna nujata rëmu ŷa ga njijëd, umë kaÿëhnahnëka dÿs g'aju do nkary kacahna g'uhnatah.

21 «Tac fatah fa më ntehnëka rëmu: “Apa, ntëntahnëbuha Wënu ŋa do ntëntahnëmi wëjë fëna. Gona tëfo yewu fatah hu.”

22 «Bare rëmu më ntekëhni taŋ vëryokuŋ vëlëwu va: “Dëfëryin ayoju acud ante ŷak wamëk ŋa asuduna ajë mën aÿi; diryina nënk fëmbak hna†, do afaryuna wapary.

23 Yojëna fañihni fante ŷak hniryëkëfa aryawuna; tokinëhna ntihahnina ambënt.

24 Aÿi ajë mën had ale sëmëk nkeho do tame mbëhnik, cëvëko do nubuha.” Pëgwëlehnëni ambënt ŋa.

25 «Wati rac, fatah fandënkwëryënkwa asan arac fa g'ikaÿ nkeho. Ga mëncid tëhat tere ŷa, umë nkwëryëkëhni vahnë ga nkawëdëni.

26 Më macëka aryokuŋ aryampo tëya bi ye ye tere hna.

27 Aryokuŋ a më ntëkwaka: “Ahery hu wëncik, rëmuŋ më ndawëhnëka fañihni fante hniryëk fa, kabi yam fo mëncik.”

28 «Ntavëlehna fatah fandënkwëryënkwa fa do ŋwëÿëko tënkëdina tere hna. Rëmu më cahnik muntahna tënk.

29 Bare umë ntëkwaka: “Nëpary, Apa, wabëhn wayabah ye kobëri ga ndokuŋëhnahnëdëmi, hara gwajëhnëlihna wëla uhnës ryampo. Bare wëla fanankal yëdalihoŵahna lihahnëfuna ambënt gë wëlawo mën wa.

30 Aÿi ajë hu ale wëncik aÿi, umë gë vësëval tokëni koryi hu ŷa fop bare umë ryawëhnëruha fañihni faniryah fa alinëhnahna ambënt!”

31 «Rëmu më ntëkwaka: “Fatah mën, wëjë g'ami nkelahnik kwëlëkwël, do fop ile hwëhnëbu ŷa wëjë hwëhnëk.

32 Tëfëka natëfu ntiyin ambënt kabi aÿi ahery hu, ale wëncik aÿi, had ale sëmëk nkeho, mbëhnaryëkoŵa, cëvëko do nuyik.”»

16

Aryokuŋ ale ritëk

1 Tac Yesu më ntehnëkëhni vëréfal vëlëwu va: «Ahwëhn hnapul yabah yeho. Asan arac hwëhnakawo aryokuŋ ale kwëtahnëko dÿs. Fac ryampo umë njijik pëyayik: “Aryokuŋ hu ŷa përekanëd hnapul hu ŷa fop.”

2 Asan a më macëka aryokuŋ a nteha: “Awa, ye wëryëdëfu hnësëde soŋe hu? Pëyarye gante ndokuŋahnëru hnapul mën ka: kodila awo aye aryokuŋ mën.”

3 «Aryokuŋ a më ntehnak: “Ale ryokuŋëhnëdëfu ŷa daŋa nkeho. Hak ga ntiyadëfu? Age ntehnëbu yiwu yam, kwëhnala fanka. Age ntehnëbu fëna yiwu wunta, cëfëndëho.

4 Njëtëbu ile lidëfu ŷa wëla layiwu doku li nuÿadëfu hn'ile ñëwëdëfu!”

5 «Umë macëkëhni aryampo aryampo fop vële hnavëkawo ale ndokuŋënd va. Më ntehnëka aryënkwëryënkwa a: “Wayëhw wonanëruha ale ryokuŋëhnëdëfu aÿi?”»

6 «Asan a më ntëkwak: “Wabido keme (100) wacankaf wagu wonanëbuha.”»

«Aryokuŋ a më ntehnëka: “Wëlin kayëte nav hu ŋa. Dañary ñap aher wafëhw imbëd (50).”»

7 «Më mbok ntehnëka ahawary: “Wëjë lë, wayëhw wonanëruha?”»

† 15:22 15.22 Diryina anënk fëmbak hna: Anënk ŋa rufahnëdëha fatah fa tere hna nkentahnik.

«Më ntëkwak: “Wësaku keme (100) vantimp.”»

«Aryokuŋ a më ntehnëka: “Wëlin kayëte nav hu ŋa; kerëry wafëhw mbëd gë warar (80).”» Koyëna ntikëhniwo fop.

⁸ «Awa, ahwëhn hnapul a, ga nuko gante kamënako ka, nësëko wapërën soŋe warit aŋi aryokuŋ a mama tokahnëkawo. Toña ŋa fëyadëmu, vële fabëk vëyi ŋi duniŋa vi fo ŋak ritëk yëbëlan lëw hni ntëbënihëhni vëvë hnë humpen Wën vi. Vëvë hnë humpen Wën vi vëyëtëna gante nkedëni gë iŋi duniŋa.»

⁹ «Ami ntehnëdëmu: Yëdahnëryindën iŋi hnapul vë duniŋa ile rokad gante tëfëka ka. Koyëna, ge puraryëku, Wënu ŋa kacadëhu tere lëwu hna do nuŋadunëhëhni wëlawo.

¹⁰ «Ale facënak viŋë vile ŋak vak hna pacënad visankaf hna fëna; ale ronkënak viŋë vile ŋak vak hna tonkënad visankaf hna fëna.

¹¹ Awa, ge pacënaluhna hnë hnapul vë duniŋa li, Wënu ŋa kwëtehnhnëdëhu bi hnapul paryi ŋa?

¹² Do ge pacënaluhna hnapul vëyëntaŋ hna Wënu ŋa njëdadëhu bi hnapul ile hwëhnërun paryi ŋa?

¹³ «Ahnë kodina njohalëhni vahnë vëhi gë ntaŋary dëwu ŋa fop: canjëdëni g'aryampo do ŋahnëdëha; ñewëdëha aŋëntaŋ a do njafa. Kodiluhna ayohaluna Wënu ŋa do ayohalu fëna koryi ndampo fo.»

¹⁴ Wafarise, wale wëryëko waŋi wanës fop ŋa, njafanëdënihawo Yesu, kaŋi koryi ŋa yeho lawo lëw hni ŋa.

¹⁵ Yesu më ntehnëkëhni: «Wëuhnë ntiyadun had vësatah tase vahnë hna, bare Wënu ŋa njëtëk ile ye ntaŋary hun hna. Toña ŋa fëyadëmu, ile naŋënëni vahnë ŋa Wënu ŋa ñadina rac.

¹⁶ «Sariya Moyis ŋa gë vëkayëte wakila va kwëhnako fanka hafo ante tëkiko San Aryary a do kobëri tac, pëyahniko Wanës Wakasëk itëk Naw Wënu ŋa do ale-wo-le ntid fere fop tënkahn.

¹⁷ Dehnëla sariya ŋa goryeryëna fanka. Ambin ŋi g'inkal inŋi yancëk nambi gë fakerëh fëndampo fatiy famb sariya cëvëdina muk.

¹⁸ «Sariya ŋa tufahnëd, ale vambëka asëvalu do ñëla ahaŋary ntik ile mbañëk Wënu ŋa, do ale ŋëlëka asëval ale mbambëka asan ahaŋary ntik ile mbañëk Wënu ŋa.»

Uhnës uryindaryindan soŋe Lasar g'asan avetak

¹⁹ Awa Yesu nantanëhnëkëhniwo iŋi uhnës uryindaryindan: «Asan avetak yeho. Asan arac viŋi viwamah ntiyadëho vilakah ntaŋi do tokëdëho had ambënt ye tere lëwu hna fac-wo-fac.

²⁰ Asan ahaŋëhnah yeho fëna, Lasar maciko. Rënka tere avetak hna ntanëdëho, wahajëhn fo nkehawo mbahn inŋi fop.

²¹ Vacaŋel ile tokëdëho avetak va ñadëho dūs tok; bare ñoñ yëdadelohna. Ile ŋak siyamëk ŋa wabe ŋa fo yijëdëho ndaŋëndëniha wahajëhn ŋa.

²² «Awa, fac ryampo ahaŋëhnah a cëmëko do wamëleka ŋa më njonihä darël vëhni Abëraham hna. Tac avetak a fëna cëmëko, më mbañëk,

²³ janáma hna ntabiko, hnam korotëdëho dūs. Ga njëkalend më nuka ŋaŋët Abëraham gë Lasar ga kakëni.

²⁴ Avetak a pëgwëlehn ndekand: “Apa Abëraham, kaŋëhnahnëryiŋi g'ami! Payehna Lasar koyi wëla sëmët irufa lëwu ŋi fo wënka hna njij njamënahno ryëw ŋi, korotëdëfu dūs hnë huŋi hwëdëh.”

²⁵ Bare Abëraham më ntëkwaka: “Fatah mën, dënkwëtary fop ile ŋaduho ŋa nuŋaruho ante nkoruho cëmëlihna ŋa, bare Lasar mbër ŋa nuŋako umë. Tame, ani mbosëvosehnëde wako wadëwu hna, hara wëjë mbër ŋa yehahnëru.

²⁶ Do fëna hatëh hacankaf yehëhna yëbëlan fu soŋe vële ŷad njiryini va vëhodina, do kodena ndaniji fëna hatëh hi njihahniji hn'ile nkebun li.”

²⁷ «Avetak a umë ntehnëka: “Apa, këlami, payëryehna awa Lasar tere apa hna.

²⁸ Vukery imbëd hwëhnaŋu hnam. Nji njëtëndanëhni soŋe antë njijëni vëhni fëna hnë iŷi ŷëŷa hwëhn mbër.”

²⁹ «Abëraham më ntëkwaka: “Vikerëh Moyis gë wakila ŋa ye ile yëtëndanëdëhëhni vëhery hu va: arabi nëpanihëhni do maŷëhnëndënihëhni!”

³⁰ «Avetak a më ntehnëk: “Umë gedina gwër, Apa Abëraham. Bare ge ahnë mbëhnëk vësëm hna nji tëkatëhni, nkwëcëtađëni vankeya va.”

³¹ «Bare Abëraham më ntëkwaka: “Vëhnëpana vikerëh Moyis va wakila ŋa; gena ge ahnë vëhnëk vësëm hna maŷëhnëdëni.”»

17

Wameh g'itavëhn

¹ Yesu më lenëkëhniwo vërefal vëlëŷu va: «Nkëd kwëlëkwël ile rëkëd ntiyëhnëndëhni vahnë va wameh. Bare meka ale liyëhnëka aŷëntaŷu wameh!

² Soŋe sifa ahnë arac pecek nkwaki bëraka gëb li tac ntabi hnë wov, ani gë ntiyëhnahnënda ahnë wameh lakënde fatah Wën fëndampo fo.»

³ Yesu më mbok ntehnëk: «Keharyin dŷu!

«Ge aŷënta hu ntëntahnëki niraryehna; ge maŷëk ntëntëk do nkwëcëta vankeya va tavëhnëryehna.

⁴ Lakënde ntëntahni wahwënta mbëd gë wahi fac hna do nte-wo-nte ŋa mbokaj ntehni: “Tavëhnërye, ntëntëbu”, tavëhnëryehna.»

Fanka ikwëtahn

⁵ Tac vëfayik va ntehnënihawo Ahwëhn a: «Gwënëry ikwëtahn dëŷ fu ŋa!»

⁶ Ahwëhn a më ntëkwakëhni: «Ge kwëhnarun ikwëtahn nte vak had uŷëc mutarëd, kodun alehnuna aŋ'atëh, “Gëcary ani ayi afëla wov hna”, do maŷëndëhu.»

Aryokuŋ ale lid d'oku lëŷu

⁷ Yesu më mbok ntehnëk: «Ge ahnë hnë ŷuhnë kwëhnaka aramp ale yamëd wëhaŷ ma heryëdëhëhni wusaw, gena bi dehnëdilahna ge mëncik: “Yij alaŋa arok roka ŷa.”

⁸ Bare ntehnëdëha: “Ge pëhwëtaru ahnëgëhno roku do sewu, tac g'arok g'ase, wëjë fëna.”

⁹ Tëfëlahna camehni aramp arac kabi d'oku lëŷu ŷa fo ntik.

¹⁰ Koyëna nke soŋe hun ŷa fëna, ge ntirun fop ile ntehnëku Wën ŷa, dehnëryin: “Vëryokuŋ fo yebun vële wok vëwonëhnanina iŋë. Doku lëŷ fu ŷa fo libun.”»

Yesu vëhwëhn mbiŷ pëhw njërëned

¹¹ Ante nkoko njind Yesu Yerusalem ŋa, yëbëlan resiŷo Samari gë Galile tëfëko.

¹² Ante ntënkëdëho ankol ŋa tëhanihawo vëhwëhn ambiŷ ipëhw. Umë kahnëni ŋaŷët

¹³ pëgwëlehnëni këlandëniha ndekandëni: «Yesu, Asankaf, kaŷëhnahnëryiŷi gë fuhnë!»

¹⁴ Yesu, ga nukëhni, më ntehnëkëhni: «Yiryin njëkënihu vësëna wasadëha va.*» Wati nte njidëniho ŋa, njërëniho.

¹⁵ Aryampo hnë vëhni, ga nuk njërëk, mbokajëko ndekajatënd icëmb Wënu ŋa.

¹⁶ Ga tëkik d'arël Yesu, ndënkwehnelehn haryënkwe lëŷu yëka ŷi nkal li, do camehnënda. Asan arac avë Samari yeho.

* **17:14 17:14** Yiryin njëkënihu vësëna wasadëha va fëhnëtanëk vësëna wasadëha va nunihëhni do pëyahnehni vëhwëhn mbiŷ va njërëni. (Soŋe Walevi 14)

17 Yesu më ntehnëka: «Gena bi pëhw ija fop yërënik? Ne nkehëhni mbëd gë vëhnah vëyëntaŵ va?»

18 Vëhnahana bi mbokajëni camehnëniha Wënu ɲa? Ahneh ale wok gena sëwif, aŷi fo vokajëk?»

19 Tac Yesu më ntehnëka asan a: «Matëry, ayi; kwëtahnëhu ɲa njërëneki.»

Naŵ Wënu ɲa rëk tëki

20 Fac ryampo wafarise ŵa tëyënihawo Yesu bi guve tëkid Naŵ Wënu ɲa. Umë ntëkwakëhni: «Naŵ Wënu ɲa yijëdina had iñë ile hnuðe.

21 Dehnëdëna: “Ani nke”, ma “Hnani nke”, ami pëyadëmu, Naŵ Wënu ɲa hnë ŵuhnë tëk nke lakënde nudiluhna.»

22 Tac më ntekëhni vërëfal va: «Wati yejëk ile përdëhu ahnuŵuna Ajë Ahn'a wëla fac ryampo fo, bare nudilunahna.

23 Ntehnëdërun: “Ani nke!” ma “Hnani nke!” Ant'aŵaŵu, ant'arëfuni.

24 Yëtëryin, fac Ajë Ahn'a, ge tëkik, nkeð had mbilëbilik ambin hn'ani penëlehn ðuniŷa ŷi fop.

25 Bare afo korot ten ðus, do vahnë vëvë dol vi ɲwëyëdëniha.

26 «Wafac wale njihahnid Ajë Ahn'a nkeð had gë yamani rëm fu sankaf, Nowe, ka.

27 Vahnë va tokëdëniho, cedëniho, ñëlëledëniho, do njëdahnëdënihehniwo vëryag hni va ñëlini, hafo fac hn'ile tënkahnëko Nowe sisikulu hna. Awa ŵac sankaf yijëko nkal hna ndaŵëhni fop.✠

28 «Nkeho fëna had yamani Lot ŷa: vahnë va tokëdëniho, cedëniho, ntaŵëdëniho do nkwaðëdëniho, njamëdëniho do mbëryëdëniho watere,

29 hafo fac hn'ile cahnëko Lot Sodom hna: Wënu ɲa tëviko g'ambin rëv hwëdëh do gë wëraka hwëdëh ndaŵëkëhniwo vahnë va fop†.

30 «Koyëna nkeð fac le tufëhnað Ajë Ahn'a: vahnë va ðoku lëŵ hni fo ntidëni, vëfëhwëtaðina ikaca mën.

31 «Fac rac ale yeð karyënk w cery ntëŵu ɲa, antë tënk bambery nuf viyë vilëŵu; do ale ye hn'ikaŷ dëŵu ŷa fëna antë mënc gë ŷalu.

32 Ndënk wëtaryin ile yehawo asëval Lot ŷa‡.

33 Ale ŷað iŷi ðuniŷa ŷa cëmëd, bare ale wok kwëtahnëna nëf iŷi ðuniŷa ŷa pehëtað umë dënk.

34 Pëyadëmu, hnë umëd tac vahnë vëhi ryakëð hn'ipad ndampo fo; nufëde aryampo do tavi aŷëntaŵ a.

35 Vësëval vëhi rëkëð ndaŵëndëni ryëŵa ndampo fo; nufëde aryampo do tavi aŷëntaŵ a.

36 [Vësan vëhi yeð hn'ikaŷ; nufëde aryampo do tavi aŷëntaŵ a.]

37 Vërëfal va më tëyëniha: «Ahwëhn, ne nkeð watac?»

Yesu më ntëkwakëhni: «Hn'ile nkeð waŷas hna mbarëpëlëdëni wahuy ŵa.»

18

Uhnës uryindaryindan soŷe ahitiŷ ayapah

1 Yesu më mbok nësëhnëkëhni kat vërëfal vëlëŵu va tufahnëhni tëfëkëhni njëfandëni kwëlëkwël hara vësilëtana:

2 «Nkeho hn'ankol ndampo ahitiŷ ale woko dakëðilahna gë Wënu ɲa do dënëndëdëlëhniwohna vahnë va.

3 Nkeho fëna hn'ankol tac asëval ale cëmaryëko asan. Asëval arac njidëho kwëlëkwël ahitiŷ hna ntehnënda kitiŷëhni g'ale nkelëkëhni ŷa.

✠ 17:27 17:27: Wapëgwala 6.9; 7.24 † 17:29 17:29 Ndaŵëkëhniwo vahnë va fop afo tere Lot ŷa. (Wapëgwala 19.29) ‡ 17:32 17:32 Asëval Lot ŷa mbacik nke had apahn waŷiry. (Wapëgwala 19.26)

⁴ «Ahitij a njwëyëdëho kwëlëkwël, tac më ntehnak: “Dakëdïlohna gë Wënu na do dënëndëwëhniha vahnë va,

⁵ bare kabi aji asëval mbërehnëko, kitiñëdëfuhëhni, soje antë mbok nijj njankëndo gë wanës.”»

⁶ Tac Ahwëhn a më mbok ntehnëk: «Nëparyin wante nësëk ahitij ayapah arac!

⁷ Awa, Wënu na lë gwëcanëdïlihna bi vële kwëhnëk va age muntadëniha g'umëd gë g'anent? Demankëdïlihna bi?

⁸ Pëyadëmu, nkwëcanëdëhëhni wati le rëfëka ja. Bare ge Ajë Ahn'a mbokajëk tëkatëdëhëhni bi vële hwëtahnëka nkal li?»

Farise gë arëf jatëtanke

⁹ Yesu mboko nanta iji uhnës uryindaryindan soje vële ntiyahnëk satëk do yafëkëhni vëyëntaw va fop:

¹⁰ «Nkeho farise g'arëf jatëtanke. Vësan vërac tënkëniho Cery Wën Cankaf hna imunta.

¹¹ Farise ja më kahnëk muntad cahët minu fo ntehnënd: “Wën, camehnëmi gante nkoibu gela gë vëyëntaw ki, vële led vëyi vahnë, wëk do yëkëlehnëd vësëval vëhawary; ha, camehnëmi gante nkoibu gela g'aji arëf jatëtanke ki.

¹² Cuñëdëfu wahwënta wahi wafac mbëd gë wahi hna, do njëdahnëdëfu Cery Wën Cankaf hna hwëhn pëhw hn'ile-wo-le hnujabu hna.”

¹³ «Arëf jatëtanke ja, umë, kamëhni kahnëko najët mbankatënd sakahnëha do dëkëdïlohna kañ g'ambin ntehnënd: “Wën, kañëhnahnëryiji g'ami, aravëhno kabi awën yebu.”»

¹⁴ Yesu më mbok ntehnëk: «Paryi pëyadëmu, Wënu na arëf jatëtanke ji, ntehnëko satëk, gena farise ji. Ale-wo-le hnañënaka mbanëde bare ale vanaka nañëndë.»

Naw Wënu na vële ye had vutah hwëhnëk

¹⁵ Vahnë yinenëhnikawo Yesu wëla vutah vutoy va tindëhni wëbák wadëwu na ndëwahni. Vëréfal va, ga nuni rac, më niranihëhni.

¹⁶ Bare Yesu më tahëndakëhni vutah va do ntehn: «Tavëryinëhni nijjëni vutah va, ant'awëmañënnuni, kabi Naw Wënu na vële ye had vëhni va hwëhnëk.

¹⁷ Toña ja fëyadëmu, ale wok mañëhnelahna Wënu na had gante mañëndëhëhni fatah rëmu gë hnëmu ka tënkëdina muk Naw Wën hna.»

Asan avetak gë Yesu

¹⁸ Hnë wati rac, asankaf wasëwif rëyëkawo Yesu: «Aharan afërën, ye rëfëko liwu rënkahnu uwám usër hna?»

¹⁹ Yesu më ntëkwaka: «Soje ye wacëduho afërën? Ahnë afërën gena ge gena Wënu na fo.

²⁰ Soje ile rëyëru ji, gena njëtëru bi vakwëda va? “Ant'aryawä ahnë; ant'ayëkëlehna asëval ahawary; ant'ale; ant'aye sedë wamër; dënëneriyihni rëmu gë hnëmu.”»

²¹ Asan a më ntëkwaka: «Vanji vakwëda fop mañëhnebu kobëri utah mën hna.»

²² Yesu, ga nkwëryëk wanës watac, më ntehnëka: «Awa, iñë ryampo wojëki: yiry awaf fop ile hwëhnaru ja do ayëdahni koryi ja vëhawëhna va, koyëna nujadu hnapul yabah ambin hna. Tac yij arëfëlehnëndo ami fo.»

²³ Bare asan a, ga nkwëryëk wante ntehnëka Yesu na, njamëlehnëko kabi mbetako dus.

²⁴ Yesu, ga nuka gante njamëk ka, më ntehnëk: «Ntakëk vëvetak tënkëni Naw Wën hna!

²⁵ Itënk yonkomb hnë hatëh sirehn jak hnëñëk g'itënk avetak Inaw Wën hna.»

²⁶ Vële hnëpadëhawo va më ntehnëni: «Mo ye awa ale hode pëhëti ja?»

²⁷ Yesu më ntëkwakëhni: «Vahnë va vëhodina, bare Wënu ña kod.»

²⁸ Awa, Piyer më ntehnëka Yesu: «Nëpary, tavëbun ile hwëhnabun ña fop soje arëfëlehnënde.»

²⁹ Yesu më ntëkwaka: «Toña ña fëyadëmu: ge ahnë tavëk tere lëwu, asëvalu, vëheryu, do vicëru, rëmu gë hnëmu gë vutahu soje Naw Wënu ña,

³⁰ nuÿad ntëbi ile kwëhnako kobëri ña do nuÿad ðuniÿa ile wok pudina wati ile wejëk ÿi.»

Rarëna ña pëyahnëd Yesu cëm dëwu ña

³¹ Yesu canaryëkëhniwo vërefal pëhw gë vëhi va do ntehnëhni: «Nëparyin, gë Yerusalem njiden. Hnam ntiyad fop ile kerëni wakila soje Ajë Ahn'a.

³² Njëdahnëdëniha vële wok vëyena wasëwif, njafanëdëniha, njewëdëniha, tëpahnëdëniha,

³³ ntampëdëniha, tac ndawëdëniha; do fac rarëna hna mbëhnëd.»

³⁴ Bare ñoñ vëyëtëlohna ile nësëd; cowiniho ile ye wanës watac ña do wanës Yesu watac ntëbëkëhniwo.

Yesu umëp njërënëd

³⁵ Ante tëhadëho Yesu nkol Seriko ña, umëp lañako wuntadëho ðarël nkañ hna.

³⁶ Ga nkwëryëk wëñañ kore le ryëcëdëho umë tëyëk bi ye ye.

³⁷ Më pëyayik: «Yesu vë Nasaret ryëcëd.»

³⁸ Awa, më ndekak: «Yesu, Aju David, kaÿëhnahnëryiÿi g'ami!»

³⁹ Vële ryënkwëko va më niraniha ndemëhna, bare tac nkwënëk wadëka ña: «Aju David, kaÿëhnahnëryiÿi g'ami!»

⁴⁰ Yesu kahnëko, më ntehnëk njinenëhniÿihna umëp uña. Ga tëkaryijik, Yesu më tëyëka:

⁴¹ «Ye ÿadü linëhni?»

Umë ntëkwak: «Ahwëhn, vok hnundu ÿadëfu.»

⁴² Yesu më ntehnëka: «Arabi avoka ahnund; kwëtahn hu ña pehëtëki*.»

⁴³ Tanj, mbokalehn nund do tëfëlehnënda Yesu cëmbatënda Wënu ña. Kore ña fop nuniho watac do cëmbëntëdenihawo Wënu ña.

19

Yesu gë Yase

¹ Yesu tënköko Seriko hna do ndëcëdëho nkol hna.

² Asan ale wacik Yase yeho hnam. Asankaf vëref ÿatëtanke yeho do mbetako ðus.

³ Ñadëho nuhna ale wacëde Yesu ña bare kodilohna kabi yihnëlohna do vahnë va njabëniho haryënk w lëwu.

⁴ Awa, umë nkaryëk karyënk w gë nkañ ante tëfëd Yesu, kay hnë tëh soje nuhna.

⁵ Ga tëkëk Yesu ðay hnam më kanaka do ntehna: «Cëli ñap, Yase: dol ÿal hu hna njinëgadëfu.»

⁶ Yase cëlëlehni ñap njohna Yesu g'uhnatah gë tere lëwu.

⁷ Ga nuni watac, fop ntavëkëhniwo, më ñakëñakëdëni nësëndëni wëba Yesu: «Tere ale lid wameh cëlahnëk aÿi asan.»

⁸ Ga tükëni tere hna, Yase kahnëko haryënk w Ahwëhn a ntehna: «Nëpary, Ahwëhn, njëdadëfuhëhni cape ndampo hnapul mën ña vëhaÿëhna va, do ge nufëhnëbuha ahnë koryi dëcët, mbësadëfuha wahwënta wahnah g'ile hnufëhnëbuha ña.»

⁹ Yesu më ntehnëk: «Dol Wënu ña pehëtëkëhni vëvë iÿi tere vi, paryi nke, aÿi asan fëna fatah Abëraham ye.

* **18:42 18.42** Kwëtahn hu ña pehëtëki: Kode nkwëryi fëna kwëtahn hu ña njërënëki.

10 Pëyadëmu, Ajë Ahn'a njijëk njëkëlehnëhni do pehëtëhni vële sëvëko va.»

Vëryokuḡ pëhw vële hwëtehnaḡnik koryi

11 Yesu më mbok nantanëkëhni uhnës uryindaryindan soḡe vële wëryëko takan wanës watac va kabi tëhako Yerusalem do ntiyahnekëhniwo vahnë va tameḡi tëkiḡ Naḡ Wënu ḡa.

12 Wëlin ile nësëko ḡa: «Asan yeho ale hḡagiko hnë tere lënah, ḡi hn'inkal ḡaḡah, soḡe ḡi naḡwëndi; tac do wavokaj.

13 Njihahnënd ḡa umë macëkëhni vëryokuḡ ipëhw vëlëḡu va, njëḡakëhni ale-wo-le uḡëc sanu hwëhn nafa* yabah do ntehnëhni: “Dokuḡandin iḡi hnapul hafo vokaju.”

14 «Ñëḡënihawo ḡus asan arac; umë payënihëhni vëfay kamëhni lëḡu pëyahneni: “Ñadilëfunahna aḡi asan naḡwëhnëfu nkal fu li.”

15 «Bare rëkëk naḡwëndi. Tac më mbokajëk nkal dëḡu hna do macehnëhni vëryokuḡ vëlëḡu vële njëḡako koryi va: ñadëho njët bi hak ndokuḡahnëni ale-wo-le.

16 «Aryënkwëryënkwa a më njijëk ntehn: “Ahwëhn, uḡëc sanu ule yëḡaruhoḡo ḡa nagëk waḡëc pëhw.”

17 Ahnaḡ a më ntehnëka: “Njivëk, aryokuḡ afërën yeru; kabi pacënaru viḡë viroy hna, ntidëmi asankaf hnë vankol ipëhw.”

18 «Ahigëna ḡa më njijëk ntehn: “Ahwëhn, uḡëc sanu hu ḡa waḡëc imbëḡ nagëk.”

19 «Ahnaḡ më ntehnëka: “Awa, wëḡë asankaf vankol imbëḡ lidëmi.”

20 «Aryokuḡ ahawary më njijëk ntehn: “Ahwëhn, wëli uḡëc sanu hu ḡa; hnë fankwëḡ ipand kwëtëbuho.

21 Ntakëkoḡo ḡë wëḡë kabi njapëru: nufëḡu ile woru kwëtëlihna do kacëḡu ile woru nadëlihna.”

22 «Ahnaḡ a më ntehnëka: “Aryokuḡ aḡeh yeru, wante hnësëru ḡi hwëḡandëmi. Ntehnëru njëtëruho njapëbu, nufëḡëḡu ile wobu kwëtëla do kwëcëḡëḡu ile wobu nadëla.

23 Awa, ḡe koyëna nke, soḡe ye woru kwëtëlihna koryi mëḡ ḡa hnë bank? Ge mëncibu kokëḡëḡu wëḡëhniwu ḡe mbidëḡu.”

24 «Tac më ntehnëkëhni vële yeho hnam va fop: “Tëbëryina ayëḡawuna ale hwëhnaḡ waḡëc sanu pëhw aḡi.”

25 «Umë ntëkwaniha: “Ahwëhn, umë njabëka, tëk kwëhna waḡëc ipëhw!”

26 «Toḡa ḡa fëyadëmu, ale hwëhnaḡ ḡa nkwënëḡe, bare ale wok kwëhnana ḡa, tëbëḡe wëla ile liyahneka rëkëk nuḡa ḡa.

27 Awa, soḡe vële wok vëḡadina yenëhnëḡëhni ahnaḡ vi yojënëhni ani aryaḡuni tase mëḡ.»

Itënk Yesu Yerusalem

28 Ga nësëk koyëna, Yesu kahnëtaḡo ndëḡkwëhnëhni vahnë va nkaḡ hna njindëni Yerusalem.

29 Ante tëhako nkol Betëfase ḡë nkol Betani, ḡarël Kuḡ Oliviyë hna, umë payëkëhni vëreḡal vëhi haryëḡkw,

30 më lehnëkëhniwo: «Yiryin hn'ankol ante ye haryëḡkw ḡi. Age tëkërun tëkatëḡunëha, ga pokik, fapali fante wok kobëri kayina. Pëtina ayoḡuna ani.»

31 Age ahnë tëyëku bi soḡe ye fëtëḡunëha, dehnëryina Ahwëhn a valëka.

32 Vëreḡal va njilehnëni do tëkatëni fop ḡante ntehnëkëhniwo Yesu ka.

33 Wati ante pëtëḡëḡëḡawo fapali ḡa vële hwëhnëka va më tëyënihëhni: «Soḡe ye fëtëḡunëha fapali fi?»

34 Umë ntëkwani: «Ahwëhn a valëka.»

* 19:13 19.13 Uḡëc sanu hwëhn nafa këḡëlahnëk ḡë cos soḡe wafac keme (100).

³⁵ Tac më njonëhneniha fapali fa Yesu, tindëniha vacud vantëw hni va kayëndëlehnëniha hnam Yesu,

³⁶ kore ya ntanëndënihawo Yesu vacud vantëw hni va nkaw hna njitënd.

³⁷ Ante tëhadëniho Yerusalem na, gë cape cëpëta Kuḡ Oliviye na, kore vërëfal ya fop pëbëkëhniwo uhnatah wa, pëgwëlehnëni ndekandëni cëmbëndëniha Wënu na kabi viyë vifëmpëhnahnah viyabah nuniho.

³⁸ Ntehnëdëniho: «Arabi Ahwëhn a Wënu na njëda ale yijed naw g'uwaç lëwu wa! Arabi yam ya nke hn'ambin hna do Wën Hunte Sëpëk Fop na cëmbi!✧»

³⁹ Wafarise wëryampo yentiko kore hna më ntehnëniha Yesu: «Aharan, dehnëryihni vërëfal hu vi ndemëhnani.»

⁴⁰ Yesu më ntëkwakëhni: «Pëyadëmu, ge ndemëhnani, wëraka wi ndekad cëmb mën ina!»

Yesu Yerusalem konëhnëd

⁴¹ Yesu, ante tëhako nut naw Yerusalem na, konëhnëdëhawo, ⁴² ntehnatënd: «Yerusalem, kaÿëhnahnëko gë wëjë. Age njëtakëndu ile lidu ahnuÿahn yam ya, wëla dol fo, njivakëndëhi. Bare umë tame cowïru!

⁴³ Wafac yenëhniko vëÿëw hu va mbëryëdëni hëya kece hu hna tënkëhnahnënihi. Kwërëdënihi caharaḡ do ñayëdënihi vacape va fop.

⁴⁴ Mbëvendënihi fop, wëjë gë bulunda lëw hu ya, vëravëndilihna wëla itaka dampo nko tinda hnë yëntaw. Yin fop nked kabi yavëtëlihna wati ile njijëk Wënu ndemaÿi ya!»

Yesu ntaðëhëhni vëwaf va Cery Wën Cankaf hna

⁴⁵ Yesu tënkëko selele Cery Wën Cankaf hna pëgwëlehn ntandëhni vëwaf vële yeho hnam va†.

⁴⁶ Ntehnëdëhëhniwo: «Vikerëh Wënu va më lek: “Cery mën na Cery iyëfa macëde.”✧ Bare wuhnë, sowa vële lirun!✧»

⁴⁷ Yesu karanëdëhëhniwo fac-wo-fac Cery Wën Cankaf hna. Vësankaf vësëna wasadëha va, gë vëharan sariya va do gë vëvë karyënkwa bulunda va fop njëkëlehnëdëniho ndawëhnëniha.

⁴⁸ Bare vëyëtëlohna bi hak ntidëni pëlahnëniha, kabi bulunda ya fop nok nëpanda kwëlëkwël, umë fo ndilaniho.

20

Ne matik ucankaf Yesu ni

¹ Fac ryampo, Yesu karanëdëhëhniwo bulunda ya Cery Wën Cankaf hna do pëyadëhëhniwo Wanës Wakasëk na. Vësankaf vësëna wasadëha va gë vëharan sariya va do gë vicër va tëhanihawo

² do tëyëniha: «Pëyaryifu, bi g'iÿëhne fanka ntidfu vëÿin, mo lehnëki alind?»

³ Yesu më ntëkwakëhni: «Ami fëna tëyëdëmu inë ryampo. Pëyaryino,

⁴ mo fayikawo San njaryënd? Wënu na bi ye ma bi vahnë va fayikawo?»

⁵ Bare pëgwëniho nkwaÿëlëndëni vëhni fo ntehnëlëndëni, ge ntëkwayinëka Wënu na fayikawo, tëyëdëhëfu, soÿe ye woyinëk kwëtahnilënahna?

⁶ Ge ntehninëk, vahnë va fayikawo, bulunda ya fop ntutëdënihëfu gë wëraka soÿe ndawënihëfu, kabi kwëtahnëni San kila yeho.

⁷ Awa më ntëkwaniha: «Yëtëlëfuhna bi mo fayikawo njaryënd.»

⁸ Yesu më ntëkwakëhni: «Awa njivëk, ami fëna pëyadiluhna fanka fale lihandëfu vëÿin va.»

✧ 19:38 19:38: Wahnëw 118.26 † 19:45 19:45 Vëwaf vële yeho hnam va: Tëfëlahna nkehni vëwaf Cery Wën Cankaf hna. ✧ 19:46 19:46: Esayi 56.7 ✧ 19:46 19:46: Seremi 7.11

Uhnës uryindaryindan soŋe vëyam vëyapah

⁹ Tac, Yesu pëgwëlehn nantanëhnëdëhni bulunda ŷa uhnës uryindaryindan: «Nkeho asan ale fëlëko ikaŷ waresen do kwëtehnañhëni vëyam njilehn uyas ule viŷëd.

¹⁰ Ante tøkëk wati ile kwëcëde waresen ŋa, më payëka aryokuŋ hnë vëyam hna soŋe njëdaniha sah lëwu ŷa hnë waresen wale mbarëpëni hna. Bare vëyam va ndafënihaŋo ale fayiko ŷa ntalehnëniha wëbák fo.

¹¹ Ahwëhn kaŷ a mboko paya ahaŋary kat, bare vëyam va mbok ndafëniha umë fëna, njewëniha ntalehnëniha wëbák fo.

¹² Mboko paya kat aryokuŋ ararëna alëwu ŷa; arac më cërehnëniha do canëniha g'ipër.

¹³ «Awa ahwëhn kaŷ a më ntehnak: “Ye rëfëko liwu? Payëdëfuha ajë mën ale ŷahnëbu dus aŷi: ntiyahnëko umë ntënëñdëniha.”

¹⁴ «Aju njiko hnam, bare vëyam va, ga nuniha, ntehnëlëdëniho vëhni fo: “Wëliho ale lëwëd ikaŷ inji. Dawëñëfuna, kwëhnahnin.”

¹⁵ Tac canëlehnëniha kaŷ hna do ndawëniha. Awa tëyëdëmu: Ye ntidëhëhni ahwëhn kaŷ ŋa vëyam va?

¹⁶ Pëyadëmu njijëd ndawëhni vëyi vëyam do njëdahni kaŷ inji vëhaŋary.»

Vahnë va, ga nkwëryëni wanës watac, më ntehnëni: «Arabi Wënu ŋa antë maŋ wani muk!»

¹⁷ Bare Yesu ntarëkëhniwo do ntehnëhni: «Ye pëhnëtanëk wani wanës wabë vikerëh ŋi: “Itaka inte cañëtaniho vëvëry vacery ŋa vacak ye tame inte mbëryahnëk Wënu ŋa cery ntëwu ŋa fop”*?»

¹⁸ Ale-wo-le yod hn'ini taka ŷa nihëd do ge taka ŋi ahnë njohahnëk, ivëd fo ntidëha.»

Soŋe ŷatëtanke ile cosëde Sesar ŷa

¹⁹ Vëharan sariya va gë vësankaf vësëna wasadëha va njëkëlehnëdëniho pëlaniha Yesu hnë wati rac dënk, kabi njëtëniho soŋe lëw hni nantahnëko iŷi uhnës uryindaryindan, bare ntakëkëhniwo gë bulunda ŷa.

²⁰ Pëgwëlehnëni njëkandëniha Yesu. Soŋe watac, cañëtëlehnënihëhni vahnë vële liyako had vëfëren ye. Vahnë vërac ñadëniho pëlaniha Yesu hn'urënd gë wanës wadëwu ŋa, nuŷahnëni fere njëdanahnëniha gë vësankaf.

²¹ Më ntehnëniha aki: «Aharan, njëtëbun ile hnësëdu do haranëdu ŷa cañëk; Kwëtahnëlihna nëf ile nke ahnë, bare toña ŷa fo haranëduhëhni vahnë va.

²² Awa pëyaryifu, sariya fu ŷa fuhnë wasëwif maŋëryak bi ma maŋëryana cosi ŷatëtanke ŷa asankaf a, Sesar?»

²³ Bare Yesu njavëtëko urënd lëw hni wã më ntehnëkëhni:

²⁴ «Tufëryino ŷëc koryi.» Ga tufëniha, awa më tëyëkëhni yëka mo g'uŋac mo liyik koryi li?

Më ntëkwaniha: «Sesar.»

²⁵ Më ntehnëkëhni: «Awa bësaryina Sesar ile kwëhnëk ŷa, do Wënu ŋa ile kwëhnëk ŷa.»

²⁶ Vëhodilohna pëlaniha hnë wanës wante ntëkwadëho tase bulunda ŋa. Pëmpëhnahnëkëhniwo dus ndemëhnalehnëni.

Itëy soŋe ibëhn vësëm

²⁷ Vahnë vëvë Saduse rëhakawo Yesu. (Vëhni lehnëdëho vësëm va vëvëhnëdëna.)

²⁸ Aki ntehnënihawo: «Aharan, Moyis njëdakëfu an'akwëda: “Age asan ŷëlëk, do cëm hara kwëhnana vutah, aheryu ntëwëdëha asëval a soŋe nagëhnahna acëru vutah.”

* 20:17 20:17: Wahnëw 118.22

²⁹ Awa, nkeho hwënta ryampo vësan mbëd gë vëhi vële vankëko rëm gë hnëm. Aryënkwëryënkwa a ñëlëko do cëm hara tavëna vutah.

³⁰ Ahigëna ÿa ñëlëgëkawo asëval a do cëm umë fëna hara tavëna vutah,

³¹ tac ararëna ÿa. Koyëna nkehëhniwë mbëd gë vëhi va fop, cëmëniho hara vëravëlëlihna vutah.

³² Tac, asëval a fëna cëmëgëlehn.

³³ Awa, mo hwëhnëdëha asëval aÿi hnë fac ile mbëhnahnëdëni vësëm hna kabi mbëd gë vëhi vi fop ñëlënihawo?»

³⁴ Yesu më ntëkwakëhni: «Vësan gë vësëval iÿi duniÿa vi ñëlëledëni;

³⁵ bare vësan gë vësëval vële hitiÿik catëni tëfëka mbëhnëni vësëm hna do nkentini duniÿa ile yejëk. Hnam vëÿëlëledëfina.

³⁶ Vëhodina mbok cëmëni: gë wamëleka ki nkedëni. Ibëhn inte mbëhnëdëni ña rufahnëd vutah Wën paryi ye.

³⁷ Moyis pëyahnek wapacëk vësëm va mbëhnëdëni. Hnë vikerëh vinte hnësëndëhawo Ahwëhn a haryënkwa fatëh fante ÿagëd hna, Moyis macëkawo “Wën Abëraham, Wën Isak, do gë Wën Sakob.”

³⁸ Awa, Wënu ña gena Wën vësëm. Wën vële wok vësëmëna ye, kabi vutah vuntëwu va fop mbëhnëdëni.»

³⁹ Awa, vëharan sariya vëryampo më tebani wanës ña do ntehnëniha: «Toña hnësëru, Aharan.»

⁴⁰ Do vëryëkëdïlohna mbok tëyëniha wakawëry.

Arëhnayik a gë David

⁴¹ Yesu më ntehnëkëhni: «Hak kode ntehnëni Arëhnayik a Aju David ye?

⁴² David hnësëk Kayëte Wahnëw hna:

«Ahwëhn a Wënu ña më lehnëka Ahwëhn mën a: Yij alaña g'irëhw mën,

⁴³ hafo hale këfëdëfuhëhni vële ÿewëki va haryënkwa hu.✧

⁴⁴ Awa, age David “Ahwëhn” macëdëha, hak kod Arëhnayik a fëna nke aju David?»

Antë ntinde had vëharan sariya ki

⁴⁵ Ante nëpadënihawo Yesu kore ña, ntehnëkëhniwo vërefal vëlëwu va:

⁴⁶ «Keharyinëhni vëharan sariya vi. Vëhni nëÿahnëkëhni gwërëtalehn gë vacud vajaryah do ÿad nkaÿëndeni g'untënah waÿëwa bulunda hna; tëhnadëni wëlaña wale rëkëde nuhahnëndeni vacaliña hna do gë wëlaña vahnë vëlënah hn'ile tokëde roka sankaf hna.

⁴⁷ Tebëdënihëhni vësëval vële cëmeryëk vësan va fop ile kwëhnani ÿa, do tan munta yaryah muntadëni, ntehnahni vahnë vëfërën ye. Soÿe umë, Wënu ña kwëdëdëhëhni ntëbini vëÿëntaw vi fop.»

21

Ile njëdahnëd asëval ahaÿëhna

¹ Yesu njëkëko caharab lëwu do nukëhniwo vëvetak hwëtëdëho uyëdahn lëw hni hn'ile kwëtëdeho Cery Wën Cankaf hna.

² Nukawo fëna asëval, ale cëmeryëk asan, ahaÿëhna dÿus, ga kwëtëd vujëc vuki koryi vunte wok yabëlahna nafa.

³ Yesu më ntehnëk: «Toña ÿa fëyadëmu: ile kwëtëk asëval aÿi yabëk ntëbini vëÿëntaw vi fop,

⁴ kabi vëÿëntaw vi fop njëdahnëni koryi ile wok balëlehniha, bare umë, hn'uhaÿëhna lëwu hna, njëdahnëk le kwëhna ÿa fop ile rëfëkawo kwëta soÿe lëwu ÿa dënk.»

Yesu ipërëkan Cery Wën Cankaf ɲa pëyahned

⁵ Tac vëryampo nësëdëniho soɲe Cery Wën Cankaf ɲa ntehnëndëni: «Nkwamëk, gë wëraka wawamah walëwu wï gë vile wamënahnik vi!»

⁶ Yesu më ntëkwakëhni: «Pëyadëmu, ile hnuɖun yi, wafac yejëk le nkoɖ gona ani wëla itaka ɖampo tinda hn'iñëntaŵ; fop nihëde.»

⁷ Më tëyëniha: «Aharan, awa guve ntiyaɖ watac? Ye yed dahëse ile rufahnëɖ ante tëkid vëyin ɲa?»

⁸ Yesu më ntëkwakëhni: «Kwëtëryin hakili, ant'aŵaŵu arokayiwu. Vahnë vëyabah njijëdëni mëcani uŵac mën do ntehnëndëni vërehnayik ye do wati ŷa tëkik, bare ant'arëfuni.

⁹ Ge nkwëryëɖun ga nësëde soɲe wamët nkal g'inkal, gë inkal inte ŷañënak, antë ntaku; afo watac tëki ten, bare geɖina tameki wapuya iyï ɖuniŷa.»

¹⁰ Tac më nkwënëk: «Bulunda rëkéɖ mëtëndëni gë bulunda ŷëntaŵ, do ahnaŵ pëgwëɖëha ahnaŵ aŷëntaŵ;

¹¹ nkeɖ iñënka nkal hnë waresiŷo wayabah, do g'inte ɲa. Nkeɖ fëna viŷë viŷayah ambin hna do vahnë va ntakëɖëhëhni ɖus.

¹² «Bare tëkahnind waɲi fop, pëladerun, korotehnëɖerun, njëɖahnëɖerun soɲe ahitiɲiwu vacaliɲa hna do cëɖëɖerun. Wati rac njiryeryëɖerun hnë vëhnaŵ do gë waguverëner soɲe lëmën.

¹³ Awa wati rac nkeɖun waseɖe mën.

¹⁴ Kwëtëryin watac vankaf hna: ant'afëhwëtawu ile rëfëka ahnësu,

¹⁵ kabi ami dënk njëɖadëmu hakili, vële ŷewëku va, vëhodina nkwajëni.

¹⁶ Wëla vële hnagëku va dënk tokadënihu vëhitiɲ hna gë vële vankërun tere, wahnënk hun do gë wëlawo hun, vëryampo hnë wuhnë ndawëɖeni.

¹⁷ Vahnë va fop ñewëɖënihu soɲe lëmën.

¹⁸ Bare wëla imul ndampo ibë nkaf hun cëvëɖina.»

¹⁹ Yaŵënarinyin: koyëna pehëtëɖun ntaŵary hun iɲa.

Yesu inih Yerusalem ɲa pëyahned

²⁰ Yesu më nkwënëk ntehn: «Ante nuɖun Yerusalem ga kwërëɖëni wasoɖade ɲa, njëtëɖun, wati rac, biŷëɖina nihëde.

²¹ Awa, vële yed Yuɖe va tëfëka nkaryëni gë wahuɲ, vële yed bambery Yerusalem va tëfëka ɲaŵëtani, do vële yed wëhaŷ va tëfëlahna mëncini g'ankol.

²² Wafac wale korotehnëɖëhëhni Wënu ɲa vahnë va yed, ile ntiyaɖ fop ile nësëk Vikerëh ŷa.

²³ Mekëhni vësëval vëryonkah va gë vële yëwëndëɖëhëhni vutah vuntëw hni vahnë wafac warac! Horot sankaf yed hn'iɲi nkal kabi ntavah Wënu ɲa cëlid hnë bulunda rac.

²⁴ Gë sëlame ndawëɖeni, vëramp njodeni wayal hna fop. Vahnë vële wok vëyena wasëwif ŵa nihëɖëni Yerusalem hafo ante puɖ wati le maŵëryanini ŷa.»

Itëk Ajë Ahn'a

²⁵ «Ulav hna, ulepera hna do gë wahol hna nude wëdahëse gë viŷë vifëmpëhnahnah do nkal li wahnënk wï fop mpaŷëmpaŷadëhëhni do pëmpëhnahnëɖëhëhni ɖus soɲe wëñaŵ gë fanka wavonkëlo wënka ɲi.

²⁶ Wati rac vahnë va cëmëɖëni ntakah ge nahani iŷayah ile ŷaɖ ntiya nkal ŷa. Pëyadëmu, Wënu ɲa ñënkëɖ fop ile ye g'ambin ŷa.

²⁷ Tac nude Ajë Ahn'a ga tëkid hn'aɲar, gë fanka do gë icëmb cankaɖ.

²⁸ Ge vëyin pëgwëk ntiyaɖ, matëndaryin do ahanu, kabi pehët hun iɲa tëhajëk.»

Imëntëndëlehn anuŷ ɲa

29 Tac Yesu më njëdahnëk inji mëntëndëlehn: «Yëkëryin anuÿ inji gë vatëh vañëntaÿ vi fop:

30 ge nurun ga pëgwëk nëpënd, njëtëdun wati hasëk ÿa tëhajëk.

31 Ndampo fo nke, ge nurun vëÿin fop ga tëkid, yëtëryin Nawë Wënu ña tëhajëk.

32 «Toña ÿa fëyadëmu: vahnë vëvë gaki vi vësëmëdina fop hara diyana vëÿin fop.

33 Ambin ñi g'inkal inji godina, bare wanës mën ñi nkođ kwëlëkwël.»

Ajë Ahn'a ante nkođe napëdëna ña tëkid

34 «Diryin wajira: ant'afabu li vambënt fo, g'uryëwë, ma ahnahandu soñe wadëñah ÿi duniÿa; ge gena umë, fac ile njihahniđ Ajë Ahnë nanëtëdëhu,

35 had urënd: pëyadëmu, pëladëhëhni fop vële lëdëk nkal vi.

36 Ant'ahnamawu! Yëfaryindën kwëlëkwël! Koyëna nuÿadun fanka ayawënahnu hnë fop ile rëkid hna do aholu arufëhnawu haryënkw Ajë Ahnë hna.»

37 G'anent ga, Yesu karanëdëhëhniwo vahnë va Cery Wën Cankaf hna, do g'anëka ga, hn'ikuñ nte wacik Oliviye hna njidëho ndakind.

38 Do bulunda ÿa fop kobëri fo g'acahnëfëđ ga njijëdëniho Cery Wën Cankaf hna soñe nëpandëniha.

22

Yudä pëhñak njëdähna Yesu

1 Ambënt mburu kwëhn levir këm, ante wacaryik Pak ña fëna, tëhajëko.

2 Vësankaf vësëna wasadëha va gë vëharan sariya va njëkëlendëniho ndawëhñëniha Yesu, bare ntakëkëhniwo gë bulunda ÿa antë ñañëni.

Yudä pëhwëtak njëdähna Yesu

3 Awa Sintani tënkëkawo Yudä, nte wacëdëho Isëkariyot ña, ale yentiko hnë vërëfal Pëhw gë Vëhi hna.

4 Yudä njiko nësëlini gë vësankaf vësëna wasadëha va do gë vëvë karyënkw Cery Wën Cankaf va gante tëfëka njëdähni Yesu ka.

5 Njëkëhniwo d'us do më ntehnëniha cosëdëniha koryi.

6 Yudä mawëlehn do pëgwëlehn njëkëlehnand fere fale rëfëka njëdähñëni Yesu hara bulunda ÿa vëyëтана.

Yesu nëgehnëđ roka Pak ÿa

7 Tëkiko wati ambënt mburu kwëhn levir këm ña do hale ndawëdëni vupe soñe roka Pak ÿa.

8 Awa Yesu më payëkëhni Piyer gë San ntehnëni: «Yiryin afëhwëtanëhñëhëndunëfu roka Pak ÿa.»

9 Më ntëkwaniha: «Ne ñadu fëhwëtafu?»

10 Më ntëkwakëhni: «Nëparyin: ge tëkërun nawë hna, nudunëha asan ale ryibëk unkwahn wënka. Tëfëlehnëryina hafo tere hn'ile tënkëđ hna.

11 Ntehnëdunëha ale hwëhñëk tere ÿa: "Aharan a tëyëdëhi: 'Ne nke cery nte rokahnëdëfun roka Pak ÿa gë vërëfal mën va?' "

12 Tufëdëhu cery cankañ yan etas hna g'ile valëdëhu ÿa fop. Hnam pëhwëtañun soñe roka ÿa.»

13 Awa njilehñëni, tëkatëni fop gante ntehnëkëhniwo Yesu ka do pëhwëtani soñe roka ÿa.

Roka Ahwëhn a

14 Wati ÿa, ga tëkëk, Yesu gë vëfayik vëlëwu va mbarëpëlëniho soñe roka ÿa.

15 Më ntehnëkëhni: «Ñadëfuho d'us tokëlahnini ÿi roka Pak gë wuhnë ani gë horotahnëndu ÿa!

¹⁶ Toña ŷa fëyadëmu dol, bokëda roku muk iŷi roka hafo hale padëd nafa iŷi roka ŋa Naŵ Wën hna.»

¹⁷ Awa, më nufëk nkëlëwa uñen, camehnëka Wënu ŋa do ntehnëhni: «Nufëryin aŋi nkëlëwa, asehelu wuhnë fop.

¹⁸ Pëyadëmu, tøk pëgw iŷi wati, bokëda sewu uñen waresen hafo tëki Inaŵ Wënu ŋa.»

¹⁹ Tac më mbok nufëk mburu, camehnëka Wënu ŋa, do më nkubëlehnëk njëdahn ntehnëhni: «Iŷin mbahn mën ŋa ye nte yëdahnik soŋe hun ŋa. Diryindën aki, aryënkwëtahñënduno.»

²⁰ Ga tokëni, Yesu më mbok njëdakëhni aŋi nkëlëwa ñen, do ntehnëhni: «Aŋi nkëlëwa ñen sat mën ile ryehëtëde soŋe lëw hun ŷa ye do ŷabahnik kwëtëla kasëk nte ntik Wën bulunda lëwu ŷa.

²¹ Bare nëparyin: ale rokadëho ŷa ani nke, tokëlandëbun!

²² Ajë Ahn'a cëmëd gante pëhnaŋ Wën ka bare ale rokadëha ŷa korotëd duf!»

²³ Awa pëgwëlehnëni tÿëlëndëni bi mo ye hnë vëhni ale ŷad nti rac a.

Mo ye ale lëbëkëhni nafa hnë vërëfal hna

²⁴ Tac vërëfal va pëgwëlehnëni nkwañëlëndëni njëtahñëni bi mo ye ale lëbëkëhni nafa vëñëntaŵ va.

²⁵ Awa, Yesu më ntehnëkëhni: «Vëhnaŵ vëvë duniŷa vi ndëcëtëni cankaŋ ntëw hni ŋa, do vële hwëhnaŋ fanka ucankaŋ va mëcadëni “vëli fërën”.

²⁶ Bare wuhnë, ant'aliwu had vëhni! Ale ŷak hnaŷëk a tëfëka nke had umë ŷak vak hnë wuhnë, do ale ryokuñehñëdëhëhni vëñëntaŵ va nke had aryokuñ.

²⁷ Awa mo ye ale ñak njabëk nafa ŷa? Ale rokëd roka ŷi gë ale hnëhëtëd aŷi? Gena bi ale rokëd roka ŷi? Ha, bare ami had ale hnëhëtëd nkebu fagant lëw hun!

²⁸ Wuhnë, g'ami nkentirunëho kwëlëkwël hn'uryëñah mën hna fop,

²⁹ do gante njëdako ucankaŋ rëm mën ki, koyëna njëdadëmu ami fëna:

³⁰ tøkëdëna tokënden do celahnënden Naŵ hna, do ntañadun hnë watinki vësankaŋ soŋe ahitiñuni wahnënk pëhw gë wahi wavë Isërayel wi.»

Yesu pëyahñëd Piyer njahëtađëha

³¹ Yesu më ntehnëka Simo Piyer: «Simo, Simo, nëpary: Sintani këlaka Wënu ŋa maŵëryana kolahn paryi gante paryëde pitëndëlehnahni vantimp gë vaparyel ki.

³² Bare ami, muntanëmi, soŋe antë ntiñëtaŷi kwëtahn iña kwëlëkwël. Do wëjë, ge mbokajëru gë ŷal mën yaŵënëryihni vëñënta hu va.»

³³ Piyer më ntëkwaka: «Ahwëhn, pëhwëtafu wëlakënde ntehni sëdaryiwu gë wëjë do sëmëntiwu gë wëjë.»

³⁴ Yesu më ntëkwaka: «Pëyadëmi, Piyer, hnë uñi mëd dënk, ani gë tarahnënd cale ŋa, njahëtađu wahwënta warar yëtëlihohna.»

³⁵ Tac Yesu më ntehnëkëhni: «Ante payëmuno koryi këm, kufa këm, wapary wante hnëpëtandun këm ŋa, iñë bi wojëkuno?»

Më ntëkwani: «Ñoñ gojëlëfunohna.»

³⁶ Awa më ntehnëkëhni: «Bare tame, ale hwëhnaŋ koryi tëfëka nuf, ale hwëhnaŋ kufa tëfëka nuf, do ale wok kwëhnana sëlame tëfëka nkwaŋ cud cankaŋ ntëwu ŋa ntëwahn ryampo.

³⁷ Pëyadëmu, afo ntiya ile nësëk Vikerëh soŋe lëmën ŷa. Më lehnëk: “Aŵen ntiryaryëniha vahnë va.” Ha, soŋe lëmën ŷa biñëdëna, fop padëd.»

³⁸ Vërëfal va më ntehnëniha: «Ahwëhn, wëli wasëlame wahi.» Yesu më ntëkwakëhni: «Gwër nke.»

Yesu njëfad hn'ikuñ Oliviye

³⁹ Yesu më cahnëk do nji hn'ikuṅ nte w̄acik Oliviye hna, gante njehëka ka. Vërefal vëlëwu va më ntapëhnanaha.

⁴⁰ Ga tëkëni hnam, më ntehnëkëhni: «Yëfaryin kwëlëkwël soṅe gante kodun ayawënahnu ge njëkëhnahnëderun.»

⁴¹ Tac më ṅawëtakëhni toye, ndëkwëhnëk do njëfa aki:

⁴² «Apa, ge ṅadu, ṅawëtënde antë tëkëhne iṅi horot. Bare ant'ali ile ṅadëfu, diry ile ṅadu wëjë ṅa.»

⁴³ Awa mëleka vë g'ambin ṅa cëlëlehni njij njawënaṅehna.

⁴⁴ Yesu nkwënekë njëfa ṅa g'ahawary kabi njiwëhnëko d̄us hafo ṅacëṅac ntëw̄ ṅa nke had sat yatëd̄.

⁴⁵ Ante puhnak njëfa ṅa, më matëk, mboka gë vërefal vëlëwu do nji tëkatëhni ga ndakëni wakwëd̄, kabi njiwëhnahnëkëhniwo d̄ëcët g'umë.

⁴⁶ Më ntehnëkëhni: «Hak kodun aryaku wakwëd̄? Matëryin ayëfawu soṅe gante kodun ayawënawu ge njëkëhnahnëderun.»

Ipëla Yesu ṅa

⁴⁷ Nkoko nësënd tëketëni kore vahnë. Yuda aryampo vërefal Pëhw gë Vëhi hna ryënkwar'yikëhniwo. Më tëhaka Yesu soṅe mbuca.

⁴⁸ Bare Yesu më ntehnëka: «Yuda, gante mbucëde ale hnëṅëlërun bi tokad̄uha Ajë Ahn'a?»

⁴⁹ Vële tëfëlëniho Yesu va, ga nuni ile ṅad̄ ntiya ṅa, më tëyëniha: «Ahwëhn, rawahnëfu bi wasëlame fu w̄i?»

⁵⁰ Do aryampo hnë vëhni tawëlehna aryokuṅ asëna wasadëha asankaf a ntëpëtëlehna nëf tëhw ṅi.

⁵¹ Bare Yesu më ntehnëk: «Tavëryin! Gwër nke.» Do më ṅakëka asan arac nëf ṅa njërënëlehna.

⁵² Tac Yesu më ntehnëkëhni vësankaf vësëna va, vësankaf vëyëka Cery Wën Cankaf va, do gë vicër vële yijëko pëlaniha va: «Gë wasëlame do gë waryoko bi tëfakëha ayinëhniwuno, afëlawuno had bandi yebu?»

⁵³ Fac-wo-fac Cery Wën Cankaf hna nkelahnëdenëho do yëkëlehnëluhna afëlawuno, bare iṅi wati w̄uhnë hwëhnëk gë fanka umëhwëry fa, Sintani hwëhnëk.»

Piyer njahëta d̄ëha Yesu

⁵⁴ Awa pëlalehnëniha Yesu njiryeryëniha ndënëniha tere asëna wasadëha asankaf hna. Piyer ṅawët tëfëd̄ëhëhniwo.

⁵⁵ Hwëd̄ëh fëd̄iko fagant selele hna, Piyer ntañantëlehni gë vële yeradëho hnam va.

⁵⁶ Asëval aryokuṅ më nuka Piyer ga ntañantik d̄arël hwëd̄ëh hna; më ntañëka do ntehna: «Asan ale lañak aṅi gë Yesu nkentiko!»

⁵⁷ Bare Piyer njahëtako ntehna: «Hali, yëtëlëw̄ahna.»

⁵⁸ Ga mbiṅëk toye, ahnë ahaṅary më nuka do ntehn: «Wëjë fëna, arëfal Yesu yentiru!» Bare Piyer më ntëkwaka asan arac: «Hali, gena toña.»

⁵⁹ Ga mbok mbiṅ, ahaṅary kat më mbok ntehnëgëk: «Lëk, aṅi asan gë Yesu nkentiko, kabi umë fëna avë Galile ye.»

⁶⁰ Bare Piyer më ntëkwak: «Yëtëla bi ye ṅadu ahnës, wëjë.» Ani gë patahnënd wanës ṅa dënk tarëlehn cale ṅa.

⁶¹ Ahwëhn a Yesu më cahëtak ntañëka Piyer. Awa Piyer ndënkwëta lehn ile ntehnëkawo Ahwëhn a: «Tarahnënd cale ṅa uṅi mëd̄ njahëta d̄u wahwënta warar yëtëlihohna.»

⁶² Awa Piyer cahnëlehn kond d̄us.

Yesu njewëde do ndafi

⁶³ Vësan vële yëkadëhawo Yesu va pëgwëniho njafañëndëniha do ndafëndëniha.

⁶⁴ Më cankëniha yëka yï do tëyëniha: «Awa, kabi kila yeru, pëyaryifu bi mo ryafëki?»

⁶⁵ Nkonihho njewëndëniha wakawary wayabah menahnëniha wãac.

Yesu haryënkw vëhitiŋ vësankaf hna

⁶⁶ Ga pacëk, vicër vëvë bulunda wasëwif va, vësankaf vësëna wasadëha va do gë vëharan sariya va mbarëniho. Më ntehnëni njoji Yesu Mbara Vëhitiŋ vëlëw hni hna,

⁶⁷ do, ga tëkaryijik, më tëyëniha: «Arëhnayik a bi yeru? Pëyaryifu!»

Yesu më ntëkwakëhni: «Ge pëyamu njëtëbu mawëndilunohna,

⁶⁸ do ge tëyëmu iñë, dëkwadilunohna.

⁶⁹ Bare, yëtëryin, tëk pëgw gaki Ajë Ahn'a ntañad g'irëhw Wën Hwëhn Fanka Fop.»

⁷⁰ Vëhni fop ntehnëlehnëniha: «Awa wëjë ye Aju Wënu ña?»

Më ntëkwakëhni: «Wühne dënk hnësëk umë yebu.»

⁷¹ Awa më ntehnëläni: «Gona mbalëfu sede: nkwëryinëk fuhnë dënk wanës wadëwu ña!»

23

Yesu haryënkw Pilat

¹ Tac matëlehnëni vëhni fop njiryeryëniha Yesu vëhni guverëner ile wãaciko Pilat yã. ² Hnam, pëgwëlehnëni mërahnëndëniha ntehnëndëni: «Tëkatëbunëha ayi asan ga përekanëdëhëhni bulunda lëw fu yã: më lehnëkëhni antë cosëniha ahnañ a, Sesar, yatëtanke yã do umë lehnëk fëna umë dënk ye Arëhnayik a, ahnañ a.»

³ Awa Pilat më tëyëka: «Ahnañ wasëwif wã bi yeru?»

Yesu më ntëkwaka: «Wëjë hnësëk.»

⁴ Awa Pilat më ntehnëkëhni vësankaf vësëna wasadëha va gë kore yã: «Nula wëh ile ntik ayi asan.»

⁵ Bare më njawënëni wanës wadëw hni ña ntehnëni: «Përekanëdëhëhni bulunda yã gante kodëni ñañënahni g'ikaran dëwu ña. Hnë resiyo Galile hna pëgwik, ndapëlehnëni Yude yï fop, tame njijëk hafo Yerusalem li.»

Yesu haryënkw Erof

⁶ Pilat, ga nkwëryëk wanës watac, më tëyëk: «Ayi asan avë Galile bi ye?»

⁷ Ntëkwanihawo, ha, Yesu avë Galile ye. Resiyo rac Erof hnañëko. Awa kabi Erof Yerusalem hna nkeho hnë wafac warac, Pilat më ntehnëk njiryeryi Yesu yalu hna.

⁸ Erof natëkawo dus ante nukawo Yesu ña kabi nkwëryëdëho ga nësëde soje lëwu yã do mbiyëk ante ñadëho nuhna ña, ntiyahnëkawo nudëha ga ntid dahëse fëmpëhnahnah.

⁹ Tëyëkawo wayabah, bare Yesu dëkwadilawohna ñoñ.

¹⁰ Vësankaf vësëna wasadëha va gë vëharan sariya va hnam nkenihho mërandënihawo Yesu g'inañëna.

¹¹ Tac Erof gë wasodafe walëwu wã nëhandënihawo njafañatëndëniha Yesu. Më cudëniha viyi vifërën had ahnañ do Erof mbokaryëhnëkawo gë vëhni Pilat.

¹² Erof gë Pilat vëhnëñëlëlohna kobëri ña, bare fac rac, lawo nkenihho.

Yesu mbokaryëde haryënkw Pilat

¹³ Pilat më mbarëkëhni vësankaf vësëna wasadëha va, vësankaf vëhitiŋ va do gë bulunda yã,

¹⁴ do ntehnëhni: «Njinenëhnirunëhoña ayi asan alehnuno bulunda yã përekanëd. Tëyëbuha tase lëw hun do ñoñ nula nkeya meh ante lehnërun ntik ña.

¹⁵ Erof fëna ñoñ nuna ile menëk, kabi mbokënanikëfuna. Awa pacëk, aÿi asan ñoñ dina ile rëfëka ndawãhni.

¹⁶ Ntampendëfëfuha tac ravëlehnëwa.» [

¹⁷ Hn'ambënt Pak-wo, gante nkeho namu lëw hni ka, Pilat tëfëkawo tavëhnëhni aramp aryampo.]

¹⁸ Bare pëgwëlehnëni ndekandëni vëhni fop ndampo fo: «Daŵëhnëdëhn aÿi asan! Tavëhnëryifuna Barabas!»

¹⁹ Barabas tac, hnë vahnë vële ÿañënakò hna nkentiko hafo dawï ahnë. Soŵe rac cëdahniko.

²⁰ Kabi Pilat ñadëho tava Yesu, më mbok tëyëkëhni kat.

²¹ Bare vahnë va ndekadëniho: «Pakëryehna hnë kërëwa, pakëryehna hnë kërëwa!»

²² Pilat më mbok tebak wanës ña rarëna ÿa do ntehnëhni: «Aÿi asan, uweh hwëhn ye ntik? Ñoñ nula hnë umë ile rëfëka ndawãhni. Ntampehnëdëfëfuha tac do gë ravëwa.»

²³ Bare nkonihò ndekandëni gë fanka Yesu paki hnë kërëwa, do wadëka wadëw hni ña mëkëkawo Pilat:

²⁴ më pëhna maŵëhnëhni ile tëyëdëni ÿa.

²⁵ Më tavëka asan ale tëyëdëniho ÿa, ale sëdiko soŵe ryaw ahnë ante ñañënanihò ña, do njëdahnì wasodadë wã Yesu soŵe ntiniha gante ñadëni ka.

Yesu pakëde hnë kërëwa

²⁶ Ante njiryeryëdënihawò Yesu ña, pankëlëniho gë Simo, asan avë Siren. Wehaÿ mëncidëho. Wasodadë wã më pëlanihà ndibëndëniha kërëwa ÿa tëfaryinda Yesu kamëhni.

²⁷ Kore sankaf rëfëdëhawò Yesu, gë vësëval vële hodëho do yahnadëho soŵe lëwu ÿa.

²⁸ Më cahëtahnekëhni do ntehnëhni: «Vësëval vëvë Yerusalem, antë ahonëhnuno! Koryin soŵe lëwun gë vutah hun

²⁹ kabi wati yejëk ile lehnëde: “Mbetani vësëval vële wok vëhnagëdina va, wok kobëri vëhnagëna do wok kobëri vëyëwëndëna va!”

³⁰ Awa vahnë va rëkëd ntehnëndëni wahuŵ wï: “Yohahninëfu!” Do gë vukuŵ vi: “Cowëryinëfu!”*

³¹ Pëyadëmu, ge aki ntiyik atëh cëkah ña, hak lë ntidë kankah ña?»

³² Njoryaryinihëniwò fëna vësan vëhi, vëwën, soŵe ndawãryini gë Yesu.

³³ Ante tükëniho hn'ile macik «Kuŵ Hëloyoy» hna wasodadë wã pakënihawò Yesu kërëwa hna do pakaryënihëniwò fëna wabandi waki, aryampo g'irëhw lëwu, aÿëntaw a g'irahahn.

³⁴ Awa Yesu më ntehnëk: «Apa, tavëhnëryihni, kabi vëyëtëna ile ntidëni.» Tac wasodadë wã njëlëniho wanjël njëtahnëni bi mo hwëhnëd cud Yesu ña.

³⁵ Bulunda ÿa hnam nkenihò njëkëndënihawò. Vësankaf wasëwif va njafanëdënihawò ntehnëndëni: «Pehëtëkëhni vahnë vëhawary; ge paryi ale tëhna Wën ÿa ye, pehëta umë dënk!»

³⁶ Wasodadë wã fëna njafanëdënihawò, tëhadënihawò njëlëhnëndëniha uñen ñañah

³⁷ do ntehnëndënihawò: «Ge paryi ahnaŵ wasëwif ÿa yeru pehëtary wëjë dënk!»

³⁸ Awa yaŵ lëwu ÿa, iÿin heriko: «Aÿi ye Ahnaŵ Wasëwif wã.»

³⁹ Aŵen aryampo ale fakaryiko ÿa më njewëka ntehna: «Gelihna bi Arëhnayik a? Pehëtary wëjë dënk do afëhëtaryëfu!»

* 23:30 23.30: Ose 10.8

⁴⁰ Bare aŷęntaŵ a mę ęańęnahńęka ntehna: «Dakęlinahna dęnk bi Węnu ęa węję ale sęmęd hnę kęrewa ndampo fo g'umę?»

⁴¹ Fuhnę iŷin canękęfu, kabi ile liyik ŷa sosikęfu, bare umę ńoń dina węh.»

⁴² Tac mę nkwęńęk: «Yesu, dęnkwętarye ante nkeđu ahnaŵ ęa.»

⁴³ Yesu mę ntękwaka: «Tońa ŷa fęyadęmi: dol g'ami nkede arayen hna.»

Icęm Yesu ęa

⁴⁴⁻⁴⁵ Nkęhnęko tęk lav a nkaf li do kuyęko taę: kuyęko nkal hna fop hafo hnę węwati warar g'anent hna. Wati rac dęnk, ipand dęndah, inte fokiko haryęnk węŷa le ŷak sęwak Cery Węn Cankaf hna, citako fagant*.

⁴⁶ Yesu mę ndekak gę fanka: «Apa, kwętehnańęmi ntaŵary męn iņa.» Ante nęsęk wani ęa, cęmęlehn.

⁴⁷ Kapiten le yeho hnam ŷa, ga nuk ile liyak ŷa, mę cęmbęka Węnu ęa do ntehn: «Paryi nke, aŷi asan catęko!»

⁴⁸ Kore le yijęko njantini ile ye ŷa, nuniho ile liyako ŷa. Awa mbokalehnęni gę ŷal hni g'uyiwęhnań sankaf.

⁴⁹ Węlawo Yesu wā fop, gę węsęval vęle lapęhnajękawo kobęri Galile va, ęaŵęt ńęŵęniho njękatędęni ile ryęcętađ ŷa.

Yesu kwętęde hn'iyag

⁵⁰⁻⁵¹ Asan ale węciko Yosef yeho hnam. Awę nkol wasęwif nte węcik Arimasi yeho. Ahitię yentiko umę fęna, kitiņa wasęwif cankaf hna. Pęrenako do catęko do napędęho Naŵ Węnu ęa. Maŵęlohna ile pęhnaniho vęhitię do ntiniho ŷa.

⁵² Njiko vęhni Pilat hna do tęya ińas Yesu ęa.

⁵³ Tac mę cęlęndęk ńas iņa kęrewa hna, pęryęk hn'iyaręh do ndęn hn'iyag nte yabiko hn'ikuę, iyag kasęk.

⁵⁴ Arayima yeho do fac ntaŵęla ęa pęgw ęa nkeho.

⁵⁵ Węsęval vęle lapęhnajękawo Yesu kobęri Galile va njintiniho gę Yosef, do njękęniho yag iņa nuniho gante kwętiko ińas Yesu ka.

⁵⁶ Tac mbokalehnęni g'ankol pęhwętęni wagu gę datikola soęe ńas iņa. Fac ntaŵęla hna, mę njinęgani gante ntehnęk sariya Moyis ka.

24

Ibęhn Yesu

¹ Gę dimasi ŷa wakęwak fo węsęval va g'iyag njiryeryędęniho wagu wante liyik datikola ile pęhwętęniho ŷa.

² Umę tękatęni taka cankaf ęa kęryińętiko cape ndampo yag iņa pidętako.

³ Tęnkęlehnęni, bare vęrękatęlohna ińas Ahwęhn a Yesu.

⁴ Węyętęlohna ile nahadęni. Paco tękęlehnini węsan vęhi vęle liyako viŷi vile yeręko had ambin wilębilęk.

⁵ Węsęval va ntakękęhniwo mę ndękwęhnęni wayęka wā nkal hna. Węsan va mę ntehnęnihęhni: «Soęe ye yękęlehnędunęha hnę węsęm ale wok cęmęna?»

⁶ Gena ani, mbęhnęk. Dęnkwętaryin ile nęsęhnękuno ante nkoko hnę resiŷo Galile hna:

⁷ afo Aję Ahn'a njędayiniha węwęn va, paki hnę kęrewa do fac raręna hna mbęhnęd.»

⁸ Tac ndęnkwętęlehnęni wanęs Yesu ęa.

⁹ Węsęval va cahnęlehnęni yag hna njini pęyanihęhni watac fop vęręfal pęhw g'aryaw va gę węyęntaŵ va.

* 23:44-45 23.44-45 Citako fagant fęhnętanęk citako pęgw yanj hafo gęd.

¹⁰ Mari mbë Magëdala yeho gë Yowana do gë Mari, hnëmu Sak do vësëval vëhaŵary vële njiniho va fop tēfëtanënihëhniwo watac vëfayik va.

¹¹ Vërëc ntiyahnëkëhniwo vësëval vi ki fo nësarëdëni, do vëhwëtahnëliwohna.

¹² Bare Piyer matëko nkary g'iyag. Ga tēkëk më nkuryak, bare ñoñ nulohna ge gena ile përyahniko ñas ña fo woko hnam. Tac mëncëlehn gë ŷalu afëmpëhnahnah fo soje ile liyak ŷa.

Vërëfal vëhi va nkawë Emawus hna

¹³ Fac rac dënk, vërëfal vëhi yidëho hn'ankol nte wëcik Emawus. Soje wawati wahi yasëdu arëkarënd hnam ge matëru Yerusalem.

¹⁴ Soje wade ryëcëtak ña fop nësëlëdëniho.

¹⁵ Wati nte nësëlëdëniho do nkawajëlëndëniho ña Yesu më tēhajëkëhni tēfëlëntik gë vëhni.

¹⁶ Nudënihawo, bare iñë wëmaŷendëhëhniwo njavëtëniha.

¹⁷ Yesu më tēyëkëhni: «Ye wajëlëdun ayasatëndu?»

Umë kahnëni do njamëlehnëni g'uhaŷëhnah wë.

¹⁸ Aryampo hnë vëhni, Këlewopas maciko, më ntëkwaka: «Wëjë fo bi ye ale yijëk Yerusalem li do wok yëtëna ile liyak ŷa hnë waŷi wafac?»

¹⁹ Yesu më tēyëkëhni: «Ye liyak?»

Umë ntëkwaniha: «Ile yeha Yesu mbë Nasaret ŷa liyak. Kila hwëhn fanka yeho: ntik vijë vifëmpëhnahnah do wanës wadëwu ña kwëhnako fanka haryënk Wë hna gë bulunda ŷa fop.

²⁰ Vësankaf vësëna wasadëha fu va gë vëvë karyënk w bulunda va njëdahnëniha soje kitinji ndawë do pakëniha hnë kërëwa.

²¹ Fuhnë kwëtahnëbunëho umë ye ale rëfëkawo pehëtëhni vëvë Isërayel va hnë vële ŷewëkëhni hna, do kat gë watac fop, dol nke fac rarëna ŷa ga cëmahnëk.

²² Bare g'umë fop nkeni vësëval vëryampo vëvë kore fu va fëmpëhnahnëndanëkëfu d'us. Wakëwak ŷa dol njikëni yag hna

²³ bare vërëkatëna ñas dëwu ña. Më mbokajëni pëyahnëni wamëleka sankëtahnakëhëhni do pëyanihëhni mbëhnëk.

²⁴ Vërëfëlënta fu vëryampo njikëni yag hna do tëkatëni fop gante nësakëni vësëval ka, do vëhni fëna vëhnuna ñas Yesu ña.»

²⁵ Awa Yesu më ntekëhni: «E wëhnë, vële wok kwëhnaluhna hakili, do wasakahn hun wë yancëna kwëtahn ile pëyahnëni wakila ña!

²⁶ Tëfëlawohna bi korot aki Arëhnayik a tēnkahnënd icëmb dëwu hna?»

²⁷ Tac më nkabëkëhni ile herik Vikerëh vipacah hna fop soje lëwu ŷa, pëgw vëkayëte Moyis hna do gë vëkayëte wakila wañëntaw hna fop.

²⁸ Ante tēhaniho nkol nte njihahnëdëniho ña, Yesu më ntik had ñad ndëcal.

²⁹ Bare ñwëŷëryanihawo ntehnëniha: «Gontëryi gë fuhnë! Lav a yo ña nke.» Awa tēnkëntëlehn nkol hna nkonti gë vëhni.

³⁰ Ga kwërani hn'ile tokëde roka hna, Yesu nufëk mburu ña, camehna Wënu ña, tac nkubëlehnëk, njëdahni. ³¹ Awa ile wëmaŷendëhëhniwo njavëtëniha Yesu ŷa ntihëtiniho njavëtëlehnëniha tañ, bare njavëtëndëniha tuñ nambëlehnëniha.

³² Umë ntehnëni: «Gena bi njamakëhëfu sakahn fu wë ante nësëhnakëndëhëfu nkaŵ hna do pacënëhnatëndëfu Vikerëh va?»

³³ Matëlehnëni tañ mbokani Yerusalem. Më tëkatënihëhni vërëfal pëhw g'aryaw va ga mbarëni gë vërëfëlënta hni va,

³⁴ ntehnënihëhniwo vërëfal vëhi va: «Paryi nke Ahwëhn a mbëhnëk! Simo nuka!»

³⁵ Do vëhni fëna më tēfëtanëhnihëhni ile yekëhëhni nkawë ŷa do gante njavëtahnënihawo Yesu ka wati nte nkubëlehnëdëho mburu ña.

Itufëhna Yesu

³⁶ Nkonihò nësëndëni tēket taŋ Yesu fagant lëw̃ hni do ntehnëhni: «Arabi yam ŷa nke gë w̃uhnë!»

³⁷ Umë mbalëni do ntakëhni d̃us: ntiyahnëkëhniwo yine nuni.

³⁸ Yesu më tēyëkëhni: «Soŋe ye valërun? Soŋe ye wajëlehnađun?»

³⁹ Yëkëryin wëbák mën ñi* gë wapary mën ñi: paryi ami ye! Ñakëryino ayëku: yine kwëhnana imbahn gë waŷëc, bare ami kwëhnađu, nurun!»

⁴⁰ Ante nësëhnëkëhni watac ña, më tufëkëhni wëbák ña gë wapary wadëwu ña.

⁴¹ Vëréfal va natëkëhniwo do pëmpëhnahnëhni d̃us, vëwëkëlohna ten kwëtahnëni. Awa Yesu më tēyëkëhni: «Kwëhnarun bi hnani ile rokëde?»

⁴² Më njëđaniha nkubel igis bëlik.

⁴³ Më tebaka do cema tase lëw̃ hni.

⁴⁴ Tac mbok ntehnëhni: «Gena bi, ante nkolahninëko ña, pëyađëmuno: ile herik soŋe mën sariya Moyis hna, vëkayëte wakila hna do gë Wahnëw̃ hna, watac fop tēfëkawo ntiya.»

⁴⁵ Awa Yesu më pidëtëkëhni wahakili w̃a nkwëryahnëni Vikerëh vipacah va.

⁴⁶ Do më ntehnëkëhni: «Wëlin ile herik ŷa: Arëhnayik a tēfëka korot, tac fac rarëna hna mbëhnëđ,

⁴⁷ do tēfëka karaŋini vahnë va g'uŷac lëwu w̃a d̃uniŷa li fop, pëgw Yerusalem: ntehnëđeni vahnë va nkwëcëtanì vankeya va do soŋe Wënu ña tavëhnahnëhni wameh ña.

⁴⁸ Wasede soŋe watac fop yerun.

⁴⁹ Do ami njëđanahniđëmu ile ntehnëk rëm mën njëđahnëđ ŷa, Iyir Ipacah inja ye. Awa goryin naŷ li hafo pëbënu fanka lëwu fa.»

Ikay Yesu ña

⁵⁰ Tac Yesu më cahnaryëkëhni vëréfal va naŷ hna, njiryeryëhni đarël Betani. Hnam umë njelëk wëbák ña g'ambin do ndëwakëhni.

⁵¹ Wati nte ndëwanëđëhëhniwo ña, pitël inja pitëlëđëniho gë vëhni kay g'ambin đarël Wën hna.

⁵² Vëhni, cëmbënihawo do mbokalehnëni Yerusalem, vëhnatah fo.

⁵³ Hnam, Cery Wën Cankaf hna nkeđëniho kwëlëkwël do cëmbëndëniha Wënu ña.

* 24:39 24.39 Yëkëryin wëbák mën ñi: Usër vapakel va ye.

Itëfëta nte kerëk San pañare Yesu Wade yehëhna hnë inji kayëte

Ale herëk inji kayëte ña tufëhnana ßare namu vacërakëlo vële hwëtahnëka Yesu va lehnëk Afayik San herëk. San gë Sak vërah Sebede yeho. Vëfëla waÿis yeho ante macëkëhniwo Yesu tëfëniha ña (Matiye 4.21). «Ale ñahnëk Yesu ÿa» San macik (13.23; 20.2; 21.7, 20).

Itëfëta nte kerëk San pañare Yesu ÿa mpëdara Efes hna kerik yëbëlan wabëhn wafëhw imbëd gë wahnah gë keme g'ipëhw (90-110) ga ndëcëk hnagi Yesu ÿa. Inji kayëte fo wok kwëhnana wahnës wadindaryindan. Doku Yesu hnë Yuðe hna tëfëtað hara gena Galile hna had gante tëfëtani wäÿentaÿ ka. Tufahnëdëhniha Yesu had Ajë Wën, wanës ña, humpen vë ðuniÿa, mburu uwám, rënka soñe wape, aheryëherya afërën, nkaÿ ña, toña ÿa do uwám ÿa, do ale vëhnëndanëdëhëhni vësëm. Hwënta mbëd gë wahi hn'inji kayëte Yesu pëyahnëd «AMI YE». Iÿin ryënkwëtehned Vikerëh Ulëm 3.14 hn'ile ntehad Wën «YAWE», umë fëhnëtanëd «AMI YE».

Iÿi yëb 20.31 nke soñe ile kerahnëk inji kayëte: «Bare ile yehëhna ÿi, kerik soñe ahwëtahnahnu Yesu ye Arëhnayik a, Aju Wën ÿa, do ge kwëtahnërunëha, nuÿadun sël ntaÿary, uwám pary ÿa, g'uÿac lëwu ÿa.»

Wëlin wanës wakwëhn nafa hn'inji kayëte: wasëwif, wanës, wënka, uwám, humpen, Ami ye.

Wëlin gante nke kayëte ka:

Yesu, Wanës Wën (1.1-18)

Ucedeya San Ayary (1.19-34)

Yesu tëhnakëhni vëref vëlëwu vëryënkwëryënk (1.35-51)

Yesu karañëdëhëhni do njërënedëhëhni vahnë (2.1-11.57)

Itëk Yesu Yerusalem do icëm dëwu (12.1-19.42)

Ibëhn Yesu (20.1-10)

Yesu cahnëkëhni vërefal vëlëwu (20.11-21.25)

Yesu, Wanës Wën

¹ Wapëgwa hna, ale ye Wanës ña tëko nke. Gë Wënu ña nkeniho, do Wënu ña yeho umë dënk.

² Ha, umë wapëgwa hna gë Wënu ña nkeniho.

³ Wënu ña g'umë ntik le-wo-le ÿa; ñoñ diyina hnë vile liyik hna fop hamëhni lëwu.

⁴ Hnë umë nkeho uwám paryi ÿa, uwám urac yeho humpen vahnë ña.

⁵ Humpen ha pëtëd hn'umëhwëry hna, do mëhwëry uña ðipehnëlahna.

⁶ Cahnëko asan ale payiko Wënu ña, San Ayary a maciko.

⁷ Njijëko soñe nke seðe humpen ha, do gë cedeya ntëwu ña vahnë va fop nkhwëryahnëni do kwëtahnahnëni.

⁸ Gena umë dënk yeho humpen ha, ßare nke seðe humpen payijiko.

⁹ Huñi humpen yeho humpen paryi ha, hunte yijëd ðuniÿa li pena ale-wo-le ÿa.

¹⁰ Umë, hnë ðuniÿa li tëko nke, do g'umë ntiyiko ðuniÿa ÿi, ßare ðuniÿa ÿi yavëtëlahna.

¹¹ Njijëk hnë bulunda lëwu hna, ßare bulunda lëwu ÿa vëhacalahna.

¹² Bare ale-wo-le hacaka do hwëtahnëka ÿa njëdaka imëk nke fatah Wën.

¹³ Gena ile nagini hn'idonk asëval, ma g'iña ahnë ÿi, ßare kabi Wënu ña likëhni nkeni vërahu.

¹⁴ Wanës ña mbacako ahnë do gë fuhnë ntëdëntiko. Ipërëna ña njabëkawo gë toña ÿa. Njavëtëbun inaÿ dëwu ña, inaÿ nte nuÿak kabi Ajë Ryamboli Rëm ÿa ye.

15 San cedeya ntěwu hna pëyahněko ßulunda hna: «Wëliho ale hnësëndëmuno ante ntehnëdëfuho: ale rëfidëho ýa ndënkwëhniko kabi rëko nke yehahnëndu ami ýa.»

16 Nuýabun fop hn'iyab kaýëhnahn dëwu hna viýë viferën do viferën kat.

17 Ha, Wënu ña vëhni Moyis tëfaryëk njëdafu sariya ýa, do kaýëhnahn inja gë toña fadah ýa vëhni Yesu Këris padënëk Wënu ña.

18 Wëla aryampo nulahna Wënu ña, ge gena Ajë Ryamboli, ale ye Wënu ña fëna. Umë ye ðarël Rëm hna do njëtëndanëkëfuna.

Ucedëya San Ayary

19 Vësankaf wasëwif va Yerusalem hna payinihëhniwo vësëna wasadëha va, gë Walevi wã, soñe njini tëyëniha San bi mo nke. Wëlin cedeya ntěwu ña.

20 Më ntëkwakëhni tase vahnë fop hara ñoñ cowëlëhniwohna: «Gela Arëhnayik a.»

21 Më mbok tëyëniha: «Awa mo yeru? Eli bi yeru?»

Më ntëkwakëhni: «Hali, gela Eli.»

Më mbok tëyëniha: «Kila ýa bi yeru?»

Më mbok ntëkwakëhni: «Hali.»

22 Awa më tëyëniha: «Mo lë yeru? Afo yifu hnësëhnëfuni vële fayikëfu va iñë. Wëjë, mo yeru lehnëru?»

23 Më ntëkwak: «Ami ye “ale nësahnëd kila le wãcik Esayi ryekad wula hna: ‘dinëhnëryina vankaw vacatah ðus Ahwëhn a!’”»

24 Nkëntiniho wafarise hnë vële fayiko vëhni San va.

25 Më mbok tëyëniha kat: «Ge gelihna Arëhnayik a, Eli, ma Kila ýa, awa soñe ye yaryëdühëhni vahnë va?»

26 Më ntëkwakëhni: «Ami, gë wënka njaryëdëfu, ßare nkehëhna hnë wuhnë ale worun yëtëluhna nafa lëwu ýa.

27 Umë rëfidëho, ßare catëla dënk fëtahnu viýëba wapary wadëwu va.»

28 Watac fop Betani le ye ðarël sën Yurëdan hna ntiyako, hn'ile njaryëdëhëhniwo San vahnë hna.

Yesu, Fape Wën

29 Ga pacëk, San më nuka Yesu ga njijëd gë ýalu, më ntehnëk: «Wëliho Fape Wën fante lihëtëd wameh ðuniýa fa.

30 Soñe lëwu ýa hnësëndëmuno ante ntehnëdëfuho: “Asan rëfidëho, umë lëbëko kabi umë yeho rëkahnindu ýa.”

31 Ami fëna yëtëlewöwhna, ßare ge njijëbu yaryëndu gë wënka, soñe liwu njëtëniha ßulunda Isërayel ýa ye.»

32 San më mbok ntehnëk kat: «Nubü Iyir Wënu ña ga cëlid g'ambin had fah njij ntëd hnë umë.

33 Yëtëlewöwhna ten bi mo ye, ßare Wënu ña sañëtiko yaryëndu gë wënka, umë lehnëkowo: “Nudü Iyir inja ga cëlid do njij hnë asan; umë rëkëd njaryënd g'Iyir Ipacah inja.”»

34 San më nkwëhëk: «Nubü rac do sedë yeßu: aýi asan Aju Wënu ña ye.»

Vërefal vëryënkwëryënkw Yesu

35 Ga pacëk, San hnam fo nkoço, gë vëhi hnë vërefal vëlewü va.

36 Më nuka Yesu ga ndëcëd, më ntehnëk:

«Wëliho Fape Wën fa!»

37 Vërefal vëhi va, ga nkwëryëni wanës San watac, më tëfëlehnëniha Yesu.

38 Umë më cahëtak do nuhni ga tëfëlehnëdëniha, më ntehnëkëhni: «Ye ýadun?»

Më ntëkwani: «Rabi, (umë fëhnëtanëd Aharañ), ne ntëdëru?»

³⁹ Më ntëkwakëhni: «Yijën, nuđun.» Awa njilehnëni do nuni hn'ile ntëdëk hna. Nkëhnëko tëk wawati wahnah g'anent do g'umë ñëwëlahnëniho hn'ile wojëko hnë fac ŷa.

⁴⁰ Aryampo hnë vërefal vëhi San vërac, Andëre yeho, aheryu Simo Piyer.

⁴¹ Më njik ten vëhni acëru Simo hna do ntehna: «Nubunëha Arëhnayik a.» Umë ye fëna Këris ŷa.

⁴² Do njolehna hn'ile nke Yesu hna. Yesu më njëkëka gë yasery do ntehna: «Simo aju San yeru. Awa Sefas rëkëderu aŵacënde.» Umë fëhnëtanëd «Piyer» gë wanës wagërek ña. (Umë ye «Itaka»).

Filip gë Natanayel

⁴³ Ga pacëk, Yesu pëhnako nji Galile. Më nuka asan ale ŵaciko Filip do ntehna: «Tëfe!»

⁴⁴ Awa Filip tac nkol ndampo fo nkeniho gë vëhni Andëre gë Piyer. Betësayida maciko.

⁴⁵ Filip, umë fëna, më njik tëkata asan ale ŵaciko Natanayel do ntehna: «Nubunëha ale ntehnëdëho Moyis hnë kayëte sariya hna, do wakila ña fëna pëyahneni soje lëwu ŷa. Yesu ye, aju Yosef, mbë nkol Nasaret ña.»

⁴⁶ Natanayel më ntëkwaka: «Mbë Nasaret? Iñë fërën kod bi mati Nasaret?»

Filip më ntëkwaka: «Yij, nuđu wëjë dënk.»

⁴⁷ Yesu, ga nuka Natanayel ga njijëd, më ntehnëk: «Wëliho avë Isërayel paryi ŷa, asan ahwëhn wamër këm ye.»

⁴⁸ Natanayel më tëyëka: «Hak njëtahnëruho?»

Yesu më ntëkwaka: «Ani gë macahnëndi Filip ŷa, ante nkeku kuyët anuŷ ña, nukëmi.»

⁴⁹ Awa Natanayel më ntëkwaka: «Wëjë, Aharañ, wëjë ye Aju Wënu ña, ahnaŵ vëvë Isërayel va!»

⁵⁰ Yesu më ntëkwaka: «Ile lehnëmi nukëmi kuyët anuŷ ñi bi hwëtahnantuho? Nuđu viŷë vifëmpëhnahnah ntëbi viŷë!»

⁵¹ Do më nkwënek: «Toña ŷa fëyadëmu: nuđun ambin ña ga pidëtak do wamëleka Wënu ña ga kayëndëni do cëlindëni gë fere Ajë Ahn'a!✧»

2

Iñël nte yeho Kana

¹ Fac rarëna hna, ambënt iñël yeho nkol Kana, resiŷo Galile hna. Hnëmu Yesu hnam nkentiko.

² Yesu fëna payehnaryiniho iñël tac gë vërefal vëlëwu va do njintiniho.

³ Hara uñen uña pëgwëko pund. Awa, hnëmu Yesu më ntehnëka: «Vëworyaryëna uñen.»

⁴ Yesu më ntëkwaka: «Asëval, ye ye yëbëlan fu? Wati mën ile lihandëbu iñë ŷa tëkëna ten.»

⁵ Awa hnëmu më ntehnëkëhni vëryokuñ vële yeho hnam va: «Diryin fop ile ntehnëdëhu ŷa.»

⁶ Nkeho hnam vunkwahn wëraka mbëd g'undaw vunte taŵahnëdëniho wasëwif ŵa wënka, wante ñuhnandëni gante nke namu lëw hni ka. Kodëho taŵ yëbëlan walitër wafëhw imbëd gë warar (80) ma keme gë wafëhw wahi (120).

⁷ Yesu më ntehnëkëhni vëryokuñ va: «Tëmpënëryin hnë vuñi vunkwahn wënka.» Do më taŵëni hafo wafiŵ hna.

⁸ Awa Yesu më ntehnëkëhni: «Tame ñëryëryin, ayinehnuna ale sahëlanda.»

Më ntini koyëna.

⁹ Arac më njëkëk do wëli wënka ña mbacako uñen. Yëtëlohna bi ne matik uñi ñen, hara vëryokuñ va njëtëniho, kabi vëhni ýiryëko wënka ña. Tañ më macehnëka ale ýëlëdëho ýa

¹⁰ do ntehna: «Vahnë va fop uñen nte ýak fërënak ña cehelehnëdëni ten, do ge vahnë va ndëwëni, tac do gë yëdayini unte wok përenana ðus ña. Bare wëjë, kwëtëru unte ýak fërënak ña hafo iýi wati! Cañëk!»

¹¹ Koyëna ntiko Yesu dahëse fëmpëhnahnah ryënkwëryënkwa ýa. Watac Kana mbë Galile hna ntiyako. Koyëna tufahnëko inaý dëwu ña do vëréfal vëlëwu va kwëtahnënihawo g'ahaŵary.

¹² Ga ndëcëk watac, Yesu më njini Kaperënaýum gë hnëmu, gë vëheryu, do gë vëréfal vëlëwu va, bare wafac fo ñëwëlahnëniho hnam.

Yesu Cery Wën Cankaf hna

¹³ Wati le ntihandëni wasëwif ambënt Pak ña rëhajëko do Yesu më njik gë Yerusalem.

¹⁴ Tëkatëkëhniwo selele Cery Wën Cankaf hna vëwaf wuhni, gë wape, gë wëfah do gë vëwëcët koryi vële ryokuñëdëho watabali wadëw hni hna.

¹⁵ Awa Yesu më nufëk ryeyët, nti wus, do ntahni fop selele Cery Wën Cankaf hna, gë wape ña, do gë wuhni wã, do pat watabali vëwëcët koryi va hafo koryi ýa campëlehn.

¹⁶ Tac ntehnëhni vëwaf wëfah va: «Dihëtëryin iýin fop ani! Cery Rëm mën ña ye. Bok aliwu cery vëwaf!»

¹⁷ Awa vëréfal va ndënkwëtalehnëni wañi wanës Vikerëh: «Iña inte hwëhnaabu soñe Cery hu ña, E Wën, iña tac nke hnë ami përekanëdëho gante përekanëdëha uñen ahnë ka.»[☆]

¹⁸ Awa vësankaf wasëwif va më tëyëniha Yesu: «Iýëhne dahëse fëmpëhnahnah hoðu ali arufahnëfu kwëhnaru fanka alihahnënd aki?»

¹⁹ Yesu më ntëkwakëhni: «Këfëryin aña Cery Wën, do hnë wafac warar, mbokaryëdëfu wätëndu.»

²⁰ Më ntehnëniha: «Wabëhn wafëhw wahnah g'imbëd g'iryaw (46) vëryëbun añ'acery, bare wëjë hnë wafac warar mbëryëdu?»

²¹ Bare «Cery Wën», nte nësëdëho Yesu ña, imbahn dëwu ña dënk yeho.

²² Ga mbiýëk, ante matëko Yesu vësëm hna, vëréfal vëlëwu va ndënkwëtaniho nësëko watac, do kwëtahnëniho Vikerëh va do gë wanës wante nësëko Yesu ña.

Yesu njëtëk ðus walaŵary vahnë

²³ Ante nkeho Yesu Yerusalem ña, hnë wati ambënt Pak hna, vahnë vëyañah kwëtahnënihawo kabi nuniho wëdahëse wapëmpëhnahnah wante ntidëho ña.

²⁴ Bare Yesu pacahnëlawohna gë vëhni, kabi njëtëkëhniwo ðus vahnë va fop.

²⁵ Ahnë kodilohna njëtëndana iñë ile nkok yëtëna kabi njëtëko ile yehëhna vintaŵary vahnë ña.

3

Yesu gë Nikodem

¹ Hnë wafac warac, nkeho hnam asan ale waciko Nikodem; asankaf wasëwif yeho do farise yeho.

² Asan arac yiko hn'umëd ndampo tëkata Yesu do ntehna: «Aharañ, njëtëbun Wënu ña fayiki ayij aharañëfu kabi ahnë kodina nti wëdahëse wapëmpëhnahnah gë wante lidu ki ge Wënu ña gena gë umë.»

[☆] 2:17 2.17: Wahnëw 69.10

³ Yesu më ntëkwaka: «Toña ÿa fëyadëmi: ahnë kodina nu Naw̃ Wënu ña ge nagina g'ahaw̃ary.»

⁴ Nikodem më tÿëka: «Hak kodë nagi ahnë g'ahaw̃ary ge tÿk cër? Kod bi mboka donk hnëmu hna do mbok nagi higëna?»

⁵ Yesu më ntëkwaka: «Toña ÿa fëyadëmi: ahnë kodina tÿnk Naw̃ Wën hna ge nagina hnë wënka do hn'Iyir Ipacah hna.

⁶ Ale nagëk ahnë, ahnë ye. Ale hnagik hn'Iyir Ipacah hna, iyir ye.

⁷ Awa antë pëmpëhnahni ge ntehnëmi: “Tëfëku ahnagiwu g'ahaw̃ary w̃uhnë fop.”

⁸ Sël ÿa cëlëf cape nte ñad hna, nkwëryëdu wëña wadëwu ña, bare yëtëdila bi ne matid, ma bi ne njid. Koyëna nke soñe fop vële hnagëde hn'Iyir Ipacah va.»

⁹ Nikodem më mbok tÿëk: «Hak kod nke watac?»

¹⁰ Yesu më ntëkwaka: «Wëjÿe ye ale haranëdëhëhni bulunda Isërayel ÿa, do yëtëlihna wani?

¹¹ Toña ÿa fëyadëmi: ile yëtëbun hnësëdëfun. Ha, wasede ile hnubun yebun, bare ma wëdïluhna ucedëya ntëw̃ fu ña.

¹² Ge nësëdëmu viÿë vile ye nkal vi do kwëtandiluhna hak kodun ahwëtahnu ge nësëdëfu viÿë vile ye g'ambin va?

¹³ Ahnë kayëna g'ambin. Ami fo, Ajë Ahn'a, sëlik hatac!

¹⁴ Hnë wula hna, Moyis pakëkawo yan hnë rëh lën ryëhwëra ÿa.✠ Do koyëna njelëf Ajë Ahn'a fëna

¹⁵ soñe fop vële hwëtahnëdëha va tÿnkëni tañ hnë uwám ule wok puđina hna.

¹⁶ «Ha, Wënu ña ñahnëkëhni dÿus vahnë vëvë dÿuniÿa hafo njëdahna had sadëha Ajë ryamboli lëwu ÿi, danko vële hwëtahnëdëha va antë tÿnkëni muk janáma bare nuÿani tañ uwám ule wok puđina.

¹⁷ Wënu ña payilahna Aju dÿuniÿa li soñe piniñëhni vahnë vëvë dÿuniÿa vi, bare payika soñe pehëtini g'umë.

¹⁸ Ale hwëtahnëka Aju Wënu ña piniñëdena; bare ale wok kwëtahnëlahna ÿa tÿk kitinji piniñëde, kabi kwëtahnëlahna ryamboli Wënu ña.

¹⁹ Do wëli soñe ile piniñand Wënu ña: humpen ha njijëk dÿuniÿa li, bare vahnë va umëhwëry fecehnëkëhni, kabi vankeya vantëw̃ hni va yivëna.

²⁰ Ale lid wameh a ñëwëk humpen ha do ñawëtak, kabi ntakëka antë nuyi nkeya meh ntëwu ña.

²¹ Bare ale wawëhnëk toña ÿa, umë njijëd humpen hna, nuhahni wapacëk nkeya përen ntëwu nte ntid gë fanka Wënu fa.»

Yesu gë San

²² Ga ndëcëk wafac, Yesu gë vëréfal vëlëwu va matëniho na w̃ Yerusalem hna njini njasëlehnëni resiÿo Yude hna; wafac fo ñëwëlahnëniho hnam gë vëhni do njaryëdëhëhniwo vahnë va.

²³ San, umë fëna, Enon hna njaryëdëhëhniwo, darël Salim hna. Hnam njabëko wënka ña, do vahnë vëyabah njijëdëniho njaryëndeni.

²⁴ Wati rac, San cëdilohna ten.

²⁵ Awa vëréfal San vëryampo pëgwëlehnëni conkëndëni gë sëwif ryampo soñe namu ipacëna ña.

²⁶ Njilehnëni tëkatëniha San do ntehnëniha: «Aharan, ndënkwëtađuha bi asan ale yerunëho gë cape ñëntaw̃ sën Yurëdan ka, ale yenëhneruho sedë ÿa? Tame njaryëd do vahnë va fop gë ÿalu njidëni!»

²⁷ San më ntëkwakëhni: «Wënu ña fo hod nti nke koyëna soñe ahnë.

✠ 3:14 3.14: Vaker 21.19

²⁸ Wasede yerun wuhne denk soje ile hnesedefuho ya: "Gela Arehnayik a, bare payijibu haryenkwe lewu."

²⁹ «Asaval ale yelika, asanu ya hwehneka. Ge lawo asan a ye, umeh kahned darel lewu do nepanda; kopa lewu ya natendanedeha dus. Koyena nke uhnatah lemeh wa soje Yesu ya: padeko!»

³⁰ Umeh refeka nkweneda nafa ya, do ami nayetando.»

Ale watik g'ambin

³¹ «Ale watik g'ambin a, umeh sepkehni vahné va fop. Ale ye duniya li, duniya yi hwehneka do veyi vevé duniya vi nesed. Bare umeh, ale watik g'ambin a, umeh sepkehni vahné vevé duniya vi fop.

³² Sede ile nkweryek g'ile nuk ye, bare ahne mawedina cedeya ntwu na.

³³ Ge ahne wawek cedeya ntwu na, tufahned mawek Wenu na toha nesed.

³⁴ Paryi nke, ale payik Wenu na wanés Wenu na denk nesed, kabi Wenu na pebenedeha dus Iyir dewu na.

³⁵ Rem ya nadeha Aju ya do nedadeha fanka fayabah hne ile-wo-le hna.

³⁶ Ale hwetahneka Aje Ahn'a tek tenk uwam ule wok pudina hna: ale weyek kwetandilahna ya tenkedina, Wenu na nkod ntava g'umeh.»

4

Yesu g'asaval ave Samari ya

¹ Wafarise wa nkweryeniho, ga nesede Yesu ntidehenniwo vahné va veréfal do njaryedehenniwo ntebi San.

² (Bare ile ye toha ya, Yesu umeh denk yaryedilohna; veréfal veléwu va yaryedehenniwo.) Ante njétako Yesu watac na,

³ meh maték Yude hna do mboka Galile.

⁴ Awa tefekawo tef resiyo Samari hna.

⁵ Meh tekék darél hne fankol fante wacik Sikar nte wok nawelena g'ikaŷ nte njedakawo Sakob aju Yosef na.

⁶ Hnam nkeho kolomba Sakob ya. Yesu, mberako uyas wa, meh ntañak tefary kolomba hna. Lav a nkehneko tek nkaf hna.

⁷⁻⁸ Wati nte ntañako hnam na, asaval ave Samari meh nijek yery wenka. (Hara veréfal Yesu va g'inaŷ njiniho ntwajeni ile tokedeni.) Awa, Yesu meh ntehnéka: «Yederye siyaw.»

⁹ Asaval a meh ntehnéka Yesu: «Bare wejé, sewif yeru do ami, ave Samari yebu! Hak ndekéru awa areyo asiya?» Ntehnékawo koyena kabi wasewif wa kehadénihenniwo vevé Samari va.

¹⁰ Yesu meh ntekwaka: «Ge njetakendu ile nad nedí Wenu na, do bi mo ye ale wuntadéhi wenka ciya yi, wejé wuntakéndeha do njedakéndéhi wenka wante yedand sel ntaŷary paryi na.»

¹¹ Asaval a meh ntekwak: «Bare wejé, kwehnalihna yirya do kolomba yi tewék! Ne neryidu wenka hu ni?»

¹² Ntiyahnéki bi wejé lebéka rem fu ya Sakob? Umeh yabehnekéfu iyi kolomba; cek umeh denk. Verahu do gé wusaŷ wuléwu wa fena cené.»

¹³ Yesu meh mbok ntehnéka: «Ale sed wani wenka ya mboked njohna kat,

¹⁴ bare ale sek wenka wante yedadefuha na bokédina njohna muk kabi wenka wante yedadefuha na mbacad hne umeh hayalin hante wok teryadina, yaled do yodéha hafo uwam ule wok pudina muk.»

¹⁵ Asaval a meh ntehnéka: «Awa, yederye wenka watac soje anté mbok njowo do anté voku yiju hnani yery wenka.»

¹⁶ Yesu më ntehnëka: «Yinëndehna asan hu.»

¹⁷ Asëval a më ntëkwaka: «Ñëlila.»

Do Yesu më ntehnëka: «Ha, ile hnësëru yi, koyëna nke:

¹⁸ vësan imbëd yëlëkino, do asan ale yerun gaki yi gena asan hu. Toña ya hnësëru.»

¹⁹ Asëval a më ntehnëka: «Njavëtëbu kila yeru.

²⁰ Pëyarye: mo hwëhnak toña? Warëm fu wã hn'ini kuñ cëmbëdënihawo Wënu na, bare wuhnë, wasëwif wi, wuhnë lehnëk Yerusalem tefëka cëmbi.»

²¹ Yesu më ntëkwaka: «Kwëtahnerye, wati yejëk, ge cëmbëde Rëm ya, kwëhnadina nafa cëmbi hn'ini kuñ ma Yerusalem.

²² Wuhnë, ntehnërun Wënu na sëmbëdun bare yëtëlhahna. Fuhnë, njëtëbunëha, kabi Afëhët a hnë bulunda wasëwif hna nkejëk.

²³ Bare wati yejëk, do tøk tëki, hn'ile rëkëd cëmbëndëniha vësëmb paryi va Rëm ya g'Iyir ina do gë toña ya. Rëm ya, vahnë vële sëmbëdëha koyëna va njëkëlehnëd.

²⁴ Wënu na iyir ye do vële sëmbëdëha va tefëka cëmbëndëniha g'Iyir ina do gë toña ya.»

²⁵ Asëval a më ntehnëka: «Njëtëbu, Arëhnayik, ale wacëde Këris ya, njijëd. Ge njijëk, nkabëdëhëfu fop.»

²⁶ Yesu më ntëkwaka: «Ami dënk ye.»

²⁷ Wati rac, vërëfal va mbokalehnini. Pëmpëhnahnëkëhniwo dus ante nunihawo Yesu ga nësëlëdëni g'asëval a. Bare wëla aryampo hnë vëhni dëkëlohna tëya bi ye nađ ma bi soje ye nësëlëdëni g'asëval aji.

²⁸ Awa asëval a tavëlehn hnam unkwahn uja, mboka g'ankol, do pëgwëlehn pëyahnënd:

²⁹ «Yijën ayëkuna asan ale fëyako fop ile libu ya. Mpëd kod nke Arëhnayik a?»

³⁰ Awa, vahnë va cahnlëhnëni naw hna njini hn'ile nkeho Yesu hna.

³¹ Hnë wati rac vërëfal va ndëñanënihawo Yesu, ntehnëndëniha: «Aharan, tokëry iñë!»

³² Bare më ntëkwakëhni: «Kwëhnafu roka ile worun yëtëluhna.»

³³ Awa vërëfal va tÿyëlëdëniho bi ahnë yonëhnik a ile tokëd.

³⁴ Yesu më ntehnëkëhni: «Roka mën ya, liwu iña ale fayiko ya ye do ryokuñu hafo fadënu ile kwëtehnahnëko ya.

³⁵ Gena bi ntehnëdun: “Ani gë wadepëra wahnah barëp roka ya yed?” Awa ami ntehnëdëmu, yëkëryinëhni dus vahnë va caharab lëwun: had kañ dafah tøk nkeni do napëdëni mbarëpini!

³⁶ Ale varëpëda nuñad tame icos dëwu na do mbarëpëdëhëhni vahnë va soje uwám ule wok pudina ya; koyëna, ale hnadëd a g'ale varëpëd a natëdëhëhni ndampo fo.

³⁷ Wañi wanës, toña ye: “Ahnë nadëd, ahawary mbarëp.”

³⁸ Payëmu avarëpu hn'ikañ nte worun dokunëluhna. Vëhawary ryokuñëk do wuhnë hnuñak nafa doku lëw hni ya.»

³⁹ Vëvë Samari vëyabah kwëtahnenihawo Yesu kabi asëval a pëyakëhniwo: «Ile libu ya fop pëyako.»

⁴⁰ Soje umë ye, ante tøkëniho vëvë Samari va hn'ile nkeho Yesu hna, muntanihawo nkonti gë vëhni, do wafac wahi ntintiko hnam.

⁴¹ Soje wante nësëndëhëhniwo umë dënk na, vële hwëtahneka va nkwënaniiho iyab ina;

⁴² do ntehnënihawo asëval a: «Kwëtahnebun, gena soje ile hnësëhnëruhëfu yi fo, bare kabi nkwëryëbunëha fuhnë dënk do njëtëbun tame paryi nke Afëhët duniya ya ye.»

Yesu njërëndëha aju asankaf

⁴³ Ga ntik wafac wahi warac hnam, Yesu më mbokak gë Galile.

⁴⁴ Umë dënk hnësëko: «Kila dënëndëfena hn'inkal nte nagahnik hna.»

⁴⁵ Bare wati nte tēkēko Galile ŋa, vahnë va fop kacanihawo, kabi vëhni fëna njintiniho ambënt Pak ŋa gë Yerusalem, do nuniho fop vifëmpëhnahnah vile ntiko hn'ambënt tac va.

⁴⁶ Yesu mbokalehn tēf Kana vë Galile hna, hn'ile mbacëko wënkä uñen hna. Hara, nkeho hnam asankaf ale tesaryëko aju ŷa d'us Kaperënaŷum hna.

⁴⁷ Ga njëtak asan arac Yesu matiko Yude hna mboka Galile, më njik hn'ile nkeho hna do këlahna nji njërënhna aju, ale ŷadëho cëm a.

⁴⁸ Yesu më ntehnëka: «Wühnë, ŋwëyëdun kwëtahnëd'ihna ge nuluhna wëdahëse gë vifëmpëhnahnah!»

⁴⁹ Bare asankaf a më ntëkwaka: «Ahwëhn, yij ñap ani gë cëmahnënd fatah mën fa.»

⁵⁰ Yesu më ntehnëka: «Mëncëry gë ŷal hu, ajë hu njërëk.» Asan arac më kwëtahnëk wanës Yesu ŋa do mëncëlehn.

⁵¹ Hn'ankaw' mënc hna, vëryokuŋ vëlëwu va njijëdëniho pankëlëni do pëyaniha: «Ajë hu njërëk!»

⁵² Më tëyëkëhni bi iŷëhne wati pecekawo. Më ntëkwaniha: «ŷëhno nke hnë wati ryampo g'anent hna tavëkawo ures huji ha.»

⁵³ Awa Rëm ŷa kamahnëko aju njërëko hnë wati le ntehnahnëkawo Yesu hna dënk: «Ajë hu njërëk». Kobëri tac kwëtahnënihawo Yesu, umë gë vëvë tere lëwu va fop.

⁵⁴ Dahëse fëmpëhnahnah rac yeho higëna ile ntiko Yesu ŷa, ante matëko Yude mboka Galile ŋa.

5

Yesu njërëndëfëha ale ye vorovoro

¹ Ga ndëcëk watac, Yesu njiko Yerusalem soŋe njanti ambënt wasëwif ŋa.

² Hara, hn'inaw' tac, darël rënka le wacëdëho Rënka Wape ŋa, nkeho kosa le hwëhnako vinder vicankaf imbëd'; Betësata macëdëho gë wanës Wa-ebëre ŋa.

³ Kuyët vinder vitac, kore vëres ryakëko hnam: vumëp, gë vële radëd', do gë vële ye vorovoro. [Wënka ŋa napëdëniho ñënka:

⁴ mëleka ryampo Ahwëhn a lëbadëho hnë pisin rac wati wati do ñënkëdëho wënka ŋa. Wënka ŋa, ge ñënkako, ale-wo-le ryënkwe'dëho ntëba ŷa, njërëdëho ures lëwu w'a gante-wo-gante tesëko ka.]

⁵ Nkentiko hnam asan ale resëko kobëri wabëhn wafëhw warar g'imbëd' gë warar (38).

⁶ Yesu nukawo ga ndakëk; njëtëko mbiŷëk ga nkeho koyëna, më tëyëka: «Ñadu bi ayërëni?»

⁷ Aresa më ntëkwaka: «Aharan, ge pëgwëk ñënkand wënka ŋa, kwëhnala ale labëdëho. Wati nte rëkëdëfu yawërëndu yiwu ŋa, ahaŷary ryënkwendëho ntëba.»

⁸ Yesu më ntehnëka: «Awa, matëry, ahnuf uway hu w'a ayas.»

⁹ Hnë wati rac tan, asan a njërënelehni. Më nufëk way lëwu w'a njasënd. Watac hnë fac ntaŷëla ntiyako.

¹⁰ Awa vësanakaf wasëwif va më ntehnëniha asan ale yërëniko takan ŷa: «Ntaŷëla ŋa ye, tëfëlahna ayo uway hu w'i.»

¹¹ Më ntëkwakëhni: «Ale yërëneko ŷa më lehnëko hnufu uway mën w'i do yasu.»

¹² Awa më tëyëniha: «Mo lehnëki koyëna?»

¹³ Bare asan ale yërëniko ŷa yëtëlohna bi mo yërëneka, do kodilohna tufahna kabi Yesu tënkëkëhniwo kore ile yeho hnam ŷa.

14 Ga mbiyëk toye, Yesu më nuka asan a Cery Wën Cankaf hna, më ntehnëka: «Wëlin njërëniro. Tame diry hakili ant'avoka wën, soje ant'ahnuya ures ule lëbëk ule yërëniro wi.»

15 Tac asan a më njik pëyakëhni vësankaf wasëwif va Yesu yërëneka.

16 Awa vësankaf wasëwif va pëgwëlehnëni nësëdëni wameh soje Yesu kabi hnë fac ntawëla njërënekawo ahnë.

17 Yesu më ntëkwakëhni: «Rëm mën ya doku hna nke hafo gaki, ami fëna tëfëko yewu doku hna.»

18 Soje wanës watac kat, vësankaf wasëwif va njëkëlehnëdëniho g'ahaŵary fere fale ndawëhnahnëniha Yesu. Gena soje ile ntik ile mbañëk sariya lëw hni yi fo, bare mboko ntehn kat Wënu na ye Rëmu paryi ya do koyëna këñëndëlehnadëho gë Wënu na.

Ucankaf Aju Wën

19 Yesu më mbok ntehnëkëhni vësankaf wasëwif va: «Toña ya fëyadëmu: Aj'a ñoñ kodina nti umë fo; ile nud ntid Rëmu ya fo kod nti. Ile-wo-le ntid Rëm ya, Aj'a fëna ntid,

20 kabi Rëm ya ñadëha Aju ya do tufëdëha fop ile ntid umë dënk ya. Tufëdëha nti wadoku wanaŵah wante worun kobëri nuluhna do pëmpëhnahnëdëhu wuhne fop.

21 Gante mbëhnëndanëdëhëhni Rëm vësëm ki, koyëna Aju, umë fëna, mbëhnëndanëdëhëhni vële ñad va.

22 Do kat, gena Rëm ya hitinëdëhëhni vahnë va; Aju ya njëdëk ucankaf kitiŵ na fop,

23 soje vahnë va fop ntënëahnëdëniha Aju gante ntënëdëniha Rëm ka. Ale wok dënënelahna Aj'a, dënënelahna Rëm le fayika ya.

24 «Toña ya fëyadëmu: ale hnëpad wanës mën na, do kwëtahna ale fayiko ya, tük nuya iyë wati uwám usër wa do Wënu na kitiŵdilahna; gona hn'ankawë ante yod hnë icëm na bare hn'ankawë nte yod ambin hna nke.

25 Toña ya fëyadëmu: Wati yejëk, do tük tëki hnani, ile nkwëryëdëni vësëm va, kopa Aju Wënu na, do fop vële wëryëdëha va hn'ankawë nte yod uwám usër hna nkeni.

26 Ndampo fo nke, gante nke Rëm hayalin sël ntaŵary, uwám paryi ki, koyëna njëdëka Aju fëna nke hayalin uwám rac.

27 Do kabi Ajë Ahn'a ye, njëdëka fanka kitiŵahnëdëhni vahnë va fop.

28 «Antë pëmpëhnahnu: wati yejëk ile nkwëryëdëni fop vësëm va kopa Ajë Ahn'a

29 do mbëhnëdëni: vële lik fërën va mbëhnëdëni soje tënkëni hnë uwám usër hna, bare vële lik wameh va mbëhnëdëni soje cëdini janama hna.

30 Soje lëmën ya ñoñ kodä liwu ami dënk; gante nkabëko Rëm ka fo kitiŵdëhëfu, do kiti mën ya catëk, kabi yëkëlehnëdä liwu ile yadëfu ami dënk, bare liwu ile ñad Rëm mën le fayiko ya.»

Wasede soje Yesu

31 Yesu më mbok ntehnëk: «Ge ami fo rëkakënd hnësandu soje lëmën ya, wanës mën na kwëhnakëndina nafa.

32 Bare kwëhnabuha sedë haŵary ale hnësëndëho, Rëm mën ya ye, do paryi pëyadëmu wanës wadëwu na toña ye.

33 «Payërunëhëhni vahnë njini pëcëtajëni vëhni San hna do nësëhnëkëhniwo ile ye toña ya.

34 Toña ye, ami, balëlohna g'ahnë nkenëhno sedë, bare nësëdëfu watac soje wuhne, afëhëtahiwu.

³⁵ Ha, San paryi had lampu fëdfik nkeho pëtënah; do wũhnë, wëwati toyé fo wãwërunëho natu hnë humpen hudëwu hna.

³⁶ «Do ami, kwëhnaɓuha sefe le lëbëka nafa San: umë ye liwu ile ntehnëko Rëm mën liwu hafo pad ŷa ye. Ha, ile lidëfu ŷi rufahnëdf wapacëk Rëm ŷa fayiko.

³⁷ Do kat, Rëm mën le fayiko ŷi dënk, nkenëhnëko sefe. Bare kobëri gwëryëluhna kopa lëwu ŷa, ma ahnuwu yëka lëwu ŷa.

³⁸ Kwëtahnëluhna ale payik ŷa; umë rufahnëdf wanës wadëwu ŷa gena hnë wũhnë.

³⁹ Karañëdun gë hakili Vikerëh va, kabi ntiyahnëku nuɗadun hnam uwám ule wok puɗina. Hara, vitac ye vinte hnësëdf soje mën va!

⁴⁰ Bare wëli: ñadiluhna ayiju ŷal mën hna. Awa nuɗadiluhna uwám ule wok puɗina wã.

⁴¹ «Yëkëlehnëla cëkwaryëniho vahnë.

⁴² Ha, njëtëmu: kwëhnaluhna iña Wënu ŷa.

⁴³ G'uwãc Rëm mën wã njijëɓu, do kacadilunohna. Bare ge ahaɗary yijëk g'uwãc lëwu wã dënk, kacadunëha!

⁴⁴ Ñadun asëkwaryëlëndu, do yëkëlehnëdfiluhna icëkwary inte wãtik hnë Wën hudampo hna. Awa, hak lë kodun ahwëtahnuno?

⁴⁵ «Antë ntiyahnu ami fëyahnëdf ile wënerun haryënkwi Rëm mën hna; Moyis hwëtahnërun bare umë fëyahnëdf.

⁴⁶ Ge paryi kwëtahnakëndunëhawo, kwëtahnakëndunëho ami fëna, kabi soje lëmën ŷa nësëk hnë kayëte ntëwu hna.

⁴⁷ Ge kwëtahnëluhna ile kerëk ŷa, awa hak kodun ahwëtahnu wanës mën ŷa?»

6

Yesu ndavëdfëhëhni vësan wawuli mbëdf (5,000)

¹ Ga ndëcëk watac, Yesu më ndanëk gë cape ñëntaɗ lant Galile ka, (lant rac wãcëde fëna Tiberiyad).

² Kore yabah rëfëlendëhawo, kabi nuniho wëdahëse wapëmpëhnahnah wante ntidëho njërënahñëdëhni vëres ŷa.

³ Soje rac njihahnëniho Yesu gë vërefal vëlëwu va kayëni hn'ikuɗ ntañani hnam.

⁴ Pak ŷa, ambënt wasëwif ŷa, tëhajëko.

⁵ Yesu njëkalehnëko caharaɓ lëwu do nuhni kore yabah ga njijëdfëni ŷalu hna. Awa më tëyëka Filip: «Ne kodën ntaɗijin vamburu vajabah soje ndavahninëhni vëyi vahnë fop?»

⁶ Tëyëkawo koyëna soje njëkëhnahna Filip, bare, toña ŷa, tëko njët ile ntidë ŷa.

⁷ Filip më ntëkwaka: «Wëla gë koryi yabah dëcët, gedilëfuhna gwër ntaɗahnin vamburu vante kodë ale-wo-le nuɗa fantëpëtél fatoy.»

⁸ Arëfal ahaɗary, Andëre, aheryu Simo Piyer, më ntehnëka:

⁹ «Fatah facan yehëhna ani fante hwëhna vamburu mbëdf g'uwis wuhi. Bare yega nëfadëhëhni kore yabah gë iyi ki?»

¹⁰ Awa Yesu më ntehnëk: «Dehnëryinëhni vahnë vi fop ntañani.» Dël inɗa njaɓëko hnam do kore ŷa ntañalehnëni nkal hna. Vësan vële yeho hnam va nkëhnëko tëkëni wawuli mbëdf (5,000).

¹¹ Awa Yesu më nufëk vamburu va, camehna Wënu ŷa, tac cahëlehnëhni vële lañako nkal va. Njëdakëhniwo fëna wuwis wã, gante ñadëni ka.

¹² Ga tokëni hafo pihñëni, Yesu më ntehnëkëhni vërefal vëlëwu va: «Barëpëryin vankubel vante wok va, soje antë përeka ñoñ.»

¹³ Më mbarëpëni pëb vëkankel pëhw gë vaki vankubel vamburu mbëdf vante rokiko va.

14 Ante nuniho vēyi vahnē dahēse fēmpēhnahnah rac ile ntiko Yesu ŷi, mē ntehnēni: «Paryi nke, aŷi asan ye kila ile rēfēkawo njij d'uniŷa ŷa!»

15 Bare Yesu njētako njijēdēni nufēniha forosima soŷe ntiniha ahnaŵ, awa mē mbok pitak kat umē fo nji g'ikuŷ.

Yesu yaŷ wēnka hna njasēd

16 Ante nēkak ŷa, vērēfal Yesu va mē cēpētani gē lant.

17 Kayēni hnē kulu pēgwēlehnēni ndanētandēni gē cape Kaperēnaŷum. Tēko mēd do Yesu tēkalēhniwohna ten.

18 Sēl sankaf pēgwēlehn cēlēnd, do lant ŷa nēnkadēho d'us.

19 Vērēfal va tēko njini ile rēkēk soŷe wakilo mbēd ma mbēd gē ryaw (5 ma 6) uyas ante nunihawo Yesu ga njasēd yaŷ wēnka hna tēhatēnd kulu lēw hni ŷa. Ntakēlehnēhni,

20 bare Yesu mē ntehnēkēhni: «Ami, Yesu ye, antē ntaku!»

21 Awa, ŷadēniho kayēndēniha kulu hna, bare, hnē wati rac dēnk, ŷakēlehnēni nkal iŷa gē cape nte njidēniho ka.

Kore ŷa njēkēlehnēdēniha Yesu

22 Ga pacēk, kore le woko gē cape nēntaŵ lant ŷa njētēniho kulu ryampo fo yeho hnam do Yesu tēfēlētlohna gē vērēfal vēlēwu va, bare vērac vēhni fo yiko.

23 Tac wakulu wakaŷary ŷatiko hn'inaŵ Tiberiyad hna, tēkini d'arēl hn'ile camehnēkawo Ahwēhn a Wēnu ŷa soŷe rokētok ile ndavahninihēhniwo kore ŷa.

24 Ante njētēniho vahnē va Yesu gē vērēfal vēlēwu va vēwolohna hnam ŷa, kayēlehnēni hnē wakulu watac njini Kaperēnaŷum, njēkēlehniniha Yesu.

Roka ile fihndanēd do yod hafo uwām usēr

25 Vahnē va, ga tēkatēniha Yesu gē cape nēntaŵ lant ka, mē tēyēniha: «Aharan, guve njijēru ani?»

26 Yesu mē ntēkwakēhni: «Toŷa ŷa fēyadēmu: ge njēkēlehnēdunēho, gena kabi nkwēryērūn ile pēhnētanēd wēdahēse wapēmpēhnahnah wadēmēn ŷi, bare kabi tokērūn mburu do pihnerūn, soŷe umē yēkēlehnahnēdunēho.

27 Antē aryokuŷēndu soŷe rokētok ile fērēkad, bare soŷe rokētok ile viŷēd, fihndanēd do yod hafo uwām usēr hna. Rac, ami, Ajē Ahn'a njēdadēmu, kabi ami yenēhnēka Wēnu ŷa Rēm ŷa.»

28 Amboko tēyēniha: «Awa ye rēfēkēfu lifu ryokuŷahnēfu wadōku wante ŷad Wēnu ŷa?»

29 Yesu mē ntēkwakēhni: «Doku ile ŷad Wēn aliwu ŷa, umē ye: ahwētahnuna ale payik ŷa.»

30 Mē tēyēniha: «Iŷēhne dahēse fēmpēhnahnah hođu arufēfu soŷe ahwētahnahni? Iŷēhne d'oku lifu tasefu?»

31 Wati nte ndēcēdadēniho vacērakēlo fu va wula hna, tokēniho man ŷa, gante nēsēd Vikerēh ki: njēdadēhēhniwo tokēni roka ile ŷatiko g'ambin ŷa.»[☆]

32 Yesu mē ntēkwakēhni: «Toŷa ŷa fēyadēmu: gena Moyis yēdadēhuno roka vē g'ambin ŷa; Rēm mēn ŷa yēdadēhu ile ye roka vē g'ambin paryi ŷa.

33 Paryi nke, roka ile ŷatik Wēn ŷa, ale sēlif g'ambin a ye do pihndanēd do njod hafo ambin hna.»

34 Awa mē ntehnēniha: «Aharan, yēdaryindēfu kwēlēkwēl roka rac.»

35 Yesu mē ntehnēkēhni: «Ami ye roka ile fihndanēd do yod hafo ambin hna. Ale yijēk ŷal mēn a inte yodilahna, ale hwētahnēko ŷa wēnka yodilahna muk.

36 Bare tēkēmu fēyawu, wēla gante nurunēho ami gē wēdahēse wapēmpēhnahnah wante libu ki, kwētahnēd'ilunohna.

☆ 6:31 6:31: Icahn 16.4; Wahnēw 78.24

³⁷ Fop vële njëdafëhoŵëhni Rëm va njijëdëni ŷal mën hna, do dadëŵahna muk ale yijëd ŷal mën a.

³⁸ Yëtëryin ge cëlibu g'ambin, gena liwu ile hnëjëko, bare ryokuŋu ile ñad ale fayiko ŷa ye.

³⁹ Wëlin ile ñad ale fayiko ŷa: heryëwëhni fop vële njëdakowëhni va do wëla aryampo antë cëv, do vëhnëndanëwëhni fac rëkwa hna.

⁴⁰ Ha, umë ye iña Rëm mën ña: fop vële yavëtëdëho ami, Aju ŷa, do kwëtahnëniho va, nuŷani uwám ule wok puđina, do ami, mbëhnëndanëdëfuhëhni hnë fac rëkwa hna.»

⁴¹ Awa wasëwif ŵa ñakëñakëdëniho soŋe Yesu ŷa, kabi ntehnëko: «Ami ye roka ile sëlik g'ambin ŷa*.»

⁴² Ntehnëdëniho: «Gena bi Yesu aju Yosef ye? Njëtëbunëhëhni đus rëmu gë hnëmu! Hak lë kod ntehn g'ambin cëlik?»

⁴³ Yesu më ntëkwakëhni: «Tavëryin ñakëñak aki.

⁴⁴ Ahnë kodina njij hnë ŷal mën ge Rëm ale fayiko ŷa yiryejëlähna, do ale-wo-le yijëk ŷalë mën a, mbëhnëndanëdëfuha fac rëkwa hna.

⁴⁵ Vikerëh wakila hna kodun aharaŋu ŷin: “Wënu ña karaŋëdëhëhni vëhni fop.”[☆] Ahnë ale-wo-le hnëpaka Rëm ŷa do maŵa karaŋ dëŵu ña njijëd ŷal mën hna.

⁴⁶ Wëla ahnë aryampo nulahna Rëm ŷa ge gena ale ŵatik Wën hna, umë nuka.

⁴⁷ Toña ŷa fëyadëmu: ale hwëtahnëk a nuŷad uwám ule wok puđina.

⁴⁸ «Roka ile fihñëd do yod hafo uwám usër hna yeŵu.

⁴⁹ Vacërakëlo hun va tokëniho man ŷa wula hna bare rac memaŷehñëlhëhni hna cëmëni.

⁵⁰ Bare wëli roka ile sëlik g'ambin ŷa, ge ahnë tokëk cëmëdina.

⁵¹ Ami ye roka ile yënëd, ile sëlik g'ambin ŷa: ge ahnë tokëk roka rac, cëmëdina muk. Roka ile yëdahnëdëfu soŋe vahnë va pihñëni do njohni hafo uwám usër hna, mbahn mën iña dënk ye.»

⁵² Soŋe wanës watac, wasëwif ŵa nkwajëlëdëniho đus, ntehnëndëni: «Aŷi asan, hak kod njëdafu mbahn dëŵu ña tokin?»

⁵³ Awa Yesu më ntehnëkëhni: «Toña ŷa fëyadëmu: ge tokëluhna imbahn Ajë Ahn'a do ge celuhna sat lëŵu ŷa, pihñëdilu hna do yodilu hna hafo uwám usër hna.

⁵⁴ Ale rokëk mbahn mën iña do sek sat mën ŷa pihñëd do ami, mbëhnëndanëdëfuha fac rëkwa hna.

⁵⁵ Ha, mbahn mën iña pihñëndanëd paryi do sat mën ŷa mërëndanëd paryi.

⁵⁶ Ale rokëk mbahn mën do sek sat mën ŷa hnë ami nkod, do ami, hnë umë nkodëfu.

⁵⁷ Rëm le fayiko ŷa, umë ye hayalin sël ntaŵary, uwám paryi ŷa. Njëdafëho sël rac, vële ryavik g'imbahn mën va, vëhni fëna, koyëna nuŷadëni sël ntaŵary paryi ña.

⁵⁸ Awa ami ye roka ile sëlik g'ambin ŷa. Gena ndampo gë ile tokëni vacërakëlo hun ŷi; vëhni, cëmëni; bare ale rokëd iŷi roka ŷa nuŷad uwám ule wok puđina.»

⁵⁹ Koyëna nësëko Yesu ante karaŋëdëhëhniwo vahnë hnë caliña mbë Kaperënaŷum ña.

Wanës wante yëdahnëd uwám ule wok puđina

⁶⁰ Ante nkwëryënihawo Yesu ña, vëyabäh vërëfal vëlëŵu hna më ntehnëni: «Waŋi wanës ntakek nëpayi! Mo hod maŵ?»

⁶¹ Yesu njëtëko vërëfal vëlëŵu va mëhnadëniho soŋe wanës watac. Soŋe umë ntehnahnëkëhniwo: «Waŋi wanës ntavëku bi?

⁶² Ye lë hnahađun awa ge nurunëha Ajë Ahn'a ga kayëd hn'ile nkeho kobëri hna?

* **6:41 6.41** *Roka le sëlik g'ambin ŷa: Ile wëntëndëlehnik g'ile ŵacik Man ŷa ye. (Icahn 16)* ☆ **6:45 6.45:** Esayi 54.13

⁶³ Iyir Wënu ɲa ye hayalin sël ntaŵary, uwám paryi ŵa; ahn'a umë fo ñoñ məkëdina nti tēnkahn uwám usër hna. Wanës wante hnësēhnēmu ɲi Iyir hna matik do yēdahnēd sël ntaŵary rac.

⁶⁴ Bare vëryampo hnë ŵuhnë vëhwëtahnëna.» Paryi nke, Yesu njëtëkëhniwo kobëri wapëgwa hna vële wok vëhwëtahnëna va do njëtëkawo fëna ale rokadëha ŷa.

⁶⁵ Më nkwënëk: «Wëlin soɲe umë lehnandëmu ahnë kodina njij ŷal mën hna ge Rëm ŷa yēdalowāhna.»

⁶⁶ Soɲe rac, vëréfal vëlëwu vëyabah pitaniho do wawolohna tēfëndëniha.

⁶⁷ Awa Yesu më cahetak gë cape Pëhw gë Vëhi va, do tēyëhni: «Ŵuhnë lë, ñadiluhna bi ayintiwu gë vëŷi?»

⁶⁸ Simo Piyer më ntëkwaka: «Ahwëhn, vëhni mo njidëfun? Kwëhnaru wanës wante yēdahnēd uwám ule wok puđina.

⁶⁹ Fuhnë, hnë wëjë kwëtëbun kwëtahnëfu ɲa fop do njëtëbun Asëvah a yeru, ale payik Wënu ɲa.»

⁷⁰ Yesu më ntëkwakëhni: «Gena bi ami rëhnaku, ŵuhnë Pëhw gë Vëhi vi fop? Bare aryampo hnë ŵuhnë, aryokuɲ Sintani ye!»

⁷¹ Wanës watac, soɲe Yuda nësëdëho, aju Simo Isëkariyot, aryampo hnë Pëhw gë Vëhi hna, ale rokadëha ŷa.

7

Yesu, vëheryu vëhwëtahnëlahna

¹ Ante ndëcëk watac ɲa, Yesu njasëlendëho karajëndëhni vahnë va Galile hna; ñadilohna njasëlehnënd Yude hna, kabi vësankaf wasëwif va njëkëlendëniho ndawëhnëniha.

² Hara ambënt wasëwif ante ŵacik Wasank ɲa tēhajëko.*

³ Awa vëheryu më ñankëdëniha nji: «Soɲe ye yidila Yude? Koyëna hnam fëna vëréfal hu va nuhahnëni wadoku wapërën wante lidu ɲa.

⁴ Ge ahnë ñad njëti, coŵadina ntitënd doku lëŵu ŷa. Kabi ntidfu viŷë vihnaŷah gë vëŷi ki, diry nuni vahnë va fop.»

⁵ Vëheryu nësëdëniho koyëna kabi vëhni fëna vëhwëtahnëlawohna.

⁶ Yesu më ntëkwakëhni: «Wati mën ŷa tēkëna ten. Bare ŵuhnë, wati-wo-wati njivëk.

⁷ Duniŷa ŷi kwëhnana toña ñeŵu; bare ami, ñeŵëko kabi pëyahndëfëfu ile ntid ŷa mek.

⁸ Yiryin, ŵuhnë, g'ambënt; ami, yida ten kabi wati mën ŷa tēkina.»

⁹ Ante ntehnëkëhniwo koyëna ɲa, umë, Galile hna nko ten.

¹⁰ Bare ante njiniho vëheryu g'ambënt ɲa, njiko umë fëna, bare tufëhnalohna hnë ahnë.

¹¹ Hnë wati ambënt hna, vësankaf wasëwif va njëkëlehnëdënihawo do tēyëdëniho: «Awa, ne nkeha asan arac?»

¹² Kore hna vëryampo nkwaŷëlëdëniho dɯs soɲe lëŵu ŷa.

Vëryampo ntehnëdëniho: «Ale lid fërën ye.»

Vëŷëntaŵ va ntehnëdëniho: «Hali, vahnë va tokad.»

¹³ Bare, kabi ntakëkëhniwo gë vësankaf wasëwif va, ahnë dëkëdilo hna nës hafo nkwëryi soɲe lëŵu ŷa.

¹⁴ Yesu tēnkëko Cery Wën Cankaf hna fagant wafac ambënt hna do karajëndëhëniwo vahnë va.

* 7:2 7.2: Soɲe Walevi 23.34-36; Divëta Sariya 16.13

15 Wasëwif w̄a pëmpëhnahnëkëhniwo do tëyadëniho: «Hak njëtahnëk aki Vikerëh vi, do kobëri karanjëna?»

16 Yesu më ntëkwakëhni: «Fop ile haranjëdëfuhëhni vahnë ȳi gena karanj mën; hnë ale fayiko hna matik fop.

17 Ale hahnëndak nti ile ñad Wënu ȳa njëtëd ge ile haranjëdëfuhëhni vahnë ȳa Wën hna matid, ma ge hakili mën hna dënk matid.

18 Ale hnësëd sojë w̄ac lëwu ȳa, naÿëna nkaf ntëwu njëkëlehnëd. Bare ge ahnë njëkëlehnëd naÿën uw̄ac ale fayika ȳa, ahnë asatah ye, do wamër gena hnë umë.

19 Moyis njëdaku sariya ȳa, bare wëla aryampo hnë w̄uhnë didina ile ntehnëk ȳa! Sojë ye yëkëlehnëdun aryaw̄uno?»

20 Kore ȳa më ntëkwaniha: «Yine hwëhnaru! Mo yëkëlehnëd ndaw̄i?»

21 Yesu më mbok ntehnëkëhni: «Iñë ryampo fo libu do wëli w̄uhnë fop pëmpëhnahnëku!

22 Moyis ntehnëku ahácënduni vutah vucan va (paryi nke, gena umë fëgwëko, bare warëm fu vëryënkwëryënkwa va fëgwëhnahnëko) do kácëdunëha ahnë wëla hnë fac ntaw̄ëla.

23 Awa, ge kácik fatah facan hnë fac ntaw̄ëla hna, menëdina sariya Moyis ȳa, sojë ye ntavëku g'ami kabi ahnë yërënëbu fop hnë fac ntaw̄ëla?

24 Tavëryin kitiñ ile worun yëtëluhna. Kitiñëryindën gante nke toña ka.»

Yesu bi ye Arëhnayik a

25 Awa, vëryampo vëvë Yerusalem va nësëdëniho sojë Yesu ȳa: «Gena bi aÿi yëkëlehnakënde ndaw̄ehni?

26 Yëkëryina: tase vahnë fop nësëd do ñoñ dehnëdëna! Mpëd, paryi njavëtëniha vësankaf fu vi umë ye Arëhnayik a.

27 Bare Arëhnayik a, ge njijëd, ahnë yëtëdina bi ne nkejëk; do aÿi asan, njëtëbun hn'ile nkejëk hna.»

28 Awa Yesu, ante karanjëdëhëhniwo vahnë va hnë selele Cery Wën Cankaf hna, më ndekak: «Paryi bi njëtërunëho do njëtërun bi ne matibu? Gena ami fëhnak yiju. Ale satëk fayiko bare yëtëluhna.

29 Ami, njëtëbuha, kabi ȳalu hna matibu, do umë fayiko.»

30 Awa, sojë wanës watac, vëyabah ñadëniho pëlanaha, bare ahnë pëlalawohna, kabi wati lëwu ȳa təkëlohna ten.

31 Bare vahnë vëyabah bulunda hna kwëtahnënihawo. Ntehnëdëniho: «Ge Arëhnayik a təkik, ntid bi wëdahëse wafëmpëhnahnah ntëbi wante tək ntik aÿi asan ni?»

Vëyëka fayëde pëljëniha Yesu

32 Wafarise w̄a nkwëryëniho ile ñakëñakëdëniho kore sojë Yesu ȳa. Awa vësankaf vësëna wasadëha va gë wafarise w̄a më payënihëhni vëyëka Cery Wën Cankaf va njini pëljëniha.

33 Yesu më ntehnëk: «Nkolahnëdën ten toye. Tac mbokadëfu hn'ale fayiko hna.

34 Wati rac rëkëdun ayëkëlehnënduno bare nudilunohna; kabi kodiluhna ayiwu w̄uhnë hn'ile nkedëfu ami hna.»

35 Wasëwif wale hnëpadëhawo va më tëyëlëdëni: «Ne ga ñad nji hn'ile nkodën nuyilënahna hna? Wasëwif wale sampëk hnë vële wok vëyëna wasëwif hna bi ñad nji? Mpëd ñad nji karanjëhni vële wok vëyëna wasëwif va fëna?»

36 Ye ga pëhnëtanëd wanj wanës: «Njëkëlehnëdunëho do nudilunohna, kabi kodiluhna ayiwu w̄uhnë hn'ile nkedëfu ami hna?»

Wënka wante yëdahnëd sël ntaw̄ary, uwám paryi ña

³⁷ Fac le ÿak hwëhna nafa ambënt hna yeho fac rëkwa ÿa. Fac rac, Yesu më kahnëk haryënkw kore ÿa, do ndeka: «Ge ahnë njoka wënkä, njij ÿal mën hna do ciya.

³⁸ Ge ahnë kwëtahnëko, ahnë arac nkeď gante nësëk Vikerëh ka: “Wënkä wayabäh wante njëďahnëď sël ntaŵary, uwám paryi ña njaliď hnë umë.”»

³⁹ (Yesu soñe Iyir nte nuŷadëni vële hwëtahnëka va nësëďëho. Wati rac, Yir inja yëďahnlohna ten, kabi Yesu matëndilohna ten hafo tëk laña hnëfak lëwü hna.)

Nahan kore ÿa nëmpëlëko soñe Yesu

⁴⁰ Kore hna, vëyabäh hnë vële wëryëko wanës watac va ntehnëďëniho: «Paryi nke, aŷi asan ye kila le hnapëďëho ÿa!»

⁴¹ Vëryampo ntehnëďëniho: «Arëhnayik a ye!»

Bare, vëryampo më ntëkwani: «Arëhnayik a kod bi mati Galile?

⁴² Gena bi Vikerëh va ntehnëk Arëhnayik a avë hnënk Ahnaŵ David yed do Betëlem nagëďe, ankol David hna dënk?»

⁴³ Koyëna bulunda ÿa nahan dëw hni ña nëmpëlëko g'ahawäry soñe Yesu ÿa.

⁴⁴ Vëryampo hnë vëhni ñadëniho pëlayi, bare ahnë dëkëlohna pëlahna.

Vësankaf wasëwif va vëhwëtanhëlahna Yesu

⁴⁵ Vëyëka Cery Wën Cankaf va mbokalehnini g'ante nkeni vësankaf vësëna wasadëha gë wafarise ka. Vërac më tëyënihëhni: «Soñe ye worun yojëlunahna Yesu?»

⁴⁶ Më ntëkwani: «Kobëri ahnë nësëna g'umë ki!»

⁴⁷ Wafarise wä më ntëkwani: «Ye! Maŵërun wëhnë fëna arokayiwu?

⁴⁸ Kobëri bi nurunëha asankaf aryampo ma farise aryampo ale hwëtahnëka?

⁴⁹ Hali! Vahnë vële wok vëyëtëna sariya Moyis va fo hwëtahnëka. Vëhni, vëryëwanina!»

⁵⁰ Nikodem yeho farise aryampo ale yentiko hnam ÿa. Biŷëna d'us umë yiko vëhni Yesu hna. Umë ntehnëkëhni vëyëntaŵ va:

⁵¹ «Awa, sariya fu ÿa maŵëryak bi tame kitiñi ahnë ndaŵi hara gwëryina ten do hara yëtina uŵeh ule ntik wä?»

⁵² Më ntëkwaniha: «Avë Galile bi yeru, wëjë fëna? Yëkëry Vikerëh va do nuďu wëla kila ryampo matidina muk Galile.»

⁵³ [Tac, pitëlëhëni ale-wo-le mënc gë ŷalu.

8

Yesu g'asëval ale nanjëtëlehnini g'asan

¹ Yesu njiko hn'ikuñ inte ŵacik Oliviyë.

² Ga pacëk, wakëwak fo, mbokako selele Cery Wën Cankaf hna do vahnë va fop tëhanihawo; awa më ntañak do karanëďëhëniwo.

³ Tan, vëharan sariya va gë wafarise wä tëkaryëlehniniha asëval ale nanjëtëlehniniho g'asan. Kwëtëniha haryënkw vahnë fop.

⁴ Më ntehnëniha Yesu: «Aharan, aŷi asëval g'asan nanjëtëlehnini hnë wati nte ndakakëndëni ña dënk.

⁵ Hara, sariya hna, Moyis më lehnëkëfu ntutini gë wëraka hafo cëmëni iŷi sifa vësëval. Wëjë lë, ye ye kiti hu ÿa hnë wanj?»

⁶ (Hn'ini tëy, urënd tëndëhnëďënihawo, nuŷahnëni ile ntehnëďëni menëk.)

Yesu dëkwalohna, tënkwëko do pëgw kerënd g'irufa ÿa nkal hna.

⁷ Kabi nkonihö tëyëndëniha, awa Yesu më matëndak do ntehnëhni: «Ale wok kobëri menëna hnë wëhnë ÿa ndënkw ntuta.»

⁸ Tac më mbok tënkwëk do mbok kerënd kat nkal hna.

⁹ Ga nkwëryëni wanës watac, njilehnëni aryampo aryampo, vicër va ryënkwëko ten. Tavëlehnëniha Yesu g'asëval a fo hnam.

¹⁰ Awa Yesu më matëndak do nteha: «Awa ne nkehëhni vële yojakëhi va? Ahnë gena bi ale hitinjëki hafo cëm hna?»

¹¹ Asëval a më ntëkwak: «Aharan, ahnë gena ale hitinjëko.»

Awa Yesu më ntehnëka: «Ami fëna kitinjëdilihna. Yiry, do ant'avoka wën.»]

Yesu, humpen duniya ha

¹² Yesu mboko nës kat kore hna: «Ami ye humpen duniya ha. Ale rëfëdëho ya yasëdina hn'umëhwëry: nuÿad humpen hunte ryëncëd uwám usër hna.»

¹³ Soje rac wafarise wa më ntehnëniha: «Wëjë dënk hnësad; wanës hu na kwëhnana nafa.»

¹⁴ Yesu më ntëkwakëhni: «Ha, ami dënk hnësad: bare wanës mën na kwëhna nafa, kabi ami njëtëbu hn'ile matibu hna do hn'ile njidëfu hna, bare wuhnë yëtëluhna hn'ile matibu hna gë hn'ile njidëfu hna.

¹⁵ Wuhnë, ile hnuðun fo hitinjëdun; ami, kitinjëda ahnë.

¹⁶ Bare, ge kitinjëdëhëfu, kiti mën ya catëd, kabi gena ami fo hitinjëd, Rëm ale fayiko ya g'ami nkebun.

¹⁷ Kerina bi sariya hun hna, ge waseðe wahi nësëni wanës watac fo, wanës watac toña ye?

¹⁸ Awa ami, ami dënk ye seðe mën ya, do Rëm ale fayiko ya fëna nkenëhnëko seðe.»

¹⁹ Awa më tÿëniha: «Ne nkeha rëmuh ya?»

Yesu më ntëkwak: «Paryi yëtëluhna do paryi yëtëluhna Rëm mën ya fëna. Ge njëtakëndunëho, njëtakëndunëha Rëm mën ya fëna.»

²⁰ Yesu, ante karanjëdëhëniwo hnë selele Cery Wën Cankaf hna nësëko koyëna darël hn'ile kwëtëdëho wayëd hna. Ahnë yëkëhnahnëlohna pëlahna, kabi wati lëwu ya tëkëlohna ten.

Kodiluhna ayiwu hn'ile njidëfu hna

²¹ Yesu më mbok ntehnëkëhni kat: «Njidëfu do njëkëlehnëdunëho, bare gë wameh hun na cëmëdun. Kodiluhna ayiwu hn'ile njidëfu hna.»

²² Wasëwif wa më ntehnëni: «Ndëwa bi ñad, kabi ntehnëd: “Kodiluhna ayiwu hn'ile njidëfu hna”?»

²³ Yesu më ntehnëkëhni: «Wuhnë vëvë gëd yerun, bare ami avë g'ambin yëbu. Iyi duniya hwëhnëku, bare ami kwëhnëlohna iyi duniya.

²⁴ Soje umë lehnänëmu: “Gë wameh hun na cëmëdun.” Ha, ge kwëtahnëluhna “Ami ye”^{*} gë wameh hun na cëmëdun.»

²⁵ Awa më tÿëniha: «Mo yeru?»

Yesu më ntëkwakëhni: «Kwëlëkwël pëyaðëmuno kobëri wapëgwa hna.

²⁶ Soje hun ya, njabëk vile hokëndëbu hnësu hitinjahnu. Ale fayiko ya ahwëhn toña ye, do ile fëyaðëmu hnë duniya yi yalu hna ñënjajëbu.»

²⁷ Vëwëryëdilihna Yesu soje Rëm ya nësëndëhëniwo.

²⁸ Awa më mbok ntehnëkëhni: «Ge njëlërunëha Ajë Ahn'a, njavëtëdun “Ale ye ya yëbu”, njavëtëdun ñoñ dida g'ufër mën: ile karanjëko Rëm ya fo hnësedëfu.

²⁹ Ha, ale fayiko ya g'ami nkebun; tavëlohna ami fo, kabi ile ñad ya lidëfu kwëlëkwël.»

³⁰ Wati nte nësëdëho Yesu aki na vëyabah kwëtahnënihawo.

Abëraham gë Yesu

* **8:24 8.24** Ami ye: Gë Wa-ebëre na Yawe wac Wën ye le fëhnëtanëk «ami ye». (Icahn 3.14) ☆ **8:24 8.24:** Icahn 3.14-15

³¹ Awa Yesu më ntehnëkëhni wasëwif wale lehnëko kwëtahnëniha va: «Ge maŵëhnëdun fac-wo-fac wanës mën ña koyëna tufahnëdun vërëfal mën paryi yerun.

³² Koyëna njëtakëndun toña ÿa do toña ÿa ntikëndëhu vahnë vële ye afaya.»

³³ Më ntëkwaniha: «Fuhnë, Abëraham hwëhnëkëfu, kobëri gelëfuhna muk vëramp ahnë. Hak kodu alehn: “Nkekëndun afaya”?»

³⁴ Yesu më ntëkwakëhni: «Toña ÿa fëyadëmu: Ale-wo-ale lid wameh a, aramp wameh ye.

³⁵ Hara aramp gedina kwëlëkwël avë tere, bare aju ahwëhn tere ÿa avë tere kwëlëkwël ye.

³⁶ Ge Aju Wën ÿa lik ayewu afaya, awa paryi nke afaya yedun.

³⁷ Njëtëbu hnënk yerun gë Abëraham. Bare soje ile yëkëlehnëdun aryaŵuno ÿi, umë rufahnëd ñwëyërun wanës mën ña.

³⁸ Ami, ile hnuvu vëhni Rëm mën ÿa hnësëdëfu. Do ŵuhnë, ile wëryërun rëm hun hna lidun.»

³⁹ Më ntëkwaniha: «Fuhnë, rëm fu ÿa, Abëraham ye.»

Yesu ntehnëkëhniwo: «Ge paryi vutah Abëraham yekëndun, ile ntidëho ÿa rëkakëndun alindu.

⁴⁰ Bare mama pëyahnëmu toña ile yëñajëbu Wën ÿa, njëkëlehnëdun aryaŵuno. Abëraham ñoñ dina ile wëntëlëk gë iÿin ki!

⁴¹ Wuhnë, ile ntid rëmun ÿa dënk lidun.»

Më ntëkwaniha: «Gelëfuhna vësëval vële wafëd vankaf vantëŵ hni. Rëm ryampo fo hwëhnafun: Wënu ña ye!»

⁴² Yesu më ntehnëkëhni: «Ge paryi Wënu ña yekënd Rëm hun ÿa, rëkakëndun aÿanduno, kabi Wën hna matibu do soje lëŵu ÿa yijëbu hnë fagant hun hna. Yijëla soje lëmën dënk, umë fayiko.

⁴³ Soje ye ye gwëryëdilu hna ile lehnëdëmu ÿa? Umë ye kabi mëkëdilu hna ahnëpawu wanës mën ña.

⁴⁴ Rëmun ÿa, Sintani ye, do ile ñad ÿa lidun. Kobëri wapëgwa hna aryaŵ vahnë ye: kahnëdina muk hnë toña, kabi toña gena hnë umë. Ge mërëd, g'anësa ntëŵu ña rëkëd nësënd, kabi aŵër ye, paryi nke umë ye rëm wamër ÿa.

⁴⁵ Bare ami, toña ÿa hnësëdëfu. Soje umë ye kwëtahnëdilu hna.

⁴⁶ Mo hnë ŵuhnë hod tufahn menëbu iñë ryampo? Ge nësëdëfu toña ÿa, soje ye kwëtahnëdilu hna?

⁴⁷ Ge Wënu ña hwëhnëku nëpadun wanës wadëŵu ña. Ge nëpadilu hna, kabi kwëhnëlu hna ye.»

⁴⁸ Wasëwif ŵa më tëyëniha Yesu: «Kwëhnalëfuhna bi toña lehnëfu avë Samari yeru do gë yine nkerun?»

⁴⁹ Yesu më ntëkwak: «Gelëfuhna gë yine. Rëm mën ÿa lënënëdëfu, bare ŵuhnë, ñwëyërun dënënëdilu hna.

⁵⁰ Ami, yëkëlehnëla icëmb soje lëmën dënk. Ahaŵary yëkëlehnëdëho do umë hitiñëd gante cañëk ka.

⁵¹ Toña ÿa fëyadëmu: ale lënënëk wanës mën ña cëmëdina muk.»

⁵² Wasëwif ŵa më ntehnëniha: «Tame, pacëkëfu gë yine nkerun. Abëraham cëmëk, wakila ña fëna, do wëjë, alehn: “Ale lënënëk wanës mën ña cëmëdina muk.”

⁵³ Wëjë bi lëbëka Rëm ÿa, Abëraham, nte sëmëk? Do cëmëni fop wakila ña fëna! Mo liyahnéki yeru?»

⁵⁴ Yesu më ntëkwak: «Ge ami dënk rëkakënd sëmbandu, icëmb mën iña kwëhna këndina nafa. Ale sëmbedëho ÿa, Rëm mën ÿa ye, umë dënk lehnëdun ye Wën hun ña.

⁵⁵ Yëtëlnahna, bare ami njëtëbuha. Ge ntehnakëndëfë yëtëleŵahna, aŵër yekëndëfë, had ŵuhnë. Bare njëtëbuha do ntënënëdfëfë wanës wadëŵu ŋa.

⁵⁶ Abëraham, Rëm sankaf hun ŷa, natëkawo duf kabi njëtëko tëkidëfë. Nuko fac lëmën ŷa do natëkawo.»

⁵⁷ Awa wasëwif ŵa më mbokëni ntehnëniha: «Kwëhnalihna ten wabëhn wafëhw imbëd (50) do alehn nuruha Abëraham!»

⁵⁸ Yesu më ntëkwakëhni: «Toña ŷa fëyadëmu: ani gë nagahnënde Abëraham ŷa, “Ami Ye†.”»

⁵⁹ Ga nkwëryëni watac, mbankëpëdëniho wëraka ntutahnëniha, bare Yesu më coŵak do cahnëlehn selele Cery Wën Cankaf hna.

9

Yesu g'asan ale hnagiko mëp

¹ Awa, hn'ankaw hna, Yesu nukawo asan ale hnagiko mëp. ² Vërëfal vëlëŵu va më tëyëniha aki: «Aharan, soŋe ye nagik aŷi asan mëp? Soŋe wameh wadëŵu ŋa dënk bi ye ma wameh vële hnagëka ŋa ye?»

³ Yesu më ntëkwak: «Gena soŋe wameh wadëŵu ŋa, gena fëna wëba vële hnagëka ŋa; mëpëk soŋe vahnë va fop nuhahnëni ile mëkëd nti Wënu ŋa.

⁴ Tëfëkëfë ntiyin wadoku ale fayiko ŷa ante nkok mëdëna ten ŋi. Mëd uŋa tëhajëk, hn'ile nkođ kolëna ahnë mbok ndokuŋ.

⁵ Wati nte yedëfë duniŷa ŷi fop, humpen duniŷa ha yebu.»

⁶ Ga nësëk watac, Yesu më tëpëk nkal hna do nëgw nkal iŋa gë wato wadëŵu ŋa, do mbërya inkal tac mëp uŋa vinkër hna.

⁷ Tac nteha: «Yiryeyi awëñaj pisin le ŵacëde Silowe ŷa.» Uŵi ŵac «Ale Fayik» pëhnëtanëd. Umëp uŋa njilehn nkwëñaj, do mëpëtako mbokajatënd!

⁸ Vësaryëntaŵu gë vële hnuđëhawo kwëlëkwël ga muntad va më ntehnëni: «Gena bi aŷi asan lañadëho kwëlëkwël muntand?»

⁹ Vëryampo ntehnëdëniho: «Umë dënk ye.»

Vëhaŵary më nkwajëni: «Ale mëntëlëni fo ye.»

Bare umë, më ntehnëk: «Paryi, ami dënk ye.»

¹⁰ Awa më tëyik: «Hak ntiru ahnuhahnënd?»

¹¹ Më ntëkwakëhni: «Asan ale ŵacik Yesu ŷa sëkënakëh toyë nkal iŋi, mbëryo vinkër li do nteho: “Yiryeyi Silowe hna awëñaj.” Më yiŋu, wëñaju do, taŋ hnulehnu wapacëk!»

¹² Më tëyëniha: «Ne nkeha Yesu tac?»

Më ntëkwakëhni: «Yëtëla.»

Asan ale wëpëtik a gë wafarise ŵa

¹³ Më njonihna asan ale wëpëko ŷa gë wafarise.

¹⁴ Hara, hnë fac ntaŵëla cëkëneko Yesu nkal iŋa mëpëtahna vinkër va.

¹⁵ Awa wafarise ŵa më tëyëniha vëhni fëna, hak kolahnëk nund. Më ntehnëkëhni: «Nkal cëkah liyibuho vinkër li, më wëñaŋu, do tame nudëfë.»

¹⁶ Wafarise wëryampo më ntehnëni: «Ale lik iŷin ŷa matina Wën hna, kabi dënënëdina ntaŵëla ŋa.»

Bare vëhaŵary më ntëkwani: «Hak kođ ahnë aŵen nti iŷi sifa wëdahëse wafëmpëhnahnah?» Wanës wadëŵ hni ŋa nëmpëlëko.

¹⁷ Awa më mbok tëyëniha kat ale wëpëko ŷa: «Wëjë lë, ye hnësëru soŋe lëŵu ŷa kabi vinkër hu va mëpëtëk?»

Më ntëkwakëhni: «Kila ye.»

† 8:58 8.58 *Ami Ye: Gë Wa-ebëre ŋa Yawe ŵac Wën ye le fëhnëtanëk «ami ye». (Icahn 3.14)*

¹⁸ Bare, wasëwif wã n̄wëŷëniho kwëtahnëni paryi aŷi asan mëpëko do tame nud. Soŋe rac macahnënihëhniwo vële hnagëka va.

¹⁹ Më tÿënihëhni: «Aŷi asan paryi bi ajë hun ye? Umëp bi nagik paryi? Ge toña ye, hak ntik awa nuhahnëd tame?»

²⁰ Vële hnagëka va më ntëkwani: «Njëtëbun ajë fu ŷa ye do mëp nagik.

²¹ Bare yëtëlëfuhna bi ye liyak nuhahnëd tame do yëtëlëfuhna fëna bi mo wëpëtëka. Tÿëryina: naŷëk, kod ntëkwa umë dënk!»

²² Vële hnagëka asan va nësëniho koyëna kabi ntakëkëhniwo gë vësankaf wasëwif va: njëtëniho vëhni tëko pëhnani ntanihëhni caliŋa hna fop vële hwëtahnëd Yesu ye Arëhnayik a.

²³ Soŋe rac ntëkwahnëniho vële hnagëka mëp va: «Tÿëryina umë dënk, naŷëk, kod ntëkwa!»

²⁴ Awa wafarise wã më mbok macehnëniha kat asan ale wëpëko ŷa do ntehnëniha: «Dënënerÿehna Wënu ŋa ahnës toña ŷa. Njëtëbun fuhnë asan arac aŷen ye.»

²⁵ Më ntëkwak: «Yëtëla bi aŷen ye ma hali. Bare njëtëbu iñë ryampo: mëpëbuho do tame nudëfu.»

²⁶ Më mbokëni tÿëniha: «Ye ntiki? Hak njërënekï?»

²⁷ Më ntëkwakëhni: «Nësëhnëmu, bare nëpalunohna. Soŋe ye ŷadun avok awëryuno kat? Ñadun bi mpëd, wuhnë fëna, ayentiwu vërëfal aŷi asan?»

²⁸ Awa pëgwëlehnëni njewëndëniha do ntehnëni: «Wëjë, arëfal aŷi asan yeru! Fuhnë, vërëfal Moyis yebun.

²⁹ Njëtëbun Wënu ŋa nësëhnëkawo Moyis, bare aŷi asan, yëtëlëfuhna dënk bi ne matik!»

³⁰ Asan a më ntëkwakëhni: «Umë fëmpëhnahnah ye: njërënekï do yëtëluhna, wuhnë, hn'ile matik hna!

³¹ Fuhnë fop, njëtinëk Wënu ŋa nëpadilëhniha vëwën va, bare ge ahnë ntënëndëha do nti ile ñad ŷa, nëpadëha.

³² Kobëri gwëryina ga nësëde ahnë mëpëtëka ale hnagik mëp.

³³ Aŷi asan, ge matekëndina Wën hna, ñoñ kokëndina nti.»

³⁴ Umë ntëkwaniha: «Wameh fo yeru kobëri nte nagiru ŋa do aŷand aharaŋëfu!» Ntalehnëniha caliŋa hna.

Imëp paryi

³⁵ Yesu njëtako ntaniha asan a, më njëkëlehnëka do tÿëya: «Kwëtahnëruha bi Ajë Ahn'a?»

³⁶ Asan a më ntëkwaka: «Aharan, pëyarye bi mo ye soŋe holahnu hwëtahnuwã.»

³⁷ Yesu më ntehnëka: «Nuduha gë vinkër hu vi. Umë dënk hnësëndëhi iŷi wati.»

³⁸ Asan a më ntehnëka: «Ahwëhn, kwëtahnëmi.» Ndëkwëhnëlehn haryënkwa Yesu do cëmba.

³⁹ Tac Yesu më ntehnëk: «Soŋe tufahn ale-wo-le ile nke ŷa yijëbu hnë iŷi dfuniŷa. Koyëna vële wok vëhnudina va nuhahnëni do vële hnuđ va nkeni had vumëp.»

⁴⁰ Wafarise, wale yeho đarël lëwu wã, nkwëryëniho wanës wadëwu ŋa do më tÿëniha: «Awa, vumëp bi yebun, fuhnë fëna?»

⁴¹ Yesu më ntëkwakëhni: «Ge vumëp yekëndun, dehnakëndena menërun. Bare wëli: ntehnërun nudun. Soŋe rac wameh hun ŋa hnë wuhnë nkok.»

10

Wape ŋa g'aheryëherya ŷa

¹ Yesu mboko ntehn kat: «Toña ŷa fëyađëmu: ge kwëhnaru kece wape do ge ahnë kayëk cape ndampo tënkëna hnë rënka hna, ahnë arac ale ye do bandi.

² Ale rënkëk rënka ŷa, umë ye aheryëherya wape ŋa.

³ Ayëka kece ÿa pidëtëhnëdëha aheryëherya ÿa rënka ÿa do wape ña nëpadëni kopa lëwu ÿa. Macëdëhëhni wape wadëwu ña ile-wo-le wãc lëwu wã do canëhni.

⁴ Ge canëkëhni fop wante kwëhnëk ña, gë vëhni rëkëf njasëntënde do tëfëlëdëni, kabi njëtëni kopa lëwu ÿa.

⁵ Muk warëfëlëndilahna ale nkoni wayëtëna; nkaryëdëniha ñawët, kabi wayëtëna kopa lëwu ÿa.»

⁶ Yesu uñi mëntëndëlehn nësëhnëkëhniwo vahnë va fop, bare vëyëtëlohna ile nësëdëho ÿa.

Yesu, aheryëherya afërën a

⁷ Awa më mbok ntehnëk: «Toña ÿa fëyadëmu: ami ye rënka kece wape ña.

⁸ Fop vële ryënkwehnikowo vi vële ye do wabandi do wape ña wahnëpalëhniha.

⁹ Ami ye rënka ÿa. Ale rëfëk ÿal mën tënkahn ÿa pehëtëde. Koyëna kod tënkënd do cahñënd gante ñad ka, do nuÿad ile tokëf.

¹⁰ Ale ÿa, ule fo njijëf, idaw do përekan. Ami, njijëbu soñe nuÿahnëni vahnë va sël ntawary, uwám paryi wã, do njabëhni.

¹¹ «Ami, aheryëherya afërën a yebu. Aheryëherya afërën a pëhwëtak njëdahn ntawary dëwu ña soñe wape wadëwu ña.

¹² Ale sosëde koryi soñe keryahnënd herya do kwëhnëlihna umë dënk wape ña, umë gena aheryëherya paryi: ge nuka ÿin ÿa, ga njijëf, tavëdëhëhni nkary. Awa ÿin ÿa tënkëdëhëhni wape ña pëlahni wëdampo do wañëntaw ña campëdëni.

¹³ Aÿi asan, koyëna ntid kabi cosik ntihahn doku rac do nafa wahwëhnana wape mën ña soñe lëwu.

¹⁴ «Ami, aheryëherya afërën a yebu. Njëtëbuhëhni wape mën ña do wape mën ña njëtëniho,

¹⁵ had gante njëtëko Rëm ki do njëtëbuha Rëm ki. Njëdahnëdëfu ntawary mën ña soñe wape mën ña.

¹⁶ Kwëhnaabuhëhni kat wape wakawary wante wok wayentina kece li. Tëfëko watac fëna yojëwëhni; nëpadëni kopa mën ÿa, do koyëna kore ryampo fo nkedëni g'aheryëherya aryampo fo.

¹⁷ Ge Rëm ÿa ñahnëdëho, kabi njëdahnëdëfu ntawary mën inja ye. Njëdahnëdëfu bare mbidëfu fëna.

¹⁸ Ahnë kodina nufëhno ntawary inji, bare g'uhnatah njëdahnëdëfu. Mëkëdëfu yëdahnu do mëkëdëfu viwu kat. Umë ye ile ntehnëko Rëm mën liwu ÿa.»

¹⁹ Nahan wasëwif wã mboko nëmpël kat soñe wanës watac.

²⁰ Vëyabah hnë vëhni ntehnëdënihawo: «Gë yine nkeni! Cenaka! Soñe ye hnëpadunëha?»

²¹ Vëryampo më ntëkwani: «Ale nkeni gë yine nësëdina aki; yine kod bi mëpëta ahnë?»

Yesu ñwëÿik

²² Wati huji yeho do ntideho Yerusalem hna ambënt nte ryënkwëtahnedëho ante pëhwëtiko Cery Wën Cankaf ña.

²³ Yesu nkentiko do nder cankaf nte wãc Salomo* hna njasëlehnëdëho.

²⁴ Awa wasëwif wã më kwërëniha do ntehnëniha: «Hafo guve ntihëtëduhëfu hn'ufëmpëhna hna? Ge Arëhnyayik a yeru pacënëhnyeryifu.»

²⁵ Yesu më ntëkwakëhni: «Tëkëmu fëyawu, bare kwëtahneluhna. Nurun wadoku wante lidëfu g'uwãc Rëm mën ña; watac ye sedë mën ÿa.

²⁶ Bare kwëtahnediluhna kabi gentiluhna kore wape mën hna.

* **10:23 10.23** Salomo aju David yeho, ahnaw Isërayel had rëmu. Umë vëryehnéko Cery Wën Cankaf ña do njëtiko soñe yasery ÿalëwu. (1 Vëhnaw 6; 1 Vëhnaw 5.9-14)

²⁷ Wape mën ña nëpadëni kopa mën ÿa; njëtëbuhëhni do tëfëlehnëdëniho.

²⁸ Njëdadëfuhëhni uwám ule wok pudina ÿa: wasëvëdina muk do ahnë kodina tebowëhni.

²⁹ Rëm mën ale yëdäkowëhni ÿa hnaÿëk lëbëk fop, do ahnë kodina nufëhni gë fanka hnë umë.

³⁰ Ami gë Rëm ÿa, aryampo fo yebun.»

³¹ Tac fëna kat, wasëwif wã, ga nkwëryëni watac, më mbok nufani wëraka ndawahnëniha.

³² Awa Yesu më ntehnëkëhni: «Ntibu tase hun viÿë vifërën viyabah gë fanka Rëm ÿa, soje iÿëhne hnë watac ÿadun aryaŵahnuno gë wëraka?»

³³ Wasëwif wã më ntëkwaniha: «Gena inë fërën ile liru ÿaderu aryaŵahni, bare kabi Wënu ña yewëdë. Wëjë ahnë fo yeru, do aÿand aliya Wën!»

³⁴ Yesu më ntëkwakëhni: «Kerina bi Vikerëh hun hna: Ami, Ahwëhn a, ntehnëdëmu: “Wamën yerun”✧?»

³⁵ Njëtinëk kodena ntihtëi hn'ile nësik Vikerëh Wënu hna. Awa Vikerëh hun hna Wënu ña “wamën” macëkëhni vële ntehnëd va.

³⁶ Do ami, Rëm ÿa tëhnako paye duniÿa li. Awa hak kodun alehnu Wënu ña yewëdëdëfu ge pëyahnebu Aju Wënu ña yebu?

³⁷ Ge dida doku Rëm mën ÿa, ant'ahwëtahnnuno.

³⁸ Bare ge ntidëfu, wëla kwëtahnelunohna, maŵëryin ahwëtahnu wëla wadoku mën ñi fo. Koyëna njavëtëdun, pëgw dol hafo kwëlëkwël, Rëm ÿa hnë ami nke do ami hnë umë nkebu.»

³⁹ Soje rac, vësankaf wasëwif va mboko njëkëlehnëdëni pëlanaha, bare pehëkëhniwo.

⁴⁰ Ga ndëcëk watac, Yesu më mbok njik gë cape ñëntaŵ mbë sën Yurëdan ka, hn'ile pëgwëko njaryënd San hna dënk. Hnam ñëwëko.

⁴¹ Vahnë vëyabah njijëniho ÿalu hna. Ntehnëdëniho: «San wëla dahëse fëmpëhnahnah ryampo dilohna, bare fop ile nësëdëho soje aÿi asan ÿa toña ye.»

⁴² Do vëyabah hnam kwëtahnenihawo Yesu.

11

Icëm Lasar

¹⁻² Hn'ankol Betani hna ntëdëniho Mari g'aheryu Marët, do g'ahery hni Lasar. (Mari yeho asëval ale rurëkawo Ahwëhn a d'atikola ÿa wapary hna do pëhwëca g'imul dëwu ña.) Awa Lasar, aheryu, tesëko.

³ Vësëval vëhi vërac më payëniha ahnë nji ntehna Yesu: «Ahwëhn, lawo hu ale ÿaru aÿand a, tesëk.»

⁴ Yesu, ga njëtak watac, më ntehnëk: «Uŵi res gena d'aw inji fo ndawëdëha, umë cëmbahnëde Wënu ña fëna, tufahnëd inaÿ dëwu ña do koyëna tufahnëde inaÿ Ajë Wën ÿa fëna.»

⁵ Hara Yesu ñadëhawo Marët, gë Mari, do g'ahery hni Lasar.

⁶ Bare ante njëtak Lasar tesëk ña, wafac wahi mboko ñëw hn'ile nkeho hna.

⁷ Tac më ntehnëkëhni vërefal vëlëwu va: «Bokanëfu gë Yudef.»

⁸ Vërefal va më ntëkwaniha: «Aharan, biÿëna ga njëkëlehnëdënihino vëvë Yudef va ndawënihi gë wëraka, do tame ñadu avoka hatac?»

⁹ Yesu më ntehnëkëhni: «Gena bi wëwati pëhw gë wahi ye facë hna? Ge ahnë njasëd g'anent, gëwëdina, kabi nud wapacëk gë humpen duniÿa hi.

¹⁰ Bare ge g'umëd ga njasëd, nkëwëd, kabi humpen gena hnë ahnë arac.»

11 Ante nēsək watac ɲa, Yesu mē nkwēnək: «Lawo fu Ƴa Lasar wakwēd ndakək, bare njidēfu hnēgētēwa.»

12 Vērēfal va mē ntēkwani: «Ahwēhn, ge ndakək, yēr ɲa njērēd.»

13 Yesu Lasar cēmək ñadēho nēs, bare vērēfal va ntiyahnəkēhniwo ryak wakwēd paryi nēsēd.

14 Awa Yesu mē nēsēhnəkēhni wapacək: «Lasar cēmək,

15 do natēko soɲe hun Ƴa kaɓi gelēwohna hnam g'umē wati rac. Koyēna kwētahn hun ɲa njaŵēd. Awa tame yinēfu Ƴalu hna.»

16 Tac Toma, ale ŵacēde Asēp a, mē ntehnəkēhni vērēfal vēyēntaŵ va: «Yinēfu, fuhnē fēna, soɲe cēmēntinēfu g'umē!»

Yesu, ibēhn ɲa gē sēl ntaŵary, uwám paryi

17 Ante tēkēko Yesu ɲa, njētēko Lasar nuƳak wafac wahnah yag hna.

18 Yēbēlan Betani gē Yerusalem tēkēlohna uyas wakilo watar,

19 do wasēwif wayaɓah njijēniho vēhni Marēt gē Mari hna soɲe simpaƳ icēm ahery hni ɲa.

20 Marēt, ga njētak Yesu nkejək, mē njik pankēlēni, bare Mari tere hna nkoko.

21 Marēt mē ntehnēka Yesu: «Ahwēhn, ge hnani nkekēnduho ahery mēn a cēmakēndina.

22 Bare njētēbu wēla gaki Wēnu ɲa maŵeryanēdēhi fop ile rēyēduha Ƴa.»

23 Yesu mē ntehnēka: «Ahery hu matēd cēm hna.»

24 Marēt mē ntēkwaka: «Njētēbu dūs, mbēhnēd fac rēkwa hna, ante rēkēd mbēhnēndēni fop vēsēm ɲa.»

25 Yesu mē ntehnēka: «Ami dēnk ye ibēhn ɲa do sēl ntaŵary, uwám paryi ŵa. Ale hwētahnēko Ƴa mbēhnēd wēla cēm.

26 Do ale-wo-le hwēhnak sēl ntaŵary, uwám paryi ŵa do kwētahno godina cēm hna. Kwētahnēru bi waɲi?»

27 Marēt mē ntēkwaka: «Ha, Ahwēhn, kwētahnēbu Arēhnayik a yeru, Ajē Wēn, ale rēfēkawo njij duniƳa hna.»

Yesu kod

28 Marēt, ga nēsək watac, njilehn macehna aheryu Mari, canarya ntehna: «Aharan a ani nke, do macēdēhi.»

29 Mari, ga nkwēryək watac, matēlehn nkary gē vēhni Yesu.

30 Hara tēnkēlohna ten nkol hna: hn'ile pankēlēniho gē Marēt hna nkoko.

31 Vēle nkeniho gē Mari tere hna, yijēko simpaƳ icēm va, nunihawo ga matēk cahn nkary. Mē tēfēlehnēniha, ntiyahnəkēhniwo g'iyag njid wako ɲa.

32 Mari tēkēko hn'ile nkeho Yesu hna. Nunda tuɲ, njolehn haryēnkwa lēwu do ntehna: «Ahwēhn, ge ani nkekēndu ahery mēn a cēmakēndina.»

33 Ga nukēhni Yesu kodēniho gē vēle njijēniho va, njakēkawo sakahnēha dūs.

34 Mē tēyēkēhni: «Ne kwētērunēha?»

Mē ntēkwaniha: «Ahwēhn, yij, nuɗu.»

35 Yesu pēgwēlehn kond.

36 Awa vahnē va ntehnēlehnēni: «Yēkēryin gante ñadēhawo ka!»

37 Vēryampo hnē vēhni ntehnēdēniho: «Umē ale wēpētēkēhni vumēp, kokēndina bi memaƳehn icēm Lasar ɲa?»

İbēhn Lasar

38 Yesu mboko njaka sakahnēha dūs. Mē njik yag hna. Hara iyag nte yabiko hn'itaka yeho, rēnka Ƴa taka konah fidahniko. 39 Yesu ntehnēko: «Dihētēryin taka ɲi.»

Awa Marët, acëru asëm a, më ntehnëka: «Ahwëhn, tēfëka tehënd tame, kabi tēkëk wafac wahnah ga kwëtahnik ani.»

⁴⁰ Yesu më ntëkwaka: «Dehnëlihna bi ge kwëtahnëru nudu inaÿ Wënu ña?»

⁴¹ Awa ntihtëlehni taka ña. Yesu më kañëk g'ambin, do ntehn: «Apa, camehnëmi kabi nëpađuho.

⁴² Ami, njëtëbu nëpađuho kwëlëkwël, bare soñe vële hwërëko vi hnësandëbu aki, kwëtahnahnëni wējë fayiko.»

⁴³ Ante nësëk watac ña, më ndekak gë fanka: «Lasar, cahni!»

⁴⁴ Awa asëma cahnëlehni yag hna. Wapary ña gë wëbák ña përyiko, yëka ÿa tēmpiko. Yesu më ntehnëkëhni vële yeho hnam va: «Përyëtëryina do aravuna nji.»

Ipëhwëta dawëhn Yesu ña

⁴⁵ Ga nuni ile ntiko Yesu ÿa, vëyaḅah hnë vële yijëko vëhni Mari va kwëtahnënihawo.

⁴⁶ Bare vëryampo hnë vëhni njiniho pëyanihëhni wafarise wã ile ntiko Yesu ÿa.

⁴⁷ Awa vësankaf vësëna wasadëha va gë wafarise wã mbarënihëhniwo Mbara Vëhitiñ va do ntehnënihëhni: «Ye lidën? Aÿi asan vifëmpëhnahnah viyabah ntid.

⁴⁸ Ge tavinëka ntind aki, vahnë va fop umë kwëtahnëdëni. Awa vëvë Rom va njijëdëni nihëni Cery Wën Cankaf fu ñi gë bulunda fu ÿi!»

⁴⁹ Aryampo hnë vëhni, ale waciko Kayif, do yeho asëna asankaf a bëhn rac, më tebak wanës ña ntehnëhni: «Ñoñ gwëryëdïluhna!

⁵⁰ Ye fecek: cëm ahnë aryampo soñe bulunda ÿi fop ma tavi nihi bulunda ÿi fop?»

⁵¹ Hara ile nësëdëho ÿa matidïlohna hnë umë; bare kabi umë yeho asëna wasadëha asankaf a bëhn rac, umë nësehnahnëkawo Wënu ña ntehn Yesu tēfëka cëm soñe bulunda lëwu ÿa.

⁵² Do gena soñe bulunda lëwu ÿi fo tēfëkawo cëm, bare soñe mbarëpahnni fëna fop vutah Wën vunte sampëk duniÿa vi nkeni bulunda ryampo fo.

⁵³ Awa, kobëri hnë fac rac pëhnaniho vësankaf wasëwif va ndawëhnëniha Yesu.

⁵⁴ Soñe rac tavahnëko Yesu yasëlehn bulunda wasëwif hna, nji hnë resiÿo ÿëntaÿ vë wula hna, hn'ankol nte waciko Efërayim. Hnam ñëwëniho gë vërëfal vëlëwu va.

⁵⁵ Wati ambënt Pak ña tēhajëko. Soñe rac, vahnë vëyaḅah vëvë vankol vambë caharaḅ va njidëniho Yerusalem soñe pacënajëni tēkahnënd mbënt tac.

⁵⁶ Awa njëkëlehnëdënihawo Yesu do tēyëlëdëniho vëhni fo, selele Cery Wën Cankaf hna: «Paryi nke gena bi yijëdina ambënt ñi? Ye hnaharun?»

⁵⁷ Nësëdëniho koyëna kabi vësankaf vësëna wasadëha va gë wafarise wã ntehnëniho ge ahnë njëtëk hn'ile nke Yesu hna, tēfëka pëyahni soñe pëlayi.

12

Datikola ile turëdëha Mari Yesu wapary

¹ Wafac mbëd gë ryampo wojëko tēkahnind Pak ÿa. Yesu njiko Betani hn'ile ntëdëko Lasar hna, ale mbëhnëndanëko ÿa.

² Hnam, më ntëvayik. Marët ryokujëdëho ile ntëvayiko ÿa. Lasar gë vële tokëlahnëdëniho Yesu va nkentiko.

³ Awa Mari më nufëk sëleku datikola hambah ntaÿi, ile lihahnik narëd* paryi, më turëka Yesu wapary hna, tac pëhwëca g'imul dëwu ña. Cery ña fop datikola rac fo rehëdëho.

⁴ Yuda Isëkariyot, aryampo vërëfal Yesu hna, ale rokadëha ÿa, më ntehnëk:

⁵ «Soñe ye woyinëk gwafilënëhna iÿi datikola gë koryi yabah do njëdayini koryi rac vëhaÿëhna va?»

* **12:3 12.3** *Narëd*: Atëh ye, nkahn ntëwu ña lidë datikola ile hambëk ntaÿi.

⁶ Gena bi kabi kwětahnëkëhni nëf vëhaÿëhna va nësëdëho koyëna, bare kabi ale yeho. Umë w̄arunëdëho hwëta koryi ÿa do nufadëho ile hwëtëdeho hnam ÿa.

⁷ Yesu më ntehnëk: «Tavëryina yam! Kwëtëhnëko iÿi d̄atikola pëhwëtanëhna do soŋe fac ile vañandëbu ÿa.

⁸ Nkelandun kwëlëkwël vëhaÿëhna va; bare ami, gelandelënëhna kwëlëkwël.»

⁹ Ga njetayik Yesu Betani hna nkeho, wasëwif wayabah njiniho njëkiniha do njëkiniha fëna Lasar nte mbëhnëndanëko ña.

¹⁰ Awa vësankaf vësëna wasadëha va më pëhnani ndawëhnëniha Lasar fëna, gë Yesu ka,

¹¹ kabi, soŋe lëw̄u ÿa, wasëwif wayabah tavënihëhni vëhni do kwëtahnëniha Yesu.

Itëk Yesu Yerusalem

¹² Ga pacëk, kore yabah yeho Yerusalem hna soŋe ambënt Pak ña. Më yëtayik Yesu nkejëk.

¹³ Awa vahnë va më nufëni yaryef vapëmb kacaniha do ndekandëni:

«Osana! Cëmbik Wën!

Arafi Wënu ña njëd̄a ale yijëd̄ g'uŵac Ahwëhn a!

Arafi Wënu ña njëd̄a ahnaŵ Isërayel a!»[☆]

¹⁴ Yesu fapali tëkatëko, më kayëka, gante pëyahnek Vikerëh ka:

¹⁵ «Antë ntaki, naŵ Siÿo,

kabi ahnaŵ hu ÿa nkejëk yaŋ fapali.»[☆]

¹⁶ Hnë wati rac, vërefal vëlëw̄u va vëyëtëlohna bi ye pëhnëtanëd̄ waŋi wanës; bare ante tufahnëko Yesu inaÿ dëw̄u ña, më ndënkwëtani vëÿin keriko soŋe lëw̄u ÿa do ntinëhniko ile heriko ÿa.

¹⁷ Fop vële nkeniho gë Yesu ante macëkawo Lasar cahni yag hna, mbëhnëdana ña, tëfëtafëniho ile nuniho ÿa.

¹⁸ Soŋe rac njijëdëniho kore ÿa ÿalu hna, kabi dahëse fëmpëhnahna rac ntiko.

¹⁹ Awa wafarise ŵa më ntehnëledëni: «Nurun, ñoñ mëkëdelënëhna: vahnë va fop umë fo tëfëlehnëdëni!»

Wagërek wëdampo Yesu njëkëlehnëdëniho

²⁰ Hnë vële yijëko Yerusalem soŋe cëmbëniha Wën hn'ambënt hna, nkentiniho fëna vële wok vëyena wasëwif.

²¹ Vërac më tëhaniha Filip, nte yeho avë nkol Betësayida mbë resiÿo Galile, do tëyëniha: «Ñadëfun hñufuna Yesu.»

²² Filip më njik pëyahna Andëre, tac vëhni vëhi tak njilehnëni pëyaniha Yesu.

²³ Umë, më ntehnëk: «Wati ÿa tëkëk le tënkëd̄ Ajë Ahn'a hn'inaÿ dëw̄u hna.

²⁴ Toña ÿa fëyadëmu: uÿëc antimp ule hnadik ŵa ge cëmëna, ÿëc ryampo fo wod̄, bare ge cëmëk, ntëwëd̄ waŋëc wayabah.

²⁵ Ale ÿad̄ iÿi d̄uniÿa ÿi cëmëd̄, bare ale wok kwëtahnëna nëf iÿi d̄uniÿa ÿa nkoryaryëd̄ ntaŵary dëw̄u ña hafo uwám usër hna.

²⁶ Ge ahnë kahnëndak ndokuŋëhnëndo, arabi tëfëndo. Hn'ile nkedëfu hna, aryokuŋ mën a fëna hnam nked̄. Do ge ahnë ndokuŋëhnëdëho, Rëm mën ÿa ntënënedëha.»

Wanës Yesu paŋare icëm dëw̄u ña

²⁷ Yesu më mbok nkwënëk: «Tame hn'ile nkebu li, ndëñëbu; yëtëla ile hnahadëfu. Lehnu bi: Apa, pëhëtërye hnë iÿi wati horot? Bare soŋe iÿi wati yijëbu.

²⁸ Apa, tufahnëry inaÿ hu ña.»

Awa, kopa nkwëryëlehni mati g'ambin: «Tëkëbu rufahnu icëmb mën in̄a do mbokëdëfu rufahnu kat.»

29 Vahnë vële yeho hnam va, do wëryëko kopa va, vëryampo ntehnëdëniho farat lëhak.

Vëhaŵary ntehnëdëniho mëleka hnësëhnëka takan.

30 Yesu më ntehnëkëhni: «Gena soŋe lëmën nësëk iŷi kopa, bare soŋe lëw̄ hun ye.

31 Tame nke wati ile kitiŋande iŷi duniŷa ŷa. Ha, tame ntađe Sintani, ale wëkëk iŷi duniŷa ŷa.

32 Do ami, ge njelibu vahnë va fop tëhadëniho.»

33 Gë wanës watac, tufahnëdëho Yesu sifa cëm nte ñad cëm ŋa.

34 Vahnë va më ntëkwaniha: «Sariya ŷa karanjëkëfu Arëhnayik a cëmëdina. Awa, hak kodu alehn Ajë Ahn'a njelëde? Mo ye aŷi Ajë Ahnë?»

35 Awa Yesu më ntëkwakëhni: «Humpen ha gë wuhñë nkok ten, soŋe wëwati toye: yasëryin wati nte kwëhnarun humpen ha, soŋe antë umëhwëry ŋa memaŷehnu; ale yasëd hn'umëhwëry hna yëtëna hn'ile njid.

36 Awa kwëtahnëryin humpen ha wati nte kwëhnarun ŋa, ayegahnu wuhñë dënk vutah humpen.»

Ante nësëko watac ŋa, Yesu njiko, coŵakëhniwo.

Hamb vankaf wasëwif soŋe Yesu

37 Yesu ntiko wëdahëse wayabah tase lëw̄ hni, bare vahnë va vëhwëtahnëlawohna.

38 Koyëna ntiyađëho wanës kila le waciko Esayi ŷa ante nësëko:

«Ahwëhn, mo hwëtahnëk wanës fu ŋa?

Mo tufëk Ahwëhn a fanka falëw̄u fa?»[☆]

39 Esayi mboko pëyahn kat, soŋe vële wok vëhwëtahnëdina va, ntehn:

40 «Wënu ŋa mëpëndanëkëhni, antë nundëni;

pidëkëhni wahakili w̄a, antë nkwëryëndëni walaw̄ary walëw̄ hni hna;

soŋe rac vëhodina cahëtani gë ŷalu do kodina njërënehni.»[☆]

41 Soŋe Yesu ŷa nësëko Esayi kabi nuko inaŷ dëwu ŋa.

42 Wëla hnë vësankaf wasëwif hna dënk, vëyabah kwëtahnënihawo Yesu; bare vëryëkëdiloŋna tufahnëni, kabi ntakëkëhniwo gë wafarise w̄a antë ntanihëhni caliŋa hna.

43 Paryi nke cëkwary vahnë fecehnëkëhniwo gë cëkwary mba Wënu ŋa.

Kitiŋ gë wanës Yesu ŋa

44 Yesu ndekako: «Ge ahnë kwëtahnëko, gena ami fo kwëtahnëk, bare kwëtahnëka ale fayiko ŷa fëna.

45 Ge ahnë nuko, nuka ale fayiko ŷa fëna.

46 Ami had humpen njijëbu duniŷa li, soŋe ale-wo-le hwëtahnëko ŷa antë nko hn'umëhwëry hna.

47 «Ge ahnë nkwëryëk wanës mën ŋa do dil ile hnësëbu ŷa, gena ami hitiŋëdëha, kabi gena had ahitiŋ vahnë labëwëhni hnë janáma yijëbu, fehëtëwëhni yijëbu.

48 Awa ale wëŷëko do yafëk wanës mën ŋa tëk nuŷahna ahitiŋ alëw̄u ŷa: waŋi wanës wante hnësëdëfu ŋi dënk ye; kitiŋëdëha ntaba janáma fac rëkwa hna.

49 Yëtëryin, gena fër mën hnësëbu: Rëm, le fayiko ŷa, umë dënk yëdako ile rëfëko hnësu do harañëwëhni vahnë ŷa.

50 Do njëtëbu d̄us: ikaraŋ vahnë nte kwëtahnëko Rëm ŋa ryënëd uwám usër hna. Awa ile hnësëdëfu ŷi, ile ntehnëko Rëm mën ŷa fo ye.»

13

Gwëyët wakwër vëréfal Yesu

¹ Fac rëkwa ŷa yeho tëkahnind fac ambënt Pak ŷa. Yesu njëtëko wati ile matëd ðuniŷa mboka gë vëhni Rëmu ŷa tëkëk. Ñadëhëhniwo vëlëwu va vële ye ðuniŷa vi do ñadëhëhni hafo hn'ile tëkwëk hna.

² Yesu gë vëréfal vëlëwu va roka Pak ŷa tokëdëniho. Sintani tëko tënka Yudä, aju Simo Isëkariyot, soŷe tokahna Yesu do njëdahna.

³ Yesu njëtëko Rëm ŷa fop njëdaka, ŷalu hna matiko do hnam mbokad.

⁴ Më matëk hn'ile tokëdëniho hna, cudëta cud cankaf ŷa do nuf ipand pala. ⁵ Tac kota wëhka hn'ancëhn, pëgwëlehn gwëyëtëndëhni vëréfal vëlëwu va wakwër ŷa, do pëhwëcëndëhni g'ipand nte palako ŷa.

⁶ Ga tëkëk vëhni Simo Piyer hna, më ntehnëka: «Ahwëhn, wëjë bi ŷad awëyëto ami wakwër ŷi?»

⁷ Yesu më ntëkwaka: «Ile lidëfu ŷa, nkwëryëdila gaki, bare ge mbiŷëk toyë nkwëryëdu.»

⁸ Piyer më ntëkwaka: «Hali! gwëyëtëdilihohna muk!»

Yesu më ntehnëka: «Ge gwëyëtëlihna godila arëfal mën.»

⁹ Simo Piyer më ntehnëka: «Awa, Ahwëhn, ant'awëyëto wakwër ŷi fo, bare wëbák ŷi g'ankaf per!»

¹⁰ Yesu më ntehnëka: «Ale yaryak a pacëka mbahn iŷa fop, wakwër ŷi fo gwëyëtað. Wühnë, pacërun bare gena wühnë fop.»

¹¹ Hara Yesu njëtëkawo ðus ale rokadëha ŷa. Soŷe rac ntehnahnëko: «Gena wühnë fop facëk.»

¹² Ga puhnakëhni gwëyët wakwër ŷa, Yesu më mbokëryak cud ntëwu ŷa, mboka ntaña. Awa më ntehnëkëhni: «Njëterun bi ile limu ŷi?»

¹³ Macëðunëho “Aharan” do “Ahwëhn”, do toña hwëhnarun, kabi umë yebu.

¹⁴ Awa, ge ami, Ahwëhn a do gë Aharan a, gwëyëtëmu wakwër ŷa, wühnë fëna tëfëku awëyëtëlu.

¹⁵ Dahëse yëdamu alihahnëndu wühnë fënali gante ntinëhëmu ki.

¹⁶ Toña ŷa fëyadëmu: aryokunj dëbëlahna ale ndokunjenda do ale fayik dëbëlahna ale fayëka ŷa.

¹⁷ Tame njëterun wanj; nëfadëhu ge ntirun koyëna.

¹⁸ «Gena wühnë fop lehnëdëfu; njëtëbuhëhni ðus vële rëhnaŷu va. Bare afo wanj wanës Vikerëh ntiya: “Ale sehëlëbun mburu mën ŷa ñeŷëko tame.”*»

¹⁹ «Pëyadëmu watac tame, ani gë tëkahnind, koyëna ahwëtahnahnu ge tëkik “ale ye ŷa yebu”.

²⁰ Toña ŷa fëyadëmu: ale-wo-le hacaka ale fayëbu ŷa kacako ami fëna; do ale-wo-le hacako ŷa, kacaka ale fayiko ŷa fëna.»

Ipëyahna toka Yesu

²¹ Ga nësëk watac, Yesu ndëñëko më ntehnëk: «Toña ŷa fëyadëmu: aryampo hnë wühnë tokadëho.»

²² Vëréfal va më njëkëlëni, hara vëyëtëna wëla toyë ale ntehnëd ŷa.

²³ Arëfal ale ñadëho Yesu ðus ŷa ðarël lëwu ntañako hn'ile tokëdëniho hna.

²⁴ Simo Piyer më ndëkwanëka arëfal arac tëya Yesu bi soŷe mo nësëd.

²⁵ Awa arëfal a më tankak gë cape Yesu do tëya: «Ahwëhn, mo ye?»

²⁶ Yesu më ntëkwaka: «Koyëdëfu mburu ŷi nëhët li: ale yëdadëfu ŷa, umë ye.» Awa Yesu më nufëk mburu ŷa, koyëk, do njëdahna Yudä, aju Simo Isëkariyot.

²⁷ Teband tun Yudä mburu ŷa, Sintani tënkëlehna.

Awa Yesu më ntehnëka: «Ile ŷadü ali ŷa, diry ñap!»

* 13:18 13.18: Wahnëw 41.9

²⁸ Wëla aryampo hnë vële ntañalahnëniho va yëtëlohna bi soje ye ntehnëka koyëna.

²⁹ Kabi Yuda hwëtëdëho koryi ÿa, vëryampo ntiyahnëkëhniwo Yesu nji ntañi ile valëdëhëhni soje mbënt ña ntehnëdëha, ma nji njëdähni iñë vëhaÿëhnah va.

³⁰ Awa Yuda më tebak mburu ña cahñëlehn tañ. Mëdëko.

Akwëd a kasëk

³¹ Ante cahñëk Yuda ña, Yesu më ntehnëk: «Tame Ajë Ahn'a tufahnëd inaÿ dëwu ña do inaÿ Wënu ña tufahnëde hnë umë

³² [Ge inaÿ Wënu ña tufahnëde hnë umë] awa Wënu ña tufahnëd inaÿ Ajë Ahn'a hnë umë, do ntid umë, biÿëdina.

³³ «Vutah mën, wëwati toyë fo wolahnëden. Rëkëdun ayëkëlehnënduno, bare ntehnëdëmu tame ile lehnëbuhëhni vësankaf wasëwif va: kodiluhna ayiwu hn'ile njidëfu hna.

³⁴ «Njëdadëmu akwëda kasëk: ñahnëlëryin. Afo aÿahnëlu gante ñahnëmu ki.

³⁵ Ge ñahnëlërun, awa vahnë va fop njëtëdëni vërëfal mën yerun.»

³⁶ Simo Piyer më tëyëka: «Ahwëhn, ne njidü?»

Yesu më ntëkwaka: «Kodila arëfo tame hn'ile njidëfu hna, bare tëfëduho hnam fac ryaw.»

³⁷ Piyer më ntehnëka: «Ahwëhn, soje ye ye kodä rëfi tame? Pëhwëtabu sëmu soje lëw hu ÿa!»

³⁸ Yesu më ntëkwaka: «Paryi bi pëhwëtaru asëm soje lëmën ÿa? Awa ami, pëyadëmi toña ÿa: hnë unji mëd dënk, ani gë tarahnënd cale ña, njahëtafu wahwënta warar yëtëlihohna.»

14

Yesu, nkañ nte yihande gë Rëm

¹ Tac Yesu më ntehnëkëhni vërëfal vëlëwu va: «Antë aryëñu. Kwëtahnëryina Wënu ña do kwëtahnëryino ami fëna.

² Hnë tere Rëm mën hna, vacery va njabëk d'us do njidëfu fëhwëtëhnu hn'ile ntëdëdun hna. Ge gekëndina toña, nësëhnakëndiluhna koyëna.

³ Do ge njibu fëhwëtëhniwu ÿëwa ÿa, mbokajëdëfu yowu, ayentahniwu wühñë fëna hn'ile nkebu hna.

⁴ Njëterun nkañ nte yid hn'ile njidëfu hna.»

⁵ Toma më ntehnëka: «Ahwëhn, yëtëlefhna hn'ile njidü hna. Hak kodëfun yëtëfu nkañ ña?»

⁶ Yesu më ntëkwaka: «Ami ye nkañ ña, toña ÿa do gë hayalin sël ntañary, uwám paryi wä. Kodëna tëki Rëm hna, ge gena hnë ami tëfik.

⁷ Ge njëtërunëho njëtërunëha Rëm mën ÿa fëna. Yëtëryin tëkërun ayëtuna, do nurunëha fëna.»

⁸ Filip më ntehnëka: «Ahwëhn, tufëryifuna Rëm ÿa do gwër nkedëhëfu.»

⁹ Yesu më ntëkwaka: «Mbiÿëk ga nkelahninëk gë wühñë do yëtëlihohna ten, Filip? Ale hnuko ÿa, nuka Rëm ÿa. Awa soje ye lehnëdu: “Tufëryifuna Rëm ÿa”?

¹⁰ Kwëtahnëlihna bi Rëm ÿa g'ami aryampo yebun? Wanës wante hnësëhnëdëmu wühñë ñi matidina hnë ami. Rëm ÿa lëdëk hnë ami umë dënk lid wadoku wadëwu ña.

¹¹ Kwëtahnëryino ge ntehnëdëmu: Rëm ÿa gë ami aryampo fo yebun. Ma, ge ntakahnëku, awa kwëtahnëryin wëla soje le hnurun wadoku mën ñi fo.

¹² Toña ÿa fëyadëmu: ale hwëtahnëko ÿa, umë fëna ntid viÿë vifëmpëhñahna gë vile lidëfu ki. Ntid dënk wante ÿak hnaÿëk, kabi gë Rëm ka njidëfu.

¹³ Do ntidëfu fop ile rëyëdun g'uwac mën ÿa, soje nuhahni inaÿ Rëm ña Aju hna.

14 Ge tëyërunëho iñë g'uŵac mën ŵa, ntidëfu.

Ipëyahñ itëk Iyir Ipacah

15 «Ge ñadunëho ntënënëdun vakwëda mën va.

16 Tëyëdëfuhä Rëm ŷa do njëdanahnidëhuna ahawãry njij ndemawu, soje nkehahn kwëlëkwël gë ŵuhnë.

17 Umë ye ale rufahnëd Iyir toña ña. Duniŷa ŷi kodina kakahna, kabi kodina nuhna ma njëta. Bare ŵuhnë, njëtërunëha kabi gë umë aryampo yerun do hnë ŵuhnë nked kwëlëkwël.

18 Tavëdïluhna ŵuhnë fo had vukëryëm; mbokajëdëfu ðarël hun.

19 Biŷëdina ðuniŷa ŷi bokëdina nuwo, bare ŵuhnë, mbokëdun ahnuwuno, kabi mbëhnëdëfu do ŵuhnë mbëhnëdun.

20 Fac rac, njëtëdun Rëm ŷa g'ami aryampo fo yebun, ŵuhnë gë ami aryampo fo yeyinëk fëna.

21 Ale yawënëk vakwëda mën va do ntind ile nësëk ŷa, umë ye ale ŷadëho ŷa. Rëm mën ŷa ñahnëdëha ale ŷahnëdëho ŷa; ñahnëdëfuhä ami fëna do tufëhnadëfuhä.»

22 Yud (gena Yuda Isëkariyot) më tëyëka: «Ahwëhn, soje ye rufëhnaduhëfu fuhnë fo hara gena ðuniŷa ŷi?»

23 Yesu më ntëkwaka: «Ale ŷadëho ŷa ntënënëd ile hnësëdëfu ŷa. Rëm mën ŷa ñahnëdëha; do njijëdëfun lëdëfu ŷalu hna.

24 Ale wok ñadïlohna ŷa dënënëdina wanës mën ña. Ile wëryëdun hnësëdëfu ŷi matidina ŷalë mën, bare Rëm mën le fayiko hna matid.

25 «Wati nte nkolahninëk ten ñi pëyamu wanj.

26 Tac Iyir Ipacah nte payid Rëm g'uŵac mën ña, yijëd ndemawu. Karañëdëhu fop do ndënkwëtendëhu fop ile hnësëhnëdëmu ŷi.

27 Yam ŷa ravëhnëdëmu, yam mën ŷa yëdadëmu. Gena gante njëdahnëd ðuniŷa ki njëdadëmu. Antë aryëñu, antë ntaku.

28 «Nkwëryërunëho ga pëyamu: “Njidëfu, bare mbokajëdëfu ŷalun hna.” Ge ñahnërunëho, natëdëhu soje ile yëtërun Rëm hna njidëfu, kabi Rëm ŷa hnaŷëk ntëbo ami.

29 Gaki pëyadëmu, ani gë tëkahnind vēyin, soje ge tëkik ahwëtahnannuno.

30 Bokëda hnësëhnu yabah, kabi ale wëkëk iŷi ðuniŷa ŷa nkejëk. Kwëhnana fanka g'ami,

31 bare afo ðuniŷa ŷa njët ñadëfuhä Rëm ŷa do gante ntehnëko rëm mën ka ntidëfu. Matëryin, njiyin!»

15

Yesu, atëh resen paryi

1 Yesu mboko ntehn: «Ami ye atëh resen paryi ña do Rëm mën ŷa ye ayam a.

2 Ntühëtëd hni le-wo-le ye hnë ami wok dëwëdina ŷa, do hni le-wo-le lëwëd ŷa parëde pacënahñ ntëwahn g'ahawãry.

3 Wuhnë, tëkërun afacu had hni le farik: karañ nte harañëmu ña facënëku.

4 Goryin hnë ami, gante nkebu hnë ŵuhnë ki. Hni atëh kodina ntëw umë fo, ge gona tëh hna. Ndampo fo nke, kodïluhna alëwu ge goluhna hnë ami.

5 «Ami ye atëh ña, ŵuhnë ye wahnï ŵa. Ale wok kwëlëkwël hnë ami, do wowu kwëlëkwël hnë umë, ntëwëd ðus. Hamëhni mën ñoñ kodïluhna aliwu fëren.

6 Ale wok gena hnë ami kwëlëkwël ŷa canëde g'ipër, had hni lihëtik, do kankëd; sifa warac mbarëpëde ntabi gë hwëdëh, do ñagëd.

7 Ge hnë ami nkorun kwëlëkwël do wanës mën ña nko hnë ŵuhnë, tëyëryin ile ŷadun ŷa do ntidëfu.

8 Ge ntëwërun d'us tufahnëdun vërfäl mën paryi va yerun. Rac ye ile rufahnëd inaŷ Rëm mën ŋa.

9 «Gante ŋahnëdëho Rëm mën ka, koyëna ŋahnëdëmu ami fëna. Goryin inahn mën hna.

10 Ge maŷërun vakwëda mën va, inahn mën hna nkorun, gante maŷëbu ami vakwëda Rëm mën ki do nkobu hn'inahn dëwu ki.

11 Pëyamu waŋi hnatah mën ŵa nkehahn hnë ŵuhnë do hnatah hun ŵa padahn.

12 Wëlin kwëda mën ŋa: ŋahnëlëryin gante ŋahnëmu ki.

13 Inahn nte ŷak hnaŷëk ante kod tufahn ahnë ŋa, umë ye, cëm soŋe wëlawo walëwu ŵa.

14 Wëlawo mën yerun ge ntidun ile lehnëmu ŷa.

15 Bokëda ŵacu vëryokuŋëhn mën, kabi aryokuŋ a yëtëna ile ntid ale ndokuŋëhnëda. Tame, lawo ŵacëdëmu, soŋe umë ye njëtëndanëmu fop ile ŷëŋajëbu vëhni Rëm mën ŷa.

16 Gena ŵuhnë rëhnako, ami rëhnaku; payëmu ayiwu aliwu viŷë vifërën, viŷë vile vëŷëd. Awa, Rëm ŷa ntinëndëhu fop ile rëyëdunëha g'uŵac mën ŵa.

17 Ha, ile lehnëdëmu ŷa, aŷahnëlu ye.»

Duniŷa, aŷew̄ Yesu gë vëlëwu

18 Yesu më mbok nkwënëk: «Ge duniŷa ŷi ñëwëku yëtëryin ami ndënkwëk ñëwëk.

19 Ge duniŷa ŷi hwëhnakëndëhu, ŋahnakëndëhu kabi umë hwëhnëku. Bare tëhnamu do canëmu duniŷa hna, do gona kwëhnu duniŷa ŷi. Soŋe umë ñëwahnëku duniŷa ŷi.

20 Ndënkwëtaɖun bi ile lehnëmuno ŷa: “Aryokuŋ dëbëlahna ale ndokuŋëhnëda.” Ge vahnë va korotehnëniho, koroteyehnëdënihu ŵuhnë fëna; ge maŷëni wanës mën ŋa, maŷëdëni wanës hun ŋa fëna.

21 Soŋe lëmën korotehnandënihu koyëna, kabi vëyëtëlahna ale fayiko ŷa.

22 Ge yijakënda do ge nësëhnakëndëwëhnihna vëlehnakëndëna menëni. Bare gena koyëna. Awa tëfëka maŷani ŵeh le ntini ŷa.

23 Ale ŷëwëko ŷa, ñëwëka Rëm mën ŷa fëna.

24 Vëlehnakëndëna menëni ge dikënda tase lëw hni waɖoku wante nkok kobëri ahnë ahawary dina. Bare gena koyëna. Awa, wëla gante nuni ɖoku mën ki, ñëwënihëfu, ami gë Rëm mën ŷa.

25 Bare watac tëkid ntiyahn wanës wante herik Vikerëh vidëw hni ŋa: “Ñëwëniho toŋa këm fo.”*

26 «Ale rëfëka ndemawu ŷa njijëd: Iyir nte rufahnëd toŋa ŷa ye. Rëm mën hna matid, caŋëtëhniɖëmuna do njijëd nkenëhno seɖe.

27 Do ŵuhnë fëna, nkenëhnëdunëho seɖe, kabi g'ami nkentirunëho kobëri wapëgwa hna.»

16

1 «Pëyamu watac soŋe antë aravu kwëtahn hun ŋa.

2 Ntaderun vacaliŋa hna. Do dënk, wati yejëk vële ryawëdëhu va ntiyahnëdëhëhni Wënu ŋa ndokuŋëhnëdëni koyëna.

3 Ntidëni viŷë virac kabi vëyëtëlahna Rëm ŷa, vëyëtëlohna ami fëna.

4 Pëyamu waŋi soŋe, ge wati ŷa təkëk, aryënkwëtahnu pëyamuno.»

Doku Iyir Ipacah ŋa

Yesu më mbok nkwënëk: «Pëyalunohna waŋi kobëri wapëgwa hna, kabi nkolahninëko.

* 15:25 15.25: Wahnëw̄ 35.19; 69.4

⁵ Tame yiņa yebu ďarĕl hnĕ ale fayikoŵo hna do wĕla aryampo hnĕ ŵuhnĕ tĕyĕlohna hn'ile njiďĕfu hna.

⁶ Uyiŵĕhnah ŵa pĕbĕlehnĕku kabi koyĕna nĕsĕhnĕmu.

⁷ Toņa ŷa fĕyadĕmu: yiwu fecek soņe lĕŵ hun. Ge yila, ale rĕfĕka fayiŵ njij ndemawu ŷa yijĕďina, ěare ge njiĕbu payiďĕfuha.

⁸ Iyir Ipacah űa njĕtĕndanĕďĕhĕhni vahnĕ vĕvĕ iŷi ďuniŷa vi toņa ŷa soņe wameh űa, soņe ile satĕk ŷa do soņe ikitiņ Wĕnu űa.

⁹ Soņe wameh űa tufĕďĕhĕhni vĕhwĕtahnĕlohna;

¹⁰ soņe satah ŷa tufĕďĕhĕhni yiņa yebu gĕ Rĕm ka, do bokĕďiluhna ahnuwuno;

¹¹ soņe kitiņ űa tufĕďĕhĕhni ale ŵĕkĕk iŷi ďuniŷa ŷa tĕk kitiņi.

¹² «Nkoryaryĕbu viŷĕ viyabah vile rĕfĕka hnĕsĕhnu, ěare mĕkĕďiluhna awĕryu gaki.

¹³ Ge njijĕk Iyir toņa űa, karanĕďĕhu ayĕtu toņa ŷa fop. Gena g'uŵac lĕŵu rĕkĕď nĕsĕhnĕndu, ěare fop ile nkwĕryĕď ŷa rĕkĕď nĕsĕnd do pĕyadĕhu ile rĕfĕka ntiya ŷa.

¹⁴ Nuŷad uyĕt ule hwĕhnabu ŵa do pĕyadĕhu koyĕna tufahnĕď inaŷ mĕn iņa.

¹⁵ Fop ile kwĕhnaĕ Rĕm mĕn ŷa kwĕhnĕntibu. Soņe umĕ lehnahnĕbu Iyir iņa nuŷad uyĕt ule hwĕhnabu, ami ŷa, do pĕyadĕhu.»

Uyiŵĕhnah ŵa mbacad hnatah

¹⁶ Yesu mĕ mbok nkwĕnĕk: «Ani gĕ wĕwati toye bokĕďiluhna ahnuwuno, tac kat wĕwati toye mbokĕďun ahnuwuno.»

¹⁷ Awa vĕrĕfal vĕlĕŵu vĕryampo ntehnĕlĕďĕniho: «Ye ga ye waņi wanĕs? Ntehnĕďĕhĕfu ani gĕ wĕwati toye bokĕďilĕfuhna hnufuna, tac kat wĕwati toye mbokĕďĕfun hnufuna do ntehnĕk fĕna kabi Rĕm hna njiď ye.

¹⁸ Ye ga ye iŷin “ani gĕ wĕwati toye” ile nĕsĕď ŷi? Yĕtĕlĕfuhna bi ye űad nĕs.»

¹⁹ Yesu mĕ njĕtak tĕyĕniha űadĕni. Awa mĕ ntehnĕkĕhni: «Pĕyamu: ani gĕ wĕwati toye bokĕďiluhna ahnuwuno, tac kat wĕwati toye mbokĕďun ahnuwuno. Soņe watac bi rĕyĕlĕďun?

²⁰ Toņa ŷa fĕyadĕmu: rĕkĕďun ahondu do ayahnanu hara ďuniŷa ŷi hnatah hna nĕď. Uyiŵĕhnah hna nĕďun, ěare uyiŵĕhnah lĕŵun ŵa mbacad hnatah.

²¹ Ge asĕval nagĕď, uyiŵĕhnah hna nĕď kabi wati horot lĕŵu ŷa rĕkik ŷalu hna, ěare ge fatah fa nagik, ndĕnkwĕď horot ŷa kabi natĕďĕha soņe ile nagik fatah hnĕ ďuniŷa ŷi.

²² Ndampo fo nke, tame uyiŵĕhnah hna nkerun, ŵuhnĕ fĕna; ěare mbokĕďen nulin, awa wati rac ntaŵary hun űa pĕbĕďĕha hnatah rac ahnĕ ĕoďina ntiĕtu.

²³ Ge tĕkik fac rac, bokĕďiluhna arĕyuno iűĕ. Toņa ŷa fĕyadĕmu: Rĕm ŷa njĕdadĕhu fop ile rĕyĕďunĕha g'uŵac mĕn ŵa.

²⁴ Hafo iŷi wati, űoņ tĕyĕluhna ten g'uŵac mĕn. Tĕyĕryindĕn do nuŷadun, do koyĕna hnatah hun ŵa padĕď.»

Yesu, awĕk ďuniŷa ŷi

²⁵ Yesu mĕ mbok nkwĕnĕk: «Gĕ wahnĕs waďindaryindan nĕsĕhnĕmu waņi fop. Wati yejĕk hn'ile nĕkĕďĕmu bokĕla hnĕsĕhnu aki, ěare nĕsĕhnĕďĕmu wapacĕk soņe Rĕm mĕn ŷa.

²⁶ Fac rac, g'uŵac mĕn ŵa tĕyĕďunĕha Rĕm mĕn ŷa ile valĕďĕhu ŷa do njĕdadĕhu; dehnĕďiluhna ami rĕfĕka ŵuntanĕhnuna Rĕm ŷa soņe lĕŵun.

²⁷ Rĕm ŷa umĕ dĕnk űadĕhu kabi űadunĕho do kwĕtahnĕrun ŷalu hna matibu.

²⁸ Ha, Rĕm hna matibu do rĕkiwu ďuniŷa li. Tame matĕďĕfu ďuniŷa li do vokawu Rĕm hna.»

²⁹ Awa vërëfal vëlëwu va më ntehnëniha: «Wëli, tame pacënëdu wanës ña, nësëdiliya gë wahnës wadindaryindan.

³⁰ Tame njëtëbun njëtëru fop do balëlihna ahnap ahnësëhni. Soje umë hwëtahnahnëbun gë Wën matiru.»

³¹ Yesu më tÿëkëhni: «Kwëtahnërun tame?

³² Yëtëryin, tametame ki campëdun wühnë fop, ale-wo-le mbokaf gë ÿalu do ami fo ravëdun. Bare, gela ami fo paryi, kabi Rëm mën ÿa g'ami nkebun.

³³ «Nësëhnëmu wanji fop soje ge hnë ami nkorun, ahnuÿawu yam ÿa. Korotëdun duniÿa li, bare yawënnaryin! Mëkëbu duniÿa ÿi!»

17

Imunta Yesu soje vërëfal vëlëwu va

¹ Ante nësëk Yesu koyëna ña, më kanëk g'ambin do ntehn: «Rëm, wati ÿa təkëk. Tufahnëry inaÿ Ajë hu ÿa, soje umë fëna tufahnahn inaÿ hu ña.

² Njëdaruha ucankaf hnë vahnë vëvë duniÿa hna fop, soje njëdahni uwám ule wok pudina vële hwëtehnhäneruha va.

³ Ye ga ye uwám ule wok pudina? Umë ye ayëti wëjë ale ye wëjë fo Wën paryi, do yëtiwu ami, Yesu Këris, nte fayiru ñi.

⁴ Tufahnëfu naÿ hu ña nkal li, g'ipadën doku ile yëdaruhowo liwu ÿa.

⁵ Awa tame, Apa, tufahnëry inaÿ inte hwëhna buho ðarël hu ani gë ntiha nënde duniÿa ÿi.

⁶ «Antibu njëtënihi vële hnufëru hnë duniÿa do ahwëtehnhäno wëhni va. Wëjë hwëhnhëkëhni; ami kwëtehnhäneruhowëhni, do ma wëni wanës hu ña.

⁷ Njëtëni tame fop ile yëdaruho ÿa ÿal hu hna matik,

⁸ kabi pëyabuhëhni wanës wante yëdaruho ña do kacani. Njavëtëni paryi nke, ÿal hu hna matibu do kwëtahnëni payiruhö.

⁹ «Soje lëw hni wuntadëmi. Muntadila soje duniÿa ÿi, bare soje vële hwëtehnhäneruhowëhni va, kabi wëjë hwëhnhëkëhni.

¹⁰ Fop ile hwëhna bu ÿa wëjë hwëhnhëk do fop ile hwëhnhäru ÿa ami hwëhnhëk; do inaÿ mën ña hnë vankeya vapëren vantëw hni hna tufëhna f.

¹¹ Tame tavëdëfu duniÿa ÿi, bare vëhni, duniÿa hna nkodëni; ami, gë ÿal hu njiriyidëfu. Apa facah, keryëryihni gë fanka wac hu ile yëdaruho ÿi, nkehahnëni aryampo fo gante nkeyik wëjë g'ami ki.

¹² Kobëri ante nke bunëho gë vëhni ña, keryëdëfuhëhniwo gë fanka, wac hu ile yëdaruho ÿa. Keryëbuhëhni do wëla aryampo hnë vëhni cëvëna ge gena ale rëfëkawo cëv, soje ntiyahn Vikerëh va.

¹³ «Tame gë ÿal hu njiriyidëfu. Nësëdëfu vëÿin wati nte nkobu duniÿa ñi, kwëhnhänhëni hnë vëhni dënk hnatah mën wä, hnatah fadah.

¹⁴ Pëyabuhëhni wanës hu ña, do duniÿa ÿa ñëwëkëhni kabi gena umë hwëhnhëkëhni, gante nkok kwëhnhëlohna ami ki.

¹⁵ Muntadila alihëtëhni duniÿa li, bare aheryëndëhni hnë viÿë Sintani hna.

¹⁶ Duniÿa ÿi kwëhnhëlohnhäna, gante nkok kwëhnhëlohna ami duniÿa ki.

¹⁷ Diry ahwëhnhëhni wëjë fo, gë toña ÿa; wanës hu ña ye toña ÿa.

¹⁸ Payëbuhëhni duniÿa hna gante payiruhö hnë duniÿa ki.

¹⁹ Njëdëmi nkaf mën ña soje lëw hni ÿa, njëdahnhänhëni vëhni fëna vankaf vantëw hni va hnë wëjë fo gë toña ÿa.

²⁰ «Gena vëhni fo wuntanëhnhëdëfu, bare fëna vële hwëtahnëdëho ami hnë wanës wante pëyahnhëdëni hna.

²¹ Apa, muntadëfu soje fop nkehahnëni ndampo fo, nkentahnini gë fuhnë, gante nkeru wëjë hnë ami do ami nkebu hnë wëjë ki soje njëtahn duniÿa ÿi payiruhö.

²² Njēdabuhēhni inaŷ nte yēdaruho ŋa, nkehahnēni aryampo fo gante nkeyik wējē g'ami aryampo ki.

²³ Hnē vēhni hna nkebu, hnē ami nkeru. Koyēna paryi nkeđēni aryampo fo, soŋe njavētahn d'uniŷa ŷi payiruhō do űaduhēhni gante űaduho ki.

²⁴ «Apa, njēdaruhōwēhni do űadēfu nkeni hn'ile nkeđēfu hna, nuhahnēni inaŷ mēn iŋa. Njēdaruho inaŷ iŋa kabi, ntihahnēnde ten d'uniŷa ŷi, űaduhōwo.

²⁵ «Apa satah, d'uniŷa ŷi yētēlihna, bare ami njētēmi do vēŷi njavētēni payiruhō.

²⁶ Ntiŷu njētēnihi, vēhni, do ntiđēfu kat njētēnihi g'ahawāry, soŋe iŋahn nte hwēhnaru soŋe lēmēn ŋi nkehahn hnē vēhni do yehahnu ami fēna hnē vēhni.»

18

Ipēla Yesu

¹ Ante puhnak munta koyēna ŋa, Yesu njilehnēni gē vērēfal vēlēwū va gē cape űēntaŷ nkēđ garyēla wēnka Sedēron ka. Tēnkēlehnēni hnē sarēđiŋ ile yeho hnam ŷa.

² Hara Yuda, ale rokadēha ŷa, njētēko d'us sarēđiŋ rac, kabi Yesu gē vērēfal vēlēwū va njidēniho hnam wati wati.

³ Awa Yuda ndēnkwarýēlehnēhni kore wasodade wā gē vēyēka Cery Wēn Cankaf va, vēle njēdanihawō vēsankaf vēsēna wasadēha va do gē wafarise wā, do tēkēni hnē sarēđiŋ rac. Vēsān vērac, viwēta njoyaniho gē walampu do gē ile pētehahnēđēniho.

⁴ Yesu, umē ale yētēko fop ile rēfēka nkehna ŷa, mē kacakēhni do tēyēhni: «Mo yēkēlehnēđun?»

⁵ Mē ntēkwaniha: «Yesu mbē Nasaret.»

Yesu mē ntehnēkēhni: «Ami ye*.» Fagant lēw hni kahnēko Yuda, ale rokadēha ŷa.

⁶ Hnē wati nte ntehnēkēhniwo Yesu: «Ami ye», karēcalehnēni njoni nkal hna.

⁷ Yesu mē mbok tēyēkēhni kat: «Mo yēkēlehnēđun?»

Mē mbok ntēkwani: «Yesu mbē Nasaret.»

⁸ Yesu mē ntēkwakēhni: «Pēyamu, ami ye. Kabi ami yinēhnirun, tavēryinēhni vēŷēntaŷ vi njini.»

⁹ (Koyēna ntiyako wanēs wante nēsēko ŋa: «Rēm, wēla aryampo cēvāryēloŷahna vēle hwētehahnēruhoŷēhni hna.»)

¹⁰ Wati rac Simo Piyer sēlame kwēhnako, pēhwētēlehn, taŷahna dēpēt nēf tēhw ŋa aryokuŋ asēna wasadēha asankaf a. Aryokuŋ arac, Malēkus maciko.

¹¹ Awa Yesu mē ntehnēka Piyer: «Bokaryēry afēhw sēlame hu ŷi. Tēfēlohna bi sewu nkēlēwa tēmpah horot nte űaryaryēđēho Rēm mēn ŷa?»[☆]

Yesu haryēnkwa Anas

¹² Awa kore wasodade wā gē asankaf a lēw hni ŷa do gē vēyēka vēsankaf wasēwif va pēlalehnēniha Yesu űabēniha

¹³ do njiryeryēniha ten vēhni Anas hna, ayēlaŷu Kayif, ale yeho asēna wasadēha asankaf a hnē bēhn rac.

¹⁴ Hara, Kayif tac yabēkēhniwo vēsankaf wasēwif va pecek soŋe lēw hni, cēm asan aryampo soŋe bulunda ŷi fop.

Iyahēta Piyer

¹⁵ Simo Piyer gē arēfal aŷēntaŷ tēfēlendēnihawō Yesu. Arēfal aŷēntaŷ arac njētēlēniho gē asēna wasadēha asankaf a, do tēnkētiko ndampo fo gē Yesu selele vē bambery tere asēna wasadēha asankaf hna.

* **18:5 18.5** *Ami ye:* gē Wa-ebēre ŋa Yawe wāc Wēn ye le fēhnētanēk «ami ye». (Icahn 3.14) ☆ **18:11 18.11:** Marēk 14.36; Lik 22.42

¹⁶ Piyer, umë, për nkoko, ðarël rënka hna. Awa arëfal aÿëntaŵ a, ale njëtëlëniho g'asëna ÿa, më cahnik nësëhna asëval ale yëkadëho rënka ÿa, do ndëna Piyer.

¹⁷ Awa asëval ale yëkadëho rënka ÿa më ntehnëka Piyer: «Gelihna bi, wëjë fëna, arëfal aÿi asan?»

Më ntëkwaka: «Hali, gela.»

¹⁸ Hara vëryokuŋ va gë vëyëka va pëðfëniho hwëdëh njerahnëndëni kabi huji ha njoko. Piyer fëna hnam njerantëdëho.

Itëy Asëna asankaf a

¹⁹ Awa asëna wasadëha asankaf a më tëyëka Yesu soŋe vërëfal vëlëwü va gë karan inte karanëdëhëniwo vahnë ña.

²⁰ Yesu më ntëkwaka: «Hnë tase vahnë fop nësëdëfuho. Kwëlëkwël karanëdëfuhëniwo vahnë va vacaliŋa hna do gë selele Cery Wën Cankaf hna, hn'ile mbarëpëlëdëniho vahnë fop hna. Cowëla muk wanës mën ña.

²¹ Soŋe ye rëyëdëfuho? Tëyëryihni vële hnëpadëhowo va gante nësëndëbuhëniwo ka. Vëhni, njëtëni ðus ile hnësëndëbuhëniwo ÿa.»

²² Ga nësëk watac, aryampo hnë vëyëka vële hahnëko ðarël lëwü va më poryëka do ntehna: «Aki bi ntëkwadëfuha asëna wasadëha asankaf a?»

²³ Yesu më ntëkwaka: «Ge këm fo nësëbu, tufahnëry. Bare ge ile hnësëbu ÿa toña ye, soŋe ye ryafëdëfuho?»

²⁴ Tac Anas më njëdahnëka, hara nkok ñabi, njoyi vëhni Kayif hna, asëna wasadëha asankaf a.

Iyahëta kigëna Piyer

²⁵ Hnë wati rac, Simo Piyer hwëdëh hna nkoko njerantënde. Awa ahnë më tëyëka: «Gelihna bi, wëjë fëna, aryampo hnë vërëfal aÿi asan vi?»

Piyer mboko njahëta ntehn: «Hali, gela.»

²⁶ Aryokuŋ ava asëna wasadëha asankaf, ale nkeniho hnënk g'asan ale ntëpëtëko Piyer nëf ña, më tëyëka: «Nukila bi g'aÿi asan sarëdij hna?»

²⁷ Piyer më mbok njahëtak kat do taŋ pëgwëlehn tarënd cale.

Yesu haryënkw Pilat

²⁸ Tac më nufik Yesu vëhni Kayif hna njiryeryi tere guverëner ale waciko Pilat ÿa. Kobëri fo nkeho g'acahnëfëd ga. Vële yokawo va vërenkëlohna vëhni dënk cery nawë hna, soŋe antë tonkënëni kabi ñadëniho tokëntini roka Pak ÿa.

²⁹ Soŋe rac cahnahëko Pilat tëkatëhni për hna do tëyëhni: «Iÿëhne wëh lehnërun ntik aÿi asan?»

³⁰ Më ntëkwaniha: «Ge dikëndina wëh yinenëhnekëndelihahna.»

³¹ Awa Pilat më ntehnëkëhni: «Nufëryina ahitiŋun a wühnë dënk gante nke sariya hun ka.»

Bare më ntëkwani: «Kwëhnalëfuhna fanka hitiŋëfuna ahnë ndawëi.»

³² Ile nësëni vësankaf wasëwif ÿi, umë lik wanës wante nësëko Yesu soŋe sifa cëm nte rëfëka cëm ña ntiyad.

³³ Awa Pilat më mbokak tënk cery hna do ntehnëko njoji Yesu, tëya: «Ahnawë wasëwif wë bi yeru?»

³⁴ Yesu më ntëkwaka: «Wëjë dënk bi hnahak wante hnësëru ñi, ma vahnë hnësëhniko soŋe lëmën ÿa?»

³⁵ Pilat më ntëkwak: «Sëwif bi yebu, ami? Bulunda hu ÿa dënk gë vësankaf vësëna wasadëha va yiryëjëki ÿal mën li. Ye liru?»

³⁶ Yesu më ntëkwaka: «Inawë mën iŋa kwëhnina hnë iÿi ðuniÿa. Ge hnë iÿi ðuniÿa kwëhna kënde, vëryokuŋ mën va mëtëntakëndëni memaÿehnahënë antë yëdahnëwu hnë vësankaf wasëwif. Bare hali, paryi nke Inawë mën iŋa gena hnani.»

³⁷ Pilat më ntehnëka: «Awa paryi ahnaŵ bi yeru?»

Yesu më ntëkwak: «Wëjë hnësëk: ahnaŵ yebu! Nagibu do njiŵëbu duniŷa li soŵe yenëhnëŵa toña ŷa seŵe. Ale kwëhnëk toña ŷa nëpaŵ ile hnësëdëfu ŷa.»

³⁸ Pilat më tëyëka «Ye ga ye toña ŷa?»

Kitij Yesu

Pilat, ga nësëk waŵi, më mbok cahnëk kat tëkatëhni wasëwif ŵa për hna do ntehnëhni: «Ńoň nula ile rëfëka ndaŵëhni aŷi asan.

³⁹ Gante nke namu hun ka, tavëndëmuna aramp aryampo hn'ambënt Pak-wo. Awa ñaŵun bi ravëhnuna ahnaŵ wasëwif aŷi?»

⁴⁰ Më ntëkwaniha ndekatëndëni: «Hali! Gena umë! Barabas ŷadëfun!» Hara, Barabas tac bandi yeho.

19

¹ Awa Pilat më ntehnëk njoyi Yesu do ntampi.

² Wasodafe ŵa më mbahnëni apënkŵ wahnënkët wakwëhn wadëmpëhn do pënkŵëniha; cudënihawo fëna cud cankaf mbëntah.

³ Tëhadënihawo ntehnëndëniha: «Nkaŷiru, Ahnaŵ Wasëwif!» Do poryëdënihawo.

⁴ Pilat mboko cahn kat do ntehnëhni vësankaf wasëwif va: «Awa, canëhniŵëmuna, ayëtahnu ñoň nula ile ntik rëfëka ndaŵahni aŷi asan.»

⁵ Awa Yesu më cahnik, nkoryaryat apënkŵ wadëmpëhn ŷa do g'acud mbëntah ŷa. Pilat më ntehnëkëhni: «Wëliho asan a!»

⁶ Ga nuniha, vësankaf vësëna wasadëha va gë vëyëka Cery Wën Cankaf va pëgwëlehnëni ndekandëni ntehnëndëni: «Pakehnëryehna hnë kërëwa! Pakehnëryehna hnë kërëwa!»

Pilat më ntehnëkëhni: «Nufëryina ŵuhnë dënk afakuna hnë kërëwa. Ami, ñoň nula ile menëk kode ndaŵahni.»

⁷ Vësankaf wasëwif va më ntëkwaniha: «Kwëhnaŵun sariya, do gante nke sariya rac ka, tëfëka cëm, kabi Ajë Wën ntik nkaf ntëŵu ŷa.»

⁸ Wanës watac ntakënakawo dŵs Pilat.

⁹ Më mbokak tënk cery hna do tëya Yesu: «Avë ne yeru?» Bare Yesu ñoň dëkwalawohna.

¹⁰ Awa Pilat më ntehnëka: «Ami wëŷëru dëkwaŵilihohna? Yëtëlihna bi nkwëhnaŵu fanka soŵe ravi ma fakehni hnë kërëwa?»

¹¹ Yesu më ntëkwaka: «Wëla fanka kwëhnaŵëndila hnë ami ge Wënu ŷa maŵëryanakëndilihna. Soŵe umë ye, asan ale yëdahnëko ŷal hu ŷa wënëk dŵs gë wëjë.»

¹² Tëk pëgw hnë wati rac, Pilat njëkëlehnadëho fere tavahna Yesu, bare vësankaf wasëwif va ndekadëniho g'ahawary: «Ge tavëruha aŷi asan, gelihna lawo Sesar! Alewo-le liyak ahnaŵ a, aŷëŵ Sesar ye!»

¹³ Pilat, ga nkwëryëk watac, më ntehnëk cani Yesu g'ipër, do umë ntaña tinki kitiŷa hna, hnë ile macëde «ŷëŵa Wëraka», (umë ŵacëde «Gabata» gë wanës Wa-ebëre ŷa).

¹⁴ Fac le fëhwëtande ambënt Pak ŷa yeho, fagant anent ŷa.

Pilat më ntehnëkëhni wasëwif ŵa: «Wëliho ahnaŵ hun a!»

¹⁵ Bare pëgwëlehnëni ndekandëni: «Araŷi cëm! Araŷi cëm! Pakehnëryehna hnë kërëwa!»

Pilat më ntehnëkëhni: «Ahnaŵ hun a ye: tëfëko bi fakehnëŵa hnë kërëwa?»

Vësankaf vësëna wasadëha va më ntëkwani: «Kwëhnaŵëndilina ahnaŵ ahawary ge gena Sesar.»

¹⁶ Awa Pilat më njëdëkëhni Yesu soŵe paki hnë kërëwa.

Ipak Yesu hnë kërëwa

Awa më nufëniha Yesu.

17 Ndibëndik kërëwa lëwu ÿa dënk, cahnary naŵ hna njiryery hnë ÿëwa hn'ile macëde «Kuŋ Hëloyoy». «Golëgota» macëdeho fëna gë wanës Wa-ebëre ña.

18 Hnam pakënihawo hnë kërëwa umë gë vëhi vëÿëntaŵ, aryampo g'irëhw, aÿëntaŵ a g'irahahn do kërëwa Yesu ÿa yeho fagant.

19 Pilat ntehnëko fënali keru do paki kërëwa Yesu hna; aki keriko: «Yesu mbë Nasaret, ahnaŵ wasëwif.»

20 Gë wanës Wa-ebëre, gë walaten, do gë wagërek keriko, do kabi hn'ile pakiko Yesu hna ðarël naŵ hna nkeho, wasëwif wayabah karanëniho.

21 Awa vësankaf vësëna wasadëha wasëwif ŵa më ntehnëniha Pilat: «Tëfëlahna aher ahnaŵ wasëwif. Tëfëka aher aÿi asan më lehnëk, ahnaŵ wasëwif ÿa ye.»

22 Pilat më ntëkwak: «Ile herëbu ÿa wod keru.»

23 Ante pakëniha wasodafë ŵa Yesu kërëwa hna, më nufëni viÿi vilëwu va cahëlehnëni wësah wahnah, sah ryampo ale-wo-le hnë vëhni. Cudf ña fo woko. Kwëhnalohna tëfëh do nkaf ndampo fo vahniko pëgw yan hafo gëd.

24 Wasodafë ŵa ntehnëniho: «Antë citin anÿi cudf, bare yëlënefu wanjël njëtahnin bi mo hwëhnëd.»

Koyëna ntiyako wanës Vikerëh vinte hnësëko:

«Cehëläni viÿi mën va

do njëlëni wanjël njëtahnëni bi mo hwëhnëd cudf mën ña.»[☆]

Koyëna dënk ntiniho wasodafë ŵa.

25 Darël kërëwa Yesu hna kahnëko hnëmu, g'aheryu hnëmu, gë Mari asëvalu Këlopas do gë Mari mbë Magëdala.

26 Ga nuka hnëmu do, ðarël lëwu, arëfal ale ñahnëko ðus ÿa, Yesu më ntehnëka hnëmu: «Asëval, wëliho ajë hu ÿa.»

27 Tac më ntehnëka arëfal a: «Wëliho hnëmuh ÿa.» Tëk pëgw hnë wati rac, arëfal a njolehna hnëmu Yesu gë ÿalu.

Icëm Yesu

28 Yesu njëtëko tame fop ile payijiko ntiya padëk do nkehahn ile nësëko Vikerëh ÿa më ntehnëk: «Ŵënka yoko.»

29 Darël hnam nkeho peya tëmpah uñen ñañah. Wasodafë ŵa më koyëni ankwëÿ, cobëni ryoko atëh nte ŵacik isop do njelëhnëniha ce.

30 Tac Yesu, ga mbucëk uñen ña, më ntehnëk: «Fop padëk!» Tac, tënkwëlehn do cëm.

Icëh wajiy Yesu

31 Kabi fac ile fëhwëtande fac ntaŵëla ÿa yeho, do kat ntaŵëla tac yabëkawo nafa ÿa, vësankaf wasëwif va vëÿadilohna ñas inÿa nko kërëwa hna hnë fac ntaŵëla hna. Awa më njini muntaniha Pilat nkubehnëhni wahohnënk ŵa* vële fakiko va do ntihëtehn wayas ŵa.

32 Awa wasodafë ŵa më nkubëniha aryënkwerÿënk ale pakëlehniniho gë Yesu ÿa, tac ahigëna ÿa.

33 Ga tëkëhnëniha Yesu, tëkatënihawo ga tëk cëm, awa vëwubëlawohna wahwër ŵa.

34 Bare sodafë ryampo më cëhëka wajiy ña gë sori lëwu ÿa, do cahnëlehna sat gë wënka.

[☆] 19:24 19:24: Wahnëŵ 22.19 * 19:31 19:31 Nkubehnëhni wahohnënk ŵa soſe cëmëni ñap.

³⁵ Ale hnësëk waji ÿa, nukëhniwo gë vinkër vidëwu va dënk, do wanës wadëwu ña toña ye. Njëtëk wapacëk toña ye do nësëd soje, wuhnë fëna, ahwëtahnahuna Yesu.

³⁶ Awa ile liyak ÿi gante nësëko Vikerëh ka nke: «Wëla ÿëc ryampo gubëdëna.»[☆]

³⁷ Do kat, Vikerëh vikaŵary më lehnëk: «Nude ale sëhika.»[☆]

Idën Yesu hn'iyag

³⁸ Ga ndëcëk watac, Yosef, nte yeho avë nkol Arimasi, njiko tëya Pilat maŵëryana nuf ñas Yesu ña. Arëfal Yesu yeho, umë fëna, bare cowëko kabi ntakëkawo gë vësankaf wasëwif va. Pilat më maŵëryanëka. Awa Yosef më njik nuf ñas Yesu ña.

³⁹ Nikodem fëna njiko. Hara umë yiko hwënta ryampo vëhni Yesu hna g'umëd. Awa njoko ile rëkëk wakilo wafëhw warar datikola mir ile hnaŵëlehniko gë fatëh alowes[†].

⁴⁰ Vëhni vëhi nufëlehnëni ñas Yesu ña, përyëni gë viyi vile fëryande iñas, ntini wagu datikola ña, gante nke namu wasëwif ka.

⁴¹ Hn'ile pakiko Yesu hna, sarëdij yeho hnam, do hnë sarëdij rac nkeho hnam iyag kasëk nte woyiko kobëri kwëtahna iñas.

⁴² Kabi anëka nte pëhwëtandëni wasëwif fac ntaŵëla ña yeho, do kabi ñaŵëlohna, më ndënëni iñas Yesu ña hnam.

20

Ibëhn Yesu

¹ Wakëwak fo gë dimasi ÿa, ante nkoço mëhwëry ña, Mari mbë Magëdala njiko yag hna. Më nuk taka nte fidahniko rënka yag iña pidëtiko.

² Awa më nkaryëk nji tëkatëhni Simo Piyer gë arëfal aÿëntaŵ a, ale ñako ñahn Yesu dus ÿa, do pëyahni: «Iñas Ahwëhn a nufik yag hna do yëtëlëfuhna bi ne kwëtik.»

³ Awa Piyer g'arëfal aÿëntaŵ a më njini g'iyag.

⁴ Vëhni vëhi tak nkaryëdëniho, bare arëfal aÿëntaŵ a ndëcëkawo Piyer do ndënkw tëk yag hna.

⁵ Bare tënkëlohna. Mëkëko do nkuryako. Nuko ile fëryahniko ñas ÿa fo woko hnam.

⁶ Simo Piyer, nte rëfidëhawo ña, tëkëgiko, tënkëlehn tañ yag hna. Nuko fënali ile fëryahniko ñas ña,

⁷ do g'ile tëmpahniko nkaf Yesu ña. Gelohna ndampo fo gë ile fëryahniko iñas ña, bare minu pëyiko.

⁸ Awa, arëfal aÿëntaŵ, ale ryënkwëko tëk ÿa, më tënkëgëk. Nuko do kwëtahneko.

⁹ Hafo hnë wati rac vërëfal va vëwëryëlohna ten Yesu tëfëka mbëhn vësëm hna, gante pëyahneko Vikerëh ka.

¹⁰ Awa vërëfal vëhi va mbokalehnëni hn'ile cëlëniho hna.

Itufëhna Yesu vëhni Mari mbë Magëdala

¹¹ Hnë wati rac, Mari pëh hna kahnëko ðarël yag hna, do kodëho. Gë wako wadëwu ña, më mëkëk, nkurya yag iña

¹² do nukëhniwo wamëleka waki wante liyak viyi viyah, ga ntañani hn'ile kwëtiko ñas Yesu hna, aryampo hn'ile nkeho nkaf hna do ÿëntaŵ ÿa gë wakwër.

¹³ Më tëyëniha: «Asëval, soje ye hoðu?»

Më ntëkwakëhni: «Ahwëhn mën a nufik, do yëtëla bi ne kwëtik.»

¹⁴ Ante nësëk koyëna ña, më njëkak do nulehna Yesu ga kahnëk hnam, bare yëtëlohna umë ye.

[☆] 19:36 19.36: Icahn 12.46; Vaker 9.12; Wahnëw 34.20 [☆] 19:37 19.37: Sakari 12.10 [†] 19:39 19.39 Datikola mir le hnaŵëlehniko gë fatëh alowes: Mir gë alowes vile hnaŵëpëlehnik nke had datikola le fëhwëtahnëde wañas.

15 Yesu më tëyëka: «Asëval, ye hoðu? Mo yëkëlehnëdu?»

Më ntiyahnëka bi ayam sarëdij ÿa ye; më ntehnëka: «Ge wëjë hnuφέka, pëyarye bi ne kwëtëruha, soje yiwu vijëwa.»

16 Yesu më macëka: «Mari!»

Mari më cahëtak gë cape ntëwu do ndeka gë wanës Wa-ebëre ña: «Raboni!» Umë fëhnëtanëd «Aharaj».

17 Yesu më ntehnëka: «Bokawo afëlawo, kabi bokala hayu ten gë vëhni Rëm mën ka. Yiryeyi afëyanëhnoŵëhni vëyënta mën va: gë vëhni Rëm mën kayëdëfu, ale ye Rëmun fëna; gë vëhni Wën mën, ale ye Wën hun fëna.»

18 Awa Mari mbë Magëdala njilehn vëréfal hna do pëyahni: «Nubuha Ahwëhn a!» Pëyakëhniwo fëna ile ntehnëkawo ÿa.

Itufëhna Yesu vëréfal vëlëwu

19 Hnë dimasi rac dënk, g'anëka ga, vëréfal va hnë cery nkeniho do cëdëniho warënka wã, kabi ntakëkëhniwo gë vësankaf wasëwif va. Yesu më njijëk fagant lëw hni do ntehnëhni: «Arabi yam ÿa nke gë wuhne!»

20 Ante nësëk koyëna ña, më tufëkëhni wëbák wadëwu wante pakiko ña gë wajiy ña. Vëréfal va më pëbëkëhni hnatah kabi nufëniha Ahwëhn a.

21 Yesu më mbok ntehnëkëhni kat: «Arabi yam ÿa nke gë wuhne! Gante payiko Rëm ki, payëdëmu ami fëna.»

22 Ante nësëk watac ña, më cëlëkëhni do ntehnëhni: «Maŵëryina Iyir Ipacah ña.

23 Vahnë vële ravëndun wameh wadëw hni va, tavëhnëdeni, do vële wëyëndun tavëhn va vëravëhnëdëna.»

Yesu gë Toma

24 Aryampo hnë vëréfal pëhw gë vëhi hna gentilohna gë vëhni ante njijëko Yesu ña. Toma yeho, umë wacëdëho fënali Asëp.

25 Vëréfal vëyëntaw va më ntehnëniha: «Nubunëha Ahwëhn a.»

Toma më ntëkwakëhni: «Ge nula vapakel wapont va wëbák wadëwu hna, do ge ñakëla g'irufa mën ÿi hn'ile nkeho wapont hna do vák mën ÿi wajiy wante cëhiko hna, maŵëda muk.»

26 Ga ndëcëk wafac mbëd gë warar, vëréfal Yesu va mboko nkeni cery hna. Fac rac, Toma gë vëhni nkentiko. Warënka wã mboko cëdëni bare Yesu më njijëk kahn fagant lëw hni, do ntehnëhni: «Arabi yam ÿa nke gë wuhne!»

27 Tac më ntehnëka Toma: «Ñakërye gë rufa hu ÿi ani, yëkëry wëbák mën ñi; yeli vák hu ÿi aÿak wajiy mën ñi. Tavëry gwaj ña do ahwëtahno!»

28 Toma më ntëkwaka: «Ahwëhn mën yeru do Wën mën!»

29 Yesu më ntehnëka: «Kabi nuruho soje rac hwëtahneru? Mbetani vële hwëtahnedf hara vëhnuna va!»

Soje ile herik anj kayëte

30 Yesu mboko nti, tase vëréfal vëlëwu hna, wëdahëse wapëmpëhnahnah wakawary wayabah wante wok tëfëtayina hnë anj kayëte.

31 Bare ile yehëhna ÿi, kerik soje ahwëtahnahnu Yesu ye Arëhnayik a, Aju Wënu ña, do ge kwëtahnerunëha, nuÿadun sël ntaŵary, uwám pary wã, g'uŵac lëwu wã.

21

Itufëhna Yesu hnë vëréfal mbëd gë vëhi

1 Ga ndëcëk rac, Yesu mboko tufëhnahni vëréfal vëlëwu va, tëfary lant Tiberiyad hna. Wëlin gante tufëhnakëhniwo ka:

² ndampo fo nkeniho, vëhni: Simo Piyer, gë Toma nte wăcëdëho Asëp a, Natanayel mbë Kana vë Galile, Viju Sebede, do gë vëréfal vëhi vëyëntaŵ va.

³ Simo Piyer më ntehnëkëhni: «Gë fëla wuwis njidëfu.»

Më ntëkwaniha: «Fuhnë fëna, njintëdëbun.» Awa njilehnëni kayëni kulu hna, bare ñoñ vëfëlahohna umëd tac.

⁴ Ante pëgwëko pacënd ña, tëkiko Yesu, tëfary wënka hna kahnëko. Bare vëréfal va vëyëtëlohna umë ye.

⁵ Awa Yesu më tëyëkëhni: «Vërah mën, pëlarunëhëhni bi wuwis?»

Më ntëkwaniha: «Hali.»

⁶ Më ntehnëkëhni: «Dabëryin waryey wï gë cape rëhw kulu hadi do pëladunëhëhni.» Awa ntabëlehnëni waryey wă, do vëhodilohna ntabëtini, kabi wuwis wă pëbëniho.

⁷ Awa arëfal ale ñahnëdëho Yesu dūs ŷa më ntehnëka Simo Piyer: «Ahwëhn a ye!» Ga nkwëryëk wanës watac, «Ahwëhn a ye», Piyer më mbokëryak cudă cud nte cudëtako ña do ntëba wënka hna.

⁸ Vëréfal vëyëntaŵ va më kegëtani ndotëndëni waryey wafëbah wuwis wă: vëyăwëlohna vambëŋ va, soŋe wametër keme fo ñawëtaniho.

⁹ Tëkëndëni tuŋ vambëŋ hna, më nuni hwëdëh g'uwis ga mbëlëdëni do gë vamburu.

¹⁰ Yesu më ntehnëkëhni: «Yojënëhni wuryampo hnë wuwis wule fëlarun takan wï.»

¹¹ Simo Piyer kayëlehn kulu hna ndoj waryey wă nkal hna. Wuwis wusankaf wule fëbëko wă, keme gë wafëhw imbëd do gë warar (153) nkeniho do, mama njabahnëniho dūs, waryey wă bëkëtalohna.

¹² Yesu më ntehnëkëhni: «Yijën tokin.» Wëla arëfal aryampo dëkëlohna tëya: «Mo yeru?» Njëtëniho Ahwëhn a ye.

¹³ Yesu më tëhak, nuf mburu ña do cahëlehnëhni, tac wuwis wă fëna.

¹⁴ Rarëna ŷa tufëhnaکہنيو Yesu vëréfal vëlëwū va, kobëri ga mbëhnahnëko.

Yesu gë Piyer

¹⁵ Ga puhnani tok inja, Yesu më tëyëka Simo Piyer: «Simo, aju San, ñahnëruho bi alëbëhni vëyi?»

Më ntëkwaka: «Ha, Ahwëhn, njëtëru, ñahnëmi.»

Yesu më ntehnëka: «Davëryihni vupe mën va.»

¹⁶ Tac më mbok tëyëka higëna ŷa: «Simo, aju San, ñahnëruho bi?»

Më ntëkwaka: «Ha, Ahwëhn, njëtëru ñahnëmi.»

Yesu më ntehnëka: «Pabëryihni wape mën ña.»

¹⁷ Yesu më mbok tëyëka rarëna ŷa: «Simo, aju San, ñahnëruho bi?»

Piyer njamëlehn kabi rarëna ŷa tëyëkawo Yesu bi ñahnëka. Më ntëkwaka: «Ahwëhn, njëtëru fop; njëtëru ñahnëmi!»

Yesu më ntehnëka: «Davëryihni wape mën ña.»

¹⁸ «Toña ŷa fëyadëmi: ante nkoruho jar ña, wëjë dënk yëbadëho ryl ŷa do njidūho hn'ile ñaduho hna, bare ge ntafëru, njelëdu wëbák ñi, ahawary yabëdëhi do njiryeryëdëhi hn'ile nkoru ñadila ayi hna.»

¹⁹ (Hara, gë wanës watac, Yesu tufahnëdëho sifa cëm nte cëmëd Piyer tufahnahn inaŷ Wënu ña.) Ante nësëk watac ña më kwënëk: «Tëfe!»

Yesu g'arëfal ale ñahnëko dūs

²⁰ Piyer më cahëtak do nuhna arëfal ale ñako ñahn Yesu dūs ŷa; hamëhni tëfidëhëniwo. Arëfal arac rankako gë cape Yesu ante tokëdëniho roka ña do tëya: «Ahwëhn, mo ye ale rokadëhi ŷa?»

²¹ Piyer nukawo, më ntehnëka Yesu: «Ahwëhn, ayi lë, ye yedëha?»

²² Yesu më ntëkwaka: «Ge ñaɗa cëm hafo vokaju, ye yentahniki? Wëjë, tëfe!»

²³ Awa wanës watac campëlehn hnë vëhery vële hwëtahnëk hna; ntehnëdeho, arëfal arac cëmëɗina. Bare Yesu dehnëlohna cëmëɗina, umë lehnëko ge ñaɗina cëm hafo mbokaj, ye yentahnika?

²⁴ Arëfal arac dënk hnësëk had seɗe do herëk watac. Njëteɓun ceɗeya dëwu ŋa toña ye.

²⁵ Yesu mboko nti viyaɓah vihaŋary. Ge kerakënde fop, ntiyahnëko tëkëlakëndina duniya li vëkayëte vante herakënde va.

Vantiyehn Vëfayik

Wade yehëhna hnë inji kayëte

Ale herëk kayëte Itëfëta nte kerëk Lik pañare Yesu ña ye ale herëk Vantiyehn Vëfayik ña. Gante nke ka namu vacërakëlo vële hwëtahnëka Yesu va ayehna Lik herëk inji kayëte.

Mpëd kayëte Vantiyehn kerik yëbëlan wabëhn wafëhw imbëd gë ryaw gë wahnah gë wabëhn wafëhw imbëd gë warar g'imbëd (64 gë 85) ga ndëcëk hnagi Yesu ña, ante ndëcëko wëyas Pol ña. Njëtinek Lik arëfëlënta Pol yeho wati wëyas walëwu ña bare gena kwëlëkwël nkelahnëniho. Njëtinek rac kabi, kas fagant kayëte hna, rëkëk ntehnënd «fuhnë» hnë vikerëh vidëwu hna.

Age Itëfëta nte kerëk Lik ña nësahnëd soñe uwám Yesu gëd hnani, Vantiyehn Vëfayik ña nësëd vile rëfidëha va, doku vëfayik soñe ntëdahnëni mbara vële hwëtahnëk va gante-wo-gante fagant bulunda wasëwif gë vële wok vëyena wasëwif. Age wapëtala kayëte Lik ña ntehnëk Ajë Wënu ña kërënakëhni, rëk pëgw wapëgwala Vantiyehn ña Iyir Pacah inja njëdahnik ntapëhnahni.

Wëlin yëb ryampo, 1.8, ile hnëfak: «Bare yëtëryin iñin: Iyir Ipacah inja cëlid hnë wuhnë do nuñadun fanka falëwu fa do wasefe mën yedun Yerusalem hna, Yude hna fop do gë Samari hna, do hafo hn'ile tëkwik duniña hna.»

Wëlin wanës wakwëhn nafa hn'inji kayëte: Pol, wasëwif, Ahwëhn, Iyir Ipacah, vëfayik, kulu, Rom, mbara vële hwëtahnëk, Wanës Wakasëk.

Wëlin gante nke kayëte ka:

Wafac warëkwa Yesu Këris nkal li (1.1-11)

Inap gë iyij Iyir Ipacah (1.12-2.13)

Ipëyahn Wanës Wakasëk Yerusalem hna (2.14-8.3)

Ipëyahn Wanës Wakasëk hnë vankol Yude gë Samari hna (8.4-12.25)

Ipëyahn Wanës Wakasëk gante-wo-gante nkal li (13.1-21.16)

Apëlaniha Afayik Pol Yerusalem hna soñe cëdëniha (21.17-23.22)

Njonihia Pol Sesare hna (23.23-26.32)

Njonihia Pol Rom hna (27.1-28.31)

Iyir Ipacah nte njëdahnëd Wënu ña

¹ Añënta mën Tewofil, kayëte ndënkwëryënkwa mën hna nësëbuho fop ile pëgwëko ntind Yesu do karanëndëhëni vahnë ña

² hafo hnë fac le nufiko nji g'ambin ña. Ani gë kayahnënd ña, umë nkabëkëhni gë fanka Iyir Ipacah ña vële tëhnako had vëfayik va ile rëfëka ntini ña.

³ Vëhni, ante mbëhnëko ña, Yesu tufëhnakëhniwo do tufëkëhniwo yabah njëtahnëni paryi nke mbëhnëk. Hnë wafac wafëhw wahnah tufëhnakëhniwo do nësëhnëhni soñe Inaw Wënu ña.

⁴ Fac ryampo, wati nte mbarëniho ña, më ntehnëkëhni: «Ant'añawëtawu Yerusalem; napëryin ile ntehnëko Rëm njëdadëhu ña, umë ye uyëd ule fëyamuno ña.»

⁵ San gë wënka njaryëdëho, bare wuhnë, ani gë wafac toye, g'Iyir Ipacah inja njaryëderun.»

Kayënda Yesu

⁶ Ante mbarëniho vëfayik va gë Yesu, më tëyëniha: «Ahwëhn, iñi wati bi mbësaduhëhni nañ inja bulunda Isërayel ña?»

⁷ Më ntëkwakëhni: «Rëm ÿa fo yëtëk ante ntiyaď vëÿin ña; wũhnë maŵëryaniluhna ayëtu wati ma yamani ile ntiyahnëď ÿa.

⁸ Bare yëtëryin iÿin: Iyir Ipacah iña cëlid hnë wũhnë do nuÿaďun fanka falëwu fa do waseďe mën yedun Yerusalem hna, Yuďe hna fop do gë Samari hna, do hafo hn'ile tëkwik duniÿa hna.»

⁹ Yesu, ga nësëk watac, nufiko g'ambin, do njëkëďënihawo vëhni fop; tac anjar cankëlehna hafo nambëniha.

¹⁰ Nkonihon ntañëniha Yesu g'ambin wati nte ñaŵëtahëďëho ña, tëketëni vësan vëhi vële sudak viÿi viyah haryënkwlëw hni do ntehnënihëhni:

¹¹ «Vësan vëvë Galile, soñe ye ÿëwërun aki ayëkëndu ambin ñi? Asan ale wãcëďun Yesu ÿa, hnufëhnirunëha ñi g'ambin do koyëna mbokajëď.»

Ahnëmpët Yuďa

¹² Awa vëfayik va matëlehnëni Kuñ Oliviye hna mbokani Yerusalem. Yëbëlan Kuñ Oliviye ña gë Yerusalem tëkëko kilo uyas gë toye.

¹³ Tëkëndëni tuñ, kayëlehnëni yañ etas hna, hnë cery ante rëkëniho nkehahnëndëni ña. Wëlin wamac vële yeho hnam va: Piyer, gë San, gë Sak, gë Andëre, gë Filip, gë Toma, gë Barëtelemi, gë Matiye, gë Sak aju Alëfe, gë Simo nte wãcëďëho Ahahnëndak, do gë Yuďa aju Sak.

¹⁴ Mawalëniho mbarëləndëni kwëlëkwël soñe yëfa gë Mari hnëmu Yesu, gë vësëval vëryampo, do gë vëheryu Yesu.

¹⁵ Fac ryampo, ante mbarëďëniho ña, Piyer matëko tase vële hwëtahnëk hna vële rëkëko mpëd keme gë wafëhw wahi (120), do ntehnëhni:

¹⁶ «Vëÿënta mën, ile fëyahnik Vikerëh hna, watac tëfëkawo ntiya. Iyir Ipacah iña pëyahnik kobëri fo wës David hna soñe Yuďa nte ryënkwareyëkëhniwo vële fëlaka Yesu va.

¹⁷ Aÿi asan, aryampo hnë fuhnë yentiko, do doku rac fo hwëtëhnahninëkëfuno.

¹⁸ «Kaÿ lawahniko koryi ile cosiko soñe iyëďahn Yesu ña. Hnam njoko, hafo tënka donk iñi, cahnëlehna wabeÿ ña.

¹⁹ Vahnë vële lëďëk Yerusalem va fop njëtaniho watac: soñe umë wãcahnik iñi kaÿ gë wanës wadëw hni ña: “Akëlədama.” Umë fëhnëtanëd: “Ikaÿ Wasat.”»

²⁰ Piyer më mbok ntehnëk: «Wëlin ile herik Kayëte Wahnëw hna soñe Yuďa ÿa: «“Arafi tere lëwu ÿa tavi, ahnë antë ntëďahn kwëlëkwël.”»

Mbok keru fëna:

“Arafi ahawary nuf doku lëwu ile njëďakawo Wënu ña.”»

²¹ Tëfëka tëhnayina aryampo hnë vële lapëhnaďëhëfuno gante-wo-gante, ante njasëlehëďëneho gë Yesu Ahwëhn a,

²² kobëri ante njaryëkawo San Yesu hafo ante nufëhninëkëfuno ñi g'ambin. Asan a rac nkentëďe koyëna seďe gë fuhnë, iďëhn dëwu ña.»

²³ Awa, ga nësëk watac Piyer më tahnënihëhni vësan vëhi: Matiyas, gë Yosef, nte wãcëďëho Barësabas, (wëcako fëna Yusëtis).

²⁴ Awa vële hwëtahnëk va më njëfani aki: «Wëjë, Ahwëhn, njëtëru iña vahnë ña fop; tufëryifuna bi mo rëhnaru hnë vëÿi vësan vëhi

²⁵ Soñe nke afayik nëmpëta Yuďa nte yik gë ÿëwa ile rëfëka.»

²⁶ Tac njëlëniho wanjël njëtahnëni bi mo yed. Awa, më tufahnëk Matiyas ye. Nkwënelehnëniha vëfayik pëhw g'aryaw hna.

2

Itëk Iyir Ipacah iña hnë fac Pantëkot

¹ Ga tëkik fac Pantëkot ÿa, vële hwëtahnëk va sëñ ryampo fo mbarëlëniho.

² Tañ wëñañ matëlehni g'ambin. Nkeho had wëñañ sël hwëhn fanka, do pëbëlehn hnë tere le ntañahnëniho hna.

³ Wati rac dënk, nulehnëni waryëw wale wëntëlëk gë humpen hwëdëh. Pitëlëlehn tindahni ale-wo-le nkaf hna vëhni fop. ⁴ Pëbëlehnëhni tañ vëhni fop Iyir Ipacah iña, pëgwëlehnëni nësëndëni vanësa vakawary, ale-wo-le gante njëdadëhawo Iyir Ipacah nësënd ka.

⁵ Hara, wati rac, wasëwif wale wätiko duniÿa ÿi fop, Yerusalem hna nkeniho; ntënënedënihawo Wënu ña.

⁶ Ga nkwëryik wëñañ watac, më mbarëpëlëni. Pëmpëhnahnëkëhniwo d'us vëhni fop, kabi ale-wo-le hnë vëhni nkwëryëdëhëhniwo ga nësëdëni wanës wadëwu ña dënk.

⁷ Pëmpëhnahnëkëhniwo dëcët do ntehnëdëniho: «Vëÿi vahnë vële hnësëd vi, vëyena bi fop vëvë Galile?»

⁸ Awa, hak kolahnëbun wëryëndëfuni, ga nësëdëni ale-wo-le wanës wante yëwëbun ña?

⁹ Vëryampo hnë fuhnë Parët matiniho, gë Medi, gë Elam; nkeniho vële lëdëko Mesopotami, do gë vëvë Yude, gë Kapados, gë Pon, do gë Asi;

¹⁰ gë vëvë Fërisi, gë vëvë Pampëfili, gë Esipët, do gë waresiÿo Libi ile ye d'arël ankol Siren; do gë vële wätik Rom,

¹¹ gë vëvë Këret, do gë vëvë Arabi; vëryampo wasëwif naginiho, do vëryampo calinëniho calinã wasëwif. Nkwëryëdëfunëhëhni fuhnë fop, ale-wo-le gë nësa ntëwu ña, ga nësëdëni soñe wadoku wapërën wade ntid Wënu ña!»

¹² Vëhni fop pëmpëhnahnëkëhniwo d'us do vëyëtëlohna ile nahadëni; ntehnëlëdëniho vëhni fop: «Ye ga ye iÿin?»

¹³ Bare vëryampo njafanëdënihëhniwo vële hwëtahnëk va ntehnëndëni: «Vëÿi uñen ndëwëni!»

Ile nësëhnëkëhni Piyer kore ÿa

¹⁴ Awa Piyer gë vëfayik pëhw g'aryaw va kahnëniho do ndekahnëhni kore ÿa: «Nëparyino d'us, vëÿenta mën wasëwif do gë fop wuhnë vële ye Yerusalem vi: gwëryëryin ile ryëcëtað ÿa.

¹⁵ Nahadun vëÿi ndëwëni bare vëryëwëna! Cahnëfëd fo wok do sëwif cedina muk iÿi wati!

¹⁶ Iÿin haÿary ye, ile nësëko kila ile waciko Sowel ÿa:

¹⁷ «Wënu ña më lehnëko: “Wëlin ile rëkid ÿa:

wafac warëkwa hna:

campehnëdëfu Iyir mën iña vahnë hna fop;

vijë hun gë vëryag hun va nësëdëni wanës Wënu ña had wakila,

tufëdëfuhëhni vëjar hun va

do gë vicër va viÿë gë hudakery.

¹⁸ Ha, campehnëdëfu Iyir mën iña vëryokuñ mën hna, vësan gë vësëval,

hnë wafac warac, do rëkëd

nësëndëni wanës Wënu ña had wakila.

¹⁹ Ntidëfu viÿë vifëmpëhnahnah yan, ambin hna,

do gë wëdahëse hnani gëd nkal li:

umë yed wasat gë hwëdëh do gë vëjar hwëcic,

²⁰ do ulav wã kuyëd

do ulepera wã mbëntëd had wasat.

Umë fop nked tëkahnind fac Ahwëhn a,

fac sankaf ryëwayik hn'ile mbokahnid rac.

21 Do pehetëdëhëhni fop vële wëcadëha va.”✧

22 «Nëparyin dus, vahnë vëva Isërayel, ile yadëmu hnësëhnu ya: Yesu mbë Nasaret, gante njëtërun ki Wënu na ntiyehnëdëhawo viyë vifëmpëhnahnah tase hun, gë wëdahëse do gë vile nkok nahana ahnë. Tufëku umë fayika.

23 Umë Wënu na njëdakuna gante pëhnako ka, gante kahnëndëko kobëri ka. Do wuhne njëdarunëha vële wok vëlenënëna Sariya Moyis va pakëniha hnë kërëwa aryawuna.

24 Bare Wënu na mbëhnëndanëka, pehetëka cëm hna, tufahnëk icëm inja kodina pëlahna hn'ucankaf ntëwu hna.

25 David nësëko soje Ahwëhn a:

«“Nudëfuhawo kwëlëkwël Ahwëhn a haryënk wën, g'irëhw mën nke soje wowu hahnëndañ.

26 Soje umë pëbahnëka ntañary mën inji urisah do wës mën ya uhnatah njëwëd,

wëla mbahn mën inji ikwëtahn hna njinëgad;

27 Njëtëbu tavëdïlohna d'uniya vësëm hna,

tavëdïlihohna aryokun hu yëlu yag hna.

28 Njëtëndanëruho ankañ nte yid

gë d'uniya le wok pudina.

Igelahn gë wëjë na natëdëho dus.”✧»

29 Piyer më mbok ntehnëkëhni: «Vëyënta mën, paryi nke David nësëko koyëna bare njëtënk wapacëk cëmëk do mbañik. Iyag dëwu na hafo dol yal fu li nkok.

30 Awa, paryi nke kila yeho do njëtëko Wënu na ntëkëhnëkawo nteha aryampo hnë vutah vuntëwu hna nempëtëdëha ucankaf na.✧

31 Koyëna David kobëri fo njëtëko soje ibëhn Këris na, do umë nësëdëho, ante ntehnëdëho Wënu na tavëdïlahna d'uniya vësëm hna, do tavëdina mbahn dëwu na nkël.✧

32 Wanës wadëwu na soje iyin nësëd Yesu, ale mbëhnëndanëk Wënu na, do fuhnë fop wasede yeyinëk.

33 Tac nufik soje nji ntaña laña hnëfak hna g'irëhw Wën. Do tame, gante ntehnëko Wën Rëm ya, nuñak hnë umë Iyir Ipacah inja do campehnëk hnë fuhnë. Umë ye ile hnuñun do wëryëdun iyï wati yi.

34 Awa David, umë kayëna g'ambin had Yesu. Do kat më lehnëk:

«“Ahwëhn a Wënu na më lehnëka Ahwëhn mën a:

'Yij alaña g'irëhw mën

35 hafo hale këfëdëfuhëhni vële yëwëki va haryënk wën hu.' ”✧

36 «Awa wëli ile rëfëka njëtëni wapacëk fop bulunda Isërayel ya: ayi Yesu nte fakërun kërëwa ni, Wënu na ntika Ahwëhn gë Arëhnayik.»

37 Wanës wadëwu na ntavëkëhniwo dus vële wëryëkawo va. Umë tëyëniha Piyer gë vëfayik vëyëntañ va: «Vëyënta fu, ye rëfëka lifu?»

38 Piyer më ntëkwakëhni: «Gwëcëtaryin vankeya hun va do ayaryiwu ale-wo-le g'uñac Yesu Këris wa, tavëhnahn Wënu na wameh hun na. Awa njëdadëhuna Iyir Ipacah na.

39 Yëtëryin, inji Iyir Ipacah ni nte ntehnëk Wënu na njëdadëhuna wuhne hwëhnëk gë vutah hun va, do vële wok vëyëna wasëwif va: umë ye fop vële macëd Ahwëhn a Wën fu na.»

⁴⁰ Piyer mboko nësëhnëhni wanës wakawary wayabah soje maŵehnahnehni do kamënaŷehnahnehni, ntehnëdëhëhniwo: «Maŵëryin ipeh ija, pitaryinëhni vahnë vëwën vëvë gaki vi!»

⁴¹ Awa vahnë vëyabah hnë vëhni maŵëniho wanës Piyer ŋa do ntiniho njaryini. Do hnë fac rac təkëniho vahnë wawuli warar vële wënako kore vahnë vële hwëtahnëk hna.

Ankeya vële hwëtahnëk

⁴² Kobëri tac, paβëniho nëpa wanës wante karanëdënihëhniwo vëfayik ŋa, do nkeni ndampo fo vëhni fop, tokëdëniho ndampo fo do njëfadëniho ndampo fo.

⁴³ Idak Wënu ŋa pëbëkawo ale-wo-le, kaβi ntiyehnekëhni vëfayik va wëdahëse wayabah gë viŷë vifëmpëhnahnah viyabah.

⁴⁴ Fop vële hwëtahnëk va ndampo fo nkeniho do cahëlëdëniho fop ile kwëhnaniho ŷa.

⁴⁵ Wëla watere wadëw hni ŋa nkwaŷëdëniho do gë ile kwëhnani ŷa do cahëlëdëniho koryi ŷa vëhni fop, ale-wo-le gante mbalëka ka.

⁴⁶ Fac-wo-fac, mbarëlëdëniho selele Cery Wën Cankaf hna, do gë watere hna soje gubëlehn mburu ŋa g'uhnatah do g'intawary pacah.

⁴⁷ Tëfëtađëniho ifërën ile ntidëho Wënu ŷa do vëvë Yerusalem va fop ñadënihëhniwo. Awa Ahwëhn a kwënëdëhëhniwo fac-wo-fac vële pehëtëdëho va.

3

Iyërën ale wok kodina njas

¹ Fac ryampo, Piyer gë SanCery Wën Cankaf hna njidëniho soje iyëfa bë wati rarëna g'anent hna.

² Nkeho asan ale cëmëko wakwër kobëri nte nagiko ŋa yiryeryëdëho hnë rënka le ŵacik «Wamah» hna. Fac-wo-fac njodëho hnam soje muntandëhni vële rënkëd Cery Wën Cankaf va.

³ Ante nukëhniwo Piyer gë San ga nkëhnëni tënkëni Cery Wën Cankaf hna, më muntakëhni koryi.

⁴ Vëfayik vëhi va më ntañëniha do Piyer më ntehnëka: «Yëkëryifu.»

⁵ Asan a më njëkëkëhni wapacëk kaβi ntiyahnëkawo nuŷad iñë hnë vëhni.

⁶ Piyer më ntehnëka: «Wëla d'alasi kwëhnala, βare ile hodëfu liwu ŷa ntinëndëmi: g'uŵac Yesu Këris mbë Nasaret ŋa, matëry ayas!»

⁷ Tac tañ më pëlaka vák rëhw ŷi ndemahna mat. Tañ, wakwër ŋa njawëlehna,

⁸ umë ntoñak kahn do pëgwëlehn njasënd. Tac tënkëntëlehni gë vëhni Cery Wën Cankaf hna: njasëdëho ntoñatënd uhnatah ŵa do cëmbëdëhawo Wënu ŋa.

⁹ Kore ŷa fop nunihawo koyëna ga njasëd njëwatënd icëmb Wënu ŋa.

¹⁰ Njavëtiko paryi umë lañadëho «Rënka Wamah» Cery Wën Cankaf hna kwëlëkwël muntand. Ga nuyik ile yehawo ŷa, vahnë va pëmpëhnahnëkëhniwo đus do vëyëtëlohna ile nahadëni.

Wanës Piyer ŋa Cery Wën Cankaf hna

¹¹ Vahnë va nuniho asan a tavëdilëhniwohna vëhni Piyer gë San. Soje umë nkaryëniho kwërënihëhni nder cankaf nte ŵacik Salomo* hna do pëmpëhnahnëkëhniwo.

¹² Ga nuk Piyer watac, më ntehnëkëhni: «Vahnë vëva Isërayel, soje ye pëmpëhnahnëku g'inqi yërën? Soje ye lañërunëhëfu? Wëjë lehnëk imëk dëw fu dënk ma usatah lëw fu kahnahnëk njasënd aŷi asan?»

* **3:11 3.11** Salomo aju David yeho, ahnaŵ Isërayel had rëmu. Umë vëryehnekë Cery Wën Cankaf ŋa do njëtiko soje yasery ŷalëwü (1 Vëhnaŵ 6; 1 Vëhnaŵ 5.9-14).

13 Wën Abëraham, gë Wën Isak, gë Wën Sakob, Wën vacërakëlo fu va fop tufahnëk nafa sankaf aryokun alëwu ÿa Yesu. Njëdahnërunëha vëhni Pilat hna. Umë ñadëho tava bare wuhnë ñwëyërunëho.

14 Wuhnë ñwëyërunëha Afacah, Asatah a. Pecehnu arëyu awwawëryahniwu tavi ale ryawëka ahnë bare wuhnë ñwëyërunëho.

15 Koyëna ndawërunëha ale yëdahnëdëho uwám wã duniÿa li. Bare Wënu ña matëndëka vësëm hna do wasedë yebun.

16 Kabi kwëtahnëbunëha Yesu, fanka wac lëwu wã njawënëka asan ale hnuðun do yëtërun aÿi. Ha, soñe kwëtahn inte hwëhnaðun gë Yesu ñi njërahnek aÿi asan gante nuðun wuhnë fop ki.

17 «Tame, vëyënta mën, njëtëbu ðus wuhnë gë vësankaf hun vi yëtëluhna ile pëhnëtanëd ile lironëha Yesu ÿi.

18 Bare Wënu ña ntik koyëna ile nësëniho wakila ña fop kobëri ña. Umë ye: Arëhnyayik, ale ntehnëko payidëha ÿa, korotëd.

19 Awa tame gwëcëtareyin vankeya va asahëtawu gë cape Wën pëhwëcëhnañu wameh ña.

20 Koyëna Ahwëhn a Wënu ña mawëryanëdëhu ayinëgawu, do mbokëd cañëtëhniwuna Yesu, ale tëhnako kobëri ña soñe lëw hun ÿa.

21 Yesu g'ambin ñëwëd ten hafo wati le mbokajëd nkwëcët fop, hafo mboka cañ, gante nësëko Wën ka hnë wawës wakila wacëvah wabë kobëri ka.

22 Koyëna Moyis më lehnëko: “Ahwëhn a Wën hun ña cañëtëhniðëhuna kila g'ami ki. Avë bulunda hun yed. Ge tëkik afo ahnëpawuna fop ile ntehnëdëhu ÿa.

23 Ale wëyëd mawëhna iÿi kila ÿa ndawëde do cani bulunda Wën hna kwëlëkwël.”☆

24 «Ha, wakila wante hnësëdëho, kobëri Samiyel ña, vëhni fop pëyahneni wati le yehahnëk dol ÿi.

25 Vutah wakila watac va yerun do nkentahnirun akwëtëla nte kwëtëlëniho Wënu gë vacërakëlo hun va ante ntehnëkawo Abëraham: “Hnë ale hñagik hnënk lëw hu njëdëdëfuhëhni wabulunda wabë nkal ñi fop.”☆

26 Soñe hun ten Wënu ña canika Aryokun alëwu ÿa, payika ndemawu aravu wuhnë fop vankeya vameh hun va.»

4

Piyer gë San haryënk w vëhitij hna

1 Wati nte nësëhnëdënihehniwo Piyer gë San koyëna kore ÿa, tëkiniho vësëna wasadëha vëryampo, tëfëlini g'asankaf vële yëkad Cery Wën Cankaf va do gë wasaduse wã.

2 Ntavëkëhniwo ðus gë vëfayik vëhi va soñe ile karanëdënihehniwo bulunda do pëyahnenëdëniho vësëm va mbëhnëdëni kabi Yesu mbëhnëk.

3 Awa më pëlanihëhni cëdehnënihehni hafo ge pacëk, kabi tëko mëd.

4 Bare hnë vële wëryëko wanës vëfayik va, vëyabah kwëtahnëniho, do iyab vële hwëtahnëk na nkëhnëko tëkëni vahnë wawuli mbëd.

5 Ga pacëk vësankaf wasëwif va, gë vicër bulunda va do gë vëharañ sariya va mbarëniho Yerusalem hna.

6 Nkeniho hnam Anas, asëna wasadëha asankaf a, gë Kayif, gë San, g'Alekësandër do gë fop vësëna wasadëha viyëntaw vële nkeni hnënk g'asëna wasadëha asankaf a.

7 Umë cëdëtijini vëhni, Piyer gë San, kahnëdënihehni haryënk w mbara ntëw hni hna do tëyënihehni: «Gë iyëhne fanka, umë ye, g'uwac mo ntihantun iÿin?»

⁸ Awa Piye, pëbëkawo Iyir Ipacah ija, më ntëkwakëhni: «Vësankaf do gë vicër bulunda,

⁹ dol tëyëdëbun soje ufërën ule linëhnëbunëha asan ale woko kodilohna njas, umë ye, gante njërënik ka.

¹⁰ Awa, yëtëryin wuhnë fop, arabi bulunda Isërayel yi fop njëtëni: g'uŵac Yesu Këris mbë Nasaret ntantibun iŷin. Yesu nte fakehnerun ja do Wënu ja mbëhnëndanëka vësëm hna, soje lëwu kahnahnëk aŷi asan, ani haryënkŵ hun, g'imbahn kendej.

¹¹ Yesu ye

«itaka inte cañëtaniho vëvëry cery ja

do ye tame inte mbëryahnëk Wënu ja cery ntëwu ja fop.»^{*}

¹² Hnë umë fo nke ipeh ija. Duniŷa li fop, Wënu ja kobëri canëtëlahna ahnë ahaŵary ale hoden tëfin pehëtahnëfu.»

¹³ Vëhitiŷ vësankaf va pëmpëhnahnëkëhniwo dus, kabi nunihëhniwo vëhni Piye gë San g'ikwëtahn nësëdëniho do njëtaniho fëna vëhni dënk vësan vëhwëhn uyët këm fo ye; do njavëtënihëhniwo taŷ vërefal Yesu yeho kobëri ja.

¹⁴ Kabi nunihawo asan ale yërëniko ŷa, ga kahnëk darël lëw hni, ñoñ vëhwëhnalohna ile nësëdëni.

¹⁵ Awa më ntehnënihëhni cahnëni Mbara Vëhitiŷ hna do pëgwëlehnëni nkwajëlëndëni vëhni fo:

¹⁶ «Hak ntidenëhëhni vëyi vësan? Vëvë Yerusalem vi fop njëtëni wapacëk vëhni lik viŷë vifëmpëhnahnah vi do kodëlënëhna nkwajin.

¹⁷ Karaŷ dëw hni ni tëfëlahna camp g'ahaŵary bulunda hna. Tëfëka mbañëhni antë mbok nësëhniëhni vahnë soje Yesu.»

¹⁸ Tac më mbok macënihëhni Piye gë San do mbañëhniëhni antë mbok nësëni ma karaŷënihëhni vahnë soje Yesu.

¹⁹ Bare më ntëkwani: «Yëkëryin wuhnë dënk: caŷëk bi haryënkŵ Wën hna aŵaŵëhniwo, hara gena ŷawëhnefuna umë.

²⁰ Ge fuhnë ye kodilëfuhna ravëfu inës ile hnuhun do wëryëbun ŷa.»

²¹ Ga mbok ñañëhniëhni kat vëfayik va, tavëlehnënihëhni; vëhnuŷalohna fere ntihahnënihëhni wameh, kabi bulunda ŷa fop cëmbëdënihawo Wënu ja soje ile njërënik asan a.

²² Asan arac kwëhnako ile lëbik wabëhn wafëhw wahnah.

Iyëfa vële hwëtahnëk

²³ Piye gë San, tavëndëni taŷ, njilehnëni taŷ gë vële hwëtahnëk vëyëntaŵ pëyaniëhni fop ile ntehnënihëhni vësankaf vësëna wasadëha va gë vicër vëyëntaŵ bulunda ŷa.

²⁴ Ga nëpanihëhni, vëhni fop, pëgwëlehnëni njëfandëniha aki Wënu ja: «Ahwëhn, wëjë lik ambin ni, g'inkal iji, gë wov yi, do gë fop ile yehëhna hnam ŷa.

²⁵ Gë fere Iyir Ipacah ja njëdaruha acërakëlo fu David, aryokunëhn hu ŷa, nës: «Soje ye ntavëkëhni aki wayal wi?

Soje ye nkwajëlëndëni ntini wabulunda ni ile wok kodina nke?

²⁶ Vëhnaŵ vëvë nkal vi pëhwëtani wët ŷa.

Ha, vëvë haryënkŵ bulunda va nkwëryëlëni ñwëyëniha Ahwëhn a Wënu ja gë Arëhnayik alëwu ŷa.»

²⁷ Paryi nke, hn'ini naŵ, Erođ gë Pos Pilat nkwëryëlëni gë vële wok vëyëna wasëwif va do gë bulunda Isërayel ŷa, këfëniha aryokun asëvah alëw hu ŷa Yesu, ale rëhnaru ŷa.

²⁸ Bare ile ntini yi fop, gena haŵary ile fëhnaruho wëjë dënk kobëri ŷa fo ntini.

^{*} 4:11 4.11: Wahnëw 118.22

29 Tame, Ahwëhn, nëpary gante ñañënahnedënihëfu ka, do njëdaryihni, vëryokun hu va, pëyahneni wanës hu ña g'ikwëtahn pëbah.

30 Tufahnëry fanka hu fa gë fere wëdahëse wapëmpëhnahnah njërënahnenihëhni vahnë va g'uŵac Yesu, aryokun hu asëvah ÿa.»

31 Ga puhnani iyëfa ña, pëgwëlehn ñënkand hn'ile mbarëniho hna. Pëbëlehnëhni vëhni fop Iyir Ipacah ña do pëgwëni pëyahnenëni wanës Wënu ña g'ikwëtahn.

Idemal vële hwëtahnëk

32 Fop vële hwëtahnëko va nkwëryëlëniho g'intawëry do g'inahan pacah, nkeni ndampo fo. Cehëlëdëniho fop ile kwëhnani ÿa do ahnë dehnëdïlohna ile kwëhnaak ÿa umë fo hwëhnëk.

33 Vëfayik va pëyahnenëniho ibëhn Ahwëhn a Yesu gë fanka sankaf do Wënu ña njëdadëhëhniwo fop ile valëdëhëhniwo ÿa.

34 Hnë vëhni fop ahnë gojëlawohna iñë, kabi vële hwëhnako wëhaÿ ma watere va nkwafëdëniho wati wati, do njojëndëni koryi ÿa

35 njëdandënihëhni vëfayik va: vëhni, cehëlëndënihëhniwo vëhni fop do ale-wo-le, gante mbalëka ka, nuÿadëho.

36 Nkeho hnam asan ale ŵaciko Yosef. Avë hnënk Levi yeho do Sipër hna nagiko. Vëfayik va Barë nabas macënihawo, umë fëhnëtanëd «asan ale hamënaÿehned».

37 Asan arac hwëhnako kaÿ nte nkwafëko do njo koryi ÿa, njëdahn vëfayik va, soje vële mbalëd va.

5

Wamër Ananiyas gë Safira

1 Nkeho fëna asan ale ŵaciko Ananiyas. Nkwëryëlëniho g'asëvalu, Safira, nkwafëni kaÿ nte kwëhnaniho ña.

2 Ñaÿëtëko koryi ÿa tac nji njëdahn vëfayik va ile wok ÿa, do asëvalu njëtëko.

3 Awa Piyer më ntehnëka: «Ananiyas, soje ye ŵawëru Sintani tënki hafo pëb ntaŵary hu hna? Mërëhneruha Iyir Ipacah ña, ñaÿëtëru koryi ile wafahnëru kaÿ dëw hu ña!

4 Awafahnënd ÿa wëjë hwëhnëko kaÿ ñi, do nte nkwafëru ña fëna gena bi wëjë hwëhnëko koryi ÿi? Hak kolëru ahnaha hafo ali koyëna? Gena vahnë wërëhneru, Wënu ña wërëhneru.»

5 Ananiyas, ga nkwëryëk watac, njok cëmëlehn tañ. Fop vële yëtako watac va ntakëkëhniwo d'us.

6 Vëjar njilehnini përyëni iñas ña tac njoni mbañëni.

7 Ga ndëcëk wëwati warar, asëvalu Ananiyas təkëlehn, hara yëtëna ile liyak hnam ÿa.

8 Piyer më tÿëka: «Pëyarye, kaÿ nte wafërun ña, koryi lëw'u ÿi aki bi nke?»

Më ntëkwaka: «Ha, aki nke.»

9 Awa Piyer më ntehnëka: «Hak kolahnërun aŵërëhnuna Iyir Ahwëhn a aki? Nëpary: vële yikëh mbañiniha asan hu va təkini rënka li do njidëni mbañinihi, wëjë fëna.»

10 Wati rac dënk njolehn haryënk Piyer cëmëlehn tañ. Vëjar va təkëlehnini təkätëniha ga cëmëk; njolehnëniha mbañëniha d'arël hn'ile mbañëniha asanu hna.

11 Watac njonëhnikëhniwo ntakah canka vële hwëtahnëk va fop gë vahnë wëhaŵary vële yëtako va.

Vifëmpëhnahnah viyabah vile ntidëni vëfayik

12 Vëfayik va ntidëniho viÿë vifëmpëhnahnah gë wëdahëse wayabah bulunda hna. Vële hwëtahnëk va fop njehëkëhniwo ßarël nder Salomo* mbë Cery Wën Cankaf hna.

13 Ahnë ahaŵary dëkëdïlohna naŵahni; do vahnë va fop ntënënedënihëhniwo dus.

14 Hnë watac fop vële hwëtahnëdëha Ahwëhn va nkwënadëniho kwëlëkwël, vësan gë vësëval.

15 Njiniho hafo canëndënihëhni vëres va vankaŵ hna: hnë wëgway kwëtëdenihëhniwo ma hnë wafad, soŵe, ge Piyer ndëcëd, wëla cën dëŵu űa fo kod cankëhni.

16 Vahnë vëyabah fëna nkaryaryëdënihëhniwo vëres do gë vële mbërehnëni wayine vëvë vankol vante kakëniho gë Yerusalem va. Do fop njërënëdeniho.

Vëfayik va mbërehnëdeni

17 Asëna wasadëha asankaf a gë wasaduse waÿëntaŵ ŵa fop ñeŵaryënihëhniwo vëfayik va ile ntidëniho űa. Awa umë pëhnani ntinihëhni iñë.

18 Më matëni pëlanihëhni vëfayik va do cëdehnënihëhni kaso bulunda hna.

19 Bare g'umëd ga, mëleka Ahwëhn a më pidëtëk warënka kaso ŵa, canëkëhni do ntehnëhni:

20 «Yiryin Cery Wën Cankaf hna afëyawuni bulunda űa wanës wante yod uwám usër hna.»

21 Vëfayik va maŵëhnëlehnëniha: kobëri fo g'acahnëfëd ga, njilehnëni Cery Wën Cankaf hna pëgwëlehnëni karaŵëndënihëhni vahnë va.

Awa, asëna wasadëha asankaf a do gë vële nkeniho va më macënihëhni Mbara Vëhitiŵ vicër bulunda wasëwif va soŵe kitiŵënihëhni. Tac më payehnëni njinëhni vëfayik va, gë kaso njojini.

22 Bare vëyëka va ga tükëni kaso hna, vërëkatëlëhniwohna hnam. Umë mbokani pëyahneni:

23 «Tëkatëbun warënka kaso ŵa ga nkok pidï dus vëyëka va ale-wo-le ÿëŵa lëŵu hna haryënkŵ warënka hna, ßare ga pidëtëbun, ahnë tükatëlëfunahna ßambery!»

24 Ante nkwëryëniho watac űa, asankaf vëyëka Cery Wën Cankaf űa gë vësankaf vësëna wasadëha va vëyëtëlohna ile nahadëni do tëyëlëdëniho bi ye likëhni vëfayik va.

25 Hnë wati rac, tükëlehnë ahnë pëyahni: «Vësan vële sëdëhnerunëho va selele Cery Wën Cankaf hna nkeni do bulunda űa karaŵëndëni.»

26 Awa, vësankaf vëyëka va njilehnëni gë vësan vërac mbokaryinihëhni vëfayik va. Bare vëyañënalohna, kaŵi ntakëkëhniwo gë bulunda űa antë ntutënihëhni gë wëraka.

27 Ga mbokaryinihëhni, umë njonihëhni Mbara Vëhitiŵ hna gë vësëna wasadëha hna. Asankaf vësëna wasadëha űa

28 më ntehnëkëhni: «Mbañëhnirun karaŵ vahnë g'uŵac aÿi asan űa. Bare wëli pëbënerunëhëhni vahnë vëvë Yerusalem vi ikaraŵ hun inji wahakili walëŵ hni hna, do ntehnërun fuhnë ryawëka aÿi asan.»

29 Awa Piyer gë vëfayik vëÿëntaŵ va më ntehnëni: «Ŵënu űa rëfëka maŵëhni, gena vahnë.

30 Wën warëm fu űa mbëhnëndanëka Yesu nte fakërun hnë kërëwa soŵe aryawuna.

31 Umë matëndëk Wënu űa soŵe ntaña g'irëhw lëŵu had asankaf do afëhët, njëdahnëhni vahnë vëva Isërayel va nkwëcëtëni vankeya vantëŵ hni va do nuÿahnëni itavëhn wameh wadëŵ hni űa.

32 Do fuhnë, wasedë warac yebun, g'Iyir Ipacah nte njëdakëhni Wën vële ŵawëhnëdëha va.»

* 5:12 5.12 Salomo aju David yeho, ahnaŵ Isërayel had rëmu. Umë vëryehneko Cery Wën Cankaf űa do njëtiko soŵe yasery ñalëŵu. (1 Vëhnaŵ 6; 1 Vëhnaŵ 5.9-14)

³³ Mbara Vëhitiŋ va, ga nkwëryëni watac, ntavëkëhniwo had tënkehni wasakahn wã, do ñadëniho ndawëhnënihëhni vëfayik va.

³⁴ Bare aryampo hnë vëhni, farise ale wãciko Gamaliyel, tebako wanës ña. Aharan sariya ale ntënënëniho bulunda ña fop yeho. Matëko tase vahnë fop tëy canini ten toye vëfayik va.

³⁵ Tac më ntehnëkëhni vële mbarëniho va: «Vëva Isërayel, diryin wajira ile ñadun aliwuni vëyi vësan vi.

³⁶ Dënkwëtaryin: biyëna nuyinëkawo asan ale wãciko Teyudas, pëlako nkaf ntëwu ña had aryëndah; tëkëniho vahnë wakeme wahnah vële rëfëdëhawo va, bare ndawiko, do fop vële rëfëdëhawo va campëniho do golohna nkwëryënde ga nësëde soŋe lëw hni.

³⁷ Umë, ga ndëcëk, wati vaker hna, Yuda avë Galile ña cahniko. Umë fëna vahnë vëyabah tëfëdënihawo bare ndawiko umë fëna do fop vële rëfëdëhawo va campehniho.

³⁸ Awa tame, wëli ile hnahaŋu ña: antë awo afaŋu wëŋa vëyi vësan do tavëryinëhni njini. Ge ile ntidëni yi gë ile ñadëni yi nahan dëw hni dënk matik përekad.

³⁹ Bare ge paryi Wën hna matik kodiluhna aŋemaŋehuni, ant'aliwu hafo aŋëtaryuna Wënu ña!»

Mbara Vëhitiŋ va maŋëlehnëni wanës Gamaliyel ña.

⁴⁰ Macëlehnënihëhni vëfayik va, ndafehnënihëhni tac ntehnënihëhni antë mbok nësëni g'uŋac Yesu, tavëlehnënihëhni.

⁴¹ Vëfayik va cahnëlehnëni hnam g'uhnatah sankaf kabi Wënu ña catahnëkawo gë vëhni korotëni soŋe wãc Yesu wã.

⁴² Pëgw hnë fac rac, selele Cery Wën Cankaf hna do watere hna, nkoniho karanëndënihëhni vahnë va do pëyahnëndëni Wanës Wakasëk Arëhnayik a, Yesu.

6

Vësan mbëd gë vëhi vële rëkëd ndemandënihëhni vëfayik

¹ Hnë wati rac, nkwënadëniho vële hwëtahnëk va yaŋ ña. Nkeniho hnë vëhni wasëwif wale hnagiko Isërayel hna, Wa-ebëre nësëdëniho, do wëryampo hnë wayal wahawary matiniho, Wagërek nësëdëniho. Vële hnësëd Wagërek va mëhnadëniho soŋe vële hnësëd Wa-ebëre va, ntehnëndëniho vërac vësaŋelendilohna rokëtok ña gante caŋëk fac-wo-fac ka soŋe vësëval vëvë kore lëw hni vële cëmaryëk vësan va.

² Awa vëfayik pëhw gë vëhi va më mbarënihëhni vële hwëtahnëk va fop ntehnënihëhni: «Caŋëna soŋe lëw fu ravëfu pëyahn wanës Wënu ña fabahnëfu cahëlehn ile rokëde.

³ Awa tame, vëyënta fu, tëhnaryinëhni hnë wuhnë vësan mbëd gë vëhi, vële pëbëk Iyir Ipacah, gë yasery, do hwëtahnëk. Kwëtehnahnëdëfunëhëhni iyë doku.

⁴ Koyëna fuhnë kodëfun wo hahnëndafu iyëfa ña gë ikaraŋ vahnë wanës Wënu ña.»

⁵ Vële hwëtahnëk va fop maŋëniho watac. Më tëhnanihëhni vëhni: Ecen, asan ale hwëtahnëkawo dus Wënu ña do pëbëko Iyir Ipacah, gë Filip, gë Përokor, gë Nikanor, gë Timon, gë Parëmenas, do gë Nikola mbë Antiyos nte salinëko kobëri ña sali wasëwif.

⁶ Më tufinihëhni vëfayik va soŋe njëfanëhnënihëhni do tindënihëhni wëbák ña ale-wo-le vëhni fop.

⁷ Wanës Wënu ña campëdëho kwëlëkwël g'ahawary do iyaŋ vële hwëtahnëk va nkwënadëho dus Yerusalem hna. Do wëla vësëna wasadëha vëyabah kwëtahnënihawo Yesu do maŋëhëniha.

Ipëla Ecen

⁸ Ecen, Wënu ña njëdëkawo ðus do pëbënëkawo fanka falëwu fa, ntidëho wëdahëse gë vifëmpëhnahnah visankaf bulunda hna.

⁹ Bare vësan vëryampo pëgwëlehnëni nkwajëtehnëndëniha. Vësan vërac vëvë cery caliña nte wäcëde «Cery Caliña mba Vëramp vële Ravik» yeho. Ani matiniho: Siren, gë Alekësandëri, gë Silisi, do gë Asi. Nkwajëlëdëniho gë Ecen,

¹⁰ bare vëhodilohna tufahnëni gena toña wanës wacatah wadëwu wante nësëndanëdëhawo Iyir Ipacah iña.

¹¹ Soje rac, më cosënihëhni vahnë ntehnëni nkwëryëniha ga nësëd wanës wante yewëdëha Moyis gë Wënu ña.

¹² Koyëna ntavëndanënihëhniwo bulunda ña, gë vicër bulunda va, do gë vëharan sariya va. Tac më nëñlëhnëniha Ecen pëlanaha, njonaha Mbara Vëhitiñ hna.

¹³ Njoryaryënihëhniwo fëna wasede vëwër va më ntehnëni: «Ayi asan tëryëdina nës wameh soje Cery Cëvah Cankaf Wënu ntëw fu ña gë Sariya Moyis ña.

¹⁴ Nkwëryëbunëha, ga ntehnëd, Yesu mbë Nasaret ñi nihëd Cery Wën Cankaf ña do nkwëcëtëd wënamu wante njëdäkëfu Moyis ña.»

¹⁵ Fop vële yeho hnam va ntañënihawo Ecen kabi nunihawo yëka ña had yëka mëleka nkehawo.

7

Wanës Ecen

¹ Asëna wasadëha asankaf a më tëyëka Ecen: «Toña bi ye ile hnësëde soje hu yi?»

² Awa më ntëkwaka: «Warëm mëñ gë vëyënta mëñ, nëparyino: Wën Hnañah ña karyëtahnekawo rëm fu ña Abëraham ante nkeho Mesopotami hna ani gë njihahnënd ntëd Aran hna.

³ Më lehnëkawo: “Tavëry nkal hu ñi, gë hnënk hu yi do ayi hn'inkal nte rufëdëmi hna.”✠

⁴ Koyëna tavëko Abëraham nkal Kalëde ña ñi ntëd Aran hna. Tac ante cëmëko rëmu ña, Wënu ña më pakëtika hnë nkal nte yehahnërun gaki ñi.

⁵ Wënu ña ñoñ yëdëlawohna Abëraham kwëhn umë hnam, wëla fëñkwac fatoy yëdëlawohna. Bare më lehnëkawo njëdadëha nkal iña do vërahu kwëhnëdëni ge cëmëk. Hara wati rac, Abëraham kwëhnalëhniwohna ten vutah.

⁶ Wënu ña më lehnëkawo vutah vuntëwu va hnë nkal nte wok gena dëw hni ntëdëdëni, hn'ile nkedëni vëramp do ntidëni këm fo hnë wabëhn wakeme wahnah (400).

⁷ Wënu ña nkwënëko piniñëdëhëhni bulunda ile lidëhëhni vëramp ña. Ge ndëcëk watac, cahnëdëni hn'inkal tac do njijëni ani dënk, hn'iñi nkal, cëmbëndëniho.✠

⁸ Tac Wënu ña kwëtëlëniho gë Abëraham do njëdahna namu háci ña nke dahëse kwëtëla ntëw hni ña. Awa Abëraham nagëhnikawo facan, Isak maciko, do kácëkawo ante nuñako wafac mbëd gë warar ña. Isak fëna koyëna kácëkawo aju Sakob, do Sakob fëna kácëkëhniwo viju, vële yeho warëm pëhw gë wahi waryëñkwëryëñkw wä.

⁹ «Viju Sakob, vërac ñëwary, fëlakëhniwo më nkwafëniha ahery hni Yosef, soje ñi had aramp hn'inkal Esipët hna. Bare Wënu ña g'umë nkeniho.

¹⁰ Ntihtëkawo mbër ntëwu ña fop do njëdäkawo yasery hafo Farawo ña, ahnañ Esipët, nëña ðus g'umë. Arac më ntika guverëner Esipët hna do gë tere ucankaf hna fop.

¹¹ «Tac tükëlehni inte cankañ Esipët hna fop gë nkal Kanan ña. Ambër cankañ yeho. Warëm fu wä ñoñ vëwolohna nuñandëni ile tokëdëni.

12 Sakob njëtako nkehëhna Esipët hna ile rokëde, do ryënkwëryënkw ÿa më payëkëhni viju, warëm fu wã.

13 Ga njini higëna ÿa, Yosef më ntik njavëtëniha vicëru do Faraŵo ÿa njëtako vicëru va ye.

14 Tac Yosef më payehnekëk njinëhni rëmu Sakob gë tere lëwu ÿa fop. Vahnë wafëhw imbëd gë wahi g'imbëd (75) nkeniho.

15 Awa Sakob gë tere lëwu ÿa njilehnëni gë Esipët; hnam cëmëniho umë gë warëm fu waÿëntaŵ wã.

16 Sisem hna njiryeryiko waÿas walëw hni wã, kwëtini hn'iyag inte ntaŵëko Abëraham gë koryi hnë viju Hamor.

17 «Bulunda fu ÿa njabëniho do nkwënadëniho kwëlëkwël Esipët hna hafo tëhaj wati le ntihand Wënu ña ile nësëhnëkawo Abëraham ÿa.

18 Awa, ahnaŵ ale wok yëtëlawohna Yosef naŵëgëko Esipët hna.

19 Ahnaŵ arac tokadëhëhniwo bulunda fu ÿa do këm fo ntidëhëhniwo vacërakëlo fu va porosinatëndëhni tavëndënihëhni vutah vunul va cëmëndëni.

20 «Hnë yamani rac nagiko Moyis. Fatah fankwamah yeho, do Wënu ña ñahnëkawo. Ýalu hna njëwëndiko hnë wadepëra watar.

21 Tac më njëbik hnë kankel do ntabi hnë garyëla. Awa aryagu Faraŵo ÿa hnufakawo do kwëdëkawo had fatah fantëwu.

22 Koyëna ñëñako Moyis fop uyët vëvë Esipët va do kwëhnako fanka hnë ile nësëdëho do ntidëho ÿa.

23 «Ga nuÿak wabëhn wafëhw wahnah, Moyis pëhnako nji njëkihni vëÿëntaŵu vële nkeni hnënk va, viju Isërayel.

24 Wati rac nukawo avë Esipët ga ntidëha këm fo avë Isërayel. Awa më ntëwëhnëka mbaÿ ntëwu ña, ndaŵa avë Esipët ÿa.

25 Ntiyahnëkawo nkwëryëdëni wahnënk walëwu wï, gë umë pehëtëdëhëhni Wënu ña, bare vëwëryëlohna.

26 Ga pacëk, Moyis tëkatëkëhniwo vële nkeni hnënk va ga mëtëdëni do ñadëho konjëlehnëhni. Më ntehnëkëhni: “Wëlawo mën, hnënk yerun! Awa soñe ye lilëdun këm fo aki?”

27 «Bare ale lidëhawo aÿëntaŵu këm fo ÿa më cañëtaka Moyis ntehnë: “Ye yentahniki? Mo liki asankaf do ahitiñ alëw fu?”

28 Aryaŵo bi ÿadu, gante ndawëruha ÿëhno avë Esipët ki?”

29 Moyis ga nkwëryëk wanës watac, më nkaryëk nji ntëd hn'inkal Madiyan hna; hnam nuÿakëhniwo vutah vucan vuki.

30 «Ga ndëcëk wabëhn wafëhw wahnah, mëleka haryëtahnëkawo Moyis wula hna, fagant humpen fatëh fante ÿagëdëhohna ðarël kuñ nte wacik Sinayi hna.

31 Moyis pëmpëhnahnëkawo ga nuk hwëdëh ha fatëh hna koyëna. Bare tëhadëho soñe pëcëta wapacëk, më nkwëryëk kopa Ahwëhn a ga ntehnëdëha:

32 “Wën vacërakëlo hu ña yëbu, Wën Abëraham, Wën Isak, do gë Wën Sakob.” Moyis mbalëdëho, ðëkëdëlohna njihn yëka ÿa.

33 «Awa Ahwëhn a më ntehnëka: “Paryëtëry wapary ñi, kabi hn'ile kahnëru hna cëvak.

34 Nubu ambër bulunda mën ña Esipët hna, nkwëryëbu wako g'injëm dëw hni ña do cëlibu, fehëtëwëhni. Tame, yij: payëdëmi gë Esipët.”*

35 «Moyis tac dënk ye nte ñwëÿëniho ntehnëniha: “Mo liki asankaf do ahitiñ?” Umë payëka Wënu ña had asankaf, afehët bulunda g'idëma mëleka le sahnëhnikawo humpen fatëh hna.

* 7:34 7:34: Icahn 3.1-10

³⁶ Umë sanikëhni Esipët hna. Ntiko wëdahëse gë vifëmpëhnahnah hn'inkal tac, nte ntëmpëtadëniho Wov Vëntah hna, do gë hnë wabëhn wafëhw wahnah wula hna.

³⁷ «Moyis tac dënk lehnëkëhni viju Isërayel: “Wënu ña canëhnëdëhuna kila had ami avë bulunda hun.”

³⁸ Do fëna, ante mbarëlëdëniho bulunda Isërayel wula ña, umë hahnëdëho yëbëlan vacërakëlo fu va gë mëleka le hnësëhnëdëhawo hn'ikuñ Sinayi ÿa. Hnam nuÿajëdëho wanës Wën wante yëdahnëd uwám usër soñe njij pëyafu.

³⁹ «Bare vacërakëlo fu va vëÿadilohna mawëhnëniha; më cañëtaniha do pëhnani mbokani Esipët.

⁴⁰ Umë ntehnëniha Aron: “Dinëhnëryifu wamën wante ryënkwarÿëhëdëfu, kabi yëtëlëfuhna bi ye fëlaka añi Moyis nte sanikëfu Esipët ñi.”

⁴¹ Awa më ndëhwarëni wën le mëntëlëni gë fañihni, ntinëhnëniha sadëha, do më ntini ambënt nëñah soñe ile ntini vëhni dënk ÿa.

⁴² Bare Wënu ña niÿahnëkëhniwo do tavëhni cëmbëndëni wamol wale ye g'ambin wï. Gante kerik kayëte wakila ki:

«“O bulunda va Isërayel,

Gena ami sënahnërun sadëha wusañ
gë wasadëha waÿëntañ hnë wabëhn wafëhw wahnah wula hna.

⁴³ Hali, ndifëdunëho gante-wo-gante

usank wën ile wacëdeho Molok ÿa
do gë wën hun ile liyarun wëntëlah
g'ikol nte wacëde Refan ña.

Ntiyarunëho wañi wamën wuhnë dënk añuntahnëndu.

Soñe umë fakëtandëmu hafo Babilon.”

⁴⁴ «Wula hna warëm fu ÿa kwëhnaniho usank ule ryënkwëtehnëdëho kwëtëla nte ntiniho Wënu ña gë vëhni ña. Usank rac ntiko Moyis gante ntehnëkawo Wën ka. Sifa ule tufëkawo ÿa ntiko.

⁴⁵ Urac, tebalëdëniho warëm fu ÿa. Vëhni gë Yosuwe njonihho hnë nkal nte nkehahnëniho bulunda vële wok vëyëtëlahna Wën, vële ntak Wën haryënkw lëw hni va. Hnam nkoko afo David nke ahnañ.

⁴⁶ Arac nuÿako idema Wënu ña kabi Wënu ña ñadëhawo. Awa David tëyëkawo mawëryana nëmpët usank ÿa gë nte vëryik nte rëkëde cëmbahnënde, umë Wënu Sakob ña.

⁴⁷ Bare Cery tac Salomo* vëryehneko.

⁴⁸ «Bare, ile ye toña ÿa, Wën Hunte Sëpëk Fop ña dëdëdina hn'acery nte mbëryëni vahnë. Wëlin ile pëyahnek kila ÿa:

⁴⁹ «“Wënu ña Ahwëhn a ntehnëk: ‘Ambin ña ye tinki nañ mën ña,

nkal inji ye hn'ile yinëgehnahnëdëfu wapary mën ña.

Iÿëhne sifa Cery hodun avëryëhnuno?

Añëhne cape kodëfu ÿëwu?

⁵⁰ Gena bi ami lik vëÿin fop?’ ”

⁵¹ «Wuhnë vahnë vële kambëk vankaf vi, Wënu ña macëdëhu bare pidërun wasakahn hun† ÿa gë vanëf hun va, ñwëÿëdunëha kwëlëkwël Iyir Ipacah inja! Had vacërakëlo hun va nkerun!

⁵² Nkehëhna bi kila ile nkoni vëvërehnëna? Ndañënihëhni vële fëyahnedëho itëk Yesu, Asatah a. Do wuhnë, tame, nkwaferunëha do aryawëhnuna.

⁵³ Toña ye, nuÿarun sariya Wën ÿa gë wamëleka ña, bare mawëhnëluhna muk!»

* **7:47 7.47** Salomo aju David yeho, ahnañ Isërayel had rëmu. Umë vëryehneko Cery Wën Cankaf ña do njëtiko soñe yasery ÿalëwu (1 Vëhnañ 6; 1 Vëhnañ 5.9-14). † **7:51 7.51** *Pidërun wasakahn hun:* Wagërek hna ntehnëk vintawary hun va kácina. Rac fëhnëtanëk vëyentaryahnina bulunda Wën hna.

Icëm Ecen

⁵⁴ Vëhitij vësankaf wasëwif va, ga nkwëryëni wanës watac, cenakëhniwo ntavah na soje Ecen afo cemëlehnandëni aki fo wabeñ na.

⁵⁵ Bare umë, pëbëkawo Iyir Ipacah ija, më kañëk g'ambin do nu humpen inañ Wënu na, do Yesu g'irëhw Wën kahnëko.

⁵⁶ Awa më ntehnëk: «Nëparyin: nudëfu ambin ni pidëtak do Ajë Ahn'a g'irëhw Wën kahnëk.»

⁵⁷ Vële wëryëko wanës watac va, më ndekani d'us ciñalehnëni vanëf va, më nëñlëhnëniha vëhni fop.

⁵⁸ Canëniha nañ hna do ntutëndëniha gë wëraka soje ndawëniha. Vële wërahnëkawo Ecen va, jar nte wacik Sol kwëtehnahnëniho viyi vilëw hni va.

⁵⁹ Wati nte ntutëdënihawo na, Ecen njëfako ntehn: «Ahwëhn Yesu, kwëtehnahnëmi ntawary mën ija!» ⁶⁰ Tac njolehn ndëkwëhn do ndeka rëkwa ya gë fanka fop: «Ahwëhn, tavëhnëryihni uwi wëh!» Ga nësëk koyëna cemëlehn.

8*Ikorotehn vële hwëtahnëka Yesu*

¹⁻² Sol nëñëkawo idaw Ecen na. Nkeniho hnam vësan vële hahnëndako soje Wën mbañënihawo do konëhnëdënihawo d'us.

Fac rac dënk pëgwiniho koroteyehnëndeni d'us vële hwëtahnëka Yesu va Yerusalem hna. Vëhni fop campëniho vankol vambë Yude gë Samari hna, vëfayik va fo woko hnam.

³ Sol, umë njawëredëho mbëvehnëhni vële hwëtahnëk va; njidëho tere-wo-tere canëndëhni, vësan gë vësëval, cëdëndëhni.

Doku Filip Samari hna

⁴ Vële sampehniko va ndapëniho wayal hna pëyahnnëndëni Wanës Wakasëk na.

⁵ Filip njiko nañ cankaf Samari hna pëgwëlehn nësëhnëndëhni soje Arëhnayik a vahnë vëvë hnam va.

⁶ Bulunda ya fop nëpadënihawo Filip gë yasery kabi nkwëryëniho ga nësëde vifëmpëhnahnah vile ntidëho va do nuniho:

⁷ vëyabah vële nkeniho gë wayine va cahnënihëhniwo ndekatëndëni d'us; do vëreyah gë vële ye vorovoro vëyabah njërëniho.

⁸ Koyëna, nañ ija hnë uhnatah sankaf nkeho.

⁹ Hara, asan ale wacik Simo lëdëntiko hn'ankol tac do mbilayo kavëla ntidëho. Pëmpëhnahnëndanëdëhëhniwo bulunda Samari ya do nañënadëho.

¹⁰ Fop bulunda ya, vutoy gë vënañah per, nëpadënihawo pary. Ntehnëdeho: «Ayi asan fanka Wën fa dënk ye, fale wacëde "Fanka Fahnañah."»

¹¹ Mbiyëko ga pëmpëhnahnëndanëkëhniwo gë mbilayo kavëla lëwu ya, soje umë nëpadënihawo pary.

¹² Bare ante pëyakëhniwo Filip Wanës Wakasëk soje Nañ Wënu na do gë soje Yesu Këris ya, kwëtahnëniho do njaryiniho vësan gë vësëval per.

¹³ Simo umë dënk më lehnëko kwëtahnëk do njaryiko. Kobëri tac, nañwëd'ilawohna Filip kabi pëmpëhnahnëkawo d'us vifëmpëhnahnah gë wëdahëse wade nudëho na.

¹⁴ Ante njëtaniho, vëfayik va Yerusalem hna, vëvë Samari va mawëni wanës Wënu na, më payënihëhni ñal hni hna Piyer gë San.

¹⁵ Vëhni ga tükëni Samari hna, umë muntanënihëhni vële hwëtahnëk va nuñahnëni Iyir Ipacah ija

¹⁶ kabi Iyir Ipacah ija cëlëlohna ten wëla hnë aryampo hnë vëhni; g'uñac Ahwëhn a Yesu fo njaryiniho.

¹⁷ Awa Piyer gë San më tindënihëhni wëbák na nuñalehnëni Iyir Ipacah ija.

¹⁸ Simo ga nuk vële hwëtahnëk va njëdfayini Iyir Ipacah iña ante tindënihëhni vëfayik wëbák ña, më ñad njëdfahni koryi vëhni Piyer gë San

¹⁹ ntehnëhni: «Maŵëryanëryino ami fëna iñi mëk, soñe ale-wo-le rindëdëfu wëbák ña nuŷahn Iyir Ipacah iña.»

²⁰ Bare Piyer më ntëkwaka: «Arabi mbëvehni koryi hu ŷi gë wëjë per, kabi naharu uyëd Wënu ña kode ntaŵi!

²¹ Tëfëlihna wëla toye alinti doku le lidëfun ŷi, kabi ntaŵary hu ña catëna haryënk Wën hna.

²² Tavëry iña hu meh iñi do muntaryehna Ahwëhn a soñe, ge kod nke, tavëhna hni iña meh nte hwëhnaru ntaŵary hu ñi.

²³ Ha, tavëry kabi nudëfu njapëru do aramp wameh yeru.»

²⁴ Awa Simo më ntehnëkëhni vëhni Piyer gë San: «Muntanëryinoŵa Ahwëhn a wühne dënk soñe antë nkewo iñe hnë wante hnësërun ñi fop.»

²⁵ Vëfayik vëhi va, ga puhnani nës ile njëtëniho soñe Ahwëhn a Yesu do pëyahneni wanës wadëwu ña, mbokalehnëni Yerusalem. Nkaŵ hna pëyahnehëdëniho vankol Samari vayabah Wanës Wakasëk ña.

Filip gë asan avë Ecopi

²⁶ Fac ryampo mëleka Ahwëhn lehnëkawo Filip: «Yiryeyi g'ankaŵ yirah nte wätëk Yerusalem yid Gasa ñi.»

²⁷ Awa Filip njilehn tañ. Nkaŵ ntëwu hna, nulehna asan. Asan arac alënënik avë Ecopi yeho, ale hwëtehnahniko hnapul Kandas ŷa, ahnaŵ asëval avë Ecopi ŷa. Soñe icëmb Wënu ña njiko Yerusalem hna ²⁸ do gë ŷalu mëncëdëho. Saret lëwu hna ntañako do kayëte nte kerëko kila le waciko Esayi ña karañëdëho.

²⁹ Iyir Ipacah iña më ntehnëka Filip: «Yiryeyi arëka iŷi saret.»

³⁰ Filip më nkaryëk, tëhahna, do nkwëryëdëho avë Ecopi ŷa kayëte kila Esayi ña karañëdëho. Umë tëyëka: «Nkwëryëdu bi ile harañëdu ŷi?»

³¹ Asan a më ntëkwak: «Hak kodëfu wëryu, ge ahnë pacënëhnëdëlohna?» Do umë ntehnëka Filip kayënti saret hna ntaña d'arël lëwu.

³² Hara viñi Vikerëh karañëdëho:

«Nkeho had ife
ile yiryeryëde gante ndawëde,
ndemëhnako had fape fante wok kodina nës haryënk
ale wëcëdëha imul,
umë fëna ñoñ nësëna.

³³ Cëfëhnanik do nuŷana satah.
Ahnë kodina nës soñe vutah vuntëwu va
kabi kobëri fo ntihëtik d'uniŷa li.»

³⁴ Avë Ecopi ŷa më tëyëka Filip: «Këلامي, pëyarye bi soñe mo nësëd kila ŷi aki? Soñe lëwu ŷa dënk bi, ma ahnë ahawary ye?»

³⁵ Awa Filip më tebak wanës ña, pëgw hnë Vikerëh vitac dënk, më nësëhnëka Wanës Wakasëk wëba Yesu ña.

³⁶ Nkoniho njindëni tëkëlehnëni hn'ile nke wënka. Awa avë Ecopi ŷa më ntehnëk: «Wëlin wënka; ye wëmayëhnëd yaryiwu?»

³⁷ [Filip më ntëkwaka: «Ge kwëtahnëru gë intawary fu ña fop, koderu ayaryi.»
Awa asan a më ntehnëka: «Kwëtahnëbu Yesu Këris Aju Wënu ña ye.»]

³⁸ Tac Filip më kahnëndëhnëk saret ŷa cëlëlehnëni g'umë wënka hna do njarya.

³⁹ Ga ndanini wënka hna, Iyir Ahwëhn a nufëlehna Filip. Asan a golohna nunda, bare nkoko njind nkaŵ ntëwu ña g'uhnatah.

⁴⁰ Filip umë nulehn hnë nkol Asot hna nkeho, tac më tēfëk naŵ g'inawŵ, pëyahñēhēnd gante-wo-gante Wanēs Wakasëk ŋa, hafo wati nte tēkëko hn'inawŵ Sesare hna.

9

Sol kwëtahnëka Yesu

¹ Hnë wati rac, Sol nahan dëŵu ŋa fop idawŵ vile hwëtahnëkawo Ahwëhn a fo yeho. Njiko asëna wasadëha asankaf hna

² do tēja vëkayëte vante tufahnëd njëtahni hnë vacaliŋa vambë Damas hna bi mo nke. Koyëna, ge tēkatëkëhni hnam vësan ma vësëval vële rëfëd Nkawŵ Ahwëhn a, vëkayëte vatac waŵëryanëdëhawo pëlahni do njiryeryëhni Yerusalem.

³ Awa gë Damas njidëho do tēko tēha naŵ tac ante penëkawo taŋ caharaß humpen hunte wātiko g'ambin ŋa. ⁴ Njolehn do nkwëryëlehn kopa ga ntehnëdëha: «Sol, Sol, soŋe ye vërehnëduho?»

⁵ Sol më tēja: «Ahwëhn, mo yeru?»

Më ntëkwaka: «Ami, Yesu, nte vërehnëdu ŋa ye.

⁶ Tame matëry, tēnkëry naŵ hna, do hnam pëyaferu ile rëfëka ali ŷa.»

⁷ Vële tēfëlëniho Sol va vëhodilohna mbok ñënkani do vëhodilohna fëna nësëni iñë. Nkwëryëdëniho ðus kopa ŷa, bare vëhnuðilawohna ahnë.

⁸ Sol matëlehn, ŋes ðus, bare golohna nund. Awa më pëlayik vák ŷa kahi tēkaryi gë Damas.

⁹ Hnë wafac warar mëpëko, do tokëðilohna, cedilohna fëna.

¹⁰ Hara, Damas hna nkeho ale hwëtahnëk do wacëdeho Ananias. Ahwëhn a karyëtahnëkawo do nteha: «Ananias!»

Umë ntëkwaka: «Ahwëhn, ani nkebu.»

¹¹ Ahwëhn a më ntehnëka: «Yiryeyi tameki kalu ile wacëde Kalu Satah, do tere Yuda hna. Tëyalëryehna asan avë nkol Tarës ale wacëde Sol ŷa. Iyi wati dënk iyëfa njëfad

¹² do, hn'ikaryëtahn, nukawo asan ale wacëde Ananias tēnkëko tere hna do tinda wëbák ŋa mëpëtahna.»

¹³ Ananias më ntehnëk: «Ahwëhn, vahnë vëyabah nësëhñëniho soŋe ayi asan do pëyaniho fop wameh wante ntikëhni vahnë hu va Yerusalem hna.

¹⁴ Do njijëk hn'ani gë fanka vësankaf vësëna wasadëha va soŋe pëlahni fop vële ramahnëki va.»

¹⁵ Bare Ahwëhn a më ntehnëka: «Yirye, kabi tēhna buha ayi asan nke aryokuñëhn mën, do ntidëfuha ayëtëndan uŵac mën hnë vële wok vëyena wasëwif hna gë vëhnaŵ vëlëw hni hna, do gë hnë vahnë vëva Isërayel hna fëna.

¹⁶ Tufëdëfuha ami dënk fop ile rëfëka korot soŋe mën ŷa.»

¹⁷ Awa Ananias njilehn. Ga tēkëk, tēnkëko tere hna, tinda wëbák ŋa Sol do nteha: «Aÿënta mën Sol, Ahwëhn a Yesu haryëtahnëkino nkaŵ nte rëfiruho hna, payiko soŋe aholahn avoka hnund g'ahaŵary do pëbahni Iyir Ipacah iŋa.»

¹⁸ Taŋ, ile ye had vakuß wuwis njolehna vinkër Sol hna do kolëlehn mbok nund g'ahaŵary. Awa matëlehn do njaryi.

¹⁹ Tac tokëk do fanka fa mbokalehna.

Sol gë vahnë vëvë Damas

Sol wafac ñëwëntiko gë vële hwëtahnëk va Damas hna.

²⁰ Pëgwëlehn karañëndëhni caliŋa wasëwif hna pëyahñënd Yesu Aju Wënu ŷa ye.

²¹ Fop vële hnëpadëhawo va pëmpëhnahnëkëhniwo do tēja dëniho: «Gena bi ayi asan horotëhnëdëhëniwo Yerusalem hna vële ramahnëka Yesu va? Do yijëna bi ani wakwëhnampër soŋe pëlahni do njiryeryëhni hnë vësankaf vësëna wasadëha hna?»

²² Bare Sol nkwënadëhawo fanka fa karanj dëwu hna do wasëwif wale lëdëko Damas wã vëyëtëlohna bi ye nahadëni ante tufëdëhëhniwo wapacëk Yesu ye Arëhnayik a.

²³ Ga mbiyëk Sol hnam, wasëwif wã më pëhnani ndampo fo ndawëhnëniha,

²⁴ bare pëyayiko wante pëhnalëniha ña. Njëkadëho warënkã naw hna g'umëd gë g'anent, soñe kolahni ndawï.

²⁵ Umëd ndampo, vële hwëtahnëk karanjëdëho va hnë kankel njëbënihawo, njonihã, cëlëndëniha hamëhni kece sankaf ile heceyahniko tenda hna.

Sol Yerusalem hna

²⁶ Ga tëkëk Yerusalem hna Sol njëkëhnahnëko mbarëlënti gë vëréfal va, bare fop ntakëkëhniwo g'umë, kabï vëhwëtahnëlohna bi paryi gë vëhni nkentik.

²⁷ Awa Barënbabas më nufëkã njoka vëfayik hna. Umë tëfëtanëhnëkëhni gante nukawo Sol Ahwëhn ka nkaw Damas hna do gante nësëhnëkawo Ahwëhn ka. Pëyakëhniwo fëna gante karanjëdëhëhniwo vahnë va g'uŵac Yesu wã Damas hna g'ikwëtahn cankaf.

²⁸ Kobëri tac, Sol gë vëhni nkentiko, njasëlehnëdëho Yerusalem hna gante ñad ka do karanjëdëhëhniwo vahnë va g'uŵac Ahwëhn a g'ikwëtahn.

²⁹ Nësëhnëdëhëhniwo fëna wasëwif wale hnësëd wanës wagërek ña do nkwajëlëdëniho gë vëhni, bare vëhni fëna njëkëlehnëdëniho ndawëniha.

³⁰ Ante njëtani vële hwëtahnëk ña më njonihã hafo hn'ankol Sesare hna do, hnam, më cañëtëniha nji hn'ankol Tarës hna.

³¹ Awa fop vële hwëtahnëk vëvë Yude, Galile, do gë Samari hna yam nkenihã, nañëdëniho hnë kwëtahn hna; ankaŵ Ahwëhn ña tëfëdëniho, do nkwënadëniho, g'idëma Iyir Ipacah ña.

Iyërën Ene

³² Hnë wafac warac Piyer njasëlëndëho nkal hna fop. Hnë fac ryampo cabëko hnë vële hwëtahnëkawo Yesu do lëdëko hn'ankol Lida hna.

³³ Umë tëkatëkã asan ale ŵacik Ene. Vorovoro nkeho: matëlohna hn'ipad dëwu hna kobëri wabëhn mbëd gë watar.

³⁴ Piyer më ntehnëkã: «Ene, Yesu Këris njërënëki! Matëry afëhwët ipad hu ñi.» Ene matëlehn tañ.

³⁵ Fop vële lëdëko Lida va gë vëvë lañ Saron va nunihawo do kwëtahnënihawo Ahwëhn a.

İbëhn Dorëka

³⁶ Asëval ale hwëtahnëk yeho nkol nte ŵacik Yafa. Tabita maciko. Uŵi ŵac «Dorëka» ye gë wanës wagërek ña, (umë lehnëde «incaw»). Uli fërën fo pabëko g'uryema vëhañëhna.

³⁷ Wati rac tesëko cëmëlehn. Ga njaryik ñas ña, më kwëtik hnë cery mbë yañ etas hna.

³⁸ Vële hwëtahnëk vëvë Yafa va njëtaniho Piyer Lida hna nke, ñarël lëw hni. Më cañëtënihëhni vësan vëhi, payënihëhni aki: «Këlayiru, yij ñal fuhn'a hara biyëlihna.»

³⁹ Awa Piyer tëfëlëntëlehn gë vëhni. Ga tëkëni, më njiryeryik cery nte ye yañ etas hna. Vële cëmaryëk vësan va fop tëhanihawo kotëndëni; tufëdënihawo vacud gë viyi vihawary vile ntidëho Dorëka ante nkoko cëmëna ña.

⁴⁰ Piyer më canëkëhni vahnë va fop. Më ndëkwëhnëk do njëfa. Tac cahëtak gë cape ñnas do ntehn: «Tabita, matëry!» Umë ñesëk. Ga nuka Piyer, matëlehn ntaña.

⁴¹ Piyer më pëlaka vák ña ndemaka mat. Macëlehnëhni tañ vësëval vële cëmaryëk vësan va gë vële hwëtahnëk vëhawary, tufëkëhni ga njënëk.

⁴² Njëtayiko naŵ Yafa hna fop do vëyaſah kwëtahnënihawo Ahwëhn a.

⁴³ Piyer mbiŷëko Yafa hna; hnë tere avál ale ŵaciko Simo hna nkeho.

10

Piyer vëhni Korëney hna

¹ Nkeho, Sesare hna, asan ale ŵaciko Korëney; kapiten yeho hnë kaŋ wasoſaſe wavë Rom le ŵacëdeho «Kaŋ vëvë Itali».

² Kahnëndako icëmb Wënu ŋa, do ntakëdëhawo umë gë vëvë tere lëwü va fop. Ndemadëhëhniwo dſus vëhaŷëhnaſ vëvë ſulunda wasëwif va, do njëfadëhawo Wënu ŋa kwëlëkwël.

³ Fac ryampo, ga carëtak lav a, ikaryëtahn nuŷako: mëleka Wën nuko wapacëk ga tënkëf tere lëwü hna do ntehna: «Korëney!»

⁴ Korëney ntaŋëkawo mbalatënd do tëya: «Nëpaſëmi, ye ye?»

Mëleka ŷa më ntehnëka: «Wënu ŋa nkwëryëk iyëfa hu ŋa do maŵëhnëki. Nuk fëna ile ryemaſuhëhni vëhaŷëhnaſ va.

⁵ Awa tame payëryihni vahnë Yafa njini njojëniha ale ŵacik Simo Piyer ŷa.

⁶ Hnë tere avál ale ŵacik Simo hna nke, ale lëdëk tëfary wov hna.»

⁷ Ga njik mëleka le hnësëhnaſkëndëha ŷa, Korëney më macëkëhni taŋ vëhi vëryokuŋ vëlëwü hna do gë ſoſaſe ryampo ale ryokuŋëhnëdëhawo. Arac fëna ahaſnëndak ſoŋe Wën yeho.

⁸ Umë pëyakëhni fop ile ryëcëtak takan ŷa, tac payëlehnëhni gë Yafa.

⁹ Ga pacëk, ante nkëhnëko tëk lav a nkaf hna, njidëniho do tëhaniho Yafa. Hnë wati rac Piyer kayëko yaŋ teras cery hna ſoŋe iyëfa. ¹⁰ Umë njoka inte do ñadëho tok. Wati nte nëgëhnëdëdeho roka ŋa, më nuk iñë hn'ikaryëtahn.

¹¹ Umë nuk ambin ŋa ga piſëtak, do iñë sëlëndajëdëho nkal li, nkeho had ipand yankah nte fërëtik do pëlayi vacape vanah tak.

¹² Hn'ipand tac, sifa wulaŵ gë wusaŵ fop yeho hnam, gë vile huhaf nkal li, do gë wusëry.

¹³ Më nkwëryëk kopa ga ntehnëdëha: «Matëry, Piyer, ſaŵëryihni do asemëhni!»

¹⁴ Bare Piyer më ntëkwak: «Muk! Ahwëhn, kobëri tokëla ile mbañëk sariya fu ŷa ma wok pacëna.»

¹⁵ Kopa ŷa më mbok ntehnëka kat: «Ant'alehn pacëna ile pëyahnek Wën pacëk ŷa.»

¹⁶ Wahwënta warar ntiyako koyëna, tac pand iŋa mbokalehn g'ambin.

¹⁷ Piyer pëmpëhnaſnëkawo do tëyaſdëho bi ye pëhnëtanëf iñë ile nuk ŷi. Hnë wati rac, vële payiko Korëney va tëyalëdëniho tere Simo ŷa, do tëkëlehnëni rënka hna.

¹⁸ Umë mëcalëni tëyëni: «Ani bi nke asan ale ŵacëde Simo Piyer ŷa?»

¹⁹ Wati nte nkoko Piyer nahand ſoŋe iñë ile nuk ŷa, Iyir Ipacah iŋa më ntehnëka: «Nëpary, vësan vërar rëyalëdëhi.

²⁰ Cëlëry, ayiwu tame gë vëhni hara gwajëlehnaliſhna, kabi ami fayikëhni.»

²¹ Awa Piyer më cëlëk nji hn'ile nkeni vësan hna do ntehnëhni: «Ami ye ale yëkëlehnëduna. Soŋe ye yijërun?»

²² Umë ntëkwaniha: «Kapiten ale ŵacik Korëney ŷa fayikëfu. Asan asatah ye, ale lakëdëha Wënu ŋa do wasëwif ŵa fop ŋahnëniha. Mëleka Wën lehnëka macehni ayi tere lëwü hna ſoŋe nëpa ile lehnëdëha ŷa.»

²³ Awa Piyer më ndënëkëhni ndakëntini hnam.

Ga pacëk, kahnëtantëlehnë gë vëhni do vëryampo hnë vële hwëtahnëk vëvë Yafa va ntapëhnanihawo.

²⁴ Ga mbok pac kat, tëkëlehnëni Sesare hna. Korëney napëdfëhëhniwo; payehnekëhniwo vahnë vëlëwu va do gë wëlawoŭu wã njiñeni.

²⁵ Wati nte nkëhnëko tënk Piyer tere ña, Korëney kacakawo, ndëkwëhn nkaŷa g'icëmb.

²⁶ Bare Piyer matëndëkawo ntehna: «Matëry! Ahnë fo yebu, ami fëna.»

²⁷ Tac, ante nkoniho nësëlëndëni gë Korëney tënkätëndëni tere hna, Piyer tëkatëkëhniwo hnam vahnë vëyabah ga mbarëni.

²⁸ Umë ntehnëkëhni: «Njëtërun sariya wasëwif ŷa maŷëryanëlahna sëwif njind hnë tere ale wok gena sëwif ma nkeni lawo. Bare ami, Wënu ña nkwëryëndanëko tëfëlahna kehayi ahnë, ntiyi ale wok pacëna.

²⁹ Soñe umë ye, ante macirunëho ñi, nijjëbu hara nahalenta. Awa ñakëndëbu yëtu bi ye wacehnirunëho.»

³⁰ Korëney më ntëkwaka: «Nuŷak wafac wahnah, gë iŷi wati ki dënk, ŷal mën hna nkebuho, iyëfa ibë g'anent ña, yëfadëfuho. Tañ, asan ale liyak viŷi vilancah kahnëlehn haryënk w mën

³¹ do nteho: “Korëney, Wënu ña nkwëryëk iyëfa hu ña do kwëtahnëk hakili idema nte ryemađuhëhni vëhaŷëhnañ ñi.

³² Awa payëryihni vahnë Yafa ñjini njojëniha Simo Piyer. Hnë tere avál ale wacik Simo nke, ale lëdëk tëfary wov hna.”

³³ Payëlehnëryibuhëhni vahnë do camehnëmi gante maŷëru ayij ki. Tame, haryënk w Wën hna nkebuñ soñe ahnëpayi fop ile ntehnëki Ahwëhn afëyafu ŷa.»

Wanës Piyer hnë tere Korëney hna

³⁴ Awa Piyer më tebak wanës ña ntehn: «Tame nkwëryëbu đus: Wënu ña dëbëndëlehnëlehnihna vahnë va,

³⁵ bare, hn'inkal-wo-nkal hna, ale-wo-le lakëdëha g'umë do lid usatah a, Wënu ña nëñahnëdëha g'ahnë arac.

³⁶ Njëtërun Wënu ña nësëhnëkëhniwo bulunda Isërayel ŷa soñe pëyahnehni yam lëwu le hnuŷađe gë Yesu Këris, nte ye Ahwëhn vahnë fop ña.

³⁷ Ga ndëcëk ante ntehnëdëhëhniwo San vahnë ntini njaryini ña njëtërun ile liyako pëgw Galile hna ten hafo Yuđe hna fop.

³⁸ Tac njëtërunëha fëna Yesu mbë Nasaret do gante njëdaka Wënu ña Iyir Ipacah, pëbëneka fanka. Umë njasëlehnëk hna ntitënd ufërën do, kabi Wënu ña gë umë nkeniho, njërëndëfëhëhniwo vële mbërehnëdëho Sintani.

³⁹ «Wasede ile ntik fop Yerusalem hna do gë ile wojëk hn'inkal wasëwif wã yebun. Vëhni, hnë kërëwa pakëniha, ndaŷëniha.

⁴⁰ Bare Wënu ña mbëhnëndanëka fac rarëna hna; do ntik tufëhna.

⁴¹ Gena haryënk w bulunda hna fop tufëhnako, bare haryënk w fuhnë, wasede wale tëhnako Wënu ña umë dënk kobëri ña do tokëlahnëbun celahnëbun g'umë ante mbëhnëndanëkawo Wën vësëm ña.

⁴² Ntehnëkëfu harañëfuni bulunda ŷa do fëyahnefu umë ye ale tëhna Wën kitiñëhni vësëm gë vële wok vësëmëna va.

⁴³ Soñe lëwu ŷa nësëni wakila ña fop. Ntehnëni ale-wo-le hwëtahnëdëha ŷa nuŷađ soñe lëwu ŷa itavëhn wameh wadëwu ña.»

Vële wok vëyena wasëwif hnuŷađ Iyir Ipacah

⁴⁴ Ante nësëdëho Piyer watac ña, Iyir Ipacah inja cëlëlehnihni hnë vële hnëpađëho wanës wadëwu hna fop.

⁴⁵ Wasëwif wale hwëtahnëko lapëhna kawo Piyer, ga nuni njëđayini Iyir Ipacah inja vële wok vëyena wasëwif va fëna, pëmpëhnahnëkëhniwo đus.

⁴⁶ Nkwëryëdënihëhniwo ga nësëdëni vanësa vante wok yëtina do cëmbëdënihawo Wënu ña.

Awa Piyer më ntehnëk:

⁴⁷ «Hak kode ñwëyi vëyaryëdëna hnë wënka vële hnuŷak Iyir Ipacah iña had gë fuhnë ki?»

⁴⁸ Tac më ntehnëk njaryini g'uŵac Yesu Këris wã. Më tÿëniha Piyer ñëwënti gë vëhni wafac toye.

11

Itëfëta Piyer Yerusalem hna

¹ Vëfayik va gë vële hwëtahnëk vële yeho hnë resiŷo Yude va njëtaniho vëryampo hnë vële wok vëyena wasëwif va kwëtahnëni wanës Wënu ña.

² Awa mbokajënd tuŋ PiyerYerusalem hna, wasëwif wale hwëtahnëkawo Yesu va niraðënihawo

³ ntehnëndëni: «Tënkëru hnë vële wok vëyena wasëwif do tokëntiru gë vëhni!»

⁴ Awa Piyer pëgwëlehn tëfëtanëhnëndëhni ile ryëcëtako ŷa, ryampo, ryampo, ntehnëhni:

⁵ «Wati nte nkebuho Yafa ña, iyëfa mbë g'anent yëfadëfuho hnutu iñë hn'ikaryëtahn ga cëlëndajëd g'ambin: ile ye had ipand yankah inte fërëtik pëlayi vacape vanah nkeho, cëlëndajëdëho yijënd ðarël mën.

⁶ Njëkëdëfuho wapacëk ile yeho hn'ipand tac ŷa, umë hnuhubëhni wusaŵ, gë wulaŵ, gë wule huhad nkal li do gë wusëry.

⁷ Tac më wëryëbu kopa ga ntehnëdëho: “Matëry, Piyer, ðaŵëryihni do asemëhni!”

⁸ «Bare më lëkwaðu: “Muk, Ahwëhn! Kobëri tokëla ile mbañëk sariya fu ŷa ma wok pacëna.”

⁹ «Kopa ŷa më mbok ntehniko g'ambin: “Antë alehn pacëna ile pëyahnëk Wën pacëk ŷa.”

¹⁰ Watac wahwënta warar ntiyako koyëna, tac fop mbokalehn g'ambin.

¹¹ «Hara, hnë wati rac dënk vësan vërar rëkiko tere ile yehahnëbuho hna: Sesare matiniho do hnë ŷal mën hna payijiniho.

¹² Iyir Ipacah iña më ntehnëko rëfëlëfu gë vëhni hara gwajëlehnala. Vëyënta mën imbëd g'aryaŵ vële yojëbu hnani vi ntapëhnanihowo Sesare hna do tënkëbunëho gë vëhni per tere Korëney hna.

¹³ Arac tëfëtanëkëfuno gante nukawo mëleka ile rënkëko tere lëŵu ŷa do lehnëkawo: “Payëryihni vahnë Yafa hna soŋe njojëniha Simo nte wacëde Piyer.

¹⁴ Pëyadëhi wanës wante fehëtëdëhu wëjë gë vëvë tere hu va fop.”

¹⁵ «Awa pëgwëbuho hnësëhnëndëwëhni ante cëliko Iyir Ipacah iña hnë vëhni gante cëliko ten hnë fuhnë ka.

¹⁶ Ryënkwëtalehnu waŋi wanës Ahwëhn: “San gë wënka njaryëdëho, bare wuhnë, g'Iyir Ipacah iña njaryëðerun.”

¹⁷ Awa Wënu ña koyëna njëdëkëhni Iyir Ipacah iña gante njëdëkëfu ante kwëtahninëka Ahwëhn a Yesu Këris. Mo lë yebu, ami, wëŷahnu ile ntik Wënu ña?»

¹⁸ Ante nkwëryëniho waŋi wanës ña, fop ndemëhnahehnëniho do cëmbëndëniha Wënu ña ntehnëndëni: «Awa paryi nke Wënu ña njëðakëhni vële wok vëyena wasëwif imëk nkwëcëtani vankeya vantëw hni va do nuŷani itënk uwám usër hna.»

Mbara vële hwëtahnëk vë Antiyos

¹⁹ Vële hwëtahnëkawo Yesu va fop mbërehniniho ante ndaŵiko Ecen ña do umë forosnehnënkëhniwo campëni. Vëryampo hnë vëhni njiniho hafo Fenisi, Sipër, do gë Antiyos, bare wasëwif fo karajëdëniho wanës Wënu ña.

²⁰ Vëryampo vëvë Sipër do gë Siren va njiniho Antiyos hn'ile karanjëdënihëhniwo Wanës Wakasëk ña soñe Ahwëhn a Yesu vële wok vëyena wasëwif.

²¹ Fanka Ahwëhn fa gë vëhni nkeho. Afo kore yabah kwëtahnëniho do mañëni tëfëndëniha Ahwëhn a.

²² Awa vëvë mbara vële hwëtahnëka Yesu vë Yerusalem va njëtaniho waji wakasëk do payëniha Barënabas nji Antiyos hna.

²³ Ga tækëk nut gante njëdëkëhniwo ka Wënu ña vële hwëtahnëk va, natëkawo do kamënañëhnekëhniwo fop vële hwëtahnëk va nko kahnëndanëhñëniha Ahwëhn a g'ikwëtahn yañah.

²⁴ Barënabas asan a fërën yeho, pëbëkawo Iyir Ipacah iña do g'ikwëtahn iña hnë wati rac vahnë vëyabah kwëtahnënihawo Ahwëhn a.

²⁵ Tac Barënabas njilehn hn'ankol Tarës njëkëlehnehna Sol.

²⁶ Ga nujëka, umë njojëka Antiyos. Umë ntini bëhn ÿa fop hnë cery sali vë hnam hna, do karanjënihëhni vahnë vëyabah. Antiyos hna maciniho vële hwëtahnëk va ryënkwerÿënkwa ÿa Vahnë Këris.

²⁷ Hnë wafac warac, wakila matëniho Yerusalem njini Antiyos.

²⁸ Aryampo hnë vëhni Agabus maciko. Iyir Ipacah iña hnësendëhawo ntehn biñëdina inte cankaf yed duniña hna fop. (Nkelehn, hnë wati nte nkeho Këlod ahnañ a.)

²⁹ Awa vële hwëtahnëk vëvë Antiyos va pëhnalehñëni ale-wo-le hnë vëhni njëdahn ile mëkëd ÿa njëdanahnini ndemahnini vële hwëtahnëk vëvë resiño Yude va*.

³⁰ Umë ntiniho do njëdanihëhni uyed rac Barënabas gë Sol njinenëhñënihëhni vicër va soñe vële hwëtahnëk Yude va.

12

Icëm Sak do ipëla Piyer

¹ Hnë wati rac, ahnañ ale waciko Erođ Agëripa ÿa këm fo ntidëhëhniwo vëryampo vëvë cery sali vë Yerusalem va.

² Umë ndañëhñëka gë sëlame Sak, aheryu San.

³ Nuko watac nëñëkëhniwo wasëwif ÿa, awa hnë wati ambënt mburu kwëhn levir këm hna, më pëlayehñëka Piyer fëna.

⁴ Ga pëlayik Piyer më cëdëhñëka, do kwëtehñahnëhni wakore wahnah wasodafe wahnah wahnah nëmpëtëlëndëni njëkandëniha. Ñadëho tufahna bulunda hna ge ndëcëk ambënt Pak ña.

⁵ Awa Piyer kaso hna kwëtiko, bare vëvë cery sali va muntadënihawo Wënu ña kwëlëkwël soñe lëwu ÿa.

Itav Piyer

⁶ Hara umed nte pëhnahnëko Erođ, ge pacëk, njohna Piyer kitiji tase bulunda ña, Piyer gë vankënca ñabëlehñëniho gë wasodafe wahi. Yëbëlan lëw hni ndakëko wakwed do vëyëka vëhi vëñëntañ va ale-wo-le ÿëwa lëwu hna nkeho haryënkwa rënka kaso hna.

⁷ Tañ, mëleka Ahwëhn karyëtahnëka kaso hna gë humpen hucankaf. Mëleka ÿa më ñakëka Piyer wabëv hna, nëgëta do ntehna: «Matëry ñap!» Awa vankënca va njolehn wëbák wadëwu hna.

⁸ Tac mëleka ÿa më ntehnëka: «Ñëbary ryil hu ÿa do afërya wapary hu ña.» Piyer më mañëhñëka do mëleka ÿa më nkwënëk: «Cudary cud cankaf hu ñi do arëfe.»

⁹ Piyer më tëfëlehñëdëha hara yëtëna toña ye fop ile ntidëho mëleka ÿa: ntiyahnëkawo hudakery ye.

* **11:29 11.29** *Vële hwëtahnëk vëvë resiño Yude va wasëwif ÿa ye.*

¹⁰ Umë ndëcënihëhni vëyëka vëryënkwëryënkwa, tac vëhigëna va do tëkëlehnëni haryënkwa rënka waryëhwëra ile pabëlëni inawë ña. Rënka rac pidëtalehn umë fo haryënkwa lëwë hni. Cahnëlehnëni tondani ankawë, do tañ mëleka ña tavëlehna.

¹¹ Awa Piyer më njavëtëk ile liyak ña do ntehn: «Tame, njëtëbu ðus toña ye: Ahwëhn a payika mëleka lëwë ña, pehtëo hn'imëk Erođ hna do gë fop wameh wante ñakëndëni ntiniho bulunda wasëwif wëa.»

¹² Ga njavëtëk watac, më njik tere Mari, hnëmu San nte wacëde fëna Marëk hna. Vahnë vëyabah varëko hnam soñe iyëfanëhn dëwë.

¹³ Më mbankëk rënka ña do aryokuñ ale waciko Rod më njijëk do tëya bi mo ye hnam.

¹⁴ Më njavëtëk hohna lëwë ha do, hnatah lëwë hna, tavëlehn pidëtëna, nkary bambery pëyahna: «Piyer ye! Për hna nke!»

¹⁵ Umë ntehnëniha: «Cenaki!» Bare njawëhëko paryi toña ye. Awa më ntehnëni: «Mëleka lëwë ña rëfëka nke.»

¹⁶ Piyer nkoko mbankënd. Ga pidëtëni rënka ña, nutëniha, pëmpëhnahnëkëhniwo.

¹⁷ Umë ndëkwanëkëhni gë vák yi ndemëhnani do tëfëtanëhni gante canika Ahwëhn a hnë kaso ka. Umë mbok ntehnëk kat: «Pëyaryina Sak gë vëyënta fu vëyëntawë va.» Tac më cahnëk nji sëñ hawëry.

¹⁸ Ga pacëk, uryënah sankaf yeho wasodafe hna; tëyëlëdëniho bi ne nke Piyer.

¹⁹ Erođ ntehnëko njëkëlehn, bare nuyilohna. Umë tëyehnekëhni vëyëka va do, kabi vëyëtëna hn'ile nke Piyer hna, më ntehnëk ndawëni. Tac, Erođ më matëk Yude hna nji Sesare, hnam ñëwëko toye.

Icëm Erođ Agëripa

²⁰ Hara Erođ ntavëkawo ðus gë vëvë Tir gë Sidon va. Vërac më mawälëni soñe njijëni nësëlëni. Nuñaniho ten nkeni lawo gë Bëlasëtis, asankaf vëryokuñ vëvë tere ahnawë va; tac më njini muntaniha Erođ mbokani nkeni yam kabi ile tokëdëni vankol vantëwë hni ña fop nkal dëwë hna matëdëho.

²¹ Hnë fac le cëbëniho hna, Erođ më ntiyak viyi ucankaf va, ntaña tinki nawë dëwë hna do nësëhnëhni bulunda ña fop.

²² Bulunda ña cëmbëdënihawo, ndekatëndëni: «Had wën nësëd, gena had ahnë!»

²³ Bare, wati rac dënk, mëleka Ahwëhn a tesëndanëkawo Erođ, kabi bësalawëhna Wënu ña untënah ntëwë ña. Awa më tokëniha vandur cëmëlehn.

²⁴ Hara wanës Wënu ña campëdëho g'ahawëry nkal hna.

²⁵ Barë nabas gë Sol, ante puhnaniho ðoku lëwë hni Yerusalem ña, mbokaniho do njoryeryënihawo San nte wacëdeho fëna Marëk.

13

Barë nabas gë Sol tëhnayini soñe payini

¹ Hnë cery sali vë Antiyos hna, nkeniho wakila gë vëharan wanës Wënu ña: Barë nabas, gë Simeyo nte wacëdeho Avahnah, gë Lusiyus mbë Siren, gë Manaÿe arëfëlënta kobëri hn'utah Erođ Antipas, do gë Sol.

² Fac ryampo, wati nte cëmbëdënihawo Ahwëhn a do cuñëdëniho, Iyir Ipacah inja më ntehnëkëhni: «Pitëryinëhni tame Barë nabas gë Sol soñe ðoku ile wacëbuhëhni ña.»

³ Awa ga cuñëni do njëfa, umë tindënihëhni wëbák ña tavëlehnënihëhni njini gë ðoku rac.

Barë nabas gë Sol Sipër hna

⁴ Koyëna payëkëhniwo Iyir Ipacah inja Barë nabas gë Sol; më njini ten Selusi hna. Hnam kayëniho sisikulu njini tinti mbë wow nte wacik Sipër.

⁵ Ga tëkëni Salamin hna, pëgwëlehnëni pëyahndëni wanës Wënu ña vacaliña wasëwif hna. San-Marëk fëna gë vëhni nkentiko do ndemađëhëniwo.

⁶ Koyëna ndëcëtaniho tinti mbë wov ña fop hafo naŵ Pafos hna. Hnam, më tëkatëniha sëwif le waciko Bar-Yesu. Ali mbilayo kavëla yeho do kila ntiyako.

⁷ Guverëner tinti ña Serëgiyus Polus maciko do Bar-Yesu lawo lëwü yeho. Guverëner ña asan aritah yeho. Arac më macehnëkëhni Barënas gë Sol, kabi ñadëho nkwëry wanës Wënu ña.

⁸ Bare ambulayo Elimas, (macik koyëna kabi Elimas fëhnëtanëk ambulayo gë Wagërek ña) kasëkëhniwo memaŷehnahna guverëner ña antë kwëtahn wanës Wënu ña.

⁹ Awa Sol, Pol macëdeho fëna, pëbëkawo Iyir Ipacah ña, umë ntañëka

¹⁰ do nteha: «Aroka vahnë! Afëbah wamër! Fatah Sintani! Ale ŷewëk fop ile satëk! Guve tavëdu mpaŷempaŷehn toña ña soñe antë tëfëniha Ahwëhn a?

¹¹ Tame, nëpary: Ahwëhn a ndafëdëhi, mëpëdu do bokëdila ahnu humpen ulav ha hafo mbiŷ toyë.»

Wati rac tañ, vinkër Elimas va mëhwëryëlehn, nkelehn hn'umëd mbahnah do cahëtalehnëdëho gante-wo-gante, njëkëlehnanda ale hahëdëha.

¹² Guverëner ña, ga nuk ile liyak ña, kwëtahnëlehnëkawo Ahwëhn a Yesu; pëmpëhnahëkawo dus ikarañ nte karañiko soñe lëwü ña.

Ikarañ bë hn'ankol Antiyos mbë Pisidi

¹³ Ga ndëcëni hnam, Pol gë vërefëlëntaŵu kayëlehnëni hnë sisikulu Pafos hna njini Perëg vë Pampëfili hna. Hnam San-Marëk tavëkëhniwo do mboka Yerusalem.

¹⁴ Bare vëhni, më matëni Perëg hna njini Antiyos mbë Pisidi hna. Hnam, hnë fac ntaŵëla hna, më tënkëni caliña wasëwif hna ntañani.

¹⁵ Ga karañik Sariya Moyis ña gë vëkayëte wakila va, vësankaf caliña va më payehnek ntehnini: «Vëŷënta fu, ge kwëhnarun iñë ile hnësëdun mbara li soñe ahamënaŷehnahnu, kodun ahnesu tame.»

¹⁶ Awa Pol më matëk, ndëkwanëkëhni ndemëhnani do ntehn: «Bulunda vëva Isërayel do gë fop wuhnë vële lakëdëhu gë Wën vi, nëparyino!

¹⁷ Wën bulunda vëva Isërayel ña tëhnaçëhni vacërakëlo fu vi njabënekëhniwo wati nte nkoniho hn'uhneh Esipët hna, tac canikëhni hn'ini nkal gë fanka falëwü fa.

¹⁸ Hnë wabëhn wafëhw wahnah nduñënanëkëhniwo wula hna.

¹⁹ Tac, mbëvehnëkëhniwo wahnënk mbëd gë wahi wavë Kanan ŵa do njëdähni nkal dëw hni ña bulunda lëwü ña kwëhnëni.

²⁰ Wañi fop mbiŷëko le rëkëk wabëhn wakeme wahnah gë wafëhw imbëd (450) nuŷahnëndëni nkal tac.

«Ga ndëcëk watac, më njëdakëhni vësankaf vacërakëlo fu va hafo yamani kila ale waciko Samiyel ña.

²¹ Awa, bulunda ña më tëyëni njëdayiniha ahnaŵ do Wënu ña më njëdakëhni Sol, aju Kis, avë hnënk Besame. Arac wabëhn wafëhw wahnah naŵëko hnë vëhni.

²² Wënu ña, ga ntihëtëka Sol, më ntika David ahnaŵ. Më ntehnëk soñe lëwü ña: “Nubuha David, aju Yese: aŷi asan ale hnëñahnëkowa dus ye; ntid fop ile ŷadëfu ña.”

²³ «Hnë vutah David hna njëdakëhni Wënu ña bulunda vëva Isërayel va Afehët, gante nësëhnëkëhniwo ka, do afehët arac Yesu ye.

²⁴ Ani gë njihahnind Yesu ña, San ntehnëdëhëhniwo fop bulunda vëva Isërayel va nkwëcëtani vankeya vantëw hni va do njaryini.

²⁵ Wati nte nkëhnëko pu dokü San ña, ntehnëdëho: “Mo hnaharun yëbu? Gela ale hnepëdun a. Biŷëdina umë rëfidëho soñe lëwü ña catëla dënk faryëtahnëŵa wapary ña.”

26 «Vëyënta mën, wuhnë vutah Abëraham do wuhnë fop vële lakëdëhu gë Wën vi: soje lëw fu cañetik Wënu ña wañi wanës ipeh.

27 Vahnë vëvë Yerusalem va gë vësankaf vëlëw hni va vëyavëtëlawohna bi mo ye Yesu do vëwëryëlohna wanës wakila wade harañëde ntawëla-wo-ntawëla ña. Bare ante ndawëhnënihawo Yesu ña wanës watac ntiyako:

28 tëyënihawo Pilat ndawëhna mama nkonihò vëhnuÿana toña ile ndawëhnahnëdëniha.

29 Ga ntini fop ile nësëko Vikerëh soje lëwu ÿa, umë cëlëndëniha kërëwa hna kwëtëniha hn'iyag.

30 Bare Wënu ña mbëhnëndanëka vësëm hna.

31 Tac, hnë wafac wayabah, Yesu tufëhnakëhniwo vële lapëhnajëkawo kobëri Galile hafo Yerusalem va do ye tame wasefe walëwu haryënkw bulunda vëva Isërayel hna.

32 «Fuhnë dënk, Wanës Wakasëk watac yonëhnijirun: ile ntehnëko Wënu ña ntinëhnëdëhëhni vacërakëlo fu ÿa,

33 ntinëhnëkëfu tame fuhnë, vutah vuntëw hni va; umë ye ile mbëhnëndanëka Yesu vësëm ÿi. Kerik hnë Kayëte Wahnëw higena hna nësëk soje rac ntehn:

«“Ajë mën yeru. Pëgw dol Rëm hu yebu.”✠

34 Wënu ña nësëko mbëhnëndanëdëha vësëm hna do nkal tokëdilahna muk. Koyëna nësëko:

«“Toña hnësëhnëdëmu, njëdädëmu ami dënk, vëyi vifërën vile vëyëd gante ntehnëbuhawo David ka.”✠

35 Umë mbok ntehnëk kat hn'ikerëh kawary:

“Tavëdilihahna aryokun hu, nkël yag hna.”✠

36 Gena soje David nësëko. Umë, ndokunëko doku ile kwëtehnahnëkawo Wënu ña hafo puhna, tac cëmëko do darël warëmu hna mbañiko do nkëlëko.

37 Bare soje ale mbëhnëndanëko Wën ÿa, arac gëlëna.

38 «Awa, vëyënta mën, tëfëka ayëtu: Yesu ntik ile rëfëka aravëhnanhiwu wameh hun ña gante pëyahnëdëfun ki.

39 Koyëna, ale-wo-le hwëtahnëka ÿa tavëhnëde wameh ña. Itëf Sariya Moyis ÿa kodilohna nti rac.

40 Awa, keharyin: antë nkewu ile kerëni wakila ña:

41 «“Yëkëryin, wuhnë vële pëbëk iyaf, pëmpëhnahnëryiÿu do cëmëryin! Nudun ntidëfu wati fu li doku ile worun kwëtahnakëndiluhna ge ahnë nësëhnakëndëhu!”✠»

Koyëna nësëko Pol.

42 Ante cahnëdëniho Barënas gë Pol caliña hna, ntehniniho mbokajëni ntawëla nte ryavid hna mbok nësëni soje watac fo kat.

43 Ga pitëlëni mbarëla hna, wasëwif wayabah gë vële salinëntik caliña wasëwif va tëfëlehnënihëhniwo vëhni, Pol gë Barënas. Vëhni, nësëhnëdënihëhniwo do kamënaÿëhnëdënihëhniwo nko kahnëndanëniha Wënu ña g'idema dëwu ña.

44 Ntawëla nte ryaviko ña, vahnë vëvë naw va fop mbarëlëniho nëpa wanës Ahwëhn ña.

45 Wasëwif wëryampo, ga nunihëhni iÿi kore, pëbëkëhniwo iñëwary; umë nkwajëniha Pol do njewëniha.

46 Pol gë Barënas më ntehnënihëhni g'ikwëtahn: «Tëfëkawo ahnësëhniwu wanës Wënu ña wuhnë ten. Bare kabi ñwëyërun, tufahnërun koyëna tëfëluhna ahnuÿawu uwám usër wã. Tame njidëfun gë vële wok vëyena wasëwif.

47 Wëlin gante ntehnëkëfuno Ahwëhn ka:

✠ 13:33 13.33: Wahnëw 2.7 ✠ 13:34 13.34: Esayi 55.3 ✠ 13:35 13.35: Wahnëw 16.10 ✠ 13:41 13.41: Abakuk 1.5

«“Ntimi humpen wayal wï, ayohahn Wanës Wakasëk ña soñe pehëtahnini vahnë va hafo hn'ile tëkwik duniya hna!”[☆]»

⁴⁸ Vële wok vëyena wasëwif va, ga nkwëryëni wañi wanësë, natëkëhniwo, pëgwëlehnëni cëmbëndëniha Ahwëhn a soñe wanës wadëwu ña. Fop vële rëfëka tënkëni uwám usër hna kwëtahnëlehnëni.

⁴⁹ Wanës Ahwëhn a campëdëho hnë resiyo rac fop.

⁵⁰ Bare wasëwif wëryampo cënkwenihëhniwo vësëval vële lënënik vële sal-ijëko caliña wasëwif, rëfëdëho wanës Wënu va, do gë vëvë karyënkwa nañ va. Njonëhnihihëhni vëhni, Pol gë Barë nabas, uryëñah sankaf do ntalehnihihëhni ýal hni hna.

⁵¹ Vësan vëhi va mbankaniho ivëd wapary wadëw hni ña tufahnahnëni vëwawëna, njilehnëni Ikoniyum.

⁵² Bare ge vëvë Antiyos vële hwëtahnëk va ye, pëbëkëhniwo uhnatah do g'Iyir Ipacah iña.

14

Pol gë Barë nabas Ikoniyum hna

¹ Ikoniyum hna fëna, Pol gë Barë nabas tënkëniho caliña wasëwif hna do nësëniho wanës wapacah hafo wasëwif wayabah gë vële wok vëyena wasëwif kwëtahnënihawo Yesu.

² Bare wasëwif wale wëyëko vëhwëtahnëdina va cënkwëdënihihëhniwo vële wok vëyena wasëwif nahanëhnihihëhni uweh fo vële hwëtahnëk va.

³ Pol gë Barë nabas mbiyëniho Ikoniyum hna. Njawnëniho wanës wadëw hni ña, pëbëkëhniwo ikwëtahn iña Ahwëhn hna. Ahwëhn a njëfadëhëhniwo imëk ntindëni vifëmpëhñah do gë wëdahëse do koyëna njawnëdëniho toña ile karajëdënihihëhniwo vahnë soñe ifërën ile ntinëhnihihëhni Wën vahnë vëlëwu va.

⁴ Vahnë vëvë nañ va, nahan dëw hni ña nëmpëlëko: vëryampo gë wasëwif wã nkeniho, vëyëntañ va gë vëfayik va.

⁵ Wasëwif wã gë vële wok vëyena wasëwif va, do gë vësankaf vëlëw hni va, pëhwëtaniho ntinihihëhni këm fo vëhni Pol gë Barë nabas do ndawënihihëhni gë wëraka.

⁶ Bare vëhni, njëtandëni tuñ nkaryëlehnëni gë cape Lisëtër gë Derëb, hnë resiyo Likawoni hna, do gë caharañ lëwu ýa.

⁷ Hnam fëna pëgwëlehnëni pëyahnihihëhni Wanës Wakasëk ña.

Pol gë Barë nabas Lisëtër hna

⁸ Nkeho asan Lisëtër hna. Asan arac kwëlëkwël ntañadëho, kabi vorovoro nkehawo wakwër ñi; koyëna nagiko, kobëri yasëlohna.

⁹ Ante nësëdëho Pol ña, nëpadëho. Pol ntañëkawo do nuko kwëhñak ikwëtahn njërënahni*.

¹⁰ Awa umë ndekahnëka: «Matëry, kahnëry!» Asan a ntonalehn, kahn, pëgw njasënd.

¹¹ Kore ýa, ga nuni ile ntiko Pol ýa, umë ndekani gë wanës wabë nkal Likawoni ña: «Wamën ña mbacani vahnë do cëlini ýal fu li!»

¹² Umë macëniha Barë nabas «Sus[†]» do Pol «Herëmes», kabi Pol yeho ahnës wanës ýa.

¹³ Asëna ava Sus ýa, njojëkëhniwo wuhni wule hayëtik haryënkwa rënka nañ hna hn'ile nkeho caliña ntëwu hna: ñadëniho gë kore ýa cënanëhnihihëhni sadëha vëhni Pol gë Barë nabas.

[☆] 13:47 13.47: Esayi 49.6 * 14:9 14.9 Do nuko kwëhñak ikwëtahn njërënahni: Kode nkwëryi njërënahni ma pehëtahni. [†] 14:12 14.12 Sus gë Herëmes: Wamac waki hnë wamën Wagërek hna ye.

¹⁴ Bare ante njëtaniho vëfayik vëhi va, citëniho viyi vilëw hni va tufahnahnëni vëyafina koyëna do ntëfëni gë kore ndekahatëndëni:

¹⁵ «Wëlawo fu, tëfëluhna aliwu koyëna. Vahnë fo yebun, had wuhnë. Wanës Wakasëk ña yonëhnijirun, aravëtehniwu fop waÿi waravahn wahwëhn nafa këm wale sëmbëdfun wï do asahëtawu gë Wën paryi ka, hunte lik ambin ñi, g'inkal inji, wov yi gë fop ile yehëhna hnam ÿa.

¹⁶ Wati le ryëcëk ÿa, tavëkëhniwo wayal wï fop tëfëndëni vankaŵ vantëw hni va dënk.

¹⁷ Bare, tufahnëdfëho kwëlëkwël g'ipërëna nte ntidëho ña. Njëdafëhu rëv ÿa do njëdafëhu ibarëp roka yabah, mawëryanëdfëhu ile rokëdfun do pëbënëdfëhu walaŵary hun wã uhnatah.»

¹⁸ Wëlakënde ga nësëdfëniho aki vëfayik va ntakaryëkëhniwo tavëtehnënihëhni kore ÿa cënah n dëw hni sadëha ña.

¹⁹ Hnë wati rac dënk wasëwif wätiko Antiyos mbë Pisidi g'inaw Ikoniyum, cënkwënihëhniwo kore ÿa ntutëniha Pol gë wëraka soje ndawëniha. Ntiyahnëkëhniwo cëmëk awa më kuhëniha canëniha naw hna.

²⁰ Bare ante kwërënihawo vële hwëtahnëk ña, matëko do mbokanti g'inaw. Ga pacëk më njini gë Barë nabas Derëb.

İboka Antiyos mbë Siri ña

²¹ Pol gë Barë nabas pëyahneniho Wanës Wakasëk ña Derëb hna. Hnam vëyabah kwëtahnënihawo Yesu. Tac mbokani Lisëtër, Ikoniyum do gë Antiyos mbë Pisidi hna.

²² Njawëneni wasakahn vële hwëtahnëk va, kamënaÿehnenihëhni nkoni njawëneni kwëtahn inja do ntehnëdfënihëhniwo: «Tëfëkëfu mbërayin dus tënkahnin Naw ambin hna.»

²³ Hnë cery sali-wo, tahnënihëhniwo vicër, do ga cujëni do njëfani, më kwëtehnahnëniha Ahwëhn a, umë ale kwëtahnëni ÿa.

²⁴ Tac më ndëcëni resiyo Pisidi hna, njini resiyo Pampëfli.

²⁵ Umë pëyahneni wanës Wënu ña inaw Perëg hna, tac njilehnëni inaw Atali.

²⁶ Hnam më kayëni sisikulu njini Antiyos mbë Siri, hn'inaw nte kwëtiniho hnë wëbák Wën soje iÿi doku ile puhnani tamëki yi.

²⁷ Ga tükëni Antiyos hna, umë mbarënihëhni vëvë cery sali va fop tëfëtanënihëhni ile ntiyahnëkëhni Wënu ña fop, do gante pidëtëni rënka ikwëtahn ña soje vële wok vëyena wasëwif va, vëhni fëna kwëtahnahnëni.

²⁸ Pol gë Barë nabas nëwëniho afo mbiÿ hnë vële hwëtahnëk vëvë Antiyos hna.

15

Nkwajëla soje háci ÿa

¹ Wati nte nkoniho Pol gë Barë nabas Antiyos hna vësan wätëko Yude tükini hnam do pëgwëlehnëni karanëndënihëhni vële hwëtahnëk va ntehnëndëni: «Kodeluhna afëhëtiwu age káciluhna gante ntehnëk Sariya Moyis ka.»

² Pol gë Barë nabas nkwajëlëniho dus gë vëhni soje watac. Awa umë pëhnani Pol gë Barë nabas do gë vahnë vëhaŵary vëvë Antiyos va njini Yerusalem tëyënihëhni vëfayik va gë vicër va soje watac.

³ Awa cery sali ÿa më payëkëhni njini. Më tëfëni hn'inkal Fenisi do gë Samari, tëfëtahëndëni gante kwëtahnëniha vële wok vëyena wasëwif va Ahwëhn a. Wakasëk watac natëdfëhëhniwo dus vële hwëtahnëk va fop.

⁴ Ante tükëni Yerusalem ña, vëvë cery sali va hacakëhniwo, gë vëfayik va do gë vicër va, do më tëfëtanënihëhni fop ile ntiyahnëkëhniwo Wënu ña.

⁵ Bare, wafarise wëryampo wale hwëtahnëntikawo Yesu va më ntehnënihëhni afo kácini vële hwëtahnëk do wok vëyena wasëwif va do ntehnëni ntënënëni Sariya Moyis ÿa fop.

⁶ Vëfayik va gë vicër va mbarëniho gwajëlëni soje watac.

⁷ Ga gwajëlëni hafo mbiÿ, Piyer më matëk ntehn: «Vëÿënta mën, njëtërun mbiÿëk ga tëhnako Wënu ña fagant hun soje fëyaŵëhni Wanës Wakasëk ña vële wok vëyena wasëwif va, nkwëryahnëni do kwëtahnëni.

⁸ Do Wënu ña, umë ale yëtëk iña vahnë ña, tufahnëk maŵëkëhni vële wok vëyena wasëwif va kabi njëdakëhni Iyir Ipacah iña gante njëdakëfu fuhnë ki.

⁹ Dëbëndëlehnëlfuhna vëhni gë fuhnë: vëhni fëna pacënëk wasakahn walëŵ hni ŵa kabi kwëtahnëni.

¹⁰ Awa tame, soje ye fëgwëdunëha Wënu ña g'ile ÿadun aryibënduni vële hwëtahnëk va? Idif nte woyinëk mëkilënëhna ndibin ye, fuhnë gë warëm fu per!

¹¹ Gena bi fuhnë, kwëtahninëka Ahwëhn a Yesu, umë dënk, lik pehëtahninëfu? Awa, koyëna pehëtini vëhni fëna.»

¹² Awa, mbara ña fop ndemëhnaniho; Barënabas gë Pol fo nëpadëniho ante tëfëtađëniho vifëmpëhnahnah gë wëdahëse wante ntiyehnëkëhniwo Wën hnë vële wok vëyena wasëwif hna.

¹³ Ga puhnani wanës ña, Sak më tebak ntehn: «Vëÿënta mën, nëparyino!

¹⁴ Simo Piyer tëfëtak gante pabëkëhniwo Wënu ña ryënkweyënkwe ÿa vëhni Korëney hna vële wok vëyena wasëwif va tëhnahn bulunda ile kwëhnëk.

¹⁵ Do wanës wakila ña tëfëlëk g'ile liyak ÿi, gante kerik ki:

¹⁶ «Awa Ahwëhn a më lehnëk: “Ge ndëcëk umë mbokajëdëfu soje vokaryu usank David ule yok ŵi, matëndëdëfu vanihel vi do mbokaryëdëfu hahnëndu.

¹⁷ Awa fop vële wok vëyena wasëwif va njëkëlendëniha Ahwëhn a; ha, fop wayal wale ŵacëbu hwëhnëŵëhni ŵa. Ami Ahwëhn a dënk hnësëk watac;

¹⁸ mbiÿëk ga njëtëdanëbuhëhni vahnë va vëÿin.”✧»

¹⁹ Sak më nkwënëk: «Soje umë ye ntiyahnëko tëfëka tavin bërehn vële wok vëyena wasëwif hwëtahnëka Wën vi.

²⁰ Kerëhnëñëfuni ntehninëhni antë tokëni faÿar sadëha, do asan g'asëval antë ndakëni ge vëÿëlëläna, do fëna ant'aroku faÿar ile wok kácina soje cahna sat ÿa do ant'asewu sat.

²¹ G'iji karañ gwër nkeđ kabi, kobëri wati warëm fu ÿa, nkeniho vële harañëdëhëhniwo vahnë Sariya Moyis ÿa ankol-wo-nkol do hafo dol karañëde vacaliña hna hnë fac ntaŵëla-wo.»

Kayëte nte njëfanahnini vële wok vëyena wasëwif

²² Awa vëfayik va gë vicër va do gë vëvë cery sali va fop, pëhnaniho tëhnanihëhni vëryampo hnë vëhni do payënihëhni njintini Antiyos gë vëhni Pol gë Barënabas. Umë tëhnanihëhni vëhni Yuđa, nte ŵacëdeho Barësabas fëna, gë Silas. Vëhni vëhi cery sali hna fop ntënëniho.

²³ Umë ntehnënihëhni njiryeryëryin anji kayëte:

«Vëÿënta fu, ŵuhnë vële wok geluhna wasëwif do lëdëk nkol Antiyos, do gë waresiÿo Siri gë Silisi va, fuhnë, vëfayik va gë vicër va, nkaÿirun.

²⁴ «Njëtabun vahnë vële ŵatëryik ÿal fu li mpaÿëmpaÿëhnënihu do pëmpëhnayëhnënihu gë wanës wadëŵ hni ña. Bare ñoñ payëryilëfunihna nësëhnënihu soje watac.

²⁵ Soje umë, fëhnahnëbun fuhnë fop rëhnafuni vahnë vële fayëryidëfun njiryini. Wëlawo fu ŵa, Barënabas gë Pol, nkeryidëni.

²⁶ Vële wafëk walaŵary walëŵ hni soje doku Ahwëhn fu ÿa Yesu Këris.

²⁷ Awa payëryibunëhëhni vëhni Yuda gë Silas nësëhnënihu vëhni dënk ile herëfbun hn'aji kayëte hna.

²⁸ Iyir Ipacah iña gë fuhnë dënk pëhnaibun ant'awëniwu dîb kawary ge gena vëyin vile hwëhna nafa vi:

²⁹ ant'aroku faÿar sadëha; ant'asewu sat, ant'aroku faÿar ile wok kácina soje cahna sat ÿa; asan g'asëval antë ndakëni ge vëÿëlëläna. Ge keharun vëyin fop cañëk. Arabi yam ÿa nke hnë wuhnë!»

³⁰ Tavëlehnini vële fayik va njini gë Antiyos. Ga tëkëni mbarëpënihëhniwo bulunda vële hwëtahnëk va njëdanihëhni kayëte tac.

³¹ Karañiko kayëte ña do vahnë va fop natëkëhniwo gë ikamënaÿehn inte kerëhniniho ña.

³² Yuda gë Silas, vële yeho wakila vëhni dënk, nësëhnënihëhniwo d'us vële hwëtahnëk va soje kamënaÿehna nënihëhni do njawënenihëhni kwëtahn hna.

³³ Nëwëniho wafac hnam, tac vëÿënta hni va më ndëwanëhëhni nkaÿ përen, mbokahnëni gë vële fayëkëhniwo.

³⁴ [Wati kahnëta hna Silas pëhnako nko hnam.]

³⁵ Pol gë Barënas woko Antiyos hna do karañëdënihëhniwo gë vahnë vëyabah vëhaÿary do pëyahnëdëniho wanës Ahwëhn ña.

Ipitël Pol gë Barënas

³⁶ Ga mbiÿëk, Pol më ntehnëka Barënas: «Bokafu njëkihni vëÿënta fu va hnë wahnaw wale fëyahnahnik wanës Ahwëhn hna fop, njëkihni bi hak nkeni.»

³⁷ Barënas ñadëho njoryeryëniha San nte wacëdeho Marëk;

³⁸ ßare Pol cañahnëlawohna, kabi Marëk tavëkëhniwo Pampëfili hna do golohna ntapëhnanëhni d'oku lëw hni hna.

³⁹ Nkwajëlëniho hafo pëmpëlëhni, më pitëlëni. Barënas më njoka Marëk kayëni hnë sisikulu njini Sipër.

⁴⁰ Pol, umë, më tëhnaka Silas do ga kwëtahnëhni vële hwëtahnëk Antiyos va hnë wëbák Ahwëhn hna, njilehnëni.

⁴¹ Umë tëfëni Siri gë Silisi do njawënehëhndënihëhni kwëtahn iña vële hwëtahnëk va.

16

Pol gë Silas do gë Timote

¹ Pol tëkëko fëna Derëb hna tac Lisëtër hna. Hnam nkeho asan ale hwëtahnëk macënde Timote; hnëmu fëna kwëtahnëko. Umë sëwif yeho, ßare rëmu gërek yeho.

² Vële hwëtahnëk vëvë Lisëtër gë Ikoniÿum va wapëren wayabah nësëdëniho soje Timote ÿa.

³ Pol ñadëho Timote ntapëhna. Awa më njoka. Umë kácehnëka, soje wasëwif wale yeho waresiÿo warac wã, kabi fop njëtëniho rëmu gelohna sëwif.

⁴ Hnë vankol vante njihahnëdëniho hna fop, pëyadëhëhniwo vële hwëtahnëk va ile pëhwëtani ntini vëfayik gë vicër vëvë Yerusalem va do ntehnëdënihëhniwo maÿëhnëni watac.

⁵ Awa vële hwëtahnëk va njawëdëniho kwëtahn hna do nkwënadëniho yabi ña fac-wo-fac.

Ikaryëtahn Pol Tërowas hna

⁶ Pol gë Silas ñadëniho pëyahnëni wanës Wënu ña hn'inkal Asi hna, ßare Iyir Ipacah ña maÿëryanëhniwohna. Awa ndëcëtalehnëni yëbëlan Fërisi gë Galasi.

⁷ Ga tëkëni darël Misi hna, umë përekëhni njini Bitini, ßare Iyir Yesu ña maÿëryanëhniwohna.

⁸ Awa, më ndëcëni Misi njini inaw̃ Tërowas.

⁹ Gumëd ga, Pol ikaryëtahn nuŷako: më nuka avë Masedëwan ga kahnëk. Më muntadëha aki: «Cabëry Masedëwan, yij aryemafu!»

¹⁰ Taŋ ga ndëcëk umë, më yëkëlehnëbun yifu gë Masedëwan, kabi pacëkëfuno Wënu ɲa wăcëkëfuno yonëhnëfuni Wanës Wakasëk ɲa vëvë hnam va.

Ikwëtahn Lidi

¹¹ Kayëbunëho sisikulu Tërowas hna yilehnëfu satën fo gë Tinti Samotëras ka. Tac ga pacëk, më yibun Neyapolis.

¹² Ga matëbun hnam më yibun Filip, nkol resiŷo ile yeho ryënkwëryënkw vë Masedëwan, ile tampëk Rom. Wafac wayabah libunëho hn'inaw̃ itac.

¹³ Hnë fac ntaw̃ëla hna, më sahnëbun naŷ hna yifu tëfary sën hna hn'ile nahaŷunëho nuđëfun hn'ile caliŋëđëni wasëwif hna. Ntañabunëho do nësëhnëđëfunëhëhniwo vësëval vële varëko hnam va.

¹⁴ Aryampo hnë vësëval vërac Lidi maciko. Asëval ale ntakëđëho gë Wën yeho. Hn'inaw̃ Tiyatir matiko. Awaf wafand wavëntah* yeho. Asëval arac nëpadëhëfuno do Ahwëhn a pidëtëđëho sakahn hadëwu ha kolahn nkwëry do kwëtahn wanës Pol ɲa.

¹⁵ Njaryiko, gë vëvë tere lëwu va per. Tac më ntehnëkëfu aki: «Age paryi njavëtërun kwëtahnëbuha Ahwëhn a, yijën asëlu ŷal mën hna.» Do porosinjëđëhëfuno wăwëfu.

Pol gë Silas hnë kaso vë Filip hna

¹⁶ Fac ryampo gante caliŋëde mbokëbunëho yindëfu, asëval aryokuŋ më kacakëfu. Gë yine ile hnësendëhawo ile wok tëkina nkeniho do nuŷandënihawo koryi yabah vële ndokuŋëhnëđëho va gë wanës watac.

¹⁷ Pëgwëlehn tëfëlehnëndëfu, fuhnë gë Pol, ndekatënd: «Vëyi vësan, vëryokuŋëhn Wën Hunte Sëpëk Fop va ye! Ankaŷ nte yod' g'ipeh ɲa pëyadënihu!»

¹⁸ Wafac ntidëho koyëna. Awa Pol, ga cilëtak, më cahëtak ntehnä yine ŷa: «G'uŷac Yesu Këris ŷa cahnëryehna aŷi asëval!» Do yine ŷa cahnëlehna taŋ.

¹⁹ Vële ndokuŋëhnëđëho va, ga nuni gona nuŷahnëndëniha koryi, umë pëlanihëhni vëhni Pol gë Silas kuhënihëhni njiryeryënihëhni waŷëwa bulunda hna haryënkw vësankaf naŷ hna.

²⁰ Më ntehnëni: «Vëyi vësan mpaŷëmpaŷëhnëni naŷ fu ɲa. Wasëwif ye

²¹ do wënamu wakasëk karanëđënihëhni vahnë va, do fuhnë vële kwëhnëk Rom vi maŷëryanilënfuhna maŷin ma tëfin.»

²² Bulunda ŷa fëna ñadëniho ndafënihëhni. Awa, vëhitin va më ntihëtehnënihëhni viŷi va vëhni Pol gë Silas do ntehnëni ntampini.

²³ Ga ntampënihëhni đus, umë cëđënihëhni do ntehnëniha ayëka ŷa njëkandëhni đus.

²⁴ Ga tëk ntehnëniha koyëna tuŋ, ayëka ŷa më cëđëkëhni hn'acery mbë conk kaso ɲa do më ɲwecëkëhni wakwër ɲa hnë wađëhwa.

²⁵ Ga ndëcak ga, Pol gë Silas njëfadëniho do njëwëđëniho cëmbahnëniha Wënu ɲa do vëramp vëŷëntaŷ va nëpadënihëhniwo. ²⁶ Pëgwëlehn ñënkand đus nkal inji, do ñënkënd fëna kaso ŷa hafo wafidä ŷa fop pidëtalehn do fop vankënca vëramp va pëtalehnhëhni.

²⁷ Ayëka ŷa më nëgak do, ga nuk warënka kaso ŷa pidëtak, umë pëhwëtëk sëlame lëwu ŷa ñand ndëwa, kabi ntiyahnhëkawo vëramp va nkaryëni.

²⁸ Bare Pol më ndekak gë fanka falëwu fa fop: «Ant'aliya lavah! Fuhnë fop hnani nkebun!»

* **16:14 16.14** *Wafand wavëntah*: Pand bëntah ɲa kambëk ntaŷi; vëntah ŷa dahëse inaw̃ ɲa ye. Gë watëvavu ɲa «pourpre» ma «violet» macik.

²⁹ Awa ayëka ÿa më tëyëk humpen, ntëfëk ßambery kaso hna mbalatënd ntakah ña, do nji ndëkwëhn haryënkw Pol gë Silas.

³⁰ Tac më canëkëhni do tëyëhni: «Vësan, ye rëfëka liwu fehëtahniwü?»

³¹ Umë ntëkwaniha: «Kwëtahnerÿehna Ahwëhn a Yesu do pehëtëderu, gë tere hu ÿa per.»

³² Tac umë pëyaniha wanës Ahwëhn a, umë gë vële yeho tere va fop.

³³ Awa g'umëd ga wati rac dënk ayëka ÿa njiryeryëlehnëhni ndagëhni wasër wã. Tac njaryëlehni tañ umë gë vële kwëhnëk va fop.

³⁴ Tac më njokëhni vëhni Pol gë Silas gë ÿalu njëdahni ile tokëdëni. Aÿi asan gë tere lëwü ÿa fop pëbëkëhniwo uhnatah soñe ile kwëtahneniha Wënu ña.

³⁵ Ga pacëk, vëhitiñ va payënihëhniwo vahnë ntehnëniha ayëka ÿa tavëhni.

³⁶ Ayëka ÿa më njijëk pëyahna Pol: «Vëhitiñ va payehniini ravu. Awa kodun asahnu ayiwu yam.»

³⁷ Bare Pol më ntehnëkëhni vële fayijiko va: «Fuhnë vële kwëhnëk Rom va ndafehnënihëfu ßulunda hna hara wahitjëlëfuhna do tac cëdehnënihëfu! Do tame ñandëni canënihëfu yëmëyëm? Watac gedina. Arabi njijëni vëhni dënk canënihëfu!»

³⁸ Vële fayijiko va më njini pëyanihëhni wañi wanës vëhitiñ va. Vëhni ntakëkëhniwo ante njëtaniho Pol gë Silas Rom kwëhnini ña.

³⁹ Awa umë njijëni muntani tavëhnënihëhni do më canënihëhni kaso hna këlatëndënihëhni cahnëni nañ hna.

⁴⁰ Ga rëk cahnëni kaso hna, Pol gë Silas më njini vëhni Lidi hna soñe nunihëhni vëÿënta hni va do kamënaÿehnenihëhni, tac njilehneni.

17

Pol gë Silas Tesalonik hna

¹ Ante ndëcëniho Amëfipolis gë Apoloni ña, Pol gë Silas tëkëniho Tesalonik. Hnam kwëhnaniho wasëwif wã caliña.

² Pol njiko caliña hna, gante njehëka ka. Hnë vantawëla vatar mbarëdëniho nkwañëlëdëni soñe Vikerëh Wënu va gë vële yeho hnam va;

³ nkabëdëhëhniwo do tufëdëhëhniwo Arëhnayik a tëfëka korot do mbëhnëndani vësëm hna. Ntehnëdëhëhniwo: «Yesu nte fëyadëmu ñi ye Arëhnayik a.»

⁴ Vëryampo hnë vële hnëpadëho hna mañëniho wanës ña nkentëlehnini gë Pol gë Silas. Koyëna nkeho fëna hnë vële wok vëyena wasëwif vëyabah, do lakëdëhëhniwo gë Wën ña, do gë vësëval vëyabah vële hwëhnak nafa hn'inaw hna.

⁵ Bare wasëwif wã ñëwaryënihëhniwo rac. Awa më mbarëpënihëhni wafufafu wale yeho vankañ hna, matëndënihëhni wasëwif wëryampo do ñënkëni nañ inja. Njilehneni tere Yason hna njëkëlehnënihëhni vëhni Pol gë Silas soñe njonihëhni haryënkw ßulunda hna.

⁶ Bare kabi vërekatëlëhniha umë njoniha Yason gë vële hwëtahnek vëryampo haryënkw vësankaf vëvë nañ hna pëgwëlehnëni ndekandëni: «Vëÿi vësan ñënkëni duniÿa ÿa fop, do tame tëkini hnani!

⁷ Anji Yason hacakëhni ÿalu hna! Vëÿi vahnë fop nkwañëni sariya asankaf a, Sesar; ntehnëdëni nkehëhna ahnañ ahawary ale wacik Yesu.»

⁸ Wañi wanës mpaÿëmpaÿehnekëhniwo kore ÿa gë vësankaf vëvë nañ va.

⁹ Yason gë vëÿëntañ va tëfëkëhniwo cosënihëhni vësankaf va ani gë tavahnëndeni ÿa.

Pol gë Silas Bere hna

¹⁰ Mëdënd tuñ vële hwëtahnek va ndëcëtënihëhniwo vëhni Pol gë Silas njini Bere. Ga tëkëni, njilehneni caliña wasëwif hna.

11 Wasëwif wavë hnam wã hwëhnako nëf ntëbini wavë Tesalonik wã; teḃaniho wanës Wënu ɲa g'imaŵa përen. Fac-wo-fac, kahnëndaniho ikaraɲ Vikerëh va njëkahnëni bi ile karaɲëdëhëhniwo Pol yã catëk.

12 Hnë vahnë vërac wasëwif wayabah kwëtahnëniho, do hnë vële wok vëyena wasëwif vësëval vëryampo vële lënënik kwëtahnëniho fëna do gë vësan vëryampo.

13 Bare ante njëtaniho wasëwif wavë Tesalonik wã Pol mboko pëyahnënd wanës Wënu ɲa Bere hna, vëhni fëna njiniho hn'inaw̃ tac cënkwendënihëhni do mpaÿëmpaÿehnëndënihëhni bulunda yã.

14 Vële hwëtahnëk va më cañëtëniha taɲ Pol gë vëÿëntaŵ njini gë cape wov; bare Silas gë Timote nkolehnëni Bere hna.

15 Vële lapëhnakawo Pol va njiryeryënihawo hnë sisikulu hafo Aten hna. Tac mbokalehnëni gë Bere g'ipay Pol iba vëhni Silas gë Timote; pëyanihëhni tëfëlehnëniha ñap.

Pol Aten hna

16 Wati nte napëdëhëhniwo Pol vëhni Silas gë Timote hnë Aten hna, nuko ile lavëkawo d'us sakahn hadëŵu hna: nkol ɲa waravahn fo fëbëko.

17 Nkwajëlëdëniho gë wasëwif wã do gë vële wok vëyena wasëwif lakëdëhëhniwo gë Wënu ɲa hnë caliɲa hna, do fac-wo-fac hnë vëÿëŵa bulunda hna, gë fop vële pankëlëdëniho va.

18 Vëhwëhn uyët vëryampo vële wãcëde Wa-epikuren gë Wasëtowisen* pëgwëlehnëni vëhni fëna nkwajëlëndëni g'umë. Vëryampo tëyëdëniho: «Ye ñad nës aÿi aÿaŵënkah?» Vëÿëntaŵ va më ntehnëni: «Ntiyak had soɲe wamënu wale wok yëtïlënëhna pëyahnëd». Nësëniho koyëna kabi Pol soɲe Yesu yã pëyahnëdëho do fëna soɲe ibëhn vësëm ɲa.

19 Umë njonihä karyënk wëŵa ile wãcëde Arewopas hna do ntehnëniha: «Nësëhnëryifu soɲe iɲi karaɲ kasëk.

20 Nkwëryëndanëruhëfu ile woḃun yëtëlëfuhna do ñadëfun d'us yëtëfu bi ye ye umë.»

21 Tëyëdënihawo Pol koyëna kabi fop vëvë Aten va gë vëhneh vële lëdëntik hnam va fop nës gë nëpa wakasëk watëkwa watac ɲa fo paḃëniho.

22 Awa, Pol më matëk haryënk wahnë vële yeho hnë Arewopas hna do ntehn: «Vëvë Aten, nkwëryëḃu vële lënënek d'us waravahn yerun. 23 Ante ndapëḃuho nkol hun ɲi yëkatëndu waravahn wasëvah hun wï, nubuhö hnë ryampo ga kerik aki: “Wën le wok yëtina.” Awa, Wën le sëmbëd'fun hara yëtëluhna yã, umë ye ale yijëḃu fëyaŵuna yï.

24 «Uɲi Wën, umë ye ale lik d'uniyã yï gë ile yehëhna hnam yã fop do umë ye Ahwëhn ambin iɲi g'inkal iɲi. Umë, wëla acery ndampo nte mbëryëni vahnë gedilahna gwër ntëd'ahn gante-wo-gante naÿëk ka.

25 Umë yëd'adëhëhni vahnë va fop wayën wã do g'ile valëdëhëhni yã; balëlahna vahnë paḃëniha ntinëhnëndëniha ile-wo-le yã.

26 Hnë ahnë aryampo fo ntik wabulunda ɲa fop do kwëtëkëhni hnë nkal li fop. Umë dënk fëhnako watac kobëri ɲa: tëkwëndëlehnëk wayal wã do gë wëwati wale rëfëkawo ntëdëni hnam wã.

27 Wënu ɲa ntik rac soɲe njëkëlehnahnëniha vahnë va. Wëla ntehni ntakeyëkëhni soɲe njëkëlehnëniha, mpëd nudëniha. Toña-toña yã Wënu ɲa ɲaŵëtalähna ahnë hnë fuhnë.

* **17:18 17.18** *Wa-epikuren ɲa gë Wasëtowisen ɲa:* Wa-epikuren ɲa ntiyahnëkëhniwo ñoñ gena hafo d'uniyã yï, Wën gelohna. Tëfëka natëfu d'uniyã yï fo. Wasëtowisen ɲa, soɲe vëhni, itëf nahahn nte lik d'uniyã yï fecehnëkëhni. Ñoñ baÿëmpaÿehnëdëlihna hnë toña rac. Ntaŵary d'uniyã yï yeho wën hudëw hni ha. Tëfëkawo ntini fop ile satëk yã. Wakore waki tak vëhwëtahnëlohna ibëhn vësëm ɲa.

²⁸ Ha, “Umë lik njëneden, ñnënkanden do nkeyin.” Do fëna had gante nësëni vëyëw vëryampo ki: “Paryi nke vutah vuntëwu va yebun.”

²⁹ «Awa, kabi vutah vuntëwu va yeyinëk, tëfëlahna nahayin Wënu ña mëntëlëni gë ravahn sanu, koryi ma taka, nte ntik ahnë gante nahak ka.

³⁰ Bare Wënu ña dëkwëna wati le nkoniho vëyëtëna vahnë gante ntënëndëniha ka, tame macëdëhëhni fop, hnë ile-wo-le hna, nkwëcëtani vankeya vantëw hni va.

³¹ Kahnëndëk fac ile kitiñahnëdëhëhni g'ale tëhnaka vahnë va fop g'usatah. Aki tufëkëhni vahnë va fop ale ye ahitiñ arac a: mbëhnëndanëka vësëm hna!»

³² Ante nkwëryëniha Pol ga nësëk soje ibëhn vësëm ña, vëryampo njafanëdënihawo do vëyëntaw va ntehnëdëniho: «Nëpaderu ahnësëhnëfu soje wanj nkañ kañary.»

³³ Awa cahnëko Pol hnam nji.

³⁴ Vëryampo hnë vëhni kwëtahnënihawo do tëfëniha: hnë vëhni, nkeho Denis, (alënah yentiko umë fëna Arewopasit hna), g'asëval ale waciko Damaris, do gë vëhañary kat.

18

Pol Korent hna

¹ Ga ndëcëk umë, Pol matëko Aten hna do nji Korent hna.

² Hnam pankëlëniho sëwif le wacik Akilas; Pon nagiko, bare Rom hna ntëdëko hn'inkal Itali hna, do hnam matiniho takan g'asëvalu Përisil, kabi Këlod Sesar, asankaf a lehnëko wasëwif wã fop cahnëni hnam. Pol më njik hn'ile nkeni Akilas g'asëvalu hna do,

³ kabi vëhni vërar tak wasank wafand ntidëniho awa umë ñëwëntik ýal hni hna do ndampo fo ndokuñëdëniho.

⁴ Fac ntawëla-wo Pol tebadëho wanës ña caliña wasëwif hna nkwajëlëntëdëho do njawërdëho wasëwif gë vële wok vëyena wasëwif mawëni wadëwu ña.

⁵ Ga tëkini Silas gë Timote matini Masedëwan hna, Pol pëyahn wanës Wënu ña fo pabëko; tufëdëhëhniwo wapacëk wasëwif wã Yesu ye Arëhnayik a.

⁶ Bare wasëwif wã ñwëyëhnënihawo do njewëndëniha. Më cawëk ivëd ile ye viyi vilëwu va tufahnahnëhni vëwawëna do ntehn: «Ile ýad nkewu ýa wühnë dënk ýak; ami gentahnila. Tëk pëgw ýi wati hnë vële wok vëyena wasëwif hna njidëfu.»

⁷ Më matëk hnam njilehn hnë tere ale wacik Titiyus Yusëtis. Arac ntakëdëhawo gë Wënu ña do tere lëwu ýa darël caliña wasëwif hna nkeho.

⁸ Bare Kërisëpus, asankaf caliña ýa, kwëtahnënihawo Ahwëhn a umë gë vëvë tere lëwu va fop. Vëvë Korent vëyabah fëna kwëtahnëniho ante nëpanihawo Pol ña, mawëniho njaryini.

⁹ Hnë umëd ndampo Ahwëhn a nësëhnëkawo umë dënk Pol hn'itufëhna, më lehnëkawo: «Antë ntaki, gory ahnësënd, antë aryemëhna!

¹⁰ Yëtëry g'ami nkeyik. Ahnë kodina ntiyi uñeh. Bulunda yabah ile hwëhnëbu yehëhna hnë anj nkol.»

¹¹ Bëhn ryampo gë fagant bëhn ñëwëko Pol Korent hna karanatëndëhni vahnë va wanës Wënu ña.

¹² Wati nte nkeho Galiyo guverëner Akayi ña, wasëwif wã nkwëryëlëniho pëlanaha Pol njonih kitiña hna.

¹³ Ntehnëni aki: «Ayi asan njëkëlehnëd mawëhnëhni vahnë va cëmbëndëniha Wënu ña g'ankeya nte hnëmpëlëk gë Sariya Moyis ýa.»

14 Pol dëkwa ña pëhwëtaďëho ante ntehnëkëhniwo Galiyo wasëwif wã: «Wuhñë wasëwif wï, nëparyino! Ge ile mbañëk sariya Rom ntikënd ma men inë ile rëfëka kwëďahni, nëpakëndëbu wanës wadëw hun ña.

15 Bare kabi soñe nkwajëla wanës gë wamac soñe ikwëtahn hun do gë wënamu hun ye, watac wadëw hun fo ye; ñadfa yewu ahitiñ wañi!»

16 Tac më ntekëhni kitiña hna.

17 Awa vahnë va fop pëlahëniha Sosëten, Asankaf caliña ña, ndafëndëniha haryënkwi kitiña hna, bare Galiyo ñoñ dehnëlähniwohna.

Pol mbokad gë Antiyos

18 Ga ndëcëk watac Pol Korent hna nkoko afo mbiy. Tac më tavëkëhni vële hwëtahnëk va kayëlehn hnë sisikulu nji Siri, umë gë Përisil do gë Akilas. Matahnënd vampamb wov vë Sankëre hna, Pol kuntëciko nkaf ña, kabi ile kwëtëläniho gë Wënu ña ntiyako.

19 Ga tëkëni Efes hna, Pol më tavëkëhni vële tëfëläniho va, nji tënk caliña hna, nkwajëländëni gë wasëwif wã.

20 Tëyënihawo ñëw hnam hafo mbiy, bare umë ñadilohna.

21 Umë koyakëhni ntehnëhni mbokajëď ge Wënu ña mañëk. Awa, matëlehn Efes hna, kay sisikulu, nji.

22 Ante tëkëko Sesare hna, Yerusalem njiko ten nkañihni vëvë cery sali va, tac njilehn Antiyos vë Siri.

23 Mbiyëko hnam, tac më mbokak tëfëhëk nkol ga nkol resiyo Galasi hna do gë Fërisi hna, kamënañëhndëhni vële hwëtahnëk va.

Apolos Efes hna do gë Korent hna

24 Sëwif ale wãcic Apolos, ale hnagik Alekësandëri, rëkiko Efes hna. Hnë wati rac, asan aholah wanës do yëtëko Vikerëh yeho.

25 Karañiko nkañ Ahwëhn a, do kahnëndako ðus, pëyahnëďëho do karañëďëhëhniwo vahnë va g'usatah soñe Yesu ya. Bare yarya San ya fo njëtëko.

26 Pëgwëlehn nësënd g'ikwëtahn caliña wasëwif hna. Përisil gë Akilas, ga nkwëryëniha, umë njonih gë yañ hni pacëñëhniha ikarañ nkañ Wënu ña.

27 Tac Apolos ñadëho nji Akayi. Vële hwëtahnëk va më kamënañëhniha ðus do kerëhnihëhni vële hwëtahnëk vëvë Korent va kacaniha g'untënah. Ante tëkëko hnam ña kwëhnanëkëhniwo nafa hnë vële ndemako Wën kwëtahnëniha va.

28 Tase bulunda ya fop nësëhndëhniwo gë toña facah wasëwif wale wajëtehnëďëhawo va tufatëndëhni gë Vikerëh va Yesu ye Arëhnyayik a.

19

Pol Efes hna

1 Wati nte nkeho Apolos Korent ña, Pol më tëfëk resiyo hwëhn wahuñ hna do tëk Efes. Hnam tëkatëkëhniwo vële hwëtahnëk vëryampo.

2 Më tëyëkëhni: «Ante kwëtahnërunëho ña nuñarunëho bi Iyir Ipacah inja?»

Më ntëkwaniha: «Kobëri gwëryëlëfuhna ga nësëďe soñe Iyir Ipacah.»

3 Pol më mbok tëyëkëhni: «Iyëhne sifa yarya yaryirun awa?»

Më ntëkwaniha: «Yarya San ya.»

4 Pol më mbok ntehnëkëhni kat: «San njaryëkëhni vële wawëko nkwëcëtani vankeya vantëw hni va ntehnatëndëhni bulunda Isërayel ya kwëtahnëniha Yesu, ale rëfidëha ya.»

5 Ante nkwëryëniho wanës watac ña njaryiniho g'uñac Ahwëhn a Yesu.

6 Pol tindëkëhniwo wëbák ña, Iyir Ipacah inja cëlälehn hnë vëhni. Pëgwëlehnëni tañ nësëndëni vanësa vakawary do pëyahnëndëni wanës Wënu ña.

⁷ Vahnë vërac təkēniho ipëhw gë vëhi.

⁸ Pol njidëho calija wasëwif hna kwëlëkwël do hnë wadepera watar, nësëdëho g'ikwëtahn, pëyahnatënd Inaw̃ Wënu ña do njawëredëho maŵehnehni vële hnëpadëhawo va.

⁹ Bare vëryampo ñoñ vëŷadilohna nkwëryëni do ñwëŷëniho vëhwëtahnëdina, wameh fo nësëdëniho soŷe nkaŵ Ahwëhn a tase vahnë fop. Awa Pol më tavëkëhni nji, më njokëhni vële hwëtahnëk va do fac-wo-fac nkwajëlëdëniho gë vëhni hnë cery cankaŵ nte nkwajëlahnëdëniho Tiranus gë bulunda ŷa.

¹⁰ Watac wabëhn waki mbiŷëko, hafo fop wasëwif gë vële wok vëyena wasëwif lëdëko hnë resiŷo rac ŷa kolëni nkwëryëni wanës Ahwëhn a.

Vutah vucan vumba Seva va

¹¹ Hnë wati rac Wënu ña ntiyehnëdëhawo Pol vifëmpëhnahnah vile nkok nahana ahnë.

¹² Koyëna nufëdëho wakantika gë wafand vunte ŷakëdëhawo va njonëhnëndeni vëres. Vërac njërëdëniho do wayine ña cahnëdënihëniwo vahnë va.

¹³ Nkeniho fëna wasëwif wëryampo njidëniho wayëŵa hna fop soŷe nlandënihëni wayine vahnë hna. Fac ryampo njawëreniho fëna ntanihëni g'uŵac Ahwëhn a Yesu. Ntehnëdënihëniwo: «G'uŵac Yesu, nte pëyahned Pol ña, ntehnëderun: cahnëryin!»

¹⁴ Vutah imbëd gë vuki vumba Seva va, asankaŵ vësëna wasadëha wasëwif ŷa, lidëho koyëna.

¹⁵ Bare, ga nësëni koyëna, yine ŷa më ntëkwakëhni: «Yesu? Njëtëbuha. Pol, njëtëbu bi mo ye. Bare ŵuhnë, vëhni mo yerun?»

¹⁶ Asan ale pëlako yine ŷa ntojanëlehnëni do mëkëkëniwo vëhni fop, mbërehnëkëhni ðus, cahnëlehnëni nkaryëni hnë tere rac viŷi këm fo do cërehnëkëniwo ðus.

¹⁷ Fop vële lëdëk Efes va njëtaniho watac. Wasëwif gë vële wok vëyena wasëwif per ntakëkëniwo do uŵac Ahwëhn a Yesu naŷëdëho.

¹⁸ Vëyabah hnë vële hwëtahnëko hna njijëdëniho putandëni tase vahnë fop wameh wante ntidëniho ña.

¹⁹ Vahnë vëyabah vële hwëhnako mbilayo njojëniho vëkayëte uyët mbilayo vantëŵ hni va, kovëni do pëdëni tase vahnë fop. Vëkayëte vatac hnapul yabah yeho.

²⁰ Koyëna tufahnëdëho Ahwëhn a fanka falëŵu fa. Wanës wadëŵu ña campëdëho g'ahawary do hn'ile-wo-le təkëko hna ntidëho ðoku lëŵu ŷa.

Ïñañëna bulunda vë Efes

²¹ Ante ndëcëko watac ña, Iyir Ipacah ña pëhnaŷehnekawo Pol tëf Masedëwan gë Akayi nji Yerusalem. Ntehnëdëho: «Ge təkëbu hnam afo yiwu Rom.»

²² Umë payëkëhni Masedëwan Timote gë Erasët, vësan vëhi vële ryemaŵadëhawo va, ðare umë dënk resiŷo Asi hna nkoko hafo mbiŷ.

²³ Hnë wati rac uryënah sankaf yeho Efes hna soŷe Nkaŵ Ahwëhn a.

²⁴ Aryëhwar koryi ale ŵacik Demetëriyus, ryëhwarëdëho vucery koryi vunte wëntëlëk gë cery wënu cankaŵ mba wënu wagërek ile ŵaciko Arëtemis* do vëryokuŷ vëlëŵu va nuŷadëniho hnapul yabah.

²⁵ Fac ryampo Demetëriyus mbarëkëniwo vëryokuŷ vëlëŵu va fop gë vëryëhwarëntawu va, do ntehnëhni: «Vëŷënta mën, njëtërun iŷi ðoku hnuŷahnëdën hnapul yabah.

* **19:24 19.24** *Arëtemis*: Wac wën asëval wagërek hwëhn yahey ŷa ye.

²⁶ Bare nurun ma nkwëryërun ile ryëcëtaď ŷa: aŷi asan, Pol, pëyahned wamën wante ntidëni vahnë gena Wën paryi do mëkëd maŷehnëhni watac vahnë vëyabah ani Efes li do resiŷo Asi hna fop.

²⁷ ŷayah waŷi wanës wadëwu ŷi gena doku fu ŷi fo përekanëd bare fëna këfëd cery wën cankaŷ mba Arëtemis, wën hucankaŷ fu ŷa. Koyëna kihned ntënah ale cëmbëdëni Asi hafo duniŷa ŷi fop.»

²⁸ Ante nkwëryëni watac ŷa ntavëlehnëkëhniwo taŷ, pëgwëlehnëni ndekandëni: «Arëtemis mbë Efes naŷëk!»

²⁹ Ankol ŷa fop ñënkalehn. Vahnë va njolehnënihëhni Gayiyus gë Arisëtarëk, vësan vëhi vëvë Masedëwan vële tëfëlëniho Pol uyas va, ntëfaryini gë mbara ntëw hni.

³⁰ Pol ñadëho nji bulunda hna bare vële hwëtahnëk va vëwawëlohna.

³¹ Vëryampo hnë vësancaŷ vëvë resiŷo Asi hna fëna, wëlawo walëwu wã, payehniho këlaniha antë nji mbara hna.

³² Wati rac bulunda ŷa vëwolohna nëpalëndëni. Ale-wo-le haŷary ndekantëdëho do vëyabah hnë vëhni vëyëtëlohna dënk bi soŷe ye varëlik.

³³ Wasëwif wëryampo hnë vëvë bulunda hna payënihawo haryënkwa bulunda hna ale waciko Alekësandër soŷe nkaŷahn ile liyak ŷa. Arac më njelak vák ŷa: ñadëho nësëhnhni bulunda ŷa.

³⁴ Bare ante njavëtënihawo bulunda ŷa sëwif ye, vëhni fop ndekaďëniho ndampo fo, uhnësë rac fo, ile yëhnëko tëk wawati wahi: «Arëtemis mbë Efes naŷëk!»

³⁵ Ga mbiŷëk asankaŷ ahigëna ŷa ndemëhnaŷëhnhniwo bulunda ŷa do ntehn: «Vëvë Efes, mo wok yëtëna duniŷa li nkol Efes ŷi ye ante yëkaď cery wën Arëtemis ŷi gë taka cëvah nte mëntëlëni sëlik g'ambin ŷi?»

³⁶ Ahnë kodina nkwaŷ. Awa tëfëka aryemëhnaŷu do ant'aliwu iñë hara nahaluhna.

³⁷ Njojërunëhëhni vëŷi vësan hnani, bare ñoñ vëlina ile wëk cery wën cankaŷ fu hna do vëyëwëlahna fëna wën fu ŷa.

³⁸ Ge Demetëriyus gë vële ndokuŷëlahnedëni va kwëhnani ile pëyahnedëni menëk ahnë, awa soŷe rac nkehëhna vakitiŷa gë vëhitiŷ per; hnam tëfëka pëyahneni.

³⁹ Do ge kwëhnarun wanës wakawary wante rëyëdun pëhwëtëden tase bulunda hna gë vële yëtëk sariya lëw fu va.

⁴⁰ Ge diyilënhna wajira ntehnëdenëhëfu ŷaňënayinëk soŷe ile liyak dol ŷi kabi kwëhnayilënhna toña soŷe aŷi mbarëla, kodëlënhna nësin ile liyëhnëkëfu rac ŷa.» Ante nësëko waŷi wanës ŷa më ntehnëkëhni bulunda ŷa campëni.

20

Pol Masedëwan hna do gë Gëres hna

¹ Ante puko ŷaňëna ŷa, Pol mbarëkëhniwo vële hwëtahnëk va kamënaŷëhnhni. Tac koyahni kahnëtalehn nji Masedëwan.

² Ga tëkëk hnam ndëcëtaŷo resiŷo rac, nësëhnhniwo dus vële hwëtahnëk va, kamënaŷëhnhni do tëkëlehn Gëres,

³ do wadepëra watar ñëwëko hnam. Wati nte ñadëho kay sisikulu nji Siri ŷa, njëtako wasëwif wã wëh ñadëni ntiniha. Awa më pëhnaŷ mboka gë cape Masedëwan.

⁴ Vëŷi vësan tëfëlëniho: Sopater aju Pirus avë naŷ Bere, Arisëtarëk gë Sëkundus vëvë Tesalonik, Gayiyus mbë Derëb, Timote, do Tisik gë Tëroŷim vëvë resiŷo Asi.

⁵ Vëhni ryënkwehëko Tërowas hna napëhëdënihëfuno.

⁶ Fuhnë, hnam nkoŷunëho hafo ndëc ambënt mburu kwëhn levir këm ŷa. Tac më hayëbun sisikulu Filip hna, yifu hnë wafac imbëd rëfëlehnëfuni gë Tërowas hn'ile njibunëho lifu wafac mbëd gë wahi.

Pol ahnë mbëhnëndanëd Tëroyas hna

⁷ Samëdi g'anëka mbarëpëlëbunëho soje wubëlehnëfu mburu ña.* Pol nësëndëhëhniwo vële hwëtahnëk va hafo fagant mëhwëry hna kabi tēfëkawo ñji ge pacëk.

⁸ Cery nte ye cëmët mbëryëh hna mbarëbunëho. Walampu wayabah fëdiko hnam.

⁹ Ajar nte waciko Utikus lañako fenetër hna. Nëhnëlehn wakwëd kabi wanës Pol ña njaryëko. Paco ndëtajëk etas rarëna hna njoj gëd. Vahnë më cëlëni matëndëniha bare cëmëko.

¹⁰ Pol umë fëna më cëlëk ñji muryahna do ntehn: «Ant'avalu, cëmëna!»

¹¹ Tac më vokañun yañ, do Pol nkubëlehn mburu ña, rokëfu do mbok pëgwëlehn nësëhnëndëfu hafo lav a pëhni, njilehn.

¹² Jar ña afërën fo mënceryiko do watac njamënëko wasakahn vahnë fop.

Pol matëd Tëroyas hna ñji Mile

¹³ Ante nkëhnëbunëho hahnëtafu ña Pol më lehnëkëfuno hayëfu sisikulu yifu Asos hn'ile tēfëkawo hnufëhëfuna hna kabi umë gë wapary ñadëho njas hafo hnam.

¹⁴ Ga tēkëhëkëfu Asos hna më yobunëha sisikulu hna yifu Mitilen.

¹⁵ Hnam, më vokëbun ryëcalëfu do rëkëfu ga pacëk haryënkwi Kiyu. Fac le voko tēki kat ña vok rëkëlehnëfu Samos, ga mbok pac Mile hna tēkëbunëho.

¹⁶ Pol pëhnako ndar Efes, soje antë mbiy hnë resiyo Asi hna; ñankahnëkawo ñji Yerusalem hna njanti ambënt nte wacik Pantëkot ña.

¹⁷ Mile hna payëkëhniwo Pol vahnë njini Efes macinihëhni vicër cery sali va njijëni.

¹⁸ Ante tēkini ña Pol më ntehnëkëhni: «Njëtërun gante nkeho nkeya mën ña wati le yelahninëko hna fop, tēk pëgw fac le rëkahniñuho resiyo Asi ña.

¹⁹ Dokujëhnëñbuha Ahwëhn a hara nañënala mama korotehnëniho wasëwif wã hafo howu dënk.

²⁰ Njëtërun fëna ñoñ cowëluhna, pëyamu do karanëmu fop ile hwëhñak nafa soje hun ña, tase vahnë fop do gë watere hun hna fëna.

²¹ Ntehnëdëfuhëhniwo fëna kwëlëkwël wasëwif gë vële wok vëyena wasëwif tēfëka nkwëcëtani vankeya vantëñ hni va do kwëtahnëniha Ahwëhn fu ña Yesu.

²² «Tame wëli Yerusalem yidëfu kabi Iyir Ipacah ña forosiñëdëho, bare yëtëla bi ye yid nkewo hnam.

²³ Ile pëyako Iyir Ipacah ña hnë vankol hna fop, umë fo yëtëbu: mbëradëfu do cëdëdëbu.

²⁴ Ami, mena ge cëmëbu ma woñu hnë duniña li. Fuhnawu doku le kwëtëhnahnëko Ahwëhn a Yesu yi ñadëfu: umë ye fëyahnu Wanës Wakasëk ña Wënu ña pëhëtëkëfu ipërëna dëwu ña.

²⁵ «Njijëñuho fagant hun fop fëyahnëndu Inawñ Wënu ña, bare tame njëtëbu bokëdiluñu ahnuwuno.

²⁶ Soje umë fëyahnëdëmu dol karanëmu fop ile holëbu ña; ge ahnë ñwëñëk, umë yëtëk.

²⁷ Pëyamu fop ile ntehnëk Wën ntide ña; ñoñ cowëluhna.

²⁸ Keryaryin vankaf hun va, wühñë dënk do gë fop vahnë vëvë cery sali vi, wühñë vële ntik Iyir Ipacah vëhery had vëhery wape. Dënkwëtaryin, Aju Wënu ña soje lëwñ hni ña ndehëtëk sat lëwñ ña.

²⁹ Njëtëbu, ge gola hnani, vahnë vëyapah va njijëdëni ñal hun li, do kañëhnahnëdiluñu.

³⁰ Nkedëni vële wätëk hnë wühñë dënk, nësëndëni wamër, nuñahnënihëhni vële rëkëd tēfëlehnëndënihëhni.

* 20:7 20.7: Vantiyehn 2.42

³¹ Titënyarin ðus! Dënkwëtaryin, hnë wabëhn watar, g'umëd' gë g'anent, nkabëdëmuno ale-wo-le hnë wuhnë, wëla gë wankwën ña.

³² «Tame Wënu ña hwëtehahnëmu soñe wanës wadëwu ña ntihahn ðoku lëwu ña hnë wuhnë ndemaðëhu le-wo-le ña. Kwëhnak fanka nañënahnu kwëtahn hna do mañëryahnu fop hnapul ile kwëhnëni fop vële kwëhnëk va.

³³ Ñaðëwöhna koryi ma viyi vahnë vëhañary.

³⁴ Njëterun wuhnë dënk ñacëñac ntëmën ña hnuñahnëdëfunëho ile valëdëhëfuno ña, ami gë vërefal mën vi.

³⁵ Tufëdëmuno kwëlëkwël, aki tëfëka aryokuñëdu aryemahnuni vëhañënah va. Dënkwëtaryin ile nësëko Ahwëhn a Yesu umë dënk: “Ile yëdahnëdu ña yabëka nafa gë ile hnuñadu.”»

³⁶ Ante puhnak Pol wanës ña, umë ndëkwëhnëk njëfani gë vëhni fop.

³⁷ Awa vëhni fop pëgwëlehnëni kondëni, muryalehnëniha mbucëndëniha.

³⁸ Ile hoyëhnëkëhniwo ðus ña umë ye ile ntehnëkëhniwo bokëdina nuniha. Tac ntapëhnaniha hafo sisikulu hna.

21

Pol Yerusalem hna

¹ Pitëlëbunëho gë vële hwëtahnëk vëvë Efes va hayëlehnëfu sisikulu satënafu Kos; ga pacëk rëkëlehnëfu Rod, tac hafo Patara.

² Wati nte cëlëbunëho hnam ña, tëkatëbunëhawo sisikulu le yidëho Fenisi. Hayëlehnëfu rac yifu.

³ Umë hnuñun Tinti Sipër ña ñañwët g'irahahn, ryëcëlehnëfu rëfëfu gë cape Siri, rëkëlehnëfu Tir; hnam tëfëkawo cëlëndi ile ndibëko sisikulu ña.

⁴ Tëkatëbunëhëhniwo hnam vële hwëtahnëk do umë yëwëbun wafac imbëd' gë wahi gë vëhni. Iyir Ipacah inja hnësehnëkëhniwo vahnë vërac; më ntehnëniha Pol antë nji Yerusalem.

⁵ Bare pund tuñ wafac imbëd' gë wahi warac, ryëcalëlehnëfu nkañ ntëw' fu ña. Vëhni fop, vësan gë vësëval gë vutah, më ntapëhnanihëfu hafo sahnëfu nkol ña. Tac më ryëkwëhnëbun tëfary wov hna yëfafuna Wënu ña.

⁶ Ante koyalëbun ña, më hayëbun sisikulu hna do vële hwëtahnëk va mbokalehnëni gë ñal hni.

⁷ Ga mbokëbun wätëfu Tir hna gë sisikulu ña yilehnëfu Pëtolemayis, ñañyëfuni vëñënta fu va hn'inaw' tac lifu fac ryampo gë vëhni.

⁸ Ga pacëk ryëcalëlehnëfu rëkëfu inaw' Sesare hna, sëlëfu tere Filip[☆], hnë ale harañëdëhëhniwo vahnë wanës Wën hna, umë yentiko hnë vësan mbëd' gë vëhi vële vëhnyiko Yerusalem va.

⁹ Kwëhnakëhniwo vëryag vëhna vële woko vëñëlina. Pëyahñëdëniho wante nësëhnëdëhëhniwo Wënu ña had wakila.

¹⁰ Wafac wayabah libunëho hnam tëket asan ale waciko Agabus, mati Yude. Umë fëna had kila pëyahñëdëho ile nësëhnëdëhëhawo Wënu ña.

¹¹ Umë njëjëk hn'ile nkebun hna, nuf ryil Pol ña ñëba wapary ni gë wëbák ni do ntehn: «Wëlin ile ntehnëk Iyir Ipacah inja: “Asan ale hwëhnëk iñi ryil ña, aki ñabëdëniha wasëwif wã Yerusalem hna, tac njëdahnëniha hnë vële wok vëyena wasëwif.”»

¹² Ante nkwëryëbunëho watac, fuhnë gë vële yëbunëho hnam va, më hëlabunëha Pol antë nji Yerusalem.

¹³ Bare umë ntëkwakëfu: «Soñe ye hoñun do yëkëlehnëdëfun awoyëhnuno? Ami, pëhwëtafu ñabiwu, do sëmu Yerusalem hna soñe Ahwëhn a Yesu.»

[☆] 21:8 21.8: Vantiyehn 6.5; 8.5-40

14 Kabi kodilëfuhna woyehñëfuhna më ravëbunëha do lehnëfu: «Awa arabi iña Ahwëhn a ntiya.»

15 Ga ntibun wafac hnam, më fëhwëtabun hahnëtalehnëfu yifu Yerusalem.

16 Vahnë vële hwëtahnëk vëvë inawñ Sesare va më ntapëhnanihëfu. Hnë ale wacik Mënason avë Sipër njonihëfuno, ÿaluhna tëfëkawo sëlëfu. Asan arac, gë vële ryënkwëko kwëtahnëniha Ahwëhn va nkentiko.

Mbara Yerusalem ña

17 Ante təkëbunëho Yerusalem ña vëÿënta fu va kacanihëfuno g'uhnatah.

18 Ga pacëk, Pol gë fuhnë më yibun vëhni Sak hna. Hnam mbarëniho fop vëvë haryënkw cery sali va.

19 Pol nkaÿëkëhniwo umë tëfëtanëkëhni fop, ryampo ryampo, ile ntiko Wënu ña hnë doku lëwü vële wok vëyena wasëwif hna.

20 Vëvë haryënkw va ga nkwëryëni watac, umë njëwëdëni icëmb Wënu ña do ntehnëndëniha Pol: «Aÿënta fu, nuru wasëwif wayabah kwëtahnëniha Yesu do g'ucatah tëfëdëni Sariya Moyis ÿa.

21 Wëlin wade hnësëdë soñe lëw hu ÿa: karanëdëhëhni fop wasëwif wale lëdëk hnë vële wok vëyena wasëwif hna, soñe tavëni Sariya Moyis ÿa do antë kácehnënihëhni vutah hni va do antë mbok tëfëni namu wasëwif wã.

22 Awa ye rëfëka ntiyin? Pacëk njëtafëni njijëru ani.

23 Soñe umë, diry ile lehnëderu ÿa. Vësan vëhnah yentik gë fuhnë, kwëryëhnëniha Wënu ña iñë.

24 Yoryihni, afacënajü do asosahn soñe kwëtëla ntëw hni ña. Tac, ndirini vankaf va had dahëse puhnani kwëtëla tac. Koyëna vahnë va fop nudëni wante hnësëdë soñe hu ña wamër fo ye, do nkoru ahwëtahn, wëjë dënk, Sariya Moyis ÿa.

25 Bare soñe vële wok vëyena wasëwif do hwëtahnëk va kerëhnëbunëhëhni, fëyafuni wanës wante hahnëndëbun ña: Tëfëlahna tokëni faÿar sadëha, wasat, do fëna faÿar ile wok kácina soñe cahna sat ÿa, do asan g'asëval ntë ndakëni ge vëÿëlëläna.»

26 Ga pacëk Pol më njokëhni vësan vërac njini soñe pacënajëni vëhni fop. Hnë wati rac më tënkëni selele Cery Wën Cankaf hna, pëyahñëni fac le puhand pacëna ña, gë fac le cënanëhnande sadëha ale-wo-le hnë vëhni ÿa.

Ipëla Pol ña

27 Ante ñadëho pu wafac imbëd gë wahi wale sënande sadëha pacëna ña, wasëwif wale wätiko hnë resiÿo Asi më nuniha Pol Cery Wën Cankaf hna. Umë ntavëndanënihëhni kore ÿa fop pëlalehnëniha,

28 ndekatëndëni: «Vëva Isërayel! Demaryinëfu! Wëliho ale haranëdëhëhni vahnë fop gante-wo-gante ile wok tëfëlëna gë bulunda lëw fu ÿa, gë sariya lëw fu ÿa. Ndënikëhni dënk vële wok vëyena wasëwif Cery Wën Cankaf hna, do tonkënek iÿi ÿëwã sëvah!»

29 Nësëdëniho koyëna kabi Tërofim mbë Efes nuniho ga tëfëlëni gë Pol nawñ hna do ntiyahñëkëhniwo bi ndënëka Cery Wën Cankaf hna.

30 Nawñ iña ñënkalehn fop do vahnë va nkaryini gante-wo-gante. Më pëlaniha Pol, kuhëniha, canëniha Cery Wën Cankaf hna, pidëlehnëni tañ warënkã wã.

31 Wati nte ñadëniho ndawëniha Pol ña, pëyayiko asankaf wasodafë wavë Rom wã, fop vëvë Yerusalem va ñënkani.

32 Mbarëpëlehnëhni tañ wasodafë wã gë vësankaf vëlëw hni va nkaryëni gë kore. Vahnë va nundëniha tañ asankaf wasodafë wã gë wasodafë walëwü wã tavëlehnëniha gona ndafëndëniha Pol.

³³ Awa asankaf wasodafe ÿa më tëhaka, pëlaka do ntehn ñabi gë vankënca vaki, tac më tëyëk bi hak macik do bi ye ntik.

³⁴ Bare kore ÿa wanës wanëmpëlah ndekadëniho hafo asankaf wasodafe ÿa kolëlohna njët ile ye toña soñe wadëka wanëmpëlah watac. Umë ntehnëk njoyi Pol gë kañ wasodafe.

³⁵ Ga tëkëk Pol rënka cery nte hwëhnako rënka le hayëde ÿa, wasodafe wã njihñënihawo, kabi kore ÿa ñañëniho,

³⁶ Ñadëniho ntoñanëniha ndekatëndëni: «Daŵëryiyi!»

Inësa Pol ña

³⁷ Wati nte ñadëho ndëni Pol hnë kañ hna, më ntehnëka asankaf wasodafe wã: «Kodëfu bi lehni iñë?»

Më ntëkwaka: «Kolëru wanës wagërek ña!

³⁸ Awa wëjë gelihna bi avë Esipët ale ÿañënaÿëhnëkëhniwo vahnë do njohni biÿëna gë lañ? Vëryaŵ vahnë, vësan wawuli wahnah yeho.»

³⁹ Pol më ntëkwaka: «Sëwif yëbu. Tarës hnagibu, Silisi hna. Inaŵ dënah dus ye. Këlami maŵëryanërye hnësëhnëwëhni bulunda ÿi.»

⁴⁰ Asankaf wasodafe ÿa më maŵëryanëka. Awa më kahnëk rënka kañ hna do njelahni bulunda ÿa. Ndemëhnalehnëni tañ, umë ntehnëkëhni gë Wa-ebëre ña, wanës wasëwif ña:

22

¹ «Vëÿënta mën, nëparyin wanës wante ÿadëfu hnësu tame ayëtahnu dila iñë wëh.»

² Ga nkwëryëni Pol wanës wadëŵ hni ña nësëndëhëhni, ndemëhnaniho ntëbi nte njelakëhniwo ña. Më ntehnëkëhni:

³ «Sëwif yëbu. Tarës hnagibu Silisi hna, bare Yerusalem li naÿëbu. Gamaliyel yeho aharañ mën a. Karañëkowo afo yëtu dus sariya le njëdäkëhniwo Wënu ña vacërakëlo fu va do kahnëndaŵuho soñe Wënu ña had gante nkerun wühñë fop dol ki.

⁴ Mbërehñëbuhëhniwo vahnë vële rëfëdëho añi Nkaŵ Ahwëhn va hafo ryawëwëhni. Pëlayehñëbuhëhni vësan gë vësëval do sëdëhnëwëhni kaso hna.

⁵ Asëna wasadëha asankaf aÿi gë fop kore vëvë haryënkwi vi kodëni nkenëhnëniho sede. Kerëhnënihowo vëkayëte yinenëhnëwëhni vëÿënta fu wasëwif wale lëdëk Damas do njibuho fëlaÿëwëhni vële rëfëdëho Nkaŵ Ahwëhn va ÿabiwëhni, wënceryiwëhni Yerusalem li soñe kwëdini vëhni fop.»

Pol pëyahñëd gante macëka Ahwëhn ka

⁶ «Ante njëdëfuho do tëhabuho Damas ña, lav a nkëhnëko tëk nkaf li, matëlehni tañ humpen hucankaf g'ambin njij cëpo penëlehno.

⁷ Yolehnu nkal hna, wëryëlehnu kopa ga macëdëho: “Sol, Sol!” do më tëyëko: “Soñe ye vërehñëduho?”

⁸ «Më rëyëbuha: “Ahwëhn, mo yeru?”

«Awa më ntehnëko: “Ami, Yesu mbë Nasaret, nte vërehñëdu ña ye.”

⁹ Vële rëfëläbunëho va nuniho humpen ha, bare wawëryëlohna kopa le hnësëhnëdëhowo ÿa.

¹⁰ «Më rëyëbuha: “Ahwëhn ye rëfëko liwu?”

«Ahwëhn a më ntëkwako: “Matëry ayi gë Damas. Hnam pëyađeru ile rëfëka ali ÿa fop!”

¹¹ Bare golëwöhna hnundu: humpen hutac mëpënëkowo. Awa vërefal mën va më pëlaniho vák ÿi kahëniho hafo rëkëfu Damas hna.

¹² «Ale wacik Ananias yeho hnam. Asan arac ntakëdëhawo gë Wënu ña do Sariya Moyis ña tëfëdëho. Ipërëna dëwu fo nësëdëniho wasëwif wale lëdëko hnam va fop.

¹³ Umë njijëk tëkatëko, kahnëk ðarël mën do nteho: “Aÿënta mën, Sol, bokary ahnund!” Wati rac dënk hnulehnëwa Ananias hafo pac.

¹⁴ «Awa më ntehnëko: “Wën warëm fu ña mbiÿëk ga tëhnaki soje njëtëndani ile ñad ña, ahnuhahna ale satëk a do awëryahnënd kopa lëwu ña.

¹⁵ Sede lëwu ña yeðu haryënkwa vahnë hna fop, soje afëyahnehni ile hnuru do wëryëru.

¹⁶ Tame, ye hnapëðu? Matëry, ahwëtahna Ahwëhn a, diry ayaryi do afacëni wameh hu ña.”

¹⁷ «Tac, umë vokajëbu Yerusalem li. Fac ryampo, ante njëfadëfuhö Cery Wën Cankaf hna, më hnuhuha Ahwëhn a hn'ikaryëtahn.

¹⁸ Më ntehnëko: “Cahnëry ñap Yerusalem li, kabi vële lëdëk hn'ani vi vëwawëdëna wante hnësëfu soje mën ñi.”

¹⁹ «Umë lëkwabuha: “Bare Ahwëhn, njëtëni njidëfuhö calina-wo-calina soje sëdehnëwëhni do ryafehnëwëhni vële hwëtahnëkino va.

²⁰ Do ante ndawëdëho sede lëw hu ña, Ecen, hnam nkentibuho ami dënk. Cañahnëkowo rac do ami yëkadëwo vëyi vële ryawëdëhawo gë wëraka va.”

²¹ «Awa Ahwëhn a më ntehnëko: “Yiry, kabi cañëtëdëmi ñawët, hnë vële wok vëyena wasëwif!”»

Pol gë Kumanda vë Rom

²² Kore ña nëpadënihawo Pol hafo ante nësëko watac ña. Tac pëgwëlehnëni ndekandëni: «Dihëtëryina ðuniÿa li aÿi asan! Dawëryina! Tëfëlahna nkonti ðuniÿa li!»

²³ Ñañënanihö, do citëni viÿi vilëw hni va, ntonjëndëni nkal iña*.

²⁴ Awa asankaf wasodade ña më ntehnëkëhni: «Dënëryina Pol kañ hna do alampuna, nësahn forosima; ñadëfu yëtu bi soje ye ndekadëni bulunda ñi aki soje lëwu.»

²⁵ Ante ñabëdeho ña, Pol tëyëkawo asankaf wasodade ale yeho hnam ña: «Kodun bi alampuna ale kwëhnëk Rom ale worun kitinëluhna ten?»

²⁶ Asankaf wasodade ña, ga nkwëryëk watac, më njik pëyaka kumanda ña: «Njëteru bi ile ñadu ali ña? Aÿi asan ale kwëhnëk Rom ye.»

²⁷ Kumanda ña njilehn tañ vëhni Pol hna do tëya: «Pëyarye, paryi bi ale kwëhnëk Rom yeru?»

Pol më ntëkwaka: «Ha.»

²⁸ Kumanda ña më ntehnëka: «Ami cosahnëbu yabah yehahnu ale kwëhnëk Rom.»

Pol më ntëkwaka: «Ami, nagaryibu.»

²⁹ Vële ñadëho ntampëniha Pol nësahn va tavëlehnëniha tañ. Kumanda ña ntakëkawo ðus ante njëtëko ale kwëhnëk Rom ñabehnëk gë vankëncä.

Pol haryënkwa vëhitiñ vësankaf wasëwif

³⁰ Pacënd tuñ, Kumanda ña ñadëho një facëk soje wante ntehnëdëniha Pol wasëwif ñi. Awa, më pëtehnëka do macehnëhni vësankaf vësëna wasadëha va do gë Mbara Vëhitiñ va fop, tac canehna tase vahnë fop.

23

¹ Pol më ntañëkëhni Mbara Vëhitiñ va do ntehnëhni: «Vëÿënta mën, gë hakili risah njasaryëbu haryënkwa Wënu ña do ñoñ gena ile hnirandëbu hafo fac vë dol ñi.»

* 22:23 22.23 Citëni viÿi vilëw hni va, ntonjëndëni nkal iña: Namu le rufahnëd ntavah ntëw hni ña ye.

² Hnë wati rac asëna wasadëha asankaf a Ananiyas më ntehnëkëhni vële kakëniho Pol va: «Dafëryina wës li!»

³ Awa Pol më ntehnëk: «Wëjë ndafëd Wënu ña, wëjë ale wëntëlëk gë mir le yerënik ÿi! Ntañaru ahitiño gante nësëk sariya ka, bare ntidfu ile ñwëÿëk sariya ÿa: ntehnëru ryafiwu.»

⁴ Vële yeho ñarël Pol va më ntehnëniha: «Njëteru bi njeÿëruha asëna wasadëha asankaf ava Wënu ña?»

⁵ Pol më ntëkwakëhni: «Vëÿënta mën, yëtaka asëna wasadëha sankaf ye. Toña ye, kerik kayëte Wën hna: “Yeÿëdilihahna ale ye asankaf bulunda hu ÿa.”»

⁶ Pol njëteko vële yeho Mbara Vëhitiñ va fop vëryampo wasaduse yeho, vëÿëntaÿ va wafarise. Soje umë ndekahnëko bulunda hna: «Vëÿënta mën, Farise yebu do wafarise ye warëm mën ÿa do soje ikwëtahn fu vësëm va mbëhnëdëni hitiñandëbu.»

⁷ Ante nësëko watac ña, nkwajëla cankaf yeho yëbëlan wafarise ÿa gë wasaduse ÿa, do mbarëla ña pitëlëko nke wakore waki.

⁸ Koyëna nkeho kabi wasaduse ÿa vëhni lehnëko vësëm va vëvëhnëdëna, do wamëleka gë wayine wayena, bare wafarise ÿa vëhni kwëtahnëniho watac fop.

⁹ Nkelehn sonko sankaf kore hna. Vëharañ sariya vëryampo hnë wafarise hna, matëniho conkëndëni ñus, ndekandëni: «Ñoñ nulëfuhna ile ntëntëk aÿi asan. Kod nke mpëd mëleka ma iyir hnësëhnëka.»

¹⁰ Sonko ÿa njakëko hafo Kumanda ÿa ntaka antë citëlëniha Pol fagant lëÿ hni. Awa më ntehnëkëhni wasodade walëÿu ÿa canëniha Pol fagant lëÿ hni mbokaryëniha gë kañ.

¹¹ Ga mëdëk, Ahwëhn a njiko vëhni Pol hna ntehma: «Antë ntaki! Sede mën yeru ani Yerusalem li, ayenëhno fëna Rom hna.»

Pol urënd tëndënde

¹² Ga pacëk wasëwif wëryampo më nkwëryëlëni; ntëkëni haryënkW Wën antë mbok tokëni do ceni hafo ndawëniha Pol.

¹³ Vële wëryëlëko watac va ntëbiniho vahnë wafëhw wahnah.

¹⁴ Më njini vësankaf vësëna wasadëha hna do gë vicër hna ntehnënihëhni: «Ntëkëbun bokëdiléfuhna rokëfu ma sefu iñë afo ryawëfuna Pol.

¹⁵ Awa ÿuhnë, gwëryëlëryin gë Mbara Vëhitiñ va, tëyëryina tame Kumanda ÿi mbok njonëhniÿuna Pol, alehnuna ñadun afëcëtaWu soje lëÿu ÿa. Ge fuhnë ye pëhwëtabun ryawëfuna tëkahnind ani ÿa.»

¹⁶ Bare aju acëru asëval Pol umë nkwëryëk ga nësëde watac. Awa, më njik kañ hna pëyahna Pol.

¹⁷ Awa Pol më macëka asankaf wasodade ryampo ntehma: «Yoryehna ani jar Kumanda hna kabi iñë hwëhn nafa ñad payahna.»

¹⁸ Arac më njoka jar ña gë Kumanda do ntehma: «Pol, ale sëdika lehnëko yonëhniÿina ani jar; iñë ñad pëyaÿi.»

¹⁹ Kumanda ÿa më pëlaka jar ña vák ÿi canaryëka do tëya: «Ye ÿadu afëyawo?»

²⁰ Jar ña më ntëkwaka: «Wasëwif ÿa nkwëryëlëni tëyënihi ayonëhnihi Pol acahn Mbara Vëhitiñ hna. Ntehnëdëni ñadëni pëcëtani soje lëÿu ÿa wapacëk.

²¹ Bare antë alëkwahni. Ntëbini vësan wafëhw wahnah vële fëhwëtak ndawëniha va. Ntëkëni ñoñ vërokëdëna, vësëdëna ge gena ndawëniha. Tame fop pëhwëtani; maÿëhu ña fo napëdëni.»

²² Awa Kumanda ÿa më ntehnëka jar ña: «Antë afëyahna wëla aryampo wante fëyaruhu ñi.» Tac tavëlehna mboka.

Pol Sesare hna

²³ Kumanda ŷa më macëkëhni taŋ wa-ofisiye waki walëwu do ntehnëhni: «Barëpëryinëhni wasodafe wakeme waki, gë wasodafe wahwëhn wafahnac wafëhw mbëd gë wahi do gë wakeme waki vëhwëhn viwëta. Pëhwëtani njini Sesare; kahnëta ŋa wëwati imbëd gë wahnah g'umëd ga ye.

²⁴ Pëhwëtanëhnëryina Pol fëna wafahnac, ayowuna yam fo vëhni guverëner Felikës hna.»

²⁵ Tac më kerëhnëka Guverëner ŷa aŋi kayëte:

²⁶ «Asankaf alënah Felikës, ami, Këlod Lisiyas yaŷëryidëhi.

²⁷ «Asan ale yëdanahnëryidëmina aŷi wasëwif wã fëlakawo do ñadëniho ndawëniha. Awa më rëkibu gë wasodafe mën wã lëcëbuha, kabi njëtabuho ale kwëhnëk Rom ye.

²⁸ Ñadëfuho yëtu bi soŋe ye ndëñanëniha wasëwif wã, awa umë yobuha Mbara Vëhitiŋ ntëw hni hna.

²⁹ Awa tëkatëbuho pëlanaha kabi dënënëdina sariya lëw hni ŷa, ñoñ gena ile hode ndawähni ma cëdähni.

³⁰ Bare takan pëyayibu wasëwif wëryampo pëhwëtani soŋe ndawëniha. Umë yëdanahnëryidëmina hara napëla mbiŷ, do njëtandanëbuhëhni wasëwif wã ŷal hu hna tëfëka pëyahnëni ile lavëkëhni g'umë ŷa.»

³¹ Wasodafe wã umë njiryeryëniha Pol g'umëd fo gë Antipatëris gante ntehniniho ka.

³² Ga pacëk, mbokalehnëni gë kaŋ lëw hni, tavënihëhni vëhwëhn wafahnac va fo tëkaryëniha hafo vëhni Felikës hna.

³³ Ante tëkëni Sesare ŋa, vëhwëhn wafahnac va më njëdaniha Felikës kayëte ŋa do njëdahnëniha Pol.

³⁴ Guverëner ŷa, ga karajëk kayëte ŋa, umë tëyëka Pol bi avë resiŷo ŷëhne ye. Më ntëkwaka: «Avë Silisi yëbu».

³⁵ Awa Felikës më ntehnëka: «Nkwëryëdëmi ge tëkini vële yelëku va.» Tac më ntehnëk kwëti Pol cery can kaf Erođ hna, do njëkande.

24

Pol haryënkwa Guverëner Felikës

¹ Ante ndëcëko wafac imbëd ŋa, asëna wasadëha asankaf, ale wãciko Ananiyas ŷa, tëkëniho Sesare hna gë vicër do gë ale hnësëhnëdëhëhniwo vahnë ale wãciko Terëtuyus, soŋe pëyaniha guverëner ŷa ile ntik Pol ŷa.

² Pol macijiko do Terëtuyus pëgwëlehn pëyahnënd: «Alënah Felikës, ucankaf hu ŋa njonëhnikëfu yam hnëŋah do hwëhna hakili hu ŷa gwëcëtëk viŷë viyaŋah nkal li.

³ Camehniru g'intaŷary pacah soŋe fop vile hnuŷadëfun kwëlëkwël va, hn'ile-wo-le hna.

⁴ Soŋe ant'avëŷehni hnani ŷa, muntadëmi aŷaw g'ipërëna hu ŋa ahnëpa fu toye.

⁵ «Tëkatëbun aŷi asan alakah đus ye. Tënkëndëlehnëdëhëhni wasëwif wavë đuniŷa ŷi fop, do fëna asankaf vëréfal Yesu mbë Nasaret ye.

⁶ Ñadëho dënk nti ile sëvak Cery Wën Cankaf hna, awa tac pëlabunëhawo.

⁷ [Ñadëfunëho hitiŋëfuna gë sariya lëw fu ŷa, bare Kumanda ŷa, Lisiyas, më njijëk tebëfuna gë fanka.

⁸ Tac më ntehnëkëfu ŷal hu hna tëfëka yijëfu afëyayi ile ntikëfu ŷa.] Ge tëyëruha, njëtëdu wëjë dënk wante hnësëbun ŋi fop toña ye.»

⁹ Wasëwif wã njawëneniho ile nësëko ŷa ntehnëni: «Ha, ile nësëk ŷi fop toña ye.»

Idëkwa Pol ŋa

¹⁰ Awa Guverëner ÿa më ndëkwanëka Pol teða wanës ña. Tebalehn ntehn: «Njëtebu wabëhn wayabah ye kobëri ga kitijahnëdfuhëhni vahnë va nkal li. Soje umë hnësándëbu g'ikwëtahn haryënkw lëw hu.

¹¹ Kodu ayëkélehn wëjë dënk, dëbëna wafac pëhw gë wahi ga njihahniibu Yerusalem soje icëmb Wënu ña.

¹² Do ahnë nulohna ga conkëntëdfëbu Cery Wën Cankaf hna ma ga matëndëdfëfuhëhni vahnë ntini sonko vacaliña hna, do gë hn'inaw hna.

¹³ Do fëna vëyi vahnë ñoñ vëhwëhnana ile tufahnëdëni toña ye wanës wadëw hni ñi.

¹⁴ Bare wañi ye toña ÿa: Wën warëm fu ña ryokuñëhnëdëbu rëfatëndu Ankañ Ahwëhn a, nte ntehnëni gena catah ña; kwëtahnëbu ile-wo-le herik vëkayëte Sariya hna do gë vëmba wakila hna.

¹⁵ Inji kwëtahn hwëhnaabu, vëhni fëna kwëtahn tac dënk kwëhnani, vëhni fop, vëli wameh gë vësatah per mbëhnëndanëdëni.

¹⁶ Soje umë ye hn'ile-wo-le nkebu hna njawërëdfëfu liwu kwëlëkwël ile satëk haryënkw Wën hna do gë vahnë hna.

¹⁷ «Ga mbiyëk wabëhn wayabah yijëla Yerusalem, umë vokajëbu yonëhniwëhni uryema koryi wasëwif wale hwëtahnëk wã do sanëhnëwa Wën mën ña sadëha.

¹⁸ Umë lidëfuho ante tëkatënihowo selele Cery Wën Cankaf ña ante puhnadëfuho pacëna ña; gelëfunohna gë kore, matëndëlëwohna fëna sonko.

¹⁹ Bare wasëwif wëryampo wavë resiyo Asi wã hnam nkentiniho. Vëhni rëfakëha kahnëni haryënkw hu pëyahnëni ile libu ÿa, ge nke ile lavëkëhni g'ami.

²⁰ Ma hnë vële ye hnani vi, ge nuko iñë wëh ile libu ante njoyibuho Mbara Vëhitij vëlëw hni hna, pëyahn.

²¹ Kabi ntehnëbuho vahnë va mbëhnëdëni, soje rac hitijahnëdfunëho dol!»

²² Felikës njëteko d'us Ankañ Ahwëhn a. Awa, umë karacëk kiti ÿa nkañ kawary ntehn: «Kitijëdëmu ge Lisiyas njijëk.»

²³ Umë ntehnëka ofisiye le hwëtehnañnikawo Pol ÿa tëfëka njëkanda, bare ant'awëmañehna d'us, do ant'awëmañëhni vëlëwu va njijëni ndemaniha.

Pol haryënkw vëhni Felikës gë Dërusi

²⁴ Ga ndëcëk wafac, Felikës tëkiniho g'asëvalu Dërusi, ale yeho sëwif ÿa. Umë payëhnëko njinëhni Pol do nëpakawo nës soje ikwëtahn Yesu Këris ña.

²⁵ Bare Pol, umë pëgwëk nësënd gante tëfëka nke ahnë nëñahna Wënu ña g'umë, awënk nkaf hu ña do gë kiti vahnë nte yejëk ña. Awa Felikës ntakëlehna tañ, më ntehnëka: «Tame gwër nke, soje dol ÿa! Ante njivëmadëho ña mbokëdëmi waci.»

²⁶ Felikës ntiyahnëkawo fëna Pol njëdadëha koryi. Soje umë macehnañdëhawo wati-wati nësëlëndëni.

²⁷ Wabëhn waki ryëcëko koyëna, tac Felikës, Porësiyus Fesëtus, hnëmpëtëkawo, bare kabi Felikës, ñadëho wasëwif wã nëñëhni g'umë, umë tavëka Pol kaso hna.

25

Pol haryënkw Fesëtus

¹ Awa Fesëtus tëkëko hnë resiyo Sesare, hn'ile nañwëd hna, do wafac warar fo ntiko matëlehn hnam nji Yerusalem.

² Hnam vësankaf vësëna wasadëha va gë vicër wasëwif va njijëniho pëyaniha ile ntik Pol ÿa.

³ Tac këladënihawo mañwëhñëhni njoyi Pol Yerusalem. Ñadëniho koyëna kabi wasëwif wëryampo pëhwëtaniho ndawëniha Pol nkañ hna ge njiryeryëde gë Yerusalem.

⁴ Fesëtus më ntëkwakëhni: «Pol Sesare hna cëdfik, do biyëdfina ami dënk mbokadëfu hnam.»

⁵ Më mbok ntehnëkëhni kat: «Arabi vësankaf hun va njiëni rëfëlëfu g'ami yifu gë Sesare. Njidëni pëyahnëni age iñë wëh ntik ayi asan!»

⁶ Fesëtus mpëd wafac imbëd gë warar ma ipëhw ñëwëko Yerusalem hna, tac më mbokak gë Sesare. Ga pacëk umë njik ntaña kitija hna soje kitija Pol do ntehn njoji.

⁷ Ga tükik Pol, wasëwif wale wätiko Yerusalem wä kwërenihawo do nësëni wanës wanayah wayabah, bare ñoñ vëhwëhnalohna ile rufahnëd wanës wadëw hni ña toña ye.

⁸ Awa Pol, më lehnëko: «Ñoñ ñwëyëhnëla sariya wasëwif, do dila wameh Cery Wën Cankaf hna, do dëntahnëlwëhna fëna asankaf a Sesar.»

⁹ Bare Fesëtus ñadëho wasëwif wä nëñëhni g'umë. Soje rac tëyahnëkawo Pol: «Ñadu bi ayi Yerusalem ahitiñi hnam?»

¹⁰ Pol më ntëkwaka: «Haryënkwi kitija Sesar hna kahnëbu do haryënkwi hnañi kitija tëfëko hitiñiwu. Njëtëru dus wëjë dënk ñoñ dilëwëhni hna bulunda wasëwif wä.

¹¹ Ge menëbu, ge ntibu ile rëfëko ryawähniwu, ñwëyëda icëm inji. Bare ge wante nësëdëni vëyi ña kwëhnana nkaf, ahnë kwëhnana fanka njëdahnö hne vëhni ndawëniho. Mëcabuha Sesar kitijëfu!»

¹² Ga nësëk koyëna, Fesëtus më nulëni gë vëyab vëlëwu va, tac më ntëkwaka Pol ntehna: «Sesar wëcaru kitiji, awa njiđu kitiju Rom hna.»

Pol haryënkwi vëhni Agëripa hna do gë Berenis

¹³ Ga mbiyëk wafac toye, ahnañ a Agëripa g'acëru asëval ale waciko Berenis njiëniho Sesare, nkañiniha Fesëtus.

¹⁴ Kabi wafac wayabah ñadëniho ntini hnam Fesëtus më tëyëka ahnañ a soje Pol ya, ntehna: «Felikës asan aryampo ale sëdik taveryëkowa.

¹⁵ Ante njiëniho Yerusalem ña, vësankaf vësëna wasadëha va gë vëvë karyënkwi bulunda wasëwif va, njiëniho pëyaniho ile ntik ya do muntaniho hitijëwa ndawë.

¹⁶ «Bare umë lëkwabuhëhni: “Namu vë Rom ya mbañëk yëdahnö ale sëdik hara nësana soje lëwu ya haryënkwi vële sëdehnëka va.”

¹⁷ Awa tëfëlibunëho gë vëhni. Ntiëniho ñap ga pacëk, më lañabu kitija hna, do fayehnu njoji asan arac.

¹⁸ Vële sëdehnëkawo va tëkiniho bare ñoñ vëhnësëlohna, wëla uryampo wanayah wante hnahaëniho ntik ña.

¹⁹ Soje ikwëhni wasëwif nkawajëlëdëniho g'umë do gë soje ale wacëde Yesu. Asan arac cëmëk, bare Pol umë lehnëk mbëhnëk.

²⁰ Kabi kodëwohna hitiju isifa wanës më rëyëbuha Pol bi ñad nji Yerusalem. Hnam kodë kitiji.

²¹ Bare Pol pecehnëka mëcahna Sesar kitija umë. Soje umë lehnahnëbu tavi kaso hna do njëkande hafo ante kodëfu yëdahnëwa gë vëhni Sesar ka.»

²² Awa Agëripa më ntehnëka Fesëtus: «Ami dënk ñakëndëbu wëryëwä ayi asan.» Fesëtus më ntëkwaka: «Acahn nkawëyëduha.»

²³ Ga pacëk, kore yabah hacakëhniwo g'untënah Agëripa gë Berenis. Tënkëlahnëniho gë vësankaf wasodade wä do gë vële yak yëtik bulunda va bambery cery cankaf hn'ile nkawajëlëdëni asankaf gë vahnë ña. Awa Fesëtus më ntehnëk njoji Pol. ²⁴ Ga tükaryijik Fesëtus më ntehnëk: «Ahnañ Agëripa gë wühnë vële yëntik ani vi fop, wëliho soje ayi asan njihahniniho bulunda wasëwif wä fop pëyaniho Yerusalem hna do gë hnani, ndekatëndëni: “Ayi asan tëfëlahna nkonti duniya li: tëfëka ndawë.”

²⁵ Bare ami, ñoñ nula ile ntik hode ndaŵahni. Bare kabi umë dënk wëcaka Sesar, pëhnaŵu yëdanahnëŵa nji kitija Rom hna.

²⁶ Ñoñ nula ile hodëfu herëhnëŵa Sesar soŋe lëŵu ŷa. Umë wëcehnaŋibuha karyënkŵu hun, do dënk haryënkŵëhu wëjë, ahnaŵ Agëripa, soŋe tëyi bi waŋëhne wameh ntik wante herëndëbuha Sesar.

²⁷ Ntibu koyëna kabi ntiyahnëko, njëdanahnihna Sesar do pëyahni ile cëdahnik ŷa, kwëhnana nkaf.»

26

Inësa Pol ŋa

¹ Agëripa më ntehnëka Pol: «Tëbary wanës ŋa ahnësa soŋe lëŵ hu ŷa.»

Awa Pol më ntëkwak g'ivák lëŵu ŷa do nësa soŋe lëŵu ŷa ntehn:

² «Ahnaŵ Agëripa, dol natëko gante kolëbu hnësawu haryënkŵu lëŵ hu soŋe fop wanës wante nësëni wasëwif nta mën ŋa,

³ kabi njëtëru d'us fop namu lëŵ hni ŷa do gë nkŵajëla ntëŵ hni ŋa fop. Soŋe umë muntadëmi ahnëpawo g'iduñëna.

⁴ «Wasëwif ŵa fop njëtëni njasa mën ŋa kobëri utah mën hna; njëtëni gante nkebuho ka kobëri wapëgwa hna, fagant bulunda lëmën hna do gë Yerusalem hna.

⁵ Mbiŷëk ga njëtëniho do kodëni nkeni wasefë mën, ge paryi ñadëni, gë vële ŷak satëk, rëfëd namu wasëwif wapacëk va nkentibu: vëhni ye wafarise ŵa.

⁶ Do tame njojibu hnë kitija, kabi kwëtahnëbu Wënu ŋa ntid ile nësëhnëkëhniwo vacërakëlo fu va.

⁷ Wahnënk ipëhw gë wahi Isërayel ŵa kwëtahnëni nudëni ga ntiyak watac, do soŋe rac ndokuñëhnëdëniha kwëlëkwël Wënu ŋa, g'umëd gë g'anent. Ha, ahnaŵ Agëripa, soŋe ikwëtahn tac pëlahnëniho wasëwif ŵa!

⁸ Wuhnë wasëwif ŵi, soŋe ye worun kwëtahnëluhna Wënu ŋa mbëhnëndanëdëhëhni vësëm va?

⁹ «Ami dënk nahabuho wëtaryu gë wafere ŵa fop uŵac Yesu mbë Nasaret ŋa.

¹⁰ Umë libuho Yerusalem hna: vësankaf vësëna wasadëha va yëdakowo fanka farac do cëdëbuhëhniwo vahnë Wën vëyabäh; do ge ndaŵëdeniho caŋahnëdëhowo.

¹¹ Ndapëdëfuho vacaliŋa va vërehnëndëwëhni do yaŵërendu ravëtehnëwëhni ikwëtahn dëŵ hni ŋa forosima. Ntavëdëhowo gë vëhni afo yindu vërehnindëwëhni vankol vakaŵary hna.

Gante kwëtahnëka Pol Ahwëhn a

¹² «Koyëna fac ryampo Damas yidëfuho, gë fanka fale njëdanihowo vësankaf vësëna wasadëha va.

¹³ Ahnaŵ Agëripa, lav a nkëhnëko tük nkaf li, ante njidëfuho ŋa, do nubuho humpen ga matik g'ambin. Humpen hutac ntëbëko lav ŵi. Umë njijëk penëkëfu gë vële rëfëläbunëho va.

¹⁴ Njobunëho fuhnë fop do wëryëlehnu kopa ga ntehnëdëho gë wanës Wa-ebëre: “Sol, Sol, soŋe ye vërehnëdëfuho? Cërehnađu wëjë had yihni ile hasëd ryoko ile keryande.”

¹⁵ «Umë rëyëbu: “Ahwëhn, mo yeru?”

«Ahwëhn a më ntëkwako: “Ami, Yesu, nte vërehnëdëfu ŋa ye.

¹⁶ Matëry ahahn; tufëhnami soŋe aye aryokuñëhn mën, ayehahn sedë mën, pëyađuëhni vahnë va gante nuruho dol ka do le ŷadëmi rufi ŷa fëna.

¹⁷ Keryëdëmi gë wasëwif ŵa do gë vële wok vëyëna wasëwif hnë doku le fayëdëmi hna.

¹⁸ Payëdëmi ayi aŷesëhnëdëhni, ntihtëdëfuëhni umëhwëry hna, mbokaryëdëfuëhni gë humpen do ntihtëdëfuëhni hnë imëk Sintani hna soŋe

avokaryëhni gë Wën. Ge kwëtahnëniho ami, nuÿadëni itavëhn wameh wadëw hni ña do gë yëwã hnë vahnë vële hwëtahnëka Wën hna.”

¹⁹ «Ahnaw Agëripa, ñwëÿëda wañi wanës wante wãtik g'ambin ñi.

²⁰ Pëgw Damas, Yerusalem, Yude hna fop hafo vëvë wayal wayëntaw va pëyabuhëhni tëfëka nkwëcëtani vankeya vantëw hni va, mbokani gë Wën do tufahnëni paryi nke nkwëcëtani.

²¹ Soje umë pëlahnëniho wasëwif wï Cery Wën Cankaf hna do ñadëniho ndawëniho.

²² Bare hafo dol Wënu ña ndemaðëho kwëlëkwël do hnani nkebu soje yëtëdanëwëhni cedeya mën ña vahnë fop, vële hwëhnak nafa gë vële wok vëhwëhnana per. Ñoñ nësëda hawary ge gena ile nësëdëniho tëkid hnë vëkayëte wakila gë Moyis ÿa fo ye. Umë ye:

²³ afo Arëhnayik a korot; umë yed ale ryënkweð mbëhn vësëm hna do tufëdëhëhni nkaw ipëh inja gë humpen hudëwu ha wasëwif wã do gë vële wok vëyena wasëwif.»

Pol ñad Agëripa kwëtahn

²⁴ Pol nkoço nësand ante ndekako Fesëtus ntehn: «Cenaki, Pol! Karañëru hafo cënaÿi!»

²⁵ Pol më ntëkwaka ntehna: «Alënah Fesëtus, cenalohna. Wanës toña do gë hakili fërën hnësëdëfu.

²⁶ Ahnaw Agëripa njëtëk wañi fop, soje umë hnësandëbu g'ikwëtahn tase lëwu. Pacëko njëtëk wañi fop kabi wañi diyana hn'ile nkok nuyina.

²⁷ Ahnaw Agëripa, kwëtahnëru bi wanës wakila ña? Ha, njëtëbu kwëtahnëru.»

²⁸ Agëripa më ntëkwaka Pol: «Ge nkoru ahnësëhnëndo ntiyahneko biÿëdina kwëtahnëdëfuha Yesu.»

²⁹ Pol më ntëkwaka: «Arabi nkekënd, mbiÿëk biÿëna! Wëjë, gë wuhne vële hnëpadëho dol vi, ndëwadëfu g'idema Wënu ña ayewu fop g'ami ki, bare hara vankëncã këm!»

³⁰ Wati rac ahnaw a, gë Guverëner ÿa, gë Berenis do gë fop vële yentiko hnam va matëlehnëni.

³¹ Cahnëdëniho nësëlëhatëndëni: «Aÿi asan ñoñ dina ile rëfëka ndawahni ma cëdahni.»

³² Agëripa më ntehnëka Fesëtus: «Aÿi asan kokënde tavi age mëcakëndilahna Sesar.»

27

Uyas Pol

¹ Ga pëhnayik hayëndifu hnë sisikulu yiryeryifu Itali, umë nufik Pol gë vësëdik vëhawary, kwëtehnahnikëhni ofisiye kore wasodafe Sesar Ogusët, ale wacik Yuliyus fëna.

² Arisëtarëk avë Tesalonik mbë Masedëwan yentiko gë fuhnë. Më hayëbun hnë sisikulu le hwëhniko hnë nkol mbë Adëramit do ÿadëho tëf wahnaw resiÿo Asi hna, yilehnëfu.

³ Ga pacëk më rëkëbun Sidon. Yuliyus, g'ufacah ntawary dëwu ña, më tavëka Pol ñi, njëkihni wëlawo walëwu wã nuÿahni ile valëka.

⁴ Ga matëbun hnam, umë yibun fagant wov hna. Kabi pankëlëdëfunëho gë sël ÿa, yilehnëfu gë cape Tinti Sipër.

⁵ Më rëfëbun darël Silisi gë Pampëfili rëkëlehnëfu Mir, resiÿo Lisi hna.

⁶ Hnam ofisiye wasodafe ÿa më nuk sisikulu le hwëhniko Alekësandëri ga njid Itali do më kayëndëkëfu.

⁷ Hnë wafac wayabah njidëfunëho wajira fo, do g'ambër can kaf tëkëbunëho darël hn'ankol nte wacik Kënid. Hnë wati rac sël ÿa memaÿehnëkëfuno yifu karyënk, awa më rëfëbun Salëmone mbë Tinti Këret do ryëcalëfu gë cape inte hákëdëhëfuno sël ÿa.

⁸ G'ambër can kaf ndëcëbunëho hnam rëkëlehnëfu, le macëde «Hahna Fërën», nte kakëni g'ankol Lase ña.

⁹ Bare mbiÿëbunëho ðus nkaŵ hna do pëgwëko ntakënd uyas fu ŵa, kabi fac le sunahnëde ÿa* tëko ndëc. Soje umë nkabëkëhniwo Pol ntehn:

¹⁰ «Vëÿënta mën, kamahnëbu uŵi yas kata fo yed karyënk: sisikulu ÿi g'ile ndibëk per përekad, do fëna fuhnë dënk koden cëmin hnam.»

¹¹ Bare gena Pol kwëtahnëko ofisiye ÿa. Ayaryary sisikulu ÿa g'ahwëhn sisikulu ÿa yeho.

¹² Kabi sëla rac yivëlohna g'alu ga, vëyabah vëvë sisikulu va pëhnaniho njini hafo sëla, hnë Tinti Këret hna, ile waciko Fenikës, ge kodëni. Hnam kodëniho cowani sël ÿa do ndëcëtëni alu ÿa.

Sël sankaf ÿa wov hna

¹³ Sël pëgwëlehn cëlënd wajira fo, do ntiyahnëkëhniwo kodëni ntini gante pëhwëtaniho ka. Awa më matëndëni waryëhwëra wale hahnëndande sisikulu ÿa do kahnëtalehnëni nko tëfëndëni wov le ye Tinti Këret ÿa.

¹⁴ Bare ðiÿëna sël hwëhn fanka sankaf le wacëde «Erakilona†», pëgwëlehn cëlënd gë fanka do

¹⁵ njoryaryëlehn sisikulu ÿa. Kodilohna mbok nji pankëlatëndëni gë sël ÿa awa umë ravëbun njofu.

¹⁶ Më rëfëbun gë wov fatinti fatoy fante wacik Koda hna. Tinti rac hakëkëfuno toye sël ÿa. Hnam g'ambër can kaf mëkëbunëho ryojëfu fakulu fatoy fante fehände fa hafo hayëndëfu sisikulu hna.

¹⁷ Ga kayëndëni sisikulu hna vëryokuñ vëvë sisikulu va umë ntampaÿëni ñabëni waryeyët caharaß sisikulu ÿa. Tac kabi ntakëkëhniwo antë poha hnë nkërëyal bë wov Siyërët‡ hna, më cëlëndëni ryëhwa sankaf le ÿaÿëtëd iyanc sisikulu ÿa do tavëni sël ÿa njohni.

¹⁸ Ga pacëk, kabi nkoko mbërehnëndëfu sël rac, vëryokuñ va më pëgwëni ntonëndëni gë wov ile ndibëko sisikulu ÿa.

¹⁹ Fac rarëna hna umë mbokëni ntonëni gë wov, vëhni dënk, viÿë vile yaryaryande sisikulu ÿa.

²⁰ Hnë wafac wayabah golohna nunde ulav ŵa gë wahol ŵa per, do sël ÿa nkoko cëlënd gë fanka hafo golëfunohna hwëtahnëfu pëhëdëfun.

²¹ Vële yeho sisikulu va mbiÿëkëhniwo rok roka ÿa. Awa Pol më matëk haryënk lëŵ hni ntehn: «Vëÿënta mën, tëfëkawo ahnëpawuno, do antë kahnëtayin Këret hna hafo njijin nuÿayin iÿi kata.

²² Tame muntadëmu aÿabu wasakahn hun ŵa: wëla aryampo hnë ŵuhnë cëmëdina; sisikulu ÿi fo fërëkad.

²³ Gumëd ga mëleka Wën hunte hwëhnëko, do ryokuñëhnëdëfuha, njijakëh

²⁴ pëyawo: “Antë ntaki, Pol! Afo arëk haryënk Sesar, do soje lëŵ hu Wënu ña pëhëtaryëdëhëhni vële rëfëlërun vi fop.”

²⁵ Awa vëÿënta mën, ñabëryin wasakahn ŵa! Kwëtahnëbuha Wënu ña: gante pëyako ki, fop nked.

²⁶ Bare hnë tëfary Tinti tëfëka pohayin.»

* **27:9 27.9** *Fac le sunahnëde ÿa:* Gë sepëtambër ÿa ma okëtobër ÿa nked. Ge ndëcëk rac, uyas ŵa ntakëd.

† **27:14 27.14** *Erakilona:* Rëv sankaf le watid gë cape pëhna lav wacik koyëna. ‡ **27:17 27.17** *Siyërët:* Umë wacëde iÿi wati Libi.

²⁷ Fac hwëhn pëhw gë wahnah ÿa yeho ga njohandëhëfuno sël ÿa wov Mediterane hna. Fagant g'umëd ga, vëryokuñ vëvë sisikulu va ntiyahnëkëhniwo vambëñ rëhabun.

²⁸ Umë ntonjëni ryeyët le ÿañande itëw wov ña; më tëkatëni tëw inja wametër wafëhw warar g'imbëd gë wahi ye. Ante mbokëbun yifu ñawët toyë ña, më mbok ntonjëni do tëkatëniho wametër wafëhw wahi g'imbëd gë warar ye hnam.

²⁹ Ntakëkëhniwo antë sisikulu ÿa nkëw wëraka, më ntonjëni kamëhni waryëhwëra wahnah wale hahnëndande sisikulu wã do ñankahnëkëhniwo pac ñap.

³⁰ Hnë wati rac vëryokuñ vëvë sisikulu va njëkëlendëniho gante pehandëni; umë cëlëndëni fakulu fa gë wënka, ntini had waryëhwëra wã ñad cëlëndëni haryënk w sisikulu hna hara gante pehahnëdëni njëkëlehnëdëni.

³¹ Bare Pol më ntehnëka ofisiye wasodafë ÿa gë wasodafë walëwu wã: «Ge vëyi vësan vëwontina sisikulu li, Wënu ña pehetëdëlihna.»

³² Awa wasodafë wã më ntëpëtëni ryeyët ile fokahniko fakulu ÿa tavëlehnëni nji.

³³ Pacëlohna ten, muntatëhni Pol vëhni fop tokëni iñë. Më ntehnëkëhni: «Dol nke wafac pëhw gë wahnah ga nkerun hn'ufëmpëhnahnah sisikulu li, do ñoñ tokëdiluhna.

³⁴ Awa ami kamënaÿehnédëmu aroku, ge ñadiluna asëmu. Yëtëryin, wëla ahnë aryampo hnë wühnë cëvëdiluhna imul dampo.»

³⁵ Ga nësëko watac, më nufëk mburu, camehnëka Wënu ña tase vahnë fop, tac nkubëlehnëk do tok.

³⁶ Awa vëhni fop njawënantëlehnini do pëgwëlehnëni tokëntëndëni.

³⁷ Vahnë wakeme waki gë wafëhw imbëd gë wahi g'imbëd g'aryaw (276) yebunëho fop sisikulu hna.

³⁸ Ante tokëbunëho hafo fihnéfu ña, më ntonjëni roka ÿa gë wov ñaÿëtahnëni idif sisikulu ña.

Ipërëka sisikulu ña

³⁹ Ikëd vambëñ nudëniho ante pacëko ña, bare wëla aryampo hnë vëryokuñ vëvë sisikulu va yavëtëlohna hn'ile nkebunëho hna. Umë pëhnani pohëni sisikulu ÿa hnam ge kodëni.

⁴⁰ Awa më pëtëni waryëhwëra wale hahnëndahnëde sisikulu ÿa tavëni wov hna; wati rac dënk pëtëlehnëni waryeyët wale ÿabahniko wafëhwa wade satënandeho sisikulu ÿa. Tac matëndëni ipand inte yiryeryëd karyënk w soñe sël ÿa peña, pabëni g'itëfary.

⁴¹ Bare sisikulu ÿa më njik pohak hnë yëbëlan wavënkwehn nkërëyal, tëryalehn hnam. Ankaf sisikulu ña më pohak d'us nkërëyal hna, kodilohna mbok ñënkëlehna, tac wavonkëlo wënka, wahwëhn fanka ña, më nihëk sisikulu ÿa kamëhni.

⁴² Watac ga ntiyak, wasodafë wã ñadëniho ndawënihëhni vësëdik va, soñe ahnë antë peh ge ndëfad wënka hna.

⁴³ Bare ofisiye ÿa ñadëho pehëta Pol awa më tavëtehnëkëhni ile ñadëniho ntini ÿa; më ntehnëkëhni vële holëk wënka va ntëbani ndëfani ndanëni.

⁴⁴ Tac vëÿëntaw va pëlani vacal ma vanihel sisikulu va, tëfënihëhni. Koyëna ndanëniho vëhni fop yam fo hara ahnë cëmëna.

28

Hnë Tinti Malët hna

¹ Ante ndanëbunëho fuhnë fop yam fo ña, më fëyayibun Tinti rac Malët macik.

² Vële lëdëk hnam va më kacanihëfu g'untënah cankaf; pëdëhnënihëfu hwëdëh hucankaf, kacahnënihëfu, kabi tëvëdëho do huji ha njoko.

³ Pol më mbarëpik kore wadëhwa, ntab hwëdëh hna, bare lën më cahnik yakah hna ñarëka vák li, nkolehna hnam.

⁴ Vëvë Tinti rac va, ante nuniha lën ÿa ga ntasad vák Pol hna, më ntehnëldëni: «Aÿi asan lëk aryawã vahnë ye. Pehik wov hna, bare Wënu ña mawëna nkonti duniÿa li.»

⁵ Bare Pol më cëlëvëtake lën ÿa hwëdëh hna do davëdfilawohna añar ña wëla toye.

⁶ Ntiyahnëkëhniwo nudëniha tameki ga matëka vák ÿa ma njod cëmëlehn tañ, bare ante napëniho hafo mbiÿ ña, nuniho ñoñ dilahna. Awa më nkwëcëtëni vinahan vidëw hni va, ntehnëni Pol wën ye.

⁷ Wëhaÿ yeho ñarël hnam wale kwëhnëko asankaf Tinti ale waciko Pibëliyus. Më ntëvakëfu lëv sankaf hnë wafac warar.

⁸ Hara rëmu pad hna nkeho: ures yak mbahn tesëko do donk yaryaryëdëhawo fëna. Pol më njik njëka do tindëka wëbák ña, njëfanëka, njërenëlehna.

⁹ Ga ndëcëk umë vëres vëÿëntaw vëvë Tinti va fop njijëdëniho do vëhni fëna njërenëkëhniwo.

¹⁰ Umë njëdanihëfu untënah cankafo do, ante tëkëko wati ile vokahnëdëfun gë wov ña, njëdanihëfuno ile valëkëfuno soñe uyas wã fop.

Tëkëdëni Rom hna

¹¹ Ga nuÿabun wadepera watar hnam, më hayëbun sisikulu ile hwëhniko Alekësandëri hna, ile wacëdeho «Diyosëkur*», ile yeho hnë Tinti wati wëh hna fop.

¹² Rëkëbun Sirakis do ñëwëbunëho hnam wafac warar.

¹³ Tac vok ryëcalëlehnëfu rëkëfu hn'inaw Regiyo. Ga pacëk, sël pëgwëlehn cëlënd, do hnë wafac wahi rëkëlehnëfu hnë sëla Puşol hna.

¹⁴ Vële hwëtahnëk rëkatëbunëho hn'inaw tac. Umë tëyënihëfu ÿëwëfu gë vëhni soñe wafac mbëd gë wahi. Tac ryëcalëlehnëfu gë wapary fo gë Rom ka.

¹⁵ Vële hwëtahnëk vëvë Rom va njëtaniho njijëbun, vëhni njijëdëniho hafo Saha Apiyus hna do hn'ile macëde Vacery Vatar hna kacanihëfuno. Pol nundëhni tañ, më camehnëka Wënu ña do ñab g'ahawary sakahnë hadëwu ha.

¹⁶ Ante tëkëbun Rom ña, më mawëryanik Pol ntëd hn'acery minu fo gë sodafe ryampo njëkanda.

Ikarat Pol Rom hna

¹⁷ Ante ntiniho wafac warar ña Pol më payëhnëkëhni vësankaf wasëwif wavë Rom wã njijëni ÿalu hna. Ga mbarëni më ntehnëkëhni: «Vëÿënta mën, mama nkoðu dila wëh bulunda fu hna, do dila fëna ile hnëmpëlëk gë namu warëm fu ÿa, pëlayibuho Yerusalem hna do yëdahniwu hnë wasodafe Rom.

¹⁸ Vahnë vërac, ante pëcëtanihowo ña, ñadëniho tavëniho kabi ñoñ vëhnulohna ile rëfëka ndawahnëniho.

¹⁹ Bare kabi wasëwif wã ñwëÿëni, më wëcahnëbuha Sesar. Bare dila rac kabi ñadëfu lehnëwëhni wameh bulunda mën ÿa.

²⁰ Soñe umë rëyahnëmu ayiju nulin do hnësëhnu; kabi soñe ale napëdëniho bulunda vëva Isërayel do rëkik tame ÿa ÿabahniÿu gë vankëncä.»

²¹ Wasëwif wã më ntëkwaniha: «Wëla kayëte nte watik Yude soñe lëw hu nuÿalëfuhna do la aryampo bulunda lëw fu ÿa matina hatac njij pëyafu soñe lëw hu ile wok yivëna.

²² Bare ñadëfun ahnësëhnëfu wëjë dënk ile hnaharu ÿa, kabi njëtëbun gante-wo-gante nkeni vahnë vële hnësëd wameh soñe Nkaw nte rëfëfu ñi.»

²³ Awa më kahnëndëni fac ile mbokëd mbarahnëni gë Pol ÿa. Fac rac njabiniho ntëbi haryënkweyënkwe tëkatëniha hn'ile ntëdëko hna. Kobëri g'acahnëfëd ga

* **28:11 28.11** *Diyosëkur*: Vëhi hnë wawën vëvë Gëres ye; vësëp vële heryidëhëhni vëyas hnë wënka wacik koyëna.

hafo g'anëka ga karanëdëhëhniwo. Gë Sariya Moyis ÿa do gë Vëkayëte wakila ña nësëhnëdëhëhniwo Naw̃ Wënu ña do koyëna njawërdëho kwëtahnëniha Yesu.

²⁴ Bare vëryampo fo wãwëko wante nësëdëho ña, vëyëntaw̃ va ñwëyëniho vëhwëtahnëdina.

²⁵ Wati nte pitëlëdëniho ña, vëwëryëlëlohna yëbëlan lëw̃ hni. Awa Pol më ntehnëkëhni: «Iyir Ipacah ña toña nësëhnëkëhniwo vacërakëlo hun va hnë wës kila ale waciko Esayi hna ante ntehnëdëho:

²⁶ «“Yiryeyi alehnëhni iÿi bulunda:

Kofun awëryu dus bare hara ñoñ yëtëluhna paryi;
kofun ayëku dus, bare hara nuluhna paryi.

²⁷ Paryi nke iÿi bulunda kambëkëhni vankaf va.

Ciñani vanëf va

do ndëmëni soñe antë vinkër vidëw̃ hni va nu,

antë vanëf vantëw̃ hni va nkwëry.

Ge gena umë njijakëndëni gë ÿal mën do tavëhna këndëbuhëhni yërënëwëhni fëna!”✧»

²⁸ Pol më mbok ntehnëk: «Tëfëka ayëtu iñë ryampo: kabi koyëna nke, tame vële wok vëyëna wasëwif va pëyayini wakasëk ipëh nte watik gë Wënu ña. Vëhni, nëpadëni wanës watac.»

²⁹ [Ga nësëk Pol watac, wasëwif wã kahnëtalehnëni nkwajëlëhatëndëni.]

³⁰ Wabëhn waki ntiko Pol cery nte cosahnëdëho nkehahn hna. Kacadëhëhniwo vële yijëdëho njëkëniha va fop.

³¹ Pëyahnëdëho Naw̃ Wënu ña do karanëhnëdëhëniho soñe Ahwëhn a Yesu Këris g'ikwëtahn yabah do hara memaÿehna.

Kayëte mba Pol nte kerëhnëkëhni vëvë Rom Wade yehëhna hnë inji kayëte

Afayik Pol kerëk anji kayëte ante nkeho Korent hna wati yas rarëna doku lëwu ÿa yëbëlan bëhn wafëhw imbëd g'imbëd g'iryaw ÿa bëhn wafëhw imbëd g'imbëd gë warar (56 gë 58) ga ndëcëk hnagi Yesu ÿa. Nahan nte ÿak nëfak ña tufahnëk hn'inji kayëte Këris ye ale yijëk njëdahn ipeh ña vahnë va fop, wasëwif wã gë vële wok vëyena wasëwif. Nkabahnëd wapacëk Wënu ña ye Wën ve duniÿa fop. Fop meninëk do kodënëhna tëkënin icëmb Wënu ña. Fop mbalëkëfuna afëhët a do paß gë Këris fo Wënu ña catahnëka gë fuhnë.

Pol nësëd fëna pañare bulunda lëwu, wasëwif wã, do hak nuðëhëhni Wënu ña. Wëlin yëb ryampo ile hnëfak: 1.16, 17 «Cëfëhnëdilo hna fëyahnu Wanës Wakasëk ña: fanka Wën fale pehëtahnedëhëhni fop vële hwëtahnëd va ye, wasëwif wã ten, tac vële wok vëyena wasëwif va fëna. G'ikwëtahn ña do soñe ikwëtahn ña Wanës Wakasëk ña tufahnëd usatah Wënu ña: gante kerik ka: “Ale satëk g'ikwëtahn nkoð kwëlëkwël.”»

Wëlin wanës wakwëhn nafa hn'inji kayëte: ipeh, ikwëtahn, mbahn, wameh, asatah/ usatah, wasëwif, Ahwëhn Yesu, sariya.

Wëlin gante nke kayëte ka:

Simpaÿi (1.1-17)

Vahnë va fop menëni (1.18-3.20)

Ikwëtahn Këris satënëdëha ahnë (3.21-5.21)

Icëmb pañare wameh do uwám gë Iyir Ipacah (6.1-8.39)

Vëva Isërayel gë Wanës Wakasëk (9.1-11.36)

Ankeya kasëk gë Këris ÿa (12.1-15.13)

Doku Pol (15.14-33)

Simpaÿi rëkwa (16.1-27)

Simpaÿi

¹ Ami Pol, aryokuñëhn Yesu Këris, herëhnëryidëhu anji kayëte. Wënu ña macëko yewu afayik alëwu, tëhnako soñe fëyahnenëdu Wanës Wakasëk wadëwu ña.

² Wañi ye wante ntehnëko Wën njëdahnëd kobëri ña. Watac pëyahnedëniho wakila wadëwu ña hnë Vikerëh Vipacah hna.

³ Soñe Aju ÿa nësëd: g'ankeya ntëwu ahnë ña, hnë hnënk Ahnañ a David nagiko;

⁴ ßare gë cape Iyir Ipacah, tufahnëk gë fanka, ante mbëhnëndanik vësëm hna, Aju Wënu ye, Ahwëhn fu Yesu Këris.

⁵ Gë umë nuÿabu uyëd yewu afayik soñe untënah Këris ña, yohahnëwëhni vahnë vëvë wayal vi fop* kwëtahnëniha do mañëhnëniha.

⁶ Hnë vërac nkentirun wuhnë fëna, wuhnë vële macëk Wën kwëhnaryu Yesu Këris.

⁷ Wuhnë vële ye Rom vi herëhnëryidëfu, wuhnë vële ñad Wën do macëk ayewu vëlëwu. Arabi Wënu ña Rëm fu ÿa g'Ahwëhn a Yesu Këris ndëwanihu do njëdënihu yam ÿa.

Pol ñad nji Rom

⁸ Ani gë fop, camehnëdëfuhä Wënu ña, gë wac Yesu Këris, soñe wuhnë fop, kabi nësëde soñe kwëtahn hun ña duniÿa li fop.

⁹⁻¹⁰ Wënu ña njëtëk toña hnësëdëfu, umë ale ryokuñëhnëdëfu g'intawary fop pëyahñ Wanës Wakasëk ña soñe Aju ÿa. Njëtëk nahadëfu soñe hun ÿa kwëlëkwël

* 1:5 1.5 Vahnë vëvë wayal vi fop fëhnëtanëd vële wok vëyena wasëwif.

ante-wo-nte njëfadëfu ɲa. Tëyëdëfuha Wënu ɲa, ge maŵëk, ndemawo fere yihahnëryiwu tame ʒal hun hna.

¹¹ Paryi pëyadëmu përeko dʒus nulin, soɲe yonëhnëryiwu uyëd ryampo uva Iyir Ipacah ɲa nkwënah ɲaŵ kwëtahn hun ɲa.

¹² Ile ʒadëfu hnësu ʒa, umë ye: nkelahnin më hodfen ndemalënden hn'ikwëtahn fu hna.

¹³ Vëyënta mën, ñadëfu ayëtu, pëhnabuho wahwënta wayabah yiryiwu yëkiwu, bare memako ha gaki. Ñadëfu dʒoku mën ʒa kwëhna nafa ʒalun hna fëna, gante kwëhna nafa hnë vële wok vëyena wasëwif vëyëntaŵ ki.

¹⁴ Tëfëko yiwu forosima hnë vële-wo-vële, vële hnëgak gë vële wok vëhnëgana, vële njabëk uyët gë vële nkok yabëna.

¹⁵ Soɲe rac hwëhnahnëbu ɲi ña cankaŵ yonëhnëryiwu Wanës Wakasëk ɲa, wühnë vële lëdëk Rom vi fëna.

Fanka Wanës Wakasëk

¹⁶ Cëfëhnëd'lohna fëyahnu Wanës Wakasëk ɲa: fanka Wën fale pehëtahnëd'ëhëhni fop vële hwëtahnëd' va ye, wasëwif ŵa ten, tac vële wok vëyena wasëwif va fëna.

¹⁷ G'ikwëtahn ɲa do soɲe ikwëtahn ɲa Wanës Wakasëk ɲa tufahnëd' usatah Wënu ɲa: gante kerik ka: «Ale satëk g'ikwëtahn nkoŵ kwëlëkwël.»[☆]

Vahnë va fop menëni

¹⁸ Paryi nke, ntavah Wënu ɲa cëlahnëɲa cëlahnidëhu soɲe vahnë vële wënëk va do vële nënkwahnëk g'umë. Gë vankeya vantëŵ hni va, memaŵëhnëni toña ʒa nti ile rëfëka ʒa.

¹⁹ Vëhni, ile koŵ njët ahnë hnë Wënu ɲa pacëkëhni kabi Wënu ɲa tufëkëhni.

²⁰ Kabi, kobëri ga ntihahnëk Wënu ɲa d'uniya ʒi, vankeya vantëŵu vante wok nuŵena va: umë ye fanka falëŵu fale wok puŵina muk fa do gë nkeya cankaŵ ntëŵu ɲa. Viyë virac nude dʒus gë waŵoku wante ntik ɲa. Awa vahnë va vëhwëhnadina toña le maŵëhnëdëni soɲe ile ntini ʒa.

²¹ Njëtëniha Wënu ɲa, bare vëlänenëd'ilahna do vësamëhnëd'ilahna gante tëfëka soɲe lëŵu ka. Vinahan vidëŵ hni va goryeryëd'ina nafa, do hakili lëŵ hni hnënkwah ʒa hn'umëhwëry hna ntabik.

²² Ntiyahnëkëhni kwëhnani uyët bare g'ahawary nënkwëd'ëni:

²³ pakëtëni humpen icëmb Wën hunte wok cëmëdina ɲa, nëmpëtëni gë waravahn vahnë vële sëmëd' gë wusëry gë wule yasëd' do gë vile huhad'.

²⁴ Soɲe rac tavahnëkëhni Wënu ɲa hnë viyë vironkah hna, gante ñad' walawary walëŵ hni ka, koyëna ntilëd'ëni vimbahn vidëŵ hni va usëfëhnah.

²⁵ Nkwëcëtëni toña soɲe Wënu ɲa gë wamër: umë ye ile ntik Wënu ɲa cëmbëd'ëni do ndokuɲëhnëd'ëni tavatëniha ale lika dënk, umë rëfëka cëmbënde kwëlëkwël! Amina.

²⁶ Soɲe rac tavahnëkëhni Wënu ɲa hnë iña nte sëfëhnëk hna. Vësëval vëlëŵ hni va nkwëcëtëni ndakëntal nte sanjëk ɲa: gë vësëvalëntahni ndakëd'ëni, ndakëntal nte wok tëfëlahna nke.

²⁷ Vësan va fëna koyëna ntid'ëni. Gona ndakëndëni gë vësëval, gë vësan ntahni ñalëd'ëni dʒus. Vësan va ntilëd'ëni viyë visëfëhnah do koyëna, nuɲad'ëni hnë vëhni dënk icos nte njojëk nkeya meh ntëŵ hni ɲa.

²⁸ Kabi ɲwëyëni vëyavëtëd'ilahna Wënu ɲa, umë tavëkëhni hn'inahan meh tac, soɲe ntihahnëd'ëni ile wok tëfëlahna ntiyi.

²⁹ Mbahnëkëhni wasakahn ŵa do sifa rumpak fop fëbëkëhni, iwëh, iña le-wo-le, gë wayap, iñëwary ñad'ëni ryaw vahnë, conk gë vahnë, titahn vahnë, inëŵ vahnë,

[☆] 1:17 1.17: Abakuk 2.4

³⁰ do menëlëndëni wamac; ñewëniha Wënu ña, njewëdëni, naÿënadëni, bëntadëni, nuÿadëni wafere wã fop soje ntihahnëni wameh ña; vëwawëhnëdëlëhniha vële hnagëkëhni.

³¹ Vëhwëhnana hakili, vëlidina ile nësëhnëdënihëhni vahnë ÿa, njapëni do kaÿëhnahnëdëlëhniha gë vëÿëntaŵ va.

³² Njëtëni d'us kiti Wënu ña: vële lid koyëna va tëtëka cëmëni. Bare nkoni ntindëni koyëna do, kat, mawëndënihëhni fëna vële fabëk rac fo va.

2

Kiti Wën

¹ Wëjë ale hitiñëdëhëhni vëÿëntaŵ vi, gante-wo nkeru ka, kwëhnadila toña le wawënderu. Ge kitiñëdëhëhni vëÿëntaŵ va do alitënd gë vëhni ka, wëjë dënk sëdad.

² Ha, njëtëbun Wënu ña gë toña ÿa kitiñëdëhëhni vële lid iÿi sifa viÿë va.

³ Ntiyahnëki bi pehedu kiti Wënu ña, wëjë ale hitiñëdëhëhni vëÿëntaŵ soje vile lidu wëjë fëna va?

⁴ Njafëru bi ipërëna cankaf Wënu ña, umë ale ryuñënanëhnëdëhi do nkok yancëna ntava d'us? Yëtëlihna bi, Wënu ña tufëdëhi përeña dëwu ña do umë njodëhi awëcët vankeya hu va?

⁵ Bare kambëki nkaf ña, ñadila awëcëta. Soje rac mbarëpadu ipiniñ nte ÿak hnaÿëk hafo hnë fac le tufand Wënu ña ntavah ntëwu ña do gë kitiñ catah dëwu ña

⁶ do cosëdëha ale-wo-le soje ile ntik ÿa.

⁷ Njëdadëhëhni d'uniÿa le wok pudina vële yëkëlehnëd kwëlëkwël ntindëni ufërën va do yëkëlehnëd koyëna icëmb iña, ntënah uña do gë le wok gëlëdina.

⁸ Bare Wënu ña tufëdëhëhni ntavah cankaf ntëwu ña vële fabëk soje lëw hni fo, wëÿëk toña do mawëhnëni ile wok catëna ÿa.

⁹ Icos vële lid wameh va umë ye uweh gë uryëñah wã, wasëwif wã ten, tac vële wok vëyena wasëwif va fëna.

¹⁰ Bare icos vële lid fërën va umë ye icëmb iña, ntënah uña do gë yam ÿa, wasëwif wã ten, tac vële wok vëyena wasëwif va fëna,

¹¹ kabi vahnë va fop këñëlahnëni haryënkW Wën hna.

¹² Ha, fop vële lid wameh hara vëhwëhnana sariya Moyis ÿa fëna cëmëdëni, wëla vëhwëhnana sariya rac. Do fëna vële hwëhna sariya Moyis do ntini wameh va gë sariya rac kitiñëdëni.

¹³ Kabi gena vële nëñahnëk nëpa sariya Moyis ÿa ntehnëd Wënu ña catëni, bare vële lid ile nësëk sariya va ye.

¹⁴ Ge vële wok vëyena wasëwif, vëhwëhnana sariya Moyis ÿa, ntidëni tañ ile ntehnëk sariya rac ÿa, nke had bambery lëw hni nkehëhni, mama nkoni vëhwëhnahnëna.

¹⁵ Tufahnëdëni wadoku wante tëyëk sariya ña walaŵary walëw hni hna kerik. Wahakili walëw hni wã sedë watac ye, do vinahan vidëw hni va ntehnëdëhëhni wëli menërun ma wëli njivënërun.

¹⁶ Wanji fop nude d'us hnë fac le kitiñëdëhëhni Wën vahnë gë Yesu Këris fop ile soŵak hnë vëhni ÿa gante nësëk Wanës Wakasëk wante fëyahnëdëfu ki.

Wasëwif wã gë sariya Moyis

¹⁷ Awa, wëjë ale wacik sëwif, ikwëtahn hu ña hnë sariya Moyis hna nke do mbëntadu Wënu ña hwëhnik;

¹⁸ njëtëru ile ñad ÿa do sariya ÿa karanëki itëhna nte fërënak ÿa;

¹⁹ ntiyahnëki ahah vumëp yeru, humpen vële ye hn'umëhwëry hna,

²⁰ aharan vële rumpak do ayëtëndan vële wok vëyëtëna, kabi sariya ÿa tufëki wapacëk uyët wã gë toña ÿa.

²¹ Awa wëjë ale haranëdëhëhni vëyëntaŵ, karënadila bi wëjë dënk? Ntehnëduhëhni vëyëntaŵ va antë nteni, soje ye ledu?

²² Wëjë ale wëyëryanëdëhëhni vahnë va antë njëkëlehnënihëhni vësëval vële yëlik, soje ye lidu rac? Wëjë ale yëwëk wamën wamër, soje ye ledu le ye vacery wantëŵ hni ÿa?

²³ Wëjë ale vëntađ kabi kwëhnaru sariya ÿa, njafanëduha Wënu ña gante nkuru didila ile ntehnëk sariya lëŵu ka!

²⁴ Vikerëh va pëyahnek wapacëk: «Soje hun ÿa njewahnëdëni wãc Wënu ña vële wok vëyëna wasëwif va.»[☆]

²⁵ Ge maŵëhnëru sariya ÿa, háci ÿa kwëhna nafa; bare ge maŵëhnëlihna sariya ÿa, had kácilihna nke.

²⁶ Do ge asan ale wok kácina maŵëhnëk sariya ÿa, Wënu ña didilahna bi had ale hácik?

²⁷ Asan ale wok kácina mbahn dëŵu, bare ge maŵëhnëk sariya ÿa, kitiñëdëhi menëru, wëjë ale hácik do hwëhna sariya le herik ÿa bare wok maŵëhnëlihna.

²⁸ Gena ile hnuđe lidëha ahnë nke sëwif paryi, do gena fëna háci le kácik mbahn yi ye háci paryi ÿa.

²⁹ Bare, ile lidëha ahnë nke sëwif paryi ÿa, ile yeha bambery ÿa ye, ale hácik ntaŵary dëŵu ña, háci le ntid Iyir Wënu ña, gena háci va sariya herik. Sëwif paryi nuŷadina cëmb dëŵu ña hnë vahnë, bare Wën hna nuŷad.

3

Vahnë va fop menëni haryënk Wën hna

¹ Awa, ye kwëhna sëwif ile nkoni vëhwëhnana vëyëntaŵ va? Ye nëfad háci ÿa?

² Ige sëwif ña njabëka hnëfak wã đus. Ule yãk hwëhna nafa ÿa, umë ye Wënu ña vëhni kwëtehna nko wanës wadëŵu ña.

³ Bare ge wasëwif wëryampo vëhahnëdana, umë memaŷehnedëha bi Wënu ña nko kahnënda?

⁴ Muk! Tëfëka njëti Wënu ña gë toña ntid le-wo-le ÿa, wëla ntehni vahnë va fop vëwër ye, gante nësëk vikerëh ki:

«Soje njavëti catëru hnë wanës hu hna, do toña hwëhnađu ge kitiñëderu.»[☆]

⁵ Bare ge ntiden ile rumpak do umë tufahnëd Wënu ña catëk, ye rëfëka nësin? Wënu ña tumpak bi ge piniñëdëhëfu? (Anësa vahnë ña hnësëdëfu.)

⁶ Muk! Ge Wënu ña tumpakënd, hak kokënd kitiñ duniya yi?

⁷ Bare ge gë wamër mën ña cahnëd đus toña Wënu ña tufahnani cëmb dëŵu ña, awa soje ye wobu hitiñiwu menëbu?

⁸ Soje ye kodëlënëhna ntehnin: «Dinëfu uŵeh cahnani ufërën hnam»? Nkeni dënk vële wërahnedëhëfu, ntehnëdëni koyëna karañëdëhëhni vahnë va. Bare vële hnësëd watac vi tëfëkëhni kitiñini menëni.

Ale satëk gena

⁹ Awa ye rëfëkëfu nësin? Fuhnë wasëwif wï, ntëbinëkëhni bi vahnë vëyëntaŵ vi? Muk! Tëk tufahni wasëwif gë vële wok vëyëna wasëwif va fop imëk wameh hna nkeni.

¹⁰ Kerik wanës Wën hna:

«Ahnë asatah gena, wëla aryampo dënk;

¹¹ wëla aryampo kwëhna haki,

ma ale yëkëlehnëdëha Wënu ña.

12 Fop tavëni nkaw̃ përen ña,
ndampo fo nufëni nkeya meh.

Ahnë didina fëren,
wëla aryampo dënk gena!»

13 «Wahohna walëw̃ hni w̃a had wayag wale fidëtik nke,
waryëw̃ walëw̃ hni w̃a tokandënihëhni vahnë va.»

«Ile sahnëd waw̃ës walëw̃ hni w̃a had wanto lën nke.»

14 «Dëwan wëh fo fëbëk waw̃ës walëw̃ hni hna gë wanës wagunkah.»

15 «Nkaryëdëni ñap soñe ndaw̃ënihëhni vahnë;

16 hn'ile-wo-le ndëcëtani hna fop përekanëdëni do yiwëhnah fo tavëdëni hnam.

17 Vëyëtëna nkaw̃ yam.»

18 «Dakëdëfilëhnhna gë Wënu ña.»[☆]

19 Awa njëtinek fop ile nësëd sariya yi, soñe vële rëfëka mawëhnhëni sariya rac va nësëd. Nke koyëna soñe ahnë antë kwëhna toña le mawëhnhëde, do vahnë vëvë duniya vi fop njavëtini menëni haryënkW Wën hna.

20 Ahnë gena ale ntehnëd Wënu ña catëk soñe ile mawëhnhëk sariya ya; gë sariya ya njëtëdanëde wameh ña.

Ikwëtahn satënëdëha ahnë

21 Bare tame, usatah Wënu ña tufëhna hara gena gë sariya ya. Sariya Moyis ya, umë dënk, gë wanës wakila ña pacënëk watac.

22 Usatah Wënu ña aki tufëhna: catahnëdëha gë vahnë va soñe ikwëtahn dëw̃ hni Yesu Këris ña. Ntinëhnhëdëhëhni vahnë vële hwëtahnëka Këris va fop, kabi vahnë va fop hëñëlahnëk haryënkW Wën hna:

23 paryi nke, fop menëni do vëhodina tëkënhëni icëmb Wënu ña.

24 Bare Wënu ña, hn'ipërenä dëwu hna, catahnëdëha gë vëhni, uyëd ule njëdëkëhni ye gë fere ipëh nte njojëk Yesu Këris ña.

25 Wënu ña cahnëka Këris ya sadëha soñe lëw̃ fu pëhëtahnëfu wameh fu ña. Ndehëtëk sat lëwu ya soñe ipëh fop vële hwëtahnëd sadëha rac va. Wënu ña ntiko rac soñe tufahnëd catëko kobëri ña, ante nduñënanëkëhniwo vahnë va wameh wante ntidëniho.

26 Ntiko rac fëna soñe tufahn icat dëwu ña hnë iyi wati, soñe nko cat do catënëhni vële hwëtahnëdëha Yesu va.

27 Nkok bi awa ile hode mboki nañënahni? Iyëhne sariya wëmañëhnhëkëfu nañënahni? Sariya le rëyëd ntiyin inë ya bi ye? Hali le rëyëd ikwëtahn ña ye.

28 Kwëtahnëbun ahn'a soñe ikwëtahn dëwu ña catënahnik haryënkW Wën hna, gena kabi ntidë ile ntehnëk sariya ya.

29 Ma, Wënu ña Wën wasëwif fo bi ye? Gena bi fëna Wën vële wok vëyëna wasëwif? Ha, Wën vële wok vëyëna wasëwif ye fëna,

30 kabi Wën hudampo fo ye. Umë satënëdëhëhni vële hácik va g'ikwëtahn dëw̃ hni ña do gë vële wok vëhácina va fëna g'ikwëtahn dëw̃ hni ña.

31 Awa, umë pëhnëtanëd bi, g'ikwëtahn inä ntihtëdëfen nafa sariya ya? Muk, gena koyëna! Njëdadënhëha sariya ya nafa lëwu ya fop.

4

Gante kwëtahnëkawo Abëraham Wën

1 Tame, ye rëfëka nësin soñe Abëraham ya, rëm sankaf fu ya? Ye nuñak gë fanka lëwu fa fo?

[☆] 3:18 3.18: Wahnëw̃ 36.2

² Ge ntehnik Wënu ña catahnëka soñe ile ntik ÿa, awa kwëhñak ile kod naÿënahñ, bare kodina haryëñkw Wën hna.

³ Vikerëh va më lehnëk: «Abërahäm më kwëtahnëka Wënu ña do Wënu ña soñe rac catahnëka g'Abërahäm.»[✧]

⁴ Ale ryokuñëd nuÿad icos; icos tac gena ile njëdik aki fo: ile rëfëka ye.

⁵ Ge ahñë dokuñëdina bare kwëtahnata Wën hunte lidëhëhni vëwën catëni va, hutac ntehnëd catëk kabi kwëtahnëka.

⁶ David koyëna dëñk njëwëk soñe uhnëfak ahñë ale ntehnëk Wën satëk hara yëkëna doku lëwu:

⁷ «Mbetani vële ravëhnik
ile ntëntëni ÿa

do sankëhnik wameh va!

⁸ Mbetak ale nkok dëkwëhñëna Ahwëhñ a
wameh wadëwu ña!»[✧]

⁹ Uwi hnëfak vële hácik va fo bi hwëhñëk ma gë vële wok vëhácina per kwëhñëni? Takan nësinëk: Wënu ña catahnëka g'Abërahäm soñe ikwëtahn dëwu ña.

¹⁰ Bare guve ntehnëko Wënu ña catëk? Ante káciko ña bi nke ma ante nkoyiko kácina ña nkeho? Gena ante káciko ña, bare kácilohna ten!

¹¹ Kácahnënde ÿa Wënu ña catahnëkawo gë Abërahäm kabi kwëtahnëkawo. Tac Wënu ña njëdakawo dahëse ile yeho háci ÿa soñe tufahnahn catahnëka g'umë. Koyëna Abërahäm yeho rëm fop vële hwëtahnëka Wën hara vëhácina soñe Wënu ña catahnahna gë vëhni fëna.

¹² Rëm vële hácik yeho fëna. Dehnëla vële hácik mbahn dëw hni fo, bare vële rëfëd kwëtahn nte kwëhñako rëm fu Abërahäm ña: umë, kwëtahnëkawo Wënu ña ani gë kácahnënde.

Ile ntehnëk Wënu njëdahnëd

¹³ Wënu ña më lehnëkawo Abërahäm gë vële hnagëlëd hnë vutah vuntëwu va vëhni lëwëd d'uniÿa ÿi. Bare Wënu ña dehnëlohna rac kabi Abërahäm mawëhñëko sariya ÿa. Ntehnëko kabi Wënu ña catahnëkawo g'Abërahäm soñe ikwëtahn dëwu ña.

¹⁴ Ge vële wawëhñëk sariya fo hnuÿakënd inï ntëw, awa kwëtahn inï kwëhñana nafa do ile ntehnëko Wën njëdahnëd ÿa gokëndina.

¹⁵ Sariya ÿa ntavah Wënu ña njojëd; hn'ile nkok gena sariya idënt gedina.

¹⁶ Koyëna, ile ntehnëk Wën njëdahnëd ÿa kwëtahn fo njojëd nkehahn uyëd Wënu ña do pacëk vutah Abërahäm va fop nuÿadëni, gena soñe vële wawëhñëk sariya fo bare fëna vële hwëtahnëd gante kwëtahnëk Abërahäm ka. Abërahäm ye rëm fu ÿa fuhnë fop.

¹⁷ Gante pëyahñëk Vikerëh ka: «Ntimi Rëm wabulunda wayabah.»[✧] Rëm fu ye haryëñkw hnë Wën hunte kwëtahnëk ha, Wën hunte vëhñëndanëdëhëhni vësëm va do lid nke ile wok gena ÿa.

¹⁸ Abërahäm, hnë wati le nkoko tëfëlahna kwëtahnëhna, kwëtahnëko. Umë nkehahnëk koyëna rëm wabulunda wayabah, gante ntehnëkawo Wën ka: «Vutah hu va njabëdëni.»[✧]

¹⁹ Ikwëtahn Abërahäm ña ñaÿëtaðilohna mama nkëhñëko tëka wabëhñ keme do pacëkawo mbahn dëwu ña ntafëko d'us do Sara, asëvalu, nagëd'ilohna.

²⁰ Nkoko kwëtahn do dilohna vinahan viki ile ntehnëkawo Wën kobëri ña; ikwëtahn dëwu ña njawëñëdëhawo do cëmbëdëhawo Wënu ña.

²¹ Pacëkawo d'us Wënu ña kod nti ile ntehnëka ÿa.

[✧] 4:3 4.3: Wapëgwala 15.6; Vëvë Galasi 3.6 [✧] 4:8 4.8: Wahnëw 32.1-2 [✧] 4:17 4.17: Wapëgwala 17.5 [✧] 4:18 4.18: Wapëgwala 15.5

²² Soje rac Wënu ña catahnëka g'Abëraham.

²³ Bare wani wanës Wën «catahnëka g'Abëraham», gena soje lëwu fo herik.

²⁴ Kerik fëna soje lëw fu fuhnë vële rëfëka ntehninëfu catinëk, fuhnë vële hwëtahninëka Wën hunte wätëndëka hnë vësëm hna Yesu Ahwëhn fu ÿa.

²⁵ Wënu ña njëdahnëka cëm soje wameh fu ña do matëndëka soje catin haryënkwa lëwu.

5

Ige yam gë Wën

¹ Koyëna Wënu ña g'ikwëtahn fu ña catahnëka gë fuhnë do nkeyinëk yam gë Wënu ña g'ile ntinëhnëkëfu Ahwëhn fu ÿa Yesu Këris.

² Soje lëwu ÿa rëkahninëk, g'ikwëtahn inja, hn'ipërëna Wën le yehahninëk tame ÿi. Do ile hnatëkëfu ÿa ikwëtahn nuÿa sah icëmb Wënu ña ye.

³ Do kat, natëdëhëfu wëla uryënah fu hna, kabi njëtëbun ryënah wã iduñëna nagëd,

⁴ iduñëna ña ikahnënda ña nagëd do ikahnënda ña ikwëtahn nagëd.

⁵ Inji kwëtahn tokadilëfuhna, kabi Wënu ña campehnëk d'us inã dëwu ña wasakahn fu hna gë Iyir Ipacah inte njëdäkëfu ña.

⁶ Nurun, ante nkoyinëko kwëhnayilënëhna ten fanka ña, Këris ÿa cëmëhnëkëhni vëwën va hnë wati le ñadëho Wën hna.

⁷ Ntakëk ahnë maÿ cëm soje ahnë asatah. Mpëd ahnë njawënakënd cëm soje ahnë afërën.

⁸ Bare Wënu ña tufëkëfu ñahnëkëfu: Këris ÿa cëmëk soje lëw fu hara vëwën woyinëko.

⁹ Ge Wënu ña catahnëka gë fuhnë gë sat Këris ÿa hak nkoð pehëtëlëfuhna, gë umë fëna, ntavah Wënu ña?

¹⁰ Vëyëw Wën yeyinëko bare g'icëm Yesu ña ntikëfu wëlawo walëwu. Awa ge wëlawo walëwu yeyinëk, hak nkoð pehëtëlëfuhna g'uwám Aju ÿa.

¹¹ Do kat: natëkëfu gë Wënu ña kabi Ahwëhn fu ÿa Yesu Këris konjëndëlehnëkëfu tame gë Wënu ña.

Adam gë Yesu Këris

¹² Soje ahnë aryampo fo tënkahnik wameh ña duniÿa li, umë ye Adam, do wameh ña yojëk cëm inja. Do cëm inja campëk hnë vahnë hna fop, kabi fop menëni.

¹³ Ani gë Wënu ña njëtëndanahnënda sariya ÿa Moyis, wameh ña tëko nke duniÿa li. Bare, kabi sariya gelohna ten, Wënu ña dëkwëlohnna wameh ña.

¹⁴ Bare, koßëri yamani Adam hna hafo va Moyis hna, icëm inja nawëko, wëla hnë vële woko vëwënëlohnna had Adam, umë ale wëyëko dënënëdina wanës Wënu ña. Adam yeho icën ale rëfëkawo njij a.

¹⁵ Bare nëmpëlëk ile ntiko Adam ÿa gë uyëd Wënu ña. Ge uweh ahnë aryampo arac ntik cëmëni vahnë vëyabah, do kas përeña Wën njabëd dëcët soje vahnë vëyabah, gë uyëd ule wätik hn'ipërëna ahnë aryampo ÿa, umë ye Yesu Këris.

¹⁶ Do uyëd Wënu ña mëntëlëna gë uweh ahnë aryampo wã. Ikitin rëfëk uweh ryampo do ikitin tac yod g'icëd vahnë; bare uyëd Wënu ña rëfika wameh wayabah do uyëd rac yod gë usatah.

¹⁷ Bare, ge cëm inja nawëk kabi ahnë aryampo fo lik uweh ryampo, awa do kas vële hnuÿad ipërëna yabah gë uyëd usatah wã, soje Yesu Këris ÿa fo nawëndëni.

¹⁸ Awa, uweh ahnë aryampo yokëhni g'icëd vahnë fop. Ndampo fo nke fëna, doku satah ahnë aryampo yokëhni g'usatah vahnë fop, do kwëhnahnëni uwám paryi.

¹⁹ Koyëna, ahnë aryampo fo wëyëko dënënëdilahna Wënu ña, do kore sankaf vahnë nkeni vēwen. Ndampo fo nke, ahnë aryampo fo lënënekä Wënu ña do kore vahnë vēyabah catënëdeni.

²⁰ Sariya ña tēkiko soñe nkwēnahn wameh ña. Tēk pēgw wati rac wameh ña nkwēnako, bare ipērēna Wënu ña nkwēnako dēcēt.

²¹ Koyëna wameh ña nawëko do njiryeryēdēhēhniwo vahnë va g'icēm. Ndampo fo nke, ipērēna Wënu ña nawëk soñe catēnahnēhni vahnë va do njiryeryēhni g'uwām usēr g'ikwētahn Yesu Kēris, Ahwēhn fu ña.

6

Had vēle sēmēk pañare wameh

¹ Awa tame, ye rēfēka nēsini? Tēfēka bi nkoyin wameh hna nkwēnahn dūs ipērēna Wënu ña?

² Muk! Gena koyëna! Nkeyinēk had vēle sēmēk pañare wameh ña, awa hak kodēn nkoyin wameh hna?

³ Yētēluhna bi, fuhnë vēle yaryik soñe nkentīnēfu gē Yesu Kēris vi fop, cēmētīnēkēfu g'umē?

⁴ Awa gē yarya ña mbañaryinēkēfu g'umē nkentahninēfu cēm dēwu hna, soñe fuhnë fēna naginēfu g'ahawāry had gante mbēhnēndaniko Kēris gē fanka fasēmbik Rēm ka.

⁵ Ge aki nkentīnēkēfu g'umē g'icēm nte wētēlēk gē dēwu ña, nkentēdenēhēfu fēna g'umē g'ibēhn nte wētēlēk gē dēwu ña.

⁶ Yētēnēfu dūs wañi: ahnë ale yeyinēko kobēri ña pakaryik kērēwa hna gē Kēris, soñe iña meh mbahn ña antē goryery fanka hnë fuhnë do hara goyilēnhna vēramp wameh,

⁷ kabi ale sēmēka pehētik, gona aramp wameh ña.

⁸ Ge cēmēlahninēk gē Kēris ña, awa kwētahninēk mbēhnēden fēna g'umē.

⁹ Njētīnēk dūs Kēris ña mbēhnēk do bokēdīna cēm: cēm iña goryeryēna fanka g'umē.

¹⁰ Ante cēmēko ña, do icēm dēwu ña pitēndēlehnēkēhni gē wameh ña, hwēnta ryampo fo pulehn; bare tame ante mbēhnēk ñi, soñe Wënu ña nkef kwēlēkwēl.

¹¹ Koyëna nke, wuhnë fēna, hnë ige hun gē Yesu Kēris hna, diryin vankaf hun va had vēle sēmēk pañare wameh ña do tame vēhnēk soñe Wënu ña.

¹² Awa antē wameh ña nko kwēhna fanka vimbahn hun vinte sēmēd hna, njohahnu iña meh dēwu hna.

¹³ Antē awo ahwētēhnahnu viyē vimbahn hun va hnë dōku wameh hna had ile lihande ile rumpak. Bare yēdēhnaryin wuhnë dēnk Wēn hna had vahnë vēle vēhnēk do ahwētēhnahnuna viyē vimbahn hun va had vile ryokuñande iñē fērēn.

¹⁴ Wameh ña kodīna mbok ntiwu iñē, kabi gena sariya ña wok hna wēk hnë fuhnë bare ipērēna Wēn ye.

Hnë dōkuñēhn satah

¹⁵ Awa, tame lē, ye rēfēka nēsini? Ntidēn bi wameh kabi gena sariya ña wok hna wēk hnë fuhnë bare ipērēna Wënu ña ye? Muk! Gena koyëna!

¹⁶ Njētērun dūs: ge ndokuñēhnēdunēha ahnë had vēramp soñe a wāwēhnahnuna, vēramp ale ryokuñēhnēdun a yerun —umē ye wameh wante yodf g'icēm ña, ma ima wēhn nte yodf g'usatah?

¹⁷ Camehnēryina Wënu ña! Wuhnë vēle yeho kobēri ña vēramp wameh, tame karañ nte harañirunēho ña hwēhnēku do wāwētun gē walawāry hun wā fop.

¹⁸ Pehētīrun wameh hna do tame vēramp usatah yerun.

¹⁹ Nësödëfu gë anësa vahnë soņe ikihn vahnë nte w̄atik hnë mbahn hna. Kobëri ŋa, viyë vimbahn hun va ronkah gë ŋwëyëhn Wën hwëtehahnërunëho soņe nke vëramp vëlëw̄ hni. Koyëna nke tame fëna, dihahnëryidën viyë vimbahn hun va had vëramp doku ile satëk nte yodëhu gë fop ile ñad Wën.

²⁰ Ante nkerunëho vëramp wameh ŋa, soņe satah w̄a afaya yerunëho.

²¹ Awa iyëhne nafa hnuŋarun? Ñoñ, ge gena sëfëhnah. Paryi nke, g'icëm njiryeryëderunëho.

²² Bare tame, pehëtirun wameh hna do vëramp Wën yerun; koyëna nafa ile yodëhu gë fop ile ñad Wën ŋa kwëhnađun do watëkwa hna tënkedun uwám usër hna.

²³ Ha, icos nte cosahnëđ wameh ŋa icëm iņa ye; bare uyëđ ule mawëryad Wën aki fo ŋa, uwám usër w̄a ye gë ige gë Yesu Këris Ahwëhn fu ŋa.

7

Ige gë Këris g'iñël mëntëlëk

¹ Vëyënta mën, njëtërun d̄us ile ŋadëmu hnësëhnu ŋa, kabi njëtërun sariya ŋa: sariya ŋa, hnë wati nte nkok cëmëna ahnë ŋa fo kwëhnađ fanka fa g'umë.

² Nke had asëval ale yëlik, gë sariya ŋa mbarëlehnini g'asanu wati nte nkok cëmëna asanu ŋa. Bare ge asanu cëmëk, ntihëtik sariya ile varëlehnëkëhniwo ŋa.

³ Awa ge asëval nkeni g'asan ahaŋary hara asanu cëmëna, ntehnëde menëk; bare ge asanu cëmëk, sariya ŋa gona yëbëlan lëw̄ hni. Kod nke asëval asan ahaŋary hara ñoñ menëna.

⁴ Awa vëyënta mën, koyëna nke soņe hun ŋa fëna: g'ige hun gë Këris ŋa, w̄uhnë fëna cëmëntirun soņe sariya ŋa, pitëlërun: goryeryëna fanka hnë w̄uhnë. Koyëna kwëhnađnu ahaŋary, ale vëhnëndanik ŋa, kwëhnađnin nafa soņe Wënu ŋa.

⁵ Ante nkoko tëfënden ikihn vahnë nte w̄atik hnë mbahn ŋa, ante ñënkëdëho sariya ŋa, do fop ile lidëneho ŋa g'icëm njodëhëfuno.

⁶ Bare tame, ntihëtëbun sariya ŋa, kabi cëmëbun gë ile sëdëkëfuno ŋa. Awa kodëfun ryokunëhnëfuna Wënu ŋa hn'inaw̄ kasëk Iyir Ipacah hna, hara gena hn'inaw̄ cër sariya herik.

Sariya ŋa gë wameh ŋa

⁷ Awa tame, ye rëfëka nësin? Sariya ŋa bi ye wameh ŋa? Muk! Gena koyëna! Bare umë yëtëndanëko ile ye wameh ŋa. Yëtakënda iña meh iņa ge sariya ŋa dehnakëndina: «Antë ahwëhna iña meh.»^{*}

⁸ Wameh ŋa, gë fere vakwëda va, ntik hnë ami sifa iña meh-wo. Kabi, ge sariya ŋa gekëndina, wameh ŋa iñë sëmah yekënd.

⁹ Kobëri ŋa, ante nkoko gena sariya ŋa, nkeya përen yëbuho; bare ante nkwëryëbu vakwëda ŋa, wameh ŋa nagiko hn'ami,

¹⁰ do ami cëmëbuho. Koyëna, soņe lëmën, akwëda, nte rëfëkawo nti antë sëmu ŋa, g'icëm njiryeryëkowo.

¹¹ Wameh ŋa, gë fere vakwëda va, tokakowo, do mëk ndaw̄o.

¹² Koyëna sariya ŋa pacëk do vakwëda vantëwu va pacëk, catëk do përenak.

¹³ Awa, iñë fëren kod bi nke ankaf icëm mën? Muk! Bare wameh ŋa iñë fëren nufëk ndaw̄ahno koyëna tufëhnađ wameh paryi ye; gë fere vakwëda va wameh ŋa nkwënađ me ŋa dëcët.

Wameh ŋa wëkëka ahn'a

¹⁴ Njëtëbun sariya ŋa Wënu hna matik, bare ami, nkeya mën ŋa hn'ikihn vahnë mbahn hna matik, nkebu had aramp ale w̄awëhnëđ wameh.

¹⁵ Yëtëla ile lidëfu yi: dida le ŋadëfu liwu ŋa, bare ile yëwëbu ŋa lidëfu.

^{*} 7:7 7:7: Icahn 20.17; Divëta Sariya 5.21

16 Ge ntibu le wobu ñada ŷa, njavëtëdëfu gë watac sariya ŷa përenak.

17 Awa gena ami lid koyëna, bare wameh wante ye hnë ami ña liyehnëdëho.

18 Njëtëbu ifërën ŷa gena hn'ami, ñadëfu lehnu hn'ikihn mbahn mën hna. Iña di ifërën ña hnë ami nke, bare fanka fale lihahnëdëfu fa gena hnë ami.

19 Dida ifërën ile ŷadëfu bare wëh ile wobu ñada lidëfu.

20 Ge ntibu ile wobu ñada ŷa awa gena ami wok lid koyëna, bare wameh wante ye hnë ami ña ye.

21 Kamahnëbu iŷin: ante-wo-nte ñadëfu liwu fërën ña, wëh yijëd hakili mën hna.

22 Gë ntaŷary fop ñadëfu sariya Wënu ña.

23 Bare njëtëbu nkehëhna sariya haŷary hnë viŷë imbahn mën hna ile wëtaryëd sariya ile ñad hakili mën ŷa. Sariya rac liko aramp sariya wameh ile ye hnë ami ŷa.

24 Meko dus! Mo fehëtëdëho g'iji mbahn nte yiryeryëdëho g'icëm?

25 Arabi Wënu ña cëmbi gë Yesu Këris Ahwëhn fu ŷa! Koyëna gë hakili mën ŷa hnë doku sariya Wën hna nkebu, bare g'ikihn mbahn mën ña, sariya wameh ña wawëhnëdëfu.

8

Fanka Iyir Wën le wëkëk wameh

1 Awa tame, vële nkeni gë bëmënkël gë Yesu Këris va vëhitijëdena hafo piniŷini.

2 Kabi ge ahnë nkeni gë bëmënkël gë Yesu Këris, sariya lëwu ŷa, Iyir Ipacah nte yëdand uwám pary wä ye. Sariya rac pehëtëkëfu hnë sariya wameh do gë cëm hna.

3 Sariya Moyis ŷa kodilohna nti rac soŷe ikihn vahnë nte wätik hnë mbahn ña. Bare Wënu ña kolëko nti: payikawo Aju hn'imbahn nte mëntëlëniho g'iba vëwën va soŷe pehëtëhni wameh ña. Koyëna Wënu ña kitiŷek wameh wante ye hn'ikihn vahnë nte wätik hnë mbahn.

4 Ntik koyëna soŷe icat nte tëyëk sariya ña padahn hnë fuhnë; gena ikihn vahnë nte wätik hnë mbahn woyinëk rëfinëk bare Iyir Ipacah ña ye.

5 Vële rëfëd ikihn vahnë nte wätik hnë mbahn va, vahnë vërac umë fo nahadëni, bare vële rëfëk Iyir Ipacah va ile ñad Yir ña nahadëni.

6 Ikihn vahnë nte wätik hnë mbahn ña icëm iña ye; bare Iyir Ipacah iña uwám paryi gë yam ye.

7 Ikihn vahnë nte wätik hnë mbahn ña ñewëka Wën; tëfëna sariya Wënu ña, kodina rac.

8 Wënu ña kodina nëŷahna gë vële ye hn'ikihn vahnë nte wätik hnë mbahn dëw hni hna.

9 Bare wuhnë, geluhna hn'ikihn tac; hnë Iyir pacah hna nkerun kabi Iyir Wën ña hnë wuhnë nke. Ale wok kwëhnana Iyir Këris ña ahnë rac Këris ŷa kwëhnëlahna.

10 Bare ge Këris ŷa hnë wuhnë nke, paryi nke, vimbahn hun va cëmëk soŷe wameh ña, bare kabi Wënu ña catahnëka gë wuhnë, Iyir ña uwám paryi njëdadëhu.

11 Ge Iyir Wën, ale vëhnëndanëka Yesu ŷa, hnë wuhnë nke, arac njëdad fëna vimbahn hun vinte sëmëd vi uwám pary, g'Iyir dëwu nte ye hnë wuhnë ñi.

12 Soŷe rac ye, vëŷënta mën, kwëhnayinëk inav, bare gena inav ikihn vahnë nte wätik hnë mbahn ña hwëhnayinëk, nkehahnin gante ñad ka.

13 Ge ikihn vahnë nte wätik hnë mbahn rëfëdun cëmëdun, bare ge, g'Iyir Ipacah iña, vankeya vameh mbahn hun va cëmëk, nuŷadun uwám paryi wä.

14 Fop vële njasaryëd g'Iyir Wënu va vutah Wën ye.

15 Iyir nte hnuŷarun ña gena iyir nte lidëhu vëramp do mbok pëbënu ntakah; bare Iyir Ipacah nte lidëhu vutah Wën va ye. Do gë Iyir tac holinëk ndekahnëdena Wënu ña: «Apa, Rëm!»*

* 8:15 8:15: Wahnëw 44.22

16 Iyir Wënu ña umë dënk gë iyir fu ña nkeni wasefe, pëyahnëni vutah Wën yeyinëk.

17 Ge vutah Wën yeyinëk, awa ntëwëntëdehnëhëfu gë Këris ÿa; ge korotëntinëkëfu g'umë, nkentëdenëhëfu fëna g'umë hn'icëmb dëwu hna.

Icëmb nte yejëk

18 Pacëko horot lëw fu dol wï kodena mëntëndëlehnini gë icëmb nte ñad tufëfu Wënu ñi.

19 Vile ntik Wën d'uniÿa vi fop ñankahnëkëhni Wënu ña tufahnëhni vutah vuntëwu va.

20 Iÿi d'uniÿa porosiñëk njët uryëñah sankaf. Gena umë ÿad watac; bare ale forosiñëka ÿa ye. Bare nkoko ikwëtahn:

21 ikwëtahn tac, umë ye Wënu ña fehëtëd d'uniÿa ÿi dënk hnë imëk nte yëlënëd do lika aramp hna. Koyëna iÿi d'uniÿa nuÿantëde sah ige afaya nte sëmbik mba vutah Wën.

22 Njëtëbun d'us, ha gaki vile liyik va fop nkoni nëmëndëni do korotëndëni had asëval ale hnagëd.

23 Bare gena ile liyik ÿi fo: fuhnë vële rëk hnuÿayinëk Iyir Ipacah had sah ryënkwerÿënkwyëd va Wën vi fëna, nëmëdën bambery lëw fu napatëndena Wënu ña pehët vimbahn fu va fop, ntilehnëfu vutah vuntëwu.

24 G'inap tac pehëtinëkëfu, bare nu ile hnapëdën ÿa gona inap; mo wod napënd ile nud ÿa?

25 Bare ge napëdën ile wok nudelënëhna ÿa, g'iduñëna napëdën.

26 Ndampo fo nke, Iyir Ipacah ña fëna ndemaðëhëfu, kabi kwëhnayilënëhna fanka. Kolilënëhna iyëfa gante tëfëka ka; bare Iyir ña umë dënk njëfanëhnedëhëfuna Wënu ña g'ikëla nte nkok kodina nës wëla wës ryampo.

27 Do Wënu ña, umë ale hnuð vintawary va, njëtëk ile tëyëd Yir ÿa. Iyir Ipacah ña, g'inahan nte mbankëni gë Wënu ña, njëfanëdëhëhni vutah Wën va.

28 Njëtëbun fëna Wënu ña ntid fop soñe ufërën vële ÿahnëdëha va, vële wacik gante nke pëhna dëwu ka.

29 Vële njëtëko kobëri va, tëko pëhna mbacëhni nkeni had Aju, soñe Aju arac nke fatah fandënkwerÿënkwyë hnë hnënk yabah.

30 Vële pëhnanëhnëk koyëna va, macëkëhni fëna kwëhnëhni umë; vële macëk koyëna va pëyahnëk fëna catëni; vële pëyahnëk catëni va, njëðakëhni fëna sah icëmb dëwu ña.

Naÿ ñah Wën

31 Ye hoðe mboki nësi? Ge Wënu ña fuhnë nkenëhnëk mo hoð ntifu iñë?

32 Wëla Aju ÿa dënk ñwëÿeryalahna njëðahnëka soñe fuhnë fop, awa hak nkoð yëðalëfuhna fop?

33 Mo ryëkëd njohni hnë kitiña vële tëhna Wën va? Ahnë gena! Wënu ña satëhnëd.

34 Mo hoð kitiñëhni hafo piniñëhni? Ahnë gena! Yesu Këris ÿa cëmëk, tac kat, mbëhnëk! G'irëhw Wën nke do njëfanëdëhëfu.

35 Mo hoð ntihëtëfu hn'ñah Këris hna? Wëh wã bi ye? Ma uryëñah wã? Ma horot ile ntidënihëfu vahnë ÿa? Ma inte ña? Ma haÿëhna wã? Ma ÿayah ÿa? Ma sëlame ÿa?

36 Ile nësëk Vikërëh ÿa nkedëhëfu:

«Soñe lëw hu ÿa, Ahwëhn, hnë fac hna fop njëkëlehnëdehëbun ryawifufu.

Had wape wante ryawëde ntinihëfu.»[✧]

³⁷ Bare gë vile yedëhëfu vi fop, fuhnë wëkëk imëk cankaf ña g'ale ÿahnëkëfu ÿa.

³⁸ Pacëko ðus ñoñ gena ile hoð ntihtëfu hn'inqahn dëwu hna: sëminëk cëmilënëhna, gena wamëleka ña ma vële nawëk va, gena ile ye gaki ÿi ma ile yejëk ÿa, gena wëfanka wã,

³⁹ gena ile ye yañ ÿa ma ile ye gëd ÿa, wëla ñoñ gena hnë ile ntik Wën hna fop, ñoñ gena ile hoð ntihtëfu hn'inqahn nte nkenëhnëkëfu Wën hnë Yesu Këris Ahwëhn fu ña.

9

Bulunda le tëhnak Wën

¹ Këris ÿa hwëhnëko, mërëða. Ile hnësëdëfu ÿi toña ye. Hakili mën, le nkwëryëlëni g'Iyir Ipacah ñi, yenëhnëko sedë toña hnësëdëfu:

² umë ye yiwëhnah sankaf fëbëko sakahn mën li do gë horot le wok puðina.

³ Ge ntehnakënde ge pitëlëbun gë Këris do ndëwano wëh, soñe rac pehëtëdëni vële yebun hnënk va, awa ntikëndëbu koyëna!

⁴ Hnënk mën rac, bulunda Isërayel ÿa ye: vëhni ntik Wënu ña vutahu, tufëkëhni nañ dëwu ña, vëhni hwëhnëk vakwëtëla va, gë sariya ÿa, gë icëmb paryi ña do gë ile ntehnëk njëdadëhëhni ÿa.

⁵ Vëhni, hnë warëm wasankaf hna matini, Abëraham gë Isak gë Sakob, do hnë vëhni nagik Këris ÿa g'ankeya ntëwu ahnë, umë ale ye Wën Hunte Sëpëk Fop ale sëmbik kwëlëkwël. Amina!

⁶ Dehnëla wanës Wënu ña diyana. Gena vële hnagik Isërayel va fop ye bulunda Isërayel paryi;

⁷ do gena kabi hnë hnënk Abëraham hna nagini nkehahnëni fop vutah Abëraham paryi. Wënu ña më lehnëkawo Abëraham: «Gë Isak nuñaduhëhni vutah vunte lehnëmi yëdadëmini va.»*

⁸ Umë fëhnëtanëd: gena vutah vunte hnagik hnë iña ahnë va ye vutah Wën paryi. Vunte ntehnëko Wën njëdahnëdëhëhni va fo ye vuntëwu paryi.

⁹ Wëlin gante ntehnëkawo Wën ka: «Mbokajëdëfu bëhn hnë iñi wati dënk do tëkatëdëfuha asëval hu Sara nuñaka facan.»*

¹⁰ Do kat: Rebeka fëna vucëp vuki nagëko, rëm sankaf fu ÿa Isak yeho rëm hni ÿa.

¹¹⁻¹² Wënu ña pëyakawo Rebeka: «Fandënkwëryënkwa fa ndokuñëhnëdëha aheryu.»* Ha, pëyakawo hara vutah va vëhnagilohna ten do vëlilohna ten ufërën ma uñeh. Umë ye soñe ile pëhnako Wënu ña nkehahn gante nke itëhna dëwu ka: gena gë wafoku ahnë bare gë Wënu ña, ale wacëdëhëhni vahnë ÿa.

¹³ Gante nësëk Vikerëh ka: «Sakob ÿahnëdëfuho, bare Esawu ñewëbuhawo.»*

¹⁴ Awa ye rëfëka nësin? Wënu ña catëna bi? Muk!

¹⁵ Kabi umë lehnëkawo Moyis: «Kañëhnahnëdëhoña ale fërëko do fërënanëña ale fërëko.»*

¹⁶ Awa itëhna Wënu ña gena hnë ile ñad ahnë ma hnë ile ntid, bare Wën hna nke, umë ale hañëhnahnëdëha ÿa.

¹⁷ Vikerëh hna Wënu ña më lehnëka Faraño ÿa, Ahnawë Esipët ÿa: «Ntimi Faraño ÿa rufahnahnu fanka mën fa hnë wëjë do soñe wac mën wã njëtëndanini nkal li fop.»*

¹⁸ Koyëna nke, Wënu ña kañëhnahnëdëha g'ale ñad-wo, do kambën ankaf ale ñad-wo.

Ntavah ña g'ikañëhnahn Wën

* 9:7 9:7: Wapëgwala 21.12 * 9:9 9:9: Wapëgwala 18.10 * 9:11-12 9:11-12: Wapëgwala 25.23 * 9:13 9:13: Malasi 1.2-3 * 9:15 9:15: Esekiyel 33.19 * 9:17 9:17: Icahn 9.16

19 Ntehnēdebu mpēd: «Wēnu ɲa soɲe ye niradēhēhni vahnē va? Ahnē kodina ɲwēy ile ñad ŷa.»

20 Bare, mo yeru awa wējē, awēyahn ile ntik Wēn ŷa? Inē ile liyik ŷa tēyēdēha bi ale lika ŷa: «Soɲe ye liruho aki?»

21 Aŷahan a kodina bi ñahan, hnē ntil ndampo, peya ndampo soɲe wēbal wadēnah ɲa, kigēna ɲa ante ryokuɲahnēde fac-wo-fac?

22 «Awa, ndampo fo nke: Wēnu ɲa, ante ñadēho tufahn ntavah ntēwu ɲa do njetēndanēhni vahnē va fanka falēwu fa, nduñenanēhnēkēhniwo dus ten vēle rēfēkawo nuŷani ntavah ntēwu do mbēvēni va.

23 Ntiko koyēna soɲe njetēndanēhni uvetak sankaf cēmb dēwu ɲa vēle ye had vapeya ikaŷēhnahn dēwu, pēhwētanēhnēkēhni kobēri ɲa icēmb tac,

24 wēla fuhnē vēle macēk Wēn hnē wasēwif gē vēle wok vēyena wasēwif hna fēna.

25 Wēnu ɲa pēyahnēk watac hnē kayēte kila ale waciko Ose:
«Bulunda ile woko gena lēmēn ŷa, macēdēfu “Bulunda lēmēn.”»

Bulunda ile wobuho ɲahnēda ŷa, macēdēfuhēhni “Bulunda ile ŷahnēdēfu.”

26 Do hn'ile ntehniniho:
“Geluhna bulunda mēn”,

hnam dēnk rēkēde macēndeni vutah vumba Wēn paryi ŷa.»

27 Kila ale waciko Esayi ŷa fēna pēyahnēko soɲe bulunda Isērayel ŷa:
«Wēla vahnē vēva Isērayel va njabēni hafo ntēbēni nkērēyal bē tēfary wov ɲi, vēryampo fo fehētēde hnē vēhni.

28 Kabi ile nēsēk Ahwēhn a ntif fop nkal li do ñap.»

29 Esayi nēsēko fēna kobēri ɲa:

«Ge Wēn Ahwēhn Fanka ŷa tavēhnakēndilēfunihna vutah vundampo, had Sodom gē Gomor mēntēlakēnden.»

Vēva Isērayel gē Wanēs Wakasēk

30 Awa, ye rēfēka nēsini? Vēle wok vēyena wasēwif, do woko vēyēkēlehnēna icat haryēnk Wēn va, nuŷani cat tac, nte watik hn'ikwētahn ɲa ye.

31 Bare bulunda Isērayel ŷa njēkēlehnēdēniho maŷēhnēni sariya ŷa soɲe catēnēhni do vēhnuŷalona.

32 Soɲe ye nkoni vēhnuŷana? Kabi vēyēkēlehnēna g'ikwētahn ɲa, gē wadoku wadēw hni njēkēlehnēni. Nkēwēni taka nte hēfēd.

33 Umē nēsēk Wēnu ɲa hnē viɲi Vikerēh:
«Yēkēryin, kwētēbu hn'inaw Siŷo hna taka nte wēwēde,
taka nte hēfēd.

Bare ale hwētahnēka
yētēdinahna muk usēfēhnah.»

10

1 Vēyēnta mēn, ile ŷabu ŷandu ntaŷary mēn hna umē ye vēva Isērayel va pēhētini, do umē rēyēdēfuh Wēnu ɲa wayēfa mēn hna.

2 Kodēfu yenēhnēwēhni sede waɲi: vēle hahnēndak dus soɲe Wēn ye, bare kahnēnda dēw hni ɲa gena g'uyēt.

3 Vēyētēna icat nte watik Wēn hna do icat dēw hni ɲa dēnk njēkēlehnani. Koyēna, vērēfēna ankaŷ icat Wēnu ɲa.

4 Kēris ŷa tēkaryēk hn'ile tēkwēk hna sariya Moyis ŷa, soɲe rac ye ale-wo-le hwētahnēka Wēn ŷa catahnēdēha g'umē.

Ipehēt Wēn soɲe vahnē fop

⁵ Wëlin ile kerëk Moyis soŋe icat inte w̄atid hnë sariya ŋa: «Ale lik ile ntehnëk sariya ŷa nuŷad uwám paryi w̄a.»[☆]

⁶ Bare wëli ile hnësik soŋe icat nte w̄atid hn'ikwëtahn ŋa: «Ant'alehna: “Mo hayëd g'ambin?”» (umë ye, soŋe cëlëndehna Këris ŷa).

⁷ «Ant'alehna fëna: “Mo sëlëd d̄uniŷa vē gëd hna?”» (umë ye, soŋe matëndehna Këris ŷa vēsëm hna).

⁸ Wëlin ile nësëk Vikerëh va: «Wanës Wënu ŋa d̄arël hu nke, wës hu hna gë ntaŵary hu hna.»[☆] Wanës watac wëba kwëtahn ŋa ye; umë haraŋëd̄efunëhëhni vahnë va.

⁹ Ge nësëru gë wës hu ŷa Yesu ye Ahwëhn a, do ahwëtahnu ntaŵary hun hna Wënu ŋa mbëhnëndanëka, pehëtëderu.

¹⁰ G'intawary kwëtahnëde do Wënu ŋa catahnëd̄ëha; gë wës ŷa pëyahnedë ikwëtahn ŋa do Wënu ŋa pehëtëd.

¹¹ Vikerëh va mē lehnëk: «Ale-wo-le hwëtahnëka ŷa yëtëdinahna muk usëfëhnah.»[☆]

¹² Kabi wasëwif gë vēle wok vēyena wasëwif fop këñëlahnëni Wën hna: Ahwëhn aryampo fo kwëhnani vēhni fop, n̄jëd̄ad̄ëhëhni viŷë vifërën vilëwu va fop vēle wëcadëha va.

¹³ Vikerëh va mē lehnëk: «Ale-wo-le wëcadëha Ahwëhn a pehëtëde.»[☆]

¹⁴ Bare hak mëcadëniha ge vēhwëtahnëlahna? Do hak kof kwëtahnëniha ge vēwëryëna soŋe lëwu? Do hak nkwëryëdëni soŋe lëwu ge ahnë gena ale fëyadëhëhni?

¹⁵ Do hak nkedëni vēle fëyahned̄ ge vahnë vēfayina? Do fëna ntehnëk Vikerëh hna: «Nkwamëni n̄jëkini ga n̄jijëdëni vēle yojëd̄ Wanës Wakasëk ŋa!»[☆]

¹⁶ Bare fop vēwawëna Wanës Wakasëk ŋa. Umë nësëk kila Esayi ntehn: «Ahwëhn, mo hwëtahnëk Wanës Wakasëk wante fëyahned̄efun ŋa?»[☆]

¹⁷ Awa, ikwëtahn ŋa hnë Wanës Wakasëk wante wëryëde hna matid̄, do waŋi wëba Këris ŋa ye.

¹⁸ Awa tēyëd̄efu: Wasëwif w̄a vēwëryëna bi waŋi wanës wakasëk? Nkwëryëni dën̄k! Vikerëh va pëyahned̄:

«Hohna lëw̄ hni ŷa nkwëryëde nkal hna fop,

do wanës wadëw̄ hni ŋa n̄jik hafo hn'ile tēkwik d̄uniŷa hna.»[☆]

¹⁹ Mbokëbu rëyëndu kat: Bulunda Isërayel ŷa vēwëryëlohna d̄us bi? Awa wëli ile ntehnëko ten Moyis ŷa:

«Wënu ŋa mē lehnëk: “Ntidëmu aŷew̄aryuni vēle wok vēyena yamani paryi va, ntidëmu ntavu gë yamani le wok kwëhnana hakili ŷa.”»[☆]

²⁰ Do Esayi pëyahned̄eko wanës Wënu ŋa:

«Vële woko vēyëkëlendilohna va hnuko,

tufëhnabu hnë vēle woko vērëyalëd̄ilohna.»[☆]

²¹ Bare soŋe bulunda Isërayel ŷa, Wënu ŋa mē lehnëk:

«Fac-wo-fac n̄jelabu wëbāk mën ŋa

soŋe hacawëhni bulunda le wëŷëhnëk do wajëk ŷi.»[☆]

11

Wënu ŋa dalëlihna bulunda Isërayel

¹ Awa tēyëd̄efu: Wënu ŋa n̄takëhni bi bulunda lëwu ŷa? Muk! Gena koyëna! Ami dën̄k avë bulunda Isërayel yëbu, fatah Abëraham do hnë hnënk Besame nkentibu.

☆ 10:5 10:5: Soŋe Walevi 18.5 ☆ 10:8 10:8: Divëta Sariya 30.12-14 ☆ 10:11 10:11: Esayi 28.16 ☆ 10:13 10:13: Sowel 3.5 ☆ 10:15 10:15: Esayi 52.7 ☆ 10:16 10:16: Esayi 53.1 ☆ 10:18 10:18: Wahnëw̄ 19.5 ☆ 10:19 10:19: Divëta Sariya 32.21 ☆ 10:20 10:20: Esayi 65.1 ☆ 10:21 10:21: Esayi 65.2

² Wënu ña dalëlihna ßulunda lëwu le tëhnako koßeri ña. Dënkwëtaryin ile nësëk Vikerëh ÿa hn'ile mëhnaðëho Eli haryënkW Wën hna soñe Isërayel:

³ «Ahwëhn, ndawënihëhni wakila hu ña do mbëvehnëni hn'ile cënaðe wasaðëha hu wã: ami fo wok do njëkëlehnëðëni ndawëniho.»

⁴ Do ye ntëkwakawo Wënu ña? «Pehnabuhëhni vësan wawuli mbëð gë wahi (7,000) vële wok vëryëkwëhnëna haryënkW wën le wãciko Bal.»[☆]

⁵ Tame, koyëna dënk nke, nkoni vahnë toyë vële tëhnak Wënu ña g'ipërëna dëwu ña.

⁶ Ge g'ipërëna dëwu ña tëhnakëhni awa gena soñe wadoku; ge gena umë përeña Wënu ña gekëndina ipërëna paryi.

⁷ Awa ye pëhnëtanëð? Ile njëkëlehnëðëniho ßulunda Isërayel ÿa vëhnuÿana; vële tëhnako Wënu va fo hnuÿako. Vëÿëntawñ va kambëniho vankaf va,

⁸ gante pëyahnek Vikerëh ki:
«Hafö iÿi wati, Wënu ña piðëkëhni wahakili wã;
puvëkëhni vinkër va antë nundëni
do vanëf va antë nkwëryëndëni.» [☆]

⁹ David fëna nësëk:
«Arabi roka lëwñ hni ÿa nke urënd lëwñ hni, ile hod këfëhni do nuÿani ile rëfëkëhni ÿa.

¹⁰ Arabi mëpëni, antë mbok nuni. Arabi kuyani kwëlëkwël.»[☆]

¹¹ Awa tëyëðëfu: Ante nkëwëniho wasëwif ña soñe njoni kwëlëkwël bi yeho? Muk! Gena koyëna! Bare soñe ile ntëntëni ÿa nuÿahnëni vële wok vëyena wasëwif va ipëh ña. Koyëna ßulunda wasëwif ÿa ñëwaryënihëhniwo.

¹² Idënt dëwñ hni ña njojëk nafa sankaf soñe ðuniÿa ÿi fop, do iyo dëwñ hni ña mbetandanëkëhni vële wok vëyena wasëwif va. Awa ante paðëf imat wasëwif soñe ipëh dëwñ hni ña tac njabëð ðëcët nafa ÿa!

Ipeh vële wok vëyena wasëwif

¹³ Wuhnë vële wok geluhna wasëwif vi lehnëðëfu tame: afayik vële wok vëyena wasëwif ÿa yebu, do njawënëßu iÿi ðoku mën.

¹⁴ Mpëð kabi koyëna ntidëfu ñëwaryëðëniho vële yebun hnënk vi pehahnëni vëryampo.

¹⁵ Wënu ña ante ntakëhniwo wasëwif ña njojëkëhniwo vahnë vëvë ðuniÿa vi nëñlëni. Awa ge Wënu ña mbokaryikëhni wasëwif wã, geðina bi had vësëm vëhnëk?

¹⁶ Ge sah ryënkWëryënkW mburu ña Wënu ña yëðayik, fop ile wok ÿa fëna pacëk. Ge vënkahn atëh ña Wënu ña yëðayik, wahnï wã fëna pacëk.

¹⁷ Bulunda Isërayel ÿa had oliviye nte fëlik ante lëpëtik wahnï wëryampo nke. Wëjë, had oliviye mbë fëk nkeru, do cokiru hnë wahnï wale wok hn'atëh nte fëlik hna. Tame nuÿantëderu uryav ule wãtidf hnë vënkahn atëh nte fëlik hna.

¹⁸ Awa antë ahnaÿëna haryënkW wahnï wale lëpëtik hna. Do ge ñaðu ahnaÿëna, ðënkWëtary gena wëjë ryiðëk vënkahn vi, umë ryiðëki!

¹⁹ Ntehnëðu: wahnï warac ntëpëtik soñe sokahnïwu ami hn'ile nkeho hna.

²⁰ Toña ye! Ntëpëtini kabi vëhwëtahna; do wëjë, soñe kwëtahn hu ña sokahnïru hnam. Umë antë nti hafö ahnaÿënanand! Bare tëfëka ntaki ðus.

²¹ Kabi ge Wënu ña tavëna wahnï wavë tëh pëlik wã, tavëðilihna wëla wëjë.

²² Awa nahary soñe ipërëna gë wayap Wënu ña: njapëk gë cape vële yok do përeña gë wëjë. Bare hafö awo hnë përeña dëwu hna, ge gena umë wëjë fëna ntëpëtëderu had hni.

[☆] **11:4 11.4:** 1 Vëhnawñ 19.10,18 [☆] **11:8 11.8:** Divëta Sariya 29.3 [☆] **11:10 11.10:** Divëta Sariya 29.3; Esayi 6.10; 29.10

²³ Bare ge fac ryampo wasewif wã mawëni kwëtahnëni, Wënu ña mbokaryëdfehëhni hn'ile nkeniho hna kabi kod.

²⁴ Wëjë hn'atëh mbë fëk nte woyik pëlina ntëpëtijiru. Wëla tëfëlëna, cokiru hn'atëh nte fëlik; do kas wahn paryi wëva atëh pëlik va cokëde hn'atëh nte ntëpëtahniko hna.

Bulunda Isërayel ÿa fop pehëtëdeni

²⁵ Vëyënta mën, ñadëfu ayëtu ile sowiko kobëri ÿa, soje antë ntiyahnu vahnë vële hwëhnak uyët yerun: vëryampo hnë bulunda Isërayel hna kambëkëhni vankaf va. Umë mbiyëd hafo fop vële rëfëka matini hnë wabulunda wañëntaw va njiyëni hnë Wën hna.

²⁶ Koyëna bulunda Isërayel ÿa fop pehëtëdeni, gante nësëk Vikerëh ka:
«Afehët a Siyö matid,
ntihëtëd ile ntëntëni hnënk Sakob ÿa.

²⁷ Wëlin kwëtëla nte hwëtëlëdëfun gë vëhni ña,
ge ntihëtëbu wameh wadëw hni ña.»[☆]

²⁸ Kabi wasewif wã ñwëyëni Wanës Wakasëk ña, më nkehahnëni vëyëw Wën do umë njonëhniku, wuhnë vële wok geluhna wasewif, nafa; bare soje itëhna vahnë Wën, nkok ñandëhni ha gaki soje vacërakëlo vëlëw hni va.

²⁹ Wënu ña bidina muk ile njëdahnëk ÿa do tavëdfilëhnhna fëna vële macëk va.

³⁰ Kobëri ña, mawëhnëlnawohna Wënu ña; bare tame kaÿëhnahnëka gë wuhnë, kabi wasewif wã vëwawëhnëlawohna.

³¹ Ndampo fo nke, tame wasewif wã vëwawëhnëna soje Wënu ña kaÿëhnahn gë wuhnë; koyëna vëhni fëna kodëni nuÿani tame ikaÿëhnahn Wënu ña.

³² Wënu ña ntikëhni vahnë va fop vëramp inwëyëhn dëwu soje tufahnëhni vëhni fop kaÿëhnahn dëwu ña.

Wënu ña naÿëk

³³ Wënu ña naÿëk dus! Yasery lëwu ÿa g'inahan dëwu ña uvetak ye do tëwëk dus! Ahnë kodina njët ile pëhnak ÿa ma ile ñad nti ÿa.

³⁴ Gante nësëk Vikerëh ki:
«Mo yëtëk nahan Ahwëhn a?
Mo hod nke ayab alëwu?»

³⁵ «Mo ryënkwëk yëdëka Wënu ña inë,
cosahna soje uyëd rac?»[☆]

³⁶ Fop hnë umë matid, soje lëwu nkehahnëk le-wo-le ÿa do fop umë hwëhnëk. Arabi cëmbënde kwëlëkwël! Amina.

12

Ankeya kasëk gë Këris ÿa

¹ Awa, vëyënta mën, kabi aki tufahnëk Wënu ña ipërëna dëwu ña soje lëw fu ÿa, awa muntadëmu iÿin: yëdaryina mbahn hun ña had sadëha (le woyik dawina), facah, le hnëjëdëha. Umë yed dokun Wën përen nte ryokunëhnëdunëha ña.

² Ant'arëfu vankeya iÿi duniÿa ñi; tavëryina Wënu ña mbacëndu g'igwëcët wahakili hun. Koyëna kodun ayëtu ile ñad ÿa: ile fërënak, ile hnëjahnëka, gë ile wok gojëlahn inë.

³ G'uyëd fërën le njëdëko Wënu ñi, ntehnëdëmu wuhnë fop: ant'afëlawu vankaf hun va ntëbi ile yerun ÿa. Bare ale-wo-le arabi kitija umë dënk gante nke ka, gante nke sah lëwu ikwëtahn nte njëdëfaka Wën ka.

⁴ Ale-wo-le hnë fuhnë, hn'imbahn ndampo hna kwëhñak viyë viyabah, bare viyë virac vëvankëna doku.

⁵ Ndampo fo nke, fuhnë vële yabinëk vi, mbahn ndampo liyinëk g'ige bëmënkël gë Këris ña, do ndampo fo nkeyinëk had viyë vile ye hn'imbahn ndampo.

⁶ Do Wënu ña njëdëkëfu ale-wo-ale ile wok mëntëlëna gë va aÿëntaŵu. Ge aryampo hnë fuhnë uyëd pëyahñ wanës Wën nuŷak, tëfëka nti gante nke ikwëtahn ka.

⁷ Ge ahaŵary uyëd doku kwëhñak, tëfëka ndokuñ. Ale hnuŷak uyëd karañ vahnë, tëfëka karañëhni vahnë va.

⁸ Ale hnuŷak uyëd kamënaÿehn vahnë, tëfëka kamënaÿehnëhni. Ale yëdfahnëd hnapul lëŵu, tëfëka njëdfahn g'intawary pacëk. Ale ye haryënkwa a, tëfëka kamëna. Ale ryemaðëhëhni vëhaÿëhñah va, tëfëka nti g'uhnatah.

⁹ Iña hun ña tëfëka nke paryi. Nëwëryin wëh wã, paßëryin ile yivëk.

¹⁰ Nahnëlëryin g'intawary fop had vële hwëtahnëka Wën. Dënkweyryin alënëneni viyëntaŵ va.

¹¹ Dokunëhñëryina Ahwëhn a g'iyoh hara yambëluhna, do gë hnatah ntaŵary fop.

¹² Natëryiŵu soñe ile napëdfun ŷa; yaŵënaryin horot hna; goryin aŵuntanduna Wënu ña kwëlëkwël.

¹³ Demaryinëhni vëÿënta hun hn'ikwëtahn hna wëbal wadëw hni hna; araßi nëñahnu kaca vëhneh ña.

¹⁴ Dëwanëhñëryindënëhni vële vërehëdëhu va; dëwanëhñëryindënëhni fëren hara gena uŵeh.

¹⁵ Natëntëryiwu gë vële natëk va; kontëryin gë vële hoð va.

¹⁶ Gwëryëlëryin yëbëlan hun. Ant'ahnaÿënanu, bare ñaryin imaw vundoku vutoy va. Antë ntiyahnu vahnë vële hwëhñak uyët yerun.

¹⁷ Ant'awëcaguna ale liku wëh. Kamënaryin alindu fëren ile sañahnëkëhni vahnë fop.

¹⁸ Yëkëlehnëryin awëryëlu gë vahnë va fop hafo hn'ile tëkwëk fanka hun hna.

¹⁹ Vëÿënta mën vële ŷahnëbu, ant'awëcagëndu, bare tavëryina Wënu ña nkwëcanëhnu gë ntavah ntëŵu ña. Kabi Vikerëh hna Ahwëhn a Wënu ña më lehnëk: «Ami hwëhñëk igwëcan ña! Ami sosëd.»[☆]

²⁰ Bare:

«Age ale ŷëwëki ŷa inte yoka, yëdfaryehna tok;
ge wënka yoka, yëdfaryehna ciya;
kabi ge koyëna ntidu, nkeð had waÿehn hwëdëh
varëpëru nkaf ntëŵu hna.»[☆]

²¹ Antë aŵaw mëki uŵeh wã. Bare gery ale wëkëk uŵeh wã g'ufëren wã.

13

Imawëhn vësankaf vëvë nkal

¹ Ale-wo-le tëfëka maŵëhñëhni vësankaf vëvë nkal va, kabi ucankaf-wo gë Wën matik; Wënu ña yëdfadëhëhni cankaf nte naŵëni ñi.

² Awa, ge ahñë ñwëÿëd maŵëhñëhni vësankaf va, ile kahnëndëk Wënu ña ñwëÿëhñëk do kitinëde.

³ Vële lid fëren va dakëdëlëhñihna gë vëhitiñ, vëwen va ntakëdëhëhni. Age ñadu antë ntakini vësankaf va, awa diry ifëren do cëkwaryëdënihi.

⁴ Vësankaf va doku Wën ntidëni soñe hnëfak lëw hu wã. Bare ge uŵeh liru, tëfëka ntaki, kabi gena aki fo nkeni vësankaf: kwëhñani fanka soñe kwëdëniha ale lik wëh. Doku Wën ntidëni tufahnahnëni ntavah ntëŵu ña soñe ale lid wëh a.

⁵ Soje umë ye tëfëka maŵëhnini vësankaf va, gena kehahni ntavah Wënu ɲa fo bare fëna nkehahn wahakili hun ŵa yam.

⁶ Soje rac ye fëna sosahnëdun ŷatëtanke, kabi vēle sosëde vi, doku Wënu ɲa ntidëni koyëna.

⁷ Cosëryina ale-wo-le ile hwëhnanërunëha ŷa: ŷatëtanke ŷa gë kayëte nkwafa ɲa ale rëfëka asosuna ŷa, maŵëhnëryina ale rëfëka aŵaŵëhnuhna do dënëneriyina dʒus ale rëfëka alënënuna ŷa.

Injahn vējëntaŵ

⁸ Antë ahwëhnanuna ahnë inav, ge gena inav ɲahnël nte rëfëka ahwëhnawu yëbëlan hun ɲa. Ale ŷahnëdëhëhni vējëntaŵ va maŵëhnëk sariya ŷa fop.

⁹ Njëtërun vakwëda va: «Ant'aryaŵa ahnë; ant'ayëkëlehna asëval ahawary; ant'ale; ant'ahwëhna iña meh»[✧], gë vañëntaŵ va fop. Vatac hn'aɲa kwëda mbarëlëk: «Ŋahnëryehna aŷënta hu ŷa had wëjë dënk.»[✧]

¹⁰ Ale ŷahnëdëha aŷëntaŵu ŷa didilahnna ŵeh; awa injahn ɲa ye imawëhn sariya ŷa fop.

Pëhwëta itëk Këris

¹¹ Njavëtërun wati le yehahninëk ŷi: wati le hnëgahnëdun ŷa təkëk, kabi wati nte kwëtahninëkawo Këris takan ɲa, ipesh iña nkoko ɲaŵ, bare tame tëhaden inji peh.

¹² Umëd ɲa dëc iña nke, fac ŷa tëhajëk. Tavënëfu viyë vile liđe hnë mëhwëry va do cudanëfu viwëta vile wëtande hnë humpen.

¹³ Kwëhnanëfu nkeya përen, gante caɲëk g'anent ka. Kehanëfu tok dëcët do ice uñen dëcët; dak gë ale-wo-ale do antë kwëhnayin nkeya cëfëhnah; antë conkënden do antë ñëwaryëndenëhni vējënta fu.

¹⁴ Bare cudaryina Yesu Këris, do antë ahwëtu vinahan hun va fop hn'ikihn vahné nte watik hnë mbahn hna.

14

Antë ahitiɲa aŷënta hu

¹ Kacaryina ale wok yaŵëna dʒus kwëtahn dëŵu ɲa, do antë awajëlëndu soje nahan dëŵu ɲa.

² Aryampo ntiyahnëka kod tok le-wo-le ŷa, bare aŷëntaŵ, ale wok kwëhnana kwëtahn yaŵah a, tokëdina faɲar.

³ Ale rokëd le-wo-le ŷa tëfëlahna njafa ale wok tokëdina ŷa. Do ale wok tokëdina le-wo-le ŷa antë kitɲa ale rokëd a, kabi Wënu ɲa kacaka umë fëna.

⁴ Mo yeru, wëjë, ahitiɲahna aryokuɲ ahnë ahawary? Ge kahnëndak ma ge kahnëndana, umë hayu ale ndokuɲëhnëda ye. Do nkod kahnënda kabi Ahwëhn a kod ndemahna nko kahnënda.

⁵ Aryampo nahad, wafac wëryampo ŷak yabëka nafa ŷa gë waŷëntaŵ ŵa. Aŷëntaŵ a nahad, fop ndampo fo nke. Ale-wo-le tëfëka njët wapacëk do njawën ile nahad ŷa.

⁶ Ale fitëndëlehnëk wafac a, ahnë arac Ahwëhn a ntinëhnëk. Ale rokëd le-wo-le ŷa, arac fëna Ahwëhn a ntinëhnëd, kabi camehnëdëha Wënu ɲa soje rokëtok lëŵu ŷa. Ale wok tokëdina le-wo-le ŷa, umë fëna soje Ahwëhn a ntid, do umë fëna Wënu ɲa camehnëd.

⁷ Wëla aryampo hnë fuhnë gena duniŷa li soje lëŵu dënk do wëla aryampo cëmëdina soje lëŵu dënk.

⁸ Ge nkeyinëk duniŷa li, soje Ahwëhn a yeyinëk, do ge cëmëden, soje Ahwëhn a sëmëden. Koyëna, cëminëk ma cëmilënëhna, Ahwëhn a hwëhnëkëfu.

[✧] 13:9 13:9: Icahn 20.13-17; Divëta Sariya 5.17-21; Matiye 19.18 [✧] 13:9 13:9: Soje Walevi 19.18

⁹ Paryi nke, Këris ÿa cëmëk do mbëhnëk vësëm hna soje nkehahn Ahwëhn vësëm gë vële wok vësëmëna.

¹⁰ Bare wëjë, soje ye hitiñëduha aÿënta hu ÿa? Do soje ye yafëruha? Yidëlnëhna bi fuhnë fop kitiña Wën hna?

¹¹ Kabi kerik:
«Ami, Ahwëhn paryi ÿa, ntëkëbu,
vahnë va fop ndëkwëhnëdëni haryënkwa mën
do fop pëyahnedëni Wën yebu.»[☆]

¹² Koyëna, ale-wo-le hnë fuhnë njid nësëhna Wënu ña umë dënk fop ile ntik ÿa.

Antë aliyehna aÿënta hu uÿeh

¹³ Awa tavënëfu kitiñëlëndën. Keharyin ðus ant'ayëdu iñë hn'ankaÿ aÿënta hun hna ile kod nkëÿ ma ntiyehna wameh.

¹⁴ Njëtëbu, ñoñ gena ile vañik soje toki, ñoñ tonkëna; Ahwëhn a Yesu njëtëndanëko wapacëk. Bare ge ahnë nahak ntehn iÿin mbañik, awa mbañik soje lëÿu.

¹⁵ Age ndëñehnantuha aÿënta hu ÿa ile rokëdu, golihna arëf inahn ña. Ant'ayonëhneha iÿëv soje le rokëde ale cëmëhnëk Këris ÿa!

¹⁶ Ile sañahnëku wuhnë ÿa tëfëlahna njonëhniñi vëÿëntaÿ va nësahnëndëni wameh.

¹⁷ Inaÿ Wënu ña gena hnë ile rokëde gë ile sede; hnë icat gë yam do g'uhnatah hna nke ile hnuÿade hnë ige g'Iyir Ipacah ña.

¹⁸ Ale ryokuñëhneka aki Këris ÿa, Wënu ña nëñëdëha g'umë do vahnë va cëkwaryëdëniha.

¹⁹ Awa yëkëlehnënefu ile yojëd yam do ile ryemadëhëfu fuhnë fop naÿin kwëtahn hna.

²⁰ Antë përekanin ðoku Wënu ña soje ile rokëde. Paryi nke ñoñ ðañina, bare yivëna toki iñë ge njoyendëha ahnë hnë wameh.

²¹ Ile yivëk ÿa, umë ye ant'asem faÿar do ant'ase uñen do arav fop ile hod njoyehna aÿënta hu ÿa.

²² Age kwëtahnëru wañi, kwëtary wëjë dënk haryënkwa Wën hna. Nëfaka ale wok kitiñadina menëk hnë ile-wo-le ntid hna!

²³ Ale hwëhna vinahan viki soje ile tokëd ÿa, ntik ÿeh, kabi didina gante nke kwëtahn dëÿu ka. Do ge diyilënëhna fop gante nke kwëtahn ka, wameh liden.

15

Yëkëlehn ile hnëñëkëhni vëÿëntaÿ

¹ Fuhnë vële yaÿinëk hn'ikwëtahn va, tëfëkëfu nduñënanëhniñi vële wok vëyaÿëna va, do antë njëkëlehnëndën ile hnëñëkëfu.

² Afo ale-wo-le hnë fuhnë njëkëlehnënd ile hnëñëdëha aÿëntaÿu ÿa soje hnëfak lëÿu ÿa, soje ndemahna naÿ hn'ikwëtahn hna.

³ Kabi, wëla Këris ÿa yëkëlehnëlohna ile hnëñëdëha umë dënk. Gante ntehnëk Vikerëh ka: «Wayëÿ vële yeÿëdëhi va ami njohahnëk.»[☆]

⁴ Fop ile heriko kobëri ÿa, karañahnënefu heriko, soje njëdafu kamëna do g'iyawëna, kwëhnahnin kwëtahn.

⁵ Arabi Wënu ña, umë ale yëdahnëd kamëna do g'iyawëna ña, njëdu ahwëhnawu nahan ndampo fo gë itëf ankeya Yesu Këris ña.

⁶ Koyëna, fop ndampo fo gë hohna ryampo fo, cëmbëdunëha Wënu ña, Rëm Ahwëhn fu ÿa Yesu Këris.

Wanës Wakasëk soje wabulunda fop

⁷ Awa, kacalëryin, gante kacaku Këris ka, soje icëmb Wënu na.

⁸ Paryi pëyadëmu, Këris ÿa njijëko soje nke aryokuñëhn wasëwif njawahn ile ntehnëko Wën ntinëhnëdëhëhni vacërakëlo vëlëw hni ÿa do tufahn koyëna Wënu na kahnëndak.

⁹ Njijëk fëna soje vële wok vëyena wasëwif va cëmbëniha Wënu na soje ikañëhnahn dëwu na, gante pëyahnëk Vikerëh ka:

«Soje umë sëmbandëmi vële wok wasëwif hna,
do njëwëdëfu untënah wac hu na.»[☆]

¹⁰ Pëyahnëk fëna:

«Wabulunda, natëryiwu gë bulunda ile tëhnak Wënu na!»[☆]

¹¹ Do kat:

«Cëmbëryina Ahwëhn a, wuhnë wabulunda ni fop,
arabi wabulunda na fop cëmbëniha!»[☆]

¹² Kila Esayi fëna umë lehnëk:

«Ale hnagëde hnë hnënk Yese njijëd,
umë matëd soje nke asankaf wabulunda ni,
do wabulunda ni umë kwëtahnëdëni.»[☆]

¹³ Arabi Wënu na, umë ale yëdahnëd ikwëtahn inja, pëbënu uhnatah do gë yam g'ikwëtahn nte hwëtahnërunëha na. Koyëna Iyir Ipacah inja pëbënedëhu dëcët ikwëtahn inja gë fanka falëwu fa.

Doku Pol

¹⁴ Vëyënta mën, ami dënk pacëko wuhnë përenarun d'us. Njëtërun fop ile rëfëka njëti ÿa do mëkëdun ayabëlëndu.

¹⁵ Kerëhnëmu anj kayëte catën fo soje ryënkwëtëhnahnu viyë viyabah vile rëkërun añëñawu va. Kerëbu koyëna kabi Wënu na, g'ipërëna dëwu na, njëdako

¹⁶ yewu aryokuñëhn Yesu Këris soje wabulunda wale wok vëyena wasëwif na. Doku vësëna wasadëha lidëfu, ipëyahn Wanës Wakasëk Wënu na. Do koyëna wabulunda wante wok vëyena wasëwif va nkedëni sadëha ile hnëñahnëka Wën do pacënek Iyir Ipacah inja.

¹⁷ Kabi gë Yesu Këris nkebun, kodëfu hnañënañ gë doku ile linëndëbuha Wën ÿa.

¹⁸ Ge ndëkëdëfu hnësu inë, umë ye soje ile ntik Yesu Këris gë ami njohahnihi vële wok vëyena wasëwif ntënenëndëniha Wënu na. Ntik rac gë wanës mën na do gë ile lidëfu ÿa,

¹⁹ gë fanka viyë vifëmpëhnahnah do gë wëdahëse, gë fanka Iyir Wënu na. Koyëna, pëyahnëbu Wanës Wakasëk Këris na, gante-wo-gante pëgw Yërusalem hafo resiyo Iliri hna.

²⁰ Ufër mën sankaf wã, umë yeho kwëlëkwël fëyahnu Wanës Wakasëk na ile nkok yëtina ten uñac Këris hna fo. Ñadëwöhna fuhnawu ibëry cery nte pëgwëk ahnë ahawary.

²¹ Gante nësëk Vikerëh ka ntibu:

«Vële woko vëyëtana soje lëwu va njëtafëni,
do vële woko kobëri vëwëryëna ga nësëd va
nkwëryëdëni.»[☆]

Pol ñad nji Rom

²² Doku rac wëmañëhnëdëho kwëlëkwël yiryiwu ÿalun hna.

[☆] 15:9 15.9: 2 Samiyel 22.50; Wahnëw 18.50 [☆] 15:10 15.10: Divëta Sariya 32.43 [☆] 15:11 15.11: Wahnëw 117.1 [☆] 15:12 15.12: Esayi 11.10 [☆] 15:21 15.21: Esayi 52.15

²³ Bare tame, goryaryëla doku hnë wãyi waresiyo. Hnë wabëhn wayabah, ñadëfuho yiryiwu yëkiwu

²⁴ do ñadëfu liwu rac ge njidëfu gë Esëpañ. Ñadëfu hnuwu ge ndëcëdëfu do aryemawuno yihahnu hn'ini nkal, ge tükëbu hnuyawu uhnatah soje ñëwëlahn gë wuhne ña ten.

²⁵ Bare Yerusalem yidëfu ten soje ryokuñëhnëwëhni vahnë vële macëd Wën vëlëwu va, vële yehëhna hnam ya.

²⁶ Kabi, vële hwëtahnëk vëvë Masedëwan va gë vëvë Akayi va pëhnani mbarëni koryi soje vëhãjëhna vële hwëtahnëk Yerusalem va.

²⁷ Vëhni fo fëhna ndemanihëhni, bare, toña toña ya, inav inte kwëhnanëhnëhniwo ye. Age wasëwif wã mbankëni gë vële wok vëyena wasëwif va uyëd Wënu ña, awa, vële wok vëyena wasëwif va fëna tëfëkëhni mbankëni hnapul lëw hni vë duniya ya gë wasëwif wã.

²⁸ Age puhnafu iyi doku do ge njëdahnëbu ile varëpik ya, cabëryidëfu gë yalun ge njidëfu gë Esëpañ.

²⁹ Do njëtëbu ge njiryibu yal hun hna, gë fop idëwa Këris tükëryidëfu.

³⁰ Bare wëli ile hëladëmu ya, vëyënta mën, g'uwac Ahwëhn fu ya Yesu Këris g'ihahn inte njëdahnëd Iyir Ipacah ña: mëtëntëryin g'ami, ayëfanduna Wënu ña soje lëmën ya.

³¹ Yëfanëhneriyino fehu hnë vahnë vëvë Yude vële wok vëhwëtahnëna vi; do idëma inte yinenëhnëdëfuhëhni vahnë vële macëd Wën vëlëwu vëvë Yerusalem va kacani g'uhnatah.

³² Koyëna, ge Wënu ña mawëk, kokëndëbu yiju yalun hna g'uhnatah do yinëgawu hnë wuhne toye.

³³ Arabi Wënu ña, ale yëdahnëd yam a, nke gë wuhne fop. Amina.

16

Pol nkaÿëdëhëhni wëlawo walëwu

¹ Kwëtëhahnëmuna Febe, aÿënta fu asëval ale ryokuñëd hnë cery sali vë Senkëre ya.

² Kacaryina g'uwac Ahwëhn a had gante kacadë ale kwëhnëk Ahwëhn a, do demaryina hnë le-wo-le mbalëdëha gë wuhne hna. Kabi ndemakëhni umë dënk vahnë vëyabah do ndemako ami dënk.

³ Gaÿëryinëhni vëhni Përisëka gë Akilas, vëréfal mën hnë doku Yesu Këris hna.

⁴ Vëhni vëhi, nkwa fëniho vinta wary vidëw hni va soje lëmën. Gena ami fo rëfëka samehnëwëhni bare fëna fop vacery sali vële wok vëyena wasëwif vi.

⁵ Gaÿëryinëhni fëna vële varëlëd soje icëmb Wën tere lëw hni va. Gaÿëryina fëna lawo mën Epayinet, umë ale ryënk wëk hwëtahnëka Këris ya Asi hna.

⁶ Gaÿëryina Mari, umë ale ryokuñëhneku d'us.

⁷ Gaÿëryinëhni vëhni Andëronikus gë Yuniyas, vëhni vële ye wahnënk mën do sädëlehni bunëho. Vële yëtik hnë vëfayik ye do vëhni ryënk wëk hwëtahnëka Këris ya g'ami.

⁸ Gaÿëryina Ampëliyatus, ale yahnëbu hnë Ahwëhn hna.

⁹ Gaÿëryina Irëbe, aryokuñënta fu hnë doku Këris hna, do gë lawo mën Sëtakis.

¹⁰ Gaÿëryina Apeles, umë ale rufahnëk wëdahëse soje ikwëtahn dëwu Këris ña. Gaÿëryinëhni vahnë vëvë tere Arisëtobul va.

¹¹ Gaÿëryina Erodiyo, mbaÿ mën ña. Gaÿëryinëhni vahnë vëvë tere Narësis vële hwëtahnëka Ahwëhn va.

¹² Gaÿëryina Tërifën gë Tërifos, vësëval vële ryokuñëhnëdëha d'us Ahwëhn va, do g'alënah mën a Perësis, asëval aha wary ale ryokuñëhneka kat Ahwëhn a d'us.

¹³ Gaÿeryina Rufus, ale tëhna Ahwëhn, gë hnëmu ale ye fëna had hnëm mën.

¹⁴ Gaÿeryina Asinkërit gë Fëlegon gë Erëmes gë Patërobas gë Erëmas do gë vëÿënta mën vële nkeni va.

¹⁵ Gaÿeryina Filolog gë Yuli gë Nere g'aheryu asëvalu gë Olimpas do gë fop vële hwëtahnëk nkeni gë vëhni va.

¹⁶ Gaÿëlëryin g'inqahn nte rufande vëÿënta hna. Fop vacery sali Këris na nkaÿëdënihu.

Siyab rëkwa

¹⁷ Vëÿënta mën, këladëmu, keharyinëhni vële nweÿëk ikaranj inte haranjirun na do koyëna fitëndëlehnëdëhëhni vële hwëtahnëk va kore kore do rëndëndëhëhni watënd. Naÿëtaryinëhni,

¹⁸ kabi iÿi sifa vahnë vëryokunëhnedilahnna Këris Ahwëhn fu ÿa, bare inte dëw hni ndokunëhnedëni! Gë wanës wanëjah do wapëren wadëw hni na, tokadënihëhni vahnë vële wok vëritëna va.

¹⁹ Wuhnë, vahnë va fop njëtani soÿe imawëhn hun Ahwëhn na. Awa, nëjëko gë wuhnë, bare nađëfu ayewu vëÿët soÿe idi fëren wã, do ant'ayewu vëÿët soÿe wameh na.

²⁰ Wën hunte yëdahnëd yam na biÿëdina wëÿehnedëha Sintani kuyët wapary hun hna! Arabi ipërëna Ahwëhn fu ÿa Yesu Këris nke gë wuhnë.

²¹ Timote, arëfëlënta mën doku ÿa, nkaÿëdëhu, gë vambaÿ mën va Lusiyus gë Yason do gë Sosipatëros.

²² (Do ami, Terëtiyus, ale herëhnedëha Pol anj kayëte, nkaÿëryidëmu g'uÿac Ahwëhn a.)

²³ Gayiyus nkaÿëku. Ami, Pol, ÿalu hna nkebu do hnam mbarëlëdëni vële hwëtahnëk va fop. Erasët, ahwët koryi naÿ ÿa, gë aÿënta fu ÿa, Karëtus, nkaÿënihu.

²⁴ [Arabi ipërëna Ahwëhn fu ÿa Yesu Këris nke gë wuhnë fop. Amina.]

Icëmb tëkwa

²⁵ Cëmbëryina Wënu na! Umë hwëhna fanka ÿawëhnu kwëtahn hna, gë Wanës Wakasëk wante haranëdëfuhëhni vahnë na g'ipëyahn soÿe Yesu Këris na. Umë tëfëlëk g'ile yëtëdanëd wante kahnëndëk Wën, sowiko kwëlëkwël kobëri na.

²⁶ Bare tame, cowëtik gë vëkayëte wakila va gante nke ina Wënu ile ye kwëlëkwël ka. Umë fop soÿe vahnë va kwëtahnahnëniha Yesu do maÿëhnedëniha ye. Do koyëna njonëhnihëhni uyët rac wabulunda wabë duniÿa ni fop.

²⁷ Cëmbëryina Wënu na, umë ale hwëhna yasery ÿa fop! Umë hwëhna kwëlëkwël icëmb inja g'uÿac Yesu Këris wã! Amina.

Kayëte ndënkwëryënkw mba Pol nte kerëhnëkëhni vëvë Korent Wade yehëhna hnë inji kayëte

Afayik Pol vëvë cery sali mbë Korent ña kerëhnëk inji kayëte hnë uyas lëwu rarëna hna hnë bëhn wafëhw imbëd gë wahnah ma hnë bëhn wafëhw imbëd g'imbëd (54 gë 55) ga ndëcëk hnagi Yesu ÿa. Apëyahnëk Wanës Wakasëk ña nkol tac hafo vahnë va kwëtahnëni. Wabëhn imbëd ryëcëk ani gë kerahnënd inji kayëte (Vantiyehn 18.1-8).

Korent nkol nte hwëhna nafa yeho wati afayik Pol ña. Nkol nkwafo gwaf yeho nte ye gë cape wov le wacik Mëditerane Akayi hna, nte kwëhnëko Rom. Tënk g'icahn vahnë vëhnëmpëlah ña njabëko. Umë liyëhnëk bulunda le hwëhna ikwëtahn nëmpëlah. Viñi vinahan vinëmpëlah fop vërendëhëhniwo vële hwëtahnëka Yesu va. Kerëhnëniha Pol gë warëy bi ye rëfëka tëfëni fagant wënamu wante hwërëkëhni ña. Pol pëyayiko fëna wafëmpëhnahnah wahaŵary soñe uwám cery sali ña. Soñe wani fop nësëd hnë inji kayëte.

Wëlin wanës wadaŵ wakwëhn nafa hn'inji kayëte: Këris, Ahwëhn, vahnë, wanës, mbahn, yir, asëval, uyët, nafa, duniÿa, asan.

Wëlin gante nke kayëte ka:

Simpaÿi g'icëmb (1.1-9)

Ipitël vële hwëtahnëk (1.10-4.21)

Ankeya meh hnë cery sali (5.1-6.11)

Ikwëhna ankeya nte ñad Ahwëhn (6.12-11.34)

Vile njëdahnëd Iyir Ipacah (12.1-14.40)

Ibëhn Yesu Këris gë vësëm va (15.1-58)

Idema soñe vële hwëtahnëk (16.1-4)

Pol ñad nji uyas (16.5-12)

Wanira gë simpaÿi (16.13-24)

Simpaÿi

¹ Ami Pol, Wënu ña, g'iña dëwu ña, macëko yewu afayik Yesu Këris ÿa. Ami gë Sosëten aÿënta fu ÿa,

² herëhnëryidëhu, wëhnë bulunda va Wën, le lëdëk Korent vi, wëhnë vële kwëhnëk Wën g'ikwëtahn hun Yesu Këris ña do wacik ayewu vëfacah do gë fop vële ye gante-wo-gante yëfad g'uŵac Ahwëhn fu ÿa, umë ye Yesu Këris, ale ye Ahwëhn hni do ye Ahwëhn fu fëna.

³ Arabi Wënu ña Rëm fu ÿa g'Ahwëhn a Yesu Këris ndëwanihu do njëdënihu yam ÿa.

Ifërën le hnuÿade hnë ibëmënkël fu gë Këris

⁴ Camehnëdëfuha kwëlëkwël Wën mën ña soñe hun, soñe ifërën ile njëdaku hnë ibëmënkël fu gë Yesu Këris ña.

⁵ Hnë ibëmënkël hun g'umë ña Wënu ña njëdaku fop uvetak ŵa, uvë fop le hnësëdun ÿa do gë uvë uyët ŵa fop.

⁶ Nësëhnirun pañare Këris ÿa, do watac kwëhna vënkahn hnë wëhnë.

⁷ Awa tame uyëd va Wën wëla uryampo gojëlurna, wëhnë vële hnapëd g'uÿankannah iboka Ahwëhn fu ña Yesu Këris hn'ile tufahnëd fop icëmb dëwu ña.

⁸ Umë yawënedëhu hafo watëkwa hna, soñe antë aworyaru iñë ile rumpak hnë fac le mbokajëd hna.

⁹ Wënu ña, ale wăcëku ayelahnu g'aju Yesu Këris Ahwëhn fu ña, kahnëndak soje ile nësëk ña.

Ipitël vële hwëtahnëk

¹⁰ Vëyënta mën, këlamu g'uŵac Ahwëhn fu ña Yesu Këris: maŵalëryin, wühne fop, antë afitëlu vukore vukore; gwëryëlëryin, ahwëhnawu hakili ryampo fo gë nahan ndampo fo.

¹¹ Vëyënta mën, nësëbu wañi kabi vahnë vëvë tere Këlowe fëyako wühne conkëdun yëbëlan hun.

¹² Gena bi hnë wühne aryampo ntehnëk: «Ami, arëfal Pol yebu»; aÿëntaŵ: «Ami, arëfal Apolos yebu»; ahaŵary: «Ami, arëfal Piyer yebu»; do ahaŵary kat: «Ami, arëfal Këris ña yebu»?

¹³ Ntiyahnëku bi Këris ña pitëlëk? Pol bi sëmëk kërëwa hna soje hun ña? G'uŵac Pol ŵa bi njaryirun?

¹⁴ Camehnëbuha Wënu ña kabi ahnë yaryëla hnë wühne ge gena Kërisëpus gë Gayiyus.

¹⁵ Koyëna ahnë kodina ntehn g'uŵac mën njaryik.

¹⁶ Toña ye, njaryëbuhëhni fëna vëvë tere Sëtefanas va, bare dehnëla njaryëbuha ahnë ahaŵary.

¹⁷ Këris ña payëlohna yaryëndu vahnë: ipëyahn Wanës Wakasëk payëko, do yëkëlehnëdëwohna hnuÿaŵu wühne gë wanës wanëjah, kabi ñadëwohna lihëtu nafa icëm Këris kërëwa hna.

Këris tufahnëd yasery gë fanka Wën fa

¹⁸ Paryi nke, pëyahn icëm Këris hnë kërëwa hna wanës wanënkwah ntini vële rëfëk nkaŵ ibëv va. Bare soje fuhnë vële rëfëk nkaŵ ipëh va, fanka Wën fa tufahnëd.

¹⁹ Wënu ña më lehnëk wanës wadëwu hna:

«Mbëvandëbu yasery vële hwëhnak yasery iÿi duniÿa vi do kwëtahnëdä nëf hakili vële hwëhnak hakili va.»^{*}

²⁰ Awa, ye kodëni mbok nësëni vële hwëhnak yasery va gë vëharan sariya va gë vëholah wanës vële ye duniÿa vi? Wënu ña tufahnëna bi yasery iÿi duniÿa ÿi wacënak ye?

²¹ Vahnë va, gë yasery ña lëw hni ña fop vëyavëtëna Wën kwëhnak fop yasery ña. Soje rac, Wënu ña hnëjahnëkawo soje pehëtëhni vële hwëtahnëk wanës wadëwu wante fëyahnëdëfun do ye wacënak soje vëyëntaŵ ña.

²² Wasëwif ŵa tufini viÿë vifëmpëhnahnah tëyëdëni do vële wok vëyena wasëwif va yasery njëkëlehnëdëni.

²³ Bare fuhnë, Këris ña cëmëk hnë kërëwa hna fëyahnëden: soje wasëwif ŵa wanës wante wok vëhodina kwëtahnëhni muk ye do vële wok vëyena wasëwif va ntiyahnëkëhni wacënak ye.

²⁴ Bare soje vële macëk Wën va, wasëwif gë vële wok vëyena wasëwif per, Këris ña tufahnëd fanka Wën fa gë yasery Wënu ña.

²⁵ Ile pëhwëtak Wën pehëtahnëhni vahnë do ye wacënek soje vëryampo, yasery le lëbëk yasery vahnë vi ye; ha, ikihn Wënu ña yak yawëk gë fanka vahnë va.

²⁶ Vëyënta mën, naharyin bi sifa ahnë mo yerunëho ante macëkuno Wënu ña: vëyabëlohna hnë wühne vële hwëhnak yasery, vële hwëhnak fanka ma vële hnagik hnë watere wadëhnah.

²⁷ Wënu ña, ile fëlayik hnë duniÿa had ucënëk ña, umë tëhnak mpaÿëmpaÿehnahnehni vële hwëhnak yasery va; do ile fëlayik hnë duniÿa hihnek ña umë tëhnak Wënu ña mpaÿëmpaÿehnahnehni vële hwëhnak fanka va;

^{*} 1:19 1:19: Esayi 29.14

²⁸ tëhnakëhni vële wok vëhwëhnana, yafik ma fëlayik hnë d'uniya had ile wok kwëhnana nafa ya soje përekanahn ile liyik hwëhn nafa ya.

²⁹ Wënu na ntik koyëna soje ahnë antë kol naÿenand haryënk wënu.

³⁰ Gë Këris ya tufëkëfu Wënu na yasery yalëwu ya: g'umë catënekëfu, umë lidëhëfu nkeyin vëfacah do pehëtëdëhëfu wameh hna fop.

³¹ Do koyëna nke, ntiyahn wanës vikerëh na: «Age ahnë ñad naÿëna, arabi naÿëna soje ile ntinëhëka Ahwëhn a.»✧

2

Wanës soje ipak Këris

¹ Vëyënta mën, ante njiryibuho ÿal hun soje fëyawu toña sowik Wënu na, njiryilëwöhna gë wanës wadakah nkwëryi ma g'uyët iÿi d'uniya.

² Pëhna buho antë yëtëndanu inë ge gena Yesu Këris, do g'ile ntinëhëku g'icëm dëwu hnë kërëwa hna.

³ Soje umë ye, ami, gë fanka këm njiryibuho do mbalëdëfuho ntakah na.

⁴ Gante karanëdëmuno soje awëcëtahnu vinahan va gelohna wanës waceryah vahnë bare fanka Iyir Ipacah fa rufëhna dëho wapacëk hnë wante hnësëdëmuno hna,

⁵ soje ikwëtahn hun na antë kaya hnë yasery vahnë, bare hnë fanka Wën hna.

Usery ule wëtik hnë Wën

⁶ Awa, ile haranëdëfuhëhni vahnë ya usery ye soje vële wëryëk d'us viyë Wën va. Bare gena yasery iÿi d'uniya yi, uva vëhwëhn fanka hna wëk gaki vi do vëvëd vi.

⁷ Fuhnë, usery Wën ule cowëhnini vahnë va fëyahnëdëfun. Nkehahnënd d'uniya yi Wënu na tëko pëhna ile ntid soje nkentinëfu hnë icëmb dëwu hna.

⁸ Wëla fanka ryampo vë iÿi d'uniya yëtëna umë. Ge njëtakëndëni, vëfakehna këndilahna Ahwëhn icëmb a.

⁹ Vikerëh va më lehnëk:

«Ile nkok nuna inkër
gë ile nkok gwëryëna vanëf
do gë ile nkok nahana ahnë,
irac Wënu na vële ÿahnëdëha va ntinëhëk.»✧

¹⁰ Bare Wënu na njëtëdanëkëfu gë Iyir Ipacah inä.

Iyir Ipacah inä njëtëk fop, wëla ile pëhna Wën ÿak sowik d'us ya.

¹¹ Mo hod njët fop soje ahnë, ge gena iyir dëwu na fo? Ndampo fo nke, Iyir Wënu na fo yëtëd fop soje Wënu na.

¹² Fuhnë, iyir nte nuÿayinëk na gena ibë iÿi d'uniya, bare Wën hna matik, njëtahnin ile njëdëkëfu Wën g'ipërëna dëwu na.

¹³ Ile haranëdëhëhni vahnë va matina hnë yasery vahnë, bare gante karanëdëhëfu Iyir Wën ka haranëdëhëhni vële hwëhnak Iyir tac va.

¹⁴ Ale wok kwëhnana Iyir Wënu na, ma wëdina ile wëtik g'Iyir Wën: wanënk wah ye soje umë, kodina njët watac, kabi g'Iyir na fo kodë njavëti usery Wënu na.

¹⁵ Ahnë ale hwëhnak Iyir Wënu na kodë kitin fop, bare umë, ahnë kodina kitinä.

¹⁶ Vikerëh va më lehnëk:

«Nke bi ahnë ale yëtëk inahan Ahwëhn Wënu na? Nke bi ale hodë nkabahn inë?»✧
Bare fuhnë njëtinëk inahan dëwu na kabi kwëhnayinëk iba Këris na.

3

Vëryokunëhn Wën

1 Vëyënta mën, ami mäkëla hnësëhnu had vahnë vële hwëhna Iyir Wënu na yerun bare nësëhñemu had vële ye hn'ikihn vahnë nte watik hnë mbahn, had vële wok ten vunul hn'ikwëtahñ dëw hni Këris hna.

2 Ikaraj inte harañëmu na had wambël yëdamu asewu nke, gena roka paryi, kabi mäkëd'ilunohna awëryu ikaraj dakah. Do ha gaki mäkëd'iluhna,

3 kabi hn'ikihn vahnë nte watik hnë mbahn hna worun arëfëndu. Nëwary yehëhna yëbëlan hun do conkëdun. Awa tufahnëd'iluhna vahnë vëvë iyi duniya yerun, ankeya vahnë fo hwëhñarun.

4 Age aryampo hnë wuhnë ntehnëk: «Arëfal Pol yëbu» do aÿëntaw: «Arëfal Apolos yëbu», did'iluhna bi sifa ahñë-wo?

5 Mo ga ye Apolos? Do mo ye Pol? Vëryokujëhn Ahwëhn a fo yëbun, vële lik hafo ahwëtahñuna umë. Ale-wo-le hnë fuhnë doku ile njëd'aka Ahwëhn a fo ntid:

6 Ami, pëlëbu atëh na, Apolos umë rurëk, bare Wënu na hnëpëndanëk.

7 Ale fëlëf ya gë ale rurëda vëhni vëyena ñoñ. Wënu na ye fop, umë ale hnëpëndanëka.

8 Ale fëlëk ya gë ale rurëd a këñëlahñëni do Wënu na cosëdëha ale-wo-le soje doku ile ntik ya.

9 Vëryokujëhn Wën yëbun do wuhnë ye ikaÿ Wënu na.

Cery Wënu na yerun fëna.

10 Gë uyëd ule njëdëko Wënu na, ndokujëbu had avëry vacery aholah d'us. Ntibu sah ryënkwëryënk wë ya do aha wary matënd. Bare afo ale-wo-le nti wajira gante mbëryëd ka!

11 Ahñë kodina nti sah ryënkwëryënk wë ya ge gena ile rëk ye ya, umë ye Yesu Këris dënk.

12 Vëryampo sanu mbëryandëni hnë sah ryënkwëryënk wë rac ma koryi ma kat wëraka wahwëhn nafa; vëryampo gë wadëhwa mbëryëdëni ma idël ma kat gë lury.

13 Bare doku ale-wo-le ya nude wapacëk hnë fac kiti hna. Fac rac Wënu na gë hwëdëh tufahnëd gante nke doku ale-wo-le ya.

14 Ge ahñë mbëryëk ile nkok kodina përekan hwëdëh ha, ahñë arac nuÿad icos.

15 Bare, ale ñagaryëk doku ya, ahñë arac nuÿadina icos; umë dënk pëhëtëde, bare had hwëdëh hna dënk ndëcëtak.

16 Yëtëluhna bi, Acery Wën Cankaf na yerun do Iyir Wënu na hnë wuhnë ntëdëk?

17 Awa, ge ahñë përekanëk Acery Wënu na, Wënu na përekanëdëha ahñë arac kabi Cery Wënu na cëvak. Do wuhnë ye Acery tac.

18 Antë ahñë toka umë dënk: ge aryampo hnë wuhnë ntiyahnëka ahwëhn yasery ye duniya li, arabi ma wë antë nteni nënk wëk soje Yesu ya. Ge koyëna nke nuÿad usery paryi.

19 Paryi nke, yasery vahnë vëvë iyi duniya vi wanënk wëh ye haryënk wë Wën hna. Vikerëh va pëyahñëk: «Wënu na pëladëhëhni vëseryah va gë titëna dëw hni na.»*

20 Më lehnëk fëna: «Ahwëhn a njëtëk inahan vëseryah va, njëtëk kwëhnana nafa.»*

21 Awa, ahñë tëfëlahna naÿënannd soje vahnë kabi wuhnë hwëhñëk fop:

22 nke Pol ma Apolos ma Piyer* ma duniya yi ma ige duniya li ma icëm inja ma ile ye gaki yi ma ile yejëk yi, fop wuhnë hwëhñëk;

23 do wuhnë Këris ya hwëhñëku do Këris ya Wënu na hwëhñëka.

4

Vëfayik Këris

* 3:19 3:19: Sof 5.13 * 3:20 3:20: Wahnëw 94.11 * 3:22 3:22 Piyer: Sefas kerik hnë Wagërek hna.

¹ Awa, pëlaryinëfu, ami g'Apolos, had vëryokunëhn Këris, vële hwëtehnahek watoña wacoŋik Wën soŋe karanjini vahnë.

² Ale kwëtehnahek Këris iñë, ahnë arac tufahn ikahnënda fo ŷade.

³ Soŋe lëmën ŷa, tana gena ge wuhnë pëcëtafunëho ma ge vëhaŵary pëcëtafëniho. Do fëna pëcëtafa nkaf mën ŋa.

⁴ Ntiyahnëko ile hnirandëbu gena, bare umë tufahnëdina catëbu. Ahwëhn a fëcëtafëho bi catëbu.

⁵ Soŋe umë ye, antë ñankahnu ahnësu ile nkeni vëŷënta hun; napëryin Ahwëhn a tëki. Ha, Ahwëhn a, umë dënk sanëd humpen hna le soŋik hn'umëhwëry hna do njetëndanëd fop ile ye hnë wasakahn vahnë ŷa. Awa, Wënu ŋa cëkwaryëdëha ale-wo-le gante nke ile rëfëka ka.

⁶ Vëŷënta mën, ge nësëbu soŋe Apolos gë ami ŷa, ahnëgahnu ye, aŷëŋahnu hnë fuhnë: ge dëcëtediluhna vile herik wanës Wën hna awa wëla aryampo hnë wuhnë bëntadina soŋe aryampo do mbana aŷëntaŵ a.

⁷ Wëjë, ye hodfu alëbëhni vëŷëntaŵ va? Ile hwëhnaru ŷi fop gena bi Wënu ŋa yëdaki? Kabi aki nke, soŋe ye hnaŷënađu had yëdilihna?

⁸ Ntiyahnëku tëkërun ahnuŷawu fop ile ŷadun ŷa, tëkërun avetawu, vëhnaŵ yerun hara fuhnë gelëfuhna. Ge paryi nkekëndun vëhnaŵ awa fuhnë fëna nawëntakëndëbun gë wuhnë!

⁹ Ntiyahnëko Wënu ŋa fuhnë vëfayik vi ntik vërëkwa va, had vële hitiŋik soŋe ndaŷini nkebun. Ha, had vële yafaŋëde haryënkwa wamëleka gë vahnë fop hna.

¹⁰ Fuhnë pëlayibun had nënkwebun soŋe Këris ŷa, bare wuhnë pëlarun vankaf hun va had vëseryah va fop soŋe Këris ŷa; yaŵëlëfuhna, bare wuhnë njawërun; ntënëbirun, bare fuhnë njafibun!

¹¹ Hafo gaki, nkobun horotëndëfu inte ŋa gë iyo wënka ŋa, nkwëhnalëfuhna viŷi, këm fo ntidebun, ki fo njasëlendëbun do

¹² ndokunëdëfun dūs hnuŷahnëfu ile rokëdëfun ŷa. Age ahnë njeŵëkëfu, ifërën ryëwanëhnëdëfunëha; age ahnë koroteyehnedëhëfu, nduñënadëfun;

¹³ age ahnë mehnëdëhëfu, g'untënah ntëkwadëfun. Hafo gaki vahnë va pëlanihëfu had iñë hayah, ile sanik hnë iŷi duniŷa.

¹⁴ Gena soŋe sëfëhnanu herëndidëmu aki, bare soŋe yabahnu ye, kabi vutah mën vunte ŷahnëbu dūs yerun.

¹⁵ Hnë ibëmënkël hun gë Këris hna, wëla ntehnakënde vahnë hafo wawuli pëhw (10,000) hwëhnakëndun vële haraŋëdëhu, rëm ryampo fo hwëhnarun: ami ye rëm hun ŷa kabi njonëhnimu Wanës Wakasëk ŋa, wante lik ayewu gë Yesu Këris.

¹⁶ Awa, këlamu tëfëryin nkeya mën ŋa.

¹⁷ Do soŋe rac fayëryidëfuha Timote, fatah mën fante ŷahnik do hahnëndak soŋe Ahwëhn a. Age tëkërik ndënkwehnedëhu ankeya mën nte rëfandëbuha Yesu Këris. Umë haraŋëdëfuhëhniwo vahnë gante-wo-gante hnë vacery sali hna fop.

¹⁸ Vëryampo hnë wuhnë naŷënadëni, nahadëni yiryidfa soŋe yëkiwu.

¹⁹ Biŷëdina njiryidëfu, ge Ahwëhn a maŵëk. Awa wati rac gena wanës vëŷi vële hnaŷënad ŋi fo yëtëdëfu bare bi kwëhnani fëna fanka Iyir Ipacah iŋa!

²⁰ Ha, toña ye, ge ahnë hnë Inaŵ Wënu hna nke, ahn'a rac tufahnëdina gë wanës fo, bare gë fanka tufahnëd.

²¹ Awa, ye fecehnëku? Yiryiwu gë wagus ma gë intaŵary ipëbah iña do gë iyamah bi?

5

Ankeya meh hnë cery sali

¹ Nkwëryëde gante-wo-gante, nke ÿal hun hna ale lid wameh wanayah d'us. Wëla hnë vële wok vëyëtëlahna Wën paryi va gena ale lid koyëna. Ha, nkwëryëbu aryampo hnë wühnë gë asëval rëmu ÿa ndakëdëni!

² Do nkorun ahnaÿënanu! Tëfakëhu ayewu hnë uyiwëhnah sankaf do ntayi fagant hun ahnë arac!

³ Ami, imbahn mën inja nãwëtaku bare iyir mën nã gë wühnë nkentik. Do tükëbu hitiñëwã menëk ale lik koyëna ÿa had hnam nkentibu.

⁴ Age mbarëlerun, gë wühnë nkentëdëbu g'iyir mën inja do Ahwëhn fu ÿa Yesu tufëdëhëfu fanka falëwu fa. G'uwãc Ahwëhn fu ÿa Yesu

⁵ daryina aÿi asan nji tëfëlehnënda Sintani hafo tav ikihn vahnë nte wãtik hnë mbahn hna soñe pehëtahni hnë fac le mbokajëd Ahwëhn hna.

⁶ Inaÿëna hun nji canëna wëtöye! Njëtërun d'us: «Levir toye, matëndëd farin fa fop.»

⁷ Awa, pacënaryin! Tavëryin viÿë viwëh vile lidunëho kobëri va do a wëcëtawu ayewu vahnë vëhasëk had farin fale wok kwëhnana levir. Ile ye toña ÿa, tükëruna ayewu. Këris ÿa, fape sali Pak fu ÿa, njëdahniko had sadëha,

⁸ awa dinëfu ambënt nã gë vamburu vante wok kwëhnana levir: genëfu vahnë vëhwëhn toña gë walawãry wafacah. Nkwëcëtënëfu vankeya va; antë nko ntinden wëh ma ndakëntal nte nkok ñadina Wën.

⁹ Hnë kayëte mën dënkwëryënkwa hna keryëhnëryidëmuno ant'ahwëhnalu hayu gë vëhwëhn nkeya meh va.

¹⁰ Age nësëbu wanji nësëla afitëlu gë fop vële hwëhnak nkeya meh hnë iÿi d'uniÿa vi: gë vahnë vële lid ndakëntal meh gë fop vële nkok gedina viÿë gwër gë fop vële va do gë fop vële sëmbed wamën wamër. Age gena umë tëfakëha asahnu d'uniÿa li!

¹¹ Ile ÿadëfuho lehnü ÿa umë ye: vahnë vële lid ndakëntal meh, ma vële nkok gedina viÿë gwër, ma vële sëmbed wamën wamër, ma vële yewëd vële ryëwëd, ma vële led. Tëfëluhna dënk avanku wëla roka sifa vahnë vërac.

¹² Ami bi hitiñëdëhëhni vële wok vëhwëtahnëlahna Yesu Këris va? Hali gena koyëna! Bare vële vankërun cery sali va, wühnë rëfëka ayëkalëndu soñe fërën cery sali nã.

¹³ Vële wok vëhwëtahnëlahna Yesu va, vëhni Wënu nã hitiñëdëhëhni. Awa had gante kerik wanës Wën ka: «Daryina a wën a fagant hun.»✧

6

Sonko yëbëlan vële hwëtahnëk

¹ Age aryampo hnë wühnë takëlëkëhni g'ale mbankëni ikwëtahn, hak kod ndëk tëya ale wok yëtëna sariya Wën kitiñëhni hara gena aÿëntawu ale mbankëni ikwëtahn?

² Yëtëluhna bi vële vankëk ikwëtahn va kitiñëdënihëhni d'uniÿa ÿi fop? Awa ge wühnë rëfëka ahitiñu d'uniÿa ÿi, soñe ye ye kodiluhna ahitiñu viÿë viroy va vële ye yëbëlan hun va?

³ Yëtëluhna bi kitiñëdenëhëhni wamëleka nã do kas viÿë vivë iÿi d'uniÿa vi!

⁴ Awa age kwëhnarun ile hitiñëlëdun yëbëlan hun soñe viÿë vivë iÿi d'uniÿa va, soñe ye rëyëdunëhëhni vahnë vële wok vëyëtëna wëba Këris nã nkeni vëhitiñ yëbëlan hun?

⁵ Wante hnësëdëfu nji tëfakëha cëfëhnu. Gena bi hnë wühnë wëla ahnë aryampo ahwëhn usery ale hod kitiñ yëbëlan vële hwëtahnëk?

⁶ Tëyëdëfu, canëk bi vële vankëk ikwëtahn kitiñëlëndëni g'aÿëntawu, do kat haryënkwa hnë vëhitiñ vële nkoni vëvankëna ikwëtahn?

⁷ Wëla kitiñël yëbëlan hun ña dënk, tufahnëd fop përekak yëbëlan hun. Soñe ye ye pecehnëdfiluhna aravuñenawu wameh wante liderun? Soñe ye ye pecehnëdfiluhna aravuni vahnë va nteni ile hwëhnërun ña?

⁸ Bare wühnë dënk lid wëh do led, do vële vankërun ikwëtahn va dënk lidun koyëna!

⁹ Njëtërun wapacëk vële lid wameh va vëhnuñadina yëwë hñë Inaw Wën hna. Antë mpañëmpañawu: gë vahnë vële lid ndakëntal meh gë fop vële sëmbed wamën wamër gë vësan vëyëlah ma vësëval vëyëlik vële yëkëlehnëdëhëhni vëhañary, gë vële ryakëd gë vësanëntahni ma vësëvalëntahni dënk

¹⁰ gë vële va, gë vële ñad dëcët hnapul, gë vële sed dëcët uñen, gë vële yewëdëhëhni vëyëntañ, do gë wabandi, vëyi vahnë vëhnuñadina yëwë hn'Inaw Wën hna!

¹¹ Wëlin aki nkeniho vëryampo hñë wühnë kobëri ña. Bare, kabi g'Ahwëhn fu ña Yesu Këris nkerun, Iyir Wënu fu ña njaryëku wameh ña, ntik kwëhnu Wënu ña, do Wënu ña catahëka gë wühnë.

Ikwëhna ankeya nte ñad Ahwëhn

¹² Vëryampo ntehnëdëni: Fop mañëryayik. Ha, bare gena fop hwëhna nafa soñe ahn'a. Ha, toña ye fop mañëryayik bare ñwëyëbu yewu aramp sifa ile-wo-le.

¹³ Ntehnëdun fëna: «Roka ña soñe idonk ña ye do idonk ña soñe roka ña ye.» Ha, toña ye do Wënu ña tækwehnëd ña idonk gë iñi roka hñë fac ryampo. Bare mbahn ahñë ña diyina soñe ntind ndakëntal nte nkok ñadina Wënu ña: vimbahn fu va Ahwëhn a hwëhnëk do umë ye Ahwëhn vimbahn fu va.

¹⁴ Wënu ña mbëhnëndanëka Ahwëhn a do mbëhnëndanëdëhëfu fëna gë fanka falëwu fa.

¹⁵ Yëtëluhna bi vimbahn hun va nke had imbahn Këris ña? Awa, nufëdëfu bi iñë ryampo hn'imbahn Këris hna soñe liwu hn'imbahn asëval ale wafëd nkaf ntëwu? Muk, gedina koyëna!

¹⁶ Yëtëluhna bi asan ale ryakëk g'asëval ale wafëd nkaf ntëwu ña vëhni vëhi tak aryampo fo nkedëni? Ha, Vikerëh va më lehnëk: «Vëhni vëhi tak aryampo fo nkedëni.»[☆]

¹⁷ Ndampo fo nke, ale nkeni gë Ahwëhn a aryampo fo nkeni gë umë.

¹⁸ Garyëryindën ndakëntal ñël këm! Wameh wakawary wante-wo ntik ahñë ña bëvehnëdilahna. Bare ndakëntal nte wok ñadina Wën umë mbëvehnëd mbahn ña dënk.

¹⁹ Yëtëluhna bi mbahn hun ña ye cery Iyir Ipacah? Wënu ña njëdakuna do hñë ale-wo-le nke. Koyëna gena wühnë hwëhnëk vankaf hun va.

²⁰ Wënu ña yabah cosahnëk ntañëtahnu. Awa kwëhnaryin ankeya nte ñad Ahwëhn ña!

7

Soñe iñël

¹ Tame, ntëkwadëfu wante herëhnëryirunëhowo ña: Ha, përenak soñe asan a antë ndakëni g'asëval.

² Bare soñe kehahni ankeya nte nkok ñadina Wënu ña, asan-wo pecek kwëhna asëval ale nkeni gë umë fo, asëval-wo fëna kwëhna asanu.

³ Asan a tëfëlahna ñwëya uryak asëvalu, do asëval a fëna tëfëlahna ñwëya uryak asanu.

[☆] 6:16 6.16: Wapëgwala 2.24

⁴ Asëval a kodina nti imbahn dëwu ña gante-wo ñad ka: mbahn dëwu ña, asanu hwëhnëk. Ndampo fo nke, asan a kodina nti imbahn dëwu ña gante-wo ñad ka: mbahn dëwu ña, asëvalu hwëhnëk.

⁵ Antë aŵëyëlëndu, ge gena nkwëryëlërun soje asuñu ayëfahnuna Wënu ña dus. Bare tëfëlahna mbiy ñu, ge gena umë dakëna aresawu; Sintani kod njëkëhna ntiyehnu ile mbañëk Wënu ña.

⁶ Wante hnësëhnëmu ñi, dehnëluhna aliwu forosima, bare ge ñadun kodun aliwu.

⁷ Ñakëndëbu dus vësan va fop nkeni vësëval këm, g'ami ki; bare ale-wo-le uyëd minu nuñak Wën hna, aryampo kod nko asëval këm, ayëntaŵ a kod ñël.

⁸ Awa, vële wok vëyëlëna va do gë vësëval vële cëmaryëk vësan va ntehnëdëfuhëhni: antë ayëlëlu fecek soje hun ña, g'ami ki.

⁹ Bare ge kodiluhna aryuñënwu, ñëlëlëryin; kabi ayëlëlu fecek g'ile ñad ndaŵu ipërel.

¹⁰ Awa, soje vële yëlëlek va, Ahwëhn a hnësëhnëdëhëhni, gena ami: asëval a tëfëlahna mbëmba.

¹¹ Bare ge mbëmbak, antë mbok ñëli. Age ñad ñëli tëfëka mbokalëni g'asanu. Do asan a fëna tëfëlahna mbamba asëvalu.

¹² Tame, ge ale hwëtahnëka Yesu kwëhnaka asëval ale wok kwëtahnëhna, do ge asëval arac ñad nkolahnëni g'umë, tëfëlahna mbamba. Wañi, ami dënk hnësëk, gena Ahwëhn a.

¹³ Do ge asëval ale hwëtahnëka Yesu kwëhnaka asan ale wok kwëtahnëlahna do ge asan arac ñad nkolahnëni, awa asëval a tëfëlahna mbëmba.

¹⁴ Nësëdëfu wañi kabi asan ale wok kwëtahnëlahna Yesu ña, soje asëvalu ale hwëtahnëka ña tëhahnëka Wënu ña. Ndampo fo nke, asëval ale wok kwëtahnëlahna Yesu ña, soje asanu ale hwëtahnëka ña tëhahnëka Wënu ña. Ge gena umë, vutah hun va nkekëndëni had vële ronkëk, hara ile ye toña ña tëhahnëniha Wënu ña.

¹⁵ Bare, ge ale wok kwëtahnëlahna Yesu ña ñad pitëleni g'ale ñëlëleni ña, kod ñi. Wati rac, ale hwëtahnëka Yesu ña, asan a ma asëval a, ñoñ gona ile yabëlehnëkëhni; Wënu ña ñad nkeyin yam.

¹⁶ Wëjë asëval ale hwëtahnëka Yesu ña, yëtëlina ge kodu afehëta asan hu. Do wëjë asan ale hwëtahnëka Yesu ña, yëtëlihna ge kodu afehëta asëval hu.

Imaŵ ile njëdahnëk Ahwëhn

¹⁷ Awa, ahnë antë njëkëlehn nkwëcët ile njëdaka Ahwëhn a, gante nkeho ka ante macëkawo Wënu ña. Umë ye ile lehnëdëfuhëhni vacery sali va fop.

¹⁸ Age asan ale rëk hácik macëk Wënu ña, nko koyëna. Age ahawary ale wok kácihna macëk Wënu ña, nkonti koyëna.

¹⁹ Háciru ma kácilihna umë kwëhnana nafa. Ihwëhn nafa ña, umë ye maŵëhn Wënu ña.

²⁰ Ha, ale-wo-le tëfëka nko gante nkeho ka ante macëkawo Wënu ña.

²¹ Aramp bi yeruho ante macëkino Wënu ña? Antë nkehahnahni soje rac; bare ge nuñaru rënka ayehahn afaya, antë ntënti.

²² Yëtëryin, aramp ale macëk Ahwëhn a afaya paryi nke kabi Ahwëhn a pehëtëka. Ndampo fo nke, ale yeho afaya do macëk Këris ña, aramp Këris paryi ye.

²³ Wënu ña gë yabah ntaŵëtëku. Awa antë ayewu vëramp vahnë.

²⁴ Ha, vëyënta mën, ale-wo-le tëfëka nko haryënk Wënu ña gë hn'ile nkeho hna ante macëkawo ña.

Soje vële wok vëyëlëna

²⁵ Awa, soje vële wok vëyëlëläna va, ile ýadëfu hnësu ýi gena Ahwëhn a lehnëko hnësu, bare nahan mën ña yëdadëmu. Ahwëhn a kaýëhnahnëka g'ami: ntiko ale hodë kwëtahni.

²⁶ Soje wahorot wavë gaki wï, wëli ile hnahabu ýa: nëfak soje ale-wo-le nko gante nke ka.

²⁷ Nëlëru bi? Awa antë ayëkëlehn afitëlu. Nëlëlihna bi? Awa antë ayëkëlehna asëval.

²⁸ Bare ge nëlëru, gena wëh; do ge aryag nëlik, gena wëh. Bare vële ýëlëläk va wahorot kwëhnadëni d'uniýa lëw hni hna, do ami ñadëfu wëmaýehnu antë nkewu.

²⁹ Vëyënta mën, wëli ile ýadëfu hnësu ýa: wëwati toye fo wojëkëfu; tëk pëgw iýi wati, vële ýëlëk va tëfëkëhni nkeni had vëyëlëna,

³⁰ vële hodë va nkeni had vëyiwëhnëna, vële ryasëdë va nkeni had natëlëhni hna, do fëna vële lawëdë va nkeni had gena vëhni hwëhnëk ile ntawëni ýa.

³¹ Vële ýadë dëcët viyë iýi d'uniýa vi tëfëkëhni nkeni had vële wok gona ñandëni, kabi viyë iýi d'uniýa ýi ndëcëdë.

³² Nësëbu vëyin kabi ñakëndëbu ant'ahwëtu nahan dëcët. Ale wok nëlëna ýa, viyë Ahwëhn va nahadë, nëña Ahwëhn a njëkëlehnëdë.

³³ Bare ale ýëlëk ýa, viyë d'uniýa va nahadë, nëña asëvalu njëkëlehnëdë,

³⁴ do koyëna cahëlehnik yëbëlan wëhayu wahi. Asëval ale wok nëlëna ýa ma aryag ale wok yëtëlina vësan nahadë viyë Ahwëhn va. Arac ñadë nke ava Ahwëhn a hn'ile ntidë do nahadë hna fop; bare ale yëlika viyë d'uniýa va pabëdë, nëña asanu njëkëlehnëdë.

³⁵ Soje ufërën hun lehnëdëmu waji, gena soje wëmaýehnahnu; ñadëfu arëhnawu ile fecek ýa, alihahnu ile ñadë Ahwëhn a fo.

³⁶ Tame, ge jar ñankahnëka dëcët gë aryag ale kwëhnëk a, ntiyahnëka kodina mbok nduñëna, awa tëfëka nti gante ñadë ka; tëfëka nëlë. Age koyëna ntik gena wëh.

³⁷ Bare ge jar ña pëhna wapacëk sakahn lëwu hna soje antë nëlë, do kahnënda hnë rac, hara porosinj iña do mëk nduñëna, jar tac fëna ntidë fërën.

³⁸ Koyëna ale ýëlëka aryag ale kwëhnëk ýa ntik fërën, bare ale wok tëkëna njëta asëval ýa, umë lik le ýak sañëk ýa.

³⁹ Ge asëval a nëlëk kodina pitëlëni g'asanu hnë d'uniýa lëw hni hna fop; bare ge asanu cëmëk, kodë nëlëläni g'ale ñadë a, bare gë ale hwëtahnëka Ahwëhn a fo.

⁴⁰ Bare, ge gante nke ka nkok, natëdëha d'us. Koyëna nahabu, do ntiyahnëko kwëhnabu, ami fëna, Iyir Wënu ña.

8

Faýar wasadëha wën ile wok gena paryi

¹ Yëkënëfu tame soje faýar fale sënahnik sadëha wën ile wok gena paryi: soje watac, toña ye, gante nësëdun ka, fuhnë fop kwëhnayinëk uyët. Uyët rac lidëha ahn'a kumand. Bare iña ña njawëñëdë ikwëtahn ahnë!

² Ge ahnë ntiyahnëka padëka uyët, ahnë arac tëfëka njët nkojëka yabah.

³ Bare ge ahnë Wënu ña ñahnëdë, Wënu ña njëtëdëha ahnë arac do gwërënkedëha.

⁴ Awa, soje itok faýar fale sënahnik sadëha wën le wok gena paryi ýa: Njëtinëk d'us wën ule wok gena paryi ýa kwëhnana nafa d'uniýa li; ha, Wën hudampo fo ye, hukawary gena.

⁵ Paryi nke, vëryampo ntehnëdëni nkeni wamën ambin hna do gë nkal li. Toña ye cape ntëw hni nkeni wamën wayabah do gë vëhwëhn vëyabah.

⁶ Bare soje lëw fu ýa, Wën hudampo fo ye, Rëm ale lik ile-wo-le ýa do soje ntiden ile hnëjëdëha umë ýa yeyinëk; do fëna Ahwëhn aryampo fo yehëhna, umë ye Yesu Këris, gë umë nke ile-wo-le ýa ha, soje ile ntik ýa yehahninëk.

⁷ Bare gena vahnë fop yëtëk iyi toña! Vëryampo njehëkëhniwo njëfa wën ile wok gena paryi ÿa do hafo gaki, ge tokëni faÿar sadëha wamën watac, do ntiyahnëdëhëhni faÿar farac tonkëndëdëhëhni haryënkW Wën hna kabi imëk uyët ulëw hni wã yabëna.

⁸ Gena ile rokëde ÿa lid Wënu ña nëñahna gë fuhnë: age tokinëk ma tokilënëhna umë ñaÿëtëdëfina ma gwënëdëfina nafa lëw fu haryënkW Wën hna.

⁹ Bare, fop ile lidun ÿa, diryin wajira, antë ige afaya hun nte lihahnëdun viÿë ña, antë ntiyehnéhni uweh vële mbak ikwëtahn va.

¹⁰ Age ale mbak ikwëtahn hnuki, wëjë ale yëtëk toña ÿa, ga tokëdu ile sënahnik sadëha wën ile wok gena paryi ÿa, përedilahna bi tok umë fëna?

¹¹ Koyëna uyët hu wã mbëvehnëdëha ale mbak ikwëtahn aÿi, umë ale cëmëhnëk Këris ÿa!

¹² Ge aki menëdun soje vëÿënta hun va aÿayëmpayehnénduni soje ikwëtahn nte vakëhni ña, Këris ÿa dënk horotehnëdun gë wameh hun ña.

¹³ Soje umë ye, ge soje le rokëdëfu faÿar fale sënahnik sadëha wën ile wok gena paryi ÿa ntiyehnédëha aÿënta mën wameh, bokëda roku muk faÿar farac, soje antë liyehnéwã wameh.

9

Pol yëkëlehnëdëfina ile rëfëka Afayik

¹ Tëyëdëmu: Gela bi afaya, koda bi liwu ile ÿadëfu ÿa? Gela bi afayik? Nulëwãhna bi Yesu Ahwëhn fu ÿa? Gena bi soje doku mën ÿa wãwëhnërunëha Ahwëhn a.

² Wëla ñwëÿëni vëryampo vëyavëtëdëfilohna afayik, wuhnë mëmë maÿërunëho. Imaÿ hun Ahwëhn ña rufahnëd afayik paryi yebu.

³ Wëlin gante ntëkwadëfuhëhni ka vële fërëkanëd wãc mën va:

⁴ tëfëlëfuhna bi ile rokëdëfun do sedëfun soje doku fu ÿi?

⁵ Tëfëlëfuhna bi hwëhnafun a sëval ale hwëtahnëka Këris ÿa ntapëhnandëfu, had gante ntidëni vëfayik vëÿëntaÿ gë vëvë tere Ahwëhn do gë Piyer fëna ki?

⁶ Hnë vëfayik hna fop ami gë Barënas fo bi rëfëkëfu ryokuñëfu doku haÿary hnuÿahnëfu ile rokëdëfun ÿa?

⁷ Mo lopëde codade do cosand umë dënk? Mo fëlëd atëh hara tokëdëfina? Do mo heryëdëhëhni wusaÿ hara cedëfina wambël wadëw hni ña?

⁸ Ile ntidëni vahnë kantëm ÿa hnësëhnëmu soje wëryëndanahnu ile lehnëdëmu ÿa, do sariya Moyis ÿa fëna nësëd watac.

⁹ Kabi kerik hnë sariya rac: «Ge yihni ÿa ndokuñëd ant'arëmpuna wës ÿa soje antë tokënd roka ÿa.»* Wënu ña wuhni wï fo bi kwëtahnëk anëf?

¹⁰ Gena bi soje fuhnë nësëk? Ha, soje lëw fu herik wañi wanës. Ale yamëd a g'ale varëpëd a ndokuñëdëni kabi njëtëni nuÿadëni sah lëw hni ÿa. ¹¹ Nadëbun hnë wuhnë ifërën Iyir Ipacah ña, awa ge mbarëpañun viryampo hnë ile hwëhnërun hnë duniÿa li, ndëcëtëbun bi ile sanëk ÿa?

¹² Ge vëryampo tëfëkëhni nuÿani hnë le hwëhnërun ÿi, do kas fuhnë tëfëkëfu lëbëfuni vëhni! Bare dilëfuhna koyëna. Nduñënadëfun fop, soje antë nti vahnë va ñwëÿëni Wanës WakasëkKëris ña.

¹³ Njëtërun wapacëk vële ryokuñëd Cery Wën Cankaf va, Cery Wën Cankaf ña ryavëdëhëhni; ha, vële sënad wasadëha hn'ile cënade sadëha hna nuÿadëni sah lëw hni ÿa hnë sadëha rac.

¹⁴ Ndampo fo nke, Ahwëhn a nësëk soje vële fëyahned Wanës Wakasëk ña nuÿahnëndëni ipëyahñ tac ile tokëdëni ÿa.

* 9:9 9:9: Divëta Sariya 25.4

¹⁵ Bare ami, ñoñ yëkëlehnëla hnë watac fop, do kerëda soje ile rëfëko rac; sëmu fecehnëko gë liwu watac! Ahnë dihëtëdilohna ile hnaÿënayendëho ÿa.

¹⁶ Ami, gena soje hnaÿënahñendu fëyahñëdëfu Wanës Wakasëk ñi, Wënu ña liyendëho: meko ge pëyahñëla watac.

¹⁷ Ge ami dënk rëhñakënd iÿi doku, tëfakëho hwëhnañ icos; bare gena ufër mën ryokunëdëfu, ile kwëtehñahnëko Wënu ña fo lidëfu.

¹⁸ Awa ye lë ye icos mën ña? Yëdahnëndu aki fo Wanës Wakasëk ña ye, hara tëyëla yëdayiwu le rëfëka njëdayi ale fëyahñëd.

¹⁹ Mama nkebu afaya, bare aramp vahnë fop liyabu, soje fehëtahnëwëhni vahnë vëyabah dus ge kod nke.

²⁰ Had sëwif nkentibu wasëwif hna, soje fehëtahnëwëhni; had vële tampëko sariya Moyis va yentibu hnë aramp sariya hna, mama nkobu gentila aramp sariya, soje fehëtahnëwëhni.

²¹ Ndampo fo nke fëna, had vële wok vëhwëhnana sariya Moyis va nkentibuhö hnë vële wok vëhwëhnana sariya ÿa, soje fehëtahnëwëhni. Umë dehnina kwëhnala sariya Wënu ña, kwëhñabu kabi sariya Këris ÿa rampëko.

²² Had vële mbak ikwëtahn nkentibu ge gë vëhni nkentibu, soje fehëtahnëwëhni. Nkebu ile-wo-le hnë vahnë hna fop. Gë wafere wä fop njëkëlehnëhñëdëfu soje fehëtahnëwëhni vëryampo.

²³ Do umë fop soje Wanës Wakasëk ña lidëfu, soje hnuÿantahniwu sah mën nafa lëwu ÿa.

²⁴ Yëtëluhna bi vële lobëlëd va, vëhni fop nkaryëdëni ntobëla hna, bare aryampo fo ye ale hñufëd ile lobëlahñëde ÿa? Awa garyëryin dus soje ahñufahnu.

²⁵ Fop vële lobëlëd va ñwëyëdëni viÿë viyabah soje mëkahnëni ndënkwanihëhni vëÿëntañ va. Vëhni ntidëni koyëna soje nuÿahnëni buña. Buña rac biÿëdëna; bare fuhnë, ntiden soje nuÿahnin ile wok pudëna muk.

²⁶ Soje umë ye, ami nkaryëdëfu yëkatëndu wapacëk gante pabëbu. Had awëy nkebu, gwëyëda bac fo.

²⁷ Ndokunëdëfu dus mbahn mën ñi hafo wëku mbahn mën ñi, soje antë saniwu ami dënk ale fëyahñëd Wanës Wakasëk ña.

10

Itëfëta vacërakëlo fu vinte harañëdëhëfu

¹ Vëÿënta mën, ñadëfu ayëtu ile yehëhniwo vacërakëlo fu hnë yamani Moyis hna. Vëhni fop kuyët ñar nte yiryeryëdëhëhniwo hna nkeniho do ntëmpëtaniho Wov Vëntah ÿa.*

² Koyëna, vëhni fop tëfëniho ñar ña do ntëmpëtaniho wov hna do umë yeho yarya lëw hni soje igelahn dëw hni gë Moyis ña.

³ Vëhni fop tokëniho roka ile njëdahniko Wën g'ambin ÿa,

⁴ do cenihö wënka wante njëdahniko Wën; ha hn'itaka nte njëdahniko Wën hunte lapëhñadëhëhniwo ha cedëniho. Itaka tac Këris ÿa yeho.

⁵ Bare Wënu ña nëñëlawohna gë vëhni do njodëniho cëmëndëni gante-wo-gante wula hna afo nkoni vëhi fo hnë vële wätiko Esipët va.*

⁶ Wañi tëfëka njëtëndanëfu soje antë tëfëlehnënden iña meh had gë inte tëfëlehnëdëniho vëhni ki.

⁷ Ant'asëmbëndu ile wok gena wën paryi, had gante ntidëniho vëryampo hnë vëhni ki. Vikerëh va nësëk: «Bulunda ÿa ntañaniho soje tokëni do ceni, tac matëlehnëni soje nëhëni.»*

⁸ Antë ntinden fëna ndakëntal nte ñewëk Wënu ña, had gante ntidëniho vëryampo hnë vëhni ka, soje rac vahnë wawuli wafëhw wahi gë warar (23,000) njonihö cëmëlehnëni hnë fac ryampo fo.✠

⁹ Antë pëgwina Ahwëhn a had gante ntidëniho vëryampo hnë vëhni ka, soje rac walën ÿarëkëhniwo cëmëlehnëni.✠

¹⁰ Ant'awëhnandu had gante ntidëniho vëryampo hnë vëhni ka, soje rac mëleka icëm ña mbëvehnëkëhniwo.

¹¹ Vëÿin nkehëhniwo vacërakëlo fu va do kerik soje kolin njëtin, fuhnë vële rëhayinëk wapuya ðuniÿa vi.

¹² Awa, ale liyahnëka njawëk hn'ikwëtahn hna nti wajira soje antë njo.

¹³ Fop wadëñah wante yedëhu ña rac yedëhëhni vëÿëntaw va fëna. Wënu ña kahnëndak, tavëðiluhna aryëñehniwu ntëbi ile worun mëkëðiluhna aryuñenawu. Ge ndëñërun, Wënu ña njëðadëhu fanka fa aholahnu aryuñenawu hafo pu.

¹⁴ Soje umë, wëlawo mën wale ÿahnëbu ðus, garyëryin waravahn wamën wale wok gena paryi!

¹⁵ Nësëndëmu had vële hwëhna hakili; yëkëryin wuhnë dënk wante hnësëhnëmu ñi.

¹⁶ Ankëlëwa nte ryëwayik nte sëmbandenëha Wënu ña, gena bi, ge cehanden uñen uña, ndënkwëtendëhëfu sat Këris ile ryehëtik soje lëw fu ÿa do rac mbarëpëðëhëfu gë umë? Gena bi, ge tokëden mburu ña ndënkwëtehnëðëhëfu imbahn Këris nte wubëlehnik soje lëw fu ÿa, do rac mbarëpëðëhëfu gë umë?

¹⁷ Mburu ndampo fo yehëhna. Awa, fuhnë vële yabinëk vi, imbahn ndampo fo yeyinëk, kabi hnë mburu ndampo tac fo kwëhnantinëkëfu sah.

¹⁸ Yëkëryinëhni ðulunda Isërayel ÿi: vële rokëð faÿar sadëha va vëvarëpëlëðina bi gë Wën hunte linëhnik sadëha rac?

¹⁹ Ye pëhnëtanëð wanës mën ñi? Pëhnëtanëð bi faÿar fale sënahnik sadëha wën ile wok gena paryi fi gë ravahn lëwu ÿi kwëhna nafa?

²⁰ Hali! Nësëbu koyëna kabi wasadëha warac wayine sënanënde, gena Wën do ñaða avarëpëlu gë wayine.

²¹ Kodiluhna asehanu nkëlëwa Ahwëhn ña do asehanu fëna nkëlëwa wayine ña; kodiluhna aroku ile varëpëlendëhu g'Ahwëhn a aroku fëna ile varëpëlehnëðëhu gë wayine ña.

²² Ma iñewary Ahwëhn ña bi ÿaden matëndin? Fuhnë bi lëbinëka fanka fa?

Ntiyi fop soje tufahnahni inaÿ Wën

²³ Vëryampo ntehnëðëni: «Fop maÿëryayik.» Ha, bare gena fop hwëhna nafa soje ahn'a. Fop maÿëryayik, bare gena fop yawëneð ikwëtahn vahnë.

²⁴ Ahnë antë njëkëlehn nafa lëwu, bare njëkëlehn nafa vëÿëntaw va.

²⁵ Kodun aroku fop ile wafëde saha hna, hara tëyëlehnaluhna;

²⁶ Vikerëh va më lehnëk: «nkal inÿi gë ile yehëhna hnam ÿa fop Ahwëhn a hwëhna.»✠

²⁷ Awa, ge ale wok kwëtahnëlahna Yesu wacëku roka ÿalu hna do aÿawu ayiwu, tokëryin fop ile yëðaderun ÿa, hara tëyëlehnaluhna.

²⁸ Bare ge ahnë ntehnëku: «Faÿar fale sënahnik wamën wale wok gena paryi ye», ant'aroku, soje ale fëyaku ÿa ñewahna yam hakili ÿa.

²⁹ Nësëða wanÿi soje wuhnë, bare soje ale yëtëndanëðëhu ÿa hnësëðëfu. Didä hnë ige afaya mën ile kod ahaÿary nëwahneðo.

³⁰ Age camehnëbuha Wënu ña soje ile rokëðëfu ÿa, tokëða tase ahnë ale hod nëwo soje rac.

✠ 10:8 10:8: Vaker 25.1-18 ✠ 10:9 10:9: Vaker 21.6 ✠ 10:26 10:26: Wahnëw 24.1; 50.12; 89.12; Divëta Sariya 10.14

³¹ Awa, ge tokēdun ma cedun ma ge ntidun ile-wo-le ŷa, diryin fop soje arufahnahnu inaŷ Wēnu ŋa.

³² Ant'aliwu ile hēfēdēha ahnē wameh hna, nke sēwif ma ale wok gena sēwif ma avē cery sali Wēn.

³³ Diryin g'ami ki: njawērēdēfu soje vahnē va fop nēḡahnēhni g'ami hnē ile lidēfu hna fop; yēkēlehnēdā nafa mēn dēnk, bare nafa vahnē fop yēkēlehnēdēfu, soje pehētahnini.

11

¹ Tēfētalahnēryino, gante tēfētalahnēdēfuha ami dēnk Kēris ki.

Asan g'asēval hnē Cery Sali

² Cēkwaryēmu soje ile ryēnkwētadunēho hnē ile-wo-le ŷi, do ile yawēnērun wante haraḡēmu ŋi.

³ Awa, ñadēfu ayētu iŷin: Kēris ŷa ye asankaf vēsan fop ŷa, asan a ye asankaf asēvalu ŷa, do Wēnu ŋa ye asankaf Kēris ŷa.

⁴ Awa age asan njēfad ma nēsēhnēndēhni vahnē wanēs Wēn hara cēnkak nkaf ŋa, arac Kēris, asankaf alēwu ŷa, kihnēnēd.

⁵ Do age asēval a njēfad ma hnēsēhnēdēhēhni vahnē wanēs Wēn hara cēnkana nkaf ŋa, arac asanu ŷa kihnēnēd. Had ale huntēcik nkaf ŋa nke.

⁶ Age asēval cēnkadina nkaf ŋa, awa karēti! Bare cēfēhnēdēha soje karēti ma kuntēci. Awa, vēsēval va tēfēkēhni cēnkandēni.

⁷ Asan a, umē tēfēlahna cēnkand nkaf ŋa kabi umē gē Wēnu ŋa mēntēlēni, tufahnēd icēmb Wēnu ŋa. Bare asēval a, hnē umē tufēhnad icēmb asanu ŋa.

⁸ Njētērun gena asan a hnufik asēval hna, bare asēval a hnufik asan hna.

⁹ Do Wēnu ŋa gena asan a ntiko soje asēval a bare asēval a ntiko soje asan a.

¹⁰ Soje umē ye, asēval a tēfēka cēnkand soje tufahn hn'ucankaf asanu hna nke, do soje wamēleka wante yēkēd ŋa.

¹¹ Bare haryēnk Ahwēhn hna, asēval a kodina nke asan kēm do asan a fēna kodina nke asēval kēm.

¹² Ha, asēval, g'imbahn asan ŋa ntika Wēnu ŋa, do asan a, asēval hnagēdēha do umē fop gē Wēn matik.

¹³ Yēkēryin wūhnē: caḡēk bi soje asēval nke cēnkan kēm ge njēfadēha Wēnu ŋa hn'ile ntide sali hna?

¹⁴ Do fēna, gena bi, vahnē va fop anjētēni asan tēfēlahna tav nkaf ntēwu ŋa imul hafo njaba dūs.

¹⁵ Bare age soje asēval a ye, uhnatah ye age njabēka, kabi Wēnu ŋa njēdaka asēval imul yaryah soje nke acēnkan ntēwu.

¹⁶ Bare age ahnē ñad nkawajēlēnti soje waḡi, ntēkwadēfunēha kwēhnalēfuhna namu haḡary soje rac, vacery sali Wēn va fop fēna wahwēhnana!

Roka Ahwēhn a

¹⁷ Tame ñadēmu hnēsēhnu wakawary wante wodēmu cēkwaryēdihuhna. Paryi nke, wahumbar hun wā yiryeryēdihuhna haryēnk, bare hamēhni njiryeryēdēhu.

¹⁸ Ryēnkwēryēnk ŷa ten, nkawēryēbu age mbarērun, gwēryēlēdihuhna yēbēlan hun, do ntiyahnēko wēdampo toña ye.

¹⁹ Afo nke watac yēbēlan hun njavētahnini vēle hahnēndak paryi va.

²⁰ Awa age mbarērun fop, wēla ntiyahnu Roka Ahwēhn a rokēdun, gena umē,

²¹ kabi age tokēdun, nēhētadun aravuni vēyēntaḡ va, umē lid afo vēryampo nko njohni inte ŋa, vēyēntaḡ va pihnēni do ndēwēni.

²² Kwëhnaluhna bi watere hn'ile tokëdun do cedun? Soje ye yafañëdun Cery Sali Wënu ñi? Soje ye ÿadun asëfëhnanuni vële wok vëhwëhnana inë vi? Ye hnapëdun hnësëhnu? Tëfëka bi sëkwaryu? Hali, hnë waji cëkwaryëd'iluhna muk!

²³ Awa, ikarañ inte hnuÿajëbu Ahwëhn hna yëtëndanëmu: Ahwëhn a Yesu, hn'umëd unte njëdahniko hna, nufëko mburu,

²⁴ camehnëka Wënu ña, umë nkubëlehnëk do ntehn: «Iÿin mbahn mën inte yëdahnëdëfu soje hun ña ye. Diryindën aki aryënkwëtahnënduno.»

²⁵ Ga puhnani roka ÿa, Ahwëhn a umë nufëk nkëlëwa ñen waresen ña do ntehn: «Añi nkëlëwa uñen ye dahëse akwëtëla kasëk mba Wën nte ÿabik gë sat mën ile ryehëtëde soje hun. Ante-wo-nte cedun g'ankëlëwa tac ña, diryindën aki aryënkwëtahnënduno.»

²⁶ Ante-wo-nte tokëdun añi mburu do cedun g'añi nkëlëwa ña, icëm Ahwëhn ña fëyahnëdun koyëna, hafo mbokaj.

²⁷ Soje umë ye, ale rokëd mburu Ahwëhn a ma sed g'ankëlëwa ntëwu hara dënënëna ÿa, ahnë arac menëk soje imbahn do gë sat Ahwëhn a.

²⁸ Awa ale-wo-le hnë wuhnë tëfëka pëcëta nkaf ntëwu ña ten ani gë tokahnënd añi mburu ma cëhahnënd añi nkëlëwa;

²⁹ kabi age ahnë tokëk do ce, hara yavëtëna imbahn Ahwëhn ña ye, ahnë arac ntavah Wën njëkëlehnad.

³⁰ Soje umë ye vëyabah hnë wuhnë tesëni do vëhwëhnana fanka, do vëyabah cëmëni.

³¹ Bare age pëcëtaden vankaf fu va, Wënu ña kitijëd'ilëfuhna.

³² Bare age Ahwëhn a kitijëd'ëhëfu do kwëd'ëndëfu, soje antë cëd'inëfu gë duniÿa ÿi ye.

³³ Awa, vëÿënta mën, age mbarëlerun soje roka ÿa, napëlëryin.

³⁴ Age ahnë inte ña d'us njoka, ÿalu hna tëfëka tok njintahnënde ga mbara. Koyëna, age mbarërun, Wënu ña kitijëd'iluhna.

Soje wante wojëk ña, age njijëbu pëhwëtëdëfu ami dënk.

12

Vile njëdahnëd Iyir Ipacah

¹ Tame vëÿënta mën, soje vile njëdahnëd Iyir Ipacah inja ÿadëfu hnësëhnu ayëtu ile ye toña ÿa soje virac.

² Njëterun, ante nkorunëho yëtëlnuhna Yesu ten ña, cëmbëdunëho wamën wante wok gena paryi, do wok kodina dënk nës, hara kodiluhna ayawënewu.

³ Soje umë lehnandëmu: Ale hnësëd g'Iyir Wënu ña kodina ndëwana Yesu wëh, do ge ahnë gena g'Iyir Ipacah inja kodina ntehn Yesu ye Ahwëhn a.

⁴ Awa, vile yëdahnëde va nëmpëlëk, bare Iyir Ipacah ña fo yëdahnëd.

⁵ Uyëd ule ryonkuñahnëdehn wã nëmpëlëk, bare Ahwëhn arac fo ryokuñëhnëde.

⁶ Wënu ña vile ntid va nëmpëlëk, bare Wën hutac fo lid virac fop hnë vahnë hna fop.

⁷ Ale-wo-le nuÿad uyëd wã tufahnahn Iyir Ipacah ña hnë umë nke, soje ifërën vahnë fop.

⁸ Iyir ña njëdadëha aryampo nësënd gë hakili, do aÿëntaw Iyir tac fo njëdadëha nësënd gante nke ile njëtëk ÿa.

⁹ Iyir tac fo njëdadëha ahaÿary ikwëtahn yaÿah d'us, Iyir d'ampo tac njëdadëha aÿëntaw njërënnëdëhni vëres.

¹⁰ Njëdadëha aÿëntaw kat ntind viÿë vifëmpëhnahnah, ahaÿary kol nësënd wanës Wënu ña, ahaÿary kat kol njavëtënd ile watik hn'Iyir Ipacah tac dënk ÿa gë ile

wok matina hnam ÿa, ahawary kol nēsēnd vanēsa vante wok yētina do aÿēntaŵ kol tēkētēnd vanēsa vatac.

¹¹ Waŋi fop, doku Iyir dampo tac fo ye; njēdadēha gante ñad ka ale-wo-le uyēd minu.

Viyē viyabah hn'imbahn ndampo

¹² Awa, Kēris ÿa gē imbahn nte hwēhnak viyē viyabah mēntēlēni. Viyē virac fop, mama njabahnēk, hn'imbahn ndampo fo nke.

¹³ Ha, fuhnē fop njaryinēkēfu soŋe nkeyin mbahn ndampo fo g'Iyir Ipacah ndanko: nke sēwif gē ale wok gena sēwif ma aramp gē ale wok gena aramp. Wēnu ŋa njēdakēfu Iyir ndampo tac.

¹⁴ Imbahn iŋa gena iñē ryampo fo kwēhnak, viyabah ye.

¹⁵ Age ifary ÿa ntehnakēnd: «Kabi gela vāk, gentila mbahn hna», awa, soŋe umē gentina bi imbahn hna?

¹⁶ Do age nēf ŋa ntehnakēnd: «Kabi gela inkēr, gentila hn'imbahn», awa, soŋe umē gentina bi mbahn hna?

¹⁷ Age imbahn iŋa fop inkēr fo yekēnd, hak kokēnd nkwēryēnd? Do ge anēf fo yekēnd, hak kokēnd tehēnda viyē va?

¹⁸ Bare gena koyēna: mbahn ŋa kwēhnak viyē viyabah va do Wēnu ŋa ntik ile-wo-le ÿa gante ñad ka.

¹⁹ Vāk ÿa fo gena imbahn!

²⁰ Awa mbahn ndampo fo ye bare viyē viyabah yehēhna.

²¹ Inkēr iŋa kodina ntehna vāk ÿa: «Balēlohna gē wējē», do nkaf ŋa fēna kodina ntehnēhni wapary ŋa: «Balēlohna gē ŵuhnē!»

²² Wēla viyē vivē mbahn vile wok kwēhnana fanka va, kwēhnak nafa;

²³ do vile wēk va, virac lēnēnēden ntēbi vēÿēntaŵ va. Vile wok tēfēlahna nuyi va ŷak fabinēk dūs,

²⁴ hara viwamah va balēlahna umē fop. Wēnu ŋa ntik mbahn iŋa soŋe ntēnēni viyē vēwēh va.

²⁵ Koyēna, viyē vēvē mbahn va ndemalēd, pitēlēdina.

²⁶ Age iñē ryampo korotēd, viyēntaŵ va fop rēkēd korotētēndēni; age iñē ryampo cēmbik, viyēntaŵ va fop natētēdēhēhni.

²⁷ Ŵuhnē, cery sali ŋa, imbahn Kēris ŋa yerun, do ale-wo-le hnē ŵuhnē iñē ryampo ye hnē mbahn tac.

²⁸ Koyēna nke cery sali hna, Wēnu ŋa vēfayik va ntik vēryēnkwēryēnkw, vēhigēna va vēle nēsēd wanēs Wēn do vērarēna va vēharan vahnē; tac, nkeni vēle lif vifēmpēhnahnah, gē vēle hod njērēnēndēnihēhni vēres, gē vēle ryemadēhēhni vahnē do gē ige asankaf do kat hnēsēd vanēsa vante wok yētina.

²⁹ Fop vēyena vēfayik, fop vēyena vēle nēsēd wanēs Wēnu. Fop vēharanēdīlēhnhina vahnē, fop vēlidina viyē vifēmpēhnahnah.

³⁰ Fop vēhwēhnana uyēd soŋe njērēnēndēnihēhni vahnē, fop vēhnēsēdina vanēsa vante wok yētina, do fop vēhodina tēkētēni vanēsa vatac.

³¹ Awa, yēkēlehnēryin ahwēhnawu vile njēdahnēd Iyir Ipacah iŋa vile ŷak nafa va.

Tame tufēdēmu gante ntīde ka viyē vile lifun va soŋe pērēnahn fop.

13

Iŋahn ŋa

¹ Age nēsēbu vanēsa vahnē ŋa do gē wēba wamēleka ŋa dēnk, hara ŋahnēlēwēhnhina vēÿēnta mēn va, wanēs mēn ŋa wanēsa warali fo ye.

² Age nuŷabu uyed soŷe hnēsendu wanēs Wēn do yētu fop ile soŷik ŷa do hwēhnaŷ fop uyēt wā, do age kwēhnaŷ ikwētahn cankaŷ holahnu wēku fakētu wahuŷ ŷi, hara ŷahnēdēwēhniha vēŷenta mēn va, ŷoŷ gela.

³ Age nŷedabuhēhni hnapul mēn ŷa fop vēhaŷēhnaŷ va do yēdahnū mbahn mēn iŷa pēdi hafo sēmu hara ŷahnēdēwēhniha vēŷenta mēn va, umē ŷoŷ nēfadilohna.

⁴ Ale ŷahnēdēhēhni vēŷentaŷ va nduŷēnaŷ do pacēdēha ntaŷary iŷa. Nēwaryēdina, naŷēnaŷina do kumaŷina fēna.

⁵ Ale ŷahnēdēhēhni vēŷentaŷ va diŷina iŷē ile sēfēhnēk, nŷekēlehnēdina nafa lēwu, dawēdilahna ŷap do dēnkwētadina uŷeh ile ntiyiko.

⁶ Natēdilahna age ntide ile rumpak, bare natēdēha age ntide ile satēk.

⁷ Ale ŷahnēdēhēhni vēŷentaŷ va tavēhnēd fop do kwētahnēd fop do ntiyahnēdēha fop canēd do nduŷēnaŷ fop.

⁸ Iŷahn ŷa tēkwēdina muk. Fac ryampo uyed wanēs Wēn wante nēsēdēni vahnē ndēcēd, do uyed vanēsa vante wok yētina tēkwēd, do gē uyed uyēt wā ndēcēd.

⁹ Tame, uyēt fu wā padēna do wanēs Wēn wante nēsēden padēna;

¹⁰ awa age tēkik fac ile padēd fop ŷa, ile wok padēna ŷa godina.

¹¹ Ante nkobuho fatah ŷa, had fatah nēsēdēfuho do had fatah nahadēfuho do toŷa fatah hwēhnaŷuho; bare tame naŷēbu, tavēbu fop ankeya vutah ŷa.

¹² Dol nuŷelēnēhna wapacēk viŷē va, had hn'anŷēka nihaŷ nuŷen, bare wati yejēk, nuŷen wapacēk. Hnē iŷi wati, yētēla fop, bare wati yejēk, nŷētēdēfuha Wēnu ŷa wapacēk had gante nŷētēko Wēn ki.

¹³ Awa viŷē virar vi yed kwēlēkwēl: ikwētahn gē itamahŷ do gē iŷahn; bare iŷahn ŷa ye ile ŷak nēfak ŷa.

14

Soŷe wanēs wante wok yētina

¹ Awa yēkēlehnēryin ayewu vēle ŷahnēdēhēhni vēŷentaŷ. Yēkēlehnēryin fēna vile nŷedahnēd Iyir Ipacah ŷa, do pecendiwu uyed ahnēsēndu wanēs Wēn.

² Ale hnēsēd vanēsa vante wok yētina gena vahnē nēsēnd bare Wēnu ŷa ye. Ahnē gwēryēhnēdilahna; Iyir Ipacah ŷa tēkēd pēyahnēnd viŷē vile soŷik.

³ Bare ale hnēsēd wanēs Wēnu ŷa, vahnē va nēsēnd soŷe nŷaŷahn hn'ikwētahn dēw hni hna, soŷe nirahni do mbosēvosehnēhni.

⁴ Ale hnēsēd vanēsa vante wok yētina va umē fo yawēnaŷ, bare ale hnēsēd wanēs Wēnu ŷa nŷawēnēd ikwētahn vēvē cery sali ŷa fop.

⁵ Ndēwadēfu aholu ahnēsēndu wūhnē fop vanēsa vante wok yētina, bare ile ŷabu ŷandu dūs ŷa umē ye aholu ahnēsēndu wanēs Wēnu ŷa. Ale hnēsēd wanēs Wēnu ŷa ŷak yabēka nafa ŷa gē ale holēk vanēsa vante wok yētina va, afo ge ahnē kod tēkēt wante nēsēd ŷa soŷe nŷaŷahn ikwētahn vēvē cery sali va.

⁶ Awa tame, vēŷenta mēn, age nŷijēbu ŷal hun hna do nēsēhnēndu vanēsa vante wok yētina fo, ye hnēfandanēdēmu age gwēryēdanēdilahna toŷa soŷik ile nŷētēdanēk Wēn ma gwēnēda uyēt hun wā ma nēsēda wanēs Wēn ma kat karanēdilahna iŷē?

⁷ Koyēna nke fēna soŷe vile yawānde va, gante nke takēralu ma itēmp ki: age kēm fo tēmpēde itēmp iŷa, hak kodē nŷēti gante tēfēka nkaŷi?

⁸ Do age lēnkw ŷa kwēhnana kopa facah, mo yētēd soŷe ile lēnkwik ŷa?

⁹ Wūhnē fēna, age nēsēdilahna wanēs wante wēryēde, hak kodē nŷēti wante hnēsēdun ŷa? Sēl fo yed wanēs hun ŷa!

¹⁰ Pacēk wanēs wayabāh wanēmpēlah yehēhna dūniŷa li, do ule-wo-le wā nke ile pēhnētanēd.

¹¹ Awa, age gwëryëda wanës ale hnësëhnëdëho ÿa, ahneh ale hnësëhnëdëho ÿa yëfu, do umë ahneh mën ye. Gwëryëdilëfuhna.

¹² Soje umë ye, kabi ñadun ðus uyëd Iyir Ipacah ña, yëkëlehnëryin ten njabu uyëd ule ÿawënëd cery sali ña fop.

¹³ Soje umë ye, ale hnësëd vanësa vante wok yëtina ña tëfëka munta uyëd soje kol təkëtëhni wante nësëd ña.

¹⁴ Age gë vanësa vante wok yëtina njëfadëfu, ntaŵary mën ña njëfad, bare hakili mën ÿa yojëdina ñoñ.

¹⁵ Awa, hak ntide? Gë ntaŵary mën inja njëfadëfu, bare njëfadëfu fëna gë hakili mën ÿa; njëwëdëfu gë ntaŵary mën inja, bare njëwëdëfu fëna gë hakili mën ÿa.

¹⁶ Age camehnëduha Wënu ña ntaŵary hu hna fo, ale yintik do wok yëtëna wanës watac, yëtëna ile hnësëdu ÿa. Awa, hak kod ntëkwand «Amina» iyëfa camehn hu ña?

¹⁷ Wëla ntehn, iyëfa camehn hu ña përenak ðus, yaŵënëna ikwëtahn ahnë arac.

¹⁸ Camehnëbuha Wënu ña soje ile nësëdëfu vanësa vante wok yëtina, nësëdëfu lëbu wuhnë fop.

¹⁹ Bare, hnë mbarëla vële hwëtahnëka Yesu hna, pechnëko hnësu wanës imbëd wante hode nkwëry soje harañahnëwëhni vëhaŵary, gë ile hnësëbu wanës wawuli wante wok yëtina.

²⁰ Vëyënta mën, ant'anahandu had vutah. Age soje wameh ña ye, geryin had vunul, bare soje viyë viyëntaŵ va fop geryin vicër.

²¹ Wëlin ile nësëk Vikerëh ÿa:

«Ahwëhn a më lehnëk, gë viyë vahnë vële hnësëd uwi hnës uhneh ñadëfu hnësëhnëwëhni iyi bulunda, gë wës ahneh ñadëfu hnësëhnëwëhni, bare vëhnëpadilohna.»[☆]

²² Ndanko fo nke, age ahnë nësëd vanësa vante wok yëtina, umë dahëse ye soje vële wok vëhwëtahnëna va kabi Wënu ña yëtëndanëdilëhniha inë; bare umë kwëhnana nafa soje vële hwëtahnëk va. Do age ahnë nësëd wanës Wënu ña, dahëse soje vële hwëtahnëk ye kabi Wënu ña njëtëndanëdëfëhëhni inë, bare umë kwëhnana nafa soje vële wok vëhwëtahnëna va.

²³ Tac age wuhnë vële hwëtahnëk va mbarërun, do wuhnë fop afëgwëlehnu ahnësëndu vanësa vante wok yëtina, do age vëhaŵary vële wok vëhwëtahnëna rëkëk hn'ile nkerun hna, vëlehnëdëdilëhniha bi wuhnë cenaku?

²⁴ Bare ge wuhnë fop wanës Wën nësëdun hn'imbarëla hna do tëket ahawary ale wok kwëtahnëna ten, awa, fop wante nkwëryëd ña pacënëndëha umë aŵen ye, pëcëtaf nkaf ntëwu ña,

²⁵ do njëtëd ile sowik sakahn lëwu hna, awa, ndëkwëhnëd yëka ÿa nkal hna do cëmbëdëha Wënu ña ntehn: «Ha, paryi nke, Wënu ña fagant hun nke!»

Ile yed hnë mbarëla

²⁶ Awa, vëyënta mën, age mbarërun ye rëfëku aliwu? Ale-wo-le tëfëka nti ile njëdëka Iyir Pacah ña: age iyëw ye njëw, age ikarañ vëyëntaŵ va ye karañëhni, age iyëtëndan inë ye njëtëndan, age inës vanësa vante wok yëtina ye nës, age kat itëkët vëyëntaŵ va wante hnësëde ña ye təkëtëhni. Arabi umë fop ntiyi soje njawahnëni vahnë hn'ikwëtahn hna.

²⁷ Age vahnë ñadëni nësëni vanësa vante wok yëtina, vëhi, ma antë ntëbini vërar, kodëni nësëni aryampo aryampo do nke ale rëkëtëd wante nësëdëni ña.

²⁸ Age ale hod təkët gena, ndemëhnani, antë nësëni: nësëhnëniha Wënu ña wahakili walëw hni hna fo.

[☆] 14:21 14.21: Esayi 28.11-12

29 Age vële nësëndëhëhni vahnë wanës Wën va ye, vëhi ma vërar nësëni do vëyëntaŵ va pëcëtani wante nësëdëni ɲa.

30 Bare ge Wënu ɲa nësëhnëka ahnë ahaŵary, ale hnësakënda tēfëka ndemëhna.

31 Ha, ŵuhnë fop kodun ahnësëndu wanës Wën, bare aryampo aryampo, soɲe vahnë va fop ñëɲahnëni do nirayini.

32 Vële hnësëd wanës Wën va tēfëkëhni keryani soɲe antë ndëcëtëni wanës ɲa.

33 Koyëna nke kabi Wënu ɲa ñadina ge vahnë va vëlënëndëdina ile tantëk ŷa; umë yam ñad.

Ha, koyëna ntide hnë fop vacery sali hna.

34 Soɲe vësëval va, tēfëlëhni hna ñaŵëndëni hnë vëmbarëla hna: vëŵaŵëryanina ñaŵëndëni; tēfëkëhni ntënënenihëhni vëyëntaŵ va, gante nësëk sariya Wën ka.

35 Ge mbalëkëhni soɲe pacënëhnini iñë tēyënihëhni vësan hni watere hna. Caɲëna asëval ñaŵënd hnë mbarëla hna.

36 Hnë mbarëla hun hna bi matik wanës Wënu ɲa? Hnë ŵuhnë fo bi tēkëk?

37 Ge ntiyahnëka ahnë nësëd wanës Wën, ntiyahnëka kwëhna Iyir Ipacah ɲa, tēfëka njet ile herëndëmu ŷi Ahwëhn hna matik soɲe aŵaŵëhnu.

38 Ge ahnë pabëna, Wënu ɲa fëna pabëdilahna ahnë arac.

39 Awa, vëyënta mën, yëkëlehnëryin ten ahnësëndu wanës Wën do nt'avañëhnuni vahnë va soɲe antë nësëndëni vanësa vante wok yëtina.

40 Bare fop tēfëka ntiyi caɲ gante tēfëka ka.

15

Ibëhn Yesu Këris

1 Vëyënta mën, ndënkŵëtehnëdëmu Wanës Wakasëk wante fëyamu ɲi. Nëparun g'uhnatah do yaŵënërun.

2 Gë waɲi pëhëtëdërun, ge njaŵënërun gante pëyamu ki; ge gena umë kwëtahn hun ɲa sël fo ye.

3 Tëfëtanëmu ile hnuŷabu ami dënk ŷa, ihwëhn nafa ryënkŵëryënkŵ ŷa: Këris ŷa cëmëk soɲe wameh fu ɲa, gante pëyahnëko Vikerëh ka.

4 Kwëtiko hn'iyag do mbëhnëndaniko hnë fac rarëna hna, gante pëyahnëko Vikerëh ka.

5 Piyer* ndënkŵëko karyëtahn, tac vëfayik pëhw gë vëhi va fop.

6 Tac, ntëbi vahnë wakeme mbëd (500) karyëtahnëkëhniwo ndampo fo. Vëyaŷah hnë vërac nkoni, vëryampo fo sëmëk.

7 Tac, karyëtahnëkawo Sak fëna, do kat vëfayik va fop.

8 Karyëtahnëkëhniwo vëhni fop, tac, ga mbiŷëk, karyëtahnëgëkoŵo ami ale ye had fatah fante hnagik hnë wati le nkok tēkëlahna.

9 Ha, ami ŷak vak vëfayik hna. Tëfëlohna dënk ŵacindewu afayik, kabi korotehnëbu cery sali Wënu ŷa.

10 Bare, Wënu ɲa, g'ufërën lëŵu ŵa, njetëko yewu afayik, do tavëlohna nafa këm. Ndokuñëbu dus ntëbini vëfayik vëyëntaŵ vi fop; bare gena ami dënk ryokuñëk, ufërën Wën ale ye hnë ami ŷa ye.

11 Awa, nke ami ma vëhaŵary, ile fëyahnëdëfun ŷa Wanës Wakasëk ɲa ye do watac ye wante hwëtahnërun ɲa.

Ibëhn vësëm

12 Age pëyahnëdëfun Këris ŷa mbëhnëk awa hak kod ahnë hnë ŵuhnë ntehn vësëm va vëvëhnëdina?

13 Ge vësëm va vëvëhnëdina, awa Këris ŷa fëna bëhnëna;

* 15:5 15.5 Piyer: Sefas kerik hnë Wagërek hna.

14 do ge Këris ÿa bëhnëna, Wanës Wakasëk wante fëyahnebfun do kwëtahnërun ña kwëhnana nafa.

15 Do kat, ile fëyahnedëfun soje Wënu ña wamër ye kabi pëyahnedëfun mbëhnëndanëka Këris ÿa hara bëhnëndanëlahna ge vësëm va vëvëhnëdina.

16 Ha, ge vësëm va vëvëhnëdina, awa Këris ÿa fëna bëhnëna.

17 Do ge Këris ÿa bëhnëna, kwëtahn hun ña kwëhnana nafa, do gë wameh hun ña nkorun.

18 Do fëna vële hwëtahnëka Këris do sëmëk va mbëvëni kwëlëkwël.

19 Ge soje iÿi duniÿa ÿi fo hwëtinek ikwëtahn fu ña hnë bëmënkël fu gë Këris hna, awa fuhnë yeyinek vële yëkëde had vële ÿak haÿëhnëk duniÿa li.

20 Bare gena koyëna, Këris ÿa mbëhnëk! Umë ryënkwek vëhnëk hnë vële sëmëk hna, soje vësëm vëÿëntaÿ va fëna mbëhnëntahnini.

21 Ahnë ryampo fo yojëk icëm inja, do ahnë ryampo fo yojëk ibëhn inja.

22 Ha, vahnë va fop cëmëdëni kabi Adam ye rëm sankaf lëÿ hni ÿa, do vahnë vële kwëhnëk Këris va fop mbëhnëdëni.

23 Bare ale-wo-le, ge tëkëk wati lëÿu ÿa, mbëhnëd: Këris ÿa ryënkwek vëhnëk, tac ge mbokajëk vële kwëhnëk va mbëhnëdëni.

24 Tac wapuya duniÿa ña rëkid, do Këris ÿa tëkwehnëdëhëhni fop wayine wante hnaÿëk duniÿa ñi do wëkëkëhni vahnë va gë fanka. Awa tac mbësahna ucankaf ña Wënu ña Rëm ÿa.

25 Ha, afo Këris ÿa naÿ hafo hale këfëdëhëhni Wën vëÿëÿ vëlëÿu va fop kuyët wakwer wadëÿu hna.

26 Icëm inja ye aÿëÿ arëkwa ale rëkwehnëde ÿa.

27 Ha, Wënu ña fop kwëtëkëhni gëd wakwer Këris hna.✠ Pacëk ge ntehnik «fop», gena soje Wënu ña hnësëde, umë ale yëdaka fop Këris ÿa.

28 Ha, Wënu ña yëdadhëha Aju ÿa ucankaf ña fop. Ge Aju ÿa njëdayik ucankaf ña, awa umë dënk hn'ucankaf Rëmu hna nked. Koyëna, Wënu ña fo yed ahnaÿ hnë fop.

29 Ge ibëhn gekëndina, awa vële yaryëde soje vësëm va, ye hnëfadëhëhni? Ge ibëhn gekëndina, awa soje ye njaryëdëni soje lëÿ hni?

30 Do fuhnë dënk soje ye wafëden nte-wo-nte ña walawary walëÿ fu ÿa?

31 Vëÿënta mën, paryi nke fac-wo-fac pabëlëdëfun icëm inja: paryi nke fëna natëko soje ile ntik hnë ÿuhnë Yesu Këris Ahwëhn fu ÿa.

32 Efes hna, mëtëbun gë vahnë vële ye wulaÿ paryi. Ge soje watoña vahnë fo yekënd, ye hnëfakëndëho? Ge vësëm va vëvëhnëdina, awa tokënefu do ceyin, kabi acahn cëmëden.✠

33 Kwëtëryin hakili: vërefal vëÿeh va përekanëdënihëhni vahnë vëfëren va.

34 Bokanëryin vinahan vipëren hun va do ant'avok aÿenu! Nkeni hnë ÿuhnë vële wok vëÿëtëna Wënu ña. Nësëdëfu wañi do tëfakëha cëfëhnu.

Imbahn vële vëhnëk

35 Bare ahnë kod tëÿ: «Hak mbëhnëdëni vësëm va? Iÿëhne sifa mbahn kwëhnafeeni?»

36 Gante nënkweku ka! Ile hnafeeru ÿa kodina pëhn ge cëmëna ten.

37 Do ye hnafeudu? Nafëdila atëh nte fëhnið ña, uÿëc fo hnafeudu, mpëd uÿëc antimp ma uÿëc hnëda haÿary.

38 Tac, Wënu ña njëdadhëha uÿëc ÿa imbahn nte ñad ña; uÿëc le-wo-le ÿa, mbahn dëÿu ña kwëhnað.

39 Imbahn mëntëlëna g'iñëntaÿ: imbahn ahnë ña soje ahnë ye, iba wulaÿ ña soje wulaÿ ye, iba wusëry ña soje wusëry ye do iba wuwis ña soje wuwis ye.

⁴⁰ Nkehëhna fëna viyë g'ambin vi do gë nkal vi; humpen viyë vimbë ambin va nëmpëlëk gë vimbë nkal vi.

⁴¹ Humpen ulav wã gë ulepera wã do gë wahol wã nëmpëlëk; la hnë wahol hna dënk, wahumpen walëw hni wã nëmpëlëk.

⁴² Koyëna, ge vësëm va mbëhnëni, mbahn dëw hni na mëntëlëdina g'inte kwëhnaniho na. Age mbahn inja mbañik, had uhnëda ile nadik, nkëlëd, bare ge mbëhnëk, kodina mbok nkël.

⁴³ Age mbahn inja mbañik gwamëna, bare ge mbëhnëk gwamëk. Ge mbahn inja mbañik kwëhnana fanka, bare ge mbëhnëk njabëka fanka.

⁴⁴ Ge mbahn inja mbañik, mbahn ahnë fo ye, bare ge mbëhnëk, imbahn kwëhn Iyir Ipacah ye. Ha, ge mbahn ahnë nke, nke fëna mbahn kwëhn Iyir Ipacah.

⁴⁵ Vikerëh wanës Wënu na më lehnëk: «Adam, ahnë aryënkwerënkwa a, ale yëdayik njënënd yeho.» Bare Yesu, nte ye Adam tëkwa na, ale yëdanëd iyir nte yënëndanëd vëyëntaw ye.

⁴⁶ Imbahn kwëhn iyir na dënkwidina, iba ahnë na fo ryënkwid, tac imbahn kwëhn iyir na do njigi.

⁴⁷ Wënu na g'inkal ni ñahanëkawo ahnë aryënkwerënkwa a bare ahigëna ya g'ambin matik.

⁴⁸ Vahnë vëvë nkal vi gë ale ñahanëko Wën g'inkal na mëntëlëni, do vahnë vële yid g'ambin va gë ale watik g'ambin mëntëlëdëni.

⁴⁹ Do ndampo fo nke gante mëntëlëk imbahn fu g'iba ale yahanik g'inkal ki, koyëna fëna mëntëlëd imbahn fu na g'iba ale watik g'ambin ka ge mbëhninëk.

⁵⁰ Vëyënta mën, wëli wante hnësëhnëdëmu na: vimbahn fu vimbë nkal vi kodina nkenti Naw Wënu hna; ile yëlëd ya kodina nkenti hnë ile wok gëlëdina hna.

⁵¹ Njëtëndanëdëmu ile sowik: cëmëdëlënëhna fop, bare fuhnë fop nëmpëtëdënhëfu;

⁵² umë ñap ntiyad, hnë soje aryëm ayesëlehn tañ fo, ge nkwëryik idënkwa tëkwa hna. Ge ntënkwik, vësëm va mbëhnëdëni soje antë mbok cëmëni do fuhnë fop nëmpëtëdënhëfu.

⁵³ Imbahn nte yëlëd na tëfëka mbaci ile wok gëlëdina, imbahn nte sëmëd na tëfëka nëmpëti g'ile wok cëmëdina.

⁵⁴ Ge imbahn nte yëlëd na nëmpëti g'inte wok gëlëdina na, imbahn nte sëmëd na nëmpëti g'inte wok cëmëdina, awa tac ntiyad wanës wante herik na: «Icëm inja mbëvehnik; Wënu na mëkëka.»[☆]

⁵⁵ «Icëm, ne nke imëk hu na?

Icëm, ne nke rovahn ile rohahnëdu ya?»[☆]

⁵⁶ Rovahn icëm na, wameh na ye, do fanka wameh na, sariya ya ye.

⁵⁷ Cëmbënëfuna Wënu na, umë ale yëfadëhëfu imëk hnë wameh g'icëm hna g'Ahwëhn fu ya Yesu Këris.

⁵⁸ Awa, vëyënta mën vële yahnëbu, yawënyin, ant'aholiwu aÿënkëlehniwu, kahnëndaryin dus kwëlëkwël hnë wadoku Ahwëhn hna. Njëtërun ambër nte yedëhu hnë wadoku Ahwëhn na gedina muk nafa këm.

16

Koryi soje cery sali mbë Yerusalem

¹ Tame, soje koryi ile varëpëde soje vële hwëtahnëk vëvë Yerusalem va: diryindën wuhnë fëna had gante nkabëbuhëhni vëvë vacery sali wavë Galasi ki.

[☆] 15:54 15.54: Esayi 25.8 [☆] 15:55 15.55: Ose 13.14

² Hnë dimasi-wo, ale-wo-le hnë wũhnë pit ýalu hna ile mēkēf ýa; antē hnapiwu rēkiwu mbarēpahni.

³ Koyēna, ge tēkibu, payēdēfuhēhni vële rēhnarun va njiryeryēni koryi ile varēpērun ýa gē Yerusalem gē kayēte nte rufahnēd vēhni mo nkeni.

⁴ Age ami rēfēka yintiwu fēna, tēfēlēdēfun gē vēhni.

Ile ñad nti Pol

⁵ Njidēfu Masedēwan, ge ndēcēbu hnam njiryidēfu gē ýal hun.

⁶ Nēwēdēfu ýal hun hna mpēd hnë wati huji hna fop. Koyēna, ge yiña yeŋu, kodun aryemawuno soŋe ryēcalu nkol kaŋary.

⁷ Aña nkaŋ, ñada ryēcalu aki fo, pēhnaŋu mbiyēlahnin gē wũhnë, ge Ahwēhn a maŋēk.

⁸ Bare Efes li nkodēfu hafo ambēnt Pantēkot ŋa tēki,

⁹ kabi ifida fidetak đus đoku mēn hna, bare vēyēŋ va njabēni fēna đus.

¹⁰ Ge Timote nehahnēryiku, kwētēryin hakili antē memahna hnë wũhnë. Đoku Ahwēhn ýa ndokuŋēd, had ami.

¹¹ Awa, ahnë antē njafaña. Arabi mbokaj gē yam ýal mēn li. Napēdēfuhēhni umē gē vēyēntaŋ va.

¹² Awa tame, ge soŋe aýēnta fu Apolos ye, kamēnaýehnēbuha đus njiryini gē vēyēnta fu va ýal hun hna, bare maŋēna la toye njiryi gaki; njiryid gē njivēmaka.

Watēkwa

¹³ Kwētēryin hakili: yaŋnēryin ikwētahn Kēris ŋa, kamēnaryin do yaŋwēryin.

¹⁴ Diryindēn le-wo-le ýa g'inhahn.

¹⁵ Njētērun tere Sētefanas ýa yeho vēryēnkwēryēnkw Akayi* hna vële hwētahnēko va, do ndokuŋēdēnihēhniwo đus vële hwētahnēk va. Awa, njēfadēmu, vēyēnta mēn:

¹⁶ maŋēndinēhni viyē vahnë do gē fop vële mbēralandēni đoku rac va.

¹⁷ Natēko gante njijēni vēhni Sētefanas gē Forētunatus do gē Akayikus ki kabi ndemaniho ile wojēkowo rēfēkawo alinēhnuno ýa,

¹⁸ do njawēnaýehnēniho gante njawēnaýehnēnihu wũhnë dēnk ki. Awa dēnēnēryinēhni sifa vēyi vahnë.

¹⁹ Vēvē vacery sali wavē Asi† va nkaýēnihu. Akilas gē Pērisēka do gē vële varēlēd ýal hni va nkaýēnihu g'uŋac Ahwēhn a.

²⁰ Fop vēyēnta fu vële ye ani va nkaýēnihu. Gaýēlēryin g'inhahn nte rufande vēyēnta hna.

²¹ Ami Pol herēk iyi simpaýi gē vāk mēn ýi dēnk.

²² Ale-wo-le wok ñadilahna Ahwēhn a, ndēwani uŋeh. Ahwēhn, yij!

²³ Arabi idēwa Ahwēhn fu ýa Yesu nke gē wũhnë.

²⁴ Nahnēmu wũhnë fop g'uŋac Yesu Kēris ŋa.

* **16:15 16.15 Akayi:** Resiyo nte nkehahnēk nkol Korent ŋa ye. † **16:19 16.19 Asi:** Gena nkal cankaŋ nte ŋacik iyi wati koyēna ŋi bare resiyo vē hnam ye.

Kayëte kigëna nte kerëhnëkëhni Pol vëvë Korent Wade yehëhna hnë inji kayëte

Afayik Pol cery sali mbë Korent na kerëhnëk inji kayëte kigëna, wati nte nkeho Masedëwan hna hnë bëhn wafëhw imbëd g'imbëd ma hnë bëhn wafëhw mbëd g'imbëd gë ryaw (55 gë 56) ga ndëcëk hnagi Yesu ya.

Pol pëmpëhnahnëkawo nkwëryëla ntëwu na gë vële hwëtahnëk vëvë Korent va antë nko nëfa. Atufahnëd hnatah lëwu wa soje imawëhn ntëw hni na. Nësëd soje wameh wante kitinjëk kayëte ndënkwëryënkwa ntëwu hna do g'idëkwa catah ntëw hni na; nkabahnëk soje ile nkok yina njëkihni ya; kamënaÿehnédëhëhni vëvë Korent va mbarëni koryi ndemahnënihëhni vëvë cery sali mbë Yerusalem na hnë uhorot lëw hni hna; Pol nkwëryëk vëryampo hnë vëhni vëwawëna soje ile ntiyak had afayik do tëfëka pacëna.

Pol nësëd hnë inji kayëte soje yas rarëna lëwu ile ñad njihahn njëkihni vëvë Korent va (12.14; 13.1).

Wëlin wanës wadaÿ wakwëhn nafa hn'inji kayëte: ðoku, Pol, wanës, fanka, toña, ikwëtahn, iyir.

Wëlin gante nke kayëte ka:

Simpayi gë cëmb (1.1-11)

Pol nkwëcëtëk ile ñadëho nti ya (1.12-2.17)

Soje kwëtëla kasëk (3.1-7.1)

Uhnatah Pol (7.2-16)

Uhwëhna nëf (8.1-9.15)

Idëkwa Pol soje vële hnëwëdëha (10.1-11.15)

Horot ile yehawo Pol ya (11.16-12.21)

Siyab rëkwa Pol (13.1-14)

¹ Ami Pol, afayik Yesu Këris ya yehahnëbu kabi Wënu na yak koyëna. Gë aÿënta fu ya, Timote, nkebun. Kerëhnëryidërun wuhné vëvë cery sali Wën nte ye Korent ni do gë fop vële hwëtahnëka Yesu hn'inkal Akayi va fop.

² Arabi Wënu na, Rëm fu ya g'Ahwëhn a Yesu Këris ndëwanihu do njëdënihu yam ya!

Pol camehnëdëha Wënu na

³ Cëmbënëfuna Wënu na, Rëm Ahwëhn fu ya Yesu Këris, Rëm fu le fëbëka kayëhnahn na, ale hamënaÿehnédëhëfu kwëlëkwël!

⁴ Kamënaÿehnédëhëfu hnë horot fu hna fop soje mëkin fuhnë fëna kamënaÿehninëhni fop horot hna, njëdayinëhni ikamëna nte hnuÿayinëk fuhnë dënk hnë Wën hna.

⁵ Do gante korotëntëdërun d'us wahorot Këris wa, koyëna fëna Këris njëfadëhëfu ikamënaÿehn yabah.

⁶ Age korotëdëfun, soje ahnuÿahnu ikamënaÿehn na ye do gë ipëh ina; ge kamënaÿehni bun, soje ahnuÿahnu ikamënaÿehn nte yawënaÿehnédëhu ye gante korotërun gë fuhnë ki.

⁷ Ikwëtahn fu soje hun na njawëk. Ha, njëtëbun gante nkentëdërun hnë horot lëw fu ka, nuÿantëdërun fëna kamënaÿehn nte hnuÿadëfun hna.

⁸ Ha, vëÿënta fu, ñadëfun ayëtu horot sankaf ile ryuñë nabun hn'inkal Asi hna: horot fu ya ntënëkëfuno d'us, ntëbëkëfuno fanka, ntiyahnëkëfuno dënk cëmëdëfun.

⁹ Ha, ntiyahnëkëfuno idaw fu na fëhnayik. Nkeho koyëna soje antë hwëtahn fu vankaf fu va dënk, bare Wën hunte wätëndëdëhëhni vësëm na fo hwëtahnëbunëho.

10 Umë fehëtëkëfu inji cëm do mbokëd pehëtëfu kat; ha, pacëkëfu nkođ pehëtëndëfu.

11 Wuhnë fëna ndemađunëhëfu fac-wo-fac g'iyëfa hun ɲa. Koyëna, nuŷađëfun Wën hna ufërënak lëwü wã soɲe iyëfa nte njëfanëhnënihëfu vahnë vëyabah na do vëyabah camehnëdëniha Wënu ɲa soɲe ufërënak ule njëđakëfu ŷa.

Pol nkwëcëtëk ile ñađëho nti ŷa

12 Wëlin ile hnatëndanëkëfu ŷa: vinahan fu va ntañak soɲe ile yasëbun đuniŷa li, do kas hnë wuhnë. Njasëbun gë ipacëna do gë toña nte wãtik hnë Wën; gena gë uyët vahnë, bare g'ipërëna Wënu ɲa nke.

13-14 Vile ŷađerun afëyayiwu ŷa umë herëhnëryiđerun, gena ihaŵary. Gaki nkwëryërun wëđampo do ntiyahnëko ile wëryëđun padëđ fac ryampo. Koyëna natëđëhu gë fuhnë had gante natëđëhëfu gë wuhnë ki hnë fac Ahwëhn a Yesu.

15 Kwëtahnëbuho watac do soɲe umë ñađëfuho yiryiwu wahwënta wahi ŷal hun hna, soɲe natu g'ahaŵary.

16 Ñađëfuho rëfëryiwu ŷal hun hna age njidëfu gë Masedëwan, tac ge matibu hnam, ŷalun hna ñađëfuho vokaju. Tac ge matëbu ŷalun hna ñađëfuho aryemawuno fere yiwu Yude.

17 Ante pëhnabuho watac ɲa, ntiyahnëkuno bi wakihnah ye? Wante fëhnađëfu ɲa nahan vahnë fo bi ye, vële nësëđ: bi «ha» bi «hali» ndampo fo?

18 Wënu ɲa umë dënk njëtëk wapacëk: wante hnësënderun ɲa gena «Ha» do «Hali» ndampo fo.

19 Aju Wënu ɲa, Yesu Këris, ale fëyahnëbun ami gë Silas do gë Timote ŷalun ŷa yijëlohna soɲe ntehn «Ha» do «Hali» ndampo fo. Wadëwu ɲa, «Ha» fo yeho.

20 Yesu ye «Ha» fop wante nësëko Wënu ɲa ntid. Awa ge muntaden gë wãc Yesu ntehnëđen «Amina», cëmbahnina Wënu ɲa.

21 Do Wënu ɲa umë dënk yawënëdëhëfu gë wuhnë, hnë bëmënkël fu gë Këris hna. Wënu ɲa, umë dënk rëhnađëfu,

22 iyavëta lëwü yëđakëfu, Iyir Ipacah, nte kwëtëk ɲa vintaŵary fu hna, nke dahëse ile rufëđëhëfu paryi nuŷaden viŷë vile ñađ njëđafu va.

23 Awa age nurun ga nkođu bokala gë Korent kabi kaŷëhnahnëko gë wuhnë ye. Arabi sëmu ge mërëđëfu! Wënu ɲa ye sede ntaŵary mën ɲa.

24 Yëkëhnlëfuhna yefu vësankaf hun, alehniwu gante ntidun kwëtahn hun ɲa. Ikwëtahn hun ɲa njaŵëk! Bare ñađëfun ryokuñëntifu soɲe uhnatah hun wã.

2

1 Soɲe umë ye, pëhnabu antë vokaryiwu gë ŷal hun, antë voku yiŷëhnëndanu.

2 Age njiŷëhnëndanëmu, mo yëđađëho uhnatah wã? Vële yiŷëhnëndanëbu va bi?

3 Soɲe ile herëhnahnëmuno koyëna ŷa: ñađëwohna, ge təkëryibu, njiŷëhnëndanëniho vële rëfakëha njëđaniho uhnatah wã. Pacëko: ge natëko, wuhnë fëna natëđëhu fop.

4 Yëtëryin, gë wako mën ɲa kerëhnëmuno, sakahn mën ha pëbëkawo yiŷëhnah g'ufëmpëhnahnah. Keryëhnluhna soɲe yiŷëhnëndanu, ntibu rufahnu iña cankađ đus nte hwëhnabu soɲe hun ɲa.

Itavëhn aŷen

5 Age ahnë likawo aŷëntaŵu lavah, gena ami ntiko, kođe ntehn i wuhnë fop ntiko. Gena soɲe ŷayëndanu hnësëhnëmu watac, toña ŷa dënk ye.

6 Soɲe ahnë arac, ikwëđ vëŷëntaŵu va gwër nkeđëha.

7 Tame tëfëku aravëhnuna do ahamënaŷëhnuna, soɲe antë pëba uyiŷëhnah sankaf dëcët.

⁸ Awa tēyēdēmu, tufēryina ñadunēha.

⁹ Wēlin soje ile herēhnahnēmuno: ñadēfuho yēkēhnahnu soje yētu bi maŵēhnēdun fop wante lehnēderun ŋa.

¹⁰ Ge tavēntunēha ahnē, tavēndēbuha ami fēna. Do ami, ge tavēhnēbu —ge nke iñē ile rēfēka ravēhnu— soje hun ŷa ravahnēdēfu haryēnkw Kēris hna,

¹¹ soje antē Sintani nuŷa rēnka ile tokandēhēfu. Njētīnēk dūs vinahan vidēwu va.

Pol Tērowas hna

¹² Ante tēkēbuho Tērowas soje fēyahnu Wanēs WakasēkKēris ŋa, Ahwēhn a pidētēhnēkowo nkaw soje lihahnu.

¹³ Bare ndēñēbuho dūs, kabi tēkatēlēwāwōhna hnam Tit, arēfēlēnta mēn a. Soje rac koyabuhēhniwo vēvē Tērowas va yilehnu Masedēwan hna.

¹⁴ Arabi cēmbi Wēnu ŋa! Mēkēden fop kabi gē Kēris nkeyīnēk kwēlēkwēl. Paŋ gē fuhnē Wēnu ŋa njētēndanēdēha Kēris hn'ile-wo-le hna, had datikola ile rehēd gante-wo-gante.

¹⁵ Ha, tehēden had datikola hnēŋah Kēris ŷa soje icēmb Wēnu ŋa fagant vēle rēfēk nkaŵ nte yiryeryēd g'ipeh ka do gē vēle rēfēk nkaŵ nte yiryeryēd g'icēm ka.

¹⁶ Soje vēryaŵ, rehērya icēm ye ile yiryeryēd g'icēm; vēyēntaŵ va, rehērya uwām ye ule yiryeryēd g'uwām usēr. Awa mo rēfēka nti ŷi sifa dōku?

¹⁷ Fuhnē gelēfuhna had vēyabāh vēle wafēd wanēs Wēn ki. Hali! Wēnu ŋa fayikēfu awa toña hnēsēdēfun tase lēwu hnē ibēmēnkēl fu gē Kēris.

3

Soje kwētēla kasēk

¹ Awa, ntiyahnekū bi itufēhna vokēbun rufēhnandēfu gē watac? Mbalēkēfu bi, had gē vēyēntaŵ ki, vēkayēte vante yētahnēdunēhēfu fuhnē gē vēyēntaŵ?

² Wuhnē dēnk ye kayēte ntēw fu tac nte herik hnē wasakahn fu hna, nte kodēni vahnē va fop njētēni do karaŋēni.

³ Ha, pacēk kayēte nte kerēk Kēris ŋa yerun do hnē dōku lēw fu hna ntihahnēk watac. Gena gē ihera kerik bare gē Iyir Wēn hunte wok cēmēdīna nke; kerina hnē wēraka, bare hnē wasakahn vahnē hna kerik.*

⁴ Pacahnēkēfu waŋi haryēnkw Wēn hna, soje Kēris ŷa.

⁵ Diyahnēlēfuhna kodēfun lifu iñē fuhnē fo, bare g'idema Wēnu ŋa wēkahnēbun lifu ile lidēfun ŷi.

⁶ Umē wēkahnēbun yefu vēle hnēsēd soje kwētēla kasēk ŋa. Kwētēla tac, matina Sariya Moyis ŷa, bare hn'Iyir Ipacah hna matik. Sariya Moyis ŷa g'icēm njiryeryēd, bare Iyir Ipacah ŋa uwām wā njēdahnēd.*

⁷ Hnē wati Sariya Moyis hna Wēnu ŋa tufahnēdēho untēnah ntēwu ŋa g'untancah cankaŋ. Yēka Moyis ŷa ntancēdēho dūs afo vēva Isērayel va vēhodilohna ntaŋēniha, bare untancah tac mbiyēdīlohna. Ge paryi sariya ŷa kwēhnako untēnah ŋi mama nkehahnēko dōku lēwu ŷa iyiryery vahnē g'icēm,

⁸ do kas untēnah dōku Iyir ŋa kwēhnadīna rēkwēlehna!

⁹ Ha, ge dōku sariya le yojēd ntavah Wēnu ŋa kwēhnak untēnah ŋa awa untēnah nte kwēhnak dōku Iyir nte satēnēd ŋa lēbēk dūs.

¹⁰ Do haryēnkw hnē inji danc ntēnah cankaŋ, danc ntēnah sariya ŷa goryeryēna nafa.

¹¹ Ge vēyi vērac vile wok biyēna va njabēkawo dūs ntēnah ŋa, awa vile viyēd va lēbēka ntēnah ŋa.

* 3:3 3.3: Icahn 34.28 * 3:6 3.6: Icahn 34

¹² Awa kabi ikwëtahn hwëhnayinëk hnë doku Iyir Ipacah li, gë afaya sankaf nësëden.

¹³ Didelënëhna had Moyis, umë ale sënkaðëho yëka ÿa memaÿehnahnehni vëva Isërayel va antë nuni yëka lancah lëwü ÿa lakënde lancah rac biÿëdina.

¹⁴ Ntidëniho koyëna kabi wahakili vëva Isërayel va piðako, do cënkän tac nkok hafo dol ge karanëdëni Vikerëh Vicër na. Ante mawëhnëdëhnëha Këris ña fo ntihëtað anj cënkän.

¹⁵ Ha, gë dol nte-wo-nte karanëdëni vëva Isërayel vëkayëte Moyis va, iñë sankëd wahakili walëw hni wã.

¹⁶ Bare ge ahnë gwëcëtak tëfa Ahwëhn a ntihëtëhnëde cënkän ña.

¹⁷ Awa, Ahwëhn a, umë hwëhnak Iyir ña; do hn'ile nke Iyir Ahwëhn hna, hnam nke ige afaya ña.

¹⁸ Do fuhnë fop, kabi wayëka fu wã cankëtak, nuden do tufahnëden hnë vankeya fu hna untënah Ahwëhn ña. Awa Iyir Ahwëhn a vacëdëhëfu, ntidëhëfu nkeyin gante nke umë ka, g'untënah nte wënað kwëlëkwël.

4

Hnapul vë g'ambin hnë vapeya intil

¹ Awa, yambëdilëfuhna kabi Wënu ña, g'ikaÿëhnahn dëwü ña, kwëtehnahnëkëfu iÿi doku.

² Tavëbun vankeya vacëfëhnah vante soÿaryëdëfunëho, iñë gena ile lidëfun rokahnëfuni vahnë do tumpëdilëfuhna wanës Wënu ña; bare toña ÿa yëtëdanëdëfun wapacëk do koyëna njëkëlehnëdëfun hnuÿafu ikwëtahn vahnë va fop haryënkW Wën hna.

³ Ge Wanës Wakasëk wante fëyahnedëfun ñi cënkak hnë vëryampo, hnë vële rëfëk nkaÿ nte yiryeryëd g'icëm ka fo nke koyëna.

⁴ Vëhni vëhwëtahnëna kabi Sintani, wën iÿi duniÿa, mëpëdanëk wahakili walëw hni wã. Koyëna vëhodina nuni humpen Wanës Wakasëk wante rufahnëd ntënah Këris ña, ale ye awëntëlënta Wënu ña.

⁵ Gena soje lëw fu dënk fëyahnedëfunëhëhni vahnë va, bare soje Yesu Këris Ahwëhn a ye; ge fuhnë ye, gelëfuhna Ahwëhn a, vëryokuñëhn hun fo yebun soje Yesu ÿa.

⁶ Wënu ña më lehnëko: «Arabi humpen ha ntanc fagant hn'umëhwëry hna!» Do umë dënk lancëdanëk humpen hudëwü ha hnë wasakahn walëw fu hna, soje njëtahnin untënah ntëwü nte lancëd hnë yëka Këris hna.

⁷ Bare iÿi hnapul, hnë vapeya intil nke, umë fëhnëtahned fuhnë ye, gante njëtande iÿi fanka sankaf ile lëbëk fop matina ÿal fu, bare hnë Wën hna dënk matik.

⁸ Ndëñëhnibun gante-wo-gante, bare ñwëÿëhnëdelëfuhna; mpaÿëmpaÿëndëbun dus, bare cilëtaðilëfuhna;

⁹ koroteyëhnëdëbun, bare Wënu ña tavëdilëfuhna; këfëdëbun, bare mëkëdëfëfuna rywëwifu.

¹⁰ Kwëlëkwël njoyinëk hnë vimbahn fu hna icëm Yesu ña, soje uwám lëwü wã tufëhnahn fëna hnë vimbahn fu hna.

¹¹ Pabëlëdëfun icëm ña kwëlëkwël soje Yesu ÿa, soje nuhahni uwám Yesu wã hnë vimbahn vidëw fu vinte rëfëka cëm va.

¹² Koyëna icëm inja hnë fuhnë ndokuñëd, bare uwám wã hnë wühnë ndokuñëd.

¹³ Vikerëh hna kerik: «Kwëtahnëbu, soje umë hnësahnëbu.»✧ Fuhnë fëna sifa ikwëtahn tac hwëhnabun do soje rac hnësëdëfun.

¹⁴ Ha, njëtëbun Wën hunte vëhnëndanëka Ahwëhn a Yesu mbëhnëndanëdëhëfu fuhnë fëna gë Yesu do kwëtëdëhëfu gë wuhnë darël lëwu.

¹⁵ Fop ile horotëdëfun ÿa, soje nafa hun ye, soje ipërëna Wënu ña nkod campënd vahnë hna, do koyëna icamehn nte camehnëde Wënu ña nkwënađ soje icëmb dëwu ña.

Icëmb nte yejëk ña puđina

¹⁶ Soje umë ye yambëdëfilëfuhna. Wëla imbahn fu ña përekand toyë toyë, ntaŵary fu ña fac-wo-fac kasëkad.

¹⁷ Horot fu vë gaki ÿi kihnek ge mëntëndëlehni gë icëmb nte hnuÿaden ña, kabi horot rac hnuÿahnëden inji cëmb yabah nte wok puđina.

¹⁸ Awa, fuhnë yëkëlehnëdëfilëfuhna ile hnuđe, ile wok nufëna yëkëlehnëdëfun, kabi ile hođe nuyi ÿa biÿëdëna đus, bare ile wok nufëna ÿa nkod kwëlëkwël.

5

¹ Imbahn nte hwëhnayinëk nkal li, had usank ule fërëkad fac ryawë ye. Bare njëtinëk, ambin hna, kwëhnayinëk acery nte wod kwëlëkwël. Wënu ña lik, gena vahnë.

² Do tame, ñëmëden, kabi ñankahnëkëfu cudayin mbahn ambin ña, nte yed cery fu ña.

³ Koyëna lakënde pitëlin g'imbahn fu ña đuniÿa li tëkatëdëfelënëfuhna ñas fo kabi cudayinëk mbahn mbë g'ambin ña.

⁴ Ha, mpëd ante ÿëwahninëk hn'usank hna, ñëmëden had idib dënah ryibinëk. Gena kabi ñaden cudëtayin imbahn fu ñi bare pecehnëkëfu cudayin mbë ambin ña, soje mbahn nte wok cëmëdëna ña kohn mbahn nte sëmëd ña.

⁵ Wënu ña dënk ye ale fëhwëtaryëkëfu soje rac. Njëđakëfu Iyir Ipacah inja had sah ryënkwerÿënkw hnë viÿë vile kwëtëhnëkëfu hna.

⁶ Koyëna, pëbëkëfu kwëlëkwël ikwëtahn ña. Njëtëbun ge hn'imbahn hna nkođun lëdëfu, tēhayilënëhna idëđ Ahwëhn hna.

⁷ Ha, g'ikwëtahn ña njasëdëfun, gena gë inu.

⁸ Pëbëkëfu ikwëtahn ña do pecehnëkëfu ravëfu inji mbahn do yifu lëdëfu darël Ahwëhn a.

⁹ Bare ile ÿadëfun ryënkwerÿënkw ÿa umë ye, nëñahna gë fuhnë wofu hnë inji mbahn ma ravëfu.

¹⁰ Fac yed fuhnë fop tēfëka kahnin kitiña Këris hna soje kitiñ fu. Koyëna ale-wo-le nuÿad icos ile ndokunëk ÿa hnë đuniÿa lëwu hna nkal li, nke ifërën ma iweh.

Doku ikonjëndëlehn

¹¹ Idak gë Ahwëhn a vintaŵary fu hna nke, soje rac njëkëlehnëden maŵëhnëniha vahnë va. Wënu ña njëtëkëfu wapacëk, do ntiyahneko wuhnë fëna, hnë walawary hun hna, njëtërunëho wapacëk.

¹² Ñadilëfuhna nke had itufëhna vokëbun rufëhnandëfu, bare ñaderun ayëđfayiwu ile hođun asamehnahnëdunëfu, aholahnu alëkwanduni vële naÿënyarëđ hnë ile hnuđe fo hara gena ile ye ntaŵary hna.

¹³ Ge had cenakëfu nkebun, soje Wënu ña ye; bare ge gë hakili ntibun, soje hun ÿa ye.

¹⁴ Injahn Këris ña liÿëhnëdëhëfu, kabi pacëkëfu wañi: Këris cëmëk soje fuhnë fop, awa koyëna, fuhnë fop cëmëntinëkëfu gë umë.

¹⁵ Cëmëk soje fuhnë fop, koyëna godelënëhna njëkëlehnënden hnëñah lëw fu fo, bare rëkëde njëkëlehnënden hnëñah ale sëmëk soje lëw fu ÿa do vëhnëk vësëm hna.

16 Soje umë ye gona njëkënde ahnë gante njëkëdëha duniya ki. Wëla kobëri na njëkëbunëha Këris ya gante njëkëka duniya ki, tame gona njëkënde koyëna.

17 Awa, ge ahn'a gë Këris ya nkeni, ahnë ahasëk ye: vantiya vacër va ntihëtik, vantiya vakasëk va ye.

18 Umë fop Wënu hna matid, umë ale honjëndëlehnëkëfu gë umë g'uryema Këris wa do hwëtehnahekëfu doku ikonjëndëlehn na.

19 Ha, Wënu na honjëndëlehnëkëhni vahnë va g'umë hn'ibëmënkël fu gë Këris, tavëhnëkëhni wameh wadëw hni na. Do payëkëfu soje pëyahnin konjëndëlehn tac.

20 Awa gë wac Këris ya payibun do g'uryema Wënu na nësëdëfun had umë dënk wacëdëhu. Awa, këlayirun g'uwac Këris ya, mawëryin ahonjëndëlehnëwu gë Wënu na.

21 Këris kwëhnalohna wameh, bare ntibëko wameh fu na soje fuhnë vële yeyinëk g'umë va, Wënu na catahna gë fuhnë.

6

1 Këladërun, fuhnë vële ryokujëhnëdëha Wën gë wuhnë, antë ahnëhahnu uyëd ule hnuyarun gë Wënu na.

2 Wënu na më lehnëk:

«Hnë wati le rëhnaabu hna, mawëbu uyëfa hu wa, hnë fac peh hna, njijëbu ryema yi.»[☆]

Awa tame, wëli wati ile mawahnëd Wën iyëfa vahnë na; wëli fac peh na.

3 Ñadilëfuhna lifu iñë le hod menëhna ahnë hn'ikwëtahn dëwu hna soje antë kwëhna ile nëwëdëhëfu hnë doku lëw fu hna.

4 Bare, fuhnë ñadëfun rufënafu hnë ile-wo-le hna had vëryokujëhn Wën paryi. Koyëna duñënadëfun g'ikamëna canka wahorot wa, wadënah na do wëwati wahambah wa;

5 vandaf va, icëd ina, inañëna vahnë na; wadoku wadakah na, wank wakwëd na do roka ya;

6 G'usatah wa njasëdëfun, g'uyët wa, g'iduñëna na, do g'ipërëna na. Iyir Ipacah na gë fuhnë nkentik, inahn fu na paryi nke,

7 pëyahnedëfun toña ya do Wënu na njëdadëhëfu fanka soje doku rac. Iwëta fu ya idi ile satëk ya ye.

8 Vahnë va ntënëndënihëfu, viyë cëfëhnanëdënihëfu; vëyëntaw ntehdënihëhni vahnë wanës wapërën soje fu ya, viyë wameh. Pëlanihëfu vëwër, bare toña ya hnësëdëfun;

9 had vële nkoni vëyëtëna pëlanihëfu, bare njëtënihëfu dus; had vële lakurëk pëlanihëfu, bare wëli, uwám hna fo nkoβun; koroteyehn koroteyehnedënihëfu, bare vëhodina ndawënihëfu;

10 njiwëhnëndanëdënihëfu, bare vëhnatah fo yëbun kwëlëkwël; kajëhnëbun bare mbetëndanëdëfunëhëhni vahnë vëyabah; ñoñ kwëhnalëfuhna, bare kwëhnabun ile-wo-le ya.

11 Wuhnë vëyënta fu vëvë Korent, pacënanirun, pidëtëhnirun wasakahn fu wa.

12 Tufirun ina fu na fop, bare wuhnë tufëlnëfuhna ina hun na.

13 Nësëhnedëmu had vutah mën: pidëtëhnëryinëfu, wuhnë fëna, wasakahn hun wa!

Itëhna ale rëfëka ayələlu

14 Antë avanku kwëtëla gë vële wok vëhwëtahnëlahna Këris va. Ye kod mbankëni vësatah va gë vële wok vëlënënenëna saryiya Wënu na? Hak kod humpen ha mbankëni gë umëhwëry na?

[☆] 6:2 6.2: Esayi 49.8

15 Këris ÿa kod bi cañeni gë Sintani? Ale hwëtahnëka Këris ÿa kod bi tefëlëndëni gë ale wok kwëtahnëlahna ÿa?

16 Ye mbankëni Cery Wën Cankaf ña gë wamën wamër ña? Fuhnë, acery Wënu paryi ña yeyinëk gante nësëk Wën ka:

«Hnë vëhni ntëdëdëfu do gë vëhni rëkëdëfu yasëntëndewu,

Wën lëw hni ÿa yedëfu do vëhni bulunda mën nkedëni.»✧

17 Soje umë ntehnëk Ahwëhn a:

«Cahnëryinëhni vële wok vëyëtëlohna vi do aÿawëtawuni.

Antë aÿaku ile ronkëk haryënk w mën do ami, kacadëmu.»✧

18 «Rëm hun yedëfu, do wuhnë vutah mën yedun, nësëbu ami, Ahwëhn Fanka Fop.»✧

7

1 Wëlawo mën vële ÿahnëbu d'us, waji fop Wënu ña fuhnë ntehnëk ntinëhnëd. Awa pacënanëfu fop ile ronkëhëd mbahn ña do gë ntawary ña. Dënënënfuna Wënu ña do genëfu had umë dënk gante-wo ka.

Uhnatah Pol

2 Pidëtëhnëryinëfu wasakahn hun wã. Ahnë dëntahnëlëfunahna, ahnë dawëlëfuhna, ahnë tokalëfunahna, ahnë nufëhnëlëfuhna ile kwëhnëk.

3 Nësëla waji soje sëd'ahnu. Rëkëbu hnësu: hnë wasakahn fu hna nkerun kwëlëkwël lakënde sëmëfu.

4 Ikwëtahn canka hwehna bu soje hun ÿa, naÿënadëfu d'us soje hun ÿa. Wëla hnë horot fu hna pëbëko ikamënaÿehn ña do kobëko hnatah wã.

5 Kobëri ante təkëbunëho Masedëwan hna, wëla toye yinëgalëfunohna. Sifa wadëñah ña fop fankëlëbunëho: vankwajëla caharab fu, gë vantakah wasakahn fu hna.

6 Bare Wën hunte hamënaÿehnëdëhëhni vële silëtak va, kamënaÿehnëkëfuno g'itëk Tit ña.

7 Do gena itëk dëwu ñi fo likëfu koyëna, bare ikamënaÿehn nte njëdakëfu ñi fëna natëndanëkëfu. Pëyakëfu gante ñankahnëku soje avok ahnuwuno. Pëyakëfu soje uyiwëhna h lëwun wã, do ikahnënda hun soje mën a do soje umë ye uhnatah mën wã nkwënak d'us.

8 Ha, lakënde ge njiwëhnëndanëmu gë kayëte nte herëhnmuno ña, curala soje rac. Curabuho kobëri ña kabi kamahnëbuho njiwëhnëndanëmuno fambëd gë kayëte tac,

9 bare tame, hn'uhnatah hna nkebu. Gena uyiwëhna h hun wï hnatëndanëko, bare kabi uyiwëhna h rac lik avacu vankeya hun va. Wënu ña ÿadëho koyëna, do aki fuhnë ñoñ diyiluhna wëh.

10 Uyiwëhna h ule ñad Wënu ña lid mbacëni vahnë va vankeya vantëw hni va soje Wënu ña kol pëhëtanëni do curadëlënëhna soje yiwëhna h rac. Bare uyiwëhna h vë duniÿa ÿi, ile wok didina vahnë va mbacëni vankeya va, icëm njojëd.

11 Yëkëryin uyiwëhna h ule ñad Wënu ña ile nagëhnëku ÿa: gante ñankahnëkuno asahnu hn'uweh rac hna, tëyërunëho aravëhniwu kabi cilëtarunëho wëh rac, ntakëkuno gë ntavah Wënu ña, g'ufër sankaf ña ñankahnëkuno ahnuwuno, g'ikahnënda soje mën a, do canërunëha awen a! Hnë waji, tufahnërun gentahniluhna.

12 Awa ge kerëhnëmu, gena soje ale lik wëh, gena fëna soje ale liyik a, bare soje ayëtahnu wapacëk haryënk w Wën hna ikahnënda nte hwëhnarunëho soje lëw fu ÿa ye.

13 Rac ye ile hamënaÿehnëkëfu ÿa.

✧ 6:16 6:16: Soje Walevi 26.12; Esekiyel 37.27 ✧ 6:17 6:17: Esayi 52.11; Esekiyel 20.34,41 ✧ 6:18 6:18: 2 Samiyel 7.14; 8.4

Do fëna, uhnatah ule kwëhnako Tit wã, kabi wũhnë fop tisëndanërunëha, natëkëfu g'ahawãry.

¹⁴ Ani gë njihahnëryind Tit ýal hun hna naýë nabuho ðus haryënkwe lëwu soje hun ýa do cëfëhnanë lunohna. Kwëlëkwël toña hnësëhnëðerunëho do wante hnësëbunëho soje hun ýa haryënkwe Tit hna tufëhna toña ye fëna.

¹⁵ Do koyëna iña dëwu soje hun ña nkwënadëho ante ndënkwëtaðëho imawëhn nte wawëhnërunëhawo wũhnë fop ña, gë gante kacarunëhawo g'untënah do gë ntakah ka.

¹⁶ Natëko kabi kodëmu hwëtahnu g'afërën.

8

Uhwëhna nëf

¹ Vëýënta fu, ñadëfun ayëtëndaniwu gante tufahnëk Wënn ipërëna dëwu hnë vacery sali wavë Masedëwan hna.

² Wadëñah wayabãh ðus yehëhni vële hwëtahnëk va bare uhnatah lëw hni sankaf wã njabëko. Do njëðahnëniho g'uhwëhna nëf canka, mama kaýëhnahnëniho ðëcët.

³ Sede ye bu, vëhni njëðahnëni ile kodëni njëðahnëni ýa, hafo ðëcët, mama nkobunëho tëyëlëfunihna iñë.

⁴ Muntanihëfu ðus g'idëñan canka untënah soje ndemantinihëhni vële hwëtahnëk vëvë Yerusalëm va.

⁵ Ntini ntëbi dënk gante nahabunëho ka: njëðëhnani vëhni dënk ten Ahwëhn hna, tac gë fuhnë, gante ñad Wënn ka.

⁶ Soje rac ye muntabunëha Tit mbokary ýal hun hna, soje puhna ðoku ile pëgwëko ýa.

⁷ Njabëku ile-wo-le ýa: kwëtahnërun, kolërun wanës, njëtërun viýë Wënn va do këbënarun kwëlëkwël soje aryokuñu. Do iña nte rufirunëho ña fëbëku. Awa, soje ðoku rac tufëhnaryin fëna njabëku nëf ña ðus.

⁸ Porosiñëluhna aliwu watac, bare ikahnënda nte kwëhnani vëýëntawã ña yëtëndanëðëmu soje arufahnu, gë vëhni ka, toña iña hun ña.

⁹ Njëtërun ipërëna Ahwëhn fu ña Yesu Këris: mbetako, bare soje hun ýa, ahaýëhnah ntiyako, soje ahnuýahnu fop hafo pad.

¹⁰ Nahan mën ña hnësëhnëðëmu hnë wani: ýanko wũhnë ryënkweko aýandu alinëhnuni vëvë Yerusalem vële hwëtahnëk va do fëna wũhnë ryënkwek linëhnëkëhni.

¹¹ Awa, tëfëka afuhnawu tame, g'iña përen, nte hwëhnarunëho ante pëhnarunëho aliwu ña dënk, gante mëkëðun ka.

¹² Age njëðahnëde gante mëkëde ka g'iña ña Wënnu ña mañëd. Tëyëna ile wok mëkëðëna.

¹³ Gena ahaýëhnëndaýehniwu wũhnë tac avetaýëhnuni vëhañary, bare soje ahëñëlahnu wũhnë fop ye.

¹⁴ Dol ýi, kodun ahnuwu ile yabëku ýi soje mbalëtahnëni vëhañary. Ge fac ryampo wũhnë fëna nkojëku iñë, vële njabëd va ndemagëðënihu. Koyëna fop këñëlahnëðun.

¹⁵ Had gante kerik hnë Vikërëh Wënnu ka: «Ale vankëtëko ðus ýa nuýalohna ðëcët. Ale vankëtëko toye ýa ñoñ gojëlawohna.»[☆]

Tit gë vërfëlëntawu

¹⁶ Arabi cëmbi Wënnu ña, umë ale lik hnë ntañary Tit hna ikahnënda soje hun g'idëmën ka.

¹⁷ Ante tëyëbunëhawo njiryi njëkiwu ýal hun hna, Tit mañëko. Toña toña ýa umë dënk rëko pëhna njiryi g'uhnatah sankaf.

[☆] 8:15 8.15: Icahn 16.18

¹⁸ Payëbunëha gë aÿënta fu ale hwëhna uŵac fëren hnë vële hwëtahnëk hna fop soŋe doku fëren lëŵu ipëyah Wanës Wakasëk ŋa.

¹⁹ Vële hwëtahnëk va dënk rahnëka njinti gë fuhnë soŋe yoryifu Yerusalem hna idema nte varëpik ŋa soŋe icëmb Ahwëhn ŋa. Koyëna, tufahnëdëfun ikahnënda fu ŋa.

²⁰ Ntidëfun gante nkodëfun gwëryahnëdëfilëfuhna wanës wameh soŋe iÿi koryi yabah ile hwëtahnëk ŋa.

²¹ Njëkëhnedëfun soŋe lifu ufëren gena haryënk Wën hna fo bare haryënk wahnë va fëna.

²² Gë vëhni payaryëbunëha Tit. Umë fëna ahahnëndak ye. Rac hnuëdëfun kwëlëkwël hnë fop wante ntidë ŋa. Do kat, kwëtahnëku d'us, soŋe rac ikahnënda dëŵu ŋa nkwënak.

²³ Tit, umë, arëfëlënta mën a ye do g'umë ndokunëdëfun fagant hun. Vëhaŵaryi vi, vëhni cañëtini vëvë vacery sali va ntini doku rac soŋe icëmb Këris ŋa.

²⁴ Tufëryinëhni ñadunëhëhni d'us, njëtahnëni vëvë vacery sali va toña hwëhnaŋ soŋe wapëren wante hnësëhnedërun ŋi.

9

Wënu ŋa ñadëha ale yëdahnëd g'uhnatah

¹ Bërakëndëŵohna herëhnu soŋe uryema ule njëdanahnëdeni vële hwëtahnëka Këris vëvë Yerusalem va.

² Njëtëbu ikahnënda përen hun ŋa. Wapëren fo hnësëdëfu soŋe hun ŷa hnë vëvë Masedëwan hna. Ntehnëbuhëhni: «Vële hwëtahnëk vëvë Akayi va kobëri ŷanko kahnëndani njëdahnëni.» Ikahnënda cankaŋ hun yënkëkëhni vëyabah hnë vëhni.

³ Cañëtëryibuhëhni vëÿënta fu vi soŋe ndemanihu ahëbënahnu gante nësëbu ka. Koyëna nudëni ile hnaÿënahnebu soŋe hun ŷa do watac gelohna nafa këm.

⁴ Ñadilëfuhna rëfëlëryifu gë vëvë Masedëwan va arëkatiwu hara pëhwëtaluha, wati rac ikwëtahn nte hwëhnaŋ soŋe hun ŋa usëfëhnaŋ fu yed, nësëdëna dënk usëfëhnaŋ hun ŵa.

⁵ Soŋe rac hnahanëbu tëfëka tëyini vëÿënta fu vi ndënkwëryini gë ŷal hun soŋe paëndani uyed ule lehnërunëho yëdahnëdun ŵa. Koyëna uyed ŵa këbënyik do njëtëde ile yëdahnëk gë uhwëhna nëf ye gena g'ufëredel.

⁶ Wuhnë dënk njëtërun waŋi: ale hnadëk toyë fo ŷa toyë fo mbarëped do ale hnadëk yabah ŷa yabah mbarëped.

⁷ Ale-wo-le tëfëka njëdahn ile pëhnaŋ hn'intaŵary dëŵu hna, hara curana ma nti g'ufëredel. Wënu ŋa ñahnëdëha ale yëdahnëd g'uhnatah.

⁸ Wënu ŋa kwëhnaŋ fanka soŋe njëdaŵu fop wasifa viÿë vifëren va, ahwëhnaŋ kwëlëkwël fop ile valëku ŷa hafo kobu soŋe alihanaŋ vantiyeh.

⁹ Akerik:

«Njëdadëhëhni g'uhwëhna nëf vëhaÿëhnaŋ va,
ipërena dëŵu ŋa mbiÿed kwëlëkwël.»*

¹⁰ Wënu hunte yëdadëhëhni uhnëda vële hnadëd va do gë roka ile tokëdëni vahnë va, njëdadëhu ŵuhnë fëna ile valëku ŷa do nkwënëd soŋe ipërena hun ŋa ntëŵ had atëh.

¹¹ Wënu ŋa mbetëdanëdëhu hnë le-wo-le hna soŋe aholahnu arufahnëndu kwëlëkwël uhwëhna nëf hun ŋa; koyëna vëyabah camehnëdëniha Wënu ŋa soŋe uyed hun ule nuÿadëni hnë fuhnë ŵi.

¹² Uŵi yed ntidë viÿë vëhi: ndemaŋunëhëhni vële hwëtahnëk vëvë Yerusalem va, njëdadunëhëhni ile wojëkëhni ŷa, do camehnëdëniha Wënu ŋa g'intaŵary fop.

* 9:9 9:9: Wahnëŵ 112.9

¹³ Wati nte nuđeni uyed sankaf ule yedfaruneheni cembedehni Wenu na soje imawehn hun Wanës Wakasëk wëba Këris na nte rufahnerun g'uhwëhna nëf hun wa soje lëw hni gë vahnë fop.

¹⁴ Do njëfadënihu g'iña cankaf soje ipërena cankaf nte njëdëku Wenu na.

¹⁵ Arabi cëmbi Wenu na soje uyed lëwu wi ule wok kodena ñaŋi!

10

Idëkwa Pol soje vële hnëwëdëha

¹ Ami Pol —ale lehnede aryem yebu ge haryënkwa hun nkebu, bare ge ñawëtamu ñoñ cowëda ile yadëfu hnësu ya— këladëmu g'iyam do gë ipërena Këris na,

² Muntadëmu ant'ahnësehnuno gë wayap ge haryënkwa hun nkebu! Njapënanëdëfuhëhni vële lehnëd njasa duniya yasëden.

³ Paryi nke vahnë fo yeyinëk, bare gante mëtedëfun ka gena had gante mëtedëni vahnë.

⁴ Viwëta vile wëtanden va gena viva vahnë, bare fanka falëw fu fa Wën hna matik soje mbëvehnahn fop vile yawënad haryënkwa Wën va. Mbëvehnëdëfun vinahan vimeh va,

⁵ gë fop ile wëmaŷehnëd vahnë va njëtëniha Wenu na. Ñadëfun wëcëtëfu wahakili vahnë va soje maŷëhnahnëniha Këris ya.

⁶ Wati nte padëd imawëhn hun na, tac këbënadëfun finiŋëfu fop inwëyëhn na.

⁷ Yëkëryin viyë vi gante nke ka. Ge nke ale pacëk Këris hwëhnëka, tëfëka njët wapacëk waŋi: Këris hwëhnëkëfu fuhnë fëna g'umë ki!

⁸ Ahwëhn a njëdakëfu imëk na soje ayawënahniwu hn'ikwëtahn hun hna, gena soje afërëkaniwu. Soje rac ye cëfëhnëdilo hna naŷënaŷ.

⁹ Nada ntiya had ñadëmu lakënewu gë wante herëndidëmu ni.

¹⁰ Vëryampo ntehnëdëni: «Waŋi wanës Pol ntënek do njaŷëk, bare ge fagant lëw fu nke, kihnek do wante nësëd na kwëhnana nafa.»

¹¹ Arabi vële hnësed aki va njëtëni wapacëk iŷin: gante nkebun hnë wanës wante herëndiderun ñawët ki, koyëna nkedëfun fëna hn'ile lidëfun hna ge tëkëryibun ŷal hun hna.

¹² Dëkëdiléfuhna hëñëndëlehna fu ma dënk wëntëndëlehna fu gë vahnë vële ŷak hnaŷënad vëhni dënk vi. Añëŋa ntiyadëni vëhni dënk ñëŋahnëni do mëntëndëlehna gë vëhni dënk. Vëyi vahnë wahwëhnana hakili.

¹³ Bare fuhnë, naŷënadiléfuhna hafo ryëcëtëfu rëkwëlehna ya; doku ile njëdakëfu Wenu na hnaŷënanëdëbun, dëcëtëdiléfuhna rëkwëlehna dëwu ya, do doku rac yokëfu hafo ŷal hun hna.

¹⁴ Ge yiryekëndiléfuhna ŷal hun hna, vëryampo kokënd ntehnëhni ndëcëtëbun virëkwëlehna va soje ile hnaŷënanëderun ya. Bare njëtërun dënk fuhnë ryënkwëko rëkëryifu ŷal hun hna gë Wanës Wakasëk wëba Këris.

¹⁵ Dëcëtëdiléfuhna rëkwëlehna fu ya: naŷënadiléfuhna soje wadoku vëhaŷary. Bare ñadëfun ikwëtahn hun na nkwëna, do koyëna ikaŷ dokuŋa fu na nkwënad g'ahaŷary, hnë wuhnë, bare hara dëcëtëléfuhna hn'ile kahnëndëhnibun rëryëfu hna.

¹⁶ Wati rac kodëfun fëyahnefu Wanës Wakasëk na hnë waresiyo wale ye yankwët ŷal hun hna. Ñadiléfuhna ryokuŋëfu ile pëgwëni vëyëntaŷ do hnaŷënanëdëfu wadoku wante ntini na.

¹⁷ Age ahnë ñad naŷëna, arabi naŷëna soje ile ntinëhnëka Ahwëhn a.✧

¹⁸ Mo rëfëka naŷëna? Gena ale sëkwaryed nkaf ntëwu na, bare ale cëkwaryed Ahwëhn a ye.

✧ 10:17 10:17: Seremi 9.22; 1 Vëvë Korent 1.31

11

Pol gë vëfayik vëwër va

¹ Arabi aryuñenanëhnuno toye hnësëhnu had asenak. Ha, nduñënanëryino!

² Iñewary cankafe inte watik hnë Wën hwëhna bu soje hun ya. Asan aryampo fo yëkëhnëmuna, umë ye Këris, do ñadëfu rëkaryu hnë umë had aryag afacah ale wok yëtëna ten asan.

³ Bare ntakëko vinahan vipërën hun va përekani, do cabëtehnirun soje ant'awoŵu aŷahnuna Këris ya g'intawary fop, had gante tokakawo lën Ev ka gë warit walëwu wa.

⁴ Ge ahnë njijëk pëyandu wëba Yesu haŵary hara gena soje Yesu nte fëyayirun, wëba iyir kaŵary nte hnëmpëlëk gë nte hnuŷarun ŋi, do wëba Wanës Wakasëk wakawary wante hnëmpëlëk gë wante hnësëhnirun ŋi, nduñënahnedfun dus watac.

⁵ Bare vële lirun had vëfayik vësankaf vi ntiyahneko ñoñ vëlëbëlohna.

⁶ Kod nke kolëla dus wanës ŋa, bare ge uyët Wënu ŋa ye, kwëhna bu. Tufëderunëho wapacëk kwëlëkwël, hnë fop ile lidëfunëho hna.

⁷ Ntëntëbu bi kabi mbanabu ami dënk soje lënëhnu wuhnë ante njëtëdanëdëmuno Wanës Wakasëk Wënu ŋa hara tëyëluhna asosuno iñë?

⁸ Maŵëbu hnapul vëvë hnë vacery sali vakawary soje wëbal mën ŋa, soje holahnu ryokuñëhnu wuhnë.

⁹ Do hnë wati nte nkebuho hnë wuhnë ŋa, ñoñ tëyëluhna nte mbalëkowo ŋa, kabi vëyënta mën vële watiko Masedëwan va njonëhninihowo fop ile valëdëhowo ya. Nwëyëdëfuhu kwëlëkwël soje yewu idif hun do nko bu wëyëndu.

¹⁰ Hnë Akayi li fop ahnë kodina ntihet ile naŷëhnahnëdëfu yi. Gë toña Këris ile ye hnë ami ya, kodëfu lehnu toña ye.

¹¹ Soje ye lidëfu wani? Kabi ñahnëdilu hna bi ye? Hali, Wënu ŋa njëtëk ñahnëdëmu!

¹² Ile lidëfu ya nkodëfu lindu soje vële ŷahnëd hnënda naŷëhnahnëndëni hëñëlëlahnëfu gë fuhnë, vahnë vërac antë nuŷani.

¹³ Vahnë vërac ntiyani had vëfayik Këris hara vëwër ye, vëryokuñ vëroka vahnë fo.

¹⁴ Do umë gena ile fëmpëhnahnëk, kabi Sintani umë dënk ntiyako mëleka humpen.

¹⁵ Awa ge vëryokuñ vëlëwu va ntiyani had vahnë vësatah, umë gena fëmpëhnahnah. Bare wapuya wadëw hni ŋa mef had gante tëfëka doku lëw hni ka.

Horot ile yehawo Pol

¹⁶ Mbokëmu rëfëtanëhnëndu: antë ahnë ntiyahna asenak yëbu. Ma awa, ge had ale cenak yëkibu, maŵëryin koyëna nkebu soje holahnu hnaŷënahnu toye, ami fëna.

¹⁷ Wante hnësëdëfu ŋi, gena wante watik hnë Ahwëhn hna, bare had senëk nësëdëfu. Bare pacëko kwëhna bu ile hodëfu hnaŷënahnu.

¹⁸ Awa kabi vëyabah wadëw hni ŋa naŷënahnedëni, ami fëna naŷënahnéntëdëbu.

¹⁹ Wuhnë vële ŷak ritëk vi nduñënanëhnëdunëhëhni dus vësenak va!

²⁰ Nduñënadun alindewu had vëramp, arokandewu, arokëhnëndewu hnapul hun ya, do njafanëdënihu do ndafëndënihu wayëka hna.

²¹ Tavëndinëfu ge kwëhnalëfunohna fanka ile lihanderun koyëna!

Bare, ile-wo-le ndëkëko ahnë naŷënah, ndëkëdëfu ami fëna. Nurun, tame nësëdëfu had senëk.

²² Wa-ebëre ye? Ami fëna, Ebëre yëbu. Vëva Isërayel ye? Ami fëna, awa Isërayel yëbu. Vële hnagik hnë hnënk Abëraham ye? Ami fëna, hnë hnënk Abëraham nagibu.

²³ Vëryokuñëhn Këris ye? (Wëlin mbokëdëfu hnësu had senëk paryi!) Ami ye aryokuñëhn Këris ale lëbëkëhni vëhni ya. Ndokuñëbu lëbëwëhni vëhni, cëdibuho

lëbëwëhni vëhni, ndafibuho lëbëwëhni vëhni do nkwafëdëfuho ntaŵary mën ña kwëlëkwël lëbëwëhni vëhni.

²⁴ Wasëwif wã ntampëniho wahwënta mbëd (5) nte-wo-nte ña vantamp wafëhw warar g'imbëd gë wahnah (39) va fop.

²⁵ Wahwënta warar (3) vëvë Rom va ndafëniho ðus, hwënta ryampo ntutibuho gë wëraka; wahwënta warar (3) përekaryëkowo wasiskulu wã hnë wov hna do hwënta ryampo ntibu anent gë umëd ndampo wënka hna.

²⁶ Hnë yasëlehn mën yabah hna, pankëlëdëfunëho wati-wo-wati wanayah hnë wasën hna, gë wabandi ña, gë hnënk mën wasëwif ña, gë vële wok vëyena wasëwif va, gë watenda ña, gë vankor vacankaf va, gë wawov wã, do gë hnë vëyënta mën wamër hna.

²⁷ Ntibu wadoku wadakah ðus do nkwankadëhowo ðus wawkwed ña. Njodëhowo inte ña gë wënka per do wahwënta wã cujëdëfuho fëredel. Njodëhowo huji do nuŷadëwohna viyi vile sënkadëfu.

²⁸ Do nkwënëdëfu hnë watac uryëñah mën sojè vële hwëtahnëk va fop. Umë hnahadëfu fac-wo-fac.

²⁹ Ge ahnë nambëk fanka, ami fëna njëtaðëfu kwëhnala fanka. Ge ahnë tavëk ikwëtahn ña, umë njakënëdëho sakahnëha ðus, ami.

³⁰ Ge tëfëko hnaÿënaŵ, gë inamb fanka mën ña naÿënadëfu.

³¹ Wën, Rëm Ahwëhn fu Yesu, umë ale sëmbëde kwëlëkwël ÿa, njëtëk mërëda.

³² Ante nkebuho hnë Damas hna, guverëner ava ahnaŵ ale waciko Aretas ÿa, kwëtëkëhni viyëka warënka tenda hna njëkande sojè pëlahno.

³³ Bare hnë kankel njëbibuho do saniwu hnë fenetër mir le heceko tenda hna, do pehëbuhawo.✧

12

Hudakery Pol g'ulëmpëhn

¹ Awa afo hnaÿënewu, mama nkok kwëhnana nafa. Ha, ñadëfu hnësu sojè vile nuŷëhnëko Ahwëhn a hnë hudakery, visowik vile njëtëndanëko hnë ntaŵary mën.

² Njëtëbuha asan ale yeho arëfal Këris, tükëk wabëhn ipëhw gë wahnah (14), kobëri ga kayëndëka Wënu ña hafo hnë yañ hn'ambin hna. Bi g'imbahn dëwu per ma mbahn këm nkeho? Ye yëtëbu? Wënu ña fo yëtëk.

³⁻⁴ Njëtëbu aÿi asan kayëndiko hn'ile nkeho Wën hna bare yëtëla bi g'imbahn dëwu ña per nkeho ma hali. Wënu ña fo yëtëk. Hnam ambin hna, aÿi asan nkwëryëko wanës wante sowiko kobëry, ile nkok ahnë tëfëlahna tëfëta.

⁵ Naÿënëdëfu iÿi sifa ahnë, bare ge sojè lëmën ÿa dënk ye naÿënyarëda ñoñ, ge gena ikihn mën ña.

⁶ Ge ñakëndëbuho hnaÿënaŵ gekënda senëk, kabi toña ÿa fo hnësakëndëbu. Bare kehadëfu hnaÿënaŵ sojè ahnë antë kwëtahno ntëbi ile nud lidëfu ÿa ma nkwëryëd wante harañëdëfuhëhni vahnë va.

⁷ Awa, sojè antë vëntaŵ sojè viÿë visowak vifëmpëhnahnah vile njëtëndanëko Ahwëhn va, wëmak sankaf njëdako had ulëmpëhn hnë mbahn mën hna, afayik Sintani dënk ye, memaÿëhnañno antë vëntaŵ.

⁸ Muntabuha Ahwëhn a wahwënta warar ntihëtëhno iÿi wëmak.

⁹ Më ntehnëko: «Kwëlëkwël, ufëren mën wã gwër nkedëhi: hn'uhihnah hu hna tufëhnað wapacëk fanka mën fa.» Awa kabi koyëna nke tame mbëntadëfu g'intawary fop sojè kihñ mën ñi, ðanko fanka Këris fa ntëdahn hnë ami.

¹⁰ Awa, soje rac ye natëko gë kihn mën ni gë wayeŵ ña gë wadëñah ña gë wahorotehn ŵa do gë vifëmpëhnahnah va, wañi nkeho kabi maŵëhnëbuha Këris ŷa. Ge kihnëbu, hnë wati rac njaŵëdëfu.

Pol pëmpëhnahnëka soje vëvë Korent

¹¹ Nësëbu had senëk, bare ŵuhnë forosiñëko. Ŵuhnë rëfëkawo asëkwaryuno kabi ñoñ vëlëbëlohna vële lirun vëfayik vësankaf hun vi, lakënde gela ñoñ.

¹² Ante nkebuho fagant hun ña ntibuho g'iduñëna canka sifa wëdahëse do gë vifëmpëhnahnah fop wante rufahnëd wapacëk afayik yebu.

¹³ Ye linëhnëbuhëhni vacery sali vëñëntaŵ va wobu dinëhnëluhna ŵuhnë, ge gena ile wobuho gela idib hun? Tavëhnëryino idëntahn tac nte lëntahnëmu!

¹⁴ Wëlin pëhwëtabu hnehëryiwu ŷal hun hna rarëna ŷa, do ñada yewu idib hun. Gena koryi hun ŷadëfu, ŵuhnë ye! Gena fatah fa hwëtëhnëdëhëhni koryi vële hnagëka va, bare vële hnagëkëhni vutah va rëfëkëhni kwëtëhnëndënihëhni koryi vutah vuntëŵ hni va.

¹⁵ Ge ami ye, njëdahnëdëfu g'intawary pacah fop ile hwëhnaŵu ŷa, do njëdëhnadëfu ami dënk soje vintaŵary hun va. Ge ŷabu ŷahnu, ŵuhnë ñayëtëdun bi iña hun soje mën ŷa?

¹⁶ Njëtërun dënk, ami geluŵohna idib hun. Bare mpëd nkeni vële lehnëd tokamu, tëndëhnëmu gë wamër mën ña!

¹⁷ Yëkëryinëhni vële fayibuho va, tokëhnëmu bi hnapul hun ŷa bëb hn'aryampo hnë vahnë vërac?

¹⁸ Muntabuha Tit njiryi gë ŷalun do payëryibuha aÿënta fu aryampo g'umë. Tit tokëhnëku bi hnapul? Ami g'umë tëfëlëryilëfuhna bi hn'ankaŵ ndampo g'ikahnënda ndampo?

¹⁹ Mpëd ntiyahnëku, hnë wati le harañëderunëho li fop, toña lëŵ fu ŷa fo bi yëkëlendëbunëho haryënkwa hun? Haryënkwa Wën hna nësëdëfun had vële vëmënkëlëk gë Këris do umë fop soje ayawënahniwu ikwëtahn hun hna lidëfun, ŵuhnë vële ŷahnëbun dus.

²⁰ Ntakëko yiryiwu rëkatu gante nkoŵu ñada do rëkëryiwu gante nkorun ñadiluhna ka. Ntakëko antë yiwu rëkatu sonko gë ñëŵaryël gë vantavah va gë ipitël vukore vukore gë inëŵël gë inaÿënalahn do gë nkwërëla këm.

²¹ Ha, ntakëko ge mbokëbu yiryiwu, Wënu mën ña cëfëhnëndano haryënkwa hun do hnuŷawu hnë vëyabah ile yiŵëhnëndanëdëho kabi nkoni menëndëni gë kobëri ka, vëravëna ronkah lëŵ hni gë ndakëntal nte ñëŵëk Wënu ña do gë itëf viŵeh vile ñad imbahn dëŵ hni.

13

Siyab rëkwa Pol

¹ Rarëna ŷa ŷadëfu hnehëryiwu gë ŷal hun. Kerik: «Gë vahnë vëhi ma vërar kitiñëde ile yelëku ŷa.»✧

² Ante nehëryibuho higëna ña nirabuhëhniwo vële lidëho wameh kobëri va. Do tame, gola ŷal hun hna, bare mbokëbu hnësëhnëryindu: ge mbokëbu yiryiwu, kaÿëhnahnëdiloŵna gë vëhni do gë vëÿëntaŵ va fop.

³ Ge ñadun ile rufahnëd Këris ŷa hnësëd bëb hn'ami, nuŷadun. Këris ŷa gena fanka këm gë cape hun, bare tufahnëd fanka falëŵu fa hnë ŵuhnë.

⁴ Paryi nke, ante pakiko kërëwa hna, tufahnëloŵna fanka, bare mbëhnëk gë fanka Wën fa. Do fuhnë fëna fanka këm yebun had gante nkeho umë ka. Bare nudun ga kwëhnaŵun fëna fanka Wën fa.

✧ 13:1 13.1: Divëta Sariya 19.15; Matiye 18.16

⁵ Yëkaryin wũhnë dënk, pëcëтарыin bi ikwëtahñ ña nke hnë wũhnë. Pacëk bi Yesu Këris hnë wũhnë nke? Mpëd ñoñ gena ile rufahnëd rac.

⁶ Bare ntiyahñëko, pacëk, hnë fuhnë nke.

⁷ Muntadëfunëha Wënu ña soñe antë aliwu iñë wëh. Gena soñe rufahnahñëfu doku fu ÿa hnë wũhnë padëk bare alihahnu ifërën ye, wëla nteñni nësëde fuhnë dilëfuhna doku fërën.

⁸ Ñoñ mëkëdilëfuhna lifu ile hnëmpëlëk gë toña ÿa, ge gena yiryeryëfu haryëñkw.

⁹ Natëdëhëfu nte-wo-nte nkobun kwëhñalëfuhna fanka ña do hara wũhnë njawërun. Do muntadëfun ahahnëndawu hafo le tëkwëk hna.

¹⁰ Kerëndidëmu ante nkok ñawëlinëk ñi kabi ñada yapëñawu ge tëkëryibu hnë wũhnë. Ahwëhn a njëdako ucankaf ña soñe yawëñahnu ikwëtahñ hun ña gena soñe vëvehñahnu.

¹¹ Awa tame, vëyënta mëñ, geryin uhnatah hna. Yëkëlehnëryin ahahnëndawu, kamëñayëhnëläryindën do gwëryëlëryin. Geryin hnë yam hna, do Wën iña ña gë yam ÿa gë wũhnë nked.

¹² Gaÿëlëryindën gë inahñ inte rufande vëyënta hna. Fop vële hwëtahñëka Wën va nkaÿëryidëñihu.

¹³ Arabi Ahwëhn a Yesu Këris ndëwanu. Arabi Wënu ña pëbënu g'inahñ dëwu ña do Iyir Ipacah ña nti avëmëñkëlu wũhnë fop.

Kayëte nte kerëhnëkëhni Pol vëvë Galasi **Wade yehëhna hnë inji kayëte**

Afayik Pol herëhnëkëhni vacery sali vante ye Galasi va inji kayëte yëbëlan bëhn wafëhw wahnah g'imbëd'f gë warar gë bëhn wafëhw imbëd'f g'imbëd'f (48 gë 55) ga ndëcëk hnagi Yesu ÿa. Pol njihahnëko vankol Galasi va soñe karañëhni Wanës Wakasëk ña. Ntik rac fagant vële ye wasëwif gë vële wok vëyena wasëwif do vëyabah kwëtahnëniha Yesu.

Ante kërënak Pol ña, biÿëna dënk vëryampo njijëni pëyanihëhni vële hwëtahnëk va tëfëka kacini had gante tëyëk sariya Moyis soñe Wënu ña maŵëhni. Ga nkwëryëk Pol ga nësëde watac kerëk anji kayëte. Nësëd'f gë wanës wayaŵah soñe pacënhëhni vëvë Galasi va afo ikwëtahn ntëŵ hni Yesu ña hoç pehëtëhni. Ntehnëkëhni Wënu ña maŵëko Abëraham cat haryënk w lëŵu ani gë kacahnënde ÿa. Afo ikwëtahn ña hoç ntihna ahnë asatah haryënk w Wënu ña, do rac hoç njiryerya ahnë a nuÿa uwám ule hnëñëdëha Wënu ña.

Wëlin wanës wakwëhn nafa hn'inji kayëte: Sariya Moyis gë Wanës Wakasëk, vëfaya gë vëramp, wasëwif gë vële wok vëyena wasëwif.

Wëlin gante nke kayëte ka:

Simpaÿi (1.1-5)

Paryi Pol afayik ye do ile nësëk ya toña ye (1.6-2.21)

Sariya ma ikwëtahn (3.1-4.7)

Uryëñah Pol soñe vëvë Galasi (4.8-20)

Soñe Agar gë Sara (4.21-31)

Igo afaya (5.1-15)

Imbahn gë Iyir (5.16-6.10);

Wanës watëkwa (6.11-18).

Simpaÿi

¹⁻² Ami herëhnëryidëhu anji kayëte, ŵuhnë vëvë vacery sali vambë Galasi vi. Yesu Këris gë Wën Rëm le vëhnëndanëka vësëm ÿa rëhnako, matina hnë vahnë, gena gë fere ahnë liko afayik. Nkaÿëryiderun, ami gë vëÿënta mën vële yëbun ani vi fop:

³ Arabi Wënu ña, Rëm fu ÿa g'Ahwëhn a Yesu Këris ndëwanihu do njëdënihu yam ÿa!

⁴ Ahwëhn a njëdahnëk ntaŵary dëŵu ña soñe cosahnahn inav wameh fu ña. Koyëna ntihëtëkéfu hnë imëk meh iÿi d'funiÿa vë gaki ÿi, gante ñadëho Wën Rëm fu ka.

⁵ Arabi cëmbënde Wënu ña kwëlëkwël! Amina.

Wanës Wakasëk wëdampo fo

⁶ Ami pëmpëhnahnëko soñe gante njancërun aravuna Wën ki! Macëku gë ipërëna Këris ña, bare ŵuhnë, tavërun Wanës Wakasëk wadëŵu ña, wakawary hnëpañun.

⁷ Do ile ye toña ÿa, umë ye wakawary gena. Vahnë fo ÿad'f nkwëcëtëni Wanës Wakasëk Këris ña do waÿëmpaÿëhnëdëhu.

⁸ Awa ge ahnë yijëk pëyahñënd Wanës Wakasëk wante hnëmpëlëk gë wante fëyayirun ñi, wëla nke aryampo hnë fuhnë vëfayik hna ma wëla nke dënk mëleka ile ŵatik g'ambin, arabi ndëwani wëh!

⁹ Tëkëmu fëyaŵu do mbokëbu rëfëtanëhnëndu tame: ge ahnë pëyañëhu Wanës Wakasëk wanëmpëlah gë wante ŵawërun ñi, arabi ndëwani wëh!

¹⁰ Tame maŵëhnëniho vahnë bi yëkëlehnëdëfu? Ma Wënu ña ŷadëfu maŵëhno? Vahnë bi yëkëlehnëdëfu nëñahnëhni g'ami? Ge vahnë rëkakëndëbu yëkëlehnëndu ha gaki, nëñahnëhni g'ami, gekënda aryokuñëhn Këris ŷa.

Wënu ña tëhnaka Pol nke afayik

¹¹ Vëŷënta mën, ñadëfu ayëtu wapacëk: Wanës Wakasëk wante hnësëhnëdëmuno ña matina hnë vahnë.

¹² Gena ahnë yëdako ma harañëko, bare Yesu Këris yëtëndanëko.

¹³ Nkwëryërun ga nësëde gante nkeho nkeya mën ña ante nkobuho hnë ikwëtahn wasëwif ña. Njëtërun gante koroteyehnëdëfuhu d'us cery sali Wënu ŷa do njëkëlehnëdëfuhu rëkwehnu ka.

¹⁴ Hnë wati rac, ntëbëbuhëhniwo hnë ikwëtahn wasëwif hna vējarënta mën wasëwif vēyabah. Ha, njawënëbuho namu warëm fu ŷa.

¹⁵ Bare Wënu ña tëhnakowo kobëri nte nkobuho nagila ña do, g'ipërëna dëŵu ña, macëko soñe ryokuñëhnëdëŷa. Do ante tëkëko wati ña,

¹⁶ nëñëkawo njëtëndanowa Aju soñe yiwu fëyaŵëhni vēle wok vēyena wasëwif va. Awa, hnë wati rac wëla aryampo tēyëlëwawohna nkabo ile rëfëko liwu ŷa.

¹⁷ Wëla Yerusalem hna dënk yilëŵohna soñe hnulëfu vēle ryënkwëko nkeni vēfayik va. Bare tañ njibuho Arabi hna, tac vokaŵ Damas.

¹⁸ Tac, ante ndëcëko wabëhn watar ña, njibu Yerusalem soñe yëtëlëfu gë Piyer, do wafac ipëhw g'imbed ŷëŵëlahnëbunëho.

¹⁹ Hnë wati rac nulëwaŵohna afayik ahaŵary; Sak fo nubuho, aheryu Ahwëhn a.

²⁰ Ile herëndëmu ŷi toña ye, gena wamër. Wënu ña sedë ye.

²¹ Ga matëbu hnam umë yibu hnë waresiŷo Siri do Silisi hna.

²² Hnë wati rac fop vēvë vacery sali vambë Yude va vēyëtëlowohna.

²³ Wanës ña fo nkwëryëdëniho ga nësëde: «Ale horoteyehnëdëhëfuno ŷa, fëyahned tame ikwëtahn nte njawërdëho tëkwehn ña»,

²⁴ do cëmbëdënihawo Wënu ña soñe lëmën ŷa.

2

Pol gë vēfayik vēŷëntaŵ va

¹ Tac, ga ndëcëk wabëhn ipëhw gë wahnah (14), më vokabu Yerusalem gë Barënas; njobunëhawo Tit fëna.

² Mbokabunëho kabi Wënu ña yëtëndanëkowo yiwu. Hnam, hnë humbar hunte varëbunëho fuhnë fo, nësëhnëbuhëhniwo vēle fëlayik had vēsankaf cery sali va Wanës Wakasëk wante fëyađëfuhëhni vēle wok vēyena wasëwif va. Ñadëŵohna d'oku ile libu kobëri ŷa hafo dol ŷi nke nafa këm.

³ Tit, nte yebunëho ña, mama nkeho gërek, porosiñilohna dënk soñe káci.

⁴ Nkwajëla soñe háci ŷa nkeho kabi vēle wok vēhwëtahnëna paryi rënkëko fagant fu. Njijëniho njëkëtehnani njëtahnëni gante ntidëni ntihëtahnëni ige afaya fu ka nte hnuŷabun hnë ibëmënkël fu gë Yesu Këris ña; ñadëniho mbok ntinihëfu vēramp sariya.

⁵ Bare maŵëntëfuniwohna vēŷi vahnë, wëla wati ryampo, soñe nko ayawënëhnañiwu toña Wanës Wakasëk ña.

⁶ Age vēle fëlayik had vēsankaf cery sali va ye, ile nkeniho ŷa kwëhnana nafa soñe lëmën kabi Wënu ña yëkëdina ile nke ahnë. Vëŷi vahnë vēwënëhnelohna ñoñ ile harañëdëfuhëhni vahnë.

⁷ Nuni Wënu ña payëkowo yiwu fëyaŵëhni Wanës Wakasëk ña vēle wok vēyena wasëwif va, gante payëkawo Piyer pëyahni wasëwif ka.

⁸ Ale lika Piyer afayik wasëwif, umë liko ami fëna afayik vēle wok vēyena wasëwif.

⁹ Sak gë Piyer do gë San, vële fëlayik had vësankaf cery sali va, njavëtëni doku ile kwëtehahnëko Wënu ÿa; më njelëhnënihëfu wëbák ña fëlalëfu ami gë Barënbabas tufahnahnëni nkehahn dahëse maŵal yëbëlan fu. Koyëna, maŵalëbunëho fuhnë fop soñe fuhnë yifu gë vële wok vëyena wasëwif, vëhni njini gë wasëwif.

¹⁰ Inë ryampo fo ye ile tëyënihëfuno ÿa: umë ye ryënkwëtandëfuni vëhaÿëhnah vëvë cery sali lëw hni va, do ami fëna umë ÿankahnëkowo lindu.

Pol niradëha Piyer

¹¹ Bare ante tëkëko Piyer Antiyos ña, nirabuhawo satën fo, kabi ntëntëdëho.

¹² Ani gë tëkahnëndëni vële payëko Sak va, vële yaŵënëk namu háci va, Piyer gë vële wok vëyena wasëwif va tokëlahnëndëniho; bare ga tëkëni vërac, pëgwëko pitandëhni, golohna tokëlahnëndëni, kabi ntakëkawo.

¹³ Wasëwif waÿëntaŵ wale hwëtahnëkawo Yesu ŵa tëfaryënihawo Piyer hnë nkeya meh ntëŵu hna, hafo Barënbabas fëna tëfënti nkeya tac!

¹⁴ Bare ga nubu vërefëna toña ile karañëf Wanës Wakasëk ña, nirabuhawo Piyer tase vahnë fop lehnëŵa: «Ge wëjë ale ye sëwif ÿa, nufëru nkeya vële wok vëyena wasëwif va, awa hak kodu aforosinjëndëhni vële wok vëyena wasëwif va nufëni nkeya wasëwif?»

¹⁵ Fuhnë, wasëwif hnaginëkëfu, geyilënëhna vële wok vëyena wasëwif, geyilënëhna vëŵen.

¹⁶ Njëtinëk wapacëk, Wënu ña dehnëdilahna ahnë catëk kabi maŵëhnëk sariya Moyis, bare ntehnëdëha catëk kabi kwëtahnëka Yesu Këris. Fuhnë fëna gë ikwëtahn Yesu Këris ña njavëtinëkëfu catinëk gena g'imawëhn sariya Moyis. Toña ye, Wënu ña dehnëdilahna wëla aryampo catëk kabi maŵëhnëk sariya Moyis ÿa.

¹⁷ Bare ge kwëtahninëka Yesu Këris soñe ntehninëfu catinëk, do njavëtate vëŵen yeyinëk had vële wok vëyena wasëwif va, umë ntehnëde bi Këris ÿa liyehnëdëhëfu wameh? Muk!

¹⁸ Age mbokanëbu sariya Moyis le ravëbu ÿa, ntiyadëfu ale wok tëfëna sariya.

¹⁹ Toña ye sariya ÿa njonëhniko icëm. Cëmëbu soñe lëwü. Do tame ntidëfu fop ile hnëjëdëha Wënu ña. Gë Këris ÿa cëmëlahnëbun kërëwa hna.

²⁰ Nkobu yënëndu, bare gena ami wok yënëd, Këris ÿa yënëd hnë ami. Tame, nkeya mën mba vahnë ña, ankeya kwëhn g'ikwëtahn Ajë Wënu ña ye, umë ale ÿahnëko do yëdahnëk ntaŵary dëŵu ña soñe lëmën.

²¹ Dihëtëda nafa ile ntinëhnëkëfu Wënu ña. Toña ye, ge sariya ÿa satënëd, awa icëm Këris ña kwëhnana nafa!

3

Sariya ma ikwëtahn

¹ Wuhnë vëvë Galasi vi, nambërun hakili! Mo ga havëku? Tufëmu wapacëk Yesu Këris pakiko hnë kërëwa hna!

² Uŵi rëy fo ÿadëfu alëkwawuno: g'imawëhn sariya ña bi nuÿarun Iyir Wënu ña ma g'ikwëtahn Wanës Wakasëk ña nke?

³ Hak kodun ahnambu hakili aki? G'iyir Wënu ña pëgwërunëho; tame ñadfun bi afuhnawu gë wëfanka hun ŵa dënk?

⁴ Ile hnurun do yëtërun ÿi fop, kwëhnana bi nafa? Diyahnëlohna koyëna nke!

⁵ Gena bi Wënu ña njëdaku Iyir ña do ntid hnë wuhnë viÿë vifëmpëhnahnah? Soñe ile ŵawëndun sariya ÿa bi ntid virac, ma kabi Wanës Wakasëk ña hwëtahnërun?

Ahnë catëdina gë sariya

⁶ Yëkëryina Abëraham: «Më kwëtahnëka Ahwëhn a Wënu ña do Ahwëhn a Wënu ña soñe rac catahnëka g'Abëraham.»[☆]

⁷ Awa, tēfëka ayëtu iñin: vële hwëtahnëka Wën va fo ye vëva Abëraham va.

⁸ Do fëna Vikerëh va mbiyëk ga nësëk, Wënu ña catahnëdëha gë vële wok vëyena wasëwif va soñe ikwëtahn dëw hni ña. Soñe umë ye, pëyahnik Vikerëh hna Wënu ña ntehnëkawo Abëraham kobëri fo: «Soñe hu ña ndëwadëfuhëhni wabulunda ña fop.»[☆]

⁹ Awa, vële hwëtahnëk va, Wënu ña ndëwadëhëhni had gë Abëraham ale hwëtahnëko ka.

¹⁰ Fop vële ntiyahnëk sariya ña catënëdëhëhni va hn'idëwan meh Wënu ña nkeni, kabi kerik hnë Vikerëh hna: «Meka ale wok tēfëdina kwëlëkwël fop ile herik kayëte sariya hna.»[☆]

¹¹ Do tēk pac, sariya ña catënëdina ahnë haryënk Wën hna. Vikerëh va nësëk: «Ale satëk g'ikwëtahn nkođ kwëlëkwël.»[☆]

¹² Bare sariya ña nëmpëlëk g'ikwëtahn ña. Vikerëh va më lehnëk: «Ale lik ile ntehnëk sariya ña, nuñad uwám paryi wã.»[☆]

¹³ Këris ña cosahnëk soñe pehëtahnëfu hn'idëwan meh Wën nte njojëk sariya ña; mañëk nke idëwan meh Wën nte rëfëkawo nuñayin ña. Vikerëh va pëyahned: «alewo-le hañëde hn'atëh* hna ale ryëwanik wëh ye.»

¹⁴ Rac nke koyëna soñe vële wok vëyena wasëwif va nuñantahnini gë Yesu Këris idëwan përen nte ntehniko Abëraham njëdäde ña. Awa g'ikwëtahn ña, nuñaden Iyir Ipacah nte ntehnëk Wën njëdahnëd ña.

Sariya gë ile ntehnëk Wën njëdädeha Abëraham

¹⁵ Vëyënta mën, yëkënëfu ile ryëcëtađ hnë duniya li: ge ahnë a kahnëndëk akwëtëla soñe wadëwu ña gante cañëk ka, ahnë kodina nkwaj watac ma nkwën iñë.

¹⁶ Awa, Wënu ña ntehnëko ntinëhnëdëha Abëraham viyë viferën do gë ale hnagëde hnë umë ña.[☆] Vikerëh va dehnëna: «gë vële hnagëde hnë umë va», had wëjë lehnëk vahnë vëyabah ye, bare «ale hnagëde hnë wëjë», umë fëhnëtanëd aryampo fo ye: umë ye Këris ña.

¹⁷ Awa, ile hnësëhnëdëmu ña, umë ye: Wënu ña gë Abëraham kahnëndëko akwëtëla ntëwu ña ten, tac, ante nuñako kwëtëla ña wabëhn wakeme wahnah gë wafëhw warar ña (430), tēkiko sariya Moyis ña. Bare wëla toye kodina ñañët nafa akwëtëla ña do ntihët ile ntehnëkawo Wën Abëraham ña.

¹⁸ Ge gë sariya ña nuñade dëw ña, awa godina gë ile ntehnëkawo Wën Abëraham ña. Bare gena koyëna. Soñe akwëtëla ña njëdëka Wënu ña Abëraham dëw ña.

¹⁹ Awa, ye yeho doku sariya Moyis ña? Nkwëniko soñe vankeya vameh vahnë hafo tēki ale hnagëde hnë hnënk Abëraham ña. Soñe lëwu ña ntiko Wënu ña ile ntehnëkawo Abëraham ña. Iyi sariya, wamëleka yëtëndanëkawo Moyis do umë yeho ahnësëhn vahnë ña.

²⁰ Bare ante kwëtëlëdëniho Wënu ña gë Abëraham ña, Wënu ña balëlawohna gë ahnësëhn; paryi nke Wënu ña, umë fo hahnëndëko.

²¹ Tame, sariya Moyis ña nkwajëk bi ile ntehnëka Wën Abëraham ña? Muk! Ge sariya ile kahnëndëk Wën gë Moyis ña kokënd njëdähni vahnë va uwám paryi wã, awa ahn'a ntehnëde sariya ña kod catëna.

[☆] **3:6 3.6:** Wapëgwala 15.16 [☆] **3:8 3.8:** Wapëgwala 12.3; 18.18; 22.18 [☆] **3:10 3.10:** Divëta Sariya 27.26 [☆] **3:11 3.11:** Abakuk 2.4 [☆] **3:12 3.12:** Soñe Walevi 18.5 ^{*} **3:13 3.13** *Alewo-le hañëde hn'atëh:* Mëntëndëlehnëk gë kërëwa ña. (Divëta Sariya 21.22-23) [☆] **3:16 3.16:** Wapëgwala 12.7

²² Bare gena rac. Vikerëh va tufahnëd duniya yi fop hnë imëk wameh hna nke soje Wënu na ntihahn iferën ile ntehnëkawo Abëraham ntinëhnëdëhëhni vële hwëtahnëka va soje ikwëtahn dëw hni Yesu Këris na.

²³ Ani gë tëkahnindo Këris ya, umë ale rëfëko kwëtahnin, sariya ya likëfuno vëramp, hafo hale njëtëndaninëkëfu ikwëtahn tac.

²⁴ Koyëna sariya ya yeho had ayëka fu ya hn'inkaŵ nte fabarëkëfu Këris hna, catënahninëfu g'ikwëtahn.

²⁵ Tame, Këris tükik, tëfëka kwëtahnina; goyilënëhna hn'iyëka sariya hna.

²⁶ Fop vutah Wën yerun soje ikwëtahn hun Yesu Këris na.

²⁷ Wühne fop njaryirun tufahnahni gë Këris ya nkerun, umë sudarun.

²⁸ Tame wühne fop aryampo yerun hn'ibëmënkël gë Këris. Soje umë ye sëwif ma ale wok gena sëwif gona, aramp ma ale ye afaya gona, asan ma asëval gona.

²⁹ Do ge Këris ya hwëhnëku, awa vëva Abëraham va yerun do nuŷadun idëw na gante ntehnëk Wën ka.

4

Vutah Wën

¹ Awa, ile hnësëhnëdëmu ya, umë ye: ge ale rëfëka ntëw ya fatah fo wok, umë vëhnëmpëlëna gë aramp, mama nkehahnëk umë ale hwëhnëk fop ya.

² Tëfëka mawëhnëhni vële wënkëka umë gë vilëwu va hafo tük wati ile kahnëndëk rëmu ya.

³ Koyëna nke soje lëw fu ya fëna. Kobëri na had vutah nkeyinëko, wënamu wavë duniya wi likëfuno vëramp.

⁴ Bare ante tükëko wati le kahnëndëk Wën ya, payikawo Aju: naga asëval, do mawëko nke hnë imëk sariya Moyis hna.

⁵ Njijëko soje pehëtëhni vële tampëko sariya va, do kolahnin nkeyin vutah Wën.

⁶ Soje tufahnahn vutah vuntëwu yerun, Wënu na cañëtik Iyir Aju na walawary walëw fu hna, Iyir nte ryekayehnëdëhëfu: «Apa! Rëm mën!»

⁷ Koyëna, ale-wo-le hnë wühne gona aramp, bare fatah Wën ye; do kabi vutah vuntëwu yerun, Wënu na njëfadëhu idëw nte wërunjik soje vutah vuntëwu va.

Uryënah Pol soje vëvë Galasi

⁸ Kobëri na, yëtëlnawohna Wënu na do vëramp wamën wale wok gena wamën paryi yerunëho.

⁹ Bare tame njëtërunëha Wënu na, do Wënu na yëtëku ntëbu dus. Awa, hak kodun avoku awawëhnëndu wënamu wale wok kwëhnana imëk gë nafa? Vëramp vëlëw hni bi ŷadun avokawu?

¹⁰ Ntënënerun dus wafac wëryampo gë wadepëra wëdampo gë wëwati wëryampo do gë wabëhn wëdampo!*

¹¹ Nkehahnahneko antë ambër mën na nke nafa këm soje lëw hun ya!

¹² Vëyënta mën, këlamu geryin afaya had ami; gena bi gwëcëtabu yewu had wühne, vële wok geluhna hnë sariya hna? Kobëri na ñoñ diluhna ile lavëko.

¹³ Njëtërun, soje ile resëbuho ya wohahnëbuho ŷal hun hna tac fëyawu Wahnës Wakasëk na ryënkawëryënkawë ya.

¹⁴ Imbahn mën na gwamëlohnä njëki, bare kehalunohnä, kayahnëluhnä fëna g'ami. Bare kacarunëhowo had mëleka Wën ma had Yesu Këris dënk.

¹⁵ Natëkuno dus! Kodëfu hnësëhnu uñi cedëya: ge kokëndunëho alokëtaŵu vinkër hun vi ayëdawuno, ntikëndunëho. Ye lë fëlaku tame?

* **4:10 4.10** Pol nësëd soje vijë vile ntifëniho wasëwif wä do vile wok tëfëlahna mawëni vëvë Galasi va.

16 Aÿeŵ hun bi yeŵu kabi toña ÿa fëyadëmu?

17 Vahnë vële waÿempaÿendëhu vi ñadëni dŵs nuÿanihu, bare iña dëŵ hni ña yivëna. Pitëndëlehnënihëfu ñadëni soŵe ayehahnu gë vëhni.

18 Njivëk iña dŵs ña ge fërënak ÿadŵ. Do iña tac nte hwëhnarunëho nte nkelahninëko ña tëfëka aworyeru kwëlëkwël.

19 Vutah mën, mbokëbu horotëndu g'ahawary soŵe hun ÿa, had asëval hnagëd, hafo pac padëku nkeya Këris ña.

20 Ñakëndëbu dŵs nkelahnin hnë iÿi wati soŵe hnësëhnu nësa njamah. Pëmpëhnahnëko dŵs soŵe hun ÿa.

Soŵe Agar gë Sara

21 Pëyaryino, ŵuhnë vële pecehnëk ayewu hnë imëk sariya Moyis vi, gwëryëdïluhna bi ile kerëk Moyis ÿa?

22 Hnë kayëte wanës Wën hna kerik: «Abëraham vucan vuki nuÿako: fëndampo gë Agar nte yeho aramp ña, fëñëntaŵ fa gë Sara nte yeho asëvalu ÿa.»

23 Fandënkwëryënkŵ fa hnë iña asan g'asëval nagiko, bare fakigëna fa soŵe ile nësëko Wënu ña nagahniko.

24 Watac nke ile pëhnëtanëd: vëÿi vësëval vëhi, had vakwëtëla vaki nkeniho. Agar ye had kwëtëla mbë Kuŵ Sinayi ña, hn'ile njëdakawo Wënu ña sariya ÿa Moyis. Umë hnagëdëhëhni vëramp va.

25 Agar ye Ikuŵ Sinayi nte ye Arabi ña. Do fëna umë fëhnëtanëd inawë Yerusalem bë tame ñi. Umë aramp ye gë vële lëdëk hnam va had gante nke Agar gë vutah vuntëŵu va.

26 Bare Yerusalem vë g'ambin ÿa gena aramp do umë ye hnëm fu ÿa.

27 Vikerëh va pëyahnëd:

«Natëryiÿi, wëjë asëval ale wok kwëhnalihahna fatah! Dekary uhnatah ŵa, wëjë ale wok yëtëlihna ulav d'onk hnag!

Wëjë ale ravik a, vutah hu va yabëd dŵs ntëbini vutah asëval ale hwëhnaka asan.»

28 Do ŵuhnë, vëÿënta mën, vutah Wën yentirun had Isak, gante ntehnëkawo Wënu ña Abëraham ka.

29 Awa fante hnagiko hnë ñahnël asan gë asëval, këm fo ntidëhawo fante hnagiko gë Iyir Wënu ña, do koyëna nkok ha gaki.†

30 Awa, ye ntehnëk Vikerëh va? Më lehnëk: «Daryehna asëval aramp aÿi g'aju, kabi aju asëval aramp aÿi tëfëlahna nuÿanti idëŵ ajë asëval ale wok gena aramp aÿi.»‡

31 Awa, vëÿënta mën, fuhnë geyilënëhna vutah asëval aramp, vutah asëval ale ye afaya ÿa yeyinëk.

5

Igo afaya

1 Soŵe ige afaya ña pehetëkéfu Këris ÿa. Awa, yaŵënyarin! Antë aŵaŵu avokawu aÿabiwu gë vankënca utamp!

2 Nëparyino! Ami, Pol, ntehnëdëmu: ge háci ÿa hwëtahnërun, awa Këris ÿa bokëdïna kwëhna nafa soŵe hun.

3 Do mbokëdëfu hnësëhnu wapacëk: asan ale-wo-le ÿad káci, sariya ÿa fop rëfëka ntënën.

4 Wuhnë vële yëkélehnëd asatu haryënkŵ Wën hna gë sariya ÿa, pitëlërun gë Këris ÿa; goryaryëluhna ile njëdakuno Wën hnë Këris ÿa.

† **4:29 4.29** Awa fante hnagiko hnë ñahnël asan gë asëval, këm fo ntidëhawo fante hnagiko gë Iyir Wënu ña, do koyëna nkok ha gaki. Soŵe ile ryëcëtak fagant Isëmayel gë Isak rëfëtayik ani. (Wapëgwala 21.9) ‡ **4:30 4.30** Yëkëryin iÿi yëb Wapëgwala. 21.10

⁵ Bare fuhnë, Wënu ña hwëtahnëbun ntid sat fu haryënkw lëwü; napëdëfun rac gë idema Iyir Ipacah iña.

⁶ Ale ye hnë bëmënkël gë Yesu Këris hna, kácik kácina umë kwëhnana nafa! Ihwëhn nafa ÿa, umë ye: ikwëtahn nte rufahnik g'iñal ña ye.

⁷ Gwër kahnëtarunëho! Awa mo yëdëhnëku nkañ ña soje memaÿehnahnu arëfu toña ÿa?

⁸ Ile porosinjëdënihu vahnë ÿi matina hnë Wën le rëhnaku hna!

⁹ Ntehnëde: «Levir toyë matëndëd fop ile hnëgwik ÿa!»[✠]

¹⁰ Ami, Ahwëhn a njëdako ikwëtahn soje hun ÿa: pacëko nahadun gë ami ki. Awa ale-wo-le waÿëmpaÿendëhu ÿa, piniñëde, gante-wo nke ka.

¹¹ Do ami, vëÿënta mën, tëfëka kácini catahnëni bi wobu harañëndëwëhni vahnë va? Ge koyëna nkekënd, gokënda horotehnëndewu? Wati rac vahnë va davakëndilëhniha g'ami kabi rëkakëndëwohna fëyahñendu Këris ÿa cëmëk kërëwa hna.

¹² Vële waÿëmpaÿendëhu soje háci va arabi ntëpëtani fop vëhni dënk!

¹³ Wuhnë, vëÿënta mën, macirun soje ayewu afaya, bare inji ge afaya, antë njëdañu fere alihahnëndu ile ñad ikihn vahnë nte wátik mbahn hna! Geryin vëryokunëhnël gë iña ña.

¹⁴ Sariya Moyis ÿa fop hn'añi kwëda fo pankëlëk: «Ñahnëryehna aÿënta hu ÿa had wëjë dënk.»[✠]

¹⁵ Bare ge ñarëlëdun do asemëlëndu, awa kwëtëryin hakili, ge gena umë mbëvehnëdun.

Imbahn gë Iyir

¹⁶ Awa wëli ile lehnëdëmu ÿa: tavëryina Iyir Ipacah iña njasary duniÿa hun ÿa, koyëna, tëfëdiluhna ile ñad ikihn vahnë nte wátik mbahn hna.

¹⁷ Viña vitac wëtëd g'ile ñad Iyir Ipacah iña, do Iyir Ipacah iña mëtëdëni g'imbahn iña; ñëwëlëni dus, soje umë ye kodiluhna aliwu ile ÿadun ÿa.

¹⁸ Bare ge Iyir Ipacah ña yasaryëdëhu, goluhna hnë imëk sariya hna.

¹⁹ Tëk nunde dus ile ntiyehnëdëhëfu ikihn vahnë nte wátik mbahn hna: ndakëntal nte ñëwëk Wën gë nkeya kayah do gë tonkah,

²⁰ icëmb ile wok gena wën paryi, gë akavëla, gë iñëw vëÿënta hni, gë wasonko, gë iñëwary, gë iyap, gë iña dëb vëÿëntañ, gë icënkwendëlehn do pitëndëlehn vahnë;

²¹ iña ile kwëhnëni vahnë, use uñen dëcët, itok dëcët do viÿë vihañary vile wëntëlëk gë viÿë ki. Awa tame kwëtëryin hakili soje wañi gante nësëhnëmuno kobëri ka: vële lid koyëna va vëhnuÿadina ÿëwä Inaw Wën hna.

²² Bare wëli ile nagëd Iyir Ipacah ña ahnë hna: iña ña ye, gë uhnatah wä, gë yam ÿa, gë duñëna ña, gë iguk ntañary ña, gë ikwëhna nëf ña do gë ikwëtahn ña,

²³ ipërëna ña do gë ipëla nkaf ña. Sariya ÿa ñëwëlëhniha vële ye aki va!

²⁴ Vële kwëhnëk Yesu Këris va pakëni kërëwa hna fop ikihn vahnë nte wátik mbahn hna gë fop viña vidëwü va.

²⁵ Age gë Iyir Ipacah ña njënëden, mañëñëfu njasaryëndëfu.

²⁶ Antë naÿënananden soje viÿë vile wok kwëhnana nafa! Antë conkënden! Antë iñëwary nke yëbëlan fu!

6

Idemal

¹ Vëÿënta mën, ge ahnë pëlayik ga ntëntëf, w̃uhnë vële njasaryëd Iyir Wën va bokaryëryina hn'ankaw̃ përen hna; bare tëfëka nke gë wanës wanëḡah. Kwëtëryin d̃us hakili, antë aŵaw̃u yëkëhnahn ḡa w̃uhnë fëna.

² Demalëryindën w̃uhnë fop: do koyëna, maw̃ëhnëd̃un sariyaKëris ḡa.✧

³ Age ahnë ntiyahnëka iñë nke, awa gel iñë, nkaf ntëw̃u ḡa dënk tokak!

⁴ Arabi ale-wo-le pëcëta wapacëk gante ntid̃ ka d̃oku ile kwëtëhnahnëka Wënu ḡa. Ge nëḡahnëka gë watac, awa tëfëka nëḡahna minu fo, hara mëntëndëlehnëna g'ile ntid̃ëni vëÿëntaw̃ va.

⁵ Ha, ale-wo-le sah lëw̃u ḡa rëfëka nti.

⁶ Arabi ale haraḡëde wanës Wënu ḡa caha ale haraḡëdëha ḡa fop ifërën ile kwëhnak ḡa.

⁷ Antë arokayiwu: Wënu ḡa yafaḡëdena. Ahn'a ile nadëk ḡa mbarëpëd̃.

⁸ Ale hnadëk soḡe natëndan ile hihnëk mbahn dëw̃u hna, ahnë arac icëm iḡa mbarëpëd̃; bare ale hnadëk soḡe hnatah Iyir Ipacah ḡa, ahnë arac uwám sër w̃a mbarëpëd̃.

⁹ Dindënëfu ufërën hara cilëtayilënëhna; kabi ge cilëtayilënëhna, mbarëpëden ge wati ḡa tëkëk.

¹⁰ Awa, hnë wafac wale wokëfu d̃uniḡa li, d̃okuḡënëfu soḡe ufërën vahnë fop, do kas soḡe vële vankinëk kwëtahn va.

Wanës watëkwa

¹¹ Tame, yëkëryin viḡi viker vicankaf, gë wëbák mën ḡa dënk kerëhnëryidëmu!

¹² Vële forosiḡëdëhu aháciwu va, vahnë vërac ñadëni naÿënahndëni háci hun ḡa. Iryampo le ñadëni ḡa, umë ye: kehahnëni antë korotehnini soḡe ikaraḡ vahnë icëm Këriskërewa hna.

¹³ Vële forosiḡëdëhu aháciwu va vëw̃aw̃ëhnëna vëhni dënk sariya Moyis ḡa! Naÿënahndëni fo ñadëni aháciwu.

¹⁴ Ge ami ye, icëm Ahwëhn fu Yesu Këris kërëwa hna fo hnaÿënahndëfu; kabi, rac liko had viÿë vivë d̃uniḡa vi cëmëk soḡe lëmën, do ami fëna, had cëmëbu soḡe viÿë vi d̃uniḡa vi.

¹⁵ Háciru kácilihna umë fop kwëhnana nafa! Ihwëhn nafa ḡa, umë ye arabi Wënu ḡa ntifu g'ahaw̃ary.

¹⁶ Soḡe Isërayel ḡa, bulunda Wën ḡa gë fop vëÿëntaw̃ va, w̃uhnë vële rëfëd̃ iḡi siyab va, arabi Wënu ḡa maw̃ëryanëhnu yam ḡa gë kaÿëhnahn dëw̃u ḡa.

¹⁷ Tame, antë ahnë mbok njonëhne ryëñah, kabi vandag vante hnuḡabu soḡe Yesu va yeho mbahn hna.

¹⁸ Vëÿënta mën, arabi ipërëna Ahwëhn fu ḡa Yesu Këris nke gë w̃uhnë! Amina.

Kayëte nte kerëhnëkëhni Pol vëvë Efes Wade yehëhna hnë inji kayëte

Afayik Pol hërëhnëkëhni anji kayëte vële hwëtahnëk hnë nkol Efes hna. Bare vikerëh vicër vindawñ hn'inji kayëte nësëna soje Efes. Mpëd umë ÿak kayëte ni cahini vëvë vacery sali vajabah vamb nkal Asi Toy va fop. Anjiko Efes hna wati nte njasëdëho nkañ ntëwu kigëna ña (Vantiyehn 18-20) do wati nte mbokako rarëna ña añëwëko hnam wabëhn watar. Akerëk mpëd wati nte nkeho hnë kaso mbë Sesare (yëbëlan bëhn wafëhw imbëd gë warar gë bëhn wafëhw imbëd g'imbëd gë warar (53 gë 58) ga ndëcëk hnagi Yesu ÿa) ma hnë kaso mbë Rom (yëbëlan bëhn wafëhw imbëd gë ryañ gë bëhn wafëhw imbëd gë ryañ gë wahi (60 gë 62) ga ndëcëk hnagi Yesu ÿa).

Pol kerëk anji kayëte gante ndënkwëtehnahnëdëhëhni vële hwëtahnëk va bi vëhni mo yeyinëk pañ gë Këris. Fop kayëte ni nësëd ibëmënkël fu gë Këris ña do karanëdëhëfu ibank nte rëfëka kwëhnaln gë umë. Iyir Ipacah ña ryemadëhëfu ñahnëlëndën do mawëhnëlëndën: ten wäsëwif wã gë vële wok vëyena wasëwif, tac yëbëlan fop vële hwëtahnëk hnë cery sali va, yëbëlan vësëval gë vësan hni, vutah gë warëm hni do gë vëramp gë vële hwëhnëkëhni.

Pol nësëd soje ðoku Sintani ale yëkëlehnëd tavëtehnëni vahnë va inji bëmëkël. Akaranëdëhëfu hak mëtaryëdën iÿi wët hn'ile njëdadëhëfu Wën viwëta: toña, usatah, fanka pëyahn Wanës Wakasëk, ikwëtahn, ipëh. Antëhnëdëhëfu njëfayin wati-wo-wati.

Wëlin wanës wakwëhn nafa hn'inji kayëte: uyas, ile soñiko, fanka.

Wëlin gante nke kayëte ka:

Simpaÿi (1.1-2)

Ibëmënkël wasëwif gë vële wok vëyena wasëwif Këris hna (1.3-3.21)

Ibëmënkël bulunda vële hwëtahnëk hna (4.1-6.9)

Ibëmënkël vële hwëtahnëk

Wët ikwëtahn (6.10-20)

Simpaÿi rëkwa (6.21-24)

Simpaÿi

¹ Ami Pol, ale ye afayik Yesu Këris kabi Wënu ña ÿak koyëna, kerëhnëdëmu wühnë vëfacah do vële hahnëndahnëka Yesu Këris:

² Arabi Wënu ña, Rëm fu ÿa g'Ahwëhn a Yesu Këris ndëwanihu do njëdënihu yam ÿa!

³ Cëmbënëfuna ale ye Wën gë Rëm Ahwëhn fu ÿa Yesu Këris! G'ibëmënkël fu gë Këris ÿa ndëwak vintawary vidëw fu va gë fop wadëwara wadëwu wade watik mbïn hna.

⁴ Ani gë ntihahnënd ðuniÿa ÿa Wënu ña rëko tëhnafu, g'ibank fu gë Këris, ðanko nkehahnin vëfacah do vële wok vëhwëhnana dahëse wëh haryënkw lëwu.

Hnë ñahn hna,

⁵ rëko tëhnafu nkeyin vërahu gë fere ibank fu gë Yesu Këris. Rac ye ile ñadëho Wënu ña do pëhnako nti

⁶ ðanko cëmbinëhna soje ipërëna camah dëwu nte njëdëkëfu aki fo hn'ibëmënkël fu g'Aju aÿahnik a!

⁷ Hn'ibëmënkël fu hna gë umë, gë sat lëwu ÿa pëhëtinëkëfu, tavëhninëkëfu wameh fu ña. Aki Wënu ña tufahnëk had gante naÿëk ipërëna dëwu ka.

⁸ Njëdëkëfu ðus ipërëna tac do ntik rac gë fop yasery do hakili fërën.

⁹ Ha, njëtëndanëkëfu ile ñadëho ÿa, ile soŵiko ÿa, ile pëhnako, hnë përena dëwu hna, nti hnë Këris hna.

¹⁰ Ile pëhnako ÿa ntiyehnëd ge wati ÿa padëk: rac ye barëp hnë asankaf aryampo fo, Këris, fop vile yehëhna mbin hna do nkal hna.

¹¹ Hnë ibëmënkël fu hna gë umë, nuÿabun lëw fu ÿa, gante pëhnako Wën ka. Rëkëd ntind fop kabi pëhnako do ñak koyëna

¹² Danko icëmb ntëwu ña njëwi soje fuhnë vële ryënkwek hwëtahnëka Këris va.

¹³ Wuhnë fëna, ante nkwëryërun wanës toña ña, Wanës Wakasëk wante fehëtëku ña, kwëtahnërunëha. Hnë ibëmënkël hun hna gë umë, wuhnë fëna njëdayirun iyavëta ile ntëhnëkuno njëdadëhu ÿa, iyavëta rac ye Iyir Ipacah ña.

¹⁴ Umë ye sah ryënkwekyënkwe hnë idëw nte hnapëden hafo nuÿayin fop ile ntehnëko Wënu ña njëdadëhëfu. Iÿin fop soje icëmb ntëwu ña njëwi ye.

Iyëfa Pol soje vëvë Efes

¹⁵ Soje rac ye, ami fëna, kobëri ga nkwëryëbu ga nësëde soje ikwëtahn hun ña hnë Ahwëhn fu Yesu do inahn hun vëfacah fop ña,

¹⁶ camehnëdëfuha kwëlëkwël Wënu ña soje hun ÿa. Anahadëmu wayëfa mën hna.

¹⁷ Tëyëdëfuha Wën Ahwëhn fu Yesu Këris ÿa, Rëm le hwëhnëk icëmb ña, njëdäwu iyir yasery g'itufëhnahn nte yëtëndanëdëhuna Wënu ña.

¹⁸ Tëyëdëfuha ntancën wahakili hun wä gë humpen Iyir Ipacah ña, soje ayëtu itama nte njëdaku imac ntëwu ña, g'uvetak icëmb ntëw dëwu ña, antëw nte cahëdëhu gë vëfacah vëÿëntaw va,

¹⁹ do gë fanka samah lëwu soje fuhnë vële hwëtahnëk va. Fanka farac ye fale

²⁰ vokaryika Këris fagant vësëm do ntañënda farëhw lëwu hnë mbin hna,

²¹ cëpëk inaw ña fop, cankaf, fanka, gë fop uwëka do fop wamac wale hodë maci hnë iÿi duniÿa bare fëna duniÿa ile yejëk ÿi.

²² Ha, Wënu ña hwëtëk fop hnë wakwër Këris hna. Umë ale sëpëk fop, Wënu ña njëdahnëka nke nkaf Cery Sali ña.

²³ Vële hwëtahnëk va ye mbahn Këris ña, do Këris hnë vëhni ntëdëk; padënkëhni fop, umë ale fadëned fop.

2

Uwám ule njëdahnëd Këris

¹ Do wuhnë, kobëri ña mawëhnëluhnahna Wënu ña, walaŵary hun wä cëmëko soje wameh hun

² wante yasahnëdunëho kobëri ña. Atëfëtalahnëdun vantiyehn vahnë vële ye duniÿa li. Amawëhnëdunëhawo asankaf wafanka wawëh wale ye ambin. Aÿi asankaf ye iyir meh ale ryokunëd aki hnë vële wok vëwawëhnëdilahna Wën va.

³ Fuhnë fop nkeyinëko had vëhni, ankentinëkëfuno gante ñad ikihn vahnë nte watik hnë mbahn ka, antidenëho gante ñad vimbahn fu ka do wahakili walëw fu ka. Soje ile yeyinëko ÿa, akëbënyehninëkëfuno korotin kitiÿ Wënu ña had vëÿëntaw va.

⁴ Bare Wënu ña, soje ikaÿëhnahn cankaf ntëwu ña g'inahn cankaf nte ñahnëkëfu,

⁵ fuhnë vële sëmëko gë wadënt wadëw fu ña, njëdäkëfu uwám wä gë Këris ÿa —ipërena Wënu ña fehëtëku.

⁶ Hn'ibëmënkël fu gë Yesu Këris hna, mbëhnëndëhnëkëfu ndampo fo do ntañëndëkëfu mbin hna.

⁷ Koyëna ntik danko tufëhni vahnë vëvë cahn va ipërena camah g'uhnëfak ule kwëhnahnëkëfu hn'ibëmënkël fu gë Yesu Këris.

⁸ Kabi, g'ipërëna Wënu ña pehëtirun, gë fere ikwëtahn hun. Rac matina hnë wũhnë, uyëd Wënu ña ye.

⁹ Rac matina hnë vantiyehn, ðanko ahnë antë kumanënd.

¹⁰ Ha, umë yahanëkëfu; hn'ibëmënkël fu gë Yesu Këris, antikëfu ðanko ntihahnin vantiyehn vapërën vante këbënanëhnëkëfuno kobëri ña Wënu ña, ðanko njasënden koyëna.

Fop mbëmënkëlinëk gë Këris

¹¹ Soñe rac, ðënkwëtaryin wañi: kobëri ña, wũhnë vële wok geluhna wasëwif hnagihna; wasëwif wã macëdënihu vële wok «vëhácina» vëhni mëcadëni vëhácik soñe ile ntik vák ahnë mbahn dëw hni hna.

¹² Hnë wati rac ñawërunëhawo Këris, gentahnilunohna gë ðulunda Isërayel ña, vëhneh yerunëho hnë vakwëtëla gë Wënu ña, nkerunëho ðuniña li gë itamahn këm do gë Wën këm.

¹³ Bare gaki, soñe bëmënkël hun gë Yesu Këris ña, wũhnë vële yeho kobëri ña ñawët, sat Këris ña pañëndajëku.

¹⁴ Ha, umë dënk ye yam lëw fu ña: mbëmënkëndëlehnëkëhni wasëwif gë vële wok vëyena wasëwif. Apërëkanëk kece ile fitëndëlehnëkëhniwo ña: kece rac ye iñewël. Gë sadëha mbahn dëwu ña

¹⁵ sariya ña g'ile tëyëk ña gë vakwëdã vantëwu va goryaryëlohna nafa. Antik aki gante kod ntihahn hnë umë wasëwif wã do vële wok vëyena wasëwif, ahnë hasëk aryampo fo, do koyëna nti yam ña,

¹⁶ do konjëndëlehnëhni gë Wënu ña vëhni vëhitak hnë mbahn ndampo fo, g'icëm ntëwu kërëwa hna do koyëna ndaw ñewël ña.

¹⁷ Anjijëk pëyawu yam ña wũhnë vële ñawëko va gë vële rëhako va per.

¹⁸ Kabi, hnë bëmënkël fu g'umë hna, fuhnë fop, wasëwif gë vële wok vëyena wasëwif, kodën pëñayinëhna Rëm ña, hnë Yir ndampo fo.

¹⁹ Aki, goluhna vëhneh ma vële ryëcalëd; bare nkentahnirun hnë ðulunda vëfacah hna, wũhnë ye tere Wënu ña.

²⁰ Nkerun cery yëryik do vëfayik va gë wakila ña ye sah ryënkwëryënk wã, do Yesu Këris umë dënk taka ndënkwëryënk ye.

²¹ Hnë umë cery ña fop ñawënad do matënad nke cery pacah hnë Ahwëhn.

²² Hn'ibëmënkël hun hna g'umë, wũhnë fëna, nkerun ndampo fo cery nte yëryëde soñe ayewu yëwa Yir Wënu ña.

3

Doku Pol pab gë vële wok vëyena wasëwif

¹ Soñe rac njëfadëfuha Wënu ña, ami Pol, ale sëdik kabi ðoku Yesu Këris ña lidëfu, ðanko ryemahnu wũhnë vële wok geluhna wasëwif.

² Akwëtahnëbu paryi nkwëryërun ðoku ile kwëtëhnahnëko Wënu ña liwu, hnë fërënak lëwu hna, gante kod ntinëhnahnu ile ñad ña.

³ Ha, Wënu ña pidëtëko vinkër va soñe njëtëndano ile ñad nti sowïk ña, had gante kerëhnëmu ki gë wanës wante wok yabëna.

⁴ Age karanërun rac, kodun ahamahnu hafo bi ne njëtëbu ile sowïko do ntik Wënu ña Këris hna.

⁵ Kobëri ña, Wënu ña tufëliwöhna vahnë va iñin ile sowïko. Bare gaki antik Iyir ña tufëhni vëfayik vëfacah vëlëwu va do gë wakila wadëwu ña.

⁶ Wëli ile pëhnëtanëk viyë vile sowïko va: gë fere Wanës Wakasëk ña, vële wok vëyena wasëwif va kwëhnani antëw ndampo fo gë wasëwif wã, nkeni mbahn ndampo

fo do nkentahnini ndampo fo hnë ile ntehnëko ntinëhnëdëhëhni hn'ibëmënkël ntëw hni gë Yesu Këris hna.

⁷ Wënu ña, hnë ufërënak lëwü hna, g'antiyehn fanka falëwü fa, njëdako yewu aryokuñëhn Wanës Wakasëk.

⁸ Ami, ale ÿak vak hnë fop wëfacah hna, nuÿabu untënah fëyaawuhni vële wok wëyena wasëwif va uvetak va Këris le wok pudina

⁹ do yëtëndanëwëhni vahnë va fop gante ntiÿehned Wënu ña viÿë vile pëhnako nti do soÿiko kobëri kantëm hnë umë, ale liko fop vile ye va.

¹⁰ Do ntik rac, d'anko, gë fere cery sali ña, fop vële hwëhnak can kaf do wëka ambin hna mëk njëtëni usery Wën gë fop wasifa walëwü wã.

¹¹ Hnë wëÿin fop tëfëk nahan mbë kantëm ntëwü nte ntiÿehnek hnë Yesu Këris Ahwëhn fu ÿa.

¹² Hn'ibëmënkël fu gë Këris, gë fere ikwëtahn fu hnë umë, kodën pëñayinëhna Wënu ña g'idëkëna fop.

¹³ Soñe wañi fop, muntadëmu, antë aresaÿu wahorot wale horotëdëfu soñe hun; umë ye icëmb hun ña.

Uyëfa soñe wëvë Efes

¹⁴ Soñe rac ye andëkwëhnëdëfu haryënkW Wën Rëm,

¹⁵ ale yëdahnëk wac watere wabë g'ambin gë nkal.

¹⁶ Ha, atëyëdëfuha njawënu gë fanka mbery hun hna gë fere Iyir ntëwü ña, had gante naÿëk uvetak icëmb ntëwü ña.

¹⁷ Koyëna, Këris ntëdëk hnë wasakahn hun hna gë fere ikwëtahn ña, afëlu vënkahn hun va do ayëru fop uwám hun wã hn'injahn hna,

¹⁸ akwëhnañun aki fanka awëryahnu, gë fop wëfacah va, ile ye iyank, iyáry, iyihñ do itëw injahn Këris ña.

¹⁹ Ha, ayëtu injahn Këris ña nte ryëcëtañ fop uyët, d'anko ayewu wëfadah had gante padëk Wën ka.

²⁰ Wënu ña, gë fanka falëwü fale ryokuñëd hnë fuhnë, kod nti ntëbi vile ryëyëdenëha va ma vile hnahan va,

²¹ icëmb ña nke gë umë hnë cery sali do hnë Yesu Këris hna, soñe walape wã fop, dol do gë kantëm. Amina.

4

Imac bëmënkël hnë cery sali

¹ Soñe fop wëÿin dënk, ami, ale sëd'ik kabi d'oku Ahwëhn a lidëfu, ankaÿëtañdëmu: yasëryin had gante macëku Wën ayasëndu.

² Geryin vële wok wëhumadina, wëñëñah do wëryuñënak; mënkwlëryin injahn hna.

³ Kamënarayin aworyeru bëmënkël nte wãtik Yir hna gë fere yam ÿa.

⁴ Mbahn ndampo fo do gë Yir ndampo fo yehëhna, do fëna Wënu ña macëku ahwëhnawu tama ndampo fo;

⁵ Ahwëhn aryampo fo, ikwëtahn ndampo fo, yaryi ryampo fo;

⁶ Wën hu d'ampo fo do Rëm fop, ale sëpëk fop, fagant fop do hnë fop.

⁷ Ale-wo-ale nuÿak ipërëna Wënu ña had gante yëdahnëk Këris ka.

⁸ Soñe umë ye ntehnik Vikerëh hna:

«Kayëk yañ,
anjokëhni wëfëlayik,
njëdakhëhni wayëd vahnë va.»[☆]

[☆] 4:8 4.8: Wahnëw 68.18

9 «Kayëk», ye pëhnëtanëk, ge gena cëlik fëna hafo gëd nkal li?

10 Ale sëlik ÿa, ye ale hayëk cëmët fop vambin vi, d'anko pëbënah n fop.

11 Do wayëd wale njëdäkëhni vahnë va ye: vëfayik, wakila, vëfëyah n Wanës Wakasëk, vëharan do vële herydëhëhni vële hwëtahnëk,

12 d'anko këbënahninëhni vëfacah va gante ntihahnëdëni d'oku soje njawënahneni mbahn Këris ña,

13 hafo mëkin tëkënin bëmënkël kwëtahn hna fop ndampo fo do hnë uyët Ajë Wënu ña, untaf hn'ikwëtahn, do inaÿ padah Këris.

14 Aki godenëhna had vutah, vunte mpaloyëd wavonkëlo wënka do vile këryëd sël fop wasifa karëña, vunte tokani vahnë va soje cëvehnënihëhni hn'idënt.

15 Bare, ge nësëbun toña ÿa g'itufahn ñahnël ña, anayëden hnë fop d'anko mëntëlahnin gë Këris, ale ye nkaf cery sali nte ye mbahn dëwü.

16 Hnë umë, mbahn ña fop kahnëk do mbëmënkëlëk d'us g'uryema wasokël wale njëdayik. Aki ge cape-wo-cape nke gante tëfëka ka, mbahn ña fop naÿëd do njawënad hnë ñahn hna.

Uwám hasëk hnë Këris

17 Wëlin doliÿi ile lehnëmu do muntamu gë fanka wac Ahwëhn: antë avok ayasu had gante njasëdëni vële wok vëyena wasëwif: vinahan vidëw hni va kwëhnana nafa.

18 Vinahan umëhwëryah kwëhnani, do vëhneh nkeni hnë uwám Wën hna, kabi wahakili walëw hni wã pidak do kambëkëhni vankaf.

19 Vintawary vidëw hni va nke had wëbák wadëndah, ndakëdëni gë ale-wo-ale do njëdëhnani sifa fop vantiyeh n vameh.

20 Bare wühne, gena aki ñëjarun ayëtuna Këris,

21 ge paryi nke nkwëryërun ga nësëde wadëwü, do karanjirun ikaran nte rëfëlëk gë toña nte ye hnë Yesu:

22 ha, kobëri ña, pëbëkuno viña toka nte fërëkahnëdëhu, bare, ile yerunëho kobëri ÿa, tëfëka asudëtawu had viÿi visër.

23 Afo wahakili hun wã gë wasakahn hun wã nkwëcëta,

24 do ayewu vahnë vëhasëk had gante cudarun viÿi vihasëk ki. Ahnë ahasëk arac Wënu ña ñahanëka mëntëlëni g'umë hn'usatah gë hn'ufacah ule watik toña hna.

25 Soje rac, cudëtaryin wamër ña: ale-wo-ale nësëhnënda toña ÿa aÿëntaw ÿa, kabi mbahn ndampo fo yentahninëkëfu.

26 Ntavëku bi? Antë aliwu wameh; ntavah hun ña tëfëka njam ani gë njohan lav wã[☆]

27 soje antë ayëd'awuna Sintani ÿa fere fale mëkahnëdëhu.

28 Arabi ale ÿa antë mbok nte; d'okunëd gë wëbák wadëwü ña dënk soje nuÿahn ile njëdadëha ale ye hnë uval hna.

29 Antë cahn hnë wës hun wanës wameh, nësëryin wante ryemadëhëhni vëÿëntaw wëbal wadëw hni hna, soje ntihahn ufërën hnë vële hnëpadëhu va.

30 Antë ayëwëhnehnuna Iyir Ipacah nte njëdaku Wënu ña had yavëta ile rufahnëd pëhëtëderun Fac Fehëta hna.

31 Antë ahwëtawu hnë wasakahn hun wameh wante liyirun ña. Antë ntavëndu, njabu sakahn, ayewëndu; vëÿin fop tëfëka asudëtawu, gë fop wasifa wayap.

32 Tufëhnaryin vëyivah ale-wo-ale gë aÿëntaw, kwëhnaryin ntawary përen; tavëhnëlëryindën, had gante tavëhnëku Wën hnë Këris.

☆ 4:26 4.26: Wahnëw 4.4

5

Umëhwëry do Humpen

¹ Ha, tēfētalahnëryina Wënu ña, kabi vutah vunte ÿahnik yerun;

² yasëryin g'ijahn had gante ñahnëkëfu Këris ka do umë dënk njëdëhna soje fu, had uyëd do sadëha ile hwëhna icëv nte nējëdëha Wënu ña.

³ Wënu ña hwëhneku, tēfēlahna dënk nkwëryi ga nēsëde viyë vëryampo fagant hun: ndakëntal meh ña, fop ile wok pacëna, uval dëcët.

⁴ Tēfēlahna fëna nkwëryi wanës wante sēfēhnayehnedëhu, wanës wanënkwah, ma wanës watonkah. Wanji fop kwëhnana ÿëwa ÿal hun hna. Bare tēfëka awëryëhniwu icamehn Wën.

⁵ Nkwëryëryin ñus: vële lid ndakëntal meh va, ma vële lid vironkah va, ma vële mbalëk dëcët va —vëhni, ñahnënihëhni wamën wamër— vëhni vëhnuÿantëdëna ntëw Inaw Këris do Wënu ña.

⁶ Ahnë antë tokawu gë wanës wante wok kwëhnana nafa: watac ye wante yojëd ntavah Wënu ña hnë vële wok vëwawëhnedëlahna va.

⁷ Antë ayentahniwu gë vëhni.

⁸ Kobëri ña umëhwëry yerunëho; tame hn'ibëmënkël hun gë Ahwëhn humpen yerun. Yasëryin had vutah humpen;

⁹ do vantëwël humpen ha ye: ufërën, usatah, gë toña.

¹⁰ Kamënaryin ayëtu ile hnējëdëha Ahwëhn a.

¹¹ Vantëwël umëhwëry kwëhnana nafa; antë ayentahniwu; tufahnëryin.

¹² Wante ntidëni coŵaryëdëni ñi cëfëhnëk nësi;

¹³ bare fop vile rufahnik gë humpen ha coŵëtak,

¹⁴ kabi fop vile soŵëtik va humpen ye. Soje umë ye ntehnik:

«Nëgary, wëjë ale ryakëk,
matëry fagant vësëm,

do Këris ntancënëdëhi.»

¹⁵ Yasëryin wajira gë vankeya hun va; antë ayewu vële wok vëseryëna bare geryin vëseryah;

¹⁶ Balëtahnëryin mpëd nte njëdaku Wënu ña, kabi wafac wale yehahninëk wï mek.

¹⁷ Awa, antë ayewu vële hnambëk hakili, bare kamënaryin ayëtu ñus ile ñaryaryëdëhëfu Ahwëhn a.

¹⁸ Antë aryëwu, umë yodëhu ayehahnu vëyeyar, bare geryin vële pëbëk Iyir Ipacah ña.

¹⁹ Kamënaÿehnelëryin gë wahnëw wale watik hnë Vikerëh hna, wahnëw sali wasëvah, wahnëw wale njëdaku Iyir iña; yëwëhneriyina do cëmbëryina Ahwëhn a gë fop ntaŵary hun ña.

²⁰ Camehneriyina Wënu ña Rëm ÿa wati-wo-wati do soje ile-wo-ile gë wac Ahwëhn fu Yesu Këris.

Nkwëryëla mbë tere

²¹ Maŵëhnelëryin ale-wo-ale, wuhnë vële lënëneka Këris va.

²² Vësëval, maŵëhneriyinëhni vësan hun had gante maŵëhnerunëha Ahwëhn ka.

²³ Ha, asan a ye asankaf asëval a, had gante nke Këris asankaf cery sali, umë ale fehëtëd cery sali nte ye mbahn ntëwu.

²⁴ Had gante cery sali ña maŵëhnedëha Këris ka, vësëval va fëna maŵëhnedënihëhni vësan hni va hnë fop.

²⁵ Vësan, ñahnëryinëhni vësëval hun va had gante ñahnëk Këris cery sali ka do njëdëhna umë dënk soje lëwu;

²⁶ añaak aki pacëna gë wënka do gë wanës nkehahn afacah;

²⁷ añak aki njoj cery sali ña haryënkw lëwü hnë igwam dëwü hna fop: nte wok kwëhnana dahëse wëh, nte wok kwëyana, nte wok kwëhnana ile wëntëlëk gë virac. Añak cery sali ña pac hara kwëhnana ile keyande.

²⁸ Asan a aki tēfēka ñahna asëvalu yā, had gante ñahnëk mbahn ntëwü ña dënk. Ale yahnëka asëvalu yā, ñëhnak umë dënk.

²⁹ Ahnë gena ale yewëk mbahn ntëwü ña, bare ndavëdëha, do pëladëha, had gante ntif Këris cery sali ka

³⁰ kabi mbahn ntëwü yentahninëkëfu.

³¹ «Soje umë ye, asan a tavëdëhëhni rëmu gë hnëmu nkeni g'asëvalu fo, do vëhni vëhi tak aryampo fo nkedëni.»☆

³² Hnë wanës watac coŵak toña sankaf: ntehnëbu wañi nësëd soje Këris do gë cery sali ña.

³³ Gante-wo ka, ale-wo-ale hnë wühnë ñahna asëvalu had umë dënk, do asëval a ntënëna asanu.

6

Vutah gë warëm hni do gë wahnëm hni

¹ Vutah, maŵëhnëryinëhni warëmun gë wahnëmun hn'ibëmënkël g'Ahwëhn, kabi watac satëk.

²⁻³ «Dënëñëryihni rëmuh gë hnëmuh gante nuyandu uhnatah do wafac waŵaryah nkal li.»☆ Rac ye akwëda ndënkwëryënkw nte lehnëkëfu ale wawëhnëk nuŵad ufërën.☆

⁴ Wühnë, warëm, antë alavëbehnuni vutah hun, bare kwëdëryinëhni hn'usatah do hn'uhnira le wätik hnë Ahwëhn hna.

Vëramp gë vële hwëhnëkëhni

⁵ Vëramp, maŵëhnëryinëhni vële hwëhnëku nkal li g'untënah do g'ibal, gë ntaŵary pacah, had Këris ryokuñëhnëdun;

⁶ Dokuñëryin, hara gena had vële yëkëlehnëd vahnë va nëñëhni gë vëhni ma kabi njëkadërun, bare had vëramp Këris, vële lid gë vintaŵary vidëw hni ile ñad Wënu ña.

⁷ Dokuñëhnëryinëhni gë ntaŵary përen, had Ahwëhn a dënk ryokuñëhnëdun, gena vahnë.

⁸ Njëterun ale-wo-ale lik ufërën, Ahwëhn a mbësadëha, nke aramp ma gena aramp.

⁹ Do wühnë, vëhwëhn hni, diryënëhni koyëna vële ryokuñëhnëdëhu va. Tavëryin dakëna: njëterun, ale hwëhnëku yā, wühnë gë vëhni, mbin hna nke do dëbëndëlehnëlihna vahnë va.

Wët Ikwëtahn

¹⁰ Soje fuhnahnu, yëkëlehnëryin fanka hun fa hnë fanka yāŵah Ahwëhn hna.

¹¹ Cudaryin viwëta Wënu ña soje aholu ayawëñawu hnë warënd Sintani hna.

¹² Kabi gena vahnë wëtaryëden, bare wafanka wayir waŵeh hnë mbin hna, gë vësankaf, gë wafanka do gë vële hwëhnëk duniyā wëhwëryah.

¹³ Soje umë ye, tēfēka asudaŵu viwëta Wënu va fop, danko awëkawu hnë fac ile njihahnid wëh hna do, age puhnarun rac, awowu ahahnëndawu.

¹⁴ Kahnëndaryin, ñëbaryin toña yā had ryl sah li, cudaryin usatah wā had cud mëta wët nte huvëd sakahn;

¹⁵ do përyaryin had wapary iña afëyahnu Wanës Wakasëk yam yā.

¹⁶ Nufëryin kwëlëkwël kaka ikwëtahn ña, umë ryemađëhu aryipehnu fop wëca wante pëdëk Sintani.

¹⁷ Nuřaryin ipeh Wënu ęa nte ye had apënkŵ ryëhwëra do wanës Wënu ęa had sëlame le njëdfahnëk Iyir Ipacah ięa.

¹⁸ Tëyëryina Wënu ęa hnë wayëfa hun hna. Ha, yëfaryindën wati-wo-wati, gë uryema Iyir ięa. Antë ahnamawu do kahnëndaryin kwëlëkwël. Yëfaryin soęe bulunda Wënu ęa fop,

¹⁹ soęe ami fënali: arabi wanës ęa nke hnë wës mën soęe fëyahnu hara dakëlohna hn'ile soŵik hnë Wanës Wakasëk hna.

²⁰ Acëdfibu kabi ale fëyahnëdf Wanës Wakasëk ŵac Wën hna yëbu. Yëfaryin danko ŵëku fëyahnu Wanës Wakasëk ęa, hara dakëlohna, gante tëfëka ka.

Simpaŷi rëkwa

²¹ Ńadëfu ayëtu ŵuhnë fëna, ile fabiko ŷa do ile lidëfu ŷa; Tisik, aŷënta fu ale ŷahnik, aryokuņëhn Ahwëhn a ale hahnëndak, njëtëndanëdfëhu fop.

²² Soęe umë fayëryidëfuhä pëyawu bi hak nkoḃun do mbosëvosehnu.

²³ Arabi Wënu ęa Rëm fu ŷa do Ahwëhn fu Yesu Këris njëdfanihëhni fop vēŷënta fu va yam ŷa do g'įhahn, gë kwëtahn ęa.

²⁴ Arabi Wënu ęa ndëwahni fop vēle ŷahnëka Ahwëhn fu Yesu Këris va g'įhahn nte wok cëmëdfina!

Kayëte nte kerëhnëkëhni Pol vëvë Filip Wade yehëhna hnë inji kayëte

Filip nkol nte hwëhna nafa mbë Masedëwan ye. Afayik Pol njiko hnam wati nte njasëdëho nkaw̃ ntëwu kigëna ña. Apëyahnek Wanës Wakasëk ña nkol tac hafo vahnë va kwëtahnëni do cery sali ña ntiyak. Njëkëryin Kayëte Vantiyehn Vefayik hna 16.11-40.

Pol, gë Timote darël lëwu, kerëhnëkëhni vële hwëtahnëk vëvë Filip va wati nte nkeho hnë kaso mbë Sesare (yëbëlan bëhn wafëhw imbëd gë warar gë bëhn wafëhw imbëd g'imbëd gë warar (53 gë 58) ga ndëcëk hnagi Yesu ÿa) ma hnë kaso mbë Rom (yëbëlan bëhn wafëhw imbëd gë ryaw̃ ma bëhn wafëhw imbëd gë ryaw̃ gë wahi (60 gë 62) ga ndëcëk hnagi Yesu ÿa). Vahnë vëvë nkol Filip va mbarëniho wayëd do njëdaniha aryampo hnë vëhni, Epafërodi, soje njëdahnä Pol. Awa, Pol kerëhnëkëhni soje camehnëhni do kamënaÿehnehni. Apacëhnëhnekëhni gante nke ka do natëka hnë Këris hna mama nkehahnëk hnë kaso. Añad kamëÿehnehni tëfëtalahnëniha Këris do natëhni hnë fop.

Wëlin wanës wakwëhn nafa hn'ïni kayëte: itama, nahan, ikwëtahn, uhnatah, Këris, uhorot.

Wëlin gante nke kayëte ka:

Simpaÿi, Icamehn gë iyëfa (1.1-11)

Soje ye natëka Pol mama cëdahnik (1.12-30)

Geryin had Këris (2.1-18)

Vëhni mo ye Timote gë Epafërodi (2.19-30)

Usatah paryi wã Wën hna matik (3.1-4.1)

Wanira watëkwa (4.2-9)

Pol camehnëdëhëhni vëvë Filip va (4.10-20)

Simpaÿi rëkwa (4.21-23)

Simpaÿi

¹ Ami Pol, gë Timote, vëryokuñëhn Yesu Këris, herëhnëryidëhu, wëhnë fop vëfacah Yesu Këris vële ye hnë nkol nte wacik Filip ña, vëvë haryënkwa hnë cery sali do gë vëyohal va:

² Arabi Wënu ña, Rëm fu ÿa g'Ahwëhn a Yesu Këris ndëwanihu do njëdënihu yam ÿa!

Iyëfa Pol soje vëvë Filip

³ Camehnëdëfuhä Wënu ña nte-wo-nte nahadëmu ña.

⁴ Fop wawati wale yëfanëhnëdëmu wã wëhnë fop, ntidëfu kwëlëkwël g'uhnatah,

⁵ kabi ndënkwëtadëfu cape nte hnufërun ña hnë pëyahn Wanës Wakasëk hna kobëri fac ryënkwëryënkwa hna hafo iÿi wati;

⁶ apacahnëko dënk, ale fëgwëk hnë wëhnë anj ntiyen nëfak tëfalëd gante padënëd fac ile njihahnid Yesu Këris ÿa.

⁷ Catanëko gante kwëhnahnëbu vinahan vitac soje hun ki, kabi kwëtamu ntaÿary mën li. Wëhnë fop nkentahnirun hnë ufërën Wën hna g'ami dënk lakënde yewu kaso hna ma lëkwanduÿëhni vële ÿewëd Wanës Wakasëk ña, tufëdëfuhëhni wañi wanës toña ye.

⁸ Ha, Wënu ña ye sedë mën: ñahnëmu dus wëhnë fop g'ïñahn nte watik hnë Yesu Këris ña.

⁹ Wëlin uyëfa mën wã: Arabi ññahn hun ña naÿ gë haÿary pëba uyët do gë hakili,

¹⁰ gante kodun ahëncëtëlehna hnu ile fecek ŷa. Aki pacëdfun do kwëhnadiluhna ile heyanderun soŷe fac ile njihahnid Këris ŷa,

¹¹ do pëbu vantëwel usatah ule wätik hnë Yesu Këris, soŷe icëmb do wahnëw Wënu ŷa.

Pol kaso hna do iyi haryënkW Wanës Wakasëk

¹² Vëyënta mën, ñadëfu ayëtu ile rëkiko ŷa ŷaŷëtëna iyi haryënkW Wanës Wakasëk ŷa bare ankwënëk.

¹³ Koyëna fop vële yëkadëho hnë tere asankaf hna, do hn'ile-wo-le hna, njëtëni acëdibu soŷe ile ryokuŷëhnëdëfuha Këris ŷa.

¹⁴ Vëyabah fagant vëyënta fu va, gante nudëniho kaso ka, nuŷani tama hnë Ahwëhn hna: tac nkwënakëhni kamëna soŷe pëyahnehni wanës Wënu ŷa hara dakëlëlihna.

¹⁵ Toña ye vëryampo fagant lëw hni pëyahnedëniha Këris ŷa g'iñëwary do gë dobël, bare vëryampo pëyahnedëniha Këris ŷa gë nahan përen.

¹⁶ Vëhni, ile ntidëni ŷa, hn'inahh hna matid, njëtëni nkebu ani soŷe rufahnu Wanës Wakasëk ŷa toña ye,

¹⁷ vëyëntaw va pëyahnedëniha Këris ŷa gë hakili dobël, vinahan vindëw hni va pacëna; nahadëni nkwënehnehniho idën vankëncä mën va.

¹⁸ Mena! Vinahan vidëw hni va kod cat ma tumpa, gante-wo ka Këris ŷa pëyahnik, do natëko. Nkod natëndo fëna,

¹⁹ kabi njëtëbu wapuyalahna pehëdëfu, gë wayëfa hun wã do gë uryema Iyir mba Yesu Këris ŷa.

²⁰ Napëdëfu d'us do pacahnëko ñoñ cëfëhnëdëfilohna, bare g'itama fop, dol had kwëlëkwël, uwám mën hna ma cëm mën hna tufahnedëfu inaŷ Këris ŷa mbahn mën hna.

²¹ Soŷe mën a, uwám wã Këris ye do cëm hna nuŷadëfu ntëbi.

²² Bare ge nkoŷu d'uniŷa li kodëfu liwu d'oku ile yëdanëd vantëwel vapëren. Yëtëla ile rëhnaedëfu.

²³ Andoŷibu vacape vaki: ñadëfu hërënaŷu iŷi uwám soŷe yefu gë Këris, do rac fecekëndëho d'us;

²⁴ bare soŷe hun ŷa, apecek woŷu mbahn hna.

²⁵ Kabi apacahnëko rac, njëtëbu nkodëfu. Nkontëdëfu gë wühne fop ayihahnu haryënkW do ahwëtahnu g'uhnatah.

²⁶ Aki boka mën ŷa fagant hun lid nëŷu g'ahawary gë Yesu Këris soŷe mën.

²⁷ Gante-wo nke ka, yasëryin gante tëyëk Wanës Wakasëk woba Këris ka. Koyëna, age njiryibu yëkiwu ma ge yiryila wëryu nkorun ahahnëndawu hnë iyir ndampo fo, do mëtaryëdun ndampo fo gë ntaŷary tac fo soŷe ikwëtahn nte wätik hnë Wanës Wakasëk.

²⁸ Antë aravu vëwëtary hun ntakënanihu hnë ñoñ: nkehnëhnëdëfëhëhni dahëse ile rufahnedë mbëvëdëni, g'ile rufahnedë wühne pehëtëderun; do watac matid hnë Wën hna.

²⁹ Soŷe Këris ŷa, njëdaku wühne gena bi ahwëtahnuna fo bare fëna ahorotu soŷe lëw.

³⁰ Ha, dolëma, had gante njëtërun ki, nkentahnirun uwët rac ule hnurunëho wëtaryëdëfuho kobëri ŷa do wöbu wëtahnëndu wi.

2

Geryin had Yesu

¹ Ibëmënkël hun gë Këris ŷa kamënaŷëhnëdëhu bi? Inahh dëwü ŷa njawënedëhu bi? Nkentahnirun bi g'Iyir Ipacah ŷa? Kwëhnarun bi wasakahn wafëren do kayehnaedëhu bi gë vëyëntaw va?

² Ge paryi nke, awa padënëryin uhnatah mën w̃a: kwëhnaryin nkwëryëla përen, kwëhnaryin inahn ndampo fo, ntaw̃ary ndampo fo, nahan ndampo fo.

³ Antë aliwu iñë gë hakili dobël ma gë bëntary; bare diryin gë bana, pëlaryinëhni vëyënta hun va had vële lëbëku.

⁴ Ale-wo-ale antë njëka umë fo bare njëkëhni vëyëntaw̃ va fëna.

⁵ Kwëhnaryin nahan fagant hun gë mba Yesu Këris ka:

⁶ Ile nke Wënu ña Yesu Këris rac nke, yëkëlehnëna nko këñëlahnëni gë Wënu ña.

⁷ Bare, akoñahnëk umë dënk hnë fop vële kwëhnako va do nufëk ankeya aryokuñ.

Antiyak ahnë, njavëtik had ahnë;

⁸ umë dënk vanak, mañëhnëka Wënu ña hafo cëm, cëm kërëwa hna.

⁹ Soñe umë ye Wënu ña kayëndëka yañ yëw̃a yihnah d̃us do njëd̃ahna uñac ule lëbëk fop wamac

¹⁰ d̃anko, gë w̃ac Yesu ña, fop waho w̃a ndëkwëhn, mbin hna, nkal li do gë gëd̃ nkal li,

¹¹ do fop waryëw̃ w̃a nës

Yesu Këris ye Ahwëhn a; koyëna cëmbëde Wënu ña Rëm ña.

Dancëryin had humpen d̃uniya li

¹² Aki, vëyahnik mën, w̃uhnë vële w̃awëhnëk kwëlëkwël tase mën, gwënëryin hamëhni mën; d̃okuñëryin g'untakah do g'untënah soñe ayasaryu g'afërën ipëh hun ña.

¹³ Ha, Wënu ña lid hnë w̃uhnë mbalu do aliwu ile nëñëd̃ëha ña.

¹⁴ Diryin fop hara ñakëñakëluhna, hara gwajëlëluhna,

¹⁵ soñe antë ahwëhnawu ile heyanderun do antë ayentahniw̃u hnë wameh, vutah Wën vunte wok vëhwëhnana dahëse wëh fagant bulunda vëwen do vërumpak. Antancërun fagant lëw̃ hni had wahayalin humpen hnë d̃uniya li,

¹⁶ w̃uhnë vële hwëhnak Wanës uwám va. Ge koyëna ntirun, toña hwëhnađëfu sëkwañu hnë fac ile mbokahnid̃ Këris, kabi d̃okuñëla do korotëla aki fo.

¹⁷ Do lakënde sat mën ña tëfëka ndehëti ntapëhnahn ikwëtahn hun ña had sadëha ile sënandunëha Wënu ña, umë ye d̃oku ikwëtahn hun ña, natëko do nkod̃ natëndo ndampo fo gë w̃uhnë.

¹⁸ Koyëna fëna w̃uhnë, nëñëryiwu do natëryiwu ndampo fo g'ami.

Timote gë Epafërodi

¹⁹ Atamañu hnë Ahwëhn fu Yesu, payëryidëfuha biyëd̃ina Timote, gante kamënañëhnahnëd̃ëho ami fëna wakasëk wante wëryëd̃ëfu soñe hun ña.

²⁰ Umë fo ye ale yebun nahan ndampo do ale ryëñëk paryi soñe hun.

²¹ Vëyëntaw̃ va fop wadëw̃ hni fo nudëni, gena wëba Yesu Këris ña.

²² Bare umë, njëtërun tufëhnak ahahnëndak: andokuñëk g'ami had fatah d̃arël rëmu soñe Wanës Wakasëk ña.

²³ Awa, umë hnahañu fayëryiwa ge nuñu wapacëk.

²⁴ Pacahnëko Ahwëhn hna ami fëna njiryidëfu biyëd̃ina ñal hun hna.

²⁵ Bare ntiyahnëko tëfëka fayëgëryiwa Epafërodi aýënta mën, arëfëlënta mën hnë d̃oku do hnë wët, ale fayirun ña soñe ndokuñëhnëndo kabi hnë uval hna nkeñu.

²⁶ Përëka mbok hnuw̃u w̃uhnë fop do ndëñëko kabi njëtarun ures lëw̃u w̃a.

²⁷ Toña ye atesëko, do pëñako g'icëm; bare Wënu ña kañëhnahnëka g'umë, do gena g'umë fo, bare gë ami fëna, soñe antë nkwënawo yiñwëhnah.

²⁸ Awa payëryidëfuha g'uñakahnah yabah soŋe natahnu ge nurunëha do ŋaÿëtawo ÿiÿëhnah wã.

²⁹ Yotoyenëryina hnë Ahwëhn hna g'uhnatah padah; dënënerÿinëhni iÿi sifa vahnë,

³⁰ kabi soŋe ðoku Këris ÿa ñadëho cëmahn; këbëhnako njëdfahn uwám lëwü wã soŋe nëmpëtu hnë ðoku ile worun kodiluhna alinëhnuno wühnë dënk.

3

Usatah paryi va Wën

¹ Fuhnahnu, vëÿënta mën, natëryiwu soŋe bëmënkël hun gë Ahwëhn a. Memadilohna vok herëhnëryiwu ile rëkëbu herëhnu ÿa, soŋe hun ÿa umë fecek kabi keryëdëhu.

² Keharyinëhni vële lid wameh ŋa, waŋi wabe, vële fërëkahnëd mbahn va gë háci!

³ Ha, fuhnë yeyinëk vëhácik paryi, fuhnë vële sëmbëdëha Wënu ŋa g'uryema Iyir ntëwü ŋa, ambetaden soŋe Yesu Këris do kwëtilënëhna tama ntëwü fu ŋa hnë vantiyehn mbahn.

⁴ Paryi nke, ami, kwëhnabu toña ramahnu hnë vantiyehn mbahn mën hna fëna; ge ahnë haŵary ntiyanëka kod tama hnë vantiyehn mbahn hna, ami, kwëhnabu toña lëbëwa:

⁵ kácibu hnë fac hwëhn mbëd gë warar hna, avë hnënk Isërayel yëbu, avë ncëma Besame yëbu, Ebëre yëbu, nagëniho Wa-ebëre; sariya hna, Farise yëbuho;

⁶ kahnënda cankaŋ mën hna, ale vërehnëdëho cery sali yëbuho; hnë uwám usatah ule rëkatëde sariya hna, ale wok kwëhnana ile keyande yëbuho.

⁷ Antiyahnëkowo nuÿabu, bare gaki, soŋe Këris ÿa, tëkatëbu inamb ye.

⁸ Ntëbi rac, tëkatëbu fop had inamb ðarël ile ÿak nëfak, rac ye iyët Yesu Këris ŋa, Ahwëhn mën a. Soŋe lëwü ÿa, maŵëbu nambu fop do tëkatëbu fop had ronk, ðanko hnuÿaŵuŵa Këris ÿa

⁹ do rëkatiwu hnë ibëmënkël gë Këris. Usatah ule hwëhnabu karyënk Wën hna matina hnë ile libuho ami dënk kabi ntënënebu sariya ÿa, bare hn'ikwëtahn Këris hna matik. Usatah urac Wën hna matik gë fere ikwëtahn ŋa.

¹⁰ Ha, fop ile ÿadëfu ÿa, yëtëŵa Këris ÿa ye, gë fanka ibëhn dëwü ŋa, gë gentahn hnë wahorot walëwü hna, do yewu had umë hnë cëm ntëwü hna,

¹¹ aki kodëfu ramahnu nkentëdebu fagant vëvëhn.

Igaryëhn ile rëfëka tëkënin

¹² Dehnëla tëkënebu iÿin fop ma padëbu, bare atëfëlehnëdëfu fëlaŵu irac, kabi soŋe rac ye Yesu Këris pëlako ami dënk. Age Yesu Këris pëlako, soŋe rëfëlehnahnu hafo fëlaŵu ami dënk ile fadëk.

¹³ Vëÿënta mën, nahala tëkënebu. Bare ryampo fo ye ile lidëfu ÿa: ndënkweðëfu ile ye kamëhni ÿa do hamënewu rëkënu ile ye haryënk mën ÿa,

¹⁴ do nkaryëdëfu cape g'ile yëkëlehnëdëfu ka soŋe hnuÿahnu cos nte macaryëdëhëfu Wënu ŋa hnë Yesu Këris tebayin yaŋ.

¹⁵ Age nkeyinëk vahnë vëlafah kwëtahn hna, inÿi nahan rëfëka kwëhnayin; do ge vëryampo hnë wühnë nahadun minëmin, Wënu ŋa pacënëhnëdëhu fëna soŋe rac.

¹⁶ Gante-wo ka, hnë yëb ile tëkinëk hna, yasënefu hnë nkeya tac fo.

¹⁷ Vëÿënta mën, tëfëtalahnëryino, wühnë fop. Pëcëтарыinëhni vële rëfëtalahnëk nkeya ntëwü fu ŋa.

¹⁸ Anësëhnëdëmu kantëm, bare gaki mbokëdëfu hnësu gë wako: nkeni vëyabah vële liyad vëÿëwü kërëwa Këris g'ile pëhnëtanëk ÿa.

¹⁹ Wapuyala wadēw hni ŋa, ibēv iŋa ye, wēn hudēw hni ha donk dēw hni ŋa ye, mbēntaryēdēni ile rēfēka cēfēhnayehnehni ŋa, vēhni vēle hwēhna hne vintaŋary vidēw hni hna viyē vēvē nkal.

²⁰ Bare, vēvē naw̄ ambin yeyinēk, do napēdenēha afehēt avē hnam, Ahwēhn a Yesu Kēris.

²¹ Umē vacēd vimbahn vikaŋēhnah vidēw fu soŋe mēntēndēlehnahn gē mbahn cēmbik ntēwu ŋa. Antid rac gē fere fanka fale wēkēdahnēdēha fēna kwēt fop hne cankaŋ ntēwu hna.

4

¹ Vēyēnta mēn, wūhnē vēle ŋahnēbu dūs, ñadēfu vok hnuwu! Uhnatah mēn wā do ipēnkwi imēk mēn ŋa yerun! Vēyahnik mēn, koyēna tēfēka ahahnēndawu hn'ibēmēnkēl hun gē Ahwēhn a.

Wanira watēkwa

² Kēladēfuha Evodi, do kēladēfuha Sintik nkwēryēlēni dūs hn'ibēmēnkēl dēw hni gē Ahwēhn a.

³ Do wējē, arēfēlēnta paryi, tēyēdēmi, yij aryemahni nkwēryēlēni vēyi vēsēval, kabī gē ami ndokuŋēlahnēbun soŋe Wanēs Wakasēk ŋa, ndampo fo gē Kēlema do fop vēryokuŋēntal mēn va, vēle herik wāc hne kayēte uwām* hna.

⁴ Natēryiwu hn'ibēmēnkēl hun g'Ahwēhn a wati-wo-wati; ndivēta dēfu, natēryiwu.

⁵ Arabi vahnē va fop njavētēni iguk sakahn hun ŋa. Ahwēhn a pēŋajēk.

⁶ Antē pēmpēhnahnu ñoñ; bare, gante-wo ka, gē wayēfa wā, g'ikēla ŋa do gē camehn Wēnu ŋa, yētēndanēryina fop Wēnu ŋa.

⁷ Do yam Wēnu ŋa, nte lēbēk fop ile kod njēt hakili, keryehnēd vintaŋary hun do vinahan hun hn'ibēmēnkēl hun gē Yesu Kēris.

⁸ Ile wojēk ŋa, vēyēnta mēn, wēlin ile rēfēka afabēndahnu ŋa: fop ile ye toña ŋa, fop ile rēfēka ntēnēni ŋa, ile satēk ŋa, ile facēk ŋa, ile rēfēka ŋahni ŋa, ile rēfēka cēmbi ŋa. Ha, ge nke iñē ile hnēfak do ge nke iñē ile rēfēka cēkwēni vahnē naharyin rac.

⁹ Ndiryin fop ile yēŋarun ŋal mēn hna, hnuŋarun ŋal mēn hna, wēryērun ŋal mēn hna, hnurun ŋal mēn hna, do Wēn le yēdādēhu yam ŋa nked gē wūhnē.

Icamehn Pol vēvē nkol Filip

¹⁰ Anuŋabu uhnatah cankaŋ hn'ibēmēnkēl mēn gē Ahwēhn a kabī tame mbokērun afabuno. Ha, ñadūnēho afabuno bare kwēhnalunohna fere arufuno. ¹¹ Gena uval hnēsēndēho; hali, ñēŋabu yēwu uhnatah hna hwēhnabu ma kwēhna.

¹² Njētēbu gante nkodēfu hne uval hna ma yaŋ hna. Hne fop do gante-wo-gante, ñēŋabu yewu afihnah ma ale njok inte, yewu ale njabēk ma ale mbalēk.

¹³ Mēkēdēfu fop hn'ibēmēnkēl mēn gē Kēris umē ale yēdādēho fanka falēwu fa.

¹⁴ Bare caŋēndanērun ayentahniwu cape uhorot mēn wī.

¹⁵ Wūhnē vēvē nkol Filip, njētērun, ante kērenabu Masedēwan hna, hne mpēd nte pēgwēbu fēyahnēndu Wanēs Wakasēk ŋa, cery sali-wo dēmalohna gē wayēd, ge gena wūhnē fo,

¹⁶ Wūhnē vēle yēdanahnikowo, ntēb hwēnta ryampo, ile valēkowo ŋa wati nte nkebuho Tesalonik hna dēnk.

¹⁷ Gena bi wayēd yēkēlehnēdēfu hnuŋawu; bare njēkēlehnēdēfu Wēnu ŋa ndēwawu g'ahawary soŋe uyēd hun wā.

¹⁸ Yētēryin nuŋabu fop vēle yēdanahnēryirunēho va do hne yaŋ hna nkebu; apēbēko, kobēri ga tebaŋ uyēd ule yēdajērunēha Epafērodi wā, sadēha ile maŋēk Wēnu ŋa do nēŋēdēha ŋa, had dātikola ile nēŋēka rehērya.

* **4:3 4.3** *Kayēte uwām:* Rac ye hn'ile kerini wamac vēle hnuŋad uwām usēr wā.

¹⁹ Wën mën ña kwëhñak uvetak samah. Hnë Yesu Këris hna ntiñtëd wabal hun ña.

²⁰ Cëmbëñëfuna Wënu ña Rëm fu ÿa dol do gë kantëm! Amina.

Simpaÿi rëkwa

²¹ Gaÿëryinëhni vëfacah hnë Yesu Këris va. Vëÿënta fu vële ye g'ami va gaÿënihu.

²² Fop vëfacah va gaÿënihu, kas vëvë tere Sesar va.

²³ Arabi ipërëna Ahwëhn fu Yesu Këris ña nke gë vintaŵary hun va!

Kayëte nte kerëhnëkëhni Pol vëvë Kolos Wade yehëhna hnë inji kayëte

Nkol nte wacëde Kolos na naŵëlëna g'ankol Efes na hnë Asi Toy hna (nte wacëde iŷi wati Turëki). Afayik Pol kerëk mpëd wati nte nkeho hnë kaso mbë Sesare (yëbëlan bëhn wafëhw imbëd' gë warar gë bëhn wafëhw imbëd' g'imbëd' gë warar (53 gë 58) ga ndëcëk hnagi Yesu ŷa) ma hnë kaso mbë Rom (yëbëlan bëhn wafëhw imbëd' gë ryaw' ma bëhn wafëhw imbëd' gë ryaw' gë wahi (60 gë 62) ga ndëcëk hnagi Yesu ŷa). Yina nkol Kolos (Vëvë Kolos 2.1) bare ale hwëtahnëk yeho hnam macënde Ëpafëras (Vëvë Kolos 4.12). Umë sampehnëk Wanës Wakasëk na do fëgwëk Cery Sali na hnam (Vëvë Kolos 1.7). Ga ndëcëk wabëhn kore Epafëras njiko njëkehna Pol kaso hna pëyahna vëharan wamër va Cery Sali hna nkeni. Ankabahnëdëni tëfi vile wok tëfëlana toki, tëfi ntaŵëla na, háci ŷa, gë vantiyehn ikwëtahn kawary g'icëmb wamëleka gante nëghahnëdëha Wënu na gë vëhni. (Vëvë Kolos 2.16-18). Pol kerëhnëkëhni vële hwëtahnëk ye Kolos va tufahnëni soŷe ye mehahnëk viŷi vinahan: Këris ye fop ile valëkëfu ŷa! Fop vile ŷad nkwëna hnë vile ntik Këris kërëwa va wamër ye. Këris ntik fop ile rëfëka ŷa soŷe ipëh fu na g'icëm ntëŵu do g'ibëhn ntëŵu na.

Wëlin wanës wakwëhn nafa hn'inji kayëte: fop, ile soŷik ŷa, yasery, bëmënkël fu hnë Yesu.

Wëlin gante nke kayëte ka:

Simpaŷi (1.1-2)

Pol camehnëdëha Wënu na do njëfanëhnëdëhëhni vëvë Kolos va (1.3-14)

Ahnë gë antiyehn Këris (1.15-23)

Uwët afayik Pol (1.24-2.19)

Uwám hasëk gë Këris (2.20-3.17)

Vankeya soŷe watere (3.18-4.6)

Simpaŷi rëkwa (4.7-18).

Simpaŷi

¹ Ami Pol, ale ye afayik Yesu Këris ŷa kabi Wënu na ŷak koyëna, do gë Timote, aŷënta fu, herëhnëdëhu,

² ŵuhnë vëŷënta fu vëvë Kolos va, vëfacah do vëhahnëndak hn'ibëmënkël fu gë Këris hna: Araŷi Wënu na Rëm fu ŷa ndëwaŵu do njëd'awu yam ŷa.

Iyëfa Pol soŷe vëvë Kolos

³ Acamehnëdenëha kwëlëkwël Wënu na, Rëm Ahwëhn fu Yesu Këris ŷa, hnë wayëfa fu soŷe hun ŷa,

⁴ kabi nkwëryëbun ga nësëde ikwëtahn hun Yesu Këris na do g'inahn hun fop vëfacah va.

⁵⁻⁶ Ante təkək ŷal hun wanës toña, Wanës Wakasëk, wati ryënkwëryënkŵ ŷa, njëtarun Wënu na kwëtək hn'ambin hna ile ramahnërun ŷa; ikwëtahn hun na do inahn hun na hn'itama tac matik. Ha, hnë duniŷa li fop waŷi Wanës Wakasëk kwëhnak wadëŵel do wok sampëd'. Koyëna ntid fagant hun kobëri fac le wëryërun do yëtërun ipërëna Wënu na gë toña lëŵu ŷa fop.

⁷ Epafëras, lawo lëŵ fu do aryokuŷëntal aŷahnik fu, umë ale haranëku, andokuŷëhnëdëhu had aryokuŷëhn Këris ahahnëndak.

⁸ Njëtëndanëkëfu inahn nte njëd'aku Iyir Ipacah inja.

⁹ Wëlin soje ye, cape lëw fu ÿa, kobëri fac le wëryëbun pañare hun ÿa, tavëlëfuhna iyëfan hun ña. Tëyëdëfunëha Wënu ña ðanko pëbahnu uyët ile ñad ÿa gë fere fop useryah wã do gë hakili nte njëdaku Iyir ntëwu ña.

¹⁰ Koyëna kodun ayasu had gante tëfëka njasënd aryokunëhn Ahwëhn ka do aliwu fop vële hnëjëdëha va. Alëwu fop wasifa vantiyehn vapërën had atëh nte lëwëd vantëwel vapërën do njëtëdunëha Wënu ña gë hawãry.

¹¹ Tëyëdëfunëha kwëlëkwël njawënu hnë fop gë fanka samah falëwu fa ðanko awëkawu fop gë ðuñëna.

¹² Camehnëryina g'uhnatah Wënu ña Rëm ÿa, ale lik aholu ahnuÿawu sah hnapul va wëfacah hn'ile kwëtëhnëku humpen hna.

¹³ Ankëcëkëfu hnë fanka imëhwëry hna do pakëtëfu hnë naw Ajë aÿahnik alëwu;

¹⁴ hnë umë apëhëtinëkëfu, wameh fu ña tavëhninëkëfu.

Ahnë gë antiyehn Këris

¹⁵ Aju ale nude ÿa ye awëntëlënta Wën hunte woyik nudena, ale ryënkwëk hnagik hnë fop vile liyik va.

¹⁶ Ha, g'umë Wënu ña ntik fop, hnë mbin hna do hnë nkal li, vile hudë gë vile woyik nudena: wafanka wale ye mbin hna, vësankaf vële lañak tinki unaw ntëw hni, do vëvë haryënk wë gë vële hwëhnak ucankaf. Umë liyëhnëk fop do soje lëwu,

¹⁷ do umë ye haryënk wë fop; fop pëlalëk hnë umë

¹⁸ do umë ye ankaf cery sali, nte ye mbahn ntëwu. Umë ye wapëgwala, aryënk wë nagi fagant vësëm, ðanko nkehahn avë haryënk wë hnë fop,

¹⁹ kabi nëjëka Wënu ña ile nke ÿa fop ntëd hnë Aju hna.

²⁰ Gë fere Aju ÿa, Wënu ña ñak konjëndëlehn fop g'umë hnë nkal li do hnë mbin hna. Antik yam ÿa gë sat Aju ÿa hnë kërëwa hna.

²¹ Wuhnë, kobëri ña gelunohna gë Wënu ña, vëyëw vëlëwu yerunëho soje fop wameh wante hnahadunëho do lidunëho ña.

²² Bare gaki, Wënu ña gë umë gë icëm Aju ña, ale sëmëk hnë mbahn ntëwu ahnë hna ðanko mëk tufahnu wëfacah konjëndëlehnëku fo haryënk wë lëwu dënk, ale wok kwëhnana dahëse wëh, do ile keyande këm.

²³ Bare tëfëka awowu vëÿawah hnë ikwëtahn hna, soje antë aÿawëtawu hnë tama Wanës Wakasëk hna wante wëryërun, wante pëyayini vahnë vëvë ðuniÿa vi fop do, ami Pol, yehahnëbu aryokunëhn.

Uwët afayik Pol

²⁴ Tame natëko ile horotëdëfu soje hun ÿi, kabi padënëdëfu aki mbahn mën hna ile wojëk hnë wahorot Këris hna, soje cery sali nte ye mbahn ntëwu.

²⁵ Wënu ña ntiko aryokunkëhn cery sali. Ha, akwëtëhnahnëko iÿi ðoku soje hun: tëfëka fëyawu Wanës Wënu ña fop.

²⁶ Wanj Wanës yabahnëd vile cowinihö kobëri ña fop vanjeh, bare tame tufëkëhni wëfacah vëlëwu va.

²⁷ Añak njëtëdanëhni gante naÿëk ka uvetak viÿë vile soÿik, vile ye hnë ile pëhwëtanëhnëkëhni vële wok vëyëna wasëwif: Këris hnë wuhnë. Hnë umë nke tama hun ña ayentahniwu Naw Wën hna.

²⁸ Awa, Këris fëyadëfunëhëhni vahnë va fop. Niradëfunëhëhni do karanëdëfunëhëhni gë fop yasery, ðanko nkehahnëni vëhnaÿah hnë ibëmënkël dëw hni gë Këris.

²⁹ Soje idi iÿin fop ÿa lidëfu ðoku hambah ðus do wëtëdëfu gë fanka samah ile watik hnë Këris do hn'ami ðokunëd.

2

1 Ñadëfu ayëtu gante kambëk ka iÿi wët ile wëtëdëfu soŋe hun, soŋe vëvë Lawodise, do soŋe vëhaŋary, wuhñë fop vële wok nulunohna muk gë vinkër vidëw hni va.

2 Ntidëfu aki d'anko kamënaÿehnahni wasakahn walëw hni hna, mbëmënkëlahnëni hn'ihahn hna. Do koyëna, pëbahnëhni g'itama nte njëdahnëd hakili paryi, hnë uvetak lëwu hna fop, do koyëna njëtahnëni ile nkoko maŋëryalohna Wën kobëri ña njëti: ile soŋiko, rac ye Këris.

3 Hnë umë coŋik fop hnapul yasery gë uyët.

4 Nësëdëfu waŋi soŋe ahnë antë tokaŋu gë wanës wanëŋah.

5 Lakënde gentila gë wuhñë, ntaŋary mën a gë wuhñë nkok. Anatëko gë wuhñë gante mënkwërun g'afërën ndampo fo do nkorun aÿaŋu hnë kwëtahn hun Këris hna.

Uwám paryi hnë ibëmënkël gë Këris

6 Aki, kabi maŋarunëha Yesu Këris had Ahwëhn, yasëryin ndampo fo gë umë.

7 Pëlëryin vënkahn hun va hnë umë do yërëryin fop uwám hun wã hnë umë. Goryin ayaŋwëntiwu g'ahaŋary hn'ikwëtahn gante ñañëndirun ka do asamehnënduna kantëm Wënu ña.

8 Kwëtëryin hakili ahnë antë pëlayehnu hnë warënd wanës wante rokad do wok kwëhnana nafa do hwëhnak yasery ahnë fo: wante wätik hnë wënamu vahnë, wante wätik hnë wafanka wavë duniÿa, do wok matina hnë Këris.

9 Fop ile ye hnë Wën hna ntëdëk mbahn Këris hna

10 do hnë ibëmënkël hun gë Këris hna padëku fop, umë ale ye ankaf ucankaf do fop wafanka.

11 Akácirun hnë ibëmënkël hun gë umë, háci ile wok diyina gë vák ahnë bare háci ile wätik hnë Këris ÿa ye ile lihëtëdëhu ikihn vahnë nte wätik mbahn hna.

12 Ha, gë yary ÿa, ambañirunëho gë Këris, do fëna gë umë, amatëntirunëho hnë icëm hna kabi akwëtahnërun hnë fanka Wënu fa fale watëndëka Këris cëm hna.

13 Do wuhñë, vële yeho vësëm soŋe wameh hun ña do ile worun káciluhna mbahn hna ma hnë Këris hna, Wënu ña njëdaku uwám ndampo fo gë Këris. Atavëhnëkëfu wameh wadëw fu ña fop,

14 apëhwëcëk kayëte hn'ile kerik wahnaw fu do yiryeryëkëfu gë sariya. Antihëtëk wati nte pakëk kayëte wahnaw fu hnë kërëwa Këris.

15 Ntihëtëk ucankaf wayir do gë wafanka wayir waŋeh, acëfëhnaÿehnekëhni tase vahnë fop, akahëkëhni had vëfëlayik hnë ambënt soŋe imëk Aju.

16 Aki, antë aŋaŋu ahnë kitiŋu soŋe vile rokëdun ma sefun, soŋe vambënt sali, soŋe ulepera hasëk ma fac ntaŋëla.

17 Iÿin fop ye cën ile rëfëka tëki, bare ile ye toña ÿa wätid gë Këris.

18 Antë aŋaŋu vahnë vële ÿahnëk bana dëcët, do icëmb wamëleka, vahnë vële hwëtëk dus hakili hnë hudakery hudëw hni, ntehnënihu ntëntërun. Vahnë vërac naÿënadëni gë vinahan ahnë fo.

19 Vëhni, vëwona mbëmënkëläni gë Këris, ale ye ankaf cery sali, nte ryavëd do vëmënkëlehnëk fop mbahn gë wasokël do g'ile sokëndëlehnëk waÿëc, do Wënu ña hnaÿëned mbahn tac.

Uwám hasëk gë Këris

20 Kabi cëmërun gë Këris, pitëlërun gë wafanka wavë duniÿa. Bare, antidun had uwám hun wã nkok hnë wafanka wavë duniÿa. Soŋe ye wawëhnërun waÿi wasariya:

21 «Antë ahnuf iÿin! Antë aryah iÿin! Antë aÿak iÿin!»?

22 Vëÿin fop apud g'ibalëtah: vëÿin dënk ye vakwëda do akarëna vahnë!

²³ Toña ye, waŷi wasariya mēntēlēk gē yasery: cēmbinēhna Wēnu ŋa gante ñaden ka, mbanayin do koroteyehnin mbahn. Bare, waŷi wasariya gena iñē, soŋe natēndan ikihn vahnē nte w̄atik mbahn hna fo ye.

3

¹ Mbēhnēntirun gē Kēris, awa yēkēlehnēryin viŷē vēvē mbin va, hn'ile nke Kēris hna, ntañak farēhw Wēn hna;

² naharyin viŷē vile ye ambin va hara gena vēvē nkal vi.

³ Ha, acēmērun, do uwám hun w̄a coŷik gē Kēris hnē Wēn hna:

⁴ fac le cahnahnid Kēris ŷa, umē ale ye uwám hun w̄a, tac w̄uhnē fēna, cahntēderun gē umē hnē cēmb ntēwu hna.

⁵ Daŷehnēryin vile ye hnē w̄uhnē kwēhnēk nkal ŋi: ndakēntal meh, ile wok pacēna, iña nte sēfēhnēk, viña vimeh mbahn do ibal dēcēt ŋa, ile ye icēmb wamēn wamēr.

⁶ Wēlin vēŷin ryojēd untavah Wēnu ŋa,

⁷ wēli hak njasēdunēho kobēri ŋa, wati nte nkerunēho koyēna ŋa.

⁸ Bare dol ŷi, tavētaryin vēŷin fop: untavah, yab sakahn, wasifa wayap, wayeŷ, wanēs wacamah wante sahnid hnē wēs hun.

⁹ Antē aŷērēhnēlēndu, kabi acudētarunēha ahnē asēr a, gē vantiyehn vantēwu va,

¹⁰ do cudarunēha ahnē ahasēk a. Wēnu ŋa, ale ñahanēk a, kwēlēkwēl nēmpētēdēha mēntēlēni, gante njētandēha paryi.

¹¹ Gaki, vēwona wasēwif ma vēle wok vēyena wasēwif, vēle hácik do vēle woyik vēhácina, vēhneh, vēle wok vēhnēgana, vēramp, vēle ye afaya, bare Kēris ye fop do hnē fop.

¹² Awa, w̄uhnē, vahnē vēle tēhnak, pacēnēk, ŋahnēk Wēnu ŋa, cudaryin vintaŷary vipēbah kaŷēhnahn do iguk, ibana, ipērēna do g'iduñēna;

¹³ mēkēhnēlēryin do, ge ahnē kwēhnānēka aŷēntaŷ vile curandēha, tavēhnēlēryin; had gante tavēhnēku Ahwēhn ki, w̄uhnē fēna, diryin koyēna.

¹⁴ Do kas, ŋahnēlēryin: iñahn ŋa ye ile vēmēnkēlehnēd paryi.

¹⁵ Arabi yam va Kēris ŷa naŷ hnē vintaŷary hun hna; Wēnu ŋa macēku hnē mbahn ndampo fo soŋe iŷi yam. Camehnēryindēna kwēlēkwēl.

¹⁶ Arabi unēs Kēris w̄a ntēd fagant hun hnē fop uvetak lēwu w̄a: karanēlēryin do niralēryin gē vēŷēnta hun va g'ufēbah usery; yēŷēhnēryina Wēnu ŋa, gē fop sakahn hun ha, icamehn hun gē wahnēŷ wale w̄atik hnē Vikerēh hna, gē wahnēŷ sali wasēvah, do gē wahnēŷ wale njēdaku Iyir iña; yēŷēhnēryina do cēmbēryina Wēnu ŋa gē fop ntaŷary hun ŋa.

¹⁷ Fop vile hođun ahnēsu ma aliwu, diryin g'uŷac Ahwēhn a Yesu, asamehntēnduna Wēnu ŋa Rēm ŷa gē fere Yesu.

Vankeya soŋe watere

¹⁸ Vēsēval, maŷēhnēryinēhni vēsan hun, had gante tēfēka ka hn'ibēmēnkēl hun gē Ahwēhn hna.

¹⁹ Vēsan, ŋahnēryinēhni vēsēval hun do antē ayapēnanēhnuni.

²⁰ Vutah, maŷēhnēryinēhni hnē fop warēmun gē wahnēmun, wēli ile hnēŋēdēha Ahwēhn a.

²¹ Warēm, antē alavēndanuni vutah hun, g'antē tesani.

²² Vēramp, maŷēhnēryinēhni hnē fop vēle hwēhnēku va nkal li. Dokunēhnēryindēnēhni, hara gena had vēle yēkēlehnēd vahnē va nēŋēhni gē vēhni ma kabi njēkaderun, bare dokunēhnēryindēnēhni gē vintaŷary vipacah kabi ntēnēnērunēha Ahwēhn a.

²³ Gante-wo nke doku hun ka, diryin g'intaŵary pērēn, had soje Ahwēhn a, hara gena soje vahnē,

²⁴ ayētatu nuŷadun Ahwēhn hna, had cos, intēŵ nte kwētēhnēkēhni bulunda Wēn. Ale hwēhnēkēfu ŷa, Kēris ye; umē ryokuŷēhnēdun.

²⁵ Ale rufēhnak catēna ŷa, acosahnēd soje rumpak lēwu ŵa, Wēnu ŋa dēbēndēlehnēdilihna vahnē va.

4

¹ Wuhnē, vēhwēhn vēramp, pēlaryinēhni vēramp hun va gante catēk ka do gante caŋēk ka. Dēnkwētaryin ŵuhnē fēna kwēhnarunēha ale hwēhnēku ambin hna.

Wanira

² Kahnēndaryin uyēfa hna; kwētēryin hakili hnē uyēfa hna do camehnēryina Wēnu ŋa. ³ Ndampo fo, yēfaryin fēna soje fu gante pidētēhnahnēdēhēfu Wēnu ŋa rēnka ŷa danko fēyahnfēfu viyē vile soŵik vēva Kēris va, soje ile sēdfahnibu ŷi.

⁴ Yēfaryin fēyahnu wapacēk had gante tēfēka hnēsu ka.

⁵ Yasēryin gē yasery cape gē vēle wok vēhwētahnēlahna Kēris; balētahnēryin mpēd nte njēdaku Wēnu ŋa.

⁶ Arabi wanēs hun ŋa ntapēhnaŷi kwēlēkwēl g'ufērēn, nēŋ had ŵaŋjiry liyik, do aholu idēkwa ale-wo-le gante tēfēka ka.

Simpaŷi rēkwa

⁷ Tisik, aŷēnta fu ale ŷahnik, aryokuŷēhn do aramp Ahwēhn a ale hahnēndak, njētēndanēdēhu fop soje mēn a.

⁸ Soje umē fayēryidēfuha pēyawu bi hak nkobun do mbosēvosehnu.

⁹ Onesim, aŷēnta fu ahahnēndak do aŷahnik fu, lapēhnaryidēha; avē ŷal hun ye. Anjētēndaŷēhnēdēnihu fop wante ryēcētađ ani ŋa.

¹⁰ Arisētarēk, ale sēdēlahnibun ŷa, nkaŷēryidēhu, tac gē Marēk, alintēra Barēnabas. Tēkērun ahnuŷawu wayab soje Marēk: ge njirik ŷal hun hna, kacaryina g'afērēn.

¹¹ Yesu, ale ŵacēde Yusētis, nkaŷēryiku fēna. Fagant vēle ryokuŷēd g'ami va soje Inaŵ Wēnu ŋa, vēhni fo ye wasēwif; vēhni mbosēvosehnēniho dūs.

¹² Epafēras avē ŷalēnta hun ŷa nkaŷēryiku; aŷi ayohal Yesu Kēris tavēdīna uŵēt uyēfa soje hun ŷa, danko awoŵu vēŷaŵah, vēle lafēk hn'ikwētahn, vēle ramahnēd paryi fop vile űad Wēn va.

¹³ Ambēsadēfuha uŋi cedeya, dokuŷēhnēdēhu dūs, soje vēle hwētahnēk vēvē Lawodise do soje vēvē Iyerapolis.

¹⁴ Lik, lawo fu ayen, do gē Demas nkaŷēnihu.

¹⁵ Gaŷēryinēhni vēŷēnta fu vēvē Lawodise va do gē Nimēfa do bulunda ile varēpēlēd cery ntēwu hna soje iyēfa.

¹⁶ Ge karanjērun aŋi kayēte, diryin fere karanj fēna hnē cery sali mbē Lawodise. Karanjēgēryin, ŷal hun hna, kayēte nte herēhnēbuhēhni vēvē Lawodise va.

¹⁷ Pēyaryina Arēsip kwēt hakili hnē doku ile nuŷak hnē Ahwēhn hna, danko padēnahn g'afērēn.

¹⁸ Ami, Pol, kerēhnēdēmu gē vāk mēn iŷi simpaŷi: Dēnkwētaryin vankēnca mēn va. Arabi Wēnu ŋa ndēwaŵu.

Kayëte ndënkwëryënkw mba Pol nte kerëhnëkëhni vëvë Tesalonik Wade yehëhna hnë inji kayëte

Afayik Pol, gë Silas do gë Timote, Korent hna kerëni anj kayëte mpëdara yëbëlan bëhn wafëhw wahnah gë imbëd gë wahnah gë bëhn wafëhw imbëd gë wahi (49 gë 52) ga ndëcëk hnagi Yesu ÿa.

Pol yankëtahnek Tesalonik wati yas higëna lëwu ÿa. Nkol ña Masedëwan hna nke nte kwëhnëko naw mbë Rom ña, tëfary wov, nkol gwafa. Bulunda wasëwif wã njabëniho. Wasëwif wayabah vëwawëlohna karañ Pol ña do antaniha nkol hna (Vantiyehn 17.1-9). Bare Cery Sali ña pëlëk vënkahn va do njawënak. Timote njankëtahnekëhni vële hwëtahnëk va, mbarëpëla vële wok vëyena wasëwif do gë wasëwif wale hnëmpëtak nkeni vële hwëtahnëka Këris.

Timote wadëw hni ña njonëhnika Pol Korent hna do hnam kerëhnënihëhni anj kayëte. Hnë anj kayëte Pol njëtëndanëkëhni hnatah lëwu soñe ikahnënda nte tufahnëni vële hwëtahnëk Tesalonik va hnë njasa ntëw hni gë Këris. Wëlakënde horot hna nkok njawëni.

Pol kamënaÿehnedëhëhni. Atac ikarañ njëdand pañare vësëm do iboka Këris ña (4.13-5.11). Njëdahnëd simpaÿi do wahnira watëkwa.

Wëlin wanës wakwëhn nafa hn'inji kayëte: wanës, ikwëtahn, injahn, uhorot, fac, vëÿënta, vësëm, yam.

Wëlin gante nke kayëte ka:

Simpaÿi (1.1)

Gante kwëtahnëni vëvë Tesalonik va (1.2-3.13)

Ankeya nte ñad Wën (4.1-12)

Ibëhn vësëm gë fac Ahwëhn a (4.13-5.11)

Siyab rëkwa gë simpaÿi (5.12-28)

Simpaÿi

¹ Ami Pol gë Silas do gë Timote herëhnëryidëhu, wuhnë vëvë cery sali vë Tesalonik le kwëhnëk Wën Rëm ÿa do gë Ahwëhn a Yesu Këris: Arabi ipërëna gë yam ÿa nke gë wuhnë.

Ikwëtahn vëvë Tesalonik

² Kwëlëkwël camehnëdëfunëha Wënu ña soñe hun fop ÿa do njëfanëdërun nte-wo-nte njëfadëfun ña.

³ Ndënkwëtadëfun kwëlëkwël haryënkW Wënu Rëm fu hna vantiyehn vante wëatik hn'ikwëtahn hna, wadoku wante wëatik hn'injahn hna do gë iduñëna nte wëatik hn'itamahn hun paß g'Ahwëhn fu Yesu Këris.

⁴ Vëÿënta mën, vële ñahnëk Wën, njëtinëk Wënu ña rëhnaku

⁵ kabi Wanës Wakasëk ña pëyayiluhna gë wanës ñi fo, bare gë fanka fa, g'Iyir Ipacah ña do g'ikwëtahn ipadah ña. Njëtërun gante nkeho vankeya fu va fagant hun hna; soñe ufërën hun yeho.

⁶ Wuhnë vërefëtalahn fu yerun do gë vërefëtalahn Ahwëhn a yerun; nuÿarun wanës ña hnë wati horot hna, gë uhnatah ule wëatik hn'Iyir Ipacah hna.

⁷ Koyëna nkerun vële tëfëtalahnëdëni vahnë vële hwëtahnëka Këris va Masedëwan hna gë Akayi hna.

⁸ ÿal hun hna wanës Ahwëhn a campik gena Masedëwan hna gë Akayi hna fo, bare ikwëtahn hun Wënu ña njëtik gante-wo-gante. Awa, balëlëfuhna hnësëfu watac.

⁹ Vahnë va fop tēfētađēni gante kacarunēhēfuno ka ante njiryibunēho ŷal hun hna do gante tavērūnēho waravahn aryokunēhnēnduna umē ale ye Wēn paryi,

¹⁰ do ahnapēnduna Aju ale wātīđ g'ambin ŷa. Ajē arac, umē ye, Yesu nte mbēhnēndanēk Wēn hnē vēsēm hna, do fehētēkēfu hn'ikitij Wēn nte yejēk ŋi.

2

Doku Pol Tesalonik hna

¹ Vēyēnta mēn, njētērun, wūhnē dēnk, ante njiryibunēho ŷal hun hna gelohna uhnēfak kēm!

² Njētērun, Filip hna korotehniŷunēho ten do njewēđefunēho rēkahnindēfu ŷal hun hna. Bare Wēnu ŋa njawēnēkēfuno wasakahn wā soje ahnēsēhnahniwu Wanēs Wakasēk ŋa mama mētaryandebunēho đus.

³ Wac ule wācēbunēhēhni vahnē va matina hn'idēt, ma hnē vīnahan vide wok pacēna, do yēkēlehnēđilēfuhna rokafuna ahnē!

⁴ Hali! Gante ñađ Wēn ka nēsēđēfun. Wēnu ŋa catahnēka gē fuhnē, umē hwētehnañkēfu fēyahnēfu Wanēs Wakasēk ŋa. Yēkēlehnēlēfuhna vahnē nēŋahnēhni gē fuhnē, Wēnu ŋa nēŋa gē fuhnē ŷađēfun, umē ale fēcētađ walawāry fu wā.

⁵ Njētērun kobēri dehnēlēfuhna wanēs wapērēn ahnēŋēnahniwū, do iŋahn fu ŋa gelohna soje hnuŷahnēfu hnapul, Wēnu ŋa sede ye.

⁶ Yēkēlehnēlēfuhna icēkwary ahnē, icēkwary hun ma icēkwary vēyēntaw.

⁷ Kokēndēbunēho arufiwū ucankaf fu ŋa, fuhnē vēfayik Kēris va, bare nēŋēnabunēho fagant hun, had hnēm nte fabēkēhni vutah vuntēwu.

⁸ Soje iŋahn nte hwēhnabun ŷal hun hna, kahnēndabunēho, gena ayēđayiwu Wanēs Wakasēk Wēnu ŋa fo, ayēđayiwu fēna vintaŷary fu va. Ha, iŋahn dēw fu soje hun ŋa nkwēnako đus!

⁹ Vēyēnta mēn, ndēnkwētađun đoku ŷakah fu ŷa gē ambēr fu ŋa. Ndokunēđēfunēho g'umēđ gē g'anent, soje antē yefu warib hun ga karaŋēđerunēho Wanēs Wakasēk Wēnu ŋa.

¹⁰ Nkeya catah do caŋah hwēhnabunēho hnē wūhnē vēle hwētahnēk hna. Ñoñ gena ile hodebun hnirayifu, wasede warac yerun do Wēnu ŋa fēna sede ye.

¹¹ Njētērun fēna, (ale-wo-le hnē wūhnē) ntiyirunēho ndampo fo gante nked rēm gē vutah vuntēwu ka.

¹² Kamēnaŷehnrirun do njawēnaŷehnrirun, tēyirun gē fanka ayewu gante ñađ Wēn ka umē ale wācēđēhu hn'Inaw dēwu do gē hnē icēmb dēwu hna.

¹³ Do fēna, soje rac samehnēđēfunēha Wēnu ŋa kwēlēkwēl soje iyin: ante karaŋiđerunēho wanēs Wēnu ŋa, nēpađunēho do had wanēs Wēn mawērūnēho; mawēlunohna had wanēs vahnē. Ha, paryi nke Wēn hna matik do ndokunēđ hnē wūhnē, vēle hwētahnēk vi.

¹⁴ Ha, vēyēnta mēn, tēfētalahnērūnēhēhni vēvē vacery sali Yude va, vēle kwēhnēk Wēn hwētahnēka Yesu Kēris va. Vahnē vēvē nkal hun va korotehnihi, had gante korotehnihihēhni wasēwif wā vēvē vacery sali vatac.

¹⁵ Wasēwif wī ryawēka Ahwēhn a Yesu gē wakila ŋa, do fuhnē korotehnihihēfu. Vēlidina ile hnēŋēđēha Wēnu ŋa do vēyēw vahnē va fop nkeni,

¹⁶ kabi memaŷehnedēnihihēfu antē hnēsēhnēfuni vēle wok vēyena wasēwif va wante fehētēđēhēhni ŋa. Koyēna padēnēŋa padēnēđēni wameh wante ntīđēniho kobēri ŋa. Bare ntavah Wēnu ŋa tēk njohahnēhni.

Iña Pol mbok nuhni vēvē Tesalonik

¹⁷ Vëÿënta mën, ge fuhnë ye, tēfēkawo aravētayiwu fampēd; paryi nke goyilēnehna nulēnden, bare wasakahn fu hna tavēlilēnehna! Pērēkēfu dūs gē wūhnē do ntibun fop soṅe avok ahnuhahniwu.

¹⁸ Awa pēhnaḅunēho yiryifu ayēkijiwu, do ami dēnk Pol, pēhnaḅuho wahwēnta wayabāh, bare Sintani memaÿehnekēfu.

¹⁹ Ye ye itamahn fu ṅa, uhnatah fu wā, dahēse imēk idēw̄ fu ṅa ge gena wūhnē? Do soṅe hun ŷa cēkwadēfun haryēnk̄w Ahwēhn fu Yesu ge mbokajēk.

²⁰ Ha, wūhnē ye icēmb fu ṅa g'uhnatah fu wā.

3

¹ Soṅe rac ye, kabī cilētaḅunēho napi ṅa, umē caṅahnēkēfu wofu fuhnē fo Aten hna,

² do caṅētēryibunēha Timote, aÿēnta fu ŷa do ye aryokuṅēnta Wēn hn'ikaraṅ vahnē Wanēs WakasēkKēris ṅa. Payēryibunēha soṅe njawēnaÿehnu do kamēnaÿehnu hn'ikwētahn hun hna,

³ soṅe antē ahnē cilēta horot ile liderun ŷa. Njētērun wūhnē dēnk, iÿi sifa horot tēfēka nkefu.

⁴ Ante nkeḅunēho ŷal hun ṅa pēyayirunēho nuÿadēn wahorot wasankaf, do umē yehu, njētērun dūs.

⁵ Soṅe rac fayēryibuha Timote, kabī cilētaḅuho nap iṅa, njiryi pēcētaj soṅe ikwētahn hun ṅa. Ntakēkoŵo Sintani njēkēhnahnu do dōku sankaf fu ŷa fop nke nafa kēm.

⁶ Tame Timote mbokajēk, tēfētānekēfu wanēs wakasēk wanēṅah soṅe ikwētahn hun ṅa g'iṅahn hun ṅa. Ntehnēkēfu wapērēn ryēnk̄wētaḅunēhēfu do pērēku gē fuhnē had gante pērēkēfu gē wūhnē ka.

⁷ Soṅe rac ye, vëÿēnta fu, hnē uryēñah fu hna fop gē horot fu wā, ikwētahn hun ṅa kamēnaÿehnekēfu.

⁸ Tame tisēkēfu kabī nkorun ahambēnawu Ahwēhn hna.

⁹ Hak ga tēfēkēfu samehnēfuna Wēnu ṅa, soṅe uhnatah sankaf ule yēdāḅunēhēfu haryēnk̄w lēw̄u ŷi?

¹⁰ G'umēd̄ gē g'anent njēfadēfunēha gē idēñan soṅe maŵēryanēfu mbok nulin do fadēnēfu ile wojēk hn'ikwētahn hun hna.

¹¹ Arabi Wēnu ṅa umē dēnk, Rēm fu ŷa, gē Ahwēhn fu Yesu pidētēhnēnihēfu nkaŵ ṅa paḅ gē ŷal hun!

¹² Arabi Ahwēhn a nkwēnēndu iṅahnēl hun ṅa hafo kob do g'iṅahn vahnē fop ṅa, gante nke iṅahn nte hwēhnabun soṅe hun ṅa.

¹³ Arabi njawēn koyēna wasakahn hun wā hnē icat nte wok kwēhnana ile hniraderun haryēnk̄w Wēn Rēm fu ŷa, hnē fac le mbokahnid̄ Ahwēhn fu ŷa Yesu gē fop vēlēw̄u va!

4

Ankeya nte ñad̄ Wēn

¹ Awa koyēna, vëÿēnta fu, ñēṅarun hnē fuhnē ankeya nte rēfēka ahwēhnawu nēṅahna Wēnu ṅa gē wūhnē. Do tac dēnk hwēhnarun. Bare tēyēdērun do nkabēdērun, g'uŵac Ahwēhn a Yesu, yiryin haryēnk̄w fo!

² Kabī njētērun siyab ule yabirun Ahwēhn Yesu hna matik.

³ Ile ñad̄ Wēn ŷa, rac ye: ayehahnu vēfacah do ahehawu fop ndakēntal meh ṅa.

⁴ Ale-wo-le hnē wūhnē njēt mēnk̄w mbahn dēw̄u ṅa hn'ufacah, do hn'untēnah.*

* **4:4 4.4** *Ale-wo-le hnē wūhnē njēt mēnk̄w mbahn dēw̄u ṅa hn'ufacah, do hn'untēnah.* Kode nkwēryi fēna ñēṅa ñēwēlahn gē asēvalu ma ñēṅa had gante ntide ahnuÿahn asēval.

⁵ Ant'awawu iña meh ña mëku, had vële wok vëyëtelahna Wën vi.

⁶ Hnë wanj, ahnë tëfëlahna nti ile wënedëha aÿëntawu ale hwëtahnëka Wën, ma tokahna. Tëkëbun ahnësëhniwu do pëyayirun g'afërën: Ahwëhn a korotehnëdëhëhni vële lid' rac va.

⁷ Wënu ña macëlëfuhna soje ndëkarënden g'ale-wo-ale, bare soje nkeyin vëfach macëkëfu.

⁸ Soje rac ye, ale wëyëk inji gab ña, gena ahnë ñwëyëhnëk, Wënu ña ñwëyëhnëk, umë ale yëd'adëhu Iyir Ipacah ña.

⁹ Soje ñahnel ña vëyënta mën, balëluhna aherëhniwu, kabi Wënu ña ñañëndëku gante ñahnëlëdun ka.

¹⁰ Ha, ñahn tac ye nte rufahnëdun hnë vëvë Masedëwan va fop, vële hwëtahnëka Wën. Bare vëyënta fu, kamënaÿehnedërun aliwu ntëbi koyëna.

¹¹ Yëkëlehneriyindën ayewu yam, pabëryin wadëwun fo do arokëndu ñacëñac hun ña fo, had gante ntehnirunëho ka.

¹² Koyëna vële wok vëhwëtahnëlahna Wën va ntënënedëni nkeya hun ña, do kat antë aramahnuni vëyënta hun.

İbëhn vësëm gë fac Ahwëhn a

¹³ Vëyënta fu, ñadëfun ayëtu toña ÿa soje vële sëmëk va, soje antë ahwëhnawu yiwëhnah gë vëyëntaw ki vële wok vëramahnëna vi.

¹⁴ Age kwëtahnëbun Yesu cëmëko do mbëhn, kwëtahnëbun fëna Wënu ña mbarëdëhëhni gë Yesu fop vële hwëtahnëdëha do cëmatëni va.

¹⁵ Wëlin wante fëyaderun ye wanës wante karanëkëhniwo Ahwëhn ña vahnë va: vële yeyinëk vi wod' vësëmëna mbokahnind Ahwëhn a, vëryënkwehnedëfilëhniha vële sëmëk va.

¹⁶ Fac rac, cëlid' Ahwëhn a umë ndënk'w g'ambin, gë kopa le w'acëd', gë kopa asankaf wamëleka, do gë kopa lënk'w Wën ÿa. Vële sëmëk g'ikwëtahn Këris va ryënk'wëd' mbëhnëni.

¹⁷ Tac fuhnë vële woyinëk cëmilënëhna wati rac va, nufëdenëhëfu gë vëhni hnë vëñar njiyin pankëlin g'Ahwëhn a g'ambin, do koyëna g'Ahwëhn a nkedënk'wëd' kwëlëkwël.

¹⁸ Awa ale-wo-le kamënaÿehna aÿëntawu ÿa gë wanj wanës.

5

İkwët hakili hn'inap Ahwëhn hna

¹ Vëyënta fu, soje yamani ÿa gë wati ÿa, balëluhna aherëhniwu.

² Njëterun wapacëk w'uhnë dënk'w fac Ahwëhn a tëkid' had gante tëkid' ale ÿa g'umëd'.

³ Ge vahnë va ntehnëdëni: «Fop yam fo ye, ntakah gena!» Awa hnë wati rac ile vëvehnedëhëhni ÿa nanëtëdëhëhni had lav d'onk hnag asëval, do la aryampo kodina peh.

⁴ Bare w'uhnë, vëyënta mën, geluhna hn'umëhwëry hna, do iÿi fac kodina nanëtu had ale.

⁵ W'uhnë fop vutah humpen yerun, vutah fac. Gena umëd' hwëhnëkëfu, ma umëhwëry.

⁶ Awa antë ndakin wakwëd' had gë vëyëntaw ki, bare ñesënëfu do kwëtin hakili.

⁷ Vële ryakëd' wakwëd' va, g'umëd' ga ndakëdëni do vële ryëwëd' va, g'umëd' ga ndëwëdëni.

⁸ Bare fuhnë, vëvë g'anent vi, kwëtënëfu hakili: cudanëfu g'ikwëtahn ña do g'ñahn ña had gë viÿi viwëta, do g'apënk'w mëta nte ye itamahn ipëh ña.

⁹ Wënu ña tëhnalëfuhna nuÿayin ntavah ntëwu ña, bare nuÿayin ipëh ña gë Ahwëhn fu ÿa Yesu Këris.

¹⁰ Soje fu ÿa cëmëk Këris nkehahnin gë umë, sëmënëk cëmilënëhna.

11 Awa, kamënaŷehnelëryindën do yaŷënëlëryin hn'ikwëtahn hna, had gante rëkërun alindu ki dënk.

Siyab rëkwa gë simpaŷi

12 Vëŷënta fu, tÿëdërun waŷi: dënënerÿinëhni vële ryokunëd, vële vërad ðus soŷe hun, vële yëkadëhu do yabëdëhu hn'ibëmënkël hun g'Ahwëhn.

13 Dënënerÿinëhni ðus do aŷanduni ðus soŷe ðoku le ntidëni ŷa. Geryin yam yëbëlan hun.

14 Vëŷënta fu, mbokëderun aŷuntayiwu iŷin: niraryindënëhni vële hëmak va. Kamënaŷehnerÿindënëhni vële yamëk va, demaryindënëhni vële nkok yabëna fanka hn'ikwëtahn va, ðuñënanëhnerÿindënëhni vahnë va fop.

15 Kwëtëryin hakili, antë ahnë nkwëcaga ale lika uŷeh! Yëkëlehnëryindën kwëlëkwël alindu fërën, yëbëlan hun do gë vahnë va fop.

16 Geryin kwëlëkwël hn'uhnatah hna.

17 Yëfaryindëna Wënu ŷa kwëlëkwël.

18 Camehnerÿindëna fale-wo-fale fa. Rac ye le napëd hnë ŷuhnë vële vëmënkëlëk hnë Yesu Këris va.

19 Ant'aŷëmaŷehnnuna Iyir Ipacah ðoku lëŷu hna;

20 ant'ayafu wanës wakila ŷa.

21 Pëcëtaryin fop watac do kwëtaryin ile fërënak ŷa;

22 keharyin ŷeh-wo-ŷeh.

23 Arabi Wënu hwëhn yam ŷa nti ayewu vële padëk ufacah; arabi hakili hun ŷa gë ntaŷary hun ŷa do gë vimbahn hun va nko pad, hara kwëhnana ile nirande hafo hnë fac le njijëd Ahwëhn fu Yesu Këris hna.

24 Wën le ŷacëku ŷa kahnëndak: ntid rac.

25 Vëŷënta fu, ŷuhnë fëna yëfanëhnerÿindënëfu.

26 Gaŷëryinëhni vële hwëtahnëka Yesu va g'iŷahn nte rufande vëŷënta hna.

27 Tëyëdëmu g'uŷac Ahwëhn a, arabi aŷi kayëte karanëhnini fop vëŷënta fu va.

28 Arabi ipërëna Ahwëhn fu Yesu Këris ŷa nke gë ŷuhnë!

Kayëte kigëna mba Pol nte kerëhnëkëhni vëvë Tesalonik Wade yehëhna hnë inji kayëte

Kayëte kigëna mba vëvë Tesalonik va nëmpëlëna dus gë ndënkwerënkwa na. Inji kayëte fëna vëhni Pol gë Silas do gë Timote matik wati nte nkeniho Korent hna mpëdara yëbëlan bëhn wafëhw wahnah g'imbëd gë wahnah gë bëhn wafëhw imbëd gë wahi (49 gë 52). Pol camehnëdëha Wënu na soje ile nkoni kahnëndani harënkwa wahorot hna. Kamënaÿehnédëhëhni tëfëni nkaŵ nte tëhnani hnë Këris na do kamënaÿehnédëhëhni ntini fop vantiyehn vante ŵatik hn'ikwëtahn hna.

Vële hwëtahnëk va fop ßoka Ahwëhn a napëdëni do Pol pacëhnëndëhëhni iÿin diyana ten. Pol ndëkwëtehnedëhëhni wëdahëse wante ryënkwëhniç ifoka Këris na. Ani g'umë, had fuhnë, macinëkëfu nufin nkaf ðoku hnë ðuniÿa li.

Wëlin wanës wakwëhn nafa hn'inji kayëte: aÿënta, Pol, ifoka, kayëte, yam, ikwëtahn, fanka, satah, Ayapah, ðoku.

Wëlin gante nke kayëte ka:

Simpaÿi (1.1-2)

Ahwëhn a njijëd kitij ðuniÿa ÿi (1.3-12)

Ile ryënkwëhniçëha mbokahnind Ahwëhn a (2.1-12)

Iyaŵ hn'ikwëtahn (2.13-17)

Pol tëyëd wayëfa (3.1-5)

Imac ðokuja had Pol (3.6-15)

Iyëfa gë simpaÿi (3.16-18)

Simpaÿi

¹ Ami Pol gë Silëve* do gë Timote herëhnëryidëhu, ŵuhnë vëvë cery sali vë Tesalonik le kwëhnëk Wën Rëm fu ÿa do gë Ahwëhn a Yesu Këris.

² Arabi Wënu na Rëm fu ÿa do gë Ahwëhn a Yesu Këris njëdënihu ipërëna gë yam ÿa!

Ahwëhn a njijëd kitij ðuniÿa ÿi

³ Vëÿënta fu, tëfëkëfu samehnëndëfuna kwëlëkwël Wënu na soje hun. Umë sajah ye, kabi ikwëtahn hun na nayija nayëd, do injahnël nte hwëhnarun na gwëna na nkwenad.

⁴ Soje rac, cëkwaryëderun hnë vacery sali vakaŵary vëmba Wën hna. Ha, njaŵënërun do kwëtarun ikwëtahn hun na la gante korotehnedërun ki do ðuñënadun hnë vambër vasiyamah.

⁵ Vëyin fop fëhnëtanëd kitij Wënu na satah ye, gante nuhandërun had vële tëfëk Inaŵ Wënu na, soje rac horotahnëdun.

⁶ Paryi nke, Wënu na catëk: horot cosëdëhëhni vële horotehnedëhu va

⁷ do njinëgehnedëhu ŵuhnë vële horotëd vi, do fuhnë fëna. Watac nkeç ge Ahwëhn a Yesu matini g'ambin gë wamëleka wadëŵu wakwëhn fanka na;

⁸ hnë fagant hwëdëh hucankaf njijëd, do piniñëdëhëhni vële wok vëyëtëdilahna Wën va do wok vëŵawëhnëdëna Wanës Wakasëk Ahwëhn fu Yesu na.

⁹ Ibëv kwëlëkwël na yed icos dëŵ hni na gë naŵëta Ahwëhn na do gë naŵëta icëmb fanka falëŵu fa,

* **1:1 1.1** Silëve: Ale ŵacik Silëve ÿa ŵacik fëna Silas hnë kayëte 1 Vëvë Tesalonik hna.

¹⁰ ge njijëk hnë fac rac soje cëmbëniha do naÿënëniha vële kwëhnëk do hwëtahnëka umë va. Wuhnë dënk gë vëhni nkentëderun, kabi kwëtahnërun wante rëfëtanëhnirun ña.

¹¹ Soje rac ye, yinëgadilëfuhna iyëfan hun ña. Njëfadëfunëha Wën fu ña gante ntihandëhu vële tëfëk uŵac lëŵu ŵa ile macëku. Njëfadëfunëha arabi, gë fanka falëŵu fa, ndemawu aliwu fop iña përen ña gë fop ntiyehn nte ŵatik hn'ikwëtahn hna.

¹² Koyëna, uŵac Ahwëhn fu ÿa Yesu ntënënëde soje hun ÿa do ŵuhnë ntënënëderun soje lëŵu ÿa gante nke ipërëna Wën fu gë Ahwëhn a Yesu Këris.

2

Ile ryënkwëhniđëha iboka Ahwëhn a

¹ Awa, vëÿënta fu, soje iboka Ahwëhn fu ÿa Yesu Këris, g'ibarël fu darël lëŵu, muntaderun:

² ge ahnë ntehnëku fac Ahwëhn a tëkik, nt'aŵaŵu ahnë mpaÿëmpaÿëhn wahakili hun ŵa ma ntakënwu gë wante ŵatik hn'iyir ma hnë wanës ma hnë kayëte, lakënde ntehnëhni ÿal fu matik.

³ Antë aŵaŵu ahnë tokawu gë sifa wamër-wo; kabi ani gë tëkahnind ÿa afo iyahëta cankaŵ Wënu ña nke ten do Ayapah a tufëhnađ, Ajë ibëv ña,

⁴ ale humad ntehn umë lëbëk fop ile ŵacik wën ÿa ma sëmbëde ÿa. Ndëkënađ dënk umë ntaña hnë Acery Wën Cankaf hna mëca ntehn umë ye Wënu ña.

⁵ Dënkwëtađiluhna bi nësëhnëmuno wañi ante nkobuho hnë ŵuhnë ña?

⁶ Do tame njëtërun đus ile ŵemaÿëhnëka gante nkođ tufëhnana hafo ge tëkëk wati le hahnëndik ÿa.

⁷ Fanka Ayapah le soŵak ÿa đoku ÿa nkehahnëk; bare ale ŵemaÿëhnëka ÿa nkođ memaÿëhn hafo ge cáhëtik.

⁸ Awa, Ayapah a tufëhnađ, umë ale ndawëđ Ahwëhn a Yesu gë sël wës lëŵu ÿa, g'icëmb nte lapëhnajëka itëk dëŵu ña.

⁹ Fanka Sintani fa yiyehniđëha Ayapah a Mbëvehnëđëha; tufahnëđ vantiya vante-wo-vante vakwëhn fanka, viÿë vifëmpëhnahnah gë wëdahëse soje tokahnëhni vahnë va.

¹⁰ Gë sifa vankeya vameh va fop, tokadëhëhni vële sëvëđ va. Cëvëđëni kabi vëhacana iñahn toña le fehëtakëndëhëhni ÿa.

¹¹ Soje rac, Wënu ña njëđanahnikëhni fanka fale rokađ, umë feñëđëhëhni kwëtahnëni wamër ña.

¹² Awa, fop vële wok vëhwëtahnëna toña va, bare ÿađ wameh va, kitiñëđëni menëni.

Iyaŵ hn'ikwëtahn

¹³ Vëÿënta fu, ge fuhnë ye, tëfëkëfu samehnëndëfuna kwëlëkwël Wënu ña soje hun ÿa, ŵuhnë vële ñahnëk Ahwëhn. Wënu ña tëhnaku ayewu vëryënkwëryënk wële fehëtëde gë Iyir nte facëneđ do gë ikwëtahn hnë toña hna.

¹⁴ Wënu ña macëku hn'iñi peh gë Wanës Wakasëk wante harañirun ña; soje ahnuÿahnu icëmb Ahwëhn fu Yesu Këris.

¹⁵ Awa, vëÿënta fu, yaŵënaryin do kwëtaryin ikarañ nte harañirun gë wanës ña ma gë wante herëhnirun ña.

¹⁶ Arabi Ahwëhn fu ÿa Yesu Këris umë dënk do gë Wënu ña Rëm fu ÿa ale ÿahnëkëfu do yëđakëfu g'ipërëna dëŵu ña, ikamënaÿëhn nte wok puđina do g'itamahn gwamah soje ile përenak,

¹⁷ njawënaÿëhn wasakahn ŵa do njëđawu fanka aholahnu alindu do ahnësëndu kwëlëkwël ile nëfak.

3

Pol tēyēd wayēfa

¹ Awa vēyēnta fu, watēkwala ņa, yēfanēhnēryindēnēfu, soŋe wanēs Ahwēhn ņa camp ñap do ntēnēni, had gante nkeho hnē wūhnē ki.

² Yēfaryindēna fēna Wēnu ņa pehētēfu gē vahnē vēwēh do gē viyapah va, kabi gena vahnē va fop wāwēd kwētahnēni.

³ Bare Ahwēhn a kahnēndak. Njāwēnēdēhu do keryēdēhuna Awēh.

⁴ Wēlin itamahn nte hwēhnabun hn'Ahwēhn hna soŋe wūhnē: ntidun le lehnirun ŷa do nkorun alindu.

⁵ Arabi Ahwēhn a pabary wasakahn hun wā g'inqahn Wēnu ņa do g'iduñēna nte njēdahnēd Kēris ņa.

Imac dokuŋa had Pol

⁶ Vēyēnta fu, ntehnēderun, g'uwāc Ahwēhn fu ŷa Yesu Kēris, ņawētaryinēhni fop vēyēnta fu vēle hēmak va do hwēhnak nkeya nte wok tēfēlēna gē ikaraŋ nte haraŋēbunēhēhni ņa.

⁷ Wūhnē njētērun dūs gante tēfēku arēfētalahnunēfu ka: kēmalēfunohna ante nkebunēho gē wūhnē ņa;

⁸ ahnē-wo muntalēfunawohna ile rokēdēfun, bare hnē horot hna do gē hn'ambēr hna, g'umēd gē g'anent, ndokuŋēbun soŋe antē yefu idīb ahnē hnē wūhnē.

⁹ Age ntibun waŋi, gena kabi tēfēlēfuhna aryemawunēfu, bare ntibun koyēna aharaŋahniwu nkeya nte rēfēku arēfētalahnēndu.

¹⁰ Ha, ante nkebunēho ŷal hun ņa, ntehnirunēho: «Ale wok ñadina ndokuŋ ŷa tēfēlahna tok fēna.»

¹¹ Ntehnēdēfun waŋi kabi nkwēryēdēfun ga nēsēde, nkeni hnē wūhnē vēhēmak, ñoñ vēlidina ge gena le wok gena wadēw hni.

¹² Vēle ye koyēna va, ntehnēdēfunēhēhni do kamēnaŷendēfunēhēhni g'uwāc Ahwēhn Yesu Kēris: tēfēka ndokuŋēndēni yam do tokēndēni ņacēŋac ntēw hni ņa.

¹³ Bare wūhnē, vēyēnta mēn, antē njambu uli ufērēn wā.

¹⁴ Age ahnē ņwēyēk wante herēbun hn'aŋi kayēte ņa, kamahnēryina do aŷawētawuna, soŋe cēfēhnahna.

¹⁵ Antē aliwuna aŷēw, bare ahnirawuna had aŷēnta hun.

Iyēfa gē simpaŷi

¹⁶ Arabi Ahwēhn yam ŷa, njēdēndu umē dēnk yam ŷa kwēlēkwēl do fale-wo-fale nke fa! Arabi Ahwēhn a nke gē wūhnē fop!

¹⁷ Ami Pol, gē wēbāk mēn ņa dēnk kerēhnēryidēmu iŷi simpaŷi. Aki kerēdēfu wāc mēn ge puhnaŋu vēkayēte mēn va fop do aki nke kerēh mēn.

¹⁸ Arabi ipērēna Ahwēhn fu ŷa Yesu Kēris nke gē wūhnē fop!

Kayëte ndënkwëryënkw mba Pol nte kerëhnëka Timote Wade yehëhna hnë inji kayëte

Afayik Pol kerëhnëka Timote vëkayëte vaki do anj ye ndënkwëryënkw na. Pol kerëk inji kayëte mpëdara hnë bëhn wafëhw mbëd g'iryaw g'imbëd (65) ga ndëcëk hnagi Yesu ya, Masedëwan hna.

Timote asan ale hwëtahnëka Yesu Këris yeho. Hnëmu ya Gërek yeho do rëmu ya sëwif yeho. Matiko hnë nkol Lisëter hna (Vantiyehn 16.1) do nke lawo paryi Pol hnë doku lëwu vacery sali hna. Atëko njasëndëni gë Pol do Pol macëdëha aju hn'ikwëtahn hna. Umë wogëko gë Pol bare Pol tamahnëkawo dus. Pol tavëka Timote Efes hna soje karanjehni vëvë cery sali va.

Soje ile kerëhnëka inji kayëte na umë ye, kabi nkeni vëryampo vële haranjëdëhëhni vile wok gena toña va. Anahadëni viyë vile ye duniya vi mek do kodena njiyi g'ambin afo gë uyët ile sojik do g'ikeha inëlël gë virokëtok viryampo. Pol ntehnëk, fop vile ntik Wën va nkwanëk do ndënkwëtehnëdëha Timote karanjendëhni watac vacery sali va.

Kayëte ntëwu na nësëd viyë vërar: wahnira vële hwëtahnëk va, vëvë haryënkwa vële hwëtahnëk va gë Timote dënk.

Wëlin wanës wakwëhn nafa hn'inji kayëte: ikwëtahn, cery sali, duniya, ikaranj, Sintani, doku, vësëval, vësan, toña.

Wëlin gante nke kayëte ka:

Simpayi (1.1-2)

Kwëtëryin hakili gë vële haranjëdëhëhni vahnë wamër va (1.3-20)

Ikaranj soje iyëfa do vëvë haryënkwa cery sali (2.1-4.16)

Ile rëfëka ntini vële hwëtahnëk va (5.1-6.2)

Uwët fërën (6.3-19)

Simpayi rëkwa (6.20-21)

1-2 Timote, ami Pol herëhnëryidëhi. Wënu na Afëhët fu ya gë Yesu Këris itamahn dëw fu na vëhni lehnëko yewu afayik Yesu Këris ya do wëjë ye fatah mën paryi hnë ikwëtahn hna. Arabi Wën Rëm ya gë Yesu Këris Ahwëhn fu ya njëdënihi ipërëna, ikayëhnahn gë yam ya!

Kwëtëryin hakili gë vële haranjëdëhëhni vahnë wamër va

³ Gory Efes hna, had gante ntehnëmino ani gë yihahnëryindu gë Masedëwan ka, kabi nkeni hnam vële haranjëdëhëhni vahnë wamër na; dehnëryihni tavëni.

⁴ Dehnëryihni tavëni itëfëta wëhnantul wahwëhn nafa këm g'idëkw vimbaÿ vacërakëlo vële wok vëfudina. Umë gwajëtël fo njojëd, yiryeryëdina gë ikaranj Wën ile liyad hn'ikwëtahn hna.

⁵ Ge ntehnëmi ali koyëna soje nayëni ina nte wëtik hnë sakahn facah hna gë inahan ipërën do g'ikwëtahn paryi ye.

⁶ Vëryampo tavëni nkaÿ tac do tëfëni vankwajëla vakwëhn nafa këm.

⁷ Vëharanj sariya Wën ñadëni nkeni, bare vëyëtëna ile nësëdëni ya, vëyëtëna fëna inë ile njawëneni paryi yi.

⁸ Ha, njëtëbun sariya ya përenak, ge ntiyinëk gante tëfëka ka.

⁹ Tëfëka njëti iÿin: sariya ya gena vësatah linëhnik. Soje vële wok vëwawëhnëdina gë vële wok vëlënëndëdina sariya ya, vële wok vëhwëhnana

ikwètahn gë vële wëned va, vële wok vëlënënedilahna Wën gë vile facëk va, vële ryawëdëhëhni warëm hni ma wahnëm hni, vëryaw vahnë vëhaŵary fëna,

¹⁰ vële lid ndakëntal nte ñewëk Wën gë vësan vële ryakëd gë vësanëntahni, vële wafëdëhëhni vëramp, vële wëred, vële ye wasede hnë wamër do gë fop vële hwëhna nkeya meh, vile hnëmpëlëk gë ikaraŋ catah ŋa linëhnik.

¹¹ Ikararŋ tac tëfëlëk gë Wanës Wakasëk wante hwëtehnanibu, wante wëtik hnë Wën hunte lënënik, hunte sëmbik.

Icamehn soŋe ipërëna Wën

¹² Camehnëbuha Yesu Këris Ahwëhn fu ŷa, umë ale yëdako fanka fa: ha, Ahwëhn a nuko kahnëndabu, umë tëhnako liwu doku lëwu ŷa,

¹³ mama nkehahnëbuho kobëri ŋa aŷew alëwu, ahorotehn do ayapah. Bare kaŷëhnahnëkawo g'ami, kabi kwëtahnëléwawohna do yëtëléwohna ile lidëfuho ŷa.

¹⁴ Ha, ipërëna Ahwëhn fu ŋa njabëkowo, nuŷabuho ikwëtahn ŋa do gë inahn nte hwëhnayinëk, vankinëk gë Yesu Këris.

¹⁵ Wëlin wanës toña wante rëfëka kacahnini vahnë fop: Yesu Këris njijëk duniŷa li soŋe pehëtëhni vëwen. Do ami aŷen asankaf yebu.

¹⁶ Bare wëli soŋe ile kaŷëhnahnëka g'ami: Yesu Këris wawëk tufahn hn'ami, aŷen asankaf a, iduñëna ipadah idëwu ŋa. Koyëna dahëse iduñëna dëwu yebu soŋe vële hwëtahnëdëha va, gante nuŷahnëdëni uwám usër wã.

¹⁷ Arabi untënah gë icëmb

nke g'ahnaŷ avë kantëm, gë Wën hunte wok cëmëdina,
hunte wok nuçena, hunte wok mëntëlëntina,
dol gë kantëm! Amina.

¹⁸ Timote, ajë mën, ntehnëmi ali fop wanës watac wante hwëtehnanëmi, rëfëlëk gë wanës wante fëyahniko kobëri ŋa soŋe lëw hu ŷa. Waŋi wanës njaŷënedëhi do kodu aŷët uwët fërën wã;

¹⁹ kwëtary ikwëtahn hu ŋa do g'inahan ipërën hu ŋa. Vëryampo tavëni watac do koyëna përekanëni ikwëtahn dëw hni ŋa.

²⁰ Hnë vahnë vërac nkentiniho Imene gë Alekësandër; vëhni njëdahnëbuhëhni gë Sintani. Koyëna, ñëŋadëni antë mbok njewëniha Wënu ŋa.

2

Ikararŋ soŋe iyëfa

¹ Awa ryënkwerënkwa ŷa ten, ntehnëmu aŷuntanduna Wënu ŋa, ayëfanduna, ahëlanduna soŋe vëyënta hun va do asamehnënduna soŋe vahnë va fop.

² Tëfëka ayëfanëhnënduni vële hnaŷëk gë fop vësanakaf va gante nkohahnëdën yam, tana këm, kahnëndahnin hnë Wën gë njasa ntënah.

³ Irac ye ile fërënak do hnëŋëdëha Wënu ŋa, Afehët fu,

⁴ ale ŷad vahnë va fop pehëtini do njëtëntini toña ŷa.

⁵ Ha, Wën huçampo fo ye,

do fëna aryampo fo ye yëbëlan Wënu ŋa gë
vahnë va:

asan ye, Yesu Këris,

⁶ umë ale yëdahnëk ntaŷary dëwu had icos soŋe pehëtëhni vahnë va fop.

Rac ye ucedeya nte liyiko wati le pëhnayiko hna

⁷ do soŋe rac, Wënu ŋa hahnëndëko had afëyah gë afayik haraŋëndëwuhni, vële wok vëyëna wasëwif, ikwëtahn ŋa gë toña ŷa. Toña ŷa nësëdëfu, mërëda.

⁸ Awa ñadëfu vësan va fop njëfandëni gante-wo-gante, njëlëndëni wëbák wapacah g'ambin, ntavah këm gë sonko këm.

Ikaraj soje vësëval hnë cery sali

⁹ Koyëna soje vësëval va fëna, ñadëfu cudandëni gante caṅëk ka, hara vëryëcëtahnëna, tēfëlahna ntiyandëni viyi soje tufëhnahnëndëni. Antë ndaÿëndëni vandaÿa vantakah, do antë kayëtandëni gë sanu, ma wanjere, ma viyi vile hambëka ntaŵ.

¹⁰ Bare tēfëka tufahnëndëni iyiv dëŵ hni ṅa hnë vantiyehn vapërën gante caṅëkëhni vësëval vële lehnëd Wën tēfalëdëni.

¹¹ Asëval a tēfëka ñëṅand yam fo do gë imawëhn padah.

¹² Mawëryanëlëŵahna asëval karaṅa, ma mëka asan; tēfëka ñëŵ yam.

¹³ Kabi Adam ryënkawiko ñahani, tac Ev.

¹⁴ Do fëna gena Adam tokako Sintani, bare asëval a yeho, afo nti ile mbañëko Wënu ṅa.

¹⁵ Bare pehetëde hn'uhnag hna, ge njaŵënëk ikwëtahn ṅa, gë iña ṅa, g'ufacah ŵa, ge ntid' g'useryah.

3*Vësankaf cery sali*

¹ Wëlin wanës toña: ge ahnë njëkëlehnëd nke avë karyënkw cery sali, doku fërën ye ile njëkëlehnëd yi.

² Awa umë tēfëka nke ahnë asatah, nke asan asëval aryampo fo, ale fëlak nkaf ntëŵu do seryëk, ale lënënëde, holëk kaca vahnë do hoɔ karaṅëhni vahnë.

³ Tēfëlahna nke aryëŵ ma ale wëtëntëde bare tēfëka nke ale nkukëk sakahn do wok yëkëlehnëdina sonko; antë ṅahn dëcët koryi.

⁴ Tēfëka nke ale holëk mënkŵ tere lëŵu ṅa do mënkŵëhni vutah vuntëŵu hn'imawëhn, g'untënah fop.

⁵ Age ahnë a kodina mënkŵ tere lëŵu ṅa dënk, hak kod' paɔ cery sali Wënu ṅa?

⁶ Tēfëlahna nke ale hwëtahnëk takan, soje antë pëba inaÿëna do njo hn'ikitij tac fo gë Sintani.

⁷ Tēfëka kwëhna untënah gë vële wok vëyentina cery sali soje antë njafini do antë njoni hnë warënd Sintani hna.

Vëyohal cery sali

⁸ Vëyohal hnë cery sali va fëna tēfëkëhni nkeni vësan vële lënënik do wok vëhwëhnana wanës waki. Tēfëlähniḥna dëcëtandëni uñen ṅa ma njëkëlehnëndëni koryi gë wafere waŵeh ŵa fop.

⁹ Tēfëkëhni vahnë vërac kwëtani, gë hakili facah, toña le yëtëndanik hn'ikwëtahn hna.

¹⁰ Tēfëka pëcëtayi fëna wapacëk soje njëtahni bi vëhwëhnana ile nirandeni, tac kodëni nkeni vëyohal cery sali.

¹¹ Vësëval va* fëna tēfëkëhni nkeni vële lënënik do tēfëlahna nëŵëndënihëhni viÿëntahni, vële yëtëk nkaf ntëŵ hni do hahnëndak hn'ile-wo-le hna.

¹² Vëyohal cery sali va tēfëkëhni ale-wo-le nke asan asëval aryampo fo do tēfëkëhni nkeni vële holëk mënkŵ vutah vuntëŵ hni va gë tere lëŵ hni ṅa.

¹³ Vële lid' g'afërën doku lëŵ hni hnë cery sali hna ntënënëdëni do nuÿadëni itama cankaḥ hn'ikwëtahn nte ye hnë Yesu Këris.

Gante naÿëk ikwëtahn ka

¹⁴ Kerëndidëmi waṅi, mama nahandëbu yiryiwu yëkiyi hara biÿëna.

¹⁵ Koyëna, ge yinkaryila, njëtëɔ gante tēfëka nke njasa hu ṅa hnë tere Wën hna. Iyi tere, cery sali mba Wën paryi ye nte hagëtëd do famëtëd toña ṅa.

* **3:11 3.11** *Vësëval va:* Kode nkwëryi fëna «vësëval hni va» ye.

¹⁶ Ha, pacëk, ufëmpëhnah ile yëtik hn'ikwëtahn hna naÿëk:
 Tufëhnako hn'imbahn,
 tufëhnako asatah g'Iyir,
 nuniha wamëleka ña,
 pëyahniko hnë vële wok vëyena wasëwif,
 kwëtahniko d'uniÿa li,
 do kayëndiko yañ gë icëmb.

4

Vëharan wamër

¹ Iyir ña nësëk wapacëk: hnë vampëd vatëkwa hna, vëryampo tavëdëni ikwëtahn ña. Wayine wade rokadëhëhni tëfëdëni gë ikarañ nte wëatik hnë Sintani.

² Vahnë vële hurubak, vëwër, vële yëtëdu vintawary vidëw hni va gona këncëtëlehnënd yivah gë wëh, wënehnëdëhëhni gë wanës wadëw hni ña.

³ Mbañëndënihëhni vahnë va antë ñëlëlëndëni, do antë tokëndëni viÿë viryampo. Bare Wënu ña ye ale lik a vëÿin fop soñe vële hwëtahnëk, yëtëk toña va, tokëdëni camehnatëndëniha Wënu ña.

⁴ Ha, fop ile ntik Wën ÿa përenak do ñoñ gena ile sanëde ge tebaden camehnatëndënehna.

⁵ Wanës Wënu ña gë wayëfa wë pacënëd vëÿin fop.

Ayohal afërën

⁶ Karañëryindëhni wañi fop vële hwëtahnëk va. Koyëna nkedu ayohal afërën ava Yesu Këris ale ryavik gë wanës ikwëtahn do gë ikarañ catah nte rëfëru gë ikahnënda.

⁷ Bare cañëтары wëhnantul wakwëhn toña këm, wale hnëmpëlëk g'ikwëtahn. Nëñary awo ale hahnëndak hn'ikwëtahn Wën hna.

⁸ Yakën imbahn nëfak bare gena hnë vile-wo-vile; bare ikahnënda hn'ikwëtahn Wënu ña nëfak soñe fop. Kabi hnam nke ile ntehnëk Wën ntinëndëhëfu ÿa hnë iÿi d'uniÿa gë ile yejëk per.

⁹ Wëlin wanës toña wante rëfëka kacani vahnë fop:

¹⁰ Ndokujëden d'us do mëtëden, kabi ale ye Wënu paryi ña ramahninëk, umë ale ye Afëhët vahnë fop ÿa, do kas vële hwëtahnëka va.

¹¹ Iÿin ye ile rëfëka aharañëndëhni do alehnëhni vahnë va ntindëni.

¹² Ahnë tëfëlahna njafi kabi fatah woru; bare wëjë gery ale tëfëtalandëni vële hwëtahnëk, gë wanës hu ña, gë nkeya hu ña, gë inahn hu ña, gë ikwëtahn hu ña do gë ufacah hu wë.

¹³ Rëkahnëryindu ÿa, pabëry ikarañ Wanës Wënu ña hnë bulunda hna, ahamënaÿëhnëndëhni do aharañëndëhni.

¹⁴ Antë aryënkwa avalëtahn uyëd va Iyir Ipacah le ye hnë wëjë hna. Nuÿaruho rac ante nësëniho wakila do tindënihino vicër wëbák ña.

¹⁵ Yawënerëy iÿin fop, pabëry gë fanka hu fa fop iÿi d'oku gante kodëni vahnë va fop nuni unji karyënkwa hu ña.

¹⁶ Keryëry nkaf hu do g'ile harañëduhëhni vahnë ÿa. Kahnëndary hnë vëÿin fop. Ge koyëna ntiru, pëhëtaðu wëjë dënk gë vële hnëpadëhi per.

5

¹ Antë ahnirahna g'inãñëna acër. Gabëryinda had rëmuh, vëjar va had vëhery hu,

² vanëm va had wahnëmuh, vucëval va fëna had vëhery hu, g'ipacëna padah.

Vësëval vële cëmaryëk vësan

³ Pabëryihni g'untënah vële cëmaryëk vësan, vële ye paryi vëhni fo va.

4 Ge ale cëmaryëk asan a kwëhnakëhni vutah ma vutah vunte nagëni vërahu, tëfëkëhni vutah vutac ñëḡani gante tufahnëdëni ten ikwëtahn dëw̃ hni ḡa hnë watere wadëw̃ hni hna, cosënihëhni vële hnagëkëhni va, kabi umë ye ile hnëḡëdëha Wënu ḡa.

5 Ale cëmaryëk asan a, ale ye minu fo ḡa, Wën hna kwëtëk itama dëw̃u ḡa fop; hnë iyëfa gë ikëla hna nkef, g'umëd gë g'anent.

6 Bare ale cëmaryëk asan a ale yëkëlend ile hnëḡëdëha fo asëm ale wok yasëd ye.

7 Waḡi fëna tëfëka aharaḡëndëhni soḡe ahnë antë kwëhna ile niradëhëhni.

8 Age ahnë pabëlëhnhna hnënk lëw̃u ḡa, do kas vëvë tere lëw̃u va, njahëtak ikwëtahn ḡa. Ahnë arac mek ntëbi dënk ale wok kwëtahnëna.

9 Maw̃ëry ahera asëval ale cëmaryëk asan a hnë kayëte vësay hna ge tëkëka wabëhn wafëhw imbëd gë ryaw̃ (60) do ḡëliko hwënta ryampo fo.

10 Tëfëka njëtëhni vifërën vile ntif va: kwëda përen nte kwëdëkëhniwo vutah vuntëw̃u, kaca ntënah nte kacadëhëhniwo vëhneh, igwiyët wakwër wante nkwiyëtëdëhëhniwo vële hwëtahnëk, idëma nte ndemandëhëhniwo vële yiwëhnëk do lidëho gë uyoh fop vantiyehn vapëren va.

11 Bare antë aherëhni vësëval vële cëmaryëk vësan, vële wok vëryag fo va; kabi ge iḡa dëw̃ hni ḡa kumpëtëkëhni g'ile kwëtëlëntiniho gë Këris, rëkëdëni ñandëni ñëlini.

12 Awa koyëna kitiḡëdëni menëni, kabi vëyaw̃ënëna wante ntehnënihawo Këris ḡa.

13 Do kat, ñëḡadëni nkeni vëhëmak, njasëdëni tere gë tere. Gena vëhëmak fo nkeni bare nësënkëni do pabëdëni ile wok gena wadëw̃ hni; vëhodina pëlani waw̃ës walëw̃ hni.

14 Soḡe rac ñadëfu mbok ñëlini vësay vëryag va, nagënihëhni vutah, pabëni watere wadëw̃ hni ḡa soḡe vëḡëw̃ fu va antë nuḡani wameh wante ntehnëdënihëfu.

15 Kabi vësay vëryampo tavëni nkaw̃ catah tëfëniha Sintani.

16 Age asëval ale hwëtahnëk kwëhnakëhni vële cëmaryëk vësan tere lëw̃u hna, tëfëka ndemandëhni antë nkeni dïb cery sali ḡa. Koyëna cery sali ḡa koḡ ndemandëhni vële ye paryi minëhni va.

Vële ye haryënk w cery sali

17 Vële ye haryënk w cery sali do wënk wëd g'afërën doku lëw̃ hni ḡa, tëfëkëhni wasos wahi, do kas vële hwëhnak wadoku wadënah hn'ipëyahn wanës gë ikaraḡ vëḡënta hni.

18 Kabi Vikerëh va më lehnëk: «Ge yihni ḡa ndokuḡëd ant'arëmpuna wës ḡa soḡe antë tokënd roka ḡa.»✧ Do kat: «Aryokuḡ a tëfëka cosi.»✧

19 Antë aw̃aw̃ëhn ahnë nësënd wameh soḡe ale ye ankaf cery sali, ge vëhi ma vërar vëyëna wasëde soḡe watac.

20 Niraryehna tase vahnë fop ale wënëd a soḡe vëḡëntaw̃ va ntakahnëhni antë ntigëni koyëna.

21 Wëlin ile w̃untadëmi ḡa haryënk w Wën hna gë Yesu Këris do gë haryënk w wamëleka Wënu ḡa: maw̃ëhnëry waḡi fop, diriyhni fop ndampo fo hara dëbëndëlëndilihëhnhna vahnë va.

22 Antë ñankahni arinda ahnë wëbák ḡa, alihna avë haryënk w cery sali. Antë ayentahni wameh vëḡëntaw̃ ḡa. Gory afacah.

23 Tavëry ice wënka fo bare ceryind fëna uñen toyë soḡe lav dōnk hu ḡi do gë itesënk hu ḡi.

24 Wameh vëryampo nude wapacëk ani gë kitiḡahnëndëni ḡa dënk; wëba vëḡëntaw̃ ḡa nude ge kitiḡini.

²⁵ Do fëna, vantiyehn vapëren va nude wapacëk, do vante wok nuyina taj va kodina nko coŵa.

6

Vëramp

¹ Vële ye hn'utamp va, tēfëkēhni njēdfanihēhni ntēnah padah vële hwēhnëkēhni va, soŋe antē ahnē njeŵ uŵac Wënu ŋa g'ile haraŋēdfenēhēhni vahnē ŷa.

² Vële hwēhnakēhni vësankaf vële kwëtahnëka Wënu ŋa, vahnē vërac tēfëlēhniha njafēni cankaf ntēŵ hni ŋa kabi vëŷënta hni ye. Bare tēfëkēhni ndokuŋēhnēndēnihēhni ntēbi kabi vële hnuŷađ ufëren ŵa hnē đoku lēŵ hni vële hwëtahnëk ye do vëŷahnik Wënu ŋa. Watac rēfëka aharaŋēndēhni vahnē va do alehnēndēhni ntindēni.

³ Age ahnē karaŋēdfēhēhni vahnē wakaŵary, ge maŵëna wanës wapacah wëba Ahwēhn fu Yesu Këris ŋa do ge maŵëna ikaraŋ nte rēfëlëk gē ikwëtahn ŋa,

⁴ ahnē arac inaŷëna ŋa fëbëka, ñoñ yëtëna. Iña ŋa kobëka gwajëtël gē sonko soŋe wanës. Hnam matidëha iñëŵary gē wasonko do gē nës wameh soŋe vëŷëntaŵ, vikamahna vimeh,

⁵ wasonko wale wok pudina yëbëlan vahnē vële tumpak wahakili, wok vëyëtëna toña. Ntiyahnëkēhni ikwëtahn Wënu ŋa fere fale hnuŷahnēde hnapul ye.

⁶ Paryi nke, ikwëtahn Wënu ŋa hnapul sankaf ye ge nēŋëkëfu g'ile hwēhnayinëk ŷa.

⁷ Ñoñ yojilēnēhna hnē iŷi đuniŷa, do fëna ñoñ kodelēnēhna njoyin.

⁸ Awa ge kwēhnayinëk ile rokēden gē viŷi vile liyaden, umë gwër nkedëhëfu.

⁹ Vële yëkëlend uvetak va njëkēhnahnēdfeni, warënd ŵa pëladëhēhni, viña wanënkwah do wadakëmak ntabëdfēhēhni vahnē gē ibëv do janáma hna.

¹⁰ Ha, ankahn wameh wayabah, iña dëcët koryi ŋa ye. Vëryampo njëkëlehnēni rac dëcët, soŋe rac ŋaŵëtani ikwëtahn ŋa do njoyajëni vëhni dënk wahorot wayabah.

Uŵët fërën

¹¹ Awa, wëjë ale kwēhnëk Wën, garyëry vëŷin fop. Yëkëlehnëry usatah, ikahnēnda gē Wënu ŋa, ikwëtahn ŋa, iŋahn ŋa, iduñëna ŋa, do gē iguk sakahn.

¹² Mëtëry uŵët fërën ikwëtahn ŋa. Pëlary uwám usër ule ŵacahniru ŵa, ule yavëtëru hale ntiru ipëyahn përen ikwëtahn hu ŋa tase wasede wayabah.

¹³ Tase Wën ale yëdfahnēđ uwám hnē fop do gē tase Yesu Këris ale rufahnëko ucedeya g'ipëyahn përen haryënkŵ Pos Pilat, kwëtehahnēdfëmi:

¹⁴ yaŵënerë akwëđa, nte hnuŷaru ŋa, g'ufacah, idënt këm, hafo mbokaj Ahwēhn fu Yesu Këris.

¹⁵ Mbokajēđ hnē wati le kahnēndëk Wën hna, ale lënënik, ale ŵëkëk fop,

Ahnaŵ vëhnaŵ ŷa do Ahwēhn vëhwēhn ŷa.

¹⁶ Umë fo ye ale wok cëmëđina ŷa.

Hnē humpen hunte woyinëk tēkēnēdfelēnēhna ntēdfëk.

Ahnē nulahna do ahnē kodina nuhna.

G'umë nke ntēnah ŋa gē fanka fa kantëm! Amina.

Ile nkabini vëvetak

¹⁷ Awa wëba vëvetak hnē đuniŷa li, dehnëryihni antē naŷënandëni do antē kwëtëni itamahn dëŵ hni ŋa hnē wavetak le fud, bare hnē Wën hna, umë ale vetëndayehnédfëhëfu hnē ile-wo-le ŷa, soŋe natahnëfu.

¹⁸ Kwëtehahnëryihni ntindëni vantiyehn vapëren le yed hnapul lēŵ hni, kwëhnani nëf, cahëlëndëni gē vëŷënta hni ile kwëhnani ŷa.

¹⁹ Koyëna kwëtaďëni hnapul fëren le viďëď soŋe acahn lëw hni gante koďëni kwëhnani uwám paryi wã.

Simpaŷi rëkwa

²⁰ Awa, wëjë Timote, yaŵënëry đus ile hwëtehahniru ŷa. Kehary fop wanës wakwëhn nafa këm do wok tëfëlëna g'ikwëtahn ŋa do gë wasonko wanënkwah wale wãtik hn'ile macëďëni vëryaŵ «Uyët».

²¹ Vële hnahak kwëhnani uyët rac, tavëni nkaŵ ikwëtahn ŋa. Arabi ipërëna Wënu ŋa nke gë wũhnë.

Kayëte kigëna mba Pol nte kerëhnëka Timote Wade yehëhna hnë inji kayëte

Afayik Pol kerëhnëka kayëte kigëna Timote, «ajë mën ale ÿahnëbu hn'ikwëtahn». Mpëd Pol cëfik Rom hna (1.8, 17), yëbëlan bëhn wafëhw mbëd g'iryaw' g'imbed' g'iryaw' gë bëhn wafëhw imbëd' g'iryaw' g'imbed' gë warar (66 gë 68) ga ndëcëk hnagi Yesu ÿa. Kayëte nte hamënayend ye. Pol njëtëk gojëlahna d'us cëmahn. Ñad kamënaÿehna Timote nko kahnënda hnë vakarañ Vikerëh hna, lakënde haryënkwa hambah hna do horot hna do vakarañ wamër. Andënkwëtehnëdëha uyëd Wënu ña nte nuÿak ña wati le tindëkawo Pol wëbák ña, uyëd ule rëfëka mbalëtahn soje doku lëwu ÿa hnë vacery sali hna. Pol njëdaka fëna Timote siyab lëwu ÿa dënk hnë wapuhnala kayëte hna.

Wëlin wanës wakwëhn nafa hn'inji kayëte: doku, ikahnënda, fanka, uyëd, toña, dënkwëta, wanës, ayohal.

Wëlin gante nke kayëte ka:

Simpaÿi (1.1-2)

Ikamënaÿehn hn'ikahnënda (1.3-18)

Sodafe Këris (2.1-13)

Ayohal afërën, ayohal Ahwëhn (2.14-26)

Wafac warëkwa (3.1-17)

Pëyahn Wanës Wën (4.1-8)

Wanira watëkwa do gë simpaÿi rëkwa (4.9-22)

Simpaÿi

¹ Ami Pol, ale ye afayik Yesu Këris kabi Wënu ña ÿak koyëna, soje pëyahn uwám ule ntehnëko Wën njëdadëhëhni vahnë vële hwëtahnëka Yesu Këris va,

² kerëhnëryidëmi Timote, fatah mën fante ÿahnëbu hn'ikwëtahn. Arabi Wën Rëm ÿa do gë Yesu Këris Ahwëhn fu ÿa njëdënihi ipërëna gë ikayëhnahn do gë yam.

Ikamënaÿehn hnë kahnënda

³ Camehnëdëfuhä Wën hunte ryokuñëhnëdëfu g'inahan pacah, had vacërakëlo mën, nahadëmi g'umëd' gë g'anent nte-wo-nte njëdadëfu ña.

⁴ Ndënkwëtaðëfu wankwën hu ña, do ñankahnëko d'us vok hnuÿi pëbahno uhnatah wä.*

⁵ Ndënkwëtaðëfu ikwëtahn hu paryi nte kwëhnaniho ten vëhni hnëmuh sankaf Lowis gë hnëmuh Ënis ña.

⁶ Soje rac ryënkwëtehnahnëdëmi wañi: yawënerÿ d'us uyëd Wën le hnuÿaru ante tindëmino wëbák ña.

⁷ Kabi Iyir ante njëdäkëfu Wënu ña nambëna fanka, Iyir nte yaßënëdëhëfu fanka gë gë inahn do gë iyët vankaf fu.

⁸ Awa antë cëfëhni soje aye sedë Ahwëhn fu ÿa, ma ami ale sëdik soje lëwu ÿi. Bare korotëntëryi g'ami soje Wanës Wakasëk ña alihahnënd fanka fale njëdäki Wënu ña,

⁹ umë ale fehëtëkëfu do wacëkëfu nkeyin vëfacah. Gena soje ifërën ile lifen ÿa, bare ipëhna dëwu ña dënk ye gë ipërëna dëwu ña. Ipërëna tac, nte yëdayinëkëfuno hnë Yesu Këris kobëri wapëgwa hna,

¹⁰ tame tufahniko g'icahn Afëhët fu ña, Yesu Këris. Umë rëkwehnëk fanka icëm fa do, gë Wanës Wakasëk ña, njëtëndanëk uwám paryi g'uwám usër.

* 1:4 1.4: Vantiyehn 20.37

11 Do soŋe iŋi doku Wanës Wakasëk tëhnako Wën yewu afëyah, afayik do aharaŋ,
 12 do soŋe rac horotahnëdëfu aki. Bare cëfëhnëlohna, kabi njëtëbu hnë ale kwëtëbu ikwëtahn mën ŋa do pacëko kwëhna fanka njawën ile kwëtehnaŋko ŋa hafo hnë Fac Kiti hna.

13 Yaŋwënëry dŋus wanës toña wante wëryëru hnë ŋal mën ŋi, hnë ikwëtahn do gë hn'ijahn nte ye hn'ibëmënkël gë Yesu Këris hna.

14 Keryëry dŋus, gë idema Iyir Ipacah nte ye hnë fuhnë ŋa, wapërën wante hwëtehnaŋniru ŋi.

15 Njëtëru vëvë Asi va fop tavëniho, hnë vërac nkentiniho Fijel gë Erëmojen.

16 Arabi Ahwëhn a kaŋëhnahna gë tere Onesifor ŋa, kabi umë njawënehndëhoŋo wati-wo-wati, do cëfëhnëlawohna g'ami ale sëdfiko ŋa;

17 bare ante njijëko Rom ŋa, njëkëhnaŋkowo gante-wo-gante hafo nuwo.

18 Arabi Ahwëhn a ndemahna nuŋa ikaŋëhnahn Wënu ŋa hnë Fac Kiti hna. Njëtëru alëbëhni vahnë va fop gante ndemako ka hnë nkol Efes hna.

2

Sodafe Këris

1 Awa wëjë, ajë mën hn'ikwëtahn, njëkëhnaŋryind ayawënannd g'ipërëna nte ye hn'ibëmënkël gë Yesu Këris.

2 Do wante haraŋëmi tase wasefe wayabah, kwëtehnaŋnëryihni vahnë vële hahnëndak, vële seryëk do hod vëhni dënk karaŋënihëhni vëhaŋary.

3 Korotëntëryi g'ami had sodafe fërën va Yesu Këris.

4 Sodafe le ye hnë doku, ge ñad nuŋa icamehn asankaf alëwu ŋa, kwëtahnëdina nëf viŋë vivë duniŋa vi.

5 Ale lobëlëd kodina nuŋa ge dënënëna sariya dobël ŋa.

6 Ayam ale horotëk doku ŋa rëfëka tok ten le njamëk hna.

7 Nahary dŋus wante hnësëhnëmi ŋi, do Ahwëhn a ntid awëry fop.

8 Dënkwëtaryehna Yesu Këris avë hnënk Ahnaŋ David, ale vëhnëndaniko hnë vësëm, had gante karaŋëd Wanës Wakasëk wante fëyahndëdëfu ŋi.

9 Soŋe waŋi Wanës Wakasëk horotëdëfu do ñabibu dënk gë vankëncä had aŋen. Bare wanës Wënu ŋa ñabina!

10 Soŋe rac ryuñëhnaŋdëdëfu fop, nuŋahnëni vële tëhnak Wën va fëna ipëh nte ye hnë ibëmënkël fu gë Yesu Këris ŋa gë icëmb nte wok pudina ŋa.

11 Wëlin wanës toña ŋa:

«Age cëmëntinëkëfu hn'ikwëtahn Këris hna,
 kwëhnaŋtëdenëhëfu fëna uwám ŋa g'umë.

12 Ge nduñënayinëk,
 nawëntëdenëhëfu g'umë.

Ge njahëtayinëka
 umë fëna njahëta dëhëfu.

13 Ge fuhnë kahnëndayilënëhna,
 umë nkod kahnënda
 kabi kodina njahëta umë dënk.»

Ayohal afërën

14 Dënkwëtehnaŋryindëhni vahnë va waŋi fop do gabëryihni gë fanka haryënk Wën hna antë conkëndëni soŋe wanës. Wasonko warac kwëhnana nafa, ge gena mbëvehnëhni vële hnëpad va.

15 Kamërary aye ahnë ale lid fërën do cëkwa Wënu ŋa, ale wok cëfëhnëdilahna gë doku lëwu ŋa do fëyahndëdëfu g'usatah toña wanës Wënu ŋa.

¹⁶ Kehary fop wanës wakwëhn nafa këm do wok tēfēlēna g'ikwētahn ŋa, kabi vēle yehahnēk watac ŋa ŋaŵētađēniha g'ahawāry Wēnu ŋa.

¹⁷ Wanës wadēw hni ŋa had hajēhn hacēr nkeđ. Hnē vahnē vērac nkentini Imene gē Filet.

¹⁸ Ŋaŵētani toña ŷa. Vēhni lehnēđ Wēnu ŋa tēk mbēhnēndanēfu vēsēm hna do koyēna, tavētehnēđēnihēhni vēryampo ikwētahn dēw hni ŋa.

¹⁹ Bare Wēnu ŋa ŋaŵēnēkēhni vahnē vēlēwu va had sah ryēnkwēryēnkw cery nte njēryēk. Waŋi wanës herik hnē rac: «Ahwēhn a njētēkēhni vēlēwu va», do kat: «Ale-wo-le fēyahnek Ahwēhn a hwēhnēka, tēfēka tav wameh ŋa.»

²⁰ Hn'acery nkwamah hna, gena viliyara vante ryēhwarik gē sanu ma gē koryi fo ye hnam, nke fēna vante fērik wadēhwa ma ŷahanik g'intil. Vēndampo soŋe vēle lēnēnik va ye, vēyēntaŵ soŋe vēle wok vēlēnēnina va ye. ²¹ Awa ge ahn'a pacēnak gē fop wameh ŋa, gē viliyara vēle lēnēnik mēntēndēlehnēđeni. Apacēnik, nēfa soŋe Ahwēhn a, pēhwētik nti fop đoku fērēn.

Ayohal Ahwēhn

²² Garyēry fop iña meh nte ye hn'ujar hna; yēkēlehnēryind usatah ŵa gē ikwētahn ŋa gē iŋahn ŋa do gē yam ŷa, aye gē fop vēle wēcadēha Ahwēhn g'intawāry pacah va.

²³ Bare kehary vankwajēla vante wok kwēhnana nafa va. Njētēru sonko fo nagēđ.

²⁴ Ayohal Ahwēhn a tēfēlahna nke ale sonkēntēđe, tēfēka nke ale ŷahnēkēhni vahnē va fop, do kwēhna uyēđ ikaraŋ vahnē do nke ale ryuñēnađ wameh wante ntehnēđe ŋa.

²⁵ Tēfēka karaŋēndēhni wajira vēle wajētēndēha va, mpēđ Wēnu ŋa gwēcētēđ wahakili walēw hni ŵa soŋe njētahnēni toña ŷa.

²⁶ Koyēna wahakili walēw hni ŵa mbokađ cat do cahnēđēni hnē urēnd Sintani nte likēhni vēramp, ntihahnēni iña dēwu.

3

Wafac warēkwa

¹ Yētēry waŋi: hnē wapuya đuniŷa hna, nkeđ uhorot usankaf.

² Vahnē va vankaf vantēw hni fo ñađēni, ñandēni koryi, mbēntandēni, naŷēnandēni do njewēndēniha Wēnu ŋa, vēwawēhnēđilēlihna vēle hnagēkēhni va, vēsamēhnēđilēhniha, vēlēnēnēđilāhna Wēnu ŋa.

³ Njapēđēni, vēhwēhnadīna kaŷēhnahn, nēsēndēni wameh vahnē, vēwēkēđina wankaf vantēw hni, mbahnēđēhēhni walaŵary do ñewēđēni ufērēn ŷa.

⁴ Nkeđēni vēroka vēyēnta hni, rēkēđēni ntiyarēndēni ile-wo-le do naŷēna ŋa kwēyēndanēđēhēhni. Uhnatah lēw hni fo rēkēđēni ñandēni gena Wēnu ŋa.

⁵ Ntiyēhnađēni had vēle hahnēndak soŋe Wēnu ŋa, bare njahētađēni fanka ikwētahn fa. Ŋaŵētaryihni vēle ye koyēna va.

⁶ Vēryampo hnē vēhni ntidēni fere hafo tēnkēni hnē watere do maŵēhnēđēnihēhni vēsēval vēle pēbēk wameh do wasifa iña meh fop hahēđēhēhni.

⁷ Kwēlēkwēl njēkēlehnēđēni ñēŋani bare vēhōđina tēkēnēni muk uyēt toña ŵa.

⁸ Had gante nkwajētehnēnihawo Moyis, Sanes gē Sambēres, koyēna vēyi vahnē nkwajētehnēni toña ŷa. Vahnē vēhwēhn hakili rumpak ye do ikwētahn dēw hni ŋa yaŵēna.

⁹ Bare vēyidīna ŋaŵēt, kabi vahnē va fop kamahnēđēni hnamb hakili lēw hni ŵa, had gante nkeho soŋe vēhni Sanes gē Sambēres ka.

¹⁰ Bare wējē, njētēru đus ikaraŋ mēn ŋa, njasa mēn ŋa, vile fēhnađu va, ikwētahn mēn ŋa, iduñēna mēn ŋa, iŋahn mēn ŋa, ikahnēnda mēn ŋa.

11 Njëtëru dŕus gante mbërehniŕibu ka do gante korotëbu ka Antiyos hna gë Ikoniŕyum hna do gë Lisëtër hna. Ha, paryi nke mbërehniŕibu dŕus, bare Ahwëhn a pehëtëko hnë wani fop.*

12 Fop vële ŕyad tëfalëndëniha Yesu Këris va korotëndëni.

13 Bare vahnë vëwëh va gë vësihna va nkodëni tëwädëni kwëlëkwël hnë wameh hna. Tokadënihëhni viŕëntaŕw va do tokadëni vëhni fëna.

14 Awa wëjë, yaŕwënerŕy dŕus ile ŕëŕaru ŕa gë ile ŕawëru g'ipacahn. Njëtëruha ale ŕaŕëndëki ŕa.

15 Ha, njëtëru Vikerëh Vipacah va koŕëri hn'utah hu hna; kod njëdaŕi yasery le yodëhi g'ipeh g'ikwëtahn hnë Yesu Këris.

16 Wënu ŕa lik hafo fop Vikerëh va nke wanës wadëwu. Nëfak soŕe karaŕahnini vahnë va, nirahnini, catënahhni do kwëdahnini hn'usatah.

17 Koyëna vahnë vëva Wën va kwëhnadëni wëka fadah soŕe ntihahnëni fop vantiyehn vapëren.

4

Pëyahh Wanës Wën

1 Tëyëdëmi gë fanka fa, haryënkŕ Wën hna do haryënkŕ Yesu Këris ale hitiŕëdëhëhni vële wok vesëmëna gë vële sëmëk per, ge mbokajëk kahnënd inaw dëwu ŕa:

2 pëyahnerŕy wanës Wënu ŕa, pëyahnerŕy lakënde gena wati ile tëfëka hna; niraryind, ŕaŕënarŕyind, kamënaŕyëhnerŕyind do karaŕëryindëhni g'iduŕëna cankaŕ.

3 Wati rëkid, vahnë va vëwodina ñandëni nëpa karaŕ pacah ŕa. Iña dëw hni ŕa fo paŕëdëni. Mëcadënihëhni kore vëharan vële rëkëd nësëndëni wante hnëŕëdëhëhni fo.

4 Ciŕadëni vanëf va soŕe antë nkwëryëni toña ŕa do ciŕëtani nkwëryahnëni wamër ŕa.

5 Bare wëjë, kwëtëry hakili hnë vile-wo-vile hna. Duŕënarŕy horot ŕa, diry doku afëyahh Wanës Wakasëk ŕa, padënerŕy dŕus doku le njëdäki Wënu ŕa.

6 Kabi ami yëdahnëŕa yeŕu ntaŕary mën ŕa had sadëha do biŕëdina cëmëdëfu.

7 Mëtëbu uŕët fërën ŕa, puhnaŕu idobël inä, njawënebu kwëtahn ŕa.

8 Tame ŕuña imëk inä napëdëho: apënkŕ imëk nte njëdadëho Ahwëhn hnë Fac Kitij hna ye do gena ami fo, bare soŕe fop vële ŕahnëf iboka dëwu ŕa ye.

Wanira watëkwa

9 Diry fere ayij ñap arëkato.

10 Demas tavëko, kabi iŕi dŕuniŕa tëfëk; Tesalonik njik. Këresen umë Galasi njik do Tit Dalëmasi njik.

11 Lik fo wolahnëŕun. Yoja Marëk, kabi kod ndemawo hnë doku Wën hna.

12 Tisik, umë Efes saŕëtëŕuha.

13 Ge njijëdu yonëhne cud kwëhn huji nte ravëhëbuho Tërowas hna vëhni Karëpus hna; yoryaj fëna vëkayëte va, do dënk vante herik hnë wayand va.

14 Alekësandër aryëhwar a ntikoŕo ntavah yabah. Bare Ahwëhn a cosëdëha doku vantiyehn vantëwu va.

15 Keharyehna wëjë fëna umë! Kabi nkwajëdëho dŕus wanës fu ŕa.

16 Ahnë dëmalowohna ante nësadëfuho hnë kitija hna, fop tavënihowo. Arabi Wënu ŕa antë cosëhni doku vantiyehn vantëw hni va!

17 Bare Ahwëhn a ryemakoŕo do njëdakoŕo fanka falëwu fa. Awa koyëna kolëbuho fëyahhëndu Wanës Wakasëk ŕa gë fanka, do fop vële wok vëyena wasëwif va nkwëryëdëni. Do Ahwëhn a pehëtëko hnë wës vësëhn hna.

¹⁸ Ahwëhn a fehëtëko hnë wameh hna fop do pehëtëdëho ndëno hn'inawã dëwu ibë g'ambin hna; cëmbëndënéfuna kwëlëkwël! Amina.

Simpaÿi rëkwa

¹⁹ Gaÿëhëhni Përisëka gë Akilas do gë tere Onesifor ÿa.

²⁰ Erasët Korent hna nkok. Do tavëbuha Tërofim Mile hna kabi tesëko.

²¹ Yij ñap ani gë tëkahnind wati wëh ÿa. Ebul gë Pudën gë Linus gë Këlodiya do gë fop vëÿënta fu va nkaÿëryidënihi.

²² Arabi Ahwëhn a nkenti gë wëjë! Arabi ipërëna dëwu ña nke gë wühnë fop! Amina.

Kayëte mba Pol nte kerëhnëka Tit Wade yehëhna hnë inji kayëte

Tit, ale wok gena sëwif, arëfëlënta Afayik Pol hnë doku hna yeho. Pol kerëk inji kayëte ndampo fo gë kayëte ndënkwëryënkwo mba Timote ña, mpëd hnë bëhn wafëhw imbëd g'iryaw' g'imbëd (65) hna ga ndëcëk hnagi Yesu ÿa. Mpëd Masedëwan hna nkeho do Tit hnë tinti mbë wov le ÿak naÿëk do wacik Këret vë Gëres hna, nkeho. Pol hnam tavëkawo soñe tëhnahnì vëvë haryënkwo fagant vële hwëtahnëk. Had kayëte ndënkwëryënkwo mba Timote hna, Pol ankeya nte rëfëka soñe ayehahn avë haryënkwo nësëd. Ankaband gante tëfëka ntiyini vëharan' wamër va. Do nësëd hak tëfëka karan'ini anceh-wo-nceh hnë cery sali hna.

Wëlin wanës wakwëhn nafa hn'inji kayëte: toña, tëfëka, ikaran', wanës, ikwëtahn, nkeya, satah, Afehët, ipërëna.

Wëlin gante nke kayëte ka:

Pol Tit kerëhnëd (1.1-4)

Doku Tit hnë Tinti Këret hna (1.5-9)

Vëharan' vëwër va (1.10-16)

Ikaran' anceh-wo-nceh hnë cery sali (2.1-16)

Ankeya vële hwëtahnëk (3.1-15)

Pol Tit kerëhnëd

¹ Ami Pol, ayohal Wën do afayik Yesu Këris herëd anji kayëte. Wënu ña hwëtahnahnëko yojëwëhni hnë kwëtahn hna vële tëhnak va do yëtëndanëwëhni toña le rëfëlëk gë ankeya nte nëñëdëha.

² Toña rac njetëndanëdëhëhni nuÿani uwám usër. Wënu ña, ale wok mërëdina, ntehnëk njëdadëhëfu uwi wám usër kobëri wapëgwa hna.

³ Wën Afehët alëw' fu gë wanës wadëwu ña njetëndanëk, hnë wati le tëfëkawo hna, hnë wafay wale hwëtahnahnibuho wã pëyahnebuho gante ntehnëko'wo ka.

⁴ Tit, wëjë herëhnëryidëfu, ajë mën paryi hnë ikwëtahn nte varëlehnëkëfu hna: Arabi Wënu ña Rëm ÿa gë Yesu Këris Afehët fu ÿa ndëwanihi do njëdënihi yam ÿa.

Doku Tit Tinti Këret hna

⁵ Tavëmi Këret hna soñe afadën doku le wojëk ÿa. Hnë cery sali-wo, kwëtëryihni vicër had gante ntehnëmino ka.

⁶ Avë haryënkwo a tëfëka cat do ñëla asëval aryampo fo, vutahu va tëfëkëhni nkeni vële hwëtahnëk, do tëfëlahna njetahnini had vële hwëhnak nkeya meh, ma ñwëÿëhnëndënihëhni vële hnagëkëhni va.

⁷ Kabi ale ye ankaf hnë cery sali hna, umë hwëtahnahnik viÿë Wën va, tëfëlahna kwëhna ile niradë, tëfëlahna njafëhni vëÿëntaw' va, antë njanca ntavah, antë nke aryëw', antë njap, antë njëkëlehnënd hnapul gë rumpak.

⁸ Tëfëka kol kaca vëhneh ña do ñand ile yivëk ÿa, kwëhna hakili, cat, do pac, njet nkaf ntëwu ña.

⁹ Tëfëka njawën dus wanës wacatah ikwëtahn ña, wante rëfëlëk gë wante karanëdeni vahnë ña. Koyëna kod kamënaÿëhnëndëhni vëÿëntaw' va gë ikaran' pacah nte karanëdëhëhni ña do tufëhni vële wajëdëha va idënt dëw' hni ña.

Vëharan' vëwër

¹⁰ Ha, vahnë vëyabah vëlënënëdina, do dënk hnë wasëwif vëryaw' vële hwëtahnëka Këris va. Tokadënihëhni vahnë va gë wanës wadëw' hni wakwëhn nafa këm ña.

¹¹ Afo aryemëhnayehnehni, kabi fop cëvëd ikwëtahn dëw hni hnë watere wadaŵ. Ile wok cañëna ŷa karanëdënihëhni soñe nuŷahnëni hnapul le wok pacëna.

¹² Aryampo hnë vëhni, kila lëw hni, lehnëk: «Vëvë Këret va vëwër kwëlëkwël ye, wulaŵ wuyapah, vëhëmak vële hnahad roka fo ye.»

¹³ Do fop ile nësëd ŷa toña ye. Soñe umë ye niraryihni g'inãñëhahn, kwëhnahnëni ikwëtahn catah,

¹⁴ soñe antë nko tëfëni wëhnantul wasëwif wale wok gena toña do gë vakwëda vahnë vële ravëk toña.

¹⁵ Ge walawary hni ŷa gë vinahan hni va pacëk ile-wo-le ntidëni ŷa ifacah yed; bare ñoñ pacëna hnë vële wok vëfacëna va do wok vëhwëtahnëna va. Wahakili walëw hni ŷa gë vinahan vidëw va ni va përekak.

¹⁶ Ntehnëdëni njëtëniha Wënu ña, bare gante ntidëni ki gwajëtehnëdëniha. Vahnë vëweh ye do vële wëŷëndëha do kofina ntini iñë fërën.

2

Ikaraj anceh-wo-nceh hnë cery sali

¹ Bare wëjë, karanëryind g'ile rëfëlëk gë ikaraj catah ña.

² Dehnëryihni vicër va njëtëni vankaf vantëw hni va, nkeni vële lënënik, vële seryëk, vële yawëk hn'ikwëtahn hna, hn'injah hna do hn'iduñëna hna.

³ Vanëm va fëna, dehnëryihni kwëhnani vankeya vahnë vëfacah. Tëfëlëhniha nëwëndëni do antë dëcëtandëni uñen ña. Tëfëkëhni njëdahnëndëni siyab fërën;

⁴ tëfëkëhni ñañëndënihëhni vësëval va ñahnënihëhni vësan hni gë vutah hni,

⁵ nkeni vële seryëk do facëk, pabëni watere wadëw hni ña; nkeni vële fërënak do maŷëhnënihëhni vësan hni, soñe antë ahnë kol njeŵ wanës Wënu ña.

⁶ Vëjar va fëna gabëryihni gante nkehandëni vëseryah.

⁷ Hnë ile-wo-le, gery wëjë dënk ale rëfëtalahnëde gë viŷë vifërën vile lidu va. Afo nke ikaraj toña do iceryah,

⁸ wanës hu ña nke wacatah wante wok kofëna nkwaji, soñe cëfëhnahnëhni vële wajëtehnëdëhi va kabi vëhnuŷana wëla uŷeh ule nësëdëni soñe lëw fu.

⁹ Vëramp va tëfëkëhni maŷëhnënihëhni vële rampëkëhni va hnë ile-wo-le hna, njëkëlehnëni ntindëni vile hnëñëdëhëhni. Tëfëlëhniha nkwajëtehnëdënihëhni

¹⁰ ma ntehnënihëhni. Afo tufahnëndëni kwëlëkwël ikahnënda padah, gante ntënëhahnëdëni fop ikaraj Wën Afëhët fu ŷa.

¹¹ Ha, Wënu ña tufahnëk ipërëna dëwu, hn'ile matik ufeh soñe vahnë fop.

¹² Inji përeña karanëdëhëfu tavin ile wok dënënedëna Wën do iña viŷë vëweh duniŷa, më hoden njasënden, hnë wati vë gaki ŷi, uwám hwëhn toña, g'usatah, do hahnëndak haryënk Wën hna,

¹³ napatënden g'itama fac le ryëwayik, do cahnahñifu icëmb Wën sankaf fu, Afëhët fu, Yesu Këris.

¹⁴ Njëdahnëk ntaŷary dëwu ña soñe fu, pëhëtahnëfu hnë fop wameh hna. Ñadëho ntifu bulunda facah, bulunda le kwëhnëk umë, le hahnëndad kwëlëkwël soñe idi viŷë vifërën.

¹⁵ Watac ye wante rëfëka aharañëhni vahnë va, soñe ayabëhni ma ahnirahni g'untënah hu ña fop. Wëla aryampo antë njafañi.

3

Ankeya vële hwëtahnëk

¹ Dënkwëtehnëryihni vahnë vële hwëtahnëk va fop tëfëkëhni maŵëhnënihëhni vëvë haryënkŵ va do gë vësankaf nkal va. Tëfëkëhni maŵëhnënihëhni do këbënanani ntindëni fop vile ye vifërën va.

² Antë njeŵëndëni do kehani antë conkëndëni, bare përenani do tufahnëndëni kwëlëkwël sakahn hagukah gë cape vëyënta hni fop.

³ Fuhnë fëna, kobëri ña wadëhn yeyinëko, maŵëhnëdelënaŵohna Wënu ña, hn'idënt hna nkeyinëko do vëramp iña meh ña fop. Nkeyinëko hn'ankeya meh do hnë uñëŵary. Vahnë va ñëŵënihëfu do ñëŵëlinëko fuhnë dënk.

⁴ Bare, ante tufëhnako ipërëna g'ijahn Wën Afëhët fu ña,

⁵ pëhëtëkëfuno, gena soñe vifërën visatah vile liyinëko va, bare soñe kañëhnahn dëŵu ña ye. Pëhëtëkëfu gë yarya hnagi hasëk ña do g'Iyir Ipacah nte yëdäkëfu ankeya kasëk ña.

⁶ Wënu ña, gë uhwëhna nëf lëŵu ŵa, njëdëkëfuna iñi Yir Pacah gë fere Yesu Këris Afëhët fu ña;

⁷ koyëna, catënëkëfuno gë ipërëna dëŵu ña ðanko nuñayin uwám usër ule hnapëden ŵa had idëŵ.

⁸ Wanji wanës toña ye do ñadëfu ayawën ðus më kahnëndadëni fop vële hwëtahnëka Wën va hnë vantiyehn vapërën hna. Umë ye ile fërënak do hwëhnak nafa ña soñe vahnë fop.

⁹ Bare kehary vankwajëla vanënkŵah gë idëkw vacërakëlo gë wasonko do gë vankwajëla soñe sariya, kabi watac wanësar fo ye do kwëhnana nafa.

¹⁰ Ale fitëndëlehnëdëhëhni vahnë ña, yëdaryehna uhnira ryënkŵeryënkŵ, ge maŵëna, niraryehna higëna, ge ñwëyëk, daryehna.

¹¹ Njëteru, iñi sifa ahnë arumpak ye do ge nkok menënd, tufand umë dënk wënad.

¹² Wati nte payendidëmina Arëtemas ma Tisik, yij ñap arëkato Nikopolis hna, kabi hnam pëhnañu liwu aryaf a.

¹³ Pëhwëtanëhnëryihni ðus uyas ŵa vëhni Senas ahitiñ a gë Apolos, soñe antë nkojëhni iñë.

¹⁴ Tëfëka vëlëŵ fu va fëna kahnëndani hnë uli fërën ŵa, soñe pabëni wëbal wante nëfahnëdëhëhni vahnë va do koyëna vëyodina uwám uheyah.

¹⁵ Fop vële yebun g'ami va nkañëryidënihi. Gañëhëhni vële ñadëhëfu hn'ikwëtahn hna. Arabi ipërëna Wënu ña nke hnë ŵuhnë fop.

Kayëte mba Pol nte kerëhnëka Filemon Wade yehëhna kayëte Pol

Afayik Pol herëhnëka Filemon inji kayëte mpëd wati nte nkeho hnë kaso mbë Sesare (yëbëlan bëhn wafëhw imbëd gë warar gë bëhn wafëhw imbëd g'imbëd gë warar (53 gë 58) ga ndëcëk hnagi Yesu ÿa) ma hnë kaso mbë Rom (yëbëlan bëhn wafëhw imbëd gë ryaw gë bëhn wafëhw imbëd gë ryaw gë wahi (60 gë 62) ga ndëcëk hnagi Yesu ÿa). Filemon ahnë afërën yeho Kolos hna, do vële hwëtahnëk va mbarëpëlëdëniho ÿalu hna (yëb 2). Kwëhnakëhniwo vëramp, had gante nkeho vankeya vantëw hni kobëri ka, do aryampo ÿa Onesim maciko.

Onesim nkaryëkawo ale hwëhnëkawo ÿa (do mpëd ntenëhnëkawo fëna, yëkëryin yëb 8) do ga mbiyëk pankëlëni gë Pol kaso hna. Kwëtahnëlehn Wanës Wakasëk do ndokujëhnënda Pol. Pol ñahnëkawo d'us bare cañahnëlahna kwëtahna, kabi gante nke sarya ka, Filemon hwëhnëka.

Atac umë mbokënanëka Filemon g'inja kayëte, gë Tisik fëna ale yiryëryëd kayëte ñi gë Kolos, do atëyëka Filemon tebahna had aÿëntaw hnë Këris hna. Age gena umë kokënd njëdahna uhorot sankaf kabi nkaryëka ale hwëhnëka ÿa. Pol wajira fo nësëhnëdëha Filemon, hara porosiñëlahna ñoñ, bare akamënaÿehnëdëha Filemon maÿa Onesim g'ijnahn, umë ntehnëka kwët wac lëwu hna age Onesim nkonëhnahnëka iñë cosëdëha, tac ndënkwëtehnata Filemon nkonëhnahnëka Pol uwám lëwu wá, umë ale yëd'aka Wanës Wëkasëk ña.

Wëlin wanës wakwëhn nafa hn'inja kayëte: Këris, Onesim, aÿënta, Ahwëhn, wanës, injahn.

Wëlin gante nke kayëte ka:

Simpaÿi 1-3

Pol kerëhnëka Filemon 4-7

Uryëy Pol soñe Onesim 8-21

Simpaÿi rëkwa 22-25.

Pol kerëhnëka Filemon

¹ Ami Pol herëhnëdëhi wëjë Filemon. Cëdibu kabi d'oku Yesu Këris lidëfu. Gë aÿënta fu Timote nkebun. Nkaÿëderu wëjë, lawo fu aÿahnik do aryokëñental fu,

² gë aÿënta fu, asëval ale wacik Apiya, gë Arësip arëfëlënta fu wët hna, do gë cery sali nte varëpëlëd hnë tere hu hna.

³ Arabi Wënu ña, Rëm fu ÿa g'Ahwëhn a Yesu Këris ndëwanihu do njëdënihu yam ÿa!

⁴ Age nahami, Filemon, wayëfa mën hna, camehnëdëfuha kwëlëkwël Wën mën ña,

⁵ kabi nkwëryëdëfu ga nësëde soñe injahn hu ña do soñe ikwëtahn nte hwëhnaru paß gë Ahwëhn Yesu do paß gë fop vëfacah.

⁶ Njëfadëfuha Wënu ña nti ikwëtahn hu, nte vankëntiru gë fuhnë ña, kwëhna vantëwel vapërën d'anko ayëtëntahni viyë vifërën vile hwëhnayinëk hnë uwám fu hna gë Këris.

⁷ Aÿënta mën, injahn hu ña njëd'ako uhnatah yaßah do kamënaÿehn, kabi mbosëvosehneru wasakahn vëfacah.

Uryëy Pol soñe Onesim

⁸⁻⁹ Soñe injahn tac, mama kwëhnahnëbu, hnë Këris, fop afaya lehni ile rëfëka ali, pechnëko rëyi rac g'untënah. Had gante nkebu ki, ami Pol, acër, do kas gaki fëna asëdik kabi d'oku Yesu Këris lidëfu,

- ¹⁰ muntadëmi soŋe ajë mën, ale hnagëbu hnë kaso hna, Onesim*.
- ¹¹ Umë ale woko yohëna kobëri ŋa, njohalëkëfu gaki, wëjë g'ami.
- ¹² Mbokaryëryidëfuha, umë ale ye had ntaŋary mën dënk.
- ¹³ Ami, ñakëndëbu hwëtaŋa darël mën, soŋe ndemando gë ŵac hu hnë kaso hn'ile nkebu soŋe Wanës Wakasëk.
- ¹⁴ Bare ñoñ ñala liwu hara maŵëlihna, danko ufërën hu ŵa paß g'ami antë mëntël g'ile forosiŋik, bare nke afaya fo.
- ¹⁵ Mpëd Onesim fëna gontilohna gë wëjë soŋe wati ryampo danko avësahnihna soŋe kantëm,
- ¹⁶ bokëdeliya avësayihna had aramp, bare pecehna aramp, had aÿënta aÿahnik. Aŋahnëbuha dus, bare wëjë, tëfëka aÿahna ntëbi: aÿahna had ahnë do aÿahna had ale hwëtahnëka Këris!
- ¹⁷ Awa, age pëlaruho had aÿënta hu hn'ikwëtahn hna, kacaryehna had ami ye.
- ¹⁸ Do ge ntëntahnëki ma ge nkonëhnahnëki iñë, kwëtëry ŵac mën.
- ¹⁹ Ami, Pol, akerëbu gë vák mën dënk: ambësadëmi ami dënk; ñaða ryënkwëntehni wëjë fëna nkonëhnahnëruho iñë do wëjë dënk ye iñë rac!
- ²⁰ Ha, aÿënta mën, dinëhnërye iÿin hnë Ahwëhn hna; bosëvosehnëry ntaŋary mën hnë ibëmënkël fu gë Këris!
- ²¹ Apacahnëko ntidu ile rëyëmi ÿa hnë inï kayëte, anjëtëbu ntidu ntëbi rac.
- ²² Gë waŋi, pëhwëtanëhnërye ÿëŵa, kabi tamabu, soŋe wayëfa hun ŵa, mbësahnëdebu.
- ²³ Epafëras, ale sëdëlahnibun soŋe doku Yesu Këris ÿa, nkaÿëki.
- ²⁴ Marëk, Arisëtarëk, Demas do Lik, vëryokuŋëntal mën fëna, nkaÿënihi.
- ²⁵ Arabi Ahwëhn fu ÿa Yesu Këris ndëwaŋu.

* **1:10 1.10** *Onesim* fëhnëtanëk «ayohah».

Kayëte soje vë-ebëre Wade yehëhna hnë inji kayëte

Inji kayëte wasëwif vële hwëtahnëka Yesu Këris herëhnik. Ale herëk a yëtina, bare njëtëk d'us Vikerëh va kabi nësahnëk d'us Vikerëh vi soje nkabahn bi mo ye Këris. Inji kayëte kerik yëbëlan bëhn wafëhw imbëd g'iryaw' gë bëhn wafëhw imbëd gë wahnah g'imbëd (60 gë 95) ga ndëcëk hnagi Yesu ÿa.

Vële ryënkwëko kwëtahnëni va mbërehnëniho hafo njëkëlehnëni co'wani. Soje rac kerëhnanëkëhni a'yi ahnë inji kayëte d'anko gante kamënahned'ëni nko njawëhëni, antë tavëni nka'w ikwëtahn ña.

Wati vacërakëlo va, Wënu ña ntik ikwëtëla gë bulunda lëwu ÿa. Tëhnakëhni vësëna wasadëha do tëyëk wasadëha. Antëhnëkëhni ge ahnë ntik u'wëh, tëfëka njëdahn intaw' soje sadëha ÿa, do Wënu ña tavëhned'ëha ahnë arac. Inji kayëte nësëk pa'jare ikwëtëla kasëk ña nte ntik Wën gë vahnë vële hwëtahnëka Aju va. Ntëbëk ndënkwe'ryënkwa ña. Kabi ile ntinëhnëkëhni Yesu Këris vahnë va had Ajë Wën, ntëbëk ile ntini vëhni Moyis, gë vacërakëlo vë'ÿëntaw' va. Yesu ye fape Wën fa ale sëna'ÿik soje fop wameh vahnë ña. Umë ye fëna asëna wasadëha asankaf ale rënkëk hnë wa'ÿëwa wasëvah w'a ambin hna. Ale-wo-le hwëtahnëk ÿa bokëna mbala cënana nta'w sadëha soje wameh wadëwu. Wënu ña tavëhned'ëha wameh wadëwu ña.

Wëlin wanës wakwëhn nafa hn'inji kayëte: Wën, sadëha, wameh, Këris, Asëna wasadëha asankaf, wanës, kwëtëla, sariya, Ahwëhn, Abëraham, d'oku, ikwëry, Ajë, ikwëtahn, wa'ÿëwa wasëvah w'a.

Wëlin gante nke kayëte ka:

Wënu ña nësëhnëkëfu pa'b g'Aju (1.1-4)

Yesu cëpëkëhni wamëleka ña gë Moyis (1.5-3.6)

Wënu ña njinëgend bulunda lëwu ÿa (3.7-4.13)

Yesu, Asëna Wasadëha Asankaf a (4.14-8.13)

Kwëtëla cër gë kasëk (9-12)

Nkeya nte në'jëdëha Wën (13.1-19)

Iyëfa gë simpa'ÿi (13.20-25)

Wënu ña nësëhnëkëfu pa'b g'Aju

¹ Kobëri ña, Wënu ña nësëhnëkëhniwo wahwënta waya'bah gë sifa gë wasifa vacërakëlo va pa'b gë wakila ña.

² Bare gaki, hnë wafac warëkwa li, gë fere Aju nësëhnëkëfu. Gë fere umë Wënu ña ntik d'uni'ÿa ÿi, do umë tëhnak Wënu ña kwëhn vi'ÿë vi fop.

³ A'ÿi Ajë ye idanc cëmb Wënu ña do hnë fop vi'ÿë hna tufahned' paryi ile nke Wënu ña. Pëlad' d'uni'ÿa ÿi d'us gë fanka uhnës lëwu w'a. Ante ntinëhnëkëhni vahnë va sadëha soje tavëhnahnini wameh ña, nta'nak mbin hna farëhw Wën hwëhn fanka hna.

Aju ÿa cëpëkëhni wamëleka

⁴ Koyëna Wënu ña ntik Aju cëpëhni wamëleka ña, had w'ac le njëd'aka ÿa cëpëk walëw' hni w'a.

⁵ Gëna bi Wënu ña dehnëlahna la mëleka ryampo:

«Ajë mën yeru. Pëgw dol Rëm hu yëbu.»^{*}

Dehnëlahna fëna la mëleka ryampo:

^{*} 1:5 1.5: Wahnëw' 2.7

«Rëm yenëhnëdëfuha do Ajë yenëhnëdëho.»[☆]

⁶ Bare nte payika Wënu ña duniya li aryënkwiik nagi ya, ntehnëk:

«Fop wamëleka Wënu ña tēfëka cëmbëniha.»[☆]

⁷ Soje wamëleka ña Wënu ña ntehnëk:

«Ntidëfuhëhni wamëleka ña sëla,
ha, wale ryokuñëhnëdëho wã humpen hwëdëh.»[☆]

⁸ Bare soje Aju ya ntehnëk:

«Wën, ucankaf hu ña mbiyëd kwëlëkwël.
Anawëhnëdëfuhëhni bulunda hu ya g'ucatah,

⁹ añahnëru ile satëk ya, añewëru wëh wã.

Soje umë ye Wënu ña, Wën hu ha,
tëhnaki do natëndanëki ante turëki wagu ña nkaf li.

Pecehnëka gë wëjë gë vërefal hu va.»[☆]

¹⁰ Wënu ña ntehnëk fëna:

«Wapëgwalahna, wëjë, Ahwëhn, yahanëk nkal ña,
wëbák hu ña lik mbin ña.

¹¹ Vëyin fop mbëvëd, bare wëjë, nkontëderu kwëlëkwël.

Ambin ña g'inkal ña përekañ had viyi vësër,

¹² apiyëdëfuhëhni had cud cankaf;

ha, ankwëcëtëdeni had vëyi.

Bare wëjë, nkontëderu kwëlëkwël arac fo,

do uwám hu wã puñina.»[☆]

¹³ Wënu ña dehnëlahna la mëleka ryampo:

«Yij alaña g'irëhw mën,

hafo hale këfëdëfuhëhni vële yewëki va haryënkwi hu.»[☆]

¹⁴ Wamëleka ña wayena bi fop wayir wale yohalëdëha Wënu ña? Wënu ña fayëkëhni ndemanihëhni vële rëfëka nuñani ipëh ña had ntëw.

2

Wanës wante hod pëhëtëfu

¹ Soje umë ye tēfëka kwëtïn hakili gë hañary hnë wanës wante wëryinëk ña ñanko antë kërenanden toye toye.

² Wanës wante njëdahnik Wënu ña pañ gë wamëleka ña tufëhna toña. Vële wok vëlënënëna do wok vëwawëhnëna va nuñadëni ile rëfëkëhni ya fop.

³ Awa, fuhnë, hak tēfëka kehañin iyi horot age ñwëyinëk ñi pëh cankaf? ñi pëh, Ahwëhn a ryënkwiëk pëyahñ. Tac vële wëryëk ga nësëde va tufënihëfu paryi toña ye.

⁴ Wënu ña nkwënëk cedeya ntëw hni ña gë wëdahëse, fop wasifa vifëmpëhnahnah, do gë wayëd Iyir Ipacah wante cahëdëhëhni vahnë had gante ñañ ka.

Ale yiryeryëdëhëfu g'ipëh

⁵ Soje duniya le yejëk yi hnësëdëfun. Gena wamëleka njëdahnik Wënu ña ucankaf hnë duniya rac.

⁶ Sëñ ryampo hnë Vikerëh hna ahnë yëdahnëk unji cedeya:

«Ye nke ahn'a soje aryënkwiëtahna?

Ma ajë ahn'a soje afabahna?

⁷ Kwëtëruha gëd wamëleka hna wati ryoy ryampo,

cankëruha icëmb g'untënah,

⁸ kwëtëru fop gëd wakwer wadëwu hna.»[☆]

Gante kwëtëd fop Wënu ña gëd ucankaf ahnë hna, rac fëhnëtanëk ñoñ tavëna ile wok gena gëd ucankaf ntëwu hna. Bare fuhnë nuyinëhna ten fop mañëhnëka.

⁹ Bare kamahnëbun wañi: Yesu kwëtiko gëd wamëleka hna wati ryoy ryampo, bare gaki, acankik icëmb g'untënah kabi korotëk hafo cëm. Aki paß g'ipërëna Wënu ña, cëmëk soñe vahnë va fop.

¹⁰ Wënu ña lik d'uniya yi, do fop umë hwëhnëk. Ñak vërahu vëyabah nkentahnini hnë icëmb ntëwu hna. Cañahnëka padëna paß gë uhrot wã, umë rëfëka pidëtëhnëhni vutah vuntëwu va nkañ ipëh ña.

¹¹ Yesu facënëdfëhëhni vahnë va wameh wadëw hni hna do vële facëhnik va fop Rëm ryampo nkeni g'umë. Soñe umë ye Yesu cëfëhnëlahna macëhni vëheryu gë vicëru.

¹² Ntehnëk:

«Pëyadëfuhëhni vëhery mën va wãc hu wã;
fagant vële hwëtahnëk hna cëmbëdëmi.»[☆]

¹³ Do fëna:

«Kwëtëdëfu tama mën ña hnë Wën hna.»

Do kat:

«Bëlihëfu, ami gë vutah vunte njëdakoñëhni Wënu ña.»[☆]

¹⁴ Kabi vutah vutac iyin kwëhnani ndampo fo —mbahn gë sat— Yesu, umë fëna, ntiyak ahnë had vëhni. Koyëna, g'icëm dëwu ña, mëk përekan fanka Sintani fa, umë ale wënkwek fanka icëm ña,

¹⁵ do mëk pëhëtëhni vële yeho vëramp hnë uwám lëw hni hna fop kabi ntakëkëhniwo g'icëm ña.

¹⁶ Ha, pacëk gena wamëleka ndemað, bare vutah Abëraham gë vërah hni.

¹⁷ Soñe rac ye tëfëkawo mëntëlënti gë vëheryu va hnë fop, d'anko nkehahn asëna wasadëha asankaf ale pëbëk kañëhnahn do hahnëndak d'oku Wën hna, do kod njëdahn sadëha le tavëhnahnëdeni bulunda ña wameh wadëw hni.

¹⁸ Ha, kabi Yesu korotëk umë dënk yëkëhnahn hna, kod ndemahni vële yëkëhnahnik va.

3

Yesu ntëbëka Moyis

¹ Awa, vëyënta mën vëfacah, yëkëryina Yesu, wuhnë vële macëk Wën. Umë ye ale payik Wën do ye asëna wasadëha asankaf hn'ikwëtahn nte fëyahnëden.

² Wënu ña tëhnaka soñe iyi d'oku do kahnëndako, had gante nkeho Moyis hnë cery Wën hna fop.[☆]

³ Ale yëryëk cery ntënënik ntëbi cery ña dënk. Aki Yesu rëfëka nuña untënah ntëba Moyis.

⁴ Cery-wo-cery ahnë yëryëk, bare Wënu ña ye ale yëryëk fop ña.

⁵ Moyis, cape ntëwu ña, kahnëndako hnë fop cery Wën hna, gante nkeho aryokun ale hwëtëhnahnik cedeyahn ile ntehnëd Wënu ña hnë wati le yejëk.

⁶ Bare Këris, cape ntëwu ña, kahnëndak hnë cery Wën hna, gante nke Ajë ale hwëtik nkaf. Do cery ntëwu ña yeyinëk, ge kwëtayinëk idëkëna dëw fu ña do mbëntaryin itama fu ña.

Wënu ña njinëgehnëd bulunda lëwu

⁷ Soñe umë ye, had gante ntehnëk Iyir Ipacah ka:

«Dol, ge nkwëryërun kopa Wënu ña,

⁸ antë afidû sakahn hun ha,
had kobëri ka ante ntancëntirunëho ña,
wati rac, wula hna, njëkëhnahnërunëhawo.»[✧]

⁹ Do Wënu ña nkok ntehnënd:
«Hnam njëkëhnahnëniho vacërakëlo hun va
do nuni ile libuho ña

¹⁰ hnë wabëhn wafëhw wanah hna (40).
Soñe rac ntavëko gë vëhni do ntehnëbu:
“Ntaŵary ntëw hni ña pitad g'ami kwëlëkwël.
Vëyëtëna nkaŵ mën ña.”

¹¹ Hnë ntavah mën hna, akwëryëbu:
“Vëyëtëdina muk yinëga mën ña!”[✧]»

¹² Vëyënta mën, kwëtëryin hakili fagant hun ahnë ntë kwëhna ntaŵary meh nte
wok kwëtahn hna, nte liyehnëdëha tav a Wën hunte wok cëmëdina.

¹³ Bare, fac-wo-fac, kamënaŷehnlëryin wati le nkok mbiyëd ile macëk Vikerëh vi
«dol», danko ahnë-wo-ahnë antë pid sakahn lëwu kabi tavëk wameh ña tokahna.

¹⁴ Ha, vërefal Këris yeyinëk ge kwëtayinëk paryi hafo wapuyala hna tama nte
hwëhnayinëko wapëgwalahna.

¹⁵ Had gante ntehnik ki:
«Dol, ge nkwëryërun kopa Wënu ña,
antë afidû sakahn hun ha,
had kobëri ka ante ndancëntirunëho ña.»[✧]

¹⁶ Mo wëryëk do ryancëntik? Vële canëko Moyis Esipët va ye.

¹⁷ Mo lavëndanëka Wënu ña wabëhn wafëhw wanah (40)? Vële wënëk va do sëmëk
hnë wula hna ye.

¹⁸ Wënu ña nkwëryëk: «Vëyëtëdina muk yinëga ntëwu ña.» Vëhni mo
kwëryëhnëk? Vële ñwëyëhnëkawo va ye.

¹⁹ Tac kamahnëbun vëyin: vëwëkëna njëtëni yinëga Wënu ña kabi vëhwëtahnëna.

4

¹ Awa, kwëtëryin hakili, hnë wati le kodën njëtën yinëga nte njëdëdëhëfu Wënu
ña, ahnë antë tak!

² Pëyayinëkëfu uwi hnës hasëk yinëga nte pëhwëtanëhnëkëfu Wënu ña, had
gante pëyayiniho vacërakëlo fu va. Bare uhnës ule nkwëryëni wã nëfalihna kabi
vëvëmënkëlëna hn'ikwëtahn gë vële hnëpak va.

³ Fuhnë vële hwëtahninëk va njëtëden yinëga ña, had gante ntehnëk Wën ka:
«Kwëryëbu hnë ntavah mën hna:
“Vëyëtëdina muk yinëga mën ña!”»[✧]

Aki nësëk Wënu ña ayëkat puhnako doku lëwu ña kobëri wapëgwala duniya hna,
⁴ kabi nësik hnë Vikerëh hna soñe fac hwëhn mbëd gë wahi ña: «Awa hnë fac hwëhn
mbëd gë wahi hna Wënu ña tiwako.»[✧]

⁵ Do ani fëna nësëk kat: «Vëyëtëdina muk yinëga mën ña.»[✧]

⁶ Awa, nkoyik mawëryanini vëryampo njëtëni yinëga ña do vële ryënkwëk hnuyak
Wanës Wakasëk wã vëyëtëna yinëga ña kabi vëwawëhnëna.

⁷ Soñe umë ye Wënu ña mbok kwëtëhnëhni fac, do macëka «Dol». Ga mbiyëk dus,
nësëk rac gë wës David ña, had gante rëk kerik ki:
«Dol, ge nkwëryërun kopa Wënu ña,
antë afidû sakahn hun ha.»[✧]

✧ 3:8 3:8: Wahnëw 95.7-8 ✧ 3:11 3:11: Wahnëw 95.7-11 ✧ 3:15 3:15: Wahnëw 95.7-8 ✧ 4:3 4:3: Wahnëw
95.11 ✧ 4:4 4:4: Wapëgwala 2.2 ✧ 4:5 4:5: Wahnëw 95.11 ✧ 4:7 4:7: Wahnëw 95.7-8

⁸ Paryi, ge Yosuwe njokëndëhëhniwo bulunda ÿa hnë inji yinëga, Wënu ña nësakëndilohna soñe fac haŵary kamëhni rac.

⁹ Awa, umë fëhnëtanëk tiŵa bulunda Wënu ña nkok.

¹⁰ Ale yëtëk yinëga nte pëhwëtanëhnëkëfu Wënu ña, njinëgak umë fëna ðoku lëŵu hna had gante njinëgak Wënu ka hnë ðoku lëŵu.

¹¹ Kamënanëfu njëtïn yinëga tac ðanko ahnë antë njo soñe inŵëŷ maŵëhn had vacërakëlo fu ka.

¹² Ha, Wanës Wënu ña kwëhnaŵak uwám ŵa do pëbëka fanka fa. Ntëpëtëd ntëbi sëlame hwëhn wañëkan wahi. Tënkëðëhëfu hafo pitëndëlehn ntaŵary ña gë yir inja, wasokël ŵa gë sevul wañëc ŵa. Kitiñëð vinahan gë viña wasakahn fu ŵa.

¹³ Wënu ña nuð fop. Fop vile ntik va cowëtak haryënkŵ lëŵu, umë rëfëka pëyayin fop ile liyinëk ÿa.

Yesu, Asëna Wasaðëha Asankaf

¹⁴ Koyëna, kabi kwëhnayinëka asëna wasaðëha asankaf ale ryëcëtak vambin va, Yesu, Aju Wënu ña, yaŵënënëfu ile hwëtahnënik ÿa.

¹⁵ Asëna wasaðëha asankaf ale hwëhnayinëk a njëtëk ðus kihn dëŵ fu ña. Njëkëhnahnik had fuhnë, hnë fop viyë vi, bare umë menëna.

¹⁶ Pëñanëfu g'idëkëna tinki Wën hn'ile nke ipërëna ña ðanko nuñahnin kohnëcan do tëkatin ipërëna nte ryemaðëhëfu wati nte mbalëðëhëfu ña.

5

¹ Asëna wasaðëha asankaf-wo tëhnayik fagant vahnë va, akwëtehnaŵnik nëmpëtëhni vahnë va haryënkŵ Wënu ña. Njëðahnëð wayëð walëŵ hni ŵa gë wasaðëha waleŵ hni ŵa soñe wameh ña.

² Kabi kihnëk umë dënk kod tufëhni iguk sakahn vële wok vëyëtëna ñoñ do sëvëð.

³ Soñe ikihn tac, tëfëka cëna wasaðëha soñe wameh wadëŵu ña ndampo fo gë wameh bulunda ña.

⁴ Ahnë kodina njëðëhna untënah nke asëna wasaðëha asankaf. Wënu ña ŵacëð soñe rac, had gante macëka Aron.

⁵ Ndampo fo nke soñe Këris ÿa. Gena umë yëðëhnaŵak untënah nke asëna wasaðëha asankaf. Nuñak gë Wënu ña ale lehnëk:

«Ajë mën yeru.

Pëgw dol Rëmuh yëbu.»[☆]

⁶ Ntehnëk señ rywã:

«Asëna wasaðëha yeru soñe kantëm,

had Melëkisedek.»[☆]

⁷ Hnë wati nte nkeho nkal li, gë kopa sankaf do gë wankwën Yesu njëðaka ale hoð pehëta icëm ña wayëfa do waŵunta. Wënu ña nkwëryëhnëka soñe maŵëhn ntëŵu ña.

⁸ Ajë Wënu ña ye, toña ye, bare hnë wahorot walëŵu hna fop mëkëk njët maŵëhn ña.

⁹ Do aki, ante tëkëk fadah hna nkenëhnëkëhni vële ŵawëhnëka va hayalin ipëh kantëm.

¹⁰ Ha, Wënu ña ŵacëka nke asëna wasaðëha asankaf had Melëkisedek.

Këhanëfu antë tavin ikwëtahn fu ña

¹¹ Kwëhnayinëk yabah ile hnësëden soñe rac, bare ntakëk nkabahn, kabi nkwëryëðiluhna ñap.

12 Wati ÿa gwërënkehuno ile yehahnakëndunëho vëharan! Bare doliÿi, mbalëku aharañiwu g'ahawary karëña ndënkwëryënkW Wanës Wënu ña. Kodiluhna aroku roka yawah, wambël valëku.

13 Ale wok sef wambël fo nke had fanul. Yëtëna ten ile satëk hn'uwám hna.

14 Vicër va roka yawah tokëdëni, njëtëni këncëtëlehn ile yivëk g'ile wëk kabi ntidëni rac kwëlëkwël.

6

1-2 Aki, antë nkohahnin karëña nte ryënkwiñnëk ÿëñayinëk soñe Këris: rac ye ikwëtahn Wënu ña do itav nkeya nte yod' g'icëm; karëña wayaryi gë tind wëbák ña; ibëhn vësëm gë kiti Wën le wok pudina. Ha, antë mbokahnin inÿi karëña ndënkwëryënkW, bare yinëfu cape g'ikarëña nte rëfëka acër.

3 Wëlin ile liden ÿa, age Wënu ña mañwëryanëkëfu.

4-6 Gena bi kodëna mbok njoyini g'igwëcët higëna nkeya ntëw hni, vële hnuÿak fac ryampo humpen Wën ha, do ryahëk uyëd' ambin, hnuÿak sah hnë Iyir Ipacah, rëkatëk gante njivëk Wanës Wën do yëtëk fëna fanka duniÿa le yejëk ÿi, bare mbokanëni nkeya cër ntëw hni ña? Nke had, soñe lëw hni dënk, mbokaryëdëniha Ajë Wënu ña kërëwa hna do cëfëhnaÿehnëniha bulunda hna.

7 Ante cek nkal inÿa wënka rëv le rëk rëvëdëha ÿa do pëhnëndan wanëda wante nëfadëhëhni vëyam va, nuÿad dëwara Wënu ña.

8 Bare ge pëhnëndanëk wadëmpëhn do dël meh, kitiñik kwëhnana nafa, këbënanik dëwara wëh, do patand gë hwëdëh.

9 Bare wuhnë, vëyahnik mën, age nësëbun aki, apacahnëkëfu gë cape përen nkerun, rac ye ipëh ña.

10 Wënu ña catëk; dënkwe'dina vantiyëhn hun va do inÿahn nte rufahnërun cape wac lëwu ga ndokuñëhnëdunëhëhniwo kobëri ña vëfacah va, do iÿi wati fëna.

11 Ñadëfun paryi ale-wo-le tufahn ikamëna tac fo hafo pu danko fop itamahn hun ña ntiya.

12 Ñadilëfuna ayewu vëhëmak, bare tëfëtalahnëryinëhni vële hnuÿad, g'ikwëtahn do g'iduñëna, had ntëw ile ntehnëk Wën njëdadëhëhni ÿa.

Ile ntehnëk Wënu ña njëdadëhëhni vahnë va tokadilëhniha

13 Ante ntehnëko Wënu ña inë ntinëhnëdëha Abëraham, kwëhnalañohna ahnë ale ÿak naÿëk ale kwëryahnëd, awa, më kwëryahnëk umë dënk

14 ntehn: «Ha, pëbënëdëmi idëwara do njabënëdëmi.»*

15 Abëraham nduñënao nap do nuÿako ile ntehnëkawo Wënu ña.

16 Vahnë va kwëryahnëdëni wac ale lëbëkëhni vëhni dënk. Kwëry ña tëkwenëd gwajëtël ña fop.

17 Fëna Wënu ña, pacënëhnëkëhni g'ikwëry vële lëwëd ile ntehnëkëhniwo ÿa; ñak tufëhni ipëhna tac gwëcëta'dina muk.

18 Aki, gë vantiyëhn vaki vatac vante wok gwëcëta'dina nkok kodina mër Wënu ña, njonëhnikëfu kamënaÿëhn camah, fuhnë vële rënkayinëka va, soñe pëlahnin d'us tamahn nte ye haryënkW fu.

19 Tamahn tac nkenëhnëkëfu had nkahn uwám lëw fu; njawëk d'us, kodëna nkëci, do tamahn tac ndëcëk pand dëndah* mbë rënka ña hafo hn'ile cëvak hna,

20 hn'ile ndënkwehnëkëfu Yesu hna, umë ale ye gaki asëna wasadëha asankaf soñe kantëm had Melëkise'dek.

* 6:14 6:14: Wapëgwala 22.16-17 * 6:19 6:19: Soñe Walevi 16.2; Lik 23.45

7

Melëkisedek, Ahnaŵ do Asëna Wasadëha

¹ Aÿi Melëkisedek, ahnaŵ avë nkol Salem do asëna wasadëha Wën Hunte Sëpëk Fop ŷa ye. Njik pankëlëni gë Abëraham, nte mëncidëho gë wët le mbëvehnëkëhniŵo vënaŵ, do Melëkisedek ndëwaka.

² Do fëna, Abëraham më njëdaka ryampo hnë pëhw fop ile nuŷako wët hna. Melëkisedek fëhnëtanëk «ahnaŵ usatah», do fëna ahnaŵ Salem yeho, umë fëhnëtanëk «ahnaŵ yam».

³ Kwëhnana rëm, kwëhnana hnëm, kwëhnana hnënk, kwëhnana wapëgwala soŷe wafac walëŵu, kwëhnana puyala soŷe uwám lëŵu. Had Aju Wënu ŷa, nkoŵ asëna wasadëha soŷe kantëm.✧

⁴ Yëkëryin inaŷ Melëkisedek ŷa! Lakënde Abëraham acërakëlo alëŵ fu ŷa, njëdaka ryampo hnë ipëhw ile nuŷako wët hna.

⁵ Sariya Moyis ŷa ntehnëkëhni vële ye vësëna wasadëha va hnënk Levi hna tebani ryampo hnë ipëhw vile nuŷadëni vëŷënta hni va, vële yentahnik hnënk Abëraham hna fëna.

⁶ Bare Melëkisedek, ale wok gentahnina hnë hnënk Levi hna, nuŷak wák Abëraham hna ryampo hn'ipëhw ile nuŷak ŷa do ndëwaka Abëraham, ale ntehnëko Wën njëdad iñë.✧

⁷ Do nkwajëla këm, ale hnaŷëk a ryëwadëha ale vak a.

⁸ Cape ndampo, vutah Levi vële hnuŷad ryampo hn'ipëhw viŷë va, vële sëmëd ye; cape ñëntaŵ ŷa, Melëkisedek, ale hnuŷak sah rac ŷa, cëmëna, had gante cedeyahnik ki.

⁹⁻¹⁰ Gena bi Levi mbahn Abëraham hna nkoko, wati nte pankëlëniho Abëraham gë Melëkisedek ŷa? Awa, kofë nësi, lakënde Levi, ale hnuŷad ryampo hn'ipëhw hna, njëdaka Melëkisedek ryampo hn'ipëhw hna.

Yesu had Melëkisedek

¹¹ Sariya le njëdayik bulunda ŷa pëlalëk gë ðoku sadëha mba hnënk Levi ŷa. Age ufadah wá ntikënde gë ðoku hnënk Levi ŷa, iŷihne uval yekënd fëna ntiŷi asëna wasadëha ahaŵary hnë hnënk Melëkisedek hna, hara gena hnënk Aron ŷa?

¹² Do ge sifa ile nke asëna wasadëha ŷa nkwëcëtak sariya ŷa fëna tëfëka nkwëcëti.

¹³ Kabi Ahwëhn fu ŷa, ale hnësahnik waŷi ŷa, hnënk haŵary nkentahnik, do ahnë hnë hnënk rac ðokujëna muk had asëna wasadëha.

¹⁴ Njëtinëk fuhnë fop, Ahwëhn fu ŷa hnënk Yuda matik, do muk Moyis dehnëna asëna wasadëha nkeŵ hnë iŷi hnënk.

¹⁵ Wëlin ile facënëk wante rëk hnësihnëk ŷi: asëna wasadëha ale yijëk ŷi mëntëlëni gë Melëkisedek.

¹⁶ Gena asëna wasadëha had gante ntehnëk sariya ŷa soŷe vutah Levi bare kabi kwëhnaŵ fanka uwám ule wok kofëna mbëvehni.

¹⁷ Uŷi cedeya mbësayik:

«Nkeru asëna wasadëha soŷe kantëm,
had Melëkisedek.»✧

¹⁸ Cape ndampo, sariya sër ŷa ntiŷetik kabi kwëhnaŵ fanka do kodilohna ntinënëfu ile valëkëfu

¹⁹ kabi sariya ŷa ñoñ yona hnë ufadah hna. Gë cape ñëntaŵ, tufinëkëfu tamahn nte fecehnëka ñëntaŵ, nte fëŷahnëdëfëna Wënu ŷa.

²⁰ Ntëbi umë, nkehëhna ikwëry. Vëŷëntaŵ va nkeni vësëna wasadëha ikwëry këm.

²¹ Bare ale hnësahnëdëfë ŷa ye asëna wasadëha g'ikwëry kabi Wënu ŷa ntehnëka: «Ahwëhn a Wënu ŷa nkwëryëk,

do gwëcëtëdina nahan ntëwu ña:
 “Nkeru asëna wasadëha
 soñe kantëm.”»✧

22 Soñe rac, Yesu ye ale lik kwëtëla nte ye fagant Wënu ña gë fuhnë; tac fecek gë ñëntaŵ.

23 Njabëniho vësëna wasadëha va kabi cëm iña memaŷehnëkëhni nkohahnëni ðoku lëw hni hna;

24 bare Yesu, kabi nkod soñe kantëm, nke asëna wasadëha avë kantëm.

25 Soñe umë ye kod pehëtëhni dol gë kantëm vële fëñadëha Wënu ña paß g'umë. Kabi uwám lewu wã pudina, nkod soñe kantëm njëfanëhni.

26 Aki Yesu ye asëna wasadëha ale rëfëkëfu ÿa: afacah, dënt këm, ale wok menëna, ale fitik gë vëwen va, ale hayëndik yañ cëp ambin.

27 Balëlahna njëdahn fac-wo-fac wasadëha, had vësankaf vësëna wasadëha vëÿëntaŵ ka, ten soñe wameh wadëwu, tac soñe wameh bulunda ÿa ntik rac hwënta ryampo fo gë yëdëhna dëwu ña dënk do rac gwër nke soñe kantëm.

28 Sariya ÿa tëhnakëhni vësankaf vësëna wasadëha fagant vahnë vële hihnëk; bare ale ntik Wën asëna wasadëha asankaf g'ikwëry nte rëfidëha sariya ÿa, Aju ÿa dënk ye, apadënik soñe kantëm.

8

Yesu, asankaf vësëna wasadëha fu

1 Wëlin ile ÿak nëfak ÿa hn'ile ÿadëfun hnësëfu ÿa: iÿi sifa asëna wasadëha asankaf hwëhnayinek. Ntañak mbin hna, farëhw tinki Wën hwëhn fanka hna.

2 Ntid' ðoku lëwu ÿa hn'ile cëvak hna, hn'usank paryi nte kahnëndëk Ahwëhn a, gena gë wëbák vahnë.

3 Asëna wasadëha asankaf-wo tëhnayik soñe njëdahnënd wayëd wã gë wasadëha vahnë; afo alëw fu ÿa fëna kwëhna ile njëdahnëd.

4 Age Këris nkal hna nkokënd, gekëndina asëna wasadëha, kabi nkeni vësëna vële yëdahnëd wayëd had gante tëyëk sariya Moyis ka.

5 Usank le ndokuñëhnëdëni ÿa iwëntëlënta do cën usank vë ambin ÿa ye. Ante ñadëho Moyis pëgw yëry sank wã, Wënu ña pëyaka: «Yëkëry, ntidu fop had gante nke sifa vile rufiru kuñ vi.»✧

6 Bare gaki, ðoku le nuÿak Yesu ÿa cëpëk ðoku lëw hni ÿa, kabi umë ye arëkëtëlehn kwëtëla nte lëbëk ðus ñëntaŵ ña, nte hahnëndik hnë ile ntëhnëkëhniwo Wën ntid' ÿa kabi rac lëbëk fop. Bare gaki, ile ntehnëk Wën ntid' ÿa fecek. Rac lik ðoku asëna wasadëha le nuÿak Këris ÿa cëpëk fop waÿëntaŵ wã had gante nke ikwëtëla, le nke Këris arëkëtëlehn hna, nte lëbëk ndënkwëryënkwa ña.

7 Age kwëtëla ndënkwëryënkwa ña kwëhnakëndina ile keyande, balakëndilëfuhna nëmpëti gë haŵary.

8 Bare soñe walënt bulunda lëwu ÿa keyahnëdëhëhni Wënu ña do ntehn: «Ami Ahwëhn a ntehnëbu:

«Wafac wã nkejëk hn'ile ntidëfu kwëtëla kasëk
 gë bulunda Isërayel ÿa
 do gë bulunda Yuda ÿa.

9 Gedina had kwëtëla
 nte libuho ña gë warëm hni
 fac le hnufibuhëhniwo ÿa
 yiryeryëwëhni ñaŵët nkal mbë Esipët ña.
 Kabi vëlënëna

kwëtëla mën ña,

ami fëna tavëbuhëhni.»

¹⁰ Ahwëhn a nkwënëk:

«Wëlin kwëtëla nte hwëtëlahnëdëfun
gë bulunda Isërayel ÿa

ga ndëcëk wafac warac;

kwëtëdëfu sariya mën ÿa

hnë vïnahän vidëw hni hna

do kerëdëfu hnë vintawary vidëw hni hna.

Nkedëfu Wën hudëw hni,

do nkedëni bulunda mën.

¹¹ Ahnë bokëdina karañ a avë yalëntaw

ma aÿëntawu, ntehn: “Yëtëryehna Ahwëhn a!”

kabi fop njëtëdëniho,

pëgw vutoy hafo vëhnaÿah.

¹² Tavëhnëdëfuhëhni ile ntidëni wok catëna ÿa

do bokëda ryënkwëtañ wameh wadëw hni ña.»[☆]

¹³ Ante macëd Wënu ña inÿi kwëtëla «kasëk», ntik ndënkwëryënkw ña goryeryëna nafa. Do ile sërëk ÿa do wok goryeryëna nafa ÿa, godina.

9

Kwëtëla cër gë kasëk

¹ Kwëtëla ndënkwëryënkw ña kwëhnako wasariya gante tëtëka njëfaniha Wënu ña do kwëhnako fëna hn'ile ñak cëvak nkal li.

² Usank wã pëhwëtiko bambery; cape ndënkwëryënkw ña wacik Yëwa Sëvah, hn'ile nkeho iyul walampu, tabali ÿa gë vamburu hwëhn sadëha ÿa per.

³ Tac, hamëhni ipand dëndah kigëna hna nke cape higëna nte wacëde Yëwa le Yäk Sëvak,

⁴ ile hwëhnako tabali hn'ile pëdëde idud inÿa do ipër inÿa sanu fo yehawo gë kwëni kwëtëla nte yehawo ipër inÿa sanu ña; hnë umë peya sanu nte hwëtahnik mburu nte wacik man, gë ryoko Aron nte hnëpëdëho ña do wëraka hn'ile kerik kwëtëla ña.[☆]

⁵ Yañ kwëni hna nkeniho wamëleka wante wacik waseruben wante rufahnëd Wënu ña hnam nke. Kuvëniho g'icën vampañ vantëw hni va hn'ile tavëhnëdëho wameh hna. Bare gena gaki tëtëka nkabahnï.

⁶ Ga pëhwëtik fop, vësëna wasadëha va tënkedëniho kwëlëkwël hnë cape ndënkwëryënkw hna soñe padënahneni doku lëw hni ÿa.

⁷ Bare, hnë cape higëna hna, asëna wasadëha asankaf a fo rënkëd hnam hwënta ryampo fo bëhn hna. Afo njo sat ntañ cënahñ sadëha soñe wadënt wadëwu ña gë wadënt bulunda ÿa wante ntini hara vëyëtëna.

⁸ Iyir Ipacah ña tufahnëk aki nkañ nte rënkahnëde waÿëwa wasëvah hna tufahnina, wati le nkok dihëtina usank ryënkwëryënkw wã.

⁹ Virac rufahnëd ile ryëcëtañ gaki ÿi. Wayëd gë wasadëha wale njëdadëniha Wën kodina pacën hakili vële yijëd cëmbëniha koyëna va.

¹⁰ Wasariya soñe mbahn fo ye: virokëtok, visece, do igwiyëta wëbák ge wakwer. Vëÿin fop nkod hafo Wënu ña nkwëcët.

Sadëha Këris ÿa

¹¹ Bare Këris njijëk had asëna wasadëha asankaf viyivah vile rëk yijëk vi. Njijëk pañ g'usank ile ÿak fadëk do lëbëka nafa yëntaw ña do le nkok dina vák ahnë. Umë fëhnëtanëk kwëhnëna duniÿa le liyik ÿi.

☆ **8:12 8:12:** Seremi 31.31-34 ☆ **9:4 9:4:** Icahn 16.13-15,31

12 Gena gë sat va wahotohn gë vuñihni, ßare gë sat lëwũ wã dënk tënkahnëk hwënta ryampo fo hnë wayëwã wasëvah hna, do nuñahnëkëfu ipëh soñe kantëm.

13 Kabi ge sat wahotohn wã, wëdfahni ña nte cëlëvini vahnë va ma ibëhn yank nte pihini vële ronkëk va pacënëdëhëhni vimbahn va,

14 wahwënta wayëhw ga sat Këris ãa ntëbëk rac! Këris, paß g'Iyir kwëhn kantëm ña, njëdëhna umë dënk gë Wën had sadëha le wok kwëhnana dahëse wëh, pacënëd hakili lëw fu ãa ðanko vantiyehn fu antë njofu g'icëm soñe njohalahninëhna Wën hunte wok cëmëdina.

15 Wëlin ile nkehahnëk Këris, umë fo, arëkëtëlehn fagant fu gë kwëtëla kasëk ña, ðanko vële macëk Wën va nuñani ntëw vë kantëm nte ntehnëk njëdëdëhëhni vëlëwũ va. Icëm ile valëkëfu ãa ntiyak. Icëm ntëwũ ña pehëtëkëhni vahnë va wameh wante ntini wati kwëtëla ndënkwëryënk wã.

16 Hn'ile-wo-le nke wanës watëkwa hna tëfëka tufahni ale liyëhnëk a cëmëk.

17 Wanës watëkwa ña mañik-wo hara icëm liyak; kwëhnana fanka age ahwëhnu ãa cëmëna.

18 Tac fëna akwëtëla ndënkwëryënk wã ña dënk cëbilohna bi hara turina gë sat.

19 Moyis pëyakëhniwõ ten fop ßulunda ãa vakwëda va fop hnë sariya hna. Tac nufëk sat vuni va gë wahotohn wã, gë wënkã, gë fani atëh nte wacik isop, gë wũñahn ife wante vëntënik. Cëlëvëk kayëte sariya ña do fop ßulunda ãa

20 do ntehnatënd: «Iñin ye sat kwëtëla nte ntehnëku Wënu ña alëñënu.»✧

21 Moyis cëlëvëko fëna gë sat sank wã do fop viyë vile valëtahnik soñe wasadëha gë wayëfa vahnë.

22 Gante nke sariya ka, viyë viyabah gë sat pacënëde, do wameh ña tavëhnëde afo ge sat rurayik.

23 Koyëna tëfëka pacëni viwëntëlënta vile ye ambin va gë wasadëha ßare tëfëka vile ye ambin va dënk pacëni gë wasadëha wale ãak fecek.

Itënk Këris g'ambin

24 Këris tënkëna hnë wayëwã wasëvah wale ntini vahnë, wale ye wëntëlënta wavë paryi wã. Hnë mbin hna dënk tënkëk, hn'ile tufëhnak gaki haryënk wã Wënu ña soñe lëw fu.

25 Do tënkëna njëdëhna umë dënk wahwënta wayabah, had asëna wasadëha asankaf ale rënkëd bëhn-wõ-bëhn hnë Yëwã le Ñak Cëvak hna gë sat le wok gena lëwũ.

26 Ge gena umë, tëfakëndëha korot wahwënta wayabah kobëri wapëgwala ðuniãa hna. Toña ãa, gaki karyëtajëk hwënta ryampo fo, wapuya wati hna, soñe tëkwehn wameh ña gë yëdëhna dëwũ ña had sadëha.

27 Fop vahnë vi tëfëkëhni cëmëni hwënta ryampo fo, do kitijëhni Wënu ña.

28 Koyëna fëna, Këris ãa njëdahnik sadëha hwënta ryampo fo soñe ntihët wameh vahnë. Mbokëd karyëtaj higëna, gena mbok ntihët wameh, ßare pehëtëhni vële hnapëdëha g'ifuñëna këm.

10

Sadëha ryamboli le fehëtëd

1 Sariya Moyis ãa cën vifërën vile yejëk vi fo ye; gena paryi viyë virac. Soñe rac wasadëha wale yëdahnëde bëhn-wo-bëhn wã, wale ye kwëlëkwël warac fo wã, mëkëdina padën ipacën vële fëñadëha Wën va.

✧ 9:20 9.20: Icahn 24.8

² Age vële yëdfadëha iÿi sifa wasadëha Wënu ña pacënakëndeni soje kantëm wameh wadëw hni ña, vëvokakëndina ndëñëni soje wameh wadëw hni ña, do vëvokakëndina cënanani sadëha soje wameh ña.

³ Bare bëhn-wo-bëhn, waÿi wasadëha ryënkwëtehnëdëhëhni vahnë va wameh wadëw hni ña,

⁴ kabi sat wëdfahni ña gë wahotohn wãa kofina ntihet wameh ña.

⁵ Soje rac, ante tënkëk Këris duniÿa hna, ntehnëk:

«Ñalihna wasadëha do wayëd,
bare ntinëhneruho mbahn.

⁶ Nëñahnëlihna sadëha wulaw wale fëdik cëna sadëha hna do wasadëha soje wameh ña.

⁷ Tac ntehnëbu: “Wëli, Wën mën, njijëbu ami dënk, soje liwu iña hu ña, gante kerik ka pañare mën ÿa hnë Kayëte Pacah hna.”*»

⁸ Më ntehnëk ten: «Ñalihna do nëñahnëlihna wasadëha, la wayëd, la wulaw wale fëdik cëna sadëha hna, la sadëha soje wameh ña.» Bare waÿi wasadëha cënayik gante ntehnëk sariya ka.

⁹ Do mbok nkwën: «Wëli, Wën mën, njijëbu ami dënk, liwu ile ÿadü ÿa.» Ntihetëk ryënkwëryënk wãa soje kahnëndahn higëna ÿa.

¹⁰ Yesu Këris ntik iña Wënu ña; njëdfahnëk mbahn dëwu ña hwënta ryampo soje fop, do aki pacëninëkëfu wameh ña.

¹¹ Asëna wasadëha-wo kahnëd fac-wo-fac soje doku lëwu ya; njëdfahnëd kwëlëkwël wasadëha warac fo, wante wok kofina ntihet muk wameh ña.

¹² Bare Këris njëdfahnëk sadëha ryampo fo soje wameh ña, do rac soje kantëm, tac ntañak farëhw Wën hna.

¹³ Kobëri wati rac, napëd Wënu ña këfëhni vëÿew vëlëwu va haryënk w lëwu.*

¹⁴ Gë sadëha ryampo ntik nkeni vahnë vëfadah soje kantëm vële ye nka w pacën.

¹⁵ Rac ye ile cedeyahnëdëhëfu Iyir Ipacah ña, umë fëna. Ntehnëk ten:

¹⁶ «Ahwëhn a pëyahnek: “Wëlin akwëtëla nte hwëtëlahnëdëfun gë vëhni hnë wafac wale yëjëk, kwëtëdëfu wasariya mën

hnë wasakahn walëw hni hna do kerëdëfu vinahan vidëw hni hna.”»

¹⁷ Nkwënëk fëna:

«Bokëda ryënkwëtawu wameh wadëw hni ña g'ile nkoni vëlënënëna sariya ÿa.»*

¹⁸ Age itavëhn wameh ña nkehëhna bokëdena ntiyi sadëha soje wameh.

Pëñanëfuna Wënu ña

¹⁹ Vëÿënta mën, aki, gë sat Yesu ÿa kodën tënkin g'idëkëna hnë waÿëwã wasëvah hna.

²⁰ Pidëtëhnëkëfu nka w kasëk nte yiryeryëd g'u wám paß g'ipand dëndah nte ye rënka hna, rac ye mbahn ntëwu ña dënk.

²¹ Kwëhnayinëka asëna wasadëha asankaf ale hwëtik nkaf cery Wën hna.

²² Awa, pëñanëfuna Wënu ña gë nta wary catah do g'ikwëtahn padah, g'idëñ soje wameh wadëw fu ña pacënik do g'imbahn nte yaryik gë wënka wapacah.

²³ Njawnënenëfu dús tama nte sedeyanden ña, kabi Wënu ña nkok kahnënda hnë ile ntehnëkëfu hna.

²⁴ Yëkënefu dús hak tëfëka kamënaÿehnelin d'anko tufahnin inahn do ntiyin ufëren.

25 Antë tavin vambara vantëw fu va had gante tëk ntindëni vëryampo. Hali! Kamënañehnëlënëfu do fëna gë hařary ante nudun pënjajëđ Fac Ahwëhn a.

26 Ge nkoyihnek menënden wakwëhna mpër njëtatën toña řa, sadëha ile hođ ntihët wameh watac godina.

27 Ile wojëđëhëfu řa napin g'untakah kiti Wënu řa do hwëđëh hucankaf hunte vëvend vëyëw vëlëwu va.

28 Ale wok mañëhnëna sariya Moyis řa ndawik kayëhnahn këm ge nkeni vëhi ma vërar vële sedeyahnëk idënt ntëwu řa.*

29 Ale yafëka Aju Wënu řa tëfëka uhorot ule hambëk ntëbi ryënkwëryënkwi ři, umë ale yafëk sat kwëtëla nte pacënahnik řa, do yewëk Iyir nte ye hayalin ipërena.

30 Anjëtinëka ale lehnëk a: «Ami hwëhnëk igwëcan řa! Ami sosëđ», do lehnëk kat: «Ahwëhn a hitiñëđ bulunda lëwu řa».*

31 Age Wën hukantëm řa pëlaka ahnë, antakëmak đus!

32 Dënkwëtaryin wafac waryënkwëryënkwi řa, nte nuřarunëho humpen Wën hunte fehnëkuno ha: akorotërunëho đus, mëkarunëho wët hambah.

33 Mpëđ ampëđ njewëđërunëho do ntiyirunëho këm fo tase bulunda fop, mpëđ ampëđ ankentahnirun uhorot ale liyiko koyëna řa.

34 Korotëntirun had cëdarirun wuhnë fëna do, wati nte tebirun viyë hun va mañërun gë hnatah, kabi njëtërun kwëhnarun hnapul le fecek do vëyëđ kwëlëkwël.

35 Awa, antë aravu itama hun řa: kwëhnak buña sankaf.

36 Iduñëna valëku đanko alihahnu ile ñađ Wënu řa tac nuřadun ile ntehnëku řa.

37 Ha, akerik hnë Vikerëh hna:
«Hnë wati ryoy,

ale yijëđ řa ani nkeđ, biyëđina.

38 Ale satëk g'ikwëtahn nkod kwëlëkwël,
bare ge mbokak kamëhni, nëñëđilohna g'umë.»*

39 Geñilënhna vële vokađ hamëhni do vëvehnëđë. Vële hwëtahnëk yeyihnek, do pehëtëdenëhëfu.

11

Antiyëhn Ikwëtahn

1 Ye ga ye ikwëtahn řa? Umë fëhnëtanëđ tamarun nuřadun ile hnapëđun řa, tamahnërun paryi ile worun nudiluhna.

2 Soñe ikwëtahn vacërakëlo va, Wënu řa nësëk wapëren pañare lëw hni.

3 G'ikwëtahn řa, njëtinëk Wënu řa, gë wanës wadëwu řa, ntik đuniyë ři, aki vile hnuden vi watik hnë vile woyik nudena.

4 G'ikwëtahn řa, Abel cënaka Wënu řa sadëha fëren ile lëbëk va Kañe řa. Soñe rac, nuřak uceđëya nte lehnëk acatëk, do Wënu řa nësëk wapëren pañare uyëđ lëwu řa. G'ikwëtahn řa, Abel nkok nësënd lakënde gante cëmëk ki.*

5 G'ikwëtahn řa, Enok nufik antë njët cëm iña do bokina nuyi, kabi Wënu řa nufëka; ani gë nufahnënda řa, nuřako uceđëya Wënu řa nëñahnëka g'umë.*

6 Do ahnë kodina nëñahna gë Wënu řa ge kwëhnana ikwëtahn. Ale fëñadëha Wënu řa tëfëka kwëtahn iřin: Wënu řa nke do mbuñadëhëhni vële yëkëlehnëđëha va.

7 G'ikwëtahn řa, Nowe ntik sisikulu řa soñe pehëtahn tere lëwu řa. Ntakëkawo gë Wën řa ante njëtëđanëkawo ile woko nuyina ten řa. Koyëna Nowe tufahnëk đuniyë řa tëfëka mbëv do tac umë ye ale lëwëđ usatah ule hnuřadë soñe ikwëtahn.*

* 10:28 10:28: Divëta Sariya 19.15 * 10:30 10:30: Divëta Sariya 32.35-36 * 10:38 10:38: Abakuk 2.3-4

* 11:4 11:4: Wapëgwala 4.3-10 * 11:5 11:5: Wapëgwala 5.24 * 11:7 11:7: Wapëgwala 6.13-22

8 G'ikwëtahn ɲa, Abëraham mawëhnëk imac iɲa do njik cape nkal nte rëfëka nuŷa had ntëw ɲa, do njiko hara yëtëna bi ne njid.

9 G'ikwëtahn ɲa, ñëwëko had ahneh hnë nkal nte ntehnëkawo Wën njëdadëha. Ntëfëniho hnë wasank, umë gë Isak gë Sakob, vëhni vële ntehnëko Wën njëdadëhëhni ile njëdadëha Abëraham ŷa.

10 Kabi Abëraham napëdëho nkol nte yëryik hn'ile njawëk d'us, nte njëryëk Wënu ɲa dënk had gante ñad'ka.*

11 G'ikwëtahn ɲa Abëraham g'asëvalu Sara mëkëniho nuŷaniha fatah, mama ndëcahnëkëhniwo wabëhn ɲa do Sara mëkëna nag. Apacahnëkawo Wënu ɲa ntid' ile ntehnëkawo ŷa.*

12 Aki pëgw asan aryampo fo, ale rëk tëkëk cëm iɲa, nagëhni kore wahnënk had wahol hnë ambin, ma had nkërëyal mbë tëfary wov.*

13 Hnë ikwëtahn hna, acëmëni vëhni fop, hara vëhnuŷana ile ntehnëkëhniwo Wënu ɲa njëdadëhëhni ŷa, bare nuni ɲawët do natëkëhniwo, pëyahnëni vëhni dënk vëhneh do vëyas nkeni hnë d'uniŷa li.

14 Vële hnësëd' koyëna va tufahnëni wapacëk nkal njëkëlehnadëni soɲe lëw hni.

15 Age rëkakëndëniho nahandëni hn'ile matiniho hna, nuŷakëndëniho wati le mbokahnëdëni hnam.

16 Bare, nkal nte yak nëfak njëkëlehnëdëniho, nkal mbë g'ambin. Soɲe umë ye Wënu ɲa cëfëhnëlahna maci Wën hudëw hni; akëbënanëkëhni nkol.

17 G'ikwëtahn ɲa, Abëraham, këbënaکو njëd'ahna aju Isak sadëha nte njëkëhnahnëkawo Wënu ɲa. Abëraham, ale ntehnëk Wën njëdad' iñë, këbënaکو njëd'ahna aju ryamboli ŷa. 18 Soɲe lëw'u ŷa ntehnëka Wënu ɲa: «Gë Isak nuŷaduhëhni vutah vunte lehnëmi yëdadëmini va.»*

19 Bare nahadëho, lakënde aju cëm, Wënu ɲa mëkëd' mbëhnëndana; Wënu ɲa mbësaka aju ŷa, had ale vëhnik do rac ye dahëse ile yijëd' ŷi.*

20 G'ikwëtahn ɲa, Isak ndëwakëhni Sakob gë Esawu soɲe ile yijëd' ŷa.*

21 G'ikwëtahn ɲa, Sakob, nte ñadëho cëm ɲa, ndëwakëhni fop vutah Yosef va. Ryoko lëw'u ŷa ñayëlahnëko do cëmba Wënu ɲa.*

22 G'ikwëtahn ɲa, Yosef, ga pëɲako g'icëm, nësëko soɲe icahn bulunda Isërayel ŷa Esipët hna do nkabahn paɲare waŷëc walëw'u w'a.*

23 G'ikwëtahn ɲa, rëmu gë hnëmu Moyis cowënihawo wadepëra watar nte nagiko ɲa, kabi nuniho igwam fatah fa do dakëlëliw'ohna gë sariya ahnaŷ a.*

24 G'ikwëtahn ɲa, Moyis, ga nayëk, koŷahnëko antë nko macënde fatah aryagu Farawo ŷa.

25 Atëhnako korotënti ndampo fo gë bulunda Wënu ɲa g'ile nked' hnë uhnatah wameh ile wok biŷëd'ina.*

26 Nahadëho ge ñëw'ik had Këris, rac fecek gë hnapul Esipët ŷa fop, kabi vinkër vidëw'u va ile mbuñadë ŷa fo nudëho.

27 G'ikwëtahn ɲa, kërënaکو Esipët hna hara dakëlana g'intavah ahnaŷ a do nkoko kahnënda had asan ale hnuðëha Wën hunte wok nudëna ŷa.

28 G'ikwëtahn ɲa, ntiŷëhnëk Pak ŷa do cëlëven sat ŷa warënaکو vacery hna d'anko Avëvehn a antë ñakëhni vutah vucan vundënkweyënkwe vëva Isërayel va.*

29 G'ikwëtahn ɲa, bulunda Isërayel ŷa ndanëtako wov vëntah ŷa had nkal kankah; vëvë Esipët va, nte njëbajëniho ɲa, kohnëkëhniwo wënka ɲa.*

* 11:10 11.10: Wapëgwala 12.1-5; 23.4; 35.12,27 * 11:11 11.11: Wapëgwala 18.11-14; 21.2 * 11:12 11.12: Wapëgwala 22.17 * 11:18 11.18: Wapëgwala 21.12 * 11:19 11.19: Wapëgwala 22.1-10 * 11:20 11.20: Wapëgwala 27.27-29 * 11:21 11.21: Wapëgwala 27.39-40 * 11:22 11.22: Wapëgwala 50.24-25; Icahn 13.19 * 11:23 11.23: Icahn 2.1-2 * 11:25 11.25: Icahn 2.11-15 * 11:28 11.28: Icahn 12.1-42 * 11:29 11.29: Icahn 14.21-31

³⁰ G'ikwètahn ña, vëva Isërayel va nkwayaniho wafac mbëd' gë wahi kece Seriko ÿa do njoko.*

³¹ G'ikwètahn ña, Rahab ale wafad' a, cëmëntina gë vële wëÿëhnëkawo Wën va, kabi njotoÿehnekëhniwo yam fo vëyëkëtehna vëva Isërayel va.*

³² Do ye hodëfu hnësu kat? Wati ÿa nkojëdëho soÿe hnëсахnu woba Sedëwo gë Barak gë Samëson gë Sefëte gë David gë Samiyel do gë wakila wakawary.

³³ G'ikwètahn ña, vëhni mëkëni wahnaŵ ŵa, ntiÿehneni usatah, nuÿani ile ntehnëko Wënu ña ntid', ñabëni wawës wabësëhn,

³⁴ ndipehneni fanka hwëdëh fa, pehëni yëkan sëlame ÿa, kihneniho bare njawëneni, ntakemaniho wët hna, ntanihëhni wasodade wahneh ŵa.

³⁵ G'ikwètahn ña, vësëval va mbësayinihëhni vësëm vëlëw hni va paß g'ibëhn ña. Vëryampo koroteÿehniho hafo cëm hna, aŵwëÿëni pehët ña ðanko tëkëntahnini hnë bëhn nte fecek hna.

³⁶ Vëryampo fëna mëkani waryas do idaf gë wus, vëÿëntaŵ va ñabiniho do ntoÿëni gë kaso.

³⁷ Andaŵini gë wëraka, acapini gë haha; acëmëni gë wataŵ wasëlame; njasarëdëniho cudatëni vacud' wayand wape gë wahnankal, akaÿëhneniho, koroteÿehniho, ntiÿiniho këm fo;

³⁸ ðuniÿa ÿa tëfëlana iÿi sifa vahnë! Anjasarëdëniho gë wula do gë wahuÿ, hnë wakary do vankëd' vambë nkal.

³⁹ Vëhni fop, mama nuÿani ucedëya përen soÿe ikwètahn dëw hni ña, vëhnuÿana ile ntehniniho nuÿadëni ÿa.

⁴⁰ Kabi Wënu ña këbënanëkëfu ile ÿak fecek, tëfakilahna padëhnini hamehni fu.

12

Wënu ña Rëm fu ÿa

¹ Aki, kabi iÿi kore wasede wasankaf kwërënihëfu, dihëtanëfu, fuhnë fëna, fop vile lënëk vi do wameh wante wëmaÿehnedëhëfu njihahnin haryënkŵ ñi! Kamënanëfu nkaryin igary nte hwëtëhninëkëfu ña.

² Yëkëndënefuna Yesu, umë ale ye hayalin ikwètahn ña do fadëned' rac. Nduñënak korot kërëwa hna hara yëkëna usëfëhnah soÿe uhnatah ule kwëtëhniko ŵa, do gaki, ntañak farëhw Wën hna.

³ Ha, naharyëndëna Yesu ðanko imbër ña g'icilëta ña antë mëku. Vëwën va ñewënihawo, bare nduñënak hnë fop.

⁴ Hnë imëтары hun wameh hna, cëvehnëluhna ten sat lëw hun.

⁵ Ndënkwërun bi uhnira ule njëdaku Wënu ña had vutah vuntëwu: «Ajë mën, age Ahwëhn a kwëdëki, kwëtëry hakili! antë asilëta age curëdëhi!

⁶ Kabi Ahwëhn a kwëdëdëha ale ñahnëk a, ndafëdëha ale njavëtëk had aju.»*

⁷ Soÿe ahwëdahniwu tëfëka aryuñë nawu hnë wahorot hna. Wënu ña pabëdëhu had vijë. Nke bi ajë ale nkok kwëdëdëna rëm ÿa?

⁸ Age kwëdëluhna had gante kwëdëni fop vutah vuntëwu va, vutah inca yerun gena vijë paryi.

⁹ Nuÿayinëkëhni warëm nkal li soÿe kwëdënihëfu, do ntëneninëkëhni. Tëfëlëfuhna bi maŵëhninëhna g'ahawary Rëm wayir ŵa nuÿahnin uwám ŵa?

10 Warëm fu soje wati kwëdënihëfu, gante nke vinahan vidëw hni ka. Bare Wënu ña, soje uhnëfak lëw fu ña, kwëdëdëhëfu ðanko nketahninëfu fuhnë fëna hnë ufacah lëwu hna.

11 Paryi, wati nte kwëdëderu ña, nënjëdilihna, bare njiwëhnëdfu. Bare ge ndëcëk rac, vële hnuÿad uwi sifa kwëda do lid gante tëfëka ka nuÿadëni usatah gë yam ña.

12 Soje rac, njawëneriyin wëbák hun wante vërak ñi do waho hun wale valëd wi!

13 «Soje wakwër hun ña, ndiryin vankaw vacatah,»[☆] ðanko vëreyah va antë teyëni g'ahawary bare njëreni.

Uhnira vële wok vëhwëtahna

14 Yëkëlehnëryin ayewu yam gë vahnë va fop, do ayewu vëfacah; ufacah këm ahnë nudilahna Wënu ña.

15 Kwëtëryin hakili, ahnë antë tak ipërëna Wënu ña, antë pëhn nkahn gunkah nte wayëmpaÿehned bulunda ña gë wanto wadëwu ña.

16 Antë nkeni vële lid ndakëntal meh ma vële yafëk ile sëvak ña, had Esawu, umë ale, soje hnëhët ryampo fo, wafëk carani ntëwu ña.

17 Njëtërun ðus, ga ndëcëk rac, ante ñadëho nuÿa dëwara le rëfëkawo nuÿa vëhni rëmu hna, acañëtayiko. Nuÿalohna fere nkwëcëtah ile ntiko ña, lakënde gante njëkëlehnëko gë wako ki.[☆]

18 Pëjaluhna kuñ nte hoðe ñaki had bulunda Isërayel. Nuni hnam, Kuñ Sinayi, hwëdëh hunte hëvëd, umëhwëry ucamah, viñar vëmëhwëryah, gë sël sankaf.

19 Nkwëryëni kopa lënk, do kopa wanës. Bulunda Isërayel le wëryëko iÿi kopa ña muntani antë mbok nësëhnëhni iÿi kopa.

20 Vëwëkana iÿi sariya: «Ale ñakëk inÿi kuñ, lakënde nke intaw, ndawëde gë wëraka.»[☆]

21 Ile hnuðeho ña ntaëmako hafo Moyis ntehn: «Antakëko do mbalëdëfu.»[☆]

22 Bare Kuñ Siÿo* ña fëjarun do gë nkol Wën hunte wok cëmëdina, Yerusalem mbë ambin gë mbara wawuli wamëleka wadëwu wale natëk.

23 Pëjarun hn'ile mbarëpëlëni vutah Wën vële ryënkwiik hnagik do herik wamac ambin hna. Pëjarunëha Wënu ña, ale hitiñëd ðuniÿa ÿi fop. Pëjarunëhëhni wayir vahnë vësatah vële fadënik.

24 Pëjarunëha Yesu, ale ye arëkëtelehn yëbëlan Wënu ña gë fuhnë soje cëbahn kwëtëla kasëk, do pëjarun sat le sëlëvik ña nësëd ile fecek g'iva Abel ña.[☆]

25 Kwëtëryin hakili soje antë awëÿu ahnëpaÿuna ale hnësëd a! Nirakëhniwo bulunda Isërayel ña, bare ñwëyëni vëhnëpadilahna, vëfehëlohna uhorot ule rëfëkëhni wë. Do fuhnë, pëhëdëlënëhna g'ahawary ge niyahnihnëka ale hniradëhëfu ambin hna.

26 Kobëri ña, kopa lëwu ña mbalehnëko nkal inÿi. Dol, ntehnëkëfu wañi: «Hwënta ryampo kat mbokëdëfu valehnu gena nkal inÿi fo bare ambin ñi fëna.»[☆]

27 Wañi wanës «hwënta ryampo kat» fëhnëtanëk viÿë vile ñahanik vi, hoðe mbalehni vi godina ðanko nkohahn viÿë vile wok kodena mbalehni vi.

28 Koyëna, kabi nuÿaden inaw nte wok kodena mbalehni, camehnënëfuna Wënu ña do ðokuñëhnënëfuna gante nënjëdëha ka, g'untënah do g'untakah.

29 Kabi Wën fu ha hwëdëh hunte vëvehnëd ye.

13

Nkeya nte nënjëdëha Wën

1 Goryin aÿahnëlu gë vëÿënta hun va.

☆ 12:13 12.13: Wanira 4.26 ☆ 12:17 12.17: Wapëgwala 25.29-34; 27.30-40 ☆ 12:20 12.20: Icahn 19.12-13

☆ 12:21 12.21: Divëta Sariya 9.19 * 12:22 12.22 Siÿo fakun ye Yerusalem hna hn'ile nke Cery Wën Cankaf hna.

☆ 12:24 12.24: Wapëgwala 4.10 ☆ 12:26 12.26: Ase 2.6

² Antë aryënkwu yotoyehn vëhneh va, kabi vëryampo, ge ntini rac, njo-toyëhnënihëhni wamëleka na hara vëyëtëna.

³ Dënkwëtaryinëhni vële sëd'ik va, had w'uhnë fëna cëd'aryirun gë vëhni, do gë vële horotëntëde va fëna, kabi w'uhnë fëna, kwëh'narun mbahn.

⁴ Vahnë va fop tëfëkëhni ntënëni iñël na do ipad vële yëlëlëk va fëna pac. Wënu na kitiñëdëhëhni vële lid ndakëntal meh gë vësan vëyëlah ma vësëval vëyëlik vële yëkëlehnëdëhëhni vëha'wary.

⁵ Antë in'ahn koryi na ndënk'wary vanjasa hun va; natëryi'wu g'ile hwëh'narun ya, kabi Wënu na ntehnëk umë dënk:

«Hali, tavëd'ila,
dënk'wëd'ila!»[☆]

⁶ Soje umë ye kodën nësin gë tama:

«Ahwëhn a yijëd ndema'wo, ñoñ dakëd'ilo'hna.

Ye kodëni ntiniho vahnë va?»[☆]

⁷ Dënkwëtaryinëhni vële yenëhnëkuno haryënk'w va, fëy'akuno wanës Wënu na. Naharyin gante nkeniho ka do vile w'atik hnë uwám lëw' hni hna do tëfëtalehnëryin ikwëtahn ntëw' hni na.

⁸ Yesu Këris arac fo ye yëhno gë dol, do nkod' koyëna kantëm.

⁹ Antë aravu arokayiwu gë fop wasifa vakarëja vanëmpëlah. Njivëk vambery va njawëninëfu g'ipërëna Wënu na; bare sariya soje uryav w'a ndema'd'ilihna vële rëfëdëha va.

¹⁰ Kwëh'na'yih'nëk hn'ile cëna'de sadëha, do vësëna vële ryokuñëd' sank hna tëfëlihna tokëni ile w'atik hnam ya.

¹¹ Ani, asëna wasadëha asankaf yojëd' sat wula'w' hnë wa'yë'wa wasëvah hna soje tavëhn wameh na, do vimbahn wula'w' warac pëdëde kamëhni ryaha hna.

¹² Soje rac ye Yesu fëna cëmëk kamëhni nkol hna, d'anko pacënah' bulunda ya gë sat lëwu ya dënk.

¹³ Awa, cahnënefu pankëlin g'umë hamëhni ryaha hna, do d'ibënëfu usëfënah'nah ryampo fo g'umë.

¹⁴ Kabi kwëh'na'yilënëhna gëd' ani nkol nte vi'yëd' kwëlëkwël; nte yijëd' na yëkëlehnëden.

¹⁵ Paß gë Yesu, yëdanëfuna Wënu na kwëlëkwël icëmb had sadëha, umë fëhnëtanëk wanës vële yavëtëdëha g'Ahwëhn.

¹⁶ Antë aryënkwu idi ufërën w'a gë cahël ile hwëh'narun ya, wëli sadëha le hnëñëdëha Wënu na.

¹⁷ Ma'wëh'nëryinëhni vëvë haryënk'w hun va do dënënëryinëhni. Njëkadëni vinta'wary hun nketëni vahnë vële rëfëka tëfëtanëniha Wënu na d'oku lëw' hni ya. Tac, age ma'wëh'nërunëhëhni, ntidëni d'oku lëw' hni ya g'uhnatah, genëhnëd'ilihna id'ib, rac dëma'd'iluhna.

¹⁸ Yëfaryindëna Wënu na soje fu. Apacahnëkëfu ñoñ kwëh'nalëfuhna ile he'yandëfun. Njëkëlehnëdëfun lifu fop g'afërën.

¹⁹ Ile rëyëdëmu ntëbi ya ayëfa'wu d'anko yiju ñap yal hun.

Iyëfa gë simpa'yi

²⁰ Wën hwëhn yam ya kayëndëka fagant vësëm hna Ahwëhn fu ya Yesu Këris, umë ale ye aheryëherya asankaf wape na. Do sat sadëha lëwu ya nu'yanëkëfu kwëtëla nte vi'yëd' soje kantëm.

²¹ Arabi un'i Wën nti mëkin ntiyin fop ile fërënak d'anko padënin iña dëwu na! Arabi nti hnë fuhnë, paß gë Yesu Këris, ile hnëñëdëha ya! Cëmb in'a nke gë Yesu Këris soje kantëm! Amina!

[☆] 13:5 13.5: Yosuwe 1.5; Divëta Sariya 31.6,8 [☆] 13:6 13.6: Wahnëw' 118.6

²² Vëyënta mën, tëyëdëmu, maŵeryin giduñëna waŵi wanës wante hamënaŷehned; yabena.

²³ Yëtëryin, aŷënta fu ŷa Timote tavik. Age njijek ñap, njiryidëfun gë ami ayëkijiwu.

²⁴ Gaŷëryinëhni vëvë haryënkwa hun va gë vëfacah va fop. Vëyënta fu vëvë Itali va nkaŷënihu.

²⁵ Arabi ipërëna Wënu űa nke gë wühnë fop!

Kayëte mba Sak Wade yehëhna hnë inji kayëte

Ale herëk inji kayëte ña tufëhnana bare namu cery sali ña ntehnëk Sak, aheryu Yesu, herëhnëkëhni vële hwëtahnëk sampëk ðuniÿa li. Akerëk mpëd yëbëlan bëhn wafëhw imbëd gë bëhn wafëhw imbëd gë ryaŵ gë wahi (50 gë 62) ga ndëcëk hnagi Yesu ÿa. Hnë kayëte hna, wanira wayabah njëdahnëd gante nkehahnëdëni vële hwëtahnëk haryënkW Wënu ña gë vëÿëntaŵ va. Yëb le hnëfak ye iÿi: «Ahnë ntehnëd mpëd: “Wëjë, kwëhnaru ikwëtahn, ami viÿë vifërën lidëfu. Tufërye bi hak kodu ahwëhna ikwëtahn hara didila fërën! Ge ami ye, gë ile lidëfu ÿa tufëdëmi ikwëtahn mën inja.”»

Sak wëdahëse hnë uwám vë fac-ŵo-fac mbalëtahnëd soñe karanahnëhni karan nte wok dakëna nkwëry: Sisikulu, pahnac, hwëdëh.

Wëlin wanës wakwëhn nafa hn'inji kayëte: kwëtahn, vëÿënta, sariya, iña ðuniÿa, hakili, hwëdëh, wameh, vëvetak/vëhaÿëhnah, ryëŵ.

Wëlin gante nke kayëte ka:

Simpaÿi (1.1)

Yaŵënaryin hnë haÿëhnah g'uvetak (1.2-11)

Ile ŵatik hnë Wën gë ile wok matina hn'umë (1.12–3.18)

Iña ðuniÿa, iñeŵ Wën (4.1-17)

Unira vëvetak (5.1-6)

Duñëna gë iyëfa (5.7-20)

Simpaÿi

¹ Vëÿënta mën, nkaÿëdëmu ðus. Ami Sak, aryokunëhn Wën do gë Ahwëhn a Yesu Këris, herëhnëryidëhu, ŵuhnë, bulunda Wën le sampëk hnë ðuniÿa ÿi fop*.

Yaŵënaryin

² Ntehnëdëmu, ge nkedëhu sifa uryëñah ŵa fop, pëlaryin had uhnatah sankaf;

³ njëtërun, ge ikwëtahn hun ña njawënad hn'uryëñah le yedëhu hna nkwënëdëhu kamëna ña.

⁴ Age kamëna hun ña padëk nkedun vësatah ðus, vëhwëhn ŵeh këm, do ñoñ gojëdëluhna.

⁵ Age ahnë hnë ŵuhnë nkojëka hakili ÿa, tëfëka tëya Wënu ña, do umë njëdadëha, kabi njëdadëhëhni vahnë va fop gë uhwëhna nëf hara nahalehnëna.

⁶ Bare ahnë arac tëfëka tëy g'ikwëtahn Wën hara gwajëlehnana, kabi ale wajëlehnak a gë ibonkëlo wënka wov nte matëndëk sël do peñëlehnëd gante-wo-gante mëntëlëni.

⁷ Sifa ahnë arac antë mbëra naha nuÿad iñë Ahwëhn hna.

⁸ Ale wajëlehnad ye do kahnëndadëna kwëlëkwël hn'ile ntid hna fop.

Haÿëhnah g'uvetak

⁹ Arabi aÿënta mën ale haÿëhnëk a nata kabi matëndik haryënkW Wën hna,

¹⁰ do avetak a nata ge Wënu ña ñoyëka. Ndëcëd gante caŵëd wapëtel ki.

¹¹ Ulav ŵa pëhnið, yakah lëŵu ŵa hankënëd; ufëtel ŵa njod do idël inja godëna nkwam. Koyëna nked soñe avetak a fëna, nambëde fagant ðoku lëŵu hna.

Ile ŵatik hnë Wën gë ile wok matina hn'umë

* **1:1 1.1** *Bulunda Wën le sampëk hnë ðuniÿa ÿi fop:* Sak ntehnëk, vële rëfëdëha Ahwëhn a ye wahnënk pëhw gë wahi wavë Isërayel.

¹² Mbetak ale hamënak hn'uryëñah hna, kabi ge mëkak, nuÿad uwám usër ule ntehnëk Wën njëfadëhëhni vële ÿahnëka va.

¹³ Ge ahnë njëkëhnahnik, antë ntehn Wënu ña yëkëhnahnëdëha, kabi Wënu ña kodena njëkëhnahni menehni, do umë dënk yëkëhnahnëdëfina ahnë.

¹⁴ Ale-wo-le njëkëhnahnik ge mbënakëfu do pëlayinëkëfu g'iña fu ña dënk.

¹⁵ Tac iña ña nked had idonk asëval, do wëh nagëd; do ge wëh wã naÿëk hafo pad, icëm nagëd.

¹⁶ Vëÿënta mën, vële ÿahnëbu ðus, antë mpaÿëmpaÿawu:

¹⁷ fop uyëd yivah wã, fop buña wamah ÿa g'ambin matik; hnë Wënu le ye Rëm Wahumpen hna matik. Umë gwëcëtaðina had icën nte pakëtëlehnëdëf ulav.

¹⁸ Wënu ña ntik naginëfu g'ahaŵary gë wanës toña wadëwu ña, nkehahnin vëryënkweyënkwe hnë ile ntik hna fop.

Idi wanës Wën

¹⁹ Vëÿënta mën, vële ÿahnëbu ðus, tëfëku ayëtu iÿin: ale-wo-le tëfëka njanc nëpa ña, bare antë njanc nës iña do dav iña;

²⁰ kabi ntavah ahnë nagëdëfina le satëk haryënkwe Wën hna.

²¹ Soje më ye, tavëryin fop ile ronkënedëf ÿa do gë fop le wënedëha ahnë ÿa. Kacaryin g'uhnatah wanës wante tawëk Wën hnë wuhnë ña, kabi kwëhna fanka soje pehët vintaŵary hun va.

²² Antë nëju nëpañi fo, bare diryin le nësëd ÿa, ge gena umë wuhnë dënk rokad vankaf hun va.

²³ Ale hnëpad wanës ña do didil ile nkwëryëd ÿa, nke had ale yëkad hnë njëka:

²⁴ ge puhnak yëka ña, njid do ndënkweð tañ gante nke ka.

²⁵ Bare ale fëcëtað gë yasery sariya satah le yëdadëhëfu ipëh ña, natëlahna soje nëpa tac ndënkwe tañ, bare ntid le nësëd ÿa. Awa, ahnë arac nëfadëha hnë ile ntid hna fop.

²⁶ Age ahnë ntiyahnëka Wënu ña nëñëka gë umë do mëkëna pëla wës lëwu ÿa, tokak nkaf ntëwu ña dënk: ile liÿahnëka kwëhnana nafa.

²⁷ Wëlin ile hnëgëdëha ðus Wënu ña, Rëm ÿa: ipaß vukëryëm gë vësëval vële cëmaryëk vësan hnë uyiwëhna lëw hni hna do kehayi viÿë vivë ðuniÿa vi antë tonkënefu.

2

Idëbëndëlehn vahn

¹ Vëÿënta mën, wuhnë vële hwëtahnëka Ahwëhn fu asëmbik a, Yesu Këris, antë alëbëndëlehnënduni vahnë va.

² Mëntëk had iñi tëfëta: asan avetak, ale liyak anënk sanu gë viÿi viwamah, njijëk hn'ile mbarërun hna do ahaÿëhna ale liyak viÿë viwëh fëna njintëlehniji hnë mbara tac.

³ Ge kacarunëha ale sudak viÿi viwamah aÿi do alehnuna: «Dañary ani, laña lënah li», do haÿëhnaha ntehnëdunëha: «Wëjë, gory ahahn» ma «Dañary nkal li»,

⁴ awa ge koyëna ntidun, ntëbëndëlehnëdunëhëhni vahnë va do g'intawary meh kitinëdunëhëhni.

⁵ Nëparyin, vëÿënta mën, vële ÿahnëbu ðus: gena bi Wënu ña tëhnakëhni vëhaÿëhna vëvë ðuniÿa vi soje mbetahnëni kwëtahn hna do nuÿani sah Inaw nte ntehnëk njëfadëhëhni vële ÿahnëka va.

⁶ Bare wuhnë, mbanëdunëhëhni vëhaÿëhna va! Gena bi vëvetak va vërehnedëhu do yodëhu vakitiña hna?

⁷ Vëvetak va yewëd wac fëren le njëdaku Wënu ña.

⁸ Awa, ntidun le saŋek ge maŵëhnërun sariya Inaw̄ Wënu ɲa gante kerik ka: «Ŋahnëryehna aŷënta hu ŷa had wëjë dënk.»

⁹ Bare ge ntëbëndëlehnëdunëhëhni vahnë va, uŵeh lidun, maŵëhnëluhna iŷi sariya, awa ntavah Wënu ɲa cëlahnidëhu.

¹⁰ Ge ahnë maŵëhnëna akwëda ndampo sariya ŷa, lakënde maŵëhn vañëntaŵ va, ntëntahnëk sariya ŷa fop.

¹¹ Gena bi Wënu ɲa umë lehnëk: «ant'ayëkëlehna asëval ahaŵary.» Ntehnëk fëna: «Ant'aryaŵa ahnë.» Awa wëla yëkëluhna asëval ahaŵary, aryawata ahnë, maŵëhnëlihna sariya ŷa.

¹² Awa, ile-wo-le hnësëdun ŷa do lidun ŷa yëtëryin kitiŋëdërun ge sariya ile fehëtëd vële ŵawëhnëka va.

¹³ Hnë fac kiti hna, Wënu ɲa kaŷëhnahnëdilahna gë ale wok kaŷëhnahnëdilahna gë vëŷëntaŵ va; kaŷëhnahn ɲa yaŵëk gë ikiti ŷa.

Ikwëtahn gë ile lide

¹⁴ Vëŷënta mën, ye nëfadëha ahnë ge ntehnëk: «Kwëhnaŋbu ikwëtahn», ge tufahnëdina gë ile ntid ŷa? Sifa ikwëtahn tac, kod bi pehëta?

¹⁵ Age ntehnëk aŷënta fu aryampo wok kwëhnana viŷi vile ntiyaŋ ma le tokëd wafac ŵa fop,

¹⁶ ye hnëfadëha ge ntehnërunëha: «Yiryeyi yam; cudary do tokëry afo afihn», ge yëdäalunahna ile valëka ŷa?

¹⁷ Koyëna nke soŋe kwëtahn iŋa: ge tufahnina g'ile lide ŷa, ikwëtahn cëmah ye.

¹⁸ Ahnë ntehnëd mpëd: «Wëjë, kwëhnaru ikwëtahn, ami viŷë vifërën lidëfu.»

Tufërye bi hak kodu ahwëhna ikwëtahn hara didila fërën! Ge ami ye, gë ile lidëfu ŷa tufëdëmi ikwëtahn mën iŋa.

¹⁹ Kwëtahnëru Wën hudampo fo yehëhna? Caŋëk dus! Wayine ɲa fëna kwëtahnëni hafo mbalëndëni.

²⁰ Wëjë iŋi ntëhn! Nädila bi ayët toña ŷa? Ikwëtahn ɲa kwëhnaŋina nafa ge diyina ile rufahnëd!

²¹ Wënu ɲa hak njavëtëka acërakëlo fu ŷa Abëraham catëk? Gena bi soŋe ile ntiko ŷa ye, ante njëdahnëkawo aju Isak hn'ile cënade sadëha hna?*

²² Nuru, ikwëtahn dëŵu ɲa gë ile ntik ŷa tëfëlëni do ile ntid ŷa fadëndanëk ikwëtahn dëŵu ɲa.

²³ Koyëna ntiyako ile nësëko Vikerëh va: «Abëraham kwëtahnëkawo Wënu ɲa do soŋe rac Wënu ɲa pëlakawo umë catëk.» Do lawo macëkawo.

²⁴ Awa nurun, Wënu ɲa gë ile ntid ahnë ŷa njavëtëdëha ahnë arac catëk, gena g'ikwëtahn iŋi fo.

²⁵ Koyëna nkeho soŋe Rahab ŷa fëna, asëval ale wafëdëho nkaf ntëŵu ɲa. Wënu ɲa njavëtëkawo catëk soŋe ile ntiko ŷa ante kacakëhniwo vahnë vëva Isërayel vële fayiko va do ndemahni tëfëni nkaŵ kawary.*

²⁶ Awa, ge ahn'a gona njënënd cëmëk, ndampo fo nke, ikwëtahn nte wok tufëhnaŋina ɲa cëmëk.

3

Ipëla wës

¹ Vëŷënta mën, antë ayabu vëharaŋ vahnë, kabi njëtërun fuhnë vële haraŋdëhëhni vahnë vi, yapënahneŋde kitiŋ hna ntëbini vëŷëntaŵ vi.

² Fuhnë fop ntëntëdëfun dus. Age ahnë nësëd hara dëntëdina, ahnë arac catëk, mëkëd pëla nkaf ntëŵu ɲa hnë le-wo-le hna.

* 2:21 2.21: Wapëgwala 22.1-19 * 2:25 2.25: Yosuwe 2

³ Gena bi karafe lidenëhëhni wafahnac wã soŋe maŵëhnahnëndënihëfu? Koyëna kodën njërëkëtlehnin vimbahn vidëw hni va fop. ⁴ Ma kat, naharyin wakulu ni: la naŷ dŷus do sël hwëhn fanka peñëndëhni, gë fandëhwëra fatoy njiryeryëde gante ñađe ka, do njid hn'ile ñađ ale yaryaryëd hna.

⁵ Ndampo fo nke soŋe ryëw ŷa fëna; iñë ile vak dŷus ye hn'imbahn hna, bare naŷënađ do canëd wanës wacankaf. Yëkëryin, fakwëdëh toyë kod pëd fëk sankaf!

⁶ Awa, ryëw ŷa gë hwëdëh mëntëlëni. Duniŷa wameh ye hn'imbahn fu hna, tonkëneđ imbahn ŋa fop. Pëdëd duniŷa lëw fu ŷa fop gë hwëdëh hunte watik janáma hna.

⁷ Vahnë va kodëni ntini maŵëhnënihëhni wulaw wã gë wusëry wã gë ile huhad do gë ile ye wov hna.

⁸ Bare ryëw ŷa, ahnë kodina nti maŵëhn! Iñë wëh le wok ñëwëdina muk yam ye, do pëbëka wanto.

⁹ Gë ryëw ŷa njëwëden icëmb Ahwëhn a, Rëm fu ŷa, bare fënali gë umë ndëwanëdenëhëhni wameh ŋa vahnë vële ntik Wën mëntëlëni gë umë va.

¹⁰ Wanës icëmb do idëwan wëh sahnëd hnë wës ryampo fo. Vëŷënta mën, tëfëlahna nke koyëna.

¹¹ Hayalin hante sanëd wënka wanëŋah gë waŋaŋah gena.

¹² Vëŷënta mën, anuŷ kod bi ntëw wacalav? Acalav fëna kod bi ntëw wanuŷ? Ndampo fo nke, hayalin wënka waŋaŋah fëna kodina njalën wënka wanëŋah.

Soŋe hakili

¹³ Nke bi hnë wuhnë ale liyahnëka kwëhnak hakili? Arabi tufahnënd hakili lëwu ŷa gë viŷë vifërën vile ntid g'ibana va.

¹⁴ Bare ge iñëwary gë iña dëb vëŷëntaw ŋa fëbëku wasakahn hun hna, bokawo ahnaŷënanu, ahnësendu koyëna ile hnëmpëlëk gë toña ŷa.

¹⁵ Iŷi sifa hakili cëlidina g'ambin; iŷë nkal ye, iŷa vahnë, gë Sintani dënk.

¹⁶ Toña ye le nke iñëwary gë iña dëb vëŷëntaw ŋa, hnam nkeđ fop vankeya vameh va do yam gođina.

¹⁷ Bare ahnë ale hwëhnak hakili vë g'ambin ŷa ahnë afacah ye ryënkwëryënk wã, tac ñađ yam ŷa do nëŋëk nkenti, pëbëka kaŷëhnahn gë viŷë vifërën, dëbëndëlehnëd'ilëlihna vahnë va, do tokad'ilëlihna.

¹⁸ Vële ŷad yam va, gë yam ŷa campehnëdëni usatah wã caharaß lëw hni, had uhnëda, do satah wã mbarëpëdëni.

4

Iña duniŷa, iñëw Wën

¹ Ne matid wasonko wã gë wamët ŋa yëbëlan hun? Iña nte wëtëd hn'imbahn hun hna matid.

² Ñađun iñë, bare kodiluhna ahnuŷawu, awa pëhwëtađun aryawuna ahnë; përeku g'iñë ahnë, bare kodiluhna ahwëhnawu, awa afëgwëlehnu sonko do gë uwët. Nuŷaluhna ile ŷađun ŷa, kabi muntalunahna Wënu ŋa.

³ Do la aŵuntawu, nuŷadiluhna, kabi këm fo muntađun: alihahnu iña hun ŋa fo rëyëđun.

⁴ Tavërunëha Wënu ŋa! Yëtëluhna bi iña viŷë iŷi duniŷa ŷi iyëw Wën ye? Ale ŷad nke lawo duniŷa ŷa aŷëw Wën ntiyađ.

⁵ Gena aki fo nësarëd Vikerëh vi: «Wënu ŋa ñađ dŷus iyir nte ntik hnë fuhnë ŋa.»

⁶ Tac Wënu ŋa njivëk dŷus hnë fuhnë. Soŋe umë Vikerëh va më lehnëk: «Wënu ŋa ñëwëkëhni vële hnaŷënađ va, bare tufëdëhëhni ipërëna dëwu ŋa vële vanad va.»[☆]

⁷ Awa, banaryin Wën hna; ñwëyëhnëryina Sintani do nkaryëdëhu.

⁸ Tëharyina Wënu ña do tëhadëhu. Pacënyarin wëbák ña, wühnë vëwen vi; pacënyarin vinahan hun va, wühnë vële wajëlehnad vi!

⁹ Yahnaryin, geryin hnë wakwëy, do koryin; arabi waryas hun wã mbaca wako, do hnatah hun wã mbaca yiwëhna.

¹⁰ Banaryin haryënkwa Ahwëhn hna do naÿënedëhu.

Soje ikitiñ aÿëntaŵu

¹¹ Vëÿënta mën, ant'alehnëländu wameh. Ale lehnëka wameh aÿëntaŵu ma hitiñëka ÿa, ahnë arac sariya Wënu ña ntehnëk do kitiñëk. Wati rac, ahitiñ sariya ÿa ntiyak, gena ale wawëhnek.

¹² Wënu ña yëdahnëk sariya ÿa do umë fo ye ahitiñ a; umë fo hođ pehëta ahnë ma mbëvehna. Awa wëjë ale hitiñëdëha aÿënta hu ÿi, mo liyahnëki yeru?

Soje inayëna

¹³ Tame, nëparyino, wühnë vële lehnëd: «Dol ma acahn njiđëfun hnë inji naŵ, bëhn liđëfun hnam, igwaf rëkëdëfun wafëndëfu do nuÿadëfun koryi.»

¹⁴ Wühnë, yëtëluhna bi hak nkeđ duniÿa hun ÿa acahn! Had fëcahnunt fante sahnëd do ndëcëlehn tañ nkerun.

¹⁵ Wëlin ile rëfëku ahnësu ÿa: «Ge Ahwëhn a maŵëk, cëmëdiléfuha do ntidëfun iÿin gë ÿin.»

¹⁶ Bare hali, wühnë naÿënadun gë wanës wacankaf. Iÿi sifa naÿëna fop yivëna wëla toye.

¹⁷ Awa ge ahnë njëtëk gante ntidë ufërën ka do dil, wameh ntik.

5

Unira vëvetak

¹ Tame, nëparyino, wühnë vëvetak vi! Koryin do yahnaryindën soje wameh wante ÿad njohahnu ña!

² Paryi nke hnapul hun ÿa nkëlëd do viÿi hun va tokëdëni vamaÿ.

³ Sanu hun ÿa gë koryi hun ÿa nkal fërëkanëd do nkal tac rëkendëhu; tokëd vimbahn hun va had hwëdëh. Hnë wapuya duniÿa hna mbarëparun hnapul.*

⁴ Nwëÿërun cosëdëluhna vële ryokuñëhnëku wëhaÿ hun va. Rumpah sankaf ye! Wadëka vëvarëp roka hun va tükëk hafo vanëf Wën Ahwëhn Fanka hna.

⁵ Hnë uvetak sankaf gë fop ile hnëñëdëhu nkerun nkal li. Konënarun had wusaŵ soje fac ile ndaŵahnëdëni ÿa.

⁶ Kitiñërunëhëhni vële wok vëlina iñë va do ndaŵëhnërunëhëhni; vëyaŵënanëluhna.

Duñëna gë iyëfa

⁷ Awa, vëÿënta mën, dñuñënyarin hafo Ahwëhn a mbokaj. Yëkëryina ayama gante nduñënad ka napatënd nkal inja njivënhna uhnëdä wã do nuÿa roka yabah le mbarëpëd: njëtëk tëfëka tëv hafo sama ÿa pu.

⁸ Duñënyarin wühnë fëna; yaŵënyarin dñus, kabi Ahwëhn a mbokajëd biÿëdina!

⁹ Vëÿënta mën, antë aŵëhnandu soje Wënu ña antë kitiñu. Tëkik, rënka hun hna nke!

¹⁰ Vëÿënta mën, dënkwëtaryinëhni wakila wante hnësëdëho g'uŵac Ahwëhn ña: tëfëtalahnëryin iduñëna dëŵ hni hnë horot hna.

* 5:3 5.3: Mاتيye 6.19-20

¹¹ Ntehnik nëfakëhni vële yaŵënak horot hna. Nkwëryërun ga nësëde soje iduñëna yaryah iba Sob ɳa[☆], do njëtërun le njëdfaka ŷa Ahwëhn a wapëta hna. Ahwëhn a kaŷëhnahnëdfëha dŷus do kwëhnak nëf.

¹² Dënkwëtaryindën waji, vëŷënta mën: antë alëkëndu gë ambin ɳi ma g'inkal iɳi, ma gë sifa ntëka-wo. Ge ha ye, dehnëryin, «Ha» ge hali ye, dehnëryin «Hali» fo, soje antë kitiɳu Wënu ɳa.

¹³ Nke bi hnë ŵuhnë ale horotëd? Arabi muntand. Nke bi ale natëk? Arabi njëwënd icëmb Wënu ɳa.

¹⁴ Nke bi ale resëk hnë ŵuhnë? Arabi macëhni vëvë haryënkŵ cery sali va; vërac njëfanëdfëniha turatëndëniha wagu nkaf hna g'uŵac Ahwëhn a.

¹⁵ Iŷi sifa njëfa nte liyik g'ikwëtahn ɳa, pehëtëdfëha ares a: Ahwëhn a matëndëdfëha, do wameh wante ntik ɳa tavëhnëde.

¹⁶ Awa putaryin wameh hun ɳa yëbëlan hun, do yëfanëhnlëryindën, soje ayërënahniwu. Iyëfa ahnë asatah a kwëhnak fanka dŷus.

¹⁷ Eli ahnë gë fuhnë ki yeho: njëfako g'ikwëtahn soje antë tëv, do tëvëlohna hnë wabëhn watar gë fagant bëhn.

¹⁸ Tac më mbok njëfa kat; awa më tëvëk do sama ŷa më njivëk dŷus.

¹⁹ Vëŷënta mën, ge aryampo hnë ŵuhnë tavëk nkaŵ toña ɳa do ahaŵary mbokaryeta,

²⁰ yëtëryin iŷin: ale vokaryika aŵen hnë nkaŵ përen hna, pehëtëdfëha icëm iɳa do tavëhnëde wameh wayabah.

Kayëte ndënkwëryënkw mba Piyer Wade yehëhna kayëte Piyer

Piyer afayik Yesu Këris yeho. Yesu macëkawo wati nte pëladëhëhniwo wëyis ña. (Lik 5.1-11; Matiye 4.18-22) Wati rac Simo macëdeho. Ahwëhn a Yesu nkwëcëtëkawo wac ña Simo maca Sefas (San 1.42), umë fëhnëtanëk taka (gë watëvav ña, «pierre»).

Wati nte ndokunjëdëho Yesu ña, Piyer ñarël lëwu nkeho kwëlëkwël. Mama nkehahnëko rac, anjahëtakawo Ahwëhn a wahwënta warar, gante ntehnëkawo Yesu ka ani gë pëlahnënde ña. Ankentahniko hnë viyary vëryënkwëryënkw g'iyag nte pëyayiniho ibëhn Yesu ña do, ga ndëcëk watac, nkoko kahnënda hnë pëyahn Wanës Wakasëk hna.

Ntiyahnëkëfu paryi Piyer Rom hna nkeho ga cëmëk Afayik Pol hnë bëhn wafëhw imbëd g'iryaw gë warar ma bëhn wafëhw imbëd gë ryañ gë wahnah (63 gë 64) ga ndëcëk hnagi Yesu ña.

Piyer kerëhnëkëhniwo kayëte ntëwu ña vële hwëtahnëk ye hnë vankol imbëd vambë Asi Toy hn'ile macik gaki Tirëki hna. Andënkwëtehnëdëhëhni wayëhw nuñani hnë Këris hna do kamënañëhnëhni fëna mawëhnëniha Wënu ña pañ gë wahorot do ibërehn soñe ikwëtahn ntëw hni Këris ña.

Piyer tëyëdëhëhni fëna ntënënelëni: ale-wo-ale pañ gë vësankaf va, vëryonkuñ va pañ gë vële hwëhnëkëhni, vësëval va pañ gë vësan hni, do vësan va pañ gë vësëval hni.

Wëlin wanës wakwëhn nafa hn'inji kayëte: uhorot, imawëhn, wameh, iyir.

Wëlin gante nke kayëte ka:

Simpañi (1.1-2)

Itama g'imac njasa pacah (1.3-2.3)

Itaka nte yënëd gë ñulunda le rëhnayik (2.4-12)

Imawëhn (2.13-3.7)

Uhorot lakënde alind ufërën (3.8-22)

Itav wameh do ñemal (4.1-11)

Mbetani vële horotëd had Këris (4.12-19)

Vicër gë vële hahnëndak va (5.1-11)

Simpañi rëkwa (5.12-14)

Simpañi

¹ Ami Piyer, afayik Yesu Këris ña, herëhnëryidëhu wuhnë vële tëhnak do ye vëhneh sampëk hnë wayal Pon gë Galasi gë Kapadös gë Asi do gë Bitini vi.

² Wënu ña Rëm ña tëhnaku had gante njëtëko kobëri ka; gë Iyir Ipacah ña pitirun soñe lëwu. Ha, tëhnaku ñanko añawëhnahnuna Yesu Këris do pacënahnu g'icëlevahn sat lëwu ña.

Arabi ipërëna ña gë yam ña nkwënawu ñus!

Itama nte wok cëmëdina

³ Cëmbënëfuna ale ye Wën gë Rëm Ahwëhn fu ña Yesu Këris: hnë ikañëhnahn cankaf ntëwu hna, anagëkëfu g'ahawary g'imat Yesu Këris fagant vësëm, soñe nuñayin itama nte wok cëmëdina,

⁴ do soñe nuñayin intëw inte wok bëvëdina muk, tonkëdina, do igwam ntëwu ña cëvëdina. Irac kwëtëhnëku mbin hna,

⁵ wuhnë vële keryëd gë fanka falëwu fa, gë fere ikwëtahn soñe ipëh nte fëhwëtak tufëhna wati rëkwa hna.

⁶ Soje umë pëbëryiŵu uhnatah ŵa, lakënde soje wati roy tēfēka ahoroteyehniŵu gē fop wasifa wayēkēhnahn.

⁷ Iyi horot tufahnēf ikwētahn hun űa paryi nke. Sanu űa kode pērēkani, bare hwēdēh hna nude bi nkwamēk. Aki fēna ikwētahn hun űa le űak hnēfak gē sanu űi njēkēhnahnik hnē fop wasifa wahorot hna, soje njētahni njawēk. Tac fac le mbokajēf Yesu Kēris űa, gē fere ikwētahn hun űa nkef idēwan, icēmb do idēnēn.

⁸ Nahnērūnēha hara nulunahna, gaki kwētahnērūnēha hara nulunahna, do uhnatah hun ŵa camēk hafo le nkoyik kodena tēfētayi gē wanēs,

⁹ kabi tēkēn űa rēkēnēdun ile njēkēlehnēf ikwētahn hun űa: umē ye ipēh walaŵary hun ŵa.

¹⁰ Kobēri űa, wakila Wēnu űa njēkēlehnēni paryi nuni hak Wēnu űa pēhētēdēhēhni vahnē va. Apēyahnnēniho soje inī pēh nte njēdādēhu Wēn.

¹¹ Wakila watac njēkēlehnēni njētēni guve do hak ntiyađ irac. Iyir Kēris űa hnē vēhni nkeho, do pēyahnnēko kobēri űa wahorot wale rēfēkawo nuűa Kēris űa do g'icēmb inte rēfidēha űa.

¹² Wēnu űa njētēndanēkēhni waűi wanēs gena soje lēŵ hni dēnk, bare soje hun yēdahnik. Doliűi vēfēyahnnē Wanēs Wakasēk űa nēsēhnēnihu watac gē Iyir Ipacah nte yēdahnijik ambin űa. Do wamēleka űa dēnk űadēni dūs njētēni rac.

Imac njasa pacah

¹³ Soje umē ye, naharyin ile rēfēka aliwu űa, nēgaryin do kwētēryin fop tama hun űa hnē uyēd ipēh nte yēdaderun fac le mbokajēf Yesu Kēris űa.

¹⁴ Mawēhnēryina Wēnu űa had vutah vupērēn: Ant'arēfu viűa vimeh wabē kobēri űa, wati nte nkorunēho yētēluhna toűa űa.

¹⁵ Bare had gante pacēk ale ŵacēku ka, ŵuhnē fēna geryin vēfacah hnē fop vankeya hun hna,

¹⁶ kabi kerik: «Geryin vēfacah, kabi ami pacēbu.»[☆]

¹⁷ Hnē wayēfa hun hna, macēdunēha «Apa» ale hitiűēd ale-wo-le ile ntik űa hara dēbēndēlehnēlihēhni hna vahnē va. Soje rac ye, geryin vēlēnēn Wēn, wati le yehahnērūn nkal li.

¹⁸ Ankeya nte hnuűarun gē vacērakēlo hun vi yiryeryēdina karyēnkw. Bare njētērūn, Wēnu űa cosahnēk icos cankaű soje pēhētahnū hnē aűi sifa nkeya. Dinahna gē viűē vile fērēkađ, had sanu ma kori.

¹⁹ Bare pēhētēku gē sat fērēn Kēris űa, umē ale ye had fape fante wok kwēhnana dahēse wēh do űoű nudena ile wek.

²⁰ Wēnu űa tēhnakawo ani gē ntihahnēnd dūniűa űi, atufahnēka gaki hnē waűi wawati wale ye warēkwa, soje hun.

²¹ Wuhnē, pađ gē Kēris kwētahnērūnēha Wēnu űa, umē ale vēhnēndanēka fagant vēsēm do yēdaka icēmb; aki kwētēdun ikwētahn hun űa do itama hun űa Wēn hna.

²² Mawēhnērūn toűa űa do koyēna pacēnērūn vintaŵary hun va, alihahnu inahnēl catah vēűēnta hun. Nahnēlērūn dūs gē vēűēnta hun gē ntaŵary hun fop.

²³ Nagirun hnē uwām hasēk, ule wok matina hnē uhnēda ule fud bare ule ŵatik hnē uhnēda ule wok cēmēdina: Wanēs Wēn wabē kantēm.

²⁴ Kabi,

«Mbahn űi nke had dēl,

do fop icēmb dēwu űa had ufētel dēl;

dēl űa kankēf do ufētel ulēŵu ŵa njod;

²⁵ bare unēs Ahwēhn a nkođ kantēm.»[☆]

Uŵi nēs, Wanēs Wakasēk wante fēyayirun ye.

2

¹ Doliyi cañetaryin fop ile wëk; antë arokaŵuna ahnë, antë ayewu vëhuruſak, antë ayewu vëyëwary, antë ahnësu wameh vëyëntaŵu.

² Had fanul, balëryiŵu wambël wapacah wante ryavëd ntaŵary d'anko, g'umë, ahnaÿëntiŵu hn'ipeh hna,

³ kabi, had gante nësëk vikerëh ka: «andahërun gante nëjëk Ahwëhn ka.»[☆]

Itaka nte yënëf gë bulunda le rëhnayik

⁴ Pëharyina Ahwëhn a Yesu. Umë ye itaka inte yënëf. Vahnë va cañëtanaha, bare Wënu ña tëhnaka, do nkwamahnëkawo.

⁵ Wuhnë fëna, nkerun had wëraka wale yënëf wale yëryahnik cery nte nkehahnëk Iyir Ipacah, soje ayehahnu bulunda facah vësëna wasadëha, soje asënahnu wasadëha gante ntehnëku Iyir ka, do Wënu ña tebad soje Yesu Këris.

⁶ Ha, ntehnik hnë Vikerëh hna:
«Wëli, atëhnaſu itaka nte hnëfak
do kwëtëbu hn'inaŵ Siyo hna taka ndënkwëryënkw.
Ale hwëtëk ikwëtahn ntëŵu ña hnë ŷalu
yëtëd'inahna muk usëfëhnah.»[☆]

⁷ Soje wuhnë vële hwëtahnëk, untënah. Bare soje vële wok vëhwëtahnëna va,
«Itaka inte cañëtanaho vëvëry vacery ña
vacak ye tame inte mbëryahnëk Wënu ña cery ntëŵu ña fop.»[☆]

⁸ Do fëna ntehnik:
«Taka nte nkëwëdëni vahnë,
taka nte hëfëf.»[☆]

Nkëwëdëni vahnë vërac kabi vëŵawëhnëna wanës Wënu ña do koyëna nuÿadëni ile pëhwëtaniniho ŷa.

⁹ Bare wuhnë, bulunda ile rëhnayik yerun, vësëna wasadëha ahnaŵ, bulunda facah, vahnë vële kwëhnëk Wën. Atëhnaku soje afëyahnu vantiyehn vacamah vante ntik, umë ale wäcëku asahnu mëhwëry hna, arënkü humpen hucamah hudëŵu.

¹⁰ Kobëri ña, gelunohna bulunda, bare gaki bulunda Wën yerun; kobëri ña yëtëlnohna ikayëhnahn Wën, bare gaki nuÿarun ikayëhnahn ntëŵu.[☆]

¹¹ Vëyënta mën, wuhnë vële ŷahnëbu d'us, wuhnë vële ye vëhneh nkal li, vële ryëcalëf, nkaÿëtamü, tavëryin viña vimeh mbahn vinte wëтарыëd ntaŵary hun.

¹² Kwëhnaryin njasa përen fagant vële wok vëhwëtahnëlahna Këris; koyëna, lakënde mërahnëndënihu, ntehnëndëni vëwen yerun, afo njavëtëni vantiyehn vapëren hun va do cëmbëdëniha Wënu ña fac le njijëf hna.

Imaŵëhn vësankaf

¹³ Soje Ahwëhn a, maŵëhnëryina asankaf-wo-asankaf: ahnaŵ ale ye nkaf vësankaf fop,

¹⁴ do waguverëner vële payëk va soje korotehnëhni vële wënëf va do cëkwaryënihëhni vële lid' ufëren va.

¹⁵ Kabi ile ñad Wënu ña ye, vantiyehn hun vapëren va remënayehnëkëhni vëhnënkawah vële wok vëyëtëna iñë.

¹⁶ Geryin vahnë vële ye afaya, bare paya hun ña antë coŵ wameh wante lid'un ña; geryin vëramp Wën.

¹⁷ Dënenëryinëhni vahnë va fop, ñahnëryinëhni vëyënta hun hn'ikwëtahn hna, maŵëhnëryina Wënu ña, dënenëryina ahnaŵ a.

Imaŵëhn vëryokuñ

¹⁸ Vëryokuŋ, maŵëhnëryinëhni vahnë vële ryokuŋehnedëhu, do dënëneriyinëhni, gena vële fërënak do ryuñënanëdëhu fo, bare gë vële fërëkak per.

¹⁹ Toña ye, ge mëkarun wahorot wale wok tēfëluhna, do ryuñënarun soŋe idënën Wën, rac ye nēfak paryi ŷa.

²⁰ Injehne cëmb yehëhna ge ðuñënarun ðaf soŋe ile wënerun ya? Bare ge ðuñënarun wadaf ŋa soŋe ufërën ile lirun ŷa, nēfak paryi ye haryënkW Wën hna.

²¹ Gena bi rac macëku Wënu ŋa? Kabi Këris fëna korotëk soŋe hun; atufëku nkaŵ ŋa ðanko arëfu vacëbëtel vantëwu va.

²² «Umë dina la uŵeh ryampo,
wëla hwënta ryampo tokana ahnë.»[☆]

²³ Umë ale ŷewëk, maŵëna njewëg, hnë horot lëwu hna nësëna ntini wëh, bare kwëtëk tama ntëwu ŋa hnë Ahitiŋ asatah hna;

²⁴ umë ale, hnë mbahn dëwu hna, ndibëk wameh wadëw fu ŋa kërëwa hna, ðanko tavahnin wameh fu ŋa, do nkehahnin hnë uwám satah; umë ye ale sërëhnik soŋe njërahnin.

²⁵ Akwëyerunëho had wape, bare gaki mbokajërun gë cape aheryëherya, ayawŵ walaŵary hun.

3

Vësëval va gë vësan va

¹ Wuhnë vësëval va fëna, tēfëka aŵawëhnënduni vësan hun. Ge ntirun koyëna, vëryampo hnë vëhni, lakënde vëhwëtahnëna Wanës Wënu ŋa, ge njëkëni vankeya hun va, akwëtahnëdëni. Do fop iŷin wëla nësëluhna,

² kabi nudëni gante pacëk vankeya hun ka do tufahnëd untënah.

³ Ant'aryëñu igwamëna mbahn, had ryaŷ mul, ma liya wëkayët sanu, do cuða viŷi vëhambah ntaŵi.

⁴ Hali, gwam hun ŋa tēfëka nke mbë ðambery ntaŵary hun hna, mbë hakili hnëŋah do hwëhn yam. Iŷi sifa gwam përekadina muk, do kwëhna vëhni Wën hna nafa sankaf.

⁵ Kobëri ŋa aki kayëtaðëniho vësëval vëfacah vële hwëtëko tama dëw hni ŋa Wën hna: ntënënedënihëhniwo vësan hni.

⁶ Aki nkeho Sara. Ntënënekawo Abëraham; macëdëhawo Ahwëhnu. Wuhnë fëna nkeðun had Sara ge ntirun ufërën hara ñoñ dakëluhna.

⁷ Wuhnë vësan va fëna, paðëryinëhni ðus vësëval hun va do geryin ndampo fo, ðënkwëtaryindën fanka hun fa këñëlahnëna gë fanka falëw hni fa. Dënëneriyinëhni, nuŷadëni had wuhnë uwám sër le njëdand Wën. Diryin koyëna ðanko wayëfa hun ŵa antë mbok memaŷehni.

Uhorot lakënde alind ufërën

⁸ Wëlin uhnës rëkwa lëmën: kwëhnaryin fop nahan ndampo fo, do gwëryëlëryin fëna. Nahnëlëryin ntëwëlewun had vahnë hun; geryin vahnë vëhnëŋah, do ðanaryin haryënkW vëŷënta hun va.

⁹ Ge ahnë ntiku uŵeh, antë aliguna uŵeh; ge ahnë njewëku antë ayewëgona. Dëwanëhnëryindëna kwëlëkwël, kabi soŋe rac macahnëku Wënu ŋa, ðanko ndëwahnu.

¹⁰ «Ale ŷadŋahn uwám
do nuŷa wafac wafërën
tēfëka mëk ryëw lëwu hnë inës wameh
do wës lëwu gë wanës wante rokad,

¹¹ ndarënd uŵeh ŵa do ntind ufërën,

[☆] 2:22 2.22: Esayi 53.9

njèkèlehn yam ÿa do tëfèlehn g'intawãry ntèwu fop.

¹² Ahwèhn a keryèdfehèhni vèsatah va,

do vanèf vantèwu va hnèpað wayèfa walèw hni wã;

bare yèka Ahwèhn a niyhahnèkèhni vèle lid wèh soje antè nke aÿew alèw hni.»[☆]

¹³ Mo lidèhu uweh ge kahnèndarun idi ufèrèn wã?

¹⁴ Lakènde ahnuÿawu wahorot kabi ufèrèn lidun, mbetafun. Antè ntaku gè ahnè, do antè pèmpèhnahnu.

¹⁵ Bare ntènènèryina hnè wasakahn hun hna Kèris had Ahwèhn a. Ge ahnè tëyèku, kèbènaryin ayabahnu itamahn nte hwèhnarun ña.

¹⁶ Bare diryin wajira fo do g'untènah, g'ikwèhna nahan pèrèn, ðanko vèle hnèsèd uweh soje nkeya pèrèn hun gè Kèris ña cèfèhnèhni soje ile njewènihu ÿa.

¹⁷ Ha, ge Wènu ña ñad, apecek ahorot hnè wapèrèn wante lidu ña g'ile horotèdu hnè wameh wante lidu ña.

¹⁸ Kèris umè dènk korotèk hafo cèm hwènta ryampo fo soje wameh ña fop; umè ale wok menèna, acèmèk soje vahnè vèwen va. Ntiko koyèna ðanko njiryeryahnu gè Wèn. Pað g'imbahn ntèwu ña ndawiko bare pað g'iyir ña mbokaryijik wám hna.

¹⁹ Do njiko had iyir pèyahni imèk ntèwu ña wayir wale sèdiko kaso hna,

²⁰ vèle woko vèwawèhnèlahna Wènu ña kobèri ña, ante tufahnèdèho ðuñèna ntèwu ña wati nte ntidèho Nowe sisikulu ña. Vahnè vèle fehèntiko wènka va vèyabèlohna, mbèd gè vèrar fo nkeniho.

²¹ Wañi wènka yeho had yarya le fehètèdèhu gaki ÿa. Iÿi yarya, gena idag ronk mbahn. Hali, dahèse ye le rufahnèd mèta imac Wèn g'inahan pèrèn. Rac fop ntiyað gè fere bèhn Yesu Kèris,

²² umè ale hayèk ambin do lañak farèhw Wèn hna. Wamèleka ña, gè vèsankaf va, gè fop vèyi vèÿèntaw vile hwèhnak fanka ambin hna mawèhnèniha.

4

Itav wameh

¹ Atac, kabi Kèris korotèk mbahn ntèwu hna, wuhnè fèna, kwèhnaryin nahan ndampo fo gè umè. Gena bi ale horotèk mbahn ntèwu hna ravèk wameh ña

² ðanko, hnè wafac wale wojèka wã nkal li, uwám lèwu wã nke gante ñad Wènu ka, do tav wèbal wameh wèba vahnè?

³ Gwèrènkehu wati idi had gante ñadèni ntini vahnè vèle wok vèyètèlahna Kèris va: aki fo nkeyarèdèni, tëfèdèni wèbal wameh, andèwèdèni, atokèdèni dècèt do cèdèni dècèt uñen bulunda hna, cèmbèdèni waravahn wasèfèhnahna.

⁴ Gaki, kabi goluhna arèfèlèndu, gè vèle wok vèhwètahnèna va, hnè vankeya vameh dècèt hna, apèmpèhnahnèkèhni, do anjèwèdènihu.

⁵ Bare afo nkabahnèni haryènk Wèn hna wante ntini ña. Akèbènak kitinjèhni vèle wok gè vèle sèmèk per.

⁶ Soje umè ye vèsèm va fèna pèyayini Wanès Wakasèk ña. Akitinjini pað g'imbahn ña had vahnè va fop, bare gaki kodèni nkeni pað g'Iyir ña had Wènu ña.

Gante tëfèka ndemalèndèni vèle hwètahnèk va

⁷ Wapuya ðuniÿa ña pèñajèk! Soje rac, tëfèka ayewu vèseryah, do nègètèryin wahakili hun wã ðanko aholu ayèfahnèndu.

⁸ Ile ÿak nèfak ÿa, ñahnèlèryin d'us, kabi inahn ña tavèhnèd wameh wayabah.

⁹ Yotoyèhnèlèryin hnè watere hun hna g'uhnatah.

¹⁰ Wènu ña njèdaku wafere aryemalèndu gè vèÿènta hun va. Geryin had vèryokun vèfèrèn vèle hod paèni wayèd wanèmpèlah Wèn.

11 Age ahñe nēsēđ, wanēs wadēwu ŋa nke wēba Wēn; ge ahñe ndemađēha aŷentaŵ, uryema lēwu ŵa nke gē fop fanka fale njēđaka Wēn fa, đanko, pađ gē Yesu Kēris, Wēnu ŋa cēmbi hnē fop, umē ale hwēhnēk icēmb do imēk soŋe kantēm. Nke koyēna!

Mbetani vēle horotēđ had Kēris

12 Vēŷahnik mēn, antē pēmpēhnahnu gante njēkēhnahnēderun gē wahorot wahambah ki. Antē ahnahawu waŋi tēfēlahna tēki.

13 Bare natēryiŵu kabi nkentahnirun uhorot Kēris hna, đanko fac le nuhandēni vahnē icēmb ntēwu ŋa natahnu paryi.

14 Mbetarun ge njewēderun kabi vērēfal Kēris yerun, kabi Iyir icēmb, Iyir Wēnu ŋa, hnē ŵuhnē nke.

15 Ahñe-wo-ahñe hnē ŵuhnē antē korot kabi aryawŵ vahnē, ale ma aŵen ye, ma kabi ale yentahnik wēba vēŷentaŵ ye.

16 Bare ge ahñe korotēđ kabi kwētahnēka Kēris, antē cēfēhna; hali, camehna Wēnu ŋa fo had gante ntehnēđēni vahnē ka ava Kēris ye.✧

17 Wati kitij ŋa tēkik, do pēgwēhnahnēkēhni vahnē Wēn va. Do ge pēgwēhnahnēkēfu, hak puhnađēhēni vēle wēŷēk vēhwētahnēna Wanēs Wakasēk Wēnu ŋa?

18 Had gante nēsēk Vikērēh ka:

«Ge ipēh vēsatah va ntakēk,
hak nkeđēhēni vēyapah va
do vēŵen va?»✧

19 Koyēna, vēle horotēđ kabi mawēhnēni iña Wēnu ŋa njēđaniha aŷahan ahahnēndak a vintawary vidēw hni va, do nkod ntindēni ufērēn ŵa.

5

Vicēr gē vēle hahnēndak

1 Doliŷi vicēr vile ye fagant hun va hnēsēhnēđēfu. Ami dēnk acēr yebu had ŵuhnē; sede yebu hnē wahorot Kēris hna, do nkentahnēđēbu hnē icēmb nte rufande. Wēlin wante rēyēđēmu ŋa:

2 Keryeryin ntega nte kwētehahnēku Wēnu ŋa, ayēkanduni hara gena forosima, bare afaya fo, had gante ñađ Wēnu ka, gena soŋe avetahnu, bare kabi ñađun paryi.

3 Antē aryēcētahnuni ucankaf hun ŋa vahnē vēle hwētehahnirunēhēhni va bare diryin gante tēfētalahnēđēnihu ntega ka.

4 Do ge Asankaf vēheryēherya va karyētajēk, njēdađēhu pēnkwa ahnaŵ, nte wok pērēkađina, soŋe imēk.

5 Koyēna fēna, vējar, dēnēnēryinēhni vicēr va. Do ŵuhnē fop, hnē nēŋēla hun hna, cudaryin ibana, kabi Vikerēh va ntehnēk:

«Wēnu ŋa ñewēkēhni vēle hnaŷēnađ va, bare tufēđēhēhni pērēna đēwu ŋa vēle vanađ va.»✧

6 Awa, banaryin haryēnkwa fanka sankaf Wēnu ŋa, đanko naŷēnahnu hnē wati le tēhna hna.

7 Do tavēryin gē umē fop wafēmpēhnahnah hun ŵa, kabi pađēku.

8 Nēgaryin, do kwētēryin hakili! Kabi aŷēw hun a, Sintani ŷa, yasēlehnēđ had vēsēhn ile ryekađ, yēkēlehnēđ ale tokēđ.

9 Kahnēndaryin, yaŵēnaryin hnē ikwētahn hna, kabi njētērun vēle hwētahnēk nkal li fop va iŷi horot nuđēni vēhni fēna.

¹⁰ Wahorot hun wã biyëdina. Wën, ale hwëhnëk vifërën fop, macëku soje ayentahniwu hn'icëmb ntëwu kantëm hna kabi mbëmënkëlërun gë Yesu Këris. Umë dënk matëndëdëhu, njawënedëhu, njëcfadëhu fanka fale hamëhnaÿehnëdëhu fa do kodëluhna ahëfiwu.

¹¹ Arabi imëk ija nke gë umë soje kantëm! Nke koyëna.

Simpaÿi rëkwa

¹² Silëve* ryemako herëhnëryiwu iji kayëte. Ge ami ye, aÿënta fu ahahnëndak ye. Kamënaÿehnëmu, do pëyamu rac ye ipërëna paryi Wënu ja. Yaÿënyin hnë iji përeña.

¹³ Vële hwëtahnëk ye Babilon va nkaÿëryinihu, Wënu ja tëhnakëhni had wuhnë. Ajë mën hnë kwëtahn hna Marëk nkaÿëryiku fëna.

¹⁴ Gaÿëryinëhni vële hwëtahnëka Yesu va g'ijahn nte rufande vëÿënta hna. Nuÿaryin yam ÿa, wuhnë vële kwëhnëk Këris va fop!

* 5:12 5.12 Silëve wacik fëna Silas.

Kayëte kigëna mba Piyer Wade yehëhna hnë inji kayëte

Afayik Piyer na herëk inji kayëte wati nte kobëko gë icëm ntëwu (mpëd yëbëlan bëhn wafëhw imbëd g'iryawñ g'imbëd gë bëhn wafëhw imbëd g'iryawñ g'imbëd gë wahnah (65-69) ga ndëcëk hnagi Yesu ya). Kerëhnëkëhni vële hwëtahnëk va bare yëtëlëfuhna bi ne nkeniho. Niradëhëhni sojë vëharan wamër va. Andënkwëtehnëdëhëhni gante nkwënëdëni ikwëtahn dëw hni ka do ikwëtahn dëw hni na kahnëk hn'ile njawëk. Yesu mbokajëd do atëfëkëhni kahnëndani hnë umë.

Wëlin wanës wakwëhn nafa hn'inji kayëte: gë fere, kila, vëharan wamër, iyët.

Wëlin gante nke kayëte ka:

Simpayi (1.1-2)

Gante tëfëka nkeni vële kwëhnëk Këris va (1.3-11)

Kahnëndaryin hnë vile haranjirun hna (1.12-21)

Sojë vële haranjëd wamër va (2.1-22)

Paryi Yesu mbokajëd (3.1-18)

Simpayi

¹ Ami, Simo Piyer*, aryokunëhn do afayik Yesu Këris, herëhnëdëhëhni aki vahnë vële njëdak Wën ikwëtahn nte hëñëk gë ntëw fu na. Usatah Yesu Këris, umë ale ye Wën fu do Afëhët, yëdaku inji kwëtahn.

² Arabi yam ya g'ipërëna Wënu na nkwënawu dus, gë fere iyët Wënu gë Yesu Ahwëhn fu ya.

Imac do itëhna Wën

³ Gë fanka falëwu fa Wënu na njëdakëfu fop ile valëkëfu ya sojë nkehahnin gante ñad ka. Antik rac gë fere uyët ule hwëhnayinëk sojë lëwu, umë ale wacëkëfu gë icëmb do g'ipërëna camah ntëwu na.

⁴ G'icëmb do g'ipërëna tac Wënu na anjëdakëfu viyë vihnëfak gë vifërën had gante ntehnëko kobëri ka. Antik gë fere vëyin, sojë afëhëtahniwu hnë viña vimeh iyi duniya vile fërëkahnëdëhëhni vahnë, do ayentahniwu ile nke Wënu na.

⁵ Sojë umë ye kamënyin awënu kwëtahn hun hna ipërëna camah; hnë ipërëna camah hna gwënëryin uyët Wënu na;

⁶ hnë uyët Wënu hna gwënëryin imëk vankaf hun; hnë imëk vankaf hun hna gwënëryin iduñëna; sojë iduñëna na gwënëryin nkeya nte ñad Wënu na;

⁷ hnë nkeya nte ñad Wënu na gwënëryin injahnël hun na; hnë injahnël hun hna gwënëryin injahn Wënu na.

⁸ Kafi, ge kwëhnarun vani vankeya, do ge pëlëk vënkahn va hnë wuhnë, antëwëdun vifërën do ndokunëdun dus do iyët hun Ahwëhn fu Yesu Këris nkwënad.

⁹ Bare ale wok kwëhnana vani vankeya va, nke had ale wëpëk; nudina dus. Andënkwëk Wënu na njaryëka wameh wabë kobëri na.

¹⁰ Sojë rac ye, vëyënta mën, kamënyin aliwu imac gë itëhna Wënu na njaw g'ahawary hnë wuhnë. Kafi ge ntirun koyëna, yodiluhna muk hnë wameh hna.

¹¹ Aki Wënu na kacadëhu g'afërën Naw nte wok pudina muk mba Ahwëhn fu do Afëhët fu Yesu Këris hna.

Vële hnuk icëmb Këris

* **1:1 1.1** Simo Piyer: hnë vëkayëte vëndañ Simo wacik Simeyo.

¹² Soŋe rac ye, lakēnde ayētu vēyin fop, do fēna ahahnēndawu hnē toña le wēryerun yi, nkođefu ryēnkwētehnēndu kwēlēkwēl.

¹³ Catanēko, age cēmēla, andēnkwētehnēdēmu soŋe woŋu vēhnēgak.

¹⁴ Kabi njētēbu biyēdina cēmēdēfu, had gante tufēko Ahwēhn fu Yesu Kēris.

¹⁵ Bare ntidēfu fop soŋe woŋu aryēnkwētahnēndu kwēlēkwēl vēyin age cēmēbu.

¹⁶ Ante pēyaāyirunēho ŋa Ahwēhn fu ŋa Yesu Kēris mbokajēd gē fanka, gena wēhnantul wahnahar nēsēhnirunēho. Bare nubun inaŋ ntēwu ŋa gē vinkēr vintēw fu va.

¹⁷⁻¹⁸ G'umē nkebunēho kuŋ pacah hna, wati nte ntēnēnkawo do cēmbēhnēkawo Wēnu ŋa Rēm ŋa. Wati rac, hnē Icēmb Camah ntēwu hna, Wēnu ŋa nkwēryēndanēka kopa lēwu ŋa, ntehn: «Ayi ajē mēn ye ale ŋahnēbu dūs. Hnē umē natēdēho.»[☆] Do kopa rac, fuhnē dēnk nkwēryēbun matind ambin.

¹⁹ Do fēna, tamahnēdēfun g'ahaŋary wanēs wakila Wēnu ŋa. Anjivēnēdun ge kwētarun vintaŋary hun hna, kabi nke had lampu le fēdik hnē umēhwēry hafo Fac ŋa tēki, do Kēris, ikol sampērēnkoli ŋa, pētēn wasakahn hun wā.

²⁰ Ani gē iyin fop, njētēryin dūs: wanēs wakila hnē Vikerēh hna matina vīnahan vidēw hni hna dēnk.

²¹ Kabi pēgw kobēri ŋa, wanēs Wēnu ŋa matina hnē ahnē. Bare Iyir Ipacah ŋa lidēhēhni vahnē va nēsēni wanēs wante wātik Wēn hna.

2

Vēharaŋ wamēr

¹ Kobēri ŋa, hnē bulunda Isērayel hna nkeniho wakila wamēr. Aki fēna, vēryampo matēdēni fagant hun, do ntehnēdēni vēharaŋ ye, bare ile karaŋēdēnihēhni vahnē va gena toña. Nēsēhnēdēnihu wajira fo wamēr wante sēvehnēd vahnē, do ŋwēyēdēniha Aharaŋ ale sosahnēk wameh wadēw hni. Soŋe umē ye icēv ntēw hni ŋa tēkid ŋap, do vēhni lik.

² Vēyabah tēfēdēnihēhni hnē ndakēntal meh, antidēnihēhni vahnē va njewēni nkaŋ toña ŋa.

³ Do inahn dēw hni kori ŋa ntid nēsēndēni paβ gē wūhnē wēhnantul wale ntini vēhni dēnk, dānko tokanihu. Bare ambiyēk ga cēbik kiti lēw hni ŋa, napēdina, do biyēdina bēv dēw hni ŋa tēkid!

⁴ Njētērun, Wēnu ŋa kaŋēhnahnēlahna gē wamēleka wante wēnēk ŋa, bare ntabēkēhni hnē umēhwēry vē janāma*, ŋabehnēkēhni gē vankēnca hafo fac kitin ŋa.

⁵ Kaŋēhnahnēlahna gē dūniŋa sēr ŋa, bare atēvehnēko wēnka wacankaf hafo wāc wā kohnēhni fop vēle wok vēlēnēnēlahna Wēn va. Nowe, umē ale fēyadēhēhniwo vahnē ile satēk, gē vahnē mbēd gē vēhi vēyēntaŋ fo fehētiko.[☆]

⁶ Akitinēk fēna vankol, Sodom gē Gomor; apēdēk vankol vatac hafo nko bēhn fo. Iyi dahēse vahnē vēle wok vēlēnēnēlahna Wēn va ye, soŋe tufini ile hnapēdēhēhni ŋa.[☆]

⁷ Bare pehētēka Lot, umē ale yeho ahnē asatah. Lot nuđēhēhniwo vahnē vēvē vankol vatac vēle wok vēlēnēnēna sariya ŋa do lidēho ndakēntal meh, do mbērehnēdēhawo dūs hnē ntaŋary ntēwu hna.

⁸ Ha, ayi asatah, ale yeho fagant lēw hni, nuđēhēhniwo do nkwēryēdēhēhniwo facwo-fac, ntaŋary catah ntēwu ŋa korotēdēho soŋe vantiyehn meh vante nkok ŋadina sariya va.[☆]

[☆] **1:17-18 1.17-18:** Matiye 17.1-5; Marēk 9.2-7; Lik 9.28-35 ^{*} **2:4 2.4** *Janāma:* Gē wagērek ŋa janāma wācik Tarētar. [☆] **2:5 2.5:** Wapēgwala 6.1-9.28 [☆] **2:6 2.6:** Wapēgwala 19.1-35 [☆] **2:8 2.8:** Wapēgwala 19.1-19

⁹ Vëÿin rufahnëd Ahwëhn a njëtëk gante pehëtëdëhëhni hnë uhorot vële wawëhnëdëha va, do njëtëk gante tavëdëhëhni vële wok vësatëna va koroteÿehnahnini fac kitij hna,

¹⁰ kas vële rëfëd viña vimeh mbahn vinte ronkënëdëhëhni, do ÿewëk ucankaf.

Vëharan wamër va tamani dëcët, dakëdëlëlihna njewënihëhni vële ye ambin cëmb hna.

¹¹ Wëla wamëleka wante lëbëkëhni imëk gë fanka fa waryëkënalohna njewënihëhni haryënkwa Ahwëhn a.

¹² Bare vëÿi vahnë, had wulaŵ wahnënkwa nkeni, wale hnagik soÿe pëlaÿini do ndaŵini fo. Njeweđëni ile nkoni vëyëtëna do had wulaŵ, vëhni fëna ndaŵëdëni;

¹³ aki uhorot cosëdëni soÿe fop ile koroteÿehnënihëhni viÿënta hni va. Rëk tëkatëndëni uhnatah lëŵ hni g'idi wabal wameh wadëŵ hni g'anent pir tase vahnë fop; g'uhnatah ntidëni ile rokađ ge njini vambënt hun hna; wëdahëse waŵeh nkeni wale ronkënëd.

¹⁴ Fop vinahan vidëŵ hni va soÿe vësëval ye. Vëravëdëna idi wameh ña, do tokađënihëhni vële wok vëyaŵënëna nkaŵ Këris ña. Vësan vële rëk mbalëd dëcët ye. Vëhni Wënu ña ndëwanëhnëkëhni wëh!

¹⁵ Atavëni nkaŵ catah ña do cëvëni. Nkaŵ Balam, ajë Bosor ÿa, tëfëni, umë ale ÿadëho cosi soÿe ntihahn wameh ña.✧

¹⁶ Bare curiko soÿe wameh watac: fali fale wok kodëna nës nësahnëkawo gë kopa ahnë, soÿe tavëtehna kila Balam wañi wanënkwa wante ñadëho nti ñi.✧

¹⁷ Vële haraņëdëhëhni vahnë wamër va, had wahayalin waguah nkeni; had viñar vinte campehnëk sël wëh nkeni fëna. Wënu ña pëhwëtanëhnëkëhni ÿëŵa hn'ile mëhwëryëk dus hna.

¹⁸ Nësëdëni wanës wante wok kwëhnana nafa, do mbalëtahnëdëni viña vimeh vimbahn gë ndakëntal meh soÿe tokanihëhni vële sahnik takan va fagant vële wok lëdëk wameh hna.

¹⁹ Ntehnëdënihëhni kodëni nkeni afaya do vëhni dënk vëramp iña inte vëvehnëdëhëhni nkeni. Kabi ale-wo-ale nke aramp iñë ile wëkëka.

²⁰ Vahnë va pehëtini hnë viÿë vëvë nkal vile ronkënëd vi kabi njëtëniha Afëhët a, Ahwëhn fu Yesu Këris. Bare, ge viña vimeh vimbahn vambë kobëri va mbok pëlahni do mëkëhni, wapuyala wadëŵ hni ña međ ntëbi gante nkeho wapëgwala ka.

²¹ Pecehnakëndëhëhniwo vëhni antë njëtëni nkaŵ catah ña, g'ile njëtëdëni do niyahnëni kwëda pacah nte karaņiniho ña.

²² Ile rëkatëkëhni ÿi tufahnëk ile nësëko ÿa toña ye: «Ive ÿa mbokëd tok ile nkurëk ÿa»; do iÿin fëna: «Mpëhëmpëh ña ge njaryik mbokëd kërëņëta wadaŵ hna.»✧

3

Ahwëhn a njijëd

¹ Vëÿahnik mën, wëlin kayëte kigëna nte herëhnëmu ña. Hnë vakitak, ndënkwëtehnëdëmu wante haraņirunëho ña đanko hnëgët hnë wahakili hun hna nahan catah.

² Dënkwëtaryin wante nësëni kobëri ña wakila wapacah ña, gë kwëda Ahwëhn a, Afëhët a inte karaņënihu vëfayik hun va.

³ Yëtëryin ten wañi: hnë wafac warëkwa hna, vahnë yijëd ndasëni viÿë vëva Wën va. Viña vimeh vidëŵ hni va liyehnëdëhëhni rac.

⁴ Ndasëdënihu ntehnatëndëni: «Yesu dehnëna bi mbokajëd? Ne lë nkeha? Warëm fu ŵa cëmëni, bare ñoñ gwëcëtana kobëri ga ntihahnik nkal ñi!»

⁵ Bare nkehëhna ani iñë ile ndënkweni wakwëhnampër: kobëri ña, Wënu ña g'uhnës lëwu ntik ambin ña g'inkal ña. Pitëndëlehnëk nkal ña gë wënka ña, do gë fere wënka ntik nkal ña.

⁶ Do fëna gë fere wënka watac macënëk do mbëvehnëk nkal mbë kobëri ña.

⁷ Uwï hnës dënk va Wën penak ambin g'inkal mbë gaki ñi soje hwëdëh ha njij pëd vëyi vi. Ambin ña g'inkal ña kwëtik hafo fac kitiñ ña nte mbëvehnëdeni vëyew Wën va.

⁸ Bare, wühne, vëyahnik mën, nke iñë ryampo ile wok tefëlahna aryënkwu: soje Ahwëhn a, fac ryampo nke had wabëhn wuli, do wabëhn wuli nke had fac ryampo.✧

⁹ Vëryampo ntehnëdëni Ahwëhn a ñapëk gë idi ile nësëk ÿa, bare gena rac. Anduñënanëhnëkëfu, kabi ñadina wëla aryampo mbëv. Hali, ile ñad ÿa ale-wo-ale tav wameh wadëwu ña.

¹⁰ Fac le mbokahnid Ahwëhn fu ÿa nanëtëdëhëfu had ale. Fac rac, kopa samah wëryëde, ambin ña namb ña nambëde, do viyë vile yehëhna hnam va mbëvehnëde. Nkal ña gë fop vile yehëhna va kitiñëdeni.

¹¹ Kabi aki mbëvehnëde fop viyë vi, awa doliyi yëkëryin dus hak nkef uwám hun wá! Tëfëka afacu do ahwëhnawu nkeya nte ñad Wënu ña,

¹² g'inap fac Wënu ña, g'idi fëna fop soje tëki kobëri fo. Fac rac hwëdëh ha mbëvehnëd ambin ña, do fop viyë vëvë yañ vi casëd.

¹³ Bare Wënu ña nësëk mbiyëk antid ambin kasëk, nkal kasëk, do usatah fo yed hnam. Rac hnapëden.

¹⁴ Awa, vëyahnik mën, soje umë ye, kabi fac rac napëdun, diryin fop soje ayewu haryënk Wën hna vahnë vële wok vëhwëhnana dahëse wëh, vahnë vële wok vëhwëhnana ile niradeni, vahnë vële hwëhna yam.

¹⁵ Kwëtaryin iyin vankaf hun hna: soje iduñëna Ahwëhn a hoderun afehëtaryiwu, had aÿënta fu Pol, g'usery ule njëdaka Wënu ña, nësëhnëku vëkayëte vantëwu hna.

¹⁶ Koyëna nësëk fëna hnë fop vëkayëte vantëwu hna. Nke viyë vële lakëk gwëry vëkayëte vantëwu hna, do vahnë vële wok vëyëtëna iñë, do ikwëtahn dëw hni ña yawëna, kumpëtëdëhëhni, had gante ntidëni ka hnë Vikerëh viñëntaw ka. Aki mbëvedëni vëhni dënk.

¹⁷ Vëyahnik mën, wühne dënk, tame njëtërun wañi. Awa, soje umë kwëtëryin hakili, danko antë ayentahniwu hnë idënt vëyew Wënu va do aki do danko antë cëvaryu iyañ ikwëtahn hun ña.

¹⁸ Bare naÿëryin g'ahawary hnë ipërëna g'iyët Ahwëhn a, Afehët fu Yesu Këris hna. Arafi kwëhn icëmb ña gaki do gë kantëm! Amina.

Kayëte ndënkwëryënkw mba San Wade yehëhna hnë inji kayëte

Ale herëk inji kayëte na tufëhnana bare namu cery sali na ntehnëk Afayik San herëk. Kerëk yëbëlan bëhn wafëhw imbëd gë wahi do gë bëhn keme (70 gë 100) ga ndëcëk hnagi Yesu. Kerëhnëkëhni vële hwëtahnëk do wayëmpayehnik gë vakaraña vakawary, ñad ñawëtëhni gë ikwëtahn paryi Këris na. Kerëhnëkëhni soje kamënaÿehnehni do nko mbëmënkëlëni vëhni do nkoni kahnëndani gë Yesu Këris. Rac tëfëka ntini g'iña vëÿentaŵ. Tëfëka fëna njolaryëni vinahan vinte wok gena toña do kehani wameh na.

Inji kayëte nësëd soje bëmënkël nte rëfëka kwëhnani vële hwëtahnëk va gë Yesu Këris, do gë bëmënkël ntëŵ lëŵ hni; nke hnë humpen hna kabi Wënu na humpen ye. Ge ñadëni ntini rac tëfëkëhni njasëni hnë ikwëda injahn hna. Vëÿeŵ Këris va ye vëŵër vële yahëtak Yesu ye Këris ÿa do paryi njijëko hn'imbahn. Bare vële hwëtahnëk va tëfëka kwëhnani nkeya vutah Wën paryi injahn hna. Afo mëkëni këncëtëlehnëni dënt na gë toña ÿa. Ikwëhn Wënu na fëhnëtanëk ñahnihnëk, kabi Wënu na injahn ye. Ikwëtahn ye imëk na.

Wëlin wanës wakwëhn nafa hn'inji kayëte: Toña, ðuniÿa, vutah, injahn, humpen, wameh, akwëda, uwám.

Wëlin gante nke kayëte ka:

Wënu na humpen ye (1.1-2.6)

Akwëda kasëk (2.7-17)

Vële ÿeŵëka Këris va gë vutah Wën va (2.18-3.10)

Injahnël ntëŵ lëŵ fu (3.11-24)

Gante njavëtëde Iyir Wën (4.1-6)

Wënu na injahn ye (4.7-21)

Imëk fu hnë ðuniÿa li (5.1-21)

Kayëte ndënkwëryënkw nte njëdahnëk San

¹ Kerëhnëryiderun soje Wanës, wante yëdahnëd uwám paryi. Ani nkeho kobëri hnë wapëgwa hna. Nkwëryëbun do nubun gë vinkër vidëŵ fu va dënk, njëkëbun wapacëk do ñakëbun gë wëbák wadëŵ fu na.

² Ha, uwám rac tufëhna. Nubun, wasede walëŵu ŵa yebun do pëyaderun uwám usër ule yeho gë Rëm ÿa do ule rufëhna.

³ Ile hnuhun do wëryëbun ÿa umë ye ile fëyaderun ÿi gante kodën mbëmënkëlin hn'ikwëtahn hna, ndanko fo; do ibëmënkël fu na ibëmënkël gë Rëm na ye do gë Aju Yesu Këris.

⁴ Kerëhnëryiderun waji soje uhnatah fu ŵa padahn.

Wënu na humpen ye

⁵ Wëlin wante pëyahnik Yesu Këris, wante wëryëbun do fëyaderun na: Wënu na humpen ye do iwëhëryah gena hnë umë.

⁶ Ge ntehnëden gë umë mbëmënkëlinëk do njasatënden hn'umëhwëry hna, mërëden do didenëhna gante nke toña ka.

⁷ Wënu na humpen hna nke. Ge fuhnë fëna, hnë humpen hna njasëden, awa mbëmënkëlinëk. Do sat Yesu Aju ÿa pacënëdëhëfu wameh na fop.

⁸ Ge ntehnëden kwëhnayilënëhna wameh, vankaf vantëŵ fu va dënk rokaden do toña ÿa gena hnë fuhnë.

⁹ Wënu ña ahahnëndak do asatah ye. Ge putayinëk wameh fu ña, kodën tamahnina umë: tavëhnëdëhëfu wameh fu ña do pacënëdëhëfu hnë urumpak hna fop.

¹⁰ Ge ntehnëdën menilënëhna, aŵër lidënëha Wënu ña do wanës wadëŵu ña gena hnë fuhnë.

2

¹ Vutah mën hn'ikwëtahn hna, kerëhnëryidëmu wañi soñe ahnë antë nti wameh. Bare ge ahnë ntik, kwëhnayinëka ale hnësëhnëdëhëfu d'arël Rëm hna: umë ye Yesu Këris, asatah a.

² Umë ye sadëha soñe itavëhn wameh fu ña, gena soñe wadëŵ fu fo bare fëna wëba vëvë d'uniya vi fop.

³ Ge maŵëhninëk vakwëda vantëŵu va, kod pacëfu njëtinëka.

⁴ Ge ahnë ntehnëk: «Njëtëbuha», hara dënënëdëfina vakwëda vantëŵu va, ahnë arac aŵër ye, toña ya gena hnë umë.

⁵ Bare ale ŵaŵëk wanës wadëŵu ña, inahn Wënu ña padëk hnë umë. Koyëna njëtëdën gë umë nkeyinëk.

⁶ Ale hnësëk gë umë nkeni kwëlëkwël tëfëka kwëhna ankeya nte kwëhnako umë ña.

Akwëda kasëk

⁷ Wuhnë vële yahnëbu d'us, gena akwëda kasëk herëhnëdëmu, akwëda cër nte hnuñarun kobëri ña ye. Anji kwëda cër ye wanës wante rëkërun awëryu ña.

⁸ Gë cape ndaŵ, akwëda nte herëhnëdëmu kasëk ye: toña akwëda tac hnuyik hnë Yesu do hnë ŵuhnë fëna. Ha, umëhwëry ña yiña njid do humpen paryi ha tëk pët.

⁹ Ge ahnë ntehnëk: «Humpen hna nkebu», ñëŵata aÿëntaŵu ya ale mbankëni hn'ikwëtahn hna, ahnë arac hnë umëhwëry hna nkok.

¹⁰ Ale yahnëka aÿëntaŵu ya hnë humpen hna nkok, do ñoñ gena hnë umë ile yojëd wameh.

¹¹ Bare ale yëŵëka aÿëntaŵu ya hn'umëhwëry hna nkok; hn'umëhwëry hna njasëd, njëtëna hn'ile njid kabi umëhwëry ña mëpëndanëka.

¹² Vutah mën, kerëhnëdëmu wañi, kabi wameh hun ña tavëhnirun soñe uŵac lëŵu ŵa.

¹³ Vicër, kerëhnëdëmu wañi, kabi njëtërunëha ale yeho kobëri wapëgwa hna.

Vëjar, kerëhnëdëmu wañi kabi këfërunëha Sintani.

¹⁴ Vutah mën, kerëhnëdëmu wañi, kabi njëtërunëha Rëm ya.

Warëm, kerëhnëdëmu wañi, kabi njëtërunëha ale yeho kobëri hnë wapëgwa hna.

Vëjar, kerëhnëdëmu wañi, kabi njawërun: wanës Wënu ña hnë ŵuhnë ntëdëk do këfërunëha Sintani.

Antë aÿahnu d'uniya yi

¹⁵ Antë aÿahnu d'uniya yi ma ile ye d'uniya li. Ge ahnë ñahnëk d'uniya yi, inahn nte ŵatik Rëm hna gena hn'umë.

¹⁶ Wëlin ile ye d'uniya ya: viña vimeh vimbahn ale-wo-le ña, inahn kwëhn ile hnude ya, do inaÿëna nte ŵatik hnë hnapul hna. Awa iÿin fop matidëna Rëm hna, d'uniya hna matidë.

¹⁷ Duniya ya ndëcëd do gë fop iña meh nte ye hnam ña; bare ale lid ile ñad Wënu ya nkod kwëlëkwël.

Vële yëŵëka Këris

¹⁸ Vutah mën, wati watëkwa d'uniya ña tëhajëk! Nkwëryërun ga nësëde, aÿëŵ Këris ya tëkid; do toña ye, vëyëŵ vëyabah tëkini do koyëna njëtinëk wapuya d'uniya ña tëhajëk.

19 Vëyew̃ Këris vërac, hnë fuhnë cahnëni, bare vëyelohna vëlëw̃ fu paryi; kabi ge vëlëw̃ fu yekënd, gë fuhnë nkontakëndeni. Bare cahnënihëfu soje pacahn wëla aryampo hnë vëhni gelohna alëw̃ fu paryi.

20 Bare w̃uhnë, Afacah a rëhnakuno do njëtërun toña ÿa.

21 Ge kerëhnëdëmu, gena kabi yëtëluhna toña ÿa, kerëhnëryidëmu kabi njëtërun do kabi njëtërun fëna wëla uwër matidina gë toña.

22 Mo ye awër? Ale wajëk Yesu gena Këris ÿa. Ahnë arac ye aÿew̃ Këris ÿa: ñwëÿëkëhni Rëm ÿa gë Aj'a.

23 Fop vële wëÿëdëha Ajë va, ñwëÿëniha Rëm ÿa fëna. Ale w̃awëka Ajë ÿa maÿëdëha Rëm ÿa fëna.

24 Soje hun, kwëtaryin hnë w̃uhnë ile wëryërunëho wapëgwa hna. Ge nkorun hnë ile wëryërun wapëgwa hna, nkontëdërun kwëlëkwël w̃uhnë fëna gë Aj'a do gë Rëm ÿa.

25 Ha, wëli ile ntehnëkëfuno Këris ÿa njëdëdëhëfu: uwám usër.

26 Watac ÿakëndëbu herëhnu soje vële yëkëlehnëd tokanihu va.

27 W̃uhnë ñanti, wagu wante turëkuno Wënu ña soje tëhnahnu worryërun; awa balëluhna aharañiwu, kabi wagu watac karañëdëhu fop*. Toña ÿa ye, gena wamër. Soje rac ye, diryin le karañëdëhu ÿa: geryin kwëlëkwël gë umë.

Vutah Wën

28 Ha, vutah mën, geryin kwëlëkwël gë Këris ÿa, pëbahnëfu itama haryënk wëlu do antë cëfëhnëfu hnë fac le njijëd hna.

29 Njëtërun Këris ÿa catëk; awa tëfëka ayëtu fëna ale-wo-le lid ile satëk ÿa fatah Wën ye.

3

1 Yëkëryin ñahn canka nte ñahnëkëfu Rëm ÿa! ñahn dëwu ña ntik hafo macëndënfu vutah vuntëwu! Do paryi vutah vuntëwu yeyinëk. Soje umë ye duniÿa ÿi yëtëlefu hna, kabi yëtëlahna Wënu ña.

2 W̃uhnë vële ÿadëfu dus, tame vutah Wën yeyinëk, bare ile yedën ÿa tufëhnana ten wapacëk. Bare njëtinëk iÿin: ante tufëhna ña, gë umë mëntëledën, kabi nudënëha gante nke ka.

3 Ale-wo-le hwëhna ikwëtahn tac hnë umë hna ahnë arac pacëna ña, had gante pacëk umë dënk ka.

4 Ale-wo-le wënëka nkawajëk sariya Wënu ña; ha, wameh ña igwaj sariya ÿa ye.

5 Njëtërun, umë tufëhna soje ntihët wameh ña do wameh ña gena hnë umë.

6 Koyëna, ale-wo-le ye kwëlëkwël g'umë bokëdina nti wameh; bare ale-wo-le wok lid nulawohna do yëtëlawohna.

7 Vutah mën, kwëtëryin hakili antë ahnë tokawu! Ale lid ile satëk ÿa, ahnë arac catëk, had gante catëk umë ka.

8 Ale wok lid wameh ña ahnë arac Sintani hwëhna, kabi Sintani aÿen ye kobëri hnë wapëgwa hna. Aju Wënu ña tufëhna soje mbëvehn vantiyehn Sintani va.

9 Fop vële ye vutah Wën va vëyëdëhna ña hnë wameh hna, kabi vëhni ye hna Wënu ña. Vëhodina mbok ntini wameh, kabi vutah Wën ye.

10 Wëlin ile hnëmpëndëlehnëkëhni vutah Wën gë vutah Sintani va: Ale-wo-le wok didina ile satëk, ahnë arac gena fatah Wën had ale wok ñahnëlahna aÿëntawu hnë ikwëtahn hna.

Ñahnëlin gë vëÿënta fu hnë ikwëtahn hna

* 2:27 2.27 Wagu watac karañëdëhu fop: Vëryampo nahadëni pañare Iyir Ipacah ña nësëd, vëhawary ntehnëni pañare wayëd ye do vëhawary kat pañare Wanës Wën.

11 Wëlin wante wëryërunëho kobëri hnë wapëgwa hna: tēfëka ñahnëlin.

12 Antë ntiyin had Kaÿe: umë ale kwëhnëko Sintani do ndaŵa aheryu. Soŋe ye ndaŵëkawo? Kabi nkeya Kaÿe ña meko, bare mba aheryu ña catëko.*

13 Vëÿënta mën, ge vahnë vëvë duniÿa vi ñëwënihu antë pëmpëhnahnu.

14 Fuhnë njëtinek tavinëk icëm inÿa tëkin hnë uwám hna kabi ñahnëlinëk. Ale wok ñahnëna vëÿëntaŵ hnë icëm hna nkok.

15 Ale-wo-le ÿëwëka aÿëntaŵu ÿa, ahnë arac aryaw vahnë ye, do njëtërun wëla aryaw vahnë aryampo kwëhnana hnë umë uwám usër.

16 Wëlin gante njëtinek tame inÿahn ña: Yesu Këris njëdahnëk ntaŵary dëwu ña soŋe lëw fu. Awa fuhnë fëna tēfëkëfu njëdahnin walawary fu ŵa soŋe vëÿënta fu va.

17 Ge ahnë kwëhna hnapul yabah nutënda aÿëntaŵu ÿa ga kwëhna uval do ñwëÿ demadilahna, ahnë arac kod bi ntehn inÿahn Wënu ña hnë umë nke?

18 Vutah mën, antë kwëhnaÿin inÿahn gë wanës ma gë kaca hnëŋah fo, bare gë vantiÿa do gë toña.

19 Koyëna njëtëden hnë toña hna nkeyinëk, do haryënk Wënu hna njamënedën wasakahn fu ŵa.

20 Ge sakahn fu ha ntehnëk meninëk, njëtinek Wënu ña hnaÿëk lëbëk wasakahn fu ŵi do njëtëk fop.

21 Vëÿahnik mën, ge wasakahn fu ŵa dehnëna meninëk, kwëhnaeden itama padah haryënk Wën hna.

22 Rëkëden nuÿanden fop ile rëyëdenëha ÿa, kabi maŵëhnedënëha vakwëda vantëwu va do ntiden ile ñad ÿa.

23 Wëlin le tēyëkëfu ntiyin Wënu ña: kwëtahnin ŵac Aju ÿa Yesu Këris do ñahnëlin had gante ntehnëkëfu Këris ka.

24 Ale ŵawëhnëk vakwëda Wën va, hnë Wën hna nke do Wënu ña hnë umë nke. Wëlin gante njëtëden Wënu ña hnë fuhnë nke: gë Iyir nte njëdakëfu ña.

4

Gante njavëtëde Iyir Wën

1 Vëÿahnik mën, antë ahwëtahnuna iyir nte-wo-nte, bare yëkëhnahnëryinëhni soŋe afëcëtahnu bi Wën hna matik iyir tac; wakila vëwër vëyabah campëni duniÿa li.

2 Wëlin gante njavëtandunëha Iyir Wënu ña: iyir nte-wo-nte lehnëd Yesu Këris njijëko duniÿa li nke ahnë, iyir tac Wënu hna matik.

3 Bare iyir nte-wo-nte wëÿëk njavëta Yesu matina hnë Wën hna, iyir tac aÿëw Këris ÿa ye. Njëtërunëho aÿëw arac njijëd do tame tēk tēki duniÿa li.

4 Bare ŵuhnë, vutah mën, Wënu ña hwëhnëku do mëkërunëhëhni wakila vëwër va; kabi Ale ye hnë ŵuhnë ÿa lëbëka ale ye hnë vële kwëhnëk duniÿa vi.

5 Wakila vëwër va, vëhni, duniÿa ÿi hwëhnëkëhni. Awa gë anësa duniÿa ña nësëdëni do duniÿa ÿi hnëpadëhëhni.

6 Bare fuhnë Wënu ña hwëhnëkëfu. Ale yëtëka Wënu ña nëpadëhëfu; ale nkok kwëhnëna Wënu ña, ahnë arac nëpadilëfuhna. Koyëna kodën njëtën ile nke Iyir toña ÿa do ile nke iyir wamër ña.

Wënu ña inÿahn ye

7 Vëÿahnik mën, ñahnëlënëfu, kabi inÿahn ña Wën hna matik. Ale-wo-le ÿahnëka aÿëntaŵu ÿa, ahnë arac fatah Wën ye do njëtëka Wënu ña.

8 Ale-wo-le wok ñahnëlëhni hna vëÿëntaŵ va, ahnë arac yëtëlahna Wënu ña, kabi Wënu ña inÿahn ye.

* 3:12 3.12: Wapëgwala 4.3-10

⁹ Wëlin gante tufëkëfu Wënu ña ñahñ dëwu ka: payika Aju ryamboli lëwu ña duniya li, soñe nuñahnin uñám paryi ña gë umë.

¹⁰ Wëlin ile ye ñahñ ña: gena kabi fuhnë ñahninëka Wënu ña, bare kabi umë ñahnëkëfu. Paryi ñahnëkëfu, soñe rac payahnika Aju duniya li njëdahn ntañary dëwu ña had sadëha soñe itavëhn wameh wadëw fu ña.

¹¹ Vëñahnik mën, kabi aki ñahnëkëfu Wënu ña, fuhnë fëna tëfëkëfu ñahnëlin.

¹² Ahnë kobëri nulahna Wënu ña, bare ge ñahnëlinëk, Wënu ña hnë fuhnë nked, do ñahñ dëwu ña padëdëhëfu dñs.

¹³ Wëlin gante njavëtëden hnë Wën hna nkeyinëk do umë hnë fuhnë nke: njëdakëfu Iyir dëwu ña.

¹⁴ Nuyinëk do wasefe yeyinëk Rëm ña cañëtika Aju gante nkehand afehët avë duniya.

¹⁵ Ge ahnë njavëtëk Yesu ye Aju Wënu ña, Wënu ña hnë umë nke do umë hnë Wën hna nke.

¹⁶ Do fuhnë tëkinëk njëtìn do kwëtahninëk Wënu ña ñahnëkëfu. Wënu ña ñahñ ye; ale ye hn'ñahñ hna Wën hna nke do Wënu ña hnë umë nke.

¹⁷ Wëli, gante padëk ñahñ ña hnë fuhnë, gante kodën tamayin hnë fac kiti hna: gante nke umë ka, fuhnë fëna koyëna nkeyinëk duniya li.

¹⁸ Ntakah gena hnë ñahñ hna; ñahñ padah ña ntañ ntakah. Ge ahn'a ntakëdëha kabi uhorot hnapëdëha; ale ntakëk ña kwëhnana ñahñ padah.

¹⁹ Fuhnë ñahninëk kabi Wënu ña ryënkwek ñahnëkëfu.

²⁰ Ge ahnë ntehnëk: «ñahnëbuha Wënu ña», do hara ñahnëlahna añëntañu ña, ahnë arac añër ye. Kabi ale wok ñahnëlahna añëntañu ale nud ña, ahnë arac kodina ñahna Wën le nkok nudina.

²¹ Do wëli akwëda nte hnuñayinëk hnë Wën hna: ale ñahnëka Wën ña tëfëka ñahna añëntañu ña fëna.

5

Imëk fu hnë duniya li

¹ Ale-wo-le hwëtahnëk Yesu ye Këris ña ahnë arac fatah Wën ye; do ale-wo-le ñahnëka rëm ña ñahnëdëhëhni fëna vutah vuntëwu va.

² Ile yavëtahnëde ñahninëkëhni vutah Wën va, umë ye: ñahninëhna Wënu ña do mañëhnin vakwëda vantëwu va.

³ ñahñ Wënu ña, umë ye mañëhnin vakwëda vantëwu va. Do vakwëda vantëwu va dënëna.

⁴ Fop vutah Wën va mëkëni duniya ñi, do fere fale wëkahnëden fa, ikwëtahn fu ña ye.

⁵ Mo ye awa, ale wëkëk duniya ñi? Umë ye, ale hwëtahnëk Yesu ye Aju Wënu ña.

⁶ Yesu Këris yijëk gë wënka do gë sat. Yijëna gë wënka fo bare gë wënka do gë sat; do Iyir ña ye sedë watac, kabi Iyir ña ye toña ña.

⁷ Wasefe warar hnësëk soñe watac:

⁸ Iyir ña, wënka ña do gë sat ña, do vërar vërac nkwëryëlëni.

⁹ Mañëde ile nësëni vahnë vële ye wasefe va, bare ucedeya Wënu ña ñak hwëhñak nafa. Ucedeya tac, umë ye wante nësëk Wënu ña soñe Aju ña.

¹⁰ Ale hwëtahnëka Aju Wënu ña kwëtahnëk hnë intañary dëwu hna cedëya tac. Ale wok kwëtahnëlahna Wënu ña ntika añër, kabi kwëtahnëna ucedeya nte ntik Wënu ña soñe Aju ña.

¹¹ Do wëli ucedëya tac: Wënu ña njëdakëfu uwám usër ña, do uwám rac hnë Aju hna nke.

¹² Ale wãwëka Aj'a nuŷad uwám rac; ale wok maŵëlahna Aju Wënu ña nuŷadina uwám rac.

Uwám usër

¹³ Wañi kerëhnëmu, wũhnë vële hwëtahnëka Aju Wën va, gante njëtahnëdun nuŷarun uwám usër wã.

¹⁴ Wëlin tama nte hwëhnayinëk hnë Wën hna: ge tëyinëk iñë gante ñad umë ka, nëpadëhëfu.

¹⁵ Do ge njëtinëk Wënu ña nëpad urëy fu wã, ile-wo-le rëyëdënehä ŷa, njëtinëk nuŷayinëk iñë rac.

¹⁶ Age ahnë nudëha aŷëntawu hn'ikwëtahn hna ga ntid uweh le wok yodina gë icëm, tëfëka njëfa do Wënu ña njëdëdëha ahnë arac uwám wã. Umë soŷe vële lid wameh wante wok njodina g'icëm ña lehnëbu njëfande. Nkehëhna wameh wade yod g'icëm. Dehnëla njëfande soŷe rac.

¹⁷ Ankeŷa meh ña fop wameh ye, bare nkehëhna wameh wante wok yodina g'icëm.

¹⁸ Njëtinëk fop vële ye vutah Wën va vëwodina menëndëni; kabi ale nagëk Wënu ña keryëdëhëhni do Sintani kodina ntihni iñë weh.

¹⁹ Njëtinëk Wënu ña hwëhnëkëfu, do duniŷa ŷi fop hn'imëk Sintani hna nke.

²⁰ Njëtinëk fëna Aju Wënu ña njijëko do njëdëkëfu uyët soŷe njëtina, umë ale ye Toña ŷa. Hnë umë nkeyinëk ale ye Toña, Yesu Këris, Aju Wënu ña. Umë ye Wën paryi ŷa, umë ye uwám usër.

²¹ Vutah mën keharyinëhni wamën wamër.

Kayëte kigëna mba San Wade yehëhna hnë inji kayëte

Ale herëk inji kayëte ña wacik umë dënk «Acër». Rac rufahnëd avë haryënkwnkentiko hnë acery sali hna. Kerëhnëka «Asëval, ale tëhnaK Wën, gë vërahu», rac fëhnëtanëk cery sali nte ye hnam ña do gë bulunda lëwu. Had hnë kayëte ndënkwëryënkwn mba San, inji kayëte tëyëkëhni vële harañëd va nkeni vële fëcëtaf do dufënanani hnë kwëtahn paryi hna. Tëyëkëhni nkoni hnë toña hna do hnë injahn hna. Inji kayëte nësëhnëdëhëhni vahnë va antë maŵëni vakaraña wamër vante ye sifa watac fo gë vakaraña wamër vante tavëtehniini hn'ikayëte ndënkwëryënkwn San.

Wëlin wanës wakwëhn nafa hn'inji kayëte: kayëte, cery sali, toña, Rëm, akwëda.

¹ Ami, acër avë cery sali ña, kerëhnëryidëmu wuhnë, Asëval, ale tëhnaK Wën, gë vërahu, vële ñahnëbu wapacëk. Gena ami fo ñahnëku bare fëna fop vële yëtëk toña va ñahnënihu.

² Ñahnirun kabi toña ña gë fuhnë nke do gë fuhnë nkoð kwëlëkwël:

³ Arabi ipërëna ña do ikayëhnahn ña gë yam ña, le watik hnë Wën Rëm ña gë Yesu Këris, Aju Rëm ña, nke gë fuhnë hnë toña hna do hnë injahn hna.

⁴ Nëñëkowo dufus ante tëkatëbuhëhniwo vërah hu ga tëfëni toña ña, gante nke akwëda nte hnuñayinëk hnë Rëm ña.

⁵ Awa tame, këlami, Asëval, gena akwëda kasëk ile herëhnëryidëmi yi, bare ante hnuñayinëk kobëri wapëgwa ña fo ye: tëfëka ñahnëlin.

⁶ Injahn ña, umë ye imawëhn vakwëda Wën va. Do akwëda ña, had nte wëryërun kobëri wapëgwa hna, umë ye ayasahnëndu hnë watac.

⁷ Njëterun dufus, vëwër vëyabah campëni duniña li, do vëhni vëwawëna Yesu Këris njijëko nke ahnë. Sifa ahnë arac ye aŵër do aŵëw Këris ña.

⁸ Awa, kwëtëryin hakili, soñe antë përekan ntëwël doku lëw fu, bare ahnuñawu fop ile rëfëka ña.

⁹ Ale-wo-le wënëk iñë hnë ikarañ Këris hna do wok yaŵënëna rac, ahnë arac gena Wën hna. Ale hahnëndak hnë ikarañ tac, ahnë arac gë Rëm ña nkeni do gë Aju per.

¹⁰ Ge ahnë njijëk fagant hun njojat karañ kaŵary, antë ahacawuna do wëla simpañi antë ayañuna.

¹¹ Ale hacaka ña ahnë arac nkentahnik hnë vantiyehn wameh wante ntid ahnë arac ña.

Watëkwa

¹² Kwëhnabu yabah ile herëhnëdëmu, bare pecehnëko antë yëfanahnëryiñu hnë kayëte; bare nahabu yiryiñu ñal hun hna do hnësëhnu ami dënk soñe uhnatah fu ŵa padahn.

¹³ Vërah ahery hu Asëval a ale tëhnaK Wënu ña nkañëryidënihi.

Kayëte tarëna mba San Wade yehëhna hnë inji kayëte

Ale herëk inji kayëte ña wacik umë dënk «Acër». Rac rufahnëd avë haryënkwnkentiko hnë sery sali hna. Gayiyus kerëhnëd. Hnë kayëte tac, nude gante nke uryema do kaca nte pehnahnini vëyëntaŵ va, cedeyahnëd injahn ña do g'ikahnënda soñe toña ÿa. Kerëk pañare: icëkŵary Gayiyus soñe yaŵëna ntëŵu ña do gë wadoku wante ntinëhnëdëhëhni vële hwëtahnëka Yesu va; nkeya meh Diyo tëref ña; gë njasa përen Demetëriwus.

Wëlin wanës wakwëhn nafa hn'inji kayëte: toña, kayëte, aÿahnik, cery sali, kaca.

¹ Ami, acër avë cery sali ÿa, kerëhëryidëmi wëjë aÿahnik mën Gayiyus, wëjë ale ÿahnëbu wapacëk.

² Aÿahnik mën, arabi Wënu ña njëdï urisah hnë ile-wo-le hna do ahwëhna mbahn kendeñ, gante nke intaŵary hu ki.

³ Natëko d'us ante tëkiniho vëyënta fu hn'ikwëtahn hna do nësëni soñe toña le ye hnë wëjë hna, do gante njasëdu hnë toña ka.

⁴ Uhnatah mën sankaf ŵa umë ye, wëryawu vërah mën va hnë toña hna njasëdëni.

⁵ Aÿahnik mën, g'ikahnënda ntinëhnëd'uhëhni vële hwëtahnëk va fop, lakënde ntehni vëhneh ye.

⁶ Nësëni soñe ipërëna hu ña hnë cery sali hna. Age kokëndu aryemahni hnë uyas lëŵ hni hna, uryema nte hnëñëdëha Wënu ña ye.

⁷ Soñe uŵac Ahwëhn njasëdëni, hara ñoñ vëhnuÿana hnë vële wok vëhwëtahnëna.

⁸ Awa, fuhnë tëfëkëfu ndemaÿënëhni iÿi sifa vahnë, nkehahnin gë vëhni vëryokuñëhn toña.

Diyo tëref gë Demetëriwus

⁹ Kerëhnëbuhëhni vëvë cery sali va; bare Diyo tëref, ale nëñahnëk ge haryënkwnmaŵëna ntënëñëfu.

¹⁰ Soñe rac, ge njiryibu pëyahnedëfu wameh wante ntid' ña, wanës wanënkwah wante nësëd' soñe lëŵ fu ña. Do watac gelahna gwër! Nwëyëd' kacadilëhnhina vële hwëtahnëk vëyëntaŵ va do vële ÿad' kacanihëhni va, memaÿendëhëhni do ntadëhëhni hnë cery sali hna.

¹¹ Aÿahnik mën, antë arëfëtalahnü iŵeh bare ile yivëk. Ale lid' ufërën a ahnë arac Wënu ña hwëhnëka; ale lid' wameh ña ahnë arac yëtëlahna Wënu ña.

¹² Vahnë va fop wapërën tëfëta dëni soñe Demetëriwus ÿa, toña ÿa dënk soñe lëŵu ÿa cedeyahnëd'. Fuhnë fëna, wasede walëŵu yeyinëk, do njëtëru ucedëya ntëŵ fu ña toña ye.

¹³ Kwëhnabu yabah ile rëfëka hnësëhni, bare ñada liwu fop hnë kayëte.

Watëkwa

¹⁴ Ñadëfu yiryiwu wafac ŵi, do nësëlëde fuhnë vëhi.

¹⁵ Arabi yam ÿa nke gë wëjë. Wëlawo ŵa fop nkaÿëryidënihi. Gaÿëryihni wëlawo ŵa, ale-wo-le g'uŵac lëŵu ŵa.

Kayëte mba Yud Wade yehëhna hnë inji kayëte

Yud aheryu Yesu, do gë Sak, herëk anji kayëte. Ñadëho kerëhnëhni vile hwëtahnëk duniya va kamënaÿehnehni soje ipëh dëw hni nte mbankëni na. Bare apecehnëka nësëhnëhni soje vëharan wamër va vële rënkëd vacery sali hna. Vëharan wamër va wok vëlënëndilahn Wënu na. Yud nësëd soje rac gë wëdahëse wayabah wabë vikerëh vicër hna. Puhnad g'inira vële hwëtahnëk va gante tëfëka kahnëndani hn'ikwëtahn do gante tëfëka ntini paß gë vahnë vërac.

Wëlin wanës wakwëhn nafa hn'inji kayëte: vëharan wamër, dahëse, kitiñ, vële wok vëlënëndilahn Wën.

Wëlin gante nke kayëte ka:

Simpaÿi (1-2)

Vëharan wamër va (3-16)

Uhnira vële hwëtahnëk va (17-23)

Dëwara (24-25)

Simpaÿi

¹ Ami, Yud, aryokunëhn Yesu Këris, aheryu Sak[☆], herëhnëdëhëhni aki vële macëk Wënu na Rëm ya. Anahnëku do kwëtirun soje Yesu Këris.

² Arabi ipërëna na, yam ya, do gë injahn na nkwënawu.

Vëharan wamër va rëk kitiñini

³ Vëyahnik mën, ñadëfuho dus herëhnu soje ipëh inte vankinëk. Bare doliÿi tëkatëbu afo herëhnu inë haÿary soje hamëhnaÿehnu uwët soje ikwëtahn inte njëdakëhni Wënu na soje kantëm fop vële hwëtahnëk va.

⁴ Kerëhnëdëmu kabi ankeni vahnë vële wok vëlënëndilahn Wën, vële yëbaku, hara yëtëluhna. Acahëtëdëni ipërëna Wën fu na soje catënahneni ndakëntal meh dëw hni. Njahëtaniha asankaf do Ahwëhn fu ryamboli, Yesu Këris. Mbiÿëk ga kerik hnë Vikerëh hna gante kitiñëdëhëhni Wën ka.

⁵ Andënkwëtehndëmu, mama njëtahnërun wante ÿadëfu hnësu ni, Ahwëhn a pehëtëkëhni bulunda Isërayel nkal Esipët hna, bare, ge ndëcëk umë, vële wëÿëk kwëtahnëni va fagant lëw hni, mbëvehnëkëhni.[☆]

⁶ Dënkwëtaryinëhni wamëleka wante nkok gena gwër ucankaf nte njëdakëhni Wën na do ravëtak dëd dëw hni na.[☆] Wënu na ñabehnëkëhni gë vankëncä soje kantëm, do kwëtëni hnë mëhwëry mbë gëd hafo fac sankaf kitiñ hna.

⁷ Antë aryënkwu fëna Sodom gë Gomor gë vankol vante hwërëkëhni va vante yëdëhna had wamëleka watac hnë ndakëntal meh ntëw hni do yëkëlehnëko ndakëni gë vële nëmpëlëntik mbahn. Nkeni had dahëse, vile rufëdëhëfu bi hak nke horot hwëdëh vë kantëm.[☆]

⁸ Vëharan wamër vële ye ÿal hun vi kwëhnani vankeÿa ndampo fo gë vëhni. Hudakery hudëw hni ha liÿehndëhëhni vëÿin: tonkënadëni vëhni dënk vimbahn vidëw hni, ñwëÿëdëni ucankaf Ahwëhn na, do njewëdënihëhni vële ye ambin cëmb hna.

⁹ Wëlakënde Misel, asankaf wamëleka na, dina rac. Wati le conkëdëniho gë Sintani ya soje mbahn Moyis na, dëkënalohna njëwa kitiñatënda. Aki fo ntehnëkaÿo: «Tavëlehnëmu gë Wënu na!»

☆ 1:1 1.1: Matiye 13.55; Marëk 6.3 ☆ 1:5 1.5: Icahn 12.51 ☆ 1:6 1.6: Wapëgwala 6.2 ☆ 1:7 1.7: Wapëgwala 19.1-35

¹⁰ Bare vëyi vahnë njeŵëdfëni ile nkoni vëyëtëna, do viyë vile ntidëni had wulaw, ile njëtëni kobëri hnagi lëw hni, rac ye ile vëvehndëfhëhni.

¹¹ Mekëhni! Nkaw Kaŷe* tëfëni! Njëdfëhnani hnë idënt Balam soŷe nuŷahnëni kori. Ambëvëntini kabi nŵëyëntini had Kore*.

¹² Vahnë vërac wëdahëse wawëh nkeni wante ronkëncf watoka wante vankërun gë vële hwëtahnëk va. Atokëntëdfeni gë usëfëhnah këm do soŷe vëhni fo nahadëni. Nkeni had vëŷar vahnënak, bare sël ŷa pitëndëlehnëk vëŷar va do tëvëna. Nkeni had vatëh vante wok dëwëdfina, wëlakënde wati lëw hni ŷa tëki, ankëcikhëni: wahwënta wahi cëmëhni.

¹³ Nkeni had wavonkëlo wënka wov, wante ryehëtëd waronk walëw hni, rac ye vantiyehn vantëw hni vacëfëhnah, nkal li. Nkeni had wahol wale yasaryëd pëhwëtanëhnëk Wënu ŷa ŷëwa mëhwëryah d'us soŷe kantëm.

¹⁴ Enok, ale ye ahwëhn mbëd gë vëhi hnë warëm fu hna, pëgw Adam, pëyahniko kobëri fo waŷi soŷe lëw hni: «Nëparyin! Ahwëhn a njijëk gë wawuli wawuli wamëleka wafacah,

¹⁵ soŷe kitijahn fop nkal inji. Koroteŷehndëfhëhni fop vahnë vële wok vëlënënelahna soŷe vantiyehn vantëw hni vante wok kwëhnahna untënah vante ntini gë untënah këm. Koroteŷehndëfhëhni vëyi vëwën vële wok vëlënënelahna kabi njeŵëniha këm fo. Vële wëhëk va korotehndëfëni. Koroteŷehndëfhëhni vëyi vëwën kabi njeŵëniha.»

¹⁶ Vëyi vahnë rëkëdfëni ñakëñakëndëni; nkeŷëndëni kwëlëkwël; wabal wameh wadëw hni tëfëdfëni; wanës wakuman fo nësëdfëni do cëkwëdfënihëhni vahnë soŷe nuŷahnëni ile ñadëni fo.

Uhnira vële hwëtahnëk

¹⁷ Vëyahnik mën, ge wuhnë ye, dënkwëtaryin wante ntehnëniho kobëri ŷa vëfayik Ahwëhn fu Yesu Këris va.

¹⁸ Ntëhnëniho: «Hnë wafac warëkwa li, nkedëni vahnë vële ryasëd viyë vëva Wën va, do tëfëdfëni wëbal wadëw hni wante wok dënënëna Wën.»

¹⁹ Vëhni fitëndëlehnëdfëhëhni vële hwëtahnëk va. Vinahan vimb nkal kwëhnani; Iyir Wënu ŷa gena hnë vëhni.

²⁰ Bare wuhnë, vëyahnik mën, yëryëryin uwám hun wã hnë ikwëtahn hun pacah d'us hna. Yëfaryin gë fanka Iyir Ipacah ŷa.

²¹ Goryin kwëlëkwël hnë injahn Wën hna, këbënyin ahnuŷahnu ipërëna Ahwëhn fu ŷa Yesu Këris le yiryeryëdfëhëfu g'uwám ule wok puđina.

²² Kaŷëhnahnëryiwu gë vële nkok yaŵëna ikwëtahn va;

²³ pëhëtëryinëhni vëyëntaw va gë dabët hnë hwëdfëh; soŷe vëyëntaw va, kaŷëhnanëryiwu gë vëhni, bare diyaryin wajira gë ntakah: ha, hafo ahehawu viŷi vilëw hni va vile tonkëhëk wameh wadëw hni ŷa.

Dëwara

²⁴⁻²⁵ Cëmbënëfuna Wën rymboli, ale fehëtëdfëhëfu gë fere Yesu Këris, Ahwëhn fu ŷa! Kođ nti antë aŷoŷu, do antë ahwëhnawu ile nirahnëderun, tufahnu g'uhnatah fëbah, haryënkwa lëwu hnë icëmb ntëwu hna. Icëmb ŷa, icamah ŷa, inaw ŷa do ucankaf ŷa, umë hwëhnëk ani gë wapëgwala, gaki do kantëm! Amina!

Kayëte Wapuyala ña Wade yehëhna hnë inji kayëte

Hnë anji kayëte Wënu ña njëtëndanëka ale herëk a, mpëdara Afayik San, viyë vile rëfëka tëki ryënkwehnic' iboka Këris. Kerik yëbëlan bëhn wafëhw imbëd' gë wahi gë bëhn wafëhw imbëd' gë wahnah g'imbëd' (70 gë 95) ga ndëcëk nagi Yesu ÿa hnë wati nte korotehndëfëho cery sali ña.

Anji kayëte nësëd' viyë viyabah vile fëhnëtanëk viyë vihawary soñe bulunda wasëwif. Mbëd' gë wahi fëhnëtanëk ile fadëk ÿa. Nëmpe yah ÿa fëhnëtanëk imëk inja do fëna ufacah wã. Nkol Babilon ña fëhnëtanëk Rom; hnë wañi vankol nke ucankaf meh.

Kayëte ña pëgwëhnanik gë wanës soñe vacery sali mbëd' gë vaki hnë vacery sali vambë Asi hna. Ile rëfika ÿa kayëte hna, San njojik ambin hna hn'ile nuk toyë fo ile liyađ ÿa hnë wapuyala duniyã li ante mbokajëd' Yesu ña: duniyã ÿi përekanëde, Sintani ÿa këfëde, kitiñ tëkwa ña nkeđ, do Yesu ntañad' tinki ahnañ hnë Yerusalem kasëk hna.

Wëlin wanës wakwëhn nafa hn'inji kayëte: mëleka, ahnañ, kayëte, fape, hwëdëh, ambin, kopa, uwám.

Wëlin gante nke kayëte ka:

Simpayi (1.1-8)

Yesu cahnanika San (1.9-20)

Kayëte soñe vële hwëtahnëk ye hnë vankol mbëd' gë wahi hna (2.1-3.22)

Icëmb ña ambin hna (4.1-11)

Fape fa gë kayëte nte ÿamëndëlehnik wahwënta imbëd' gë wahi (5.1-8.2)

Walënk'w mbëd' gë wahi gë wahitiñ walëw' hni (8.3-11.19)

Vëyëw' Wën mëkëden (12.1-14.20)

Wamëleka mbëd' gë wahi gë wëkata wã (15.1-16.21)

Iyo Babilon (17.1-18.24)

Imëk gë kitiñ tëkwa (19.1-21.8)

Yerusalem kasëk (21.9-22.21)

Uyëtëndan: ile njëtëndanëka Wënu ña San

¹ Hn'anji kayëte nke viyë vile cowëtëk Yesu Këris. Wënu ña njëdakawo soñe njëtëndanëhni vëyohal vëlëwu va vile rëfëka tëki hara biyëna ÿa. Këris ÿa payëkawo mëleka lëwu ÿa ÿal mën, ami San ayohal alëwu, soñe njëtëndano virac.

² Sede yebu hnë fop vile hnuhuho: rac ye wanës Wën g'ucedëya Yesu Këris ña.

³ Ndëwayik ale harañëhndëdëhëhni vahnë wanës wante kerëhnëko Wënu ña hn'anji kayëte do ndëwayini vële wëryëd' va do hwëtađ wante herik ña! Yëtëryin, wati le hahnëndik soñe wañi fop ña tëhajëk.

Simpayi le kerëhnini vacery sali Asi

⁴ Ami San herëhnëryidëhu, wëuhnë vacery sali mbëd' gë vaki vambë Asi vi. Arabi ipërëna wã gë yam ÿa ahnuyãwu hnë Wën hna, umë ale ye, yeho do yijëd', hnë wayir mbëd' gë wahi hna wale ye haryënk'w hnë tinki nañ ntëwu hna,

⁵ do fëna hnë Yesu Këris hna, sede hahnëndak ÿa, ale ryënk'wik vëhnëndëhnik hnë vësëm hna do ye ahnañ vëhnañ ÿa nkal li fop! Umë ale ÿahnëkëfu do fehëtëkëfu hnë wameh fu hna gë sat lëwu ÿa,

⁶ ntikëfu inañ vësëna wasađëha soñe ndokunëhndëndëhna Wënu ña, Rëmu. Arabi kwëhn icëmb inja gë fanka fa kwëlëkwël! Amina.

⁷ Yëkëryin, vënar hna njijëd! Vahnë va fop nudëniha, wëla vële sëhëka va;[☆] do fop wabulunda wabë nkal ni njahnadëni sojë lëwu ÿa. Ha! Amina!

⁸ Ahwëhn a Wënu ña ntehnëk: «Ami ye Alëfa gë Omega, Aryënkwëryënkwa a gë Arëkwa ÿa, ale ye, yeho do yijëd, Ahwëhn Fanka Fop.»

Hudakery San sojë Ajë Ahnë

⁹ Ami San, aÿënta hun yëbu; mbankinëk had wëhne gë Yesu hnë horot hna, hn'imëk hna do hn'iduñëna hna. Ntayibuho hnë tinti mbë wov le wëcik Patëmos hna, kabï pëyahnedëfuho wanës Wënu ña do sedë yëbuho wëba Yesu.

¹⁰ Hnë fac Ahwëhn hna, Iyir Ipacah ña tënkëkowo do hamëhni mën nkwëryëbu kopa sankaf had lënkwa,

¹¹ më lehnëdëho: «Kerëry hnë kayëte ile hnuðu ÿa, do yëfanahnëryihni vacery sali mbëd gë vaki vante ye hnë: Efes, Sëmirën, Perëgam, Tiyatir, Sarëdes, Filadelëfi do Lawodise.»

¹² Njëkadëfuho sojë hnuwuwa ale hnësëndëhowo ÿa. Ga njëkabu, më hnuðu wayul wasanu mbëd gë wahi wakwëhn walampu, ¹³ do fagant wayul walampu warac, kahnëko ile mëntëlëni g'ahnë. Acuð cankaf nte rëkëkawo hafo wapary hna cudako do ñëba ryl yankah sanu sakahn lëwu hna.

¹⁴ Njerëkawo mul inja had perëkal. Vinkër va had hwëdëh pëtëdëhawo,

¹⁵ wapary ña had ryëhwëra vëntëvënt facënik hnë hwëdëh nkehawo do kopa lëwu ÿa had uwëc wënka wov ñënkadëhawo.

¹⁶ Hnë vák rëhw lëwu hna, wahal mbëd gë wahi mënkweko. Wës lëwu hna sëlame ÿakënik hwëhn wanëkan waki sahnëdëho, do yëka lëwu ÿa ntancëko had ulav g'ant.

¹⁷ Ga nubuha, njobuho haryënkwa lëwu had cëmëbu. Më tindëko vák rëhw lëwu ÿa do nteho: «Antë ntaki! Ami ye Aryënkwëryënkwa a gë Arëkwa ÿa,

¹⁸ Ale yënëd a. Cëmëbuho, do wëli tame ale yënëd kwëlëkwël yëbu. Visëdëta icëm va wënkëbu do gë viva ÿëwa vësëm ÿa.

¹⁹ «Awa kerëry vile hnuru va: vile ye gaki va do vile yëjëk va.

²⁰ Wëli ile pëhnëtanëk wahal mbëd gë wahi wale hnuru hnë vák rëhw mën ÿi do gë wayul sanu mbëd gë wahi wahwëhn walampu: wahal mbëd gë wahi wï wamëleka vacery sali mbëd gë vaki vi ye, do gë wayul mbëd gë wahi wahwëhn lampu wa, vacery sali mbëd gë vaki vi ye.»

2

Sojë ile kerëhnëkëhni San vacery sali mbëd gë vaki

Sojë acery sali mbë Efes

¹ «Kerëhnëryehna mëleka acery sali mbë Efes ña:

«Wëli wante ntehnëk ña ale wënkëk wahal mbëd gë wahi hnë vák rëhw lëwu do yasëd fagant hnë wayul sanu mbëd gë wahi wahwëhn walampu wa:

² Njëtëbu vantiyëhn hun va, ikamëna hun ña do gë iduñëna hun ña. Njëtëbu kodiluhna aryuñënanëhnuni vële lid wëh va, njëkëhnahnërunëhëhni vële wëcad vëfayik wok vëyena paryi va do tëkatërun vëwër ye.

³ Nduñënarun, korotërun sojë wëc mën wa do cilëtaluhna.

⁴ «Bare nke ile surëdëmu: goluhna aÿanduno gë kobëri ka.

⁵ Awa, dënkwëtaryin le njojërun hna, gwëcëtaryin vankeya va do avokanu anjasa ndënkwëryënkwa hun ña. Ge ñwëÿërun gwëcëtaðiluhna vankeya va, njiryidëfu ÿal hun hna do ntihëdëdëfu wayul walampu hun wa.

☆ 1:7 1:7: San 19.37

⁶ Bare nkehëhna ile fërenak hnë wũhnë: had ami, ñewëdun vënjasa vëva Nikolayit va.

⁷ Ale hwëhnak vanëf nkwëry wante ntehnëdëhëhni Iyir ña vacery sali va. Ale wëkëk a mawëryanëdëfuha tok atëh uwám nte ye hnë arayen Wënu hna.»

Soñe cery sali mbë Sëmirën

⁸ «Kerëhnëryehna mëleka acery sali mbë Sëmirën ña:

«Wëli wante ntehnëk ña ale ye Aryënkweyënkwe a do Arëkwa ña, ale sëmëko do mbokaj wám li:

⁹ Njëtëbu horot hun ña do gë hañëhnah hun wã, bare ile ye toña ña, mbetarun! Njëtëbu wameh wante nësëdëni vëryampo soñe hun ña. Vërac ntehnëdëni wasëwif nkeni bare gena toña: calija mba Sintani nkeni!

¹⁰ Antë ntaku gë horot le ñad nkewu ña. Wëli, Sintani njëkëhnahnëdëhu ntonatëhni vëyabah hnë wũhnë kaso hna, do wafac pëhw horotëdun. Kahnëndaryin hafo hn'icëm hna do njëdadëmu apënkwe imëk, uwám sër wã.

¹¹ Ale hwëhnak vanëf nkwëry wante ntehnëdëhëhni Iyir ña vacery sali va! Ale wëkëk a cëmëdina cëm kigëna ña.»

Soñe cery sali mbë Perëgam

¹² «Kerëhnëryehna mëleka acery sali mbë Perëgam ña:

«Wëli wante ntehnëk ale hwëhnak sëlame ñakënik hwëhn wanjëkan waki ña:

¹³ Njëtëbu hn'ile ntëdërun hna, hn'ile nke inawë Sintani hna nke. Ha, ñal hun hna ntëdëk Sintani ña, bare nkorun ayawënu uwac mën wã, gwajëluhna ikwëtahn hun ña ñal mën hna wëla fac le ndawiko Antipas, sede hahnëndak mën a.

¹⁴ «Bare nke vile surëdëmu: kwëhnarunëhëhni hnam vahnë vële rëfëd ikarañ Balam inja; nkabëka Balak tëndëhnëhni urënd vëva Isërayel soñe tokehnëhni fañar fale sënahnik sadëha wamën wawër do nkwa fandëni. ✧

¹⁵ Ñal hun hna fëna, kwëhnarunëhëhni vahnë vële rëfëd ikarañ vëva Nikolayit va.

¹⁶ Awa, gwëcëtëryin vankeya hun va! Ge gwëcëtëluhna vankeya hun va tame njiriyidëfu gë ñal hun, do mëtaryëdëfuhëhni vahnë vi gë sëlame wës mën yi.

¹⁷ Ale hwëhnak vanëf nkwëry wante ntehnëdëhëhni Iyir ña vacery sali va! Ale wëkëk a njëdadëfuha tok man ✧ le sowik ña do g'itaka yerah; hnë itaka tac kerik uwac hasëk ule nkok yëtëna ahnë, ge gena ale hnuñad ña.»

Soñe cery sali mbë Tiyatir

¹⁸ «Kerëhnëryehna mëleka acery sali mbë Tiyatir ña:

«Wëli ile ntehnëk Aju Wënu ña, ale fëtëdëhaño vinkër vi had hwëdëh do wapary ña had ryëhwëra vëntëvënt facënik hnë hwëdëh nkehaño.

¹⁹ Njëtëbu vantiyehn hun va gë inahn hun ña gë ikwëtahn hun ña g'iyoh hun ña g'iduñëna hun ña. Iyoh hun nte yabëk ntëbi mbë kobëri ña.

²⁰ «Bare nke ile surëdëmu: memañëhneluñahna asëval a, Yesabel, ale liyak ahnësëhn Wën, tokahni vëyohal mën va ñañëndëdëhëhni nkwa fandëni do tokëndëni fañar fale sënahnik sadëha wamën wawër.

²¹ Njëdabuha ampëd soñe gante kod nkwecëtahn ankeya ntëwu ña, bare ñadina tav igwafa dëwu ña.

²² Soñe rac ntonjëdëfuha hn'ipad, umë gë vële gwafalandëni va, hn'ile korotëdëni dus. Ntidëfu rac ge vëravëna viwëh vile ntidëniho g'asëval arac.

²³ Ndawëdëfuhëhni vële rëfëdëha va. Koyëna fop vacery sali va njëtëdëni ami ye ale yëtëd ile yehëhni vankaf hni hna wasakahn hni hna. Ale-wo-le hnë wũhnë, ile ntik ña, sosëdëfuha.

24 «Bare wũhnë vëvë acery sali mbë Tiyatir, vële wok vërefëna ikaraŋ viyë vahnë, wũhnë vële wok ñëŋaluhna ile macëdëni watëwah wante cowëk Sintani, ntehnëdëmu: dïbëndëdïluhna idïb kaŋary.

25 Bare yaŋwënyin ile hwëhnarun ŷa hafo yiryiwu.

26 «Vële wod ndokunëhnëdëniho hafo hn'ile tëkwëk hna, vëhni yed vële wëkëk va. Njëdadëfuhëhni imëk hnë wayal hna.

27 «Naŋwëhnëdënihëhni gë ryoko ryëhwëra: nihëdënihëhni had gante nihëde vapeya intil.*

28 Inji mëk ndampo fo nke g'inte hnuŷabu gë Rëm mën ŷa. Njëdadëfuhëhni fëna ikol mbë g'acahnëfëd ŋa.

29 Ale hwëhnak vanëf nkwëry wante ntehnëdëhëhni Iyir ŋa vacery sali va!»

3

Soŋe cery sali mbë Sarëdes

1 «Kerëhnëryehna mëleka acery sali mbë Sarëdes ŋa:

«Wëli ile ntehnëk ale wënkwek wayir mbëd gë wahi Wënu ŋa gë wahol mbëd gë wahi ŵa: “Njëtëbu vantiyehn hun va. Njëtëbu vahnë va ntiyahnëkëhni vëfëren fo worun, bare cëm ŋa yerun.

2 Kwëtëryin hakili do yaŋwënyin ile wok hnë wũhnë soŋe antë cëm kabi kamahnëbu wëla doku hun ryampo padëna haryënk Wën mën hna.

3 Awa dënkweтарыin wanës Wën wante haraŋirun do wëryërun ŋa; yaŋwënyin do gwëcëтарыin vankeya va. Age kwëtëluhna hakili, njiryidëfu had ale; yëtëdïluhna hnë wati le njiryidëfu hnaŋëtu ŷa.

4 Bare nkeni vëryampo Sarëdes hna vële wok vëronkënenä viyi vilëw hni va. Vërac viyerah cudadëni do tëfëlëdëfun g'ami, kabi tëfahnëkëhni rac.

5 Vële wëkëk va vacud vajerah cudadëni; pëhwëcëda muk wamac hni hnë kayëte uwám hna. Tase Rëm mën gë wamëleka wadëwu pëyahnëdëfu ami hwëhnëkëhni.

6 Ale hwëhnak vanëf nkwëry wante ntehnëdëhëhni Iyir ŋa vacery sali va.”»

Soŋe cery sali mbë Filadelëfi

7 Kerëhnëryehna mëleka acery sali mbë Filadelëfi ŋa: «Wëli ile ntehnëk Afacah a, ale ye toña ŷa, umë wënkëk sëdëta Ahnaŋ David ŷa, umë fidëted do ahnë kodina mbokary pid, umë fidëd do ahnë kodina pidët:

8 Njëtëbu vantiyehn hun va. Wëli kwëtëhnëmu haryënk hun rënka fidëtik le nkok kodina pid ahnë. Njëtëbu toyë fo kwëhnarun fanka fa, bare njawënerun wanës mën ŋa do yahëtalunohna alehnu yëtëluhna.

9 Wëli, njëdadëmuni vahnë vëvë hnë caliŋa mba Sintani, vële lehnëd wasëwif nkeni vi, bare wayena. Ha, ntidëfu njiryini ndëkwëhnëni haryënk hun, do njavëtëdëni ŋahnëmu.

10 Kabi njawënerun wapacëk wanës mën ŋa, awa ami fëna njawënedëmu hnë wati horot sankaf le yijëd hnë duniŷa li fop soŋe tëŋini vële lëdëk nkal vi.

11 Biyëdina njiryidëfu. Yaŋwënyin ile hwëhnarun ŷa, soŋe antë ahnë nuf apënk nte fënkwirun kabi mëkërun.

12 Ale wëkëk a, ntidëfuha ryoko sank hnë Cery Cankaf Wën mën hna do bokëdina cahn muk. Kerëdëfuha uŵac Wën mën ŵa do uva inaw Wën mën ŋa, Yerusalem hasëk, le sëlid g'ambin darël Wën mën hna. Kerëdëfuha fëna uŵac hasëk mën ŵa.

13 Ale hwëhnak vanëf nkwëry wante ntehnëdëhëhni Iyir ŋa vacery sali va.»

Soŋe cery sali mbë Lawodise

14 «Kerëhnëryehna mëleka acery sali mbë Lawodise ŋa:

* 2:27 2.27: Wahnëw 2.8-9

«Wëli wante ntehnëk ale wãcëde Amina ña, sefe hahnëndak do ye toña ÿa, ale ye sankaf hnë fop vile ntik Wënu ña:

¹⁵ «Njëtebu vantiyehn hun va: yamëluhna yakëluhna. Bare ñakëndëbu ayamu ma ayaku!

¹⁶ Awa, kabi yakëluhna do yamëluhna, fagant fo nkerun, nkurëdëmu.

¹⁷ Ntehnëdun, mbetarun, nuñarun hnapul yabah do ñoñ gojëluhna. Bare yëtëluhna meku, njiwëhnerun, kaÿëhnerun, mëpërun do ñas fo yerun.

¹⁸ Soje rac yabahnëdëmu alawu ÿal mën li sanu le facënik hnë hwëdëh ÿi, soje avetahnu paryi. Dëwaryin fëna viÿi viyerah asudandu, antë mbok cëfëhnu ige ñas fo ña. Dëwaryin kat vëlo soje ayehnahnu vinkër hun vi ahnundu wapacëk.

¹⁹ Ami, niradëfuhëhni do catënëdëfuhëhni fop vële ÿahnëbu va. Awa yohëryin, gwëcëtaryin vankeya hun va!

²⁰ Wëli, rënka hna kahnëbu do mbankëdëfu. Age ahnë nkwëryëk kopa mën ÿa do pidët rënka ÿa, tënkëdëfu ÿalu hna do tokëlahnëdëfun.

²¹ Ale wëkëk a ntañëndëdëfuha darël mën hnë tinki naŵ mën hna, had gante mëkëbu ka, ami fëna, do lañantiwu gë Rëm mën ÿa hnë tinki naŵ lëwu hna.

²² Ale hwëhna vanëf nkwëry wante ntehnëdëhëhni Iyir ña vacery sali va.»

4

Icëmb ña Ambin hna

¹ Ga ndëcëk watac, më hnuhu rënka le fidëtik ambin hna. Kopa ryënkwëryënkwe le wëryëbuho hnësëhnëdëhoŵo had lënkwe ÿa, më ntehnëko: «Kayi ani, rufi ile rëfëka tëki haryënkwe ÿa.»

² Iyir Ipacah ña tënkëlehno tañ. Hnulehnu nkeho tinki ahnaŵ mbin hna, do hnë tinki ahnaŵ tac ahnë lañako.

³ Ale lañako ÿa pëtëdëho had wëraka wanëfak, wale wãcëk jasëp gë sarëdëwan. Tinki ahnaŵ ÿa icar ulaw hwërëkaŵo nte fëtëd had itaka nte wãcëk emerod.

⁴ Caharaß hnë tinki ahnaŵ tac, watinki ahnaŵ wafëhw wahi gë wahnah (24) yeho. Hnë watinki ahnaŵ watac, vicër wafëhw wahi gë vëhna (24) lañako. Viÿi viyah cudaniho, do pënkwan vapënkwe sanu ahnaŵ.

⁵ Tinki ahnaŵ hna cahnidëho wabilëbil do wakopa do gë waparar. Haryënkwe tinki hna warëh lampu mbëd gë wahi fëtëdëho: wayir mbëd gë wahi Wënu ña yeho.

⁶ Haryënkwe tinki ahnaŵ hna nkeho had wov lancah, le wëntëlëk gë ancëka.

Darël tinki ahnaŵ hna caharaß, nkeniho wulaw wahnah wale hwëhna kore vinkër haryënkwe gë kamëhni.

⁷ Ntaŵ dënkweyënkwe ña gë vësëhn mëntëlëniho, kigëna ña gë fëndahni mëntëlëniho, tarëna ña yëka ahnë kwëhna do inahëna ña gë jaro nte wayëd yan mëntëlëniho.

⁸ Wulaw wahnah ŵa, ntaŵ-wo-ntaŵ, vampaŵ imbëd g'andaŵ kwëhna, do kore vinkër kwëhnaniho yan gë gëd per. G'anent gë g'umëd njëwëdëniho kwëlëkwël:

«Pacëru! Pacëru! Pacëru!

Ahwëhn, Wën Hwëhn Fanka Fop,
wëjë ale yeho, ye do yijëd!»

⁹ Do nte-wo-nte njëwëdëniho wulaw wahnah ŵa icëmb g'untënah do g'icamehn soje ale lañak hnë tinki ahnaŵ ÿa, Ale yënëd avë kantëm a,

¹⁰ vicër wafëhw wahi gë vëhna va (24) ndënkwehnedëniho haryënkwe hnë ale lañak tinki ahnaŵ ÿa, cëmbëdënihawo Ale yënëd avë kantëm a, ntonëdëniho vapënkwe sanu vantëw hni va, ntehnatëndëni:

¹¹ «Ahwëhn, Wën fu, tëfëki ahnuÿa

icëmb inja g'untënah ña do gë fanka fa,

kabi wëjê lik fop,
wëjê ÿadëho nke koyëna rac, nkelehn.»

5

Kayëte ña gë Fape fa

¹ Tac më hnuëbu hnë vák rëhw ale lañako hnë tinki ahnaŵ hna kayëte nte fëÿik, keri ßambery gë ipër per do ñamëndëlehni gë wuya wahwënta mbëd gë wahi.

² Tac më hnuëbuha mëleka hwëhn fanka le rëy gë kopa sankaf: «Mo tēfahnëk nke aÿamët ile ÿamëndëlehnik ÿi do pëÿët kayëte ñi?» ³ Wëla aryampo gelohna mbin hna, nkal li ma kwëÿët nkal li janáma hna, ale holëko pëÿët kayëte ña, njëk ile herik ßambery ÿa.

⁴ Do rac koyehnëdëho ðus kabi ahnë gena ale rëfëkawo nke afëÿët kayëte ña, njëk ßambery.

⁵ Awa aryampo hnë vicër hna më ntehnëko: «Boka ho! Yëkëryehna, ivësëhn vë hnënk Yuda ÿa,✱ ale hnagik hnë hnënk Ahnaŵ a David, umë ale wëkëk a lihëtëd ile ÿamëndëlehnahnik kayëte ña do fëÿëtëd.»

⁶ Tac më hnuëbuha Fape ga kahnëk fagant tinki ahnaŵ, kwëratëniha wulaŵ wahnah do gë vicër. Mëntëko had kácik. Wamiry imbëd gë waki kwëhnako gë vinkër mbëd gë viki, vinte ye wayir mbëd gë vaki Wën vinte sañëtik hnë nkal hna fop.

⁷ Fape fa pëñako soñe teßahn kayëte hnë vák rëhw ale lañako hnë tinki ahnaŵ hna.

⁸ Ante teßak kayëte ña, wulaŵ wahnah ŵa gë vicër wafëhw wahi gë vëhnah va (24) njonihonkal hna haryënk w lëŵu. Ale-wo-le hnë vëhni itëmp mënk wëko do gë vañërya sanu tëmpah iduð, inte yeho wayëfa vëfacah wale hayëndadëho g'ambin.

⁹ Hnëŵ hasëk njëwëdëniho:

«Tëfëki ahnuÿa kayëte ñi,
ayamët ile ÿamëndëlehnik ÿa,
kabi káciruhon,
do ntaŵëtëruhëhni soñe Wënu ña,
vahnë hnë wahnënk hna fop
gë vanësa hna fop gë wabulunda hna fop
do gë wayal hna fop;
gë sat hu ÿa,

¹⁰ ntiruhëhni inawë vësëna wasadëha Wën fu ña,
do naŵëdëni nkal li.»

¹¹ Tac më yëkëbu do wëryëbu kopa wamëleka wayabah, wawuli wawuli, kodelohna ndëkwini. Caharaß tinki ahnaŵ hna, wulaŵ ŵuhnah hna do gë vicër hna kahnëniho.

¹² Njëwëdëniho gë kopa sankaf:

«Fape fante haciko fa,
umë ye ale rëfëka nuÿa fanka fa, gë hnapul ÿa, g'uyët ŵa, g'imëk ña,
g'untënah ña, gë icëmb ña do gë cëkwary ña.»

¹³ Do nkwëryëdëfuhëhniwo fëna fop vile ntik Wën va ambin hna, gë nkal hna, gë kwëÿët nkal li janáma hna, gë wov hna do gë fop le yehëhna hnam ÿa, ga ntehnëdëni: «Ale lañak tinki ahnaŵ ÿa gë Fape fa nke icëkwary, g'idënën, g'icëmb do gë fanka, kwëlëkwël!»

¹⁴ Do wulaŵ wahnah ŵa ntehnëdëniho: «Amina!» Do vicër va njonihonkal li soñe cëmbahnënihëhni Ale lañak tinki ahnaŵ ÿa gë Fape fa.

✱ 5:5 5.5: Wapëgwala 49.9

6

*Soŋe ipëyët kayëte**Soŋe ñamëndelehn idënkwëryënkw*

¹ Awa, nubuha Fape fa ga nihëk ñamëndelehn dënkwëryënkw hnë mbëd gë wahi hna, wëryëlehnëwã intaw dënkwëryënkw hnë wahnah hna ga ndekad had farat, nësatënd: «Yij!»

² Hnulehnëwã ipahnac yerah. Ale hayëkawo ÿa uŋwary mënkwëko. Më njëdayik apënk wëwëk, tëk nke awëk do njilehn mbok mëk kat.

Kigëna

³ Ga nihëk ñamëndelehn kigëna ña, wëryëlehnëwã intaw kigëna ña ga ndekad, nësatënd: «Yij!»

⁴ Hnulehnëwã pahnac kawary bëntah had hwëdëh. Ale hayëkawo ÿa hnuÿako imëk soŋe ntihtë yam ÿa nkal li, soŋe ndawëlahnëndëni vahnë. Më njëdayik sëlame sankaf, njilehn.

Tarëna

⁵ Ga nihëk ñamëndelehn tarëna ña, wëryëlehnëwã intaw itarëna ña ga ndekad, nësatënd: «Yij!» Hnulehnëwã pahnac bahnah. Ale hayëkawo ÿa ile yaŋande mënkwëko.

⁶ Wëryëlehn had kopa fagant wulaw wahnah hna ga nësëd: «Ile ryokuŋahnik fac ryampo ÿa, yaŋëh vantimp fo ntawahnëd, ile ryokuŋahnik fac ryampo ÿa wayaŋëh warar wëmalu fo ntawahnëk. Ge wagu ña ye, g'uñen uŋa, nko koyëna.»

Nahëna

⁷ Ga nihëk ñamëndelehn nahëna ña, wëryëlehnëwã ntaw nahëna ña ga ndekad, nësatënd: «Yij!»

⁸ Hnulehnëwã pahnac d'unënkah. Ale hayëkawo ÿa, Icëm maciko, do yëwã wësëm ÿa rëfëlehnëdëhawo. Njëdayiniho mëk iŋa hnë sah ryampo hnë wasah wahnah duniÿa li, soŋe ndawënihëhni vahnë va gë sëlame ÿa, gë inte ña, gë wates ña do gë wulaw wuyapah wã.

Bëryëna

⁹ Ga nihëk ñamëndelehn bëryëna ña hnulehnuwëhni, kwëyët le cënade sadëha hna, walawary wële ryawiko soŋe ikahnënda dëw hni ña wanës Wën do kabi wasefe lëwu nkeniho.

¹⁰ Ndekadëniho d'us: «Wëjë, Ahwëhn a, ale ye Afacah a, ale ye toña ÿa, hafo guve napëdu ahitiŋëhni vahnë wëwë nkal vi awëcagëhni soŋe sat fu le ndehëtëni ÿi?»

¹¹ Awa më njëdayini ale-wo-le acud jerah cankaf, tac ntehnini nduñënanani toye, hafo padëni fop wële ryokuŋëhnëdëha Wën va, rëfëka ndawini had gë wëhni ka.»

Kwëhn mbëd gë ryaw

¹² Ga nihëk ñamëndelehn ikwëhn mbëd gë ryaw iŋa, inkal ña ñënkako d'us gë fanka, hnulehnu ulav wã mbahnëlehn had waÿehn do ulepera wã mbëntëlehn had wasat.

¹³ Wahol wã njolehni nkal li, had gante njojëd wanuÿ ka ge sël sankaf ÿa ñënkëka.

¹⁴ Ambin ña më njik had kayëte fëyëde, do fop wahuŋ wã gë watinti ña kërëniko hn'ile nkeho hna.

¹⁵ Wati rac, wëhnaw wëwë nkal vi, gë wakamari ña, gë wësankaf wasodade wã, gë wëvetak va, gë wëhwëhn fanka va, gë wëramp va do gë vahnë wële ye afaya va, fop coŋaniho hnë wakary hna do gë hnë wëraka wahuŋ hna.

¹⁶ Ntehnëdënihëhniwo wahuŋ wã gë wëraka wã: «Yohahninëfu, do coŋëryinëfu ñawët yëka ale laŋak hnë tinki ahna wã aÿi do gë antavah Fape ña!»

17 Fac sankaf ntavah ntëw̃ hni ña tēkik: mo hod mēkanti?»

7

Bulunda gē yavēta Wēn

1 Ga ndēcēk rac, mē hnuḅuhēhni wamēleka wanah ga kahnēni hnē wahēf wahnah wavē nkal w̃i. Pēlani wasēl wahnah wavē nkal w̃i, soṅe sēl ŷa antē mbok cēl nkal li, wov hna do fēna wēla hnē atēh ndampo.

2 Do mē hnuḅuha mēleka haṅary ga kayēf gē cape pēhna lav. Mēnkwēko ile lihande iyavēta mba Wēn paryi. Ndekandēhēhni ḁus wamēleka wanah wante yēḁayiko imēk mbēvehnēni nkal iṅi gē wov ŷi:

3 «Antē avēvehnu nkal iṅi, wov ŷi, vatēh vi, hafo lifuni yavēta wayēka hna veyohal Wēn va.»

4 Tac nkwēryēḅu vahnē vēle hnuṅak yavēta ŷa tēkēni wawuli keme gē wafēhw wahnah gē vēnah (144,000). Vēhni wahnēnk vijē Isērayel hna fop matiniho:

5 hnē hnēnk Yuda hna: vahnē wawuli pēhw gē vēhi (12,000) liyiko yavēta ŷa;

hnē hnēnk Riben hna: vahnē wawuli pēhw gē vēhi (12,000);

hnē hnēnk Gad hna: vahnē wawuli pēhw gē vēhi (12,000);

6 hnē hnēnk Aser hna, vahnē wawuli pēhw gē vēhi (12,000);

hnē hnēnk Nefētali hna, vahnē wawuli pēhw gē vēhi (12,000);

hnē hnēnk Manase hna, vahnē wawuli pēhw gē vēhi (12,000);

7 hnē hnēnk Simeṅo hna, vahnē wawuli pēhw gē vēhi (12,000);

hnē hnēnk Levi hna, vahnē wawuli pēhw gē vēhi (12,000);

hnē hnēnk Isakar hna, vahnē wawuli pēhw gē vēhi (12,000);

8 hnē hnēnk Sabilon hna, vahnē wawuli pēhw gē vēhi (12,000);

hnē hnēnk Yosef hna, vahnē wawuli pēhw gē vēhi (12,000);

hnē hnēnk Besame hna, vahnē wawuli pēhw gē vēhi ntiyiniho yavēta (12,000).

Wabulunda mbin hna

9 Ga ndēcēk rac, mē hnuḅuhēhni kore vahnē vēle wok koḁena ndēkwini. Vahnē vēvē wayal fop yeho gē wahnēnk w̃a fop gē wabulunda ña fop do gē vanēsa va fop. Haryēnk w̃ tinki ahnaṅ hna kahnēniho do gē haryēnk w̃ Fape fa, viṅi viyah ntiyaniho do mēnkwēni waryund.

10 Ndekadēniho ḁus:

«Ipeh iṅa hnē Wēn fu, le laṅak hnē tinki ahnaṅ hna, matik do gē Fape hna.»

11 Wamēleka ña fop caharaḅ tinki ahnaṅ hna kahnēniho, gē vicēr va do gē wulaṅ wahnah w̃a. Ga nkwēryēḁēniho ile nēsēḁēniho vahnē ŷa, ndēkwēhnēḁēniho hafo wayēka w̃a ṅak nkal ña do cēmbēḁēnihawo Wēnu ña.

12 Ntehnēḁēniho: «Amina! Arabi idēwan ña, gē icēmb ña, g'usery w̃a, g'icamehn iṅa, g'untēnah ña, g'imēk iṅa do gē fanka fa kwēhn Wēn fu ña kantēm! Amina.»

13 Awa, acēr aryampo mē tēyēko: «Vēle liyak viṅi viyah vi, vēhni mo ye do ne matini?»

14 Mē lēkwabuha: «Ahwēhn mēn, njētēru!»

Tac mē ntehnēko: «Vēle w̃atik horot sankaf va ye. Ndagēni viṅi vilēw̃ hni va do njerēnēni hnē sat Fape hna.

15 Soṅe rac nkeni haryēnk w̃ tinki Wēn hna do ndokuṅēhnēḁēniha g'anent gē g'umēf Cery Cankaf ntēw̃u hna. Ale laṅak hnē tinki ŷa keryēḁēhēhni.

16 Bokēḁina njohni inte, bokēḁina njohni wēnka, do ulav w̃a bokēḁina njahni, ma yakah haṅary,

17 kabi Fape fante ye tinki ahnaṅ hna yēḁ ahēkery alēw̃ hni ŷa, do njiryeryēḁēhēhni gē wahayalin wēnka uwām ka. Do Wēnu ña pēhwēḁēḁēhēhni fop wankwēn ña vinkēr vidēw̃ hni hna.»

8

Soje ñamëndelehn ikwëhn mbëd' gë wahi

¹ Fape fa, ga nihëk ñamëndelehn kayëte ikwëhn mbëd' gë wahi ña, ambin ña ndemëhnalehn mpëd.

Soje walënk'w mbëd' gë wahi

² Tac më hnuhëhni wamëleka mbëd' gë waki hahnëko haryënk'w Wën hna; walënk'w mbëd' gë wahi njëdayiniho.

³ Mëleka hawary më njijëk ñëw haryënk'w le cënade sadëha hna; ile fëdande idud mënkwëko, gë sanu ntiyiko. Më njëdayik d'ud yabah soje pëd' hn'ile ntide sadëha hna gante kayahnëd' hwëcic ha gë wayëfa vëfacah va fop g'ambin. Hn'ile ntide sadëha hna, gë sanu ntiyiko do haryënk'w tinki ahnaw hna nke.

⁴ Hwëcic idud ña gë wayëfa vëfacah na hnë vák mëleka hna matëko kay hafo Wën hna.

⁵ Tac mëleka ÿa më nufëk ile fëdande idud ña, pëbënëk hwëdëh hn'ile cënade sadëha hna, nton' duniÿa hna. Awa pëgwëlehn tañ wakopa waparar, wakopa, wabilëbil, do nkal iña ñënkalehn.

⁶ Wamëleka mbëd' gë waki wante wënkëko walënk'w mbëd' gë wahi ña pëhwëtalehnëni soje ntënk'wëni.

Soje icël lënk'w ryënk'wëryënk'w

⁷ Mëleka ryënk'wëryënk'w ÿa cëlëko lënk'w lëwu ÿa: wënk'ka wagurye gë hwëdëh, hnawëlëk gë sat, ndehëtik duniÿa hna. Cape ndampo hnë vatar duniÿa hna ñagëko, do tëh ndampo hnë vatar vante ye duniÿa hna fëna ñagëko do fop idël ña ñagëko.

Soje icël lënk'w higëna

⁸ Mëleka higëna ÿa cëlëko lënk'w lëwu ÿa: ile wëntëlëk g'ikuñ icankaf nte ÿagëd' lonik wov hna. Cape ndampo hnë vacape vatar wov hna mbacako wasat,

⁹ sah ryampo hnë wasah warar le-wo-le yënëd' wov hna mbëvehniko. Do hnë fop wakulu wavë duniÿa wï, sah ryampo hnë warar hna mbëvehniko.

Soje icël lënk'w rarëna

¹⁰ Mëleka rarëna ÿa cëlëko lënk'w ÿa: më njojëk g'ambin ikol cankaf nte ÿagëdëho had hwëdëh hucankaf. Sah ryampo hnë wasah warar wasën wasankaf hna fop do hnë wahayalin hna fop njojëko kol iña.

¹¹ Ikol tac, Wunkah maciko. Wënk'ka wante njohahnëko ña mbacako wunkah do vëyabah cëmëniho kabi wënk'ka watac cëniho.

Soje icël lënk'w nahëna

¹² Mëleka hnahëna ÿa cëlëko lënk'w ÿa: cape ndampo hnë vacape vatar lav hna ndafiko gë cape ndampo hnë vatar lepera hna do gë kol ndampo hnë wamol warar hna, soje antë nkoryary idanc dëwu ña. Koyëna, fac ÿa nkoryeryina idanc dëwu ña do umëd' ña fëna.

¹³ Awa tac më hnuhuha do wëryëbuha jaro nte wayëdëho yan' do ryekadëho d'us: Kata! Kata! Kata fëladëhëhni vële lëdëk nkal vi soje wamëleka watar wañëntaw wante fëhwëtaf cëlëni walënk'w walëw hni w'a!

9

Soje icël lënk'w vëryëna

¹ Mëleka vëryëna ÿa cëlëko lënk'w ÿa: më hnuhu ikol ga njojëko nkal li mati g'ambin. Ikol ña njëdayik sëdëta hatëh hatëwah.

² Ikol ña më pidëtëk rënka vë hnam ÿa do hwëcic cahnëlehni had hwëcic nkula cankaf. Rac huyëndanëk ulav wã g'ambin ña fop.

³ Do hnë hwëcic hutac cahnëdëniho vampul campëndëni nkal li. Njëdayiniho imëk ile wëntëlëk g'imëk wafawëry wã.

⁴ Mbañëhniniho antë përekanëni idël mbë nkal ñi, ma vatëh, ma vatëh rëhël vi. Tëfëkëhni tonihëhni vahnë vële wok vëliyina yavëta Wën fo hnë wayëka walëw hni hna.

⁵ Vëwawëryanilohna ndawënihëhni, bare korotehnënihëhni hnë wadepera imbëd. Horot le ntidënihëhniwo ÿa mëntëlëko had gante korotehnëd ito fawëry ka.

⁶ Hnë wafac warac vahnë va njëkëlehnëdëni icëm ña bare vëhnuđina. Përedëhëhni cëmëni, bare icëm ña ñawëtadëhëhni.

⁷ Vampul va gë wafahnac wale fëhwëtak uwët mëntëlëniho. Iñë le ye had apënkwa sanu ahnañ yehëhniwo vankaf hna, do wayëka walëw hni wã had wëva vahnë nkehëhniwo.

⁸ Imul dëw hni ña had iba vësëval nkehëhniwo, do wabeñ wadëw hni ña had wëba wabësëhn nkehëhniwo.

⁹ Wasakahn walëw hni wã had wajand waryëhwëra ntiyani nkehëhniwo, do wëñañ vampañ vantëw hni va had wëñañ saret hwëhn wafahnac wayabah wale yaryëd gë uwët nkeho.

¹⁰ Wasavët wã had wafawëry nkehëhniwo g'ile tohahnëdëni. Hnë wasavët walëw hni hna nkeho fanka falëw hni fale koroteyehnahndënihëhniwo vahnë hnë wadepera mbëd hna.

¹¹ Ahnañ alëw hni ÿa, mëleka hatëh hatëwah yeho. Uwac lëwu gë Wa-ebëre ña Abadon yeho, do gë wagërek ña, Apoliyo, umë fëhnetanëk Avëvehn.

¹² Kata ryënkwerëyënkwa ÿa ndëcëk. Wëli, wakata waki vokëd tëki.

Soje icël lënkwa hwëhn mbëd gë ryañ

¹³ Mëleka hwëhn mbëd gë ryañ ÿa cëlëko lënkwa ÿa: më wëryëbu kopa le wätiko hnë wamiry wahnah wavë tabali sanu hn'ile cënade sadëha hna, ile yeho haryënkwa Wënu ña.

¹⁴ Ntehnëdëhañö mëleka hwëhn mbëd gë ryañ le wënkëko lënkwa ÿa: «Pëtëryihni wamëleka wanah wante ÿabik vambëñ sën sankaf le wacëde Efërat.»

¹⁵ Awa wamëleka wanah wante fëhwëtako soje wati ÿa, gë fac ÿa, gë lepera ÿa do gë bëhn ÿa, pëtiniho soje ndawëniha aryampo hnë vërar hna.

¹⁶ Nkwëryëbu ga ntehnëde, wasodäde wahwëhn wafahnac wã, wawuli wuli wakeme waki nkeniwo (200,000,000).

¹⁷ Awa nubuhëhniwo wafahnac wã gë vële hayëkëhniwo va: cudaniho wayand waryëhwëra wavëntah had hwëdëh, bulu do yalëwaye. Vankaf wafahnac wã had vankaf wabësëhn nkeho. Hwëdëh nkusëdëniho gë hwëcic do gë vëd le fëdëd.

¹⁸ Aryampo hnë vahnë vërar hna mbëvëko gë hwëdëh, gë hwëcic do gë ivëd le fëdëd.

¹⁹ Fanka wafahnac wã hnë wawës walëw hni hna nkeho do gë wasavët walëw hni hna; wasavët walëw hni wã gë walën mëntëlëni, kwëhnañ vankaf do gë rac mbërehnahndëni.

²⁰ Vahnë vële woko vëvëvëna va, vëravëlohna icëmb wayine ña gë vile përeni gë wëbäk wadëw hni: wamën wamër sanu, gë koryi, gë waryëhwëra, gë wëraka, do gë wadëhwa; wamën wale wok kodina nu ma nkwëry ma njas.

²¹ Fëna vëravëlohna idaw vahnë, gë kavëla ntëw hni ña, gë ndakëntal meh ntëw hni ña do gë ule lëw hni wã.

10

Mëleka ÿa gë fëkayëte fapëÿik fa

¹ Më hnuhuha mëleka haÿary hwëhn fanka sëlidëho g'ambin. Anar fëryëkawo do car ulaw' yehawo yañ nkaf ntëwu hna; yëka lëwu ÿa had ulav nkehaÿo, do wapary wadëwu ña had sahnunt hwëdëh nkehaÿo.

² Fëkayëte fante fidëtik mënkwëko. Tindëko fary rëhw lëwu ÿa wov hna do rahahn ÿa nkal hna,

³ tac ndeka gë fanka, had vësëhn ÿërëlak. Ga ndekak, waparar mbëd' gë waki ÿëmëko.

⁴ Ga nëmëk waparar mbëd' gë wahi ÿa, ñadëfuho heru, bare kopa wëryëbuho g'ambin ga ntehnëdëho: «Antë aher ile nëmëk waparar mbëd' gë wahi ÿi, tavëry cowä.»

⁵ Tac mëleka le hnuhuho ga tindëko fary rëhw lëwu wov hna do rahahn ÿa nkal hna, më njelëk wák rëhw lëwu ÿa g'ambin,

⁶ më ntëkëk g'uÿac ale ye kwëlëkwël ÿa, ale lik ambin gë ile ye hnam ÿa fop, gë nkal inja gë le ye hnam ÿa fop, gë wov ÿa gë le ye hnam ÿa fop ntehn: «Ñoñ bokëdëna napi:

⁷ hale ntënkwe'd mëleka hwëhn mbëd' gë waki ÿa lënk w lëwu ÿa, awa Wënu ña padëned' viÿë visiyamah, gante pëyakëhniÿo ka vëyohal vëlëwu wakila ña.»

⁸ Do kopa le wëryëbuho ga nësëhni'dëho g'ambin ÿa mboko nësëhne kat: «Yiry ahnuf kayëte nte fidëtik hnë wák mëleka le rindëk fary ryampo hnë wov do ÿëntaw' ÿa nkal hna.»

⁹ Gë vëhni mëleka njidëfuho rëyëÿa njëdaÿo fëkayëte fa. Më ntehnëko: «Tebary do tokëry. Nkunkëd' d'onk hu hna bare wës hu hna ntëmëd' had wadëj.»

¹⁰ Më rebabu fëkayëte fa hnë wák mëleka hna do rokëbu. Wës mën hna ntëmëko had wadëj, bare ga kohnëbu nkunkëko d'onk mën hna.

¹¹ Tac më lehnibu: «Afo avok afëyahn ile pëhnanëhnikëhni Wënu ña wabulunda wayabah, gë wayal wayabah, gë vanësa vajabah do gë vëhnaÿ vëyabah.»

11

Wasede wahi ÿa

¹ Tac ahnë më njëdako uriry le ÿañande, do ntehn: «Yiry aÿañ Cery Wën Cankaf ñi gë hn'ile cënade sadëha hna do dëkwëryihni vële sëmbedëha Wënu ña hnam.

² Bare selele vë pë Cery ÿa, tavëry, antë aÿañ, kabi vële wok vëyëtëlahna Wën va maÿëryanëdëni nkëñëni nkol naÿ cëvah ña hnë wadepëra wafëhw wahnah gë wahi (42).

³ Maÿëryanëdëfuhëhni wasede wahi mën ÿa, vële sudak viÿi icëm va, imëk pëyahnëdëni wanës Wënu ña hnë waÿi wafac wuli gë wakeme waki gë wafëhw mbëd' gë ryaw' (1,260).»

⁴ Waÿi wasede wahi ye vatëh oliv vaki va do gë wayul walampu wahi wale ye haryënk w Ahwëhn nkal ña.

⁵ Ge ahnë ñad' ntihni uÿeh, hwëdëh sahnëd' wawës walëw' hni hna do mbëvehnëdëhëhni vële ÿewëkëhni va. Ha, ale ÿad' ntihni wëh ÿa tëfëka ndaw'i koyëna.

⁶ Waÿi wasede wahi kwëhnani imëk sojë pidëni ambin, memaÿëhnahnëni antë mbok tëv hnë wati le pëyahnëdëni wanës Wën hna fop. Kwëhnani fëna imëk sojë nkweçëtëni wënka ña nke wasat do cëlëndi nkal li sifa uÿeh fop, nte-wo-nte ñadëni ña.

⁷ Ge puhnani wafac ucedëya ntëw' hni ña, intaw' yapah ña ndanid' hnë hatëh hatëwah hna mëtaryëdëhëhni, mëkëdëhëhni do ndawëdëhëhni.

⁸ Do waŷas walëw̃ hni w̃a hnë ŷëw̃a fulunda nkol cankaŷ hna nkoŷ, nkol cankaŷ nte ye had Sodom gë Esipët*, hn'ile pakiko Ahwëhn hni hna dënk nke.

⁹ Vahnë hnë wabulunda hna fop, wahnënk hna fop gë vanësa hna fop do gë wayal hna fop njijëdëni njëkëndëni waŷas walëw̃ hni w̃a hnë wafac warar gë fagant fac, do vēw̃aw̃ëlohna mbañini.

¹⁰ Vëvë duniŷa vi nëgëdëhëhni soŷe icëm wakila waki watac kaŷi ko-rotehnënihëhni dus vēle lëdëk nkal vi. Awa natëdëhëhni do nkwëcëtëlëdëni wabuña.

¹¹ Ga ndëcëk wafac warar gë fagant fac ŷa, iyën uwám le w̃atik Wën njij tënkëhni wakila waki ŷa, matëlehnëni. Awa vēle yëkëdëhëhniwo va më ntakëkëhni dus.

¹² Tac wakila waki ŷa më nkwëryëni kopa sankaf le w̃atik g'ambin, ga ntehnëdëhëhni: «Kayin ani!» Kayëlehnëni g'ambin, hn'aŷar, tase vēle ŷëw̃ëkëhni va.

¹³ Hnë wati rac dënk, ñënkalehn nkal iŷa gë fanka, cape ndampo hnë ipëhw naŷ hna njolehn. Vahnë wawuli mbëd gë vēhi cëmëniho hnë iñënka nkal tac. Vële woko va ntakëkëhniwo do ntënëdënihaŷo Wën hunte ye g'ambin ŷa.

¹⁴ Kata higëna ŷa ndëcëk. Wëlin kata rarëna ŷa biŷëdëna tëkiŷ.

Soŷe lënk w hwëhn mbëd gë wahi

¹⁵ Mëleka hwëhn mbëd gë wahi ŷa më ntënk wëk lënk w̃a ŷa: wakopa wacankaf ntehnëdëho ambin hna:

«Inaŷ mbë duniŷa ŷi nke gaki hnë wëbák Ahwëhn fu ŷa gë Arëhnayik alëw̃u ŷa.

Naŷëd kwëlëkwël!»

¹⁶ Vicër wafëhw wahi gë vēhnaŷ, vēle lañako hnë watinki ahnaŷ hna haryënk w Wën hna, ndëkwëhnëniho wayëka w̃a nkal hna do cëmbëdënihaŷo Wënu ŷa nësätëndëni:

¹⁷ «Camehnëderu, Ahwëhn Wën Hwëhn Fanka Fop,
ale ye do ale yeho,

kaŷi fanka fasankaf hu fa rufahnëru
ahahnëndahn inaŷ hu ŷa.

¹⁸ Wayal w̃a ntavëkëhni,
bare tame ntawah ntëw̃ hu ŷa rufëhnaŷ.

Wati le hitiŷahnëdühëhni vēsëm va tëkëk
gë le vuñahnëdühëhni vēyohal hu va, wakila ŷa,

gë vēfacah va do gë fop vēle lënëdëf w̃ac hu w̃a,
vēroy gë vēhnaŷah

do gë le vēvehnëdühëhni vēle vēvehnëd nkal va.»

¹⁹ Do Cery Wën Cankaf g'ambin ŷa piŷëtalehn, hnulehnu kwëni akwëtëla ŷa. Awa nkelehn wabilëbil, wakopa, waparar, iñënka nkal do gë rëv wagurye wayabah.

12

Soŷe wëdahëse mbëd gë wahi

Soŷe Asëval a gë fato fa

¹ Ga ndëcëk watac, dahëse fëmpëhnahnah sankaf sahnëk ambin hna: asëval yeho ale suŷako ulav, ulepera w̃a wapary hna nkehawo do pënk wako apënk w ahnaŷ hwëhn wahol pëhw gë vēhi.

² Ndonkëko do ndëkadëho ulav dōnk hnag w̃a.

* **11:8 11.8** Sodom gë Esipët: Wënu ŷa hitiŷëk vani vacape vaki ntëbi waŷëntaŷ w̃a. (Wapëgwala 19.24-25; Icahn 14.23-28)

³ Dahëse haŵary mbok cahnëlehn ambin hna: fato vēntah sankaf yeho le hwëhnako vankaf mbëd gë vaki gë wamiry ipëhw do gë apënkŵ ahnaŵ hnë nkaf-wo-nkaf. ⁴ Savët lëŵu ŷa pahëcëko sah ryampo hnë wasah warar wahol wavë g'ambin hna ntonji nkal li. Fato fa më kahnëk haryënkŵ asëval ale ŷad nag ŷa, soŷe kohna fatah fa ge rëk nagi.

⁵ Asëval a më nagëka facan, fante hnaŵëndëhëhni do heryëd wayal ŵi fop gë ryoko ryëhwëra. Fatah fa njoyiko taŷ darël Wën hna do gë darël tinki unaw ntëŵu hna.

⁶ Awa asëval a nkaryëlehn gë wula, ŷëŵa le pëhwëtëhnikëkaŵo Wënu hna, soŷe pabahna hnam hnë wafac wuli gë wakeme waki gë wafëhw mbëd gë ryaw (1,260).

⁷ Tac nkelehn uŵët ambin hna: Misel gë wamëleka wadëŵu ŷa mëtaryënihaŵo fato fa. Fato fa umë fëna mëtaryëdëhëhniŵo gë wamëleka wadëŵu ŷa,

⁸ bare fato fa ŵëkiko, do umë gë wamëleka wadëŵu ŷa ntayiniho ambin hna.

⁹ Fato fa ntonjiko gë pë; umë ye lën sër ŷa, le ŵacik Aŷëŵ vahnë ma Sintani, ale rokad d'uniŷa fop. Ntonjiko nkal hna, do gë wamëleka wadëŵu ŷa per.

¹⁰ Tac më wëryëbu kopa sankaf mbin hna, më lehnëdëho:

«Tame ipeh ŷa do fanka fa

do Inaw Wënu fu ŷa

do gë ucankaf Arëhnayik alëŵu ŷa tëkik!

Fato fa, ale hnësëdëho wameh vēŷënta fu va

haryënkŵ Wën fu

g'anent gë g'umëd, ntonjiko ntayiko ambin.

¹¹ Do vēŷënta fu va mëkëniha

gë sat Fape fa

do gë wanës Wën wante cedeyahnëdëhni ŷa;

vēŵëŷëryalohna njëdahnëni uwám walëŵ hni ŵa, këbënanihho soŷe cëmëni.

¹² Soŷe umë ye natëryiŷi, ambin,

do gë ŵuhnë vēle lëdëk hnam va!

Kata yehu ŵuhnë, nkal gë wov,

kabi Sintani cëlëryik darël hun.

Antavëka d'us

kabi njëtëk wati le nkoryaryëk ŷa yabëna.»

¹³ Fato fa, ga kamahnëk ntonjiko g'inkal, më tëfëlendëha asëval ale hnagëkawo facan fa.

¹⁴ Bare asëval a më njëd'ayik vampaŵ jaro cankaŵ va soŷe matahn nji gë wula ŷëŵa le pëhwëtanëhnik hna, hn'ile pabëdëhna wabëhn watar gë fagant bëhn, ŷaŵët lën* rac.

¹⁵ Awa lën ŷa më nkurëk wënka wante ye had garyëla hamëhni asëval a, soŷe wënka ŷa njohna.

¹⁶ Bare nkal ŷa ndemakawo asëval a; pidëtako do kohn sën le nkurëko fato fa.

¹⁷ Fato fa ntavëkawo d'us g'asëval a, do më njik mëtaryëhni vutah vuñëntaŵ vumba asëval va, vēle ŵaŵëhnëd vakwëda Wën do cedeyahnëdëha Yesu va.

¹⁸ Tac më kahnëk tëfary wov hna.

13

Ntaŵ yapah ndampo nte sahnik wov hna

¹ Awa nubuha ntaŵ yapah ndampo ga cahnid wov hna. Kwëhnako wamiry pëhw gë vankaf mbëd gë vaki. Hnë ŵiry-wo, apënkŵ ahnaŵ pënkŵako do hn'ankaf-wo nkeho uŵac le yewëdëha Wënu ŷa.

* 12:14 12.14 Lën ŵacik fëna fato ma Sintani.

² Intaw̃ nte hnuɓuho ɲa gë gërëm mëntëlëniho, wakwër wadëwu ɲa njëwëko do kwëhnako wakarehn wayaryah, do wës ỹa had va vësëhn. Fato fa më njëɗfaka fanka falëwu fa, tinki ihnaw̃ dëwu ɲa do g'ucankaf camah.

³ Ankaf ndampo ntaw̃ ntiyako cërëk had cëm, bare tame sër lëwu ỹa njërëk. Awa ðuniỹa ỹi fop pëmpëhnahnëkawo gë watac do tēfëlehnëniha intaw̃ ɲa.

⁴ Vahnë va fato fa cëmbëɗëniho kabi intaw̃ ɲa njëɗfako ucankaf ɲa do intaw̃ ɲa cëmbëɗëniho ntehnëndëni: «Mo këñëlahnëni g'intaw̃ ɲi do mo hod mëtarya?»

⁵ Intaw̃ ɲa maŵëryaniko soɲe kol naŷënannd do nësënd wante yeŵëɗëha Wënu ɲa. Njëɗayiko imëk ntind cankaf ntëwu ɲa soɲe wadepera wafëhw wahnah gë waki (42).

⁶ Nësëɗëho wameh njewënda Wënu ɲa: uŵac Wënu ɲa njewëɗëho gë yëŵa le ntëɗahnëk ỹa do gë fop vële lëɗëk ambin va.

⁷ Njëɗayiko ucankaf soɲe kol mëtaryëhni vëfacah va do mëkëhni. Njëɗayiko ucankaf ɲa hnë wahnënk fop gë wabulunda hna fop gë vanësa hna fop do gë wayal hna fop.

⁸ Fop vële lëɗëko nkal vi, vële woyiko kerina wamac wadëw̃ hni wapëgwa ðuniỹa hna hnë kayëte uwám Fape fante hácik fa, cëmbëɗëniha ntaw̃ ɲa.

⁹ Ge ahnë kwëhna vanëf, nkwëry!

¹⁰ Ge ahnë tēfëka nke aramp,
aramp yed;

ge ahnë tēfëka ndaw̃i gë sëlame,
gë sëlame ndaw̃ëde.

Wati ỹa ye le tēfahnëkëhni kwëhnani vëfacah va iduñëna ɲa do ikwëtahn ɲa.

Ntaw̃ nte sahnik nkal hna

¹¹ Tac më vokëɓu hnuŵa intaw̃ yapah kaŵary ga cahnid nkal hna. Wamiry waki kwëhnako had fape, bare had fato nësëɗëho.

¹² Kwëhnako fop ucankaf ntaw̃ nte sahniko wov hna do ucankaf tac ndokunahndëɗëho tase ntëwu. Intaw̃ bë nkal ɲa porosiɲehndëɗëho nkal ɲa gë vële lëɗahnëk va njëfandëniha intaw̃ bë wov ɲa nte yërëniko usër le ryaw̃ëd.

¹³ Intaw̃ bë nkal ɲa ntiko viyë vifëmpëhnahnah ðus afo cëlëndi hwëɗëh g'ambin, tase vahnë fop.

¹⁴ Gë vifëmpëhnahnah vile maŵëryahniko nti tase intaw̃ bë wov ɲa tokakëhniŵo vële lëɗëk nkal va. Më ntehnëkëhni vële lëɗëko nkal va mbëryëni ile wëntëlëk g'intaw̃ bë wov nte sërëhniko do vokajëk uwám hna.

¹⁵ Njëɗayiko fëna imëk njënëndahn ile liyiko mëntëlëni g'intaw̃ bë wov ɲa gante kolahnëɗ nësënd do ndaw̃ehndëhni fop vële wok vëyëfadilahna va.

¹⁶ Ntiko fëna hafo vahnë va fop, vutoy gë vëhnaŷah, vëvetak gë vëhaŷëhnah, vële ye afaya gë vëramp, maŵëni ntiyini yavëta vák rêhw hna ma yëka hna.

¹⁷ Do ahnë antë kol ntaw̃ ma nkwaf iñë ge kwëhnana yavëta ỹa, umë ye uŵac intaw̃ bë wov ɲa ma idëkw nte rëfëlëk gë uŵac rac ŵa.

¹⁸ Wati ikwëhna uyët ŵa ye. Arabi ale hwëhna hakili ỹa nkwëry ile pëhnëtanëɗ viɲi vidëkw intaw̃ vi, kabi idëkw tac soɲe vahnë va ye, do idëkw tac ye wakeme imbëɗ gë ryaw̃ gë wafëhw imbëɗ gë ryaw̃ gë imbëɗ gë ryaw̃ (666).

14

Fape fa gë vële ntaw̃ëtëk va

¹ Tac nubuha hnë Ikuḡ Siḡo* hna Fape fa ga kahnëni gë vahnë wawuli keme gë wafëhw wahnah gë vënah (144,000), vële heriko wac lëwu gë wac Rëmu hnë wayëka hna.

² Do më wëryëbu kopa le watik g'ambin ḡawëdëho had wavonkëlo wënka wov, had farat sankaf. Kopa le wëryëdëfuho ḡa mëntëlëniho fëna g'itëmp nte rëmpëde.

³ Vahnë vërac hnëw hasëk njëwëdëniho haryënk w tinki ahnaw hna gë haryënk wulaw wahnah hna do gë vicër hna. Ahnë kodilohna ñëḡa hnëw rac ge gena vahnë wawuli keme gë wafëhw wahnah gë vënah (144,000), vëhni vële lawëtiko nkal va.

⁴ Vële wok vëronkënana gë vësëval va ye, vëyëtëna vësëval. Fape fa tëfëlehnëdëni fop le njid hna. Ntawëtini hnë vahnë hna soḡe nkeni vëryënk wëryënk vële sënayik had sadëha Wënu ḡa gë Fape fa.

⁵ Kobëri vëwëreḡa; vëhwëhnana ile niraḡeni.

Ipëyahḡ kiti

⁶ Tac më hnuBUha mëleka haḡary nkwayëdëho yaḡ. Gë Wanës Wakasëk wante wok dëcëdina, wante rëfëkawo pëyahni vële lëdëk nkal va, njijëk: vahnë hnë wayal hna fop gë wahnënk hna fop gë vanësa hna fop do gë wabulunda hna fop.

⁷ Gë kopa sankaf ntehnëk: «Dënënerÿina Wënu ḡa do cëmbëryina, kabi wati kitiḡ dëwu ḡa tëkik. Cëmbëryina ale lik ambin gë inkal ḡi, gë wov ḡi do gë wahayalin ḡi.»

⁸ Tac, mëleka higëna më tëfika do ntehnëk: «Njok! Babilon Samah ḡa njok! Umë ye ale yëdëkëhni wayal wï fop cenÿi uñen nte liyëhnëdëhëhniwo kwëlëkwël le ñëwëk Wënu ḡa!»

⁹ Mëleka rarëna më tëfikëhni waḡëntaw wã do gë kopa sankaf ntehnëk: «Ge ahnë sëmbëdëha intaw ḡa gë ile liyik mëntëlëni g'umë ḡa, ge nuḡak yavëta ḡa yëka hna ma vák hna,

¹⁰ ced umë fëna uñen antavah Wënu ḡa, unte hotayik hara cutina gë wënka hnë nkëlëwã tëmpah ntavah ntëwu hna. Sifa vahnë vërac korotëdëni dÿs hwëdëh hna do gë hn'ivëd le fëdëd hna haryënk wamëleka wapacah hna do gë Fape hna.

¹¹ Hwëcic hwëdëh hunte horoteyëhnëdëhëhni vële sëmbëdëha intaw gë ile liyik mëntëlëni ḡa, vële hwëhnaḡ yavëta uḡac lëwu va, cëhnëd kwëlëkwël do vëhwëhnaḡina iyinëḡa g'anent g'umëd.»

¹² Wati ḡa ye le tëfahnëkëhni kwëhnani vëfacah va iduñëna ḡa, maḡëhnëni vakwëḡa vantëwu va do nko kahnëndani hnë Yesu.

¹³ Tac më wëryëbu kopa ga ntehnidëho g'ambin: «Kerëry aki: Mbetani vële ye g'Ahwëhn a hafo cëm hna!»

Iyir Ipacah ḡa ntehnëk, «Ha, njinëḡaḡeni waḡoku waḡëw hni ḡa, kabi ile ntini ḡa tëfëlehnëdëhëhni.»

Soḡe ikitiḡa tëkwa

¹⁴ Ante njëkëdëfuho ḡa, nubuho aḡar jah, do hnë ḡar tac ale wëntëlëk g'ahnë laḡako. Apënk w sanu ahnaḡ pënk wako do mënk w ikáca ḡakah.

¹⁵ Tac mëleka haḡary më cahnik Cery Wën Cankaf hna do ndekahna ale yeho hn'aḡar hna: «Dokuḡahnëry ikáca hu ḡi ahácahn, kabi uhác vë nkal wã mbëntëk.»

¹⁶ Awa, ale yeho hn'aḡar ḡa më nk wësirëk káca ḡa nkal hna, do uhác vë nkal wã fop káciko.

¹⁷ Tac mëleka haḡary më cahnëḡik hnë cery Wën cankaḡ mbë g'ambin hna; umë fëna ikáca ḡakah mënk wëko.

¹⁸ Tac mëleka haḡary kat, le hwëhnaḡo imëk hnë hwëdëh ḡa, më cahnëḡik hn'ile cënaḡe sadëha hna do ndekahna ale wënkëko ikáca ḡakah ḡa: «Nufëry ikáca hu ḡi alëpëtahn waḡëwel atëh resen nkal ḡi, kabi mbëntëk.»

* 14:1 14.1 Siḡo fakunḡ ye Yerusalem hna hn'ile nke Cery Wën Cankaf hna.

¹⁹ Mëleka ÿa më nkwësirëk ikáca dëwü ña nkal li. Më mbarëpëk waresen wavë nkal wï, do ntonj ile mbarëpëko ÿa hnë tank camah ntavah Wën hna le ñwëÿehnëde.

²⁰ Më ñwëÿehnik wadëwel ña hnë tank camah le ye hamëhni nkol hna; wasat më cahnëk hnë tank camah hna ñji had uŵac hafo tëk wawës wafahnac hna do campëko hnë wakilometër wakeme watar (300).

15

Soje vahnë vële nkok mëkëna ntaŵ ña

¹ Ga ndëcëk rac, më vokëbu hnuwu ambin hna dahëse haŵary samah do vënak: wamëleka mbëd gë waki wënkëk wëkata wacankaf mbëd gë waki. Wanj ye watëkwa ña kabi gë vëhni padënëd ntavah Wënu ña.

² Më hnuwu ile ye had wov lancah ile hnaŵëlëk gë hwëdëh, do vële wok vësëmbëlahna ntaŵ ña g'ile fëriko mëntëlëni ÿa, gë vële wëÿëk yavëta lëwü ÿa, darël hnë wov lancah rac kahnëniho. Warëmp wale njëdäkëhniŵo Wënu ña mënkweniho.

³ Njëwëdëniho hnëw Fape fa gë Moyis, ayohal Wënu ña:

«Ahwëhn Wën Hwëhn Fanka Fop,
Vantiyehn hu va camëk do mbënak!

Ahnaŵ wayal,

Vankaŵ hu va catëk do toña ye!

⁴ Mo wok dënënëdilihna, Ahwëhn?

Mo wok cëmbëdina uŵac hu ŵa?

Wëjë fo ye afacah.

Fop wayal wï njijëdëni do cëmbëdëhnihi,

kabi nuni kitija hu ña.»

⁵ Tac nuwu ambin Acery Wën Cankaf, rac ye usank[☆] ule ryënkwëtehnëdëho kwëtëla ña, ga pidëtak,

⁶ do wamëleka mbëd gë waki ña wante wënkëko wakata mbëd gë waki cahnahnëni hnam. Vacud vacankaf vapacah vanjerah vante fëtëd vante rëkëdëhëhniŵo hafo wapary hna cudaniho do ñëbani waryil sanu wayankah wasakahn walëw hni hna.

⁷ Ryampo hnë wëlaŵ wahnah hna njëdäkëhniwo wamëleka mbëd gë waki ñi ñërya sanu nte rëmpëhnik untavah Wën ale wok kantëm.

⁸ Idanc Wënu ña do gë fanka falëwü fa pëbënëko Cery ñi gë hwëcic. Ahnë kodilohna tënk hnam hafo pad wakata mbëd gë waki mba wamëleka mbëd gë waki ñi.

16

Soje wakata mbëd gë waki ña

¹ Ga ndëcëk watac, nkwëryëbu kopa sankaf hnë Cery Wën, le lehnëdëhëhniwo wamëleka mbëd gë waki ñi: «Yiryin do campehnyrin fop nkal li vañërya mbëd gë waki ntavah mba Wën.»

Kata ryënkwëryënk

² Aryënkwëryënk a njik campehn ñërya ntëwü ña nkal hna: wahajën waŵeh do walawah ryafëkëhniwo vahnë vële hwëhnako dahëse ntaŵ yapah do sëmbëdëho ile liyiko mëntëlëni g'umë ÿa.

Kata higëna

³ Ahigëna ÿa campehnëk ñërya ntëwü ña wov hna: wënkä ña mbacalehn had sat asëm, do fop vile yehëhna wov hna hwëhnak sël uwám ŵa cëmëni.

☆ 15:5 15.5: Vantiyehn 7.44

Kata rarëna

⁴ Ararëna ÿa campehnëk ñërya ntëwu ña hnë garyëla hna do wahayalin hna: wënka mbacalehn sat.

⁵ Do nkwëryëbuha mëleka le hwëhnako imëk hnë wënka ga ntehnëd:

«Catëru, wëjë ale ye do yeho,
kabi wakiti wante liru ña acatëk;

⁶ Vahnë va campehnëni sat vëfacah do wakila,
sat ye fëna ile yëdaruhëhni ceni.
Rac sanjëkëhni!»

⁷ Do nkwëryëbu kopa le wëatik hn'ile cënade sadëha hna ga ntëkwad:

«Ha, Ahwëhn Wën Hwëhn Fanka Fop, wakiti wadëw hu ña pëbëka toña do usatah.»

Kata hnahëna

⁸ Ahnahëna ÿa campehnëk ñërya ntëwu ña lav hna, do mawëryanik pëdëni vahnë va gë hwëdëh lëwu wëa.

⁹ Vahnë va pëdëlehni gë uyakah samah; njewëdëni uwac Wënu ña ale hwëhnak uwëka hnë wanj wakata, bare vëwëcëtana vankeya vantëw hni sojé cëmbahnëniha.

Kata vëryëna

¹⁰ Avëryëna ÿa campehnëk ñërya ntëwu ña hn'itinki naw ntaw yapah hna: inaw ntëwu ña pëbëlehna umëhwëry. Vahnë va njeradëniho ryëw ÿa kabi korotëdëniho dus;

¹¹ njewëdëniha Wën mbë ambin ña sojé wahorot walëw hni wëi do sojé vanag vantëw hni vi, bare vëwëcëtana vankeya vantëw hni vi.

Kata hwëhn mbëd g'iryaw

¹² Ahwëhn mbëd gë aryaw a campehnëk ñërya ntëwu ña hnë sën sankaf le wacik Efërat: wënka ña më nkuhënik pëhwëtani nkaw vëhnaw vële wëtid ipëhna lav.

¹³ Tac, hnë wës fato, hnë wës ntaw yapah do hnë wës kila wamër, nu bu ga canëd wahakili warar wawëh had wafor wasanjink.

¹⁴ Vëyin ye wahakili Sintani, wale lid wafëmpëhnahnah. Njidëni cap vëhnaw vëvë nkal fop, ndanko mbarëpëlahnëni sojé wët fac sankaf Wën Hwëhn Fanka Fop.

¹⁵ Ahwëhn a ntehnëk: «Wëlin nkeryibu had ale. Mbetak ale heryëk do worryerik viyi vilëwu va, g'antë nji wëtata fo sojé antë tav nuyi usëfëhnah lëwu wëa.»

¹⁶ Wahakili Sintani wëa mbarëpënihëhni vëhnaw va hn'ile macik gë Wa-ebëre ña Arëmagedon.

Kata hwëhn mbëd gë wahi

¹⁷ Ahwëhn mbëd gë vëhi ÿa campehnëk ñërya ntëwu ña sël hna do cahnëk hnë Cery Wën hna kopa sankaf le wëatik tinki ahna wë hna ntehn: «Antiyak!»

¹⁸ Tac pëgwëlehn tanj mbiliñëtënd, wakopa, wakopa waparar, do nkal inja ñënkalehn dus g'ante nkok diyahna kobëri ga nkehahnëk ahnë nkal li.

¹⁹ Nkol cankaf ña capëko warar do vankol wayal wëa fop mbëvëko. Wënu ña ndënkwëtajëko nkol cankaf nte wacëde Babilon njëdahna ñërya ñen ntavah cankaf ntëwu.

²⁰ Fop watinti ña nambiko do wahun wëa njoko.

²¹ Wagurye wante rëkëhnëd wakilo wafëhw wahnah g'imbëd (45) g'ambin njohahnidëhëhniwëo vahnë va do vahnë va njewëdënihawo Wënu ña sojé kata wagurye kabi iyi kata nkeho ulakëmak.

¹ Tac, aryampo hnë wamëleka mbëd gë waki hna wante wënkëk vañërya mbëd gë vaki va njiäk nteho: «Yij, tufëdëmi kitija asëval ale yëtahnik igwafa cankaf, umë ye Babilon, ale lañak tëfary wasën hna.

² Vëhnañ vëvë nkal va g'umë nkwafoadëni do vële ye nkal va ndëwëni uñen nte nkwafoandëni.»

³ Tac Iyir Ipacah njihahniko do mëleka ÿa njoko hnë wula hna. Hnam nubuha asëval kayëka ntañ bëntëvëntak nte herik fop mbahn ntëwu hna wac wayëw Wënu do hwëhna vankaf mbëd gë waki do wamiry pëhw.

⁴ Asëval a cudak viyi vële ye had bulu gë vëntëvënt, kayëtak sanu, wëraka wafëren do wanjere. Mënkwek vak hna ñërya sanu, nte fëbëka wëh do ronk nkwafo ntëwu.

⁵ Yëka lëwu hna keriko wac ile hwëhna ufëhntahn sowik:

«Babilon Cankaf,
hnëm vële wafad
do vankeya vakayah
vante ye nkal vi.»

⁶ Do nubuha asëval a ndëwëk sat vëfacah, rac ye sat wasefe vële sëmëk soje Yesu. Ga nubuha apëmpëhnañkëkowo.

⁷ Tac mëleka ÿa nteho: «Soje ye pëmpëhnañkëki? Apëyadëmi ile pëhntahnëk asëval a do ntañ nte ryibëka ñi nte hwëhna vankaf mbëd gë vaki do wamiry pëhw.

⁸ Ntañ tac nte nuru ñi nkeho, bare gona. Cahnid hatëh hatëwah hna do njid gante mbëvëd. Do vëvë nkal va, vële wok vëherihna wac kobëri wapëgwala duniya hna, hnë kayëte uwam, vahnë vërac pëmpëhnañdëhëhni ge nuniha intaw inja, umë ale yeho, wok gona, do vokajëd.

⁹ «Wati ÿa ye le rëfëka kwëhnañnin wasery gë hakili facah nkweyahnin waji: vankaf mbëd gë vaki vi ye wahuñ mbëd gë wahi le ndahëk asëval hna. Vërac ye fëna vëhnañ mbëd gë vëhi.

¹⁰ Imbëd fagant lëw hni njoni, ahwëhna mbëd g'aryañ ÿa nkok nañ, ahwëhna mbëd gë vëhi ÿa wok tëkina ten, bare ante tëkid ña biyëdina.

¹¹ Ntañ ante yeho ñi do wok gona, nke umë dënk ahnañ ahwëhna mbëd gë vërac. Umë ye fëna aryampo hnë mbëd gë vëhi hna do njid gante mbëvëd ka.

¹² «Wamiry pëhw wante hnuru ñi ye vëhnañ pëhw vële wok vëhnañëna ten, bare wati ryampo, vëhni gë ntañ ña nuñadëni uwëka ahnañ.

¹³ Vëhni fop nkweyëla ndampo fo kwëhnañni: njëdaniha ntañ ña fanka do wëka lëw hni.

¹⁴ Vëhni wëtarëdëha Fape fa, do Fape fa mëkëdëhëhni, kabi umë ye Ahwëhna vëhwëhna, do Ahnañ vëhnañ, do g'umë vële wacik va, vërhënyak va, vële hahnëndak va, mëkëdëhëhni.»

¹⁵ Tac mëleka ÿa mbok nteho: «Wasën wale hnuru wi, wale ntañahnëk asëval ale wafad yi, vëhni ye wabulunda, wakore wayabah, wayal do vanësa va.

¹⁶ Wamiry pëhw wante hnuru ñi do ntañ ñi ñëwëdëniha asëval ale wafad, atëbëdëniha fop do tavëdëniha wëtata fo; tokëdëni mbahn ntëwu do mbëvendëniha gë hwëdëh.

¹⁷ Ha, Wënu ña kwëtëk hnë ntañary ntëw hni ntihahnëni vile pëhna nti va: njëdadëniha unañ ntëw hni ña ntañ ñi, hafo pad wanës Wënu ña.

¹⁸ Awa, asëval ale hnuru yi, ankol cankaf ñi ye nte hnañëhëhni vëhnañ vëvë nkal vi.»

1 Ga ndëcëk watac, nubuha mëleka haŵary ga cëlid g'ambin. Kwëhnako uŵëka sankaf do humpen hudëŵu ha pëtehnëko nkal ŋa.

2 Ndekako gë kopa sankaf:

«Njok! Babilon Samah ŷa njok!
Ambacak ryaha wayine,
ryaha wahakili waŵeh,
ryaha wasëry waŵeh do waŷëŵik.

3 Ha, fop wyal ŵa ceni uñen ntëŵu
nte liyehnedëhëhniwo kwëlëkwël le ñëŵëk Wën:
vëhnaŵ vëvë nkal va nkwafani g'umë,
do vëwaf vëvë nkal va mbetani soŋe hnapul sankaf lëŵu.»

4 Do fëna nkwëryëbu kopa haŵary le ŵatik ambin hna ga ntehnëd:
«Cahnëryin aŋi nkol, bulunda mën,
danko antë ayentahniŵu wameh wadëŵu,
do antë ahnuŷantiŵu wakata wante rëfëka ŋi.

5 Wameh wadëŵu ŋa ndivëlëk hafo g'ambin
do Wënu ŋa ndënkŵëtajëk vantiyehn vameh vambë inŋi nkol.

6 Diryina had gante ntikëhni vëŷëntaŵ ka,
bësaryina wahwënta wahi ile ntik ŷa.
Hnë ñërya uñen nte nkwëntëlehnëhnahnëkëhni vëŷëntaŵ va,
nkwëntëlëhnehnëryin uñen nte yaŵëk wahwënta wahi.

7 Nahnek ðus icëmb gë hnapul.
Nësëd ntaŵary ntëŵu hna:
“Ami, ahnaŵ, ntañahnëbu tinki ahnaŵ.
Gela asëval ale cëmaryëk asan a do nuða muk ucay.”
Soŋe rac, bësaryina uhorot do uŷëŵëhnaŋ sankaf!

8 Soŋe watac, fac ryampo fo njohahnëdëha waŋi wakata:
icëm, ucay, inte. Do mbëvëd gë hwëdëh.
Njaŵëk Ahwëhn a Wën hunte hitiñdëha.

9 «Fop vëhnaŵ vëvë nkal vële wafak g'umë do ŷahëlëk hnapul lëŵu ŷa, akoðëni
do njahnaðëni soŋe lëŵu ŷa, ge nuni hwëcic hwëdëh hunte mbëvand ŋa.

10 Añëŵëdëni ŋaŵët soŋe ntakah iŷi horot do ntehnëdëni:
«“Kata! Kata! Babilon, nkol camah! Nkol yaŵah!
Wati ryampo fo njijëk kitinŋa hu ŋa!”

11 «Do vëwaf vëvë nkal va koðëni do njahnaðëni soŋe lëŵu ŷa, kabi ahnë bokëdina
ntaŵ viŷë vilëŵ hni va:

12 viŷë sanu, kori, wëraka walakëlah, wanjere, wafand wahihnaŋ gë wavëntah,
wadëhwa wadakëlah do fop vile fërik gë beñ iñi, gë wadëhwa wapërën, ile vudik,
gë ryëhwëra do gë wëraka wawamah,

13 upih nte hnëñënëd rokëtok, wadatikola do gë idud, uñen, wagu, pih do watoka,
wuhni gë wape, wafahnac gë wasaret, vëramp gë vële fëlayik.

14 «Wadëŵel wabëntah wante valëkino ŋa ŋaŵëtaki, fop vële wamahnëki vi do
fëtëd vi cëvaryiki do bokëdëna nuyi.

15 Vëwaf vële mbetëndanëk va ŋaŵëtiniho, soŋe ntakah uhorot lëŵu ŵa; koðëni
do njahnaðëni.

16 Ntehnëdëni:
«“Kata! Kata! Nkol camah ŋa
cudak wafand wahihnaŋ fo
do gë pand bulu gë mbëntah nte hambëka ntaŵ
do kayëtak sanu gë wëraka walakëlah gë wanjere!

17 Wati ryampo fo përekanik iÿi hnapul fop!”

«Do vëyaryary Sisikulu va fop, fop vëryokuŋ hnë wënka va, añëwëni ñawët.

18 Ante nuhni hwëcic hwëdëh hunte mbëvahnëd ña ndekaniho: “Añëhne nkol ga këñëlahnëni aŋi nkol cankaf!”

19 Pihani vëd hnë vankaf vantëw hni, koni, do njahnani:

«“Kata! Kata, nkol camah

ante vetëndanëkëhni fop vële hwëhnaŋ wasisikulu hnë wov hna!

Wati ryampo fo përekanik fop!”»

20 Kopa ÿa më mbok ntehnëk: «Ambin, natëryi ÿi soŋe ile përekanik nkol ñi!

Natëryiÿu, wuhnë fëna, vëfacah, vëfayik do wakila,

kabi Wënu ña kitiŋëka soŋe wëh ile ntiku ÿa.»

21 Awa mëleka hwëhn fanka ryampo nufëk taka dënah, më ntonjëk wov hna ntehnatënd:

«Koyëna, gë fanka përekanëde Babilon nkol camah

do mbokëdëna nuyi.

22 Do mbokëdëna nkwëry ÿal hu

kopa nkaÿ vërëmp tëmp,

vësël takëralu do vëlënk,

fëna wëla aseryah aryampo gedina ÿal hu hna.

Do fëna kopa tank gë hont bokëdëna nkwëryi ÿal hu hna.

23 Humpen lampu ÿa bokëdëna pët ÿal hu hna.

Kopa aÿëlah ahasëk gë asëvalu bokëdëna nkwëryi ÿal hu hna.

Vëÿin fop koyëna nkef kabi vëwaf vëlëw hu va yeho vëhnaÿah vëvë nkal va, do kavëla hu ña tokakëhni fop wayamani ña.

24 Mbëvehnëdëru kabi ÿal hu hna tëkatik sat wakila gë

vëfacah fop, vële ryawëk nkal li.»

19

Hnëw wëka ambin

1 Ga ndëcëk watac, nkwëryëbu had kopa bulunda samah mbin hna le ryekadëho:

«Aleluya!

Ipeh ña, icëmb iŋa do gë fanka fa vëhni Wën fu hna nke.

2 Vakitiŋa vantëwu va catëk do toña ye.

Kitiŋëka asëval ale yëtanik gwafa ntëwu,

ale ronkëndëfo nkal gë gwafa ntëwu,

koroteyehnëhëka soŋe sat vëryokuŋ vëlëwu va.»

3 Mbok nësëni kat:

«Aleluya! Hwëcic hwëdëh hunte mbëvahnëd Babilon Samah ña kayëndaf dol do gë kantëm!»

4 Tac vacërakëlo wafëhw wahi gë vëhnaŋ (24) do wulaÿ wahnah (4) wã ndëkwëhnëniho, cëmbëniha Wënu ña ga ntañak tinki ahnaÿ hna nësätëndëni:

«Nke koyëna! Aleluya!»

5 Tac cahnik kopa mbë tinki ahnaÿ hna ntehn:

«Cëmbëryina Wën fu ña, wuhnë fop vëryokuŋ lëwu,

wuhnë, vëhihnaŋ gë vëryindah, vële ntakëd g'umë!»

6 Do nkwëryëbu had kopa bulunda yabah, had kopa wavonkëlo wënka wacankaf, do had wakopa waparaf, nësätëndëni:

«Aleluya! Ahwëhn Wën fu ña Ahwëhn Fanka Fop ÿa tufahnëk inaw ntëwu ña.

7 Natëfu, nëŋëfu,

cëmbënëfuna kabi ambënt ñël Fape fa tëkik,
do ale tëhnak a këbënak.

⁸ Mawëryahnik cudä viyi vihihna vëfëtëpët

do vëfacah, viyi vihihna vi ye vantiyehn vacatah mba vëfacah.»

⁹ Mëleka ÿa më ntehnëko: «Kerëry: Mbetani vële wacik hnë mbënt Fape fa!» Më mbok ntehnëko: «Wanji ye wanës paryi Wënu ña.»

¹⁰ Tac ndëkwëhnëbu hnë wapary mëleka hna sëmbahnëwa, bare umë ntehnëko: «Kehary antë ali wanji! Ami ye arëfëlënta hun ÿa doku hna, wëjë gë vëyënta hu, vële ye wasede Yesu. Ha, fop wante pëyahnedëni wakila ña, wëba Yesu ye had gante tufëkëhni Iyir Wën ka. Awa cëmbëryehna Wënu ña fo!»

Soje viyë mbëf gë wahi vile ryëcëtaf

1. Soje ale hayëka pahnac yah

¹¹ Tac nubu ambin ña pidëtak do wëlinëha pahnac yah. Ale hayëka ÿa wacëde Ahahnëndak do Toña. Kitiñëf do mëtaryëf g'usatah.

¹² Vinkër vidëwu va nkeho had humpen hwëdëh; pënkwo vapënkwo ahnañ; akwëhnako wac ile herik hnë mbahn dëwu hna do wok yëtina afo umë.

¹³ Acudako cud nte hoyik hnë sat. Wacik: «Wanës Wën».

¹⁴ Wasodade wavë ambin tëfalëdënihaño hnë wafahnac wayah, vëhni fop viyë vëyah do vëfacah cudaniho.

¹⁵ Hnë wës lëwu hna canëdëho sëlame ÿakah soje ndafahnëhni wayal wa. Keryëdëhëhni gë ryoko ryëhwëra, ñwëyëhnëf waresen hnë tank camah ntavah mba Wën Hwëhn Fanka Fop.

¹⁶ Hnë cud ntëwu hna do hnë mbuf ntëwu hna kerik wac: «Ahnañ vëhnañ do Ahwëhn vëhwëhn».

2. Ambënt Wën soje wasëry

¹⁷ Tac nubuha mëleka ryampo ga kahnëk lav hna. Ndekahnëkëhni gë kopa sankaf fop wasëry wale watëf cëmët ambin hna: «Yijën, barëpëlin soje ambënt cankaf mba Wën,

¹⁸ soje aroku mbahn vëhnañ, mbahn vësankaf wasodade, mbahn vëhwëhn fanka, mbahn wafahnac do gë vële hayëkëhni va, mbahn fop vële ye vëramp gë vële wok vëyena vëramp, vëhihna gë vëryëndah.»

3. Soje ntañ ña gë kila wamër

¹⁹ Do nubuha ntañ ña, vëhnañ vëvë nkal va gë wasodade walëw hni. Mbarëpëlini mëtaryëniha ale hayëka pahnac yah ña gë wasodade walëwu wa.

²⁰ Pëlanaha ntañ ña gë kila lëwu ÿa vële liko haryënkwo lëwu vifëmpëhnahna wante tokahnëkëhniwo vële hwëhna yavëta ntañ ña do sëmbëdëho wëntëlënta lëwu. Fop vëhni vëhi tak ntonini vëfërën fo hnë lant hwëdëh hn'ile ñagëf uvëf.

²¹ Vëyëntañ va fop mbëvëni gë sëlame le sanidëho hnë wës ale hayëka pahnac ña, do fop wasëry wa pihneniho vimbahn vidëw hni va.

20

Wabëhn wuli

4. Soje pëla Sintani

¹ Tac, nubuha mëleka ryampo ga cëlid g'ambin. Amënkwo hnë vák lëwu hna sëdëta hatëh hatëwah gë vankëna vantënah.

² Më pëläka fato fa, lën sër ile ye yine do Sintani, do ñaba soje wabëhn wuli.

³ Më ntabëka hnë hatëh hatëwah, pidëk gë sëdëta hatëh ha, g'antë mbok tokahni wayal wa, hafo pad wabëhn wuli wa. Ge ndëcëk watac, tëfëka tavi soje toye fo.

⁴ Do nubu watinki vëhnaŵ. Vële yijëd ntañani va, njëdayini fanka kitiñahnëni. Nubu fëna wayiry vële lëpëtik vankaf va soñe ucedeya ntëŵ hni wëba Yesu do wanës Wën, do fop vële wok vësëmbëlahna ntaŵ ña g'ile wëntëlëk g'umë do wok vëhwëhnana yavëta lëŵu yëka lëŵ hni hna ma vák lëŵ hni hna. Mbokajëniho hnë uwám hna do nawëniho gë Këris ÿa hafo wabëhn wuli.

⁵ Umë ye ibëhn ndënkwerýënkwa ña. Vësëm vëÿëntaŵ va vëvokajëna hnë uwám hna ani gë padahn wabëhn wuli ña.

⁶ Mbetani do vëÿahnik Wën nkeni vële yentahnik hn'ibëhn ndënkwerýënkwa hna. Hnë vëhni icëm kigëna ña kwëhnana fanka; vëhni yed vësëna vëva Wën do gë Këris ÿa, do nawëdëni g'umë wati wabëhn wuli ñi.

5. Soñe itav Sintani

⁷ Wati nte padëf wabëhn wuli ña, Sintani ÿa tavëde gë kaso lëŵu,

⁸ do njid tokahni wayal, wale ŵacik Gog gë Magog, hnë vacape vanah hnë ðuniÿa li. Umë varëpëdëhëhni soñe wët: iyab ntëŵ hni ña nke had nkërëyal mbë wov.

⁹ Më campëni ðuniÿa li fop do kwërëlehnëni sary vëfacah, nkol nte ñahnëk ðus Wënu ña. Bare cëliko ambin hna hwëdëh mbëvehnëlehnëhni fop.

¹⁰ Do Sintani ile rokadëhëhniŵo ÿa, ntabiko hnë lant hwëdëh gë vëf le fëdëf, ðarël ntaŵ ña gë kila wamër. Korotëdëni ðus g'anent gë g'umëd soñe kantëm.

6. Soñe ikitiñ

¹¹ Tac nubu tinki yah sankaf ahnaŵ a do ale lañak. Haryënkwa lëŵu nkal ña gë ambin ña nkaryëni hara vëravëna dahëse,

¹² do nubuhëhni vësëm va, vëryëndah gë vëhinhah, kahnëni haryënkwa tinki hna, do vakayëte va pidëtiko. Kayëte kawary fëna pidëtiko: kayëte uwám ŵa, do vësëm va kitiñiniho gante ntiniho ka, gante kerik hnë kayëte ka.

¹³ Wov ÿa mbësahnëkëhni vësëm vëlëŵu va, icëm ña gë ÿëŵa vësëm ÿa mbësahnëkëhni vësëm vëlëŵu va, do ale-wo-ale kitiñiko gante ntiko ka.

¹⁴ Tac icëm ña do ÿëŵa vësëm ÿa ntonjiko hnë lant hwëdëh hna. Lant hwëdëh ye icëm kigëna ña!

¹⁵ Do ale-wo-le woko kerina hnë kayëte uwám hna ntonjiko hnë lant hwëdëh hna.

21

7. Soñe ambin kasëk gë nkal kasëk

¹ Tac nubu ambin kasëk do gë nkal kasëk. Ambin ndënkwerýënkwa ña do g'inkal ndënkwerýënkwa ña nambiko, do wov ÿa golohna.

² Do nubu ga cëlëf hnë ambin hna, ðarël Wën hna, nkol pacah, Yerusalem kasëk, had asëval ale hëbënak soñe asanu fac ñël hna.

³ Do nkwerýëbu kopa sankaf le ŵatik tinki ahnaŵ ntehnatënd: «Yëkëry: idëf Wënu ña gë vahnë va nke. Antëdëf gë vëhni, ankedëni bulunda lëŵu. Umë dënk gë vëhni nked, Wën hudëŵ hni yed.

⁴ Apëhwëcëdëhëhni fop wagwën vinkër vidëŵ hni hna. Cëm ña godina, ma usay, ma wako, ma horot; ðuniÿa sër ÿa nambik.»

⁵ Ale lañak tinki ahnaŵ hna ntehnëk: «Wëlin g'antidëfu fop viÿë vëhasëk.» Do mbok ntehn: «Kerëry: Wanj wanës ye wante hoðë kwëtahni do ye toña.»

⁶ Do mbok ntehno: «Antiyak. Ami ye Alëfa gë Omega, Wapëgwala do gë Wapuyala. Ale njok wënka njëdadëfuha aki fo hayalin wënka uwám.

⁷ Ale wëkëk a nuÿad intëŵ, nkedëfu Wën hudëŵu do umë yed fatah mën.

⁸ Bare soje vëhëmak va, vële wok vëhahnëndana va, vëwëh va, vëryaŵ vahnë va, vële wafad va, vëhav va, vële yëfad wasank va, do fop vëwër va, sah lëw hni ŷa hnë lant le hëvëd hwëdëh nke; umë ye icëm kigëna ŷa.»

Soje Yerusalem hasëk

⁹ Tac aryampo hnë wamëleka mbëd gë vëhi hna ale wënkëko vañërya mbëd gë vaki va tëm pah wëkata mbëd gë waki ŷa njijëk do ntehnëko: «Yij, tufëdëmina ale hwëhnik a, ale ñëlëd Fape fa.»

¹⁰ Awa, Iyir Ipacah ŷa njijëk hnë ŷal mën do njoko yaŷ hnë kuŷ cankaf, do tufëko Yerusalem, nkol pacah ŷa, nte sëlëd ambin ðarël Wën hna.

¹¹ Pëtëdëho gë icëmb Wënu ŷa. Mpen ntëwu ŷa mëntëlëko gë taka dakëlah, had taka nte ravëd nuyi kamëhni lëwu ŷa.

¹² Akwëhnako kece ryindah do hnaŷah. Kwëhnako warënka pëhw gë wahi (12) do haryënk wërenka-wo nkeho mëleka ryampo do hnë rënka-wo keriko uŵac: uŵac wahnënk pëhw gë wahi (12) vutah Isërayel va.

¹³ Nkeho gë pëhna lav warënka warar, gë farëhw warënka warar, gë farahahn warënka warar, gë njoya lav warënka warar.

¹⁴ Kece vankol ŷa njëryiko hnë wëraka pëhw gë wahi (12) do hnë itaka-wo keriko uŵac vëfayik pëhw gë wahi (12) Fape fa.

¹⁵ Mëleka le hnësëhnëdëho ŷa mënkwëko ŷëŷa sanu soje ñaŷahn nkol ŷa, warënka ŵa do gë kece lëwu ŷa.

¹⁶ Nkol ŷa këñëlahnëko vacape vi fop: yary ŷa këñëlahnëko gë yank ŷa. Añajëko gë ŷëŷa ile mënkwëko ŷa, ndëkwëk waŷëŷa wawuli pëhw gë wahi (12,000). Yary ŷa, yank ŷa do gë yihn ŷa këñëlahnëko.

¹⁷ Ñaŷëk kece ŷa, ndëkwëk waŷëŷa keme gë wafëhw wahnah gë wahnah (144), ŷëŷa vahnë mbalëtahnedëho.

¹⁸ Kece nkol ŷa njëryiko gë wëraka walakëlah waryunënkah do nkol ŷa nkeho sanu facah fo ile wëntëlëk gë sëlëku facah.

¹⁹ Hnë wëraka wale njëryahniko kece vë nkol ŷa nkeho fop wasifa wëraka walakëlah. Taka dakëlah ndënkwëryënk ŷa yasëp yeho, kigëna ŷa safir, tarëna ŷa nkeho kalësedëwan, nahëna ŷa emërod,

²⁰ bëryëna ŷa sarëdëwan, kwëhn mbëd g'iryaw ŷa wakorënalin, kwëhn mbëd gë wahi ŷa wakërisolit, kwëhn mbëd gë warar ŷa waberil, kwëhn mbëd gë wahnah ŷa watopas, kwëhn pëhw ŷa kërisopëras, kwëhn pëhw gë ryampo ŷa iyasant, kwëhn pëhw gë wahi ŷa ametisët.

²¹ Warënka pëhw gë wahi (12) ŵa yeho wanjere pëhw gë wahi (12). Rënka-wo uyere ryampo fo ye. Do ankaŵ hnëm mbë nkol ŷa nkeho sanu facah had sëlëku lancah ile ravëd nuyi hamëhni lëwu.

²² Bare Cery Wën Cankaf gelohna hnë nkol tac kabi Ahwëhn a Wën Hwëhn Fanka Fop fa ye Cery tac, ndampo fo gë Fape fa.

²³ Nkol ŷa balëlahna lav ma lepera soje penënda, kabi idanc Wënu ŷa penëka, do Fape fa humpen hudëwu ha ye.

²⁴ Wabulunda njasëdëni hnë mpen ntëwu hna, do vëhnaŵ vëvë nkal va njojëdëni wahnapul walëw hni ŵa.

²⁵ Warënka walëwu ŵa bokëdina piða kabi umëd ŷa bokëdina nke.

²⁶ Njojëde hnapul gë untënah wabulunda ŷa.

²⁷ Ñoñ ile wok pacëna bokëdina tënk hnë nkol tac, lakënde vële lid ile wok catëna ŷa do vëwër va; vële herik ŵac hnë kayëte uwám mba Fape fa fo rënkëd.

22

¹ Tac, mëleka ÿa tufëko garyëla sankaf wënka uwám wã ile yalidëho hnë tinki Wën hna do Fape hna, pëtatënd had sëleku.

² Fagant yëwã vë nkol ÿa do cant garyëla hna nke atëh uwám nte lëwëd wahwënta pëhw gë wahi (12) bëhn hna. Lepera-wo-lepera antëwëd, do yaryef lëwu ÿa njehnahnedëniho wabulunda ña.

³ Ntavah Wënu ña njamënik, kata godina. Tinki Wënu ña do gë Fape fa yed nkol hna, do vëryokuñëhn Wën va ndokuñëhnëdëniha g'icëmb.

⁴ Anudëni yëka lëwu ÿa do wac lëwu ÿa nked hnë yëw lëw hni hna.

⁵ Bokëdina nke umëd, vahnë va vëvokëdina mbalëhni humpen lampu, ma humpen lav, kabi Ahwëhn Wënu ña campehnëhnëdëhëhni humpen hudëwu ha, do nawëdëni kantëm.

⁶ Tac mëleka mbok nteho: «Wañi wanës ye wante hode kwëtahni do ye toña. Ahwëhn a, Wën wahakili wakila, payika mëleka lëwu ÿa tufëhni vëryokuñ vëlëwu va ile rëfëka tëki biyëdina.»

⁷ Yesu më ntehnëk: «Njijëdëfu biyëdina. Mbetak ale wawëhnëk wanës Wënu ña wante ye kayëte li.»

⁸ Ami, San, nkwëryëbu do nubu watac. Ante nkwëryëbuho do nubuho ña, ndëkwëhnëbuho wapary mëleka le rufahnëdëho watac ña, sëmbahnëwã.

⁹ Bare ntehnëko: «Antë ali wañi! Arëfëlënta hu doku hna yebu, gë wëjë do gë vëyënta hu wakila ña, do gë vële hwëtaf wanës wade herik kayëte hna. Wënu ña fo rëfëka asëmbënd.»

¹⁰ Mbok nteho: «Antë asowëhni vahnë va wanës wante ye kayëte li, kabi wati le hahnëndik soñe vëyin va tëhajëk.

¹¹ Ale rumpak a nko ntind watumpak, ale wok pacëna ÿa nkonti hnë ronkah hna, bare asatah a nko ntind usatah do afacah a pacëna kat.»

¹² «Wëli, njijëdëfu biyëdina. Njonëhnëdëfuha ami dënk ale-wo-le ile rëfëka nuÿa ÿa, vësawã gante ntik ka.

¹³ Ami ye Alëfa gë Omega, Aryënkweyënkwe a gë Arëkwa ÿa, Wapëgwala gë Apuyala ña.

¹⁴ «Mbetani vële ryagëd vacuñ vantëw hni: tënkëdëni gë warënka vë nkol wã do tokëdëni atëh uwám wã.

¹⁵ G'ipër nkeni wabe ña do gë vëhav va, vile wafac do vëryaw, vële sëmbëd wamën wamër, ale-wo-le ÿahnëk ma lif wamër!

¹⁶ «Ami, Yesu, payëbuha mëleka mën ÿa njonëhniwu inji cedëya soñe vacery sali. Ami ye hnënk David, ikol nte fëtëd nkëhnëfacëd a.»

¹⁷ Iyir ña gë aÿëlik a nësëni: «Yij!» Ale-wo-le wëryëk ÿa nës: «Yij!» Ale-wo-le njok wënka ña njij. Ale-wo-le ÿad wënka uwám ña, njij centi aki fo.

¹⁸ Ale-wo-le wëryëk wanës wante kerehnëko Wënu ña hn'añi kayëte, paryi pëyadëmu: ge ahnë nkwënëk inë, Wënu ña nkwënëhnëdëha wakata wante herik hnë kayëte tac.

¹⁹ Do ge ahnë ñayëtëk wanës inji kayëte, Wënu ña nwanjëdëha sah lëwu ÿa hnë atëh uwám do hnë nkol pacah hna.

²⁰ Yesu pëyahnëk wañi fop toña ye do ntehn: «Ha, njijëdëfu biyëdina.» Nke koyëna. Yij, Ahwëhn Yesu!

²¹ Arabi ipërëna Ahwëhn a Yesu nke gë wuhnë fop!